

၂၂၄၃

စုစုပေါင်းကဏ္ဍ ဇာတိကဏ္ဍ
သိပ္ပံနာမကဏ္ဍ
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသည့်အခန်းကဏ္ဍ

ဇာတိကဏ္ဍ

(ပထမအပိုင်း)

ဗဟိုစာရင်းစနစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၀၀ အရ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

၂၂၄၁

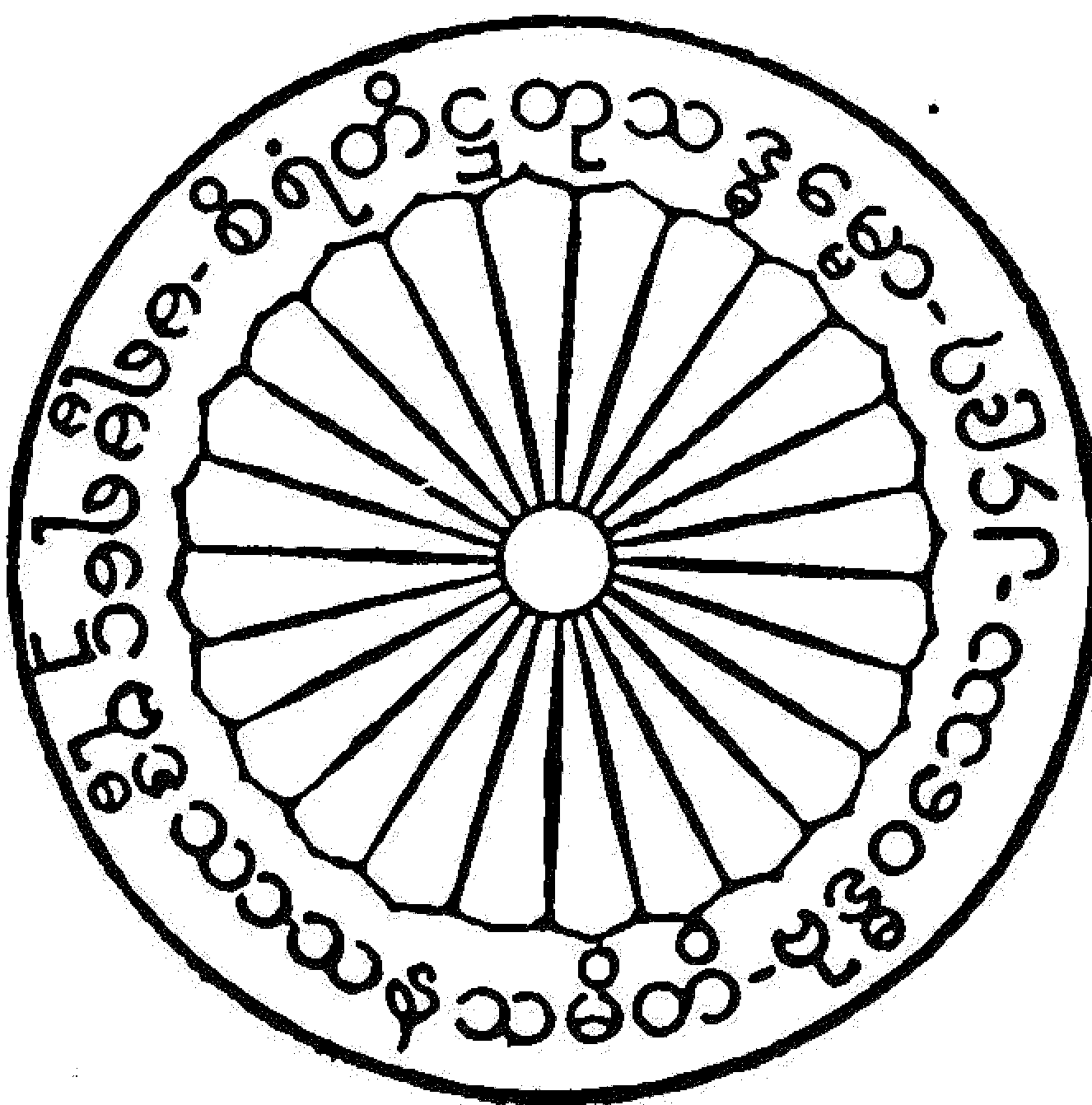
ခုဒ္ဒကနိကာယေ ဇာတကပါနိဋ္ဌိယာ

သံဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ

ဇာတကဌကထာ

(ပဉ္စမော ဘာဂေါ)

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ

ဗုဒ္ဓဏယန္တရလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

ဇာတကဋကထာ

ပဉ္စမဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၁၆-ဇိသနိပါတ

၁-ကိဆန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၁)	....	....	၁
၂-ကုမ္ဘဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၂)	....	....	၁၂
၃-ဇယဒ္ဓိသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၃)	....	....	၂၂
၄-ဆဒ္ဓန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၄)	....	....	၃၇
၅-သမ္ဘဝဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၅)	....	....	၅၀
၆-မဟာကပိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၆)	....	....	၆၉
၇-ဒကရက္ခသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၇)	....	....	၇၀
၈-ပဏ္ဍရနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၈)	....	....	၇၀
၉-သမ္ဗုလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၉)	....	....	၉၂
၁၀-ဂန္ဓတိန္ဒြကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၀)	....	....	၁၀၃
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	....	၁၁၃

၁၇-စက္ကာလိသနိပါတ

၁-တေသကုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၁)	....	....	၁၁၄
၂-သရဘင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၂)	....	....	၁၃၃
၃-အလမ္ဗုသာဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၃)	....	....	၁၆၁
၄-သင်္ခပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၄)	....	....	၁၇၂
၅-စူဠသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၅)	....	....	၁၈၉
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	....	၂၀၂

ဇာတက-၄ ၅-က

မာတိကာ			ပိဋကံ
၁၈-ပဏ္ဏာသနိပါတ			
၁-နိဋ္ဌိနိကာဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၆)	....	....	၂၀၃
၂-ဥမ္မာဒန္တိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၇)	....	....	၂၂၀
၃-မဟာဗောဓိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၈)	....	....	၂၄၀
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	....	၂၆၀
၁၉-သဒ္ဓိနိပါတ			
၁-သောဏကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၉)	....	....	၂၆၁
၂-သံကိစ္စဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၀)	....	....	၂၇၈
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	....	၂၉၆
၂၀-သတ္တတိနိပါတ			
၁-ကုသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၁)	....	....	၂၉၇
၂-သောဏနန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၂)	....	....	၃၃၁
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	....	၃၅၄
၂၁-အသီတိနိပါတ			
၁-စူဠဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၃)	....	....	၃၅၅
၂-မဟာဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၄)	....	....	၃၇၇
၃-သုဓာဘောဇနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၅)	....	....	၄၀၇
၄-ကုဏ္ဍာလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၆)	....	....	၄၄၀
၅-မဟာသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၇)	....	....	၄၉၅
ဥဒ္ဓါနဂါထာ	....	....	၅၅၃

ဇာတကဋကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ရုက္ခကနိကာယ

ရောတကဌကထာ

(ပဉ္စမော ဘာဂေါ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၆-ကိံသနိပါတ

၁-ကိံဆန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၁)

ကိံဆန္ဒော ကိမဓိပ္ပာယောတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥပေါသထကမ္ပံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ကေဒိဝသဉ္စိ သတ္တာ ဗဟူ ဥပါသကေ စ ဥပါသိကာယော စ ဥပေါသထိကေ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အာဂန္တာ ဓမ္မသဘာယံ နိဿိန္တေ “ဥပေါသထိကာတ္ထ ဥပါသကာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “သာဓု ဝေါ ကတံ ဥပေါသထံ ကရောန္တေဟိ၊ ပေါရာဏကာ ဥပဗျူပေါသထကမ္မဿ နိဿန္တေန မဟန္တံ ယသံ ပဋိလဘိံသု”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဒါနသီလဥပေါသထကမ္မေသု အပ္ပမတ္တော။ သော သေသေပိ အမစ္စာဒယော ဒါနာဒိသု သမာဒပေသိ။ ပုရောဟိတော ပနဿ ပရိပိဋ္ဌိမံသိကော လဉ္စခါဒကော ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆယိကော အဟောသိ။ ရာဇာ ဥပေါသထဒိဝသေ အမစ္စာဒယော ပက္ခောသာပေတွာ “ဥပေါသထိကာ ဟောထာ”တိ အာဟ။ ပုရောဟိတော ဥပေါသထံ န သမာဒိယိ။ အထ နံ ဒိဝါ လဉ္စ ဂဟေတွာ ကုဋ္ဌံ ကတွာ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတံ ရာဇာ “တုမေ ဥပေါသထိကာ”တိ အမစ္စေ ပုစ္ဆန္တော “တွမိ အာစရိယ ဥပေါသထိကော”တိ ပုစ္ဆိ။ သော “အာမာ”တိ

မုသာဝါဒိ ကတွာ ပါသာဒါ ဩတရိ။ အထ နံ ဧကော အမစ္စော “နန တုမေ
 န ဥပေါသထိကာ”တိ စောဒေသိ။ သော အာဟ “အဟံ ဝေလာယမေဝ
 ဘုဉ္ဇိ။ ဂေဟံ ပန ဂန္တာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ သာယံ
 န ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ရတ္တိံ သီလံ ရက္ခိဿာမိ၊ ဧဝံ မေ ဥပဗျူပေါသထကမ္ပံ
 ဘဝိဿတိ”တိ။ သာဓု အာစရိယာတိ။ သော ဂေဟံ ဂန္တာ တထာ အကာသိ။
 ပုနေကဒိဝသံ တသ္မိံ ဝိနိစ္ဆယေ နိသိန္ဓေ အညတရာ သီလဝတိ ဣတ္ထိ အဉ္စ
 ကရောန္တိ ဃရံ ဂန္တု အလဘမာနာ “ဥပေါသထကမ္ပံ နာတိက္ကမိဿာမိ”တိ
 ဥပကဋ္ဌေ ကာလေ မုခံ ဝိက္ခာလေတုံ အာရတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ပြာဟ္မဏဿ
 သုပက္ကာနံ အဗ္ဗလောနံ အဗ္ဗပိဏ္ဍိ အာဟရိယိတ္ထ။ သော တဿာ ဥပေါသထိက-
 ဘာဝံ ဥတွာ “ဣမာနိ ခါဒိတွာ ဥပေါသထိကာ ဟောဟိ”တိ အဒါသိ။ သာ
 တထာ အကာသိ။ ဧတ္တကံ ပြာဟ္မဏဿ ကမ္ပံ။

သော အပရဘာဂေ ကာလံ ကတွာ ဟိမဝန္တပဒေသေ ကောသိကိဂင်္ဂါယ
 တီရေ တိယောဇနိကေ အဗ္ဗဝနေ ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တေ
 ကနကဝိမာနေ အလင်္ကတသိရိသယနေ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တိ အလင်္ကတ-
 ပဋိယတ္တော ဥတ္တမရူပဓရော သောဠာသသဟဿဒေဝကညာပရိဝါရော။ သော
 ရတ္တိညေဝ တံ သိရိသမ္ပတ္တိံ အနုဘောတိ။ ဝေမာနိကပေတဘာဝေန ဟိဿ
 ကမ္ပသရိက္ခကော ဝိပါကော အဟောသိ၊ တသ္မာ အရဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ အဗ္ဗဝနံ
 ပဝိသတိ၊ ပဝိဋ္ဌက္ခဏေယေဝဿ ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝေါ အန္တရဓာယတိ၊ အသီတိ-
 ဟတ္ထတာလံက္ခန္ဓပ္ပမာဏော အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ သကလသရီရံ ဈာယတိ၊
 သုပုပ္ဖိတကိံသုကော ဝိယ ဟောတိ။ ဒွိသု ဟတ္ထေသု ဧကေကာဝ အင်္ဂလိ၊
 တတ္ထ မဟာကုဒ္ဒါလပ္ပမာဏာ နခါ ဟောန္တိ။ တေဟိ နခေဟိ အတ္တနော
 ပိဋ္ဌိမံသံ ဗာလေတွာ ဥပ္ပါဋေတွာ ခါဒန္တော ဝေဒနာပ္ပတ္တော မဟာရဝံ
 ရဝန္တော ဒုက္ခံ အနုဘောတိ။ သူရိယေ အတ္တင်္ဂတေ တံ သရီရံ အန္တရဓာယတိ၊
 ဒိဗ္ဗသရီရံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဒိဗ္ဗနာဠကိတ္ထိယော နာနာတူရိယာနိ
 ဂဟေတွာ ပရိဝါရေန္တိ။ သော မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော ရမဏီယေ
 အဗ္ဗဝနေ ဒိဗ္ဗပါသာဒံ အဘိရုဟတိ။ ဣတိ သော ဥပေါသထိကာယ ဣတ္ထိယာ
 အဗ္ဗလဒါနဿ နိဿန္ဓေန တိယောဇနိကံ အဗ္ဗဝနံ ပဋိလဘတိ၊ လဉ္စ
 ဂဟေတွာ ကုဋ္ဌဉ္စကရဏနိဿန္ဓေန ပန ပိဋ္ဌိမံသံ ဥပ္ပါဋေတွာ ခါဒတိ၊ ဥပဗျူ-
 ပေါသထဿ နိဿန္ဓေန ရတ္တိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘောတိ၊ သောဠာသသဟဿနာဠ-
 ကိတ္ထိဟိ ပရိဝုတော ပရိစာရေသိ။

တသ္မိံ ကာလေ ဗာရာဏသီရာဇာ ကာမေသု ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဓောဂင်္ဂါယ ရမဏီယေ ဘူမိပဒေသေ ပဏ္ဏသလံ ကာရေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ယာပေန္တော ဝိဟာသိ။ အထေကဒိဝသံ တမှာ အဗ္ဗဝနာ မဟာသုဋ္ဌမာဏံ အဗ္ဗပက္ကံ ဂင်္ဂါယ ပတိတွာ သောတေန ဝုယျမာနံ တဿ တာပသဿ ပရိဘောဂတိတ္တာဘိမုခံ အဂမာသိ။ သော မုခံ ဓောဝန္တော တံ မဇ္ဈေ နဒိယာ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ ဥဒကံ တရန္တော ဂန္တော အာဒါယ အဿမပဒံ အာဟရိတွာ အဂျာဂါရေ ဌပေတွာ သတ္တကေန ဖာလေတွာ ယာပနမတ္တံ ခါဒိတွာ သေသံ ကဒလိပဏ္ဍေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ပုနပ္ပုနံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ယာဝ ပရိက္ခယာ ခါဒိ။ တသ္မိံ ပန ဒီဏေ အညံ ဖလာဖလံ ခါဒိတုံ နာသက္ခိ၊ ရသတဏှာယ ဗဇ္ဈိတွာ “တမေဝ အဗ္ဗပက္ကံ ခါဒိဿာမီ”တိ နဒီတီရံ ဂန္တော နဒိံ ဩလောကေန္တော “အဗ္ဗံ အလဘိတွာ န ဥဋ္ဌဟိဿာမီ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ နိသီဒိ။ သော တတ္ထ နိရာဟာရော ကေမ္ပိ ဒိဝသံ၊ ဒွေဝိ၊ တိဏိ၊ စတု၊ ပဉ္စ၊ ဆ ဒိဝသာနိ ဝါတာတပေန ပရိသုဿန္တော အဗ္ဗံ ဩလောကေန္တော နိသီဒိ။ အထ သတ္တမေ ဒိဝသေ နဒိဒေဝတာ^၁ အာဝဇ္ဇမာနာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ “အယံ တာပသော တဏှာဝသိကော ဟုတွာ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော ဂင်္ဂံ ဩလောကေန္တော နိသီဒိ၊ ဣမဿ အဗ္ဗပက္ကံ အဒါတုံ န ယုတ္တံ၊ အလဘန္တော မရိဿတိ၊ ဒဿာမိ တဿာ”တိ အာဂန္တော ဂင်္ဂါယ ဥပရိ အာကာသေ ဌတွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တိ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ကိုဆန္ဒော ကိမဓိပ္ပါယော၊ ဧကော သမ္ပသိ သမ္ပနိ။
ကိုပတ္တယာနော ကိံ ဧသံ၊ ကေန အတ္ထေန မြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ ဆန္ဒောတိ အဇ္ဈာသယော။ အဓိပ္ပါယောတိ စိတ္တံ။ သမ္ပသိတိ အတ္ထသိ။ သမ္ပနိတိ ဂိမ္ပေ။ သေန္တိ သေန္တော။ မြာဟ္မဏာတိ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ တာပသံ အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—မြာဟ္မဏ တံ ကိံအဓိပ္ပါယော ကိံ စိန္တေန္တော ကိံ ပတ္ထေန္တော ကိံ ဂဝေသန္တော ကေနတ္ထေန ဣမသ္မိံ ဂင်္ဂါတီရေ ဂင်္ဂံ ဩလောကေန္တော နိသီန္တောတိ။

တံ သုတွာ တာပသော နဝ ၂ ဂါထာ အဘာသိ—

၂။ “ယထာ မဟာ ဝါရိဓရော၊ ကုမ္ဘော သုပရိဏာဟဝါ။
တထူပမံ အဗ္ဗပက္ကံ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမံ။

၃။ တံ ဝုယုမာနံ သောတေန၊ ဒိသ္မာနာ'မလမဇ္ဈိမေ။
ပါဏီဘိ နံ ဂဟေတွာန၊ အဂ္ဂာယတနမာဟရိ။

၄။ တတော ကဒလိပတ္တေသု၊ နိက္ခိပိတွာ သယံ အဟံ။
သတ္တေန နံ ဝိကပ္ပေတွာ၊ ခုပ္ပပါသံ အဟာသိ မေ။

၅။ သောဟံ အပေတဒရထော၊ ဗျန္တိဘူတော ဒုခက္ခမော။
အဿာဒံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ ဖလေသ္မု ညေသု ကေသုစိ။

၆။ သောသေတွာ နူန မရဏံ၊ တံ မမံ အာဝဟိဿတိ။
အမ္ဘိယ'ဿ ဖလံ သာဒု၊ မဓုရဂ္ဂံ မနောရမံ။
ယမုဒ္ဒရိ ဝုယုမာနံ၊ ဥဒဓိသ္မာ မဟဏ္ဏဝေ။

၇။ အက္ခာတံ တေ မယာ သဗ္ဗံ၊ ယသ္မာ ဥပဝသာမဟံ။
ရမ္ဘံ ပတိ နိသိန္ဓောသ္မိ၊ ပုထုလောမာယုတာ ပုထု။

၈။ တွဉ္စ ခေါ မေဝ အက္ခာဟိ၊ အတ္တာနမပလာယိနိ။
ကာ ဝါ တွမသိ ကလျာဏိ၊ ကိဿ ဝါ တံ သုမဇ္ဈိမေ။

၉။ ရူပပဉ္စပလိမဋ္ဌိဝ၊ ဗျုပ္ပိဝ ဂိရိသာနဇာ။
ယာ သန္တိ နာရိယော ဒေဝေသု၊ ဒေဝါနံ ပရိစာရိကာ။

၁၀။ ယာစ မနုဿလောကသ္မိ၊ ရူပေနာ'န္ဒာဂတိတ္ထိယော။
ရူပေန တေ သဒိသိ နတ္ထိ၊ ဒေဝေသု ဂန္ဓဗ္ဗမနုဿလောကေ။
ပုဋ္ဌာသိ မေ စာရုပုဗ္ဗကိ၊ မြူဟိ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ"တိ။

တတ္ထ ဝါရိဓရော ကုဗ္ဘောတိ ဥဒကဃဋ္ဌော။ သုပရိဏာဟဝါတိ
သုသဏ္ဌာနော။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမန္တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသေဟိ ဥတ္တမံ။ ဒိသ္မာနာတိ
ဒိသ္မာ။ အမလမဇ္ဈိမေတိ နိမ္မလမဇ္ဈေ။ ဒေဝတံ အာလပန္နော ဝေမာဟ။
ပါဏီဘိတိ ဟတ္ထေဟိ။ အဂ္ဂာယတနမာဟရိန္တိ အတ္တနော အဂ္ဂိဟုတသာလံ
အာဟရိ။ ဝိကပ္ပေတွာတိ ဝိစ္ဆိန္တိတွာ။ “ဝိကန္ဓေတွာ”တိပိ ပါဌော။ “ခါဒိ”န္တိ
ပါဌသေသော။ အဟာသိ မေတိ တံ ဇိဌဂ္ဂေ ဌပိတမတ္တမေဝ သတ္တ ရသ-
ဟရဏိသဟဿာနိ ဖရိတွာ မမ ခုဒ္ဒ ပိပါသဉ္စ ဟရိ။ အပေတဒရထောတိ

ဝိဂတကာယစိတ္တဒရထော။ သုခဘောဇနံ ဘုတ္တဿ ဝိယ ဟိ တဿ သဗ္ဗ-
ဒရထံ အပဟရိ။ **ဗျန္တိဘူတော**တိ တဿ အဗ္ဗပက္ကဿ ဝိဂတန္တော ဇာတော၊
ပရိက္ခိဏအဗ္ဗပက္ကော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ **ဒုခက္ခမော**တိ ဒုက္ခေန အသာ-
တေန ကာယက္ခမေန စေဝ စိတ္တက္ခမေန စ သမန္နာဂတော။ အညေသု ပန
ကဒလိပနသာဒိသု ဖလေသု ပရိတ္တကမ္ပိ အဿာဒံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ သဗ္ဗာနံ မေ
ဇိဝှိယ ဌပိတမတ္တာနိ တိတ္တကာနေဝ သဗ္ဗဇ္ဇန္တိတိ ဒီပေတိ။

သောသေတွာတိ နိရာဟာရတာယ သောသေတွာ သုက္ခာပေတွာ။ **တံ မမန္တိ**
တံ မမ။ **ယဿာ**တိ ယံ အဿ၊ အဟောသီတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—
ယံ ဖလံ မမ သာဒု^၁ အဟောသိ၊ ယမဟံ ဂမ္ဘိရေ ပုထုလဥဒကက္ခန္ဓသင်္ခါတေ
မဟဏ္ဏဝေ ပုယံမာနံ တတော ဥဒဓိသ္မာ ဥဒ္ဓရိ^၂၊ တံ အဗ္ဗံ မမ မရဏံ
အာဝဟိဿတိတိ မညာမိ၊ မယံ တံ အလဘန္တဿ ဇိဝိတံ နပ္ပဝတ္တိဿတိတိ။
ဥပဝသာမီတိ ခုပ္ပပါသာဟိ ဥပဂတော ဝသာမိ။ **ရမ္မံ ပတိ နိသိန္နောသ္မိ**တိ
ရမဏီယံ နဒိ^၃ ပတိ အဟံ နိသိန္နော။ **ပုထုလောမာယုတာ ပုထု**တိ အယံ
နဒိ ပုထုလောမေဟိ မစ္ဆေဟိ အာယုတာ ပုထု ဝိပုလာ၊ အပိ နာမ မေ
ဣတော သောတ္ထိ ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အပလာယိနီ**တိ အပလာ-
ယိတွာ မမ သမ္ပုဓေ^၄ ဌိတေတိ တံ ဒေဝတံ အာလပတိ။ “အပလာသိနီ”တိဝိ
ပါဌော၊ ပလာသရဟိတေ အနဝဇ္ဇသရီရေတိ အတ္ထော။ **ကိဿ ဝါ**တိ ကိဿ ဝါ
ကဗ္ဗရဏာ ဣဓာဂတာသီတိ ပုစ္ဆတိ။

ရူပပနုပလိမဋ္ဌိ ဝါတိ သုဠု ပရိမဇ္ဇိတကဉ္စနပနုသဒိသိ။ **ဗျန္တိဝါ**တိ လီလာ-
ဝိလာသေန တရုဏဗျုပ္ပပါတိကာ ဝိယ။ **ဒေဝါနန္တိ** ဆန္တံ ကာမာဝစရဒေဝါနံ။
ယာ စ မနုဿလောကသ္မိန္တိ ယာ စ မနုဿလောကေ။ **ရူပေနာန္တာဂတိတ္ထိ-**
ယောတိ ရူပေန အန္တာဂတာ ဣတ္ထိယော နတ္ထိတိ အတ္တနော သမ္ဘာဝနာယ ဧဝ-
မာဟ။ တဝ ရူပသဒိသာယ နာမ န ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဟိဿ အဓိပ္ပါယော။ **ဂန္ဓဗ္ဗ-**
မနုဿလောကေတိ မူလဂန္ဓာဒိနိဿိတေသု ဂန္ဓဗ္ဗေသု စ မနုဿလောကေ စ။
စာရုပ္ပဗ္ဗာနီတိ စာရုနာ ပုဗ္ဗင်္ဂေန ဥရုလက္ခဏေန သမန္နာဂတေ။ **နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ**တိ
အတ္တနော နာမဂေါတ္တဉ္စ ဗန္ဓဝေ စ မယံ အက္ခာဟိတိ ဝဒတိ။

တတော ဒေဝဓိတာ အဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၁။ “ယံ တံ ပတိ နိသိန္နောသိ၊ ရမ္မံ ပြာဟ္မဏ ကောသိကိ”။
သာဟံ ဘုဿာလယာဝုတ္တာ၊ ဝရဝါရိဝဟောဃဿ။

- ၁၂။ နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဏာ၊ ဗဟုကာ ဂိရိကန္ဓရာ။
မမေဝ ပမုခါ ဟောန္တိ၊ အဘိသန္ဓန္တိ ပါဝုသေ။
- ၁၃။ အထော ဗဟူ ဝနတောဒါ၊ နီလဝါရိဝဟိန္ဓရာ။
ဗဟုကာ နာဂဝိတ္တောဒါ၊ အဘိသန္ဓန္တိ ဝါရိနာ။
- ၁၄။ တာ အဗ္ဗဇေယျလဗုဇာ၊ နီပါ တာလာ စုဒ္ဓမ္မရာ။
ဗဟူနိ ဖလဇာတာနိ၊ အာဝဟန္တိ အဘိဏ္ဍာသော။
- ၁၅။ ယံ ကိဉ္စိ ဥဘတော တီရေ၊ ဖလံ ပတတိ အဗ္ဗုနိ။
အသံသယံ တံ သောတဿ၊ ဖလံ ဟောတိ ဝသာနုဂံ။
- ၁၆။ တေဒညာယ မေခာဝိ၊ ပုထုပည သုဏောဟိ မေ။
မာ ရောစယ မဘိသင်္ဂံ၊ ပဋိသေဓ ဇနာဓိပ။
- ၁၇။ န ဝါဟံ ဝခုဝံ မညေ၊ ယံ တုံ ရဋ္ဌဘိဝံစုန။
အာစေယျမာနော ရာဇိသိ၊ မရဏံ အဘိကင်္ခသိ။
- ၁၈။ တဿ ဇာနန္တိ ပိတရော၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ သဒေဝကာ။
ယေ စာပိ ဣသယော လောကေ၊ သညတတ္တာ တပဿိနော။
အသံသယံ တေပိ ဇာနန္တိ၊ ပဋ္ဌဘူတာ ယသဿိနော”တိ။

တတ္ထ ကောသိကီန္တိ ယံ တုံ မြာဟ္မဏ ရမ္မံ ကောသိကိံ ဂင်္ဂံ ပတိ နိသိန္ဓော။
ဘုသလယာဝုတ္တဘိ ဘုသေ စဏ္ဍသောတေ အာလယော ယဿ ဝိမာ-
နဿ၊ တသ္မိံ အဓိဝတ္တဘိ၊ ဂင်္ဂဋ္ဌကဝိမာနဝါသိနိတိ အတ္ထော။ ဝရဝါရိဝဟော-
ဃသဘိ ဝရဝါရိဝဟေန ဩဃေန သမန္ဓာဂတာ။ ပမုခါတိ တာ ဝုတ္တပ္ပ-
ကာရာ ဂိရိကန္ဓရာ မံ ပမုခံ ကရေန္တိ၊ အဟံ တာသံ ပါမောက္ခာ ဟောမိတိ
ဒဿေတိ။ အဘိသန္ဓန္တိတိသန္ဓန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊ တတော တတော အာဂန္ဓာ မံ
ကောသိကိဂင်္ဂံ ပဝိသန္တိတိ အတ္ထော။ ဝနတောဒါတိ န ကေဝလံ ကန္ဓရာဝ၊
အထခေါဗဟူ ဝနတောဒါတမ္ဘာ တမ္ဘာ ဝနမ္ဘာ ဥဒကာနိပိ မံ ဗဟူနိ ပဝိသန္တိ။
နီလဝါရိဝဟိန္ဓရာတိ မဏိဝဏ္ဏေန နီလဝါရိနာ ယုတ္တေ ဥဒကက္ခန္ဓသင်္ခါတေ
ဝဟေ ဓာရယန္တိယော။ နာဂဝိတ္တောဒါတိ နာဂါနံ ဝိတ္တိကာရေန၊ နေသင်္ခါ-
တေန ဝါဉ္စ ဥဒကေန သမန္ဓာဂတာ။ ဝါရိနာတိ ဧဝရူပါဟိ ဗဟူ နဒိယော
မံ ဝါရိနာဝ အဘိသန္ဓန္တိ ပူရေန္တိတိ ဒဿေတိ။

၁-ပမုခါ(က)   ၂-ဝိတ္တကရေန(ဣ)   ၃-ဝနသင်္ခါတေန(သီ၊ဣ)၊ ဝဏ္ဏသင်္ခါတေန(သျှာ)

တတိ တာ နဒိယော။ အာဝဟန္တိတိ တောနိ အမ္မာဒိနိ အာကမုန္တိ။ သဗ္ဗာနိ ဟိ တောနိ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနာနိ။ အထ ဝါ တတိ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ။ အာဝဟန္တိတိ ဣမာနိ အမ္မာဒိနိ တာ နဒိယော အာဂစ္ဆန္တိ။ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ ဥပဂတာနိ ပန မမ သောတံ ပဝိသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ သောတဿာတိ ယံ ဥဘကော တီရေ ဇာတရက္ခေဟိ ဖလံ မမ အမ္မုနိ ပတတိ၊ သဗ္ဗံ တံ မမ သောတဿဝ ဝဿာနံ ဟောတိ။ နတ္ထေတ္ထ သံသယောတိ ဧဝံ အမ္မပက္ကဿ နဒိသောတေန အာဂမနကာရဏံ ကထေသိ။

မေဓာဝိ ပုထုပညာတိ ဥဘယံ အာလပနမေဝ။ မာ ရောစယာတိ ဧဝံ တဏှာဘိသင်္ဂံ မာ ရောစယ။ ပဋိသေဓာတိ ပဋိသေဓေဟိ နန္တိ ရာဇာနံ ဩဝဒတိ။ ဝနုန္တိ ပညာဝဗျာဘာဝံ ပဏ္ဍိတဘာဝံ။ ရဋ္ဌာဘိဝနနာတိ ရဋ္ဌဿ အဘိဝဗုဒ္ဓံ။ အာစေယျမာနောတိ မံသလောဟိတေဟိ အာစိယန္တော ဝဗုန္တော၊ တရုဏောဝ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ရုဇိသီတိ တံ အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ တွံ နိရာဟာရတာယ သုဿမာနော တရုဏောဝ သမာနော အမ္မလောဘေန မရဏံ အဘိကံသိ၊ န ဝေ အဟံ တဝ ဣမံ ပဏ္ဍိတဘာဝံ မညာမီတိ။

တဿာတိ ယော ပုဂ္ဂလော တဏှာဝသိကော ဟောတိ၊ တဿ တဏှာဝသိကဘာဝံ “ဝိတရော”တိ သင်္ခံ ဂတာ ဗြဟ္မာနော စ သဒ္ဓိံ ကာမာဝစရဒေဝေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ဣသယော စ အသံသယံ ဇာနန္တိ။ အနန္တရိယဉ္ဇေတံ၊ ယံ တေ ဣဒ္ဓိမန္တော ဇာနေယျံ “အသုကော ဟိ နာမ တဏှာဝသိကော ဟောတိ”တိ။ ပုန တေသံ ဘာသမာနာနံ ဝစနံ သုတွာ ယေပိ တေသံ ပဋ္ဌဘူတာ ယသသိနော ပရိစာရကာ၊ တေပိ ဇာနန္တိ။ ပါပကမ္မံ ကရေန္တဿ ဟိ ရဟော နာမ နတ္ထိတိတာပဿ သံဝေဂံ ဥပ္ပါဒေန္တိ ဧဝမာဟ။

တတော တာပသော စတံသော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၉။ “ဧဝံ ဝိဒိတွာ ဝိဒူ သဗ္ဗဓမ္မံ၊
ဝိဒ္ဓိသနံ စဝနံ ဇိဝိတဿ။
န စိယတိ တဿ နရဿ ပါပံ၊
သစေ န စေတေတိ ဝဓာယ တဿ။

၂၀။ ဣသိပူဂဿမညာတေ၊ ဧဝံ လောကျာ ဝိဒိတာ သတိ။
အနရိယပရိသမ္ဘာသေ၊ ပါပကမ္မံ ဇိဂိသသိ။

၂၁။ သစေ အဟံ မရိဿာမိ၊ တိရေ တေ ပုထုသုဿောဏီ။
အသံသယံ တံ အသိလောကော၊ မယိ ပေတေ အာဂမိဿတိ။

၂၂။ တသ္မာ ဟိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ရက္ခဿေဝ သုမဇ္ဈိမေ။
မာ တံ သဗ္ဗော ဇနော ပစ္ဆာ၊ ပကုဋ္ဌာယိ မယိ မတေ”တိ။

တတ္ထ ဧဝံ ဝိဒိတွာတိ ယထာ အဟံ သီလဉ္စ အနိစ္စတဉ္စ ဇာနာမိ၊ ဧဝံ ဇာနိတွာ ဌိတဿ။ ဝိဒူတိ ဝိဒုနော။ သဗ္ဗဓမ္မန္တိ သဗ္ဗံ သုစရိတဓမ္မံ။ တိဝိဓံ ဟိ သုစရိတံ ဣဓ သဗ္ဗဓမ္မောတိ အဓိပ္ပေတံ။ ဝိဒ္ဓံသနန္တိ ဘင်္ဂံ။ စဝနန္တိ စုတိ°။ ဇိဝိတဿာတိ အာယုနော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧဝံ ဝိဒိတွာ ဌိတဿ ပဏ္ဍိတဿ သဗ္ဗံ သုစရိတဓမ္မံ ဇိဝိတဿ စ အနိစ္စတံ ဇာနန္တဿ ဧဝရူပဿ နရဿ ပါပံ န စိယတိ န ဝေုတိ။ သစေ န စေတေတိ ဝဓာယ တဿာတိ တဿ သင်္ခံ ဂတဿ ပရပုဂ္ဂလဿ ဝဓာယ န စေတေတိ န ပကပ္ပေတိ၊ နေဝ ပရပုဂ္ဂလံ ဝဓာယ စေတေတိ၊ နာပိ ပရသန္တကံ ဝိနာသေတိ၊ အဟဉ္စ ကဿစိ ဝဓာယ အစေတေတွာ ကေဝလံ အဗ္ဗပက္ခေ အာသင်္ဂံ ကတွာ ဂင်္ဂံ ဩလောကေန္တော နိသိန္တော၊ တွံ မယံ ကိံ နာမ အကုသလံ ပဿသိတိ။’

ဣသိပူဂဿမညာတေတိ ဣသိဂဏေန သုဋ္ဌ၊ အညာတေ ဣသိနံ သမ္မတေ။ ဧဝံ လောကျာတိတွံ နာမ ပါပပဝါဟနေန လောကဿ ဟိတာတိ ဧဝံ ဝိဒိတာ။ သတိတိ သတိ သောဘနေ ဥတ္တမေတိ အာလပနမေတံ။ အနရိယ-ပရိသမ္ဘာသေတိ “တဿ ဇာနန္တိ ဝိတရော”တိအာဒိကာယ အသုန္ဒရာယ ပရိဘာသာယ သမန္တာဂတေ။ ဇိဂိသသိတိ မယိ ပါပေ အသံဝိဇ္ဇန္တေပိ မံ ဧဝံ ပရိဘာသန္တိ စ ပရမရဏံ အဇ္ဈုပေက္ခန္တိ စ အတ္တနော° ပါပကမ္မံ ဂဝေသသိ ဥပ္ပါဒေသိ။ တိရေ တေတိ တဝ ဂင်္ဂါတိရေ။ ပုထုသုဿောဏီတိ ပုထုလာယ သုန္ဒရာယ သောဏိယာ သမန္တာဂတေ။ ပေတေတိ အဗ္ဗပက္ခံ အလဘိတွာ ပရလောကံ ဂတေ၊ မတေတိ အက္ခော။ ပကုဋ္ဌာယိတိ၂ အက္ခောသိ ဂရဟိ နိန္ဒိ။ “ပက္ခတ္တာသိ”တိဝိ° ပါဌော။

၁-အတ္တော (သိ)၊ အတ္တနောဝ (က)

၂-ပကတ္တာသိတိ (သိ၊ ဣ)

၃-ပက္ခတ္တာသိတိဝိ (သိ၊ ဣ)၊ ပက္ခတ္တာသိတိဝိ (သျာ)

တံ သုတွာ ဒေဝဓိတာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၃။ “အညာတ’မေတံ အဝိသယုသာဟိ၊

အတ္တာန’မဗ္ဗန္တ ဒဒါမိ တေ တံ။

ယော ဒုစ္စဇေ ကာမဂုံဏေ ပဟာယ၊

သန္တိန္တ ဓမ္မန္တ အဓိဋ္ဌိတောသိ။

၂၄။ ယော ဟိတွာ ပုဗ္ဗသညောဂံ၊ ပစ္ဆာသံယောဇနေ ဌိတော။

အဓမ္မဉ္စေဝ စရတိ၊ ပါပဉ္စဿ ပဝေုတိ။

၂၅။ ဧဟိ တံ ပါပယိဿာမိ၊ ကာမံ အပ္ပေါသုကော ဘဝ။

ဥပနယာမိ သီတသ္မိံ၊ ဝိဟရာဟိ အနုသုကော။

၂၆။ တံ ပုပ္ဖရသမတ္တေဘိ၊ ဝက္ကဏ်ဟိ အရိန္ဒမ။

ကောဉ္ဇာ မယူရာ ဒိဝိယာ၊ ကောလဋ္ဌိမရသာဋ္ဌိကာ။

ကူဇိတာ ဟံသပူဂေဟိ၊ ကောကိလေတ္တ ပဗောဓရေ။

၂၇။ အဓမ္မ’တ္ထ ဝိပုသာခဂ္ဂါ၊ ပလာလခလသန္တိဘာ။

ကောသဗ္ဗသလဋ္ဌာ နိပါ၊ ပက္ကတာလဝိလမ္ဘိနော”တိ။

တတ္ထ အညာတ’မေတန္တိ “ဂရဟာ တေ ဘဝိဿတိတိ ဝဒန္တော အဗ္ဗ-
ပက္ကတ္တာယ ဝဒသိ”တိ ဧတံ ကာရဏံ မယာ အညာတံ။ အဝိသယုသာဟိတိ
ရာဇာနော နာမ ဒုဿဟံ သဟန္တိ၊ တေန နံ အာလပန္တိ ဧဝမာဟ။ အတ္တာနန္တိ
တံ အာလိဂိတွာ အဗ္ဗဝနံ နယန္တိ အတ္တာနန္တ တေ ဒဒါမိ တဉ္စ အဗ္ဗံ။ ကာမ-
ဂုံဏေတိ ကဉ္စနမာလာသေတစ္ဆတ္တပဋိမဏ္ဍိတေ ဝတ္ထုကာမေ။ သန္တိန္တ ဓမ္မန္တတိ
ဒုဿိလျူပသမေန သန္တိသင်္ခါတံ သီလဉ္စေဝ သုစရိတဓမ္မန္တ။ အဓိဋ္ဌိတောသိတိ
ယော တွံ ဣမေ ဂုဏေ ဥပဂတော၊ ဧတေသု ဝါ ပတိဋ္ဌိတောတိ အတ္ထော။

ပုဗ္ဗသညောဂန္တိ ပုရိမဗန္ဓနံ။ ပစ္ဆာသံယောဇနေတိ ပစ္ဆိမဗန္ဓနေ။ ဣဒံ ဂုတ္တံ
ဟောတိ—အဟော တာပသ ယော မဟန္တိ ရဇ္ဇသိရိဝိဘဝံ ပဟာယ အဗ္ဗပက္က-
မတ္တေ ရသတဏှာယ ဗန္ဓိတွာ ဝါတာတပံ အဂဏေတွာ နဒီတိရေ သုဿမာနော
နိသီဒတိ၊ သော မဟာသမုဒ္ဒံ တရိတွာ ဝေလန္တေ သံသီဒနပုဂ္ဂလသဒိသော။
ယော ပုဂ္ဂလော ရသတဏှာဝသိကော အဓမ္မဉ္စေဝ စရတိ၊ ရသတဏှာဝသေန
ကရိယမာနံ ပါပဉ္စဿ ပဝေုတိတိ။ ဣတိ သာ တာပသံ ဂရဟန္တိ ဧဝမာဟ။

ကာမံ အပ္ပေါသုကော ဘဝတိ ဧကံသေနော အဗ္ဗပက္ကေ နိရာလယော
ဟောဟိ။ သီတသ္မိန္တ သီတလေ အဗ္ဗဝနေ။ တန္တိ ဧဝံ ဝဒမာနာဝ ဒေဝတာ

တာပသံ အာလိဂိတွာ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အာကာသေ ပက္ခန္ဓာ တိယော-
 ဇနိကံ ဒိဗ္ဗအမ္မဝနံ ဒိသွာ သကုဏသဒ္ဓန္ဓ သုတွာ တာပသဿ အာစိက္ခန္တိ
 “တ”န္တိ ဧဝမာဟ။ ပုပ္ဖရသမတ္တေဘိတိ ပုပ္ဖရသေန မတ္တေဟိ။ ဝက္ကဏ်-
 ဟိတိ ဝက်ဂိဝေဟိ သကုဏေဟိ အဘိနာဒိတန္တိ အတ္တော။ ဣဒါနိ တေ
 သကုဏေ အာစိက္ခန္တိ “ကောဉ္ဇာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဝိယာတိ ဒိဗျာ။
 ကောလဋ္ဌိမရသညိကာတိ ကောလဋ္ဌိသကုဏာ၂ စ နာမ သုဝဏ္ဏသာဋိကာ
 သကုဏာ စ။ ဧတေ ဒိဗ္ဗသကုဏာ ဧတ္ထ ဝသန္တိတိ ဒဿေတိ။ ဣဇိတာ
 ဟံသပူဂေဟိတိ ဟံသဂဏေဟိ ဥပကုဇိတာ ဝိရဝသံသဋ္ဌိတာ။ ကောကိလေတ္ထ
 ပဗောဓရေတိဧတ္ထ အမ္မဝနေ ကောကိလာ ဝသန္တိယော အတ္တာနံ ပဗောဓေန္တိ
 ဉပေန္တိ။ အဗ္ဗေတ္တာတိ အမ္မာ ဧတ္ထ။ ဝိပ္ပသာခဂ္ဂါတိ ဖလဘာရေန ဩနမိတ-
 သာခဂ္ဂါ။ ပလာလခလသန္တိဘာတိ ပုပ္ဖသန္တိစယေန သာလိပလာလခလသဒိသာ။
 ပက္ကတာလဝိလမ္ဗိနောတိ ပက္ကတာလဖလဝိလမ္ဗိနော။ ဧဝရူပါ ရုက္ခာ စ ဧတ္ထ
 အတ္တိတိ အမ္မဝနံ ဝဏ္ဏေတိ။

ဝဏ္ဏယိတွာ စ ပန တာပသံ တတ္ထဩတာရေတွာ “ဣမသ္မိ” အမ္မဝနေ အမ္မာနိ
 ခါဒန္တော အတ္တနော တဏှံ ပူရေဟိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ တာပသော အမ္မာနိ
 ခါဒိတွာ တဏှံ ပူရေတွာ ဝိဿမိတွာ အမ္မဝနေ ဝိစရန္တော တံ ပေတံ ဒုက္ခံ
 အနုဘဝန္တံ ဒိသွာ ကိဉ္စိ ဝတ္ထု နာသက္ခိ။ သူရိယေ ပန အတ္တင်္ဂတေ တံ နာဠကိတ္ထိ-
 ပရိဝါရိတံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနံ ဒိသွာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

- ၂၈။ “မာလီ ကိရိဋ္ဌိ ကာယူရိ၊ အင်္ဂဒိ စန္ဒနုဿဒေါ။
 ရတ္တိံ တံ ပရိစာရေသိ၊ ဒိဝါ ဝေဒေသိ ဝေဒနံ။
- ၂၉။ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ ယာ တေ’မာ ပရိစာရိကာ။
 ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါသိ၊ အပ္ပုတော လောမဟံသနော။
- ၃၀။ ကိံ ကမ္မမကရိ ပုဗ္ဗေ၊ ပါပံ အတ္တဒုခါဝဟံ။
 ယံ ကရိတွာ မနုဿေသု၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ ခါဒသိ”တိ။

တတ္ထ မာလီတိ ဒိဗ္ဗမာလာဓရော။ ကိရိဋ္ဌိတိ ဒိဗ္ဗဝေဌနဓရော။ ကာယူရိတိ
 ဒိဗ္ဗဘာရဏပဋိမဏ္ဍိတော။ အင်္ဂဒိတိ ဒိဗ္ဗင်္ဂဒသမန္တာဂတော။ စန္ဒနုဿဒေါတိ
 ဒိဗ္ဗစန္ဒနဝိလိတ္တော။ ပရိစာရေသိတိ ဣန္ဒြိယာနိ ဒိဗ္ဗဝိသယေသု စာရေသိ။ ဒိဝါတိ

၁-တေန္တိ (သိ)၊ ဧဟိ တန္တိ (ဣ၊က)   ၂-ကောယဋ္ဌိမရသလိကာတိ ကောယဋ္ဌိသကုဏာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

ဒိဝါ ပန မဟာဒုက္ခံ အနုဘောသိ။ ယာ တေမာတိ ယာ တေ ဣမာ။ အန္တိ-
တောတိ မနုဿလောကေ အဘူတပုဗ္ဗော။ လောမဟံသနောတိ ယေ တံ
ပဿန္တိ၊ တေသံ လောမာနိ ဟံသန္တိ။ ပုဗ္ဗေတိ ပုရိမဘဝေ။ အတ္တဒုခါဝဟန္တိ
အတ္တနော ဒုက္ခာဝဟံ။ မနုဿေသုတိ ယံ မနုဿလောကေ ကတွာ ဣဒါနိ
အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသာနိ ခါဒသိတိ ပုစ္ဆတိ။

ပေတော တံ သဉ္ဇာနိတွာ “တုမှေ မံ န သဉ္ဇာနာထ၊ အဟံ တုမှာကံ
ပုရောဟိတော အဟောသိ၊ ဣဒံ မေ ရတ္ထိံ သုခါနဘဝနံ တုမှေ နိဿာယ
ကတဿ ဥပဗ္ဗုပေါသထဿ နိဿန္နေန လဒ္ဓိံ၊ ဒိဝါ ဒုက္ခာနဘဝနံ ပန မယာ
ပကတဿ ပါပဿေဝ နိဿန္နေန။ အဟဉ္စိ တုမှေဟိ ဝိနိစ္ဆယေ ဌပိတော
ကုဋ္ဌန္တံ ကရိတွာ လဉ္စ ဂဟေတွာ ပရပိဋ္ဌိမံသိကော ဟုတွာ တဿ ဒိဝါ ကတဿ
ကမ္မဿ နိဿန္နေန ဣဒံ ဒုက္ခံ အနုဘဝါမိ”တိ ဝတွာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၁။ “အဇ္ဈေနာနိ ပဋိဂ္ဂယျ၊ ကာမေသု ဂမိတော အဟံ။
အစရိံ ဒိဃမဒ္ဓါနံ၊ ပရေသံ အဟိတာယဟံ။

၃၂။ ယော ပိဋ္ဌိမံသိကော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဥက္ကစ္စ ခါဒတိ။
ယထာဟံ အဇ္ဇ ခါဒါမိ၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော”တိ။

ဣတ္ထ အဇ္ဈေနာနိတိ ဝေဒေ။ ပဋိဂ္ဂယျာတိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဓိယိတွာ။
အစရိန္တိ ပဋိပဇ္ဇိ။ အဟိတာယဟန္တိ အဟိတာယ အတ္တနာသနာယ အဟံ။
ယော ပိဋ္ဌိမံသိကောတိ ယော ပုဂ္ဂလော ပရေသံ ပိဋ္ဌိမံသခါဒကော ပိသုဏော
ဟောတိ။ ဥက္ကစ္စာတိ ဥက္ကန္တိတွာ။

ဣဒဉ္စ ပန ဝတွာ တာပသံ ပုစ္ဆိ “တုမှေ ကထံ ဣဓာဂတာ”တိ။ တာပသော
သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေန ကထေသိ။ ဣဒါနိ ပန ဘန္တေ ဣဓေဝ ဝသိဿထ၊ ဂမိဿ-
ထာတိ။ န ဝသိဿာမိ၊ အဿမပဒံယေဝ ဂမိဿာမိတိ။ ပေတော “သာဓု ဘန္တေ
အဟံ ဝေါ နိဗ္ဗန္တံ အဗ္ဗပက္ကေန ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ ဝတွာ အတ္တနော အာနု-
ဘာဝေန အဿမပဒေယေဝ ဩတာရေတွာ “အနုက္ကဏ္ဍာ ဣဓေဝ ဝသထာ”တိ
ပဋိညံ ဂဟေတွာ ဂတော။ တတော ပဋ္ဌာယ နိဗ္ဗန္တံ အဗ္ဗပက္ကေန ဥပဋ္ဌဟိ။
တာပသော တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ကသိဏပရိကမ္မံ ကတွာ ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။

သတ္တာ ဥပါသကာနံ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ
ဇာတကံ သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ကေမိ သောတာပန္နာ

အဟေသုံ၊ ကေဓိ သကဒါဂါမိနော၊ ကေဓိ အနာဂါမိနော။ တဒါ ဒေဝဓိတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ အဟောသိ၊ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

ကိုဆန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-ကုန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၂)

ကော ပါတုရာသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဝိသာခါယ သဟာယိကာ သုရာပီတာ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ သုရာဆဏေ သံဃုဋ္ဌေ တာ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော သာမိကာနံ ဆဏေ ကိဋ္ဌမာနာနံ^၁ တိက္ခသုရံ ပဋိယာဒေတွာ “ဆဏံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ သဗ္ဗာပိ ဝိသာခါယ သန္တိကံ ဂန္ဓာ “သဟာယိကေ ဆဏံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ ဝတွာ “အယံ သုရာဆဏော၊ န အဟံ သုရံ ပိဝိဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ “တုမေ သဗ္ဗာသမ္ပုဒ္ဓဿ ဒါနံ ဒေထ၊ မယံ ဆဏံ ကရိဿာမာ”တိ အာဟံသု။ သာ “သာရူ”တိ သမ္ပုဒ္ဓိစ္ဆိတွာ တာ ဥယျောဇေတွာ သတ္တာရံ နိမန္တာပေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဗဟုံ ဂန္ဓမာလံ အာဒါယ သာယန္တသမယေ ဓမ္မကထံ သောတုံ တာဟိ ပရိဝုတာ ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ တာ ပနိတ္ထိယော သုရံ ပိဝမာနာဝ တာယ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓာ ဒွါရကောဋ္ဌကေ ဌတွာ သုရံ ပိဝိတွာဝ တာယ သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမံသု။ ဝိသာခါ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ဣတရာသု ကေစ္စာ သတ္ထု သန္တိကေယေဝ နစ္စိံသု၊ ကေစ္စာ ဂါယိံသု၊ ကေစ္စာ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စပါဒကုက္ကုစ္စာနိ၊ ကေစ္စာ ကလဟံ အကံသု။

သတ္တာ တာသံ သံဝေဂဇနနတ္ထာယ ဘမုကလောမတော ရံသီ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ အန္ဓကာရတိမိသာ အဟောသိ။ တာ ဘီတာ အဟေသုံ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ၊ တေန တာသံ သုရာ ဇိရိ။ သတ္တာ နိသိန္နပလ္လက္ခေ အန္တရဟိတော သိနေရုမုဒ္ဓနိ ဌတွာ ဥဏ္ဏလောမတော ရံသီ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ စန္ဒသူရိယသဟဿဂ္ဂမနံ ဝိယ အဟောသိ။ သတ္တာ တတ္ထ ဌိတောဝ တာသံ သံဝေဂဇနနတ္ထာယ—

“ကော န ဟာသော ကိမာနန္တော၊ နိစ္စံ ပဇ္ဇလိတေ သတိ။
အန္ဓကာရေန ဩနဒ္ဓါ၊ ပဒီပံ န ဂဝေသထာ”တိ၂—

ဣမံ ဂါထမာဟ။ ဂါထာပရိယောသာနေ တာ ပဉ္စသတာပိ သောတာပတ္တိ-
ဖလေပတိဌဟိံသု။ သတ္တာ အာဂန္ဓာ ဂန္ဓကုဋိဆာယာယ ဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။

အထ နံ ဝိသာခါ ဝဋ္ဋိတွာ “ဘန္တေ ဣဒံ ဟိရောတ္တပ္ပဘောဒကံ သုရာပါနံ နာမ ကဒါ ဥပ္ပန္န”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿာ အာစိက္ခန္တော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဧကော ကာသိရဋ္ဌ-
ဝါသီ သုရော နာမ ဝနစရကော ဘဏ္ဍပရိယေသနတ္ထာယ ဟိမဝန္တံ အဂမာသိ။
တတ္ထေကော ရုက္ခော ဥဂ္ဂန္တာ ပေါရိသမတ္တေ ဌာနေ တိဓာကပ္ပေါ အဟောသိ။
တဿ တိဏ္ဍံ ကပ္ပါနံ အန္တရေ စာဠိပ္ပမာဏော အာဝါဠော အဟောသိ။
သော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကေန ပူရိတော၊ တံ ပရိဝါရေတွာ ဟရိတကီ
အာမလကီ မရိစဂစ္ဆော စ အဟောသိ၊ တေသံ ပက္ကာနိ ဖလာနိ ဆိဇ္ဇိတွာ
တတ္ထ ပတန္တိ။ တဿာဝိဒူရေ သယံဇာတသာလိ ဇာတော၊ တတော
သုဝကာ သာလိသီသာနိ အာဟရိတွာ တသ္မိံ ရုက္ခေ နိသီဒိတွာ ခါဒန္တိ။
တေသံ ခါဒမာနာနံ သာလိပိ တဏှုလာပိ တတ္ထ ပတန္တိ။ ဣတိ တံ ဥဒကံ
သုရိယသန္တာပေန ပစ္စမာနံ ရသံ လောဟိတဝဏ္ဏံ အဟောသိ။ နိဒါဿသမယေ
ပိပါသိတာ သကုဏဂဏာ အာဂန္တာ တံ ပိဝိတွာ မတ္တာ ပရိဝတ္တိတွာ ရုက္ခ-
မူလေ ပတိံသု၊ တသ္မိံ^၁ ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ဝိကူဇမာနာ ပက္ကမန္တိ။ ရုက္ခ-
သုနခမက္ကဋ္ဌာဒီသုပိ ဒေသေ နယော။ ဝနစရကော တံ ဒိသ္မာ “သစေ ဣဒံ
ဝိသံ ဘဝေယျ၊ ဣမေ မရေယျ၊ ဣမေ ပန ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ယထာသုခံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ နယိဒံ ဝိသ”န္တိ သယံ ပိဝိတွာ မတ္တော ဟုတွာ မံသံ ခါဒိတုကာမော
အဟောသိ။ တတော အဂ္ဂိံ ကတွာ ရုက္ခမူလေပတိတေ တိတ္ထိရကုက္ကုဋ္ဌာဒယော
မာရေတွာ မံသံ အင်္ဂါရေ ပစိတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန နစ္စန္တော ဧကေန မံသံ
ခါဒန္တော ကောဟဒ္ဓိဟံ တတ္ထေဝ အဟောသိ။

တတော ပန အဝိဒူရေ ဧကော ဝရုဏော နာမ တာပသော ဝသတိ။
ဝနစရကော အညဒါပိ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ
ပါနံ တာပသေန သဒ္ဓိံ ပိဝိဿာမိ”တိ။ သော ဧကံ ဝေဠုနာဠိကံ ပူရေတွာ
ပက္ကမံသေန သဒ္ဓိံ အာဟရိတွာ ပဏ္ဍသာလံ ဂန္တာ “ဘန္တေ ဣမံ ပိဝဏာ”တိ
ဝတွာ ဥဘောပိ မံသံ ခါဒန္တာ ပိဝိံသု။ ဣတိ သုရေန စ ဝရုဏေန စ ဒိဋ္ဌတ္တာ
တဿ ပါနဿ “သုရာ”တိ စ “ဝရုဏာ”တိ^၂ စ နာမံ ဇာတံ။ တေ ဥဘောပိ
“အတ္ထေသော ဥပါယော”တိ ဝေဠုနာဠိယော ပူရေတွာ ကာဇေနာဒါယ
ပစ္စန္နနဂရံ ဂန္တာ “ပါနကာရကာ နာမ အာဂတာ”တိ ရညော အာရေ-
စာပေသုံ။ ရာဇာနေ ပက္ခောသာပေသိ၊ တေ တဿ ပါနံ ဥပနေသုံ။ ရာဇာ
ဒွေ တယော ဝါရေပိဝိတွာ မဇ္ဇိ၊ တဿ တံ ကောဟဒ္ဓိဟမတ္တမေဝ အဟောသိ။

အထ နေ“အညမြိ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အတ္ထိ ဒေဝါတိ။ ကုဟိန္တိ။ ဟိမဝန္တေ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ အာနေထာတိ။ တေ ဂန္ဓာ ဧကေသေ ဝါရေ အာနေတွာ “နိဗ္ဗိန္ဒ ဂန္တု န သက္ခိယာမာ”တိ သမ္ဘာရေ သလ္လက္ခေတွာ တဿ ရုက္ခဿ တစံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗသမ္ဘာရေ ပက္ခိပိတွာ နဂရေ သုရံ ကရိံသု။ နာဂရာ သုရံ ပိပိတွာ ပမာဒံ အာပန္နာ ဒုဂ္ဂတာ အဟေသုံ၊ နဂရံ သုညံ ဝိယ အဟောသိ၊ တေန ပါနကာရကာ တတော ပလာယိတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္ဓာ “ပါနကာရကာ အာဂတာ”တိ ရညော အာရောစာပေသုံ။ ရာဇာ နေ ပက္ခောသာပေတွာ ပရိဗ္ဗယံ အဒါသိ။ တေ တတ္ထာပိ သုရံ အကံသု၊ တမ္ပိ နဂရံ တထေဝ ဝိနသိ၊ တတော ပလာယိတွာ သာကေတံ၊ သာကေတတော သာဝတ္ထိံ အဂမံသု။

တဒါ သာဝတ္ထိယံ သဗ္ဗမိတ္တော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ သော တေသံ သင်္ဂဟံ ကတွာ “ကေန ဝေါ အတ္ထော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သမ္ဘာရမူလေန စေဝ သာလိပိဋေန စ ပဉ္စဟိ စာဋိသတေဟိ စာ”တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗံ ဒါပေသိ။ တေ ပဉ္စသု စာဋိသတေသု သုရံ သဏ္ဌာပေတွာ မူသိကာဘယေန စာဋိရက္ခဏတ္ထာယ ဧကေ-
ကာယ စာဋိယာ သန္တိကေ ဧကေကံ ဗိဇ္ဇာရံ ဗန္ဓိံသု။ တေ ပစ္စိတွာ ဥတ္တရဏ-
ကာလေ စာဋိကုစ္ဆိသု ပဋ္ဌရန္တံ သုရံ ပိပိတွာ မတ္တာ နိဒ္ဒါယိံသု။ မူသိကာ
အာဂန္ဓာ တေသံ ကဏ္ဍနာသိကဒါဋ္ဌိကနဂံဋေ ခါဒိတွာ အဂမံသု။ “ဗိဇ္ဇာရာ
သုရံ ပိပိတွာ မတာ”တိ အာယုတ္တကပုရိသာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ
“ဝိသကာရကာ ဧတေ ဘဝိဿန္တိ”တိ တေသံ ဦန္တုဗ္ဗိ ဇနာနံ သိသာနိ ဆိန္ဒာ-
ပေသိ။ တေ “သုရံ ဒေဝံ မရရံ ဒေဝါ”တိ ဝိရဝန္တာဝ မရိံသု။ ရာဇာ တေ
မာရာပေတွာ “စာဋိယော ဘိန္ဒုထာ”တိ အာဏာပေသိ။ ဗိဇ္ဇာရာပိ သုရာယ
ဇိဏ္ဌာယ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကိဋ္ဌန္တာ ဝိစရိံသု၊ တေ ဒိသွာ ရညော အာရောစေသုံ။
ရာဇာ “သစေ ဝိသံ အဿ၊ ဧတေ မရေယျ၊ မရရေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပိဝိဿာမိ
န”န္တိ နဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ ရာဇင်္ဂဏေ မဏ္ဍပံ ကာရာပေတွာ အလင်္ကာ-
မဏ္ဍပေ သမုသိတသေတစ္ဆတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ကေ နိသိဒိတွာ အမစ္စဂဏပရိဝုတော
သုရံ ပါတုံ အာရဘိ။

တဒါ သက္ခော ဒေဝရာဇာ “ကေန န ခေါ မာတုပဋ္ဌာနာဒိသု အပ္ပမတ္တာ
တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေန္တိ”တိ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တံ ရာဇာနံ သုရံ
ပါတုံ နိသိန္တံ ဒိသွာ “သစာယံ သုရံ ပိဝိဿတိ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေါ နသိဿတိ။
ယထာ န ပိဝိဿတိ၊ တထာ နံ ကရိဿာမိ”တိ ဧကံ သုရာပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘံ ဟတ္ထ-
တလေ ဌပေတွာ မြာဟ္မဏဝေသေနာဂန္ဓာ ရညော သမ္ဗုဒ္ဓာနေ အာကာသေ

၎င်းတို့ “ဣမံ ကုမ္ဘံ ကိဏာထ၊ ဣမံ ကုမ္ဘံ ကိဏာထာ”တို့ အာဟ။ သဗ္ဗမိတ္တ-
ရာဇာ တံ တထာ ဝဒန္တံ အာကာသေ ဌိတံ ဒိသ္မာ “ကုတော န ခေါ
ဗြာဟ္မဏော အာဂစ္ဆတိ”တို့ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော တိဿော ဂါယာ
အဘာသိ—

၃၃။ “ကော ပါတုရာသီ တိဒိဝါ နဘမ္ပိ၊
ဩဘာသယံ သံဝရိံ စန္ဒိမာဝ။
ဂတ္ထေဟိ တေ ရသ္မိယော နိစ္ဆရန္တိ၊
သတေရတာ ဝိဇ္ဇရိဝန္တလိက္ခေ။

၃၄။ သော ဆိန္ဒဝါတံ ကမသီ အဃမ္ပိ၊
ဝေဟာယသံ ဂစ္ဆသိ တိဌသိ စ။
ဣဒ္ဓိ န တေ ဝတ္ထုကတာ သုဘာဝိတာ၊
အနဒ္ဓဂူနံ အပိ ဒေဝတာနံ။

၃၅။ ဝေဟာယသံ ဂမ္မမာဂမ္မ တိဌသိ၊
ကုမ္ဘံ ကိဏာထာတိ ယမေတမတ္ထံ။
ကော ဝါ တုဝံ ကိဿ ဝါ တာယ ကုမ္ဘော၊
အက္ခာဟိ မေ ဗြာဟ္မဏ တေမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ကော ပါတုရာသီတိ ကုတော ပါတုဘူတောသိ၊ ကုတော
အာဂတောသီတိ အတ္ထော။ တိဒိဝါ နဘမ္ပိတိ ကိံ တာဝတိံသဘဝနာ
အာဂန္တာ ဣမ နဘမ္ပိ အာကာသေ ပါကဋ္ဌော ဇာတောသီတိ ပုစ္ဆတိ။
သံဝရိန္တိ ရတ္တိံ။ သတေရတာတိ ဧဝံနာမိကာ။ သောတိသောတွံ။ ဆိန္ဒဝါတန္တိ
ဝလာဟကောပိ တာဝဝါတေန ကမတိ ၂၊ တဿ ပန သောပိ ဝါတော နတ္ထိ၊
တေနေဝမာဟ။ ကမသီတိ ပဝတ္ထေသိ။ အဃမ္ပိတိ အပ္ပဋိဗေ အာကာသေ။
ဝတ္ထုကတာတိ ဝတ္ထု ဝိယ ပတိဌာ ဝိယ ကတာ။ အနဒ္ဓဂူနံ အပိ ဒေဝတာ-
နန္တိ ယာ ပဒဿာ အဒ္ဓါနံ အဂမနေန အနဒ္ဓဂူနံ ဒေဝတာနံ ဣဒ္ဓိ၊ သာ အပိ
တဝ သုဘာဝိတာတိ ပုစ္ဆတိ။ ဝေဟာယသံ ဂမ္မမာဂမ္မာတိ၊ အာကာသေ
ပဝတ္ထံ ပဒဝိတိဟာရံ ပဋိစ္စ နိဿာယ။ “တိဌသိ”တိ ဣမဿ “ကော ဝါ တုဝံ”န္တိ
ဣမိနာ သမ္ပန္နော၊ ဧဝံ တိဌမာနော ကော ဝါ တုန္တိ အတ္ထော။ ယမေတမတ္ထန္တိ
ယံ ဧတံ ဝဒသိ။ ဣမဿ “ကိဿ ဝါ တာယ”န္တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော၊ ယံ ဧတံ ကုမ္ဘံ
ကိဏာထာတိ ဝဒသိ၊ ကိဿ ဝါ တေ အယံ ကုမ္ဘောတိ အတ္ထော။

တတော သက္ကော “တေန ဟိ သုဏာဟိ”တိ ဝတွာ သုရာယ ဒေါသေ
ဒဿေန္တော အာဟ—

၃၆။ “န သပ္ပိကုမ္ဘော နပိ တေလကုမ္ဘော၊
န ဖာဏိတဿ န မဓုဿ ကုမ္ဘော။
ကုမ္ဘဿ ဝဇ္ဇာနိ အနပ္ပကာနိ၊
ဒေါသေ ဗဟူ ကုမ္ဘဂတေ သုဏာထ။

၃၇။ ဂဠေယျ ယံ ပိတွာ ပတေ ပပါတံ၊
သောန္တံ ဂဟံ စန္ဒနိယောဠိဂလ္လံ။
ဗဟုမ္ပိ ဘုဠေယျ အဘောဇနေယျံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၃၈။ ယံ ပိတွာ စိတ္တသ္မိံ အနေသမာနော၊
အာဟိဏ္ဍတိ ဂေါရိဝ ဘက္ခဿာဒိ။
အနာထမာနော ဥပဂါယတိ နစ္စတိ စ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၃၉။ ယံ ဝေ ပိပိတွာ အစေလောဝ နဂ္ဂေါ၊
စရေယျ ဂါမေ ဝိသိခန္တရာနိ။
သမ္ပုဠစိတ္တော အတိဝေလဿာယိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၀။ ယံ ပိတွာ ဥဠာယ ပဝေဓမာနော၊
သီသဉ္စ ဗာဟုဉ္စ ပစာလယန္တော။
သော နစ္စတိ ဒါရုကဋ္ဌလ္လကောဝ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၁။ ယံ ဝေ ပိပိတွာ အဂ္ဂိဒဗ္ဗာ သယန္တိ၊
အထော သိဂါလေဟိပိ ခါဒိတာသေ။
ဗန္ဓံ ဝဓံ ဘောဂဇာနိဉ္စ ပေန္တိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၂။ ယံ ပိတွာ ဘာသေယျ အဘာသနေယံ၊
သဘာယ'မာသီနော အပေတဝတ္ထော။
သမ္ပက္ခိတော ဝန္တဂတော ဗျသန္ဓော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၃။ ယံ ဝေ ပိပိတွာ ဥက္ကဋ္ဌော အာဝိလက္ခော၊
မမေဝ သဗ္ဗပထဝီတိ မညေ။
န မေ သမော စာတုရန္တောပိ ရာဇော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၄။ မာနာတိမာနာ ကလဟာနိ ပေသုဏီ၊
ဒုဗ္ဗဏ္ဏိနိ နဂ္ဂယိနိ ပလာယိနိ။
စောရာန ရတ္တာန ဂတိ နိကေတော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၅။ ဣဒ္ဓါနိ ဖိတာနိ ကုလာနိ အဿု၊
အနေကသာဟဿနောနိ လောကေ။
ဥစ္ဆိန္ဒဒါယဇ္ဇကတာနိ'မာယ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၆။ ခညံ ခနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ၊
ခေတ္တံ ဂဝံ ယတ္ထ ဝိနာသယန္တိ။
ဥစ္ဆေဒနိ ဝိတ္တဂတံ ကုလာနံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၇။ ယံ ဝေ ပိတွာ ဒိတ္တရူပေါဝ ပေါသော၊
အက္ခောသတိ မာတရံ ပိတရဉ္စ။
သဿုမ္ပိ ဂဏှေယျ အထောပိ သုဏ္ဏံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၄၈။ ယံ ဝေ ပိတွာ ဒိတ္တရူပေါ နာရိ၊
အက္ခောသတိ သဿုရံ သာမိကဉ္စ။
ဒါသမ္ပိ ဂဏှေ ပရိစာရိကမ္ပိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

- ၄၉။ ယံ ဝေ ပိဝိတွာန ဟနေယျ ပေါသော၊
ဓမ္မေ ဌိတံ သမဏံ မြာဟ္မဏံ ဝါ။
ဂစ္ဆေ အပါယမိ တတောနိဒါနံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၀။ ယံ ဝေ ပိဝိတွာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ၊
ကာယေန ဝါစာယ စ စေတဿာ စ။
နိရယံ ဝဇန္တိ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၁။ ယံ ယာစမာနာ န လဘန္တိ ပုဗ္ဗေ၊
ဗဟုံ ဟိရညမ္ပိ ပရိစ္စဇန္တာ။
သော တံ ပိဝိတွာ အလိကံ ဘဏာတိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၂။ ယံ ဝေ ပိတွာ ပေသနေ ပေသိယန္တော၊
အစ္စာယိကေ ကရဏီယမ္ပိ ဇာတေ။
အတ္တမ္ပိ သော နပ္ပဇာနာတိ ဝုတ္တော၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၃။ ဟိရိမနာပိ အဟိရိကဘာဝံ၊
ပါတုံ ကရေန္တိ မဒနာယ မတ္တာ။
ဓီရာပိ သန္တာ ဗဟုကံ ဘဏန္တိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၄။ ယံ ဝေ ပိတွာ ဧကထူပါ သယန္တိ၊
အနာသကာ ထဏ္ဍိလဒုက္ခသေယျံ။
ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ အာယသကျဉ္စု ပေန္တိ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။
- ၅၅။ ယံ ဝေ ပိတွာ ပတ္တခန္ဓာ သယန္တိ၊
ဂါဝေါ ကုဋ္ဌဟတာဝ န ဟိ ဝါရဏီယာ။
ဝေဂေါ နရေန သုသဟောရိဝ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၅၆။ ယံ မနုဿံာံ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ သပ္ပံ ဘောရဝိသမိဝ။
တံ လောကေ ဝိသသမာနံ၊ ကော နရော ပါတုမရဟတိ။

၅၇။ ယံ ဝေ ဝိတွာ အန္ဓကဝေဏှပုတ္တာ၊
သမုဒ္ဒတိရေ ပရိစာရယန္တာ။
ဥပက္ကမံ မုသလေဘိ အညမညံ၊
တဿာ ပုဏ္ဏံ ကုမ္ဘမိမံ ကိဏာထ။

၅၈။ ယံ ဝေ ဝိတွာ ပုဗ္ဗဒေဝါ ပမတ္တာ၊
တိဒိဝါ စုတာ သဿတိယာ သမာယာ။
တံ တာဒိသံ မဇ္ဇမိမံ နိရတ္ထကံ၊
ဇာနံ မဟာရာဇေ ကထံ ပိဝေယျ။

၅၉။ နယိမသ္မိံ ကုမ္ဘသ္မိံ ဒမိ ဝါ မရ ဝါ၊
ဧဝံ အဘိညာယ ကိဏာဟိ ရာဇ။
ဧဝဉ္စိမံ ကုမ္ဘဂတာ မယာ တေ၊
အက္ခာတရူပံ တဝ သဗ္ဗမိတ္တာ”တိ။

တတ္ထ ဝဇ္ဇာနီတိ အာဒိနဝါ။ ဂဠေယျာတိ ဂစ္ဆန္တော ပဒေ ပဒေ ပရိ-
ဝတ္တေယျ။ ယံ ဝိတွာ ပတေတိ ယံ ဝိဝိတွာ ပတေယျ။ သောဗ္ဗန္တိ အာဝါဂ္ဂံ။
စန္ဒနိယောဠိဂလ္လန္တိ စန္ဒနိကဉ္စ ဩဠိဂလ္လဉ္စ။ အဘောဇနေယျန္တိ ဘုဒ္ဓိတုံ အယုတ္တံ။
အနေသမာနောတိ အနိဿရော။ ဂေါရိဝါတိ ဂေါဏော ဝိယ။ ဘက္ခသဒ္ဓိတိ^၁
ပုရာဏကသဋ္ဌခါဒကော^၂၊ ယထာ သော တတ္ထ တတ္ထ ဘက္ခသံ ပရိယေသန္တော
အာဟိဏ္ဍတိ၊ ဧဝံ အာဟိဏ္ဍတိတိ အတ္ထော။ အနာထမာနောတိ နိရ-
ဝဿယော အနာထော ဝိယ။ ဥပဂါယတိတိ အညံ ဂါယန္တံ ဒိသ္မာ ဥပဂန္တာ
ဂါယတိ။ အစေလောဝါတိ အစေလကော ဝိယ။ ဝိသိခန္တရာနီတိ အန္တရ-
ဝိထိယော။ အတိဝေလသာယီတိ အတိဝိရမ္ဗိ^၃ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမေယျ။ “အတိ-
ဝေလစာရီ”တိပိ ပါဌော၊ အတိဝေလစာရီ ဟုတွာ စရေယျာတိ အတ္ထော။

ဒါရုကဋ္ဌလ္လကော ဝါတိ ဒါရုမယယန္တရူပကံ ဝိယ။ ဘောဂဇာနိဉ္စ-
ပေန္တိတိ ဘောဂဇာနိဉ္စ ဥပေန္တိ၊ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ကတွာ ဒဏ္ဍပိဋိတာ
နေဇာနိဉ္စ အညဉ္စ ဝဗေန္တနာဒိဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။ ဝန္တဂတောတိ
အတ္တနော ဝန္တသ္မိံ ဂတော။ ဗျသန္တောတိ ဗျသနာပန္တော။ “ဝိသန္တော”တိပိ

ပိဝေယျ။ ကုမ္ဘဂတာ မယာတိ ကုမ္ဘဂတံ မယာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။
အက္ခာတဗ္ဗန္တိ သဘာဝတော အက္ခာတံ။

တံ သုတွာ ရာဇာ သုရာယ အာဒိနဝံ ဥတွာ တုဌော သက္ကဿ ထုတိ°
ကရောန္တော ခွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၆၀။ “န မေ ပိတာ ဝါ အထဝါပိ မာတာ၊
တောဒိဿာ ယာဒိသကော တုဝံသိ။
ဟိတာနုကမ္ပိ ပရမတ္ထကာမော၊
သောဟံ ကရိဿံ ဝစနံ တဝံဇူ။

၆၁။ ဒဒါမိ တေ ဂါမဝရာနိ ပဉ္စ၊
ဒါသိသတံ သတ္တ ဂဝံသတာနိ။
အာဇညယုတ္တေ စ ရထေ ဒသ ဣမေ၊
အာစရိယော ဟောသိ မမတ္ထကာမော”တိ။

တတ္ထ ဂါမဝရာနီတိ ပြာဟ္မဏ အာစရိယဿ နာမ အာစရိယဘာဂေါ
ဣန္ဒြိတဗ္ဗော၊ သံဝစ္ဆရေ သံဝစ္ဆရေ သတသဟဿုဋ္ဌာနကေ တုယံ ပဉ္စ ဂါမေ
ဒဒါမိတိ ဝဒတိ။ ဒသ ဣမေတိ ဣမေ ဒသ ပုရတော ပြိတေ ကဉ္စနဝိစိတ္တေ
ရထေ ဒသေန္တော ဧဝမာဟ။

တံ သုတွာ သက္ကော ဒေဝတ္တဘာဝံ ဒသေတွာ အတ္တာနံ ဇာနာပေန္တော
အာကာသေ ဌတွာ ခွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၆၂။ “တဝေဝ ဒါသိသတမတ္ထ၊ ရာဇ၊
ဂါမာ စ ဂါဝေါ စ တဝေဝ ဟောန္တု။
အာဇညယုတ္တာ စ ရထာ တဝေဝ၊
သက္ကောဟမသ္မိ တိဒဿာနမိန္ဒော။

၆၃။ မံသောဒနံ သပ္ပိပါယာသံ ဘုဉ္ဇ၊
ခါဒဿု စ တံ မရမာသပူဝေ။
ဧဝံ တုဝံ ဓမ္မရတော ဇနိန္ဒု၊
အနိန္ဒိတော သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ဧဝံ တုဝံ ဓမ္မရတောတိ ဧဝံ တံ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တော
သုရာပါနာ ဝိရတော တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပဟာယ တိဝိဓသုစရိတဓမ္မရတော
ဟုတွာ ကေနစိ အနိန္ဒိတော သဂ္ဂဌာနံ ဥပေဟိတိ။

ပါဌော၊ တသ္မိံ ဝန္တေ ဩသန္ဓောတိ^၁ အတ္ထော။ ဥက္ကဋ္ဌောတိ အဟံ မဟာ-
ယောဓော၊ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိတိ ဧဝံ ဥက္ကံသဂတော ဟုတွာ။
အာဝိလက္ခောတိ ရတ္တက္ခော။ သဗ္ဗပထဝီတိ သဗ္ဗာ ပထဝီ။ “သဗ္ဗပုထုဝီ”တိပိ
ပါဌော။ စာတုရန္တောတိ စတုသမုဒ္ဒပရိယန္တာယ ပထဝီယာ ဣဿရော။
မာနာတိမာနာတိ မာနကာရိကာ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသဝ နယော။ ဂတိတိ
နိဗ္ဗတ္တိ^၂။ နိကေတောတိ နိဝါသော။ တဿာ ပုဏ္ဏန္တိ ယာ ဧဝရူပါ၊ တဿာ
ပုဏ္ဏံ။ ဣဒ္ဓါနိတိ သမိဒ္ဓါနိ။ ဖိတာနိတိ ဝတ္ထာလင်္ကာရကပ္ပဘဏ္ဍေဟိ ပုပ္ဖိတာနိ။
ဥစ္ဆိန္နဒါယဇ္ဇကတာနိတိ ဥစ္ဆိန္နဒါယာဒါနိ နိဒ္ဒနာနိ ကတာနိ။ ယတ္ထ ဝိနာ-
သယန္တိတိ ယံ နိဿာယ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ^၃ ဗဟုမ္ပိ ဓနဓညာဒိသာပတေယျံ
နာသယန္တိ၊ ကပဏာ ဟောန္တိ။

ဒိတ္တရူပေါတိ ဒပ္ပိတရူပေါ။ ဂဏှေယျာတိ ဘရိယသညာယ ကိလေသ-
ဝသေန ဟတ္ထေ ဂဏှေယျ။ ဒါသမ္ပိ ဂဏှေတိ အတ္တနော ဒါသမ္ပိ
ကိလေသဝသေန “သာမိကော မေ”တိ ဂဏှေယျ။ ပိပိတွာနာတိ ပိပိတွာ။
ဒုစ္စရိတံ စရိတွာတိ ဧဝံ တီဟိ ဒွါရေဟိ ဒသဝိဓမ္ပိ အကုသလံ ကတွာ။
ယံ ယာစမာနာတိ ယံ ပုရိသံ ပုဗ္ဗေ သုရံ အပိဝန္တံ ဗဟုံ ဟိရညံ ပရိစ္စန္တော
မုသာဝါဒံ ကရေဟိတိ ယာစမာနာ န လဘန္တိ။ ပိတွာတိ ပိပိတွာ
ဌိတော။ နပ္ပဇာနာတိ ဝုတ္တောတိ “ကေနဋ္ဌေန အာဂတောသိ”တိ ဝုတ္တော
သာသနဿ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ တံ အတ္ထံ န ဇာနာတိ။ ဟိရိမနာပိတိ ဟိရိယုတ္တ-
စိတ္တာပိ။ ကေတူပေါတိ သူကရပေါတကာ ဝိယ ဟိနဇစ္စေဟိပိ သဒ္ဓိံ ကေရာသိ
ဟုတွာ။ အနာသကာတိ နိရာဟာရာ။ ထဏှိလဒုက္ခသေယျန္တိ ဘူမိယံ ဒုက္ခသေယျံ
သယန္တိ။ အာယသကျန္တိ ဂရဟံ။

ပတ္တခန္ဓာတိ ပတိတက္ခန္ဓာ။ ကုဋ္ဌဟတာဝါတိ ဂိဝါယ ဗဒ္ဓေန ကုဋ္ဌေန
ဟတာ ဂါဝေါ ဝိယ၊ ယထာ တာ တိဏံ အခါဒန္တိယော ပါနိယံ အပိဝန္တိယော
သယန္တိ၊ တထာ သယန္တိတိ အတ္ထော။ ဃောရဝိသမိဝါတိ ဃောရဝိသံ ဝိယ။
ဝိသသမာနန္တိ ဝိသသဒိသံ။ အန္ဓကဝေဏှပုတ္တာတိ ဒသ ဘာတိကရာဇာနော။
ဥပက္ကမုန္တိ ပဟရိံသု။ ပုဗ္ဗဒေဝါတိ အသုရာ။ တိဒိဝါတိ တာဝတိံသဒေဝ-
လောကာ။ သဿတိယာတိ သဿတာ၊ ဒိဃာယုကဘာဝေန နိစ္စသမ္ပတာ
ဒေဝလောကာတိ အတ္ထော။ သမာယာတိ သဒ္ဓိံ အသုရမာယာဟိ။ ဇာနန္တိ
ဧဝံ “နိရတ္ထကံ ဧတ”န္တိ ဇာနန္တော တုမှာဒိသော ပဏ္ဍိတော ပုရိသော ကထံ

ဣတိ သက္ကော တဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ သောပိ သုရံ အပိဝိတွာ သုရာဘာဇနာနိ ဘိန္ဒ္ဓာပေတွာ သီလံ သမာဒါယ ဒါနံ ဒတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ ဇမ္ဗုဒီပေပိ အနုက္ကမေန သုရာပါနံ ဝေပုလ္လပ္ပတ္တံ ဇာတံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇာ အာနန္ဒော အဟောသိ၊ သက္ကော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ကုမ္ဘဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-ဇယဒ္ဓိသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၃)

စိရဿံ ဝတ မေတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ မာတုပေါ-
သကဘိက္ခု အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝတ္ထု သမဇာတကသဒိသံ။
တဒါ ပန သတ္တာ “ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ကဉ္စနမာလံ သေတစ္ဆတ္တံ ပဟာယ
မာတာပိတရော ပေါသေသု”န္တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ကပိလရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ပဉ္စာလော နာမ ရာဇာ
အဟောသိ။ တဿ အဂ္ဂမဟေသိ ဂဗ္ဘံ ပဋိလဘိတွာ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တဿာ
ပုရိမဘဝေ ဧကော သပတ္တိကာ ကုဇ္ဈိတွာ “တုယံ ဇာတံ ဇာတံ ပဇံ ခါဒိတုံ
သမတ္တာ ဘဝိဿာမိ”တိ ပတ္ထနံ ဌပေတွာ ယက္ခိနိ အဟောသိ။ သာ တဒါ
ဩကာသံ လဘိတွာ တဿာ ပဿန္တိယာဝ တံ အလ္လမံသပေသိဝဏ္ဏံ ကုမာရကံ
ဂဟေတွာ မုရုမုရာယန္တိ^၂ ခါဒိတွာ ပက္ကာမိ။ ဒုတိယဝါရေပိ တထေဝ အကောသိ။
တတိယဝါရေ ပန တဿာ ပဿတိဃရံ ပဝိဋ္ဌကာလေ ဂေဟံ ပရိဝါရေတွာ
ဂါဠု အာရက္ခံ အကံသု။ ဝိဇာတဒိဝသေ ယက္ခိနိ အာဂန္တာ ပုန ဒါရကံ
အဂ္ဂဟေသိ။ ဒေဝီ “ယက္ခိနိ”တိ မဟာသဒ္ဓမကာသိ။ အာဝုဟေတ္တာ ပုရိသာ
အာဂန္တာ ဒေဝိယာ ဒိန္နသညာယ ယက္ခိနိ အနုဗန္ဓိသု။ သာ ခါဒိတုံ ဩကာသံ
အလဘန္တိ တတော ပလာယိတွာ ဥဒကနိဒ္ဓမနံ ပါဝိသိ။ ဒါရကော မာတု-
သညာယ တဿာ ထနံ မုခေန ဂဏှိ။ သာ ပုတ္တသိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွာ တတော
ပလာယိတွာ သုသာနံ ဂန္တာ ဒါရကံ ပါသာဏလေဏေ ဌပေတွာ ပဋိဇဏှိ။
အထဿ အနုက္ကမေန ဝဗုမာနဿ မနုဿမံသံ အာဟရိတွာ အဒါသိ။

ဥဘောပိ မနုဿမံသံ ခါဒိတွာ တတ္ထ ဝသိံသု။ ဒါရကော အတ္တနော မနုဿ-
ဘာဝံ န ဇာနာတိ “ယက္ခိနိပုတ္တောသ္မိ”တိ သညာယ။ သော အတ္တဘာဝံ
ဇဟိတွာ အန္တရဓာယိတုံ န သက္ကောတိ။ အထဿ သာ အန္တရဓာနတ္ထာယ
ဧကံ မူလံ အဒါသိ။ သော မူလာနုဘာဝေန အန္တရဓာယိတွာ မနုဿမံသံ
ခါဒန္တော ဝိစရတိ။ ယက္ခိနိ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ ဝေယျာဝစ္စတ္ထာယ
ဂတာ တတ္ထေဝ ကာလမကာသိ။ ဒေဝီပိ စတုတ္ထဝါရေ အညံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။
သော ယက္ခိနိယာ မုတ္တတ္တာ အရောဂေါ အဟောသိ။ ပစ္စာမိတ္တံ ယက္ခိနိ
ဇိနိတွာ ဇာတတ္တာ “ဇယဒ္ဓိသကုမာရော”တိဿ နာမံ အကံသု။ သော
ဝယပ္ပတ္တော သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပတွာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ ရဇ္ဇမနုဿာသိ။

တဒါ ဗောဓိသတ္တော တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။
“အလိနသတ္တုကုမာရော”တိဿ နာမံ ကရိံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဥဂ္ဂဟိတ-
သဗ္ဗသိပ္ပေါ ဥပရာဇာ အဟောသိ။ သောပိ ယက္ခိနိပုတ္တော အပရဘာဂေ
ပမာဒေန တံ မူလံ နာသေတွာ အန္တရဓာယိတုံ အသက္ကောန္တော ဒိဿမာန-
ရူပေါ သုသာနေ မနုဿမံသံ ခါဒိ။ မနုဿာ တံ ဒိဿာ ဘိတာ အာဂန္တာ
ရညော ဥပက္ကောသိံသု “ဒေဝ ဧကော ယက္ခော ဒိဿမာနရူပေါ သုသာနေ
မနုဿမံသံ ခါဒတိ။ သော အနုက္ကမေန နဂရံ ပဝိသိတွာ မနုဿေ မာရေတွာ
ခါဒိဿတိ။ တံ ဂါဟာပေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ ရာဇာ “သာရူ”တိ ပဋိသုဏိတွာ
“ဂဏှံထ န”န္တိ အာဏာပေသိ။ ဗလကာယော ဂန္တာ သုသာနံ ပရိဝါရေတွာ
အဋ္ဌာသိ။ ယက္ခိနိပုတ္တော နဂေါ ဥဗ္ဗိဂ္ဂရူပေါ မရဏဘယဘိတာ ဝိရဝန္တော
မနုဿာနံ အန္တရံ ပက္ခန္တိ။ မနုဿာ “ယက္ခော”တိ မရဏဘယဘိတာ ဒွိဓာ
ဘိဇ္ဇိံသု။ သောပိ တတော ပလာယိတွာ အရညံ ပါဝိသိ။ န ပုန မနုဿပထံ
အာဂန္တိ။ သော ဧကံ မဟာဝတ္တနိအဋ္ဌဝိ နိဿာယ မဂ္ဂပဋိပန္နေသု မနုဿေသု
ဧကေကံ ဂဟေတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ မာရေတွာ ခါဒန္တော ဧကသ္မိံ
နိဂြောဓမူလေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

အထေကော သတ္တဝါဟဗြာဟ္မဏော အဋ္ဌဝိပါလာနံ သဟဿံ ဒတွာ
ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ တံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ မနုဿယက္ခော ဝိရဝန္တော ပက္ခန္တိ၊
ဘိတာ မနုဿာ ဥရေန နိပဇ္ဇိံသု။ သော ဗြာဟ္မဏံ ဂဟေတွာ ပလာယန္တော
ခါဏုနာ ပါဒေ ဝိဒ္ဓေါ အဋ္ဌဝိပါလေသု အနုဗန္ဓန္တေသု ဗြာဟ္မဏံ ဆဇ္ဇေတွာ
အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနရက္ခမူလေ နိပဇ္ဇိ။ တဿ တတ္ထ နိပန္နဿ သတ္တမေ
ဒိဝသေ ဇယဒ္ဓိသရာဇာ မိဂဝဓံ အာဏာပေတွာ နဂရာ နိက္ခမိ။ တံ နဂရာ

နိက္ခန္တမတ္တမေဝ တက္ကသိလဝါသီ နန္ဒော နာမ မာတုပေါသကမြာဟူဏော စတဿော သတာရဟဂါထာယော အာဒါယ အာဂန္တာ ရာဇာနံ အဋ္ဌဿ။ ရာဇာ “နိဝတ္တိတွာ သုဏိဿာမီ”တိ တဿ နိဝါသဂေဟံ ဒါပေတွာ မိဂဝံ ဂန္တာ “ယဿ ပဿေန မိဂေါ ပလာယတိ၊ တဿေဝ ဂိဝါ”တိ အာဟ။ အထေကော ပသဒမိဂေါ ဥဋ္ဌဟိတွာ ရညော အဘိမုခေါ ဂန္တာ ပလာယိ။ အမစ္စာ ပရိဟာသံ ကရိသု။ ရာဇာ ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ တံ အနုဗန္ဓိတွာ တိယောဇနမတ္တကေ ပတွာ ခဂ္ဂေန ပဟရိတွာ ဒွေ ခဏ္ဍာနိ ကရိတွာ ကာဇေ- နာဒါယ အာဂစ္ဆန္တော မနုဿယက္ခဿ နိပန္နဋ္ဌာနံ ပတွာ ဒဗ္ဗတိဏေသု နိဿိဒိတွာ ထောကံ ဝိဿမိတွာ ဂန္တု အာရဘိ။ အထ နံ သော ဥဋ္ဌာယ “တိဋ္ဌ ကုဟိ” ဂစ္ဆသိ၊ ဘက္ခောသိ မေ”တိ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၆၄။ “စိရဿံ ဝတ မေ ဥဒပါဒိ အဇ္ဇ၊
ဘက္ခော မဟာ သတ္တမိဘတ္တကာလေ။
ကုတောသိ ကောဝါသိ တဒိဃံ မြူဟိ၊
အာစိက္ခ ဇာတိံ ဝိဒိတော ယထာသိ”တိ။

တတ္ထ ဘက္ခော မဟာတိ မဟာဘက္ခော။ သတ္တမိဘတ္တကာလေတိ ပါဠိ- ပဒတော ပဋ္ဌာယ နိရာဟာရဿ သတ္တမိယံ ဘတ္တကာလေ။ ကုတောသိတိ ကုတော အာဂတောသိတိ။

ရာဇာ ယက္ခံ ဒိသွာ ဘိတော ဦရုတ္တန္တံ^၁ ပတွာ ပလာယိတုံ နာသက္ခိ၊ သတိံ ပန ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၆၅။ “ပဉ္ဇာလရာဇာ မိဂဝံ ပဝိဋ္ဌော၊
ဇယဒ္ဓိသော နာမ ယဒိဿုတော တေ။
စရာမိ ကစ္ဆာနိ ဝနာနိ စာဟံ၊
ပသဒံ ဣမံ ခါဒ မမ’ဇ္ဇေ မုဉ္ဇာ”တိ။

တတ္ထ မိဂဝံ ပဝိဋ္ဌောတိ မိဂဝဓာယ ရဋ္ဌာ နိက္ခန္တော။ ကစ္ဆာနိတိ ပဗ္ဗတပဿာနိ။ ပသဒန္တိ ပသဒမိဂံ။

တံ သုတွာ ယက္ခော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၆၆။ “သေနော တံ ပဏသိ သဿမာနော၊
မမေသ ဘက္ခော ပသဒေါ ယံ ဝဒေသိ။
တံ ခါဒိယာန ပသဒံ ဇိဃညံ၊
ခါဒိဿံ ပစ္ဆာ န ဝိလာပကာလော”တိ။

တတ္ထ သေနောတိ မမ သန္တကေနော။ ပဏသိတိ ဝေါဟရသိ အတ္တာနံ
ဝိတ္တိကာသိ။ သဿမာနောတိ ဝိဟိံသယမာနော။ တံ ခါဒိယာနာတိ တံ
ပဌမံ ခါဒိတွာ။ ဇိဃညန္တိ ဃသိတုကာမော။ ခါဒိဿန္တိ ဧတံ ပစ္ဆာ
ခါဒိဿာမိ။ န ဝိလာပကာလောတိ မာ ဝိလပိ၊ နာယံ ဝိလာပကာလောတိ
ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ နန္ဒြိယာဟ္မဏံ သရိတွာ စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၆၇။ “န စတ္ထိ မောက္ခော မမ နိက္ကယေန၊
ဂန္တာန ပစ္စာဂမနာယ ပဏှေ။
တံ သင်္ဂရံ ဗြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿ”န္တိ။

တတ္ထ န စတ္ထိတိ န စေ၊ မယံ နိက္ကယေန၊ ဝိမောက္ခော အတ္ထိ။ ဂန္တာနာတိ
ဧဝံ သန္တေ အဇ္ဇေ ဣမံ မိဂမံသံ ခါဒိတွာ မမ နဂရံ ဂန္တာ။ ပဏှေတိ ပဂေ-
ယေဝ၊ သွေဝ ပါတရာသကာလေ ပစ္စာဂမနတ္ထာယ ပဋိညံ ဂဏှာဟိတိ
အဓိပ္ပါယော။ တံ သင်္ဂရန္တိ၊ မယာ “မနံ တေ ဒဿာမိ”တိ ဗြာဟ္မဏဿ
သင်္ဂရော၊ ကတော၊ တံ တဿ ဒတွာ ဣဒံ မယာ ဝုတ္တံ သစ္စံ အနုရက္ခန္တော
အဟံ ပုန အာဂမိဿာမိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ယက္ခော ပဉ္စမံ ဂါထမာဟ—

၆၈။ “ကိံ ကမ္မဇာတံ အနုတပ္ပတေ တံ၊
ပတ္တံ သမိပံ မရဏဿ ရာဇေ။
အာစိက္ခ မေ တံ အပိ သက္ကုဏေမု၊
အနုဇာနိတုံ အာဂမနာယ ပဏှေ”တိ။

၁-ဝိက္ကယေန (သီ၊ သျှာ)

၄-သင်္ဂရန္တိ (က)

၂-သစေ (သီ၊ သျှာ)၊ န စ (က)

၅-သင်္ဂရော (က)

၃-ဝိက္ကယေနပိ (သီ၊ သျှာ)

၆-အနုတပ္ပတိ တံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

တတ္ထ ကမ္မမေဝ ကမ္မဇာတံ။ အနုတပ္ပတေတိ^၁ တံ အနုတပ္ပတိ။ ပတ္တန္တိ ဥပဂတံ။ အပိ သက္ကုဏေမူတိ အပိ နာမ တံ တဝ သောကကာရဏံ သုတွာ ပါတောဝ အာဂမနာယ တံ အနုဇာနိတုံ သက္ကုဏေယျာမာတိ အတ္ထော။

ရာဇာ တံ ကာရဏံ ကထေန္တော ဆဋ္ဌံ ဂါထမာဟ—

၆၉။ “ကတာ မယာ ပြာဟ္မဏဿ နောသာ၊
တံ သင်္ဂရံ ပဋိမုက္ကံ န မုတ္တံ။
တံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ပဋိမုက္ကံ န မုတ္တန္တိ စတသော သတာရဟာ ဂါထာ သုတွာ “ဓနံ တေဒဿာမိ”တိ ပဋိညာယ မယာ အတ္တနိ ပဋိမုတ္တိတွာ ဌပိတံ၊ န ပန တံ မုတ္တံ နေဿ အဒိန္နတ္တာ။

တံ သုတွာ ယက္ခော သတ္တမံ ဂါထမာဟ—

၇၀။ “ယာ တေ ကတာ ပြာဟ္မဏဿ နောသာ၊
တံ သင်္ဂရံ ပဋိမုက္ကံ န မုတ္တံ။
တံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇေယျ”တိ။

တတ္ထ ပုနရာဝဇေယျတိ ပုန အာဂစ္ဆဿု။

ဝေဠု ပန ဝတွာ ရာဇာနံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သော တေန ဝိဿဇ္ဇော “တုံ မာ စိန္တယိ၊ အဟံပါတောဝ အာဂမိဿာမိ”တိ ဝတွာ မဂ္ဂနိမိတ္တာနိ သလ္လက္ခေန္တော အတ္တနော ဗလကာယံ ဥပဂန္တော ဗလကာယပရိဝုတော နဂရံ ပဝိသိတွာ နန္ဒ-
ပြာဟ္မဏံ ပက္ခောသာပေတွာ မဟာရဟေ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ တာ ဂါထာ သုတွာ စတ္တာရိ သဟဿာနိ ဒတွာ ယာနံ အာရောပေတွာ “ဣမံ တက္ကသိလမေဝ နေဏာ”တိ မနုဿေ ဒတွာ ပြာဟ္မဏံ ဥယျောဇေတွာ ဒုတိယ-
ဒိဝေပ ပဋိဂန္တုကာမော ဟုတွာ ပုတ္တံ အာမန္တေတွာ အနုဿာသိ။ တမတ္ထံ ဒီပေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၇၁။ “မုတ္တော စ သော ပေါရိသာဒဿ ဟတ္တာ၊
ဂန္တာ သကံ မဋ္ဌိရံ ကာမကာမီ။
တံ သင်္ဂရံ မြာဟ္မဏဿပုဒါယ၊
အာမန္တယီ ပုတ္တမလိနသတ္တု။”

၇၂။ အဇ္ဇေဝ ရဇ္ဇံ အဘိသိဇ္ဈယဿ၊
ဓမ္မံ စရ သေသု ပရေသု စာပိ။
အဓမ္မကာရော စ တေ မာဟု ရဋ္ဌေ၊
ဂန္တာမဟံ ပေါရိသာဒဿ ဥတ္တေ”တိ။

တတ္ထ အလိနသတ္တုန္တိ ဧဝံနာမကံ ကုမာရံ။ ပါဠိယံ ပန “အရိနသတ္တု”န္တိ၊
လိခိတံ။ အဇ္ဇေဝ ရဇ္ဇန္တိ ပုတ္တ ရဇ္ဇံ တေ ဒမ္မိ၊ တံ အဇ္ဇေဝ မုဒ္ဒနိ အဘိသေကံ
အဘိသိဇ္ဈယဿ။ ဥတ္တေတိ အဘျာသေ၊ သန္တိကေတိ အတ္တော။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဒသမံ ဂါထမာဟ—

၇၃။ “ကိ” ကမ္မ ကြိဗ္ဗံ တဝ ဒေဝ ပါဝ၊
နာရာဓယီ တံ တဒိစ္ဆာမိ သောတုံ။
ယ’မဇ္ဇ ရဇ္ဇမိ ဥဒဿယေ တုဝံ၊
ရဇ္ဇမိ နိစ္ဆေယျံ တယာ ဝိနာဟ”န္တိ။

တတ္ထ ကြိဗ္ဗန္တိ ကရောဇ္ဇော။ ယ’မဇ္ဇာတိ ယေန အနာရာဓကမ္ပေန အဇ္ဇ
မံ ရဇ္ဇမိ တံ ဥဒဿယေ ဥဿာပေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တံ မေ အာစိက္ခ၊ အဟံ
ဟိ တယာ ဝိနာ ရဇ္ဇမိ န ဣစ္ဆာမိတိ အတ္တော။

တံ သုတွာ ရာဇာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၄။ “န ကမ္မုနာ ဝါ ဝစသာ ဝ တာတ၊
အပရာမိတောဟံ တုဝိယံ သရာမိ။
သန္တိဉ္စ ကတွာ ပုရိသာဒကေန၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနာဟံ ဂမိဿ”န္တိ။

တတ္ထ အပရာမိတောတိ အပရာမိ ဣတော။ တုဝိယန္တိ တဝ သန္တကံ။ ဣဒံ
ပုတ္တံ ဟောတိ—တာတ အဟံ ဣတော တဝ ကမ္မတော ဝါ တဝ ဝစနတော

၁-ဓမ္မဉ္စ ရဋ္ဌေသု ဇေနသု စာပိ(သီ၊ သျှာ) ၂-အဒိနသတ္တုန္တိ(သီ)၊ အလိနသတ္တုန္တိ(သျှာ)၊ အဒိနသတ္တုန္တိ(ဣ)

၃-ဥတ္တေတိ နယန္တေ(သီ)၊ ဥတ္တေတိ ယုန္တေ(ဣ)၊ ဥန္တေတိ ယုန္တေ(သျှာ)

၄-ပါဒေ(သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)

၅-သန္တိကံ(သျှာ၊ က)

ဝါကိ၌ မမ အပ္ပိယံ အပရာဓံ န သရာဓိတိ။ သန္နိဉ္စ ကတွာတိ မံ ပန မိဂဝံ ဂတံ
ဧကော ယက္ခော “ခါဒိဿာမိ”တိ ဂဏှိ။ အထာဟံ မြာဟ္မဏဿ ဓမ္မကထံ
သုတွာ တဿ သက္ကာရံ ကတွာ “သွေ တဝ ပါတရာသကာလေ အာဂမိဿာ-
မိ”တိ တေန ပုရိသာဒကေန သန္နိံ သစ္စံ ကတွာ အာဂတော၊ တသ္မာ တံ
သစ္စံ အနုရက္ခန္တော ပုန တတ္ထ ဂမိဿာမိ၊ တံ ရဇ္ဇံ ကာရေဟိတိ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၇၅။ “အဟံ ဂမိဿာမိ ဣဓေဝ ဟောဟိ၊
နတ္ထိ တတော ဇီဝတော ဝိပ္ပမောက္ခော။
သစေ တုဝံ ဂစ္ဆသိယေဝ ရာဇ၊
အဟမ္ပိ ဂစ္ဆာမိ ဥဘော န ဟောမာ”တိ။

တတ္ထ ဣဓေဝါတိ တံ ဣဓေဝ ဟောဟိ။ တတောတိ တဿ သန္နိကာ
ဇီဝန္တဿ မောက္ခော နာမ နတ္ထိ။ ဥဘောတိ ဧဝံ သန္တေ ဥဘောပိ န
ဘဝိဿာမ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၇၆။ “အဒ္ဓါ ဟိ တာတ သတာနေသ ဓမ္မော၊
မရဏာ စ မေ ဒုက္ခတရံ တဒဿ။
ကမ္မာသပါဒေါ တံ ယဒါ ပစိတွာ၊
ပသယ ခါဒေ ဘိဒါ ရုက္ခသူလေ”တိ။

တဿတ္ထော—အဒ္ဓါ ဧကံသေန ဧသ တာတ သတာနံ ပဏှိတာနံ ဓမ္မော
သဘာဝေါ၊ ယုတ္တံ တံ ဝဒသိ၊ အပိ စ ခေါ ပန မယံ မရဏတောပေတံ ဒုက္ခတရံ
အဿ၊ ယဒါ တံ သော ကမ္မာသပါဒေါ။ ဘိဒါ ရုက္ခသူလေတိ တိဒိဏရုက္ခ-
သူလေ ဘိတွာ ပစိတွာ ပသယ ဗလက္ကာကာရေန ခါဒေယျာတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၇၇။ “ပါဏေန တေ ပါဏမဟံ နိမိဿံ၊
မာ တံ အဂါ ပေါရိသာဒဿ ဥတ္တေ။
တေဉ္စ တေ ပါဏမဟံ နိမိဿံ၊
တသ္မာ မတံ ဇီဝိတဿ ဝဏ္ဏေမိ”တိ။

တတ္ထ နိမိဿန္တိ အဟံ ဣဓေဝ တဝ ပါဏေန မမ ပါဏံ ပရိဝတ္တေသံ။
တသ္မာတိ ယသ္မာ ဧတံ ပါဏံ တဝ ပါဏေနာဟံ နိမိဿံ၊ တသ္မာ တဝ
ဇီဝိတဿတ္တာယ မမ မရဏံ ဝဏ္ဏေမိ မရဏမေဝ ဝရေမိ၊ ဣစ္ဆာမိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ရာဇာ ပုတ္တဿ ဗလံ ဇာနန္တော “သာဓု တာတ ဂစ္ဆာဟိ”တိ
သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သော မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ နဂရမှာ နိက္ခမိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ ဥပခုဂါထမာဟ—

၇၈။ “တတော ဟဝေ မိတိမာ ရာဇပုတ္တော၊
ဝန္တိတွာ မာတု စ ပိတု စ ပါဒေ”တိ။

တတ္ထ ပါဒေတိ ပါဒေ ဝန္တိတွာ နိက္ခန္တောတိ အတ္ထော။

အထဿ မာတာပိတရောပိ ဘဂိနိပိ ဘရိယာပိ အမစ္စပရိဇနေဟိ၊ သဒ္ဓိယေဝ
နိက္ခမိသု။ သော နဂရာ နိက္ခမိတွာ ပိတရံ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆိတွာ သုဠ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ
မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ သေသာနံ ဩဝါဒံ ဒတွာ အစ္ဆန္တိတော ကေသရ-
သီဟော ဝိယ မဂ္ဂံ အာရယံ ယက္ခာဝါသံ ပါယာသိ။ တံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ မာတာ
သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တိ ပထဝိယံ ပတိ။ ပိတာ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု
မဟန္တေန သဒ္ဓေန ကန္တိ။ တမ္ပိ အတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ—

“ဒုခိနိဿ မာတာ နိပတာ ပထဗျာ၊
ပိတာဿ ပဂ္ဂယု ဘုဇာနိ ကန္တတိ”တိ—

ဥပခုဂါထံ ဝတွာ တဿ ပိတရာ ပယုတ္တံ အာသီသဝါဒံ အဘိဝါဒနဝါဒံ
မာတရာ ဘဂိနိဘရိယာဟိ စ ကတံ သစ္စကိရိယံ ပကာသေန္တော အပရာပိ
စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၇၉။ “တံ ဂစ္ဆန္တံ တာဝ ပိတာ ပိဒိတွာ၊
ပရမ္ပုခေါ ဝန္တတိ ပဉ္စလိကော။
သောမော စ ရာဇာ ဝရဏော စ ရာဇာ၊
ပဇာပတိ စန္ဒိမာ သူရိယော စ။
ဧတေဟိ ဂုတ္တော ပုရိသာဒကမှာ၊
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ တာတ။

၈၀။ ယံ ဒဏှကိရညော ဂတဿ မာတာ၊
ရာမဿ'ကာသိ သောတ္တာနံ သုဂုတ္တာ။
တံ တေ အဟံ သောတ္တာနံ ကရောမိ၊
ဧတေန သစ္စေန သရန္တု ဒေဝါ။
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ ပုတ္တ။

၈၁။ အာဝီ ရဟော ဝါပိ မနောပဒေါသံ၊
နာဟံ သရေ ဇာတု မလိနသတ္တေ။
ဧတေန သစ္စေန သရန္တု ဒေဝါ၊
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ ဘာတိက။

၈၂။ ယသ္မာ စ မေ အနဓိမနောသိ သာမိ၊
န စာပိ မေ မနဿ အပ္ပိယောသိ။
ဧတေန သစ္စေန သရန္တု ဒေဝါ၊
အနုညာတော သောတ္ထိ ပစ္စေဟိ သာမိ"တိ။

တတ္ထ ပရမ္ပုခေါတိ အယံ မေ ပုတ္တော ပရမ္ပုခေါ မာတာပိတရော
ဝန္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ ဧတံ ပရမ္ပုခံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပိဒိတွာ"။ ပဉ္စလိကောတိ
တသ္မိံ ကာလေ သိရသိ အဉ္စလိံ ဌပေတွာ ဝန္တတိ ဒေဝတာ နမဿတိ။ ပုရိသာ-
ဒကမ္ဘာတိ ပုရိသာဒဿ သန္တိကာ တေန အနုညာတော သောတ္ထိနာ ပစ္စေဟိ။

ရာမဿ'ကာသိတိ ရာမဿ အကာသိ။ ဧကော ကိရ ဗာရာဏသိဝါသိ
ရာမောနာမ မာတုပေါသကော မာတာပိတရောပဋိဇဂ္ဂန္တော ဝေါဟာရတ္ထာယ
ဂတော ဒဏှကိရညော ပိဇိတေ ကုမ္ဘဝတိနဂရံ ဂန္တော နဝဝိဓေန ဝဿေန
သကလရဋ္ဌေ ဝိနာသိယမာနေ မာတာပိတူနံ ဂုဏံ သရိ။ အထ နံ မာတုပဋ္ဌာန-
ကမ္ဘဿ ဖလေန ဒေဝတာ သောတ္ထိနာ အာနယိတွာ မာတု အဒံသု။ တံ
ကာရဏံ သုတဝသေနာဟရိတွာ ဧဝမာဟ။ သောတ္တာနန္တိ သောတ္ထိဘာဝံ။
တံ ပန ကိဉ္စာပိ ဒေဝတာ ကရိံသု၊ မာတုပဋ္ဌာနံ နိဿာယ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပန
မာတာ အကာသိတိ ဝုတ္တံ။ တံ တေ အဟန္တိ အဟမ္ပိ တေ တမေဝ သောတ္တာနံ
ကရောမိ၊ မံ နိဿာယ တထေဝ တဝ သောတ္ထိဘာဝေါ ဟောတူတိ အတ္ထော။
အထ ဝါကရောမီတိ ဣစ္ဆာမိ။ ဧတေန သစ္စေနာတိသစေ ဒေဝတာဟိ တဿ
သောတ္ထိနာ အာနိတဘာဝေါ သစ္စော၊ ဧတေန သစ္စေန မမပိ ပုတ္တံ သရန္တု။

ဒေဝါ၊ ရာမံ ဝိယ တမ္ပိ အာဟရိတွာ မမ ဒဿန္တူတိ အတ္ထော။ **အနညာ-**
တောတိ ပေါရိသာဒေန “ဂစ္ဆာ”တိ အနညာတော ဒေဝတာနံ အာနုဘာ-

ဝေန သောတ္ထိ ပဋိအာဂစ္ဆ ပုတ္တာတိ ဝဒတိ။
ဇာတု မလိနသတ္ထေတိ ဇာတု ဧကံသေန အလိနသတ္ထေ မမ ဘာတိကေ
 အဟံ သမ္ဗုဒ္ဓါ ဝါ ပရမ္ပုဒ္ဓါ ဝါ မနောပဒေါသံ န သရာမိ၊ န မယာ တမ္ပိ
 မနောပဒေါသော ကတပုဗ္ဗောတိ ဧဝမဿ ကနိဋ္ဌာ သစ္စမကာသိ။ **ယသ္မာ စ**
မေ အနဓိမနောသိ သာမီတိ မမ သာမိအလိနသတ္တု ယသ္မာ တံ အနဓိမနောသိ၊
 မံ အဘိဘဝိတွာ အတိက္ကမိတွာ အညံ မနေန န ပတ္ထေသိ။ **န စာပိ မေ မနသာ**
အပ္ပိယောသီတိ မယုမ္ပိ စ မနသာ တံ အပ္ပိယော န ဟောသိ၊ အညမညံ
 ဝိယသံဝါသာဝ မယန္တိ ဧဝမဿ အဂ္ဂမဟေသီ သစ္စမကာသိ။

ကုမာရောပိ ပိတရာ အက္ခာတနယေန ယက္ခာဝါသမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ယက္ခောပိ
 “ခတ္ထိယာ နာမ ဗဟုမာယာ ဟောန္တိ၊ ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ
 ရက္ခံ အဘိရဟိတွာ ရညော အာဂမနံ ဩလောကေန္တော နိသီဒိ။ သော
 ကုမာရံအာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာ “ပိတရံ နိဝတ္ထေတွာ ပုတ္တော အာဂတော ဘဝိဿတိ၊
 နတ္ထိ မေ ဘယ”န္တိ ဩတရိတွာ တဿ ပိဋ္ဌိံ ဒေဿန္တော နိသီဒိ။ သော
 အာဂန္တော တဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ အထ ယက္ခော ဂါထမာဟ—

၈၃။ “ဗြဟ္မာ ဥဇ္ဇေ စာရမုခေါ ကုတောသိ၊
 န မံ ပဇာနာသိ ဝနေ ဝသန္တိ။
 လုဒ္ဓံ မံ ဥတွာ ‘ပုရိသာဒကော’သိ၊
 ကော သောတ္ထိမာဇာန’မိဓာ’ဝဇေယျာ”တိ။

တတ္ထ **ကော သောတ္ထိမာဇာန’မိဓာ’ဝဇေယျာ**တိ ကုမာရ ကော နာမ
 ပုရိသော အတ္တနော သောတ္ထိဘာဝံ ဇာနန္တော ဣစ္ဆန္တော ဣဓာဂစ္ဆေယျ၊ တံ
 အဇာနန္တော အာဂတော မညေတိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၈၄။ “ဇာနာမိ လုဒ္ဓ ပုရိသာဒကော တံ၊
 န တံ န ဇာနာမိ ဝနေ ဝသန္တိ။
 အဟဉ္စ ပုတ္တောသ္မိ ဇယဒ္ဓိသဿ၊
 မမ’ဇ္ဇေ ခါဒ ပိတုနော ပမောက္ခာ”တိ။

တတ္ထ ပမောက္ခာတိ ပမောက္ခဟေတု အဟံ ပိတု ဇီဝိတံ ဒတွာ ဣဓာ-
ဂတော၊ တသ္မာ တံ မုဇ္ဈ၊ မံ ခါဒါဟီတိ အတ္ထော။

တတော ယက္ခော ဂါထမာဟ—

၈၅။ “ဇာနာမိ ပုတ္တောတိ ဇယဒ္ဓိသဿ၊
တထာ ဟိ ဝေါ မုခဝဏ္ဏော ဥဘိန္နံ။
သုဒုက္ကရညေဝ ကတံ တဝေဒံ၊
ယော မတ္တု’မိစ္ဆေ ပိတုနော ပမောက္ခာ”တိ။

တတ္ထ တထာ ဟိ ဝေါတိ တာဒိသော ဝေါ တုမှာကံ ဥဘိန္နမ္ပိ သဒိသောဝ
မုခဝဏ္ဏော ဟောတီတိ အတ္ထော။ ကတံ တဝေဒန္တိ ဣဒံ တဝ ကမ္ပံ သုဒုက္ကရံ။

တတော ကုမာရော ဂါထမာဟ—

၈၆။ “န ဒုက္ကရံ ကိဉ္စိ မဟေတ္ထ မညေ၊
ယော မတ္တု’မိစ္ဆေ ပိတုနော ပမောက္ခာ။
မာတု စ ဟေတု ပရလောက ဂန္တာ^၁၊
သုခေန သဂ္ဂေန စ သမ္ပယုတ္တော”တိ။

တတ္ထ ကိဉ္စိ မဟေတ္ထ မညေတိ ကိဉ္စိ အဟံ ဧတ္ထ န မညာမိ။ ဣဒံ ဖုတ္တံ
ဟောတိ—ယက္ခ ယော ပုဂ္ဂလော ပိတု ဝါ ပမောက္ခတ္ထာယ မာတု ဝါ ဟေတု
ပရလောကံ ဂန္တာ သုခေန သဂ္ဂေန နိဗ္ဗတ္တနကသုခေန သမ္ပယုတ္တော ဘဝိတုံ
မတ္တု’မိစ္ဆေ မရိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မာ အဟံ^၂ ဧတ္ထ မာတာပိတုနံ အတ္ထာယ
ဇီဝိတပရိစ္စာဂေ ကိဉ္စိ ဒုက္ကရံ န မညာမီတိ။

တံ သုတွာ ယက္ခော “ကုမာရ မရဏဿ အဘယာနကသတ္တော နာမ နတ္ထိ၊
တံ ကသ္မာ န ဘာယသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿ ကထေန္တော ဒွေ ဂါထာ
အဘာသိ—

၈၇။ “အဟဉ္စ ခေါ အတ္တနော ပါပကိရိယံ၊
အာဝိ ရဟော ဝါပိ သရေ န ဇာတု။
သင်္ခါတဇာတိမရဏော’ဟမသ္မိ၊
ယထေဝ မေ ဣဓ တထာ ပရတ္ထ။

၈၈။ ခါဒ'ဇ္ဇ မံ ဒါနိ မဟာနုဘာဝ၊
 ကရဿု ကိစ္စာနိ ဣမံ သရီရံ။
 ရုက္ခဿ ဝါ တေ ပပတာမိ အဂ္ဂါ၊
 ဆာဒယမာနော မယံ တွမဒေသိ မံသ"န္တိ။

တတ္ထ သရေန ဇာတူတိ ဧကံသေနဝ န သရာမိ။ သင်္ခါတဇာတိမရဏော'-
 ဟမသ္မိတိ အဟံ ဉာဏေန သုပရိစ္ဆန္နဇာတိမရဏော၊ ဇာတသတ္တော အမရဏ-
 ဓမ္မော နာမ နတ္ထိတိ ဇာနာမိ။ ယထေဝ မေ ဣဇာတိ ယထေဝ မမ ဣဓ၊
 တထာ ပရလောကေ၊ ယထာ စ ပရလောကေ၊ တထာ ဣဇာပိ မရဏတော
 မုတ္တိ နာမ နတ္ထိတိ ဣဒဋ္ဌိ မမ ဉာဏေန သုပရိစ္ဆန္နံ။ ကရဿု ကိစ္စာနိတိ ဣမိနာ
 သရီရေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရ၊ ဣမံ တေ မယာ နိဿဋ္ဌံ သရီရံ။ ဆာဒယ-
 မာနော မယံ တွမဒေသိ မံသန္တိ မယိ ရုက္ခဂ္ဂါ ပတိတွာ မတေ မမ သရီရတော
 တံ ဆာဒယမာနော ရောဓယမာနော ယံ ယံ ဣစ္ဆယိ၊ တံ တံ မံသံ အဒေသိ၊
 ခါဒေယျာသိတိ အတ္တော။

ယက္ခော တဿ ဝစနံ သုတွာ ဘိတော ဟုတွာ “န သက္ကာ ဣမဿ မံသံ
 ခါဒိတုံ၊ ဥပါယေန နံ ပလာပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

၈၉။ “ဣဒဉ္စ တေ ရုစ္စတိ ရာဇပုတ္တ၊
 စဇေသိ ပါဏံ ပိတုနော ပမောက္ခာ။
 တသ္မာ ဟိ သော တံ တရမာနရူပေါ၊
 သမ္ဘန္တ ကဋ္ဌာနိ ဇလေဟိ အဂ္ဂိ”န္တိ။

တတ္ထ ဇလေဟိတိ အရညံ ပဝိသိတွာ သာရဒါရူနိ အာဟရိတွာ အဂ္ဂိ°
 ဇာလေတွာ နိဒ္ဒမေ အင်္ဂါရေ ကရ၊ တတ္ထ တေ မံသံ ပစိတွာ ခါဒိဿာမိတိ
 ဒီပေတိ။

သော တထာ ကံတွာ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တံ ကာရဏံ ပကာ-
 သေန္တော သတ္တာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၀။ “တတော ဟဝေ မိတိမာ ရာဇပုတ္တော၊
 ဒါရုံ သမာဟရိတွာ မဟန္တမဂ္ဂိ”။
 သန္တိပယိတွာ ပဋိဝေဒယိတ္ထ၊
 အာဒိပိတော ဒါနိ မဟာ'ယ'မဂ္ဂိ”တိ။

ယက္ခော အဂ္ဂိံ ကတွာ အာဂတံ ကုမာရံ ဩလောကေတွာ “အယံ ပုရိသသီဟော၊ မရဏာပိဿ ဘယံ နတ္ထိ၊ မယာ ဧတ္တကံ ကာလံ ဧဝံ နိဗ္ဗယော နာမ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော”တိ လောမဟံသဇာတော ကုမာရံ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကေန္တော နိဿိဒိ။ ကုမာရော တဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ ဂါထမာဟ—

၉၁။ “ခါဒ’ဇ္ဇ မံ ဒါနိ ပသယုကာရိ၊
 ကိံ မံ မုဟုံ ပေက္ခသိ ဟဋ္ဌလောမော။
 တထာ တထာ တုယုမဟံ ကရောမိ၊
 ယထာ ယထာ မံ ဆာဒယမာနော အဒေသိ”တိ။

တတ္ထ ဗုဟုန္တိ ပုနပ္ပုနံ။ တထာ တထာ တုယုမဟန္တိ အဟံ တုယုံ တထာ တထာ ဝစနံ ကရောမိ၊ ဣဒါနိ ကိံ ကရိဿာမိ၊ ယထာ ယထာ မံ ဆာဒယမာနော ရောဓယမာနော အဒေသိ ခါဒိဿသိ၊ တသ္မာ ခါဒဇ္ဇ မန္တိ။

အထဿ ဝစနံ သုတွာ ယက္ခော ဂါထမာဟ—

၉၂။ “ကော တာဒိသံ အရဟတိ ခါဒိတာယေ၊
 ဓမ္မေ ဌိတံ သစ္စဝါဒိံ ဝဒညျံ။
 မုဒ္ဒါပိ တဿ ဝိဖလေယျ သတ္တဓာ၊
 ယော တာဒိသံ သစ္စဝါဒိံ အဒေယျာ”တိ။

တံ သုတွာ ကုမာရော “သစေ မံ န ခါဒိတုကာမောသိ၊ အထ ကံသ္မာ ဒါရူနိ ဘညာပေတွာ အဂ္ဂိံ ကာရေသိ”တိ ဝတွာ “ပလာယိဿတိ န ခေါ၊ နောတိ တဝ ပရိဂ္ဂဏှနတ္ထာယာ”တိ ပုတ္တေ “တံ ဣဒါနိ မံ ကထံ ပရိဂ္ဂဏှိဿသိ၊ ယောဟံ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော သက္ကဿ ဒေဝရညော အတ္တာနံ ပရိဂ္ဂဏှိတုံ နာဒါသိ”န္တိ ဝတွာ အာဟ—

၉၃။ “ဣဒံ ဟိ သော ပြာဟ္မဏံ မညမာနော၊
 သသော အဝါသေသိ သကေ သရီရေ။
 တေနော သော စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော၊
 သသတ္ထုတော ဘိက္ခုနာမဒုဟဇ္ဇ ယက္ခာ”တိ။

တဿတ္ထော—ဣဒံ ဟိ သော သသပဏ္ဍိတော “ပြာဟ္မဏော ဧသော”တိ ပြာဟ္မဏံ မညမာနော “အဇ္ဇ ဣမံ သရီရံ ခါဒိတွာ ဣဓေဝ ဝသာ”တိ ဧဝံ သကေ သရီရေ အတ္တနော သရီရံ ဒါတုံ ဘိက္ခုနာမဒုဟဇ္ဇ အဝါသေသိ၊ ဝသာပေသိတိ အတ္ထော။

သရီရဉ္စသံ ဘက္ခတ္တာယ အဒါသိ။ သက္ကော ပဗ္ဗတရသံ ဝိဇ္ဇေတွာ အာဒါယ
စန္ဒမဏ္ဍလေ သသလက္ခဏံ အကာသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တေနော သသလက္ခ-
ဏေန သော စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော “သသိ သသိ”တိ ဧဝံ သသတ္ထုတော^၁
လောကဿ ကာမဒုဟော ပေမဝမုနော အဇ္ဇ ယက္ခ ဝိရောစတိ။ ကပ္ပဋ္ဌိယံ
ဟေတံ ပါဠိဟာရိယန္တိ။

တံ သုတွာ ယက္ခော ကုမာရံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဂါထမာဟ—

၉၄။ “စန္ဒော ယထာ ရာဟုမုခါ ပမုတ္တော၊
ဝိရောစတေ ပန္နရသေဝ ဘာဏုမာ။
ဧဝံ တုဝံ ပေါရိသာဒါ ပမုတ္တော၊
ဝိရောစ ကပ္ပိလေ မဟာနုဘာဝ။
အာမောဒယံ ဝိတရံ မာတရဉ္စ၊
သဗ္ဗော စ တေ နန္ဒတု ဉှတိပက္ခော”တိ။

တတ္ထ ဘာဏုမာတိ သူရိယော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ပန္နရသေ
ရာဟုမုခါ မုတ္တော စန္ဒော ဝါ ဘာဏုမာ ဝါ ဝိရောစတိ။ ဧဝံ တုမ္ပိ မမ
သန္တိကာ မုတ္တော ကပိလရဋ္ဌေ ဝိရောစ မဟာနုဘာဝါတိ။ နန္ဒတုတိ တုဿတု။

ဂစ္ဆ မဟာဝိရာတိ မဟာသတ္တံ ဥယျောဇေသိ။ သောဝိ တံ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ
ပဉ္စ သီလာနိ ဒတွာ “ယက္ခော န ခေါဇေ၊ နော”တိ ပရိဂ္ဂဟန္တော “ယက္ခာနံ
အက္ခိနိ ရတ္တာနိ ဟောန္တိ အနိဗ္ဗိသာနိ စ၊ ဆာယာ န ပညာယတိ၊ အစ္ဆုပ္ပိတာ
ဟောန္တိ။ နာယံ ယက္ခော၊ မနုဿော ဇေသော။ မယံ ဝိတု ကိရ တယော
ဘာတရော ယက္ခိနိယာ ဂဟိတာ။ တေသု တောယ ဒွေ ခါဒိတာ ဘဝိဿန္တိ၊
ဧကော ပုတ္တသိနေဟေန ပဋိဇဉ်တော ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ တေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဣမံ
နေတွာ မယံ ဝိတု အာစိက္ခိတွာ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “ဧဟိ
အဗ္ဘော၊ န တံ ယက္ခော၊ ဝိတု မေ ဇေဋ္ဌဘာတိကောသိ၊ ဧဟိ မယာ သဒ္ဓိံ
ဂန္တော ကုလသန္တကေ ရဇ္ဇေ ဆတ္တံ ဥဿာပေဟိ”တိ ဝတွာ ဣတရေန “နာဟံ
မနုဿော”တိ ဝုတ္တေ “န တံ မယံ သဒ္ဓဟသိ၊ အတ္ထိ ပန သော၊ ယဿ
သဒ္ဓဟသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အညိ အသုကဋ္ဌာနေ ဒိဗ္ဗစက္ခုကတာပသော”တိ
ဝုတ္တေ တံ အာဒါယ တတ္ထ အဂမာသိ။ တာပသော တေ ဒိသ္မာဝ “ကိံ
ကရေန္တော ဝိတာပုတ္တာ အရညေ စရထာ”တိ ဝတွာ တေသံ ဉှတိဘာဝံ

ကထေသိ။ ပေါရိသာဒေါ တဿ သဒ္ဓဟိတွာ “တာတ တံ ဂစ္ဆ၊ အဟံ ဧကသ္မိ-
ညေဝ အတ္တဘာဝေ ဦဓာ ဇာတော၊ န မေ ရဇ္ဇေနတ္ထော၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟ”န္တိ
တာပဿဿ သန္တိကေ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိ။ အထ နံ ကုမာရော ဝဋ္ဋိတွာ နဂရံ
အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ—

၉၅။ “တတော ဟဝေ မိတိမာ ရာဇပုတ္တော၊
ကတဇ္ဇလီ ပရိယာယ” ပေါရိသာဒံ။
အနုညာတော သောတ္ထိ သုခီ အရောဂေါ၊
ပစ္စာဂမာ ကပိလ’မလိနသတ္တာ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ တဿ နဂရံ ဂတဿ နေဂမာဒိဟိ ကတကိရိယံ ဒသေန္တော
ဩသာနဂါထမာဟ—

၉၆။ “တံ နေဂမာ ဇာနပဒါ စ သဗ္ဗေ၊
ဟတ္ထာရောဟာ ရထိကာ ပတ္တိကာ စ။
နမဿမာနာ ပဇ္ဇလိကာ ဥပါဂမုံ၊
နမတ္ထု တေ ဒုက္ကရကာရကောသိ”တိ။

ရာဇာ “ကုမာရော ကိရ အာဂတော”တိ သုတွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ အကာသိ။
ကုမာရော မဟာဇနပရိဝါရော ဂန္တော ရာဇာနံ ဝဋ္ဋိ။ အထ နံ သော ‘ပုစ္ဆိ
“တာတ ကထံ တာဒိသာ ပေါရိသာဒါ မုတ္တောသိ”တိ။ “တာတ နာယံ
ယက္ခော၊ တုမှာကံ ဇေဋ္ဌဘာတိကော၊’ ဧသ မယံ ပေတ္တေယျော”တိ သဗ္ဗံ
ပဝတ္တိ အာရောစေတွာ “တုမှေဟိ မမ ပေတ္တေယျံ ဒဠှံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။
ရာဇာ တင်္ခဏညေဝ ဘေရိ စရာပေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တာပသာနံ
သန္တိကံ အဂမာသိ။ မဟာတာပသော တဿ ယက္ခိနိယာ အာနေတွာ
အခါဒိတွာ ပေါသိတကာရဏဉ္စ ယက္ခာဘာဝကာရဏဉ္စ တေသံ ဉှတိဘာဝဉ္စ
သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရတော ကထေသိ။ ရာဇာ “ဧဟိ ဘာတိက ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ”တိ
အာဟ။ အလံ မဟာရာဇာတိ။ တေန ဟိ ဧထ ဥယျာနေ ဝသိဿထ၊ အဟံ
ဝေါ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိဿာမီတိ။ န အာဂစ္ဆာမိ မဟာရာဇာတိ။
ရာဇာ တေသံ အဿမပဒတော အဝိဒူရေ ဧကံ ပဗ္ဗတန္တရံ ဗန္ဓိတွာ မဟန္တံ
တဋ္ဌာကံ ကာရေတွာ ကေဒါရေ သမ္ပာဒေတွာ မဟနုကုလသဟဿံ အာနေတွာ
မဟာဂါမံ နိဝါသေတွာ တာပသာနံ ဘိက္ခာစာရံ ပဋ္ဌပေသိ။ သော ဂါမော

စူဠကမ္မာသဒမ္ဗနိဂမော နာမ ဇာတော။ သုတသောမမဟာသတ္တေန ပေါရိ-
သာဒဿ ဒမိတပဒေသော ပန မဟာကမ္မာသဒမ္ဗနိဂမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ မာတုပေါသကတ္ထေရော သောတာပတ္တိ-
ဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊
တာပသော သာရိပုတ္တော၊ ပေါရိသာဒေါ အင်္ဂုလိမာလော၊ ကနိဋ္ဌာ ဥပ္ပလ-
ဝဏ္ဏာ၊ အဂ္ဂမဟေသိ ရာဟုလမာတာ၊ အလိနသတ္တုကုမာရော ပန အဟမေဝ
အဟောသိန္တိ။

ဇယဒ္ဓိသဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-ဆဒ္ဒန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၄)

ကိံ န သောစသိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဧကံ ဒဟရဘိက္ခုနိံ
အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာ ကိရ သာဝတ္ထိယံ ကုလမိတာ ဃရာဝါသေ အာဒိနဝံ
ဒိသ္ဗာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဧကဒိဝသံ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဓမ္မသဝနာယ ဂန္တော
အလင်္ကတဓမ္မာသနေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ဒသဗလဿ အပရိမာဏ-
ပုညပံဘာဝါဘိနိဗ္ဗတ္တံ ဥတ္တမရူပသမ္ပတ္တိယုတ္တံ အတ္တဘာဝံ ဩလောကေတွာ
“ပရိစိဏ္ဍပုဗ္ဗာ န ခေါ မေ ဘဝသ္မိံ” ဝိစရန္တိယာ ဣမဿ မဟာပုရိသဿ
ပါဒပရိစာရိကာ”တိ စိန္တေသိ။ အထဿာ တင်္ခဏညေဝ ဇာတိဿရဉာဏံ
ဥပ္ပဇ္ဇိ “ဆဒ္ဒန္တဝါရဏကာလေ အဟံ ဣမဿ မဟာပုရိသဿ ပါဒပရိစာရိကာ
ဘူတပုဗ္ဗာ”တိ။ အထဿာ သရန္တိယာ မဟန္တံ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ
ဝီတိဝေဂေန မဟာဟသိတံ ဟသိတွာ ပုန စိန္တေသိ “ပါဒပရိစာရိကာ နာမ
သာမိကာနံ ဟိတဇ္ဈာသယာ အပ္ပကာ၊ အဟိတဇ္ဈာသယာဝ ဗဟုတရာ၊
ဟိတဇ္ဈာသယာ န ခေါ အဟံ ဣမဿ မဟာပုရိသဿ အဟောသိ၊ အဟိ-
တဇ္ဈာသယာ”တိ။ သာ အနုဿရမာနာ “အဟံ အပ္ပမတ္တကံ ဒေါသံ ဟဒယေ
ဌပေတွာ ဝိသရတနသတိကံ ဆဒ္ဒန္တမဟာဂဇိဿရံ သောနုတ္တရံ” နာမ နေသာဒိ
ပေသေတွာ ဝိသဝီတသလ္လေန ဝိဇ္ဈာပေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသိ”န္တိ အဒ္ဓသ။
အထဿာ သောကော ဥဒပါဒိ၊ ဟဒယံ ဥဏှံ အဟောသိ၊ သောကံ သန္တာရေတုံ
အသက္ကောန္တိ အဿသိတွာ ပဿသိတွာ မဟာသဒ္ဓေန ပရောဒိ။ တံ ဒိသ္ဗာ

သတ္တာ သိတံ ပါတု ကရိတွာ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော သိတဿ ပါတုကမ္မာယာ”တိ ဘိက္ခုသံဃေန ပုဋ္ဌော “ဘိက္ခဝေ အယံ ဒဟရဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ မယိ ကတံ အပရာဓံ သရိတွာ ရောဒတိ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဆဒ္ဒန္တဒဟံ ဥပနိဿာယ အဋ္ဌသဟဿာ ဟတ္ထိနာဂါ ဝသိံသု ဣဒ္ဓိမန္တာ ဝေဟာသင်္ဂမာ။ တဒါဗောဓိသတ္တော ဇေဋ္ဌက-
ဝါရဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော သဗ္ဗသေတော အဟောသိ ရတ္တမုခ-
ပါဒေါ။ သော အပရဘာဂေ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေခေ အဟောသိ
ဝိသရတနသတဘာယာမော။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္တာယ ရဇတဒါမသဒိသာယ
သောဏ္ဏာယ သမန္တာဂတော။ ဒန္တာ ပနဿ ပရိက္ခေပဟော ပန္နရသဟတ္တာ
အဟေသု ဒီသတော တိံသဟတ္တာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသီဟိ သမန္တာဂတာ။ သော
အဋ္ဌန္တံ နာဂသဟဿာနံ ဇေဋ္ဌကော အဟောသိ၊ ပဉ္စသတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ
ပူဇေသိ။ တဿ ဒွေ အဂ္ဂမဟေသိယော အဟေသု စူဠသုဘဒ္ဒါ မဟာသုဘဒ္ဒါ
စာတိ။ နာဂရာဇာ အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိဝါရော ကဉ္စနဂဟာယံ ဝသတိ။ သော
ပန ဆဒ္ဒန္တဒဟော အာယာမတော စ ဝိတ္တာရတော စ ပဏ္ဏာသယောဇနော
ဟောတိ။ တဿ မဇ္ဈေ ဒွါဒသယောဇနပ္ပမာဏေ ဌာနေ သေဝါလော ဝါ
ပဏကံ ဝါ နတ္ထိ၊ မဏိက္ခန္ဓဝဏ္ဏဥဒကမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တဒနန္တရံ ယောဇန-
ဝိတ္တတံ သုဒ္ဓိံ ကလ္လဟာရဝနံ၊ တံ ဥဒကံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ၊ တဒနန္တရံ
ယောဇနဝိတ္တတမေဝ သုဒ္ဓိံ နိလုပ္ပလဝနံ တံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ၊ တတော
ယောဇနယောဇနဝိတ္တတာနေဝ ရတ္တုပ္ပလသေတုပ္ပလရတ္တပဒုမသေတပဒုမ-
ကုမုဒဝနာနိ ပုရိမံ ပုရိမံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတာနိ။ ဣမေသံ ပန သတ္တန္တံ ဝနာနံ
အနန္တရံ သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ကလ္လဟာရာဒိဝနာနံ ဝသေန ဩမိဿကဝနံ
ယောဇနဝိတ္တတမေဝ တာနိ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ တဒနန္တရံ နာဂါနံ ကဋိပ္ပမာဏေ
ဥဒကေ ယောဇနဝိတ္တတမေဝ ရတ္တသာလိဝနံ၊ တဒနန္တရံ ဥဒကပရိယန္တေ
ယောဇနဝိတ္တတမေဝ နီလဝိတလောဟိတဩဒါတသုရဘိသုခုမကုသုမသမာ-
ကိဏ္ဏံ ခုဒ္ဒကဂစ္ဆဝနံ၊ ဣတိ ဣမာနိ ဒသ ဝနာနိ ယောဇနဝိတ္တတာနေဝ။ တတော
ခုဒ္ဒကရာဇမာသမဟာရာဇမာသမုဂ္ဂဝနံ၊ တဒနန္တရံ တိပုသလောလုကလာဗု-
ကုမ္မဏ္ဏဝလ္လိဝနာနိ၊ တတော ပူဂရက္ခပ္ပမာဏံ ဥစ္ဆုဝနံ၊ တတော ဟတ္ထိဒန္တပ္ပ-
မာဏဖလံ ကဒလိဝနံ၊ တတော သာလဝနံ၊ တဒနန္တရံ စာဋိပ္ပမာဏဖလံ
ပနသဝနံ၊ တတော မရုရဖလံ စိဉ္စဝနံ၊ တတော အဗ္ဗဝနံ၊ တတော ကပိဋ္ဌဝနံ၊
တတော ဩမိဿကော မဟာဝနသဏ္ဍော၊ တတော ဝေဠုဝနံ၊ အယမဿ

တသ္မိံ ကာလေ သမ္ပတ္တိ။ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ ပန ဣဒါနိ ပဝတ္တမာနသမ္ပတ္တိယေဝ ကထိတာ။

ဝေဠုဝနံ ပန ပရိက္ခိပိတွာ သတ္တ ပဗ္ဗတာ ဌိတာ။ တေသံ ဗာဟိရန္တတော ပဋ္ဌာယ ပဋ္ဌမော စူဠကာဋ္ဌပဗ္ဗတော နာမ၊ ဒုတိယော မဟာကာဋ္ဌပဗ္ဗတော နာမ၊ တတော ဥဒကပဗ္ဗတော^၁ နာမ၊ တတော စန္ဒိမပဿပဗ္ဗတော နာမ၊ တတော သူရိယပဿပဗ္ဗတော နာမ၊ တတော မဏိပဿပဗ္ဗတော နာမ၊ သတ္တမော သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတော နာမ။ သော ဥဗ္ဗေဓတော သတ္တယောဇနိ-
ကော ဆဒ္ဒန္တဒဟံ ပရိက္ခိပိတွာ ပတ္တဿ မုခဝဋ်^၂ ဝိယ ဌိတော။ တဿ အပ္ပန္နရိမံ ပဿံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ တတော နိက္ခန္တေန ဩဘာသေန ဆဒ္ဒန္တဒဟော သမုဂ္ဂတဗာလသူရိယော ဝိယ ဟောတိ။ ဗာဟိရပဗ္ဗတေသု ပန ဧကော ဥဗ္ဗေဓတော ဆယောဇနိကော၊ ဧကော ပဉ္စ၊ ဧကော စတ္တာရိ၊ ဧကော ဟိဏိ၊ ဧကော ဒွေ၊ ဧကော ယောဇနိကော၊ ဧဝံ သတ္တပဗ္ဗတပရိက္ခိတ္တဿ ပန တဿ ဒဟဿ ပုဗ္ဗုတ္တရကဏ္ဏေ ဥဒကဝါတပ္ပဟရဏောကာသေ မဟာ-
နိဂြောဓရက္ခော အတ္ထိ။ တဿ ခန္ဓော ပရိက္ခေပတော ပဉ္စယောဇနိကော၊ ဥဗ္ဗေဓတော သတ္တယောဇနိကော၊ စတုသု ဒိသာသု စတဿော သာခါ ဆယောဇနိကာ၊ ဥဒ္ဓံ ဥဂ္ဂတသာခါပိ ဆယောဇနိကာဝ၊ ဣတိ သော မူလတော ပဋ္ဌာယ ဥဗ္ဗေဓေန တေရသယောဇနိကော၊ သာခါနံ ဩရိမန္တတော ယာဝ ပါရိမန္တာ^၂ ဒွါဒသယောဇနိကော၊ အဋ္ဌဟိပါရောဟသဟဿေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော မုဏ္ဍမဏိပဗ္ဗတော ဝိယ ဝိလာသမာနော တိဋ္ဌတိ။ ဆဒ္ဒန္တဒဟဿ ပန ပစ္စိမ-
ဒိသာဘာဂေ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတေ ဒွါဒသယောဇနိကာ ကဉ္စနဂဟာ တိဋ္ဌတိ။ ဆဒ္ဒန္တော နာမ နာဂရာဇာ ဝဿာရတ္ထေ ဟေမန္တေ အဋ္ဌသဟဿနာဂ-
ပရိဝုတော ကဉ္စနဂဟာယံ ဝသတိ။ ဂိမ္မကာလေ ဥဒကဝါတံ သမ္ပုဋိစ္ဆမာနော မဟာနိဂြောဓမူလေ ပါရောဟန္တရေ တိဋ္ဌတိ။

အထဿ ဧကဒိဝသံ “မဟာသာလဝနံ ပုပ္ဖိတ”န္တိ တရုဏနာဂါ အာဂန္တာ အာရောစယိံသု။ သော သပရိဝါရော “သာလကီဠံ ကီဠိဿာမီ”တိ သာလဝနံ ဂန္တာ ဧကံ သုပုပ္ဖိတံ သာလရုက္ခံ ကုမ္ဘေန ပဟရိ။ တဒါ စူဠသုဘဒ္ဓါ ပဋိဝါတ-
ပဿေ ဌိတာ၊ တဿာ သရီရေ သုက္ခဒဏ္ဍကမိဿကာနိ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ စေဝ တမ္ပကိပိလ္လိကာနိ စ ပတိံသု။ မဟာသုဘဒ္ဓါ အဓောဝါတပဿေ ဌိတာ၊ တဿာ သရီရေ ပုပ္ဖရေဏုကိဉ္ဇက္ခပတ္တာနိ ပတိံသု။ စူဠသုဘဒ္ဓါ “အယံ နာဂ-
ရာဇာ အတ္တနော ဝိယဘရိယာယ ဥပရိ ပုပ္ဖရေဏုကိဉ္ဇက္ခပတ္တာနိ ပါတေသိ၊

မမ သရီရေ သုက္ခဒဏ္ဍကမိဿာနိ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ စေဝ တမ္ပကိပိလ္လိကာနိ စ ပါတေသိ၊ ဟောတု၊ ကာတဗ္ဗံ ဇာနိဿာမီ”တိ မဟာသတ္တေ ဝေရံ ဗန္ဓိ။

အပရမ္ပိ ဒိဝသံ နာဂရာဇာ သပရိဝါရော နှာနတ္ထာယ ဆဒ္ဒန္တဒဟံ ဩတရိ။ အထ ဒွေ တရုဏနာဂါ သောဏ္ဍာဟိ ဥသိရကလာပေ ဂဟေတွာ ကေလာသ-
ကူဋံ မဇ္ဇန္တာ ဝိယ နှာပေသုံ။ တသ္မိံ နှတွာ ဥတ္တိဏ္ဏေ ဒွေ ကရေဏုယော
နှာပေသုံ။ တာပိ ဥတ္တရိတွာ မဟာသတ္တဿ သန္တိကေ အဋ္ဌံသု။ တတော
အဋ္ဌသဟဿနာဂါသရံ ဩတရိတွာ ဥဒကကီဠံ ကီဠိတွာ သရတော နာနာပုပ္ဖါနိ
အာဟရိတွာ ရဇတထူပံ အလင်္ကရေန္တာ ဝိယ မဟာသတ္တံ အလင်္ကရိတွာ
ပစ္ဆာ ဒွေ ကရေဏုယော အလင်္ကရိံသု။ အထေကော ဟတ္ထိ သရေ ဝိစရန္တော
သတ္တုဒ္ဓယံ နာမ မဟာပဒုမံ လဘိတွာ အာဟရိတွာ မဟာသတ္တဿ အဒါသိ။
သော တံ သောဏ္ဍာယ ဂဟေတွာ ရေဏုံ ကုမ္ဘေ ဩကိရိတွာ ဇေဋ္ဌကာယ
မဟာသုဘဒ္ဓါယ အဒါသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဣတရာ “ဣဒမ္ပိ သတ္တုဒ္ဓယံ မဟာပဒုမံ
အတ္တနော ပိယဘရိယာယ ဧဝ အဒါသိ၊ န မယျ”န္တိ ပုနပိ တသ္မိံ ဝေရံ ဗန္ဓိ။

အထေကဒိဝသံ ဗောဓိသတ္တေ မရုရဖလာနိ စေဝ ဘိသမုဋ္ဌာလာနိ စ
ပေါက္ခရမရုနာ ယောဇေတွာ ပဉ္စသတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဘောဇေန္တေ စူဠ-
သုဘဒ္ဓါ အတ္တနာ လဒ္ဓဖလာဖလံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဒတွာ “ဘန္တေ ဣတော စဝိတွာ
မဒ္ဒရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သုဘဒ္ဓါ နာမ ရာဇကညာ ဟုတွာ ဝယပ္ပတ္တာ
ဗာရာဏသီရညော အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ပတွာ တဿ ပိယာ မနာပါ တံ
အတ္တနော ရုစိံ ကာရေတုံ သမတ္တာ ဟုတွာ တဿ အာစိက္ခိတွာ ဧကံ လုဒ္ဓကံ
ပေသေတွာ ဣမံ ဟတ္ထိံ ဝိသပီတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဈာပေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ
ပါပေတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိံ ဝိဿဇ္ဇေန္တေ ယမကဒန္တေ အာဟရာပေတုံ သမတ္တာ
ဟောမီ”တိ ပတ္တနံ ဌပေသိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ဂေါစရံ အဂ္ဂဟေတွာ
သုဿိတွာ နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ မဒ္ဒရဋ္ဌေ ရာဇအဂ္ဂမဟေသိယာ ကုမ္ဘိမ္ပိ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုဘဒ္ဓါတိဿာ နာမံ ကရိံသု။ အထ နံ ဝယပ္ပတ္တံ ဗာရာဏသီရညော
အဒံသု။ သာ တဿ ပိယာ အဟောသိ မနာပါ၊ သောဋ္ဌသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ
ဇေဋ္ဌိကာ ဟုတွာ ဇာတိဿရဉ္ဇုဏဉ္စ ပဋိလဘိ။ သာ စိန္တေသိ “သမိဒ္ဓါ မေ
ပတ္တနာ၊ ဣဒါနိ တဿ နာဂဿ ယမကဒန္တေ အာဟရာပေဿာမီ”တိ။ တတော
သရီရံ တေလေန မက္ခေတွာ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ဂိလာနာကာရံ
ဒဿေတွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဇကေ နိပဇ္ဇိ။ ရာဇာ “ကုဟိံ သုဘဒ္ဓါ”တိ
ဝတွာ “ဂိလာနာ”တိ သုတွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဇကေ နိသီဒိတွာ တဿာ
ပိဋ္ဌိံ ပရိမဇ္ဇန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၉၇။ “ကိံ နု သောစသိ’နုစ္စိ၊ ပဏ္ဏု’သိ ဝရဝဏ္ဏိနိ။
မိလာယသိ ဝိသာလက္ခိ၊ မာလာဝ ပရိမဒ္ဓိတာ”တိ။

တတ္ထ အနုစ္စိတိ ကဉ္စနသန္တိဘသရိရေ။ မာလာဝ ပရိမဒ္ဓိတာတိ ဟတ္ထေဟိ
ပရိမဒ္ဓိတာ ပဒုမမာလာ ဝိယ။

တံ သုတွာ သာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၉၈။ “ဒေါဟဋ္ဌော မေ မဟာရာဇ၊ သုပိနန္တေန’ပဇ္ဈဂါ။
န သော သုလဘရူပေါ၊ ယာဒိသော မမ ဒေါဟဋ္ဌော”တိ။

တတ္ထ န သောတိ ယာဒိသော မမ သုပိနန္တေန’ပဇ္ဈဂါ သုပိနေ ပဿန္တိယာ
မယာ ဒိဋ္ဌော ဒေါဟဋ္ဌော၊ သော သုလဘရူပေါ ဝိယ န ဟောတိ၊ ဒုလ္လဘော
သော၊ မယံ ပန တံ အလဘန္တိယာ ဇီဝိတံ နတ္ထိတိ အဝစ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ဂါထမာဟ—

၉၉။ “ယေ ကေစိ မာနုသာ ကာမာ၊ ဣမ လောကဗ္ဗိ နန္တနေ။
သဗ္ဗေ တေ ပစုရာ မယံ၊ အဟံ တေ ဒမ္ဗိ ဒေါဟဋ္ဌော”န္တိ။

တတ္ထ ပစုရာတိ ဗဟူ သုလဘာ။( )^၁။

ဇံ သုတွာ ဒေဝိ “မဟာရာဇ ဒုလ္လဘော မမ ဒေါဟဋ္ဌော၊ န တံ ဣဒါနိ
ကထေမိ၊ ယာဝတ္ထကာ ပန တေ ဝိဇိတေ လုဒ္ဓါ၊ တေ သဗ္ဗေ သန္တိပါတေထ၊
တေသံ မဇ္ဈေ ကထေဿာမိ”တိ ဒီပေန္တိ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၁၀၀။ “လုဒ္ဓါ ဒေဝ သမာယန္တ၊ ယေ ကေစိ ဝိဇိတေ တဝ။
ဧတေသံ အဟမက္ခိဿံ၊ ယာဒိသော မမ ဒေါဟဋ္ဌော”တိ။( )^၂။

ရာဇာ “သာရူ”တိ သိရိဂဗ္ဘာ နိက္ခမိတွာ “ယာဝတိကာတိယောဇနသတိကေ
ကာသိကရဋ္ဌေ လုဒ္ဓါ၊ တေသံ သန္တိပါတတ္ထာယ ဘေရိံ စရာပေထာ”တိ အမစ္စေ
အာဏာပေသိ။ တေ တထာ အကံသု။ နစိရသေဝ ကာသိရဋ္ဌဝါသိနော
လုဒ္ဓါ ယထာဗလံ ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ အာဂန္တော အာဂတဘာဝံ ရညော

၁-(ဘဒ္ဒေ သုဘဒ္ဒေ ဣမ လောကဗ္ဗိ မာနုသာ ကာမာ မနုဿေဟိ ပတ္တိယမာနာ ယေ
ကေစိ သတ္တ ရတနာ၊ နန္တနေ မာနုသေ ယေ ကေစိ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ တေ
ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေ အဟံ တေ တုယံ ဒေါမိတိ ဝဒတိ။) (သျှာ၊က)

၂-(တတ္ထ ဒေဝ ယေ ကေစိ တဝ ဝိဇိတေ လုဒ္ဓါ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ တေ လုဒ္ဓါ သမာယန္တ၊ ပက္ခောသဿု၊
အဟံ ယာဒိသော မမ ဒေါဟဋ္ဌော၊ ဧတေသံ လုဒ္ဓါနံ အက္ခိဿံ အက္ခိဿာမိတိ။) (သျှာ၊က)

အာရောစာပေသုံ။ တေ သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗိသဟဿမတ္တာ အဟေသုံ။ ရာဇာ တေသံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ ဝါတပါနေ ဌိတော ဟတ္ထံ ပဿာရေတွာ တေသံ အာဂတဘာဝံ ဒေဝိယာ ကထေန္တော အာဟ—

၁၀၁။ “ဣမေ တေ လုဒ္ဒကာ ဒေဝိ၊ ကတဟတ္တာ ဝိသာရဒါ။
ဝနညူ စ မိဂညူ စ၊ မမ’တ္ထေ စတ္တဇိဝိတာ”တိ။

တတ္ထ ဣမေ တေတိ ယေ တံ သန္ဓိပါတာပေသိ၊ ဣမေ တေ။ ကတဟတ္တာတိ ဝိဇ္ဈနဆေဒနေသု ကတဟတ္တာ ကုသလာ သုသိက္ခိတာ။ ဝိသာရဒါတိ နိဗ္ဗယာ။
ဝနညူ စ မိဂညူ စာတိ ဝနာနိ စ မိဂေ စ ဇာနန္တိ။ မမ’တ္ထေတိ သဗ္ဗေပိ စေတေ မမတ္ထေ^၁ စတ္တဇိဝိတာ၊ ယမဟံ ဣစ္ဆာမိ၊ တံ ကရေန္တိတိ။

တံ သုတွာ ဒေဝိ တေ အာမန္တေတွာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၁၀၂။ “လုဒ္ဒပုတ္တာ နိသာမေထ၊ ယာဝန္တေ’တ္ထ သမာဂတာ။
ဆဗ္ဗိသာဏံ ဂဇံ သေတံ၊ အဒ္ဓသံ သုပိနေ အဟံ။
တဿ ဒန္တေဟိ မေ အတ္ထော၊ အလာဘော နတ္ထိ ဇိဝိတ”န္တိ။

(တတ္ထ နိသာမေထာတိ သုဏာထ။ ဆဗ္ဗိသာဏန္တိ ဆဗ္ဗဏ္ဍဝိသာဏံ။)^၂

တံ သုတွာ လုဒ္ဒပုတ္တာ အာဟံသု—

၁၀၃။ “န နော ပိတူနံ န ပိတာမဟာနံ၊
ဒိဋ္ဌော သုတော ကုဉ္ဇရော ဆဗ္ဗိသာဏော။
ယမဒ္ဓဿ သုပိနေ ရာဇပုတ္တိ၊
အက္ခာဟိ နော ယာဒိသော ဟတ္ထိနာဂေါ”တိ။

တတ္ထ ပိတူနန္တိ ကရုဏတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—ဒေဝိ နေဝ အမှာကံ ပိတူဟိ၊ န ပိတာမဟေဟိ ဧဝရူပေါ ကုဉ္ဇရော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ပဂေဝ အမှေဟိ၊ တဿ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌလက္ခဏဝသေန အက္ခာဟိ နော၊ ယာဒိသော တယာ ဒိဋ္ဌော ဟတ္ထိနာဂေါတိ။

၁-မမ တေတိ သဗ္ဗေပိ တေ မမ (ဣ)

၂-တတ္ထ ဘောန္တော လုဒ္ဒပုတ္တာ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ဌာနေ ယာဝန္တော ယတ္တကာ တုမှေ သမာဂတာ မေ မမ ဝစနံ နိသာမေထ သုဏာထ။ ဆဗ္ဗိသာဏန္တိ ဆဗ္ဗဏ္ဍဝိသာဏံ။ အဟံ ဂဇံ ကိဒိသံ? ဆဗ္ဗိသာဏံ သေတံ ဧဝရူပံ ဂဇံ သုပိနေ အဒ္ဓသံ ပဿာမိ၊ တဿ နာဂရာဇဿ ဒန္တေဟိ မေ အတ္ထော၊ အလာဘော နတ္ထိ ဇိဝိတန္တိ။ (သျှာ၊ က)

အနန္တရဂါထာပိ တေဟေဝ ဝုတ္တာ—

၁၀၄။ “ဒိသာ စတဿော ဝိဒိသာ စတဿော၊
ဥဒ္ဓိ အဓော ဒသ ဒိသာ ဣမာယော။
ကတမံ ဒိသံ တိဋ္ဌတိ နာဂရာဇာ၊
ယမဒ္ဓဿ သုပိနေ ဆဗ္ဗိသာဏ”န္တိ။

တတ္ထ ဒိသာတိ ဒိသာသု။ ကတမန္တိ တောသု ဒိသာသု ကတမာယ
ဒိသာယာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဘဒ္ဓါ သဗ္ဗေ လုဒ္ဓေ ဩလောကေတွာ တေသံ အန္တရေ
ပတ္တဝုပါဒံ ဘတ္တပုဋ္ဌသဒိသဇဗ် မဟာဇာဏှကံ မဟာဇာသုကံ ဗဟလမဿု-
တဗ္ဗဒါဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗိဒ္ဓပိဂ်လံ ဒုဿဏှာနံ ဗိဘန္တံ သဗ္ဗေသံ မတ္တကမတ္တကေန ပညာယ-
မာနံ မဟာသတ္တဿ ပုဗ္ဗဝေရိံ သောနုတ္တရံ နာမ နေသာဒံ ဒိသွာ “ဧသ မမ
ဝစနံ ကာတုံ သက္ခိဿတိ”တိ ရာဇာနံ အနုဇာနာပေတွာ တံ အာဒါယ သတ္တ-
ဘူမိကပါသာဒဿ ဥပရိမတလံ အာရုယ ဥတ္တရသီဟပဉ္ဇရံ ပိဝရိတွာ ဥတ္တရ-
ဟိမဝန္တာဘိမုခံ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၅။ “ဣတော ဥဇုံ ဥတ္တရိယံ ဒိသာယံ၊
အတိက္ကဗ္ဗ သော သတ္တ ဂိရိ ပြဟန္တေ။
သုဝဏ္ဏပဿော နာမ ဂိရိ ဥဋ္ဌာရော၊
သုပုပ္ဖိတော ကိဗ္ဗုရိသာနုစိဏ္ဏော။

၁၀၆။ အာရုယ သေလံ ဘဝနံ ကိန္နရာနံ၊
ဩလောကယ ပဗ္ဗတပါဒမူလံ။
အထ ဒက္ခသီ မေဃသမာနဝဏ္ဏံ၊
နိဂြောဓရာဇံ အဋ္ဌသဟဿပါဒံ။

၁၀၇။ တတ္ထ’စ္ဆတိ ကုဉ္ဇရော ဆဗ္ဗိသာဏော၊
သဗ္ဗသေတော ဒုပ္ပသဟော ပရေဘိ။
ရက္ခန္တိ နံ အဋ္ဌသဟဿနာဂါ၊
ဤသာဒန္တာ ဝါတဇဝပ္ပဟာရိနော။

၁၀၈။ တိဋ္ဌန္တိ တေ တုမူလံ ပဿသန္တာ၊
 ကုပ္ပန္တိ ဝါတဿပိ ဧရိတဿ။
 မနုဿဘူတံ ပန တတ္ထ ဒိသွာ၊
 ဘသ္မံ ကရေယျုံ နာဿ ရဇောပိ တဿာ”တိ။

တတ္ထ ဣတောတိ ဣမမှာ ဌာနာ။ ဥတ္တရိယန္တိ ဥတ္တရာယ။ ဥဋ္ဌာရောတိ မဟာ
 ဣတရေဟိ ဆဟိ ပဗ္ဗတေဟိ ဥစ္စတရော။ ဩလောကယာတိ ဩလောကေယျာသိ။
 တတ္ထ’န္တတိတိ တသ္မိံ နိဂြောဓမူလေ ဂိမှသမယေ ဥဒကဝါတံ သမ္ပုဋ္ဌန္တော
 တိဋ္ဌတိ။ ဒုပ္ပသဟောတိ အညေတံ ဥပဂန္တာ ပဿယကာရံ ကာတုံ သမတ္တာ နာမ
 နတ္ထိတိ ဒုပ္ပသဟော ပရေတိ။ ဤသဒန္တာတိ ရထိသာယ သမာနဒန္တာ။ ဝါတ-
 ဇဝပ္ပဟာရိနောတိ ဝါတဇဝေန ဂန္တာ ပစ္စာမိတ္တေ ပဟရဏသီလာ ဇေရူပါ အဋ္ဌ-
 သဟဿနာဂါ နာဂရာဇာနံ ရက္ခန္တိ။ တုမူလန္တိ ဘိသနကံ မဟာသဒ္ဓါနုဗန္ဓံ
 အဿာသံ မုဉ္ဇန္တာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဧရိတဿာတိ ဝါတပဟရိတဿ ယံ သဒ္ဓါနုဗန္ဓံ
 ဧရိတံ စလနံ ကမ္ပနံ၊ တဿပိ ကုပ္ပန္တိ၊ ဧဝံရူသာ တေ နာဂါ။ နာဿာတိ တဿ၊
 နာသဝါတေန ဝိဒ္ဓိသေတွာ ဘသ္မံ ကတဿ တဿ ရဇောပိ န ဘဝေယျာတိ။

တံ သုတွာ သောနုတ္တရော မရဏဘယဘိတော အာဟ—

၁၀၉။ “ဗဟူ ဟိ’မေ ရာဇကုလမှိသန္တိ၊
 ပိဋန္ဓနာ ဇာတရူပဿ ဒေဝိ။
 မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ စ၊
 ကိံ ကာဟသိ ဒန္တပိဋန္ဓနေန။
 မာရေတုကာမာ ကုဉ္ဇရံ ဆဗ္ဗိသာဏံ၊
 ဥဒါဟု ဃာတေဿသိ လုဒ္ဒပုတ္တေ”တိ။

တတ္ထ ပိဋန္ဓနာတိ အာဘရဏာနိ။ ဝေဠုရိယာမယာတိ ဝေဠုရိယမယာနိ။
 ဃာတေဿသိတိ ဥဒါဟု ပိဋန္ဓနာပဒေသေန လုဒ္ဒပုတ္တေ ဃာတာပေတု-
 ကာမာသိတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ဒေဝီ ဂါထမာဟ—

၁၁၀။ “သာ ဣဿိတာ ဒုက္ခိတာ စသ္မိ လုဒ္ဓ၊
 ဥဒ္ဓန္တ သုဿံမိ အနုဿရန္တိ။
 ကရေဟိ မေ လုဒ္ဓက ဧတမတ္ထံ၊
 ဒဿာမိ တေ ဂါမဝရာနိ ပဉ္စာ”တိ။

တတ္ထ သာတိ သာ အဟံ။ အနုဿရန္တိတိ တေန ဝါရဏေန ပုရေ မယိ
ကတံ ဝေရံ အနုဿရမာနာ။ ဒဿာမိ တေတိ တေသ္မိံ တေ အတ္ထေ နိပ္ပု-
ဒိတေ သံဝစ္ဆရေ သတသဟဿုဋ္ဌာနကေ ပဉ္စ ဂါမဝရေ ဒဒါမိတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “သမ္ပ လုဒ္ဒပုတ္တ အဟံ ‘ဧတံ ဆဒ္ဒန္တဟတ္ထိ’ မာရာပေတွာ
ယမကဒန္တေ အာဟရာပေတုံ သမတ္တာ ဟောမိ’တိ ပုဗ္ဗေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဒါနံ
ဒတွာ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိံ။ မယာ သုပိနန္တေန ဒိဋ္ဌိ နာမ နတ္ထိ။ သာ ပန မယာ
ပတ္တိတပတ္တနာ သမိဇ္ဈိဿတိ။ တံ ဂစ္ဆန္တော မာ ဘာယိ”တိ တံ သမဿာ-
သေတွာ ပေသေသိ။ သော “သာဓု အယျေ”တိ တဿာ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒ-
တွာ “တေန ဟိ မေ ပါကဋ္ဌံ ကတွာ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ကထေဟိ”တိ
ပုစ္ဆန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၁၁၁။ “ကတ္ထ’စ္ဆတိ ကတ္ထ မုပေတိ ဌာနံ၊
ဝီထိ’ဿ ကာ နှာနဂတဿ ဟောတိ။
ကထဉ္စိ သော နှာယတိ နာဂရာဇာ၊
ကထံ ဝိဇာနေမု ဂတိံ ဂဇဿာ”တိ။

တတ္ထ ကတ္ထ’စ္ဆတိတိ ကတ္ထ ဝသတိ။ ကတ္ထ မုပေတိတိ ကတ္ထ ဥပေတိ။ ကတ္ထ
တိဋ္ဌတိတိ အတ္ထော။ ဝီထိ’ဿ ကာတိ တဿ နှာနဂတဿ ကာ ဝီထိ ဟောတိ။
ကတရမဂ္ဂေန သော ဂစ္ဆတိ။ ကထံ ဝိဇာနေမု ဂတိန္တိ တယာ အကထိတေ
မယံ ကထံ တဿ နာဂရာဇဿ ဂတိံ ဝိဇာနိဿာမ၊ တသ္မာ ကထေဟိ
နောတိ အတ္ထော။

တတော သာ ဇာတိဿရဉ္စာဏေန^၁ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ တဿ
အာစိက္ခန္တိ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၁၂။ “တတ္ထေဝ သာ ပေါက္ခရဏီ အဒူရေ၊
ရမ္မာ သုတိတ္တာ စ မဟောဒိကာ စ။
သမ္ပုပ္ပိတာ ဘမရဂဏာနုစိတ္တာ၊
တ္ထေ ဟိ သော နှာယတိ နာဂရာဇာ။

၁၁၃။ သီသံ နဟာတု'ပ္ပလမာလဘာရီ၊
 သဗ္ဗသေတော ပုဏ္ဏရိကတ္တစင်္ဂီ။
 အာမောဒမာနော ဂစ္ဆတိ သန္ဓိကေတံ၊
 ပုရက္ခတ္တာ မဟေသိ' သဗ္ဗဘဒ္ဒန္တိ။

တတ္ထ တတ္ထေဝါတိ တဿ^၁ ဝသနဋ္ဌာနေယေဝ။ ပေါက္ခရဏီတိ ဆဒ္ဒန္တဒဟံ သန္ဓာယာဟ။ သဗ္ဗုဒ္ဓိတတိ ဒုဝိဓေဟိ ကုမုဒေဟိ တိဝိဓေဟိ ဥပ္ပလေဟိ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ စ ပဒုမေဟိ သမန္တတော ပုပ္ဖိတာ။ ဧတ္ထ ဟိ သောတိ သော နာဂရာဇာ ဧတ္ထ ဆဒ္ဒန္တဒဟေ နာယတိ။ ဥပ္ပလမာလဘာရီတိ^၂ ဥပ္ပလာဒီနံ ဇလဇထလဇာနံ ပုပ္ဖါနံ မာလံ ဓာရေန္တော^၃။ ပုဏ္ဏရိကတ္တစင်္ဂီတိ ပုဏ္ဏရိကသဒိသတစေန ဩဒါတေန အင်္ဂေန သမန္တာဂတော။ အာမောဒမာနောတိ အာမောဒိတပမောဒိတော။ သန္ဓိကေတန္တိ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ။ ပုရက္ခတ္တာတိ သဗ္ဗဘဒ္ဒ နာမ မဟေသိ' ပုရတော ကတွာ အဋ္ဌဟိ နာဂသဟဿေဟိ ပရိပုတော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိတိ။

တံ သုတွာ သောနုတ္တရော “သာဓု အယျေ၊ အဟံ တံ ဝါရဏံ မာရေတွာ တဿ ဒန္တေ အာဟရိဿာမီ”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ အထဿ သာ တုဋ္ဌာ သဟဿံ ဒတွာ “ဂေဟံ တာဝ ဂစ္ဆ၊ ဣတော သတ္တာဟစ္စယေန တတ္ထ ဂမိဿသီ”တိ တံ ဥယျောဇေတွာ ကမ္မာရေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ အမှာကံ ဝါသိ-ဇရသုကုဒ္ဒါလနိခါဒန မုဋ္ဌိကဝေဠုဂုမ္မန္တေဒန သတ္တတိဏလာယန အသိလောဟဒဏ္ဍကကစခါဏုကအယသိဃံာဋကေဟိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗံ သီဃံ ကတွာ အာဟရထာ”တိ အာဏာပေတွာ စမ္မကာရေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ အမှာကံ ကုမ္ဘဘာရဂါဟိတံ စမ္မဘဉ္စံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ စမ္မယောတ္တဝရတ္တဟတ္ထိပါဒဥပါဟနစမ္မဆတ္တေဟိပိ နော အတ္ထော၊ သဗ္ဗံ သီဃံ ကတွာ အာဟရထာ”တိ အာဏာပေသိ။ တေဥဘောပိ သဗ္ဗာနိ တာနိ သီဃံ ကတွာ အာဟရိတွာ အဒိသု။ သာ တဿ ပါထေယျံ သံဝိဒဟိတွာ အရဏိသဟိတံ အာဒိ' ကတွာ သဗ္ဗံ ဥပကရဏဉ္စ ဗဒ္ဒသတ္တုမာဒိ' ကတွာ ပါထေယျဉ္စ စမ္မဘဉ္စာယံ ပက္ခိပိ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ကုမ္ဘဘာရမတ္ထံ အဟောသိ။

သောနုတ္တရောပိ အတ္တနော ပရိဝစ္ဆံ ကတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ အာဂန္တာဒေဝိ' ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သာ “နိဋ္ဌိတံ တေ သမ္မ သဗ္ဗပကရဏံ၊ ဣမံ တာဝ ပသိဗ္ဗကံ ဂဏှာ”တိ အာဟ။ သော ပန မဟာထာမော ပဉ္စန္ဒ ဟတ္ထိနံ

၁-တတ္ထ (သီ၊ သျာ)   ၂-ဥပ္ပလမာလဘာရီတိ (သီ၊ သျာ)   ၃-ဘရေန္တော (ဣ)

ဗလံ ဓာရေတိ၊ တသ္မာ တမ္ဗုလပသိဗ္ဗကံ ဝိယ ဥက္ခိပိတွာ ဥပကစ္ဆန္တရေ
 ဌပေတွာ ရိတ္တဟတ္ထော ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ သုဘဒ္ဒါ လုဒ္ဒဿ ပုတ္တဒါရာနံ ပရိဗ္ဗယံ
 ဒတွာ ရညော အာစိက္ခိတွာ သောနုတ္တရံ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ ရာဇာနဉ္စ
 ဒေဝိဉ္စ ဝန္တိတွာ ရာဇနိဝေသနာ ဩရုယ ရထေ ဌတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန
 နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဂါမနိဂမဇနပဒပရမ္ပရာယပစ္စန္တံ ပတွာ ဇာနပဒေ နိဝတ္တေတွာ
 ပစ္စန္တဝါသီဟိ သဒ္ဓိံ အရညံ ပဝိသိတွာ မနုဿပထံ အတိက္ကမ္မ ပစ္စန္တ-
 ဝါသိနောပိ နိဝတ္တေတွာ ဧကကောဂ ဂစ္ဆန္တော တိံသယောဇနံ ပတွာ^၁ ပဌမံ
 ဒဗ္ဗဂဟနံ ကာသဂဟနံ တိဏဂဟနံ တုလသိဂဟနံ သရဂဟနံ တိရိစ္ဆဂဟနန္တိ
 ဆဂဟနာနိ၊ ကဏ္ဍကဝေဠုဂုမ္မဂဟနာနိ^၂ ဝေတ္တဂဟနံ ဩမိဿကဂဟနံ နဠုဂဟနံ
 သရဂဟနသဒိသံ ဥရဂေနပိ ဒုဗ္ဗိနိဝိဇ္ဇံ သနဝနဂဟနံ ရုက္ခဂဟနံ ဝေဠုဂဟနံ
 အပရမ္ပိ ဝေဠုဂုမ္မဂဟနံ ကလလဂဟနံ ဥဒကဂဟနံ ပဗ္ဗတဂဟနန္တိ အဋ္ဌာရသ
 ဂဟနာနိ ပဋိပါဋိယာ ပတွာ^၃ ဒဗ္ဗဂဟနာဒိနိ အသိတေန လာယိတွာ
 တုလသိဂဟနာဒိနိ ဝေဠုဂုမ္မစ္ဆေဒနသတ္ထေန ဆိန္တိတွာ ရုက္ခေ ဖရသုနာ
 ကောဇေတွာ အတိမဟန္တေ ရုက္ခေ နိခါဒနေန ဝိဇ္ဇိတွာ မဂ္ဂံ ကရောန္တော
 ဝေဠုဝနေ နိဿေဏိံ ကတွာ ဝေဠုဂုမ္မံ အာရုယ ဝေဠုံ ဆိန္တိတွာ အပရဿ
 ဝေဠုဂုမ္မဿ ဥပရိ ပါတေတွာ ဝေဠုဂုမ္မမတ္ထကေန ဂန္တော ကလလဂဟနေ
 သုက္ခရုက္ခပဒရံ အတ္ထရိတွာ တေန ဂန္တော အပရံ အတ္ထရိတွာ ဣတရံ ဥက္ခိ-
 ပိတွာ ပုန ပုရတော အတ္ထရန္တော တံ အတိက္ကမိတွာ ဥဒကဂဟနေ ဒေါဏိံ
 ကတွာ တာယ ဥဒကဂဟနံ တရိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဌတွာ အယသိဃံာဋကံ
 ယောတ္တေန ဗန္တိတွာ ဥဒ္ဓံ ခိပိတွာ ပဗ္ဗတေ လဂ္ဂါပေတွာ ယောတ္တေနာရုယ
 ဝဇီရဂ္ဂေန လောဟဒဏ္ဍေန ပဗ္ဗတံ ဝိဇ္ဇိတွာ ခါဏုကံ ကောဇေတွာ တတ္ထ ဌတွာ
 သိဃံာဋကံ အာကရိတွာ ပုန ဥပရိ လဂ္ဂါပေတွာ တတ္ထ ဌိတော စမ္ပယောတ္တံ
 ဩလမ္ပေတွာ တံ အာဒါယ ဩတရိတွာ ဟေဌိမခါဏုကေ ဗန္တိတွာ ဝါမဟတ္ထေန
 ယောတ္တံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန မုဂ္ဂရံ အာဒါယ ယောတ္တံ ပဟရိတွာ
 ခါဏုကံ နိဟရိတွာ ပုန အဘိရုဟတိ။ ဧတေနပါယေန ပဗ္ဗတမတ္ထကံ အဘိရုယ
 ပရတော ဩတရန္တော ပုရိမနယေနဝ ပဌမံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ခါဏုကံ
 ကောဇေတွာ စမ္ပပသိဗ္ဗကေ ယောတ္တံ ဗန္တိတွာ ခါဏုကေ ဝေဌေတွာ သယံ
 အန္တောပသိဗ္ဗကေ နိသိဒိတွာ မက္ကဋ္ဌကာနံ မက္ကဋ္ဌသုတ္တဝိဿဇ္ဇနာကာရေန
 ယောတ္တံ ဝိနိဝေဌေန္တော ဩတရတိ။ စမ္ပဆတ္တေန ဝါတံ ဂါဟာပေတွာ
 သကုဏော ဝိယ ဩတရတိတိပိ ဝဒန္တိယေဝ။

ဧဝံ တဿ သုဘဒ္ဒါယ ဝစနံ အာဒါယ နဂရာ နိက္ခမိတွာ သတ္တရသ
ဂဟနာနိ အတိက္ကမိတွာ ပဗ္ဗတဂဟနံ ပတွာ တတြာပိ ဆ ပဗ္ဗတေ အတိက္က-
မိတွာ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတမတ္ထကံ အာရဠဘာဝံ အာဝိကရောဇ္ဇော သတ္တာ
အာဟ—

၁၁၄။ “တတ္ထေဝ သော ဥဂ္ဂဟေတွာန ဝါကျံ၊
အာဒါယ တူဏိဉ္စ ဓနုဉ္စ လုဒ္ဒေါ။
ဝိတုရိယတိ” သတ္တ ဂိရိ မြဟန္တေ၊
သုဝဏ္ဏပဿံ နာမ ဂိရိံ ဥဠာရံ။

၁၁၅။ အာရုယ သေလံ ဘဝနံ ကိန္နရာနံ၊
ဩလောကယီ ပဗ္ဗတပါဒမူလံ။
တတ္ထဒ္ဓဿာ မေဃသမာနဝဏ္ဏံ၊
နိဂြောဓရာဇံ အဠသဟဿပါဒံ။

၁၁၆။ တတ္ထဒ္ဓဿာ ကုဠရံ ဆဗ္ဗိသာဏံ၊
သဗ္ဗသေတံ ဒုပ္ပသဟံ ပရေဘိ။
ရက္ခန္တိ နံ အဠသဟဿနာဂါ၊
ဤသာဒန္တာ ဝါတဇဝပ္ပဟာရိနော။

၁၁၇။ တတ္ထဒ္ဓဿာ ပေါက္ခရဏိံ အဒူရေ၊
ရမ္မံ သုတိတ္ထဉ္စ မဟောဒိကဉ္စ။
သမ္ပုပ္ဖိတံ ဘမရဂဏာနုစိဏ္ဏံ၊
ယတ္ထ ဟိ သော နှာယတိ နာဂရာဇာ။

၁၁၈။ ဒိသ္မာန နာဂဿ ဂတိံ ဌိတိဉ္စ၊
ဝီထိဿယာ နှာနဂတဿ ဟောတိ။
ဩပါတမာဂန္တိ အနရိယရူပေါ၊
ပယောဇိတော စိတ္တဝဿာနုဂါယာ”တိ။

တတ္ထ သောတိ ဘိက္ခဝေ သော လုဒ္ဒေါ တတ္ထေဝ သတ္တဘူမိကပါသာဒ-
တလေ ဌိတာယ တဿာ သုဘဒ္ဒါယ ဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သရတူဏိဉ္စ မဟာဓနုဉ္စ
အာဒါယ ပဗ္ဗတဂဟနံ ပတွာ “ကတရော န ခေါ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတော နာမာ”တိ

သတ္တမဟာပဗ္ဗတေ ဝိတုရိယတိ၊ တသ္မိံ ကာလေ တုလေတိ တိရေတိ။ သော ဧဝံ တိရေန္တော သုဝဏ္ဏပဿံ နာမ ဂိရိံ ဥဋ္ဌာရံ ဒိသ္မာ “အယံ သော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေသိ။ **ဩလောကယီ**တိ တံ ကိန္ဓရာနံ ဘဝနဘူတံ ပဗ္ဗတံ အာရုယု သုဘဒ္ဒါယ ဒိန္နသညာဝသေန ဟေဋ္ဌာ ဩလောကေသိ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ပဗ္ဗတ-ပါဒမူလေ အဝိဒူရေယေဝ တံ နိဂြောဓံ အဒ္ဓသ။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ နိဂြောဓရက္ခမူလေ ဌိတံ။ **တတ္ထာ**တိ တတ္ထေဝ အန္တောပဗ္ဗတေ တဿ နိဂြောဓဿာဝိဒူရေ ယတ္ထ သော နှာယတိ၊ တံ ပေါက္ခရဏိံ အဒ္ဓသ။ **ဒိသ္မာနာ**တိ သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတာ ဩရုယု ဟတ္ထိနံ ဂတကာလေ ဟတ္ထိပါဒဥပါ-ဟနံ အာရုယု တဿ နာဂရညော ဂတဋ္ဌာနံ နိဗဒ္ဓဝသနဋ္ဌာနံ ဥပဓာရေန္တော “ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ၊ ဣမ နှာယတိ၊ နှတွာ ဥတ္တိဏ္ဏော၊ ဣမ တိဋ္ဌတိ”တိ သဗ္ဗံ ဒိသ္မာ အဟိရိကဘာဝေန အနရိယရူပေါ တာယ စိတ္တဝသာနုဂါယ ပယော-ဇိတော၊ တသ္မာ ဩပါတံ အာဂစ္ဆိ ပဋိပဇ္ဇိ၊ အာဝါဋံ ခဏီတိ အတ္ထော။

တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—“သော ကိရ မဟာသတ္တဿ ဝသနောကာသံ သတ္တမာသာမိကေဟိ သတ္တဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ သတ္တဟိ စ ဒိဝသေဟိ ပတွာ ဝုတ္တနယေနော တဿ ဝသနောကာသံ သလ္လက္ခေတွာ “ဣမ အာဝါဋံ ခဏီတွာ တသ္မိံ ဌိတော ဝါရဏာမိပတိံ ဝိသပီတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဈိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေဿာမီ”တိ ဝဝတ္ထပေတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ထမ္ဘာဒီနံ အတ္တာယ ရုက္ခေ ဆိန္ဒိတွာ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေ သဇ္ဇေတွာ ဟတ္ထိသု နှာနတ္ထာယ ဂတေသု တဿ ဝသနောကာသေ မဟာကုဒ္ဒါလေန စတုရဿံ အာဝါဋံ ခဏီတွာ ဥဒ္ဓတပံသုံ မိဇံ ဝပန္တော ဝိယ ဥဒကေန ဝိကိရိတွာ ဥဒုက္ခလပါသာဏာနံ ဥပရိ ထမ္ဘေ ပတိဋ္ဌပေတွာ တုလာ စ ကာဇေ စ^၁ ဒတွာ ပဒရာနိ အတ္ထရိတွာ ကဏ္ဍပုမာဏံ^၂ ဆိန္ဒိ ကတွာ ဥပရိ ပံသုဉ္စ ကစဝရဉ္စ ပက္ခိပိတွာ ဧကေန ပဿေန အတ္တနော ပဝိ-သနဋ္ဌာနံ ကတွာ ဧဝံ နိဋ္ဌိတေ အာဝါဋေ ပစ္စုသကာလေယေဝ ပတိသိသကံ^၃ ပဋိ-မုဉ္ဇိတွာ ကာသာယာနိ ပရိဒဟိတွာ သဒ္ဓိံ ဝိသပီတေန သလ္လေန ဓနံ အာဒါယ အာဝါဋံ ဩတရိတွာ အဋ္ဌာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၉။ “ခဏီတွာန ကာသုံ ဖလကေဟိ ဆာဒယိ၊
အတ္တာနံ မောဓာယ ဓနုဉ္စ လုဒ္ဒေ၊
ပဿာဂတံ ပုထုသလ္လေန နာဂံ၊
သမပ္ပယီ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိ။

၁-တုလာဘာရေ စ (သီ၊ သျှာ)

၂-ကဏ္ဍပုမာဏံ (သီ)

၃-ပဋိသိသကံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၂၀။ ဝိဒ္ဓေါ စ နာဂေါ ကောဉ္ဇမနာဒိ ယောရံ၊
 သဗ္ဗေ စ နာဂါ နိန္ဒဒုံ ယောရရူပံ။
 တိဏဉ္ဇ ကဋ္ဌဉ္ဇ ရဏံ ကရောန္တာ၊
 ဓာဝိံသု တေ အဋ္ဌ ဒိသာ သမန္တတော။

၁၂၁။ ဝဓိဿမေတန္တိ ပရာမသန္တော၊
 ကာသာဝမဒ္ဒက္ခိ ဓဇံ ဣသိနံ။
 ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿုဒပါဒိ သညာ၊
 အရဟဒ္ဓဇော သတ္တိ အဝဇ္ဈရူပေါ”တိ။

တတ္ထ ဩဇာယာတိ ဩဒဟိတွာ ပဝေသေတွာ။ ပဿာဂတန္တိ အတ္တနော အာဝါဠဿ ပဿံ အာဂတံ။ သော ကိရ ဒုတိယဒိဝသေ အာဂန္တာ နှတွာ ဥတ္တိဏ္ဏော တသ္မိံ မဟာဝိသာလမာလကေ နာမ ပဒေသေ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ သရီရတော ဥဒကံ နာဘိပဒေသေန ဩဂလိတွာ တေန ဆိဒ္ဓေန လုဒ္ဓဿ သရီရေ ပတိ။ တာယ သညာယ သော မဟာသတ္တဿ အာဂန္တာ ဌိတဘာဝံ ဥတွာ တံ ပဿာဂတံ ပုထုနာ သလ္လေန သမပ္ပယိ ဝိဇ္ဇိ။ ဒုက္ခဋကမ္မကာရီတိ တဿ မဟာသတ္တဿ ကာယိကစေတသိကဿ ဒုက္ခဿ ဥပ္ပါဒနေန ဒုက္ခဋဿ ကမ္မဿ ကာရကော။

ကောဉ္ဇမနာဒိတိ ကောဉ္ဇနာဒံ အကရိ။ တဿ ကိရ တံ သလ္လံ နာဘိယံ ပဝိသိတွာ ပိဟကာဒိနိ သဉ္ဇုဏ္ဏေတွာ အန္တာနိ ဆိန္ဒိတွာ ပိဋိဘာဂံ ဖရသုနာ ပဒါလေန္တိ ဝိယ ဥဂ္ဂန္တာ အာကာသေ ပက္ခန္တိ။ ဘိန္ဒရဇတကုမ္ဘတော ရဇနံ ဝိယ ပဟာရမုခေန လောဟိတံ ပဉ္စရိ၊ ဗလဝဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဝေဒနံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ခောန္တော ဝေဒနာပ္ပတ္တော သကလပဗ္ဗတံ ဧကနိန္ဒာဒံ ကရောန္တာ တိက္ခတ္တု မဟန္တ ကောဉ္ဇနာဒံ နဒိ။ သဗ္ဗေ စာတိ၊ တေပိ သဗ္ဗေ အဋ္ဌသဟဿနာဂါ တံ သဒ္ဓိ သုတွာ မရဏဘယဘိတာ ယောရရူပံ နိန္ဒဒုံ အနုရဝံ ကရိံသု။ ရဏံ၊ ကရောန္တာတိ တေန သဒ္ဓေန ဂန္တာ ဆဒ္ဓန္တဝါရဏံ ဝေဒနာပ္ပတ္တိံ ဒိသွာ “ပစ္စာမိတ္တံ ဂဏှိဿာမာ”တိ တိဏဉ္ဇ ကဋ္ဌဉ္ဇ စုဏ္ဏပိစုဏ္ဏံ ကရောန္တာ သမန္တာ ဓာဝိံသု။

ဝဓိဿမေတန္တိ “ဘိက္ခဝေ သော ဆဒ္ဓန္တဝါရဏော ဒိသာ ပက္ခန္တေသု နာဂေသု သုဘဒ္ဓါယ ကရေဏုယာ ပဿေ ဌတွာ သန္တာရေတွာ သမဿာ- သယမာနာယ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ ကဏ္ဍဿ အာဂတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေန္တော

၁-နိန္ဒဒု (သျှာ)၊ နိန္ဒာဒံ (က)   ၂-သဗ္ဗေဝါတိ (သီ)   ၃-စုဏ္ဏံ (သီ၊ ဣ၊ က)

“သစေ ဣဒံ ပုရတ္ထိမဒိသာဒီဟိ အာဂတံ အဘဝိဿံ၊ ကုမ္ဘာဒီဟိ ပဝိသိတွာ ပစ္ဆိမကာယာဒီဟိ နိက္ခမိဿ”။ ဣဒံ ပန နာဘိယာ ပဝိသိတွာ အာကာသံ ပက္ခန္ဓိ၊ တသ္မာ ပထဝီယံ ဌိတေန ဝိဿဋ္ဌံ ဘဝိဿတိ”တိ ဥပဓာရေတွာ ဌိတဌာနံ ဥပပရိက္ခိတုကာမော “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ၊ သုဘဒ္ဓိံ အပနေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ အဋ္ဌသဟဿနာဂါ မမ ပစ္စာမိတ္တံ ပရိယေသန္တာ ဒိသာ ပက္ခန္ဓာ၊ တံ ဣဓ ကိံ ကရောသိ”တိ ဝတွာ “ဒေဝ အဟံ တုမေ သန္တာ-ရေတွာ သမဿာသေန္တိ ဌိတာ၊ ခမထ မေ”တိ တိက္ခတ္ထု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတုသု ဌာနေသု ဝဋ္ဋိတွာ တာယ အာကာသံ ပက္ခန္ဓာယ နာဂရာဇော ဘူမိံ ပါဒနခေန ပဟရိ၊ ပဒရံ ဥပ္ပတိတွာ ဂတံ။ သော ဆိဒ္ဓေန ဩလောကေန္တော သောနုတ္တရံ ဒိဿာ “ဝဓိဿာမိ န”န္တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ရဇတဒါမဝဏ္ဏသောဏ္ဏံ ပဝေသေတွာ ပရာမသန္တော ဗုဒ္ဓါနံ ဣသီနံ ဇေ ကာသာဝံ အဒ္ဓက္ခိ။ လုဒ္ဓေါ ကာသာဝံ မဟာသတ္တဿ ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ သော တံ ဥက္ခိပိတွာ ပုရတော ဌပေသိ။ အထဿ တေန တထာရူပေနပိ ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌဿ “အရဟဒ္ဓဇော နာမ သမ္ဘိ ပဏ္ဍိတေဟိ အဝဇ္ဈရူပေါ၊ အညဒတ္ထု သက္ကာတဗ္ဗော ဂရုကာတဗ္ဗော-ယေဝါ”တိ အယံ သညာ ဥဒပါဒိ။

သော တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ဂါထာဒ္ဓယမာဟ—

၁၂၂။ “အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္ထံ ပရိဒဟိဿတိ။
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။

၁၂၃။ ယော စ ဝန္တကသာဝဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ”တိ။

တဿတ္ထော—သမ္မ လုဒ္ဓပုတ္တ ယော ပုရိသော ရာဂါဒီဟိ ကသာဝေဟိ အနိက္ကသာဝေါ ဣန္ဒြိယဒမေန စေဝ ဝစီသစ္စေန စ အပေတော အနုပဂတော တေဟိ ဂုဏေဟိ ကသာဝရသဝီတံ ကာသာဝဝတ္ထံ ပရိဒဟတိ၊ သော တံ ကာသာဝံ နာရဟတိ၊ နာနုစ္ဆရိကော သော တဿ ဝတ္ထဿ။ ယော ပန တေသံ ကသာဝါနံ ဝန္တတ္တာ ဝန္တကသာဝေါ အဿ သီလေသု သုသမာဟိတော သုပတိဌိတော ပရိပုဏ္ဏသီလာစာရော၊ သော တံ ကာသာဝံ အရဟတိ နာမာတိ။

ဧဝံ ဝတွာ မဟာသတ္ထော တသ္မိံ စိတ္တံ နိဗ္ဗာပေတွာ “သမ္မ ကိမတ္ထံ တံ မံ ဝိဇ္ဈသိ၊ ကိံ အတ္တနော အတ္တာယ၊ ဥဒါဟု အညေန ပယောဇိတောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၄။ “သမပ္ပိတော ပုထုသလ္လေန နာဂေါ၊
 အဒုဋ္ဌစိတ္တော လုဒ္ဒကမဇ္ဈဘာသိ။
 ကိ’မတ္ထယံ ကိဿ ဝါ သမ္ပ ဟေတု၊
 မမံ ဝဓိ ကဿ ဝါ’ယံ ပယောဂေါ”တိ။

တတ္ထ ကိ’မတ္ထယန္တိ အာယတိ’ ကိ’ ပတ္ထေန္တော။ ကိဿ ဝါတိ ကိဿ
 ဟေတု ကေန ကာရဏေန၊ ကိ’ နာမ တဝ မယာ သဒ္ဓိ’ ဝေရန္တိ အဓိပ္ပါယော။
 ကဿ ဝါတိ ကဿ ဝါ အညဿ အယံ ပယောဂေါ၊ ကေန ပယော-
 ဇိတော မံ အဝဓိတိ အတ္ထော။

အထဿ အာစိက္ခန္တော လုဒ္ဒေါ ဂါထမာဟ—

၁၂၅။ “ကာသိဿ ရညော မဟေသီ ဘဒန္တေ၊
 သာ ပူဇိတာ ရာဇကုလေ သုဘဒ္ဒါ။
 တံ အဒ္ဓဿ သာ စ မမံ အသံသိ၊
 ဒန္တေဟိ အတ္ထောတိ စ မံ အဝေါစာ”တိ။

တတ္ထ ပူဇိတာတိ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ပူဇိတာ။ အဒ္ဓဿတိ သာ
 ကိရ တံ သုပိနန္တေ အဒ္ဓဿ။ အသံသီတိ သာ စ မမံ သက္ကာရံ ကာရေတွာ “ဟိမ-
 ဝန္တပဒေသေ ဝေရူပေါ နာမ နာဂေါ အသုကသ္မိ’ နာမ ဌာနေ ဝသတိ”တိ မမံ
 အာစိက္ခိ။ ဒန္တေဟိတိ တဿ နာဂဿ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိသမုဇ္ဇလာ ဒန္တော၊ တေဟိ’မမ
 အတ္ထော၊ ပိဋန္တနံ ကာရေတုကာမာမိ၊ တေ မေ အာဟရာတိ မံ အဝေါစာတိ။

တံ သုတွာ “ဣဒံ စူဠသုဘဒ္ဒါယ ကမ္မ”န္တိ ဥတွာ မဟာသတ္ထော ဝေဒနံ
 အဓိဝါသေတွာ “တဿာမမ ဒန္တေဟိ အတ္ထော နတ္ထိ၊ မံ မာရေတုကာမတာယ
 ပန ပဟိဏီ”တိ ဒီပေန္တော ဂါထာဒ္ဓယမာဟ—

၁၂၆။ “ဗဟူ ဟိမေ ဒန္တယုဂါ ဥဋ္ဌာရာ၊
 ယေ မေ ပိတူနဉ္စ ပိတာမဟာနံ။
 ဇာနာတိ သာ ကောဓနာ ရာဇပုတ္တိ၊
 ဝဇ္ဇိကာ ဝေရမကာသိ ဗာလာ။

၁၂၇။ ဥဋ္ဌေဟိ တံ လုဒ္ဒ ခရံ ဂဟေတွာ၊
 ဒန္တေ ဣမေ ဆိန္ဒ ပုရာ မရာမိ။
 ဝဇ္ဇာသိ တံ ကောဓနံ ရာဇပုတ္တိ၊
 နာဂေါ ဟုတော ဟန္တ ဣမ’ဿ ဒန္တာ”တိ။

တတ္ထ ဣမေတိ တဿ ကိရ ပိတု ပိတာမဟာနံ ဒန္တာ မာ ဝိနဿန္တုတိ
ဂဟာယံ သန္တိစိတာ၊ တေ သန္ဓာယ ဧဝမာဟ။ ဇာနာတိတိ ဗဟူနံ ဝါရဏာနံ
ဣဓ သန္တိစိဟေ ဒန္တေ ဇာနာတိ။ ဝဇ္ဇိကာတိ ကေဝလံ ပန သာ မံ မာရေ-
တုကာမာ အပ္ပမတ္တကံ ဒေါသံ ဟဒယေ ဌပေတွာ အတ္တနော ဝေရံ အကာသိ၊
ဧဝရူပေန ဖရုသကမ္ပေန မတ္တကံ ပါပေသိ။ ခရန္တိ ကကဓံ။ ပုရာ မရာဇိတိ
ယာဝ န မရာမိ။ ဝဇ္ဇာသီတိ ဝဒေယျာသိ။ ဟန္တ ဣမဿ ဒန္တာတိ ဟတော
သော မယာ နာဂေါ၊ မနောရထော တေ မတ္တကပ္ပတ္တော၊ ဂဏှ၊ ဣမေ
တဿ ဒန္တာတိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ နိသီဒနဋ္ဌာနာ ဝုဋ္ဌာယ ကကဓံ အာဒါယ
“ဒန္တေ ဆိန္ဒိယာမိ”တိ တဿ သန္တိကံ ဥပဂတော။ သော ပန ဥဗ္ဗေဓတော
အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထော ရဇတပဗ္ဗတော ဝိယ ဌိတော၊ တေနဿ သော ဒန္တဋ္ဌာနံ
န ပါပုဏိ။ အထ ဟောသတ္ထော ကာယံ ဥပနာမေန္တော ဟေဋ္ဌာသီသကော
နိပဇ္ဇိ။ တဒါ နေသာဒေါ မဟာသတ္တဿ ရဇတဒါမသဒိသံ သောဏှံ မဒ္ဒန္တော
အဘိရုဟိတွာ ကေလာသကူဠေ ဝိယ ကုမ္ဘေ ဌတွာ မုခကောဋိမံသံ ဓနုကေန
ပဟရိတွာ အန္တော ပက္ခိပိတွာ ကုမ္ဘတော ဩရုယ ကကဓံ အန္တောမုခေ ပဝေ-
သေသိ၊ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒဋ္ဌံ အပရာပရံ ကဗျိ။ မဟာသတ္တဿ ဗလဝဝေဒနာ
ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ မုခံ လောဟိတေန ပူရိ။ နေသာဒေါ ဣတော စိတော စ သမ္ဘာရေန္တော
ကကဓေန ဆိန္ဒိတုံ နာသက္ခိ။ အထ နံ မဟာသတ္ထော မုခတော လောဟိတံ
ဆဇ္ဇေတွာ ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ “ကိ” သမ္ပ ဆိန္ဒိတုံ န သက္ကောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။
အာမ သာမိတိ။ မဟာသတ္ထော သတိံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ “တေန ဟိ သမ္ပ မမ
သောဏှံ ဥက္ခိပိတွာ ကကဓကောဋိ” ဂဏှာပေဟိ၊ မမ သယံ သောဏှံ ဥက္ခိပိတုံ
ဗလံ နတ္ထိ”တိ အာဟ။ နေသာဒေါ တထာ အကာသိ။

မဟာသတ္ထော သောဏှာယ ကကဓံ ဂဟေတွာ အပရာပရံ စာရေသိ၊
ဒန္တာ ကဠိရာ ဝိယ ဆိန္ဒိသု။ အထ နံ တေ အာဟရာပေတွာ ဂဏှိတွာ “သမ္ပ
လုဒ္ဒပုတ္တ အဟံ ဣမေ ဒန္တေ တုယံ ဒဒမာနော နေဝ ‘မယံ အပ္ပိယာ’တိ ဒမ္မိ၊ န
သက္ကတ္တမာရတ္တဗြဟ္မတ္တာနိ ပတ္ထေန္တော၊ ဣမေဟိ ပန မေ ဒန္တေဟိ သတဂုဏေန
သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေန သဗ္ဗညုတညာဏဒန္တာဝ ပိယတရာ၊
သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပုဋိဝေဓာယ မေ ဣဒံ ပုညံ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဒန္တေ
ဒတွာ “သမ္ပ ဣဒံ ဌာနံ ကိတ္တကေန ကာလေန အာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
“သတ္တမာသသတ္တဒိဝသာမိကေဟိ သတ္တဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ”တိ ဝုတ္တေ “ဂစ္ဆ

ဣမေသံ ဒန္တာနံ အာနုဘာဝေန သတ္တဒိဝသတ္တန္တရေယေဝ ဗာရာဏသိံ ပါပ-
ဏိဿသိ”တိ ဝတွာ တဿ ပရိတ္တံ ကတွာ တံ ဥယျောဇေသိ။ ဥယျောဇေတွာ
စ ပန အနာဂတေသုယေဝ တေသု နာဂေသု သုဘဒ္ဒါယ စ အနာဂတာယ
ကာလမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၈။ “ဥဋ္ဌာယ သော လုဒ္ဒေါ ခရံ ဂဟေတွာ၊
ဆေတွာန ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ။
ဝဂ္ဂ။ သုဘေ အပ္ပဋ္ဌိမေ ပထဗျာ၊
အာဒါယ ပက္ကာမိ တတော ဟိ ဒိပ္ပ”န္တိ။

တတ္ထ ဝဂ္ဂ။တိ ဝိလာသဝန္တေ။ သုဘေတိ သုန္ဒရေ။ အပ္ပဋ္ဌိမေတိ ဣမိဿံ
ပထဝိယံ အညေဟိ ဒန္တေဟိ အသဒိသေတိ။

တသ္မိံ ပက္ကန္တေ တေ နာဂါ ပစ္စာမိတ္တံ အဒိသွာ အာဂမိံသု။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၉။ “ဘယဒ္ဓိတာ နာဂဝဓေန အနု၊
ယေ တေ နာဂါ အဋ္ဌ ဒိသာ ဝိဓာဝံ။
အဒိသွာန ပေါသံ ဂဇပစ္စမိတ္တံ၊
ပစ္စာဂမုံ ယေန သော နာဂရာဇာ”တိ။

တတ္ထ ဘယဒ္ဓိတာတိ^၁ မရဏဘယေန ဥပဒ္ဓုတာ။ အနုတိ ဒုက္ခိတာ။
ဂဇပစ္စမိတ္တန္တိ ဂဇဿ ပစ္စာမိတ္တံ။ ယေန သောတိ ယတ္ထ ဝိသာလမာလကေ
သော နာဂရာဇာ ကာလံ ကတွာ ကေလာသပဗ္ဗတော ဝိယ ပတိတော၊ တံ
ဌာနံ ပစ္စာဂမုန္တိ အတ္ထော။

တေဟိ ပန သဒ္ဓိံ မဟာသုဘဒ္ဒါပိ အာဂတာ။ တေ သဗ္ဗေပိ အဋ္ဌသဟဿ-
နာဂါ တတ္ထ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ မဟာသတ္တဿ ကုလုပကာနံ ပစ္စေနဗုဒ္ဓါနံ
သန္တိကံ ဂန္တော “ဘန္တေ တုမှာကံ ပစ္စယဒါယကော ဝိသပီတေန သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ
ကာလကတော၊ သီဝထိကဒဿနမဿ အာဂစ္ဆတာ”တိ ဝဒိံသု။ ပဉ္စသတာ
ပစ္စေနဗုဒ္ဓါပိ အာကာသေနာဂန္တော ဝိသာလမာလကေ ဩတရိံသု။ တသ္မိံ
ခဏေ ဒွေ တရုဏနာဂါ နာဂရဉ္စော သရီရံ ဒန္တေဟိ ဥက္ခိပိတွာ ပစ္စေနဗုဒ္ဓေ
ဝန္ဒာပေတွာ စိတကံ အာရောပေတွာ ဈာပယိံသု။ ပစ္စေနဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗရတ္တိံ

အာဠာဟနေ ဓမ္မသဇ္ဈာယမကံသု။ အဠာဟဿနာဂါ အာဠာဟနံ နိဗ္ဗာ-
ပေတွာ ဝဋ္ဋိတွာ နှတွာ မဟာသုဘဒ္ဓံ ပုရတော ကတွာ အတ္တနော ဝသနဠာနံ
အဂမံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၀။ “တေ တတ္ထ ကဋ္ဌိတွာ ရောဒိတွာနံ နာဂါ၊
သီသေ သကေ ပံသုကံ ဩကိရိတွာ။
အဂမံသု တေ သဗ္ဗေ သကံ နိကေတံ၊
ပုရက္ခတွာ မဟေသိံ သဗ္ဗဘဒ္ဓ”န္တိ။

တတ္ထ ပံသုကန္တိ အာဠာဟနပံသုကံ။

သောနုတ္တရေပိ အပ္ပတ္တေယေဝ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဒန္တေ အာဒါယ
ဗာရာဏသိံ သမ္ဗာပုဏိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၁။ “အာဒါယ ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ၊
ဝဂ္ဂ။ သုဘော အပ္ပဋ္ဌိမေ ပထဗျာ။
သုဝဏ္ဏရာဇိဟိ သမန္တ’မောဒရေ၊
သော လုဒ္ဓကော ကာသိပုရံ ဥပါဂမိ။
ဥပနေသိ သော ရာဇကညာယ ဒန္တေ၊
နာဂေါ ဟတော ဟန္တ ဣမ’ဿ ဒန္တာ”တိ။

တတ္ထ သုဝဏ္ဏရာဇိဟိ သုဝဏ္ဏရာဇိရံသိဟိ။ သမန္တ’မောဒရေဟိ သမန္တ-
တော ဩဘာသန္တေ သကလဝနသဏ္ဌံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝိယ ကရောန္တေ။
ဥပနေသိဟိ အဟံ ဆဒ္ဒန္တဝါရဏဿ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိဝိဿဇ္ဇနေ ယမကဒန္တေ
အာဒါယ အာဂစ္ဆာမိ၊ နဂရံ အလင်္ကာရာပေထာတိ ဒေဝိယာ သာသနံ
ပေသေတွာ တာယ ရညော အာရောစာပေတွာ ဒေဝနဂရံ ဝိယ နဂရေ
အလင်္ကာရာပိတေ သောနုတ္တရေပိ နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အာရဟိတွာ
ဒန္တေ ဥပနေသိ၊ ဥပနေတွာ စ ပန “အယျေ ယဿ ကိရ တုမေ အပ္ပမတ္တကံ
ဒေါသံ ဟဒယေ ကရိတ္တ၊ သော နာဂေါ မယာ ဟတော မတော၊ ‘မတဘာဝံ
မေ အာရောစေယျာသိ’တိ အာဟ၊ တဿ မတဘာဝံ တုမေ ဇာနာထ၊ ဂဏှထ၊
ဣမေ တဿ ဒန္တာ”တိ ဒန္တေ အဒါသိ။

သာ မဟာသတ္တဿ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိဝိဓိတ္တဒန္တေ မဏိတာလဝဏ္ဏေန ဂဟေတွာ
ဦရူသု ဌပေတွာ ပုရိမဘဝေ^၂ အတ္တနော ဝိယသာမိကဿ ဒန္တေ ဩလောကေန္တိ

“ဧဝံရူပံ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဝါရဏံ ဝိသဝီတေန သလ္လေန ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ
 ဣမေ ဒန္တေ ဆိန္ဒိတွာ သောနုတ္တရော အာဂတော”တိ မဟာသတ္တံ အနုဿရန္တိ
 သောကံ ဥပ္ပါဒေတွာ အဓိဝါသေတုံ နာသက္ခိ။ အထဿာ တတ္ထေဝ ဟဒယံ
 ဖလိ၊ တံ ဒိဝသမေဝ ကာလမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
 အာဟ—

၁၃၂။ “ဒိဿာန ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ၊
 ဘတ္တုပ္ပိယဿ ပုရိမာယ ဇာတိယာ။
 တတ္ထေဝ တဿာ ဟဒယံ အဖာလိ၊
 တေနေဝ သာ ကာလမကာသိ ဗာလာ”တိ။

၁၃၃။ “သမ္မောဓိပတ္တော သ မဟာနုဘာဝေါ၊
 သိတံ အကာသီ ပရိသာယ မဇ္ဈေ။
 ပုစ္ဆိံသု ဘိက္ခု၊ သုဝိမုတ္တစိတ္တာ၊
 နာကာရဏေ ပါတုကရောန္တိ ဗုဒ္ဓါ။

၁၃၄။ ယ’မဒ္ဒသာထ ဒဟရိံ ကုမာရိံ၊
 ကာသာယဝတ္ထံ အနဂါရိယံ စရန္တိ။
 သာ ခေါ တဒါ ရာဇကညာ အဟောသိ၊
 အဟံ တဒါ နာဂရာဇာ အဟောသိ။

၁၃၅။ အာဒါယ ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ၊
 ဝဂ္ဂ။ သုဘေ အပ္ပဋ္ဌိမေ ပထဗျာ။
 ယော လုဒ္ဒကော ကာသိပုရံ ဥပါဂမိ၊
 သော ခေါ တဒါ ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ။

၁၃၆။ အနာဝသုရံ စိရရတ္တသံသိတံ၊
 ဥစ္စာဝစံ စရိတမိဒံ ပုရာဏံ။
 ဝီတဒ္ဒရော ဝီတသောကော ဝိသလ္လော၊
 သယံ အဘိညာယ အဘာသိ ဗုဒ္ဓေါ။

၁၃၇။ အဟံ ဝေါ တေန ကာလေန၊ အဟောသိံ တတ္ထ ဘိက္ခဝေါ။
 နာဂရာဇာ တဒါ ဟောမိ၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ—

ဣမာ ဂါထာ ဒသဗလဿ ဂုဏေ ဝဏ္ဏေန္တေဟိ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ ဌပိတာ။

တတ္ထ သိတံ အကာသီတိ သော သမ္မောဓိပ္ပတ္တော သတ္တာ မဟာနုဘာဝေါ အလင်္ကတဓမ္မသဘာယံ အလင်္ကတဓမ္မာသနေ ပရိသမဇ္ဈေ နိသိန္ဓော ဧကဒိဝသံ သိတံ အကာသိ။ နာကာရဏေတိ “ဘန္တေ ဗုဒ္ဓါ နာမ အကာရဏေ သိတံ န ကရေန္တိ၊ တုမေဟိ စ သိတံ ကတံ၊ ကေနန ခေါ ကာရဏေန သိတံ ကတ”န္တိ မဟာဒီဏာသဝါ ဘိက္ခု။ ပုစ္ဆိံသု။ ယ’မဒ္ဒသာဏာတိ ဧဝံ ပုဋ္ဌော အာဝုသော သတ္တာ အတ္တနော သိတကာရဏံ အာစိက္ခန္တော ဧကံ ဒဟရဘိက္ခုနိံ ဒဿေတွာ ဧဝမာဟ၊ ဘိက္ခဝေ ယံ ဧကံ ဒဟရံ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တံ ဂုမာရိံ ကာသာယဝတ္ထံ အနဂါရိယံ ဥပေတံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣမသ္မိံ သာသနေ စရန္တိံ အဒ္ဓသာယ ပဿထ၊ သာ တဒါ “ဝိသပီတေန သလ္လေန နာဂရာဇံ ဝိဇ္ဈိတွာ ဝဓေဟိ”တိ သောနုတ္တရဿ ပေသေတာ ရာဇကညာ အဟောသိ။ တေန ဂန္ဓာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပိတော အဟံ တဒါသော နာဂရာဇာ အဟောသိန္တိ အတ္ထော။ ဒေဝဒတ္တောတိ ဘိက္ခဝေ ဣဒါနိ ဒေဝဒတ္တော တဒါ သော လုဒ္ဓကော အဟောသိ။

အနာဝသုရန္တိ န အဝသုရံ၊ အနတ္ထင်္ဂတသုရိယန္တိ အတ္ထော။ စိရရတ္တသံသိ-
တန္တိ ဣတော စိရရတ္တေ အနေကဝဿကောဋီမတ္ထကေ သံသိတံ သံသရိတံ အနု-
စိတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အာဝုသော ဣတော အနေကဝဿကောဋီမတ္ထကေ
သံသရိတမ္ပိ ပုဗ္ဗဏှေ ကတံ တံ ဒိဝသမေဝ သာယနေ သရန္တော ဝိယ အတ္တနော
စရိတဝသေန ဥစ္စတ္တာ တာယ ရာဇမိတာယ စ သောနုတ္တရဿ စ စရိတဝသေန
နိစတ္တာ ဥစ္စာနိစံ စရိတံ ဣဒံ ပုရာဏံ ရာဂါဒိနံ ဒရာနံ ဝိဂတတာယ ဝိတဒ္ဓရေ၊
ဉ္ဇတိနေသောကာဒိနံ အဘာဝေန ဝိတသောကော၊ ရာဂသလ္လာဒိနံ ဝိဂတတ္တာ
ဝိသလ္လော အတ္တနာဝ ဇာနိတွာ ဗုဒ္ဓေါ အဘာသီတိ။ အဟံ ဝေါတိ ဧတ္ထ ဝေါတိ
နိပါတမတ္ထံ၊ ဘိက္ခဝေ အဟံ တေန ကာလေန တတ္ထ ဆဒ္ဒန္တဒဟေ အဟောသိန္တိ
အတ္ထော။ နာဂရာဇာတိ ဟောန္တော စ ပန န အညော ကောစိ တဒါ
ဟောမိ၊ အထ ခေါ နာဂရာဇာ ဟောမီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဓာရေထာတိ တုမေ
တံ ဇာတကံ ဧဝံ ဓာရေထ ဥဂ္ဂဏှာထ ပရိယာပုဏာထာတိ။

ဣမဉ္စ ပန ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဗဟူ သောတာပန္နာဒယော အဟေသုံ။ သာ
ပန ဘိက္ခုနီ ပစ္ဆာ ဝိပဿိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာတိ။

ဆဒ္ဒန္တဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-သမ္ဘဝဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၅)

ရဇ္ဇေ ပဋိပန္နာ’သ္မာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပညာပါရမိံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝတ္ထု မဟာဥမင်္ဂဇာတကေ’ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

အတီတေ ပန ကုရုရဋ္ဌေ ဣန္ဒပတ္တနဂရေ’ ခနဉ္စယကောရဗျော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဿ သုစိရတော နာမ မြာဟ္မဏော ပုရောဟိတော အတ္ထဓမ္မာနုဿာသကော အဟောသိ။ ရာဇာ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ဓမ္မေန ရဇ္ဇမနုဿာသိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဓမ္မယာဂံ နာမ ပဉ္စံ အဘိသင်္ခရိတွာ သုစိရတံ နာမ မြာဟ္မဏံ ပုရောဟိတံ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ သက္ကာရံ ကတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော စတဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၃၈။ “ရဇ္ဇေ ပဋိပန္နာ’သ္မ၊ အာမိပစ္စံ သုစိရတ။
မဟတ္တံ ပတ္တုမိစ္ဆာမိ၊ ဝိဇေတုံ ပထဝီ’ ဣမံ။

၁၃၉။ ဓမ္မေန နော အဓမ္မေန၊ အဓမ္မော မေ န ရုစ္စတိ။
ကိစ္စောဝ ဓမ္မော စရိတော၊ ရညော ဟောတိ သုစိရတ။

၁၄၀။ ဣဓ စေဝါနိန္ဒိတာ ယေန၊ ပေစ္စ ယေန အနိန္ဒိတာ။
ယသံ ဒေဝမနုဿေသု၊ ယေန ပပ္ပေါမု မြာဟ္မဏ။

၁၄၁။ ယောဟံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ကတ္တုမိစ္ဆာမိ မြာဟ္မဏ။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ မြာဟ္မဏ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ ရဇ္ဇန္တိ အာစရိယ မယံ ဣမသ္မိံ သတ္တယောဇနိကေ ဣန္ဒပတ္တနဂရေ ရဇ္ဇေ၊ တိယောဇနသတိကေ ကုရုရဋ္ဌေ ဣဿရဘာဝသင်္ခါတံ အာမိပစ္စန္ဓ။ ပဋိပန္နာ’သ္မာတိ အဓိဂတာ ဘဝါမ။ မဟတ္တန္တိ ဣဒါနိ မဟန္တဘာဝံ။ ပတ္တု-မိစ္ဆာမိ ဝိဇေတုန္တိ ဣမံ ပထဝီ’ ဓမ္မေန အဘိဘဝိတုံ အဇ္ဈောတ္တရိတုံ ဣစ္ဆာမိ။ ကိစ္စောဝါတိ အဝဿေသဇနေဟိ ရညော စရိတော ဓမ္မော ကိစ္စော ကရဏီယ-တရော။ ရာဇာနုဝတ္တကော ဟိ လောကော၊ သော တသ္မိံ ဓမ္မိကေ သဗ္ဗောပိ ဓမ္မိကော ဟောတိ။ တသ္မာ သေ ဓမ္မော နာမ ရညောဝ ကိစ္စောတိ။

ဣဓ စေဝါနိန္ဒိတာတိ ယေန မယံ ဣလောကေ ပရလောကေ စ အနိန္ဒိတာ။ ယေန ပပ္ပေါမုတိ’ ယေန မယံ နိရယာဒီသု အနိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ ယသံ ဣဿရိယံ သောဘဂ္ဂံ ပါပုဏေယျာမ၊ တံ နော ကာရဏံ

၂-ခု ၆-၂၀၄-ပိဋ္ဌေ။   ၃-ဣန္ဒပတ္တနဂရေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၃-ပပ္ပေမုတိ (သီ)

ကထေဟီတိ။ ယောဟန္တိ မြာဟူဏ ယော အဟံ ဖလဝိပါကသင်္ခါတံ အတ္ထဉ္စ တဿ အတ္ထဿ ဟေတုဘူတံ ဓမ္မဉ္စ ကတ္ထု သမာဒါယ ဝတ္တိတုံ ဥပ္ပါဒေတုဉ္စ ဣစ္ဆာမိ။ တံ တွန္တိ တဿ မယံ တံ သုခေနော နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂံ အာရုယ အပဋိသန္ဓိကဘာဝံ ပတ္ထေန္တဿ တံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော အက္ခာဟိ၊ ပါကဋံ ကတွာ ကထေဟီတိ မြာဟူဏံ ဓမ္မယာဂပဉ္စ ပုစ္ဆိ။

အယံ ပန ပဉ္စော ဂမ္ဘီရော ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမေဝ တံ ပုစ္ဆိတုံ ယုတ္တံ၊ တသ္မိံ အသတိ သဗ္ဗညုတညာဏပရိယေသကံ ဗောဓိသတ္တန္တိ။ သုစိရတော ပန အတ္တနော အဗောဓိသတ္တကာယ ပဉ္စ ကထေတုံ နာသက္ခိ၊ အသက္ခောန္တော စ ပဏ္ဍိတမာနံ အကတွာ အတ္တနော အသမတ္တဘာဝံ ကထေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၄၂။ “နာညတြ ဝိဓုရာ ရာဇ၊ ဧတဒက္ခာတုမရဟတိ။
ယံ တံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ကတ္ထုမိစ္ဆသိ ခတ္တိယာ”တိ။

တုဿက္ခော—အဝိသယော သေ မဟာရာဇ ပဉ္စော မာဒိသာနံ။ အဟဉ္စ နေဝဿ အာဒိ၊ န ပရိယောသာနံ ပဿာမိ၊ အန္ဓကာရံ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ ဟောမိ။ ဗာရာဏသိရညော ပန ပုရောဟိတော ဝိဓုရာ နာမ မြာဟူဏော အတ္ထိ၊ သော ဧတံ အာစိက္ခေယျ၊ တံ ဌပေတွာ ယံ တံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ကတ္ထုမိစ္ဆသိ၊ ဧတံ အက္ခာတုံ န အညော အရဟတိတိ။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “တေန ဟိ မြာဟူဏ ခိပ္ပံ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာဟိ”တိ ပဏ္ဍာကာရံ ဒတွာ တံ ပေသေတုကာမော ဟုတွာ ဂါထမာဟ—

၁၄၃။ “ဧဟိ ခေါ ပဟိတော ဂစ္ဆ၊ ဝိဓုရဿ ဥပန္တိကံ။
နိက္ခဉ္စိမံ သုဝဏ္ဏဿ၊ ဟရံ ဂစ္ဆ သုစိရတ။
အဘိဟာရံ ဣမံ ဒဇ္ဇော၊ အတ္ထဓမ္မာနုသိဋ္ဌိယာ”တိ။

တတ္ထ ဥပန္တိကန္တိ သန္တိကံ။ နိက္ခဉ္စိ ပဉ္စသုဝဏ္ဏော၊ ဧကော နိက္ခော။ အယံ ပန၊ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ နိက္ခသဟဿံ ဒတွာ ဧဝမာဟ။ ဣမံ ဒဇ္ဇောတိ တေန ဣမသ္မိံ ဓမ္မယာဂပဉ္စေ ကထိတေ တဿ အတ္ထဓမ္မာနုသိဋ္ဌိယာ အဘိဟာရပူဇံ ကရောန္တော ဣမံ နိက္ခသဟဿံ ဒဒေယျာသိတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ပဉ္စဝိသန္ဓေနဿ လိခနတ္ထာယ သတသဟဿဉ္စနကံ သုဝဏ္ဏပဉ္စဉ္စ ဂမနတ္ထာယ ယာနံ၊ ပရိဝါရတ္ထာယ ဗလကာယံ၊ တဉ္စ ပဏ္ဍာကာရံ

၁-နိက္ခံ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ (သိ၊ သျာ)

၂-ပဉ္စတုလာသုဝဏ္ဏာ (သိ)၊ ပဉ္စသသုဝဏ္ဏာ (ဣ၊ က)

ဒတွာ တံဇ်ဏညေဝ ဥယျောဇေသိ။ သော ပန ဣန္ဒြိယပတ္တနဂရာ နိက္ခမိတွာ ဥဇုကမေဝ ဗာရာဏသိံ အဂန္တာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပဏ္ဍိတာ ဝသန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဌာနာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပဉ္စဿ ဝိဿဇ္ဇေတာရံ အလဘိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသိံ ပတွာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိဝါသံ ဂဟေတွာ ကတိပယေဟိ ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ ပါတရာသဘုဉ္ဇနဝေလာယ ဝိရုဓဿ နိဝေသနံ ဂန္တာ အာဂတဘာဝံ အာရောစာပေတွာတေန ပက္ခောသာပိတော တံ သကေ သရေ ဘုဉ္ဇမာနံ အဒ္ဓဿ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောက္ခော သတ္တာ သတ္တမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၄။ “သွာ’ဗိပ္ပါဂါ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ ဝိရုဓဿ ဥပန္တိကံ။
တမဒ္ဓဿ မဟာဗြဟ္မာ၊ အသမာနံ သကေ သရေ”တိ။

တတ္ထ သွာ’ဗိပ္ပါဂါတိ သော ဘာရဒ္ဒါဇဂေါတ္တော သုစိရတော အဗိပ္ပါဂါ၊ ဂတောတိ အတ္တော။ မဟာဗြဟ္မာတိ မဟာဗြာဟ္မဏော။ အသမာနန္တိ ဘုဉ္ဇမာနံ။

သော ပန တဿ ဗာလသဟာယကော ဧကောစရိယကုလေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ၊ တသ္မာ တေန သဒ္ဓိံ ဧကတော ဘုဉ္ဇိတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ သုခ-
နိသိန္ဓော “သမ္ဗ ကိမတ္ထံ အာဂတောသိ”တိ ပုဋ္ဌော အာဂမနကာရဏံ အာစိက္ခန္တော အဋ္ဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၅။ “ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိန္နော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စဗြဝိ ယုမိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဝိရုဓ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ ရညောဟန္တိ အဟံ ရညော ကောရဗျဿ ယသသိန္နော ဒူတော။ ပဟိ-
တောတိ တေန ပေသိတော ဣဓာဂမိံ။ ပုစ္ဆေသိတိ သော ယုမိဋ္ဌိလဂေါတ္တော ခနဉ္ဇယရာဇာ မံ ဓမ္မယာဂပဉ္စ နာမ ပုစ္ဆိ၊ အဟံ ကထေတုံ အသက္ခောက္ခော “တုံ သက္ခိဿသိ”တိ ဥတွာ တဿ အာရောစေသိံ၊ သော စ ပဏ္ဍာကာရံ ဒတွာ ပဉ္စပုစ္ဆနတ္ထာယ မံ တဝ သန္တိကံ ပေသေန္တော “ဝိရုဓဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ဣမဿ ပဉ္စဿ အတ္ထဉ္စ ပါဠိဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေယျာသိ”တိ အဗြဝိ။ တံ တုံ ဣဒါနိ မယာ ပုစ္ဆိတော အက္ခာဟိတိ။

တဒါ ပန သော ဗြာဟ္မဏော “မဟာဇနဿ စိတ္တံ ဂဏှိဿာမီ”တိ ဂင်္ဂံ ပိဒဟန္တော ဝိယ ဝိနိစ္ဆယံ ဝိစာရေတိ။ တဿ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနေ ဩကာသော နတ္ထိ။ သော တမတ္ထံ အာစိက္ခန္တော နဝမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၆။ “ဂင်္ဂံ မေ ပိဒဟိဿန္တိ၊ န တံ သက္ကောမိ မြာဟူဏ။
အပိဓေတုံ မဟာသိန္နံ၊ တံ ကထံ သော ဘဝိဿတိ။
န တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တဿတ္ထော—မြာဟူဏ မယုံ “မဟာဇနဿ နာနာစိတ္တဂတိသင်္ခါတံ
ဂင်္ဂံ ပိဒဟိဿ”န္တိ ဗျာပါရော ဥပ္ပန္နော၊ တမဟံ မဟာသိန္နံ၊ အပိဓေတုံ န
သက္ကောမိ၊ တသ္မာ ကထံ သော ဩကာသော ဘဝိဿတိ၊ ယသ္မာ တေ
အဟံ ပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇေယျံ။ ဣတိ စိတ္တေကဂ္ဂတဉ္စေဝ ဩကာသဉ္စ အလဘန္တော န
တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတောတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “ပုတ္တော မေ ပဏှိတော မယာ ဉာဏဝန္တတရော၊ သော
တေ ဗျာကရိဿတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆာဟိ”တိ ဝတွာ ဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၇။ “ဘဒြိကာရော စ မေ ပုတ္တော၊ ဩရသော မမ အတြဇော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဂန္တော ပုစ္ဆဿ မြာဟူဏာ”တိ။

တတ္ထ ဩရသောတိ ဥရေ သံဝဓော။ အတြဇောတိ အတ္တနာ ဇာတောတိ။

တံ သုတွာ သုစိရတော ဝိရုဿ သရာ နိက္ခမိတွာ ဘဒြိကာရဿ ဘုတ္တ-
ပါတရာသဿ အတ္တနော ပရိသမဇ္ဈေ နိသိန္တကာလေ နိဝေသနံ အဂမာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဧကာဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၈။ “သွာ’ဓိပ္ပါဂါ ဘာရဒွါဇော၊ ဘဒြိကာရဿ ပန္တိကံ။
တမဒ္ဒသ မဟာမြဟ္မာ၊ နိသိန္တံ သမ္ပိ ဝေသ္မနိ”တိ။

တတ္ထ ဝေသ္မနိတိ သရေ။

သော တတ္ထ ဂန္တော ဘဒြိကာရမာဏဝေန ကတာသနာဘိဟာရသက္ကာရော
နိသိဒိတွာ အာဂမနကာရဏံ ပုဋ္ဌော ဒွါဒသမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၉။ “ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စမြိဝိ ယုမိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဘဒြိကာရ ပမြူဟိ” မေ”တိ။

အထ နံ ဘဒြိကာရော “တာတ အဟံ ဣမေသု ဒိဝသေသု ပရဒါရိကကမ္ပေ
အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ စိတ္တံ မေ ဗျာကုလံ၊ တေန တျာဟံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ န သက္ခိဿာမိ။

မယ့် ပန ကနိဋ္ဌော သဗ္ဗယကုမာရော နာမ မယာ အတိဝိယ ဣဏဝန္တတရော၊
တံ ပုစ္ဆ၊ သော တေ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ”တိ တဿ သန္တိကံ ပေသေန္တော ဒွေ
ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၀။ “မံသကာဇံ အဝဟာယ၊ ဂေါဓံ အနုပတာမဟံ။
န တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော။

၁၅၁။ သဗ္ဗယော နာမ မေ ဘာတာ၊ ကနိဋ္ဌော မေ သုစီရတ။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဂန္တော ပုစ္ဆဿ ပြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ မံသကာဇန္တိ ယထာ နာမ ပုရိသော ထူလမိဂမံသံ ကာဇေနာဒါယ
ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဂေါဓပေါတကံ ဒိသ္မာ မံသကာဇံ ဆဇ္ဇေတွာ တံ အနု-
ဗန္ဓေယျ၊ ဧဝမေဝ အတ္တနော ဃရေ ဝသဝတ္ထိနိ” ဘရိယံ ဆဇ္ဇေတွာ ပရဿ
ရက္ခိတဂေါပိတံ ဣတ္ထိ” အနုဗန္ဓန္တော ဟောမိတိ ဒိပေန္တော ဧဝမာဟာတိ။

သော တသ္မိံ ခဏေ သဗ္ဗယဿ နိဝေသနံ ဂန္တော တေန ကတသက္ကာရော
အာဂမနကာရဏံ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ
ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၂။ “သွာ’ဓိပ္ပေါဂါ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ သဗ္ဗယဿ ဥပန္တိကံ။
တမဒ္ဒသ မဟာဗြဟ္မာ၊ နိသိန္တံ သမ္ပိ ဝေသ္မနိ။

၁၅၃။ ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စဗြိယ ယုဓိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သဗ္ဗယ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ။

သဗ္ဗယကုမာရော ပန တဒါ ပရဒါရမေဝ သေဝတိ။ အထဿ သော
“အဟံ တာတ ပရဒါရံ သေဝါမိ၊ သေဝန္တော စ ပန ဂင်္ဂံ ဩတရိတွာ ပရ-
တိရံ ဂစ္ဆာမိ၊ တံ မံ သာယဉ္စ ပါတော စ နဒိ” တရန္တံ မစ္စ၊ ဂိလတိ နာမ၊
တေန စိတ္တံ မေ ဗျာကုလံ၊ န ဘျာဟံ အာစိက္ခိတုံ သက္ခိဿာမိ၊ ကနိဋ္ဌော ပန
မေ သဟ္မဝကုမာရော နာမ အတ္ထိ ဇာတိယာ သတ္တဝသိကော၊ မယာ သတ-
ဂုဏေန သဟဿဂုဏေန သတသဟဿဂုဏေနာဓိကဗြဟ္မဏတရော၊ သော
တေ အာစိက္ခိဿတိ၊ ဂစ္ဆ တံ ပုစ္ဆာဟိ”တိ အာဟ။ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၄။ “သဒါ မံ ဂိလတေ မစ္စ၊ သာယံ ပါတော သုစီရတ။
န တေ သက္ကောမိ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော။

၁၅၅။ သမ္ဘဝေါ နာမ မေ ဘာတာ၊ ကနိဋ္ဌော မေ သုစီရတ။
တံ တွံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ဂန္တော ပုစ္ဆဿ ပြာဟ္မဏာ”တိ။

တံ သုတွာ သုစီရတော “အယံ ပဉ္စော ဣမသ္မိ” လောကေ အပ္ပတော
ဘဝိဿတိ၊ ဣမံ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ မညေ”တိ စိန္တေတွာ
ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၆။ “အပ္ပတော ဝတ ဘော ဓမ္မော၊ နာယံ အသ္မာက ရုစ္စတိ။
တယော ဇနာ ပိတာပုတ္တာ၊ တေ သု ပညာယ နော ဝိဒူ။

၁၅၇။ န တံ သက္ကောထ အက္ခာတုံ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော။
ကထံ နု ဒဟရော ဇညော၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆိတော”တိ။

တတ္ထ နာယန္တိ အယံ ပဉ္စဓမ္မော အပ္ပတော၊ ဣမံ ကထေတုံ သမတ္ထေန
နာမ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ယံ တွံ “ကုမာရော ကထေဿတိ”တိ ဝဒသိ၊
နာယံ အသ္မာကံ ရုစ္စတိ။ တေ သူတိ ဧတ္ထ သု-ကာရော နိပါတမတ္ထံ။ ပိတာတိ
ဝိရုရော ပဏ္ဍိတော၊ ပုတ္တာ ဘဒြိကာရော သဉ္ဇယော စာတိ တေပိ တယော
ပိတာပုတ္တာ ပညာယ ဣမံ ဓမ္မံ နော ဝိဒူ၊ န ဝိဇာနန္တိ၊ အညော ကော
ဇာနိဿတိတိ အတ္ထော။ န တန္တိ တုမှေ တယော ဇနာ ပုစ္ဆိတော ဧတံ
အက္ခာတုံ န သက္ကောထ၊ ဒဟရော သတ္တဝဿိကော ကုမာရော ပုစ္ဆိတော
ကထံ နု ဇညော၊ ကေန ကာရဏေန ဇာနိတုံ သက္ခိဿတိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ သဉ္ဇယကုမာရော “တတ သမ္ဘဝကုမာရံ ‘ဒဟရေ’တိ မာ
ဥညာသိ”၊ သစေပိ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇေနောတ္ထိကော၊ ဂစ္ဆ နံ ပုစ္ဆော”တိ အတ္ထဒီပနာဟိ
ဥပမာဟိ ကုမာရဿ ဝဏ္ဏံ ပကာသေန္တော ဒွါဒသ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၅၈။ “မာ နံ ဒဟရေတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညော၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပြာဟ္မဏ။

၁၅၉။ ယထာပိ စန္ဒော ဝိမလော၊ ဂစ္ဆ အာကာသဓာတုယာ။
သဗ္ဗေ တာရာဂဏေ လောကေ၊ အဘာယ အတိရောစတိ။

- ၁၆၀။ ဧဝမ္ပိ ဒဟရူပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဒဟရောတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၁။ ယထာပိ ရမ္မကော မာသော၊ ဂိမှာနံ ဟောတိ မြာဟ္မဏ။
အတေ'ဝ'ညေဟိ မာသေဟိ၊ ဒုမပုပ္ဖေဟိ သောဘတိ။
- ၁၆၂။ ဧဝမ္ပိ ဒဟရူပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဒဟရောတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၃။ ယထာပိ ဟိမဝါ မြဟ္မေ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
နာနာရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္ဓော၊ မဟာဘူတဂဏာလယော။
ဩသဓေဟိ စ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ ဒိသာ ဘာတိ ပဝါတိ စ။
- ၁၆၄။ ဧဝမ္ပိ ဒဟရူပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဒဟရောတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၅။ ယထာပိ ပါဝကော မြဟ္မေ၊ အစ္စိမာလိ ယသသိမာ။
ဇလမာနော ဝနေ ဂစ္ဆေ၊ အနလော ကဏ္ဍဝတ္တနီ။
- ၁၆၆။ ဃတာသနော ဓူမကေတု၊ ဥတ္တမာဟေဝနန္ဒဟော။
နိသီထေ ပဗ္ဗတဂ္ဂသ္မိံ၊ ပဟူတေဓော ဝိရောစတိ။
- ၁၆၇။ ဧဝမ္ပိ ဒဟရူပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဒဟရောတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏ။
- ၁၆၈။ ဇဝေန ဘဠိ ဇာနန္တိ၊ ဗလိဗဒ္ဒဉ္စ ဝါဟိယေ။
ဒေါဟေန ဓေနံ ဇာနန္တိ၊ ဘာသမာနဉ္စ ပဏ္ဍိတံ။
- ၁၆၉။ ဧဝမ္ပိ ဒဟရူပေတော၊ ပညာယောဂေန သမ္ဘဝေါ။
မာ နံ ဒဟရောတိ ဥညာသိ၊ အပုစ္ဆိတွာန သမ္ဘဝံ။
ပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘဝံ ဇညာ၊ အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ မြာဟ္မဏာ"တိ။

တတ္ထ ဇညာတိ ဇာနိဿသိ။ စန္ဒောတိ ပုဏ္ဏစန္ဒော။ ဝိမလောတိ အပ္ပာဒိ-
မလဝိရဟိတော။ ဧဝံ ဖိ ဖဟရူပေတောတိ ဧဝံ သမ္ဘဝကုမာရော ဒဟရဘာဝေန
ဥပေတောပိ ပညာယောဂေန သကလဇမ္ပုဒိပတလေ အဝသေသေ ပဏ္ဍိတေ
အတိက္ကမိတွာ ဝိရောစတိ။ ရမ္မကောတိ စိတ္တမာသော။ အတေ'ဝ'ညေဟိတိ
အတိဝိယ အညေဟိ ကောဒသဟိ မာသေဟိ။ ဧဝံ ဧဝံ သမ္ဘဝေါပိ ပညာ-
ယောဂေန သောဘတိ။ ဟိမဝါတိ ဟိမပါတသမယေ ဟိမယုတ္တောတိ
ဟိမဝါ၊ ဂိမှကာလေ ဟိမံ ဝမတိတိ ဟိမဝါ။ သမ္ပတ္တံ ဇနံ ဂန္ဓေန မဒယ-
တိတိ^၁ ဂန္ဓမာဒနော။ မဟာဘူတဂဏာလယောတိ ဒေဝဂဏာနံ နိဝါသော။
ဒိဿာ ဘာတိတိ သဗ္ဗဒိဿာ ကောဘာသာ ဝိယ ကရောတိ။ ပဝါတိတိ
ဂန္ဓေန သဗ္ဗဒိဿာ ဝါယတိ။ ဧဝံ ဧဝံ သမ္ဘဝေါပိ ပညာယောဂေန
သဗ္ဗဒိဿာ ဘာတိ စေဝ ပဝါတိ စ။

ယသဿိမာတိ တေဇသမ္ပတ္တိယာ ယသဿိမာ။ အစ္စိမာလိတိ အစ္စိဟိ
ယုတ္တော။ ဇလမာနော ဝနေ ဂစ္ဆေတိ ဂစ္ဆသင်္ခါတေ မဟာဝနေ ဇလန္တော
စရတိ။ အနလောတိ အတိတ္တော။ ဂတမဂ္ဂဿ ကဏ္ဍဘာဝေန ကဏ္ဍဝတ္တနိ။
ယညေ အာဟုတိဝသေန အာဟုတံ သတံ အသ္မာတိတိ ဃတသနော။ ဓူမော
ကေတုကိစ္စံ အဿ သာဓေတိတိ ဂူမကေတု။ ဥတ္တမာဟေဝနန္ဒဟောတိ
အဟေဝနံ ဝုစ္စတိ ဝနသဏ္ဍော၊ ဥတ္တမံ ဝနသဏ္ဍံ ဒဟတိတိ အတ္တော။
နိသီဇေတိ ရတ္တိဘာဂေ။ ပဗ္ဗတဂ္ဂသ္မိန္တိ ပဗ္ဗတသိခရေ။ ပဟူတေဇောတိ
ပဟူတဣန္ဒနော။ ဝိရောစတိတိ သဗ္ဗဒိဿာသု ဩဘာသတိ။ ဧဝံ ဧဝံ မမ
ကနိဋ္ဌော သမ္ဘဝကုမာရော ဒဟရောပိ ပညာယောဂေန ဝိရောစတိ။ အဋ္ဌိန္တိ
ဘဋ္ဌိ အဿာဇာနိယံ ဇေသမ္ပတ္တိယာ ဇာနန္တိ၊ န သရီရေန။ ဝါဟိယေတိ
ဝဟိတဗ္ဗဘာရေ သတိ ဘာရဝဟတာယ “အယံ ဥတ္တမော”တိ ဗလိဗဒ္ဓံ
ဇာနန္တိ။ ဒေါဟေနာတိ ဒေါဟသမ္ပတ္တိယာ ဓေနံ “သုခိရာ”တိ ဇာနန္တိ။
ဘာသမာနန္တိ ဧတ္ထ “နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတ”န္တိ
သုတ္တံ^၂ အာဟရိတဗ္ဗံ။

သုစိရတော ဧဝံ တသ္မိံ သမ္ဘဝံ ဝဏ္ဏေန္တေ “ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိဿာမိ”တိ
“ကဟံ ပန တေ ကုမာရ ကနိဋ္ဌော”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ သောသိဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ
ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ “ယော ဧသိ ပါသာဒဒ္ဓါရေ အန္တရီယိယာ ကုမာရကေဟိ
သဒ္ဓိံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ကိဋ္ဌတိ၊ အယံ မမ ကနိဋ္ဌော၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပုစ္ဆိ၊
ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ တေ ပဉ္စ ကထေဿတိ”တိ အာဟ။ သုစိရတော တဿ ဝစနံ

၁-မောဒယတိတိ (က)

၂-သံ ၁-၄၆၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-သော သေ (ဣ)၊ သော ဒေသော (က)

သုတောပါသာဒါဩရယ ကုမာရဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ကာယဝေလာယာတ်? ကုမာရဿ နိဝတ္တသာဠကံ မောစေတွာ ခန္ဓေ ဒိပိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပံသုံ ဂဟေတွာ ဌိတဝေလာယ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ ဂါထမာဟ—

၁၇၀။ “သွာ’မိပ္ပါဂါ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ သမ္ဘဝဿ ဥပန္တိကံ။
တမဒ္ဒသ မဟာဗြဟ္မာ၊ ကိဋ္ဌမာနံ ဗဟိပုရေ”တိ။

တတ္ထ ဗဟိပုရေတိ ဗဟိနိဝေသနေ။

မဟာသတ္တောပိ ဗြာဟ္မဏံ အာဂန္တော ပုရတော ဌိတံ ဒိသွာ “တာတ ကေနတ္ထေနာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “တာတ ကုမာရ အဟံ ဇမ္ဗုဒီပတလေ အာဟိဏ္ဏန္တော မယာ ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စံ ကထေတုံ သမတ္ထံ အလဘိတွာ တဝ သန္တိကံ အာဂတောမိ”တိ ပုတ္တေ “သကလဇမ္ဗုဒီပေ ကိရ အဝိနိစ္ဆိတော ပဉ္စော မမ သန္တိကံ အာဂတော၊ အဟံ ဉာဏေန မဟလ္လကော”တိ ဟိရောတ္တပုံ ပဋိလဘိတွာ ဟတ္ထဂတံ ပံသုံ ဆဇ္ဇေတွာ ခန္ဓတော သာဠကံ အာဒါယ နိဝါသေတွာ “ပုစ္ဆ ဗြာဟ္မဏ၊ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ တေ ကထေဿာမိ”တိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။ တတော ဗြာဟ္မဏော—

၁၇၁။ “ရညောဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ ကောရဗျဿ ယသသိနော။
‘အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ပုစ္ဆေသိ’၊ ဣစ္စဗြိယိ ယုမိဋ္ဌိလော။
တံ တုံ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သမ္ဘဝ’က္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”တိ—

ဂါထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။

တဿ အတ္ထော သမ္ဘဝပဏ္ဍိတဿ ဂဂနမဇ္ဈေ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။

အထ နံ “ကေန ဟိ သုဏောဟိ”တိ ဝတွာ ဓမ္မယာဂပဉ္စံ ဝိသင်္ဇေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၇၂။ “တဗ္ဗ တေ အဟမက္ခိဿံ၊ ယထာပိ ကုသလော တထာ။
ရာဇာ စ ခေါ တံ ဇာနာတိ၊ ယဒိ ကာဟတိ ဝါ န ဝါ”တိ။

တဿ အန္တရိယိယံ ဌတွာ မရုဿရေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ သဒ္ဓေါ ဒွါဒသယောဇနိကံ သကလဗာရာဏသိနဂရံ အဝတ္ထရိ။ အထ ရာဇာ စ ဥပရာဇာဒယော စ သဗ္ဗေ သန္တိပတိံသု။ မဟာသတ္တော မဟာဇနဿ မဇ္ဈေ ဓမ္မဒေသနံ ပဌပေသိ။

တတ္ထ တန္တိတိ ဧကံသဝစနံ။ ယထာပိ ကုသလောတိ ယထာ အတိ-
ကုသလောသဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါအာစိက္ခတိ၊ တထာ တေ ဧကံသေနေဝ အဟမက္ခိယန္တိ
အတ္ထော။ ရာဇာ စ ခေါ တန္တိ အဟံ တံ ပဉ္စ ယထာ တုမှာကံ ရာဇာ ဇာနိတုံ
သက္ကောတိ၊ တထာ ကထေဿာမိ။ တတော ဥတ္တရိ ရာဇာ ဧဝံ တံ ဇာနာတိ၊
ယဒိ ကရိဿတိ ဝါ န ဝါ ကရိဿတိ၊ ကရေန္တဿ ဝါ အကရေန္တဿ ဝါ
တဿေဝေတံ ဘဝိဿတိ၊ မယံ ပန ဒေါသော နတ္ထိတိ ဒီပေတိ။

ဧဝံ ဣမာယ ဂါထာယ ပဉ္စကထနံ ပဋိဇာနိတွာ ဣဒါနိ ဓမ္မယာဂပဉ္စ
ကထေန္တော အာဟ—

၁၇၃။ “အဇ္ဇ သုဝေတိ သံသေယျ၊ ရညာ ပုဋ္ဌော သုစီရတ။
မာ ကတွာ အဝသိ ရာဇာ၊ အတ္ထေ ဇာတေ ယုမိဋ္ဌိလော။

၁၇၄။ အဇ္ဈတ္တညေဝ သံသေယျ၊ ရညာ ပုဋ္ဌော သုစီရတ။
ကုမ္ပဂ္ဂံ န နိဝေသေယျ၊ ယထာ မူဋ္ဌော အစေတသော။

၁၇၅။ အတ္တာနံ နာတိဝတ္ထေယျ၊ အဓမ္မံ န သမာစရေ။
အတိတ္ထေ နပ္ပတာရေယျ၊ အနတ္ထေ န ယုတော သိယာ။

၁၇၆။ ယော စ ဧတာနိ ဌာနာနိ၊ ကတ္တု ဇာနာတိ ခတ္တိယော။
သဒါ သော ဝေုတေ ရာဇာ၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

၁၇၇။ ဉ္ဈတိနဉ္စ ပိယော ဟောတိ၊ မိတ္ထေသု စ ဝိရောစတိ။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ သံသေယျာတိ ကထေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ သုစီရတ
သစေ တုမှာကံ ရညာ “အဇ္ဇ ဒါနံ ဒေမ၊ သီလံ ရက္ခာမ၊ ဥပေါသထကမ္ပံ
ကရေမာ”တိ ကောစိ ပုဋ္ဌော “မဟာရာဇ အဇ္ဇ တာဝ ပါဏံ ဟနာမ”၊
ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇာမ၊ သုရံ ပိဝါမ၊ ကုသလံ ပန ကရိဿာမ သုဝေ”တိ ရညော
ကထေယျ၊ တဿ အတိမဟန္တဿပိ အမစ္စဿ ဝစနံ ကတွာ တုမှာကံ ရာဇာ
ယုမိဋ္ဌိလဂေါတ္ထော တထာရူပေ အတ္ထေ ဇာတေ တံ ဒိဝသံ ပမာဒေန
ဝိတိနာမေန္တော မာ အဝသိ၊ တဿ ဝစနံ အကတွာ ဥပ္ပန္နံ ကုသလစိတ္တံ
အပရိဟာပေတွာ ကုသလပဋိသံယုတ္တံ ကမ္ပံ ကရေတုယေဝ၊ ဣဒမဿ
ကထေယျာသီတိ။ ဧဝံ မဟာသတ္ထော ဣမာယ ဂါထာယ—

“အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ”တိ—

ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တဇေပ၊

“အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနောပဒ”န္တိ—

အပ္ပမာဒေါဝါဒဉ္စ ကထေသိ။

အဇ္ဈတ္တညေဝါတိ တာတ သုစိရတ သမ္ဘဝပဏ္ဍိတော တယာ ဓမ္မယာဂ-
ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတေ ကိံ ကထေသိတိ ရညာ ပုဋ္ဌော သမာနော တုမှာကံ ရညော
အဇ္ဈတ္တညေဝ သံသေယျ၊ နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဟုတွာ အဘာဝတော
အနိစ္စန္တိ ကထေယျာသိ။ ဧတ္တာဝတာ မဟာသတ္တော—

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော”တိ—

ဧဝံ ဝိဘာဝိတံ အနိစ္စတံ ကထေသိတိ။

ကုမ္မဂ္ဂန္တိ ပြာဟ္မဏ ယထာ မူဋ္ဌော အစေတနော အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနော
ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါတံ ကုမ္မဂ္ဂံ သေဝတိ၊ ဧဝံ တဝ ရာဇာ တံ ကုမ္မဂ္ဂံ န
သေဝေယျ၊ နိယျာနိကံ ဒသကုသလကမ္မပထမဂ္ဂမေဝ သေဝတု၊ ဧဝံဓဿ
ဝဒေယျာသိတိ။

အတ္တာနန္တိ ဣမံ သုဂတိယံ ဌိတံ အတ္တဘာဝံ နာတိဝတ္တေယျ၊ ယေန ကမ္မေန
တိဿော ကုသလသမ္ပတ္တိယော သဗ္ဗကာမသဂ္ဂေ အတိက္ကမိတွာ အပါယေ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တံ ကမ္မံ န ကရေယျာတိ အတ္တော။ **အဓမ္မန္တိ** တိဝိဒေုစရိတသင်္ခါတံ
အဓမ္မံ န သမာစရေယျ။ **အတိတ္ထေတိ** ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေ အတိတ္ထေ နပ္ပတာ-
ရေယျ န ဩတာရေယျ။ “န တာရေယျာ”တိပိ ပါဌော၊ အတ္တနော ဒိဋ္ဌာန-
ဂတိမာပဇ္ဇန္တံ ဇနံ န ဩတာရေယျ။ **အနတ္တေတိ** အကာရဏေ။ န ယုတောတိ
ယုတ္တပယုတ္တော န သိယာ။ ပြာဟ္မဏ ယဒိ တေ ရာဇာ ဓမ္မယာဂပဉ္စေ ဝတ္တိတု-
ကာမော၊ “ဣမသ္မိံ ဩဝါဒေ ဝတ္တတူ”တိ တဿ ကထေယျာသိတိ အယမေတ္ထ
အဓိပ္ပါယော။

သဒါတိ သတတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ခတ္တိယော ဧတာနိ ကာရ-
ဏာနိ ကာတုံ ဇာနာတိ၊ သော ရာဇာ သုက္ကပက္ခေ စန္ဒော ဝိယ သဒါ

ဝခုတိတိ။ ဝိရောစတိတိ မိတ္တာမစ္စာနံ မဇ္ဈေ အတ္တနော သီလာစာရဉာဏာဒီဟိ
ဂုဏေဟိ သောဘတိ ဝိရောစတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဂဂနတလေ စန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ
မြာဟူဏဿ ပဉ္စိ ကထေသိ။ မဟာဇနော နဒန္တော သေလေန္တော အပ္ပေါ-
ဋ္ဌေန္တော သာဓုကာရသဟဿာနိ အဒါသိ၊ စေလုက္ခေပေ စ အင်္ဂုလိဖောဋ္ဌေ စ
ပဝတ္တေသိ၊ ဟတ္ထဝိဋ္ဌန္နနာဒီနိ ခိပိ။ ဧဝံ ခိတ္တဓနံ ကောဋိမတ္တံ အဟောသိ။
ရာဇာပိဿ တုဋ္ဌော မဟန္တံ ယသံ အဒါသိ။ သုစိရတောပိ နိက္ခသဟဿေန
ပူဇံ ကတွာ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ ဇာတိဟိဂ်လကေန ပဉ္စဝိဿန္တေန လိခိတွာ ဣန္ဒပတ္တနဂရံ
ဂန္တော ရညော ဓမ္မယာဂပဉ္စိ ကထေသိ။ ရာဇာ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဝတ္ထိတွာ
သဂ္ဂပုရံ^၁ ပူရေသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာပညောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ
“တဒါ နေဉ္ဇယရာဇာ အာနန္တော အဟောသိ၊ သုစိရတော အနုရုဒ္ဓေါ၊
ဝိရုရော ကဿပေါ၊ ဘဒြိကာရော မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သဉ္ဇယမာဏဇေါ သာရိ-
ပုတ္တော၊ သမ္ဘဝပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သမ္ဘဝဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

၆-မဟာကပိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၆)

ဗာရာဏသျှံ အဟူ ရာဇာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော ဒေဝဒတ္တဿ
သီလာပဝိဇ္ဈနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တေန ဟိ နေဂ္ဂဟေ ပယောဇေတွာ
အပရဘာဂေ သီလာယ ပဝိဒ္ဓါယ ဘိက္ခုဟိ ဒေဝဒတ္တဿ အဝဏ္ဏေ ကထိတေ
သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒတ္တော မယံ သိလံ ပဝိဇ္ဈိယေဝါ”တိ
ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ မြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ကာသိကဂါမကေ
ဧကော ကဿကမြာဟူဏော ခေတ္တံ ကသိတွာ ဂေါဏေ ဝိဿဇေတွာ
ကုဒ္ဒါလကမ္ပံ ကာတုံ အာရဘိ။ ဂေါဏာ ဧကသ္မိံ ဂစ္ဆေ ပဏ္ဏာနိ ခါဒန္တော
အနုက္ကမေန အဋ္ဌဝိံ ပဝိသိတွာ ပလာယိံသု။ သော ဝေလံ သလ္လက္ခေတွာ ကုဒ္ဒါလံ
ဌပေတွာ ဂေါဏေ ဩလောကေန္တော အဒိသ္မာ ဒေါမနဿပုတ္တော တေ

ပရိယေသန္တော အန္တောအဋ္ဌဝိ° ပဝိသိတွာ အာဟိဏ္ဏန္တော ဟိမဝန္တံ ပါဝိသိ။
 သော တတ္ထ ဒိဿာမူဠော ဟုတွာ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော ဝိစရန္တော ဧကံ
 တိန္ဒြကရုက္ခံ ဒိဿာ အဘိရုယ ဖလာနိ ခါဒန္တော တိန္ဒြကရုက္ခတော ပရိဂဠိတွာ
 သဠိဟတ္ထေ နရကပပါတေ ပတိ။ တတြဿ ဒသ ဒိဝဿာ ဝိတိဝတ္တာ။ တဒါ
 ဗောဓိသတ္တော ကပိယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဖလာဖလာနိ ခါဒန္တော တံ ပုရိသံ
 ဒိဿာ သိလာယ ယောဂံ ကတွာ တံ ပုရိသံ ဥဒ္ဓရိတွာ သိလာယ မတ္ထကေ
 နိသီဒါပေတွာ ဧဝမာဟ “ဘော ဗြာဟ္မဏ အဟံ ကိလမာမိ၊ မုဟုတ္တံ နိဒ္ဒါ-
 ယိဿာမိ၊ မံ ရက္ခာဟိ”တိ။ သော တဿ နိဒ္ဒါယန္တဿ သိလာယ မတ္ထကံ
 ပဒါလေသိ။ မဟာသတ္တော တဿ တံ ကမ္မံ ဥတွာ ဥပ္ပတိတွာ သာခါယ
 နိသီဒိတွာ “ဘော ပုရိသ တံ ဘူမိယာ ဂစ္ဆ၊ အဟံ သာခဂ္ဂေန တုယံ မဂ္ဂံ
 အာစိက္ခန္တော ဂမိဿာမိ”တိ တံ ပုရိသံ အရညတော နိဟရိတွာ မဂ္ဂေ ဌပေတွာ
 ပဗ္ဗတပါဒမေဝ ပါဝိသိ။ သော ပုရိသော မဟာသတ္တော အပရစ္ဆိတွာ ကုဠိ
 ဟုတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မေယေဝ မနုဿပေတော အဟောသိ။

သော သတ္ထ ဝဿာနိ ဒုက္ခဝိဠိတော ဝိစရန္တော ဗာရာဏသီယံ မိဂါဇိနံ
 နာမ ဥယျာနံ° ပဝိသိတွာ ပါကာရန္တရေ ကဒလိပဏ္ဍိ အတ္ထရိတွာ
 ဝေဒနာပုတ္တော နိပဇ္ဇိ။ တဒါ ဗာရာဏသီရာဇော ဥယျာနံ ဂန္တော တတ္ထ
 ဝိစရန္တော တံ ဒိဿာ “ကောသိ တံ၊ ကိ° ဝါ ကတွာ ဣမံ ဒုက္ခံ ပတ္တော”တိ ပုစ္ဆိ။
 သောဝိဿ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရတော အာစိက္ခိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
 အာဟ—

၁၇၈။ “ဗာရာဏသျံ အဟူ ရာဇော၊ ကာသီနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓော။
 မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠော၊ အဂမာသိ မိဂါဇိနံ။

၁၇၉။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏမဒ္ဒက္ခိ၊ သေတံ စိတြိ ကိလာသိနံ။
 ဝိဒ္ဓဿိ ကောဝိဠာရံဝ၊ ကိသံ မေနိသန္တတံ။

၁၈၀။ ပရမကာရုညတံ ပတ္တံ၊ ဒိဿာ ကိစ္ဆဂတံ နရံ။
 အဝစ ဗျုပ္ပိတော ရာဇော၊ ယက္ခာနံ ကတမော န’သိ။

၁၈၁။ ဟတ္ထပါဒါ စ တေ သေတာ၊ တတော သေတတရံ သိရော။
 ဂတ္တံ ကမ္မာသဝဏ္ဏံ တေ၊ ကိလာသဗဟုလော စ’သိ။

၁၈၂။ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋိသင်္ကာသာ၊ ပိဋိ တေ နိန္ဒတုန္ဒတာ။
ကာဠုပဗ္ဗာဝ တေ အင်္ဂါ၊ နာညံ ပဿာမိ ဧဒိသံ။

၁၈၃။ ဥပ္ပဇ္ဇပါဒေါ တသိတော၊ ကိသော ဓမ္မနိသန္တတော။
ဆာတော အာတတ္တရူပေါသိ၊ ကုတောသိ ကတ္တ ဂစ္ဆသိ။

၁၈၄။ ဒုဒ္ဓသီ အပ္ပကာရောသိ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဘိမဒဿနော။
ဇနေတ္ထိ ယာပိ တေ မာတာ၊ န တံ ဣစ္ဆေယျ ပဿိတုံ။

၁၈၅။ ကိံ ကမ္မမကရံ ပုဗ္ဗေ၊ ကံ အဝဇ္ဇံ အဿာတယိ။
ကိဗ္ဗိသံ ယံ ကရိတွာန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ ဥပါဂမိ”တိ။

တတ္ထ ဗာရာဏသျှန္တိ ဗာရာဏသိယံ။ မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠောတိ ၁ မိတ္တေဟိ
၈ ဒဠတတ္ထိဟိ ၂ အမစ္စေဟိ ၈ ပရိဝုတော။ မိဂါဇိနန္တိ ဧဝံနာမကံ ဥယျာနံ။
သေတန္တိ သေတကုဋ္ဌေန သေတံ ကဗရကုဋ္ဌေန ဝိစိတြိ ပရိဘိန္နေန ကဏ္ဍုယန-
ကိလာသကုဋ္ဌေန ကိလာသိနံ ဝေဒနာပုတ္တံ ကဒလိပဏ္ဏေ နိပန္နံ အဒ္ဓသ။ ဝိဒ္ဓတ္ထံ
ကောဝိဋ္ဌာရံဝါတိ ဝဏမုခေဟိ ပဋ္ဌရန္တေန မံသေန ဝိဒ္ဓတ္ထံ ပုပ္ဖိတကော-
ဝိဋ္ဌာရသဒိသံ။ ကိသန္တိ ဧကစ္စေသု ပဒေသေသု အဋ္ဌိစမ္မမတ္တသရိရံ သိရာဇာလ-
သန္တတံ။ ဗျုပ္ပိတောတိ ဘိတော ဝိမှယမာပန္နော ဝါ။ ယက္ခာနန္တိ ယက္ခာနံ
အန္တရေ တံ ကတရယက္ခော နာမာသိ။ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋိသင်္ကာသာတိ ပိဋိကဏ္ဍ-
ကဋ္ဌာနေ အာဝုနိတွာ ဌပိတာဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋိသဒိသာ။ အင်္ဂါတိ ကာဠုပဗ္ဗဝလ္လိ-
သဒိသာနိ တေ အင်္ဂါနိ။ နာညန္တိ အညံ ပုရိသံ ဧဒိသံ န ပဿာမိ။ ဥပ္ပဇ္ဇပါဒေါတိ
ရဇောကိဏ္ဍပါဒေါ။ အာတတ္တရူပေါတိ သုက္ခသရိရော။ ဒုဒ္ဓသီတိ ဒုက္ခေန
ပဿိတဗ္ဗော။ အပ္ပကာရောသီတိ သရိရပ္ပကာရရဟိတောသိ၊ ဒုဿဏ္ဏာနော-
သီတိ အတ္ထော။ ကိံ ကမ္မမကရန္တိ? ဣတော ပုဗ္ဗေ ကိံ ကမ္မံ အကရံ၊ အကာသီတိ
အတ္ထော။ ကိဗ္ဗိသန္တိ ဒါရုဏကမ္မံ။

တတော ပရံ မြာဟ္မဏော အာဟ—

၁၈၆။ “တဋ္ဌ တေ အဟမက္ခိသံ၊ ယထာပိ ကုသလော တထာ။
သစ္စဝါဒိံ ဟိ လောကသ္မိံ၊ ပသံသန္တိ ဓ ပဏှိတာ။

၁-မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠောတိ (သီ၊ ဣ)
၃-ကိံ ကမ္မမကရာတိ (သီ)

၂-ဒဠမိတ္တေဟိ (က)
၄-အကရ (သျှာ)

- ၁၈၇။ ဧကော စရံ ဂေါဂဝေသော၊ မူဠော အစ္စသရိံ ဝနေ။
အရညေ ဣရိဏေ ဝိဝနေ၊ နာနာကုဉ္ဇရသေဝိတေ။
- ၁၈၈။ ဝါဠမိဂါနုစရိတေ၊ ဝိပ္ပနဋ္ဌောသ္မိ ကာနနေ။
အစရိံ တတ္ထ သတ္တာဟံ၊ ခုပ္ပပါသသမပ္ပိတော။
- ၁၈၉။ တတ္ထ တိန္ဒြကမဒ္ဒက္ခိ၊ ဝိသမဋ္ဌံ ဗုဘုက္ခိတော။
ပပါတမဘိလမ္ပန္တံ၊ သမ္ပန္နဖလဓာရိနံ။
- ၁၉၀။ ဝါတဿိတာနိ ဘက္ခေသိ၊ တာနိ ရုတ္တိံသု မေ ဘုသံ။
အတိတ္ထော ရုက္ခမာရူဟိ၊ တတ္ထ ဟေဿာမိ အာသိတော။
- ၁၉၁။ ဧကံ မေ ဘက္ခိတံ အာသိ၊ ဒုတိယံ အဘိပတ္တိတံ။
တတော သာ ဘဉ္ဇထ သာခါ၊ ဆိန္ဒာ ဖရသုနာ ဝိယ။
- ၁၉၂။ သောဟံ သဟာဝ သာခါဟိ၊ ဥဒ္ဓိပါဒေါ အဝံသိရော။
အပ္ပတိဋ္ဌေ အနာလဓမ္မေ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိ ပါပတံ။
- ၁၉၃။ ယသ္မာ စ ဝါရိ ဂမ္ဘီရံ၊ တသ္မာ န သမပဇ္ဇိသံ။
တတ္ထ သေသိ နိရာနန္ဒော၊ အနုနာ ၂ ဒသ ရတ္တိယော။
- ၁၉၄။ အထေတ္ထ ကပိ မာဂဉ္ဇိ၊ ဂေါနဂုံလော ဒရိစရော။
သာခါဟိ သာခံ ဝိစရန္တော၊ ခါဒမာနော ဒုမပ္ပလံ။
- ၁၉၅။ သော မံ ဒိသ္မာ ကိသံ ပဏ္ဍု၊ ကာရုညမကရံ မယိ။
အဟ္မော ကော နာမ သော ဧတ္ထ၊ ဧဝံ ဒုက္ခေန အဋ္ဌိတော။
- ၁၉၆။ မနုဿော အမနုဿော ဝါ၊ အတ္တာနံ မေ ပဝေဒယ။
တဿဉ္ဇလိ ပဏာမေတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
- ၁၉၇။ မနုဿောဟံ ဗျသမ္ပတ္တော၊ သာ မေ နတ္ထိ ဣတော ဂတိ။
တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒိ ဝေါ၊ တွဉ္စ မေ သရဏံ ဘဝ။
- ၁၉၈။ ဂရုံ သိလံ ဂဟေတွာန၊ ဝိစရိ ပဗ္ဗတေ ကပိ။
သိလာယ ယောဂုံ ကတွာန၊ နိသဘော ဧတဒဗြဝိ။

- ၁၉၉။ ဧဟိ မေ ပိဋ္ဌိမာရယု၊ ဂိဝံ ဂဏှာဟိ ဗာဟုဘိ။
အဟံ တံ ဥဒ္ဓရိဿာမိ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂတ ဝေဂဿ။
- ၂၀၀။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဝါနရိန္ဒဿ သိရိမတော။
ပိဋ္ဌိမာရယု ဓိရဿ၊ ဂိဝံ ဗာဟာဟိ အဂ္ဂဟိ။
- ၂၀၁။ သော မံ တတော သမုဋ္ဌာသိ၊ တေဇသီ ဗလဝါ ကပိ။
ဝိဟညမာနော ကိစ္ဆေန၊ ဂိရိဒုဂ္ဂတ ဝေဂဿ။
- ၂၀၂။ ဥဒ္ဓရိတွာန မံ သန္တော၊ နိသဘော ဧတဒဗြဝိ။
ဣဃံ မံ သမ္ပ ရက္ခဿု၊ ပသုပိဿံ မဟုတ္တကံ။
- ၂၀၃။ သီဟာ ဗျုပ္ပါ စ ဒီပီ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆယော။
တေ မံ ပမတ္တံ ဟိံသေယျု၊ တေ တံ ဒိသွာ နိဝါရယ။
- ၂၀၄။ ဧဝံ မေ ပရိတ္တာတူန၊ ပသုပီ သော မဟုတ္တကံ။
တဒါဟံ ပါပိကံ ဒိဋ္ဌိ၊ ပဋိလစ္ဆိံ အယောနိသော။
- ၂၀၅။ ဘက္ခော အယံ မနုဿာနံ၊ ယထာ စညေ ဝနေ မိဂါ။
ယံ နူနိမံ ဝမိတွာန၊ ဆာတော ခါဒေယျ ဝါနရံ။
- ၂၀၆။ အသိတော စ ဂမိဿာမိ၊ မံသမာဒါယ သမ္ပလံ။
ကန္တာရံ နိတ္ထရိဿာမိ၊ ပါထေယျံ မေ ဘဝိဿတိ။
- ၂၀၇။ တတော သိလံ ဂဟေတွာန၊ မတ္တကံ သန္နိတာဠယိ။
မမ ဂတ္တကိလန္တဿ၊ ပဟာရော ဒုဗ္ဗလော အဟု။
- ၂၀၈။ သော စ ဝေဂေနုဒပ္ပတ္တော၊ ကပိ ရုဟိရမက္ခိတော။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ရောဒန္တော မံ ဥဒိက္ခတိ။
- ၂၀၉။ မာ'ယျော မံ ကရိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွဉ္စ နာမေဒိသံ ကရိ။
တွံ စ ခေါ နာမ ဒိဃာဝု၊ အညေ ဝါရေတုမရဟသိ။
- ၂၁၀။ အဟော ဝတ ရေ ပုရိသ၊ တာဝဒုက္ကရကာရက။
ဧဒိဿာ ဝိသမာ ဒုဂ္ဂါ၊ ပပါတာ ဥဒ္ဓတော မယာ။
- ၂၁၁။ အာနိတော ပရလောကာဝ၊ ဒုဗ္ဗေယျံ မံ အမညထ။
တံ တေန ပါပကမ္မေန၊ ပါပံ ပါပေန စိန္တိတံ။

- ၂၁၂။ မာ ဟေဝ တံ အဓမ္မဋ္ဌ၊ ဝေဒနံ ကဋ္ဌကံ ဖုသိ။
မာ ဟေဝ ပါပကမ္မံ တံ၊ ဖလံ ဝေဠုဝံ တံ ဝမိ။
- ၂၁၃။ တယိ မေ နတ္ထိ ဝိဿာသော၊ ပါပဓမ္မ အသညတ။
ဧဟိ မေ ပိဋ္ဌိတော ဂစ္ဆ၊ ဒိဿမာနောဝ သန္တိကေ။
- ၂၁၄။ မုတ္တောသိ ဟတ္တာ ဝါဠာနံ ၊ ပတ္တောသိ မာနုသိံ ပဒံ။
ဧသ မဂ္ဂေါ အဓမ္မဋ္ဌ၊ တေန ဂစ္ဆ ယထာသုခံ။
- ၂၁၅။ ဣဒံ ဝတ္တာ ဂိရိစရော၊ ရဟဒေါ ပက္ခလျ မတ္တကံ။
အဿုနိ သမ္ပမဇ္ဇိတွာ၊ တတော ပဗ္ဗတမာရဟိ။
- ၂၁၆။ သောဟံ တေနာဘိသတ္တောသ္မိ၊ ပရိဠာဟေန အဋ္ဌိတော။
ဥယျမာနေန ဂတ္တေန၊ ဝါရိံ ပါတုံ ဥပါဂမိံ။
- ၂၁၇။ အဂ္ဂိနာ ဝိယ သန္တတ္တော၊ ရဟဒေါ ရဟိရမက္ခိတော။
ပုဗ္ဗလောဟိတသင်္ကာသော၊ သဗ္ဗော မေ သမပဇ္ဇေယ။
- ၂၁၈။ ယာဝန္တော ဥဒဗိန္ဒုနိ၊ ကာယသ္မိံ နိပတိံသု မေ။
တာဝန္တော ဂဏှ ဇာယေထ၊ အဒ္ဓဗေလုဝသာဒိသာ။
- ၂၁၉။ ပဘိန္ဒာ ပဋ္ဌရိံသု မေ၊ ကုဏပါ ပုဗ္ဗလောဟိတာ။
ယေန ယေနော ဂစ္ဆာမိ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
- ၂၂၀။ ဒဏှဟတ္တာ နိဝါရေန္တိ၊ ဣတ္ထိယော ပုရိသာ စ မံ။
ဩက္ခိတာ ပူတိဂန္ဓေန၊ မာဿု ဩရေန အာဂမာ။
- ၂၂၁။ ဧတာဒိသံ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ သတ္တ ဝဿာနိ ဒါနိ မေ။
အနုဘောမိ သကံ ကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တနော။
- ၂၂၂။ တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
မာဿု မိတ္တာန ဒုပ္ပိတ္တော၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော။
- ၂၂၃။ ကုဋ္ဌိ ကိလာသိ ဘဝတိ၊ ယော မိတ္တာနိဓ ဒုပ္ပတိ။
ကာယဿ ဘေဒါ မိတ္တဒ္ဓါ၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ ကုသလောတိ ယထာ ဆေကော ကုသလော ကထေတိ၊ တထာ ဝေါ ကထေဿာမိ။ ဂေါဂဝေသောတိ နဋ္ဌေ ဂေါဏေ ဂဝေသန္တော။ အစ္စ- သရိန္တိ မနုဿပထံ အတိက္ကမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပါရိသိ။ အရဉ္ဈေတိ အရာဇကေ သုညေ။ ဣရိဏေတိ^၁ သုက္ခကန္တာရေ။ ဝိဝနေတိ ဝိဝိတ္ထေ။ ဝိပ္ပနဋ္ဌောတိ မဂ္ဂမူဋ္ဌော။ ဗုဘုက္ခိတောတိ သဉ္ဇာတဗုဘုက္ခော ဆာတဉ္ဈတ္ထော။ ပပါတမဘိ- လမ္ပန္တန္တိ ပပါတာဘိမုခံ ဩလမ္ပန္တိ။ သမ္ပန္နဖလဓာရိနန္တိ မရုဖလဓာရိနံ။ ဝါတဿိတာနီတိ ပဌမံ တာဝ ဝါတပတိတာနိ ခါဒိ။ တတ္ထ ဟေဿာမီတိ တသ္မိံ ရုက္ခေ သုဟိတော ဘဝိဿာမီတိ အာရုဋ္ဌောမိ။ တတော သာ ဘဉ္ဇထ သာခါတိ တဿ အဘိပတ္တိတဿ အတ္ထာယ ဟတ္ထေ ပသာရိတေ သာ မယာ အဘိရုဋ္ဌာ သာခါ ဖရသုနာ ဆိန္ဒာ ဝိယ အဘဉ္ဇထ။ အနာလဓမ္မေတိ အာလမ္ဘိတဗ္ဗဋ္ဌာနရဟိတေ။ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိန္တိ ဂိရိဝိသမေ။ သေသိန္တိ သယိတောမိ။

ကပိ မာဂဉ္စိတိ ကပိ အာဂဉ္စိ။ ဂေါနဂ်လောတိ ဂုန္တံ နဂ်ဋ္ဌသဒိသနဂ်ဋ္ဌော။ “ဂေါနဂ်ဋ္ဌော”တိပိ ပါဋ္ဌော။ “ဂေါနဂ်လီ”တိပိ ပဌန္တိ။ အကရံ မယီတိ အကရာ မယိ။ အန္တောတိ မဟာရာဇေ သော ကပိရာဇော တသ္မိံ နရကပပါတေ မမ ဥဒက- ပေါထနသဒ္ဓိံ သုတွာ မံ “အန္တော”တိ အာလပိတွာ “ကော နာမေသော”တိ ပုစ္ဆိ။ ဗျသမ္ပတ္တောတိ ဗျသနံ ပတ္တော၊ ပပါတဿ ဝသံ ပတ္တောတိ ဝါ အတ္တော၊^၂ ဘဒ္ဒံ ဝေါတိ တသ္မာ တုမေ ဝဒါမိ “ဘဒ္ဒံ တုမှာကံ ဟောတူ”တိ။ ဂရုံ သီလန္တိ မဟာရာဇေ သော ကပိရာဇော မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေ “မာ ဘာယီ”တိ မံ အဿာ- သေတွာ ပဌမံ တာဝ ဂရုံ သီလံ ဂဟေတွာ ယောဂံ ကရောန္တော ပဗ္ဗတေ ဝိစရိ။ နိသဘောတိ ပုရိသနိသဘော ဥတ္တမဝါနရိန္တော ပဗ္ဗတပပါတေ ဌတွာ မံ ဧတဒဗြဝိတိ။

ဗာဟုဘိတိ ဒွိဟိ ဗာဟာဟိ မမ ဂီဝံ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှ။ ဝေဂသတိ ဝေဂေန။ သိရိမတောတိ ပုညဝန္တဿ။ အဂ္ဂဟိန္တိ သဋ္ဌိဟတ္ထံ နရကပပါတံ ဝါတဝေဂေန ဩတရိတွာ ဥဒကပိဋ္ဌေ ဌိတဿ အဟံ ဝေဂေန ပိဋ္ဌမဘိရဟိတွာ ဥဘောဟိ ဗာဟာဟိ ဂီဝံ အဂ္ဂဟေသိ။ ဝိဟညမာနောတိ ကိလမန္တော။ ကိစ္ဆေနာတိ ဒုက္ခေန။ သန္တောတိ ပဏ္ဍိတော၊ အထ ဝါ ပရိသန္တော ကိလန္တော။ ရက္ခဿူတိ အဟံ တံ ဥဒ္ဓရန္တော ကိလန္တော မဟုတ္ထံ ဝိဿမန္တော ပသုဝိဿံ၊ တသ္မာ မံ ရက္ခာဟိ။ ယထာ ဝဉ္ဇေ ဝနေ ဖိဂါတိ သီဟာဒီဟိ အညေပိ ယေ ဣမသ္မိံ ဝနေ ဝါဠုမိဂါ။ ပါဠိယံ ပန “အစ္ဆကောကတရစ္ဆ- ယော”တိ လိခန္တိ။ ပရိတ္တာတူနာတိ မဟာရာဇေ ဧဝံ သော ကပိရာဇော မံ

“တဒါ မိတ္တဒုဋ္ဌိ ပုရိသော ဒေဝဒတ္တော အဟောသိ၊ ကပိရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မဟာကပိဇာတကဝဏ္ဏနာ ဆဋ္ဌာ။

၇-ဒကရက္ခသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၇)

၂၂၄-၂၅၇။ သစေ ဝေါ ဝုယုမာနာနန္တိ ဒကရက္ခသဇာတကံ။ တံ သဗ္ဗံ မဟာဥမဂ်ဇာတကေ အာပိ ဘဝိဿတိတိ။

ဒကရက္ခသဇာတကဝဏ္ဏနာ သတ္တမာ။

၈-ပဏ္ဍရနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၈)

ဝိဏိဏ္ဏဝါစန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မုသာဝါဒံ ကတွာ ဒေဝဒတ္တဿ ပထဝိပ္ပဝေသနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ ဘိက္ခုဟိ တဿ အဝဏ္ဏေ ကထိတေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝဒတ္တော မုသာဝါဒံ ကတွာ ပထဝိ ပဝိဋ္ဌောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ပဉ္စသတဝါဏိဇာ နာဝါယ သမုဒ္ဒံ ပက္ခန္တိတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ အတိရဒဿနိယာ နာဝါယ သမုဒ္ဒပိဋ္ဌေ ဘိန္နာယ ဌပေတွာ ဧကံ အဝသေသာ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာ အဟေသုံ၊ ဧကော ပန ဝါတဝေဂေန ကရမ္ပိယပဋ္ဌနံ နာမ ပါပုဏိ။ သော သမုဒ္ဒတော ဥတ္တရိတွာ နဂ္ဂဘောဂေါ တသ္မိ ပဋ္ဌနေယေဝ ဘိက္ခာယ စရိ။ တမေနံ မနုဿာ “အယံ သမဏော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော”တိ သမ္ဘာဝေတွာ သက္ကာရံ ကရိံသု။ သော “လဒ္ဓေါ မေ ဇီဝိကူပါယော”တိ တေသု နိဝါသနပါရူပနံ ဒေန္တေသုပိ န ဣစ္ဆိ။ တေ “နတ္ထိ ဣတော ဥတ္တရိ အပ္ပိစ္ဆော သမဏော”တိ ဘိယျော ဘိယျော ပသီဒိတွာ တဿ အဿမပဒံ ကတွာ တတ္ထ နံ နိဝါသာပေသုံ။ သော “ကရမ္ပိယအစေလော”တိ ပညာယိ။ တဿ တတ္ထ ဝသန္တဿ မဟာ- လာဘသက္ကာရော ဥဒပါဒိ။

ဧကော နာဂရာဇောပိဿ သုပဏ္ဏရာဇော စ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေသု နာဂရာဇော နာမေန ပဏ္ဏရာ နာမ။ အထေကဒိဝသံ သုပဏ္ဏရာဇော တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ဝေမာဟ “ဘန္တေ အမှာကံ ဉာတကာ နာဂေ ဂဏှန္တာ ဗဟူ ဝိနဿန္တိ၊ ဧတေသံ နာဂါနံ ဂဟဏနိယာမံ မယံ န ဇာနာမ၊ ဂုပ္ပကာရဏံ ကိရ တေသံ အတ္ထိ၊ သက္ကုဏေယျာယ န ခေါတုမေ ဧတေ ပိယာယမာနာ ပိယ တံ ကာရဏံ ပုစ္ဆိတု”န္တိ။ သော “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ သုပဏ္ဏရာဇေ ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ကန္တေ နာဂရာဇဿ အာဂတကာလေ ဝဋ္ဋိတွာ နိဿိန္နံ နာဂရာဇာနံ ပုစ္ဆိ “နာဂရာဇေ သုပဏ္ဏာ ကိရ တုမေ ဂဏှန္တာ ဗဟူ ဝိနဿန္တိ၊ တုမေ ဂဏှန္တာ ကထံ ဂဏှိတုံ န သက္ကောန္တိ”တိ။ ဘန္တေ ဣဒံ အမှာကံ ဂုပ္ပံ ရဟဿံ၊ မယာ ဣမံ ကထေန္တေန ဉာတိသံဃဿ မရဏံ အာဟဋ္ဌံ ဟောတိတိ။ ကိံ ပန တံ အာဝုသော “အယံ အညဿ ကထေဿတိ”တိ ဧဝံသညိ ဟောသိ၊ နာဟံ အညဿ ကထေဿာမိ၊ အတ္တနာ ပန ဇာနိတုကာမတာယ ပုစ္ဆာမိ၊ တံ မယံ သဒ္ဓဟိတွာ နိဗ္ဗယော ဟုတွာ ကထေဟိတိ။ နာဂရာဇော “န ကထေဿာမိ ဘန္တေ”တိ ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ကာမိ။ ပုနဒိဝသေပိ ပုစ္ဆိ၊ တထာပိဿ န ကထေသိ။

အထ နံ တတိယဒိဝသေ အာဂန္ဓာ နိဿိန္နံ “နာဂရာဇေ အဇ္ဇေ တတိယော ဒိဝသော၊ မမ ပုစ္ဆန္တဿ ကိမတ္ထံ န ကထေသိ”တိ အာဟ။ “တုမေ အညဿ အာစိက္ခိယထာ”တိ ဘယေန ဘန္တေတိ။ ကဿစိ န ကထေဿာမိ၊ နိဗ္ဗယော ကထေဟိတိ။ “တေန ဟိ ဘန္တေ အညဿ မာ ကထယိတ္တာ”တိ ပဋိညံ ဂဟေတွာ “ဘန္တေ မယံ မဟန္တေ မဟန္တေ ပါသာဏေ ဂိလိတွာ ဘာရိယာ ဟုတွာ နိပဇ္ဇိတွာ သုပဏ္ဏာနံ အာဂမနကာလေ မုခံ နိဗ္ဗာဟေတွာ ဒန္တေ ဝိဝရိတွာ သုပဏ္ဏေ ခုသိတုံ အစ္ဆာမ”၊ တေ အာဂန္ဓာ အမှာကံ သီသံ ဂဏှန္တိ၊ တေသံ အမေ ဂရုဘာရေ ဟုတွာ နိပန္တေ ဥဒ္ဓရိတုံ ဝါယမန္တာနညေဝ ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ။ တေ သီဒန္တာ အန္တောဥဒကေယေဝ မရန္တိ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန ဗဟူ သုပဏ္ဏာ ဝိနဿန္တိ၊ တေသံ အမေ ဂဏှန္တာနံ ကိံ သီသေန ဂဟိတေန၊ ဗာလာ နဂုံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ အမေ ဟေဋ္ဌာသီသကေ ကတွာ ဂဟိတံ ဂေါစရံ မုခေန ဆဉ္စာပေတွာ လဟုကေ ကတွာ ဂန္တံ သက္ကောန္တိ”တိ သော အတ္တနော ရဟဿကာရဏံ တဿ ဒုဿီလဿ ကထေသိ။

အထ တသ္မိံ ပက္ကန္တေ သုပဏ္ဏရာဇော အာဂန္ဓာ ကရမ္ပိယအစေလံ ဝဋ္ဋိတွာ “ကိံ ဘန္တေ ပုစ္ဆိတံ တေ နာဂရာဇဿ ဂုပ္ပကာရဏ”န္တိ အာဟ။ သော

“အာမာရုသော”တိ ဝတွာ သဗ္ဗံ တေန ကထိတနိယာမေနော ကထေသိ။ တံ သုတွာ သုပဏ္ဏော “နာဂရာဇေန အယုတ္တံ ကတံ၊ ဣတိနံ နာမနဿနနိယာမော ပရဿ န ကထေတဗ္ဗော၊ ဟောတု၊ အဇ္ဇေဝ မယာ သုပဏ္ဏဝါတံ ကတွာ ပဌမံ ဧတမေဝ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ သုပဏ္ဏဝါတံ ကတွာ ပဏ္ဍရနာဂရာဇာနံ နဂံဋ္ဌေ ဂဟေတွာ ဟေဋ္ဌာသိသံ ကတွာ ဂဟိတဂေါစရံ ဆဇ္ဇာပေတွာ ဥပ္ပတိတွာ အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ ပဏ္ဍရော အာကာသေ ဟေဋ္ဌာသိသကံ ဩလမ္ဗန္တော “မယာဝ မမ ဒုက္ခံ အာဘတ”န္တိ ပရိဒေဝန္တော အာဟ—

၂၅၈။ “ဝိကိဏ္ဏဝါစံ အနိရယမန္တံ၊
အသညတံ အပရိစက္ခိတာရံ။
ဘယံ တ’မန္တေတိ သယံ အဗောဓံ၊
နာဂံ ယထာ ပဏ္ဍရကံ သုပဏ္ဏော။

၂၅၉။ ယော ဂယမန္တံ ပရိရက္ခဏေယျံ၊
မောဟာ နရော သံသတိ ဟာသမာနော။
တံ ဘိန္နမန္တံ ဘယမန္တေတိ ခိပ္ပံ၊
နာဂံ ယထာ ပဏ္ဍရကံ သုပဏ္ဏော။

၂၆၀။ နာနုမိတ္တော ဂရုံ အတ္ထံ၊ ဂယံ ဝေဒိတုမရဟတိ။
သုမိတ္တော စ အသမ္ပုဒ္ဓံ၊ သမ္ပုဒ္ဓံ ဝါ အနတ္ထဝါ။

၂၆၁။ ဝိဿာသမာပဇ္ဇိမဟံ အစေလံ၊
သမဏော အယံ သမ္ပတော ဘာဝိတတ္တော။
တဿာဟမက္ခိံ ဝိဝရိံ ဂယမတ္ထံ၊
အတိတမတ္တော ကပဏံ ရုဒါမိ။

၂၆၂။ တဿာဟံ ပရမံ ဗြဟ္မေ ဂယံ၊
ဝါစံ ဟိမံ နာသက္ခိံ သံယမေတုံ။
တပ္ပက္ခတော ဟိ ဘယမာဂတံ မမံ၊
အတိတမတ္တော ကပဏံ ရုဒါမိ။

၂၆၃။ ယော ဝေ နရော သုဟဒံ မညမာနော၊
ဂယမတ္ထံ သံသတိ ဒုက္ခုလီနေ။
ဒေါသာ ဘယာ အထဝါ ရာဂရတ္တာ၊
ပလ္လတ္ထိတော ဗာလော အသံသယံ သော။

၂၆၄။ တိရောက္ခဝါစော အသတံ ပဝိဋ္ဌော၊
 ယော သင်္ဂတီသု မုဒီရေတိ ဝါကျံ။
 အာသီဝိသော ဒုမ္မုခေါတျာဟု တံ နရံ၊
 အာရာ အာရာ သံယမေ တာဒိသမှာ။

၂၆၅။ အန္တံ ပါနံ ကာသိကစန္ဒနဉ္စ၊
 မနာပိတ္တိယော မာလမုစ္ဆာဒနဉ္စ။
 ဩဟာယ ဂစ္ဆာမသေ သဗ္ဗကာမေ၊
 သုပဏ္ဏ ပါဏူပဂတာဝ တျမှာ”တိ။

တတ္ထ ဝိကိဏ္ဏဝါစန္တိ ပတ္ထဋ္ဌဝစနံ။ အနိရုပ္ပမန္တန္တိ အပ္ပဋိစ္ဆန္တမန္တံ။ အသ-
 ဉ္စတန္တိ ကာယဒွါရာဒိနိ ရက္ခိတုံ အသက္ကောန္တံ။ အပရိစက္ခိတရန္တိ “အယံ
 မယာ ကထိတမန္တံ ရက္ခိတုံ သက္ခိဿတိ၊ န သက္ခိဿတိ”တိ ပုဂ္ဂလံ ဩလော-
 ကေတုံ ဥပပရိက္ခိတုံ အသက္ကောန္တံ။ အယံ တမန္တေတိတိ တံ ဣမေဟိ စတူဟိ
 အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ အဗောဓံ ဒုပ္ပညံ ပုဂ္ဂလံ သယံကတမေဝ ဘယံ အန္တေတိ၊
 ယထာ မံ ပဏ္ဍရကနာဂံ သုပဏ္ဏော အန္တာဂတေတိ။ သံသတိ ဟာသမာနောတိ
 ရက္ခိတုံ အသမတ္ထဿ ပါပပုရိသဿ ဟာသမာနော ကထေတိ။ နာနုမိတ္တောတိ
 အနုဝတ္တနမတ္တေန ယော မိတ္တော၊ န ဟဒယေန၊ သော ဂယံ အတ္ထံ ဇာနိတုံ
 နာရဟံတိတိ ပရိဒေဝတိ။ အသမ္ပုဒ္ဓန္တိ အသမ္ပုဒ္ဓန္တော^၁ အဇာနန္တော၊
 အပ္ပညောတိ အတ္တော။ သမ္ပုဒ္ဓန္တိ သမ္ပုဒ္ဓန္တော^၂ ဇာနန္တော၊ သပ္ပညောတိ
 အတ္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယောပိ သုဟဒယော မိတ္တော ဝါ အမိတ္တော
 ဝါ အပ္ပညော သပ္ပညောပိ ဝါ^၃ ယော အနတ္ထဝါ အနတ္ထစရော၊ သောပိ ဂယံ
 ဝေဒိတုံ နာရဟတေတိ။

သမဏော အယန္တိ အယံ သမဏောတိ စ လောကသမ္ပတောတိ စ
 ဘာဝိတတ္တောတိ စ မညမာနော အဟံ ဧတသ္မိံ ဝိဿာသမာပဇ္ဇိံ။ အက္ခိန္တိ
 ကထေသိံ။ အတိတမတ္တောတိ အတိတတ္တော၊ အတိက္ကန္တတ္တော ဟုတွာ
 ဣဒါနိ ကပဏံ ရုဒါမိတိ ပရိဒေဝတိ။ တဿာတိ တဿ အစေလကဿ။
 မြိဗ္ဗေတိ သုပဏ္ဏံ အာလပတိ။ သံယမေတုန္တိ ဣမံ ဂယဝါစံ ရဟဿကာရဏံ
 ရက္ခိတုံ နာသက္ခိံ။ တပ္ပက္ခတော ဟိတိ ဣဒါနိ ဣဒံ ဘယံ မမ တဿ
 အစေလကဿ ပက္ခတော ကောဋ္ဌာသတော သန္တိကာ အာဂတံ၊ ဣတိ

၁-အသမ္ပုဒ္ဓိ(သိ)၊ အသမ္ပုဒ္ဓိ (သျှာ၊ဇု)

၂-သမ္ပုဒ္ဓိ(သိ)၊ သမ္ပုဒ္ဓိ (သျှာ၊ဇု)

၃-ယောပိ သုဟဒယော မိတ္တော အပ္ပညောပိ သပ္ပညောပိ ဝါ (သိ၊ သျှာ)

အတိတတ္ထော ကပဏံ ရုဒါမိတိ။ သုဟဒန္တိ “သုဟဒေါ မမ အယ”န္တိ မည-
မာနော။ ဒုတ္တုလီနေတိ အကုလဇေ နိစေ။ ဒေါသတိ ဧတေဟိ ဒေါသာဒိဟိ
ကာရဏေဟိ ယော ဧဝရူပံ ဂုယံ သံသတိ၊ သော ဗာလော အသံသယံ
ပဗ္ဗတ္တိတော ပရိဝတ္တေတွာ ပါပိတော၊ ဟတောယေဝ နာမာတိ အတ္ထော။

တိရောက္ခဝါစောတိ အတ္တနော ယံ ဝါစံ ကထေတုကာမော၊ တဿာ
တိရောက္ခကတတ္တာ ပဋိစ္ဆန္တဝါစော။ အသတံ ပပိဋ္ဌောတိ အသပ္ပုရိသာနံ
အန္တရံ ပပိဋ္ဌော အသပ္ပုရိသေသု ပရိယာပန္နော။ သင်္ဂတိသု မုဒိရေတိတိ
ယော ဧဝရူပေါ ပရေသံ ရဟဿံ သုတွာဝ ပရိသမဇ္ဈေသု “အသုကေန
အသုကံ နာမ ကတံ ဝါ ဝုတ္တံ ဝါ”တိ ဝါကျံ ဥဒိရေတိ၊ တံ နရံ “အာသိဝိသော
ဒုမ္မုခေါ ပူတိမုခေါ”တိ အာဟု၊ တာဒိသမ္ဘာ ပုရိသာ အာရာ အာရာ သံယမေ၊
ဒူရတော ဒူရတောဝ ဝိရမေယျ၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ နန္တိ အတ္ထော။ မာလမုစ္ဆာဒနဉ္စာတိ
မာလဉ္စ ဒိဗ္ဗံ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓဉ္စ ဥစ္ဆာဒနဉ္စ။ ဩဟာယာတိ ဧတေဒိဗ္ဗအန္ဓာ-
ဒယော သဗ္ဗကာမေ အဇ္ဇေ မယံ ဩဟာယ ဆဇ္ဇေတွာ ဂမိဿာမ။ သုပဏ္ဏ
ပါဏုပဂတာဝ ဟျမ္ဘာတိ ဘော သုပဏ္ဏ ပါဏေဟိ ဥပဂတာဝ တေ အမှာ၊
သရဏံ နော ဟောဟိတိ။

ဧဝံ ပဏ္ဏရကော အာကာသေ ဟေဋ္ဌာသီသကော ဩလမ္ဗန္တော အဋ္ဌဟိ
ဂါထာဟိ ပရိဒေဝိ။ သုပဏ္ဏော တဿ ပရိဒေဝနသဒ္ဓံ သုတွာ “နာဂုရာဇ
အတ္တနော ရဟဿံ အစေလကဿ ကထေတွာ ဣဒါနိ ကိမတ္ထံ ပရိဒေဝသီ”တိ
တံ ဂရဟိတွာ ဂါထမာဟ—

၂၆၆။ “ကော နိဓ တိဏ္ဍံ ဂရဟံ ဥပေတိ၊
အသ္မိံခ လောကေ ပါဏဘူ နာဂရာဇ။
သမဏော သုပဏ္ဏော အထဝါ တွမေဝ၊
ကိံကာရဏာ ပဏ္ဏရက’ဂ္ဂဟိတော”တိ။

တတ္ထ ကော နိဓတိ ဣဓ အမှေသု တိသု ဇနေသု ကော န။ အသ္မိံခတိ ဧတ္ထ
ဣဓတိ နိပါတမတ္ထံ၊ အသ္မိံ လောကေတိ အတ္ထော။ ပါဏဘူတိ ပါဏဘူတော။
အထဝါ တွမေဝါတိ ဥဒါဟု တံယေဝ။ တတ္ထ သမဏံ တာဝ မာ ဂရဟ၊ သော
ဟိ ဥပါယေန တံ ရဟဿံ ပုစ္ဆိ။ သုပဏ္ဏမ္ဘိ မာ ဂရဟ၊ အဟဉ္စိ တဝ ပစ္စတ္တိကောဝ။
ပဏ္ဏရက’ဂ္ဂဟိတောတိ သမ္ပ ပဏ္ဏရက “အဟံ ကိံကာရဏာ သုပဏ္ဏေန ဂဟိ-
တော”တိ စိန္တေတွာ စ ပန အတ္တာနမေဝ ဂရဟ၊ တယာဟိ ရဟဿံ ကထေန္တေန
အတ္တနာဝ အတ္တနော အနတ္ထော ကတောတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

တံ သုတွာ ပဏ္ဍရကော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၆၇။ “သမဏောတိ မေ သမ္ပတက္ခော အဟောသိ၊
 ပိယော စ မေ မနဿ ဘာဝိတက္ခော။
 တဿာဟမက္ခိံ ဝိဝရိံ ဂုယမတ္ထံ၊
 အတိတမက္ခော ကပဏံ ရုဒါမိ”တိ။

တတ္ထ သမ္ပတက္ခောတိ သော သမဏော မယံ “သပ္ပုရိသော အယ”န္တိ
 သမ္ပတဘာဝေါ^၁ အဟောသိ။ ဘာဝိတက္ခောတိ သမ္ဘာဝိတဘာဝေါ^၂ စ မေ
 အဟောသိတိ။

တတော သုပဏ္ဍော စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၆၈။ “န စတ္ထိ သက္ခော အမရော ပထဗျာ၊
 ပညာဝိဓာ နတ္ထိ န နိန္ဒိတဗျာ။
 သစ္စေန ဓမ္မေန မိတိယာ ဒမေန၊
 အလဗ္ဘမဗျာဟရတိ နရော ဣဓ။

၂၆၉။ မာတာ ပိတာ ပရမာ ဗန္ဓဝါနံ၊
 နာဿ တတိယော အနုကမ္ပက’တ္ထိ။
 တေသမ္ပိ ဂုယံ ပရမံ န သံသေ၊
 မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော။

၂၇၀။ မာတာ ပိတာ ဘဂိနိ ဘာတရော စ၊
 သဟာယာ ဝါ ယဿ ဟောန္တိ သပက္ခာ။
 တေသမ္ပိ ဂုယံ ပရမံ န သံသေ၊
 မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော။

၂၇၁။ ဘရိယာ စေ ပုရိသံ ဝဇ္ဇော၊ ကောမာရိ ပိယဘာဏိနိ။
 ပုတ္တရူပယသူပေတာ၊ ဉှတိသံဃပုရက္ခတာ။
 တဿာပိ ဂုယံ ပရမံ န သံသေ၊
 မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော”တိ။

တတ္ထ အမရောတိ အမရဏသဘာဝေါသက္ခော နာမ နတ္ထိ။ ပညာဝိဓာ နတ္ထိတိ
 န-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ ပညာဝိဓာ အတ္ထိတိ အက္ခော။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—

နာဂရာဇံ လောကေ အမရောပိ နတ္ထိ၊ ပညာဝိဇာပိ အတ္ထိ၊ သာ အညေသံ ပညာကောဋ္ဌာသသင်္ခါတာ ပညာဝိဇာ အတ္တနော ဇီဝိတဟေတု န နိဗ္ဗိတဗ္ဗာတိ။ အထ ဝါ ပညာဝိဇာတိ ပညာသဒိသာ န နိဗ္ဗိတဗ္ဗာ နာမ အညာ ဓမ္မဇာတိ နတ္ထိ၊ တံ ကသ္မာ နိဗ္ဗသီတိ။ ယေသံ ပန “ပညာဝိဇာနမ္ပိ န နိဗ္ဗိတဗ္ဗ”န္တိပိ ပါဌော၊ တေသံ ဥဇုကမေဝ။ သစ္စေနာတိအာဒိသု ဝစီသစ္စေန စ သုစရိတဓမ္မေန စ ပညာသင်္ခါတာယ မိတိယာ စ ဣန္ဒြိယဒမေန စ အလန္တံ ဒုလ္လဘံ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတမ္ပိ ဝိသေသံ အဗျာဟရတိ အာဝဟတိ တံ နိပ္ပါဒေတိ နရော ဣဓ၊ တသ္မာ နာရဟသိ အစေလံ နိဗ္ဗိတုံ၊ အတ္တာနမေဝ ဂရဟ။ အစေလေန ဟိ အတ္တနော ပညဝန္တတာယ ဥပါယကုသလတာယ စ ဝဉ္ဇေတွာ တံ ရဟသံ ဂုယံ မန္တံ ပုစ္ဆိတောတိ အတ္ထော။

ပရမာတိ ဧတေ ဥဘော ဗန္ဓဝါနံ ဥတ္တမဗန္ဓဝါ နာမ။ နာဿ တတိယောတိ အဿ ပုဂ္ဂလဿ မာတာပိတူဟိ အညော ဇတိယော သတ္ထော အနုကမ္ပကော နာမ နတ္ထိ၊ မန္တဿ ဘေဒံ ပရိသင်္ကမာနော ပဏ္ဍိတော တေသံ မာတာပိတူနမ္ပိ ပရမံ ဂုယံ န သံသေယျ၊ တံ ပန မာတာပိတူနမ္ပိ အကထေတဗ္ဗံ အစေလကဿ ကထေသီတိ အတ္ထော။ သဟာယာ ဝါတိ သုဟဒယမိတ္တာ ဝါ။ သပက္ခာတိ ပေတ္တေယျမာတုလပိတုစ္ဆာဒယော သမာန-ပက္ခာ ဉာတယော။ တေသမ္ပိတိ ဧတေသမ္ပိ ဉာတိမိတ္တာနံ န ကထေယျ၊ တံ ပန အစေလကဿ ကထေသိ၊ အတ္တနောဝ ကုဇ္ဈဿူတိ ဒီပေတိ။ ဘရိယာ စေတိ ကောမာရိ ပိယဘာဏိနိ ပုတ္တေဟိ စ ရူပေန စ ယသေန စ ဥပေတာ ဝေရူပါ ဘရိယာပိ စေ “အာစိက္ခာဟိ မေ တဝ ဂုယ”န္တိ ဝဒေယျ၊ တဿာပိ န သံသေယျ။

တတော ပရာ—

- ၂၇၂။ “န ဂုယမတ္ထံ ဝိဝရေယျ၊ ရက္ခေယျ နံ ယထာ နိဗ္ဗိ”
န ဟိ ပါတုကတော သာဓု၊ ဂုယော အတ္ထော ပဇာနတာ။
- ၂၇၃။ ထိယာ ဂုယံ န သံသေယျ၊ အမိတ္တဿ စ ပဏ္ဍိတော။
ယော စာမိသေန သံဟိရော၊ ဟဒယတ္ထေနော စ ယော နရော။
- ၂၇၄။ ဂုယမတ္ထံ အသမ္ပုဒ္ဓံ၊ သမ္ပောဓေတိ ယော နရော။
မန္တဘေဒဘယာ တဿ၊ ဒါသဉ္စူတော တိတိက္ခတိ။

၂၇၅။ ယာဝန္တော ပုရိသဿံ'တ္ထိ၊ ဂယံ ဇာနန္တိ မန္တိနံ။
တာဝန္တော တဿ ဥဗ္ဗေဂါ၊ တသ္မာ ဂယံ န ဝိဿဇေ။

၂၇၆။ ဝိဝိစ္စ ဘာသေယျ ဒိဝါ ရဟဿံ၊
ရတ္ထိံ ဂိရံ နာတိဝေလံ ပမုဇ္ဈေ။
ဥပဿုတိကာ ဟိ သုဏန္တိ မန္တိ၊
တသ္မာ မန္တော ခိပ္ပမုပေတိ ဘေဒ"န္တိ—

ပဉ္စ ဂါထာ ဥမင်္ဂဇာတကေ ပဉ္စပဏ္ဍိတပဌေ အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။
တတော ပရာသု—

၂၇၇။ “ယထာဝိ အဿ နဂရံ မဟန္တိ^၁၊
အဒ္ဓါရကံ အာယသံ ဘဒ္ဒဿာလံ။
သမန္တခါတာပရိခါဥပေတံ၊
ဧဝမ္ပိ မေ တေ ဣဓ ဂယုမန္တာ။

၂၇၈။ ယေ ဂယုမန္တာ အဝိကိဏ္ဍဝါစာ၊
ဒဠာ သဒတ္ထေသု နရာ ဒုဇိ၅။
အာရာ အမိတ္တာ ဗျဝဇန္တိ တေဟိ၊
အာသီဝိသာ ဝါ ရိဝ သတ္တုသဃံာ”တိ—

ဒွိသု ဂါထာသု ဘဒ္ဒဿာလန္တိ အာပဏာဒီဟိ သာလာဟိ သမ္ပန္တံ။ သမန္တ-
ခါတာပရိခါဥပေတန္တိ သမန္တခါတာဟိ တီဟိ ပရိခါဟိ ဥပဂတံ။ ဧဝမ္ပိ မေတိ
ဧဝမ္ပိ မယံ တေ ပုရိသာ ခါယန္တိ။ ကတရေ? ယေ ဣဓ ဂယုမန္တာ။ ဣဒံ
ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အဒ္ဓါရကဿ အယောမယနဂရဿ မနုဿာနံ
ဥပဘောဂပရိဘောဂေါ အန္တောဝ ဟောတိ၊ န အပ္ပန္နရိမာ ဗဟိ နိက္ခမန္တိ၊ န
ဗာဟိရာ အန္တော ပဝိသန္တိ၊ အပရာပရံ သဉ္ဇာရော ဆိဇ္ဇတိ၊ ဂယုမန္တာ ပုရိသာ
ဧဝရူပါ ဟောန္တိ၊ အတ္တနော ဂယံ အတ္တနော အန္တောယေဝ ဇီရာပေန္တိ၊ န
အညဿ ကထေန္တိတိ။ ဒဠာ သဒတ္ထေသုတိ အတ္တနော အတ္ထေသု ထိရာ။
ဒုဇိ၅တိ ပဏ္ဍရကနာဂံ အာလပတိ။ ဗျဝဇန္တိတိ ပဋိက္ခမန္တိ။ အာသီဝိသာ
ဝါ ရိဝ သတ္တုသဃံာတိ^၂ ဧတ္ထ ဝါတိ နိပါတမတ္တံ၊ အာသီဝိသာ သတ္တုသဃံာ
ရိဝါတိ? အတ္ထော။ ယထာ အာသီဝိသတော သတ္တုသဃံာ ဇီဝိတုကာမာ

မနုဿာ အာရာ ပဋိက္ကမန္တိ၊ ဧဝံ တေဟိ ဂုယုမန္တေဟိ နရေဟိ အာရာ အဓိတ္တာ ပဋိက္ကမန္တိ၊ ဥပဂန္တုံ ဩကာသံ န လဘန္တိတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝံ သုပဏ္ဏေန ဓမ္မေ ကထိတေ ပဏ္ဍရကော အာဟ—

၂၇၉။ “ဟိတွာ သရံ ပဗ္ဗဇိတော အစေလော၊
နဂ္ဂေါ မုဏ္ဍော စရတိ သာသဟေတု။
တမ္ပိ န ခေါ ပိဝရိံ ဂုယုမတ္ထံ၊
အတ္တာ စ ဓမ္မာ စ အပဂ္ဂတာမှာ။

၂၈၀။ ကထံကရော ဟောတိ သုပဏ္ဍရာဇ၊
ကိံသီလော ကေန ဝတေန ဝတ္ထံ။
သမဏော စရံ ဟိတွာ မမာယိတာနိ၊
ကထံကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ သာသဟေတုတိ နိဿိရိကော ကုစ္ဆိပူရဏတ္ထာယ ခါဒနိယဘော-
ဇနိယေ ပရိယေသန္တော စရတိ။ အပဂ္ဂတာမှာတိ^၁ အပဂတာ ပရိဟိနာမှာ။
ကထံကရောတိ ဣဒံ နာဂရာဇာ တဿ နဂ္ဂဿ သမဏဘာဝံ ဥတွာ
သမဏပဋိပတ္တိံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ။ တတ္ထ ကိံသီလောတိ ကတရေန အာစာ-
ရေန သမန္တာဂတော။ ကေန ဝတေနာတိ ကတရေန ဝတသမာဒါနေန
ဝတ္ထန္တော။ သမဏော စရန္တိ ပဗ္ဗဇာယ စရန္တော တဏှာမမာယိတာနိ ဟိတွာ
ကထံ သမိတပါပသမဏော နာမ ဟောတိ။ သဂ္ဂန္တိ ကထံ ကရောန္တော စ
သုဠ အဂ္ဂံ ဒေဝနဂရံ သော သမဏော ဥပေတိတိ။

သုပဏ္ဍော အာဟ—

၂၈၁။ “ဟိရိယာ တိတိက္ခာယ ဒမေနပေတော၊
အက္ခောဓနော ပေသုဏိယံ ပဟာယ။
သမဏော စရံ ဟိတွာ မမာယိတာနိ၊
ဧဝံကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ဟိရိယာတိ သမ္ပ နာဂရာဇာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနေဟိ ဟိရောတ္တပ္ပေဟိ
တိတိက္ခာသင်္ခါတာယ အဓိဝါသနခန္တိယာ ဣန္ဒြိယဒမေန စ ဥပေတော အကုဇ္ဈန-
သီလော ပိသုဏဝါစံ ပဟာယ တဏှာမမာယိတာနိ စ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇာယ

စရန္တော သမဏော နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံကရောယေဝ စ ဧတာနိ ဟိရိအာဒိနိ
ကုသလာနိ ကရောန္တော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာနန္တိ။

ဣမံ သုပဏ္ဍရာဇဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပဏ္ဍရက္ခော ဇီဝိတံ ယာစန္တော
ဂါထမာဟ—

၂၈၂။ “မာတာဝ ပုတ္တံ တရုဏံ တနုဇ္ဈံ၊
သမ္ဘဿတာ သဗ္ဗဂတ္တံ ဖရေတိ။
ဧဝမ္ပိ မေ တုံ ပါတုရဟု ဒိဇန္တု၊
မာတာဝ ပုတ္တံ အနုကမ္မမာနော”တိ။

တဿတ္ထော—ယထာ မာတာ တနုဇ္ဈံ အတ္တနော သရီရဇာတံ တရုဏံ
ပုတ္တံ သမ္ဘဿတံ၊ ဒိသ္မာ တံ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ထညံ ပါယေန္တိ ပုတ္တ-
သမ္ဘဿေန သဗ္ဗံ အတ္တနော ဂတ္တံ ဖရေတိ၊ နပိ မာတာ ပုတ္တတော ဘာယတိ၊
နပိ ပုတ္တော မာတိတော၊ ဧဝမ္ပိ မေ တုံ ပါတုရဟု ပါတုဘူတော ဒိဇန္တု
ဒိဇရာဇ၊ တသ္မာ မာတာဝ ပုတ္တံ မုဒုကေန ဟဒယေန အနုကမ္မမာနော မံ
ပဿ၊ ဇီဝိတံ မေ ဒေဟိတိ။

အထဿ သုပဏ္ဍော ဇီဝိတံ ဒေန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၈၃။ “ဟန္တဇ္ဇေ တုံ မုဉ္ဇ ဝဓာ ဒုဇိဌ၊
တယော ဟိ ပုတ္တာ န ဟိ အညော အတ္ထိ။
အန္တေဝါသီ ဒိန္နကော အတြဇော စ၊
ရဇဿု ပုတ္တညတရော မေ အဟောသီ”တိ။

တတ္ထ မုဉ္ဇာတိ မုဉ္ဇ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဒုဇိဌတိ တံ အာလပတိ။
အညောတိ အညော စတုတ္ထော ပုတ္တော နာမ နတ္ထိ။ အန္တေဝါသီတိ သိပ္ပံ
ဝါ ဥဂ္ဂဏ္ဍမာနော ပဉ္စံ ဝါ သုဏန္တော သန္တိကေ နိပုတ္တော။ ဒိန္နကောတိ
“အယံ တေ ပုတ္တော ဟောတူ”တိ ပရေဟိ ဒိန္နော။ ရဇဿုတိ အဘိရမဿု။
အညတရောတိ တိသု ပုတ္တေသု အညတရော အန္တေဝါသီ ပုတ္တော မေ တုံ
ဇာတောတိ ဒီပေတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ အာကာသံ ဩတရိတွာ တံ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁-သမ္ဘဿ တံ (သီ၊ ဣ)၊ သမ္ဘဿတာ (သျှာ)

၂-သမ္ဘဿ (သီ)၊ သမ္ဘဿတာ (သျှာ)၊ သမ္ဘဿံ (ဣ)

၃-မုဉ္ဇာတိ မုဉ္ဇ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၀၄။ “ဣစ္စေဝ ဝါကျံ ဝိသဇ္ဇိ သုပဏ္ဏော၊
 ဘုမ္မံ ပတိဋ္ဌာယ ဒိဇော ဒုဇိဝံ။
 မုတ္တဇ္ဇေ တံ သဗ္ဗဘယာတိဝတ္တော၊
 ထလူဒကေ ဟောဟိ မယာဘိဂုတ္တော။

၂၀၅။ အာတင်္ဂိနံ ယထာ ကုသလော ဘိသက္ကော၊
 ပိပါသိတာနံ ရဟဒေါဝ သိတော။
 ဝေသ္မံ ယထာ ဟိမသီတဋ္ဌိတာနံ၊
 ဧဝံဗ္ဗိ တေ သရဏမဟံ ဘဝါမိ”တိ။

တတ္ထ ဣစ္စေဝ ဝါကျန္တိ ဣတိ ဧဝံ ဝစနံ ဝတွာ တံ နာဂရာဇံ ဝိသဇ္ဇိ။
 ဘုမ္မန္တိ သော သယမ္ဗိ ဘုမ္ဗိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဒိဇော တံ ဒုဇိဝံ သမဿာသေန္တော
 မုတ္တော အဇ္ဇေ တံ ဣတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗဘယာနိ အတိဝတ္တော ထလေ စ ဥဒကေ
 စ မယာ အဘိဂုတ္တော ရက္ခိတော ဟောဟိတိ အာဟ။ အာတင်္ဂိနန္တိ
 ဂိလာနာနံ။ ဧဝံဗ္ဗိ တေတိ ဧဝံ အဟံ တဝ သရဏံ ဘဝါမိ။

ဂစ္ဆ တွန္တိ တံ ဥပျောဇေသိ။ သော နာဂရာဇာ နာဂဘဝနံ ပါဝိသိ။
 ဣဘရောပိ သုပဏ္ဏဘဝနံ ဂန္ဓာ “မယာ ပဏ္ဍရကနာဂေါ သပထံ ကတွာ
 သဒ္ဓဟာပေတွာ ဝိသဇ္ဇိတော၊ ကိဒိသံ န ခေါ မယိ တဿ ဟဒယံ၊ ဝိမံ-
 သိဿာမိ န”န္တိ နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ သုပဏ္ဏဝါတံ အကောသိ။ တံ ဒိသ္မာ နာဂေါ
 “သုပဏ္ဏရာဇာ မံ ဂဟေတုံ အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ မညမာနော ဗျာမ-
 သဟဿမတ္တံ အတ္တဘာဝံ မာပေတွာ ပါသာဏေ စ ဝါလုကဉ္စ ဂိလိတွာ
 ဘာရိကော ဟုတွာ နဂုံဋ္ဌိ ဟေဋ္ဌာကတွာ ဘောဂမတ္ထကေ ဖဏံ ဓာရယမာနော
 နိပဇ္ဇိတွာ သုပဏ္ဏရာဇာနံ ခုံသိတုကာမော ဝိယ အဟောသိ။ တံ ဒိသ္မာ
 သုပဏ္ဏော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၀၆။ “သန္ဓိံ ကံတွာ အမိတ္တေန၊ အဏ္ဏဇေန ဇလာဗုဇ။
 ဝိဝရိယ ဒါဋ္ဌိံ သေသိ၊ ကုတော တံ ဘယမာဂတ”န္တိ။

တံ သုတွာ နာဂရာဇာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၀၇။ “သင်္ကေထေဝ အမိတ္တသ္မိံ၊ မိတ္တသ္မိမ္ပိ န ဝိဿသေ။
 အဘယာ ဘယမုပ္ပန္နံ၊ အပိ မူလာနိ ကန္တတိ။

၂၀၈။ ကထံ န ဝိဿသေ ဘျမ္ပိ၊ ယေနာသိ ကလဟော ကတော။
 နိစ္စယတ္တေန ဌာတဗ္ဗံ၊ သော ဒိသဗ္ဗိ န ရဇ္ဇတိ။

၂၈၉။ ဝိဿာသယေ န စ တံ ဝိဿယေယျ၊
 အသင်္ကိတော သင်္ကိတော စ ဘဝေယျ။
 တထာ တထာ ဝိညူ ပရက္ကမေယျ၊
 ယထာ ယထာ ဘာဝံ ပရော န ဇညာ”တိ။

တတ္ထ အဘယာတိ အဘယဌာနဘူတာ မိတ္တမှာ ဘယံ ဥပ္ပန္နံ ဇီဝိတသင်္ခါ-
 တာနိ မူလာနေဝ ကန္တတိ။ ဘျဉ္စိတိ တသ္မိံ။ ယေနာသီတိ ယေန သဒ္ဓိံ
 ကလဟော ကတော အဟောသိ။ နိစ္စယတ္ထေနာတိ နိစ္စပဋိယတ္ထေန။ သော
 ဒိသန္တိ န ရဇ္ဇတိတိ ယော နိစ္စယတ္ထေန အဘိတိဌတိ။ သော အတ္တနော သတ္တုဟိ
 သဒ္ဓိံ ဝိဿာသဝသေန န ရဇ္ဇတိ။ တတော တေသံ ယထာကာမကရဏီယော
 န ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဝိဿာသယေတိ ပရံ^၁ အတ္တနိ ဝိဿာသယေ၊ တံ
 ပန သယံ န ဝိဿသေယျ။ ပရေန အသင်္ကိတော အတ္တနာ စ သော^၂ သင်္ကိတော
 ဘဝေယျ။ ဘာဝံ ပရောတိ ယထာ ယထာ ပဏ္ဍိတော ပရက္ကမတိ။ တထာ တထာ
 တဿ ပရော ဘာဝံ န ဇာနာတိ။ တသ္မာ ပဏ္ဍိတေန ဝီရိယံ ကာတဗ္ဗမေဝါတိ
 ဒိပေတိ။

ဣတိ တေ အညမညံ သလ္လပိတွာ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ ဥဘောပိ အစေ-
 လကဿ အဿမံ အဂမိံသု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၉၀။ “တေ ဒေဝဝဏ္ဏာ သုခုမာလရူပါ၊
 ဥဘော သမာ သုဇယာ ပုညခန္ဓာ။
 ဥပါဂမုံ ကရမ္ပိယံ^၃ အစေလံ၊
 မိဿိဘူတာ အဿဝါဟာဝ နာဂါ”တိ။

တတ္ထ သမာတိ သမာနရူပါ သဒိသသဏ္ဌာနာ ဟုတွာ။ သုဇယာတိ
 သုဝယာ^၄ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပုညခန္ဓာတိ ကတကုသလတာယ
 ပုညက္ခန္ဓာ ဝိယ။ မိဿိဘူတာတိ ဟတ္ထေန ဟတ္ထံ ဂဟေတွာ ကာယမိဿိဘာဝံ
 ဥပဂတာ။ အဿဝါဟာဝ နာဂါတိ ဓုရေ ယုတ္တကာ ရထဝါဟာ ဒွေ အဿာ
 ဝိယ ပုရိသနာဂါ တဿ အဿမံ အဂမိံသု။

ဂန္ဓာ စ ပန သုပဏ္ဏရာဇာ စိန္တေသိ “အယံ နာဂရာဇာ အစေလကဿ ဇီဝိတံ
 န ဒဿတိ၊ ဧတံ ဒုဿိလံ န ဝန္တိဿာမိ”တိ။ သော ဗဟိ ဌတွာ နာဂရာဇာနမေဝ
 တဿ သန္တိကံ ပေသေသိ။ တံ သန္ဓာယ သတ္တာ ဣတရံ ဂါထမာဟ။

၁-ယော (က)

၃-ကာဒမ္ပိယံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-အတ္တာဝ တံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၄-သုဇယောတိ သုစယော (သီ၊ ဣ)

၂၉၁။ “တတော ဟဝေ ပဏ္ဍရကော အစေလံ၊
 သယမေဝုပါဂမ္မ ဣဒံ အဝေါစ။
 မုတ္တု’ဇ္ဇဟံ သဗ္ဗဘယာတိဝတ္တော၊
 န ဟိ နူန တုယံ မနသော ပိယ’မှာ”တိ။

တတ္ထ ပိယ’မှာတိ ဒုဿီလ နဂ္ဂဘောဂ္ဂ မုသာဝါဒိ နူန မယံ တဝ မနသော
 န ပိယာ အဟုမှာတိ ပရိဘာသိ။

တတော အစေလော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၉၂။ “ပိယော ဟိ မေ အာသိ သုပဏ္ဍရာဇာ၊
 အသံသယံ ပဏ္ဍရကေန သစ္စံ။
 သော ရာဂရတ္တောဝ အကာသိ’မေတံ၊
 ပါပကမ္မံ သမ္ပဇာနော န မောဟာ”တိ။

တတ္ထ ပဏ္ဍရကေနာတိ တယာ ပဏ္ဍရကေန သော မမ ပိယတရော
 အဟောသိ၊ သစ္စမေတံ။ သောတိ သော အဟံ တသ္မိံ သုပဏ္ဍေ ရာဂေန
 ရတ္တော ဟုတွာ ဧတံ ပါပကမ္မံ ဇာနန္တောဝ အကာသိ’ န မောဟေန
 အဇာနန္တောတိ။

ဤ သုတွာ နာဂရာဇာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၂၉၃။ “န မေ ပိယံ အပ္ပိယံ ဝါပိ ဟောတိ၊
 သမ္ပဿတော လောကမိမံ ပရဉ္စ။
 သုသညတနဉ္စိ ပိယဉ္စနေန၊
 အသညတော လောကမိမံ စရာသိ။

၂၉၄။ အရိယာဝကာသောသိ အနရိယောဝါသိ၊
 အသညတော သညတသန္တိကာသော။
 ကဏှာဘိဇာတိကောသိ အနရိယရူပေါ၊
 ပါပံ ဗဟံ ဒုစ္စရိတံ အစာရီ”တိ။

တတ္ထ န မေတိ အတ္တေ ဒုဿီလ နဂ္ဂ မုသာဝါဒိ ပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ ဣမဉ္စ ပရဉ္စ
 လောကံ သမ္ပဿတော ပိယံ ဝါ မေ အပ္ပိယံ ဝါပိ မေတိ န ဟောတိ၊ တံ ပန
 သုသညတနံ သီလဝန္တာနံ ဗျဉ္စနေန ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂေန အသညတော ဟုတွာ ဣမံ
 လောကံ ဝဉ္စေန္တော စရာသိ။ အရိယာဝကာသောသိတိ အရိယပဋိရူပကောသိ။

အသညတောတိ ကာယာဒီဟိ အသညတောသိ။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိကောတိ
ကာဠကသဘာဝေါ။ အနရိယရူပေါတိ အဟိရိကသဘာဝေါ။ အစာရီတိ
အကာသိ။

ဣတိ တံ ဂရဟိတွာ ဣဒါနိ အဘိသပန္နော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၂၉၅။ “အဒုဋ္ဌဿံ တုဝံ ဒုတ္တိ၊ ဒုတ္တိ စ ပိသုဏော စသိ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ မုဒ္ဒါ တေ ဖလတု သတ္တဓာ”တိ။

တဿတ္ထော—အတ္ထေ ဒုတ္တိ တံ အဒုဋ္ဌဿ မိတ္တဿ ဒုတ္တိ စသိ၊ ပိသုဏော
စသိ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန မုဒ္ဒါ တေ သတ္တဓာ ဖလတုတိ။

ဣတိ နာဂရာဇဿ သပန္နဿေဝ အစေလကဿ သီသံ သတ္တဓာ ဖလိ။
နိသိန္နဋ္ဌာနေယေဝဿ ဘူမိ ဝိဝရံ အဒါသိ။ သော ပထဝီ ပရိသိတွာ အဝိစိမ္မိ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ နာဂရာဇသုပဏ္ဏရာဇာနောပိ အတ္တနော ဘဝနမေဝ အဂမိံသု။ သတ္တာ
တဿ ပထဝီ ပရိဋ္ဌဘာဝံ ပကာသေန္တော ဩသာနဂါထမာဟ—

၂၉၆။ “တသ္မာ ဟိ မိတ္တာနံ န ဒုတ္တိတဗ္ဗံ၊
မိတ္တဒုတ္တာ ပါပိယော နတ္ထိ အညော။
အာသိတ္တသတ္ထော နိဟတော ပထဗျာ၊
ဣန္ဒဿ ဝါကျေန ဟိ သံဝရေ ဟတော”တိ။

တတ္ထ တသ္မာတိ ယသ္မာ မိတ္တဒုတ္တိကမ္မဿ ဖရသော ဝိပါကော၊ တသ္မာ။
အာသိတ္တသတ္ထောတိ အာသိတ္တဝိသေန သတ္ထော။ ဣန္ဒဿာတိ နာဂိန္ဒဿ
ဝါကျေန။ သံဝရေတိ “အဟံ သံဝရေ ဌိတောသ္မိ”တိ ပဋိညာယ ဧဝံ ပညာတော
အာဇီဝကော ဟတောတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဒေဝ-
ဒတ္ထော မုသာဝါဒံ ကတွာ ပထဝီ ပရိဋ္ဌာယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ အစေလကော ဒေဝဒတ္ထော အဟောသိ၊ နာဂရာဇာ
သာရိပုတ္တော၊ သုပဏ္ဏရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ပဏ္ဏရနာဂရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌမာ။

၉-သမ္ဗုလ္လာဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၁၉)

ကော ဝေဓမာနာတိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော မလ္လိကံ ဒေဝိ အာရမ္ဘ ကထေသိ။ ဝတ္ထု ကုမ္မာသပိဏ္ဍိဇာတကော^၁ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ သာ ပန တထာဂတဿ တိဏ္ဍိ ကုမ္မာသပိဏ္ဍိကာနံ ဒါနာနုဘာဝေန တံ ဒိဝသညေဝ ရညော အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ ပတွာ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိတာဒီဟိ၊ ပဉ္စဟိ ကလျာဏဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတာ ဉာဏသမ္ပန္နာ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာယိကာ ပတိဒေဝတာ အဟောသိ။ တဿာ ပတိဒေဝတာဘာဝေါ သကလနဂရေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော မလ္လိကာ ဒေဝိ ကိရ ဝတ္ထသမ္ပန္နာ ဉာဏသမ္ပန္နာ ပတိဒေဝတာ”တိ။ သတ္ထာ အာဂန္တော “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသာ ဝတ္ထသမ္ပန္နာ ပတိဒေဝတာယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ရညော သောတ္ထိသေနော နာမ ပုတ္တော အဟောသိ။ တံ ရာဇာ ဝယပ္ပတ္တံ ဥပရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌပေသိ၊ သမ္ဗုလ္လာ နာမဿ အဂ္ဂမဟေသိ အဟောသိ ဥတ္တမရူပဓရာ သရီရပ္ပဘာသမ္ပန္နာ၊ နိဝါတေ ဇလမာနာ ဒီပသိခါ ဝိယ ခါယတိ။ အပရဘာဂေ သောတ္ထိသေနဿ သရီရေ ကုဋ္ဌံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝေဇ္ဇော တိကိစ္ဆိတုံ နာသက္ခိံသု။ သော ဘိဇ္ဇမာနေ ကုဋ္ဌေ ပဋိကူလော ဟုတွာ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ပတွာ “ကော မေ ရဇ္ဇေန အတ္ထော၊ အရညေ အနာထမရဏံ မရိဿာမီ”တိ ရညော အာရောစာပေတွာ ဣတ္ထာဂါရံ ဆဇ္ဇေတွာ နိက္ခမိ။ သမ္ဗုလ္လာ ဗဟူဟိ ဥပါယေဟိ နိဝတ္တိယမာနာပိ အနိ- ဝတ္တိတွာဝ “အဟံ တံ သာမိကံ အရညေ ပဋိဇဉ်ဿာမီ”တိ ဝတွာ သဒ္ဓိညေဝ နိက္ခမိ။ သော အရညံ ပဝိသိတွာ သုလဘမူလဖလာဖလေ ဆာယုဒကသမ္ပန္နေ ပဒေသေ ပဏ္ဏသလံ ကတွာ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ ရာဇဓိတာ တံ ပဋိဇဉ်။ ကထံ? သာ ဟိ ပါတော ဝုဋ္ဌာယ အဿမပဒံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ပါနိယပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌ- ပေတွာ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ မုခဓောဝနဉ္စ ဥပနာမေတွာ မုခေ ဓောတေ နာနာဩသ- ဓာနိ ဝိသိတွာ တဿ ဝဏေ မက္ခေတွာ မဇုရမဇုရာနိ ဖလာဖလာနိ ခါဒါ- ပေတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဟတ္ထေသု ဓောတေသု “အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ ဒေဝါ”တိ ဝတွာ ဝန္တိတွာ ပစ္ဆိမဏိတ္တိအင်္ဂသကေ အာဒါယ ဖလာဖလတ္ထာယ အရညံ ပဝိသိတွာ ဖလာဖလာနိ အာဟရိတွာ ကေမန္တေ ဌပေတွာ သဋ္ဌေန ဥဒကံ အာဟရိတွာ နာနာစုဏ္ဏေဟိ စ မတ္တိကာဟိ စ သောတ္ထိသေနံ နှာပေတွာ

၁-ခု ၅-၁၇၂-ပိဋက။ ၂-ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိကာဒီဟိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

ပုန မရရဖလာဖလာနိ ဥပနာမေတိ။ ပရိဘောဂါဝသာနေ ဝါသိတပါနိယံ ဥပနေတွာ သယံ ဖလာဖလာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပဒရသန္တရံ သံဝိဒဟိတွာ တသ္မိံ တတ္ထ နိပဇ္ဇေ တဿ ပါဒေ ဓောဝိတွာ သီသပရိကမ္မပိဋ္ဌိပရိကမ္မပါဒပရိကမ္မာနိ ကတွာ သယနပဿံ ဥပဂန္တာ နိပဇ္ဇတိ။ ဧတေနုပါယေန သာမိကံ ပဋိဇဉ်တိ။

သာ ဧကဒိဝသံ အရညေ ဖလာဖလံ အာဟရန္တိ ဧကံ ဂိရိကန္တရံ ဒိသ္မာ သီသတော ပစ္စိံ ဩတာရေတွာ ကန္တရတိရေ ဌပေတွာ “နှာယိဿာမိ”တိ ဩတရိတွာ ဟလိဒ္ဓါယ သရီရံ ဥဗ္ဗဇေတွာ နတွာ သုဓောတသရိရာ ဥတ္တရိတွာ ဝါကစီရံ နိဝါသေတွာ ကန္တရတိရေ အဋ္ဌာသိ။ အထဿာ သရီရပ္ပဘာယ ဝနံ ဧကောဘာသံ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ဒါနဝေါ ဂေါစရတ္ထာယ စရန္တော တံ ဒိသ္မာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ဂါထာဒွယံ အာဟ—

၂၉၇။ “ကာ ဝေဓမာနာ ဂိရိကန္တရာယံ၊
ဧကာ တုဝံ တိဋ္ဌသိ သံဟိတူရ။
ပုဋ္ဌာသိ မေ ပါဏိပမေယျမဇ္ဈေ၊
အက္ခာဟိ မေ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ စ။

၂၉၈။ ဩဘာသယံ ဝနံ ရမ္မံ၊ သိဟဗျုပ္ပနိသေဝိတံ။
ကာ ဝါ တွမသိ ကလျာဏိ၊ ကဿ ဝါ တံ သုမဇ္ဈိမေ။
အဘိဝါဒေမိ တံ ဘဒ္ဒေ၊ ဒါနဝါဟံ နမတ္ထု တေ”တိ။

တတ္ထ ကာ ဝေဓမာနာတိ နာနမတ္တတာယ သီတဘာဝေန ကမ္မမာနာ။ သံဟိတူရတိ သမ္ပိဏ္ဍိတူရ ဥတ္တမဉ္စိရလက္ခဏေ။ ပါဏိပမေယျမဇ္ဈေတိ ဟတ္ထေန မိနိတဗ္ဗမဇ္ဈေ။ ကာ ဝါ တွန္တိ ကာ နာမ ဝါ တံ ဘဝသိ။ အဘိဝါဒေမိတိ ဝန္တာမိ။ ဒါနဝါဟန္တိ အဟံ ဧကော ဒါနဝေါ၊ အယံ နမက္ကာရော တဝ အတ္ထု၊ အဉ္ဇလိံ တေ ပဂ္ဂဏှာမိတိ အဝစ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၉၉။ “ယော ပုတ္တော ကာသိရာဇဿ၊ သောတ္ထိသေနောတိ တံ ဝိဒူ။
တဿာဟံ သမ္ဗုဒ္ဓာ ဘရိယာ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဒါနဝ။
အဘိဝါဒေမိ တံ ဘန္တေ၊ သမ္ဗုဒ္ဓာဟံ နမတ္ထု တေ။

၃၀၀။ ဝေဒေဟပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဝနေ ဝသတိ အာတုရော။
တမဟံ ရောဂသမ္ပတ္တံ၊ ဧကာ ဧကံ ဥပဋ္ဌဟံ။

၃၀၁။ အဟဉ္ဇ ဝနမုဉ္ဇာယ၊ မရမံသံ မိဂါဗိလံ။
ယဒါဟရာမိ တံ ဘက္ခော၊ တဿ နူနဇ္ဇ နာဓတိ”တိ။

တတ္ထ ဝေဒေဟပုတ္တောတိ ဝေဒေဟရာဇမိတာယ ပုတ္တော။ ရောဂသမ္ပတ္တိ
ရောဂဝိဋ္ဌိတံ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ဥပဋ္ဌဟာမိ ပဋိဇဂ္ဂါမိ။ “ဥပဋ္ဌိတာ”တိပိ ပါဠော။
ဝနမုဉ္ဇာယာတိ ဝနံ ဥဉ္ဇေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယံ စရိတွာ။ မရမံသန္တိ နိဗ္ဗန္တိကံ မရဉ္စ
မိဂါဗိလမံသဉ္စ သီဟဗျုပ္ပမိဂေဟိ ခါဒိတမံသတော အတိရိတ္တကောဋ္ဌာသံ။
တံ ဘက္ခောတိ ယံ အဟံ အာဟရာမိ၊ တံ ဘက္ခောဝ သော မမ သာမိကော။
တဿ နူနဇ္ဇာတိ တဿ မညေ အဇ္ဇ အာဟာရံ အလဘမာနဿ သရီရံ
အာတပေ ပက္ခိတ္တပဒုမံ ဝိယ နာဓတိ ဥပတပ္ပတိ မိလာယတိ။

တတော ပရံ ဒါနဝဿ စ တဿာ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာယော ဟောန္တိ—

၃၀၂။ “ကိံ ဝနေ ရာဇပုတ္တေန၊ အာတုရေန ကရိဿသိ။
သမ္ဗုလေ ပရိစိဏ္ဍေန၊ အဟံ ဘက္ခာ ဘဝါမိ တေ။

၃၀၃။ သောကဉ္စာယ ဒုရတ္တာယ၊ ကိံ ရူပံ ဝိဇ္ဇတေ မမ။
အညံ ပရိယေသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ အဘိရူပတရံ မယာ။

၃၀၄။ ဧဟိ’မံ ဂိရိမာရယ၊ ဘရိယာ မေ စတုဿတာ။
တာသံ တွံ ပဝရာ ဟောဟိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ။

၃၀၅။ နူန တာရကဝဏ္ဏာဘေ၊ ယံ ကိဉ္စ မနသိစ္ဆသိ။
သဗ္ဗံ တံ ပစုရံ မယံ၊ ရမဿုဇ္ဇ မယာ သဟ။

၃၀၆။ နော စေ တုဝံ မဟေသေယျံ၊ သမ္ဗုလေ ကာရယိဿသိ။
အလံ တွံ ပါတရာသာယ၊ ပဏှေ ဘက္ခာ ဘဝိဿသိ။

၃၀၇။ တဉ္စ သတ္တဇဇော လုဒ္ဒေါ၊ ကဋ္ဌာရော ပုရိသာဒကော။
ဝနေ နာထံ အပဿန္တိ၊ သမ္ဗုလံ အဂ္ဂဟိ ဘုဇေ။

၃၀၈။ အဓိပန္နာ ပိသာစေန၊ လုဒ္ဒေနာမိသစက္ခုနာ။
သာ စ သတ္တုဝသံ ပတ္တာ၊ ပတိမေဝါနုသောစတိ။

၃၀၉။ န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ ယံ မံ ခါဒေယျ ရက္ခသော။
ယဇ္ဇ မေ အယျပုတ္တဿ၊ မနော ဟေဿတိ အညထာ။

၃၁၀။ န သန္တိ ဒေဝါ ပဝသန္တိ နုန၊
န ဟိ နုန သန္တိ ဣဓ လောကပါလာ။
သဟဿာ ကရေန္တာန'မသညတနံ၊
န ဟိ နုန သန္တိ ပဋိသေမိတာရေ'တိ။

တတ္ထ ပရိစိတ္တေနာတိ တေန အာတုရေန ပရိစိတ္တေန ကိံ ကရိဿသိ။
သောကဇ္ဇာယာတိ သောကာတုရယ။ “သောကဇ္ဇာယာ”တိပိ ပါဌော၊
သောကေ ဌိတာယာတိ အတ္ထော။ ဒုရတ္တာယာတိ ဒုဂ္ဂတကပဏဘာဝပ္ပတ္တယ
အတ္တဘာဝါယ။ ဧဟိ'မန္တိ မာ တံ ဒုရတ္တာမှိတိ စိန္တယိ၊ ဧတံ မမ ဂိရိမှိ ဒိဗ္ဗ-
ဝိမာနံ၊ ဧဟိ ဣမံ ဂိရိံ အာရဟ။ စတုဿတာတိ တသ္မိံ မေ ဝိမာနေ အပရာပိ
စတုဿတာ ဘရိယာယော အတ္ထိ။ သဗ္ဗံ တန္တိ ယံ ကိန္တိ ဥပဘောဂပရိဘောဂ-
ဝတ္ထဘရဏာဒိကံ ဣစ္ဆသိ၊ သဗ္ဗံ တံ နုန မယံ ပစုရံ ဗဟံ သုလဘံ၊ တသ္မာ မာ
ကပဏာမှိတိ စိန္တယိ၊ ဧဟိ မယာ သဟ ရမဿူတိ ဝဒတိ။

မဟေသေယျန္တိ “ဘဒ္ဒေ သမ္ဗုလေ နော စေ မေ တံ မဟေသိဘာဝံ
ကာရေဿသိ၊ ပရိယတ္တာ တံ မမ ပါတရာသာယ၊ တေန တံ ဗလက္ကာရေန
ဝိမာနံ နေဿာမိ၊ တတြ မံ အသင်္ဂဏန္တိ မမ သွေ ပါတောဝ ဘက္ခာ
ဘဝိဿသိ”တိ ဧဝံ ဝတ္တာ သော သတ္တဟိ ဇဋ္ဌာဟိ သမန္နာဂတော လုဒ္ဒကော
ဒါရုဏော နိက္ခန္တဒန္တော တံ တသ္မိံ ဝနေ ကိန္တိ အတ္တနော နာထံ အပဿန္တိ
သမ္ဗုလံ ဘုဇေ အဂ္ဂဟေသိ။ အဓိပန္နာတိ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌာ။ အာမိသစက္ခုနာတိ
ကိလေသလောလေန။ ပတိမေဝါတိ အတ္တနော အစိန္နေတွာ ပတိမေဝ
အနုသောစတိ။ မနော ဟေဿတိတိ မံ စိရာယန္တိ ဝိဒိတွာ အညထာ စိတ္တံ
ဘဝိဿတိ။ န သန္တိ ဒေဝါတိ ဣဒံ သာ ဒါနဝေန ဘုဇေ ဂဟိတာ ဒေဝ-
တုဇ္ဈာပနံ ကရေန္တိ အာဟ။ လောကပါလာတိ ဝေရူပါနံ သီလဝန္တိနံ
ပတိဒေဝတာနံ ပါလကာ လောကပါလာ နုန ဣဓ လောကေ န သန္တိတိ
ပရိဒေဝတိ။

အထဿာ သီလတေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္မိ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနံ
ဥဏှာကာရံ ဒဿေသိ။ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဝဇီရံ
အာဒါယ ဝေဂေန ဂန္တာ ဒါနဝဿ မတ္တကေ ဌတွာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၁၁။ “ဣတ္ထိနမေသော ပဝရာ ယသသိနိ၊
သန္တာ သမာ အဂ္ဂိရိဝုဂ္ဂတေဇာ။
တဉ္ဇေ တုဝံ ရက္ခသာဒေသိ ကညံ၊
မုဒ္ဒါ စ ဟိ သတ္တဓာ တေ ဖလေယျ။
မာ တုံ ဒဟိ မုဉ္ဇ ပတိဗ္ဗတာယာ”တိ။

တတ္ထ သန္တာတိ ဥပသန္တာ၊ အထ ဝါ ပဏ္ဍိတာ ဉာဏသမ္ပန္တာ။ သမာတိ
ကာယဝိသမာဒိဝိရဟိတာ။ အဒေသိတိ ခါဒသိ။ ဖလေယျာတိ ဣမိနာ မေ
ဣန္ဒြိယဓိရေန ပဟရိတွာ မုဒ္ဒါ၂ ဘိဇ္ဇေထ။ မာ တုံ ဒဟိတိ တုံ ဣမံ ပတိဗ္ဗတံ မာ
တာပေယျာသိတိ။

“တံ သုတွာ ဒါနဝေါ သမ္ဗုလံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သက္ကော “ပုနပိ ဧသ ဧဝရူပံ ကရေယျာ”တိစိန္တေတွာ ဒါနံ ဒေဝသင်္ခလိကာယ ဗန္ဓိတွာ ပုန အနာဂမနာယ တတိယေ ပဗ္ဗတန္တရေ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ရာဇဓိတရံ အပ္ပမာဒေန ? ဩဝဒိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ ရာဇဓိတာပိ အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ စန္ဒာလောကေန အဿမံ ပါပုဏိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အဋ္ဌ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၁၂။ “သာ စ အဿမမာဂန္တိ၊ ပမုတ္တာ ပုရိသာဒကာ။
 နိဠံ ပဋ္ဌိနံ သကုဏီဝ၊ ဂတသိင်္ဂံ အာလယံ။

၃၁၃။ သာ တတ္ထံ ပရိဒေဝေသိ၊ ရာဇပုတ္တိံ ယသသိနိ။
သဗ္ဗုလ္လာ ဥတုမတ္တက္ခာ၊ ဝနေ နာထံ အပဿန္တိ။

၃၁၄။ သမဏေ ပြာဟ္မဏေ ဝဇ္ဇေ၊ သမ္ပန္နစရဏေ ဣသေ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ ဘုမ္မံသရဏံ ဂတာ။

၃၁၅။ ဝန္တေ သီဟေ စ ဗျဉ္ဇေ စ၊ ယေ စ အညေ ဝနေ မိဂါ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမံမိ သရဏံ ဂတာ။

၃၁၆။ တိဏာ လတာနိ ဩသရော၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ ဘုမ္မံသရဏံ ဂတာ။

၃၁၇။ ဝဋ္ဌေ ဣန္ဒြိယဝရိသာမံ၊ ရတ္ထိံ နက္ခတ္တမာလိနိံ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုပ္ပံ သရဏံ ဂတော။

၁-ပတ်ဗ္ဗတာ သာတိ (သီ၊ သျှာ)၊ ပတ်ဗ္ဗတာ ယာတိ (ဇု)

၂-ပဟဋ္ဌံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-အပ္ပမာဒါ ဟောဟိတိ (က)

၃၁၈။ ဝန္တေ ဘာဂီရထိံ ဂင်္ဂံ၊ သဝန္တိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှံမှိ သရဏံ ဂတာ။

၃၁၉။ ဝန္တေ အဟံ ပဗ္ဗတရာဇသေဋ္ဌံ၊ ဟိမဝန္တံ သိလုစ္စယံ။
ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ၊ တုမှံမှိ သရဏံ ဂတာ”တိ။

တတ္ထ နိဋ္ဌံ ပဋိနံ သကုဏီဝါတိ^၁ ယထာ သကုဏီကာ မုခတုဏ္ဏကေန ဂေါစရံ ဂဟေတွာ ကေနစိ ဥပဒ္ဒဝေန သကုဏပေါတကာနံ ပဋိနတ္တာ ပဋိနံ သကုဏီနိဋ္ဌံ^၂ အာဂစ္ဆေယျ၊ ယထာ ဝါ ဂတသိင်္ဂံ^၃ နိက္ခန္တဝစ္ဆကံ အာလယံ သုညံ ဝစ္ဆကသလံ ဝစ္ဆဂိဋ္ဌိနိ ဓေန အာဂစ္ဆေယျ၊ ဧဝံ သုညံ အဿမံ အာဂစ္ဆိတိ အတ္ထော။ တဒါ ဟိ သောတ္ထိသေနော သမ္ဗုဒ္ဓာယ စိရမာနာယ “ဣတ္ထိယော နာမ လောလာ၊ ပစ္စာမိတ္တမ္ပိ မေ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ ပရိသင်္ကန္တော ပဏ္ဏသလတော နိက္ခမိတွာ ဂစ္ဆန္တရံ ပဝိသိတွာ နိသိဒ္ဓိ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ ဥတုမတ္တက္ခာတိ သောကဝေဂသဉ္စာတေန ဥဏှေန ဥတုနာ မန္တလောစနာ^၃။ အပဿန္တိတိ တသ္မိံ ဝနေနာထံ အတ္တနော ပတိံ အပဿန္တိ ဣတော စိတော စ သန္ဓာဝမာနာ ပရိဒေဝေသိ။

တတ္ထ သမဏေ ဗြာဟ္မဏေတိ သမိတပါပဗာဟိတပါပေ သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ။ သမ္ဗန္တစရဏေတိ သဟ သီလေန အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ ဝသေန စ သမ္ဗန္တစရဏေ ဣသေ ဝန္တေတိ ဧဝံ ဝတွာ ရာဇပုတ္တံ အပဿန္တိ တုမှာကံ သရဏံ ဂတာ အမှိ။ သစေ မေ သာမိကဿ နိသိန္နဌာနံ ဇာနာထ၊ အာစိက္ခ-
ထာတိ ပရိဒေဝေသိတိ အတ္ထော။ သေသဂါထာသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တိဏာ
လတာနိ ဩသဓျောတိ အန္တောဗေဂ္ဂုဗဟိသာရတိဏာနိ စ လတာနိ စ အန္တော-
သာရဩသမိယော စ။ ဣမံ ဂါထံ တိဏာဒီသု နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာ သန္ဓာယာဟ။
ဣန္ဒြိယဝိသုဓန္တိ ဣန္ဒြိယဝိပုပ္ဖသမာနဝဏ္ဏံ။ နက္ခတ္တမာလိနိန္တိ နက္ခတ္တပဋိပေါဋိသ-
မန္တာဂတံ။ တုမှံမှိတိ ရတ္ထိံ သန္ဓာယ တမ္ပိ အမှိတိ အာဟ။ ဘာဂီရထိံ ဂင်္ဂန္တိ
ဧဝံပရိယာယနာမိကံ ဂင်္ဂံ။ သဝန္တိနန္တိ အညာသံ ဗဟူနံ နဒီနံ ပဋိဂ္ဂါဟိကံ။
ဂင်္ဂါယ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ ဟိမဝန္တေပိ ဒေသေဝ နယော။

တံ ဧဝံ ပရိဒေဝမာနံ ဒိသ္မာ သောတ္ထိသေနော စိန္တေသိ “အယံ အတိဝိယ ပရိဒေဝတိ၊ န ခေါ ပနဿာ ဘာဝံ ဇာနာမိ၊ သစေ မယိ သိနေဟေန ဧဝံ

၁-နိဋ္ဌံ ဖလိနသကုဏီဝါတိ (သိ၊ ဣ)၊ နိဋ္ဌံ ဖလိနသကုဏီဝါတိ (သျှာ)

၂-ဖလိနတ္တာ ဖလိနသကုဏီ နိဋ္ဌံ (သိ၊ ဣ)၊ ဖလိနတ္တာ ဖလိနသကုဏီ နိဋ္ဌံ (သျှာ)

၃-မတ္တလောစနာ (သိ၊ ဣ)

ကရောတိ၊ ဟဒယမ္ပိဿာ ဖလေယျ၊ ပရိဂ္ဂဟိဿာမိ တာဝ န”န္တိ ဂန္ဓာ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ နိဿိဒိ။ သာပိ ပရိဒေဝမာနာဝ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရံ ဂန္ဓာ တဿ ပါဒေ ဝန္တိဘွာ “ကုဟိ” ဂတောသိ ဒေဝါ”တိ အာဟ။ အထ နံ သော “ဘဒ္ဒေ တုံ အညေသု ဒိဝသေသု န ဣမာယ ဝေလာယ အာဂစ္ဆသိ၊ အဇ္ဇ အဘိဿာယံ အာဂတာသိ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၃၂၀။ “အဘိဿာယံ ဝတာဂဉ္စိ၊ ရာဇပုတ္တိ ယသသိနိ။
ကေန နုဇ္ဇ သမာဂစ္ဆိ၊ ကော တေ ပိယတရော မယာ”တိ။

အထ နံ သာ “အဟံ အယျပုတ္တ ဖလာဖလာနိ အာဒါယ အာဂစ္ဆန္တိ ဧကံ ဒါနဝံ ပဿိ”။ သော မယိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ မံ ဟတ္ထေ ဂဏှိတွာ ‘သစေ မမ ဝစနံ န ကရောသိ၊ ခါဒိဿာမိ တ’န္တိ အာဟ။ အဟံ တာယ ဝေလာယ တညေဝ အနုသောစန္တိ ဧဝံ ပရိဒေဝိ”န္တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၂၁။ “ဣဒံ ခေါဟံ တဒါဝေါစံ၊ ဂဟိတာ တေန သတ္တုနာ။
န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ ယံ မံ ခါဒေယျ ရက္ခသော။
ယဉ္ဇ မေ အယျပုတ္တဿ၊ မနော ဟေဿတိ အညထာ”တိ။

အထဿ သေသမ္ပိ ပဝတ္တိ” အာရောစေန္တိ “တေန ပနာဟံ ဒေဝ ဒါနဝေန ဂဟိတာ အတ္တာနံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ အသက္ကောန္တိ ဒေဝတုဇ္ဈာပနကမ္ပံ အကာသိ”။ အထ သက္ကော ဝဇီရဟတ္ထော အာဂန္ဓာ အာကာသေ ဌိတော ဒါနဝံ သန္တဇ္ဇေတွာ မံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ တံ ဒေဝသင်္ခလိကာယ ဗန္တိတွာ တတိယေ ပဗ္ဗတန္တရေ ခိပိတွာ ပက္ကာမိ၊ ဧဝါဟံ သက္ကံ နိဿာယ ဇီဝိတံ လဘိ”န္တိ အာဟ။ တံ သုတွာ သောတ္ထိသေနော “ဘဒ္ဒေ ဟောတု၊ မာတုဂါမဿ အန္တရေ သစ္စံ နာမ ဒုလ္လဘံ၊ ဟိမဝန္တေ ဟိ ဗဟူ ဝနစရကတာပသဝိဇ္ဇာဓရာဒယော သန္တိ၊ ကော တုယံ သဒ္ဓဟိဿတိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၂၂။ “စောရိနံ ဗဟုဗုဒ္ဓိနံ၊ ယာသု သစ္စံ သုဒုလ္လဘံ။
ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော၊ မစ္ဆသေဝေါဒကေ ဂတ”န္တိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “အယျပုတ္တ အဟံ တံ အသဒ္ဓဟန္တံ မမ သစ္စ-
ဗလေနော တိကိစ္ဆိဿာမိ”တိ ဥဒကဿ ကလသံ ပူရေတွာ သစ္စကိရိယံ
ကတွာ တဿ သီသေ ဥဒကံ အာသိဉ္စန္တိ ဂါထမာဟ—

၃၂၃။ “တထာ မံ သစ္စံ ပါလေတု၊ ပါလယိဿတိ စေ မမံ။
ယထာဟံ နာဘိဇာနာမိ၊ အညံ ပိယတရံ တယာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဗျာမိ တေ ဂူပသမ္ပတူ”တိ။

တတ္ထ တထာ-သဒ္ဓေါ “စေ မမ”န္တိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ တထာ စေ မမ ဝစနံ သစ္စံ၊ အထ မံ ဣဒါနိပိ ပါလေတု၊ အာယတိမ္ပိ ပါလေဿတိ၊ ဣဒါနိ မေ ဝစနံ သုဏာထ “ယထာဟံ နာဘိဇာနာမိ”တိ။ ပေါတ္တကေသုပန “တထာမံ သစ္စံ ပါလေတိ”တိ လိဒိတံ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။

ဧဝံ တာယ သစ္စကိရိယံ ကတွာ ဥဒကေ အာသိတ္တမတ္တေယေဝ သောတ္ထိ-
သေနဿ ကုဋ္ဌံ အဓိလေန ဓောတံ ပိယ တဗ္ဗမလံ တာဝဒေဝ အပဂစ္ဆိ။ တေ
ကတိပါဟံ တတ္ထ ဝသိတွာ အရညာ နိက္ခမ္မ ဗာရာဏသိံ ပတွာ ဥယျာနံ
ပဝိသိံသု။ ရာဇာ တေသံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ တတ္ထေဝ
သောတ္ထိသေနဿ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ သမ္ဗုလံ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ အဘိ-
သိဋ္ဌာပေတွာ နဂရံ ပဝေသေတွာ သယံ ဣသိပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥယျာနေ ဝါသံ
ကပ္ပေသိ၊ ရာဇနိဝေသနေယေဝ စ နိဗ္ဗန္တံ ဘုဒ္ဓိ။ သောတ္ထိသေနောပိ သမ္ဗုလာယ
အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနမတ္တမေဝ အဒါသိ၊ န ပုနဿာ ကောစိ သက္ကာရေ အဟောသိ၊
အတ္ထိဘာဝမ္ပိဿာ န အညာသိ၊ အညာဟေဝ ဣတ္ထိဟိ သဒ္ဓိံ အဘိရမိ။
သမ္ဗုလာ သပတ္တိဒေါသဝသေန ကိဿာ အဟောသိ ဥပဏ္ဍုပဏ္ဍုကဇာတာ
ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တာ။ သာ ဧကဒိဝသံ သောကဝိနောဒနတ္ထံ ဘုဒ္ဓိတုံ အာဂတဿ
သသုရတာပဿဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ တံ ကတဘတ္တကိစ္စံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ
နိသိဒိ။ သော တံ မိလတိန္ဒြိယံ ဒိသ္မာ ဂါထမာဟ—

၃၂၄။ “ယေ ကုဉ္ဇရာ သတ္တသတာ ဥဋ္ဌာရာ၊
ရက္ခန္တိ ရတ္တိန္ဒိဝမုယုတာဝုဓာ။
ဓနုဂ္ဂဟာနဉ္စ သတာနိ သောဠာသ၊
ကထံဝိဓေ ပဿသိ ဘဒ္ဒေ သတ္တဝေါ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘဒ္ဒေ သမ္ဗုလေ ယေ အမှာကံ သတ္တသတာ ကုဉ္ဇရာ၊
တေသညေဝ ခန္ဓဂတာနံ ယောဓာနံ ဝသေန ဥယျုတ္တာဝုဓာ၊ အပရာနိ စ
သောဠာသဓနုဂ္ဂဟသတာနိ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဗာရာဏသိံ ရက္ခန္တိ။ ဧဝံ သုရက္ခိတေ
နဂရေ ကထံဝိဓေ တံ သတ္တဝေါ ပဿသိ။ ဘဒ္ဒေ ယဿာ တဝ သာသင်္ကာ

သပ္ပုဋိဘယာ အရညာ အာဂတကာလေပိ ပဘာသမ္ပန္တံ သရီရံ၊ ဣဒါနိ ပန မိလာတာပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏာ အတိဝိယ ကိလန္တိန္ဒြိယာသိ၊ ကဿ နာမ တံ ဘာယသိ”တိ ပုစ္ဆိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ မယိ န ပုရိမသဒိသော”တိ ဝတွာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၂၅။ “အလင်္ကတာယော ပဒုမုတ္တရတ္တစာ၊
ဝိရာဂိတာ ပဿတိ ဟံသဂဂ္ဂရာ။
တာသံ သုဏိတွာ မိတဂိတဝါဒိတံ၊
န ဒါနိ မေ တာတ တထာ ယထာ ပုရေ။

၃၂၆။ သုဝဏ္ဏသံကစ္စရော သုဝိဂ္ဂဟာ၊
အလင်္ကတာ မာနုသိယ’စ္ဆရူပမာ။
သေနောပိယာ တာတ အနိန္ဒိတဂိယော၊
ခတ္တိယကညာ ပဋိလောဘယန္တိ နံ။

၃၂၇။ သစေ အဟံ တာတ တထာ ယထာ ပုရေ၊
ပတိံ တမုဉ္ဇာယ ပုနာ ဝနေ ဘရေ။
သမ္မာနယေ မံ န စ မံ ဝိမာနယေ၊
ဣတောပိ မေ တာတ တံတော ဝရံ သိယာ။

၃၂၈။ ယမန္တပါနေ ဝိပုလသ္မိ ဩဟိတေ၊
နာရိ ဝိမဋ္ဌာဘရဏာ အလင်္ကတာ။
သဗ္ဗင်္ဂပေတာ ပတိနော စ အပ္ပိယာ၊
အဗဇ္ဈ တဿာ မရဏံ တတော ဝရံ။

၃၂၉။ အပိ စေ ဒလိဒ္ဓါ ကပဏာ အနာဠိယာ၊
ကဋ္ဌာဒုဘိယာ ပတိနော စ သာ ပိယာ။
သဗ္ဗင်္ဂပေတာယပိ အပ္ပိယာယ၊
အယမေဝ သေယျာ ကပဏာပိ ယာ ပိယာ”တိ။

တတ္ထ ပဒုမုတ္တရတ္တစာတိ ပဒုမဂဗ္ဘသဒိသဥတ္တရတ္တစာ။ သဗ္ဗာသံ သရီရတော သုဝဏ္ဏပဘာ နိစ္ဆရန္တိတိ ဒိပေတိ။ ဝိရာဂိတာတိ ဝိလဂ္ဂသရီရာ၊ တနုမဇ္ဈာတိ အတ္တော။ ဟံသဂဂ္ဂရာတိ ဧဝရူပါ ဟံသာ ဝိယ မရုဿရာ နာရိယော ပဿတိ။

တာသန္တိ သော တဝ ပုတ္တော တာသံ နာရိနံ မိတဂီတဝါဒိတာဒိနိ သုဏီတွာ
 ဣဒါနိ မေ တာတ ယထာ ပုရေ၊ တထာ န ပဝတ္တတိတိ ဝဒတိ။ သုဝဏ္ဏသံကစ္စဓရာတိ
 သုဝဏ္ဏမယသံကစ္စာလင်္ကာရဓရာ။ အလင်္ကာတိ နာနာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ။
 မာနုသိယ'စ္ဆိရူပမာတိ မာနုသိယော အစ္ဆရူပမာ။ သေနောပိယာတိ သောတ္ထိ-
 သေနဿ ပိယာ။ ပဋိလောဘယန္တိ နန္တိ နံ တဝ ပုတ္တံ ပဋိလောဘယန္တိ။

သစေ အဟန္တိ တာတ ယထာ ပုရေ သစေ အဟံ ပုနပိ တံ ပတိံ တထေဝ
 ကုဋ္ဌရောဂေန ဝနံ ပဝိဋ္ဌံ ဥဉ္ဇာယ တသ္မိံ ဝနေ ဘရေယျံ၊ ပုနပိ မံ သော သမ္မာနေယျ
 န ဝိမာနေယျ၊ တတော မေ ဣတောပိ ဗာရာဏသီရဇ္ဇတော တံ အရညမေဝ ဝရံ
 သိယာ သပတ္တိဒေါသေန သုဿန္တိယာတိ ဒီပေတိ။ ယမန္တပါနေတိ ယံ
 အန္တပါနေ။ ဩဟိတေတိ ဌပိတေ ပဋိယတ္တေ။ ဣမိနာ ဗဟုန္တပါနသရံ ဒဿေတိ။
 အယံ ကိရဿာ အဓိပ္ပါယော—ယာ နာရိ ဝိပုလန္တပါနေ သရေ ဧကိကာဝ
 အသပတ္တိ သမာနာ ဝိမဋ္ဌာဘရဏာ နာနာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာတာ သဗ္ဗေဟိ
 ဂုဏင်္ဂေဟိ ဥပေတာ ပတိနော စ အပ္ပိယာ ဟောတိ၊ အဗန္ဓု ဂီဝါယ ဝလ္လိယာ
 ဝါ ရဇ္ဇုယာ ဝါ ဗန္ဓိတွာ တဿာ တတော သရာဝါသတော မရဏမေဝ
 ဝရတရန္တိ။ အနာဠိယာတိ အနာဠာ။ ကဋ္ဌာဒုတိယာတိ နိပဇ္ဇနကဋ္ဌသာရက-
 ဒုတိယာ။ သေယျာတိ ကပဏာပိ သမာနာ ယာ ပတိနော ပိယာ၊ အယမေဝ
 ဥတ္တမာတိ။

ဧဝံ တာယ အတ္တနော ပရိသုဿနကာရဏေ တာပသဿ ကထိတေ
 တာပသော ရာဇာနံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ သောတ္ထိသေန တယိ
 ကုဋ္ဌရောဂါဘိဘူတေ အရညံ ပဝိသန္တေ တယာ သန္တိံ ပဝိသိတွာ တံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ
 အတ္တနော သစ္စဗလေန တဝ ရောဂံ ဝူပသမေတွာ ယာ တေ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာန-
 ကာရဏမကာသိ၊ တဿာ နာမ တံ နေဝ ဌိတဋ္ဌာနံ၊ န နိသိန္နဋ္ဌာနံ ဇာနာသိ၊
 အယုတ္တံ တေ ကတံ၊ မိတ္တဒုတ္တိကမ္ပံ နာမေတံ ပါပက”န္တိ ဝတွာ ပုတ္တံ
 ဩဝဒန္တော ဂါထမာဟ—

၃၃၀။ “သုဒုလ္လဘိတ္ထိ ပုရိသဿ ယာ ဟိတာ၊
 ဘတ္တိတ္ထိယာ ဒုလ္လဘော ယော ဟိတော စ။
 ဟိတာ စ တေ သီလဝတိ စ ဘရိယာ၊
 ဇနိန္ဒ ဓမ္မံ စရ သမ္ဗုဒ္ဓါယာ”တိ။

တဿတ္ထော—တတ ယာ ပုရိသဿ ဟိတာ မုဒုစိတ္တာ အနုကမ္ပိကာ ဣတ္ထိ၊ ယော စ ဘက္ခာ ဣတ္ထိယာ ဟိတော ကတဂုဏံ ဇာနာတိ၊ ဥဘောပေတေ သုဒုလ္လဘာ။ အယဉ္ဇ သမ္ဗုလ္လာ တုယံ ဟိတာ စေဝ သီလသမ္ပန္နာ စ၊ တသ္မာ ဧတိဿာ ဓမ္မံ စရ၊ ကတဂုဏံ ဇာနိတွာ မုဒုစိတ္တာ ဟောဟိ၊ စိတ္တမဿာ ပရိတောသေဟိတိ။

ဧဝံ သော ပုတ္တဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ရာဇာ ပိတရိ ဂတေ သမ္ဗုလံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဘဒ္ဒေ ဧတ္တကံ ကာလံ မယာ ကတံ ဒေါသံ ခမ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗိဿရိယံ တုယုမေဝ ဒဗ္ဗိ”တိ ဝတွာ ဩသာန-ဂါထမာဟ—

၃၃၁။ “သစေ တုဝံ ဝိပုလေ လဒ္ဓဘောဂေ၊
ဣဿာဝတိဏ္ဏာ မရဏံ ဥပေသိ။
အဟဉ္ဇ တေ ဘဒ္ဒေ ဣမာ ရာဇကညာ၊
သဗ္ဗေ တေ ဝစနကရာ ဘဝါမာ”တိ။

တဿတ္ထော—ဘဒ္ဒေ သမ္ဗုလေ သစေ တံ ရတနရာသိမ္ပိ ဌပေတွာ အဘိ-သိတ္တာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနဝသေန ဝိပုလေ ဘောဂေ လဘိတွာပိ ဣဿာယ ဩတိဏ္ဏာ မရဏံ ဥပေသိ၊ အဟဉ္ဇ ဣမာ စ ရာဇကညာ သဗ္ဗေ တဝ ဝစနကရာ ဘဝါမ၊ တံ ယထာဓိပ္ပာယ် ဣမံ ရဇံ ဝိစာရေဟိတိ သဗ္ဗိဿရိယံ တဿာ အဒါသိ။

တတော ပဋ္ဌာယ ဥဘော သမဂ္ဂဝါသံ ဝသန္တာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရိတွာ ယထာကမ္ပံ ဂမိသု။ တာပသော ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ မြဟ္မ-လောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ မဇ္ဈိကာ ပတိဒေဝတာယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ သမ္ဗုလာ မဇ္ဈိကာ အဟောသိ၊ သောတ္ထိသေနော ကောသလရာဇာ၊ ပိတာ တာပသော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သမ္ဗုလဇာတကဝဏ္ဏနာ နဝမာ။

၁၀-ဂန္ထတိန္ဒြကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၀)

အပ္ပမာဒေါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ရာဇောဝါဒံ အာရဟ္တကထေသိ။ ရာဇောဝါဒေါ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတောဝ။ အတိတေ ပန ကပိလရဋ္ဌေ ဥတ္တရပဉ္စာလနဂရေ ပဉ္စာလော နာမ ရာဇာ အဂတိဂမနေ ဌိတော အဓမ္မေန ပမတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ အထဿ အမစ္စာဒယော သဗ္ဗေပိ အဓမ္မိကာဝဇာတာ။ ဗလိဝိဋ္ဌိတာ ရဋ္ဌဝါသိနော ပုတ္တဒါရေ အာဒါယ အရညေ မိဂါဝိယ စရိံသု၊ ဂါမဋ္ဌာနေ ဂါမော နာမ နာဟောသိ။ မနဿာ ရာဇပုရိသာနံ ဘယေန ဒိဝါ ဂေဟေ ဝသိတုံ အသက္ကောန္တာ ဂေဟာနိ ကဏ္ဍကသာခါဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဂေဟေ ရတ္ထိံ ဝသိတွာ အရုဏေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေယေဝ အရညံ ပပိသန္တိ။ ဒိဝါ ရာဇပုရိသာ ဝိလုပ္ပန္တိ၊ ရတ္ထိံ စောရာ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ဗဟိနဂရေ ဂန္ထတိန္ဒြကရုက္ခေ ဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အနုသံဝစ္ဆရံ ရညော သန္တိကာ သဟဿဂ္ဂနကံ ဗလိကမ္ပံ လဘတိ။ သော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ ပမတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေတိ၊ သကလရဋ္ဌံ ဝိနဿတိ၊ ဌပေတွာ မံ အညော ရာဇာနံ ပတိရူပေ နိဝေသေတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဥပကာရကော စာပိမေ အနုသံဝစ္ဆရံ သဟဿဂ္ဂနကဗလိနာ ပူဇေတိ၊ ဩဝဒိဿာမိ န”န္တိ။

သော ရတ္ထိဘာဂေ ရညော သိရိဂစ္ဆံ ပပိသိတွာ ဥဿိသကပဿေ ဌတွာ ဩဘာသံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဗာလသူရိယံ ဝိယဇလမာနံ ဒိသ္မာ “ကောသိ တုံ၊ ကေန ဝါ ကာရဏေန ဣဓာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “မဟာရာဇ အဟံ ဂန္ထတိန္ဒြကဒေဝတာ၊ ‘တုယံ ဩဝါဒံ ဒဿာမိ’တိ အာဂတောမ္ဘိ”တိ အာဟ။ “ကိံ နာမ ဩဝါဒံ ဒဿသိ”တိ ဧဝံ ပုတ္တေ မဟာသတ္တော “မဟာရာဇ တုံ ပမတ္တော ဟုတွာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ တေန တေ သကလရဋ္ဌံ ဟတဝိလုတ္တံ ဝိယ ဝိနဋ္ဌံ၊ ရာဇာနော နာမ ပမာဒေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တာ သကလရဋ္ဌဿသာမိနော န ဟောန္တိ၊ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ ဝိနာသံပတွာ သမ္ပရာယေ ပုန မဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တေသု စ ပမာဒံ အာပန္နေသု အန္တောဇနာ ဗဟိဇနာပိဿ ပမတ္တာဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ရညာ အတိရေကေန အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ဓမ္မဒေသနံ ပဋ္ဌပေန္တော ဣမာ ကောဒသ ဂါထာ အာဟ—

၃၃၂။ “အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။
အပ္ပမတ္တာ န မီယန္တိ၊ ယေ ပမတ္တာ ယထာ မတာ။

၃၃၃။ မဒါ ပမာဒေါ ဇာယေထ၊ ပမာဒါ ဇာယတေ ခယော။
ခယာ ပဒေါသာ ဇာယန္တိ၊ မာ မဒေါ ဘရတူသဘာ။

၃၃၄။ ဗဟူ ဟိ ခတ္တိယာ ဇီနာ၊ အတ္ထံ ရဋ္ဌံ ပမာဒိနော။
အထောပိ ဂါမိနော ဂါမာ၊ အနဂါရာ အဂါရိနော။

၃၃၅။ ခတ္တိယဿ ပမတ္တဿ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အသံ။

၃၃၆။ နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ အတိဝေလံ ပမဇ္ဇေသိ။
ဣဒ္ဓံ ဖိတံ ဇနပဒံ၊ စောရာ ဝိဒ္ဓိသယန္တိ နံ။

၃၃၇။ န တေ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ၊ န ဟိရညံ န ဓာနိယံ။
ရဋ္ဌေ ဝိလုပ္ပမာနမှိ၊ သဗ္ဗဘောဂေဟိ ဇီယသိ။

၃၃၈။ သဗ္ဗဘောဂါ ပရိဇိဏ္ဍိ၊ ရာဇာနံ ဝါပိ ခတ္တိယံ။
ဉာဘိမိတ္တာ သုဟဇ္ဇော စ၊ န တံ မညန္တိ မာနိယံ။

၃၃၉။ ဟတ္တာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
တမေဝမုပဇီဝန္တာ၊ န တံ မညန္တိ မာနိယံ။

၃၄၀။ အသံဝိဟိတကမ္မန္တံ၊ ဗာလံ ဒုမ္မန္တမန္တိနံ။
သိရိ ဇဟတိ ဒုမ္မေဓံ၊ ဇိဏ္ဍိဝ ဥရဂေါ တစံ။

၃၄၁။ သုသံဝိဟိတကမ္မန္တံ၊ ကာလုဋ္ဌာယိံ အတန္တိတံ။
သဗ္ဗေ ဘောဂါဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ဂါဝေါ သဥသဘာမိဝ။

၃၄၂။ ဥပဿုတိံ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေ ဇနပဒေ စရ။
တတ္ထ ဒိသွာ စ သုတွာ စ၊ တတော တံ ပဋိပဇ္ဇေသိ”တိ။

တတ္ထ အပ္ပမာဒေါတိ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော။ အမတပဒန္တိ အမတဿ
နိဗ္ဗာနဿ ပဒံ အဓိဂမကာရဏံ။ မစ္စုနော ပဒန္တိ မရဏဿ ကာရဏံ။
ပမတ္တာ ဟိ ဝိပဿနံ အဝဇေတွာ၊ အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝံ ပတ္တု၊ အသက္ကောန္တာ
ပုနပ္ပုနံ သံသာရေ ဇာယန္တိ စေဝ မီယန္တိ စ၊ တသ္မာ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ

နာမ။ န မီယန္တိ တိ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အပ္ပုဋ္ဌသန္တိကဘာဝံ ပတ္တာ ပုန သံသာရေ အနိဗ္ဗတ္တတ္တာ န မီယန္တိ နာမ။ ယေ ပမတ္တာတိ မဟာရာဇ ယေ ပုဂ္ဂလာ ပမတ္တာ၊ တေယထာ မတာ၊ တထေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကသ္မာ? အကိစ္စသာနေတာယ။ မတဿပိ ဟိ “အဟံ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ သီလံ ရက္ခိဿာမိ၊ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရိဿာမိ၊ ကလျာဏကမ္ပံ ပူရေဿာမီ”တိ အဘောဂေါ ဝါ ပတ္တနာ ဝါ ပရိယုဋ္ဌာနံ ဝါ နတ္ထိ အပဂတဝိညာဏတ္တာ၊ ပမတ္တဿပိ အပ္ပမာဒါဘာဝါတိ တသ္မာ ဥဘောပေတေ ဧကသဒိသာဝ။

မဒါတိ မဟာရာဇ အာရောဂျယောဗ္ဗနဇီဝိတမဒသင်္ခါတာ တိဝိဓော မဒါ ပမာဒေါ နာမ ဇာယတိ။ သော မဒပ္ပတ္တောပမာဒါပန္နော ပါဏာတိပါတာဒိနိ ပါပကမ္မာနိ ကရေတိ။ အထ နံ ရာဇာနော ဆိန္ဒာပေန္တိ ဝါ ဟနာပေန္တိ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝါ နေမဿ ဟရန္တိ၊ ဧဝမဿ ပမာဒါ ဉှတိနေဇီဝိတက္ခယော ဇာယတိ။ ပုန သော နေက္ခယံ ဝါ ယသက္ခယံ ဝါ ပတ္တော ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော ဇီဝိတ-ဝုတ္တတ္တာယ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ ကရေတိ၊ ဣစ္စဿ ခယာ ပဒေါသာ ဇာယန္တိ၊ တေန တံ ဝဒါမိ မာ မဒေါ ဘရတူသဘာတိ၊ ရဋ္ဌဘာရကဇေဋ္ဌကံ ဘရတူသဘာ မာ ပမာဒမာပဇ္ဇိတိ အတ္ထော၊ အတ္ထံ ရဋ္ဌန္တိ ဇနပဒဝါသိနံ ဝုဒ္ဓိဇ္ဇေဝ သကလရဋ္ဌဉ္စ ဗဟူ ပမာဒိနော ဇိနာ။ တေသံ အာဝိဘာဝတ္ထာယ ခန္တိဝါဒိ-ဇာတက မာတင်္ဂဇာတက ဘရဇာတက သရဘင်္ဂဇာတက စေတိယဇာတကာနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဂါမိနောတိ ဂါမဘောဇကာပိ တေ ဂါမာပိ ဗဟူ ပမာဒ-ဒေါသေန ဇိနာ ပရိဟိနာ ဝိနဋ္ဌာ။ အနဂါရာ အဂါရိနောတိ ပဗ္ဗဇိတာပိ ပဗ္ဗဇိတပဋိပတ္တိတော၊ ဂိဟိပိ ဃရာဝါသတော စေဝ နေဉ္ဇောဒိဟိ စ ဗဟူ ဇိနာ ပရိဟိနာတိ ဝဒတိ။ တံ ဝုစ္စတေ အဃန္တိ မဟာရာဇ ယသဘောဂပရိ-ဟာနိ နာမေတံ ရညော ဒုက္ခံ ဝုစ္စတိ။ ဘောဂါဘာဝေန ဟိ နိဗ္ဗနဿ ယသော ဟာယတိ၊ ဟိနယသော မဟန္တိ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ။

နေသ ဓမ္မောတိ မဟာရာဇ ဒေသ ပေါရာဏကရာဇူနံ ဓမ္မော န ဟောတိ။ ဣန္ဒံ ဇီတန္တိ အန္တပါနာဒိနာ သမိဒ္ဓံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိနာ ဇီတံ ပုပ္ဖိတံ။ န တေ ပုတ္တာတိ မဟာရာဇ ပဝေဏိပါလကာ တေ ပုတ္တာ န ဘဝိဿန္တိ။ ရဋ္ဌ-ဝါသိနောဟိ “အဓမ္မိကရညော ဒေသ ပုတ္တော၊ ကိံ အမှာကံ ဝုဗ္ဗိံ ကရိဿတိ၊ နာဿ ဆတ္တံ ဒဿာမာ”တိ ဆတ္တံ န ဒေန္တိ။ ဧဝမေတေသံ ပဝေဏိပါလကာ ပုတ္တာ န ဟောန္တိ နာမ။ ပရိဇိက္ခန္တိ ပရိဟိနံ။ ရာဇာနံ ဝါဒိတိ သစေပိ သော ရာဇာ ဟောတိ၊ အထ နံ ရာဇာနံ သမာနဗ္ဗိ။ မာနိယန္တိ “အယံ ရာဇာ”တိ

ဂရုစိတ္တေန သမ္မာနေတဗ္ဗံ ကတွာ န မညန္တိ။ ဥပဇီဝန္တာတိ ဥပနိဿံယ ဇီဝန္တာပိ ဧတေ ဧတ္တကာ ဇနာ ဂရုစိတ္တေန မညိတဗ္ဗံ န မညန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ? အဓမ္မိကဘာဝေန။

သိရီတိ ယသဝိဘဝေါ။ တစန္တိ ယထာ ဥရဂေါ ဇိဏ္ဏတစံ ဇိဂုစ္ဆန္တော ဇဟတိ၊ န ပုန ဩလောကေတိ၊ ဧဝံ တာဒိသံ ရာဇာနံ သိရီ ဇဟတိ။ သုသံဝိ-
ဟိတကမ္မန္တန္တိ ကာယဒ္ဓါရာဒီဟိ ပါပကမ္မံ အကရေန္တံ။ အဘိဝေဒန္တိတိ အဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တာ ဝေဒန္တိ။ သဥသဘာမိဝါတိ သဥသဘာ ဣဝ။ အပ္ပမတ္တဿ ဟိ သဥသဘာဇေဋ္ဌကော ဂေါဂဏော ဝိယ ဘောဂါ ဝေဒန္တိ။ ဥပဿုတိန္တိ ဇနပဒ-
စာရိတ္တသဝနာယ စာရိကံ အတ္တနောသကလရဋ္ဌေစ ဇနပဒေ စ စရ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ရဋ္ဌေ စရန္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဒိဿွာ သောတဗ္ဗံ သုတွာ အတ္တနော ဂုဏာဂုဏံ ပစ္စက္ခံ ကတွာ တတော အတ္တနော ဟိတပဋိပတ္တိံ ပဋိပဋိဿသိတိ။

ဣတိ မဟာသတ္တော ကောဒသဟိ ဂါထာဟိ ရာဇာနံ ဩဝဒိတွာ “ဂစ္ဆ ပပဉ္စံ အကတွာ ပရိဂ္ဂဏှ ရဋ္ဌံ၊ မာ နာသယိ”တိ ဝတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ ရာဇာပိ တဿ ဝစနံ သုတွာ သံဝေဂပ္ပတ္တော ပုနဒိဝသေ ရဋ္ဌံ အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ ပုရောဟိတေန သဗ္ဗိံ ကာလဿေဝ ပါစိနဒ္ဓါရေန နဂရာ နိက္ခမိတွာ ယောဇနမတ္တံ ဂတော။ တတ္ထေကော ဂါမဝါသီမဟလ္လကော အဋ္ဌဝိတော ကဏ္ဍကသာခံ အာဟရိတွာ ဂေဟဒ္ဓါရံ ပရိက္ခိပိတွာ ပိဒဟိတွာ ပုတ္တဒါရံ အာဒါယ အရညံ ပဝိသိတွာ သာယံ ရာဇပုရိသေသု ပက္ကန္တေသု အတ္တနော သရံ အာဂစ္ဆန္တော ဂေဟဒ္ဓါရေ ပါဒေ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓေါ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသိဒိတွာ ကဏ္ဍကံ နိဟရန္တော—

၃၄၃။ “ဧဝံ ဝေဒေတု ပဉ္စာလော၊ သင်္ဂါမေ သရမပ္ပိတော။

ယထာဟမဇ္ဇေ ဝေဒေမိ၊ ကဏ္ဍကေန သမပ္ပိတော”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ရာဇာနံ အက္ခောသိ။ တံ ပနဿ အက္ခောသနံ ဗောဓိ-
သတ္တာနုဘာဝေန အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တေန အဓိဂ္ဂဟိတောဝ သော အက္ခောသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ ပန သမယေ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ အညာတကဝေသေန တဿ သန္တိကေဝ အဋ္ဌံသု။ အထဿ ဝစနံ သုတွာ ပုရောဟိတော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၄၄။ “ဇိဏ္ဏော ဒုဗ္ဗလစက္ခုသိ၊ န ရူပံ သာဓု ပဿသိ။

ကိံ တတ္ထ မြဟ္မဒတ္တဿ၊ ယံ တံ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဍကော”တိ။

တတ္ထ မဂ္ဂေယျာတိ ဝိဇ္ဈေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒိ တံ အတ္တနော အဗျတ္တတာယ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓေါ၊ ကော ဧတ္ထ ရညော ဒေါသော။ ယေန ရာဇာနံ အက္ခောသိ၊ ကိံ တေ ရညာ ကဏ္ဍကော ဩလောကေတွာဝ အာစိက္ခိတဗ္ဗောတိ။

တံ သုတွာ မဟလ္လကော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃၄၅။ “ဗဟေတ္ထ မြဟ္မဒတ္တဿ၊ သောဟံ မဂ္ဂသ္မိ မြာဟ္မဏ။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၄၆။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏ္ဏိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

၃၄၇။ ဧတာဒိသေ ဘယေ ဇာတေ၊ ဘယန္တာ တာတ မာဏဝါ။
နိလ္လေနကာနိ ကုဗ္ဗန္တိ၊ ဝနေ အာဟတွ ကဏ္ဍက”န္တိ။

တတ္ထ ဗဟေတ္တာတိ မြာဟ္မဏ သောဟံ သကဏ္ဍကေ မဂ္ဂေ ပတိတော သန္တိ-
သိန္ဓော၊ ဗဟု ဧတ္ထ မြဟ္မဒတ္တဿ ဒေါသော၊ တံ ဧတ္တကံ ကာလံ ရညော ဒေါသေန
မမ သကဏ္ဍကေ မဂ္ဂေ ဝိစရဏဘာဝံ ဇာနာသိ။ တဿ ဟိ အရက္ခိတာ ဇာန-
ပဒါ။ ပ။ ကဏ္ဍကန္တိ။ တတ္ထ ခါဒန္တိတိ ဝိလုဗ္ဗန္တိ။ တုဏ္ဏိယာတိ ဝဗေန္ဓာဒိဟိ
ဝိဇ္ဇေတွာ အဓမ္မေန ဗလိသာကော။ ကုဋ္ဌရာဇဿာတိ ပါပရညော။ အဓမ္မိ-
ကောတိ ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တော။ တာတာတိ ပုရောဟိတံ အာလပတိ။ မာဏဝါတိ
မနုဿာ။ နိလ္လေနကာနိတိ နိလိယနဋ္ဌာနာနိ။ ဝနေ အာဟတွ ကဏ္ဍကန္တိ
ကဏ္ဍကံ အာဟရိတွာ ဒွါရာနိ ဝိဒဟိတွာ သရံ ဆဇ္ဇေတွာ ပုတ္တဒါရံ အာဒါယ
ဝနံ ပဝိသိတွာ တသ္မိံ ဝနေ အတ္တနော နိလိယနဋ္ဌာနာနိ ကရေန္တိ။ အထ ဝါ
ဝနေ ယော ကဏ္ဍကော၊ တံ အာဟရိတွာ သရာနိ ပရိက္ခိပန္တိ။ ဣတိ ရညော
ဒေါသေနဝမ္ပိ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓေါ၊ မာ ဧဝရူပဿ ရညော ဥပတ္တန္တော
ဟောဟိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ ပုရောဟိတံ အာမန္တေတွာ “အာစရိယ မဟလ္လကော
ယုတ္တံ ဘဏတိ၊ အမှာကမေဝ ဒေါသော၊ ဧဟိ နိဝတ္တာမ၊ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
ကာရေဿာမာ”တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော ပုရောဟိတဿ သရီရေ အဓိ-
မုတ္တိတွာ ပုရတော ဂန္ဓာ “ပရိဂ္ဂဏိဿာမ တာဝ မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။
တေ တမှာ ဂါမာ အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆန္တာ အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကိဿာ မဟလ္လိကာယ
သဒ္ဓိ အသောသုံ။ သာ ကိရေကာ ဒလိဒ္ဓိတ္ထိ ဒွေ ဝိတရော ဝယပ္ပတ္တာ

ရက္ခမာနာ တာသံ အရညံ ဂန္တုံ န ဒေတိ။ သယံ အရညတော ဒါရုနိ စေဝ
သာကဉ္စ အာဟရိတွာ မိတရော ပဋိဇဂ္ဂတိ။ သာ တံ ဒိဝသံ ဧကံ ဂုမ္ဘံ အာရုယ
သာကံ ဂဏှန္တိ ပဝဋ္ဌမာနာ ဘူမိယံ ပတိတွာ ရာဇာနံ မရဏေန အက္ခော-
သန္တိ ဂါထမာဟ—

၃၄၈။ “ကဒါဿု နာမ’ယံ ရာဇာ၊ ဗြဟ္မဒတ္တော မရိဿတိ။
ယဿ ရဋ္ဌမိ ဇီယန္တိ၊ အပ္ပတိကာ ကုမာရိကာ”တိ။

တတ္ထ အပ္ပတိကာတိ အဿာမိကာ။ သစေ ဟိ တာသံ သာမိကာ^၁ အဿု၊
မံ ပေါသေယျ။ ပါပရညော ပန ရဇ္ဇေ အဟံ ဒုက္ခံ အနုဘောမိ၊ ကဒါ န ခေါ
သေ မရိဿတိတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တာနုဘာဝေနေဝ သာ အက္ခောသိ။ အထ နံ ပုရောဟိတော
ပဋိသေဓေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၄၉။ “ဒုပ္ပာသိတဗ္ဗိ တေ ဇမ္ဗိ၊ အနတ္ထပဒကောဝိဒေ။
ကုဟိံ ရာဇာ ကုမာရိနံ၊ ဘတ္တာရံ ပရိယေသတိ”တိ။

တံ သုတွာ မဟလ္လိကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၀။ “န မေ ဒုပ္ပာသိတံ ဗြဟ္မေ၊ ကောဝိဒတ္ထပဒါ အဟံ။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၅၁။ ရတ္တိဗ္ဗိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏှိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။
ဒုဇ္ဇိဝေ ဒုပ္ပရေ ဒါရေ၊ ကုတော ဘတ္တာ ကုမာရိယော”တိ။

တတ္ထ ကောဝိဒတ္ထပဒါတိ အဟံ အတ္ထပဒေ ကာရဏပဒေ ကောဝိဒါ
ဆေကာ၊ မာ တံ ဧတံ ပါပရာဇာနံ ပသံသိ။ ဒုဇ္ဇိဝေတိ ဒုဇ္ဇိဝေ ရဋ္ဌေ ဒုပ္ပရေ
ဒါရေ ဇာတေ မနုဿေသု ဘိတတသိတေသု အရညေ ဝသန္တေသု ကုတော
ဘတ္တာ ကုမာရိယော၊ ကုတော ကုမာရိယော ဘတ္တာရံ လဘိဿန္တိတိ
အက္ခော။

တေ တဿာ ဝစနံ သုတွာ “ယုတ္တံ သာ ကထေတိ”တိ တတော ပရံ
ဂစ္ဆန္တော ဧကဿ ကဿကဿ သဒ္ဓိံ အသောသုံ။ တဿ ကိရ ကသန္တဿ

သာလိယော နာမ ဗလိဗဒ္ဓေါ ဖာလေန ပဟဋ္ဌော သယံ။ သော ရာဇာနံ
အက္ခောသန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၂။ “ဧဝံ သယတု ပဉ္စာလော၊ သင်္ဂါမေ သတ္တိယာ ဟတော။
ယထာယံ ကပဏော သေတိ၊ ဟတော ဖာလေန သာလိယော”တိ။

တတ္ထ ယထာတိ ယထာ အယံ ဝေဒနာပွတ္တော သာလိယဗလိဗဒ္ဓေါ သေတိ၊
ဧဝံ သယတုတိ အက္ခော။

အထ နံ ပုရောဟိတော ပဋိသေဓေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၃။ “အဓမ္မေန တုဝံ ဇမ္ဗ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ကုဇ္ဈသိ။
ယော တံ သပသိ ရာဇာနံ၊ အပရိစ္ဆိတ္တာန အတ္တနော”တိ။

တတ္ထ အဓမ္မနာတိ အကာရဏေန အသဘာဝေန။

တံ သုတွာ သော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၄။ “ဓမ္မေန မြဟ္မဒတ္တဿ၊ အဟံ ကုဇ္ဈာမိ မြာဟ္မဏ။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၅၅။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏှိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

၃၅၆။ သာ နူန ပုန ရေ ပက္ကာ၊ ဝိကာလေ ဘတ္တမာဟရိ။
ဘတ္တဟာရိံ အပေက္ခန္တော၊ ဟတော ဖာလေန သာလိယော”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မနာတိ ကာရဏေနော၊ အကာရဏေန အက္ခောသတိတိ သညံ
မာ ကရိ။ သာ နူန ပုန ရေ ပက္ကာ၊ ဝိကာလေ ဘတ္တမာဟရိတိ မြာဟ္မဏ သာ
ဘတ္တဟာရိကာ ဣတ္ထိ ပါတောဝ မမ ဘတ္တံ ပစိတွာ အာဟရန္တိ အဓမ္မဗလိသာဓ-
ကေဟိ မြဟ္မဒတ္တဿ ဒါသေဟိ ပလိဗုဒ္ဓါ ဘဝိဿတိ၊ တေ ပရိဝိသိတွာ ပုန မယံ
ဘတ္တံ ပက္ကံ ဘဝိဿတိ၊ တေန ကာရဏေန ဝိကာလေ ဘတ္တံ အာဟရိ၊ “အဇ္ဇ
ဝိကာလေ ဘတ္တံ အာဟရိ”တိ စိန္တေတွာ ဆာတဇ္ဈတ္တော အဟံ တံ ဘတ္တဟာရိံ
ဩလောကေန္တော ဂေါဏံ အဋ္ဌာနေ ပတောဒေန ဝိဇ္ဈိံ၊ တေနေသ ပါဒံ
ဥက္ခိပိတွာ ဖာလံ ပဟရန္တော ဟတော ဖာလေန သာလိယော။ တသ္မာ “သေ
မယာ ဟတော”တိ သညံ မာ ကရိ၊ ပါပရညောယေဝ ဟတော နာမေသ၊
မာ တဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏီတိ။

တေ ပုရတော ဂန္ဓာ ဧကသ္မိံ ဂါမေ ဝသိံသု။ ပုနဒိဝသေ ပါတောဝ
 ကော ကုဋ္ဌဓေန ဂေါဒေါဟကံ ပါဒေန ပဟရိတွာ သဒ္ဓိံ ဒီရေန ပဝဇ္ဇေသိ။
 သော မြဟ္မဒတ္တံ အက္ခောသန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၇။ “ဧဝံ ဟညတု ပဉ္စာလော၊ သင်္ဂါမေ အသိနာ ဟတော။
 ယထာဟမဇ္ဇ ပဟတော၊ ဒီရဉ္စ မေ ပဝဋ္ဋိတ”န္တိ။

တံ သုတွာ ပုရောဟိတော ပဋိသေဓေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၅၈။ “ယံ ပသု ဒီရံ ဆဇ္ဇေတိ၊ ပသုပါလံ ဝိဟိံသတိ။
 ကိံ တတ္ထ မြဟ္မဒတ္တဿ၊ ယံ နော ဂရဟတေ ဘဝ”န္တိ။

မြာဟ္မဏေန ဂါထာယ ဝုတ္တာယ ပုန သော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃၅၉။ “ဂါရယော မြဟ္မေ ပဉ္စာလော၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ရာဇိနော။
 အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၆၀။ ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏှိယာ။
 ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

၃၆၁။ စဏှာ အဋ္ဌနကာ ဂါဝိ၊ ယံ ပုရေ န ဒုဟာမသေ။
 တံ ဒါနိ အဇ္ဇ ဒေါဟာမ၊ ဒီရကာမေဟုပဒ္ဓုတာ”တိ။

တတ္ထ စဏှာတိ ဖရဿာ။ အဋ္ဌနကာတိ ပလာယနသိလာ။ ဒီရကာမေဟိတိ
 အဓမ္မိကရညော ပုရိသေဟိ ဗဟုံ ဒီရံ အာဟရာပေန္တေဟိ ဥပဒ္ဓုတာ ဒုဟာမ။
 သစေ ဟိ သော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေယျ၊ န နော ဧဝရူပံ ဘယံ အာဂစ္ဆေယျာတိ။

တေ “သော ယုတ္တံ ကထေတိ”တိ တမှာ ဂါမာ နိက္ခမ္မ မဟာမဂ္ဂံ အာရယု
 နဂရာဘိမုခါ ဂမိံသု။ ဧကသ္မိံ စ ဂါမေ ဗလိသာဓကော အသိကောသတ္ထာယ
 ဧကံ တရုဏံ ကဗရဝစ္ဆကံ မာရေတွာ စမ္ပံ ဂဏှိံသု။ ဝစ္ဆကမာတာ ဓေန ပုတ္တ-
 သောကေန တိဏံ န ခါဒတိ ပါနီယံ န ဝိဝတိ၊ ပရိဒေဝမာနာ အာဟိဏှတိ။
 တံ ဒိသ္မာ ဂါမဒါရကာ ရာဇာနံ အက္ခောသန္တော ဂါထမာဟံသု—

၃၆၂။ “ဧဝံ ကန္တတု ပဉ္စာလော၊ ဝိပုတ္တော ဝိပုသုက္ခတု။
 ယထာယံ ကပဏာ ဂါဝိ၊ ဝိပုတ္တာ ပရိဓာဝတိ”တိ။

တတ္ထ ပရိဓာဝတိတိ ပရိဒေဝမာနာ ဓာဝတိ။

တတော ပုရောဟိတော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၃၆၃။ “ယံ ပသု ပသုပါလဿ၊ သမ္ဘမေယျ ရဝေယျ ဝါ။
ကောနိဓ အပရာဓတ္ထိ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ရာဇိနော”တိ။

တတ္ထ သမ္ဘမေယျ ရဝေယျ ဝါတိ ဘမေယျ ဝါ ဝိရဝေယျ ဝါ။ ဣဒံ ပုတ္တံ
ဟောတိ—တာတာ ပသု နာမ ပသုပါလဿ ရက္ခန္တဿေဝ ဓာဝတိဝိ
ဝိရဝတိဝိ၊ တိဏမ္ဘိ န ခါဒတိ ပါနီယမ္ဘိ န ဝိဝတိ၊ ဣဓ ရညော ကော န
အပရာဓောတိ။

တတော ဂါမဒါရကာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိံသု—

၃၆၄။ “အပရာဓော မဟာမြဟ္မေ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ ရာဇိနော။
အရက္ခိတာ ဇာနပဒါ၊ အဓမ္မဗလိနာ ဟတာ။

၃၆၅။ ရတ္တိပ္ပိ စောရာ ခါဒန္တိ၊ ဒိဝါ ခါဒန္တိ တုဏ္ဏိယာ။
ရဋ္ဌသ္မိံ ကုဋ္ဌရာဇဿ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။
ကထံ နော အသိကောသတ္တာ၊ ဒီရပါ ဟညတေ ပဇာ”တိ။

တုတ္ထ မဟာမြဟ္မေတိ မဟာမြာဟ္မဏ။ ရာဇိနောတိ ရညော။ ကထံ နောတိ
ကထံ န ကေန နာမ ကာရဏေန။ ဒီရပါ ဟညတေ ပဇာတိ ပါပရာဇဿ
သောကေဘိဒီရပကော ဝစ္ဆကော ဟညတိ၊ ဣဒါနိ သာ ဓေန ပုတ္တသောကေန
ပရိဒေဝတိ၊ သောပိ ရာဇာ အယံ ဓေန ဝိယ ပရိဒေဝတုတိ ရာဇာနံ
အက္ခောသိံသုယေဝ။

တေ “သာဓု ဝေါ ကာရဏံ ဝဒဏာ”တိ ဝတွာ ပက္ကမိံသု။ အထန္တရာမဂ္ဂေ
ဧကိဿာ သုက္ခပေါက္ခရဏိယာ ကာကာ တုဏ္ဏေဟိ ဝိဇ္ဈိတွာ မဏ္ဍုကေ ခါဒန္တိ။
ဗောဓိသက္ခော တေသု တံ ဌာနံ သမ္ပတ္တေသု အတ္တနော အာနုဘာဝေန
မဏ္ဍုကေန—

၃၆၆။ “ဧဝံ ခဇ္ဇတု ပဉ္စာလော၊ ဟတော ယုဒ္ဓေ သပုတ္တကော။
ယထာဟမဇ္ဇ ခဇ္ဇာမိ၊ ဂါမိကေဟိ အရညဇော”တိ—

ရာဇာနံ အက္ခောသာပေသိ။

တတ္ထ ဂါမိကေဟိတိ ဂါမဝါသိဟိ။

တံ သုတ္တာ ပုရောဟိတော မဏ္ဍုကေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော ဂါထမာဟ—

၃၆၇။ “န သဗ္ဗဘူတေသု ဝိဓန္တိ ရက္ခံ၊
ရာဇာနော မဏ္ဍုက မနုဿလောကေ။
နေတ္တာဝတာ ရာဇာ အဓမ္မစာရီ၊
ယံ တာဒိသံ ဇီဝမဒေယျ ဇင်္ဂါ”တိ။

တတ္ထ ဇီဝန္တိ ဇီဝန္တံ။ အဒေယျန္တိ ခါဒေယျံ။ ဇင်္ဂါတိ ကာကာ။ ဧတ္တာဝတာ ရာဇာ အဓမ္မိကော နာမ န ဟောတိ။ ကိံ သက္ကာ အရညံ ပရိသိတွာ ရညာ တံ ရက္ခန္တေန စရိတုန္တိ။

တံ သုတ္တာ မဏ္ဍုကော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၆၈။ “အဓမ္မရူပေါ ဝတ မြဟ္မစာရီ၊
အနုပ္ပိယံ ဘာသသိ ခတ္တိယဿ။
ဝိလုပ္ပမာနာယ ပုထုပ္ပဇာယ၊
ပူဇေသိ ရာဇံ ပရမပ္ပမာဒံ။

၃၆၉။ သစေ ဣဒံ မြဟ္မေ သုရဇ္ဇကံ သိယာ၊
ဖိတံ ရဋ္ဌံ မုဒိတံ ဝိပ္ပသန္တံ။
ဘုတ္တာ ဗလိံ အဂ္ဂပိဏ္ဍု ကာကာ၊
န မာဒိသံ ဇီဝမဒေယျ ဇင်္ဂါ”တိ။

တတ္ထ မြဟ္မစာရီတိ ပုရောဟိတံ ဂရဟန္တော အာဟ။ ခတ္တိယဿာတိ ဧဝရူပဿ ပါပရညော။ ဝိလုပ္ပမာနာယာတိ ဝိလုပ္ပမာနာယ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပုထုပ္ပဇာယာတိ ဝိပုလဿ ပဇာယ ဝိနာသိယမာနာယ။ ပူဇေသိတိ ပသံသိ။ သုရဇ္ဇကန္တိ ဆန္ဒာဒိဝသေန အဂန္တာ ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေန္တေန အပ္ပမတ္တေန ရညာ ရက္ခိယမာနံ သစေ ဣဒံ သုရဇ္ဇကံ ဘဝေယျ။ ဖိတန္တိ ဒေဝေသု သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေသု သမ္ပန္နသဿံ။ န မာဒိသန္တိ ဧဝံ သန္တေ မာဒိသံ ဇီဝမာနညေဝ ကာကာ န ခါဒေယျံ။

ဧဝံ ဆသုပိ ဌာနေသု အက္ခောသနံ ဗောဓိသတ္တဿေဝ အာနုဘာဝေန အဟောသိ။

တံ သုတ္တာ ရာဇာ စ ပုရောဟိတော စ “အရညဝါသိ” တိရစ္ဆာနဂတံ မဏ္ဍုကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေ အမှေယေဝ အက္ခောသန္တိ”တိ ဝတ္တာ တတော

နဂရံ ဂန္ဓာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ မဟာသတ္တဿောဝါဒေ ဌိတာ ဒါနာဒိနိ
ပုညာနိ ကရိံသု။

သတ္တာ ကောသလရညော ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “မဟာရာဇ ရညာ
နာမ အဂတိဂမနံ ပဟာယ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ ဂန္ဓတိန္ဒြကဒေဝတာ အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

ဂန္ဓတိန္ဒြကဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒသမာ။

ကိံဆန္ဒ ကုမ္ဘ ဇယဒ္ဓိသ ဆဒ္ဓန္တ၊
အထ ပဏ္ဍိတသမ္ဘဝ သိရကပိ။
ဒကရက္ခသ ပဏ္ဍရနာဂဝရော၊
အထ သမ္ဗုလ တိန္ဒြကဒေဝသုတောတိ။

တိံသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇-စက္ကလီသနိပါတ

၁-တေသကုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၁)

ဝေဿန္တရုံ တံ ပုစ္ဆာမီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ကောသလ-
ရညော ဩဝါဒဝသေန ကထေသိ။ တဉ္စိ ရာဇာနံ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အာဂတံ
သတ္တာ အာမန္တေတွာ “မဟာရာဇ ရညာ နာမ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတဗ္ဗံ၊
ယသ္မိ” ဟိ သမယေ ရာဇာနော အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇယုတ္တာပိ တသ္မိ
သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ”တိ စတုက္ကနိပါတေ အာဂတသုတ္တနယေန
ဩဝေဒိတွာ အဂတိဂမနေ အဂတိအဂမနေ စ အာဒိနဝဉ္စ အာနိသံသဉ္စ
ကထေတွာ “သုပိနကူပမာ ကာမာ”တိအာဒိနာ နယေန ကာမေသု အာဒိနဝံ
ဝိတ္တာရေတွာ “မဟာရာဇ ဣမေသဉ္စိ သတ္တာနံ—

မစ္စုနာ သင်္ဂရော နတ္ထိ၊ လဉ္စဂ္ဂါဟော န ဝိဇ္ဇတိ။

ယုဒ္ဓံ နတ္ထိ ဇယော နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ မစ္စုပရာယဏာ။

တေသံ ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တာနံ ဌပေတွာ အတ္တနာ ကတံ ကလျာဏကမ္ပံ
အညာ ပတိဌာ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ ဣတ္ထရပစ္စုပဌာနံ အဝဿံ ပဟာတဗ္ဗံ၊ န
ယသံ နိဿာယ ပမာဒံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ္ပမတ္တေနော ဟုတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
ကာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ပေါရာဏကရာဇာနော အနုပ္ပန္နေပိ ဗုဒ္ဓေ ပဏ္ဍိတာနံ
ဩဝါဒေ ဌတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ ဒေဝနဂရံ ပူရယမာနာ ဂမိ”သု”တိ
ဝတွာ တေန ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော အပုတ္တကော
အဟောသိ၊ ပတ္တေန္တာပိ ပုတ္တံ ဝါ မိတရံ ဝါ န လဘိ။ သော ဧကဒိဝသံ
မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဒိဝသဘာဂံ ဥယျာနေ ကီဠိတွာ
မင်္ဂလသာလရုက္ခမူလေ သယနံ အတ္တရာပေတွာ ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ပဗုဒ္ဓေါ
သာလရုက္ခံ ဩလောကေတွာ တတ္ထ သကုဏကုလာဝကံ ပဿိ၊ သဟ
ဒဿနေနေဝဿ သိနေဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဧကံ ပုရိသံ ပက္ခောသာပေတွာ
“ဣမံ ရုက္ခံ အဘိရုဟိတွာ ဧတသ္မိ” ကုလာဝကေ ကဿစိ အတ္ထိတံ ဝါ နတ္ထိတံ
ဝါ ဇာနာဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓု ဒေဝါ”တိ ဝတွာ အဘိရုဟိတွာ

တတ္ထ တိဏိ အဏ္ဏကာနိ ဒိသ္မာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ “တေန ဟိ ဧတေသံ ဥပရိ နာသဝါတံ မာ ဝဿဇ္ဇေသိ”တိ ဝတွာ “စင်္ကောဋကေ ကပ္ပါသပိဓုံ အတ္ထရိတွာ တတ္ထေဝ တာနိ အဏ္ဏကာနိ ဌပေတွာ သဏိကံ ဩတရာဟိ”တိ ဩတရာပေတွာ စင်္ကောဋကံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ “ကတရ- သကုဏဏ္ဍကာနိ နာမေတာနိ”တိ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ။ တေ “မယံ န ဇာနာမ၊ နေသာဒါ ဇာနိဿန္တိ”တိ ဝဒိံသု။ ရာဇာ နေသာဒေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ။ နေသာဒါ “မဟာရာဇ တေသု ဧကံ ဥလူကအဏ္ဏံ၊ ဧကံ သာလိကာအဏ္ဏံ၊ ဧကံ သုဝကအဏ္ဏံ”န္တိ ကထယိံသု။ ကံ ပန ဧကသ္မိံ ကုလာဝကေ တိဏ္ဏံ သကုဏိကာနံ အဏ္ဏာနိ ဟောန္တိတိ။ အာမ ဒေဝ ပရိပန္နေ အသတိ သုနိက္ခိတ္တာနိ န နဿန္တိတိ။ ရာဇာ တုဿိတွာ “ဣမေ မမ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ”တိ တာနိ တိဏိ အဏ္ဏာနိ တယော အမစ္စေ ပဋိစ္ဆာပေတွာ “ဣမေ မယံ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ၊ တုမေ သာဓကံ ပဋိဇဉ်တွာ အဏ္ဏကောသတော နိက္ခန္တကာလေ မမာရောစေယျာထာ”တိ အာဟ။ တေ တာနိ သာဓကံ ရက္ခိံသု။

တေသု ပဌမံ ဥလူကအဏ္ဏံ ဘိဇ္ဇိ။ အမစ္စော ဧကံ နေသာဒံ ပက္ခောသာ- ပေတွာ “တွံ ဣတ္ထိဘာဝံ ဝါ ပုရိသဘာဝံ ဝါ ဇာနာဟိ”တိ ဝတွာ တေန တံ ဝိမံသိတွာ “ပုရိသော”တိ ဝုတ္တေ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ ဇာတော”တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဌော တဿ ဗဟုံ ဓနံ ဒတွာ “ပုတ္တကံ မေ သာဓကံ ပဋိဇဉ၊ ‘ဝေဿန္တရော’တိ စဿ နာမံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ ဥယျော- ဇေသိ။ သော တထာ အကာသိ။ တတော ကတိပါဟစ္စယေန သာလိကာ- အဏ္ဏံ ဘိဇ္ဇိ။ သောပိ အမစ္စော တံ နေသာဒေန ဝိမံသာပေတွာ “ဣတ္ထိ”တိ သုတွာ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဓိတာ တေ ဒေဝ ဇာတော”တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဌော တဿပိ ဗဟုံ ဓနံ ဒတွာ “ဓိတရံ မေ သာဓကံ ပဋိဇဉ၊ ‘ကုဏ္ဍလိနီ’တိ စဿ နာမံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ တထာ အကာသိ။ ပုန ကတိပါဟစ္စယေန သုဝကအဏ္ဏံ ဘိဇ္ဇိ။ သောပိ အမစ္စော နေသာဒေန တံ ဝိမံသိတွာ “ပုရိသော”တိ ဝုတ္တေ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ပုတ္တော တေ ဒေဝ ဇာတော”တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဌော တဿပိ ဗဟုံ ဓနံ ဒတွာ “ပုတ္တဿ မေ မဟန္တေန ပရိဝါရေန မင်္ဂလံ ကတွာ ‘ဇမ္ဗုကော’တိဿ နာမံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ တထာ အကာသိ။ တေ တယောပိ သကုဏာ တိဏ္ဏံ အမစ္စာနံ ဂေဟေသု ရာဇကုမာရပရိဟာရေနေဝ ဝဗုန္တိ။ ရာဇာ “မမ ပုတ္တော၊ မမ ဓိတာ”တိ ဝေါဟရတိ။ အထဿ အမစ္စာ အညမညံ အဝဟသန္တိ “ပဿထ ဘော

ရညော ကိရိယံ၊ တိရစ္ဆာနဂတေပိ ‘ပုတ္တော မေ၊ ဝိတာ မေ’တိ ဝဒန္တော ပိစရတိ”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာစိန္တေသိ “ဣမေ အမစ္စော ဧတေသံ မမ ပုတ္တာနံ ပညာသမ္ပဒံ န ဇာနန္တိ၊ ပါကဋံ နေသံ ကရိယာမီ”တိ။ အထေကံ အမစ္စံ ဝေဿန္တရဿ သန္တိကံ ပေသေသိ “တုမှာကံ ပိတာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုကာမော၊ ‘ကဒါ ကိရ အာဂန္တာ ပုစ္ဆတူ”တိ။ သော အမစ္စော ဂန္တာ ဝေဿန္တရံ ဝဉ္စိတွာ တံ သာသနံ အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ ဝေဿန္တရော အတ္တနော ပဋိဇဂ္ဂကံ အမစ္စံ ပက္ခောသိတွာ “မယံ ကိရ ပိတာ မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုကာမော၊ တဿ ဣဓာဂတဿ သက္ကာရံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ကဒါ အာဂစ္ဆတူ”တိ ပုစ္ဆိ။ အမစ္စော “ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ တဝ ပိတာ အာဂစ္ဆတူ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ဝေဿန္တရော “ပိတာ မေ ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ အာဂစ္ဆတူ”တိ ဝတွာ ဥယျောဇေသိ။ သော အာဂန္တာ ရညော အာစိက္ခိ။ ရာဇာ သတ္တမေ ဒိဝသေ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ ပုတ္တဿ နိဝေသနံ အဂမာသိ။ ဝေဿန္တရော ရညော မဟန္တံ သက္ကာရံ ကာရေသိ၊ အန္တမသော ဒါသကမ္မကာရာနမ္ပိ သက္ကာရံ ကာရေသိ။ ရာဇာ ဝေဿန္တရသကုဏဿ ဂေဟေ ဘုဉ္ဇိတွာ မဟန္တံ ယသံ အနဘဝိတွာ သကံ နိဝေသနံ အာဂန္တာ ရာဇင်္ဂဏေ မဟန္တံ မဏ္ဍပံ ကာရာပေတွာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ အလင်္ကတမဏ္ဍပမဇ္ဈေ မဟာဇနပရိဝါရော နိသီဒိတွာ “ဝေဿန္တရံ အာနေတူ”တိ အမစ္စဿ သန္တိကံ ပေသေသိ။ အမစ္စော ဝေဿန္တရံ သုဝဏ္ဏပိဋေ နိသီဒါပေတွာ အာနေသိ။ ဝေဿန္တရသကုဏော ပိတု အင်္ဂေ နိသီဒိတွာ ပိတရာ သဟ ကိဉ္ဇိတွာ ဂန္တာ တတ္ထေဝ သုဝဏ္ဏပိဋေ နိသီဒိ။ အထ နံ ရာဇာ မဟာဇနမဇ္ဈေ ရာဇဓမ္မံ ပုစ္ဆန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ဝေဿန္တရံ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ သကုဏ ဘဒ္ဒမတ္ထ၊ တေ။

ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမေန၊ ကိံ သု ကိစ္စံ ကတံ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ သကုဏာတိ တံ အာလပတိ။ ကိံ သူတိ ကတရံ ကိစ္စံ ကတံ ဝရံ ဥတ္တမံ ဟောတိ၊ ကထေဟိ မေ တာတ သကလံ ရာဇဓမ္မန္တိ ဧဝံ ကိရ တံ သော ပုစ္ဆိ။

တံ သုတွာ ဝေဿန္တရော ပဉ္စ အကထေတွာဝ ရာဇာနံ တာဝ ပမာဒေန စောဒေန္တော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၂။ “စိရဿံ ဝတ မံ တာတော၊ ကံသော ဗာရာဏသိဂ္ဂဟော။

ပမတ္တော အပ္ပမတ္တံ မံ၊ ပိတာ ပုတ္တံ အစောဒယီ”တိ။

တတ္ထ တာတောတိ ပိတာ။ ကံသောတိ ဣဒံ တဿ နာမံ။ ဗာရာဏသိဂ္ဂဟောတိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ဗာရာဏသိံ သင်္ဂဟေတွာ ဝတ္ထန္တော။ ပမတ္ထောတိ ဧဝရူပါနံ ပဏ္ဍိတာနံ သန္တိကေ ဝသန္တော ပဥဿ အပုစ္ဆနေန ပမတ္ထော။ အပ္ပမတ္တံ မန္တိ သီလာဒိဂုဏယောဂေန မံ အပ္ပမတ္တံ။ ပိတာတိ ပေါသကပိတာ။ အစောဒယီတိ အမစ္စေဟိ “တိရစ္ဆာနဂတေ ပုတ္တေ ကတွာ ဝေါဟရတိ”တိ အဝဟသိယမာနော ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတွာ စိရဿံ အဇ္ဇစောဒေသိ၊ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတိ ဝဒတိ။

ဧဝံ သော ဣမာယ ဂါထာယ စောဒေတွာ “မဟာရာဇ ရညာ နာမတိသု ဓမ္မေသု ဌတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ ရာဇဓမ္မံ ကထေန္တော ဣမာ ဂါထာယော အာဟ—

၃။ “ပဌမေနဝ ပိတထံ၊ ကောဓံ ဟာသံ နိဝါရယေ။
တတော ကိစ္စာနိ ကာရေယျ၊ တံ ဝတံ အာဟု ခတ္တိယ။

၄။ ယံ တွံ တာတ တပေါကမ္ပံ၊ ပုဗ္ဗေ ကတမသံသယံ။
ရတ္ထော ဒုဋ္ဌော စ ယံ ကယိရာ၊ န တံ ကယိရာ တတော ပုန။

၅။ ခတ္တိယဿ ပမတ္တဿ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဗုန။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ပုစ္ဆတေ အဃံ။

၆။ သိရိ တာတ အလက္ခိ စ၊ ပုစ္ဆိတာ ဧတဒဗြုဝံ။
ဥဋ္ဌာနဝိရိယေ ပေါသေ၊ ရမာဟံ အနုသူယကေ။

၇။ ဥသူယကေ ဒုဟဒယေ၊ ပုရိသေ ကမ္မဒုဿကေ။
ကာဠကဏ္ဍိ မဟာရာဇ၊ ရမတိ စက္ကဘဉ္စနိ။

၈။ သော တွံ သဗ္ဗေ သုဟဒယော၊ သဗ္ဗေသံ ရက္ခိတော ဘဝ။
အလက္ခိံ နဒ မဟာရာဇ၊ လက္ခာ ဘဝ နိဝေသနံ။

၉။ သ လက္ခိမိတိသမ္ပန္တော၊ ပုရိသော ဟိ မဟဂ္ဂတော။
အမိတ္တာနံ ကာသိပတိ၊ မူလံ အဂ္ဂဉ္စ ဆိန္ဒတိ။

၁၀။ သက္ကောပိ ဟိ ဘူတပတိ၊ ဥဋ္ဌာနေ နပ္ပမဇ္ဇတိ။
သ ကလျာဏေ မိတိံ ကတွာ၊ ဥဋ္ဌာနေ ကုရုတေ မနော။

၁၁။ ဂန္ဓဗ္ဗာ ပိတရော ဒေဝါ၊ သာဇီဝါ ဟောန္တိ တာဒိနော။
ဥဋ္ဌာဟတော အပ္ပမဇ္ဇတော၊ အနုတိဋ္ဌန္တိ ဒေဝတာ။

၁၂။ သော အပ္ပမတ္တော အက္ကုဒ္ဓေါ၊ တာတ ကိစ္စာနိ ကာရယ။
ဝါယမဿ စ ကိစ္စေသု၊ နာလသော ဝိန္နတေ သုခံ။

၁၃။ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္ထပဒါ၊ သောဝ အနုသာသနီ။
အလံ မိတ္တေ သုခါပေတုံ၊ အမိတ္တာနံ ဒုခါယ စာ”တိ။

တတ္ထ ပဌမေန ဝိတထန္တိ တာတ ရာဇာ နာမ အာဒိတောဝ မုသာဝါဒံ နိဝါရယေ။ မုသာဝါဒိနော ဟိ ရညော ရဋ္ဌံ နိရောဓံ ဟောတိ၊ ပထဝိယာ ဩဇာ ကမ္မကရဏဋ္ဌာနတော သတ္တရတနမတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ဘဿတိ၊ တတော အာဟာရေ ဝါ တေလမဓုဖာဏိတာဒိသု ဝါ ဩသဓေသု ဩဇာ န ဟောတိ။ နိရောဇာဟာရဘောဇနာ^၁ မနုဿာ ဗဟ္မာဗာဓာ ဟောန္တိ၊ ရဋ္ဌေ ထလဇလပထေသု အာယော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ အနုပ္ပဇ္ဇန္တေ ရာဇာနော ဒုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ။ တေ သေဝကေ သင်္ဂဏိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အသင်္ဂဟိတာ သေဝကာ ရာဇာနံ ဂရုဗိတ္တေန န ဩလောကေန္တိ။ ဧဝံ တာတ မုသာဝါဒေါ နာမေသ နိရောဇော၊ န သော ဇီဝိတဟေတုပိ ကာတဗ္ဗော၊ သစ္စံ ပန သာဒုတရံ ရသာနန္တိ တဒေဝ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အပိစ မုသာဝါဒေါ နာမ ဂုဏပရိဓံသကော ဝိပတ္တိပရိယောသာနော၊ ဒုတိယစိတ္တဝါရေ အဝိစိပရာယဏံ ကရေတိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ “ဓမ္မော ဟဝေ ဟတော ဟန္တိ”တိ စေတိယဇာတကံ^၂ ကထေတဗ္ဗံ။

ကောဓန္တိ တာတ ရာဇာ နာမ ပဌမမေဝ ကုဇ္ဈနလက္ခဏံ ကောဓမ္မိ နိဝါ-
ရေယျ။ တာတ အညေသဉ္စိ ကောဓော ဒိပ္ပံ မတ္တကံ န ပါပုဏာတိ၊ ရာဇနံ
ပါပုဏာတိ။ ရာဇာနော နာမ ဝါစာဝုဓာ ကုဇ္ဈိတွာ ဩလောကိတမတ္တေနာပိ
ပရံ ဝိနာသေန္တိ၊ တသ္မာ ရညာ အညေဟိ မနုဿေဟိ အတိရေကတရံ
နိက္ကောဓေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဒယာသမ္ပန္နေန အတ္တနော ပိယပုတ္တံ ပိယ
လောကံ ဝေါလောကေန္တေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တာတ အတိကောဓနော နာမ
ရာဇာ ဥပ္ပန္နံ ယသံ ရက္ခိတုံ န သက္ကောတိ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဒီပနတ္တံ
ခန္တိဝါဒိဇာတကံ^၃ စူဠဓမ္မပါလဇာတကာနိ^၄ ကထေတဗ္ဗာနိ။ စူဠဓမ္မပါလ-
ဇာတကသ္မိဉ္စိ မဟာပတာပနော နာမ ရာဇာ ပုတ္တံ သာတေတွာ ပုတ္တ-
သောကေန ဟဒယေန ဖလိတေန^၅ မတာယ ဒေဝိယာ သယမ္ပိ ဒေဝိ

၁-နိရောဇာဟာရဘောဇနော (သီ၊ သျာ) ၂-ခု ၅-၁၈၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၅-၉၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-ခု ၅-၁၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ဟဒယေ ဖလိတေ (က)

ဒုဿန္တော အပ္ပိယာယန္တော အဇ္ဈိယန္တော န ကရောတိ၊ တသ္မိံ အဘိရမာမီတိ အာဟ။ ဧဝံ သာ၊ ကာဠကဏ္ဍိ မဟာရာဇ ရမတိ ပတိရူပဒေသဝါသာဒိနော ကုသလစက္ကဿ ဘဉ္ဇနိ။

သုဟဒယောတိ သုန္ဒရစိတ္တော ဟိတစိတ္တကော။ နုဒါတိ နိဟရ။ နိဝေသနန္တိ လက္ခိယာ ပန နိဝေသနံ ဘဝ ပတိဋ္ဌာ ဟောဟိ။ သ လက္ခိမိတိသမ္ပန္တောတိ မဟာရာဇ ကာသိပတိ သော ပုရိသော ပညာယ စေဝ ဝီရိယေန စ သမ္ပန္တော။ မဟဂ္ဂတောတိ မဟဇ္ဈာသယော စောရာနံ ပစ္စယဘူတေ ဂဏ္ဍန္တော အမိတ္တာနံ မူလံ စောရေ ဂဏ္ဍန္တော အမိတ္တာနံ အဂ္ဂံ ဆိန္ဒတီတိ ဝဒတိ။ သက္ကောတိ ဣန္ဒော။ ဘူတပတိတိ ရာဇာနံ အာလပတိ။ ဥဋ္ဌာနေတိ ဥဋ္ဌာန-ဝီရိယေ။ နပ္ပမဇ္ဇတီတိ န ပမဇ္ဇတိ၊ သပ္ပကိစ္စာနိ ကရောတိ။ သ ကလျာဏေတိ သော ဒေဝရာဇာ ဥဋ္ဌာနဝီရိယေ မနံ ကရောန္တော ပါပကမ္မံ အကတွာ ကလျာဏေ ပုညကမ္မသ္မိညေဝ မိတိံ ကတွာ အပ္ပမတ္တော ဥဋ္ဌာနေ မနံ ကရောတိ၊ တဿ ပန ကလျာဏကမ္မေ ဝီရိယကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ သရဘင်္ဂဇာတကေ ဦးသု ဒေဝလောကေသု ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ ကပိဋ္ဌာရာမံ အာဂန္တော ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မဿ သုတဘာဝေါ၊ မဟာကဏ္ဍဇာတကေ အတ္တနော အာနုဘာဝေန ဇနံ တာသေတွာ ဩသက္ကန္တဿ သာသနဿ ပဝတ္တိတဘာဝေါ စာတိ ဧဝမာဒိနိ ဝတ္ထုနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

ဂန္ဓဗ္ဗာတိ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဟေဋ္ဌာ စတုယောနိကာ ဒေဝါ၊ စတု-ယောနိကတ္တာယေဝ ကိရ တေ ဂန္ဓဗ္ဗာ နာမ ဇာတာ။ ဝိတရောတိ ပြဟ္မာနော။ ဒေဝါတိ ဥပပတ္တိဒေဝဝသေန ဆ ကာမာဝစရဒေဝါ။ တာဒိနောတိ တထာ-ဝိဿံ ကုသလာဘိရတဿ ရညော။ သာဇိဝါ ဟောန္တိတိ သမာနဇီဝိကာ ဥပဇီဝိတဗ္ဗာ။ တာဒိသာ ဟိ ရာဇာနော ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ဒေဝတာနံ ပတ္တိံ ဒေန္တိ၊ တာ တံ ပတ္တိံ အနုမောဒိတွာ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတွာ ဒိဗ္ဗယသေန ဝဓုန္တိ။ အနုတိဋ္ဌန္တိတိ တာဒိသဿ ရညော ဝီရိယံ ကရောန္တဿ အပ္ပမာဒံ အာပဇ္ဇန္တဿ ဒေဝတာ အနုတိဋ္ဌန္တိ အနုဂစ္ဆန္တိ၊ ဓမ္မိကံ ရက္ခံ သံဝိဒဟန္တိတိ အတ္ထော။

သောတိ သော တုံ။ ဝါယမဿူတိ တာနိ ရဋ္ဌကိစ္စာနိ ကရောန္တော တုလန-ဝသေန တိရဏဝသေန ပစ္စက္ခကမ္မဝသေန တေသု တေသု ကိစ္စေသု ဝီရိယံ ကရဿု။ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္ထုပဒါတိ တာတ ယံ မံ တုံ ကိံသု ကိစ္စံ ကတံ

ဝရန္တိ ပုစ္ဆိ၊ တတ္ထ တဝ ပဉ္စေယေဝ ဧတေ မယာ “ပဌမေနော ဝိတထ”န္တိ-
အာဒယော ပုတ္တာ၊ ဧတေ ဝတ္ထပဒါ ဝတ္ထကောဌာသာ၊ ဧဝံ တတ္ထ ဝတ္ထဿ။
သောတိ ယာ တေ မယာ ကထိတာ၊ သောဝ တဝ အနုသာသနီ။ အလန္တိ ဧဝံ
ဝတ္ထမာနော ဟိ ရာဇာ အတ္တနော မိတ္တေ သုခါပေတုံ၊ အမိတ္တာနဉ္စ ဒုက္ခာယ
အလံ ပရိယတ္တော သမတ္တောတိ။

ဧဝံ ဝေဿန္တရသကုဏေန ကောယ ဂါထာယ ရညော ပမာဒံ စောဒေတွာ
ကောဒသဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မေ ကထိတေ “ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ ပဉ္စော ကထိတော”တိ
မဟာဇနော အစ္ဆရိယဗျုတစိတ္တဇာတော သာဓုကာရသတာနိ ပဝတ္တေသိ။
ရာဇာ သောမနဿပုတ္တော အမစ္စေ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “ဘောန္တော အမစ္စာ
မမပုတ္တေန ဝေဿန္တရေန ဧဝံ ကထေန္တေန ကေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္ဆံ ကတ”န္တိ။
မဟာသေနရုတ္တေန ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိဿ မဟာသေနရုတ္တဌာနံ ဒဗ္ဗိ”တိ
ဝေဿန္တရံ ဌာနန္တရေ ဌပေသိ။ သော တတော ပဌာယ မဟာသေနရုတ္တ-
ဌာနေ ဌိတော ပိတု ကမ္မံ အကာသိတိ။

ဝေဿန္တရပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ပုန ရာဇာ ကတိပါဟစ္စယေန ပုရိမနယေနော ကုဏ္ဍလိနိယာ သန္တိကံ
ဒူတံ ပေသေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တတ္ထ ဂန္တာ ပစ္စာဂန္တာ တတ္ထေဝ မဏ္ဍ-
ပမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ကုဏ္ဍလိနိ အာဟရာပေတွာ သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌေ နိသိန္တ ရာဇဓမ္မံ
ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁၄။ သက္ခိသိ တံ ကုဏ္ဍလိနိ၊ မညသိ ခတ္တဗန္ဓုနိ။
ရန္တံ ကာရေတုကာမေန၊ ကိံ သု ကိစ္ဆံ ကတံ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ သက္ခိသိတိ မယာ ပုဌပဉ္စံ ကထေတုံ သက္ခိဿသိတိ ပုစ္ဆတိ။ ကုဏ္ဍလိ-
နိတိ တဿာ သလိင်္ဂတော အာဂတနာမေနာလပတိ။ တဿာ ကိရ ဒွိသု
ကုဏ္ဍဝိဋ္ဌေသု ကုဏ္ဍလသဏ္ဌာနာ ဒွေလေခါ အဟေသုံ၊ တေနဿာ “ကုဏ္ဍ-
လိနိ”တိ နာမံ ကာရေသိ။ မညသိတိ ဇာနိဿသိ မယာ ပုဌပဉ္စဿ အတ္တန္တိ။
ခတ္တဗန္ဓုနိတိ ခတ္တဿ မဟာသေနရုတ္တဿ ဘဂိနိဘာဝေန နံ ဧဝံ အာလပတိ။
ကသ္မာ ပနေသ ဝေဿန္တရသကုဏံ ဧဝံ အပုစ္ဆိတွာ ဣမမေဝ ပုစ္ဆတိတိ?
ဣတ္ထိဘာဝေန။ ဣတ္ထိယော ဟိ ပရိတ္တပညာ၊ တသ္မာ “သစေ သက္ကောတိ၊
ပုစ္ဆိဿာမိ၊ နော စေ၊ န ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ဝိမံသနဝသေန ဧဝံ ပုစ္ဆိတွာ တညေဝ
ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။

သာ ဧဝံ ရညော ရာဇဓမ္မေ ပုစ္ဆိတေ “တာတ တံ မံ ‘ဣတ္ထိကာ နာမ ကိံ
ကထေဿတိ’တိ ဝိမံသသိ မညေ၊ သကလံ တေ ရာဇဓမ္မံ ဒွိသုယေဝ ပဒေသု
ပက္ခိပိတွာ ကထေဿာမီ”တိ ဝတွာ အာဟ—

- ၁၅။ “ဒွေဝ တာတ ပဒကာနိ၊ ယတ္ထ သဗ္ဗံ ပတိဋ္ဌိတံ။
အလဒ္ဓဿ စ ယော လာဘော၊ လဒ္ဓဿ စာနုရက္ခဏာ။
- ၁၆။ အမစ္စေ တာတ ဇာနာဟိ၊ မီရေ အတ္တဿ ကောဝိဒေ။
အနက္ခာကိတဝေ တာတ၊ အသောဏှော အဝိနာသကေ။
- ၁၇။ ယော စ တံ တာတ ရက္ခေယျ၊ ဓနံ ယဉ္ဇေဝ တေ သိယာ။
သုတောဝ ရထံ သင်္ဂဏှေ၊ သော တေ ကိစ္စာနိ ကာရယေ။
- ၁၈။ သုသင်္ဂဟိတန္တဇနော၊ သယံ ဝိတ္တံ အဝေက္ခိယ။
နိမိဉ္စ ဣဏဒါနဉ္စ၊ န ကရေ ပရပတ္တိယာ။
- ၁၉။ သယံ အာယံ ဝယံ ဇညော၊ သယံ ဇညော ကတာကတံ။
နိဂ္ဂဏှေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။
- ၂၀။ သယံ ဇာနပဒံ အတ္ထံ၊ အနုသာသ ရထေသဘ။
မာ တေ အဓမ္မိကာ ယုတ္တာ၊ ဓနံ ရဋ္ဌဉ္စ နာသယံ။
- ၂၁။ မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊ ကရောသိ ကာရယေသိ ဝါ။
ဝေဂသာ ဟိ ကတံ ကမ္ပံ၊ မန္တော ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ။
- ၂၂။ မာ တေ အဓိသရေ မုဉ္ဇ၊ သုဗာဠမဓိကောဝိတံ။
ကောဓသာ ဟိ ဗဟူ ဖိတာ၊ ကုလာ အကုလတံ ဂတာ။
- ၂၃။ ‘မာ တာတ ဣဿရောမ္ဘိ’တိ၊ အနတ္ထာယ ပတာရယိ။
ဣတ္ထိနံ ပုရိသာနဉ္စ၊ မာ တေ အာသိ ဒုဒုဗြိယော။
- ၂၄။ အပေတလောမဟံသဿ၊ ရညော ကာမာနုသာရိနော။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အသံ။
- ၂၅။ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ ဒေသာဝ အနုသာသနီ။
ဒက္ခိယုဒါနိ ပုညကရော၊ အသောဏှော အဝိနာသကော။
သီလဝါသု မဟာရာဇ၊ ဒုဿီလော ဝိနိပါတိကော”တိ။

တတ္ထ ပဒကံနီတိ ကာရဏပဒါနိ။ ယတ္ထာတိ ယေသု ခွီသု ပဒေသု သဗ္ဗံ အတ္ထဇာတံ ဟိတသုခံ ပတိဋ္ဌိတံ။ အလဒ္ဓဿာတိ ယော စ ပုဗ္ဗေ အလဒ္ဓဿ လာဘဿ လာဘော၊ ယာ စ လဒ္ဓဿ အနုရက္ခဏာ။ တာတ အနုပ္ပန္နဿ ဟိ လာဘဿ ဥပ္ပါဒနံ နာမ န ဘာရော၊ ဥပ္ပန္နဿ ပန အနုရက္ခဏမေဝ ဘာရော။ ဧကစ္စော ဟိ ယသံ ဥပ္ပါဒေတွာပိ ယသေ ပမတ္တော ပမာဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ကရောတိ၊ မဟာစောရော ဟုတွာ ရဋ္ဌံ ဝိလုပ္ပမာနော စရတိ။ အထ နံ ရာဇာနော ဂါဟာပေတွာ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိ။ အထ ဝါ ဥပ္ပန္နရူပါဒီသု ကာမဂုဏေသု ပမတ္တော အယောနိသော ဓနံ နာသေန္တော သဗ္ဗသာပတေယျေ ဒီဏေ ကပဏော ဟုတွာ စီရကဝသနော ကပါလမာဒါယ စရတိ။ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ပန ဂန္ထဓုရာဒိဝသေန လာဘသက္ကာရံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပမတ္တော ဟိနာယာဝတ္တတိ။ အပရော ပဌမဈာနာဒီနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာပိ မုဋ္ဌဿတိ-တာယ တထာရူပေ အာရမ္မဏေ ဗဇ္ဈိတွာ ဈာနာ ပရိဟာယတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နဿ ယသဿ ဝါ ဈာနာဒိလာဘဿ ဝါ ရက္ခဏမေဝ ဒုက္ကရံ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ ပန ဒေဝဒတ္တဿ ဝတ္ထု စ၊ မုဒုလက္ခဏံ လောမသကဿပ၂ ဟရိတစဇာတက-သင်္ကပ္ပဇာတကာဒီနိ၊ စ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဧကော ပန လာဘသက္ကာရံ ဥပ္ပါဒေတွာ အပ္ပမာဒေ ဌတွာ ကလျာဏကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ သော ယသော သုက္ကပက္ခေ စန္ဒော ဝိယ ဝနုတိ၊ တဿာ တံ မဟာရာဇေ အပ္ပမတ္တော ပယောဂ-သမ္ပတ္တိယာ ဌတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော တဝ ဥပ္ပန္နံ ယသံ အနုရက္ခာဟိတိ။

ဇာနာဟိတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကကမ္မာဒီနံ ကရဏတ္ထံ ဥပဓာရေဟိ။ အနက္ခာ-ကိတဝေတိ အနက္ခေ အကိတဝေ အဇုတကရေ စေဝ အကေရာဋ္ဌိကေ စ။ အသောဏ္ဍေတိ ပူဝသုရာဂန္ဓမာလာသောဏ္ဍဘာဝရဟိတေ။ အဝိနာသကေတိ တဝ သန္တကာနံ ဓနဓညာဒီနံ အဝိနာသကေ။ ယောတိ ယော အမစ္စော။ ယဉ္ဇေဝါတိ ယဉ္ဇ တေ ဃရေ ဓနံ သိယာ၊ တံ ရက္ခေယျ။ သူတောဝါတိ ရထသာရထိ ဝိယ။ ယထာ သာရထိ ဝိသမမဂ္ဂနိဝါရဏတ္ထံ အသေ သင်္ကဏန္တော ရထံ သင်္ကဏေယျ။ ဧဝံ ယော သဟ ဘောဂေဟိ တံ ရက္ခိတံ သက္ကောတိ၊ သော တေ အမစ္စော နာမ တာဒိသံ သင်္ကဟေတွာ ဘဏ္ဍာဂါရိကာဒိကိစ္စာနိ ကာရယေ။

သုသင်္ဂဟိတန္တဇာနောတိ တာတ ယသံ ဟိ ရညော အတ္တနော အန္တော-ဇာနော အတ္တနော ဝလဉ္ဇနကပရိဇာနော စ ဒါနာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတော ဟောတိ၊ တဿ အန္တောနိဝေသနေ သုဝဏ္ဏဟိရညာဒီနိ တေသံ အသင်္ဂဟိတမနုဿာနံ

၁-ခု ၅-၁၆-ပိဋေ။ ၂-ခု ၅-၁၉၃-ပိဋေ။ ၃-ခု ၅-၁၉၁-ပိဋေ။ ၄-ခု ၅-၇၁-ပိဋေ။

ဝသေန နဿန္တိ၊ အန္တောဇနော ဗဟိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တဿှာ တံ သုဠသင်္ဂဟိတ-
အန္တောဇနော ဟုတွာ “ဧတ္ထကံ နာမ မေ ဝိတ္တ”န္တိ သယံ အတ္တနော ဓနံ
အဝေက္ခိတွာ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ နိမိ နိဓေမ၊ အသုကဿ ဣဏံ ဒေမာ”တိ
ဣဒံ ဥဘယမ္ပိ န ကရေ ပရပတ္တိယာ၊ ပရပတ္တိယာပိ တံ မာ ကရိ၊ သဗ္ဗံ
အတ္တပစ္စက္ခမေဝ ကရေယျာသီတိ ဝဒတိ။

အာယံ ဝယန္တိ တတော ဥပ္ပဇ္ဇနကံ အာယဉ္စ တေသံ တေသံ ဒါတဗ္ဗံ ဝယဉ္စ
သယမေဝ ဇာနေယျာသီတိ။ ကတာကတန္တိ သင်္ဂါမေ ဝါ နဝကမ္ပေ ဝါ
အညေသု ဝါ ကိစ္စေသု “ဣမိနာ ဣဒံ နာမ မယံ ကတံ၊ ဣမိနာ န ကတ”န္တိ
တေမ္ပိ သယမေဝ ဇာနေယျာသိ၊ မာ ပရပတ္တိယော ဟောဟိ။ နိဂ္ဂဏှေတိ
တာတ ရာဇာ နာမ သန္တိစ္ဆေဒါဒိကာရကံ နိဂ္ဂဟာရဟံ အာနေတွာ ဒဿိတံ
ဥပပရိက္ခိတွာ သောဓေတွာ ပေါရာဏကရာဇူဟိ ဌပိတဒဏ္ဍံ ဩလောကေတွာ
ဒေါသာနရူပံ နိဂ္ဂဏှေယျ။ ပဂ္ဂဏှေတိ ယော ပန ပဂ္ဂဟာရဟော ဟောတိ၊
အဘိန္နဿ ဝါ ပရဗလဿ ဘေဒေတာ၊ ဘိန္နဿ ဝါ သကဗလဿ
အာရာဓကော၊ အလဒ္ဓဿ ဝါ ရဇဿ အာဟရကော၊ လဒ္ဓဿ ဝါ ထာဝရ-
ကာရကော၊ ယေန ဝါ ပန ဇီဝိတံ ဒိန္တိ ဟောတိ၊ ဧဝရူပံ ပဂ္ဂဟာရဟံ
ပဂ္ဂဟေတွာ မဟန္တံ သက္ကာရသမ္ပာနံ ကာရေယျ။ ဧဝံ ဟိဿ ကိစ္စေသု အညေပိ
ဥရံ ဒတွာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿန္တိ။

ဇာနပဒန္တိ ဇနပဒဝါသိနံ အတ္ထံ သယံ အတ္တပစ္စက္ခေနဝ အနုသာသ။
အဓမ္မိကာ ယုတ္တာတိ အဓမ္မိကာ တတ္ထ တတ္ထ နိယုတ္တာ အာယုတ္တကာ လဉ္စ
ဂဟေတွာ ဝိနိစ္ဆယံ ဘိန္ဒန္တာ တဝ ဓနဉ္စ ရဋ္ဌဉ္စ မာ နာသယံ။ ဣမိနာ ကာရဏေန
အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ သယမေဝ အနုသာသ။ ဧဝေနာတိ သဟဿာ အတု-
လေဘွာ အတိရေတွာ။ ဧဝဓာတိ အတုလေတွာ အတိရေတွာ ဆန္ဒာဒိ-
ဝသေန သဟဿာ ကတံ ကမ္ပဉ္စိ န သာရ န သုန္ဒရံ။ ကိကာရဏာ? တာဒိသဉ္စိ
ကတွာ မန္တော ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရဝသေန ဣဓ လောကေ အပါယဒုက္ခံ အနု-
ဘဝန္တော ပရလောကေ စ အနုတပ္ပတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော “ဣသိနမန္တရံ
ကတွာ၊ ဘရုရာဇာတိ မေ သုတ”န္တိ ဘရုဇာတကေနံ ဒီပေတဗ္ဗော။

မာ တေ အဓိသရေ မုဉ္ဇ၊ သုဗာဠမဓိကောပိတန္တိ တာတ တဝ ဟဒယံ
ကုသလံ အဓိသရိတွာ အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္ထေ ပရေသံ အကုသလကမ္ပေ သုဠ-
ဗာဠံ အဓိကောပိတံ ကုဇ္ဈာပိတံ ဟုတွာ မာ မုဉ္ဇ၊ မာ ပတိဋ္ဌာယတူတိ အတ္ထော။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ ယဒါ တေ ဝိနိစ္ဆယေ ဌိတဿ ဣမိနာ ပုရိသော ဝါ ဟတော သန္တိ ဝါ ဆိန္ဓောတိ စောရံ ဒဿန္တိ၊ တဒါ တေ ပရေသံ ဝစနေဟိ သုဠ၊ ကောပိတမ္ပိ ဟဒယံ ကောဓဝသေန မာ မုဉ္ဇ၊ အပရိဂ္ဂဟေတွာ မာ ဒဏ္ဍံ ပဏေဟိ။ ကိံကာရဏာ? အစောရမ္ပိ ဟိ “စောရေ”တိ ဂဟေတွာ အာနေန္တိ၊ တသ္မာ အကုဇ္ဈိတွာ ဥဘိန္တံ အတ္တပစ္စတ္တိကာနံ ကထံ သုတွာ သုဠ၊ သောဓေတွာ အတ္တပစ္စက္ခေန တဿ စောရဘာဝံ ဥတွာ ပဝေဏိယာ ဌပိတဒဏ္ဍဝသေန ကတ္တမ္ပံ ကရေဟိ။ ရညာ ဟိ ဥပ္ပန္ဓေပိ ကောဓေ ဟဒယံ သီတလံ အကတွာ ကမ္ပံ န ကာတမ္ပံ။ ယဒါ ပနဿ ဟဒယံ နိဗ္ဗုတံ ဟောတိ မုဒုကံ၊ တဒါ ဝိနိစ္ဆယကမ္ပံ ကာတမ္ပံ။ ဖရသေ ဟိ စိတ္တေ ပတ္တုယိတေ ဥဒကေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ ကာရဏံ န ပညာယတိ။ **ကောသော** ဟိတိ တာတ ကောဓေန ဟိ ဗဟူနိ ဖိဟာနိ ရာဇကုလာနိ အကုလဘာဝံ ဂတာနိ မဟာဝိနာသမေဝ ပတ္တာနီတိ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဒီပနတ္ထံ ခန္တိဝါဒဇာတကံ နာဠိကေရရာဇဝတ္ထုသဟဿဗာဟု-အဇ္ဈနဝတ္ထုအာဒိနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

မာ တာတ ဣဿရေဒ္ဒိတိ၊ အနတ္တာယ ပတာရယီတိ တာတ “အဟံ ပထဝိဿရေ”တိ မာ မဟာဇနံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိအနတ္တာယ ပတာရယိ မာ ဩတာရယိ၊ ယထာ တံ အနတ္တံ သမာဒါယ ဝတ္တတိ၊ မာ ဧဝမကာသီတိ အတ္ထော။ **မာ တေ အာသီတိ** တာတ တဝ ဝိဇိတေ မနုဿဇာတိကာနံ ဝါ တိရစ္ဆာနဇာတိကာနံ ဝါ ဣတ္ထိပုရိသာနံ **ဒုရုဒြိယော** ဒုက္ခုပ္ပတ္တိ မာ အာသိ။ ယထာ ဟိ အဓမ္မိကရာဇနံ ဝိဇိတေ မနုဿာ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ ကတွာ နိရယေ ဥပ္ပုဇ္ဈန္တိ၊ တဝ ရဠဝါသိနံ တံ ဒုက္ခံ ယထာ န ဟောတိ၊ တထာ ကရေဟိတိ အတ္ထော။

အပေတလောမဟံသဿာတိ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယေဟိ နိဗ္ဗယဿ။ ဣမိနာ ဣမံ ဒဿေတိ—တာတ ယော ရာဇာ ကိသ္မိဉ္စ အာသကံ အကတွာ အတ္တနော ကာမမေဝ အနုဿရတိ၊ ဆန္ဒဝသေန ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ကရေဟိ၊ ဝိဿဠယဉ္စ ဝိယ အန္ဓော နိရင်္ဂသော ဝိယ စ စဏ္ဍဟတ္ထိ ဟောတိ၊ တဿ သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ တဿ တံ ဘောဂဗျသနံ အသံ ဒုက္ခန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါတိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတမ္ပံ။ **ဒက္ခ’ဿု’ဒါနီတိ** တာတ တံ ဣမံ အနုသာသနိံ သုတွာ ဣဒါနိ ဒက္ခော အနုလသော ပုညာနံ

ကရဏေန ပုညကဏှေ သုရာဒိပရိဟရဏေန အသောဏှော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာ-
ယိကဿ အတ္တဿ အဝိနာသနေန အဝိနာသကော ဘဝေယျာသီတိ။ သီလ-
ဝါယူတိ သီလဝါ အာစာရသမ္ပန္နော ဘဝ၊ ဒေသသု ရာဇဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ရဇ္ဇံ
ကာရေဟိ။ ဒုဿီလော ဝိနိပါတိကောတိ ဒုဿီလော ဟိ မဟာရာဇ အတ္တာနံ
နိရယေ ဝိနိပါတေန္တော ဝိနိပါတိကော နာမ ဟောတီတိ။

ဧဝံ ကုဏ္ဍလိနိပိ ကောဒသဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ရာဇာ တုဋ္ဌော
အမစ္စေ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “ဘောန္တော အမစ္စာ မမ ဓိတာယ ကုဏ္ဍလိနိယာ
ဧဝံ ကထယမာနာယ ကေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ ကတ”န္တိ။ ဘဏ္ဍာဂါရိကေန
ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိဿာ ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနံ ဒဋ္ဌိ”တိ ကုဏ္ဍလိနိ ဌာနန္တရေ
ဌပေသိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပိတု ကမ္မံ
အကာသီတိ။

ကုဏ္ဍလိနိပဉ္စော နိဋ္ဌိတော။

ပုန ရာဇာ ကတိပါဟစ္စယေန ပုရိမနယေနဝ ဇမ္ဗူကပဏ္ဍိတဿ သန္တိကံ
ဒူတံ ပေသေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တတ္ထ ဂန္ဓာ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ပစ္စာ-
ဂတော တတ္ထေဝ မဏ္ဍပမဇ္ဈေ နိသီဒိ။ အမစ္စော ဇမ္ဗူကပဏ္ဍိတံ ကမ္ဘနဘဒ္ဒပိဋေ
နိသီဒါပေတွာ ဝိဋ္ဌံ သိသေနာဒါယ အာဂစ္ဆိ။ ပဏ္ဍိတော ပိတု အင်္ဂေ နိသီ-
ဒိတွာ ကိဋ္ဌိတွာ ဂန္ဓာ ကမ္ဘနပိဋေယေဝ နိသီဒိ။ အထ နံ ရာဇာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော
ဂါထမာဟ—

၂၆။ “အပုစ္ဆိမှ ကောသိယဂေါတ္တံ၊ ကုဏ္ဍလိနိံ တထေဝ စ။
တံ ဒါနိ ဝဒေဟိ ဇမ္ဗူက၊ ဗလာနံ ဗလမုတ္တမ”န္တိ။

တဿတ္ထော—တာတ ဇမ္ဗူက အဟံ တဝ ဘာတရံ ကောသိယဂေါတ္တံ
ဝေဿန္တရံ ဘဂိနိဉ္စ တေ ကုဏ္ဍလိနိံ ရာဇဓမ္မံ အပုစ္ဆိံ၊ တေ အတ္တနော ဗလေန
ကထေသုံ၊ ယထာ ပန တေ ပုစ္ဆိံ၊ တထေဝ ဣဒါနိ ပုတ္တ ဇမ္ဗူက တံ ပုစ္ဆာမိ၊
တံ မေ ရာဇဓမ္မဉ္စ ဗလာနံ ဥတ္တမံ ဗလဉ္စ ကထေဟီတိ။

ဧဝံ ရာဇာ မဟာသတ္တံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော အညေသံ ပုစ္ဆိတနိယာမေန
အပုစ္ဆိတွာ ဝိသေသေတွာ ပုစ္ဆိ။ အထဿ ပဏ္ဍိတော “တေန ဟိ မဟာရာဇ
ဩဟိတသောတော သုဏာဟိ၊ သဗ္ဗံ တေ ကထေသုဿမိ”တိ ပဿာရိတဟတ္ထေ
သဟဿတ္ထဝိကံ ဌပေန္တော ဝိယ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ—

- ၂၇။ “ဗလံ ပဉ္စဝိမံ လောကေ၊ ပုရိသသ္မိံ” မဟဂ္ဂတေ။
တတ္ထ ဗာဟုဗလံ နာမ၊ စရိမံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
- ၂၈။ ဘောဂဗလဉ္စ ဒိဿာဝု၊ ဒုတိယံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
အမစ္စဗလဉ္စ ဒိဿာဝု၊ တတိယံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
- ၂၉။ အဘိဇ္ဇေဗလံ စေဝ၊ တံ စတုတ္ထံ အသံသယံ။
ယာနိ စေတာနိ သဗ္ဗာနိ၊ အဓိဂဏှာတိ ပဏှိတော။
- ၃၀။ တံ ဗလာနံ ဗလံ သေဌံ၊ အဂ္ဂံ ပညာဗလံ ဗလံ။
ပညာဗလေနုပတ္တဒ္ဓေါ၊ အတ္ထံ ဝိန္ဒတိ ပဏှိတော။
- ၃၁။ အပိ စေ လဘတိ မန္တော၊ ဖိတံ ဓရဏိမုတ္တမံ။
အကာမဿ ပသယံ ဝါ၊ အညော တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။
- ၃၂။ အဘိဇာတောပိ စေ ဟောတိ၊ ရဇ္ဇံ လဒ္ဓါန ခတ္တိယော။
ဒုပ္ပညော ဟိ ကာသိပတိ၊ သဗ္ဗေနပိ န ဇီဝတိ။
- ၃၃။ ပညာဝ သုတံ ဝိနိစ္ဆိနိ၊ ပညာ ကိတ္တိသိလောကဝုနိ။
• ပညာသဟိတော နရော ဣဓ၊ အပိ ဒုက္ခေ သုခါနိ ဝိန္ဒတိ။
- ၃၄။ ပညဉ္စ ခေါ အသုဿုသံ၊ န ကောစိ အဓိဂဉ္စတိ။
ဗဟုဿုတံ အနာဂမ္မ၊ ဓမ္မဉ္စ အဝိနိဗ္ဗုဇံ။
- ၃၅။ ယော စ ဓမ္မဝိဘင်္ဂညူ၊ ကံလုဌာယိ အတန္တိတော။
အနုဌာဟတိ ကာလေန၊ ကမ္မဖလံ တဿိဇ္ဈတိ။
- ၃၆။ အနာယတနသီလဿ၊ အနာယတနသေဝိနော။
န နိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
- ၃၇။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပယုတ္တဿ၊ တထာယတနသေဝိနော။
အနိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
- ၃၈။ ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတံ၊ သမ္ဘတဿာနုရက္ခဏံ။
တာနိ တွံ တာတ သေဝဿု၊ မာ အကမ္မာယ ရန္တယိ။
အကမ္မုနာ ဟိ ဒုဓမ္မဓော၊ နဌာဂါရံဝ သိဒတိ”တိ။

တတ္ထ မဟဂ္ဂဇောတိ မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ မဟဇ္ဈာသယေ ပုရိသေ ပဉ္စဝိမံ ဗလံ ဟောတိ။ **ဗာဟုဗလန္တိ** ကာယဗလံ။ **စရိမန္တိ** တံ အတိမဟန္တမ္ပိ သမာနံ လာမကမေဝ။ ကိံကာရဏာ? အန္ဓဗာလဘာဝေန။ သစေ ဟိ ကာယဗလံ မဟန္တံ နာမ ဘဝေယျ၊ ဝါရဏဗလတော လဠာကိကာယ ဗလံ ခုဒ္ဒကံ ဘဝေယျ၊ ဝါရဏဗလံ ပန အန္ဓဗာလဘာဝေန မရဏဿ ပစ္စယံ ဇာတံ၊ လဠာကိကာ အတ္တနော ဉာဏကုသလတာယ ဝါရဏံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ “န ဟေဝ သဗ္ဗတ္ထ ဗလေန ကိစ္ဆံ၊ ဗလံ ဟိ ဗာလဿ ဝဓာယ ဟောတိ”တိ သုတ္တံ အာဟရိတဗ္ဗံ။

ဘောဂဗလန္တိ ဥပတ္တမ္ပနဝသေန သဗ္ဗံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိ ဥပဘောဂဇာတံ ဘောဂဗလံ နာမ၊ တံ ကာယဗလတော မဟန္တတရံ။ **အမစ္စဗလန္တိ** အဘောဇ္ဇ-မန္တဿ သူရဿ သုဟဒယဿ အမစ္စမဏ္ဍလဿ အတ္ထိတာ၊ တံ ဗလံ သင်္ဂါမ-သူရတာယ ပုရိမေဟိ ဗလေဟိ မဟန္တတရံ။ **အဘိဇ္ဇမ္ဗလန္တိ** တိဏိ ကုလာနိ အတိက္ကမိတွာ ခတ္တိယကုလဝသေန ဇာတိသမ္ပတ္တိ၊ တံ ဣတရေဟိ ဗလေဟိ မဟန္တတရံ။ ဇာတိသမ္ပန္နာ ဝေ ဟိ သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဣတရေတိ။ **ယာနိ စေတာနိ**တိ ယာနိ စ ဧတာနိ စတ္တာရိပိ ဗလာနိ ပဏ္ဍိတော ပညာနုဘာဝေန၊ အဓိဂဏှာတိ အဘိဘဝတိ၊ တံ သဗ္ဗဗလာနံ ပညာဗလံ သေဋ္ဌန္တိ စ အဂ္ဂန္တိ စ ဝုစ္ဆတိ။ ကိ-ကာရဏာ? တေန ဟိ ဗလေန ဥပတ္တဒ္ဓေါ ပဏ္ဍိတော အတ္ထံ ဝိန္ဒတိ၊ ဝုဇ္ဇိံ ပါပုဏှာတိ။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ “ပုဏ္ဏံ နဒိ” ယေန စ ပေယျမာဟူ”တိ ပုဏ္ဏနဒိဇာတကဉ္စ၊ သိရိကာဠကဏ္ဍိပဉ္စံ ပဉ္စပဏ္ဍိတပဉ္စဉ္စ သတ္တ၊ ဘန္တဇာတက၊ သမ္ဘဝဇာတက၊ သရဘင်္ဂဇာတက၊ ဒီနိဇိ စ ကထေတဗ္ဗာနိ။

မန္ဒောတိ မန္တပညော ဗာလော။ ဖိတန္တိ တာတ မန္တပညော ပုဂ္ဂလော သတ္တရတနပုဏ္ဏံ စေပိ ဥတ္တမံ ဓရဏိံ လဘတိ၊ တဿ အနိစ္စမာနဿဝ ပဿယကာရံ ဝါ ပန ကတွာ အညော ပညာသမ္ပန္နော တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ မန္ဒော ဟိ လဒ္ဓံ ယသံ ရက္ခိတုံ ကုလသန္တကံ ဝါ ပန ပဝေဏိအာဂတမ္ပိ ရဇ္ဇံ အဓိဂန္တု န သက္ကောတိ။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ “အဒ္ဓါ ပါဒဇ္ဇလီ သဗ္ဗေ၊ ပညာယ အတိ-ရောစတိ”တိ **ပါဒဇ္ဇလီဇာတကံ**? ကထေတဗ္ဗံ။ **လဒ္ဓါနာတိ** ဇာတိသမ္ပတ္တိ နိဿာယ ကုလသန္တကံ ရဇ္ဇံ လဘိတွာပိ။ **သဗ္ဗေနဒိ**တိ တေန သကလေနပိ ရဇ္ဇေန န ဇီဝတိ၊ အနုပါယကုသလတာယ ဒုဂ္ဂတောဝ ဟောတိတိ။

၁-ခု ၅-၁၂၅-ပိဋေ။	၂-ယဿာနုဘာဝေန (သီ၊ သျာ)	၃-ခု ၅-၅၇-ပိဋေ။
၄-ခု ၅-၁၆၀-ပိဋေ။		၅-ခု ၅-၃၇၆-ပိဋေ။
၆-ခု ၆-၅-ပိဋေ။		၇-ခု ၅-၆၉-ပိဋေ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဧတ္တကေန ဌာနေန^၁ အပဏ္ဍိတဿ အဂုဏံ ကထေတွာ
 ဣဒါနိ ပညံ ပသံသန္တော “ပညာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုတန္တိ သုတ-
 ပရိယတ္တိ။ တဗြိ ပညာဝ ဝိနိစ္ဆိနတိ။ ကိတ္တိသိလောကဝေဒနီတိ ကိတ္တိသောသဿ
 စ လာဘသက္ကာရဿ စ ဝေဒနီ။ ဒုက္ခေ သုခါနိ ဝိဒ္ဓတိတိ ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေပိ
 နိစ္ဆယော ဟုတွာ ဥပါယကုသလတာယ သုခံ ပဋိလဘတိ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ—

“ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝါ။
 အလမေတေဟိ အဓမ္မဟိ၊ ဇမ္ဗူဟိ ပနသေဟိ စာ”တိ?—

အာဒိနိ ဇာတုကာနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

အသုဿုသန္တိ ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂလေ အပယိရူပါသန္တော အသုဏန္တော။
 ဓမ္မဋ္ဌန္တိ သဘာဝကာရဏေ ဌိတံ ဗဟုဿုတံ အနာဂမ္မ တံ^၄ အသဒ္ဓဟန္တော။
 အဝိနိဗ္ဗာန္တိ အတ္ထာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ အနောဂါဟန္တော အတိ-
 ရေန္တော န ကောစိ ပညံ အဓိဂစ္ဆတိ တာတာတိ။

ဓမ္မဝိဘင်္ဂညူတိ ဒသကုသလကမ္မပထဝိဘင်္ဂကုသလော။ ကာလုဌာယီတိ
 ဝိရိယံ ကာတုံ ယုတ္တကာလေ ဝိရိယဿ ကာရကော။ အနုဋ္ဌဟတိတိ တသ္မိ^၅
 တသ္မိ^၆ ကာလေ တံ တံ ကိစ္စံ ကရေတိ။ တဿာတိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ကမ္မဇလံ
 သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ။ အနာယတနသီလဿာတိ အနာယတနံ ဝုစ္စတိ လာဘ-
 ယသသုခါနံ အနာကရော^၇ ဒုဿီလျကမ္ပံ၊ တံသီလဿ တေန ဒုဿီလျကမ္ပေန
 သမန္တာဂတဿ၊ အနာယတနဘူတမေဝ ဒုဿီလပုဂ္ဂလံ သေဝန္တဿ၊ ကုသလဿ
 ကမ္မဿ ကရဏကာလေ နိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ကရေန္တဿ
 ဧဝရူပဿ တာတ ပုဂ္ဂလဿ ကမ္မာနံ အတ္ထော သမ္မာ န ဝိပစ္စတိ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊
 တိဏိ ကုလဂ္ဂါနိ စ ဆ ကာမသဂ္ဂါနိ စ န ဥပနေတိတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တဉ္ဇာတိ
 အတ္တနော နိယကဇ္ဈတ္ထံ အနိစ္စဘာဝနာဒိဝသေန ပယုတ္တဿ။ တထာယတန-
 သေဝိနောတိ တထေဝ သီလဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ သေဝမာနဿ။ ဝိပစ္စတိတိ
 သမ္ပဇ္ဇတိ မဟန္တိ ယသံ ဒေတိ။

ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတန္တိ ယောဂေ ယုဋ္ဌိတဗ္ဗယုတ္တကေ ကာရဏေ
 ပယောဂကောဌာသဘူတံ ပညံ။ သမ္ဘတဿာတိ ရာသိကတဿ နေဿ
 အနုရက္ခဏံ။ တာနိ တွန္တိ ဧတာနိ စ ဒွေ ပုရိမာနိ စ မယာ ဝုတ္တကာရဏာနိ
 သဗ္ဗာနိ တာတ တံ သေဝဿ၊ မယာ ဝုတ္တံ ဩဝါဒံ ဟဒယေ ကတွာ အတ္တနော

၁-ဧတ္တကေန ဌာနေ (က)

၂-ဒု ၅-၁၄-ပိဋေ။

၃-ဒု ၅-၅၅-ပိဋေ။

၄-တဿ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၅-အနာစာရော (က)

သရေ ခနံ ရက္ခ။ မာ အကမ္မာယ ရန္တယီတိ အယုတ္တေန အကာရဏေန မာ ရန္တယိ၊ တံ ခနံ မာ ဈာပယိ မာ နာသယိ။ ကိံကာရဏာ? အကမ္မုနာ ဟီတိ အယုတ္တကမ္မကရဏေန ဒုဗ္ဗေခေ ပုဂ္ဂလော သကံ ခနံ နာသေတွာ ပစ္ဆာ ဒုဂ္ဂတော။ နဠာဂါရုံ သီဒတိတိ ယထာ နဠာဂါရုံ မူလတော ပဋ္ဌာယ ဇီရမာနံ အပ္ပတိဋ္ဌံ ပတတိ၊ ဧဝံ အကာရဏေန ခနံ နာသေတွာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တတိတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသံက္ခော ဧတ္တကေန ဌာနေန ပဉ္စ ဗလာနိ ဝဏ္ဏေတွာ ပညာဗလံ ဥက္ခိပိတွာ စန္ဒမဏ္ဍလံ နိဟရန္တော ဝိယ ကထေတွာ ဣဒါနိ ဒသဟိ ဂါထာဟိ ရညော ဩဝါဒံ ဒေန္တော အာဟ—

၃၉။ “ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၀။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၂။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၃။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၄။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေ ဇနပဒေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၅။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏေ ပြာဟ္မဏေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၆။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခိသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၇။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိန္တော သုခါဝဟော။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၈။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဇ္ဈန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိန္တေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ”တိ။

တတ္ထ ပဌမဂါထာယ တာဝ ဣဓ ဓမ္မန္တိ မာတာပိတုပဋ္ဌာနဓမ္မံ။ တံ ကာလဿေဝ ပုဋ္ဌာယ မာတာပိတုနံ မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌဒါနမာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗသရီရကိစ္စပရိဟရဏံ ကရောန္တောဝ ပူရေဟိတိ ဝဒတိ။ ပုတ္တဒါရေသုတိ ပုတ္တမိတရော တာဝ ပါပါ နိဝါရေတွာ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တော သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှာပေန္တော ဝယပ္ပတ္တကာလေ ပတိရူပကုလဝံသေန အာဝါဟဝိဝါဟံ ကရောန္တော သမယေ ဓနံ ဒေန္တော ပုတ္တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ၊ ဘရိယံ သမ္မာနေန္တော အနဝမာနေန္တော အနတိစရန္တော ဣဿရိယံ ဝေါဿဇ္ဇေန္တော အလင်္ကာရံ အနုပ္ပဒေန္တော ဒါရေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ မိတ္တာမစ္စေသုတိ မိတ္တာမစ္စေ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ သင်္ဂဏှန္တော အဝိသံဝါဒေန္တော ဧတေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ဝါဟနေသု ဗလေသု စာတိ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ ဝါဟနာနံ ဗလကာယဿ စ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒေန္တော သက္ကာရံ ကရောန္တော ဟတ္ထိ- အဿာဒယော မဟလ္လကကာလေ ကမ္မေသု အယောဇေန္တော တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။

ဂါမေသု နိဂမေသု စာတိ ဂါမနိဂမဝါသိနော ဒဏ္ဍဗလိဟိ အပိဋ္ဌေန္တောဝ တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ရဋ္ဌေ ဇနပဒေသု စာတိ ရဋ္ဌဉ္စ ဇနပဒဉ္စ အကာရဏေန ကိလမေန္တော ဟိတစိတ္တံ အပစ္စုပဋ္ဌပေန္တော တတ္ထ အဓမ္မံ စရတိ နာမ၊ အပိဋ္ဌေန္တော ပန ဟိတစိတ္တေန ဖရန္တော တတ္ထ ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ သမဏေ ဗြာဟ္မဏေသု စာတိ တေသံ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒေန္တောဝ တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ဖိဂပက္ခိသုတိ သဗ္ဗစတုပ္ပဒသကုဏာနံ အဘယံ ဒေန္တော တေသု ဓမ္မံ စရတိ နာမ။ ဓမ္မော စိန္တောတိ သုစရိတဓမ္မော စိန္တော”။ သုခါဝဟောတိ တီသု ကုလသမ္ပဒါသု ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု သုခံ အာဝဟတိ။ သုစိန္တေနာတိ ဣဓ စိန္တေန ကာယသုစရိတာဒိနာ သုစိန္တေန။ ဒိဝံ ပတ္တာတိ ဒေဝလောက- ဗြဟ္မလောကသင်္ခါတံ ဒိဝံ ဂတာ၊ တတ္ထ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိလာဘိနော ဇာတာ။ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါတိ တသ္မာ တံ မဟာရာဇ ဇိဝိတံ ဇဟန္တောပိ ဓမ္မံ မာ ပမဇ္ဇိတိ ၂။

ဧဝံ ဒသ ဓမ္မစရိယဂါထာယော ဝတွာ ဥတ္တရိပိ ဩဝဒန္တော ဩသာန-
ဂါထမာဟ—

၄၉။ “တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ ဧသာဝ အနုသာသနီ။
သပ္ပညသေဝီ ကလျာဏီ၊ သမတ္တံ သာမ တံ ဝိဒူ”တိ။

တတ္ထ တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါတိ ဣဒံ ပုရိမနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။
သပ္ပညသေဝီ ကလျာဏီ၊ သမတ္တံ သာမ တံ ဝိဒူတိ မဟာရာဇ တံ မယာ ဝုတ္တံ
ဩဝါဒံ တံ နိစ္စကာလံ သပ္ပညပုဂ္ဂလသေဝီ ကလျာဏဂုဏသမန္တာဂတော ဟုတွာ
သမတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ သာမံ ဝိဒူ အတ္တပစ္စက္ခတောဝ ဇာနိတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ
ပဋိပဇ္ဇာတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော အာကာသဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ။ မဟာဇေနော မဟာသက္ကာရံ အကာသိ၊ သာဓုကာရသဟဿာနိ
အဒါသိ။ ရာဇော တုဋ္ဌော အမစ္စေ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “ဘောန္တော အမစ္စာ မမ
ပုတ္တေန တရုဏဇမ္ဗုဗလသမာနတုဏ္ဏေန ဇမ္ဗုကပဏ္ဍိတေန ဧဝံ ကထေန္တေန
ကေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ ကတ”န္တိ။ သေနာပတိနာ ဒေဝါတိ။ “တေန ဟိဿ
သေနာပတိဋ္ဌာနံ ဒဗ္ဗိ”တိ ဇမ္ဗုကံ ဌာနန္တရေ ဌပေသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ
သေနာပတိဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပိတု ကမ္မာနိ အကာသိ။ တိဏ္ဏံ သကုဏာနံ
မဟန္တော သက္ကာရော အဟောသိ။ တယောပိ ဇနာ ရညော အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ
အနုသာသိသု။ မဟာသတ္တသောဝါဒေ ဌတွာ ရာဇော ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ
ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ အမစ္စာ ရညော သရီရကိစ္စံ ကတွာ
သကုဏာနံ အာရောစေတွာ “သာမိ ဇမ္ဗုကသကုဏ ရာဇော တုမှာကံ ဆတ္တံ
ဥဿာပေတဗ္ဗံ အကာသိ”တိ ဝဒိသု။ မဟာသတ္တော “န မယံ ရဇေနတ္ထော၊
တုမှေ အပ္ပမတ္တာ ရဇံ ကာရေထာ”တိ မဟာဇနံ သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ
“ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယံ ပဝတ္တေယျာထာ”တိ ဝိနိစ္ဆယဓမ္မံ သုဝဏ္ဏပဋေ လိခါပေတွာ အရညံ
ပါဝိသိ။ တသောဝါဒေါ စတ္တာလီသ ဝဿသဟဿာနိ ပဝတ္တတိ။

သတ္တာ ရညော ဩဝါဒဝသေန ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ ဒေသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ ရာဇော အာနန္တော အဟောသိ၊ ကုဏ္ဍလိနိ ဥပ္ပလ-
ဝဏ္ဏာ၊ ဝေဿန္တရော သာရိပုတ္တော၊ ဇမ္ဗုကသကုဏော ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

တေသကုဏဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-သရဘင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၂)

အလင်္ကတကုဏ္ဍလိနော သုဝဏ္ဏာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ သာရိပုတ္တတ္ထေရော တထာဂတံ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တံ အတ္တနော ပရိနိဗ္ဗာနံ အနုဇာနာပေတွာ ဂန္ဓာ နာဠကဂါမကေ ဇာတောဝရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ သုတွာ သတ္တာ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟာသိ။ တဒါ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ဣသိဂိလိပဿေ ကာဠသိလာယံ ဝိဟရတိ။ သော ပန ဣဒ္ဓိဗလေန ကောဠိပုတ္တဘာဝေန ဒေဝလောကစာရိကဉ္စ ဥဿဒနိရယစာရိကဉ္စ ဂစ္ဆတိ။ ဒေဝလောကေ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ မဟန္တံ ဣဿရိယံ ဒိဿာ ဥဿဒနိရယေသု စ တိတ္ထိယသာဝကာနံ မဟန္တံ ဒုက္ခံ ဒိဿာ မနုဿလောကံ အာဂန္ဓာ “အသုကော ဥပါသကော အသုကာ စ ဥပါသိကာ အသုကသ္မိ” နာမ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗုတ္တိတွာ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တိ၊ တိတ္ထိယသာဝကေသု အသုကော စ အသုကာ စ နိရယာဒိသု အသုကအပါယေ နာမ နိဗ္ဗုတ္တာ”တိ မနုဿာနံ ကထေသိ။ မနုဿာ သာသနေပသိဒန္တိ၊ တိတ္ထိယေ ပရိဝဇ္ဇေန္တိ။ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ သက္ကာရော မဟန္တော အဟောသိ၊ တိတ္ထိယာနံ ပရိဟာယတိ။

တေ ထေရေ အာဃာတံ ဗဒ္ဓိတွာ “ဣမသ္မိံ ဇီဝန္တေ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာကာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ သက္ကာရော စ ပရိဟာယတိ၊ မာရာပေဿာမ န”န္တိ ထေရဿံ မာရဏတ္ထံ သမဏဂုတ္တကဿ နာမ စောရဿ သဟဿံ အဒိသု။ သော “ထေရံ မာရေဿာမီ”တိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ ကာဠသိလံ အဂမာသိ။ ထေရော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာဝ ဣဒ္ဓိယာ ဥပ္ပတိတွာ ပက္ကာမိ။ စောရော တံ ဒိဝသံ ထေရံ အဒိဿာ နိဝတ္တိတွာ ပုနဒိဝသေပီတိ ဆ ဒိဝသေ အဂမာသိ။ ထေရောပိ တထေဝ ဣဒ္ဓိယာ ပက္ကာမိ။ သတ္တမေ ပန ဒိဝသေ ထေရဿ ပုဗ္ဗေ ကတံ အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္ပံ ဩကာသံ လဘိ။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ဘရိယာယ ဝစနံ ဂဟေတွာ မာတာပိတရော မာရေတုကာမော ယာနကေန အရညံ နေတွာ စောရာနံ ဥဋ္ဌိတာကာရံ ကတွာ မာတာပိတရော ပေါထေသိ ပဟရိ။ တေ စက္ခုဒုဗ္ဗလတာယ ရူပဒဿနရဟိတာ တံ အတ္တနော ပုတ္တံ အသဉ္ဇာနန္တာ “စောရာ ဧဝ ဇေတေ”တိ သညာယ “တာတ အသုကာ နာမစောရာ နော ဃာတေန္တိ၊ တံ ပဋိက္ခမာဟီ”တိ တဿေဝတ္ထာယ ပရိဒေဝိံသု။ သော စိန္တေသိ “ဣမေ မယာ ပေါထိယမာနာပိ မယံ ယေဝတ္ထာယ ပရိဒေဝန္တိ၊ အယုတ္တံ ကမ္ပံ ကရောမီ”တိ။ အထ နေ အဿာသေတွာ စောရာနံ ပလာယနာကာရံ ဒဿေတွာ တေသံ ဟတ္ထပါဒေ သမ္မာဟိတွာ

“အဗ္ဗ တာတာ မာ ဘာယိတ္ထ၊ စောရာ ပလာတာ”တိ ဝတွာ ပုန အတ္တနော ဂေဟမေဝ အာနေသိ။ တံ ကမ္မံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဩကာသံ အလဘိတွာ ဘဿပဋိစ္စန္ဓော အင်္ဂါရရာသိ ဝိယ ဌတွာ ဣမံ အန္တိမသရီရံ ဥပဓာဝိတွာ ဂဏှိ။ ယထာ ဟိ ပန သုနခလုဒ္ဓကေန မိဂံ ဒိဿာ သုနခေါ ဝိဿဇ္ဇိတော မိဂံ အနု-ဗန္ဓိတွာ ယသ္မိံ ဌာနေ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မိံ ယေဝ ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ဣဒံ ကမ္မံ ယသ္မိံ ဌာနေ ဩကာသံ လဘတိ၊ တသ္မိံ ဝိပါကံ ဒေတိ၊ တေန မုတ္တော နာမ နတ္ထိ။

ထေရော အတ္တနာ ကတကမ္မဿ အာကခိတဘာဝံ ဥတွာ န အပဂစ္ဆိ။ ထေရော တဿ နိဿန္ဓေန အာကာသေ ဥပ္ပတိတုံ နာသက္ခိ။ နန္ဒောပနန္ဒ-ဒမနသမတ္ထဝေဇယန္တကမ္ပနသမတ္တာဝိဿ ဣဒ္ဓိ ကမ္မဗလေန ဒုဗ္ဗလတံ ပတ္တာ။ စောရာ ထေရံ ဂဟေတွာ ထေရဿ အဋ္ဌိနိ တဏှုလကဏမတ္တာနိ ကရောန္တော ဘိန္ဒိတွာ သဗ္ဗုဏှေတွာ ပလာလပိဋိကကရဏံ နာမ ကတွာ “မတော”တိ သညာယ ဧကသ္မိံ ဂုဗ္ဗပိဋေ ခိပိတွာ သပရိဝါရော ပက္ကာမိ။ ထေရော သတိံ ပဋိလဘိတွာ “သတ္တာရံ ပဿိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ သရီရံ ဈာနဝေဋ္ဌနေန ဝေဋ္ဌေတွာ ထိရံ ကတွာ အာကာသံ ဥပ္ပတိတွာ အာကာသေန သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ “ဘန္တေ အာယုသင်္ခါရော မေ ဩဿဋ္ဌော၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမီ”တိ အာဟ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိ မောဂ္ဂလ္လာ-နာတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ ကတ္ထ ဂန္ဓာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿသိတိ။ ကာဠသိလာပဇ္ဇေ ဘန္တေတိ။ တေန ဟိ မောဂ္ဂလ္လာန ဓမ္မံ မယံ ကထေတွာ ယာဟိ၊ တာဒိသဿ သာဝကဿ ဣဒါနိ ဒဿနံ နတ္ထိတိ။ သော “ဧဝံ ကရိဿာမိ ဘန္တေ”တိ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ တာလပ္ပမာဏံ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ သာရိ-ပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ နာနပ္ပကာရာ ဣဒ္ဓိယော ကတွာ ဓမ္မံ ကထေတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ကာဠသိလာယံ အဋ္ဌဝိယံ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

တင်္ခဏညေဝ ဆ ဒေဝလောကာ ဧကကောလာဟလာ အဟေသုံ၊ “အမှာကံ ကိရ အာစရိယော ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဝါသရူမစန္ဒနစုဏှာနိ စေဝ နာနာဒါရူနိ စ ဂဟေတွာ အာဂမိံသု၊ ဧကုနသတရတနစန္ဒနစိတကာ အဟောသိ။ သတ္တာ ထေရဿ သန္တိကေ ဌတွာ သရီရနိက္ခေပံ ကာရေသိ။ အာဠာဟနဿ သမန္တတော ယောဇနမတ္ထေ ပဒေသေ ပုပ္ဖဝဿံ ဝဿိ။ ဒေဝါနံ အန္တရေ မနုဿာ၊ မနုဿာနံ အန္တရေ ဒေဝါ အဟေသုံ။ ယထာက္ကမေန ဒေဝါနံ အန္တရေ ယက္ခာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ယက္ခာနံ အန္တရေ ဂန္ဓဗ္ဗာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အန္တရေ နာဂါ တိဋ္ဌန္တိ၊ နာဂါနံ အန္တရေ ဝေနတေယျာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝေနတေယျာနံ အန္တရေ ကိန္နရာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကိန္နရာနံ အန္တရေ ဆတ္တာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဆတ္တာနံ အန္တရေ

သုဝဏ္ဏစာမရာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ အန္တရေ ဓဇာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ အန္တရေ ပဋ္ဌာကာ တိဋ္ဌန္တိ။ သတ္တ ဒိဝသာနိ သာဓုကီဠိ ကီဠိံသု။ သတ္တာ ထေရဿ ဓာတုံ ဂါဟာ-
ပေတွာ ဝေဠုဝနဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ စေတိယံ ကာရာပေသိ။ တဒါ ဘိက္ခု။ ဓမ္မ-
သဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော သာရိပုတ္တတ္ထေရော တထာဂတဿ
သန္တိကေ အပရိနိဗ္ဗုတတ္တာ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကာ မဟန္တံ သမ္မာနံ န လဘိ၊
မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ပန ဗုဒ္ဓါနံ သမိပေ ပရိနိဗ္ဗုတတ္တာ မဟာသမ္မာနံ လဘိ”တိ။
သတ္တာ အာဂန္ဓာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္ဓာ”တိ
ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ မောဂ္ဂလ္လာနော မမ
သန္တိကာသမ္မာနံ လဘတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ လဘိယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္ထေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္ထော
ပုရောဟိတဿ ဗြာဟ္မဏီယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္တိံ ဂဏှိတွာ ဒသမာသစ္စယေန
ပစ္စုသသမယေ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဒွါဒသယောဇနိကေ
ဗာရာဏသီနဂရေ သဗ္ဗာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိံသု။ ပုရောဟိတော ပုတ္တဿ ဇာတက္ခ-
ဏေ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ အာကာသံ ဩလောကေန္တော နက္ခတ္တယောဂံ
ဒိသ္ဗာ “ဣမိနာ နက္ခတ္တေန ဇာတတ္တာ ဒေသော ကုမာရော သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ
ဓနုဂ္ဂဟာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ ကာလဿေဝ ရာဇကုလံ ဂန္ဓာ
ရာဇာနံ သုခဿယိတဘာဝံ ပုစ္ဆိ။ “ကုတော မေ အာစရိယ သုခံ၊ အဇ္ဇ
သကလနိဝေသနေ အာဝုဓာနိ ပဇ္ဇလိတာနိ”တိ ဝုတ္တေ မာ ဘာယိ ဒေဝ၊ န
တုမ္ဘာကံ နိဝေသနေယေဝ၊ သကလနဂရေပိ ပဇ္ဇလိံသုယေဝ၊ အဇ္ဇ အမှာကံ
ဂေဟေ ကုမာရဿ ဇာတတ္တာ ဧဝံ အဟောသိတိ။ အာစရိယ ဧဝံ
ဇာတကုမာရဿ ပန ကိံ ဘဝိဿတိတိ။ န ကိဉ္စိ မဟာရာဇ၊ သော
ပန သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဓနုဂ္ဂဟာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿတိတိ။ “သာဓု အာစရိယ၊
တေန ဟိ နံ ပဋိဇဉ်တော ဝယပ္ပတ္တကာလေ အမှာကံ ဒေသေယျာသိ”တိ ဝတွာ
ဒီရမူလံ တာဝ သဟဿံ ဒါပေသိ။ ပုရောဟိတော တံ ဂဟေတွာ နိဝေသနံ
ဂန္ဓာ ဗြာဟ္မဏီယာ ဒတွာ ပုတ္တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝေသေ ဇာတက္ခဏေ
အာဝုဓာနံ ပဇ္ဇလိတတ္တာ “ဇောတိပါလော”တိဿ နာမံ အကာသိ။

သော မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဝခုမာနော သောဠသဝဿကာလေ ဥတ္တမ-
ရူပဓရော အဟောသိ။ အထဿ ပိတာ သရီရသမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ
သဟဿံ ဒတွာ “တံတ တက္ကသီလံ ဂန္ဓာ ဒိသာပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ
သန္တိကေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှာဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတွာ
အာစရိယဘာဂံ ဂဟေတွာ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ သဟဿံ

ဒတွာ သိပ္ပံ ပဋ္ဌပေတွာ သံတ္တာဟေနေဝ နိပ္ပတ္တိံ^၁ ပါပုဏိ။ အထဿ အာစရိယော တုဿိတွာ အတ္တနော သန္တကံ ခဂ္ဂရတနံ သန္နိယုတ္တံ မေဏ္ဍကသိင်္ဂဓနံ သန္နိယုတ္တံ တူဏီရံ အတ္တနော သန္တာဟကဉ္စုကံ ဥဏှိသဉ္စ ဒတွာ “တာတ ဇောတိပါလ အဟံ မဟလ္လကော၊ ဣဒါနိ တံ ဣမေ မာဏဝကေ သိက္ခာပေဟိ”^၂တိ ပဉ္စ- သတမာဏဝကေပိ တဿေဝ နိယျာဒေသိ။ ဗောဓိသတ္တော သဗ္ဗံ ဥပကရဏံ ဂဟေတွာ အာစရိယံ ဝန္တိတွာ ဗာရာဏသိမေဝ အာဂန္တာ မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ^၃ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ဝန္တိတွာ ဌိတံ ပိတာ အဝေါစ “ဥဂ္ဂဟိတံ တေ တာတ သိပ္ပ”န္တိ။ အာမ တာတာတိ။ သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ရာဇကုလံ ဂန္တာ “ပုတ္တော မေ ဒေဝ သိပ္ပံ သိက္ခိတွာ အာဂတော၊ ကိံ ကရောတူ”^၄တိ အာဟ။ အာစရိယ အမှေ ဥပဋ္ဌဟတူတိ။ ပရိဗ္ဗယမဿ ဇာနာထ ဒေဝါတိ။ သော ဒေဝသိကံ သဟဿံ လဘတူတိ။ သော “သာဓု”^၅တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတွာ ဂေဟံ ဂန္တာ ကုမာရံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌဟာ”^၆တိ အာဟ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝသိကံ သဟဿံ လဘိတွာ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌဟိ။

ရာဇပါဒမူလိကာ ဥဇ္ဈာယိံ^၇ သု “မယံ ဇောတိပါလေန ကတကမ္မံ န ပဿာမ၊ ဒေဝသိကံ သဟဿံ ဂဏှာတိ၊ မယမဿ သိပ္ပံ ပဿိတုကာမာ”^၈တိ။ ရာဇာ တေသံ ဝစနံ သုတွာ ပုရောဟိတဿ ကထေသိ။ ပုရောဟိတော “သာဓု ဒေဝါ”^၉တိ ပုတ္တဿာရောစေသိ။ သော “သာဓု တာတ၊ ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ဒဿေဿာမိ သိပ္ပံ၊ အပိစ ရာဇာ အတ္တနော ဝိဇိတေ ဓနုဂ္ဂဟေ သန္နိပါတာပေတူ”^{၁၀}တိ အာဟ။ ပုရောဟိတော ဂန္တာ ရညော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ရာဇာ နဂရေ ဘေရိံ^{၁၁} စရာပေတွာ ဓနုဂ္ဂဟေ သန္နိပါတာပေသိ။ သဌိသဟဿံ ဓနုဂ္ဂဟာ သန္နိပတိံ^{၁၂} သု။ ရာဇာ တေသံ သန္နိပတိတဘာဝံ ဥတွာ “နဂရဝါသိနော ဇောတိပါလဿ သိပ္ပံ ပဿန္တူ”^{၁၃}တိ နဂရေ ဘေရိံ^{၁၄} စရာ- ပေတွာ ရာဇင်္ဂဏံ သဇ္ဇာပေတွာ မဟာဇနပရိဝုတော ပလ္လင်္ဂဝရေ နိသီဒိတွာ ဓနုဂ္ဂဟေ ပက္ခောသာပေတွာ “ဇောတိပါလော အာဂစ္ဆတူ”^{၁၅}တိ ပေသေသိ။ သော အာစရိယေန ဒိန္နာနိ ဓနုတူဏီရသန္တာဟကဉ္စုကဉ္စုဏှိသာနိ နိဝါသ- နန္တရေ ဌပေတွာ ခဂ္ဂံ ဂါဟာပေတွာ ပကတိဝေသေန ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ ကေမန္တိ အဋ္ဌာသိ။

ဓနုဂ္ဂဟာ “ဇောတိပါလော ကိရ ဓနုသိပ္ပံ ဒဿေတုံ အာဂတော၊ ဓနံ အဂ္ဂဟေတွာ ပန အာဂတတ္တာ”^{၁၆} အမှာကံ ဟတ္ထတော ဓနံ ဂဟေတုကာမော

၁-ပဿိတွာ (သိ၊ သျှာ)၊ ပဿိ (ဣ၊ က)

၂-အာဂတော (သိ၊ သျှာ)

ဘဝိဿတိ၊ နာဿိ ဒဿာမာ”တိ ကတိကံ ကရိံသု။ ရာဇာ ဇောတိ-
 ပါလံ အာမန္တေတွာ “သိပ္ပံ ဒဿဟိ”တိ အာဟ။ သော သာဏိံ
 ပရိက္ခိပါပေတွာ အန္တောသာဏိယံ ဌိတော သာဠကံ အပနေတွာ သန္တာဟ-
 ကဉ္စုကံ ပဝေသေတွာ ဥဏှိသံ သီသေ ပဋိမုဋိတွာ မေဏှကသိင်္ဂနေမိ ပဝါလ-
 ဝဏ္ဏံ ဇိယံ အာရောပေတွာ တူဏှိရံ ပိဋေ ဗန္ဓိတွာ ခဂ္ဂံ ဝါမတော ကတွာ
 ဝဇီရဂ္ဂံ နာရာဓံ နခပိဋေန ပရိဝတ္တေတွာ သာဏိံ ဝိဝရိတွာ ပထဝီံ ဘိန္ဒိတွာ
 အလင်္ကတနာဂကုမာရော ဝိယ နိက္ခမိတွာ ဂန္တာ ရညော အပစိတိံ ဒဿေတွာ
 အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသွာ မဟာဇနာ ဝဂ္ဂန္တိ နဒန္တိ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တိ သေဋ္ဌေန္တိ။ ရာဇာ
 “ဒဿဟိ ဇောတိပါလ သိပ္ပ”န္တိ အာဟ။ ဒေဝ တုမှာကံ ဓနုဂ္ဂဟေသု
 အက္ခဏဝေဓိဝါလဝေဓိသရဝေဓိသဒ္ဓဝေဓိနော စတ္တာရော ဓနုဂ္ဂဟေ ပက္ခော-
 သာပေဟိတိ။ အထ ရာဇာ ပက္ခောသာပေသိ။

မဟာသတ္တော ရာဇင်္ဂဏေ စတုရဿပရိစ္ဆေဒံ ဗုဒ္ဓန္တရေ မဏ္ဍလံ^၁ ကတွာ
 စတုသု ကဏ္ဍေသု စတ္တာရော ဓနုဂ္ဂဟေ ဌပေတွာ ဧကေကဿ တိံသ တိံသ
 ကဏ္ဍသဟဿာနိ ဒါပေတွာ ဧကေကဿ သန္တိကေ ဧကေကံ ကဏ္ဍဒါယကံ
 ဌပေတွာ သယံ ဝဇီရဂ္ဂံ နာရာဓံ ဂဟေတွာ မဏ္ဍလမဇ္ဈေ^၂ ဌတွာ “မဟာရာဇ
 ဣမေ စတ္တာရော ဓနုဂ္ဂဟာ ဧကပ္ပဟာရေနော သရေ ခိပိတွာ မံ ဝိဇ္ဈန္တု၊ အဟံ
 ဧတေဟိ ခိတ္တကဏ္ဍာနိ နိဝါရေဿာမီ”တိ အာဟ။ ရာဇာ “ဧဝံ ကရေထာ”တိ
 အာဏာပေသိ။ ဓနုဂ္ဂဟာ အာဟံသု “မဟာရာဇ မယံ အက္ခဏဝေဓိဝါလ-
 ဝေဓိသရဝေဓိသဒ္ဓဝေဓိနော၊ ဇောတိပါလော တရုဏဒါရကော၊ န မယံ
 ဝိဇ္ဈိဿာမာ”တိ။ မဟာသတ္တော “သစေ သက္ခောထ၊ ဝိဇ္ဈထ မ”န္တိ
 အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိစ္စိတွာ ဧကပ္ပဟာရေနော ကဏ္ဍာနိ
 ခိပိံသု။ မဟာသတ္တော တာနိ နာရာဇေန ပဟရိတွာ ယထာ ဝါ တထာ
 ဝါ န ပါတေသိ၊ ဗောဓိကောဌကံ ပန ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ တာလေန တာလံ၊
 ဝါလေန ဝါလံ၊ ဒဏ္ဍကေန ဒံဏ္ဍကံ၊ ဝါဇေန ဝါဇံ အနတိက္ကမန္တော ခိပိတွာ
 သရဂဗ္ဘံ အကာသိ။ ဓနုဂ္ဂဟာနံ ကဏ္ဍာနိ ခိဏာနိ။ သော တေသံ ကဏ္ဍခိဏ-
 ဘာဝံ ဥတွာ သရဂဗ္ဘံ အဝိနာသေန္တောဝ ဥပ္ပတိတွာ ဂန္တာ ရညော သန္တိကေ
 အဋ္ဌာသိ။ မဟာဇနော ဥန္တာဒေန္တော ဝဂ္ဂန္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော သေဋ္ဌေန္တော
 အစ္ဆရံ ပဟရန္တော မဟာကောလာဟလံ ကတွာ ဝတ္တာဘရဏာဒိနိ ခိပိ။ ဧဝံ
 ဧကရာသိဘူတံ အဋ္ဌာရသကောဋိသင်္ချံ ခနံ အဟောသိ။

အထ နံ ရာဇာပုစ္ဆိ “ကိံ သိပ္ပံ နာမေတံ ဇောတိပါလာ”တိ။ သိရပဋိဗဟနံ နာမ ဒေဝါတိ။ အညေ ဧတံ ဇာနန္ဒာ အတ္တိတိ။ သကလဇမ္ပုဒီပေ မံ ဌပေတွာ အညော နတ္ထိ ဒေဝါတိ။ အပရံ ဒဿေဟိ တာတာတိ။ ဒေဝ ဧတေ တာဝ စတုသု ကဏ္ဏေသု ဌတွာ စတ္တာရောပိ ဇနာ မံ ဝိဇ္ဈိတုံ န သက္ခိံသု၊ အဟံ ပနေတေ စတုသု ကဏ္ဏေသု ဌိတေ ဧကေနေဝ သရေန ဝိဇ္ဈိဿာမီတိ။ ဓနုဂ္ဂဟာ ဌာတုံ န ဥဿဟိံသု။ မဟာသတ္တော စတုသု ကဏ္ဏေသု စတဿော ကဒလိယော ဌပါပေတွာ နာရာစပုဇ်^၁ ရတ္တသုတ္တကံ ဗန္ဓိတွာ ဧကံ ကဒလိံ သန္ဓာယ ခိပိ။ နာရာစော တံ ကဒလိံ ဝိဇ္ဈိတွာ တတော ဒုတိယံ၊ တတော တတိယံ၊ တတော စတုတ္ထံ၊ တတော ပဌမံ ဝိဒ္ဓမေဝ ဝိဇ္ဈိတွာ ပုန တဿ ဟတ္ထေယေဝ ပတိဋ္ဌဟိ။ ကဒလိယော သုတ္တပရိက္ခိတ္တာ အဋ္ဌံသု။ မဟာဇနော ဥန္နာဒသဟဿာနိ ပဝတ္ထေသိ။ ရာဇာ “ကိံ သိပ္ပံ နာမေတံ တာတာ”တိ။ စက္ကဝိဒ္ဓံ နာမ ဒေဝါတိ။ အပရမ္ပိ ဒဿေဟိ တာတာတိ။ မဟာသတ္တော သရလဋ္ဌိံ နာမ၊ သရရဇ္ဇုံ နာမ၊ သရဝေဓိံ နာမ ဒဿေသိ၊ သရပါသာဒံ နာမ၊ သရသောပါနံ နာမ၊ သရမဏ္ဍပံ နာမ၊ သရပါကာရံ နာမ၊ သရပေါက္ခရဏိံ နာမ အကာသိ၊ သရပဒုမံ နာမ ပုပ္ဖါပေသိ၊ သရဝဿံ နာမ ဝဿာပေသိ။ ဣတိ အညေဟိ အသာဓာရဏာနိ ဣမာနိ ဒွါဒသ သိပ္ပါနိ ဒဿေတွာ ပုန အညေဟိ အသာဓာရဏေယေဝ သတ္တ မဟာကာယေ ပဒါလေသိ၊ အဋ္ဌင်္ဂလဗဟလံ ဥဒုမ္မရပဒရံ ဝိဇ္ဈိ၊ စတုရင်္ဂလဗဟလံ အသနပဒရံ၊ ဒွင်္ဂလဗဟလံ တမ္ပပဋ္ဌံ၊ ဧကင်္ဂလဗဟလံ အယပဋ္ဌံ၊ ဧကာဗဋ္ဌံ ဖလကသတံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ပလာလသကဋ္ဌဝါလုကသကဋ္ဌ-ပဒရသကဋ္ဌာနံ ပုရိမဘာဂေန သရံ ခိပိတွာ ပစ္စာဘာဂေန နိက္ခမာပေသိ၊ ပစ္စာဘာဂေန သရံ ခိပိတွာ ပုရိမဘာဂေန နိက္ခမာပေသိ၊ ဥဒကေ စတုဥသဘံ၊ ထလေ အဋ္ဌဥသဘဋ္ဌာနံ ကဏ္ဍံ ပေသေသိ။ ဝါတိင်္ဂဏသညာယ ဥသဘမတ္တကေ ဝါလံ ဝိဇ္ဈိ။ (ဗောဓိသတ္တော သရေ ခိပိတွာ အာကာသေ သရပါသာဒါဒိနိ ကတွာ ပုန ဧကေန သရေန တေ သရေ ပါတေန္တော ဘင်္ဂဝိဘင်္ဂေ အကာသိတိ “သရဘင်္ဂါ”တိ နာမ ပညာတော။)^၂တဿ ဧတ္တကာနိ သိပ္ပါနိ ဒဿေန္တဿေဝ သူရိယော အတ္ထင်္ဂတော။

အထဿ ရာဇာ သေနာပတိဋ္ဌာနံ ပဋိဇာနိတွာ “ဇောတိပါလ အဇ္ဇေဝိကာလော၊ သွေ တံ သေနာပတိဋ္ဌာနံ သက္ကာရံ ဂဏှိဿသိ၊ ကေသမသ္မံ ကာရေတွာ နှတွာ ဧဟိ”တိ တံ ဒိဝသံ ပရိဗ္ဗယတ္ထာယ သတသဟဿံ အဒါသိ။

၁-နာရာစပေါဇ်(သိ)၊ နာရာစပေါက္ခေ(သျှာ)

၂-( )တ္ထေန္တရေ ပါဌော သိ-သျှာ-ဣ ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။

မဟာသက္ကော “ဣမိနာ မယံ အက္ကော နတ္ထိ”တိ အဋ္ဌာရသကောဋီသင်္ချံ ဓနံ သာမိကာနုညေဝ ဒတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နှာယိတုံ နဒိံ ဂန္ဓာ ကေသ-
မဿံ ကာရေတွာ နှတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတော အနောပမာယ သိရိယာ
နိဝေသနံ ပဝိသိတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ သိရိသယနံ အဘိရုယု
နိပန္နော ဒွေ ယာမေ သယိတွာ ပစ္ဆိမယာမေ ပဗုဒ္ဓေါ ဥဋ္ဌာယ ပလ္လင်္ဂံ
အာဘုဇိတွာ သယနပိဋ္ဌေ နိသိန္ဓောဝ အတ္တနော သိပ္ပဿ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနံ ဩလောကေန္တော “မမ သိပ္ပဿ အာဒိတောဝ ပရမာရဏံ
ပညာယတိ၊ မဇ္ဈေ ကိလေသပရိဘောဂေါ၊ ပရိယောသာနေ နိရယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ၊
ပါဏာတိပါတော ကိလေသပရိဘောဂေသု စ အဓိမတ္တပ္ပမာဒေါ နိရယေ
ပဋိသန္ဓိ” ဒေတိ၊ ရညာ မယံ မဟန္တံ သေနာပတိဌာနံ ဒိန္နံ၊ မဟန္တံ မေ
ဣဿရိယံ ဘဝိဿတိ၊ ဘရိယာ စ ပုတ္တဓိတရော စ ဗဟူ ဘဝိဿန္တိ။ ကိလေသ-
ဝတ္ထု ခေါ ပန ဝေပုလ္လဂတံ ဒုဗ္ဗဇံ ဟောတိ၊ ဣဒါနေဝ နိက္ခမိတွာ ဧကကောဝ
အရညံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတုံ ယုတ္တံ မယု”န္တိ မဟာသယနတော
ဥဋ္ဌာယ ကဉ္စိ အဇာနာပေန္တော ပါသာဒါ ဩရုယု အဂ္ဂဒ္ဒါရေန နိက္ခမိတွာ
ဧကကောဝ အရညံ ပဝိသိတွာ ဂေါဓာဝရိနဒီတီရေ တိယောဇနိကံ ကပိဋ္ဌဝနံ
သန္ဓာယ ပါယာသိ။

တဿ နိက္ခန္တဘာဝံ ဥတွာ သက္ကော ဝိဿကမ္ပံ ပက္ကောသာပေတွာ “တာတ
ဇောတိပါလော အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော၊ မဟာသမာဂမော ဘဝိဿတိ၊
ဂေါဓာဝရိနဒီတီရေ ကပိဋ္ဌဝနေ အဿမံ မာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ
ပဋိယာဒေဟိ”တိ အာဟ။ သော တထာ အကာသိ။ မဟာသက္ကော တံ ဌာနံ
ပတွာ ဧကပဒိကမဂ္ဂံ ဒိသ္မာ “ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝသနဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ တေန
မဂ္ဂေန တတ္ထ ဂန္ဓာ ကဉ္စိ အပဿန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတ-
ပရိက္ခာရေ ဒိသ္မာ “သက္ကော ဒေဝရာဇာ မမ နိက္ခန္တဘာဝံ အညာသိ မညေ”တိ
စိန္တေတွာ သာဠကံ အပနေတွာ ရတ္တဝါကစိရံ နိဝါသေတွာ စ ပါရုပိတွာ စ
အဇိနစမ္ပံ ဧကံသဂတံ အကာသိ၊ ဇဠာမဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာ ခါရိကာဇံ အံသေ
ကတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ စက်မံ အာရုယု
ကတိပယဝါရေ အပရာပရံ စက်မိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာသိရိယာ ဝနံ ဥပသောဘယ-
မာနော ကသိဏပရိကမ္ပံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတတော သတ္တမေ ဒိဝသေ အဋ္ဌ
သမာပတ္တိယော ပဉ္စ အဘိညာယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥဉ္ဇာစရိယာယ ဝနမူလ-
ဖလာဟာရော ဧကကောဝ ဝိဟာသိ။ မာတာပိတရော မိတ္တသုဟဇ္ဇာဒယော
ဣတိဝဂ္ဂါပိဿ တံ အပဿန္တော ရောဒန္တော ပရိဒေဝန္တော ဝိစရန္တိ။

အထေကော ဝနစရကော အရညံ ပဝိသိတွာ ကပိဋ္ဌကအဿမပံဒေ နိသိန္နံ မဟာသတ္တံ ဒိသွာ သဉ္ဇာနိတွာ ဂန္ဓာ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ နဂရံ ဂန္ဓာ တဿ မာတာပိတူနံ အာရောစေသိ။ တေ ရညော အာရောစယိံသု။ ရာဇာ “ဧေ နံ ပဿိဿာမာ”တိ တဿ မာတာပိတရော ဂဟေတွာ မဟာဇန- ပရိဝုတော ဝနစရကေန ဒေသိတေန မဂ္ဂေန ဂေါဓာဝရိနဒီတီရံ ပါပုဏိ။ ဗောဓိ- သတ္တော နဒီတီရံ အာဂန္ဓာ အာကာသေ နိသိန္ဓော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တေ သဗ္ဗေ အဿမပဒံ ပဝေသေတွာ တတြိပိ တေသံ အာကာသေ နိသိန္ဓောဝ ကာမေသု အာဒီနဝံ ပကာသေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ရာဇာနံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗေဝ ပဗ္ဗဇိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ဣသိဂဏပရိဝုတော တတ္ထေဝ ဝသိ။ အထဿ တတ္ထ ဝသနဘာဝေါ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ အညေပိ ရာဇာနော ရဋ္ဌဝါသီဟိ သဒ္ဓိံ အာဂန္ဓာ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု၊ သမာဂမော မဟာ အဟောသိ။ အနုပုဗ္ဗေန အနေကသတသဟဿပရိသာ အဟေသုံ။ ယော ကာမဝိတက္ကံ ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကတိ၊ မဟာသတ္တော ဂန္ဓာ တဿ ပုရတော အာကာသေ နိသိဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ကသိဏပရိကမ္မံ အာစိက္ခတိ။ တဿောဝါဒေ ဌတွာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ဥပ္ပါဒေတွာ ဈာနနိပ္ပတ္တိံ ပတ္တာ သာလိဿရော မေဏ္ဍိယရော ပဗ္ဗတော ကာဠဒေဝိလော ကိသဝစ္ဆော အနုသိဿော နာရဒေါတိ သတ္တ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိနော အဟေသုံ။ အပရဘာဂေ ကပိဋ္ဌကအဿမော ပရိပူရိ။ ဣသိဂဏဿ ဝသနောကာသော နပ္ပဟောတိ။

အထ မဟာသတ္တော သာလိဿရံ အာမန္တေတွာ “သာလိဿရ အယံ အဿမော ဣသိဂဏဿ နပ္ပဟောတိ၊ တံ ဣမံ ဣသိဂဏံ ဂဟေတွာ မဇ္ဈ- ရညော” ဝိဇိတေ ကံလပ္ပစုလ္လကနိဂမံ၊ ဥပနိဿာယ ဝသာဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာရူ”တိ တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ အနေကသဟဿံ ဣသိဂဏံ ဂဟေတွာ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ မနုဿေသု အာဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇန္တေသု ပုန အဿမော ပရိပူရိ။ ဗောဓိသတ္တော မေဏ္ဍိယရံ အာမန္တေတွာ “မေဏ္ဍိယရ တံ ဣမံ ဣသိဂဏံ အာဒါယ သုရဋ္ဌဇနပဒဿံ သီမန္တရေ သာတောဒိကာ နာမ နဒီ အတ္ထိ၊ တဿာ တိရေ ဝသာဟိ”တိ ဥယျောဇေသိ၊ ပုန ကပိဋ္ဌက- အဿမော ပရိပူရိ။ ဧတေနုပါယေန တတိယဝါရေ ပဗ္ဗတံ အာမန္တေတွာ “ပဗ္ဗတ တံ မဟာအဋ္ဌဝိယံ အဉ္ဇနပဗ္ဗတော နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဥပနိဿာယ

ဝဿဟိ”တိ ပေသေသိ။ စတုတ္ထဝါရေ ကံဋ္ဌဒေဝိလံ အာမန္တေတွာ “ကာဋ္ဌ-
ဒေဝိလ တံ ဒက္ခိဏပထေ အဝန္တိရဋ္ဌေ သနသေလပဗ္ဗတော နာမ အတ္ထိ၊ တံ
ဥပနိဿာယ ဝဿဟိ”တိ ပေသေသိ။ ပုန ကပိဋ္ဌကအဿမော ပရိပူရိ၊
ပဗ္ဗသု ဌာနေသု အနေကသတသဟဿဇ္ဈသိဂဏော အဟောသိ။ ကိသ-
ဝန္တော ပန မဟာသတ္တံ အာပုစ္ဆိတွာ ဒဏ္ဍကိရညော ဝိဇိတေ ကုမ္ဘဝတိနဂရံ
နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဥပနိဿာယ ဥယျာနေ ဝိဟာသိ။ နာရဒေါ မဇ္ဈိမဒေသေ
အဉ္ဇနဂိရိနာမကေ ပဗ္ဗတဇာလန္တရေ ဝိဟာသိ။ အနုသိဿော ပန မဟာသတ္တဿ
သန္တိကေဝ အဟောသိ။

တသ္မိံ ကာလေ ဒဏ္ဍကိရာဇာ ဧကံ လဒ္ဓသက္ကာရံ ဂဏိကံ ဌာနာ စာဝေသိ။
သာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဝိစရန္တိ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ကိသဝန္တတာပသံ ဒိသ္မာ
“အယံ ကာဋ္ဌကဏ္ဍိ ဘဝိဿတိ၊ ဣမဿ သရီရေ ကလိံ ပဝါဟေတွာ နှတွာ
ဂမိဿာမီ”တိ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ သဗ္ဗပဌမံ တဿူပရိ ဗဟလခေဋ္ဌံ နိဋ္ဌဘန္တိ
ကိသဝန္တတာပသဿ ဇေဋ္ဌန္တရေ နိဋ္ဌဘိတွာ ဒန္တကဋ္ဌမ္ဘိဿ သိသေယေဝ ခိပိတွာ
သယံ သိသံ နှာယိတွာ ဂတာ။ ရာဇာပိ တံ သရိတွာ ပုန ပါကတိကမေဝ
အကာသိ။ သာ မေခဟမူဠော ဟုတွာ “ကာဋ္ဌကဏ္ဍိသရီရေ ကလိံ ပဝါဟေတွာ
မမ္ဘိ ရာဇာ ပုန ဌာနေ ဌပေတိ၊ မယာ ယသော လဒ္ဓေါ”တိ သညမကာသိ။
တတော နစိရဿေဝ ရာဇာ ပုရောဟိတံ ဌာနတော စာဝေသိ။ သော တဿာ
သန္တိကံ ဂန္ဓာ “တံ ကေန ကံဋ္ဌာရဏေန ပုန ဌာနံ လဘသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ
သာ “ရာဇေယျာနေ ကာဋ္ဌကဏ္ဍိသရီရေ ကလိဿ ပဝါဟိတတ္တာ”တိ အာရော-
စေသိ။ ပုရောဟိတော ဂန္ဓာ တထေဝ တဿ သရီရေ ကလိံ ပဝါဟေသိ၊ တမ္ဘိ
ရာဇာ ပုန ဌာနေ ဌပေသိ။ အထဿ အပရဘာဂေ ပစ္စန္နော ကုပ္ပိ။ သော
သေနဂံပရိဝုတော ယုဒ္ဓါယ နိက္ခမိ။ အထ နံ မေခဟမူဠော ပုရောဟိတော
“မဟာရာဇ ကိံ တုမေ ဇယံ ဣစ္ဆထ၊ ဥဒါဟု ပရာဇယ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဇယ”န္တိ
ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ရာဇေယျာနေ ကာဋ္ဌကဏ္ဍိ ဝသတိ၊ တဿ သရီရေ ကလိံ
ပဝါဟေတွာ ယာဟိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ကထံ ဂဟေတွာ “ယေ မယာ
သမ္ဘိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ ဥယျာနေ ကာဋ္ဌကဏ္ဍိသရီရေ ကလိံ ပဝါဟေန္တူ”တိ
ဝတွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ သဗ္ဗပဌမံ သယမေဝ တဿ
ဇေဋ္ဌန္တရေ ခေဋ္ဌံ နိဋ္ဌဘိတွာ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ခိပိတွာ သိသံ နှာယိ။ ဗလကာယော-
ပိဿ တထာ အကာသိ။

တသ္မိံ ပက္ကန္တေ သေနာပတိ ဂန္ဓာ တာပသံ ဒိသ္မာ ဒန္တကဋ္ဌာဒီနိ
နိဟရိတွာ သာဓုကံ နှာပေတွာ “ဘန္တေ ရညော ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။

အာဝုသော မယံ မနောပဒေါသော နတ္ထိ၊ ဒေဝတာ ပန ကုဝိတာ ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ သကလရဋ္ဌံ အရဋ္ဌံ ကရိဿန္တိ၊ တံ ပုတ္တဒါရံ ဂဟေတွာ သီဃံ ပလာယိတွာ အညတ္ထ ယာဟိတိ။ သော ဘိတတသိတော ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသိ၊ ရာဇာ တဿ ဝစနံ န ဂဏှိ။ သော နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္ဓာပုတ္တဒါရံ အာဒါယ ပလာယိတွာ အညံ ရဋ္ဌံ အဂမာသိ။ သရဘင်္ဂသတ္တာ တံ ကာရဏံ ဥတွာ ဒွေ တရုဏတာပသေ ပေသေတွာ “ကိသဝဇ္ဇံ မဗ္ဗသိဝိကာယ အာနေထာ”တိ အာကာသေန အာဏာပေသိ။ ရာဇာ ယုတ္တိတွာ စောရေ ဂဟေတွာ နဂရမေဝ ပစ္စာဂမိ။ တသ္မိံ အာဂတေ ဒေဝတာ ပဌမံ ဒေဝံ ဝဿာပေသုံ၊ ဝဿောသေန သဗ္ဗကုဏပေသု အဝဟဋ္ဌေသု သုဒ္ဓဝါလုကဝဿံ ဝဿိ၊ သုဒ္ဓဝါလုကမတ္ထကေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖဝဿံ ဝဿိ၊ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖမတ္ထကေ မာသကဝဿံ၊ မာသကမတ္ထကေ ကဟာပဏဝဿံ၊ ကဟာပဏမတ္ထကေ ဒိဗ္ဗဘရဏဝဿံ ဝဿိ။ မနုဿာ သောမနဿပုတ္တာ ဟိရညသုဝဏ္ဏဘရဏာနိ ဂဏှိတုံ အာရတိံ သု။ အထ နေသံ သရီရေ သမ္ပဇ္ဇလိတံ နာနပ္ပကာရံ အာဝုဓဝဿံ ဝဿိ၊ မနုဿာ ခဏ္ဍာခဏှိကံ ဆိဇ္ဇိံ သု။ အထ နေသံ ဥပရိ မဟန္တမဟန္တာ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရာ ပတိံ သု၊ တေသံ ဥပရိ မဟန္တမဟန္တာနိ ပဇ္ဇလိတပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ ပတိံ သု၊ တေသံ ဥပရိ သဠိဟတ္ထဋ္ဌာနံ ပူရယန္တံ သုခုမဝါလုကဝဿံ ဝဿိ။ ဧဝံ သဠိယောဇနဋ္ဌာနံ အရဋ္ဌံ အဟောသိ၊ တဿ ဧဝံ အရဋ္ဌဘာဝေါ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပညာယိ။

အထ တဿ ရဋ္ဌဿ အနန္တရရဋ္ဌာဝိပတိနော ကာလိင်္ဂေါ၊ အဋ္ဌကော၊ ဘိမရထောတိ တယော ရာဇာနော စိန္တယိံ သု “ပုဗ္ဗေ ဗာရာဏသီယံ ကလာဗုကာသိကရာဇာ ခန္တိဝါဒိတာပသေ အပရိတ္တိတွာ ပထဝိံ ပဝိဋ္ဌောတိ သူယတိ၊ တထာ ‘နာဠိကေရရာဇာ တာပသေ သုနခေဟိ ခါဒါပေတွာ၊ သဟဿဗာဟု အဇ္ဈနော စ အင်္ဂီရသေ အပရိတ္တိတွာ၊ ဣဒါနိ ဒဏ္ဍကိရာဇာ ကိသဝဇ္ဇေ အပရိတ္တိတွာ သဟ ရဋ္ဌေန ဝိနာသံ ပတ္တော’တိ သူယတိ။ ဣမေသံ ပန စတုန္တံ ရာဇုနံ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ မယံ န ဇာနာမ၊ တံ နော ဌပေတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ အညော ကထေတုံ သမတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ။ တေ တယောပိ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ပဉ္စပုစ္ဆနတ္ထာယ နိက္ခမိံ သု။ တေ ပန “အသုကောပိ နိက္ခန္တော”တိ န ဇာနန္တိ၊ ဧကေကော “အဟမေဝ ဂစ္ဆာမိ”တိ မညတိ၊ တေသံ ဂေါဓာဝရိနဒိတော အဝိဒူရေ

သမာဂမော အဟောသိ။ တေ ရထေဟိ ဩတရိတွာ တယောပိ ဧကမေဝ ရထံ အဘိရုယ ဂေါဓာဝရိနဒီတိရံ သမ္ပာပုဏိံသု။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ကော ပဏ္ဍုကမ္ပလသိလာသနေ နိသိန္ဓော သတ္တ ပဉ္စေ စိန္တေတွာ “ဣမေ ပဉ္စေ ဌပေတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ အညော သဒေဝကေ လောကေ ကထေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ တံ ဣမေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ ဣမေပိ တယော ရာဇာနော သရဘင်္ဂသတ္တာရံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတုံ ဂေါဓာဝရိနဒီတိရံ ပတ္တာ၊ ဧတေသံ ပဉ္စေပိ အဟမေဝ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ ဒွိသု ဒေဝလောကေသု ဒေဝတာဟိ ပရိဝုတော ဒေဝလောကတော ဩတရိ။ တံ ဒိဝသမေဝ ကိသဝဏ္ဏော ကာလမကာသိ။ တဿ သရီရကိစ္စံ ကာရေတုံ စတုသု ဌာနေသု အနေကသဟဿာ ဣသယော တတ္ထေဝ ဂန္ဓာ ပဉ္စသု ဌာနေသု မဏ္ဍပဉ္စ ကာရေတွာ အနေကသဟဿာ ဣသိဂဏာ ကိသဝဏ္ဏဿ တာပသဿ စန္ဒနစိတကံ ကတွာ သရီရံ ဖျာပေသုံ။ အာဠာဟနဿ သမန္တာ အမုယောဇနမတ္ထေ ဌာနေ ဒိဗ္ဗကုသုမဝဿံ ဝဿိ။ မဟာသတ္ထော တဿ သရီရနိက္ခေပံ ကာရာပေတွာ အဿမံ ပဝိသိတွာ တေဟိ ဣသိဂဏေဟိ ပရိဝုတော နိသိဒိ။ တေသမ္ပိ ရာဇုနံ နဒီတိရံ အာဂတကာလေ မဟာသေနာဝါဟနတူရိယသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ မဟာသတ္ထော တံ သုတွာ အနုသိဿံ တာပသံ အာမန္တေတွာ “တာတ တံ ဂန္ဓာ တာဝ ဇာနာဟိ၊ ကိံ သဒ္ဓေါ နာမေသော”တိ အာဟ။ သော ပါနိယဃဉ္စံ အာဒါယတတ္ထ ဂန္ဓာ တေ ရာဇာနော ဒိသ္မာ ပုစ္ဆနဝသေန ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၅၀။ “အလင်္ကတာ ကုဏ္ဍလိနော သုဝတ္ထာ၊
ဝေဠုရိယမုတ္တာထရုခဂ္ဂဗန္ဓာ။
ရထေသဘာ တိဌထ ကေ န တုမ္ပေ၊
ကထံ ဝေါ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ”တိ။

တတ္ထ ဝေဠုရိယမုတ္တာထရုခဂ္ဂဗန္ဓာတိ ဝေဠုရိယမဏိဟိ စေဝ မုတ္တာလမ္ပကေဟိ စ အလင်္ကတထရူဟိ ခဂ္ဂရတနေဟိ သမန္တာဂတာ။ တိဌထာတိ ကေသ္မိံ ရထေ တိဌထ။ ကေ နူတိ ကေ နာမ တုမ္ပေ၊ ကထံ ဝေါ သဇ္ဇာနန္တိတိ။

တေ တဿ ဝစနံ သုတွာ ရထာ ဩတရိတွာ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌံသု။ တေသု အဋ္ဌကရာဇာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၅၁။ “အဟမဋ္ဌကော ဘိမရထော ပနာယံ၊
 ကာလိဂ်ရာဇာ ပန ဥဂ္ဂတောယံ။
 သုသညတနံ ဣသိနံ ဒဿနာယ၊
 ဣဓာဂတာ ပုစ္ဆိတာယေမှ ပဉ္စေ”တိ။

တတ္ထ ဥဂ္ဂတောတိ စန္ဒော ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ပါကဋ္ဌော ပညာတော။
 သုသညတနံ ဣသိနန္တိ ဘန္တေန မယံ ဝနကီဋ္ဌာဒီနံ အတ္ထာယ အာဂတာ၊
 အထ ခေါ ကာယာဒီဟိ သုသညတနံ သီလသမ္ပန္နာနံ ဣသိနံ ဒဿနတ္ထာယ
 ဣဓာဂတာ။ ပုစ္ဆိတာယေမှ ပဉ္စေတိ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတုံ ဧမှ၊
 အာဂတာမှာတိ အတ္ထော။ ယ-ကာရော ဗျဉ္ဇနသန္တိကရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အထ နေ တာပသော “သာဓု မဟာရာဇာ အာဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနညေဝ
 အာဂတာတ္ထ၊ တေန ဟိ နှတွာ ဝိဿမိတွာ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ ဣသိဂဏံ
 ဝဋ္ဌိတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရမေဝ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတာ”တိ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ
 ကတွာ ပါနိယဃဉ္စံ ဥက္ခိပိတွာ ဥဒကထေဝေ ပုဉ္ဇန္တော အာကာသံ
 ဩလောကေန္တော သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဒေဝဂဏပရိဝုတံ ဧရာဝဏက္ခန္ဓဝရဂတံ
 ဩတရန္တံ ဒိသွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၅၂။ “ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ၊
 ပထဒ္ဓုနော ပန္နရသေဝ စန္ဒော။
 ပုစ္ဆာမိ တံ ယက္ခ မဟာနဘာဝ၊
 ကထံ တံ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ”တိ။

တတ္ထ ဝေဟာယသန္တိ အပ္ပဂန္တော အန္တလိက္ခေ အာကာသေ တိဋ္ဌသိ။
 ပထဒ္ဓုနောတိ ပထဒ္ဓဂတော၊ အဒ္ဓပထေ ဂဂနမဇ္ဈေ ဌိတောတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ သက္ကော စတုတ္ထံ ဂါထမာဟ—

၅၃။ “ယမာဟု ဒေဝေသု ‘သုဇမ္ပတီ’တိ၊
 ‘မဃဝါ’တိ တံ အာဟု မနုဿလောကေ။
 သ ဒေဝရာဇာ ဣဒမဇ္ဇ ပတ္တော၊
 သုသညတနံ ဣသိနံ ဒဿနာယာ”တိ။

တတ္ထ သ ဒေဝရာဇာတိ သော အဟံ သက္ကော ဒေဝရာဇာ။ ဣဒမဇ္ဇ
 ပတ္တောတိ ဣဒံ ဌာနံ အဇ္ဇ အာဂတော။ ဒဿနာယာတိ ဒဿနတ္ထာယ
 ဝန္တနတ္ထာယ သရဘင်္ဂသတ္တာရဉ္စ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိနတ္ထာယာတိ အာဟ။

အထ နံ အနုသိဿော “သာဓု မဟာရာဇ တုမေ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆထာ”တိ
 ဝတွာ ပါနိယဃဉံ အာဒါယ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ ပါနိယဃဉံ ပဋိသာမေတွာ
 တိဏ္ဍိ ရာဇနံ ဒေဝရာဇဿ စ ပဥပုစ္ဆနတ္ထာယ အာဂတဘာဝံ မဟာသတ္တဿ
 အာရောစေသိ။ သော ဣသိဂဏပရိဝုတော မဟာဝိသာလမာဠကေ နိသီဒိ။
 တယော^၁ ရာဇာနော အာဂန္တာ ဣသိဂဏံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ^၂သု။
 သက္ကောဝိ ဩတရိတွာ ဣသိဂဏံ ဥပသင်္ကမိတွာ အဗ္ဗလိ^၃ ပဂ္ဂယ ဌိတော
 ဣသိဂဏံ ဝဏ္ဏေတွာ ဝန္ဓမာနော ပဉ္စမံ ဂါထမာဟ—

၅၄။ “ဒူရေ သုတာ နော ဣသယော သမာဂတာ၊
 မဟိဒ္ဓိကာ ဣဒ္ဓိဂုဏူပပန္နာ။
 ဝန္ဓာမိ တေ အယိရေ ပသန္ဓစိတ္တော၊
 ယေ ဇီဝလောကေတ္ထ မနုဿသေဌာ”တိ။

တတ္ထ ဒူရေ သုတာ နော^၄တိ ဘန္ဓေ အမှေဟိ တုမေ ဒူရေ ဒေဝလောကေ
 ဌိတေဟိယေဝ သုတာတိ မမာယန္တော ဝေမာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣမေ
 ဣဓ သမာဂတာ အမှာကံ ဣသယော ဒူရေ သုတာ ယာဝ မြဟ္မလောကာ
 ဝိသုတာ ပါကဋ္ဌာတိ။ မဟိဒ္ဓိကာ^၅တိ မဟာနုဘာဝါ။ ဣဒ္ဓိဂုဏူပပန္နာ^၆တိ
 ပဉ္စဝိဓေန ဣဒ္ဓိဂုဏေန သမန္ဓာဂတာ။ အယိရေ^၇တိ အယေ။ ယေ^၈တိ ယေ တုမေ
 ဣမသ္မိ^၉ ဇီဝလောကေ မနုဿသု သေဌာတိ။

ဧဝံ ဣသိဂဏံ ဝဏ္ဏေတွာ သက္ကော ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ပရိဟရန္တော ဧကမန္တံ
 နိသီဒိ။ အထ နံ ဣသိနံ အဓောဝါတေ နိသိန္တံ ဒိသ္မာ အနုသိဿော ဆဋ္ဌံ
 ဂါထမာဟ—

၅၅။ “ဂန္ဓော ဣသိနံ စိရဒိက္ခိတာနံ၊
 ကာယာ စုတော ဂစ္ဆတိ မာလုတေန။
 ဣတော ပဋိက္ခမ္မ သဟဿနေတ္ထ၊
 ဂန္ဓော ဣသိနံ အသုစိ ဒေဝရာဇာ”တိ။

တတ္ထ စိရဒိက္ခိတာနံ^၁ နိဂဗ္ဗဗျာဓိတာနံ။ ပဋိက္ခမ္မာ^၂တိ ပဋိက္ခမ အပေဟိ။
 သဟဿနေတ္တာ^၃တိ အာလပနမေတံ။ သက္ကော ဟိ အမစ္စသဟဿေဟိ စိန္တိတံ
 အတ္ထံ ဧကကောဝ ပဿတိ။ တသ္မာ “သဟဿနေတ္တာ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ အထ
 ဝါ သဟဿနေတ္တာနံ ပန ဒေဝါနံ ဒဿနူပစာရာတိက္ခမနသမတ္ထောတိ

သဟဿနေတ္ထော။ အသုစီတိ သေဒမလာဒီဟိ ပရိဘာဝိတတ္တာ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊
တုမှေ စ သုစိကာမာ၊ တေန ဝေါ ဒေ ဂန္ဓော ဗာဓေတိတိ။

တံ သုတွာ သက္ကော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၅၆။ “ဂန္ဓော ဣသိနံ စိရဒိက္ခိတာနံ၊
ကာယာ စုတော ဂစ္ဆတု မာလုတေန။
ဝိစိတ္တပုပ္ဖံ သုရတိံ ဝ မာလံ၊
ဂန္ဓဉ္စ ဧတံ ပါဠိကင်္ခါမ ဘန္ဓေ။
န ဟေတ္ထ ဒေဝါ ပဋိက္ကလသညိနော”တိ။

တတ္ထ ဂစ္ဆတုတိ ယထာ သုခံ ပဝတ္တတု၊ နာသပုဋ် နော ပဟရတုတိ
အတ္ထော။ ပါဠိကင်္ခါမာတိ ဣစ္ဆာမ ပတ္ထေမ။ ဧတ္တာတိ ဧတသ္မိံ ဂန္ဓေ
ဒေဝါ ဇီရုစ္ဆသညိနော န ဟောန္တိ။ ဒုဿီလေယေဝ ဟိ ဒေဝါ ဇီရုစ္ဆန္တိ၊
န သီလဝန္ဓေတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “ဘန္ဓေ အနုသိဿံ အဟံ မဟန္တေန ဥဿာဟေန ပဉ္စ
ပုစ္ဆိတုံ အာဂတော၊ ဩကာသံ မေ ကရေဟိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ဝစနံ
သုတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဣသိဂဏံ ဩကာသံ ကရေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၅၇။ “ပုရိန္ဒဒေါ ဘူတပတိ ယသဿိ၊
ဒေဝါနမိန္ဒော သက္ကော မဃဝါ သုဇေတိ။
သ ဒေဝရာဇာ အသုရဂဏပ္ပမဒ္ဒနော၊
ဩကာသမာကင်္ခတိ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုံ။

၅၈။ ကော နေ’ဝိ’မေသံ ဣဓ ပဏ္ဍိတာနံ၊
ပဉ္စေ ပုဋ္ဌော နိပုဏေ ဗျာကရိဿတိ။
တိက္ကဉ္စ ရညံ မနုဇာဓိပါနံ၊
ဒေဝါနမိန္ဒဿ စ ဝါသဝဿာ”တိ။

တတ္ထ “ပုရိန္ဒဒေါ”တိအာဒိနိ သက္ကဿေဝ ဂုဏနာမာနိ။ သော ဟိ ပုရေ
ဒါနံ ဒိန္နတ္တာ ပုရိန္ဒဒေါ၊ ဘူတေသု ဇေဋ္ဌကတ္တာ ဘူတပတိ၊ ပရိဝါရသမ္ပဒါယ
ယသဿိ၊ ပရိဿရတာယ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ သက္ကန္တံ ဝတ္တပဒါနံ သုဋ္ဌ၊
ကတတ္တာ သက္ကော၊ ပုရိမဇာတိဝသေန မဃဝါ၊ သုဇာယ အသုရဂဏညာယ

ပတိဘာဝေန သုဇ္ဈေတိ၊ ဒေဝါနံ ရဉ္ဇနတာယ ဒေဝရာဇာ။ ကော နေဝါတိ
 ကော န ဇေ။ နိပုဏေတိ သဏ္ဍသုခုမေ ပဉ္ဇေ။ ရဉ္ဇန္တိ ရာဇုနံ။ ဣမေသံ
 စတုန္တံ ရာဇုနံ မနံ ဂဟေတွာ ကော ဣမေသံ ပဏ္ဍိတာနံ ဣသိနံ ပဉ္ဇေ
 ကထေဿတိ၊ ပဉ္ဇံ နေသံ ကထေတုံ သမတ္ထံ ဇာနာထာတိ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ဣသိဂဏော “မာရိသ အနုသိဿ တံ ပထဝိယံ ဌတွာ ပထဝီ
 အပဿန္တော ဝိယ ကထေသိ၊ ဌပေတွာ သရဘင်္ဂသတ္တာရံ ကော အညော
 ဧတေသံ ပဉ္ဇံ ကထေတုံ သမတ္ထော”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၅၉။ “အယံ ဣသိ သရဘင်္ဂါ တပဿိ၊
 ယတော ဇာတော ဝိရတော မေထုနသ္မာ။
 အာစေရပုတ္တော သုဝိနိတရူပေါ၊
 သော နေသံ ပဉ္ဇာနိ ဝိယာကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ သရဘင်္ဂါတိ သရေ ဒိဝိတွာ အာကာသေ သရပါသာဒါဒီနိ ကတွာ
 ပုန ဧကေန သရေန တေ သရေ ပါတေန္တော ဘင်္ဂဝိဘင်္ဂံ အကာသီတိ
 သရဘင်္ဂါ။ မေထုနသ္မာတိ မေထုနဓမ္မတော။ သော ကိရ မေထုနံ အသေဝိတွာ
 ပဗ္ဗဇိတော။ အာစေရပုတ္တောတိ ရညော အာစရိယဿ ပုရောဟိတဿ ပုတ္တော။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ဣသိဂဏော အနုသိဿံ အာဟ “မာရိသ တုမေဝ သတ္တာရံ
 ဝန္တိတွာ ဣသိဂဏဿ ဝစနေန သက္ကေန ပုစ္ဆိတပဉ္ဇကထနာယ ဩကာသံ
 ကာရေဟိ”တိ။ သော “သာဓု”တိ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဩကာသံ
 ကာရေန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၀။ “ကောဏ္ဍည ပဉ္ဇာနိ ဝိယာကရေဟိ၊
 ယာစန္တိ တံ ဣသယော သာဓုရူပါ။
 ကောဏ္ဍည ဧသော မနုဇေသု ဓမ္မော၊
 ယံ ဝုဒ္ဓမာဂစ္ဆတိ ဧသ ဘာရော”တိ။

တတ္ထ ကောဏ္ဍညာတိ တံ ဂေါတ္တေနာလပတိ။ ဓမ္မောတိ သဘာဝေါ။ ယံ
 ဝုဒ္ဓန္တိ ယံ ပညာယ ဝုဒ္ဓံ ပုရိသံ ဧသ ပဉ္ဇာနံ ဝိဿဇ္ဇနဘာရော နာမ အာဂစ္ဆတိ၊
 ဧသော မနုဇေသု သဘာဝေါ၊ တသ္မာ စန္ဒိမသုရိယသဟဿံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ
 ပါကဋံ ကတွာ ဒေဝရညော ပဉ္ဇေ ကထေဟိတိ။

တတော မဟာပုရိသော ဩကာသံ ကရောန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၁။ “ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တ၊ ဘောန္တော၊
ယံ ကိဉ္စိ ပဉ္စ မနသာဘိပတ္တိတံ။
အဟံ ဟိ တံ တံ ဝေါ ဝိယာကရိဿံ၊
ဥတွာ သယံ လောကမိမံ ပရန္တာ”တိ။

တတ္ထ ယံ ကိဉ္စိတိ န ကေဝလံ တုမှာကံယေဝ၊ အထ ခေါ သဒေဝကဿပိ
လောကဿ ယံ မနသာဘိပတ္တိတံ၊ တံ မံ ဘဝန္တော ပုစ္ဆန္တ။ အဟံ ဟိ ဝေါ
ဣဓလောကနိဿိတံ ဝါ ပရလောကနိဿိတံ ဝါ သဗ္ဗံ ပဉ္စ ဣမန္တ ပရန္တ လောကံ
သယံ ပညာယ သန္တိကတွာ ကထေဿာမိတိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ သမ္ပဝါရေသိ။

ဧဝံ တေန ဩကာသေ ကတေ သက္ကော အတ္တနာ အဘိသင်္ခတံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၂။ “တတော စ မဃဝါ သက္ကော၊ အတ္တဒဿိ ပုရိန္ဒဒေါ။
အပုစ္ဆိ ပဌမံ ပဉ္စ၊ ယဇ္ဇာသိ အဘိပတ္တိတံ။

၆၃။ ကိံ သူ ဝဓိတွာ န ကဒါဓိ သောစတိ၊
ကိဿပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
ကဿီဓ ဝုတ္တံ ဖရသံ ခမေထ၊
အက္ခာဟိ မေ ကောဏ္ဍည ဧတမတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ ယဇ္ဇာသိတိ ယံ တဿ မနသာ အဘိပတ္တိတံ အာသိ၊ တံ ပုစ္ဆိတိ
အတ္ထော။ ဧတန္တိ ဧတံ မယာ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ အက္ခာဟိ မေတိ ဧကဂါထာယ
တယော ပဉ္စေ ပုစ္ဆိ။

တတော ပရံ ဗျာကရောန္တော အာဟ—

၆၄။ “ကောဓံ ဝဓိတွာ န ကဒါဓိ သောစတိ၊
မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
သဗ္ဗေသံ ဝုတ္တံ ဖရသံ ခမေထ၊
ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော”တိ။

တတ္ထ ကောဓံ ဝဓိတွာတိ ကောဓံ မာရေတွာ ဆဇ္ဇေတွာ။ သောစန္တော
ဟိ ပဋိသစ်တ္တေနေဝ သောစတိ၊ ကောဓာဘာဝါ ကုတော သောကော။ တေန

ဝုတ္တံ “န ကဒါမိ သောစတိ”တိ။ မက္ခပ္ပဟာနန္တိ ပရေဟိ အတ္တနော ကတ-
ရုဏမက္ခနလက္ခဏဿ အကတညဘာဝသင်္ခါတဿ မက္ခဿ ပဟာနံ ဣသယော
ဝဏ္ဏယန္တိ။ သဗ္ဗေသန္တိ ဟိနမဇ္ဈိမုက္ခဋ္ဌာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဖရသံ ဝစနံ ခမေထ။
သန္တောတိ ပေါရာဏကာ ပဏှိတာ ဧဝံ ကထေန္တိ။

သက္ကော အာဟ—

၆၅။ “သက္ကာ ဥဘိန္တံ ဝစနံ တိတိက္ခိတုံ၊
သဒိသဿ ဝါ သေဋ္ဌတရဿ ဝါပိ။
ကထံ န ဟိနဿ ဝစော ခမေထ၊
အက္ခာဟိ မေ ကောဏှည ဧတမတ္ထ”န္တိ။

သရဘင်္ဂါ အာဟ—

၆၆။ “ဘယာ ဟိ သေဋ္ဌဿ ဝစော ခမေထ၊
သာရမ္ဘဟေတု ပန သာဒိသဿ။
ယော စိမ ဟိနဿ ဝစော ခမေထ၊
ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော”တိ။

ဧဝမာဒိနံ ဂါထာနံ ဝစနပ္ပဋိဝစနဝသေန သဗ္ဗန္တော ဝေဒိတဗျော။

တတ္ထ အက္ခာဟိ မေတိ ဘန္တေ ကောဏှည တုမှေဟိ ဒွေ ပဉှာ သုကထိ-
တာ၊ ဧကော မေ စိတ္တံ န ဂဏှာတိ၊ ကထံ သက္ကာ အတ္တနော ဟိနတရဿ
ဝစနံ အဓိဝါသေတုံ၊ တံ မမ အက္ခာဟိတိ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။ ဧတံ ခန္တိန္တိ
ယဒေတံ ဇာတိဂေါတ္တာဒိဟိနဿ ဝစနံ ခမနံ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမန္တိ ပေါရာဏ-
ကပဏှိတာ ဝဒန္တိ။ ယံ ပနေတံ ဇာတိအာဒိဟိ သေဋ္ဌဿ ဘယေန၊ သဒိသဿ
ကရုဏတ္တရိယလက္ခဏေ သာရမ္ဘေ အာဒိနဝဒဿနေန ခမနံ၊ နေသာ အဓိ-
ဝါသနခန္တိ နာမာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သက္ကော မဟာသတ္တံ အာဟ “ဘန္တေ ပဌမံ တုမှေ ‘သဗ္ဗေသံ
ဝုတ္တံ ဖရသံ ခမေထ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော’တိ ဝတွာ ဣဒါနိ ‘ယော
စိမ ဟိနဿ ဝစော ခမေထ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော’တိ ဝဒထ၊ န
ဝေါ ပုရိမေန” ပစ္ဆိမံ သမေတိ”တိ။ အထ နံ မဟာသက္ကော “သက္က ပစ္ဆိမံ
မယာ ‘အယံ ဟိနော’တိ ဥတွာ ဖရသဝစနံ အဓိဝါသေန္တဿ ဝသေန ဝုတ္တံ၊
ယသ္မာ ပန န သက္ကာ ရူပဒဿနမတ္တေန သက္ကာနံ သေဋ္ဌာဒိဘာဝေါ ဣတုံ၊

တသ္မာ ပုရိမံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝတော သတ္တာနံ အညတြ သံဝါသာ ရူပဒဿနမတ္တေန
သေဋ္ဌာဒိဘာဝဿ ဒုဝိညေယျုတံ ပကာသေန္တော ဂါထမာဟ—

၆၇။ “ကထံ ဝိဇညော စတုပတ္တရူပံ၊
သေဋ္ဌံ သရိက္ခံ အထဝါပိ ဟိနံ။
ဝိရူပရူပေန စရန္တိ သန္တော၊
တသ္မာ ဟိ သဗ္ဗေသံ ဝစော ခမေထာ”တိ။

တတ္ထ စတုပတ္တရူပန္တိ^၁ စတုဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပဋိစ္ဆန္တသဘာဝံ။ ဝိရူပ-
ရူပေနာတိ ဝိရူပါနံ လာမကပုဂ္ဂလာနံ ရူပေန ဥတ္တမဂုဏာ သန္တောပိ ဝိစရန္တိ။
ဣမသ္မိံ^၂ ပနတ္ထေ မဇ္ဈန္တိကတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။

တံ သုတွာ သက္ကော နိက္ကဓေါ ဟုတွာ “ဘန္တေ တောယ နော ခန္တိယာ
အာနိသံသံ ကထေဟိ”တိ ယာစိ။ အထဿ မဟာသတ္တော ဂါထမာဟ—

၆၈။ “န ဟေတမတ္ထံ မဟတီပိ သေနာ၊
သရာဇိကာ ယုဇ္ဈမာနာ လဘေထ။
ယံ ခန္တိမာ သပ္ပုရိသော လဘေထ၊
ခန္တိဗလဿူပသမန္တိ ဝေရာ”တိ။

တတ္ထ တေမတ္ထန္တိ ဧတံ ဝေရဂူပသမနိပ္ပဋိသသဘာဝသင်္ခါတံ အတ္ထံ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေန ခန္တိဂုဏေ ကထိတေ တေ ရာဇာနော စိန္တယိံသု
“သက္ကော အတ္တနောဝ ပဉ္စေ ပုစ္ဆတိ၊ အမှာကံ ပုစ္ဆနောကာသံ န ဒဿတိ”တိ။
အထ နေသံ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ သက္ကော အတ္တနာ အဘိသင်္ခတေ
စတ္တာရော ပဉ္စေ ဌပေတွာဝ တေသံ ကင်္ခံ^၃ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၆၉။ “သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ မြူဟိ။
ယထာ အဟံ ဒဏ္ဍကီ နာဠိကေရော၊
အထဇ္ဈာနော ကလာဗု စာပိ ရာဇာ။
တေသံ ဂတိံ မြူဟိ သုပါပကမ္ပိနံ၊
ကတ္ထုပပန္နာ ဣသီနံ ဝိဟေဌကာ”တိ။

တတ္ထ အနုမောဒိယာနာတိ ဣဒံ မယာ ပုဋ္ဌာနံ တိဏ္ဍိ ပဉ္ဇာနံ ဝိဿန္ဓေန-
သင်္ခါတံ တဝ သုဘာသိတံ အနုမောဒိတွာ။ ယထာ အဟုံတိ ယထာ စတ္တာရော
ဇနာ အဟောသုံ။ ကလာဗု စာတိ ကလာဗုရာဇာ စ။ အထဇ္ဈနောတိ
အထ အဇ္ဈနရာဇာ။

အထဿ ဝိဿန္ဓေန္တော မဟာသတ္တော ပဉ္စ ဂါထာယော အဘာသိ—

၇၀။ “ကိသံ ဟိ ဝစ္ဆံ အဝကိရိယ ဒဏ္ဍကီ၊
ဥစ္ဆိန္နမူလော သဇနော သရဋ္ဌော။
ကုက္ကုဋ္ဌနာမေ နိရယမိ ပစ္စတိ၊
တဿ ဖုလိင်္ဂါနိ ပတန္တိ ကာယေ။

၇၁။ ယော သညတေ ပဗ္ဗဇိတေ အဟေဋ္ဌယိ၊
ဓမ္မံ ဘဏန္တေ သမဏေ အဒ္ဓသကေ။
တံ နာဠိကေရံ သုနခါ ပရတ္ထ၊
သင်္ဂမ္မ ခါဒန္တိ ဝိဖန္ဓမာနံ။

၇၂။ အထဇ္ဈနော နိရယေ သတ္တိသူလေ၊
အဝံသိရော ပတိတော ဥဒ္ဓိပါဒေါ။
အင်္ဂီရသံ ဂေါတမံ ဟေဋ္ဌယိတွာ၊
ခန္တိံ တပဿိံ စိရဗြဟ္မစာရိံ။

၇၃။ ယော ခဏ္ဍသော ပဗ္ဗဇိတံ အဆေဒယိ၊
ခန္တိံ ဝဒန္တံ သမဏံ အဒ္ဓသကံ။
ကလာဗု’ဝိစိံ ဥပပဇ္ဇ ပစ္စတိ၊
မဟာပတာပံ ကဋျကံ ဘယာနကံ။

၇၄။ ဧတာနိ သုဘွာ နိရယာနိ ပဏ္ဍိတော၊
အညာနိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စေတ္ထ။
ဓမ္မံ စရေ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊
ဧဝံကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ ကိသန္တိ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ ကိသသရီရံ။ အဝကိရိယာတိ
အဝကိရိတွာ နိဋ္ဌဘနဒန္တကဋ္ဌပါတနေန တဿ သရီရေ ကလိံ ပဝါဟေတွာ။

ဥစ္ဆိန္နမူလောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလောဟုတွာ။ သဇနောတိ သပရိသော။ ကုက္ကုဒေနာ-
မေ နိရယဒ္ဓိတိ ယောဇနသတပ္ပမာဏေ^၁ ကပ္ပသဏ္ဌိတေ ဥဏှဆာရိကနိရ-
ယေ။ ဖုလိင်္ဂါနီတိ^၂ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရာ။ တဿ ကိရ တတ္ထ ဥဏှကုက္ကုဒေ နိမုဂ္ဂဿ
နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ဥဏှာ ဆာရိကာပဝိသန္တိ။ သီသေ မဟန္တမဟန္တာ အင်္ဂါရာ
ပတန္တိ။ တေသံ ပန ပတနကာလေ သကလသရီရံ ဒီပရက္ခော ဝိယ ဇလတိ၊
ဗလဝဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ။ သော အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော မဟာဝိရဝံ
ရဝတိ။ သရဘင်္ဂသတ္တာ ပထဝီ^၃ ဘိန္ဒိတွာ တံ တတ္ထ တထာပစ္စမာနံ ဒေသေသိ၊
မဟာဇနော ဘယသန္တာသမာပဇ္ဇိ။ တဿ အတိဝိယ ဘိတဘာဝံ ဥတွာ
မဟာသက္ကော တံ နိရယံ အန္တရဓာပေသိ။

ဓမ္မံ ဘဏန္တေတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မံ ဘာသန္တေ။ သမဏေတိ
သမိတပါပေ။ အဉ္စသကေတိ နိရပရာဓေ။ နာဠိကေရန္တိ^၄ ဧဝံနာမကံ ရာဇာနံ။
ပရတ္တာတိ ပရလောကေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ။ သင်္ဂမ္ဘာတိ ဣတော စိတော စ
သမာဂန္တာ ဆိန္ဒိတွာ မဟန္တမဟန္တာ သုနခါ ခါဒန္တိ။ တသ္မိ^၅ ကိရ ကာလိင်္ဂရဋ္ဌေ
ဒန္တပုရနဂရေ နာဠိကေရေ နာမ ရညေ ရဇ္ဇံ ကာရယမာနေ ဧကော
မဟာတာပသော ပဉ္စသတတာပသပရိဂုတော ဟိမဝန္တာ အာဂမ္မ ရာဇယျာနေ
ဝါသံ ကပ္ပေတွာ မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ “ဓမ္မိကတာပသော ဥယျာနေ
ဝသတိ”တိ ရညောပိ အာရောစယိ^၆ သု။ ရာဇာ ပန အဓမ္မိကော အဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
ကာရေသိ။ သော အမစ္စေသု တာပသံ ပသံသန္တေသု “အဟမ္မိ ဓမ္မံ
သုဏိဿာမီ”တိ ဥယျာနံ ဂန္တာ တာပသံ ဝန္တိတွာ နိသီဒိ။ တာပသော ရညာ
သဒ္ဓိ^၇ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော “ကိ” မဟာရာဇ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ ဇနံ
န ဝိဋ္ဌေသိ”တိ အာဟ။ သော တဿ ကုဇ္ဈိတွာ “အယံ ကုဋ္ဌဇဋ္ဌိလော ဧတ္တကံ
ကာလံ နာဂရာနံ သန္တိကေ မမညေဝ အဂုဏံ ကထေသိ မညေ၊ ဟောတု
ဇာနိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “သွေ အမှာကံ ဃရဒ္ဓါရံ အာဂစ္ဆေယျာထာ”တိ
နိမန္တေတွာ ပုနဒိဝသေ ပုရာဏဂူထဿ စာဋ္ဌိယော ပရိပူရာပေတွာ တာပသေသု
အာဂတေသု တေသံ ဘိက္ခဘာဇနာနိ ဂူထဿ ပူရာပေတွာ ဒ္ဓါရံ ပိဒဟာ-
ပေတွာ မုသလာနိ စ လောဘဒဏ္ဍေ စ ဂါဟာပေတွာ ဣသိနံ သီသာနိ
ဘိန္ဒာပေတွာ ဇဋ္ဌာသု^၈ ဂါဟာပေတွာ ကမ္ဘာပေတွာ သုနခေဟိ ခါဒါပေတွာ
တတ္ထေဝ ဘိန္တံ ပထဝီ^၉ ပဝိသိတွာ သုနခမဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတြဿ

၁-တိယောဇနသတပ္ပမာဏေ (သျှာ)

၂-နာဠိကီရန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-ဖုလိင်္ဂါနီတိ (ဣ)

၄-ဇောသု (ဣ)

တိဂါဝုတပ္ပမာဏသရီရံ အဟောသိ။ အထ နံ မဟန္တမဟန္တာ မဟာဟတ္ထိပ္ပမာဏာ^၁ ပဉ္စဝဏ္ဏာ သုနခါ အနုဗန္ဓိတွာ ခုံသိတွာ နဝယောဇနာယ ဇလိတအယပထဝိယာ ပါတေတွာ မုခပူရံ လုဇန္တာ ဝိပ္ပန္နမာနံ ခါဒိ^၂ သူ။ မဟာသတ္တော ပထဝိ^၃ ခွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ တံ နိရယံ ဒဿေတွာ မဟာဇနဿ ဘိတဘာဝံ ဥတွာ အန္တရဓာပေသိ။

အထဇ္ဈနောတိ သဟဿဗာဟုရာဇာ။ အင်္ဂီရသန္တိ အင်္ဂေဟိ ရံသိနံ နိစ္ဆရဏတော ဧဝံလဒ္ဓနာမံ။ ဟေဌယိတွာတိ ဝိဟေဌေတွာ ဝိသဝီတကဏ္ဍေန ဝိဇ္ဈိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ။ သော ကိရ အဇ္ဈနော နာမ ရာဇာ မဟိသကရဌေ ကေတကရာဇောနိယံ^၂ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော မိဂဝံ ဂန္တာ မိဂေ ဝမိတွာ အင်္ဂါရပက္ကမံသံ ခါဒန္တော ဝိစရိ။ အထေကဒိဝသံ မိဂါနံ အာဂမနဌာနေ ကောဌကံ ကတွာ မိဂေ ဩလောကယမာနော အဌာသိ။ တဒါ သော တာပသော တဿ ရညော အဝိဒူရေ ဧကံ ကာရရက္ခံ အဘိရုဟိတွာ ဖလာနိ ဩစိနန္တော ဩစိနိတဖလသာခံ မုဉ္ဇိ။ တဿာ ဝိဿဌာယ သဒ္ဓေန တံဌာနံ ပတ္တာ မိဂါ ပလာယိ^၃ သူ။ ရာဇာ ကုဇ္ဈိတွာ တာပသံ ဝိသမိဿိတေန သလ္လေန ဝိဇ္ဈိ။ သော ပရိဂလိတွာ ပတန္တော မတ္ထကေန ခဒိရခါဏုကံ အာသာဒေတွာ သူလဂ္ဂေယေဝ ကာလမကာသိ။ ရာဇာ တင်္ခဏေယေဝ ခွိဓာ ဘိန္ဒံ ပထဝိ^၃ ပဝိသိတွာ သတ္တိသူလနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ သရီရံ အဟောသိ။ တတြ တံ နိရယပါလာ ဇလိတေဟိ အာဝုဓေဟိ ကောဌေတွာ ဇလိတံ အယပဗ္ဗတံ အာရောပေန္တိ။ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌိတကာလေ ဝါတော ပဟရတိ။ သော ဝါတပ္ပဟာရေန ပရိဂလိတွာ ပတတိ^၃။ တသ္မိ^၃ ခဏေ ဟေဌာ နဝယောဇနာယ ဇလိတအယပထဝိယာ မဟာတာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏံ^၄ ဇလိတံ အယသူလံ ဥဌဟတိ။ သော သူလဂ္ဂမတ္ထကေယေဝ အာသာဒေတွာ သူလာဝုတော တိဌတိ။ တသ္မိ^၃ ခဏေ ပထဝိ ဇလတိ။ သူလံ ဇလတိ။ တဿ သရီရံ ဇလတိ။ သော တတ္ထ မဟာရဝံ ရဝန္တော ပစ္စတိ။ မဟာသတ္တော ပထဝိ^၃ ခွိဓာ ကတွာ တံ နိရယံ ဒဿေတွာ မဟာဇနဿ ဘိတဘာဝံ ဥတွာ အန္တရဓာပေသိ။

ခဏ္ဍသောတိ စတ္တာရော ဟတ္ထပါဒေ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ကတွာ။ အင်္ဂုသကန္တိ နိရပရာဓံ။ တထာ ဆေဒါပေတွာ ခွိဟိ ကသာဟိ ပဟာရသဟဿေဟိ တာဌာပေတွာ ဇဋ္ဌာသု ဂဟေတွာ အာကမ္ဘာပေတွာ ပဋိကုဇ္ဇံ

၁-ဟတ္ထိကုဋ္ဌိပ္ပမာဏာ (ဣ၊က)

၂-ပတိတွာ ပရိဂဋ္ဌတိ (က)

၂-ကေကရာဇောနိယံ (သိ၊ သျ၊ ဣ)

၄-မဟန္တံ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏံ (သိ၊ သျ၊)

နိပဇ္ဇာပေတွာ ပိဋိယံ ပဏှိယာ ပဟရိတွာ မဟာဒုက္ခသမပ္ပိတံ အကာသိ။
 ကလာဗု'ဝိစိန္တိ ကလာဗု အဝိစိ။ ကဋ္ဌကန္တိ တိဒိဏဝေဒနံ၊ ဧဝရူပံ နိရယံ
 ဥပပဇ္ဇိတွာ ဆန္တံ ဇာလာနံ အန္တရေ ပစ္စတိ။ ဝိတ္တာရတော ပန ကလာဗုရညော
 ဝတ္ထု၊ ခန္တိဝါဒိဇာတကေ' ကထိတမေဝ။ အညာနိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စေတ္တာတိ
 ဧတေဟိ နိရယေဟိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စ အညာနိ နိရယာနိ သုတွာ။ ဓမ္မံ စရေတိ
 သက္က ဒေဝရာဇ ပဏှိတော ကုလပုတ္တော န ကေဝလံ ဧတေယေဝ စတ္တာရော
 နိရယာ၊ ဧတေယေဝ စ ရာဇာနော နေရယိကာ၊ အထ ခေါ အညေပိ' နိရယာ၊
 အညေပိ စ ရာဇာနော နိရယေသု ဥပ္ပန္နာတိ ဝိဒိတွာ စတုပစ္စယဒါနဓမ္မိကာ-
 ရက္ခာဝရဏသံဝိဓာနသင်္ခါတံ သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဓမ္မံ စရေယျာတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တေန စတုန္တံ ရာဇနံ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ ဒဿိတေ တယော
 ရာဇာနော နိက္ကင်္ခါ အဟေသုံ။ တတော သက္ကော အဝသေသေ စတ္တာရော
 ပဉ္စေ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၇၅။ “သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
 အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ ဗြူဟိ။
 ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ၊
 ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ။
 ကထံဝိဓံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ၊
 ကထံဝိဓံ နော သိရိ နော ဇဟာတိ”တိ။

တတ္ထ ကထံဝိဓံ နော သိရိ နော ဇဟာတိတိ ကထံဝိဓံ န ပုရိသံ
 ပဋိလဒ္ဓသိရိ န ဇဟာတိတိ။

အထဿ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဟာသတ္တော စတဿော ဂါထာယော
 အဘာသိ—

၇၆။ “ကာယေန ဝါစာယ စ ယော'ေ သညတော၊
 မနသာ စ ကိဉ္စိ န ကရေတိ ပါပံ။
 န အတ္တဟေတူ အလိကံ ဘဏေတိ၊
 တထာဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ။

၇၇။ ဂန္တိရပဉ္စ မနသာဘိစိန္တယံ၊
နာစွာဟိတံ ကမ္မ ကရေတိ လုဒ္ဓိ။
ကာလာဂတံ အတ္ထပဒံ န ရိဉ္စတိ၊
တထာဝရံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ။

၇၈။ ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ မိရော၊
ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဗဘတ္တိ စ ဟောတိ။
ဒုဒ္ဓိတဿ သက္ကစ္စ ကရေတိ ကိစ္စံ၊
တထာဝရံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ။

၇၉။ ဧတေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဂုဏေဟုပေတော၊
သဒ္ဓေါ မုဒ္ဒ သံဝိဘာဂီ ဝဒညူ။
သင်္ဂါဟကံ သဒ္ဓိလံ သဏှဝါစံ၊
တထာဝရံ နော သိရိ နော ဇဟောတိ”တိ။

တတ္ထ “ကာယေနာ”တိအာဒိနိ ပဒါနိ တိဝိဓသုစရိတဒ္ဓါရဝသေန ဂုတ္တာနိ။
န အတ္တဟေတူတိ ဒေသနာသိသမေဝေတံ၊ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ
ယသဟေတု ဝါ ဓနဟေတု ဝါ လာဘဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု
ဝါ အလိကံ န ကထေတိတိ အတ္ထော။ ကာမဉ္စေသ အတ္ထော “ဝါစာယ
သညတော”တိ ဣမိနာဝ သိဒ္ဓေါ၊ မုသာဝါဒိနော ပန အကတ္တဗ္ဗံ ပါပံ နာမ
နတ္ထိတိ ဂရုဘာဝဒီပနတ္ထံ ပုန ဧဝမာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံ ပုဂ္ဂလံ သီလဝန္တံ
ဝဒန္တိ။

ဂန္တိရပဉ္စ အတ္ထတော စ ပါဠိတော စ ဂန္တိရံ ဂုဠံ ပဋိစ္ဆန္တံ သတ္တု-
ဘတ္တဇာတကံ သန္တဝဇာတကံ မဟာဥမင်္ဂဇာတကေသု၊ အာဂတသဒိသံ ပဉ္စ။
မနသာဘိစိန္တယန္တိ မနသာ အဘိစိန္တေန္တော၊ အတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ စန္ဒသဟဿံ
သုရိယသဟဿံ ဥဠာပေန္တော ဝိယ ပါကဋံ ကတွာ ယော ကထေတုံ
သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ နာစွာဟိတန္တိ န အတိအဟိတံ၊ ဟိတာတိက္ကန္တံ
လုဒ္ဓိ ဖရသံ သာဟသိကကမ္မဉ္စ ယော န ကရေတိတိ အတ္ထော။ ဣမဿ
ပနတ္ထဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ—

“န ပဏှိတာ အတ္တသုခဿ ဟေတု၊
 ပါပါနိ ကမ္မာနိ သမာစရန္တိ။
 ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌာ ပိဋ္ဌိတာပိ^၁ သန္တာ၊
 ဆန္တာ ဒေါဿ စ န ဇဟန္တိ ဓမ္မ”န္တိ—

ဘူရိပဉ္စော ကထေတဗ္ဗော။

ကာလာဂတန္တိ ဧတ္ထ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗကာလေ၊ သီလံ ရက္ခဏကာလေ၊
 ဥပေါသထံ ဥပဝါသကာလေ၊ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာနကာလေ၊ ပဗ္ဗဇိတ-
 ကာလေ၊ သမဏဓမ္မကရဏကာလေ၊ ဝိပဿနာစာရသ္မိ^၂ ယုဉ္ဇနကာလေ စာတိ
 ဣမာနိ ဒါနာဒိနိ သမ္မာဒေန္တော ကာလာဂတံ အတ္ထပဒံ န ရိဉ္စတိ န
 ဟာပေတိ န ဂဋ္ဌာပေတိ နာမ။ တထာဝီဇန္တိ သက္က သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
 စ ဗောဓိသတ္တာ စ ပညဝန္တိ ကထေန္တာ ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ ကထေန္တိ။

“ယော ဝေ”တိ ဂါထာယ ပရေန အတ္တနော ကတဂုဏံ ဇာနာတီတိ
 ကတညူ။ ဧဝံ ဥတွာ ပန ယေနဿ ဂုဏော ကတော၊ တဿ ဂုဏံ ပဋိ-
 ကရောန္တော ကတဝေဒီ နာမ။ ဒုခိတဿာတိ အတ္တနော သဟာယဿ
 ဒုက္ခပ္ပတ္တဿ ဒုက္ခံ အတ္တနိ အာရောပေတွာ ယော ကဿ ဥပ္ပန္နကိစ္စံ သဟတ္ထေန
 သက္ကစ္စံ ကရေတိ၊ ဗုဒ္ဓါဒယော ဧဝရူပံ သပ္ပုရိသံ နာမ ကထေန္တိ။ အပိစ
 သပ္ပုရိသာ နာမ ကတညူ ကတဝေဒီနော ဟောန္တိတိ သတပတ္တဇာတက၂-
 ဣဋ္ဌဟံသဇာတက^၃ မဟာဟံသဇာတကာဒိနိ^၄ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဧတေဟိ
 သဗ္ဗေဟိတိ သက္က ယော ဧတေဟိ ဟေဋ္ဌာ ဂုတ္တေဟိ သီလာဒိဟိ
 သဗ္ဗေဟိပိ ဂုဏေဟိ ဥပေတော။ သဗ္ဗေ၂တိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော။
 မုဒ္ဒတိ ပိယဘာဏီ။ သံဝိဘာဂီတိ သီလသံဝိဘာဂဒါနသံဝိဘာဂါဘိရတတ္တာ
 သံဝိဘာဂီ။ ယာစကာနံ ဝစနံ ဥတွာ ဒါနဝသေန ဝဒညူ။ စတူဟိ သင်္ဂဟ-
 ဝတ္ထုဟိ တေသံ တေသံ သင်္ဂဏှနတော သင်္ဂါဟကံ၊ မရရဝစနတာယ သဒိလံ၊
 မဋ္ဌဝစနတာယ သဏှဝါ^၅ တထာဝီဇံ နု ပုဂ္ဂလံ အဓိဂတယသသောဘဂ္ဂသင်္ခါတာ^၆
 သိရိ နော ဇဟာတိ၊ နာဿ သိရိ ဝိနဿတီတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဂဂနတလေပုဏ္ဏစန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ပိယ စတ္တာရော ပဉ္စေ
 ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတော ပရံ သေသပဉ္စာနံ ပုစ္ဆာ စ ဝိဿဇ္ဇနဉ္စ ဟောတိ—

၁-ခလိတာပိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၄-ခု ၆-၉၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-ခု ၅-၈၃-ပိဋ္ဌေ။

၅-အဓိဂတယသဂ္ဂလာဘဂ္ဂသင်္ခါတာ (သီ၊ သျှ)

၃-ခု ၅-၃၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၈၀။ “သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ မြူဟိ။
သီလံ သိရိဇ္ဇာပိ သတဉ္စ ဓမ္မံ၊
ပညဉ္စ ကံ သေဠတရံ ဝဒန္တိ။

၈၁။ ပညာ ဟိ သေဠာ ကုသလာ ဝဒန္တိ၊
နက္ခတ္တရာဇာရိဝ တာရကာနံ။
သီလံ သိရိ စာပိ သတဉ္စ ဓမ္မော၊
အန္ဓာယိကာ ပညဝတော ဘဝန္တိ။

၈၂။ သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊
အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိဃံ မြူဟိ။
ကထံကရော ကိန္တိကရော ကိမာစရံ၊
ကိံ သေဝမာနော လဘတိစ ပညံ။
ပညာယ ဒါနိပ္ပဋိပဒံ ဝဒေဟိ၊
ကထံကရော ပညဝါ ဟောတိ မစ္စော။

၈၃။ သေဝေထ ဝုဒ္ဓေ နိပုဏေ ဗဟုဿုတေ၊
ဥဂ္ဂါဟကော စ ပရိပုစ္ဆကော သိယာ။
သုဏေယျ သက္ကစ္စ သုဘာသိတာနိ၊
ဧဝံကရော ပညဝါ ဟောတိ မစ္စော။

၈၄။ သ ပညဝါ ကာမဂုဏေ အဝေက္ခတိ၊
အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော စ။
ဧဝံ ဝိပဿီ ပဇဟာတိ ဆန္တံ၊
ဒုက္ခေသု ကာမေသု မဟဗ္ဘယေသု။

၈၅။ သ ဝိတရာဂေါ ပဝိနေယျ ဒေါသံ၊
မေတ္တံ စိတ္တံ ဘာဝယေ အပ္ပမာဏံ။
သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ၊
အနိန္ဒိတော မြဟ္မမုပေတိ ဌာန”န္တိ။

တတ္ထ သီလန္တိ အာစာရသီလံ။ သိရိန္တိ ဣဿရိယသိရိံ။ သတဉ္စ ဓမ္မန္တိ
သပ္ပုရိသဓမ္မံ။ ပညန္တိ သုပညံ။ ဧဝံ ဣမေသံ စတုန္တံ ဓမ္မာနံ ကတရံ ဓမ္မံ သေဠ-
တရံ ဝဒန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ ပညာ ဟိတိ သက္က ဧတေသု စတုသု ဓမ္မေသု ယာ သော

ပညာ နာမ၊ သာဝ သေဋ္ဌာ၊ ဣတိ ဗုဒ္ဓါဒယော ကုသလာ ဝဒန္တိ။ ယထာ ဟိ တာရကဂဏာ စန္ဒံ ပရိဝါရေန္တိ၊ စန္ဒောဝ တေသံ ဥတ္တမော။ ဧဝံ သီလဉ္စ သိရိ စာပိ သတဉ္စ ဓမ္မောတိ ဧတေ တယောပိ အန္ဓာယိကာ ပညဝတော ဘဝန္တိ ပညဝန္တမေဝ အနုဂစ္ဆန္တိ၊ ပညာယ ဧဝ ပရိဝါရာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

“ကထံကရော”တိအာဒိနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။ ကထံကရောတိ ကိံ နာမ ကမ္မံ ကရောန္တော ကိံ အာစရန္တော ကိံ သေဝမာနော ဘဇမာနော ပယိရူပါသမာနော ဣဓလောကေ ပညံလဘတိ၊ ပညာယမေဝ ပဋိပဒံ ဝဒေဟိ၊ ဇာနိတုကာမောမိ၊ ကထံကရော မစ္စော ပညဝါ နာမ ဟောတိတိ ပုစ္ဆတိ။ ဝုဒ္ဓေတိ ပညာဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တေ ပဏှိတေ။ နိပုဏေတိ သုခုမကာရဏဇာနသမတ္ထေ။ ဧဝံကရောတိ ယော ပုဂ္ဂလော ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရူပါသတိ၊ ပါဠိံ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုနပ္ပုနံ အတ္ထံ ပုစ္ဆတိ၊ ပါသာဏေ လေခံ ခဏန္တော ဝိယ ကဉ္စနာဠိယာ သီဟဝသံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တော ဝိယ ဩဟိတသော-တော သက္ကစ္စံ သုဘာသိတာနိ သုဏာတိ၊ အယံ ဧဝံကရော မစ္စော ပညဝါ ဟောတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ပါစိနလောကဓာတုတော သူရိယံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ ပညာယ ပဋိပဒံ ကထေတွာ ဣဒါနိ တဿာ ပညာယ ဂုဏံ ကထေန္တော “သ ပညဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာမဂုဏေတိ ကာမကောဋ္ဌာသေ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စတော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာနံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထု-ဘာဝေန ဒုက္ခတော၊ အဋ္ဌနဂုတိယာ ရောဂမုခါနံ ကာမေ နိဿာယ ဥပ္ပတ္တိ-သမ္ဘဝေန ရောဂတော စ အဝေက္ခတိ ဩလောကေတိ၊ သော ဧဝံ ဝိပဿီ ဧတေဟိ ကာရဏေဟိ ကာမာနံ အနိစ္စာဒိတံ ပဿန္တော “ကာမေ နိဿာယ ဥပ္ပဇနကဒုက္ခာနံ အန္တော နတ္ထိ၊ ကာမာနံ ပဟာနမေဝ သုခ”န္တိ ဝိဒိတွာ ဒုက္ခေသု ကာမေသု မဟဗ္ဘယေသု ဆန္ဒံ ပဇဟာတိ။ သ ဝိတရာဂေါတိ သက္ကသော ပုဂ္ဂလော ဧဝံ ဝိတရာဂေါ နဝါသာတဝတ္ထုဝသေန ဥပ္ပဇနကသဘာဝ-ဒေါသံ ဝိနေတွာ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေယျ၊ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏတ္တာ အပ္ပ-မာဏံ တံ ဘာဝေတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော အဂရဟိတော ဗြဟ္မလောကေ ဥပ္ပဇတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ကာမာနံ ဒေါသံ ကထေန္တေယေဝ တေသံ တိဏှမ္ပိ ရာဇူနံ သဗလကာယာနံ တဒဂ်ပ္ပဟာနေန ပဉ္စကာမဂုဏရာဂေါ ပဟီနော။ တံ ဥတွာ မဟာသတ္တော တေသံ ပဟံသနဝသေန ဂါထမာဟ—

၈၆။ “မဟတ္ထိယံ အာဂမနံ အဟောသိ၊
 တဝမဋ္ဌကာ ဘိမရထဿ စာပိ။
 ကာလိင်္ဂရာဇဿ စ ဥဂ္ဂတဿ၊
 သဗ္ဗေသ ဝေါ ကာမရာဂေါ ပဟီနော”တိ။

တတ္ထ မဟတ္ထိယံန္တိ မဟတ္ထံ^၁ မဟာဝိပ္ပာရံ မဟာဇုတိကံ။ တဝမဋ္ဌကာတိ
 တဝ အဋ္ဌကာ။ ပဟီနောတိ တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန ပဟီနော။

တံ သုတွာ ရာဇာနော မဟာသတ္တဿ ထုတိ” ကရောန္တာ ဂါထမာဟံသု—

၈၇။ “ဝေမေတံ ပရစိတ္တဝေဒိ၊
 သဗ္ဗေသ နော ကာမရာဂေါ ပဟီနော။
 ကရောဟိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊
 ယထာ ဂတိံ တေ အဘိသမ္ဘဝေမာ”တိ။

တတ္ထ အနုဂ္ဂဟာယာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇတ္ထာယ ဩကာသံ နော ကရောဟိ။ ယထာ
 မယံ ပဗ္ဗဇိတွာ တဝ ဂတိံ နိပ္ပတ္တိံ အဘိသမ္ဘဝေမ ပါပုဏေယျာမ၊ တယာ
 ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏံ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာမာတိ ဝဒိံသု။

အထ နေသံ ဩကာသံ ကရောန္တာ မဟာသတ္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၈၈။ “ကရောမိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊
 တထာ ဟိ ဝေါ ကာမရာဂေါ ပဟီနော။
 ဖရာထ ကာယံ ဝိပုလဿ ဝီတိယာ၊
 ယထာ ဂတိံ မေ အဘိသမ္ဘဝေထာ”တိ။

တတ္ထ ဖရာထ ကာယန္တိ ဈာနဝီတိယာ ဝိပုလဿ ကာယံ ဖရထာတိ။

တံ သုတွာ တေ သမ္ပုဋိန္ဒြန္တာ ဂါထမာဟံသု—

၈၉။ “သဗ္ဗံ ကရိဿာမ တဝါနုသာသနိံ၊
 ယံ ယံ တုဝံ ဝက္ခသိ ဘူရိပညံ။
 ဖရာမ ကာယံ ဝိပုလဿ ဝီတိယာ၊
 ယထာ ဂတိံ တေ အဘိသမ္ဘဝေမာ”တိ။

အထ နေသံ သဗလကာယာနံ မဟာသတ္တော ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဒါပေတွာ ဣသိဂဏံ
 ဥယျောဇေန္တာ ဂါထမာဟံ—

၉၀။ “ကတယ ဝစ္ဆဿ ကိဿယံ ပူဇော၊
 ဂစ္ဆန္တိ ဘောန္တော ဣသယော သာဓုရူပါ။
 ဈာနေ ရတာ ဟောထ သဒါ သမာဟိတာ၊
 သော ရတီ ပဗ္ဗဇိတဿ သေဋ္ဌာ”တိ။

တတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ။တိ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တိ။

ဣသယော တဿ သရဘင်္ဂသတ္ထုနော ဝစနံ သိရဿာ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယော ဝန္တိတွာ အာကာသံ ဥပ္ပတိတွာ သကာနိ ဝသနဋ္ဌာနာနိ ဂမိံသု။ သက္ကောပိ ဥဋ္ဌာယာသနာ မဟာသတ္တဿ ထုတိံ ကတွာ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂယ သူရိယံ နမဿန္တော ဝိယ မဟာသတ္တံ နမဿမာနော သပရိသော ပက္ကာမိ။ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ သတ္တာ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ—

၉၁။ “သုတွာန ဂါထာ ပရမတ္ထသံဟိတာ၊
 သုဘာသိတာ ဣသိနာ ပဏှိတေန။
 တေ ဝေဒဇာတာ အနုမောဒမာနာ၊
 ပက္ကာမု ဒေဝါ ဒေဝပုရံ ယသသိနော။

၉၂။ ဂါထာ ဣမာ အတ္ထဝတိ သုဗျဉ္ဇနာ၊
 သုဘာသိတာ ဣသိနာ ပဏှိတေန။
 ယော ကောစိမာ အဋ္ဌိကတွာ သုဏေယျ၊
 လဘေထ ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ။
 လဒ္ဓါန ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ၊
 အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေ”တိ။

တတ္ထ ပရမတ္ထသံဟိတာတိ အနိစ္စာဒိဒိပနေန နိဗ္ဗာနနိသိတာ။ ဂါထာ ဣမာတိ ဣဒံ သတ္တာ သရဘင်္ဂသတ္ထုနော နိဗ္ဗာနဒါယကံ သုဘာသိတံ ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ။ တတ္ထ အတ္ထဝတိတိ နိဗ္ဗာနဒါယကဋ္ဌေန ပရမတ္ထနိသိတာ။ သုဗျဉ္ဇနာတိ ပရိသုဒ္ဓဗျဉ္ဇနာ။ သုဘာသိတာတိ သုကထိတာ^၁။ အဋ္ဌိကတွာတိ အတ္တနော အတ္ထိကဘာဝံ ကတွာ အတ္ထိကော ဟုတွာ သက္ကစုံ သုဏေယျ။ ပုဗ္ဗာပရိယန္တိ ပဌမဇ္ဈာနံ ပုဗ္ဗဝိသေသော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနံ အပရဝိသေသော။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ပုဗ္ဗဝိသေသော၊ တတိယဇ္ဈာနံ အပရဝိသေသောတိ ဧဝံ အဋ္ဌသမာပတ္တိစတုမဂ္ဂဝသေန ပုဗ္ဗာပရဘာဝေန ဌိတံ ဝိသေသံ။ အဒဿနန္တိ ပရိယောသာနေ

၁-သုဘာသိတာတိ သုသောတဗ္ဗံ ကတွာ ဘာသိတာ ကထိတာ (သိ၊သျှာ)

အပရဝိသေသံ အရဟတ္တံ လဘိတွာ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏေယျ။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဟိ ပုဂ္ဂလော မစ္စုရာဇဿ အဒဿနံ ဂတော နာမ ဟောတီတိ။

ဧဝံ သတ္တာ အရဟတ္တေန ဒေသနာယ ကုဋ် ဂဏှိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ မောဂ္ဂလ္လာနဿ အာဠာဟနေ ပုပ္ဖဝဿံ ဝဿီ”တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေန္တော အာဟ—

၉၃။ “သာလိဿရော သာရိပုတ္တော၊ မေဏှိဿရော စ ကဿပေါ။
ပဗ္ဗတော အနုရုဒ္ဓေါ စ၊ ကစ္စာယနော စ ဒေဝလော။

၉၄။ အနုသိဿော စ အာနန္ဒော၊ ကိသဝစ္ဆော စ ကောလိတော။
နာရဒေါ ဥဒါယိတ္တေရော၊ ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ^၁။
သရဘင်္ဂါ လောကနာထော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ။
သရဘင်္ဂဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-အလမ္ဗုသဘာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၃)

အထမြီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပုရာဏဒုတိယိကာပလော-
ဘနံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဝတ္ထု ဣန္ဒြိယဇာတကေ^၂ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ သတ္တာ ပန
တံ ဘိက္ခု၊ “သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု၊ ဥက္ကဏ္ဍိတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဘန္တေ”တိ
ပုတ္တေ “ကေန ဥက္ကဏ္ဍာပိတောသိ”တိ ဝတွာ “ပုရာဏဒုတိယိကာယာ”တိ
ပုတ္တေ “ဘိက္ခု၊ ဧသော ဣတ္ထိ တုယံ အနတ္ထကာရိကာ၊ တံ ဧတံ နိဿာယ ဈာနံ
နာသေတွာ တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ မူဠော ဝိသညိ^၃ နိပဇ္ဇိတွာ ဥပ္ပန္နာယ သညာယ
မဟာပရိဒေဝံ ပရိဒေဝီ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အဘိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
ကာသိရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ^၄
ပတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ ဝနမူလဖလာဟာရော ယာပေသိ။
အထေကာ မိဂိ တဿ ပဿာဝဠာနေ သမ္ဘဝဓိဿကံ တိဏံ ခါဒိတွာ ဥဒကံ
ပိဝိ။ ဧတ္တကေနေဝ စ တသ္မိံ ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာ ဂဗ္ဘံ ပဋိလဘိတွာ တတော ပဠာယ
ကတ္တမိ အဂန္တာ တတ္ထေဝ တိဏံ ခါဒိတွာ အဿမဿ သာမန္တေယေဝ

၁-နာရဒေါ ပုတ္တော မန္တာနိပုတ္တော၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ (သီ၊ သျှာ) ၂-ဒု ၅-၁၀ ၂-ပိဋေ။

၃-ဝိသညော (က)

ဝိစရတိ။ မဟာသတ္တော ပရိဂ္ဂဏှန္တော တံ ကာရဏံ အညာသိ။ သာ အပရဘာဂေ မနုဿဒါရကံ ဝိဇာယိ။ မဟာသတ္တော တံ ပုတ္တသိနေဟေန ပဋိဇဉ်၊ “ဣသိသိင်္ဂီ”တိဿ နာမံ အကာသိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ဝိညုတပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ အတ္တနော မဟလ္လကကာလေ တံ အာဒါယ နာရိဝနံ နာမ ဂန္တော “တာတ ဣမသ္မိ” ဟိမဝန္တေ ဣမေဟိ ပုပ္ဖေဟိ သဒိသာ ဣတ္ထိယော နာမ ဟောန္တိ၊ တာ အတ္တနော ဝသံ ဂတေ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိ၊ န တာသံ ဝသံ နာမ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဩဝဒိတွာ အပရဘာဂေ ဗြဟ္မလောကပရာယဏော အဟောသိ။

ဣသိသိင်္ဂီဝိ ဈာနကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌန္တော ဟိမဝန္တပုဒေသေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သောရတပေါ ပရမဓိတိန္ဒြိယော^၁ အဟောသိ။ အထဿ သီလတေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္ပိ၊ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “အယံ မံ သက္ကတ္တာ စာဝေယျ၊ ဧကံ အစ္ဆရံ ပေသေတွာ သီလမဿ ဘိန္ဒာပေဿာမိ”တိ သကလဒေဝလောကံ ဥပပရိက္ခန္တော အတ္တနော အမုတေယျ-ကောဋိသင်္ခါနံ ပရိစာရိကာနံ မဇ္ဈေ ဧကံ အလမ္ဗုသံ နာမ အစ္ဆရံ ဌပေတွာ အညံ တဿ သီလံ ဘိန္ဒိတုံ သမတ္ထံ အဒိသ္မာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ တဿ သီလဘေဒံ ကာတုံ အာဏာပေသိ။ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော သတ္တာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၉၅။ “အထဗြိဝိ ဗြဟ္မာ ဣန္ဒော၊ ဝတြဉ္စ ဇယတံ ဝိတာ။
ဒေဝကညံ ပရာဘေတွာ၊ သုဓမ္မာယံ အလမ္ဗုသ”န္တိ။

တတ္ထ ဗြဟ္မာတိ မဟာ။ ဝတြဉ္စတိ ဝတြဿ နာမ အသုရဿ အဘိဘဝိတာ။ ဇယတံ ဝိတာတိ ဇယန္တာနံ ဇယပ္ပတ္တာနံ သေသာနံ တေတ္ထိံသာယ ဒေဝပ္ပတ္တာနံ ဝိတုကိစ္စသာဓနေန ဝိတာ။ ပရာဘေတွာတိ ဟဒယံ ဘိန္ဒိတွာ ဩလောကေန္တော ဝိယ တံ “ပဋိဗလာ အယ”န္တိ ဥတွာတိ အတ္တော။ သုဓမ္မာယန္တိ သုဓမ္မာယံ ဒေဝသဘာယံ။

ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနေ နိသိန္တော တံ အလမ္ဗုသံ ပက္ခောသာပေတွာ ဣဒမာဟ—

၉၆။ “မိဿေ ဒေဝါ တံ ယာစန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဇ္ဇန္တကာ။
ဣသိပ္ပလောဘနေ ဂစ္ဆ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသေ”တိ။

တတ္ထ ဖိဿေတိ တံ အာလပတိ၊ ဣဒဉ္စ တဿံ နာမံ၊ သဗ္ဗာ ပနိတ္ထိယော ပုရိသေ ကိလေသမိဿနေန မိဿနတော “မိဿာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တေန သာဓာရဏေန ဂုဏနာမေနာလာန္တော ဧဝမာဟ။ **ဣသိပ္ပလောဘနေတိ** ဣသိနံ ပလောဘနသမတ္ထေ။ **ဣသိသိင်္ဂန္တိ** တဿ ကိရ မတ္ထကေ မိဂသိင်္ဂိ-ကာရေန ဒွေ စူဠာ ဥဠဟိံသု၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝုစ္ဆတိ။

ဣတိ သက္ကော “ဂစ္ဆ ဣသိသိင်္ဂ” ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော ဝသံ အာနေတွာ သီလမဿ ဘိန္ဒာ”တိ အလမ္ဗုသံ အာဏာပေသိ။

၉၇။ “ပုရာယံ အမေ အစ္စေတိ၊ ဝတ္တဝါ မြဟ္မစရိယဝါ။
နိဗ္ဗာနာဘိရတော ဝုဒ္ဓေါ၊ တဿ မဂ္ဂါနိ အာဝရာ”တိ—

ဝစနံ အာဟ။

တတ္ထ ပုရာယန္တိ အယံ တာပသော ဝတ္တသမ္ပန္နော စ မြဟ္မစရိယဝါ စ၊ သော ပနေသ ဒီဃာယုကတာယ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတေ မဂ္ဂေ အဘိရတော ဂုဏဝုဒ္ဓိယာ စ ဝုဒ္ဓေါ။ တသ္မာ ယာဝ ဧသ အမေ နာတိက္ကမတိ၊ န အဘိဘဝိတွာ ဣမမ္မာ ဌာနာ စာဝေတိ၊ တာဝဒေဝ တံ ဂန္ဓာ တဿ ဒေဝလောကဂမနာနိ မဂ္ဂါနိ အာဝရာ၊ ယထာ ဣမ နာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ကရောဟိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ အလမ္ဗုသာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၉၈။ “ဒေဝရာဇ ကိမေဝ တံ၊ မမေဝ တုဝံ သိက္ခသိ။
ဣသိပ္ပလောဘနေ ဂစ္ဆ၊ သန္တိ အညာပိ အစ္ဆရာ။

၉၉။ မာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ၊ အသောကေ နန္ဒနေ ဝနေ။
တာသမ္ပိ ဟောတု ပရိယာယော၊ တာပိ ယန္တု ပလောဘနာ”တိ။

တတ္ထ ကိမေဝ တွန္တိ ကိံ နာမေတံ တံ ကရောသိတိ ဒီပေတိ။ မမေဝ တုဝံ သိက္ခသိတိ ဣမသ္မိံ သကလဒေဝလောကေ မမေဝ တုဝံ ဣက္ခသိ၊ အညံ န ပဿသိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒတိ။ သ-ကာရော ပနေတ္ထ ဗျဉ္ဇနသန္ဓိကရော။ **ဣသိပ္ပလောဘနေ ဂစ္ဆ**တိ ကိံ ကာရဏာမညေဝ ဧဝံ ဝဒေသိတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဝရာ စေဝတိ မယာ ဥတ္တရိတရာ စေဝ။ အသောကေတိ သောကရဟိတေ။ နန္ဒနေတိ နန္ဒိဇနကေ။ ပရိယာယောတိ ဂမနဝါရော။

တတော သက္ကော တိဿံ ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၀၀။ “အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ၊ သန္တိ အညာပိ အစ္စရာ။
တာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ၊ အသောကေ နန္ဒနေ ဝနေ။

၁၀၁။ န တာ ဧဝံ ပဇာနန္တိ၊ ပါရိစရိယံ ပုမံ ဂတာ။
ယာဒိသံ တံ ပဇာနာသိ၊ နာရိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနေ။

၁၀၂။ တွမေဝ ဂစ္ဆ ကလျာဏိ၊ ဣတ္ထိနံ ပဝရာ စသိ။
တဝေဝ ဝဏ္ဏရူပေန၊ သဝသမာနယိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ပုမံ ဂတာတိ ပုရိသံ ဥပသင်္ကမန္တာ သမာနာ ပုရိသပလောဘိနိ-
ပါရိစရိယံ န ဇာနန္တိ။ ဝဏ္ဏရူပေနာတိ သရီရဝဏ္ဏေန စေဝ ရူပသမ္ပတ္တိယာ စ။
သဝသမာနယိဿသိတိ တံ တာပသံ အတ္တနော ဝသံ အာနေဿသိတိ။

တံ သုတွာ အလမ္ဗုသာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၀၃။ “န ဝါဟံ န ဂမိဿာမိ၊ ဒေဝရာဇေန ပေသိတာ။
ဝိဘေမိ စေတံ အာသာဒုံ၊ ဥဂ္ဂတေဇော ဟိ မြာဟ္မဏော။

၁၀၄။ အနေကေ နိရယံ ပတ္တာ၊ ဣသိမာသာဒိယာ ဇနာ။
အာပန္နာ မောဟသံသာရုံ၊ တသ္မာ လောမာနိ ဟံသယေ”တိ။

တတ္ထ န ဝါဟန္တိ န ဝေ အဟံ။ ဝိဘေမိတိ ဘာယာမိ။ အာသာဒုန္တိ
အာသာဒိတုံ။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—နာဟံ ဒေဝ ဣယာ ပေသိတာ န
ဂမိဿာမိ၊ အပိစာဟံ တံ ဣသိ သီလဘေဒနတ္ထာယ အလ္လိယိတုံ ဘာယာမိ၊
ဥဂ္ဂတေဇော ဟိ သောတိ။ အာသာဒိယာတိ အာသာဒေတွာ။ မောဟ-
သံသာရုန္တိ မောဟေန သံသာရုံ၊ မောဟေန ဣသိ ပလောဘေတွာ သံသာရုံ
အာပန္နာ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တာ ဂဏနပထံ အတိက္ကန္တာ။ တသ္မာတိ
တေန ကာရဏေန။ လောမာနိ ဟံသယေတိ အဟံ လောမာနိ ဥဋ္ဌပေမိ၊
“တဿ ကိရာဟံ သီလံ ဘိန္ဒုဿာမိ”တိ စိန္တယမာနာယ မေ လောမာနိ
ပဟံသန္တိတိ ဝဒတိ။

၁၀၅။ “ဣဒံ ဝတွာန ပတ္တာမိ၊ အစ္စရာ ကာမဝဏ္ဏိနိ။
မိဿာ မိဿိတုမိစ္ဆန္တိ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသာ။

၁၀၆။ သာ စ တံ ဝနမောဂယ၊ ဣသိသိင်္ဂေန ရက္ခိတံ။
ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒံ၊ သမန္တာ အဋ္ဌယောဇနံ။

၁၀၇။ ပါတောဝ ပါတရာသမ္ပိ၊ ဥဒဏ္ဍသမယံ ပတိ။
အဂ္ဂိဋ္ဌံ ပရိမဇ္ဇန္တံ၊ ဣသိသိင်္ဂံ ဥပါဂမီ''တိ—

ဣမာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ။

တတ္ထ ပက္ခာမီတိ တေန ဟိ ဒေဝရာဇ အာဝဇ္ဇေယျာသိ မန္တိ အတ္တနော
သယနဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ အလင်္ကရိတွာ ဣသိသိင်္ဂံ ကိလေသေန မိသိတုံ ဣစ္ဆန္တိ
ပက္ခာမိ၊ ဘိက္ခဝေ သာ အတ္ထရာ တဿ အဿမံ ဂတာတိ။ ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒန္တိ
ရတ္တကုရဝနေန^၂ သဉ္စန္ဒံ။ ပါတောဝ ပါတရာသမ္ပိတိ ဘိက္ခဝေ ပါတရာသ-
ဝေလာယ ပါတောဝ ပဂေယေဝ အတိပဂေဝ^၃။ ဥဒဏ္ဍသမယံ ပတိတိ
သုရိယုဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ။ အဂ္ဂိဋ္ဌန္တိ အဂ္ဂိသာလံ။ ရတ္တိံ ပဓာနမနုယုဉ္ဇိတွာ
ပါတောဝ နတွာ ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ ပဏ္ဏသာလာယံ ထောက် ဈာနသုခေန
ဝိတိနာမေတွာ နိက္ခမိတွာ အဂ္ဂိသာလံ သမ္မဇ္ဇန္တိ တံ ဣသိသိင်္ဂံ သာ ဥပါဂမိ၊
ဣတ္ထိဝိလာသံ ဒေသန္တိ တဿ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။

အထ နံ တာပသော ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၁၀၈။ “ကာ န ဝိဇ္ဇုရိဝါဘာသိ၊ ဩသမိ ဝိယ တာရကာ။
ဝိစိတ္တဟတ္တာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။

၁၀၉။ အာဒိစ္စဝဏ္ဏသင်္ကာသာ၊ ဟေမစန္ဒနဂန္ဓိနီ။
သညတူရု မဟာမာယာ၊ ကုမာရီ စာရဒဿနာ။

၁၁၀။ ဝိလဂ္ဂါ မုဒုကာ သုဒ္ဓါ၊ ပါဒါ တေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဂမနာ ကာမနိယာ တေ၊ ဟရန္တိယေဝ မေ မနော။

၁၁၁။ အနုပုဗ္ဗာ စ တေ ဦရု၊ နာဂနာသသမူပမာ။
ဝိမဋ္ဌာ တုယံ သုဿောဏီ၊ အက္ခဿ ဖလကံ ယထာ။

၁၁၂။ ဥပ္ပလဿေဝ ကိဉ္ဇက္ခာ၊ နာဘိ တေ သာဓုသဏ္ဌိတာ။
ပုရာ ကဏ္ဍဉ္စနဿေဝ၊ ဒူရတော ပတိဒိဿတိ။

၁-ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒန္တိ (က)၊ ဗိမ္ဗိဇာလရတ္တသဉ္စန္ဒန္တိ (သျှာ)

၂-ရတ္တကုရဝကဝေနန (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-ကိဝ ပဂေတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၁၃။ ဒုဝိဓာ ဇာတာ ဥရဇာ၊ အဝဏှာ သာဓုပစ္စုဒါ။
ပယောဓရာ အပတိတာ၊ အမုလာဗုဿမာ ထနာ။

၁၁၄။ ဒီဃာ ကမ္မုတလာဘာသာ၊ ဂိဝါ ဧဏေယျကာ ယထာ။
ပဏ္ဍရာဝရဏာ ဝဂ္ဂ၊ စတုတ္ထမနသန္ဓိဘာ။

၁၁၅။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါ စ အဂ္ဂေါ စ၊ ဒုမဂ္ဂပရိမဇ္ဇိတာ။
ဒုဝိဇာ နေလသမ္ဘူတာ၊ ဒန္တာ တဝ သုဒဿနာ။

၁၁၆။ အပဏ္ဍရာ လောဟိတန္တာ၊ ဇိဉ္ဇူကဖလသန္ဓိဘာ။
အာယတာ စ ဝိသာလာ စ၊ နေတ္တာ တဝ သုဒဿနာ။

၁၁၇။ နာတိဒီဃာ သုသမ္ပဋ္ဌာ၊ ကနကဗျာသမောစိတာ။
ဥတ္တမဂ်ရဟာ တုယံ၊ ကေသာ စန္ဒနဂန္ဓိကာ။

၁၁၈။ ယာဝတာ ကသိဂေါရက္ခာ၊ ဝါဏိဇာနံ စ ယာ ဂတိ။
ဣသိနဉ္စ ပရက္ကန္တံ၊ သညတနံ တပဿိနံ။

၁၁၉။ န တေ သမသမံ ပဿေ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။
ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

တံတ္ထ ဝိစိတ္တဟတ္တာဘရဏာတိ ဝိစိတ္တေဟိ ဟတ္တာဘရဏေဟိ သမန္ဓာ-
ဂတာ။ ဟေမစန္ဒနဂန္ဓိနိတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏစန္ဒနဂန္ဓဝိလေပနာ။ သညတုရူတိ
သုဝဏ္ဏိတသနဉ္စိရ သမ္ပန္နဉ္စိရလက္ခဏာ။ ဝိလဂ္ဂါတိ^၁ သံခိတ္တမဇ္ဈာ။ မုဒုကာတိ
မုဒု သုဒုမာလာ။ သုဒ္ဓါတိ နိမ္မလာ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာတိ သမံ ပထဝိံ ဖုသန္တာ
သုဋ္ဌ၊ ပတိဋ္ဌိတာ။ ဂမနာတိ ဂစ္ဆမာနာ။ ကာမနိယာတိ ကန္တာ ကာမိတဗ္ဗ-
ယုတ္တကာ။ ဟရန္တိယေဝ မေ မနောတိ ဧတေ ဝေရူပေန ပရမေန ဣတ္ထိ-
ဝိလာသေန စက်မန္တိယာ တဝ ပါဒါ မမ စိတ္တံ ဟရန္တိယေဝ။ ဝိမဋ္ဌာတိ
ဝိသာလာ။ သုဿောဏီတိ သုန္ဒရသောဏီ။ အက္ခဿာတိ သုန္ဒရဝဏ္ဏဿ
အက္ခဿ သုဝဏ္ဏဖလကံ ဝိယ ဝိသာလာ တေ သောဏီတိ ဝဒတိ။ ဥပ္ပလဿေဝ
ကိဉ္ဇုက္ခာတိ နိလုပ္ပလကဏ္ဍိကာ ဝိယ။ ကဏ္ဍဉ္ဇနဿေဝါတိ သုဒုမကဏ္ဍလောမ-
စိတ္တတ္တာ^၂ ဝေမာဟ။

“ဒုဝိဓာ”တိဂါထံ ထနေ ဝဏ္ဏယန္တော အာဟ။ တေ ဟိ ဒွေ ဟုတွာ
ဥရေ ဇာတာ ဝဏ္ဏဿ အဘာဝါ အဝဏှာ၊ ဥရေ လဂ္ဂါ ဧဝံ^၃ ဟုတွာ သုဋ္ဌ၊

၁-ဝိလာက္ခန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-သုဒုမကဏ္ဍလောမစိတတ္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃-ဝနာ (က)

နိက္ခန္တိတ္တာ သာရပစ္စုဒါ၊ ပယဿ ဓာရဏတော ပယောဓရာ၊ အပတိတာတိ
 န ပတိတာ၊ အမိလာတတာယ ဝါ အလမ္ဗနတာယ^၁ ဝါ န အန္တော
 ပဝိဋ္ဌာတိ အပတိတာ၊ သုဝဏ္ဏဖလကေ ဌပိတသုဝဏ္ဏမယဝဋ္ဋအလာဗုနော
 အမေန သဒိသတာယ အစုလာဗုသမာ ထနာ။ ဧဏေယျကာ ယထာတိ
 ဧကိမိဂဿ ဟိ ဒိဃာ စ ဝဋ္ဋာ စ ဂီဝါ သောဘတိ ယထာ၊ ဧဝံ တဝ ဂီဝါ
 ထောကံ ဒိဃာ။ ကမ္မုတလာဘာသတိ သုဝဏ္ဏာလိင်္ဂတလသန္တိဘာ ဂီဝါတိ
 အတ္ထော။ ပဏ္ဏရာဇရဏာတိ ဒန္တာဝရဏာ။ စတုတ္ထမနသန္တိဘာတိ စတုတ္ထ-
 မနော ဝုစ္စတိ စတုတ္ထမနဝတ္ထုဘူတာ ဇိဝှါ။ အဘိရတ္တဘာဝေန ဇိဝှါသဒိသံ
 တေ ဩဠပရိယောသာနန္တိ ဝဒတိ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂါတိ ဟေဋ္ဌမဒန္တာ^၂။ အဂ္ဂေါတိ
 ဥပရိမဒန္တာ^၃။ ဒုမဂ္ဂပရိမဇ္ဇိတာတိ ဒန္တကဋ္ဌပရိမဇ္ဇိတာ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုဝိဇာတိ
 ဒွိဇာ။ နေလသမ္ဘူတာတိ နိဒ္ဒေါသေသု ဟနမံသပရိယောသာနေသု သမ္ဘူတာ။

အပဏ္ဏရာတိ ကဏှာ။ လောဟိတန္တာတိ ရတ္တပရိယန္တာ။ ဇိဉ္ဇူကမလသန္တိ-
 ဘာတိ ရတ္တဋ္ဌာနေ ဇိဉ္ဇူကမလသဒိသာ။ သုဒဿနာတိ ပဿန္တာနံ အတိတ္ထိကရာ
 ပဉ္စပသံဒသမန္တာဂတာ။ နာတိဒိဃာတိ ပမာဏယုတ္တာ။ သုသမ္ဗဋ္ဌာတိ သုဠု
 သမ္ဗဋ္ဌာ။ ကနကဗျာသမောစိတာတိ^၄ ကနကဗျာ ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏဖလိကာ^၅၊
 တာယ ဂန္ဓတေလံ အာဒါယ ပဟရိတာ သုရစိတာ။ ကသိဂေါရက္ခာတိ
 ဣမိနာ ကသိဉ္ဇူ ဂေါရက္ခန္တ နိဿာယ ဇီဝနကသတ္ထေ ဒဿေတိ။ ယာ ဂတိတိ
 ယတ္တကာ နိပ္ပတ္တိ။ ပရက္ကန္တန္တိ ယတ္တကံ ဣသိနံ ပရက္ကန္တံ၊ ဝိတ္တာရိကတာ
 ဣမသ္မိ^၆ ဟိမဝန္တေ ယတ္တကာ ဣသယော ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ န တေ သမသမန္တိ
 တေသု သဗ္ဗေသု ကေမ္မိ ရူပလိဋ္ဌာဝိလာသာဒိသမတာယ တယာ သမာနံ န
 ပဿာမိ။ ကော ဝါ တွန္တိ ဣဒံ တဿာ ဣတ္ထိဘာဝံ ဇာနန္တော^၆ ပုရိသ-
 ဝေါဟာရဝသေန ပုစ္ဆတိ။

ဧဝံ ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကေသာ အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တေ
 တာပသေ အလမ္ဗုသာ တုဏှိ ဟုတွာ တဿာ ကထာယ^၇ ယထာနုသန္တိ^၈
 ဂတာယ တဿ သမ္မုဋ္ဌဘာဝံ ဥတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၀။ “န ပဉ္စကာလော ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကဿပေဝံ ဂတေ သတိ။
 ဧဟိ သမ္မ ရမိဿာမ၊ ဥဘော အသ္မာကမဿမေ။
 ဧဟိ တံ ဥပဂူဟိဿံ၊ ရတိနံ ကုသလော ဘဝါ”တိ။

၁-အနန္တုဏ္ဏတတာယ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)   ၂-ဥပရိမဒန္တာ (သီ၊ သျာ)   ၃-ဟေဋ္ဌမဒန္တာ (သီ၊ သျာ)
 ၄-ကနကဂ္ဂါသမောစိတာတိ (ဣ)   ၅-သုဝဏ္ဏဖလိကာ (သျာ၊ က)
 ၆-နဇာနန္တောဝိ (ဣ)   ၇-ဂါထာယ (က)

တတ္ထ ကဿပေဝံ ဂတေ သတိတိ ကဿပဂေါတ္တ ဧဝံ တဝ စိတ္တေ ပဝတ္တေ သတိ ပဉ္စကာလော န ဟောတိ။ သမ္မာတိ ဝယဿ၊ ပိယဝစနာလပနမေတံ။ ရုတိနန္တိ ပဉ္စကာမဂုဏရတိနံ။

ဧဝံ ဝတွာ အလမ္ဗုသာ စိန္တေသိ “နာယံ မယိ ဌိတာယ ဟတ္ထပါသံ အာဂ-
မိဿတိ၊ ဂစ္ဆန္တိ ဝိယ ဘဝိဿာမိ”တိ။ သာ ဣတ္ထိမာယာကုသလတာယ
တာပသံ အနုပသင်္ကမိတွာ^၁ အာဂတမဂ္ဂါဘိမုဒိ ပါယာသိ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၁။ “ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနီ။
မိဿာ မိဿိတုမိစ္ဆန္တိ၊ ဣသိသိဂ်^၂ အလမ္ဗုသာ”တိ။

အထ နံ တာပသော ဂစ္ဆန္တိ^၃ ဒိသွာ “အယံ ဂစ္ဆတိ”တိ အတ္တနော ဒန္ဓ-
ပရက္ကမံ မန္တဂမနံ ဆိန္ဒိတွာ ဝေဂေန ဓာဝိတွာ ကေသေသု ဟတ္ထေန ပရာမသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၂။ “သော စ ဝေဂေန နိက္ခမ္မ၊ ဆေတွာ ဒန္ဓပရက္ကမံ။
တမုတ္တမာသု ဝေဏီသု၊ အဇ္ဈပ္ပတ္တော ပရာမသိ။

၁၂၃။ တမုဒါဝတ္ထ ကလျာဏီ၊ ပလိဿဇိ သုသောဘနာ။
စဝိတမ္ပိ မြဟ္မစရိယာ၊ ယထာ တံ အထ တောသိတာ။

၁၂၄။ မနဿာ အဂမာ ဣန္ဒြိယန္တိ နန္ဒနေ ဝနေ။
တဿာ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ မဃဝါ ဒေဝကုဉ္ဇရော။

၁၂၅။ ပလ္လင်္ဂ^၄ ပဟိဏီ ဒိပ္ပံ၊ သောဝဏ္ဏံ သောပဝါဟနံ။
သဉ္ဇတ္တရစ္ဆဒပညာသံ၊ သဟဿပဋိယတ္တတံ။

၁၂၆။ တမေနံ တတ္ထ ဓာရေသိ၊ ဥရေ ကတွာန သောဘနာ။
ယထာ ဧကမုဟုတ္တံဝ၊ တီဏီ ဝဿာနိ ဓာရယိ။

၁၂၇။ ဝိမဒေါ တိဟိ ဝဿေဟိ၊ ပဗုဇ္ဈိတွာန မြာဟ္မဏော။
အဒ္ဓဿာသိ ဟရိတရက္ခေ၊ သမန္တာ အဂ္ဂိယာယနံ။

၁၂၈။ နဝပတ္တဝနံ ဖုလ္လံ၊ ကောကိလဂ္ဂဏသောသိတံ။
သမန္တာ ပဝိလောကေတွာ၊ ရုဒံ အဿုနိ ဝတ္တယိ။

၁၂၉။ န ဇုဟေ န ဇပေ မန္တေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ပဟာပိတံ။
ကော န မေ ပါရိစရိယာယ၊ ပုဗ္ဗေ စိတ္တံ ပလောဘယိ။

၁၃၀။ အရညေ မေ ဝိဟရတော၊ ယော မေ တေဇာ ဟ သမ္ဘုတံ။
နာနာရတနပရိပူရံ၊ နာဝံ ဂဏှိ အဏ္ဏဝေ”တိ။

တတ္ထ အဇ္ဈပ္ပတ္တောတိ သမ္ပတ္တော။ တမုဒါဝတ္ထ ကလျာဏီတိ တံ ကေသေ ပရာမသိတွာ ဌိတံ ဣသိံ ဥဒါဝတ္တိတွာ နိဝတ္တိတွာ ကလျာဏဒဿနာ သာ သုဠာ သောဘနာ။ ပလိဿဇိတိ အာလိဂီ။ စရိတမ္ပိ မြဟ္မစရိယာ၊ ယထာ တံ အထ တောသိတာတိ ဘိက္ခဝေ တဿ ဣသိနော တာဝဒေဝ ဈာနံ အန္တရဓာယိ။ တသ္မိံ တမ္ဘာ ဈာနာ မြဟ္မစရိယာ စရိတေ ယထာ တံ သက္ကေန ပတ္ထိတံ၊ တထေဝ အဟောသိ။ အထ သက္ကဿ ပတ္တနာယ သမိဒ္ဓဘာဝံ ဝိဒိတွာ သာ ဒေဝကညာ တောသိတာ၊ တဿ တေန မြဟ္မစရိယဝိနာသေန သဉ္ဇနိတပီတိ- ပါမောဇ္ဇာတိ အတ္တော။

မနဿ အဂမာတိ သာ တံ အာလိဂီတွာ ဌိတာ “အဟော ဝတ သက္ကော ပလ္လင်္ကံ မေ ပေသေယျာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တေန မနဿ ဣန္ဒ အဂမာ။ နန္ဒဇန ဝဇနတိ နန္ဒဇနသမတ္တတာယ နန္ဒနဝနသင်္ခါတေ တာဝတိံ သဘာဝနေ ဝသန္တံ။ ဒေဝကုဉ္ဇရေတိ ဒေဝသေဋ္ဌော။ ပဟိဏီတိ ပေသေသိ။ “ပါဟိဏီ”တိပိ ပါဌော။ သောပဝါဟနန္တိ သပရိဝါရံ။ သဉ္ဇတ္တရစ္ဆဒပညာသန္တိ ပညာသာယ ဉ္ဇတ္တရစ္ဆဒေဟိ ပဋိစ္ဆာဒိတံ။ သဟဿပဋိယတ္တတန္တိ သဟဿဒိဗ္ဗကောဇဝတ္ထတံ။ တမေနံ တတ္တာတိ တံ ဣသိသိဂံ တတ္ထ ဒိဗ္ဗပလ္လင်္ကေ နိသိန္တာ သာ ဥရေ ကတွာ ဓာရေသိ။ တိဏီ ဝဿာနီတိ ကေမုဟုတ္တံ ဝိယ မနုဿဂဏနာယ တိဏီ ဝဿာနိ တံ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ တတ္ထ နိသိန္တာ ဓာရေသိ။

ဝိမဒေါတိ နိမ္မဒေါ ဝိဂတသညဘာဝေါ။ သော ဟိ တိဏီ သံဝစ္ဆရာနိ ဝိသညော သယိတွာ ပစ္ဆာ ပဋိလဒ္ဓသညော ပဗုဏ္ဏိ။ တသ္မိံ ပဗုဏ္ဏမာနေ ဟတ္တာဒိဗန္ဓနံ ဒိသ္မာဝ အလမ္ဗုသာ တဿ ပဗုဏ္ဏနဘာဝံ ဥတွာ ပလ္လင်္ကံ အန္တရဓာပေတွာ သယမ္ပိ အန္တရဟိတာ အဋ္ဌာသိ။ အဒ္ဓသာသီတိ သော အဿမပဒံ ဩလောကေန္တော “ကေန န ခေါမ္ပိ သီလဝိနာသံ ပါပိတော”တိ စိန္တေတွာ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ပရိဒေဝမာနေ အဒ္ဓသာသိ။ ဟရိတရုက္ခေတိ အဂ္ဂိယာယနသင်္ခါတံ အဂ္ဂိသာလံသမန္တာ ပရိဝါရေတွာ ဌိတေ ဟရိတပတ္တရုက္ခေ။ နဝပတ္တဝနန္တိ တရုဏေဟိ နဝပတ္တေဟိ သဉ္ဇန္တံ ဝနံ။ ရုဒန္တိ ပရိဒေဝန္တော။

န ဇုဟေ န ဇပေ မန္တေတိ အယမဿ ပရိဒေဝနဂါထာ။ ပဟာပိတန္တိ
ဟာပိတံ၊ ပ-ကာရော ဥပသဂ္ဂမတ္တံ။ ပါရိစရိယာယာတိ ကော န ကိလေသ-
ပါရိစရိယာယ ဣတော ပုဗ္ဗေ မမ စိတ္တံ ပလောဘယိတိ ပရိဒေဝတိ။ ယော မေ
တေဇာ ဟ သမ္ဘုတန္တိ ဟ-ကာရော နိပါတမတ္တံ။ ယော မမ သမဏတေဇေန
သမ္ဘုတံ ဈာနဂုဏံ နာနာရတနပရိပုဏ္ဏံ မဟန္တံ မဟဏ္ဏဝေ နာဝံ ဝိယ ဂဏှိ၊
ဝိနာသံ ပါပေသိ၊ ကော နာမေသောတိ ပရိဒေဝတိတိ။

တံ သုတွာ အလမ္ပုသာ စိန္တေသိ “သစာဟံ န ကထေဿာမိ၊ အယံ မေ
အဘိသဝိဿတိ၊ ဟန္တဿ ကထေဿာမိ”တိ။ သာ ဒိဿမာနေန ကာယေန
ဌတွာ ဂါထမာဟ—

၁၃၁။ “အဟံ တေ ပါရိစရိယာယ၊ ဒေဝရာဇေန ပေသိတာ။
အဝဓိံ စိတ္တံ စိတ္တေန၊ ပမာဒေါ တံ န ဗုဇ္ဈသိ”တိ။

သော တဿာ ကထံ သုတွာ ပိတရာ ဒိန္နဩဝါဒံ သရိတွာ “ဝိတု ဝစနံ
အကတွာ မဟာဝိနာသံ ပတ္ထောမ္ဘိ”တိ ပရိဒေဝန္တော စတဿော ဂါထာယော
အဘာသိ—

၁၃၂။ “ဣမာနိ ကိရ မံ တာတော၊ ကဿပေါ အနုသာသတိ။
ကမလာသဒိသိတ္ထိယော၊ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝ။

၁၃၃။ ဥရေဂဏ္ဍာယော ဗုဇ္ဈေသိ၊ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝ။
ဣစ္စာနုသာသိ မံ တာတော၊ ယထာ မံ အနုကမ္ပကော။

၁၃၄။ တဿာဟံ ဝစနံ နာကံ၊ ဝိတု ဝုဒ္ဓဿ သာသနံ။
အရညေ နိဗ္ဗနုဿမ္ဘိ၊ သုဇ္ဇေ ဈာယာမိ ဧကကော။

၁၃၅။ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ဓိရတ္ထု ဇီဝိတေန မေ။
ပုန ဝါ တာဒိသော ဟေသံ၊ မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတ္ထ ဣမာနိတိ ဣမာနိ ဝစနာနိ။ ကမလာသဒိသိတ္ထိယောတိ ကမလာ
ဝုစ္စတိ နာရိပုပ္ဖလတာ၊ တာသံ ပုပ္ဖသဒိသာ ဣတ္ထိယော။ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ
မာဏဝါတိ မာဏဝ တံ တာယော ဇာနေယျာသိ၊ ဥတွာ ဒဿနပထံ
အဂန္တော ပလာပေယျာသိတိ ယာနိ ဝေရူပါနိ ဝစနာနိ တဒါ မံ တာတော
အနုသာသတိ၊ ဣမာနိ ကိရ တာနိတိ။ ဥရေဂဏ္ဍာယောတိ ဥရမ္ဘိ ဒွိဟိ
ဂဏ္ဍေဟိ သမန္တာဂတာ။ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝါတိ မာဏဝ တာယော

အတ္တနော ဝသံ ဂတေ ဝိနာသံ ပါပေန္တိတိ တံ ဇာနေယျာသိ။ နာကန္တိ
နာကရိ။ ဈာယာဓိတိ ပဇ္ဈာယာမိ ပရိဒေဝါမိ။ မိရတ္ထ၊ ဇီဝိတေန မေတိ
မိရတ္ထ၊ ဂရဟိတံ မမ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတေန မေ ကော အတ္ထော။ ပုန ဝါတိ
တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ ပုန ဝါ တာဒိသော ဘဝိဿာမိ၊ နဉ္စ ဈာနံ
ဥပ္ပါဒေတွာ ဝိတရာဂေါ ဘဝိဿာမိ၊ မရဏံ ဝါ မေ ဘဝိဿတိတိ။

သော ကံမရာဂံ ပဟာယ ပုန ဈာနံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အထဿ သမဏတေဇံ
ဒိသ္ဗာ ဈာနဿ စ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ ဥတွာ အလမ္ဗုသာ ဘိတာ ခမာပေသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၃၆။ “တဿ တေဇံ ဝိရိယဉ္စ၊ မိတိံ ဥတွာ အဝဋ္ဌိတံ”။
သိရဿ အဂ္ဂဟိ ပါဒေ၊ ဣသိသိဂံ အလမ္ဗုသာ။

၁၃၇။ မာ မေ ကုဇ္ဈ မဟာဝီရ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈ မဟာဣသေ။
မဟာ အတ္ထော မယာ စိဏ္ဏော၊ တိဒသာနံ ယသသိနံ။
တယာ ပကမ္ပိတံ အာသိ၊ သဗ္ဗံ ဒေဝပုရံ တဒါ”တိ။

အထ နံ သော “ခမာမိ တေ ဘဒ္ဒေ၊ ယထာသုခံ ဂစ္ဆာ”တိ ဝိဿဇ္ဇေန္တော
ဂါထမာဟ—

၁၃၈။ “တာဝတိံသာ စ ယေ ဒေဝါ၊ တိဒသာနဉ္စ ဝါသဝေါ။
တွဉ္စ ဘဒ္ဒေ သုခိ ဟောဟိ၊ ဂစ္ဆ ကညေ ယထာသုခ”န္တိ။

သာ တံ ဝဋ္ဌိတွာ တေနေဝ သုဝဏ္ဏပလ္လင်္ကေန ဒေဝပုရံ ဂတာ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၃၉။ “တဿံ ပါဒေ ဂဟေတွာန၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ။

၁၄၀။ ယော စ တဿံသိ ပလ္လင်္ကော၊ သောဝဏ္ဏော သောပဝါဟနော။
သဥတ္တရစ္ဆဒပညာသော၊ သဟဿပဋိယတ္ထတော။
တမေဝ ပလ္လင်္ကမာရုယ၊ အဂါ ဒေဝါန သန္တိကေ။

၁၄၁။ တမောက္ကမိဝ အာယန္တိ၊ ဇလန္တိ ဝိဇ္ဇတံ ယထာ။
ပတိတော သုမနော ဝိတ္ထော၊ ဒေဝိန္ဒော အဒဒါ ဝရ”န္တိ။

တတ္ထ ဩက္ခမိဝါတိ ဒီပကံ ဝိယ။ “ပတိတော”တိအာဒိဟိ တုဋ္ဌာကာရောဝ ဒဿိတော အဒေါ ဝရန္တိ အာဂန္တာ ဝန္တိတွာ ဌိတာယ တုဋ္ဌော ဝရံ အဒါသိ။

သာ တဿ သန္တိကေ ဝရံ ဂဏှန္တိ ဩသာနဂါထမာဟ—

၁၄၂။ “ဝရဉ္စေ မေ အဒေါ သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။
နိ’သိပ္ပလောဘိကာ ဂစ္ဆေ၊ ဧတံ သက္က ဝရံ ဝရေ”တိ။

တဿတ္ထော—သက္က ဒေဝရာဇ သစေ မေ တွံ ဝရံ အဒေါ၊ ပုန ဣသိ-
ပလောဘိကာယ န ဂစ္ဆေယျံ၊ မာ မံ ဧတဒတ္ထာယ ပဟိဏေယျာသိ၊ ဧတံ
ဝရံ ဝရေ ယာစာမိတိ။

သတ္တာ တဿ ဘိက္ခုနော ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာ-
သေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ သော ဘိက္ခု
သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ အလမ္ဗုသာ ပုရာဏဒုတိယိကာ
အဟောသိ၊ ဣသိသိင်္ဂေါ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု၊ ဝိတာ မဟာဣသိ ပန အဟ-
မေဝ အဟောသိန္တိ။

အလမ္ဗုသာဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-သင်္ခပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၄)

အရိယာဝကာသောသီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥပေါသထ-
ကမ္ပံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ ဥပေါသထိကေ ဥပါသကေ
သမ္ပဟံသေတွာ “ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ မဟတိ” နာဂသမ္ပတ္တိံ ပဟာယ
ဥပေါသထဝါသံ ဥပဝသိ’သုယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ရာဇဂဟေ မဂဓရာဇော နာမ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဒါ ဗောဓိ-
သတ္ထော တဿ ရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “ဒုယျော-
ဓနော”တိဿ နာမံ ကရိ’သု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလာယံ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ
ဥဂ္ဂဏှိတွာ အာဂန္တာ ဝိတု သိပ္ပံ ဒဿေသိ။ အထ နံ ဝိတာ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စိတွာ
ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥယျာနေ ဝသိ။ ဗောဓိသတ္ထော ဒိဝသဿ တိက္ခတ္တံ ဝိတု
သန္တိကံ အဂမာသိ။ တဿ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥဒပါဒိ။ သော တေနောဝ
ပလိဗောဓေန ကသိဏပရိကမ္မမတ္တမ္ပိ ကာတုံ အသက္ကာန္တော စိန္တေသိ “မဟာ

မေ လာဘသက္ကာရော၊ န သက္ကာ မယာ ဣဓ ဝသန္တေန ဣမံ ဇဉ် ဆိန္ဒိတုံ၊ ပုတ္တဿ မေ အနာရောစေတွာဝ အညတ္တ ဂမိဿာမီ”တိ။ သော ကဗ္ဗိ အဇာနာပေတွာ ဥယျာနာ နိက္ခမိတွာ မဂဓရဋ္ဌံ အတိက္ကမိတွာ မဟိသကရဋ္ဌေ သင်္ခါလဒဟတော နာမ နိက္ခန္ဓာယ ကဏ္ဍဝေဏ္ဏာယ^၁ နဒိယာ နိဝတ္တနေ စန္ဒကပဗ္ဗတံ ဥပနိဿာယ ပဏ္ဏသာလံ ကတွာ တတ္ထ ဝသန္တော ကသိဏပရိကမ္ပံ ကတွာ ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥဇ္ဈာစရိယာယ ယာပေသိ။ တမေနံ သင်္ခါလော နာမ နာဂရာဇာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ကဏ္ဍဝေဏ္ဏနဒိတော နိက္ခမိတွာ အန္တရန္တရာ ဥပသင်္ကမတိ။ သော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ အထဿ ပုတ္တော ပိတရံ ဒဠုကာမော ဂတဌာနံ အဇာနန္တော အနုဝိစာရာပေတွာ “အသုကဌာနေ နာမ ဝသတိ”တိ ဥတွာ တဿ ဒဿနတ္ထာယ မဟန္တေန ပရိဝါရေန တတ္ထ ဂန္ဓာ ဧကမန္တေ ခန္ဓဝါရံ နိဝါသေတွာ ကတိပယေဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ အဿမပဒါဘိမုခေါ ပါယာသိ။

တသ္မိံ ခဏေ သင်္ခါလော မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဓမ္မံ သုဏန္တော နိသီဒိ။ သော တံ ရာဇာနံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ဣသိံ ဝဋ္ဋိတွာ ဥဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ရာဇာ ပိတရံ ဝဋ္ဋိတွာ ပဋိသန္ဓာရံ ကတွာ နိသီဒိတွာ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ ကတရရာဇာ နာမေသ တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂတော”တိ။ တာတ သင်္ခါလနာဂရာဇာ နာမေသောတိ။ သော တဿ သမ္ပတ္တိံ နိဿာယ နာဂဘဝနေ သောတံ ကတွာ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ ပိတု ဘိက္ခာဟာရံ နိဗ္ဗန္တံ ဒါပေတွာ အတ္တနော နဂရမေဝ ဂန္ဓာ စတူသု ဒွါရေသု ဒါနသာလာယော ကာရေတွာ သကလဇမ္ပုဒိပံ သင်္ခါဘေန္တော ဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ ဥပေါသထကမ္ပံ ကတွာ နာဂဘဝနံ ပတ္တေတွာ အာယုပရိယောသာနေ နာဂဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သင်္ခါလနာဂရာဇာ အဟောသိ။ သော ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ တာယ သမ္ပတ္တိယာ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ ဟုတွာ တတော ပဌာယ မနုဿယောနိံ ပတ္တေန္တော ဥပေါသထဝါသံ ဝသိ။ အထဿ နာဂဘဝနေ ဝသန္တဿ ဥပေါသထဝါသော န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ သီလဝိနာသံ ပါပုဏာတိ။ သော တတော ပဌာယ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ ကဏ္ဍဝေဏ္ဏာယ နဒိယာ အဝိဒူရေ မဟာမဂ္ဂဿ စ ဧကပဒိကမဂ္ဂဿ စ အန္တရေ ဧကံ ဝမ္ဘိကံ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပေါသထံ အဓိဌာယ သမာဒိန္နသီလော “မမ စမ္မမံသာဒီဟိ အတ္ထိကာ စမ္မမံသာဒီနိ ဟရန္တ။”တိ အတ္တာနံ ဒါနမုခေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝမ္ဘိကမတ္တကေ နိပန္နော သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော စာတုဒ္ဓသေ ပန္နရသေ ဝသိတွာ ပါဋိပဒေ နာဂဘဝနံ ဂစ္ဆတိ။

တသ္မိံ ကေဒိဝသံ ဧဝံ သီလံ သမာဒိယိတွာ နိပဇ္ဇေ ပစ္စန္နဂါမဝါသိနော သောဠသ ဇနာ “မိသံ အာဟရိဿာမာ”တိ အာဂုဟေတ္တာ အရညေ ဝိစရန္တာ ကိဉ္စိ အလဘိတွာ နိက္ခန္တာ တံ ဝမ္ဘိကမတ္ထကေ နိပဇ္ဇံ ဒိသ္မာ “မယံ အဇ္ဇ ဂေါဓာပေါတကမ္ပိ န လဘိမှာ၊ ဣမံ နာဂရာဇာနံ ဝဓိတွာ ခါဒိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ “မဟာ ခေါ ပနေသ ဂယုမာနော ပလာယေယျ၊ ယထာနိပဇ္ဇမေဝ တံ ဘောဂေသု သူလေဟိ ဝိဇ္ဈိတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ ဂဏှိဿာမာ”တိ သူလာနိ အာဒါယ ဥပသင်္ကမိံသု။ ဗောဓိသတ္တဿ သရီရံ မဟန္တံ ဧကဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏံ ဝဇ္ဇေတွာ ဌပိတသုမနပုပ္ဖဒါမံ ဝိယ ဇိဉ္ဇုကဖလသန္ဓိဘေဟိ အက္ခိဟိ ဇယသုမနပုပ္ဖသဒိသေန စ သီသေန သမန္တာ-ဂတံ အတိဝိယ သောဘတိ။ သော တေသံ သောဠသန္တံ ဇနာနံ ပဒသဒ္ဓေန ဘောဂန္တရတော သီသံ နိဟရိတွာ ရတ္တက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ တေ သူလဟေတ္ထေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “အဇ္ဇ မယံ မနောရထော မတ္တကံ ပါပုဏိဿတိ၊ အဟံ အတ္တာနံ ဒါနမုခေ နိယျာဒေတွာ ဝီရိယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ နိပဇ္ဇော၊ ဣမေ မမ သရီရံ သတ္တိဟိ ကောဇ္ဇေတွာ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ ကရောန္တေ ကောဓဝသေန အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ န ဩလောကေဿာမိ”တိ အတ္တနော သီလဘေဒဘယေန ဒဋ္ဌံ အဓိဋ္ဌာယ သီသံ ဘောဂန္တရေယေဝ ပဝေသေတွာ နိပဇ္ဇိ။ အထ နံ တေ ဥပဂန္တာ နဂုံဌေ ဂဟေတွာ ကမုန္တာ ဘူမိယံ ပေါထေတွာ တိခိဏသူလေဟိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝိဇ္ဈိတွာ သကဏ္ဍကကာဠဝေတ္တယဉ္ဇိယော ပဟာရမုခေဟိ ပဝေသေတွာ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ကာဇေနာဒါယ မဟာမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိံသု၊ မဟာ-သတ္တော သူလေဟိ ဝိဇ္ဈနတော ပဋ္ဌာယ ကေဠာနေပိ ကောဓဝသေန အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ တေ န ဩလောကေသိ။ တဿ အဋ္ဌဟိ ကာဇေဟိ အာဒါယ နိယမာနဿ သီသံ ဩလမ္ပေတွာ ဘူမိယံ ပဟရိ။ အထ နံ “သီသမဿ ဩလမ္ပတိ”တိ မဟာမဂ္ဂေ နိပဇ္ဇောပေတွာ တရုဏသူလေန နာသာပုဋ် ဝိဇ္ဈိတွာ ရဇ္ဇုကံ ပဝေသေတွာ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ ကာဇကောဋိယံ လဂ္ဂိတွာ ပုနပိ ဥက္ခိပိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိံသု။

တသ္မိံ ခဏေ ဝိဒေဟရဋ္ဌေ မိထိလနဂရဝါသီ အာဠာရော နာမ ကုဋုမ္ပိကော ပဉ္စသကဋသတာနိ အာဒါယ သုခယာနကေ နိသီဒိတွာ ဂစ္ဆန္တော တေ ဘောဇပုတ္တေ ဗောဓိသတ္တံ တထာ ဂဏှိတွာ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ တေသံ သောဠသန္တမ္ပိ သောဠသဟိ ဝါဟဂေါဏေဟိ သဗ္ဗိံ ပသတံ ပသတံ သုဝဏ္ဏ-မာသကေ သဗ္ဗေသံ နိဝါသနပါရူပနာနိ ဘရိယာနမ္ပိ နေသံ ဝတ္ထာဘရဏာနိ ဒတွာ ဝိဿန္တာပေသိ။ အထ သော နာဂဘဝနံ ဂန္တာ တတ္ထ ပပဉ္စံ အကတွာ

မဟန္တေန ပရိဝါရေန နိက္ခမိတွာ အာဠာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နာဂဘဝနဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ တံ အာဒါယ နာဂဘဝနံ ဂန္ဓာ တီဟိ နာဂကညာသတေဟိ သဒ္ဓိံ မဟန္တမဿ ယသံ ဒတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သန္တပေသိ။ အာဠာရော နာဂဘဝနေ ဧကဝသံ ဝသိတွာ ဒိဗ္ဗကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ “ဣန္ဒြာမဟံ သမ္ပ ပဗ္ဗဇိတု”န္တိ နာဂရာဇဿ ကထေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ နာဂဘဝနတော ဟိမဝန္တပဒေသံ ဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ စိရံ ဝသိတွာ အပရဘာဂေ စာရိကံ စရန္တော ဗာရာဏသိံ ပတွာ ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခာယ နဂရံ ပဝိသိတွာ ရာဇဒွါရံ အဂမာသိ။ အထ နံ ဗာရာဏသိရာဇာ ဒိသွာ ဣရိယာပထေ ပသိဒိတွာ ပက္ခောသာပေတွာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘောဇေတွာ အညတရသ္မိံ နီစေ အာသနေ နိသိန္ဓော ဝဉ္ဇိတွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၄၃။ “အရိယာဝကာသောသိ ပသန္ဓနေတ္တော၊
မညေ ဘဝံ ပဗ္ဗဇိတော ကုလမ္ဘာ။
ကထံ နု ဝိတ္တာနိ ပဟာယ ဘောဂေ၊
ပဗ္ဗဇိ နိက္ခမ္မ ဃရာ သပညာ”တိ။

တတ္ထ အရိယာဝကာသောသိတိ နိဒ္ဒေါသသုန္ဓရသရီရာဝကာသောသိ၊ အဘိရူပေါသိတိ အတ္တော။ ပသန္ဓနေတ္တောတိ ပဉ္စဟိ ပသာဒေဟိ ယုတ္တနေတ္တော။ ကုလမ္ဘာတိ ခတ္တိယကုလာ ဝါ မြာဟ္မဏကုလာ ဝါ သေဠိကုလာ ဝါ ပဗ္ဗဇိတောသိတိ မညာမိ။ ကထံ နူတိ ကေန ကာရဏေန ကိံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဓနဉ္စ ဥပဘောဂေ စ ပဟာယ ဃရာ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတောသိ သပည ပဏ္ဍိတပုရိသာတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ပရံ တာပသဿ စ ရညော စ ဝစနပ္ပဋိဝစနဝသေန ဂါထာနံ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော—

၁၄၄။ “သယံ ဝိမာနံ နရဒေဝ ဒိသွာ၊
မဟာနုဘာဝဿ မဟောရဂဿ။
ဒိသွာန ပုညာန မဟာဝိပါကံ၊
သဒ္ဓါယ’ဟံ ပဗ္ဗဇိတောမိ ရာဇ။

- ၁၄၅။ န ကာမကာမာ န ဘယာ န ဒေါသာ၊
ဝါစံ မုသာ ပဗ္ဗဇိတာ ဘဏန္တိ။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော တေဗ္ဗေ၊
သုတ္တာန မေ ဇာယိဟိတိပ္ပသာဒေါ။
- ၁၄၆။ ဝါဏိဇ္ဇ ရဋ္ဌာဓိပ ဂစ္ဆမာနေ၊
ပထေ အဒ္ဓဿာသိမ္ပိ ဘောဇပုတ္တေ။
ပဝေဓကာယံ ဥရဂံ မဟန္တိ၊
အာဒါယ ဂစ္ဆန္တေ ပမောဒမာနေ။
- ၁၄၇။ သောဟံ သမာဂမ္မ ဇနိန္ဒ တေဟိ၊
ပဟဋ္ဌလောမော အဝစမ္ပိ ဘိတော။
ကုဟိ အယံ နိယတိ ဘိမကာယော၊
နာဂေန ကိ ကာဟထ ဘောဇပုတ္တာ။
- ၁၄၈။ နာဂေါ အယံ နိယတိ ဘောဇနတ္တာ၊
ပဝေဓကာယော ဥရဂေါ မဟန္တော။
သာဒုဉ္စ ထူလဉ္စ မုဒုဉ္စ မံသံ၊
န တံ ရသညာသိ ဝိဒေဟပုတ္တာ။
- ၁၄၉။ ဣတော မယံ ဂန္တာ သကံ နိကေတံ၊
အာဒါယ သတ္တာနိ ဝိကောပယိတွာ။
မံသာနိ ဘောက္ခာမ ပမောဒမာနာ၊
မယံ ဟိ ဝေ သတ္တဝေါ ပန္နဂါနံ။
- ၁၅၀။ သစေ အယံ နိယတိ ဘောဇနတ္တာ၊
ပဝေဓကာယော ဥရဂေါ မဟန္တော။
ဒေါမိ ဝေါ ဗလိဗဒ္ဓါနိ သောဠဿ၊
နာဂံ ဣမံ မုဉ္ဇထ ဗန္ဓနသ္မာ။
- ၁၅၁။ အဒ္ဓါ ဟိ နော ဘက္ခော အယံ မနာပေါ၊
ဗဟူ စ နော ဥရဂါ ဘုတ္တပုဗ္ဗာ။
ကရောမ တေ တံ ဝစနံ အဠာရ၊
မိတ္တဉ္စ နော ဟောဟိ ဝိဒေဟပုတ္တာ။

၁၅၂။ တဒါဿု တေ ဗန္ဓနာ မောစယိံသု၊
ယံ နတ္ထုတော ပဋိမောက္ကဿ ပါသေ။
မုတ္တော စ သော ဗန္ဓနာ နာဂရာဇာ၊
ပက္ကာမိ ပါစိနမုခေါ မဟုတ္တံ။

၁၅၃။ ဂန္ဓာန ပါစိနမုခေါ မဟုတ္တံ၊
ပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ ပလောကယိ မံ။
တဒါ'ဿ'ဟံ ပိဋ္ဌိတော အန္တဂစ္ဆိ၊
ဒသင်္ဂလိံ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။

၁၅၄။ ဂစ္ဆေဝ ခေါ.တံ တရမာနရူပေါ၊
မာ တံ အမိတ္တာ ပုနရဂ္ဂဟေသုံ။
ဒုက္ခော ဟိ လုဒ္ဓေဟိ ပုနာ သမာဂမော၊
အဒဿနံ ဘောဇပုတ္တာန ဂစ္ဆ။

၁၅၅။ အဂမာသိ သော ရဟဒံ ဝိပ္ပသန္တံ၊
နီလောဘာသံ ရမဏီယံ သုတိတ္ထံ။
သမောတတံ ဇမ္ဗုဟိ ဝေတသာဟိ၊
ပါဝေက္ခိ နိတ္တိဏ္ဏဘယော ပတိတော။

၁၅၆။ သော တံ ပဝိဿ န စိရဿ နာဂေါ၊
ဒိဗ္ဗေန မေ ပါတုရဟူ ဇနိန္ဒ။
ဥပဋ္ဌဟိ မံ ပိတရံဝ ပုတ္တော၊
ဟဒယင်္ဂမံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏန္တော။

၁၅၇။ တံ မေသိ မာတံ စ ပိတာ အဋ္ဌာရ၊
အဗ္ဘန္တရော ပါဏဒဒေါ သဟာယော။
သကဗ္ဗ ဣဒ္ဓိံ ပဋိလာဘကောသ္မိ၊
အဋ္ဌာရ ပဿ မေ နိဝေသနာနိ။
ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္ဓပါနိ၊
မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿံ"တိ။

တ.တ္ထ ဝိမာနန္တိ သင်္ခပါလနာဂရဉ္စော အနေကသတနာဋကသမ္ပတ္တိသမ္ပန္တံ
ကဗ္ဗနမဏိဝိမာနံ။ ပုညာနန္တိ တေန ကတပုညာနံ မဟန္တံ ဝိပါကံ ဒိသ္မာ

ပုဏ္ဏေဟိတိ သောဝိ မဟုတ္ထံ ပါစိနာဘိမုခေါဂန္ဓာ အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ
မံ ပလောကယိ။ တဒါ'ဿ'ဟန္တိ တဒါ အဿ အဟံ။ ဂန္ဓေဝါတိ ဧဝံ တံ
အဝစန္တိ ဝဒတိ။ ရဟဒန္တိ ကဏ္ဍဝေဏ္ဍဒဟံ။ သမောတတန္တိ ဥဘယတိရေသု
ဇမ္ဗုရုက္ခဝေတသရုက္ခေဟိ ဩတတံ ဝိတတံ။ နိတ္တိဏ္ဏဘယော ပတိတောတိ

၃-မြန်မာ့ ဝိနာ (သုခ၊ က)

သော ကိရ တံ ဒဟံ ပဝိသန္တော အာဠာရဿ နိပစ္စကာရံ ဒဿေတွာ ယာဝ
 နဂုံဠာ ဩဟရိ၊ ဥဒကေ ပဝိဠာဠာနမေဝဿ နိဗ္ဗယံ အဟောသိ၊ တသ္မာ နိတ္တိဏ္ဏ-
 ဘယော ပတိတော ဟဠတုဠော ပါဝေက္ခိတိ။ ပဝိဿာတိ ပဝိသိတွာ။ ဒိဗ္ဗေ-
 န မေတိ နာဂဘဝနေ ပမာဒံ အနာပဇ္ဇိတွာ မယိ ကဏ္ဏဝေဏ္ဏတီရံ အန-
 တိက္ကန္တေယေဝ ဒိဗ္ဗေန ပရိဝါရေန မမ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ ဥပဋ္ဌဟိတိ
 ဥပါဂမိ။ အပ္ပန္နဇရာတိ ဟဒယမံသသဒိသော။ တံ မမ ဗဟုပကာရော၊ သက္ကာရံ
 တေ ကရိဿာမိ။ ပဿ မေ နိဝေသနာနိတိ မမ နာဂဘဝနံ ပဿ။ မသက္က-
 သာရံ ဝိယာတိ မသက္ကသာရော ပုစ္ဆတိ ဩသက္ကနပရိသက္ကနာဘာဝေန သန-
 သာရတာယ စ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ။ အယံ တတ္ထ မာဝိတံ တာဝတိံသဘဝနံ
 သန္တာယေဝမာဟ။

မဟာရာဇ ဧဝံ ဝတွာ သော နာဂရာဇာ ဥတ္တရိ အတ္တနော နာဂဘဝနံ
 ဝဏ္ဏေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၅၈။ “တံ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတရူပံ၊
 အသက္ခရာ စေဝ မုဒု သုဘာ စ။
 နိစတ္တိဏာ အပ္ပရဇာ စ ဘူမိ၊
 ပါသာဒိကာ ယတ္ထ ဇဟန္တိ သောကံ။

၁၅၉။ အနာဝကုလာ ဝေဠုရိယူပနီလာ၊
 စတုဒ္ဓိသံ အဗ္ဗဝနံ သုရမ္ပံ။
 ပက္ကာ စ ပေသီ စ ဖလာ သုဖုလ္လာ၊
 နိစ္စောတုကာ ဓာရယန္တိ ဖလာနိ”တိ။

တတ္ထ အသက္ခရာတိ ယာ တတ္ထ ဘူမိ ပါသာဏသက္ခရာရဟိတာ မုဒု သုဘာ
 ကဉ္ဇနရဇတမဏိမယာ သတ္တရတနဝါလုကာကိဏ္ဏာ။ နိစတ္တိဏာတိ ဣန္ဒ-
 ဂေါပကပိဋ္ဌသဒိသဝဏ္ဏေဟိ နိစတိဏေဟိ သမန္နာဂတာ။ အပ္ပရဇာတိ ပံသု-
 ရဟိတာ။ ယတ္ထ ဇဟန္တိ သောကန္တိ ယတ္ထ ပဝိဠမတ္တာဝ နိဿောကာ ဟောန္တိ။
 အနာဝကုလာတိ န အဝကုလာ အခါဏမာ^၁ ဥပရိ ဥက္ကုလဝိကုလဘာဝ-
 ရဟိတာ ဝါ သမသဏ္ဌိတာ။ ဝေဠုရိယူပနီလာတိ ဝေဠုရိယေန ဥပနီလာ၊
 တသ္မိံ နာဂဘဝနေ ဝေဠုရိယမယာ ပသန္နသလိလာ နိလောဘာသာ အနေက-
 ဝဏ္ဏကမလုပ္ပလသဉ္စန္ဒာ ပေါက္ခရဏီတိ အတ္ထော။ စတုဒ္ဓိသန္တိ တဿာ ပေါက္ခ-
 ဏီယာ စတုသု ဒိသာသု။ ပက္ကာ စာတိ တသ္မိံ အဗ္ဗဝနေ အဗ္ဗရက္ခာ ပက္ကဖလာ

စ အနုပက္ကဗလာ စ တရုဏဗလာ စ ဖုလ္လိတာယေဝါတိ အတ္ထော။ နိစ္စောတု-
ကာတိ ဆန္ဒမိ ဥတုနံ အနုရူပေဟိ ပုပ္ဖလေဟိ သမန္တာဂတာတိ။

၁၆၀။ တေသံ ဝနာနံ နရဒေဝ မဇ္ဈေ၊
နိဝေသနံ ဘဿရသန္ဓိကာသံ။
ရဇတဂ္ဂဠိ သောဝဏ္ဏမယံ ဥဠာရံ၊
ဩဘာသတိ ဝိဇ္ဇုရိဝန္တလိက္ခေ။

၁၆၁။ မဏိမယာ သောဏ္ဏမယာ ဥဠာရာ၊
အနေကစိတ္တာ သတတံ သုနိမ္မိတာ။
ပရိပူရာ ကညာဟိ အလင်္ကတာဟိ၊
သုဝဏ္ဏကာယူရဓရာဟိ ရာဇ။

၁၆၂။ သော သင်္ခပါလော တရမာနရူပေါ၊
ပါသာဒမာရုယ အနောမဝဏ္ဏော။
သဟဿထမ္ဘံ အတုလာနဘာဝံ၊
ယတ္ထဿ ဘရိယာ မဟေသီ အဟောသိ။

၁၆၃။ ဧကာ စ နာရီ တရမာနရူပေါ၊
အာဒါယ ဝေဠုရိယမယံ မဟဉ္စိ။
သုဘံ မဏိ° ဇာတိမန္တုပပန္နံ၊
အစောဒိတာ အာသနမပ္ပိဟာသိ။

၁၆၄။ တတော မံ ဥရဂေါ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ၊
နိသီဒယီ ပါမုခအာသနသ္မိ°။
ဣဒမာသနံ အတြ ဘဝံ နိသီဒတု၊
ဘဝံ ဟိ မေ အညတရော ဂရူနံ။

၁၆၅။ အညာ စ နာရီ တရမာနရူပေါ၊
အာဒါယ ဝါရိ° ဥပသင်္ကမိတွာ။
ပါဒါနိ ပက္ခာလယီ မေ ဇနိန္ဒ၊
ဘရိယာဝ ဘတ္တု ပတိနော ပိယဿ။

၁၆၆။ အပရာ စ နာရီ တရမာနရူပါ၊
ပဂ္ဂယ သောဝဏ္ဏမယာယ ပါတိယာ။
အနေကသ္မပံ ဝိဝိဓံ ဝိယဉ္ဇနံ၊
ဥပနာမယီ ဘတ္တ မနုညရူပံ။

၁၆၇။ တုရိယေဟိ မံ ဘာရတ ဘုတ္တဝန္တံ၊
ဥပဋ္ဌဟုံ ဘတ္တ၊ မနော ဝိဒိတွာ။
တတုတ္တရိံ မံ နိပတိ မဟန္တံ၊
ဒိဗ္ဗေဟိ ကံမေဟိ အနုပ္ပကေဟိတိ။

တတ္ထ နိဝေသနန္တိ ပါသာဒေါ။ ဘဿရသန္တိကာသန္တိ ပဘဿရဒဿနံ။
ရဇတဂ္ဂန္တိ ရဇတဒ္ဓါရကဝါဠံ။ မဏိမယာတိ ဝေရူပါ တတ္ထ ကုဋ္ဌာဂါရာ စ
ဂဟ္တာ စ။ ပရိပူရာတိ သမ္ပုဏ္ဏာ။ သော သင်္ခါလောတိ မဟာရာဇ အဟံ ဧဝံ
တသ္မိံ နာဂဘဝနံ ဝဏ္ဏေန္တေ တံ ဒဋ္ဌကာမော အဟောသိံ၊ အထ မံ တတ္ထ
နေတွာ သောသင်္ခါလော ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ တရမာနော ဝေဠုရိယထမ္ဘေဟိ
သဟဿထမ္ဘံ ပါသာဒံ အာရယ ယသ္မိံ ဌာနေ အဿ မဟေသိ အဟောသိ၊
တံဌာနံ နေတိတိ ဒိပေတိ။ ကော စာတိ မယိ ပါသာဒံ အဘိရုဠေ ကော ဣတ္ထိ
အညေဟိ မဏိဟိ ဇာတိမဟန္တေဟိ ဥပေတံ သုဘံ ဝေဠုရိယာသနံ တေန
နာဂရာဇေန အဝုတ္တာဝ။ အန္တိဟာသိတိ အဘိဟရိ၊ အတ္ထရိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပါမုခအာသနသ္မိန္တိ ပမုခါသနသ္မိံ၊ ဥတ္တမာသနေ နိသီဒါပေသိတိ အတ္ထော။
ဂဏ္ဍနန္တိ မာတာပိတုနံ မေ တံ အညတရောတိ ဧဝံ ဝတွာ နိသီဒါပေသိ။ ဝိဝိဓံ
ဝိယဉ္ဇနန္တိ ဝိဝိဓံ ဗျဉ္ဇနံ။ ဘတ္တ မနုညရူပန္တိ ဘတ္တံ မနုညရူပံ။ ဘာရတာတိ ရာဇာနံ
အာလပတိ။ ဘုတ္တဝန္တန္တိ ဘုတ္တာဝိံ ကတဘတ္တကိစ္စံ။ ဥပဋ္ဌဟုန္တိ အနေကသတေဟိ
တုရိယေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗံ ကုရမာနာ ဥပဋ္ဌဟိံ သု။ ဘတ္တ၊ မနော ဝိဒိတွာတိ အတ္တနော
ပတိနော စိတ္တံ ဇာနိတွာ။ တတုတ္တရိန္တိ တတော ဂန္ဓဗ္ဗကရဏတော ဥတ္တရိံ။ မံ
နိပတိတိ သော နာဂရာဇာ မံ ဥပသင်္ကမိ။ မဟန္တံ ဒိဗ္ဗေဟိတိ မဟန္တေဟိ
ဥဋ္ဌာရေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ တေဟိ စ အနုပ္ပကေဟိ။

ဧဝံ ဥပသင်္ကမိတွာ စ ပန ဂါထမာဟ—

၁၆၈။ “ဘရိယာ မမေတာ တိသတာ အဋ္ဌာရ၊
သဗ္ဗတ္တမဇ္ဈာ ပဒုမုတ္တရာဘာ။
အဋ္ဌာရ ဧတာ’သု တေ ကာမကာရာ၊
ဒဒါမိ တေ တာ ပရိစာရယဿူ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗတ္တမဇ္ဈာတိ သဗ္ဗာ အတ္တမဇ္ဈာ၊ ပါဏိနာ ဂဟိတပ္ပမာဏမဇ္ဈာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “သုမဇ္ဈာ”တိ ပါဌော။ ပဒုမုတ္တရာဘာတိ ပဒုမဝဏ္ဏဥတ္တရာဘာ၊ ပဒုမဝဏ္ဏဥတ္တရစ္ဆဝိယောတိ အတ္ထော။ ပရိစာရယဿူတိ တာ အတ္တနော ပါဒပရိစာရိကာ ကရောဟိတိ ဝတွာ တိဟိ ဣတ္ထိသတေဟိ သဒ္ဓိံ မဟာသမ္ပတ္တိံ မယံ အဒါသိ။

သော အာဟ—

၁၆၉။ “သံဝစ္ဆရံ ဒိဗ္ဗရသာနုဘုတွာ၊
တဒါ’ဿု’ဟံ ဥတ္တရိမဇ္ဈဘာသိံ။
နာဂဿိဒံ ကိန္တိ ကထဉ္စ လဒ္ဓိံ၊
ကထဇ္ဈဂမာသိ ဝိမာနသေဌိံ။

၁၇၀။ အဓိစ္စလဒ္ဓိံ ပရိဏာမဇံ တေ၊
သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္တိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ’တမတ္ထံ၊
ကထဇ္ဈဂမာသိ ဝိမာနသေဌိ”န္တိ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗရသာနုဘုတွာတိ ဒိဗ္ဗေ ကာမဂုဏရသေ အနုဘဝိတွာ။ တဒါ’ဿု-ဟန္တိ တဒါ အဿု အဟံ။ နာဂဿိဒန္တိ ဘဒြမုခဿ သင်္ခပါလနာဂရာဇဿ ဣဒံ သမ္ပတ္တိဇာတံ ကိန္တိ ကိံ နာမ ကမ္မံ ကတွာ ကထဉ္စ ကတွာ လဒ္ဓိံ၊ ကထမေတံ ဝိမာနသေဌိတွံ အဇ္ဈဂမာသိ၊ ဣတိ နံ အဟံ ပုစ္ဆိံ။ အဓိစ္စလဒ္ဓိန္တိ အဟေတုနာ လဒ္ဓိံ။ ပရိဏာမဇံ တေတိ ကေနစိ တဝ အတ္ထာယ ပရိဏာမိတတ္တာ ပရိဏာမတော ဇာတံ။ သယံကတန္တိ ကာရကေ ပက္ခောသာပေတွာ ရတနာနိ ဒတွာ ကာရိတန္တိ။

တတော ပရာ ဒိန္တိမ္ပိ ဝစနပ္ပဋိဝစနဂါထာဝ—

၁၇၁။ “နာဓိစ္စလဒ္ဓိံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊
န သယံကတံ နာပိ ဒေဝေဟိ ဒိန္တိ။
သကေဟိ ကမ္မေဟိ အပါပကေဟိ၊
ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

၁၇၂။ ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
 ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 အက္ခာဟိ မေ နာဂရာဇေ'တမတ္ထံ၊
 ကထံ နု တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။

၁၇၃။ ရာဇာ အဟောသိံ မဂဓာနမိဿရော၊
 ဒုယျောဓနော နာမ မဟာနုဘာဝေါ။
 သော ဣတ္ထရံ ဇီဝိတံ သံဝိဒိတွာ၊
 အသဿတံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။

၁၇၄။ အန္ဓု ပါနု ပသန္ဓစိတ္တော၊
 သက္ကစ္စ ဒါနံ ဝိပုလံ အဒါသိံ။
 ဩပါနဘူတံ မေ သရံ တဒါသိ၊
 သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။

၁၇၅။ မာလန္တ ဂန္ဓု ဝိလေပနု၊
 ပဒီပိယံ ယာနမုပဿယန္တု။
 အစ္ဆာဒနံ သယနမထန္တပါနံ၊
 သက္ကစ္စ ဒါနာနိ အဒမ္ပ တတ္ထ။

၁၇၆။ တံ မေ ဝတံ တံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
 တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 တေနဝ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊
 ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္တပါနံ။
 နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ စုပေတရူပံ၊
 စိရဋ္ဌိတိကံ န စ သဿတာယံ။

၁၇၇။ အပ္ပါနုဘာဝါ တံ မဟာနုဘာဝံ၊
 တေဇဿိနံ ဟန္တိ အတေဇဝန္တော။
 ကိမေဝ ဒါဌာဝုဓ ကိံ ပဋိစ္စ၊
 ဟတ္ထတ္ထာဝဂစ္ဆိ ဝနိဗ္ဗကာနံ။

၁၇၈။ ဘဗံ နု တေ အန္တဂတံ မဟန္တံ၊
 တေဇော နု တေ နာန္တဂံ ဒန္တမူလံ။
 ကိမေဝ ဒါဌာဝုဓ ကိံ ပဋိစ္စ၊
 ကိလေသမာပဇ္ဇိ ဝနိဗ္ဗကာနံ။

- ၁၇၉။ န မေ ဘယံ အန္တဂတံ မဟန္တံ၊
 တေဇော န သက္ကာ မမ တေဟိ ဟန္တံ။
 သတဉ္စ ဓမ္မာနိ သုကိတ္တိတာနိ၊
 သမုဒ္ဒဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနိ။
- ၁၈၀။ စာတုဒ္ဓသိံ ပဉ္စဒသိံ အဋ္ဌာရ၊
 ဥပေါသထံ နိစ္စမုပါဝသာမိ။
 အထာဂမုံ သောဋ္ဌသ ဘောဇပုတ္တာ၊
 ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာန ဒဠဉ္စ ပါသံ။
- ၁၈၁။ ဘေတွာန နာသံ အတိကဿ ရဇ္ဇံ၊
 နယိံသု မံ သမ္ပရိဂယ လုဒ္ဓါ။
 ဧတာဒိသံ ဒုက္ခမဟံ တိတိက္ခံ၊
 ဥပေါသထံ အပ္ပဋိကောပယန္တော။
- ၁၈၂။ ဧကာယနေ တံ ပထေ အဒ္ဓသံသု၊
 ဗလေန ဝဏ္ဏေန စုပေတရူပံ။
 သိရိယာ ပညာယ စ ဘာဝိတောသိ၊
 ကိံ ပတ္ထယံ နာဂ တပေါ ကရောသိ။
- ၁၈၃။ န ပုတ္တဟေတူ န ဓနဿ ဟေတူ၊
 န အာယုနော စာပိ အဋ္ဌာရ ဟေတူ။
 မနုဿယောနိံ အဘိပတ္တယာနော၊
 တသ္မာ ပရက္ကမ တပေါ ကရောမိ။
- ၁၈၄။ တံ လောဟိတက္ခော ဝိဟတန္တရံသော၊
 အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿူ။
 သုရောသိတော လောဟိတစန္ဒနေန၊
 ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာဝ ဒိသာ ပဘာသသိ။
- ၁၈၅။ ဒေဝိဒ္ဓိပတ္တောသိ မဟာနုဘာဝေါ၊
 သဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
 ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေ'တမတ္ထံ၊
 သေယျော ဣတော ကေန မနုဿလောကော။

၁၈၆။ အဋ္ဌာရ နာညတြ မနုဿလောကာ၊
 သုဒ္ဓိ ဝ သံဝိဇ္ဇတိ သံယမော ဝါ။
 အဟဉ္စ လဒ္ဓါန မနုဿယောနိ၊
 ကာဟာမိ ဇာတိမရဏဿ အန္တိ။

၁၈၇။ သံဝဇ္ဇရော မေ ဝသတော တဝန္တိကေ၊
 အန္ဓေန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ။
 အာမန္တယိတွာန ပလေမိ နာဂ၊
 စိရပ္ပဝုဋ္ဌောသ္မိ အဟံ ဇေနိန္ဒ။

၁၈၈။ ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ၊
 နိစ္စာနုသိဋ္ဌာ ဥပတိဋ္ဌထေတံ။
 ကမ္မိန္ဒု တံ နာဘိသပိတ္တ ကောစိ၊
 ပိယံ ဟိ မေ ဒဿနံ တုယံ အဋ္ဌာရ။

၁၈၉။ ယထာပိ မာတူ စ ပိတူ အဂါရေ၊
 ပုတ္တော ပိယော ပဋိဝိဟိတော ဝသေယျ။
 တတောပိ မယံ ဣဓမေဝ သေယျော၊
 စိတ္တံ ဟိ တေ နာဂ မယီ ပသန္တိ။

၁၉၀။ မဏိ မမံ ဝိဇ္ဇတိ လောဟိတဏှော၊
 ဓနာဟရော မဏိရတနံ ဥဋ္ဌာရံ။
 အာဒါယ တံ ဂစ္ဆ သကံ နိကေတံ၊
 လဒ္ဓါ ဓနံ တံ မဏိမောဿဇေယျ”တိ။

တတ္ထ ကိံ တေ ဝတန္တိ ကိံ တဝ ဝတသမာဒါနံ။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ သေဋ္ဌ-
 စရိယံ။ သြပါနဘူတန္တိ စတုမဟာပထေ ခတပေါက္ခရဏီ ပိယ ဓမ္မိကသမဏ-
 ဗြာဟ္မဏာနံ ယထာသုခံ ပရိဘုဋ္ဌိတဗ္ဗဝိဘဝံ။ န စ သဿတာယန္တိ စိရဋ္ဌိတိကံ
 သမာနမ္ပိ စေ တံ မယံ သဿတံ န ဟောတိတိ မေ ကထေတိ။

အပ္ပါနဘာဝါတိ ဘောဇပုတ္တေ သန္ဓာယာဟ။ ဟန္တိတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု
 သူလေဟိ ဝိဇ္ဇန္တာ ကိံကာရဏာ ဟနိံသု။ ကိံ ပဋိစ္စာတိ ကိံ သန္ဓာယ တံ
 တဒါတေသံ ဟတ္ထတ္ထံ အာဂစ္ဆိ ဝသံ ဥပဂတော။ ဝနိဗ္ဗကာနန္တိ ဘောဇပုတ္တာ
 ဣဓ “ဝနိဗ္ဗကာ”တိ ဝုတ္တာ။ တေဇော နှံ တေ နာန္တံ ဒန္တမူလန္တိကိံ န တဝ

တေဇော ဘောဇပုတ္တေ ဒိဿာ တဒါ ဘယံ မဟန္တံ အန္တဂတံ၊ ဥဒါဟု
ဝိသံ ဒန္တမူလံ န အန္တဂတံ။ ကိလေသန္တိ ဒုက္ခံ။ ဝနိဗ္ဗကာနန္တိ ဘောဇပုတ္တာနံ
သန္တိကေ၊ ဘောဇပုတ္တေ နိဿာယာတိ အတ္ထော။

တေဇော န သက္ကာ မမ တေဟိ ဟန္တန္တိ မမ ဝိသတေဇော အညဿ
တေဇေန အဘိဟန္တုမိ န သက္ကာ။ သတန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ။ ဓမ္မာနီတိ သီလသမာဓိ-
ပညာခန္တိအနုဒ္ဓယမေတ္တာဘာဝနာသင်္ခါတာနိ ဓမ္မာနိ။ သုကိတ္တိတံနီတိ သုဝဏ္ဏိ-
တာနိ သုကထိတာနိ။ ကိန္တိ ကတွာ? သမုဒ္ဒဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနီတိ တေဟိ
သမုဒ္ဒဝေလာ ဝိယ သပ္ပုရိသေဟိ ဇီဝိတတ္ထမိ ဒုရစ္စယာနီတိ ဝဏ္ဏိတာနိ၊ တဿ
အဟံ သီလဘေဒဘယေန ခန္တိမေတ္တာဒိသမန္တာဂတော ဟုတွာ မမ ကောပဿ
သီလဝေလန္တံ အတိက္ကမိတုံ န အဒါသိန္တိ အာဟ။

ဣမိဿံ ပန သင်္ခပါလဓမ္မဒေသနာယ ဒသပိ ပါရမိယော
လဗ္ဘန္တိ။ တဒါ ဟိ မဟာသတ္တေန သရီရဿ ပရိစ္စတ္တဘာဝေါ
ဒါနပါရမီ နာမ ဟောတိ၊ တထာရူပေနာပိ ဝိသတေဇေန သီလဿ
အဘိန္နတာ သီလပါရမီ၊ နာဂဘဝနတော နိက္ခမိတွာ သမဏဓမ္မ-
ကရဏံ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ သံဝိဒဟနံ
ပညာပါရမီ၊ အဓိဝါသနဝီရိယံ ဝီရိယပါရမီ၊ အဓိဝါသနခန္တိ
ခန္တိပါရမီ၊ သစ္စသမာဒါနံ သစ္စပါရမီ၊ “မမ သီလံ န ဘိဒ္ဓိဿာမိ”တိ
အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ၊ အနုဒ္ဓယဘာဝေါမေတ္တာပါရမီ၊ ဝေဒနာယ
မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဥပေက္ခာပါရမီတိ။

အထာဂမုန္တိ အထေကဒိဝသံ ဝဗ္ဗိကမတ္ထကေ နိပန္တံ ဒိဿာ သောဠသ
ဘောဇပုတ္တာ ခရရဇ္ဇုဒ္ဓုပိသဉ္စ သူလာနိ စ ဂဟေတွာ မမ သန္တိကံ
အာဂတာ။ ဘေတွာနာတိ မမ သရီရံ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဘိဒ္ဓိတွာ သကဏ္ဍက-
ကာဠဝေတ္ထလတာ၊ ပဝေသေတွာ။ နာသံ အတိကဿ ရဇ္ဇုန္တိ ထောက် ဂန္ဓာ
သီသံ မေ ဩလမ္ပန္တံ ဒိဿာ မဟာမဂ္ဂေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ပုန နာသမ္ပိ မေ ဘိဒ္ဓိတွာ
ဝဋ္ဋရဇ္ဇု အတိကဿ အာဝုနိတွာ ကာဇကောဋိယံ လဂ္ဂေတွာ သမန္တတော
ပရိဂ္ဂဟေတွာ မံ နယိံသု။

အဒ္ဓသံသုတိ သမ္ပသင်္ခပါလ တေ ဘောဇပုတ္တာ ကောယနေ ကေဂမနေ
ဇဗ္ဗံပဒိကမဂ္ဂေ တံ ဗလေန စ ဝဏ္ဏေန စ ဥပေတရူပံ ပဿိံသု၊ တံ ပန ဣဿရိယ-
သောဘဂ္ဂသိရိယာ စ ပညာယ စ ဘာဝိတော ဝဗ္ဗိတော၊ သော တံ ဧဝရူပေါ

သမာနောပိ ကိမတ္ထံ တပံ ကရေသိ၊ ကိမိစ္ဆန္တော ဥပေါသထဝါသံ ဝသသိ၊ သီလံ ရက္ခသိ။ “အဒ္ဓဿာသိ”န္တိပိ ပါဌော၊ အဟံ ဧကာယနေ မဟာမဂ္ဂေ တံ အဒ္ဓသိန္တိ အတ္ထော။ **အဘိပတ္တယာနော**တိ ပတ္ထေန္တော။ **တဿာ**တိ ယသ္မာ မနုဿယောနိံ ပတ္ထေမိ၊ တဿာ ဝီရိယေန ပရက္ကမိတွာ တပေါကမ္ပံ ကရေမိ။

သုရောသိတောတိ သုဠု မနုလိတ္ထော။ **ဣတော**တိ ဣမမှာ နာဂဘဝနာ မနုဿလောကော ကေန ဥတ္တရိတရော။ **သုန္ဒိတိ** မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတာ ဝိသုဒ္ဓိ။ **သံယမော**တိ သီလံ။ ဣဒံ သော မနုဿလောကေယေဝ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယာဟ။ **ကာဟာမိ**တိ အတ္တနော အပ္ပုဋ္ဌသန္ဓိကဘာဝံ ကရေန္တော ဇာတိဇရာမရဏသန္တံ ကရိဿာမိတိ။ ဧဝံ မဟာရာဇ သော သင်္ခါလော မနုဿလောကံ ဝဏ္ဏေသိ။ **သံဝစ္ဆရော** မေတိ ဧဝံ မဟာရာဇ တသ္မိံ မနုဿလောကံ ဝဏ္ဏေန္တေ အဟံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သိနေဟံ ကတွာ ဧတဒဝေါစံ။ တတ္ထ **ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ**တိ အန္တပါနေန စေဝ ဒိဗ္ဗေဟိ စ ကာမဂုဏေဟိ ပရိစိတ္တော မာနိတော အသ္မိ။ **ပလေမိ**တိ ပရေမိ ဂစ္ဆာမိ။ **စိရပ္ပုရုဋ္ဌောသ္မိ**တိ အဟံ မနုဿလောကတော စိရပ္ပုရုဋ္ဌော အသ္မိ။

နာဘိသပိတ္တာတိ ကစ္စိ န ခေါ မမ ပုတ္တာဒိသု ကောမိ တံ န အတ္ထောသိ န ပရိဘာသိတိ ပုစ္ဆတိ။ “နာဘိသဇ္ဇေထာ”တိပိ ပါဌော၊ န ကောပေသိတိ အတ္ထော။ **ပဋိဝိဟိတော**တိ ပဋိဇဂ္ဂိတော။ **မဏိ မမန္တိ** သစေ သမ္ပ အာဠာရ ဂစ္ဆသိယေဝ၊ ဧဝံ သန္တေ မမလောဟိတဏှော နေဟာရကော သဗ္ဗကာမဒဒေါ မဏိ သံဝိဇ္ဇတိ၊ တံ ဥဠာရံ မဏိရတနံ အာဒါယ တဝ ဂေဟံ ဂစ္ဆ၊ တတ္ထ ဣမဿာနုဘာဝေန ယာဝဒိစ္ဆကံ ခနံ လဒ္ဓါ ပုန ဣမံ မဏိံ ဩဿဇဿ၊ ဩဿဇန္တော စ အညတ္ထ အနောဿဇိတွာ အတ္တနော ဥဒကစာဋီယံ ဩဿဇေယျာသိတိ ဝတွာ မယံ မဏိရတနံ ဥပနေသိတိ ဝဒတိ။

ဧဝံ ဝတွာ အာဠာရော “အထာဟံ မဟာရာဇ နာဂရာဇာနံ ဧတဒဝေါစံ ‘သမ္ပ နာဟံ ခနေနတ္ထိကော၊ ပဗ္ဗဇိတုံ ပန ဣစ္ဆာမိ’တိ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ ယာစိတွာ တေနော သဒ္ဓိံ နာဂဘဝနာ နိက္ခမိတွာ တံ နိဝတ္ထေတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ”တိ ဝတွာ ရညော ဓမ္မကထံ ကထေန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၉၁။ “ဒိဠာ မယာ မာနုသကာပိ ကာမာ၊
အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။
အာဒီနဝံ ကာမဂုဏေသု ဒိသ္မာ၊
သဒ္ဓါယ’ဟံ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ရာဇ။

၁၉၂။ ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိ မာဏဝါ၊
ဒဟရာ စ ဝုဒ္ဓါ စ သရီရဘောဒါ။
ဧတမ္ပိ ဒိသွာ ပဗ္ဗဇိတောမိ ရာဇ၊
အပဏ္ဏကံ သာမညမေဝ သေယျော”တိ။

တတ္ထ သဒ္ဓါယာတိ ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ။ ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိတိ ယထာ ရုက္ခဖလာနိ ပက္ကာနိပိ အပက္ကာနိပိ ပတန္တိ၊ တထာ မာဏဝါ ဒဟရာ စ ဝုဒ္ဓါ စ ပတန္တိ။ အပဏ္ဏကန္တိ အဝိရဒ္ဓံ နိယျာနိကံ။ သာမညမေဝ သေယျောတိ ပဗ္ဗဇာဝ ဥတ္တမာတိ ပဗ္ဗဇာယ ဂုဏံ ဒိသွာ ပဗ္ဗဇိတောမိ မဟာရာဇာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၁၉၃။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာဂဉ္စ သုတွာန တဝဉ္စ ဌာရ၊
ကာဟာမိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ။

တတ္ထ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနောတိ ယေ ဗဟူနိ ကာရဏာနိ ဇာနန္တိ။ နာဂဉ္စာတိ တထာ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ နာဂရာဇာနဉ္စ တဝ စ ဝစနံ သုတွာ။ အထဿ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော တာပသော ဩသာနဂါထမာဟ—

၁၉၄။ “အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာဂဉ္စ သုတွာန မမဉ္စ ရာဇ၊
ကရောဟိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ”တိ။

ဧဝံ သော ရညော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တတ္ထေဝ စတ္တာရော ဝဿာနမာသေ ဝသိတွာ ပုန ဟိမဝန္တံ ဂန္ဓာ ယာဝဇီဝံ စတ္တာရော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။ သင်္ခပါလောပိ ယာဝဇီဝံ ဥပေါသထဝါသံ ဝသိတွာ ရာဇာ စ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကရိတွာ ယထာကမ္ပံ ဂတာ။

သတ္တာဇ္ဈမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ပိတာ တာပသော ကဿပေါ အဟောသိ၊ ဗာရာဏသိရာဇာ အာနန္ဒော၊ အာဠာရော သာရိပုတ္တော၊ သင်္ခပါလနာဂရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သင်္ခပါလဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

တံ သုတွာ တေသု ဧကော ဝိသာရဒပ္ပတ္တော ဟုတွာ ဂါထမာဟ—

၁၉၆။ “အဘုံ မေ ကထံ န ဘဏသိ၊ သလ္လံ မေ ဒေဝ ဥရသိ ကပ္ပေသိ။
သတ္တသတာ တေ ဘရိယာ၊ ကထံ န တေ တာ ဘဝိဿန္တိ”တိ။

တတ္ထ အဘူန္တိ အဝဇိံ။ ဥရသိ ကပ္ပေသိတိ ဥရသိ သုနိသိတဓောတသတ္တိံ စာရေသိ။ သတ္တသတာတိ သမဇာတိကာ ခတ္တိယကညာ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ ကထံ န တေ တာ ဘဝိဿန္တိတိ တာ တဝ ဘရိယာ တယိ ပဗ္ဗဇိတေ အနာထာ နိပ္ပစ္စယာ ကထံ ဘဝိဿန္တိ၊ ဧတာ အနာထာ ကတွာ တုမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ န ယုတ္တာတိ။

တတော မဟာသတ္တော တတိယံ ဂါထမာဟ—

၁၉၇။ “ပညာယိဟိန္တိ ဧတာ၊ ဒဟရာ အညမ္ပိ တာ ဂမိဿန္တိ။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော၊ တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။

တတ္ထ ပညာယိဟိန္တိတိ အတ္တနော ကမ္မေန ပညာယိဿန္တိ။ အဟံ ဧတာသံ ကိံ ဟောမိ၊ သဗ္ဗာပေတာ ဒဟရာ၊ ယော အညော ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ တံ ဧတာ ဂမိဿန္တိတိ။

အမစ္စာဒယော ဗောဓိသတ္တဿ ပဋိဝစနံ ဒါတုံ အသက္ကောန္တာ တဿ မာတု သန္တိကံ ဂန္တာ တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ သာ တုရိတတုရိတာ အာဂန္တာ “သစ္စံ ကိရ တွံ တာတ ပဗ္ဗဇိတုကာမောသီ”တိ ဝတွာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၉၈။ “ဒုလ္လဉ္စံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယဿ တေ ဟောမ’ဟံ မာတာ။
ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇေသိ ဒေဝ။

၁၉၉။ ဒုလ္လဉ္စံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယံ တံ အဟံ ဝိဇာယိဿံ။
ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇေသိ ဒေဝါ”တိ။

တတ္ထ ဒုလ္လဒန္တိ ယံ ဧတံ မယာ လဘန္တိယာ ပုတ္တံ ဇမ္ဗံ လဒ္ဓံ ဒုလ္လဒ္ဓံ။ ယံ မေတိ
ယေန ကာရဏေန မယိ နာနပ္ပကာရက် ဝိလပန္တိယာ တံ ပဗ္ဗဇိတုံ ဣစ္ဆယိ။
တေန ကာရဏေန တာဒိသဿ ပုတ္တဿ လဘနံ မမ ဒုလ္လဒ္ဓံ နာမာတိ။

ဗောဓိသတ္တော ဧဝံ ပရိဒေဝမာနာယဝိ မာတရာ သဒ္ဓိံ ကိဉ္စ န ကထေသိ။
ဿ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ သယမေဝ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ အထဿံ ပိတု
အာရောစေသုံ။ သော အာဂန္န္တာ ဧကံ တာဝ ဂါထမာဟ—

၂၀၀။ “ကော နာမေ’သော ဓမ္မော၊
သုတသောမ ကာ စ နာမ ပဗ္ဗဇော။
ယံ နော အမှေ ဇိဏ္ဏေ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝါ”တိ။

တတ္ထ ယံ နော အမှေတိ ယံ တံ အမှာကံ ပုတ္တော သမာနော အမှေ
ဇိဏ္ဏေ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗကာလေ အပ္ပဋ္ဌိဇဉ်တွာ ပပါတေ သိလံ ပဝဇ္ဇန္တော ဝိယ
ဆဇ္ဇေတွာ အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ။ တေန တံ ဝဒါမိ ကော နာမေသော တဝ
ဓမ္မောတိ အဓိပ္ပါယော။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော တုဏှိ အဟောသိ။ အထ နံ ပိတာ “တာတ
သုတသောမ သစေဝိ တေ မာတာပိတူသု သိနေဟော နတ္ထိ။ ပုတ္တဓိတရော
တေ ဗဟူ တရုဏာ၊ တယာ ဝိနာ ဝတ္တိတုံ န သက္ခိယန္တိ။ တေသံ ဝုရိပ္ပတ္တ-
ကာလေ ပဗ္ဗဇိဿသိ”တိ ဝတွာ သတ္တမံ ဂါထမာဟ—

၂၀၁။ “ပုတ္တာပိ တုယံ ဗဟဝေါ၊ ဒဟရာ အပ္ပတ္တယောဗ္ဗနာ။
မဇ္ဇူ တေဝိ တံ အပဿန္တာ၊ မညေ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ”တိ။

တတ္ထ မဇ္ဇူတိ မရုရဝစနာ။ နိဂစ္ဆန္တိတိ နိဂစ္ဆိယန္တိ ကာယိကစေတသိ-
ကဒုက္ခံ ပဋိလဘိယန္တိတိ မညာမိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော ဂါထမာဟ—

၂၀၂။ “ပုတ္တေဟိ စ မေ ဧတေဟိ၊
ဒဟရေဟိ အပ္ပတ္တယောဗ္ဗနေဟိ။
မဇ္ဇူဟိ သဗ္ဗေဟိပိ တုမှေဟိ၊
စိရမ္ပိ ဌတွာ ဝိနာသဘာဝေါ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗေဟိဝိ တုမှေဟိတိ တာတ န ကေဝလံ ပုတ္တေဟေဝ၊ အထ ခေါ
တုမှေဟိဝိ အညေဟိဝိ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ စိရံ ဌတွာပိ ဒီသမဒ္ဓါနံ ဌတွာပိ ဝိနာသ-
ဘာဝေါဝ^၁ နိယတော။ သကလသ္မိမ္ဗိ ဟိ လောကသန္တိဝါသေ ဧကသင်္ခါရောပိ
နိစ္စော နာမ နတ္ထိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ပိတု ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ သော တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ
တုဏှိ အဟောသိ။ အထဿ သတ္တသတာနံ ဘရိယာနံ အာရောစယိ^၂သု။
တာ စ ပါသာဒါ ဩရုယု တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဂေါပ္ပကေသု ဂဟေတွာ
ပရိဒေဝမာနာ ဂါထမာဟံသု—

၂၀၃။ “ဆိန္ခံ နု တုယံ ဟဒယံ၊
အဒု တေ ကရုဏာ စ နတ္ထိ အမှေသု။
ယံ နော ဝိကန္တန္တိယော၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇိသိ ဒေဝါ”တိ။

တဿတ္တော—သာမိ သုတသောမ အမှေ ဝိဝေါ ကတွာ ဂစ္ဆန္တဿ
အပ္ပမတ္တကဿပိ သိနေဟဿ အဘာဝေန တဝ ဟဒယံ အမှေသု ဆိန္ခံ နု၊
ဥဒါဟု ကရုဏာယ အဘာဝေန ကာရညံ ဝါ နတ္ထိ၊ ယံ နော ဧဝံ ဝိကန္တန္တိယော
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိသိတိ။

မဟာသတ္တော တာသံ ပါဒမူလေ ပရိဝတ္တိတွာ ပရိဒေဝမာနာနံ ပရိဒေဝန-
သဒ္ဓိ သုတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၂၀၄။ “န စ မယံ ဆိန္ခံ ဟဒယံ၊
အတ္ထိ ကရုဏာပိ မယံ တုမှေသု။
သဂ္ဂန္ဓ ပတ္တယာနော၊
တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ သဂ္ဂန္ဓာတိ အဟံ သဂ္ဂန္ဓ ပတ္တယန္တော ယသ္မာ အယံ ပဗ္ဗဇော နာမ
ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏှိတာ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တုမှေ မာ စိန္တယိတ္တာတိ တာ
အဿာသေသိ။

အထဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ အာရောစေသုံ။ သာ ဂရုဘာရာ ပရိပုဏ္ဏ-
ဂဗ္ဘာပိ သမာနာ အာဂန္ဓာ မဟာသတ္တံ ဝဋ်တွာ ဧကမန္တံ ဌိတာ တိဿော
ဂါထာယော အဘာသိ—

၂၀၅။ ဒုလ္လဗ္ဗံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယဿ တေ အဟံ ဘရိယာ။
ယံ မေ ဝိလပန္နိယာ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။

၂၀၆။ ဒုလ္လဗ္ဗံ မေ အာသိ သုတသောမ၊
ယဿ တေ အဟံ ဘရိယာ။
ယံ မေ ကုစ္ဆိပဋိသန္ဓိ၊
အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။

၂၀၇။ ပရိပက္ခော မေ ဂဗ္ဘော၊
ကုစ္ဆိဂတော ယာဝ နံ ဝိဇာယာမိ။
မာဟံ ကော ဝိဝေါ၊
ပစ္ဆာ ဒုက္ခာနိ အဒ္ဓက္ခိန္ဒိ။

တတ္ထ ယံ မေတိ ယသ္မာ မမ ဝိလပန္နိယာ တံ အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ၊
တသ္မာယံ မယာ တဝသန္တိကာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနံ လဒ္ဓိ၊ တံ ဒုလ္လဗ္ဗမေဝ အာသိ။
ဒုတိယဂါထာယ ယသ္မာ မံ တံ ကုစ္ဆိပဋိသန္ဓိ ပဟာယ အနပေက္ခော ပဗ္ဗဇသိ၊
တသ္မာ ယံ မယာ တဝ ဘရိယတ္တံ လဒ္ဓိ၊ တံ ဒုလ္လဗ္ဗံ မေတိ အတ္ထော။
ယာဝ နန္တိ ယာဝါဟံ တံ ဂစ္ဆံ ဝိဇာယာမိ၊ တာဝ အဓိဝါသေဟိတိ။

တတော မဟာသတ္ထော ဂါထမာဟ—

၂၀၈။ “ပရိပက္ခော တေ ဂဗ္ဘော၊
ကုစ္ဆိဂတော ဣဉ် တံ ဝိဇာယဿု။
ပုတ္တံ အနောမဝဏ္ဏံ၊
တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တန္တိ ဘဒ္ဒေ တဝ ဂဗ္ဘော ပရိပက္ခောတိ ဇာနာမိ၊ တံ ပန ဝိဇာယ-
မာနာ ပုတ္တံ ဝိဇာယိဿသိ၊ န မီတရံ၊ သာ တံ သောတ္ထိနာ ဝိဇာယဿု
ပုတ္တံ၊ အဟံ ပန သဒ္ဓိံ တယာ တံ ပုတ္တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိယေဝါတိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ သောကံ သန္တာရေတုံ အသက္ခောန္တိ “ဣတော
ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ဒေဝ အမှာကံ သိရိ နာမ နတ္ထိ”တိ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဟဒယံ
ဓာရယမာနာ အဿုနိ မုဉ္ဇန္တိ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝိ။ အထ နံ သမဿာ-
သေန္တော မဟာသတ္ထော ဂါထမာဟ—

၂၀၉။ “မာ တုံ စန္ဒေ ရုဒိ၊
မာ သောစိ ဝနတိမိရမတ္တက္ခိ။
အာရောဟ ဝရပါသာဒံ၊
အနပေက္ခော အဟံ ဂမိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ မာ တုံ စန္ဒေ ရုဒိတိ ဘဒ္ဒေ စန္ဒာဒေဝိ တုံ မာ ရောဒိ မာ သောစိ။
ဝနတိမိရမတ္တက္ခိတိ ဂိရိကဏ္ဍိကပုပ္ဖသမာနနေတ္ထေ။ ပါဠိယံ ပန “ကောဝိဋ္ဌာရ-
တမ္ပက္ခိ”တိ လိဒိတံ၊ တဿာ ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖံ ဝိယ တမ္ပနေတ္ထေတိ အတ္ထော။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဌာတုံ အသက္ကောန္တိ ပါသာဒံ အာရယျ ရော-
ဒမာနာ နိသီဒိ။ အထ နံ ဗောဓိသတ္တဿ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ဒိသ္မာ “ကိ” န ခေါ
မေ မာတာ ရောဒန္တိ နိသိန္တာ”တိ တံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၂၁၀။ “ကော တံ အမ္မ ကောပေသိ၊
ကိံ ရောဒသိ ပေက္ခသိ စ မံ ဗာဠု။
ကံ အဝဇ္ဈံ ဃာတေမိ၊
ဉ္ဇတိနံ ဥဒိက္ခမာနာန”န္တိ။

တတ္ထ ကောပေသိတိ အမ္မ ကော နာမ တံ ကောပေသိ၊ ကော တေ
အပ္ပိယံ အကာသိ။ ပေက္ခသိ စာတိ မံ ဗာဠု ပေက္ခန္တိ ကိံကာရဏာ ရောဒ-
သိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကံ အဝဇ္ဈံ ဃာတေမိတိ အဃာတေတဗ္ဗမ္ပိ ကံ
ဃာတေမိ အတ္တနော ဉ္ဇတိနံ ဥဒိက္ခမာနာနညေဝ၊ အက္ခာဟိ မေတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော ဒေဝိ ဂါထမာဟ—

၂၁၁။ “န ဟိ သော သက္ကာ ဟန္တု၊
ဝိဇိတာဝိ ယော မံ တာတ ကောပေသိ။
ဝိတာ တေ မံ တာတ အဝစ၊
အနပေက္ခော အဟံ ဂမိဿာမိ”တိ။

တတ္ထ ဝိဇိတာဝိတိ တာတ ယော မံ ဣမိဿာ ပထဝိယာ ဝိဇိတာဝိ ကော-
ပေသိ၊ အပ္ပိယသမုဒါစာရေန မေ ဟဒယေ ကောပဉ္စ သောကဉ္စ ပဝေသေသိ၊
သော တယာ ဟန္တု န သက္ကာ၊ မံ ဟိ တာတ တဝ ဝိတာ “အဟံ ရဇ္ဇသိရိဉ္စ
တဉ္စ ပဟာယ အရညံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ အဝစ၊ ဣဒံ မေ ရောဒန-
ကာရဏန္တိ။

သော တဿာ ဝစနံ သုတွာ “အဗ္ဗ ကိ” နာမ တံ ကထေသိ၊ နန ဧဝံ သန္တေ မယံ အနာထာ နာမ ဘဝိဿာမာ”တိ ပရိဒေဝန္တော ဂါထမာဟ—

၂၁၂။ “ယောဟံ ပုဗ္ဗေ နိယျာမိ၊
ဥယျာနံ မတ္တကုဉ္ဇရေ စ ယောဓေမိ။
သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊
ကထံ နု ဒါနိ ကရိဿာမီ”တိ။

တဿတ္ထော—ယော အဟံ ပုဗ္ဗေ စတုအာဇညယုတ္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိ-
တံ ရထံ အဘိရုယ ဥယျာနံ ဂစ္ဆာမိ၊ မတ္တကုဉ္ဇရေ စ ယောဓေမိ၊ အညေဟိ စ
အဿကိဋ္ဌာဒီဟိ ကိဋ္ဌာမိ၊ သွာဟံ ဣဒါနိ သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ ကထံ
ကရိဿာမီတိ။

အထဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ သတ္တဝသိကော တေ ဥဘောပိ ရောဒန္တေ ဒိသွာ
မာတရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “အဗ္ဗ ကိ”ကာရဏာ တုမှေ ရောဒထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
တမတ္ထံ သုတွာ “တေန ဟိ မာ ရောဒထ၊ အဟံ တာတဿ ပဗ္ဗဇိတုံ န
ဒဿာမီ”တိ ဥဘောပိ တေ အဿာသေတွာ ဓာတိယာ သဒ္ဓိံ ပါသာဒါ
ဩရုယ ပိတု သန္တိကံ ဂန္တော “တာတ တံ ကိရ အမှေ အကာမကေ ပဟာယ
‘ပဗ္ဗဇာမီ’တိ ဝဒသိ၊ အဟံ တေ ပဗ္ဗဇိတုံ န ဒဿာမီ”တိ ပိတရံ ဂိဝါယ ဒဠိ
ဂဟေတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၃။ “မာတုစ္စံ မေ ရုဒန္တော၊
ဇေဋ္ဌဿ စ ဘာတုနော အကာမဿ။
ဟတ္ထေပိ တေ ဂဟေဿံ၊
န ဟိ ဂစ္ဆသိ နော အကာမာန”န္တိ။

မဟာသတ္ထော စိန္တေသိ “အယံ မေ ပရိပန္နိ ကရောတိ၊ ကေန န ခေါ နံ
ဥပါယေန ပဋိက္ခမာပေယျ”န္တိ။ တတော ဓာတိံ ဩလောကေတွာ “အဗ္ဗ
ဓာတိ ဟန္တိမံ မဏိက္ခန္ဓပိဋန္တနံ၊ တဝေသော ဟောတု ဟတ္ထေ၊ ပုတ္တံ အပနေဟိ၊
မာ မေ အန္တရာယံ ကရိ”တိ သယံ ပုတ္တံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ အပနေတုံ
အသက္ကောန္တော တဿာ လဉ္စ ပဋိဇာနေတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၄။ “ဥဋ္ဌေဟိ တံ ဓာတိ၊
ဣမံ ကုမာရံ ရမေဟိ အညတ္ထ။
မာ မေ ပရိပန္နမကာသိ၊
သဂ္ဂံ မမ ပတ္တယာနဿာ”တိ။

တတ္ထ ဣမံ ကုမာရန္တိ အဗ္ဗ ဓာတိ တံ ဥဋ္ဌေဟိ၊ ဣမံ ကုမာရံ အပနေတွာ အာဂန္တာ ဣမံ မဏိံ ဂဟေတွာ အညတ္ထ နံ အဘိရမေဟိတိ။

သာ လဉ္စံ လဘိတွာ ကုမာရံ သညာပေတွာ အာဒါယ အညတ္ထ ဂန္တာ ပရိဒေဝမာနာ ဂါထမာဟ—

၂၁၅။ “ယံ နူနိမံ ဒဒေယျံ^၁ ပဘင်္ကရံ၊
ကော န မေ ဣမိနာတ္ထော။
သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊
ကိံ န မေနံ ကရိဿာမိ”တိ။

တဿတ္ထော—ယံ နူန အဟံ ဣမံ လဉ္စတ္တာယ ဂဟိတံ ပဘင်္ကရံ သုပ္ပဘာသံ မဏိံ ဒဒေယျံ^၁၊ ကော န မယံ သုတသောမနရိန္ဒေ ပဗ္ဗဇိတေ ဣမိနာ အတ္ထော၊ ကိံ န မေနံ ကရိဿာမိ၊ အဟံ တသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ ဣမံ လဘိဿာမိ၊ လဘန္တိပိ စ ကိံ န ခေါ ဇေတံ ကရိဿာမိ၊ ပဿထ မေ ကမ္မန္တိ။

တတော မဟာသေနုတ္တော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ ‘ဂေဟေ မေ ဓနံ မန္တ’န္တိ သညံ ကရေတိ မညေ၊ ဗဟုဘာဝမဿ ကထေဿာမိ”တိ။ သော ဥဋ္ဌာယ ဝဋ္ဋိတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၆။ “ကောသော စ တုယံ ဝိပုလော၊
ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ တုယံ ပရိပူရံ။
ပထဝီ စ တုယံ ဝိဇိတာ၊
ရမဿု မာ ပဗ္ဗဇိ ဒေဝါ”တိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော ဂါထမာဟ—

၂၁၇။ “ကောသော စ မယံ ဝိပုလော၊
ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ မယံ ပရိပူရံ။
ပထဝီ စ မယံ ဝိဇိတာ၊
တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တံ သုတွာ တသ္မိံ အပဂတေ ကုလဝခုနသေဋ္ဌိ နာမ ဥဋ္ဌာယ ဝဋ္ဋိတွာ ဂါထမာဟ—

၂၁၈။ “မယုမ္ဗိ ခနံ ပဟူတံ၊ သင်္ချာတုံ နောပိ ဒေဝ သက္ကောမိ။
တံ တေ ဒဒါမိ သဗ္ဗမ္ဗိ၊ ရမဿု မာ ပဗ္ဗဇိ ဒေဝါ”တိ။

တံ သုတွာ မဟာသက္ကော ဂါထမာဟ—

၂၁၉။ “ဇာနာမိ ခနံ ပဟူတံ၊ ကုလဝဇုန ပူဇိတော တယာ စ’သ္မိ။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္တယာနော၊ တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တံ သုတွာ ကုလဝဇုန အပဂတေ မဟာသက္ကော သောမဒတ္တံ ကနိဋ္ဌ-
ဘာတရံ အာမန္တေတွာ “တာတ အဟံ ပဉ္စရပက္ခိတ္တော ဝနကုက္ကုဋ္ဌော ဝိယ
ဥက္ကဏ္ဍိတော၊ မံ ဃရာဝါသေ အနဘိရတိ အဘိဘဝတိ၊ အဇ္ဈေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊
တွံ ဣမံ ရဇ္ဇံ ပဋိပဇ္ဇာ”တိ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၂၀။ “ဥက္ကဏ္ဍိတောသ္မိ ဗာဠံ၊ အရတိ မံ သောမဒတ္တ အာဝိသတိ။
ဗဟုကာပိ မေ အန္တရာယာ၊ အဇ္ဈေဝါဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

တံ သုတွာ သောပိ ပဗ္ဗဇိတုကာမော တံ ဒီပေန္တော ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၂၁။ “ဣဒံ စ တုယံ ရုစိတံ၊ သုတသောမ အဇ္ဈေဝ ဒါနိ တွံ ပဗ္ဗဇ။
အဟမ္ဗိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ န ဥဿဟေ တယာ ဝိနာ အဟံ ဌာတု”န္တိ။

အထ နံ သော ပဋိက္ခိပိတွာ ဥပဗ္ဗံ ဂါထမာဟ—

၂၂၂။ “န ဟိ သက္ကာ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ နဂရေ န ဟိ ပစ္စတိ ဇနပဒေ စာ”တိ။

တတ္ထ န ဟိ ပစ္စတိတိ ဣဒါနေဝ တာဝ မမ ပဗ္ဗဇ္ဇာမိပ္ပါယံ သုတွာဝ ဣမသ္မိံ
ဒွါဒသယောဇနိကေ သုဒဿနနဂရေ စသကလဇနပဒေ စ န ပစ္စတိ၊ ကောစိ
ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိံ န ဇာလေတိ၊ အမှေသု ပန ဒွိသု ပဗ္ဗဇိတေသု အနာထာဝ ရဋ္ဌ-
ဝါသိနော ဘဝိဿန္တိ၊ တသ္မာ န ဟိ သက္ကာ တယာ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ အဟမေဝ
ပဗ္ဗဇိဿာမိတိ။

တံ သုတွာ မဟာဇနော မဟာသတ္တဿ ပါဒမူလေ ပရိဝတ္တိတွာ ပရိ-
ဒေဝန္တော ဥပဗုဂါထမာဟ—

“သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ကထံ နု ဒါနိ ကရိဿာမာ”တိ။

တတော မဟာသက္ကော “အလံ မာ သောစယိတ္ထ၊ အဟံ စိရမ္ဗိ ဌတွာ
တုမှေဟိ ဝိနာ ဘဝိဿာမိ၊ ဥပ္ပန္နသင်္ခါရော ဟိ နိစ္စော နာမ နတ္ထိ”တိ မဟာ-
ဇနဿ ဓမ္မံ ကထေန္တော အာဟ—

၂၂၃။ “ဥပနိယတိံ မညေ၊ ပရိတ္တံ ဥဒကံဝ စက်ဝါရမိ။
ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇီဝိတေ၊ န စ ပမဇ္ဇိတုံ ကာလော။

၂၂၄။ ဥပနိယတိံ မညေ၊ ပရိတ္တံ ဥဒကံဝ စက်ဝါရမိ။
ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇီဝိတေ၊ အန္ဓဗာလာ ပမဇ္ဇန္တိ။

၂၂၅။ တေ ဝဗုယန္တိ နိရယံ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဉ္စ ပေတ္တိဝိသယဉ္စ။
တဏှာယ ဗန္ဓနဗဒ္ဓါ၊ ဝဗေန္တိ အသုရကာယ”န္တိ။

တတ္ထ ဥပနိယတိံ မညေတိ တာတ “ဣဒံ ဇီဝိတံ ဥပနိယတိ”တိ အဟံ မညာမိ။ အညေသု သုတ္တေသု ဥပသံဟရဏတ္ထော ဥပနိယုနတ္ထော၊ ဣမ ပန ပရိယာဒါနတ္ထော။ တသ္မာ ယထာ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ရဇကောနံ ခါရစက်ဝါရေ ပက္ခိတ္တံ သိဃံ ပရိယာဒိယတိ၊ တထာ ဇီဝိတမ္ပိ။ ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇီဝိတေ တံ ပရိတ္တကံ အာယုသင်္ခါရံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တာနံ သတ္တာနံ န ပုညကိရိယာယ ပမဇ္ဇိတုံ ကာလော၊ အပ္ပမာဒေါ ဟာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ အန္ဓဗာလာ ပမဇ္ဇန္တိတိ အဇရာမရာ ဝိယ ဟုတွာ ဂူထကလလေ သူကရာ ဝိယ ဟုတွာ ကာမပဏေ နိမုဇ္ဇန္တာ ပမဇ္ဇန္တိ။ အသုရကာယန္တိ ကာဠကဋ္ဌိက- အသုရယောနိဉ္စ ဝဗေန္တိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ မဟာသတ္တော မဟာဇနဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ပုဗ္ဗကံ^၁ နာမ ပါသာဒံ အာရုပ္ပ သတ္တမာယ ဘူမိယာ ဌိတော ခဂ္ဂေန စူဠံ ဆိန္ဒိတွာ “အဟံ တုမှာကံ ကိဉ္စ န ဟောမိ၊ အတ္တနော ရာဇာနံ ဂဏှထာ”တိ သဝေဌနံ စူဠံ မဟာဇနဿ အန္တရေ ခိဝိ။ တံ ဂဟေတွာ မဟာဇနော ဘူမိယံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော ပရိဝဇ္ဇေန္တော ပရိဒေဝိ။ တသ္မိံ ဌာနေ မဟန္တံ ရဇဂုံ ဥဌဟိ။ ပဋိက္ကမိတွာ ဌိတဇနော တံ ဩလောကေတွာ “ရညာ စူဠံ ဆိန္ဒိတွာ သဝေဌနာ စူဠာ မဟာဇနဿ အန္တရေ ခိတ္တာ ဘဝိဿတိ၊ တေနာယံ ပါသာဒဿ အဝိဒူရေ ရဇဝဋ္ဌိ ဥဂ္ဂတာ”တိ ပရိ- ဒေဝန္တော ဂါထမာဟ—

၂၂၆။ “ဦဟညတေ ရဇဂုံ အဝိဒူရေ၊ ပုဗ္ဗကမိ စ ပါသာဒေ။
မညေ နော ကေသာ ဆိန္ဒာ၊ ယသဿိနော ဓမ္မရာဇဿာ”တိ။

တတ္ထ ဦဟညတေတိ ဥဌဟတိ။ ရဇဂန္တိ ရဇက္ခန္ဓော။ အဝိဒူရေတိ ဣတော အမှာကံ ဌိတဌာနတော အဝိဒူရေ။ ပုဗ္ဗကမိတိ ပုဗ္ဗကပါသာဒဿ^၂ သမိပေ။ မညေ နောတိ အမှာကံ ဓမ္မရာဇဿ ကေသာ ဆိန္ဒာ ဘဝိဿန္တိတိ မညာမ။

၁-ပုဗ္ဗကံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-ပုဗ္ဗကမိတိ ပုဗ္ဗကပါသာဒဿ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

မဟာသတ္တော ပရိစာရိကံ ပေသေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ အာဟာရ-
 ပေတွာ ကပ္ပကေန ကေသမဿံ ဩဟာရာပေတွာ အလင်္ကာရံ သယနပိဋ္ဌေ
 ပါတေတွာ ရတ္တပဋ္ဌာနံ ဒဿာနိ ဆိန္ဒိတွာ တာနိ ကာသာယာနိ နိဝါသေတွာ
 မတ္တိကာပတ္တံ ဝါမအံသကူဠေ လဂ္ဂေတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ အာဒါယ မဟာတလေ
 အပရာပရံ စက်မိတွာ ပါသာဒါ ဩတရိတွာ အန္တရိထိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဂစ္ဆန္တိ
 ပန နံ န ကောစိသဉ္ဇာနိ။ အထဿ သတ္တသတာ ခတ္တိယကညာ ပါသာဒံ အဘိ-
 ရုဟိတွာ တံ အဒိသ္မာ အာဘရဏဘဏ္ဍမေဝ ဒိသ္မာ ဩတရိတွာ အဝသေသာနံ
 သောဠသသဟဿာနံ ဣတ္ထိနံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ “အမှာကံ” ပိယသာမိကော
 သုတသောမမဟိဿရော ပဗ္ဗဇိတော”တိ မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝမာနာဝ ဗဟိ
 နိက္ခမိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ မဟာဇနော တဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ အညာသိ၊
 သကလနဂရံ သင်္ခတိတွာ “ရာဇာ ကိရ နော ပဗ္ဗဇိတော”တိ ရာဇ-
 ဌါရေ သန္တိပတိ၊ မဟာဇနော “ဣဓ ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ ဧတ္ထ ဘဝိဿတိ”တိ
 ပါသာဒါဒီနိ ရညော ပရိဘောဂဌာနာနိ ဂန္ဓာ ရာဇာနံ အဒိသ္မာ—

၂၂၇။ “အယမဿ ပါသာဒေါ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍော။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။

၂၂၈။ အယမဿ ပါသာဒေါ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍော။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။

၂၂၉။ ဣဒမဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍံ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။

၂၃၀။ ဣဒမဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျုဝိတိကိဏ္ဍံ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။

၂၃၁။ အယမဿ အသောကဝနိကာ၊ သုပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ ရမ္မာ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။

၂၃၂။ အယမဿ အသောကဝနိကာ၊ သုပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ ရမ္မာ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။

၂၃၃။ ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
 ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။

- ၂၃၄။ ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၃၅။ ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။
- ၂၃၆။ ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၃၇။ ဣဒမဿ ပါဠလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။
- ၂၃၈။ ဣဒမဿ ပါဠလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၃၉။ ဣဒမဿ အဗ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။
- ၂၄၀။ ဣဒမဿ အဗ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေန။
- ၂၄၁။ အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဇန္တာ အဏ္ဍဇေဟိ ဝိတိကိဏ္ဍော။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဣတ္တာဂါရေဟိ။
- ၂၄၂။ အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဇန္တာ အဏ္ဍဇေဟိ ဝိတိကိဏ္ဍော။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဍော ဉ္ဇတိသဗ္ဗေနာ”တိ—

ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ပရိဒေဝန္တော ဝိစရိ။

တတ္ထ ဝိတိကိဏ္ဍောတိ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖေဟိ စ နာနာမာလေျဟိ စ သမော-
ကိဏ္ဍော။ ပရိကိဏ္ဍောတိ ပရိဝါရိတော။ ဣတ္တာဂါရေဟိတိ ဒါသိယော
ဥပါဒါယ ဣတ္ထိယော ဣတ္တာဂါရာ နာမ။ ဉ္ဇတိသဗ္ဗေနာတိ အမစ္စာပိ ဣဓ
ဉ္ဇာယော ဝေ။ ဣဒ္ဓာဂါရန္တိ သတ္တရတနဝိစိတ္တော သယနကုဋ္ဌာဂါရဝဗ္ဗော။
အသောကဝနိကာတိ အသောကဝနဘူမိ။ သဗ္ဗကာလိကာတိ သဗ္ဗကာလ-
ပရိဘောဂက္ခမာ နိစ္စပုပ္ဖိတာ ဝါ”။ ဥယျာနန္တိ နန္ဒနဝနစိတ္တလတာဝနသဒိသံ

ဥယျာနံ။ သဗ္ဗကာလိကန္တိ ဆသုပိဉတူသု ဥပ္ပဇ္ဇနကပုပ္ဖဖလသဉ္စန္တံ။ ကဏိကာရ-
ဝနာဒီသု သဗ္ဗကာလိကန္တိ သဗ္ဗကာလေ သုပုပ္ဖိတဖလိတမေဝ။ သဉ္စန္တံတိ
နာနာဝိဓေဟိ ဇလဇထလဇကုသုမေဟိ သုဠ သဉ္စန္တံ။ အဏ္ဏဇေဟိ ဝိတိ-
ကိဏ္ဏာတိ သကုဏသံဃေဟိ ဩကိဏ္ဏာ။

ဧဝံ တေသု တေသု ဌာနေသု ပရိဒေဝိတွာ မဟာဇနော ပုန ရာဇင်္ဂဏံ
အာဂန္တော—

၂၄၃။ “ရာဇာ ဝေါ ခေါ ပဗ္ဗဇိတော၊
သုတသောမော ရဇ္ဇံ ဣမံ ပဟတွာန။
ကာသာယဝတ္ထဝသနော၊
နာဂေါဝ ဧကကော စရတိ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ အတ္တနော ဃရေ ဝိဘဝံ ပဟာယ ပုတ္တဓိတရော ဟတ္ထေသု
ဂဟေတွာ နိက္ခမိတွာ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ တထာ မာတာ-
ပိတရော ပုတ္တဒါရာ သောဠသသဟဿာ စ နာဠကိတ္ထိယော။ သကလ-
နဂရံ တုစ္ဆံ ဝိယ အဟောသိ၊ ဇနပဒဝါသိဗနာပိ တေသံ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော
ဂမိံသု။ ဗောဓိသတ္တော ဌာဒသယောဇနိကံ ပရိသံ ဂဟေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခေါ
ပါယာသိ။ အထဿ အဘိနိက္ခမနံ ဥတွာ သက္ကော ဝိဿကမ္ပံ အာမန္တေတွာ
“တာတ ဝိဿကမ္ပံ သုတသောမမဟာရာဇာ အဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တော၊ ဝသနဌာနံ
လဒ္ဓု၊ ဝဠတိ၊ သမာဂမော စ မဟာ ဘဝိဿတိ၊ ဂစ္ဆ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဂင်္ဂါ-
တိရေ တိံသယောဇနာယာမံ ပဉ္စဒသယောဇနဝိတ္ထတံ” အဿမပဒံ မာပေ-
ဟိ”တိ ပေသေသိ။ သော တထာ ကတွာ တသ္မိံ အဿမပဒေ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ
ပဋိယာဒေတွာ ဧကပဒိကမဂ္ဂံ မာပေတွာ ၂ ဒေဝလောကမေဝ ဂတော။

မဟာသတ္တော တေန မဂ္ဂေန ဂန္တော တံ အဿမပဒံ ပဝိသိတွာ ပဌမံ သယံ
ပဗ္ဗဇိတွာ ပစ္ဆာ သေသေ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ အပရဘာဂေ ဗဟူ ပဗ္ဗဇိံသု။ တိံသ-
ယောဇနိကံ ဌာနံ ပရိပူရိ။ ဝိဿကမ္ပေန ပန အဿမမာပိတနိယာမော စ
ဗဟူနံ ပဗ္ဗဇိတနိယာမော စ ဗောဓိသတ္တဿ အဿမပဒသံဝိဒဟိတနိယာမော
စ ဟတ္ထိပါလဇာတကေ ၃ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ မဟာ-
သတ္တော ယဿ ယဿေဝ ကာမဝိတက္ကာဒိ မိစ္ဆာဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ တံ
အာကာသေန ဥပသင်္ကမိတွာ အာကာသေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဩဝဒန္တော
ဂါထာဒွယမာဟ—

၂၄၄။ “မာဿု ပုဗ္ဗေ ရတိကိဋ္ဌိတာနိ၊ ဟသိတာနိ စ အနုဿရိတ္ထ။
မာ ဝေါ ကာမာ ဟနိံသု၊ ရမ္မံ ဟိ သုဒဿနံ နဂရံ။

၂၄၅။ မေတ္တစိတ္တဉ္စ ဘာဝေထ၊ အပ္ပမာဏံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ။
အဂစ္ဆိတ္ထ ဒေဝပုရံ၊ အာဝါသံ ပုညကမ္မိန”န္တိ။

တတ္ထ ရတိကိဋ္ဌိတာနီတိ ကာမရတိယော စ ကာယဝါစာခိဉ္စာဝသေန^၁
ပဝတ္တကိဋ္ဌိတာနိ စ။ မာ ဝေါ ကာမာ ဟနိံသုတိ မာ တုမှေ ဝတ္ထုကာမ-
ကိလေသကာမာ ဟနိံသု။ ရမ္မံ ဟိတိ သုဒဿနနဂရံ နာမ ရမဏီယံ၊ တံ မာ
အနုဿရိတ္ထ။ မေတ္တစိတ္တန္တိ ဣဒံ ဒေသနာမတ္တမေဝ၊ သော ပန စတ္တာရောပိ
ဗြဟ္မဝိဟာရေ အာစိက္ခိ။ အပ္ပမာဏန္တိ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္ပဏံ။ အဂစ္ဆိတ္တာတိ
ဂမိဿထ။ ဒေဝပုရန္တိ ဗြဟ္မလောကံ။

သောပိ ဣသိဂဏော တဿောဝါဒေ ဌတော ဗြဟ္မလောကပရာယဏော
အဟောသီတိ သဗ္ဗံ ဟတ္ထိပါလဇာတကေ အာဂတနယေနေဝ ကထေတဗ္ဗံ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ “တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊
စန္ဒာဒေဝီ ရာဟုလမာတာ၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တော သာရိပုတ္တော၊ ကနိဋ္ဌပုတ္တော
ရာဟုလော၊ ဓာတိ ခုဇ္ဈတ္တရာ၊ ကုလဝခုနသေဋ္ဌိ ကဿပေါ၊ မဟာသေန-
ဂုတ္တော မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သောမဒတ္တကုမာရော အာနန္ဒော၊ သေသပရိသာ
ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ သုတသောမရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

စူဠသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

ဇာတကုဒ္ဒါနံ

သုဝပဏ္ဍိတဇမ္ဗုက ကုဏ္ဍလိနော၊
ဝရကညမလဗ္ဗသဇာတကံ စ။
ပဝရတ္တမသင်္ခသိရိဝယကော၊
သုတသောမအရိန္ဒမရာဇေရော။

စတ္တာလီသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈-ပဏ္ဏာသနိပါတ

၁-နိဇ္ဈိနိကာဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၆)

ဥဒ္ဒယုတေ ဇနပဒေါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပုရာဏ-
ဒုတိယိကာပလောဘနံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ကထေန္တော စ တံ ဘိက္ခုံ “ကေန
ဥက္ကဏ္ဍာပိတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ပုရာဏဒုတိယိကာယာ”တိ ဝုတ္တေ “န သော
ခေါ ဘိက္ခု၊ ဣဒါနေဝ တဝ အနတ္ထကာရိကာ၊ ပုဗ္ဗေပိ တံ ဧတံ နိဿံယ
ဈာနာ ပရိဟာယိတွာ မဟာဝိနာသံ ပတ္တော”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော
ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ
ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဈာနဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဝါသံ
ကပ္ပေသိ။ အလမ္ဗုသာဇာတကေ ဝုတ္တနယေနေဝ တံ ပဋိစ္စ ဧကာ မိဂီ ဂဗ္ဘံ
ပဋိလဘိတွာ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ “ဣသိသိဂေါ”တွေဝဿ နာမံ အဟောသိ။ အထ
နံ ဝိတာ ဝယပ္ပတ္တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ကသိဏပရိကမ္ဘံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ သော
နစိရဿေဝ ဈာနဘိညာ ဥပ္ပါဒေတွာ ဈာနသုခေန ကိဋ္ဌိ၊ သောရတပေါ
ပရမမိတိန္ဒြိယော^၁ အဟောသိ။ တဿ သီလတေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ကမ္မိ။
သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ “ဥပါယေနဿ သီလံ
ဘိန္ဒုဿံမီ”တိ တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ သကလကာသိရဌေ ဝုဋ္ဌိ^၂ နိဝါရေသိ၊
ရဋ္ဌံ အဂ္ဂိဒဗ္ဗံ ဝိယ အဟောသိ။ သဿ အသမ္ပဇ္ဇမာနေ ဒုတ္တိက္ခဝိဋ္ဌိတာ
မနုဿာ သန္နိပတိတွာ ရာဇင်္ဂဏေ ဥပက္ကောသိ^၃သု။ အထ နေ ရာဇာ
ဝါတပါနေ ဌိတော “ကိံ ဧတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာရာဇ တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ
ဒေဝဿ အဝဿန္တတ္တာ^၂ သကလရဋ္ဌံ ဥဒ္ဒယုတိ၊ မနုဿာ ဒုက္ခိတာ၊ ဒေဝံ
ဝဿံပေဟိ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တောပိ
ဝဿံ ဝဿာပေတုံ နာသက္ခိ။

တသ္မိံ ကာလေ သက္ကော အဗုရတ္တသမယေ တဿ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ
ဧကောဘာသံ ကတွာ ဝေဟာသေ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ “ကောသိ
တွ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သက္ကောဟမသ္မိတိ။ ကေနတ္ထေနာဂတောသိတိ။ ဝဿတိ တေ

မဟာရာဇ ရဋ္ဌေ ဒေဝေါတိ။ န ဝဿတီတိ။ ဇာနာသိ ပနဿ အဝဿန-
ကာရဏန္တိ။ န ဇာနာမိ သက္ကာတိ။ မဟာရာဇ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဣသိသိင်္ဂီ
နာမ တာပသော ပဋိဝသတိ ဘောရတပေါ ပရမမိတိန္ဒြိယော။ သော နိဗ္ဗန္တိ
ဒေဝေ ဝဿန္တေ ကုမ္ပိတွာ အာကာသံ ဩလောကေသိ၊ တသ္မာ ဒေဝေါ န
ဝဿတီတိ။ ဣဒါနိ ပနေတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ တဿ တပေ ဘိန္တေ ဒေဝေါ
ဝဿိဿတီတိ။ ကော ပနဿ တပံ ဘိန္တိတုံ သမတ္ထောတိ။ မိတာ တေ
မဟာရာဇ နိဋ္ဌိနိကာ သမတ္ထာ၊ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “အသုကဋ္ဌာနံ နာမ
ဂန္တာ တာပသဿ တပံ ဘိန္တာဟိ”တိ ပေသေဟိတိ။ ဧဝံ သော ရာဇာနံ
အနုသာသိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိ။ ရာဇာ ပုနဒိဝသေ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ
မန္တေတွာ မိတရံ ပက္ခောသာပေတွာ ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ဥဒ္ဓယုတေ^၁ ဇနပဒေါ၊ ရဋ္ဌဉ္စာပိ ဝိနဿတိ။
ဧဟိ နိဋ္ဌိနိကေ^၂ ဂစ္ဆ၊ တံမေ ပြာဟ္မဏမာနယာ”တိ။

တတ္ထ တံ မေတိ တံ မမ အနတ္ထကာရိံ ပြာဟ္မဏံ အတ္တနော ဝသံ အာနေဟိ၊
ကိလေသရတိဝသေနဿ သီလံ ဘိန္တာဟိတိ။

တံ သုတွာ သာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၂။ “နာဟံ ဒုက္ခက္ခမာ ရာဇ၊ နာဟံ အဒ္ဓါနကောဝိဒါ။
ကထံ အဟံ ဂမိဿာမိ၊ ဝနံ ကုဉ္ဇရသေဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဒုက္ခက္ခမာတိ အဟံ မဟာရာဇ ဒုက္ခဿ ခမာ န ဟောမိ၊ အဒ္ဓါနမ္ပိ
န ဇာနာမိ၊ သာဟံ ကထံ ဂမိဿာမိတိ။

တတော ရာဇာ ဒွေ ဂါထာယော အဘာသိ—

၃။ “ဖိတံ ဇနပဒံ ဂန္တာ၊ ဟတ္ထိနာ စ ရထေန စ။
ဒါရုသဃံာဋ္ဌယာနေန၊ ဧဝံ ဂစ္ဆ နိဋ္ဌိနိကေ။

၄။ ဟတ္ထိအဿရထေ^၃ ပတ္တိ၊ ဂစ္ဆေဝါဒါယ ခတ္တိယေ။
တဝေဝ ဝဏ္ဏရူပေန၊ ဝသံ တ’မာနယိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ဒါရုသဃံာဋ္ဌယာနေနာတိ အဗ္ဗ နိဋ္ဌိနိကေ န တံ ပဒသာ ဂမိဿသိ၊
ဖိတံ ပန သုဘိက္ခံ ခေမံ အတ္တနော ဇနပဒံ ဟတ္ထိဝါဟနေဟိ စ ရထဝါဟနေဟိ

၁-ဥဒ္ဓယုတေ (သီ၊ ဣ)

၂-နိဋ္ဌိနိကေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၃-ဟတ္ထိ အဿရထာ (သီ၊ ဣ)၊ ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ (သျာ)

စ ဂန္ဓာ တတော ပရမ္ပိ အဇ္ဈောကာသေ ပဋိစ္စန္ဓေန ဝယျာဒိနာ ဥဒကဋ္ဌာနေ နာဝါသင်္ခါတေန ဒါရုသဗ်ာဋ္ဌယာနေန ဂစ္ဆ။ ဝဏ္ဏရူပေနာတိ ဧဝံ အင်္ဂါလမ-
မာနာ ဂန္ဓာ တဝ ဝဏ္ဏေန စေဝ ရူပသမ္ပဒါယ စ တံ ပြာဟ္မဏံ အတ္တနော
ဝသံ အာနယိဿသိတိ။

ဧဝံ သော မိတရာ သဒ္ဓိံ အကထေတဗ္ဗမ္ပိ ရဋ္ဌပရိပါလနံ နိဿံယ ကထေသိ။
သာပိ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထဿာ သဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒတွာ
အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ ဥယျောဇေသိ။ အမစ္စာ တံ အာဒါယ ပစ္စန္တံ ပတွာ တတ္ထ
ခန္ဓာဝါရံ နိဝါသာပေတွာ ရာဇမိတရံ ဥက္ခိပါပေတွာ ဝနစရကေန ဒေသိတေန
မဂ္ဂေန ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယေ တဿ အဿမပဒဿ သမိပံ
ပါပုဏိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ဗောဓိသတ္တော ပုတ္တံ အဿမပဒေ နိဝါသာပေတွာ
သယံ ဖလာဖလတ္ထာယ အရညံ ပဝိဋ္ဌော ဟောတိ။ ဝနစရကော သယံ
အဿမံ အဂန္ဓာ တဿ ပန ဒဿနဋ္ဌာနေ ဌတွာ နိဋ္ဌိနိကာယ တံ
ဒဿေန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၅။ “ကဒလီဇေပညာဏော၊ အာဘုဇီပရိဝါရိတော။
ဧသော ပဒိဿတိ ရမ္မော၊ ဣသိသိင်္ဂဿ အဿမော။

၆။ ဧသော အဂ္ဂိဿ သင်္ခါတော၊ ဧသော ရူမော ပဒိဿတိ။
မညေ နော အဂ္ဂိံ ဟာပေတိ၊ ဣသိသိင်္ဂါ မဟိဒ္ဓိကော”တိ။

တတ္ထ ကဒလီသင်္ခါတာ ဇော ပညာဏံ^၁ အဿာတိ ကဒလီဇေပညာဏော။
အာဘုဇီပရိဝါရိတောတိ ဘုဇပတ္တဝနပရိက္ခိတ္တော။ သင်္ခါတောတိ ဧသော
အဂ္ဂိ အဿ ဣသိသိင်္ဂဿ ဈာနေန သင်္ခါတော ပစ္စက္ခဂတော^၂ ဇလတိ။ မညေ
နော အဂ္ဂိန္တိ အဂ္ဂိံ နော ဟာပေတိ ဇဟတိ ပရိစရတိတိ မညာမိ။

အမစ္စာပိ ဗောဓိသတ္တဿ အရညံ ပဝိဋ္ဌဝေလာယ အဿမံ ပရိဝါရေတွာ
အာရက္ခံ ဌပေတွာ ရာဇမိတရံ ဣသိဝေသံ ဂါဟာပေတွာ သုဝဏ္ဏစီရကေန
နိဝါသနပါရူပနံ ကတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာရိတွာ တန္တုဗဒ္ဓိံ စိတ္တ-
ဂေဏ္ဍုကံ ဂါဟာပေတွာ အဿမပဒံ ပေသေတွာ သယံ ဗဟိ ရက္ခန္ဓာ
အဋ္ဌံသု။ သာ တေန ဂေဏ္ဍုကေန ကိဋ္ဌန္တိ စင်္ဂမကောဋိယံ ဩတရိ။ တသ္မိံ
ခဏေ ဣသိသိင်္ဂါ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ပါသာဏဖလကေ နိသိန္ဓော ဟောတိ။
သော တံ အာဂစ္ဆန္တိံ ဒိသွာ ဘိတတသိတော ဥဋ္ဌာယ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ

အဋ္ဌာသိ။ သာဝိဿ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရံ ဂန္ဓာ ကိဋ္ဌိယေဝ။ သတ္တာ တဉ္စ
တတော ဥတ္တရိ စ အတ္ထံ ပကာသေန္တော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၇။ “တဉ္စ ဒိသ္မာန အာယန္တိ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလံ။
ဣသိသိင်္ဂါ ပါဝိသိ ဘိတော၊ အဿမံ ပဏ္ဏဆာဒနံ။

၈။ အဿမဿ စ သာ ဒ္ဓါရေ၊ ဂေဏ္ဍုကေန’ဿ ကိဋ္ဌတိ။
ဝိဒံသယန္တိ အင်္ဂါနိ၊ ဂုယံ ပကာသိတာနိ စ။

၉။ တဉ္စ ဒိသ္မာန ကိဋ္ဌန္တိ၊ ပဏ္ဏသာလဂတော ဇဋ္ဌိ။
အဿမာ နိက္ခမိတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟ္မိ”တိ။

တတ္ထ ဂေဏ္ဍုကေန’ဿာတိ အဿ ဣသိသိင်္ဂဿ အဿမဒ္ဓါရေ ဂေဏ္ဍု-
ကေန ကိဋ္ဌတိ။ ဝိဒံသယန္တိတိ ဒဿေန္တိ။ ဂုယံ ပကာသိတာနိ စာတိ ဂုယဉ္စ
ရဟဿင်္ဂံ ပကာသိတာနိ စ ပါကဋ္ဌာနိ မုခဟတ္ထာဒိနိ။ အဗြဟ္မိတိ သော ကိရ
ပဏ္ဏသာလာယ ဌတွာ စိန္တေသိ “သစာယံ ယက္ခော ဘဝေယျ၊ ပဏ္ဏသာလံ
ပဝိသိတွာ မံ” မုရုမုရာပေတွာ ခါဒေယျ၊ နာယံ ယက္ခော၊ တာပသော
ဘဝိဿတိ”တိ အဿမာ နိက္ခမိတွာ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁၀။ “အန္တော ကော နာမ သော ရုက္ခော၊ ယဿ တေ’ဝံဂတံ ဖလံ။
ဒူရေပိ ခိတ္တံ ပစ္စေတိ၊ န တံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ ယဿ တေ’ဝံဂတံ ဖလန္တိ ယဿ တဝ ရုက္ခဿ ဧဝံဂတိကံ မနော-
ရမံ ဖလံ။ ကော နာမ သော ရုက္ခောတိ စိတြဂေဏ္ဍုကဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ
“ရုက္ခဖလေန တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ မညမာနော ဧဝံ ပုစ္ဆတိ။

အထဿ သာ ရုက္ခံ အာစိက္ခန္တိ ဂါထမာဟ—

၁၁။ “အဿမဿ မမ ဗြဟ္မေ၊ သမီပေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ဗဟဝေါ တာဒိသာ ရုက္ခာ၊ ယဿ တေ’ဝံဂတံ ဖလံ။
ဒူရေပိ ခိတ္တံ ပစ္စေတိ၊ န မံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ သမီပေ ဂန္ဓမာဒနေတိ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ မမ အဿမဿ သမီပေ။
ယဿ တေ’ဝံဂတန္တိ ယဿ ဧဝံဂတံ၊ တ-ကာရော ဗျဉ္ဇနသန္တိကရောတိ။

ဣတိ သာ မုသာဝါဒံ အဘာသိ။ ဣတရောပိ သဒ္ဓဟိတွာ “တာပသော ဧသော”တိ သညာယ ပဋိသန္ဓာရံ ကရောန္တော ဂါထမာဟ—

၁၂။ “ဧတူ ဘဝံ အဿမိ”မံ အဒေတု၊
ပဇ္ဇေ ဘက္ခန္ဓ ပဋိစ္စ ဒမ္မိ။
ဣဒမာသနံ အတြ ဘဝံ နိသီဒတု၊
ဣတော ဘဝံ မူလဖလာနိ ဘုဉ္ဇတူ”တိ။

တတ္ထ အဿမိ’မန္တိ အဿမိဣမံ ဘဝံ ပဝိသတု။ အဒေတူတိ ယထာသန္တိဟိတံ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇတု။ ပဇ္ဇန္တိ ပါဒဗ္ဗန္ဓနံ။ ဘက္ခန္တိ မဓုရဖလာဖလံ။ ပဋိစ္စာတိ ပဋိဂ္ဂဏှ။ ဣဒမာသနန္တိ ပဝိဋ္ဌကာလေ ဧဝမာဟ။

တဿာ’ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ ကဋ္ဌတ္ထရဏေ နိသီဒန္တိယာ သုဝဏ္ဏ-
စီရကေ ဒွိဓာ ဂတေ သရီရံ အပ္ပဋိစ္စန္တံ အဟောသိ။ တာပသော မာတုဂါမ-
သရီရဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ တံ ဒိသွာ “ဝဏော ဧသော”တိ သညာယ ဧဝမာဟ—

၁၃။ “ကို” တေ ဣဒံ ဦရုနမန္တရသ္မိံ၊
သုပိစ္ဆိတံ ကဏှရိဝပ္ပကာသတိ။
အက္ခာဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊
ကောသေ နု တေ ဥတ္တမင်္ဂံ ပဝိဋ္ဌ”န္တိ။

တတ္ထ သုပိစ္ဆိတန္တိ ဒိန္တံ ဦရုနံ သမာဂမကာလေ သုဖုသိတံ သိပ္ပိပုဋ္ဌမုခ-
သဏ္ဌာနံ။ သုဘလက္ခဏေန ဟိ အသမန္နာဂတာယ တံ ဌာနံ အာဝါဠာဓာတုကံ
ဟောတိ၊ သမန္နာဂတာယ အပ္ပန္နတံ သိပ္ပိပုဋ္ဌမုခသဏ္ဌာနံ။ ကဏှရိဝပ္ပကာ-
သတိတိ ဥဘောသု ပသေသု ကာဠကံ ဝိယ ခါယတိ။ ကောသေ နု တေ
ဥတ္တမင်္ဂံ ပဝိဋ္ဌန္တိ တဝ ဥတ္တမင်္ဂံ လိင်္ဂသဏ္ဌာနံ န ပညာယတိ၊ ကိံ နု တံ
တဝ သရီရသင်္ခါတေ ကောသေ ပဝိဋ္ဌန္တိ ပုစ္ဆတိ။

အထ နံ သာ ဝဉ္ဇယန္တိ ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၄။ “အဟံ ဝနေ မူလဖလေသနံ စရံ၊
အာသာဒယိံ အစ္စံ သုဗောရရူပံ။
သော မံ ပတိတွာ သဟသာ’ဇ္ဈပတ္တော၊
ပနုဇ္ဇေ မံ အဗ္ဗဟိ ဥတ္တမင်္ဂံ။

၁၅။ သွာယံ ဝဏော ခဇ္ဇတိ ကဏ္ဍုဝါယတိ၊
 သဗ္ဗန္ဓ ကာလံ န လဘာမိ သာတံ။
 ပဟော ဘဝံ ကဏ္ဍုမိမံ ဝိနေတုံ၊
 ကုရုတံ ဘဝံ ယာစိတော ဗြာဟ္မဏတ္ထ”န္တိ။

တတ္ထ အာသာဒယိန္တိ ခဇ္ဇေသိ။ အာဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ လေဉ္စနာ ပဟရိန္တိ အတ္ထော။ ပတိတွာတိ ဥပဓာဝိတွာ။ သဟသာ၊ ဧပုတ္တောတိ မမံ သဟသာ အဇ္ဈပ္ပတ္တော သမ္ပတ္တော။ ပနဇ္ဇာတိ အထ မံ ပါတေတွာ။ အပ္ပဟိတိ မုခေန မမ ဥတ္တမင်္ဂ လုဉ္ဇိတွာ ပက္ကာမိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝဏော ဇာတော။ သွာယန္တိ သော အယံ တတော ပဋ္ဌာယ မယံ ဝဏော ခဇ္ဇတိ စေဝ ကဏ္ဍုဝဉ္ဇ ကရေတိ၊ တပ္ပစ္စယာ သာဟံ သဗ္ဗကာလံ ကာယိကစေတသိက- သုခံ န လဘာမိ။ ပဟောတိ ပဟု သမတ္ထော။ ဗြာဟ္မဏတ္ထန္တိ ဘဝံ မယာ ယာစိတော ဣမံ ဗြာဟ္မဏဿ အတ္ထံ ကရေတု၊ ဣဒံ မေ ဒုက္ခံ ဟရာဟိတိ ဝဒတိ။

သော တဿာ မုသာဝါဒံ “သဘာဝေါ”တိ သဒ္ဓဟိတွာ “သစေ တေ ဧဝံ သုခံ ဟောတိ၊ ကရိယာမီ”တိ တံ ပဒေသံ ဩလောကေတွာ အနန္တရံ ဂါထ- မာဟ—

၁၆။ “ဂန္တိရူပေါ တေ ဝဏော သလောဟိတော၊
 အပူတိကော ဝဏဂန္ဓော မဟာ စ။
 ကရေမိ တေ ကိဉ္စိ ကသာယယောဂံ၊
 ယထာ ဘဝံ ပရမသုခီ ဘဝေယျာ”တိ။

တတ္ထ သလောဟိတောတိ ရတ္တောဘာသော။ အပူတိကောတိ ပူတိမံသ- ရဟိတော။ ဝဏဂန္ဓောတိ^၁ ထောက် ဒုဂ္ဂန္ဓော။ ကသာယယောဂန္တိ အဟံ ကေစိ ရုက္ခကသာယေ ဂဟေတွာ တဝ ဧကံ ကသာယယောဂံ ကရေမိတိ။

တတော နိဋ္ဌိနိကာ ဂါထမာဟ—

၁၇။ “န မန္တယောဂါ န ကသာယယောဂါ၊
 န ဩသဓာ ဗြဟ္မစာရိ ကမန္တိ။
 ယံ တေ မုဒု တေန^၂ ဝိနေဟိ ကဏ္ဍု၊
 ယထာ အဟံ ပရမသုခီ ဘဝေယျာ”န္တိ။

တတ္ထ ကမံန္တိတိ ဘော ဗြဟ္မစာရိ ဣမသ္မိံ မမ ဝဏေ နေဝ မန္တယောဂါ၊ န ကဿယယောဂါ၊ န ပုပ္ဖဖလာဒိနိ ဩသဓာနိ ကမန္တိ၊ အနေကဝါရံ ကတေ-
ဟိပိ တေဟိ တေဿ ဖာသုကဘာဝေါ န ဘူတပုဗ္ဗော။ ယံ ပန တေ ဧတံ
မုဒု အင်္ဂဇာတံ၊ တေန သဋ္ဌိယမာနဿေဝ တဿ ကဏ္ဍု န ဟောတိ၊ တဿ
တေန ဝိနေဟိ ကဏ္ဍုန္တိ။

သော “သစ္စံ ဧသော ဘဏတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ “မေထုနသံသဂ္ဂေန သီလံ
ဘိဇ္ဇတိ၊ ဖျာနံ အန္တရဓာယတိ”တိ အဇာနန္တော မာတုဂါမဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ
မေထုနဓမ္မဿ စ အဇာနနဘာဝေန “ဘေသဇ္ဇ”န္တိ ဝဒန္တိယာ တာယ မေထုနံ
ပဋိသေဝိ။ တာဝဒေဝဿ သီလံ ဘိဇ္ဇိ၊ ဖျာနံ ပရိဟာယိ။ သော ဒွေ
တယော ဝါရေ သံသဂ္ဂံ ကတွာ ကိလန္တော ဟုတွာ နိက္ခမိတွာ သရံ ဩရုယု
နတွာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထော အာဂန္တော ပဏ္ဏသာလာယံ နိသီဒိတွာ ပုနပိ တံ
“တာပသော”တိ မညမာနော ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၁၈။ “ဣတော န ဘောတော ကတမေန အဿမော၊
ကစ္စိ ဘဝံ အဘိရမသိ အရညေ။
ကစ္စိ န တေ မူလဖလံ ပဟူတံ၊
ကစ္စိ ဘဝန္တံ န ဝိဟိံသန္တိ ဝါဋ္ဌာ”တိ။

တတ္ထ ကတမေနာတိ ဣတော ကတမေန ဒိသာဘာဂေန ဘောတော
အဿမော။ ဘဝန္တိ အာလပနမေတံ။

တတော နိဋ္ဌိနိကာ စတဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၉။ “ဣတော ဥဇုံ ဥတ္တရာယံ ဒိသာယံ၊
ခေမာ နဒီ ဟိမဝတာ ပဘာဝိ။
တဿာ တီရေ အဿမော မယု ရမ္မော၊
အဟော ဘဝံ အဿမံ မယုံ ပဿေ။

၂၀။ အမ္မာ စ သာလာ တိလကာ စ ဇမ္ဗုယော၊
ဥဒ္ဒါလကာ ပါဠိလိယော စ ဖုလ္လာ။
သမန္တတော ကိမ္ဗရိသာဘိဂီတံ၊
အဟော ဘဝံ အဿမံ မယုံ ပဿေ။

၂၁။ တာလာ စ မူလာ စ ဖလာ စ မေ'တ္ထ၊
 ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓေန ဥပေတရူပံ။
 တံ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတရူပံ၊
 အဟော ဘဝံ အဿမံ မယံ ပဿေ။

၂၂။ ဖလာ စ မူလာ စ ပဟူတမေ'တ္ထ၊
 ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓေန ရသေနပေတာ။
 အာယန္တိ စ လုဒ္ဒကာ တံ ပဒေသံ၊
 မာ မေ တတော မူလဖလံ အဟာသု'န္တိ။

တတ္ထ ဥတ္တရာယန္တိ ဥတ္တရာယ။ ခေမာတိ ဧဝံနာမိကာ နဒီ။ ဟိမဝတာ ပဘာဂီတိ ဟိမဝန္တတော ပဝတ္တတိ။ အဟောတိ ပတ္တနတ္ထေ နိပါတော။ ဥဒ္ဓါလကာတိ ဝါတဿာတကာ။ ကိဗ္ဗုရိသာဘိဂီတန္တိ သမန္တတော ပရိဝါရေတွာ မရုဿဒ္ဓေန ဂါယန္တေဟိ ကိဗ္ဗုရိသေဟိ အဘိဂီတံ။ တာလာ စ မူလာ စ ဖလာ စ မေ'တ္တာတိ ဧတ္ထ မမ အဿမေ ပါသာဒိကာ တာလရက္ခာ စ တေသညေဝ ဝဏ္ဏဂန္ဓာဒိသမ္ပန္နာ ကန္ဓသင်္ဂါတာ မူလာ စ ဖလာ စ။ ပဟူတမေ'တ္တာတိ နာနာရက္ခဖလာ စ ရက္ခဝလ္လိမူလာ စ ပဟူတာ ဧတ္ထ။ မာ မေ တတောတိ တံ မမ အဿမပဒံ သမ္ပဟုလာ လုဒ္ဒကာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မယာ စေတ္ထ အာဟရိတွာ ဌပိတံ ဗဟု မရုဿမူလဖလာဖလံ အတ္ထိ၊ တေ မယိ စိရာယန္တေ မူလဖလာဖလံ ဟရေယျုံ။ တေ တတော မမ မူလဖလာဖလံ မာ ဟရိ'သု၊ တသ္မာ သစေပိ မယာ သဒ္ဓိံ အာဂန္တုကာမော၊ ဧဟိ၊ နော စေ၊ အဟံ ဂမိဿာမီတိ အာဟ။

တံ သုတွာ တာပသော ယာဝ ပိတု အာဂမနာ အဓိဝါသာပေတုံ ဂါထမာဟ—

၂၃။ “ပိတာ မမံ မူလဖလေသနံ ဂတော၊
 ဣဒါနိ အာဂစ္ဆတိ သာယကာလေ။
 ဥဘောဝ ဂစ္ဆာမသေ အဿမံ တံ၊
 ယာဝ ပိတာ မူလဖလတော ဧတူ”တိ။

တတ္ထ ဥဘောဝ ဂစ္ဆာမသေတိ မမ ပိတု အာရောစေတွာ ဥဘောဝ ဂမိဿာမ။

တတော သာ စိန္တေသိ “အယံ တာဝ အရညေဝ ဝနိတဘာဝေန မမ ဣတ္ထိဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ပိတာ ပနဿ မံ ဒိသ္မာဝ ဇာနိတွာ ‘တွံ ဣဓ ကိံ ကရောသိ’တိ ကာဇကောဋိယာ ပဟရိတွာ သိသမ္ပိ မေ ဘိန္တေယျ၊ တသ္မိံ အနာဂတေယေဝ မယာ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ အာဂမနကမ္ပမ္ပိ မေ နိဋ္ဌိတ”န္တိ။ သာ တဿ အာဂမနူပါယံ အာစိက္ခန္တိ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၄။ “အညေ ဗဟူ ဣသယော သာဓုရူပါ၊
ရာဇိသယော အနုမဂ္ဂေ ဝသန္တိ။
တေယေဝ ပုစ္ဆေသိ မမံဿမံ တံ၊
တေ တံ နယိဿန္တိ မမံ သကာသေ”တိ။

တတ္ထ ရာဇိသယောတိ သမ္ပ မယာ န သက္ကာ စိရာယိတုံ၊ အညေ ပန သာဓုသဘာဝါ ရာဇိသယော စ ပြာဟ္မဏိသယော စ အနုမဂ္ဂေ မမ အဿမ-
မဂ္ဂပဿေ ဝသန္တိ၊ အဟံ တေသံ အာစိက္ခိတွာ ဂမိဿာမိ၊ တွံ တေ ပုစ္ဆေယျာသိ၊ တေ တံ မမ သန္တိကံ နယိဿန္တိတိ။

ဧဝံ သာ အတ္တနော ပလာယနူပါယံ ကတွာ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခမိတွာ တံ ဩလောကေန္တမေဝ “တွံ နိဝတ္တာ”တိ ဝတွာ အာဂမနမဂ္ဂေနဝ အမစ္စာနံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တေတံ ဂဟေတွာ ခန္ဓာဝါရံ ဂန္တာ အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသိံ ပါပုဏိံသု။ သက္ကာပိ တံ ဒိဝသမေဝ တုသိတွာ သကလရဋ္ဌေ ဒေဝံ ဝဿာပေသိ၊ တတော သုဘိက္ခံ ဇနပဒံ အဟောသိ။ ဣသိသိဂံတာပသဿပိ တာယ ပက္ကန္တမတ္တာယ ဧဝ ကာယေ ညာဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ကမ္ပန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ဝါကစီရံ ပါရုပိတွာ သောစန္တော နိပဇ္ဇိ။ ဗောဓိသက္ကော သာယံ အာဂန္တာ ပုတ္တံ အပဿန္တော “ကဟံ န ခေါ ဂတော”တိ ကာဇိ ဩတာရေတွာ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ တံ နိပန္နကံ ဒိသ္မာ “တာတ ကိံ ကရောသိ”တိ ပိဋ္ဌိံ ပရိမဇ္ဇန္တော တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၅။ “န တေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္နာနိ၊ န တေ ဥဒကမာဘတံ။
အဂ္ဂိပိ တေ န ဟာပိတော၊ ကိံ န မန္တောဝ ဈာယသိ။

၂၆။ ဘိန္နာနိ ကဋ္ဌာနိ ဟုတော စ အဂ္ဂိ၊
တပနိပိ တေ သမိတာ မြဟ္မစာရီ။
ဝိဋ္ဌဉ္စ မယံ ဥဒကဉ္စ ဟောတိ၊
ရမသိ တုဝံ မြဟ္မဘူတော ပုရတ္တာ။

၂၇။ အဘိန္နကဋ္ဌောသိ အနာဘတောဒကော၊

အဟာပိတဂ္ဂိသိ အသိဒ္ဓဘောဇနော။

န မေ တုဝံ အာလပသီ မမ'ဇ္ဇ၊

နဋ္ဌံ န ကိံ စေတသိကံဉ္စ ဒုက္ခ'န္တိ။

တတ္ထ ဘိန္နာနီတိ အရညတော ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ န ဟာပိတောတိ န ဇလိတော။
ဘိန္နာနီတိ ပုဗ္ဗေ တယာ မမာဂမနဝေလာယ ကဋ္ဌာနိ ဥဒ္ဓဋ္ဌာနေဝ ဟောန္တိ။
ဟုတော စ အဂ္ဂိတိ အဂ္ဂိ စ ဟုတော ဟောတိ။ တပနီတိ ဝိသိဗ္ဗနအဂ္ဂိသင်္ခါတာ
တပနီပိ တေ သမိတာဝ သယမေဝ သံဝိဒဟိတာဝ ဟောတိ။ ဝိဋ္ဌန္တိ မမ
အာသနတ္ထာယ ဝိဋ္ဌဉ္စ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဥဒကဉ္စာတိ ပါဒဓောဝနဥဒကမ္ပိ
ဥပဋ္ဌာပိတမေဝ ဟောတိ။ ဗြဟ္မဉ္စာတောတိ တုဝမ္ပိ ဣတော ပုရတ္ထာ သေဋ္ဌ-
ဘူတော ဣမသ္မိံ အဿမေ အဘိရမသိ။ အဘိန္နကဋ္ဌောသိတိ သော ဒါနိ အဇ္ဇ
အနုဒ္ဓဋ္ဌကဋ္ဌောသိ။ အသိဒ္ဓဘောဇနောတိ န တေ ကိဉ္စိ အမှာကံ ကန္တမူလံ
ဝါ ပဏ္ဏံ ဝါ သေဒိတံ။ မမ'ဇ္ဇာတိ မမ ပုတ္တ အဇ္ဇ န မေ'တံ အာလပသီ။
နဋ္ဌံ န ကိန္တိ ကိံ န တေ နဋ္ဌံ ဝါ ကိံ စေတသိကံ ဝါ ဒုက္ခံ၊ အက္ခာဟိ မေ
နိပန္နကာရဏန္တိ ပုစ္ဆတိ။

သော ပိတု ဝစနံ သုတွာ တံ ကာရဏံ ကထေန္တော အာဟ—

၂၈။ “ဣဓာဂမာ ဇဋ္ဌိလော ဗြဟ္မစာရိ၊

သုဒဿနေယျော သုတနူ ပိနေတိ။

နေဝါတိဒိဿော န ပနာတိရဿော၊

သုကဏ္ဍကဏ္ဍန္တဒနေဟိ ဘောတော။

၂၉။ အမဿုဇာတော အပုရာဏဝဏ္ဏိ၊

အာဓာရရူပဉ္စ ပနဿ ကဏ္ဏေ။

ဒွေ ယမာ ဂဏ္ဍာ ဥရေ သုဇာတာ၊

သုဝဏ္ဏတိန္ဒြကနိဘာ ပဘဿရာ။

၃၀။ မုခဉ္စ တဿ ဘုသဒဿနေယျံ၊

ကဏ္ဏေသု လမ္ဗန္တိ စ ကုဉ္စိတဂ္ဂါ။

တေ ဇောတရေ စရတော မာဏဝဿ၊

သုတ္တဉ္စ ယံ သံယမနံ ဇဋ္ဌာနံ။

၃၁။ အညှာ စ တဿ သံယမာနိ စတဿော၊
 နီလာ ပီတာ လောဟိတိကာ စ သေတာ။
 တာ ပိသရေ စရတော မာဏဝဿ၊
 တိရိဋ္ဌသဃံာရိဝ ပါဝုသမ္ပိ။

၃၂။ န မိခလံ မုဉ္ဇမယံ ဓာရေတိ၊
 န သန္တရေ နော ပန ပဗ္ဗဇဿ။
 တာ ဇောတရေ ဇသနန္တရေ ပိလဂ္ဂါ၊
 သတေရတာ ပိဇ္ဇရိဝန္တလိက္ခေ။

၃၃။ အဒီလကာနိ စ အဝဏ္ဏကာနိ၊
 ဟေဋ္ဌာ နဘျာ ကဋ္ဌိသမောဟိတာနိ။
 အသဋ္ဌိတာ နိစ္စကီဠိ ကရောန္တိ၊
 ဟံ တာတ ကိရုက္ခဗလာနိ တာနိ။

၃၄။ ဇဋ္ဌာ စ တဿ ဘုသဒဿနေယျာ၊
 ပရောသတံ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ သုဂန္ဓာ။
 ဒွေဓာ သိရော သာရံ ပိဘတ္တရူပေါ၊
 အဟော န ခေါ မယျ တထာ ဇဋ္ဌာဿု။

၃၅။ ယဒါ စ သော ပကိရတိ တာ ဇဋ္ဌာယော၊
 ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓေန ဥပေတရူပါ။
 နီလုပ္ပလံ ဝါတသမေရိတံဝ၊
 တထေဝ သံဝါတိ ပန'ဿမော အယံ။

၃၆။ ပင်္ကော စ တဿ ဘုသဒဿနေယျော၊
 နေတာဒိသော ယာဒိသော မယျံ ကာယေ။
 သော ဝါယတိ ဧရိတော မာလုတေန၊
 ဝနံ ယထာ အဂ္ဂဂိမ္ပေ သုဖုလ္လံ။

၃၇။ နိဟန္တိ သော ရုက္ခဗလံ ပထဗျာ၊
 သုစိတ္တရူပံ ရုစိရံ ဒဿနေယျံ။
 ဒိတ္တဉ္စ တဿ ပုနရေတိ ဟတ္ထံ၊
 ဟံ တာတ ကိရုက္ခဗလံ န ခေါ တံ။

- ၃၈။ ဒန္တာ စ တဿ ဘုသဒဿနေယျာ၊
 သုဒ္ဓါ သမာ သင်္ခဝရူပပန္နာ။
 မနော ပဿာဒေန္တိ ဝိဝရိယမာနာ၊
 န ဟိ နူန သော သာကမခါဒိ တေဟိ။
- ၃၉။ အကက္ကသံ အဂ္ဂဋ္ဌိတံ မဟံ မုဒုံ၊
 ဥဇုံ အနုဒ္ဓတံ အစပလမဿ ဘာသိတံ။
 ရုဒံ မနုညံ ကရဝိကသုဿရုံ၊
 ဟဒယင်္ဂမံ ရဗ္ဗယတေဝ မေ မနော။
- ၄၀။ ဗိန္ဒုဿရော နာတိဝိသဋ္ဌဝါကျော၊
 န နူန သဇ္ဈာယမတိပ္ပယုတ္တော။
 ဣစ္ဆာမိ ဘော တံ ပုနဒေဝ ဒဋ္ဌုံ၊
 မိတ္တော ဟိ မေ မာဏဝေါဟု ပုရတ္တာ။
- ၄၁။ သုသန္တိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိမဋ္ဌိမံ ဝဏံ၊
 ပုထု သုဇာတံ ခရပတ္တသန္တိဘံ။
 တေနော မံ ဥတ္တရိယာန မာဏဝေါ၊
 ဝိဝရိတံ^၁ ဦရုံ ဇဿနေန ပိဋ္ဌယိ။
- ၄၂။ တပန္နိ အာဘန္တိ ဝိရောစရေ စ၊
 သတေရတာ ဝိဇ္ဇုရိဝ'န္တလိက္ခေ။
 ဗာဟာ မုဒူ အဉ္ဇနလောမသာဒိသာ၊
 ဝိစိတြဝဋ္ဋုလိကာ'ဿ သောဘရေ။
- ၄၃။ အကက္ကသင်္ဂေါ န စ ဒီဃလောမော၊
 နခါ'ဿ ဒီဃာ အပိ လောဟိတဂ္ဂါ။
 မုဒူဟိ ဗာဟာဟိ ပလိဿဇန္တော၊
 ကလျာဏရူပေါ ရမယံ^၂ ဥပဋ္ဌဟိ။
- ၄၄။ ဒုမဿ တူလူပနိဘာ ပဘဿရာ၊
 သုဝဏ္ဏကမ္မုတလဝဋ္ဋသုစ္ဆဝိ။
 ဟတ္တာ မုဒူ တေဟိ မံ သမ္မုသိတွာ၊
 ဣတော ဂတော တေန မံ ဒဟန္တိ တာတ။

- ၄၅။ န နှန သော ခါရိဝိဓံ အဟာသိ၊
 န နှန သော ကဋ္ဌာနိ သယံ အဘဉ္ဇိ။
 န နှန သော ဟန္တိ ဒုမေ ကုဋ္ဌာရိယာ၊
 န ဟိဿ ဟတ္ထေသု ဝိလာနိ အတ္ထိ။
- ၄၆။ အစ္ဆော စ ခေါ တဿ ဝဏံ အကာသိ၊
 သော မံဗြိဝိ ‘သုခိတံ မံ ကရောဟိ’။
 တာဟံ ကရိံ တေန မမာသိ သောချံ၊
 သော စဗြိဝိ ‘သုခိတောသ္မိ’တိ ဗြဟ္မေ။
- ၄၇။ အယဉ္ဇ တေ မာလုဝပဏ္ဏသန္တတာ၊
 ဝိကိဏ္ဏရူပါဝ မယာ စ တေန စ။
 ကိလန္တရူပါ ဥဒကေ ရမိတွာ၊
 ပုနပ္ပုနံ ပဏ္ဏကုဋ္ဌိံ ဝဇာမ။
- ၄၈။ န မ’ဇ္ဇ မန္တာ ပဋိဘန္တိ တာတ၊
 န အဂ္ဂိဟုတ္တံ နပိ ယညတန္တိ^၁။
 န စာပိ တေ မူလဖလာနိ ဘုဉ္ဇေ၊
 ယာဝ န ပဿာမိ တံ ဗြဟ္မစာရိံ။
- ၄၉။ အဒ္ဓါ ပဇာနာသိ တုဝမ္ပိ တာတ၊
 ယဿံ ဒိသံ ဝသတေ ဗြဟ္မစာရိ။
 တံ မံ ဒိသံ ပါပယ တာတ ဒိပ္ပံ၊
 မာ တေ အဟံ အမရိ’မဿမမ္ပိ။
- ၅၀။ ဝိစိတြဖုလ္လံ ဟိ ဝနံ သုတံ မယာ၊
 ဒိဇာဘိယုဋ္ဌံ ဒိဇသဃံသေဝိတံ။
 တံ မံ ဝနံ ပါပယ တာတ ဒိပ္ပံ၊
 ပုရာ တေ ပါဏံ ဝိဇဟာမိ အဿမေ”တိ။

တတ္ထ ဣဓာဂမာတိ တာတ ဣမံ အဿမပဒံ အာဂတော။ သုဒဿနေ-
 ယျောတိ သုဋ္ဌ၊ ဒဿနေယျော။ သုတနူတိ သုဋ္ဌ၊ တနုကော နာတိကိသော

နာတိထူလော။ ဝိနေတိတိ အတ္တနော သရိရပ္ပဘာယ အဿမပဒံ ဧကော-
ဘာသံ ဝိယ ဝိနေတိ ပူရေတိ။ သုကဏ္ဍကဏ္ဍန္တဒနေဟိ ဘောတောတိ
တာတ တဿ ဘောတော သုကဏ္ဍဟိ ကဏ္ဍန္တဒနေဟိ ဘမရဝဏ္ဏေဟိ
ကေသေဟိ သုကဏ္ဍသိသံ သုမဇ္ဇိတမဏိမယံ ဝိယ ခါယတိ။ အမဿုဇာတောတိ
န တာဝဿ မဿု ဇာယတိ၊ တရုဏောယေဝ။ အပူရာဏဝဏ္ဏိတိ အစိရပဗ္ဗဇိ-
တော။ အာဓာရုပဉ္စ ပနဿ ကဏ္ဍောတိ ကဏ္ဍေ စ ပနဿ အမှာကံ ဘိက္ခာ-
ဘာဇနဋ္ဌပနံ ပတ္တာဓာရသဒိသံ ပိဋန္တနံ အတ္ထိတိ မုတ္တာဟာရံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။
ဂဏ္ဍာတိ ထနေ သန္ဓာယာဟ။ ဥရေ သုဇာတောတိ ဥရမ္ပိ သုဇာတော။
“ဥရတော”တိပိ ပါဌော။ ပဘဿရာတိ ပဘာသမ္ပန္နာ။ “ပဘာသရေ”တိပိ
ပါဌော၊ ဩဘာသန္တိတိ အတ္ထော။

ဘုသဒဿနေယုန္တိ အတိဝိယ ဒဿနိယံ။ ဣဉ္စိတဂ္ဂါတိ သိဟကုဏ္ဍလံ
သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သုတ္တဉ္စာတိ ယံ တဿ ဇဉ္ဇာဗန္ဓနသုတ္တံ၊ တမ္ပိ ဇောတတိ
ပတံ မုဇ္ဇတိ။ “သံယမာနိ” စတဿော”တိ ဣမိနာ မဏိသုဝဏ္ဏပဝါဠရဇတ-
မယာနိ စတ္တာရိ ပိဋန္တနာနိ ဒဿေတိ။ တာ ဝိသရေတိ၊ တာနိ ပိဋန္တနာနိ
ပါဝုသမ္ပိ ပဝုဋ္ဌေ၊ ဒေဝေ တိရိဂ္ဂိသင်္ဃာ ဝိယ၊ ဝိရဝန္တိ။ မိခလန္တိ
မေခလံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဣဒံ နိဝတ္ထကဉ္စနစီရကံ သန္ဓာယာဟ။ န
သန္တရေတိ၊ န ဝါကေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ ယထာ မယံ တိဏမယံ
ဝါ ဝါကမယံ ဝါ စီရကံ ဓာရေမ၊ န တထာ သော၊ သော ပန သုဝဏ္ဏစီရကံ
ဓာရေတိတိ။ အခိလကာနိတိ အတစာနိ နိပ္ပဏ္ဍာနိ၊ ကဉ္စိသမောဟိတာနိတိ
ကဉ္စိယံ ဗဒ္ဒါနိ။ နိစ္စကိဉ္စ ကရေန္တိတိ အသဉ္စိတာနိပိ နိစ္စကာလံ ကိဉ္ဇာယန္တိ။
ဟံ တာတတိ ဟတ္တေ တာတ။ ကိံ ရုက္ခဖလာနိ တာနိတိ တာနိ တဿ
မာဏဝဿ သုတ္တာရုဋ္ဌာနိ ကဉ္စိယံ ဗဒ္ဒါနိ ကတရုက္ခဖလာနိ နာမာတိ
မဏိသင်္ဃာဉ္စိ သန္ဓာယာဟ။

ဇဉ္ဇာတိ ဇဉ္ဇာမဏ္ဍလာကာရေန ဗဒ္ဒရတနမိဿကကေသဝဉ္စိယော သန္ဓာ-
ယာဟ။ ဝေလ္လိတဂ္ဂါတိ ကုဉ္စိတဂ္ဂါ။ ဒွေဓာသိရေတိ တဿ သိသံ ဒွေဓာ
ကတွာ ဗဒ္ဒါနိ ဇဉ္ဇာနံ ဝသေန သုဋ္ဌ၊ ဝိဘတ္တရူပံ။ တထာတိ ယထာ တဿ
မာဏဝဿ ဇဉ္ဇာ၊ တထာ တုမှေဟိ မမ န ဗဒ္ဒါ၊ အဟော ဝတ မမပိ
တထာ အဿူတိ ပတ္ထေန္တော အာဟ။ ဥပေတရူပါတိ ဥပေတသဘာဝါ။

၁-သံယမာနိ (သိ)

၂-သံသရေတိ (သိ၊ သျှာ)

၃-ပါဝုသေ နဝဝဋ္ဌေ (သိ၊ ဣ)

၄-စိရိဂ္ဂိသင်္ဃာ ဝိယ (သိ၊ ဣ)

၅-န သန္တရေတိ (သိ၊ ဣ)

၆-အဝါကာနိ နိဗ္ဗသဏာနိ (သိ)၊ အကာစာနိ နိက္ခဏကာနိ (ဣ)၊ အပါကာနိ နိဗ္ဗဏာနိ (သျှာ)

ဝါတသမေရိတံဝါတိ ယထာ နာမ နီလုပ္ပလံ ဝါတေန သမိရိတံ၊ တထေဝ
အယံ ဣမသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ အဿမော သံဝါတိ။ နေတာဒိသောတိ တာတ
ယာဒိသော မမ ကာယေ ပဏော၊ နေတာဒိသော တဿ သရီရေ။ သော
ဟိ ဒဿနိယော စေဝ သုဂန္ဓော စ။ အဂ္ဂဂိဗ္ဗေတိ ဝသန္တသမယေ။

နိဟန္တိတိ ပဟရတိ။ ကိံ ရုက္ခဖလံ န ခေါ တန္တိ ကတရရုက္ခဿ န ခေါ
တံ ဖလံ။ သင်္ခဝရူပပန္နာတိ သုခောတသင်္ခပဋိဘာဂါ။ န ဟိ နူန သော
သာကမခါဒိ တေဟိတိ န နူန သော မာဏဝေါ မယံ ဝိယ တေဟိ ဒန္တေဟိ
ရုက္ခပဏ္ဏာနိ စေဝ မူလဖလာဖလာနိ စ ခါဒိ။ အမှာကံ ဟိ တာနိ ခါဒန္တာနံ
သဗလာ ပဏ္ဏဝဏ္ဏာ^၁ ဒန္တာတိ ဒီပေတိ။

အကတ္တသန္တိ တာတ တဿ ဘာသိတံ အဖရသံ အဂဋ္ဌိတံ၊ ပုနပ္ပုနံ
ဝဒန္တဿာပိ မရတတယ မုဟုံ မုခုံ၊ အပမုဿတတယ ဥဇုံ၊ အဝိက္ခိတ္တတတယ
အနုဒ္ဓဋ္ဌံ၊ ပတိဋ္ဌိတတတယ အစပလံ။ ရုဒန္တိ ဘာသမာနဿ သရသင်္ခါတံ
ရဒမ္ပိ မနောဟရံ ကရဝိကဿ ဝိယ သုဿရံ သုမရရံ။ ရဇ္ဇယတေဝါတိ မမ
မနော ရဇ္ဇတိယေဝ။ ဗိန္ဒုဿရောတိ ပိဏ္ဍိတဿရော။ မာဏဝေါဟူတိ သော
ဟိ မာဏဝေါ ပုရတ္တာ မမ မိတ္တော အဟု။

သုသန္တိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိမဋ္ဌိမံ ဝဏန္တိ တာတ တဿ မာဏဝဿ ဦရုနံ အန္တရေ ဧကံ
ဝဏံ အတ္ထိ၊ တံ သုသန္တိ သုဖုသိတံ သိပ္ပိပုဋ္ဌမုခသဒိသံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝိမဋ္ဌိ သမန္တတော
မဋ္ဌံ။ ပုဏ္ဏတိ မဟန္တံ။ သုဇာတန္တိ သုသဏ္ဌိတံ။ ခရပတ္တသန္တိဘန္တိ သုပုပ္ဖိတပဒုမ-
မကုဋ္ဌသန္တိဘံ။ ဥတ္တရိယာနာတိ ဥတ္တရိတွာ အဝတ္တရိတွာ။ ဝိဠိယိတိ ဝိဠေသိ။
တပန္တိတိ တဿ မာဏဝဿ သရီရတော နိစ္ဆရန္တာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏရံသိယော
ဇလန္တိ ဩဘာသန္တိ ဝိရောစန္တိ စ။ ဗာဟာတိ ဗာဟာပိဿ မုဒု။ အဇ္ဇနလောမ-
သာဒိသာတိ အဇ္ဇနသဒိသေဟိ လောမေဟိ သမန္တာဂတာ။ ဝိဝိတြဝဋ္ဋဂုံလိ-
ကာ'ဿ သောဘရေတိ ဟတ္ထာပိဿ ဝရလက္ခဏဝိဝိတြာဟိ ပဝါလကုံရ-
သဒိသာဟိ ဝဋ္ဋဂုံလိဟိ သမန္တာဂတာ သောဘန္တိ။

အကတ္တသင်္ဂေါတိ ကတ္ထုပိဋကဒါရဟိတအင်္ဂပစ္စင်္ဂေါ။ ရမယံ ဥပဋ္ဌဟိတိ မံ
ရမယန္တော ဥပဋ္ဌဟိ ပရိစရိ။ ဣလူပနိဘာတိ မုဒုဘာဝဿ ဥပမာ။ သုဝဏ္ဏ-
ကမ္မုတလဝဋ္ဋသုန္တိတိ သုဝဏ္ဏမယံ အာဒါသတလံ ဝိယ ဝဋ္ဋော စ သုန္တိဝိ စ၊
ပရိမဏ္ဍလတလာ စေဝ သုန္တရုန္တိဝိ စာတိ အတ္တော။ သမ္ပုသိတွာတိ သုဋ္ဌု
ဖုသိတွာ အတ္တနော ဟတ္ထသမ္ပဿံ မမ သရီရေ ဖရာပေတွာ။ ဣတော ဂတောတိ

မမ ဩလောကေန္တဿေဝ ဣတော ဂတော။ တေန မံ ဒဟန္တိတိ တေန တဿ ဟတ္ထသမ္ပဿေန ဣဒါနိ မံ ဒဟန္တိ။ တထာ ဟိ တဿ ဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ မမ သရီရေ ဥာဟော ဥဋ္ဌိတော၊ တေနမှိ ဒေါမနဿပုတ္တော နိပဇ္ဇောတိ။

န နူန သော ခါရိဝိဇ္ဇန္တိ တာတ နူန သော မာဏဝေါ န ခါရိဘာရံ ဥက္ခိ-
ပိတွာ ဝိစရိ။ ဝိလာနိတိ ကိလာနိ^၁၊ “အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ သောချန္တိ သုခံ။
မာလုဝပဏ္ဏသန္တတာ ဝိကိဏ္ဍရူပါဝါတိ တာတ အယံ တဝ မာလုဝပဏ္ဏ-
သန္တတာ အဇ္ဇ မယာ စ တေန စ အညမညံ ပရာမသနာလိင်္ဂနဝသေန
ပရိဝတ္တန္တေဟိ ဝိကိဏ္ဍာ ဝိယ အာကုလဗျာကုလာ ဇာတော။ ပုနပ္ပုနံ ပဏ္ဏကုဋိ^၂
ဇာမာတိ တာတ အဟဉ္စ သော စ အဘိရမိတွာ ကိလန္တရူပါ ပဏ္ဏ-
သာလတော နိက္ခမိတွာ ဥဒကံ ပဝိသိတွာ ရမိတွာ ဝိဂတဒရထာ ပုနပ္ပုနံ
ဣမမေဝ ကုဋိ^၃ ပဝိသာမာတိ ဝဒတိ။

န မ'ဇ္ဇ မန္တာတိ အဇ္ဇ မမ တဿ ဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ နေဝ မန္တာ
ပဋိဘန္တိ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ န ရုစ္စန္တိ။ န အဂ္ဂိဟုတ္တံ နပိ ယညတန္တန္တိ^၂ မဟာဗြဟ္မာနော
အာရာဓနတ္ထာယ ကတ္တဗ္ဗဟောမဝိရူပနာဒိယညကိရိယာပိ^၃ မေ န ပဋိဘာတိ န
ဥပဋ္ဌာတိ န ရုစ္စတိ။ န စာပိ တေတိ တယာ အာဘတမူလဖလာဖလာနိပိ န
ဘုဉ္ဇာမိ။ ယသံ ဒိသန္တိ ယသံ ဒိသာယံ။ ဝနန္တိ တဿ မာဏဝဿ အဿမံ
ပရိဝါရေတွာ ဌိတဝနန္တိ။

တဿေဝံ ဝိလပန္တဿ တံ ဝိလာပံ သုတွာ မဟာသတ္တော “ကောယ
ဣတ္ထိယာ ဣမဿ သီလံ ဘိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ တံ ဩဝဒန္တော ဆ
ဂါထာယော အဘာသိ—

၅၁။ “ဣမသ္မာ'ဟံ ဇောတိရသေ ဝနမှိ၊
ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝစ္ဆရသဃ်သေဝိတေ။
ဣသိနမာဝါသေ သနန္တနမှိ၊
နေတာဒိသံ အရတိ' ပါပုဏေထ။

၅၂။ ဘဝန္တိ မိတ္တာနိ အထော န ဟောန္တိ၊
ဉ္ဇတိသု မိတ္တေသု ကရေန္တိ ပေမံ။
အယဉ္စ ဇမ္ဗော ကိဿ ဝါ နိဝိဌော၊
ယော နေဝ ဇာနာတိ 'ကုတောမှိ အာဂတော'။

၁-ဒိဋ္ဌာနိတိ ဝိဏာနိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-ယညတန္တန္တိ (သိ)၊ ယည တကြာတိ (သျာ၊ ဣ)

၃-ကတ္တဗ္ဗံ ဟဗျရူမာဒိယညကိရိယာပိ (ဣ)

၅၃။ သံဝါသေန ဟိ မိတ္တာနိ၊ သန္ဓိယန္တိ ပုနပ္ပုနံ။
သွေ'ဝ မိတ္တော အသံဂန္တု၊ အသံဝါသေန ဇီရတိ။

၅၄။ သစေ တုဝံ ဒက္ခသိ မြဟ္မစာရိ၊
သစေ တုဝံ သလ္လပေ မြဟ္မစာရိနာ။
သမ္ပန္နသဿံဝ မဟောဒကေန၊
တပေါဂုဏံ ခိပ္ပမိမံ ပဟိဿသိ။

၅၅။ ပုနပိ စေ ဒက္ခသိ မြဟ္မစာရိ၊
ပုနပိ စေ သလ္လပေ မြဟ္မစာရိနာ။
သမ္ပန္နသဿံဝ မဟောဒကေန၊
ဥသ္မာဂတံ ခိပ္ပမိမံ ပဟိဿသိ။

၅၆။ ဘူတာနိ ဟေတာနိ စရန္တိ တာတ၊
ဝိရူပရူပေန မနုဿလောကေ။
န တာနိ သေဝေထ နရော သပညော၊
အာသဇ္ဇ နံ နဿတိ မြဟ္မစာရိ"တိ။

တတ္ထ ဣမသ္မာတိ ဣမသ္မိံ။ ဟန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဇောတိရသေတိ ဟူယမာ-
နဿ ဇောတိနော ရံသိဩဘာသိတေ။ သနန္တနဉ္စိတိ ပေါရာဏကေ။ ပါပ-
ဏေထာတိ ပါပဏေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တာတ ဧဝရူပေ ဝနေ ဝသန္တော
ယံ အရတိံ တံ ပတ္တော၊ ဧတာဒိသံ န ပါပဏေယျ ပဏ္ဍိတော ကုလပုတ္တော၊
ပတ္တု နာရဟတိတိ အတ္တော။

“ဘဝန္တိ”တိ ဣမံ ဂါထံ မဟာသတ္တော အန္တောဂတမေဝ ဘာသတိ။ အယ-
မေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—လောကေ သတ္တာနံ မိတ္တာနိ နာမ ဟောန္တိပိ န ဟောန္တိပိ
တတ္ထ ယေသံ ဟောန္တိ၊ တေ အတ္တနော ဉ္စတိသု စ မိတ္တေသု စ ပေမံ ကရေန္တိ။
အယဉ္စ ဇမ္ဗောတိ မိဂသိင်္ဂေါ လာမကော။ ကိဿ ဝါ နိဝိဇ္ဇောတိ ကေန နာမ
ကာရဏေန တသ္မိံ မာတုဂါမေ မိတ္တသညာယ နိဝိဇ္ဇော၊ သော မိဂိယာ
ကုန္တိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အရညေ ဝဇိတတ္တာ “ကုတောမိ အာဂတော”တိ အတ္တနော
အာဂတဌာနမတ္တမိ န ဇာနာတိ၊ ပဂေဝ ဉ္စတိမိတ္တေတိ။

ပုနပ္ပုနန္တိ တာတ မိတ္တာနိ နာမ ပုနပ္ပုနံ သံဝါသေန သံသေဝနေန
သန္ဓိယန္တိ သန္ဓိယန္တိ။ သွေဝမိတ္တောတိ သော ဧဝ မိတ္တော အသံဂန္တု၊ အသမာ-
ဂစ္ဆန္တဿ ပုရိသဿ တေန အသမာဂမသင်္ခါတေန အသံဝါသေန ဇီရတိ

ဝိနဿတိ။ သစေတိ တသ္မာ တာတ သစေ တံ ပုနပိ တံ ဒက္ခသိ၊ တေန ဝါ သလ္လပိဿသိ၊ အထ ယထာ နာမ နိပ္ပန္နသဿံ မဟောဃေန ဟရိယတိ^၁၊ ဧဝံ ဣမံ အတ္တနော တပေါဂုဏံ ပဟိဿသိ ဟာရေဿသီတိ အတ္ထော။ ဥသ္မာဂတန္တိ သမဏတေဇံ။

ဝိဂ္ဂပရူပေနာတိ ဝိဝိဓရူပေန။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—တာတ မနဿ-
လောကသ္မိံ^၂ ဟိ ဧတာနိ ယက္ခိနိသင်္ခါတာနိ ဘူတာနိ ဝိဝိဓရူပပဋိစ္ဆန္နေန
အတ္တနော ရူပေန အတ္တနော ဝသံ ဂတေ ခါဒိတုံ စရန္တိ၊ တာနိ သပညော
နရော န သေဝေထ။ တာဒိသဗ္ဗိ ဘူတံ အာသဇ္ဇ နံ ပတွာ နဿတိ၊ မြဟ္မစာရီ၊
ဒိဋ္ဌောသိ တာယ ယက္ခိနိယာ န ခါဒိတောတိ ပုတ္တံ ဩဝဒိ။

သော ပိတု ကထံ သုတွာ “ယက္ခိနိ ကိရ သာ”တိ ဘိတော စိတ္တံ
နိဝတ္တေတွာ “တာတ ဧတ္ထော န ဂမိဿံ၊ ခမထ မေ”တိ ခမာပေသိ။ သောပိ
နံ သမဿာသေတွာ “ဧဟိ တံ မာဏဝ မေတ္တံ ဘာဝေဟိ၊ ကရုဏံ၊ မုဒိတံ၊
ဥပေက္ခ”န္တိ မြဟ္မဝိဟာရဘာဝနံ အာစိက္ခိ။ သော တထာ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ပုန
ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလေ
ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ နိဋ္ဌိနိကာ ပုရာဏဒုတိယိကာ အဟောသိ၊ ဣသိသိင်္ဂေါ
ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု၊ ပိတာ ပန အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

နိဋ္ဌိနိကာဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-ဥပ္ပာဒန္တိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၇)

နိဝေသနံ ကဿ နုဒံ သုနန္ဒာတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ပိဟရန္တော
ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သော ကိရေကဒိဝသံ သာဝတ္ထိယံ
ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဧကံ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ ဥတ္တမရူပဓရံ ဣတ္ထိံ ဩလော-
ကေတွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ စိတ္တံ နိဝတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော ပိဟာရမေဝ
အာဂန္တော တတောပဋ္ဌာယ သလ္လဝိဒ္ဓေါ ဝိယ ရာဂါတုရော ဘန္တမိဂပဋိဘာဂေါ
ကိသော မေနိသန္တတဂတ္တော ဥပ္ပဏ္ဍုပ္ပဏ္ဍုကဇာတော အနဘိရတော

ဧကိရိယာပထေပိ စိတ္တဿံခံ အလဘန္တော အာစရိယဝတ္တာဒီနိ ပဟာယ ဥဒ္ဓေ-
သပရိပုစ္ဆာကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂရဟိတော ဝိဟာသိ။ သော သဟာယဘိက္ခုဟိ
“ပုဗ္ဗေတွံ အာဝုသော သန္တိန္ဒြိယော ဝိပုသန္ဓမုခဝဏ္ဏော၊ ဣဒါနိ နော တထာ၊ ကိံ
န ခေါ ကာရဏ”န္တိ ပုဋ္ဌော “အာဝုသော အနဘိရတောမ္ပိ”တိ အာဟ။
အထ နံ တေ “အဘိရမာဝုသော သာသနေ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ နာမ ဒုလ္လဘော၊
တထာ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ မနုဿပဋိလာဘော စ၊ သော တွံ မနုဿပဋိလာဘံ
ပဋိလဘိတွာ ဒုက္ခဿန္တကိရိယံ ပတ္တယမာနော အဿုမုခံ ဉှတိဇနံ ပဟာယ
သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတွာ ကိံကာရဏာ ကိလေသဝသံ ယာသိ၊ ကိလေသာ နာမေ-
တေ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကပါဏကံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗဗာလဇနသာဓာရဏာ၊ ယေ တေသံ
ဝတ္ထုဘူတာ၊ တေပိ အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒိ-
နဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျော။ အဋ္ဌိကင်္ကလူပမာ ကာမာ၊ မံသပေသူပမာ ကာမာ၊
တိဏုက္ကူပမာ ကာမာ၊ အင်္ဂါရကာသူပမာ ကာမာ၊ သုပိနကူပမာ
ကာမာ၊ ယာစိတကူပမာ ကာမာ၊ ရုက္ခဗလူပမာ ကာမာ၊ အသိသူနူပမာ
ကာမာ၊ သတ္တိသူလူပမာ ကာမာ၊ သပ္ပသိရူပမာ ကာမာ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓူပမာ
ကာမာ။ တွံ နာမ ဧဝရူပေ ဗုဒ္ဓဿာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဧဝံ အနတ္ထကာရကာနံ
ကိလေသာနံ ဝသံ ဂတောသိ”တိ ဩဝဒိတွာ အတ္တနော ကထံ ဂါဟာပေတုံ
အသက္ကောန္တာ သတ္ထု သန္တိကံ ဓမ္မသဘံ နေတွာ “ကိံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စမာနကံ
ဘိက္ခု အာနယိတ္တာ”တိ ဝုတ္တေ “ဘန္တေ အယံ ကိရ ဘိက္ခု ဥက္ကဏ္ဍိတော”တိ
အာဟံသု။ သတ္တာ “သစ္စံ ကိရ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “ဘိက္ခု
ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ရဇ္ဇံ အနုသာသန္တာပိ ကိလေသေ ဥပ္ပန္နေ တဿ ဝသံ
အဂန္တာ စိတ္တံ နိဝါရေတွာ န အယုတ္တကံ ကရိံသု”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အဘိတေ သိဝိရဋ္ဌေ အရိဋ္ဌပုရနဂရေ သိဝိ နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။
ဗောဓိသတ္တော တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “သိဝိကုမာရေ”-
တွေဝဿ နာမံ ကရိံသု။ သေနာပတိဿပိ ပုတ္တော ဇာယိ၊ “အဘိပါရ-
ကော”တိဿ နာမံ ကရိံသု။ တေ ဥဘောပိ သဟာယာ ဟုတွာ အဘိဝဍန္တာ
သောဋ္ဌသဝဿိကာ ဟုတွာ တက္ကသိလံ ဂန္တာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏ္ဍိတွာ အာဂမိံသု။
ရာဇာ ပုတ္တဿ ရဇ္ဇံ အဒါသိ။ သောပိ အဘိပါရကံ သေနာပတိဋ္ဌာနေ
ဌပေတွာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တသ္မိံယေဝ နဂရေ တိရိစ္ဆိဝစ္ဆဿ နာမ
အသိတိကောဋိဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ဓိတာ နိဗ္ဗတ္တိ ဥတ္တမရူပဓရာ သော-
ဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ သုဘလက္ခဏေန သမန္နာဂတာ၊ တဿာ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ

“ဥမ္မာဒန္တိ”တိ နာမံ ကရိံသု။ သာ သောဠသဝဿိကကာလေ အတိက္ကန္တ-
မာနသဝဏ္ဏာ ဒေဝစ္ဆရာ ဝိယ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ အဟောသိ။ ယေ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ တံ
ပဿန္တိ၊ တေ တေ သကုဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တာ သုရာပါန-
မဒမတ္တာ ဝိယ ကိလေသမဒေန မတ္တာ ဟုတွာ သတိံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ သမတ္တာ
နာမ နာဟေသုံ။

အထဿာ ပိတာ တိရိဂ္ဂိဝစ္ဆော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဒေဝ မမ ဂေဟေ
ဣတ္ထိရတနံ ဥပ္ပန္နံ၊ ရညောဝ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လက္ခဏပါဌကေ ဗြာဟ္မဏေ
ပေသေတွာ တံ ဝိမံသာပေတွာ ယထာရူပိ ကရေဟိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ
“သာရူ”တိ ဝတွာ ဗြာဟ္မဏေ ပေသေသိ။ တေ သေဋ္ဌိဂေဟံ ဂန္တာ ကတ-
သက္ကာရသမ္မာနာ ပါယာသံ ပရိဘုဉ္ဇိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ဥမ္မာဒန္တိ သဗ္ဗာ-
လင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ တေသံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တေ တံ ဒိသ္မာ သတိံ
ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ အသက္ကောန္တာ ကိလေသမဒမတ္တာ ဟုတွာ အတ္တနော
ဝိပ္ပကတဘောဇနဘာဝံ န ဇာနိံသု။ ဧကစ္စေ အာလောပံ ဂဟေတွာ
“ဘုဉ္ဇိဿာမာ”တိ သညာယ သိသေ ဌပေသုံ၊ ဧကစ္စေ ဥပကစ္ဆန္တရေ ဒိပိံသု၊
ဧကစ္စေ ဘိတ္တိံ ပဟရိံသု၊ သဗ္ဗေဝ ဥမ္မတ္တကာ အဟေသုံ။ သာ တေ ဒိသ္မာ
“ဣမေ ကိရံ” မမ လက္ခဏံ ဝိမံသိဿန္တိ၊ ဂီဝါယံ နေ ဂဟေတွာ နိဟရထာ”တိ
နိဟရာပေသိ။ တေ မင်္ဂဘူတာ ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တာ ဥမ္မာဒန္တိယာ ကုဒ္ဒါ
“ဒေဝ သာ ဣတ္ထိ ကာဠကဏ္ဍိ၊ န တုမှာကံ အနုစ္ဆဝိကာ”တိ ဝဒိံသု။ ရာဇာ
“ကာဠကဏ္ဍိ ကိရာ”တိ န တံ အာဏာပေသိ။ သာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ
“အဟံ ကိရ ကာဠကဏ္ဍိတိ ရညာ န ဂဟိတာ၊ ကာဠကဏ္ဍိယော နာမ န
ဧဝရူပါ ဟောန္တိ”တိ ဝတွာ “ဟောတု၊ သစေ ပန တံ ရာဇာနံ ပဿိဿာမိ၊
ဇာနိဿာမိ”တိ တသ္မိံ အာဃာတံ ဗန္ဓိ။ အထ နံ ပိတာ အဘိပါရကဿ
အဒါသိ၊ သာ တဿ ပိယာ အဟောသိ မနာပါ။

ကဿ ပန ကမ္မဿ နိဿန္နေန^၁သာ ဧဝံ အဘိရူပါ အဟောသိတိ? ရတ္တဝတ္ထ-
ဒါနဿ နိဿန္နေနာတိ။ သာ ကိရ အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဒလိဒ္ဒကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥဿဝဒိဝသေ ပုညသမ္ပန္နာ ဣတ္ထိယော ကုသုမ္ဘရတ္တဝတ္ထံ နိဝါသေ-
တွာ အလင်္ကတာ ကိဠန္တိယော ဒိသ္မာ တာဒိသံ ဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ကိဠိတုကာ-
မာဟုတွာ မာတာပိတုနံ အာရောစေတွာ တေဟိ “အမ္မ မယံ ဒလိဒ္ဒါ၊ ကုတော
နော ဧဝရူပံ ဝတ္ထ”န္တိ ပုတ္တေ “တေန ဟိ မံ ဧကသ္မိံ အမုကုလေ ဘတိံ ကာတုံ

အနုဇာနာထ၊ တေ မမ ဂုဏံ ဥတွာ ဒဿန္တိ”တိ ဝတွာ တေဟိ အနုညာတာ
ဧကံ ကုလံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ကုသုမ္ဘရတ္တဝတ္ထေန ဘတိံ ကရေမိ”တိ အာဟ။
အထ နံ တေ “တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ ကမ္မေကတေ တဝ ဂုဏံ ဥတွာ ဒဿာမာ”တိ
ဝဒိံသု။ သာ “သာဓူ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ ကမ္မံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တေ တဿံ ဂုဏံ
ဥတွာ အပရိပုဏ္ဏေသုယေဝ တီသု သံဝစ္ဆရေသုတဿာ ဃနကုသုမ္ဘရတ္တဝတ္ထေန
သဒ္ဓိံ အညမ္မိ ဝတ္ထံ ဒတွာ “တဝ သဟာယိကာဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓာ နှတွာ နိဝါသေ-
ဟိ”တိ တံ ပေသယိံသု။ သာ သဟာယိကာ အာဒါယ ဂန္ဓာ ရတ္တဝတ္ထံ
နဒိတိရေ ဌပေတွာ နှာယိ။

တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ကဿပဒသဗလဿ သာဝကော အတ္ထိန္ဒစီဝရော
သာခါဘင်္ဂံ နိဝါသေတွာ စ ပါရုပိတွာ စ တံ ပဒေသံ ပါပုဏိ။ သာ တံ
ဒိသ္မာ “အယံ ဘဒန္တော အတ္ထိန္ဒစီဝရော ဘဝိဿတိ၊ ပုဗ္ဗေပိ အဒိန္နဘာဝေန
မေ နိဝါသနံ ဒုလ္လဘံ ဇာတ”န္တိ တံ ဝတ္ထံ ခြိဓာဗာလေတွာ “ဧကံ ကောဌာသံ
အယုဿ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဥတ္တရိတွာ အတ္တနော နိဝါသနံ နိဝါသေတွာ
“တိဌထ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ ထေရံ ဝဒ္ဓိတွာ ရတ္တဝတ္ထံ မဇ္ဈေ ဗာလေတွာ
တဿေကံ ကောဌာသံ အဒါယိ။ သော ဧကမန္တေ ပဋိစ္ဆန္တေ ဌတွာ သာခါ-
ဘင်္ဂံ ဆဇ္ဇေတွာ တဿေကံ ကဏ္ဍံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ နိက္ခမိ။
အထဿ ဝတ္ထောဘာသေန သကလသရီရံ တရုဏသုရိယော ဝိယ ဧကောဘာသံ
အဟောသိ။ သာ တံ ဒိသ္မာ “မယံ” အယျော ပဌမံ န သောဘတိ၊ ဣဒါနိ
တရုဏသုရိယော ဝိယ ဝိရောစတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဧတဿေဝ ဒဿာမိ”တိ ဒုတိယမ္ပိ
ကောဌာသံ ဒတွာ “ဘန္တေ အဟံ ဘဝေ ဘဝေ ဝိစရန္တိ ဥတ္တမရူပဓရာ ဘဝေယျံ၊
မံ ဒိသ္မာ ကောစိ ပုရိသော သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ မာ အသင်္ကိ၊ မယာ
အဘိရူပတရာ နာမ အညာ မာ ဟောတူ”တိ ပတ္ထနံ ပဌပေသိ။ ထေရောပိ
အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

သာ ဒေဝလောကေ သံသရန္တိ တသ္မိံ ကာလေ အရိဌပုရေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
တထာ အဘိရူပါအဟောသိ။ အထ တသ္မိံ နဂရေကတ္တိကဆဏံသောသယိံသု၊
ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယံ နဂရံ သဇ္ဇယိံသု။ အဘိပါရကော အတ္တနော အာရက္ခဌာနံ
ဂစ္ဆန္တော တံ အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေဥမ္မာဒန္တိ အဇ္ဇေကတ္တိကရတ္တိဝါရော ဆဏော၊
ရာဇာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော ပဌမံ ဣမံ ဂေဟဒ္ဓါရံ အာဂမိဿတိ၊ မာ
ခေါ တဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ၊ သောပိ တံ ဒိသ္မာ သတိံ ဥပဌာပေတုံ န
သင်္ကိဿတိ”တိ အာဟ။ သာ “ဂစ္ဆ တုံ သာမိ၊ အဟံ ဇာနိဿာမိ”တိ

သဗ္ဗုဒ္ဓိတော တသ္မိံ ဂတေ ဒါသိံ အာဏာပေသိ “ရညော ဣမံ ဂေဟဒ္ဓါရံ အာဂတကာလေ မယံ အာရောစေယျာသိ”တိ။ အထ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ ဥဂ္ဂတေ ပုဏ္ဏစန္ဒေ ဒေဝနဂရေ ဝိယ နဂရေ အလင်္ကတေ သဗ္ဗဒိသာသု ဒီပေသု ဇလိတေသု ရာဇာ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော အာဇညရထဝရဂတော အမစ္စဂဏပရိဝုတော မဟန္တေန ယသေန နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော ပဌမမေဝ အဘိပါရကဿ ဂေဟဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။ တံ ပန ဂေဟံ မနောသိလာဝဏ္ဏပါကာရပရိက္ခိတ္တံ အလင်္ကတဒ္ဓါရန္နာလကံ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ပါသာဒိကံ။ တသ္မိံ ခဏေ ဒါသိ ဥမ္မာဒန္တိယာ အာရောစေသိ။ သာ ပုပ္ဖသမုဂ္ဂံ ဂါဟာပေတွာ ကိန္နရိလီဠာယ ဝါတပါနံ နိဿာယ ဌိတာ ရညော ပုပ္ဖါနိ ဒိပိ။ သော တံ ဥလ္လောကေတွာ ကိလေသမဒမတ္တော သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ အသက္ကောန္တော “အဘိပါရကဿေတံ ဂေဟ”န္တိ သဗ္ဗာနိတုမ္ပိ နာသက္ခိ၊ အထ သာရထိံ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၅၇။ “နိဝေသနံ ကဿ နုဒံ သုနန္တ၊
ပါကာရေန ပဏ္ဍုမယေန ဂုတ္တံ။
ကာ ဒိဿတိ အဂ္ဂိသိခါဝ ဒူရေ၊
ဝေဟာယသံ ပဗ္ဗတဂ္ဂေဝ အတ္ထိ။

၅၈။ မိတာ နွံယံ ကဿ သုနန္တ ဟောတိ၊
သုဏိသာ နွံယံ ကဿ အထောပိ ဘရိယာ။
အက္ခာဟိ မေ ခိပ္ပမိဝေဝ ပုဋ္ဌော၊
အဝါဝဋ္ဋာ ယဒိ ဝါ အတ္ထိ ဘက္ကာ”တိ။

တတ္ထ ကဿ နုဒန္တိ ကဿ နု ဣဒံ။ ပဏ္ဍုမယေနာတိ ရတ္ထိဋ္ဌကမယေန။
ဒိဿတိတိ ဝါတပါနေ ဌိတာ ပညာယတိ။ အတ္ထိတိ အနလဇာလက္ခန္တော။
မိတာ နွံယန္တိ မိတာ နု အယံ။ အဝါဝဋ္ဋာတိ အပေတာဝရဏာ အပရိဂ္ဂဟာ။
ဘက္ကာတိ ယဒိ ဝါ အဿာ သာမိကော အတ္ထိ၊ ဧတံ မေ အက္ခာဟိတိ။

အထဿ သော အာစိက္ခန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၅၉။ “အဟံ ဟိ ဇာနာမိ ဇနိန္တ ဧတံ၊
မတျာ စ ပေတျာ စ အထောပိ အဿာ။
တဝေဝ သော ပုရိသော ဘူမိပါလ၊
ရတ္ထိန္ဒြိယံ အပ္ပမတ္တော တဝတ္ထေ။

၆၀။ ဣဒ္ဓေါ စ ဖိတော စ သုဝဇ္ဈိတော စ၊
အမစ္ဆော စ တေ အညတရော ဇနိန္ဒ။
တဿေသာ ဘရိယာ'ဘိပါရကဿ၊
ဥမ္မာဒန္တိ နာမဓေယျေန ရာဇာ''တိ။

တတ္ထ မဇျာ စ ပေဇျာ စာတိ မာတိတော စ ပိတိတော စေတံ ဇာနာမိ။
အထောပိ အဿာတိ အထ သာမိကမ္ပိ အဿာ ဇာနာမိတိ ဝဒတိ။ ဣဒ္ဓေါတိ
သမိဒ္ဓေါ။ ဖိတောတိ ဝတ္ထာလင်္ကာရေဟိ သုပုပ္ဖိတော။ သုဝဇ္ဈိတောတိ
သုဠု ဝုဒ္ဓေါ။ နာမဓေယျေနာတိ နာမေန။ အယဉ္ဇိ ယော နံ ပဿတိ၊ တံ
ဥမ္မာဒေတိ၊ သတိမဿ ပစ္စုပ္ပန္နာပေတုံ န ဒေတိ၊ တသ္မာ ဥမ္မာဒန္တိတိ ဝုစ္စတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ နာမမဿာ ထောမေန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၆၁။ “အတ္တော အတ္တော နာမမိဒံ ဣမိဿာ၊
မဇျာ စ ပေဇျာ စ ကတံ သုသာရ။
တဒါ ဟိ မယံ အဝလောကယန္တိ၊
ဥမ္မတ္တကံ ဥမ္မဒန္တိ အကာသိ''တိ။

တတ္ထ မဇျာ စ ပေဇျာ စာတိ မာတရာ စ ပိတရာ စ။ မယန္တိ ဥပယော-
ဂတ္ထေ သမ္ပဒါနဝစနံ။ အဝလောကယန္တိတိ မယာ အဝလောကိတာ သယမ္ပိ မံ
အဝလောကယန္တိ မံ ဥမ္မတ္တကံ အကာသိတိ အတ္ထော။

သာ တဿ ကမ္ပိတဘာဝံ ဥတွာ ဝါတပါနံ ထကေတွာ သိရိဂဗ္ဘမေဝ
အဂမာသိ။ ရညောပိ တဿာ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ နဂရံ ပဒက္ခိဏ-
ကရဏေ စိတ္တမေဝ နာဟောသိ။ သော သာရထိံ အာမန္တေတွာ “သမ္ပ သုနန္တ
ရထံ နိဝတ္တေဟိ၊ အယံ ဆဏော အမှာကံ နာနုစ္ဆရိကော၊ အဘိပါရကဿ
သေနာပတိဿေဝါနုစ္ဆရိကော၊ ရဇမ္ပိ တဿေဝါနုစ္ဆရိက”န္တိ ရထံ နိဝတ္တာ-
ပေတွာ ပါသာဒံ အဘိရုယု သိရိသယနေ နိပဇ္ဇိတွာ ဝိပ္ပလပန္တော အာဟ—

၆၂။ “ယာ ပုဏ္ဏမာသေ မိဂမန္တလောစနာ၊
ဥပါဝိသိ ပုဏ္ဏရိကတ္တစဂီ။
ဒွေ ပုဏ္ဏမာယော တဒဟူ အမည'ဟံ၊
ဒိသ္မာန ပါရာဝတရတ္တဝါသိနိ။

၆၃။ အဋ္ဌာရပမှေဟိ သုဘေဟိ ဝဂ္ဂုဘိ၊
ပလောဘယန္တိ မံ ယဒါ ဥဒိက္ခတိ။
ဝိဇ္ဇေယမာနာ ဟရတေဝ မေ မနော၊
ဇာတာ ဝနေ ကိဗ္ဗုရိသီဝ ပဗ္ဗတေ။

၆၄။ တဒါ ဟိ မြဟတိ သာမာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
ဧကစ္စဝသနာ နာရိ၊ မိဂိ ဘန္တောဝုဒိက္ခတိ။

၆၅။ ကဒါဿု မံ တမ္ပနခါ သုလောမာ၊
ဗာဟာမုဒ္ဒ စန္ဒနသာရလိတ္တာ။
ဝဇ္ဇင်္ဂလီ သန္တတဓိရကုတ္တိယာ၊
နာရိ ဥပညိဿတိ သီသတော သုဘာ။

၆၆။ ကဒါဿု မံ ကဉ္စနဇာလုရစ္ဆဒါ၊
ဓိတာ တိရိဋ္ဌိဿ ဝိလဂ္ဂမဇ္ဈာ။
မုဒ္ဒဟိ ဗာဟာဟိ ပလိဿဇိဿတိ၊
မြဟာဝနေ ဇာတဒုမံဝ မာလုဝါ။

၆၇။ ကဒါဿု လာခါရသရတ္တသုစ္ဆဝိ၊
ဗိန္ဒုတ္တနိ ပုဏ္ဏရိကတ္တစင်္ဂီ။
မုခံ မုခေန ဥပနာမယိဿတိ၊
သောဏ္ဍောဝ သောဏ္ဍဿ သုရာယ ထာလံ။

၆၈။ ယဒါဒ္ဒသံ တံ တိဋ္ဌန္တိ၊ သဗ္ဗဘဒ္ဒံ မနောရမံ။
တတော သကဿ စိတ္တဿ၊ နာဝဗောဓာမိ ကဉ္စိနံ။

၆၉။ ဥမ္မာဒန္တိမဟံ ဒဋ္ဌာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလံ။
န သုပါမိ ဒိဝါရတ္တိ၊ သဟဿံဝ ပရာဇိတော။

၇၀။ သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ သော စ လဗ္ဗေထ မေ ဝရော။
ဧကရတ္တံ ဒိရတ္တံ ဝါ၊ ဘဝေယျံ အဘိပါရကော။
ဥမ္မာဒန္တာ ရမိတွာန၊ သိဝိရာဇာ တတော သိယန္တိ။

တတ္ထ ပုဏ္ဏမာသေတိ ပုဏ္ဏစန္ဒာယ ရတ္တိယာ။ မိဂမန္တလောစနာတိ ကဏ္ဍ-
သန္တာသေန ပလာယိတွာ ဝနန္တရေ ဌတွာ လုဒ္ဒံ ဩလောကေန္တိယာ မိဂိယာ ဝိယ

မန္တာနိ လောစနာနိ အဿာတိ မိဂမန္တလောစနာ။ ဥပါဒိသီတိ ပဒုမဝဏ္ဏေန
 ကရတလေန ပုပ္ဖါနိ ခိဝိတွာ မံ ဩလောကေန္တိ ဝါတပါနေ နိသီဒိ။ ပုဏ္ဏရီ-
 ကတ္တစီတိ ရတ္တပဒုမဝဏ္ဏသရီရာ။ ဒွေ ပုဏ္ဏမာယောတိ အဟံ တဒဟု တသ္မိံ
 ဆဏဒိဝသေ တံ ပါရာဝတပါဒသမာနဝဏ္ဏရတ္တဝတ္တနိဝတ္တံ ဒိသ္မာ တဿာ
 မုခသောဘံ ဩလောကေန္တော ဧကဿ ပါစိနလောကဓာတုတော ဧကဿ
 အဘိပါရကဿ သေနာပတိနော နိဝေသနေတိ ဒွိန္တံ ပုဏ္ဏစန္ဒာနံ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဒွေ
 ပုဏ္ဏမာယော အမညိ။ အဋ္ဌာရပဓမ္မဟိတိ ဝိသလပဒုမေဟိ။ သုဘေဟိတိ
 ပရိသုဒ္ဓေဟိ။ ဝဂ္ဂုဘိတိ မရုရာကာရေဟိ။ ဥဒိက္ခတိတိ ဧဝရူပေဟိ နေတ္ထေဟိ
 ယသ္မိံ ခဏေ ဩလောကေတိ။ ပဗ္ဗတေတိ ယထာ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတေ သုပုပ္ဖိတ-
 ဝနေ ဝိဏံ အာဒါယ တန္တိဿရေန အတ္တနော သရံ သံသန္တန္တိ ကိဗ္ဗရိသိ ကိဗ္ဗရိ-
 သဿ မနံ ဟရတိ၊ ဧဝံ ဟရတေဝ မေ မနောတိ ဝိပုလပတိ။

ဗြဟ္မတိတိ ဥဋ္ဌာရာ။ သာမာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏသာမာ။ ကေစ္စဝသနာတိ
 ကေစ္စိကဝသနာ၊ ကေဝတ္တနိဝတ္တာတိ အတ္ထော။ ဘန္တောဥဒိက္ခတိတိ သဏ္ဌ-
 ကေသာ ပုထုနလာဋ္ဌာ အာယတဘမူ ဝိသာလက္ခိ တုဂ်နာသာ ရတ္ထောဋ္ဌာ
 သေတဒန္တာ တိဒိဏဒါဌာ သုဝဋ္ဌိတဂီဝါ သုတနုဗာဟု သုသဏ္ဌိတပယောဓရာ
 ကရမိတမဇ္ဈာ ဝိသာလသောဏိ သုဝဏ္ဏကဒလိသမာနောရ သာ ဥတ္တမိတ္ထိ
 တသ္မိံ ခဏေ မံ ဥဒိက္ခန္တိ ဘယေန ဝနံ ပဝိသိတွာ ပုန နိဝတ္တိတွာ လုဒ္ဓံ ဥဒိက္ခန္တိ
 ဘန္တော မိဂိဝ မံ ဥဒိက္ခတိတိ ဝဒတိ။ မာဟာမုဒ္ဒတိ မုဒုဗာဟာ။ သန္တတဓီရကုတ္တိ-
 ယာတိ သုဗုသိတဆေကကရဏာ။ ဥပညိဿတိ မန္တိ သာ သုဘာ နာရိ ကဒါ
 န မံ တေဟိ တမ္ဗနခေဟိ သီသတော ပဋ္ဌာယ သန္တတေန မိရေန ကရဏေန
 ပရိတောသေဿတိတိ ပတ္ထေန္တော ဝိလပတိ။

ကဉ္စနဇာလုရစ္ဆဒါတိ ကဉ္စနမယဥရစ္ဆဒါလင်္ကာရာ။ ဝိလဂ္ဂမဇ္ဈာတိ ဝိလဂ္ဂ-
 သရီရာ တနုမဇ္ဈိမာ။ ဗြဟ္မာဝနေတိ မဟာဝနေ။ လာခါရသရတ္တသုစ္ဆဝိတိ ဟတ္ထ-
 ပါဒတလအဂ္ဂနခဩဋ္ဌမံသေသု လာခါရသရတ္တမဏိပဝါလဝဏ္ဏာ။ ဗိန္ဒုတ္တနိတိ
 ဥဒကပုပ္ဖုဋ္ဌပရိမဏ္ဍလတ္တနိ။ တတောတိ ယဒါ တံ တိဋ္ဌန္တိ အဒ္ဓသံ၊ တတော
 ပဋ္ဌာယ။ သကဿ ဝိတ္တဿာတိ အတ္တနော ဝိတ္တဿ အနိဿရော ဇာတောမှိတိ
 အဓိပ္ပာယော။ ကဉ္စိနန္တိ ကဉ္စိ “အယံ အသုကော နာမာ”တိ န ဇာနာမိ၊
 ဥမ္မတ္တကော ဇာတောမှိတိ ဝဒတိ။ ဒဋ္ဌာတိ ဒိသ္မာ။ န သုပါဒိတိ နေဝ ရတ္တိံ၊
 န ဒိဝါ နိဒ္ဒံ လဘာမိ။ သော စ လဗ္ဘေယာတိ ယံ မေ သက္ကော ဝရံ
 ဒဒေယျ၊ သော စ မေ ဝရော လဗ္ဘေယ၊ လဘေယျာဟံ တံ ဝရန္တိ အတ္ထော။

၁-လာခါရသရတ္တသမာနဝဏ္ဏာ (ဇု၊ က)

အထ တေ အမစ္စာ အဘိပါရကဿပိ အာရောစယိံသု “သမိ ရာဇာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော တုမှာကံ ဃရဒ္ဓါရံ ပတွာ နိဝတ္တိတွာ ပါသာဒံ အဘိရဟိ”တိ။ သော အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္တာ ဥမ္မာဒန္တိ အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေကစ္စိ ရညော အတ္တာနံ ဒဿေသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သမိ ဧကောမဟောဒရော မဟာဒါဌိကော ရထေ ဌတွာ အာဂတော ပုရိသော အတ္ထိ၊ အဟံ တံ ရာဇာ ဝါ အရာဇာ ဝါတိ န ဇာနာမိ၊ ဧကော ဣဿရေတိ ပန ပုတ္တေ ဝါတပါနေ ဌတွာ ပုပ္ဖါနိ ဒိပိ၊ သော တာဝဒေဝ နိဝတ္တိတွာ ဂတောတိ။ သော တံ သုတွာ “နာသိတောမိ တယာ”တိ ပုနဒိဝသေ ပါတောဝ ရာဇနိဝေသနံ အာရယု သိရိဂဗ္ဘဒ္ဓါရေ ဌတွာ ရညော ဥမ္မာဒန္တိ နိဿာယ ဝိပ္ပလာပံ သုတွာ “အယံ ဥမ္မာဒန္တိယာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဇာတော၊ တံ အလဘန္တော မရိဿတိ၊ ရညော စ မမ စ အဂုဏံ မောစေတွာ ဣမဿ မယာ ဇီဝိတံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အတ္တနော နိဝေသနံ ဂန္တာ ဧကံ ဒဠမန္တံ၊ ဥပဌာကံ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ အသုကဌာနေ သုသိရစေတိယရက္ခော အတ္ထိ၊ တံ ကဉ္စိ အဇာနာ- ပေတွာ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ တတ္ထ ဂန္တာ အန္တောရက္ခေ နိသိဒါ၊ အဟံ တတ္ထ ဗလိကမ္ပိကရောန္တော တံ ဌာနံ ပတွာ ဒေဝတာ နမဿန္တော ‘သမိ ဒေဝ- ရာဇ အမှာကံ ရာဇာ နဂရမိ ဆဏေ ဝတ္တမာနေ အင်္ဂါဌိတွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိ- သိတွာ ဝိပ္ပလပန္တောဝ နိပန္နော၊ မယံ တတ္ထ ကာရဏံ န ဇာနာမ၊ ရာဇာ ဒေဝတာနံ ဗဟူပကာရော၊ အနုသံဝစ္ဆရံ သဟဿံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗလိကမ္ပိ ကရေတိ၊ ဣဒံ နာမ နိဿာယ ရာဇာ ဝိပ္ပလပတိတိ အာစိက္ခယ၊ ရညော နော ဇီဝိတဒါနံ ဒေသာ’တိ ယာစိဿာမိ၊ တံ တသ္မိံ ခဏေ သဒ္ဓိ ပရိဝတ္တိတွာ ‘သေနာပတိ တုမှာကံ ရညော ဗျာမိ နာမ နတ္ထိ၊ သော ပန တဝ ဘရိယာယ ဥမ္မာဒန္တိယာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော။ သစေ နံ လဘိဿတိ၊ ဇီဝိဿတိ၊ နော စေ၊ မရိဿတိ။ သစေ တဿ ဇီဝိတံ ဣစ္ဆသိ၊ ဥမ္မာဒန္တိမဿ ဒေဟိ’တိ ဝဒေယျာ- သိ”တိ ဧဝံ တံ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ ဥယျောဇေသိ။

သော ဂန္တာ တသ္မိံ ရက္ခေ နိသိဒိတွာ ပုနဒိဝသေ သေနာပတိနာ အမစ္စ- ဂဏပရိဝုတေန တံ ဌာနံ ဂန္တာ ယာစိတော တထာ အဘာသိ။ သေနာပတိ “သာဓူ”တိ ဝတွာ ဒေဝတံ ဝဉ္စိတွာ အမစ္စေ ဇာနာပေတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ ရာဇနိဝေသနံ အာရယု သိရိဂဗ္ဘဒ္ဓါရံ အာကောဋေသိ။ ရာဇာ သတိံ ဥပဌပေတွာ “ကော ဧသော”တိ ပုစ္ဆိ။ အဟံ ဒေဝ အဘိပါရကောတိ။ အထဿ ရာဇာ ဒ္ဓါရံ ဝိဝရိ။ သော ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝဉ္စိတွာ ဂါထမာဟ—

၇၁။ “ဘူတာနိ မေ ဘူတပတိ နမဿတော၊
အာဂမ္မ ယက္ခော ဣဒမေတဒဗြဝိ။
ရညော မနော ဥမ္မဒန္တိ နိဝိဋ္ဌော၊
ဒဒါမိ တေ တံ ပရိစာရယဿူ”တိ။

တတ္ထ နမဿတောတိ တုမှာကံ ဝိပုလပကာရဏဇာနနတ္ထံ ဗလိကမ္ပံ ကတွာ နမဿန္တဿ။ တန္တိ အဟံ တံ ဥမ္မာဒန္တိ တုမှာကံ ပရိစာရိကံ ကတွာ ဒဒါမိတိ။

အထ နံ ရာဇာ “သမ္ပ အဘိပါရက မမ ဥမ္မာဒန္တိယာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ ဝိပုလပိတဘာဝံ ယက္ခာပိ ဇာနန္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ သော “သဗ္ဗ-
လောကေန ကိရ မေ လာမကဘာဝေါ ဉ္ဇတော”တိ လဇ္ဇိဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာယ
အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၂။ “ပုညာ စ ဓံသေ အမရော န စမှိ၊
ဇနော စ မေ ပါပမိဒဉ္စ ဇညာ။
ဘုသော စ ဘျံဿ မနသော ဝိဿာတော၊
ဒတွာ ပိယံ ဥမ္မဒန္တိ အဒဋ္ဌာ”တိ။

တတ္ထ ဓံသေတိ သမ္ပ အဘိပါရက အဟံ တာယ သဒ္ဓိံ ကိလေသဝသေန ပရိစာရေန္တော ပုညတော စ ဓံသေယျံ၊ တာယ သဒ္ဓိံ ပရိစာရိတမတ္တေန အမရော စ န ဟောမိ၊ မဟာဇနော စ မေ ဣမံ လာမကဘာဝံ ဇာနေယျ၊ တတော “အယုတ္တံ ရညာ ကတ”န္တိ ဂရဟေယျ၊ တဉ္စ မမ ဒတွာ ပစ္ဆာ ပိယဘရိယံ အဒဋ္ဌာ တဝ မနသော ဝိဿာတော စဿာတိ အတ္ထော။

သေသာ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ ဟောန္တိ—

၇၃။ “ဇနိန္ဒ နာညတြ တယာ မယာ ဝါ၊
သဗ္ဗာပိ ကမ္မဿ ကတဿ ဇညာ။
ယံ တေ မယာ ဥမ္မဒန္တိ ပဒိန္ဒာ၊
ဘုသေဟိ ရာဇာ ဝနထံ သဇာဟိ။

၇၄။ ယော ပါပကံ ကမ္မကရံ မနုဿော၊
သော မညတိ မာယိဒံ မညိံသု အညေ။
ပဿန္တိ ဘူတာနိ ကရောန္တမေတံ၊
ယုတ္တာ စ ယေ ဟောန္တိ နရာ ပထဗျာ။

၇၅။ အညော နု တေ ကောစိ နရော ပထဗျာ၊
သဒ္ဓေယျ လောကသ္မိ န မေ ပိယာတိ။
ဘုသော စ ဘျံသ မနသော ဝိဿာတော၊
ဒတွာ ပိယံ ဥဗ္ဗဒန္တိ အဒဋ္ဌာ။

၇၆။ အဒ္ဓါ ပိယာ မယ ဇနိန္ဒ သော၊
န သာ မမံ အပ္ပိယာ ဘူမိပါလ။
ဂစ္ဆေဝ တံ ဥဗ္ဗဒန္တိ ဘဒန္တေ၊
သီဟောဝ သေလဿ ဂုဟံ ဥပေတိ။

၇၇။ န ဝိဋ္ဌိတာ အတ္တဒုခေန ဓိရာ၊
သုခပ္ပလံ ကမ္မ ပရိစ္စဇန္တိ။
သမ္မောဟိတာ ဝါပိ သုခေန မတ္တာ၊
န ပါပကမ္မဉ္စ သမာစရန္တိ။

၇၈။ တုဝံ ဟိ မာတာ စ ပိတာ စ မယံ၊
ဘတ္တာ ပတိ ပေါသကော ဒေဝတာ စ။
ဒါသော အဟံ တုယ သပုတ္တဒါရော၊
ယထာသုခံ သာမိ ကရောဟိ ကာမံ။

၇၉။ ယော ‘ဣဿရောမ္ပိ’တိ ကရောတိ ပါပံ၊
ကတွာ စ သော နုတ္တသတေ ပရေသံ။
န တေန သော ဇီဝတိ ဒိဿမာယု၊
ဒေဝါပိ ပါပေန သမေက္ခရေ နံ။

၈၀။ အညာတကံ သာမိကေဟိ ပဒိန္နံ၊
ဓမ္မေ ဌိတာ ယေ ပဋိစ္စန္တိ ဒါနံ။
ပဋိစ္စကာ ဒါယကာ စာပိ တတ္ထ၊
သုခပ္ပလညေဝ ကရေန္တိ ကမ္မံ။

၈၁။ အညော နု တေ ကောစိ နရော ပထဗျာ၊
သဒ္ဓေယျ လောကသ္မိ န မေ ပိယာတိ။
ဘုသော စ ဘျံသ မနသော ဝိဿာတော၊
ဒတွာ ပိယံ ဥဗ္ဗဒန္တိ အဒဋ္ဌာ။

- ၈၂။ အဒ္ဓါ ပိယာ မယ ဇနိန္ဒ သော၊
 န သာ မမံ အပ္ပိယာ ဘူမိပါလ။
 ယံ တေ မယာ ဥမ္မဒန္တီ ပဒိန္ဒာ၊
 ဘုသေဟိ ရာဇာ ဝနထံ သဇာဟိ။
- ၈၃။ ယော အတ္တဒုက္ခေန ပရဿံ ဒုက္ခံ၊
 သုခေန ဝါ အတ္တသုခံ ဒဟာတိ။
 ယထေဝိဒံ မယ တထာ ပရေသံ၊
 ယော ဧဝံ ဇာနာတိ သ ဝေဒိ ဓမ္မံ။
- ၈၄။ အညော န တေ ကောစိ နရော ပထဗျာ၊
 သဒ္ဓေယျ လောကသ္မိ န မေ ပိယာတိ။
 ဘုသော စ ဘျံဿ မနသော ပိဿာတော၊
 ဒတွာ ပိယံ ဥမ္မဒန္တိ အဒဋ္ဌာ။
- ၈၅။ ဇနိန္ဒ ဇာနာသိ ပိယာ မမေ'သာ၊
 န သာ မမံ အပ္ပိယာ ဘူမိပါလ။
 ပိယေန တေ ဒမ္မိ ပိယံ ဇနိန္ဒ၊
 ပိယဒါယိနော ဒေဝ ပိယံ လဘန္တိ။
- ၈၆။ သော နူနာဟံ ဝမိဿာမိ၊ အတ္တာနံ ကာမဟေတုကံ။
 န ဟိ ဓမ္မံ အဓမ္မေန၊ အဟံ ဝမိတု'မုဿဟေ။
- ၈၇။ သစေ တုဝံ မယ သတိံ ဇနိန္ဒ၊
 န ကာမယာသိ နရီရိ သေဋ္ဌ။
 စဇာမိ နံ သဗ္ဗဇနဿ သိဗျာ၊
 မယာ ပမုတ္တံ တတော အဂ္ဂယေသိ နံ။
- ၈၈။ အဒ္ဓုသိယံ စေ အဘိပါရက တံ၊
 စဇာသိ ကတ္တေ အဟိတာယ ဘျံဿ။
 မဟာ စ တေ ဥပဝါဒေါပိ အဿ၊
 န စာပိ ဘျံဿ နဂရိ ပက္ခော။

၈၉။ အဟံ သဟိဿံ ဥပဝါဒမေတံ၊
 နိန္ဒံ ပသံသံ ဂရဟဉ္စ သဗ္ဗံ။
 မမေတမာဂစ္ဆတု ဘူမိပါလ၊
 ယထာသုခံ သိဝိ ကရောဟိ ကာမံ။

၉၀။ ယော နေဝ နိန္ဒံ န ပနပ္ပသံသံ၊
 အာဒိယတိ ဂရဟံ နောပိ ပူဇံ။
 သိရိ စ လက္ခိ စ အပေတိ တမ္ဘာ၊
 အာပေါ သုဝုဋ္ဌိဝ ယထာ ထလမ္ဘာ။

၉၁။ ယံ ကိဉ္စိ ဒုက္ခဉ္စ သုခဉ္စ ဧတ္တော၊
 ဓမ္မာတိသာရဉ္စ မနောဝိဇာတံ။
 ဥရသာ အဟံ ပစ္စုတ္တရိဿာမိ သဗ္ဗံ၊
 ပထဝီ ယထာ ထာဝရာနံ တသာနံ။

၉၂။ ဓမ္မာတိသာရဉ္စ မနောဝိဇာတံ၊
 ဒုက္ခဉ္စ နိစ္ဆာမိ အဟံ ပရေသံ။
 ဧကောဝိမံ ဟာရယိဿာမိ ဘာရံ၊
 ဓမ္မေ ဌိတော ကိဉ္စိ အဟာပယန္တော။

၉၃။ သဂ္ဂုပကံ ပုညကမ္မံ ဇနိန္ဒ၊
 မာ မေ တုဝံ အန္တရာယံ အကာသိ။
 ဒေဝိမိ တေ ဥဗ္ဗဒန္တိ ပသန္တော၊
 ရာဇာဝ ယညေ ဓနံ မြာဟ္မဏာနံ။

၉၄။ အဒ္ဓါ တုဝံ ကတ္တေ ဟိတေသိ မယံ၊
 သခါ မမံ ဥဗ္ဗဒန္တိ တုဝဉ္စ။
 နိန္ဒေယျ၊ ဒေဝါ ပိတရော စ သဗ္ဗေ၊
 ပါပဉ္စ ပသံ အဘိသမ္ဘရာယံ။

၉၅။ န ဟေတ'ဓမ္မံ သိဝိရာဇ ဝဇ္ဇံ၊
 သနေဂမာ ဇာနပဒါ စ သဗ္ဗေ။
 ယံ တေ မယာ ဥဗ္ဗဒန္တိ ပဒိန္တာ၊
 ဘုသေဟိ ရာဇာ ဝနထံ သဇာဟိ။

- ၉၆။ အဒ္ဓါ တုဝံ ကတ္တေ ဟိတေသိ မယံ၊
သခါ မမံ ဥမ္မဒန္တိ တုဝဉ္စ။
သတဉ္စ ဓမ္မာနိ သုကိတ္တိတာနိ၊
သမုဒ္ဒဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနိ။
- ၉၇။ အာဟုနေယျော မေသိ ဟိတာနုကဗ္ဗိ၊
ဓာတာ ဝိဓာတာ စသိ ကာမပါလော။
တယိ ဟုတာ ရာဇ မဟပ္ပလာ ဟိံ၊
ကာမေန မေ ဥမ္မဒန္တိ ပဋိစ္ဆ။
- ၉၈။ အဒ္ဓါ ဟိ သဗ္ဗံ အဘိပါရက တံ၊
ဓမ္မံ အစာရီ မမ ကတ္တုပုတ္တ။
အညော နု တေ ကော ဣဓ သောတ္ထိကတ္တာ၊
ဒွိပဒေါ နရော အရုဏေ ဇီဝလောကေ။
- ၉၉။ တုဝံ နု သေဋ္ဌော တုမနုတ္တရောသိ၊
တံ ဓမ္မဂုတ္တော ဓမ္မဝိဒူ သုမေဓော။
သော ဓမ္မဂုတ္တော စိရမေဝ ဇီဝ၊
ဓမ္မဉ္စ မေ ဒေသယ ဓမ္မပါလ။
- ၁၀၀။ တဒိဉ္စ အဘိပါရက၊ သုဏောဟိ ဝစနံ မမ။
ဓမ္မံ တေ ဒေသယိဿာမိ၊ သတံ အာသေဝိတံ အဟံ။
- ၁၀၁။ သာဓု ဓမ္မရုစိ ရာဇာ၊ သာဓု ပညာဏဝါ နရော။
သာဓု မိတ္တာနမဒ္ဓုဗ္ဗော၊ ပါပဿာကရဏံ သုခံ။
- ၁၀၂။ အက္ခောဓနဿ ဝိဇိတေ၊ ဌိတဓမ္မဿ ရာဇိနော။
သုခံ မနုဿာ အာသေထ၊ သီတစ္ဆာယာယ သံဃရေ။
- ၁၀၃။ န စာဟမေတံ အဘိရောစယာမိ၊
ကမ္မံ အသမေက္ခကတံ အသာဓု။
ယေ ဝါဝိ ဥတွာန သယံ ကရောန္တိ၊
ဥပမာ ဣမာ မယံ တုဝံ သုဏောဟိ။

- ၁၀၄။ ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမ္မံ ဂစ္ဆတိ ပုဂံဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဇိမ္မံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္ထေ ဇိမ္မံ ဂတေ သတိ။
- ၁၀၅။ ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္ပတော။
သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော။
- ၁၀၆။ ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ ပုဂံဝေါ။
သဗ္ဗာ ဂါရီ ဥဇုံ ယန္တိ၊ နေတ္ထေ ဥဇုံ ဂတေ သတိ။
- ၁၀၇။ ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္ပတော။
သော သစေ ဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ သုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကော။
- ၁၀၈။ န စာပါဟံ အဓမ္မေန၊ အမရတ္တမဘိပတ္တယေ။
ဣမံ ဝါ ပထဝီ သဗ္ဗံ၊ ဝိဇေတုံ အဘိပါရက။
- ၁၀၉။ ယံ ဟိ ကိဉ္စိ မနုဿေသု၊ ရတနံ ဣဓ ဝိဇ္ဇတိ။
ဂါဝေါ ဒါသော ဟိရညဉ္စ၊ ဝတ္ထိယံ ဟရိစန္ဒနံ။
- ၁၁၀။ အသိတ္ထိယော ရတနံ မဏိကဉ္စ၊
ယဉ္ဇာပိ မေ စန္ဒိမသုရိယာ အဘိပါလယန္တိ။
န တဿ ဟေတု ဝိသမံ စရေယျံ၊
မဇ္ဈေ သိဝီနံ ဥသဘောမှိ ဇာတော။
- ၁၁၁။ နေတာ ဟိတာ ဥဂ္ဂတော ရဋ္ဌပါလော၊
ဓမ္မံ သိဝီနံ အပစာယမာနော။
သော ဓမ္မမေဝါနုဝိန္တယန္တော၊
တသ္မာ သကေ စိတ္တဝသေ န ဝတ္ထော။
- ၁၁၂။ အဒ္ဓါ တုဝံ မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ အဗျသနံ သိဝံ။
ကရိဿသိ စိရံ ရဇ္ဇံ၊ ပညာ ဟိ တဝ တာဒိသိ။
- ၁၁၃။ ဧတံ တေ အနုမောဒါမ၊ ယံ ဓမ္မံ နပ္ပမဇ္ဇသိ။
ဓမ္မံ ပမဇ္ဇ ခတ္တိယော၊ ရဋ္ဌာ စဝတိ ဣဿရော။

၁၁၄။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၁၅။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၁၆။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္ဆေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၁၇။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၁၈။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၁၉။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေသု ဇနပဒေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၂၀။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၂၁။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခိသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၂၂။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိဏ္ဍော သုခါဝဟော။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၁၂၃။ ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဇ္ဇန္တာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိဏ္ဍေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ”တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗာပီတိ ဇနိန္ဒ အဟမေတံ ဧကကောဝ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာနေ-
ဿာမိ၊ တသ္မာ ဌပေတွာ မမဇ္ဇ တုဝဇ္ဇ အညာ သဗ္ဗာပိ ပဇာ ဣမဿ ကတဿ
အာကာရမတ္တမ္ပိ န ဇညာ န ဇာနိဿန္တိ။ ဘူသေဟီတိ တာယ သဒ္ဓိံ အဘိရ-
မန္တော အတ္တနော တဏှာဝနထံ ဘုသံ ကရောဟိ ဝဇေဟိ မနောရထံ ပူရေဟိ။
သဇာဟီတိ မနောရထံ ပန ပူရေတွာ သစေ တေ န ရုစ္စတိ၊ အထ နံ သဇာဟိ
မယုမေဝ ပဋိဒေဟိ။ ကမ္မကရန္တိ သမ္မ အဘိပါရက ယော မနုဿော ပါပကံ၊

ကမ္မံ ကရောန္တော၊ သော ပစ္ဆာ မာ ဣဓ အညေ ဣဒံ ပါပကမ္မံ မညိံသု
မာ ဇာနန္တုတိ မညတိ စိန္တေတိ၊ ဒုစိန္တိတမေတံ တဿ။ ကိံကာရဏာ?
ပဿန္တိ ဘူတာနိ ကရောန္တမေတန္တိ၊ ယေ စ ဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ
ဣဒ္ဓိယာ ယုတ္တာ၊ တေ စ နံ ပဿန္တိယေဝ။ န မေ ဝိယာတိ သမ္မ
အဘိပါရက အညော န တေ ကောစိ “ဣဓ လောကသ္မိံ သကလာယပိ
ပထဝိယာ န မေ ဥမ္မာဒန္တိ ဝိယာ”တိ ဧဝံ သဒ္ဓဟေယျ။

သီဟောဝ သေလဿ ဂုဟန္တိ မဟာရာဇ သစေ တံ တံ ဣဓ န
အာနေသိ၊ အထ ယထာ သီဟော ကိလေသပရိဋ္ဌာဟေ ဥပ္ပန္နေ သီဟပေါတိ-
ကာယ ဝသနဋ္ဌာနံ မဏိဂုဟံ ဥပေတိ၊ ဧဝံ တဿာ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆ၊ တတ္ထ
အတ္တနော ပတ္တနံ ပူရေဟိတိ။ **သုခပ္ပလန္တိ** သမ္မ အဘိပါရက ပဏ္ဍိတာ
အတ္တနော ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌာ သမာနာ န သုခဝိပါကဒါယကကမ္မံ ပရိစ္စေန္တိ၊
သမ္မောဟိတာ ဝါပိ ဟုတွာ မောဟေန မူဋ္ဌာ သုခေန မတ္တာ ပါပကမ္မံ
နာမ န သမာစရန္တိ။ **ယထာသုခံ သာမိ ကရောဟိ ကာမန္တိ** သာမိ သိဝိရာဇ
အတ္တနော ဒါသိံ ပရိစာရေန္တဿ ဂရဟာ နာမ နတ္ထိ၊ တံ ယထာသုခံ
ယထာဇ္ဈာသယံ ကာမံ ကရောဟိ၊ အတ္တနော ဣန္ဒြိယံ ပူရေဟိတိ။ န **တေန သော**
ဇီဝတိတိ သမ္မ အဘိပါရက ယော “ဣဿရောမိ”တိ ပါပံ ကရေတိ၊ ကတွာ စ
ကိံ မံ ဒေဝမနုဿာ ဝက္ခန္တိတိ န ဥတ္တသတိ န ဩတ္တပ္ပတိ၊ သောတေန ကမ္မေန
န စ ဒီဃကာလံ ဇီဝတိ၊ ခိပ္ပမေဝ မရတိ၊ ဒေဝတာပိ ပန “ကိံ ဣမဿ
ပါပရညော ရဇ္ဇေန၊ ဝရမဿ ဝါဠုကဗျဉံ ဂလေ ဗန္ဓိတွာ မရဏ”န္တိ
လာမကေန စက္ခုနာ ဩလောကေန္တိ။

အညာတကန္တိ မဟာရာဇ အညေသံ သန္တကံ တေဟိ သာမိကေဟိ ပဒိန္နံ
ဒါနံ ယေ အတ္တနော ဓမ္မေ ဌိတာ ပဋိစ္ဆန္တိ၊ တေ တတ္ထ ပဋိစ္ဆကာ စ ဒါယကာ
စ သဗ္ဗေပိ သုခပ္ပလမေဝ ကမ္မံ ကရောန္တိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကေ ဟိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တေ
တံ ဒါနံ ဒါယကဿ မဟန္တံ ဝိပါကံ ဒေတိတိ^၁။ **ယော အတ္တဒုက္ခေနာတိ**
သမ္မ အဘိပါရက ယော အတ္တနော ဒုက္ခေန ဝိဋ္ဌိတော တံ ပရဿ ဒဟတိ၊
အတ္တနော သရီရတော အပနေတွာ ပရဿ သရီရေ ခိပတိ၊ ပရဿံ ဝါ သုခေန
အတ္တနော သုခံ ဒဟတိ၊ ပရဿ သုခံ ဂဟေတွာ အတ္တနိ ပက္ခိပတိ၊
“အတ္တနော ဒုက္ခံ ဟရိဿာမိ”တိ ပရံ ဒုက္ခိတံ ကရေတိ၊ “အတ္တာနံ
သုခေဿာမိ”တိ ပရံ ဒုက္ခိတံ ကရေတိ၊ “အတ္တာနံ သုခေဿာမိ”တိ ပရဿ
သုခံ နာသေတိ၊ န သော ဓမ္မံ ဇာနာတိ။ ယော ပန ဧဝံ ဇာနာတိ “ယထေဝိဒံ

၁-ဒေတိတိ။ အညော နုပေ။ အဒ္ဓါ ဝိယာ။ ဟေ။ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

မယ့် သုခဒုက္ခံ၊ တထာ ပရေသ’န္တိ၊ သ ဝေဒိ ဓမ္မံ ဇာနာတိ နာမာတိ အယမေတိဿာ ဂါထာယ အတ္ထော။

ပိယေန တေ ဒမ္မိတိ ပိယေန ကာရဏဘူတေန ပိယံ ဖလံ ပတ္ထေန္တော ဒမ္မိတိ အတ္ထော။ ပိယံ လဘန္တိတိ သံသာရေ သံသရန္တာ ပိယမေဝ လဘန္တိ။ ကာမဟေတုကန္တိ သမ္ပ အဘိပါရက ကာမဟေတုကံ အယုတ္တံ ကတွာ “အတ္တာနံ ဝဓိဿာမိ”တိ မေ ပရိဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မယှ သတိန္တိ မမ သန္တကံ။ “မယှ သတိ”တိပိ^၁ ပါဌော၊ မမ သန္တကာတိ ၂ ဧဝံ မညမာနော သစေ တံ တံ န ကာမေသီတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗဇနဿာတိ သဗ္ဗာ သေနိယော သန္တိပါတာပေတွာ တဿ သဗ္ဗဇနဿ အယံ မယှ အဟိတာတိ ပရိစ္စဇိဿာမိ။ တတော အပ္ပယေသီတိ တတော တံ အပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ အာနေယျာသိ။ အနုသိယန္တိ အနုပရာဓံ။ ကတ္တေတိ တမေဝ အပရေန နာမေန အာလပတိ။ သော ဟိ ရညော ဟိတံ ကရေတိ၊ တသ္မာ “ကတ္တာ”တိ ဝုဇ္ဇတိ။ န စာပိ ဘျ’ဿာတိ ဧဝံ အကိစ္စကာရီတိ နဂရေ တဝ ကောစိ ပက္ခောပိ န ဘဝေယျ။

နိန္ဒန္တိ န ကေဝလံ ဥပဝါဒမေဝ၊ သစေပိ မံ ကောစိ သမ္ပုခါ နိန္ဒိဿတိ ဝါ ပသံသိဿတိ ဝါ၊ ဒေါသံ ဝါ ပန အာရောပေန္တော ဂရဟိဿတိ၊ တမ္မာဟံ နိန္ဒ ပသံသံ ဂရဟန္တ သဗ္ဗံ သဟိဿာမိ၊ သဗ္ဗမေတံ မမ အာဂစ္ဆတူတိ ဝဒတိ။ တမ္မာတိ ယော ဧတေ နိန္ဒာဒယော န ဂဏှာတိ၊ တမ္မာ ပုရိသာ ဣဿရိယသင်္ခါတာ သိရိ စ ပညာသင်္ခါတာ လက္ခိ စ ယလဋ္ဌာနတော သုဝုဋ္ဌိသင်္ခါတော အာပေါ ပိယ အပေတိ န ပတိဋ္ဌာတိတိ။ ဧတ္ထောတိ ဣတော မမ တဿာ ပရိစ္စတ္တကာရဏာ။ ဓမ္မာတိသာရဉ္စာတိ ဓမ္မံ အတိက္ကမိတွာ ပဝတ္တံ အကုသလံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ ဟောတိ။ ဖစ္စုတ္တရိဿာမိတိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိဿာမိ ဓာရယိဿာမိ။ ထာဝရာနံ တသာနန္တိ ယထာ မဟာပထဝီ ဒီဏာသဝါနန္တ ပုထုဇ္ဇနာနန္တ ကိဉ္စိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတိ^၂ သဗ္ဗံ အဓိဝါသေတိ၊ တထေဝါဟမ္ပိ သဗ္ဗမေတံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိဿာမိ အဓိဝါသေဿာမိတိ ဒီပေတိ။ ကောဝိမန္တိ အဟံ ကောဝ ဣမမ္ပိ အတ္တနော ဒုက္ခဘာရံ ဟာရယိဿာမိ ဓာရယိဿာမိ ဝဟိဿာမိ။ ဓမ္မေ ဌိတောတိ ဝိနိစ္ဆယဓမ္မေ ပဝေဏိဓမ္မေ တိဝိသုစရိတဓမ္မေ စ ဌိတော ဟုတွာ။

သဂ္ဂုပဂန္တိ ဒေဝ ပုညကမ္ပံ နာမေတံ သဂ္ဂုပဂံ ဟောတိ။ ယညေ ဓနန္တိ ယညဓနံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ သခါတိ ဥမ္မာဒန္တိပိ မမ သဟာယိကာ၊

တွမ္မိ သဟာယကော။ ဝိတရောတိ ဗြဟ္မာနော။ သဗ္ဗေတိ န ကေဝလံ ဒေဝ-
 ဗြဟ္မာနောဝ၊ သဗ္ဗေ ရဋ္ဌဝါသိနောပိ မံ ပဿယ၊ “ဘော သဟာယကဿ
 ဘရိယာ သဟာယိကာ ဣမိနာ ဂေဟေ ကတာ”တိ နိဇ္ဈေယျ။ န ဟေတ’ဓမ္မန္တိ
 န ဟိ ဧတံ အဓမ္မိကံ။ ယံ စေ မယာတိ ယသ္မာ မယာ သာ တုယံ ဒိန္နာ၊
 တသ္မာ ဧတံ အဓမ္မောတိ န ဝဒိဿန္တိ။ သတန္တိ သန္တာနံ ပုဗ္ဗါဒီနံ ခန္တိမေတ္တာ-
 ဘာဝနာသီလာစာရသင်္ခါတာနိ ဓမ္မာနိ သုဝဏ္ဏိတာနိ သမုဒ္ဒဝေလောဝ ဒုရစ္စယာနိ၊
 တသ္မာ ယထာ သမုဒ္ဓေါ ဝေလံ နာတိက္ကမတိ၊ ဧဝမဟမ္မိ သီလဝေလံ နာတိက္က-
 မိဿာမီတိ ဝဒတိ။

အာဟုနေယျော မေသီတိ မဟာရာဇ တံ မမ အာဟုနပါဟုနသက္ကာ-
 ရဿာနုစ္ဆရိကော။ ဓာတာ ဝိဓာတာ စသိ ကာမပါလောတိ တံ မမ ဒေဝ
 ဓာရဏတော ဓာတာ ဣဿရိယသုခဿ ဝိဒဟနတော ဝိဓာတာ ဣစ္ဆိတပတ္ထိ-
 တာနံ^၁ ကာမာနံ ပါလနတော ကာမပါလော။ တယိ ဟုတာတိ တုယံ ဒိန္နာ။
 ကာမေန မေတိ မမ ကာမေန မမ ပတ္တနာယ ဥဗ္ဗာဒန္တိ^၂ ပဋိစ္ဆာတိ ဧဝံ အဘိ-
 ပါရကော ရညော ဒေတိ။ ရာဇာ “န မယံ အတ္ထော”တိ ပဋိက္ခိပတိ။ ဘူမိယံ
 ပတိတံ သာကုဏိကပစ္ဆိ^၃ ပိဋ္ဌပါဒေန ပဟရိတွာ အဋ္ဌဝိယံ ခိပန္တာ ဝိယ ဥဘောပိ
 နံ ဇဟန္တေဝ။ ဣဒါနိ ရာဇာ ပုန အကထနတ္ထာယ တံ သန္တဇ္ဇေန္တော “အဒ္ဓါ
 ဟိ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ကတ္တုပုတ္တာတိ ပိတာဝိဿ ကတ္တာဝ၊ တေန နံ ဧဝံ
 အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အဒ္ဓါ တံ ဣတော ပုဗ္ဗေ မယံ သဗ္ဗဓမ္မံ အစရိ၊
 ဟိတမေဝ ဝုရိမေဝ အကာသိ၊ ဣဒါနိ ပန ပဋိပက္ခော ဟုတွာ ဗဟံ ကထေသိ၊
 “မာ ဧဝံ ဝိပုလပသိ၊ အညော နု တေ ဒွိပဒေါ နရော၊ ကော ဣဓ ဇီဝလောကေ
 အရုဏေယေဝ သောတ္ထိကတ္တာ၊ သစေ ဟိ အဟံ ဝိယ အညော ရာဇာ တဝ
 ဘရိယာယ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော အဘဝိဿ၊ အန္တောအရုဏေယေဝ တဝ သီသံ
 ဆိန္ဒာပေတွာ တံ အတ္တနော ဃရေ ကရေယျ၊ အဟံ ပန အကုသလဘယေနဝ
 န ကရောမိ၊ တုဏှိ ဟောဟိ၊ န မေ ဧတာယ အတ္ထော”တိ တံ သန္တဇ္ဇေသိ။

သော တံ သုတွာ ပုန ကိဉ္စိ ဝတ္ထု အသက္ကောန္တော ရညော ထုတိဝသေန
 “တုဝံ နူ”တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—မဟာရာဇ တွညေဝ သကလဇမ္ဗု-
 ဒီပေ သဗ္ဗေသံ နရိန္ဒာနံ သေဋ္ဌော၊ တံ အနုတ္တရော၊ တံ ဝိနိစ္ဆယဓမ္မပဝေဏိဓမ္မ-
 သုစရိတဓမ္မာနံ ဂေါပါယနေန ဓမ္မရုတ္တော၊ တေသံ ဝိဒိတတ္တာ ဓမ္မဝိဂ္ဂူ တံ
 သုမေဓော၊ သော တံ ယံ ဓမ္မံ ဂေါပေသိ၊ တေနော ဝုတ္တော စိရံ ဇီဝ၊ ဓမ္မဉ္စ
 မေ ဒေသေဟိ ဓမ္မပါလက ဓမ္မဂေါပက ရာဇဝရာတိ။

အထ ရာဇာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော “တဒိဃံ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣဇ္ဇာတိ
 စောဒနတ္ထေ နိပါတော၊ ယသ္မာ မံ တံ စောဒေသိ၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။
 သတန္တိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ သပ္ပုရိသေဟိ အာသေဝိတံ။ သာရူတိ သုန္ဒရော ပသတ္ထော။
 ဝိနိစ္ဆယပဝေဏီသုစရိတဓမ္မေ ရောစေတီတိ ဓမ္မရူပိ။ တာဒိသော ဟိ ဇီဝိတံ
 ဇဟန္တောပိ အကိစ္စံ န ကရေတိ၊ တသ္မာ သာရု။ ပညာဏဝါတိ ဉာဏသမ္ပန္နော။
 မိတ္တာနမဒ္ဓုန္တောတိ မိတ္တဿ အဒုဿနဘာဝေါ။ ဌိတဓမ္မဿာတိ ပတိဋ္ဌိတ-
 တိဝိဓဓမ္မဿ။ အာသေဏာတိ အာသေယျံ နိသီဒေယျံ။ ဒေသနာသီသမေဝ
 စေတံ၊ စတ္တာရောပိ ဣရိယာပထေ သုခံ ကပ္ပေယျန္တိ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော။
 သီတန္တိယာယာတိ ပုတ္တဒါရဉာတိမိတ္တာနံ သီတလာယ ဆာယာယ။
 သံဃရေတိ သကဃရေ၊ အတ္တနော ဂေဟေတိ အတ္ထော။ အဓမ္မဗလိဒဏ္ဍာဒိဟိ
 အနုပဒ္ဓုတာ သုခံ ဝသေယျန္တိ ဒေသေတိ။ န စာဟမေတန္တိ သမ္ပ အဘိပါရက
 ယမေတံ အသမေက္ခိတွာ ကတံ အသာဓုကမ္ပံ၊ ဧတံ အဟံ န ရောစယာမိ။
 ယေ ဝါပိ ဥတ္တာနာတိ ယေ ဝါ ပန ရာဇာနော ဥတ္တာ တုလေတွာ တိရေတွာ
 သယံ ကရေန္တိ၊ တေသာဟံ ကမ္ပံ ရောစေမိတိ အပ္ပေါယော။ ဥပမာ ဣမာတိ
 ဣမသ္မိ ပနတ္ထေ တံ မယံ ဣမာ ဒွေ ဥပမာ သုဏောဟိ။

ဇိမ္မန္တိ ဝက်။ နေတ္ထေတိ ယော ဂါဝိယော နေတိ၊ တသ္မိ ဇေဋ္ဌကဥသဘော။
 ပဂေဝါတိ တသ္မိ အဓမ္မံ စရန္တေ ဣတရာ ပဇာ ပဂေဝ စရတိ၊ အတိဝိယ
 ကရေတိတိ အတ္ထော။ ဓမ္မိကောတိ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ ပဟာယ ဓမ္မေန
 ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော။ အမရတ္တန္တိ ဒေဝတ္တံ။ ရတနန္တိ သင်္ဂါညာဏကံဝိညာဏ-
 ကရတနံ။ ဝတ္ထိယန္တိ ကာသိကဝတ္ထမေဝ။ အသိတ္ထိယောတိ ဝါတသမဂတိ-
 အသေပိ ဥတ္တမရူပရော ဣတ္ထိယောပိ။ ရတနံ မဏိကဉ္စာတိ သတ္တဝိရေတနဉ္စ
 မဟဋ္ဌဘဏ္ဍကဉ္စ။ အဘိပါလယန္တိတိ အာလောကံ ကရေန္တော ရက္ခန္တိ။ န
 တဿာတိ တဿ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇဿပိ ဟေတု န ဝိသမံ စရေယံ။ ဥသဘောဒ္ဒိတိ
 ယသ္မာ အဟံ သိဝိနံ မဇ္ဈေ ဇေဋ္ဌကရာဇာ ဟုတွာ ဇာတော၊ တသ္မာ စက္ကဝတ္တိ-
 ရဇ္ဇကာရဏမ္ပိ န ဝိသမံ စရာမိတိ အတ္ထော။ နေတာတိ မဟာဇနံ ကုသလေ
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဒေဝနဂရံ နေတာ၊ ဟိတကရဏေန တဿ ဟိတာ၊
 “သိဝိရာဇာ ကိရ ဓမ္မစာရိ”တိ သကလဇမ္ပုဒိပေ ဉာတတ္တာ ဥဂ္ဂတော၊ သမေန
 ရဋ္ဌပါလနတော ရဋ္ဌပါလော။ အပစာယမာနောတိ သိဝိနံ ပေါရာဏကရာဇနံ
 ပဝေဏီဓမ္မံ အပစာယမာနော။ သောတိ သော အဟံ တမေဝ ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တ-
 ယန္တော တသ္မာ တေန ကာရဏေန အတ္တနော စိတ္တဿ ဝသေ န ဝတ္တာမိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ အဘိပါရကော ထုတိံ ကရေန္တော “အဒ္ဓါ”တိအာဒိမာဟ။ နပ္ပမဇ္ဇသီတိ အတ္တနာ ကထိတဓမ္မံ နပ္ပမဇ္ဇသီ တတ္ထေဝ ဝတ္ထေသိ။ ဓမ္မံ ပမဇ္ဇာတိ ဓမ္မံ ပမုဿိတွာ အဂတိဝသေန ဂန္တာံ။ ဧဝံ သော တဿ ထုတိံ ကတွာ “ဓမ္မံ စရာ”တိ ဓမ္မစရိယာယ နိယျောဇေန္တော ဥတ္တရိပိ ဒသ ဩဝါဒဂါထာ အဘာသိ။ တာသမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ တေသကုဏဇာတကေ ၂ ဝဏ္ဏိတော။

ဧဝံ အဘိပါရကသေနာပတိနာ ရညော ဓမ္မေ ဒေသိတေ ရဇာ ဥမ္မာဒန္တိယာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တံ ဝိနောဒေသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ သော ဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တဒါ သုနန္ဒသာရထိ အာနန္ဒော အဟောသိ။ အဘိပါရကော သာရိပုတ္တော၊ ဥမ္မာဒန္တိ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ သိဝိရာဇာ အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

ဥမ္မာဒန္တိဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-မဟာဗောဓိဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၀)

ကိံ န ခဏ္ဍံ ကိမဇိနန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ပညာပါရမိံ အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ ဝတ္ထု မဟာဥမ္မိဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ တဒါ ပန သတ္တာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ တထာဂတော ပညဝါ ပရပ္ပဝါဒပ္ပမဒ္ဒနောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္ထေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္ထော ကာသိရဋ္ဌေ အသီတိကောဋိဝိဘဝဿ ဥဒိစ္စဗြာဟ္မဏမဟာသာလဿ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဗောဓိကုမာရေ”တိဿ နာမံ ကရိံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တက္ကသိလာယံ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ ပစ္စာဂန္တာ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တော အပရဘာဂေ ကာမေ ပဟာယ ဟိမဝန္တပဒေသံ ပဝိသိတွာ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထေဝ ဝနမူလဖလာဟာရေ စိရံ ဝသိတွာ ဝဿာရတ္တသမယေ ဟိမဝန္တာ ဩရုပ္ပ စာရိကံ စရန္တော အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသီ ပတွာ ရာဇယျာနေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ပရိဗ္ဗာဇကသာရုပ္ပေန နဂရေ ဘိက္ခာယ စရန္တော ရာဇဒွါရံ

ပါပုဏ်။ တမေနံ သီဟပဉ္စရေ ဌိတော ရာဇာ ဒိသွာ တဿ ဥပသမေ ပသီဒိတွာ တံ အတ္တနော ဘဝနံ ပဝေသေတွာ ရာဇပလ္လင်္ကေ နိသီဒါပေတွာ ကတပဋိသန္တာရော ထောက် ဓမ္မကထံ သုတွာ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဒါပေသိ။ မဟာသတ္တော ဘတ္တံ ဂဟေတွာ စိန္တေသိ “ဣဒံ ရာဇကုလံ နာမ ဗဟုဒေါသံ ဗဟုပစ္စာမိတ္တံ ဟောတိ၊ ကော န ခေါ မမ ဥပ္ပန္နံ ဘယံ နိတ္ထရိဿတိ”တိ။ သော အဝိဒူရေ ဌိတံ ရာဇဝလ္လဘံ ဧကံ ပိင်္ဂလသုနခံ ဒိသွာ မဟန္တံ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ဂဟေတွာ တဿ ဒါတုကာမတာကာရံ ဒေသေသိ။ ရာဇာ ဥတွာ သုနဓဿ ဘာဇနံ အာဟရာပေတွာ ဘတ္တံ ဂါဟာပေတွာ ဒါပေသိ။ မဟာသတ္တောပိ တဿ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌပေသိ။ ရာဇာပိဿ ပဋိညံ ဂဟေတွာ အန္တောနဂရေ ရာဇုယျာနေ ပဏ္ဏသလံ ကာရေတွာ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရေ ဒတွာ တံ တတ္ထ ဝါသာပေသိ၊ ဒေဝသိကဉ္စဿ ဒွေ တယော ဝါရေ ဥပဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ ဘောဇနကာလေ ပန မဟာသတ္တော နိစ္စံ ရာဇပလ္လင်္ကေယေဝ နိသီဒိတွာ ရာဇဘောဇနမေဝ ဘုဉ္ဇတိ။ ဧဝံ ဒွါဒသ သံဝစ္ဆရာနိ အတိတာနိ။

တဿ ပန ရညော ပဉ္စ အမစ္စာ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အနုသာသန္တိ။ တေသု ဧကော အဟေတုကဝါဒိ၊ ဧကော ဣဿရကတဝါဒိ၊ ဧကော ပုဗ္ဗေကတဝါဒိ၊ ဧကော ဥစ္ဆေဒဝါဒိ၊ ဧကော ခတ္တဝိဇ္ဇဝါဒိ။ တေသု အဟေတုကဝါဒိ “ဣမေ သတ္တာ သံသာရသုဒ္ဓိကာ”တိ မဟာဇနံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ ဣဿရကတဝါဒိ “အယံ လောကော ဣဿရနိမ္မိတော”တိ မဟာဇနံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ ပုဗ္ဗေကတဝါဒိ “ဣမေသံ သတ္တာနံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပုဗ္ဗေကတေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ မဟာဇနံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ ဥစ္ဆေဒဝါဒိ “ဣတော ပရလောကံ ဂတော နာမ နုတ္တိ၊ အယံ လောကော ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ”တိ မဟာဇနံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ ခတ္တဝိဇ္ဇဝါဒိ “မာတာပိတရောပိ မာရေတွာ အတ္တနောဝ အတ္တော ကာတဗ္ဗော”တိ မဟာဇနံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ တေ ရညော ဝိနိစ္ဆယေ နိယုတ္တာ လဉ္စခါဒကာ ဟုတွာ အဿာမိကံ သာမိကံ၊ သာမိကံ အဿာမိကံ ကရေန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ဧကော ပုရိသော ကုဋ္ဌဉ္စပရာဇိတော မဟာသတ္တံ ဘိက္ခာယ စရန္တံ ရာဇဂေဟံ ပဝိသန္တံ ဒိသွာ ဝဋ္ဋိတွာ “ဘန္တေ တုမေ ရာဇဂေဟေ ဘုဉ္ဇမာနာ ဝိနိစ္ဆယာမစ္ဓေ လဉ္စံ ဂဟေတွာ လောကံ ဝိနာသေန္တေ ကသ္မာ အဇ္ဈုပေက္ခထ၊ ဣဒါနိ ပဉ္စဟိ အမစ္ဓေဟိ ကုဋ္ဌဉ္စကာရကဿ ဟတ္ထတော လဉ္စံ ဂဟေတွာ သာမိကောဝ သမာနော အဿာမိကော ကတော”တိ ပရိဒေဝိ။

၁-ဣဿရကရကတဝါဒိ (သိ၊ သျာ)၊ ဣဿရကာရကတဝါဒိ (ဣ)

သော တသ္မိံ ကာရုညဝသေန ဝိနိစ္ဆယံ ဂန္ဓာ ဓမ္မေန ဝိနိစ္ဆိနိတွာ သာမိက-
ညေဝ သာမိကံ အကာသိ။ မဟာဇနော ဧကပ္ပဟာရေနော မဟာသဒ္ဓေန
သာဓကာရံ အဒါသိ။ ရာဇာ တံ သဒ္ဓံ သုတွာ “ကိံသဒ္ဓေါ နာမာယ”န္တိ
ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ ကတဘတ္တကိစ္စံ မဟာသတ္ထံ ဥပနိသိဒိတွာ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ
အဇ္ဇ ကိရ ဝေါ အဇ္ဇောဝိနိစ္ဆိတော”တိ။ အာမ မဟာရာဇာတိ။ ဘန္တေ တုမှေသု
ဝိနိစ္ဆိနန္တေသု မဟာဇနဿ ဝုဗ္ဗိ ဘဝိဿတိ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ တုမှေဝ
ဝိနိစ္ဆိနထာတိ။ မဟာရာဇ မယံ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ၊ နေတံ ကမ္မံ အမှာကံ ကမ္မန္တိ။
ဘန္တေ မဟာဇနော ကာရုညေန ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တုမှေ သကလဒိဝသံ မာ
ဝိနိစ္ဆိနထ၊ ဥယျာနတော ပန ဣဓာဂစ္ဆန္တာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ပါတောဝ
စတ္တာရော အဇ္ဇော ဝိနိစ္ဆိနထ၊ ဘုတွာ ဥယျာနံ ဂစ္ဆန္တာ စတ္တာရော၊ ဧဝံ
မဟာဇနဿ ဝုဗ္ဗိ ဘဝိဿတိတိ။ သော တေန ပုနပ္ပုနံ ယာစိယမာနော
“သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ တထာ အကာသိ။

ကုဋ္ဌဋ္ဌကာရကာ ဩကာသံ န လဘိံသု။ တေပိ အမစ္စာ လဉ္စိ အလဘန္တာ
ဒုဂ္ဂတာ ဟုတွာ စိန္တယိံသု “ဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝိနိစ္ဆိနနကာလကော
ပဋ္ဌာယ မယံ ကိဉ္စိ န လဘာမ၊ ဟန္တ နံ ‘ရာဇဝေရိကော’တိ ဝတွာ ရညော
အန္တရေ ပရိဘိဋ္ဌိတွာ မာရာပေဿာမာ”တိ။ တေ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ
“မဟာရာဇ ဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကော တုမှာကံ အနတ္ထကာမော”တိ ဝတွာ
အသဒ္ဓဟန္တေန ရညာ “သီလဝါ ဧသ ဉ္ဈဏသမ္ပန္နော၊ န ဧဝံ ကရိဿတိ”တိ
ဝုတ္တေ “မဟာရာဇ တေန သကလနဂရဝါသိနော အတ္တနော ဟတ္ထေ ကတွာ
ကေဝလံ အမှေယေဝ ပဉ္စ ဇနော ကာတုံ န သက္ကာ၊ သစေ အမှာကံ ဝစနံ န
သဒ္ဓဟထ၊ တဿ ဣဓာဂမနကာလေပရိသံ ဩလောကေထာ”တိ အာဟံသု။
ရာဇာ “သာရူ”တိ သီဟပဉ္စရေ ဌိတော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဩလောကေန္တော
ပရိဝါရံ ဒိသွာ အတ္တနော အညာဏေန အဋ္ဌကာရကမနုဿေ “တဿ ပရိ-
ဝါရာ”တိ မညမာနော ဘိဇ္ဇိတွာ တေ အမစ္စေ ပက္ခောသာပေတွာ “ကိန္တိ
ကရောမာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဂဏှာပေထ နံ ဒေဝါတိ။ ဩဋ္ဌာရိကံ အပရာဓံ အပဿန္တာ
ကထံ ဂဏှာမာတိ။ တေန ဟိ မဟာရာဇ ပကတိပရိဟာရမဿ ဟာပေထ၊ တံ
ပရိဟာယန္တံ ဒိသွာ ပဏ္ဍိတော ပရိဗ္ဗာဇကော ကဿမိ အနာရောစေတွာ
သယမေဝ ပလာယိဿတိတိ။

ရာဇာ “သာရူ”တိ ဝတွာ အနုပုဗ္ဗေန တဿ ပရိဟာရံ ပရိဟာပေသိ။
ပဋ္ဌမဒိဝသံ တာဝ နံ တုစ္ဆပလ္လင်္ဂေယေဝ နိသိဒါပေသုံ။ သော တုစ္ဆပလ္လင်္ဂံ

ဒိသ္ဗာဝ ရညော ပရိဘိန္ဒဘဝံ ဥတွာ သယမေဝ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ တံ ဒိဝသမေဝ ပက္ကမိတုကာမော ဟုတွာပိ “ဧကန္တေန ဥတွာ ပက္ကမိဿာမိ”တိ န ပက္ကာမိ။ အထဿ ပုနဒိဝသေ တုစ္ဆပလ္လဏေ နိဿိန္ဓဿ ရညောပကတိ- ဘတ္တဉ္စ အညဉ္စ ဂဟေတွာ မိဿကဘတ္တံ အဒံသု။ တတိယဒိဝသေ မဟာတလံ ပဝိသိတုံ အဒတွာ သောပါနသီသေယေဝ ဌပေတွာ မိဿကဘတ္တံ အဒံသု။ သော တမ္ပိ အာဒါယ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဘတ္တကိစ္စံ အကာသိ။ စတုတ္ထ- ဒိဝသေ ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ ဌပေတွာ ကဏာဇကဘတ္တံ အဒံသု။ သော တမ္ပိ ဂဟေတွာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဘတ္တကိစ္စံ အကာသိ။ ရာဇာ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ “ဗောဓိ- ပရိဗ္ဗာဇကော သက္ကာရေ ပရိဟာပိတေပိ န ပက္ကမတိ၊ ကိန္တိ နံ ကရောမာ”တိ။ ဒေဝ န သော ဘတ္တတ္ထာယ စရတိ၊ ဆတ္တတ္ထာယ ပန စရတိ။ သစေ ဘတ္တတ္ထာယ စရေယျ၊ ပဌမဒိဝသံယေဝ ပလာယေယျာတိ။ ဣဒါနိ ကိံ ကရောမာတိ။ သေ သာတာပေထ နံ မဟာရာဇာတိ။ သော “သာရူ”တိ တေသညေဝ ဟတ္ထေ ခဂ္ဂေ ဌပေတွာ “သေ အန္တရဒ္ဓါရေ ဌတွာ ပဝိသန္တဿေဝဿ သီသံ ဆိန္ဒိတွာ ခဏှာ- ခဏှိကံ ကတွာ ကဉ္စိ အဇာနာပေတွာ ဝစ္စကုဋိယံ ပက္ခိပိတွာ နတွာ အာဂစ္ဆေ- ယျာထာ”တိ အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ “သေ အာဂန္ဓာ ဧဝံ ကရိ- သာမာ”တိ အညမညံ ဝိစာရေတွာ ဧဝံ အတ္တနော နိဝေသနံ အဂမံသု။

ရာဇာပိ သာယံ ဘုတ္တဘောဇနော သိရိသယနေ နိပဇ္ဇိတွာ မဟာသတ္တဿ ဂုဏေ အနုဿရိ။ အထဿ တာဝဒေဝ သောကော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သရီရတော သေဒါ မုစ္ဆိံသု၊ သယနေ အဿာသံ အလဘန္တော အပရာပရံ ပရိဝတ္တိ။ အထဿ အဂ္ဂမဟေသီ ဥပနိပဇ္ဇိ၊ သော တာယ သဒ္ဓိံ သလ္လာပမတ္တမ္ပိ န ကရိ။ အထ နံ သာ “ကိံ န ခေါ မဟာရာဇ သလ္လာပမတ္တမ္ပိ န ကရေထ၊ အပိ န ခေါ မေ ကောစိ အပရာဓော အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိ။ နတ္ထိ ဒေဝိ၊ အပိစ ခေါ ဗောဓိပရိဗ္ဗာ- ဇကော ကိရ အမှာကံ ပစ္စတ္တိကော ဇာတောတိ တဿ သေ သာတနတ္ထာယ ပဉ္စ အမစ္စေ အာဏာပေသိံ၊ တေ ပန နံ မာရေတွာ ခဏှာခဏှိကံ ကတွာ ဝစ္စကူပေ ပက္ခိပိဿန္တိ၊ သော ပန အမှာကံ ဒွါဒသ သံဝစ္ဆရာနိ ဗဟုံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ဧကာပရာဓောပိဿ မယာ ပစ္စက္ခတော န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ပရပတ္တိယေန ဟုတွာ တဿ မယာ ဝဓော အာဏတ္ထော၊ တေန ကာရဏေန သောစာမီတိ။ အထ နံ သာ “သစေ တေ ဒေဝသော ပစ္စတ္တိကော ဇာတော၊ တံ သာတေန္တော ကိံ သောစသိ၊ ပစ္စတ္တိကံ နာမ ပုတ္တမ္ပိ သာတေတွာ အတ္တနော သောတ္ထိ- ဘာဝေါ ကာတဗ္ဗောဝ၊ မာ သောစိတ္တာ”တိ အဿာသေသိ။ သောတဿာ ဝစနေန ပဋိလဒ္ဓဿာသော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။

တသ္မိံ ခဏေ ကောလေယျကော ပိဂ်လသုနခေါ တံ ကထံ သုတွာ “သွေ မယာ အတ္တနော ဗလေနဿ ဇီဝိတံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ပုနဒိဝသေ ပါတောဝ ပါသာဒါ ဩရုယ မဟာဒွါရံ အာဂန္တာ ဥမ္မာရေ သီသံ ကတွာ မဟာသတ္တဿ အာဂမနမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တောဝ နိပဇ္ဇိ။ တေပိ အမစ္စာ ပါတောဝ ခဂ္ဂဟတ္ထာ အာဂန္တာ ဒွါရန္တရေ အဋ္ဌံသု။ ဗောဓိသတ္တောပိ ဝေလံ သလ္လက္ခေတွာ ဥယျာနာ နိက္ခမ္မ ရာဇဒွါရံ အာဂဉ္စိ။ အထ နံ သုနခေါ ဒိသွာ မုခံ ဝိဝရိတွာ စတဿော ဒါဌာ ဒဿေတွာ “ကိ” တံ ဘန္တေ ဇမ္ဗုဒီပတလေ အညတ္တ ဘိက္ခံ န လဘသိ၊ အမှာကံ ရာဇာ တဝ မာရဏတ္ထာယ ပဉ္စ အမစ္စေ ခဂ္ဂဟတ္ထေ ဒွါရန္တရေ ဌပေသိ၊ မာ တံ နလာဋ္ဌေန မစ္စံ ဂဟေတွာ အာဂမိ၊ သီသံ ပက္ကမာ”တိ မဟာသဒ္ဓေန ဝိရဝိ။ သော သဗ္ဗရုတညုတာယ တမတ္ထံ ဥတွာ တတောဝ နိဝတ္တိတွာ ဥယျာနံ ဂန္တာ ပက္ကမနတ္ထာယ ပရိက္ခာရေ အာဒိယိ။ ရာဇာ သီဟပဉ္စရေ ဌိတော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဂစ္ဆန္တု ဒိသွာ “သစေ အယံ မမ ပစ္စတ္တိကော ဘဝေယျ၊ ဥယျာနံ ဂန္တာ ဗလံ သန္နိပါတာပေတွာ ကမ္မသဇ္ဇော ဘဝိဿံတိ။ နော စေ၊ အတ္တနော ပရိက္ခာရေ ဂဟေတွာ ဂမနသဇ္ဇော ဘဝိဿံတိ၊ ဇာနိဿာမိ တာဝဿ ကိရိယ”န္တိ ဥယျာနံ ဂန္တာ မဟာသတ္ထံ အတ္တနော ပရိက္ခာရေ အာဒါယ “ဂမိဿာမိ”တိ ပဏ္ဏသာလတော နိက္ခန္တံ စက်မနကော-
ဋီယံ ဒိသွာဝ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁၂၄။ “ကိ” န ဒဏှံ ကိမဇိနံ၊ ကိ” ဆတ္တံ ကိမုပါဟနံ။
ကိမင်္ဂုသဉ္စ ပတ္တုဉ္စ၊ သဃံာဋ္ဌိဉ္စာပိ ဗြာဟ္မဏ။
တရမာနရူပေါ’ဟာသိ၊ ကိ” န ပတ္တယသေ ဒိသ”န္တိ။

တဿတ္ထော—ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ တံ အမှာကံ ဃရံ အာဂစ္ဆန္တော ဒဏှာဒီနိ န ဂဏှာသိ၊ အဇ္ဇေ ပန ကေန ကာရဏေန ဒဏှာဉ္စ အဇိနဉ္စ ဆတ္တုပါဟနဉ္စ မတ္တိက-
ပသိဗ္ဗကောလဗ္ဗနအင်္ဂုသဉ္စ မတ္တိကပတ္တုဉ္စ သဃံာဋ္ဌိဉ္စာတိ သဗ္ဗေဝိမေ ပရိက္ခာရေ တရမာနရူပေါ ဂဏှာသိ၊ ကတရံ န ဒိသံ ပတ္တေသိ၊ ကတ္ထ ဂန္တုကာမောသိတိ ပုစ္ဆိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော “အယံ အတ္တနာ ကတကမ္ပံ န ဇာနာတိတိ မညတိ၊ ဇာနာပေဿာမိ န”န္တိ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၂၅။ “ဒွါဒသေတာနိ ဝဿာနိ၊ ဝုသိတာနိ တဝဉ္စိကေ။
နာဘိဇာနာမိ သောဏေန၊ ပိဂ်လေနာဘိက္ခုဇိတံ။

၁၂၆။ သွာယံ ဒိတ္တောံ နဒတိ၊ သုက္ကဒါဌံ ဝိဒိသယံ။
တဝ သုတွာ သဘရိယဿ၊ ဝိတသဒ္ဓဿ မံ ပတိ”တိ။

တတ္ထ အဘိက္ခုတန္တိ ဧတေန တဝ သုနခေန ဧဝံ မဟာဝိရဝေန ဝိရဝိတ္တံ
န ဇာနာမိ။ **ဒိတ္တောံ**တိ ဒပ္ပိတော ဝိယ။ **သဘရိယဿ**တိ တဝ သဘရိယဿ
မမ မာရဏတ္တာယ ပဉ္စန္တံ အမစ္စာနံ အာဏတ္တဘာဝံ ကထေန္တဿ သုတွာ
“ကိ” တံ အညတ္ထ ဘိက္ခံ န လဘသိ၊ ရညာ တေ ဝဓော အာဏတ္တော၊ ဣဓ
မာဂန္တိ”တိ ဒိတ္တောံ နဒတိ။ **ဝိတသဒ္ဓဿ မံ ပတိ**တိ မမန္တရေ ဝိဂတသဒ္ဓဿ
တဝ ဝစနံ သုတွာ ဧဝ နဒတိတိ အာဟ။

တတော ရာဇာ အတ္တနော ဒေါသံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယော တံ ခမာပေန္တော စတုတ္ထံ
ဂါထမာဟ—

၁၂၇။ “အဟု ဧသ ကတော ဒေါသော၊ ယထာ ဘာသသိ ပြာဟ္မဏ။
ဧသ ဘိယျော ပသီဒါမိ၊ ဝသ ပြာဟ္မဏ မာ’ဂမာ”တိ။

တတ္ထ **ဘိယျော**တိ သစ္စံ မယာ ဧဝံ အာဏတ္တံ၊ အယံ မေ ဒေါသော၊
ဧသ ပနာဟံ ဣဒါနိ အဓိကတရံ တယိ ပသီဒါမိ၊ ဣဓေဝ ဝသ၊ မာ အညတ္ထ ဂမိတိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “မဟာရာဇ ပဏ္ဍိတာ နာမ တာဒိသေန
ပရပတ္တိယေန အပစ္စက္ခကာရိနာ သဒ္ဓိံ န ဝသန္တိ”တိ ဝတွာ တဿ အနာစာရံ
ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၂၈။ “သဗ္ဗသေတော ပုရေ အာသိ၊ တတောပိ သဗလော အဟု။
သဗ္ဗလောဟိတကော ဒါနိ၊ ကာလော ပက္ကမိတုံ မမ။

၁၂၉။ အဗ္ဘန္တရံ ပုရေ အာသိ၊ တတော မဇ္ဈေ တတော ဗဟိ။
ပုရာ နိဒ္ဒမနာ ဟောတိ၊ သယမေဝ ဝဇာမဟံ။

၁၃၀။ ဝိတသဒ္ဓိံ န သေဝေယျ၊ ဥဒပါနံ ဝ’နောဒကံ။
သစေပိ နံ အနုခဏေ၊ ဝါရိ ကဒ္ဒမဂန္ဓိကံ။

၁၃၁။ ပသန္တမေဝ သေဝေယျ၊ အပ္ပသန္တံ ဝိဝဇ္ဇယေ။
ပသန္တံ ပယိရူပါသေယျ၊ ရဟဒိဝုဒကတ္ထိကော။

၁၃၂။ ဘဇေ ဘဇန္တံ ပုရိသံ၊ အဘဇန္တံ န ဘဇ္ဇယေ။
အသပ္ပုရိသဓမ္မော သော၊ ယော ဘဇန္တံ န ဘဇ္ဇတိ။

၁၃၃။ ယော ဘဇန္တံ န ဘဇတိ၊ သေဝမာနံ န သေဝတိ။
သ ဝေ မနုဿပါပိဋ္ဌော၊ မိဂေါ သာခဿိတော ယထာ။

၁၃၄။ အစွာဘိက္ခဏသံသဂ္ဂါ၊ အသမောသရဏေန စ။
ဧတေန မိတ္တာ ဇီရန္တိ၊ အကာလေ ယာစနာယ စ။

၁၃၅။ တသ္မာ နာဘိက္ခဏံ ဂစ္ဆေ၊ န စ ဂစ္ဆေ စိရာစိရံ။
ကာလေန ယာစံ ယာစေယျ၊ ဧဝံ မိတ္တာ န ဇီယရေ။

၁၃၆။ အဘိစိရံ နိဝါသေန၊ ပိယော ဘဝတိ အပ္ပိယော။
အာမန္တ ခေါ တံ ဂစ္ဆာမ၊ ပုရာ တေ ဟောမ အပ္ပိယာ''တိ။

တတ္ထ သဗ္ဗသေတောတိ မဟာရာဇ ပဌမမေဝ တဝ နိဝေသနေ မမ
ဩဒနော သဗ္ဗသေတော အဟောသိ၊ ယံ တံ ဘုဉ္ဇသိ၊ တမေဝ ဒါပေသိတိ
အတ္ထော။ တတောတိ တတော ပစ္ဆာ ပရိဘေဒကာနံ ဝစနံ ဂဟေတွာ တဝ
မယိ ဝိရတ္တကာလေ သမလော မိဿကောဒနော ဇာတော။ ဒါနီတိ
ဣဒါနိ သဗ္ဗလောဟိတကော ဇာတော။ ကာလောတိ အဂုဏညဿိ တဝ
သန္တိကာ ဣဒါနိ မမ ပက္ကမိတုံ ကာလော။ အပ္ပန္တရန္တိ ပဌမံ မမ အပ္ပန္တရံ
အာသနံ အာသိ၊ အလင်္ကတမဟာတလမ္ပိ ဥဿိတသေတစ္ဆတ္ထေ ရာဇပလ္လင်္က-
ယေဝ မံ နိသိဒါပေသုံ။ မဇ္ဈေတိ သောပါနမတ္ထကေ။ ပုရာ နိဗ္ဗမနာ ဟောတိတိ
ယာဝ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ နိက္ကမနာ န ဟောတိ။

အနုခဏေတိ သစေဝိ အနုဒကံ ဥဒပါနံ ပတ္တော ပုရိသော ဥဒကံ
အပဿန္တော ကလလံ ဝိယူဟိတွာ အနုခဏေယျ၊ တထာပိ တံ ဝါရိ
ကဒ္ဓမဂန္ဓိကံ ဘဝေယျ၊ အမနုညတာယ န ပိဝေယျ၊ တထေဝ ဝိတသဒ္ဓိ
ပယိရူပါသန္တေန လဒ္ဓပစ္စယာပိ ပရိတ္တာ စေဝ လူခါ စ၊ အမနုညာ အပရိ-
ဘောဂါရဟာတိ အတ္ထော။ ပသန္တန္တိ ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓိ။ ရဟဒန္တိ ဂမ္ဘိရံ
မဟာရဟဒံ။ ဘဇန္တန္တိ အတ္တာနံ ဘဇန္တမေဝ ဘဇေယျ။ အဘဇန္တန္တိ
ပစ္စတ္တိကံ။ န ဘဇ္ဇယေတိ န ဘဇေယျ။ န ဘဇ္ဇတိတိ ယော ပုရိသော အတ္တာနံ
ဘဇန္တံ ဟိတစိတ္တံ ပုဂ္ဂလံ န ဘဇတိ၊ သော အသပ္ပုရိသဓမ္မော နာမာတိ။
မနုဿပါပိဋ္ဌောတိ မနုဿလာမကော ပတိကုဋ္ဌော သဗ္ဗပစ္စိမကော။
သာခဿိတောတိ မက္ကဋ္ဌော။

အစွာဘိက္ခုဏသံသဂ္ဂါတိ အတိဝိယ အဘိဏ္ဍသံသဂ္ဂေန။ အကာလေတိ အယုတ္တပ္ပတ္တကာလေ ပရဿ ပိယဘဏ္ဍံ ယာစနာယ မိတ္တာ ဇီရန္တိ နာမ၊ တုမ္ပိ အတိစိရံ နိဝါသေန မယိ မိတ္တိံ ဘိန္တိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ အစွာဘိက္ခုဏသံသဂ္ဂေန အသမောသရဏေန စ မိတ္တာ ဇီရန္တိ၊ တသ္မာ။ စိရာစိရန္တိ စိရကာလံ ဝိတိနာမေတွာ စိရံ န ဂစ္ဆေ န ဥပသင်္ကမေယျ။ ယာစန္တိ ယာစိတဗ္ဗံ ဘဏ္ဍကံ ယုတ္တကာလေ ယာစေယျ။ န ဇီယရေတိ ဧဝံ မိတ္တာ န ဇီရန္တိ။ ပုရာ တေ ဟောမ အပ္ပိယာတိ ယာဝ တဝ အပ္ပိယာ န ဟောမ၊ တာဝ အာမန္နေတွာဝ တံ ဂစ္ဆာမာတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၁၃၇။ “ဧဝံ စေ ယာစမာနာနံ၊ အဉ္ဇလိံ နာဝပုဗ္ဗသိ။
ပရိစာရကာနံ သတံ၊ ဝစနံ န ကရောသိ နော။
ဧဝံ တံ အဘိယာစာမ၊ ပုန ကယိရာသိ ပရိယာယ”န္တိ။

တတ္ထ နာဝပုဗ္ဗသိတိ သစေ ဘန္တေ ဧဝံ ယာစန္တေန မယာ ကတံ အဉ္ဇလိံ န ဇာနာသိ၊ န ပဋိဂ္ဂဏ္ဍသိတိ အတ္ထော။ ပရိယာယန္တိ ပုန ဣဓာဂမနာယ ဧကဝါရံ ကရေယျာသိတိ ယာစတိ။

ဗောဓိသတ္ထော အာဟ—

၁၃၈။ “ဧဝံ စေ နော ဝိဟရတံ၊ အန္တရာယော န ဟေဿတိ။
တုယံ ဝါပိ မဟာရာဇ၊ မယံ ဝါ ရဋ္ဌဝဒ္ဓန။
အပ္ပေဝ နာမ ပဿေမ၊ အဟောရတ္တာနမစ္စယေ”တိ။

တတ္ထ ဧဝံ စေ နောတိ သစေ မဟာရာဇ ဧဝံ နာနာ ဟုတွာ ဝိဟရန္တာနံ အမှာကံ အန္တရာယော န ဟေဿတိ၊ တုယံ ဝါ မယံ ဝါ ဇီဝိတံ ပဝတ္တိဿတိတိ ဒီပေတိ။ ပဿေမာတိ အပိ နာမ ပဿေယျာမ။

ဧဝံ ဝတွာ မဟာသတ္ထော ရညော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ “အပ္ပမတ္ထော ဟောဟိ မဟာရာဇာ”တိ ဝတွာ ဥယျာနာ နိက္ခမိတွာ ဧကသ္မိံ သဘာဂဋ္ဌာနေ ဘိက္ခာယ စရိတွာ ဗာရာဏသိတော နိက္ခမ္မ အနုပုဗ္ဗေန ဟိမဝန္တောကာသမေဝ ဂန္တာ ကိဉ္စိ ကာလံ ဝသိတွာ ပုန ဩတရိတွာ ဧကံ ပစ္စန္နဂါမံ နိဿာယ အရညေ ဝသိ။ တဿ ပန ဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ တေ အမစ္စာ ပုန ဝိနိစ္ဆယေ နိသီဒိတွာ ဝိလောပံ ကရေန္တာ စိန္တယိံသု “သစေ မဟာဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကော ပုနာဂမိဿတိ၊ ဇီဝိတံ နော နတ္ထိ၊ ကိံ နုဉ္ဇဿ အနာဂမနကာရဏံ ကရေယျာမာ”တိ။

အထ နေသံ ဧတဒဟောသိ “ဣမေ သတ္တာ ပဋိဗဒ္ဓဋ္ဌာနံ နာမ ဇဟိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ကိံ န ခုဿ ဣမ ပဋိဗဒ္ဓဋ္ဌာန”န္တိ။ တတော “ရညော အဂ္ဂမဟေသီ”တိ ဥတွာ “ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သော ဣမံ နိဿာယ အာဂစ္ဆေယျ၊ ပဋိကစ္ဆေဝ နံ မာရာပေဿာမာ”တိ တေ ရာဇာနံ ဧတဒဝေါစုံ “ဒေဝ ဣမသ္မိံ” ဝိဝေသ နဂရေ ဧကာ ကထာ သူယတိ”တိ။ ကိံ ကထာ နာမာတိ။ မဟာဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကော စကိရ ဒေဝီ စ အညမညံ သာသနပဋိ-သာသနံ ပေသေန္တိတိ။ ကိန္တိ ကတွာတိ။ တေန ကိရ ဒေဝိယာ ပေသိတံ “သက္ကာ န ခေါ အတ္တနော ဗလေန ရာဇာနံ မာရာပေတွာ မမ သေတစ္ဆတ္တံ ဒါတု”န္တိ။ တာယဝိဿ ပေသိတံ “ရညော မာရဏံ နာမ မမ ဘာရော၊ မဟာဗောဓိ-ပရိဗ္ဗာဇကော ခိပ္ပံ အာဂစ္ဆတူ”တိ။ ရာဇာ တေသံ ပုနပ္ပုနံ ကထေန္တာနံ သဒ္ဓဟိတွာ “ဣဒါနိ ကိံ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒေဝိ မာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တေ အနုပပရိက္ခိတွာဝ “တေန ဟိ နံ တုမှေဝ မာရေတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဒိတွာ ဝစ္စကူပေ ခိပထာ”တိ အာဟ။ တေ တထာ ကရိံသု။ တဿာ မာရိတဘာဝေါ သကလနဂရေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။

အထဿံ စတ္တာရော ပုတ္တာ “ဣမိနာ နော နိရပရာဓာ မာတာ မာရိတာ”တိ ရညော ပစ္စတ္တိကာ အဟေသုံ။ ရာဇာ မဟာဘယပ္ပတ္တော အဟောသိ။ မဟာ-သက္ကော ပရမ္ပရာယ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ စိန္တေသိ “ဌပေတွာ မံ အညော တေ ကုမာရေ သညာပေတွာ ပိတရံ ခမာပေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ ရညော စ ဇီဝိတံ ဒဿာမိ၊ ကုမာရေ စ ပါပတော မောစေဿာမီ”တိ။ သော ပုနဒိဝေသ ပစ္စန္တဂါမံ ပဝိသိတွာ မနုဿေဟိ ဒိန္တံ မက္ကဋ္ဌမံသံ ခါဒိတွာ တဿ စမ္ပံ ယာစိတွာ ဂဟေတွာ အဿမပဒေ သုက္ခာပေတွာ နိဂ္ဂန္တံ ကတွာ နိဝါသေသိပိ ပါရပေသိပိ အံသေပိ ဌပေသိ။ ကိံကာရဏာ? “ဗဟူပကာရော မေ”တိ ဝစနတ္တာယ။ သော တံ စမ္ပံ အာဒါယ အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသီ ဂန္တော ကုမာရေ ဥပသင်္ကမိတွာ “ပိတုဿာတကကမ္ပံ နာမ ဒါရဏံ၊ တံ ဝေါ န ကာတဗ္ဗံ၊ အဇရာ-မရော သက္ကော နာမ နတ္ထိ၊ အဟံ တုမှေ အညမညံ သမဂ္ဂေ ကရိဿာမိစ္ဆေဝ အာဂတော၊ တုမှေ မယာ ပဟိတေ သာသနေ အာဂစ္ဆေယျာထာ”တိ ကုမာရေ ဩဝဒိတွာ အန္တောနဂရေ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ မက္ကဋ္ဌစမ္ပံ အတ္တရိတွာ သိလာပဇ္ဇေ နိသီဒိ။

အထ နံ ဥယျာနပါလကော ဒိသ္မာ ဝေဂေန ဂန္တော ရညော အာရော-စေသိ။ ရာဇာ သုတွာဝ သဇ္ဇာတသောမနဿော ဟုတွာ တေ အမစ္စေ

အာဒါယ တတ္ထ ဂန္ဓာ မဟာသတ္တံ ဝဋ်တွာ ကေမန္တံ နိသီဒိတွာ ပဋိသန္ဓာရံ ကာတုံ အာရဘိ။ မဟာသတ္တော တေန သဒ္ဓိံ အသမ္ဘောဒိတွာ မက္ကဋ္ဌစမ္ပမေဝ ပရိမဇ္ဇိ။ အထ နံ ဧဝမာဟ “ဘန္တေ တုမှေ မံ အကထေတွာ မက္ကဋ္ဌစမ္ပမေဝ ပရိမဇ္ဇေယ။ ကိံ ဝေါ ဣဒံ မယာ ဗဟူပကာရတရ”န္တိ။ အာမ မဟာရာဇ၊ ဗဟူပကာရော မေ ဧသ ဝါနရော၊ အဟမဿ ပိဋေ နိသီဒိတွာ ဝိစရိံ၊ အယံ မေ ပါနီယဃဉ္စ အာဟရိ၊ ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇိ၊ အာဘိသမာ-
စာရိကဝတ္ထပဋိဝတ္တံ မမ အကာသိ၊ အဟံ ပန အတ္တနော ဒုဗ္ဗလစိတ္တတာယ အဿ မံသံ ခါဒိတွာ စမ္ပံ သုက္ခာပေတွာ အတ္တရိတွာ နိသီဒါမိ စေဝ နိပဇ္ဇာမိ စ၊ ဧဝံ ဗဟူပကာရော ဧသ မယုန္တိ။ ဣတိ သော တေသံ ဝါဒေ ဘိန္ဒနတ္ထာယ ဝါနရစမ္ပေ ဝါနရဝေါဟာရံ အာရောပေတွာ တံ တံ ပရိယာယံ သန္ဓာယ ဣမံ ကထံ ကထေသိ။ သော ဟိ တဿ နိဝုတ္တပုဗ္ဗတ္တာ “ပိဋေ နိသီဒိတွာ ဝိစရိ”န္တိ အာဟ၊ တံ အံသေ ကတွာ ပါနီယဃဉ္စဿ အာဟဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ “ပါနီယဃဉ္စ အာဟရိ”တိ အာဟ၊ တေန စမ္ပေန ဘူမိယံ သမ္ပဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ “ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇိ”တိ အာဟ၊ နိပန္နကာလေ တေန စမ္ပေန ပိဋိယာ၊ အက္ကန္တကာလေ ပါဒါနံ ဖုဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ “ဝတ္ထပဋိဝတ္တံ မေ အကာသိ”တိ အာဟ။ ဆာတကာလေ ပန တဿ မံသံ လဘိတွာ ခါဒိတတ္တာ “အဟံ ပန အတ္တနော ဒုဗ္ဗလစိတ္တတာယ တဿ မံသံ ခါဒိ”န္တိ အာဟ။

တံ သုတွာ တေအမစ္စာ “ပါဏာတိပါတော တေန ကတော”တိ သညာယ “ပဿထ ဘော ပဗ္ဗဇိတဿ ကမ္ပံ၊ မက္ကဋ္ဌံ ကိရ မာရေတွာ မံသံ ခါဒိတွာ စမ္ပံ ဂဟေတွာ ဝိစရတိ”တိ ပါဏိံ ပဟရိတွာ ပရိဟာသမကံသု။ မဟာသတ္တော တေ တထာ ကံရောန္တေ ဒိသွာ “ဣမေ အတ္တနော ဝါဒဘေဒနတ္ထာယ မမ စမ္ပံ အာဒါယ အာဂတဘာဝံ န ဇာနန္တိ၊ ဇာနာပေဿာမိ နေ”တိ အဟေတုက-
ဝါဒိံ တာဝ အာမန္တေတွာ ပုစ္ဆိ “အာဝုသော တံ ကဿ မံ ပရိဟသသိ”တိ။ မိတ္တဒုမ္ဘိကံဗ္ဗဿ စေဝ ပါဏာတိပါတဿ စ ကတတ္တာတိ။ တတော မဟာ-
သတ္တော “ယော ပန ဂတိယာ” စေဝ ဒိဋ္ဌိယာ စ ဝေ သဒ္ဓဟိတွာ ဧဝံ ကရေယျ၊ တေန ကိံ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ တဿ ဝါဒံ ဘိန္ဒန္တော အာဟ—

၁၃၉။ “ဥဒီရဏာ စေ သံဂဏျာ၊ ဘာဝါယမနဝတ္တတိ။
အကာမာ အကံရဏီယံ ဝါ၊ ကရဏီယံ ဝါပိ ကုဗ္ဗတိ။
အကာမကရဏီယမိ၊ ကိံပ ပါပေန လိပ္ပတိ။

၁၄၀။ သော စေ အတ္တော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

၁၄၁။ အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တွံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒေါ ဟိ တာဒိသော”တိ။

တတ္ထ ဥဒီရဏာတိ ကထာ။ သံဂဗျာတိ သံဂတိယာ ဆန္တံ အဘိဇာတိနံ တံ
တံ အဘိဇာတိံ ဥပဂမနေန။ ဘာဝါယမနုဝတ္တတိတိ ဘာဝေန အနုဝတ္တတိ၊
ကရဏတ္ထေ သမ္ပဒါနံ။ အကာမာတိ အကာမေန အနိစ္ဆာယ။ အကရဏီယံ ဝါ
ကရဏီယံ ဝါဒီတိ အကတ္တဗ္ဗံ ပါပံ ဝါ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဝါ။ ကုဗ္ဗတိတိ ကရောတိ။
က္ခိဇာတိ ကော ဣဓ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တွံ အဟေတုကဝါဒီ “နတ္ထိ ဟေတု
နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယာ”တိ အာဒိဒိဋ္ဌိကော၊ အယံ
လောကော သံဂတိယာ စေဝ သဘာဝေန စ အနုဝတ္တတိ ပရိဏမတိ၊ တတ္ထ
တတ္ထ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ အကာမကောဝ ပါပံ ဝါ ပုညံ ဝါ ကရောတိတိ
ဝဒသိ၊ အယံ တဝ ဥဒီရဏာ သစေ တထာ၊ ဧဝံ သန္တေ အကာမကရဏီယသ္မိံ
အတ္တနော ဓမ္မတာယ ပဝတ္တမာနေ ပါပေ ကော ဣဓ သတ္တော ပါပေန လိပ္ပတိ၊
သစေ ဟိ အတ္တနာ အကတေန ပါပေန လိပ္ပတိ၊ န ကောစိ န လိပ္ပေယျာတိ။

သော စေတိ သော အဟေတုကဝါဒသင်္ခါတော တဝ ဘာသိတတ္ထော စ
အတ္ထဇောတကော ဓမ္မော စ ကလျာဏော န စ ပါပကော။ “အဟေတု
အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ၊ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒိယန္တိ”တိ ဣဒံ
ဘောတော ဝစနံ သစ္စံ စေ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ၊ ကော ဧတ္ထ
မမ ဒေါသောတိ အတ္တော။ ဝိဇာနိယာတိ သမ္ပ သစေ ဟိ တွံ အတ္တနော
ဝါဒဿ အပရာဓံ ဇာနေယျာသိ၊ န မံ ဂရဟေယျာသိ။ ကိံကာရဏာ?
ဘောတော ဝါဒေါ ဟိ တာဒိသော၊ တသ္မာ အယံ မမ ဝါဒံ ကရောတိတိ မံ
ပသံသေယျာသိ၊ အတ္တနော ပန ဝါဒံ အဇာနန္တော မံ ဂရဟသီတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော တံ နိဂ္ဂဟိတွာ အပ္ပဋ္ဌိဘာဏံ အကာသိ။ သောပိ ရာဇ-
ပရိသတိ မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော နိသီဒိ။ မဟာသတ္တောပိ တဿ ဝါဒံ
ဘိန္နိတွာ ဣဿရကတဝါဒိံ အာမန္တေတွာ “တွံ အာဝုသော မံ ကသ္မာ
ပရိဟသသိ၊ ယဒိ ဣဿရနိမ္မိတဝါဒံ သာရတော ပစ္စေသိ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၁၄၂။ “ဣဿရော သဗ္ဗလောကဿ၊ သစေ ကပ္ပေတိ ဇီဝိတံ။
ဣဒ္ဓိံ ဗျသနဘာဝဉ္စ၊ ကမ္မံ ကလျာဏပါပကံ။
နိဗ္ဗေသကာရီ ပုရိသော၊ ဣဿရော တေန လိပ္ပတိ။

၁၄၃။ သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

၁၄၄။ အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တုံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒေါ ဟိ တာဒိသော”တိ။

တတ္ထ ကပ္ပေတိ ဇီဝိတန္တိ သစေ ဗြဟ္မာ ဝါ အညော ဝါကောစိ ဣဿရော
“တုံ ကသိယာ ဇီဝ, တုံ ဂေါရက္ခေနာ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗလောကဿ ဇီဝိတံ
သံဝိဒဟတိ ဝိစာရေတိ။ ဣန္ဒြိယသနဘာဝဉ္စာတိ ဣဿရိယာဒိဘေဒါ
ဣန္ဒြိယော စ ဉ္စတိဝိနာသာဒိကံ ဗျသနဘာဝဉ္စ သေသဉ္စ ကလျာဏပါပကံ
ကမ္မံ သဗ္ဗံ ယဒိ ဣဿရောဝ ကပ္ပေတိ ကရေတိ။ နိဒ္ဒေသကာရီတိ ယဒိ တဿ
နိဒ္ဒေသံ အာဏတ္တိမေဝ သေသော ယော ကောစိ ပုရိသော ကရေတိ၊ ဧဝံ
သန္တေ ယော ကောစိ ပုရိသော ပါပံ ကရေတိ၊ တဿ ဣဿရေန ကတတ္တာ
ဣဿရောဝ တေန ပါပေန လိပ္ပတိ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ယထာ စ ဣမ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

ဣတိ သော အဗ္ဗတောဝ မုဂ္ဂရံ ဂဟေတွာ အဗ္ဗံ ပါတေန္တော ဝိယ ဣဿရ-
ကရဏေနေဝ ဣဿရကတဝါဒံ ဘိန္ဒိတွာ ပုဗ္ဗေကတဝါဒိံ အာမန္တေတွာ “တုံ
အာဝုသော မံ ကိံ ပရိဟသသိ၊ ယဒိ ပုဗ္ဗေကတဝါဒံ သစ္စံ မညသိ”တိ
ဝတွာ အာဟ—

၁၄၅။ “သစေ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ သုခဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။
ပေါရာဏကံ ကတံ ပါပံ၊ တမေသော မုစ္ဆတေ ဣဏံ။
ပေါရာဏက ဣဏမောက္ခော၊ ကျိမ ပါပေန လိပ္ပတိ။

၁၄၆။ သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

၁၄၇။ အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တုံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒေါ ဟိ တာဒိသော”တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေကတဟေတုတိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု ပုရိမဘဝေ ကတကမ္မကာရ-
ဏေနေဝ။ တမေသော မုစ္ဆတေ ဣဏန္တိ ယော ဝဓဇ္ဇာဒိဟိ ဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ၊
ယဒိ သော ယံ တေန ပေါရာဏကံ ကတံ ပါပံ၊ တံ ဣဒါနိ ဣဏံ မုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ
သန္တေ မမပိ သေ ပေါရာဏကဣဏတော မောက္ခော၊ အနေန ဟိ မက္ခဋေန။

ပုဗ္ဗေ ပရိဗ္ဗာဇကေန ဟုတွာ အဟံ မက္ကဋ္ဌော သမာနော မာရေတွာ ခါဒိတော ဘဝိဿာမိ၊ သွာယံ ဣမ မက္ကဋ္ဌတ္တံ ပတ္တော မယာ ပရိဗ္ဗာဇကတ္တံ ပတ္တေန မာရေတွာ ခါဒိတော ဘဝိဿတိ၊ ကော ဣမ ပါပေန လိပ္ပတိတိ။

ဣတိ သော တဿပိ ဝါဒံ ဘိန္ဒိတွာ ဥစ္ဆေဒဝါဒိံ အဘိမုခံ ကတွာ “တုံ အာဝုသော ‘နတ္ထိ ဒိန္န’န္တိအာဒိနိ ဝတွာ ‘ဣဓေဝ သတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ ပရလောကံ ဂတာ နာမ နတ္ထိ’တိ မညမာနော ကသ္မာ မံ ပရိဟဿသိ”တိ သန္တဇ္ဇေတွာ အာဟ—

၁၄၈။ “စတုန္ဒယေဝုပါဒါယ၊ ရူပံ သမ္ဘောတိ ပါဏိနံ။
ယတော စ ရူပံ သမ္ဘောတိ၊ တတ္ထေဝါနုပဂစ္ဆတိ။
ဣဓေဝ ဇီဝတိ ဇီဝေါ၊ ပေစ္စ ပေစ္စ ဝိနဿတိ”

၁၄၉။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ အယံ လောကော၊ ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ။
ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေ လောကမှိ၊ ကွိံ ပါပေန လိပ္ပတိ။

၁၅၀။ သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

၁၅၁။ အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တုံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒေါ ဟိ တာဒိသော”တိ။

တတ္ထ စတုန္ဒန္တိ ပထဝီအာဒိနံ ဘူတာနံ။ ရူပန္တိ ရူပက္ခန္ဓော။ တတ္ထေဝါတိ ယတော တံ ရူပံ သမ္ဘောတိ၊ နိရုဇ္ဈနကာလေပိ တတ္ထေဝ အနုပဂစ္ဆတိ။ ဣမိနာ တဿ “စာတုမဟာဘူတိကော အယံ ပုရိသော ယဒါ ကာလံ ကရေတိ၊ တဒါ ပထဝီ ပထဝီကာယံ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဝါယောကာယံ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ၊ အာကာသံ ဣန္ဒြိယာနိ သင်္ကမန္တိ၊ အာသန္နိပဉ္စမာ ပုရိသာ မတံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယာဝ အာဠာဟနာ ပဒါနိ ပညာယန္တိ၊ ကာပေါတကာနိ အဠိနိ ဘဝန္တိ၊ ဘသ္မန္တာ အာဟုတိယော၊ ဒတ္တုပညတ္တံ ယဒိဒံ ဒါနံ၊ တေသံ တုစ္ဆာ မုသာ ဝိလာပေါ၊ ယေ ကေစိ အတ္ထိကဝါဒံ ဝဒန္တိ၊ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ၊ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ”တိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ဣဓေဝါတိ ဣမသ္မိံယေဝ လောကေ ဇီဝေါ ဇီဝတိ။ ပေစ္စ ပေစ္စ ဝိနဿတိတိ ပရလောကေ နိဗ္ဗတ္တော သတ္တော ဂတိဝသေန ဣမ အနာဂန္တာ တတ္ထေဝ ပရလောကေ

ဝိနဿိတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေ လောကသ္မိံ ကော ဣဓ ပါပေန လိပ္ပတိတိ။

ဣတိ သော တဿပိ ဝါဒံ ဘိန္ဒိတွာ ခတ္တဝိဇ္ဇဝါဒိံ အာမန္တေတွာ “တုံ အာဝုသော ‘မာတာပိတရောပိ မာရေတွာ အတ္တနော အတ္ထော ကာတဗ္ဗော’တိ ဣမံ လဒ္ဓိံ ဥက္ခိပိတွာ ဝိစရန္တော ကသ္မာ မံ ပရိဟဿသီ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၁၅၂။ “အာဟု ခတ္တဝိဒါ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
မာတရံ ပိတရံ ဟညေ၊ အထော ဇေဋ္ဌမ္ပိ ဘာတရံ။
ဟနေယျ ပုတ္တဒါရေ စ၊ အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာ”တိ။

တတ္ထ ခတ္တဝိဒါတိ ခတ္တဝိဇ္ဇာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ခတ္တဝိဇ္ဇာစရိယာနံ ဧတံ နာမံ။ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနောတိ ဗာလာ သမာနာပိ “ပဏ္ဍိတာ မယံ အတ္တနော ပဏ္ဍိတဘာဝံ ပကာသေမာ”တိ မညမာနာ ပဏ္ဍိတမာနိနော ဟုတွာ ဧဝမာဟု။ အတ္ထော စေတိ သစေ အတ္တနော ယထာရူပေါ ကောစိ အတ္ထော သိယာ၊ န ကိဉ္စိ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ သဗ္ဗံ ဟနေယျေဝါတိ ဝဒန္တိ၊ တွမ္ပိ နေသံ အညတရေတိ။

ဧဝံ တဿ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေတွာ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၅၃။ “ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သာခံ ဘဇ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော။

၁၅၄။ အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္တေ၊ သမူလမပိ အဗ္ဗဟေ။
အတ္ထော မေ သမ္ဗလေနာပိ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

၁၅၅။ သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

၁၅၆။ အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တုံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒေါ ဟိ တာဒိသော”တိ။

တတ္ထ အတ္ထေ ခတ္တဝိဒ အမှာကံ ပန အာစရိယာ ဧဝံ ဝဏ္ဏယန္တိ။ အတ္တနာ ပရိဘုတ္တစ္ဆာယဿ ရုက္ခဿပိ သာခံ ဝါ ပဏ္ဍိ ဝါ န ဘဇ္ဇေယျ။ ကိံကာရဏာ? မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော။ တုံ ပန ဧဝံ ဝဒေသိ “အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္တေ

သမူလမပိ အဗ္ဗဟေ”တိ၊ မမ စ ပါထေယျေန အတ္ထော အဟောသိ၊ တသ္မာ သစေပေသ မယာ ဟတော၊ တသ္မာပိ အတ္ထော မေ သမ္ဗလေနာပိ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။

ဧဝံ သော တဿပိ ဝါဒံ ဘိန္ဒိတွာ ပဉ္စသု တေသု အပဋိဘာနေသု နိသိန္နေသု ရာဇာနံ အာမန္တေတွာ “မဟာရာဇေ တံ ဣမေ ပဉ္စ ရဋ္ဌဝိလောပကေ မဟာစောရေ ဂဟေတွာ ဝိစရသိ၊ အဟော ဗာလော၊ ဧဝရူပါနံ ဟိ သံသဂ္ဂေန ပုရိသော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိ သမ္ဗရာယိကမ္ပိ မဟာဒုက္ခံ ပါပုဏ္ဏေယျာ”တိ ဝတွာ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ—

၁၅၇။ “အဟေတုဝါဒေါ ပုရိသော၊ ယော စ ဣဿရကုတ္တိကော။
ပုဗ္ဗေကတိ စ ဥစ္ဆေဒီ၊ ယော စ ခတ္တဝိဒေါ နရော။

၁၅၈။ ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
ကရေယျ တာဒိသော ပါပံ၊ အထော အညမ္ပိ ကာရယေ။
အသပ္ပုရိသသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခန္တော ကဋျကုဒြိယော”တိ။

တတ္ထ တာဒိသောတိ မဟာရာဇေ ယာဒိသာ ဧတေ ပဉ္စ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ တာဒိသော ပုရိသော သယမ္ပိ ပါပံ ကရေယျ။ ယွာဿ ဝစနံ သုဏာတိ၊ တံ အညမ္ပိ ကာရယေ။ ဒုက္ခန္တောတိ^၁ ဧဝရူပေဟိ အသပ္ပုရိသေဟိ သဒ္ဓိံ^၂ သံသဂ္ဂေါ ဣဓလောကေပိ ပရလောကေပိ ဒုက္ခန္တော^၂ ကဋျကုဒြိယောဝ ဟောတိ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ ပကာသနတ္ထံ “ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဗာလတော”တိ သုတ္တံ^၃ အာဟရိတဗ္ဗံ။ ဂေါဇဇာတက^၄သဇ္ဇိဝ-ဇာတက^၅အင်္ဂိတ္တိဇာတက^၆ာဒိဟိ^၆ စာယမတ္ထော ဒီပေတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ ဩပမ္ပဒဿနဝသေန ဓမ္မဒေသနံ ဝဇေန္တော အာဟ—

၁၅၉။ “ဥရက္ခရူပေန ဝကဿု ပုဗ္ဗေ၊
အသံကိတော အဇယူထံ ဥပေတိ။
ဟန္တာ ဥရဏိံ အဇိကံ အဇဉ္ဇ၊
ဥတြာသယိတွာ ယေနကာမံ ပလေတိ။

၁-ဒုဂ္ဂတောတိ (သိ၊ သျာ)

၄-ဒု ၅-၃၂-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒုဂ္ဂတော (သိ၊ သျာ)

၅-ဒု ၅-၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၃-အံ ၁-၉၉-ပိဋ္ဌေ။

၆-ဒု ၅-၂၆၆-ပိဋ္ဌေ။

- ၁၆၀။ တထာဝိဓေ'ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာသေ၊
 ဆဒနံ ကတွာ ဝဇ္ဇယန္တိ မနုဿေ။
 အနာသကာ ထဏှိလသေယျကာ စ၊
 ရဇောဇလံ ဥက္ကဋ္ဌိကပ္ပဓာနံ။
 ပရိယာယဘတ္တဉ္စ အပါနကတ္တာ၊
 ပါပါစာရာ အရဟန္တာ ဝဒါနာ။
- ၁၆၁။ ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏှိတမာနိနော။
 ကရေယျ တာဒိသော ပါပံ၊ အထော အညမ္ပိ ကာရယေ။
 အသပ္ပုရိသသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခန္တာ ကဋကုဒြိယော။
- ၁၆၂။ ယ'မာဟု နတ္ထိ ဝိရိယန္တိ၊ အဟေတုဉ္စ ပဝဒန္တိ^၁ ယေ။
 ပရကာရံ အတ္တကာရဉ္စ၊ ယေ တုန္တံ သမဝဏ္ဏယံ။
- ၁၆၃။ ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏှိတမာနိနော။
 ကရေယျ တာဒိသော ပါပံ၊ အထော အညမ္ပိ ကာရယေ။
 အသပ္ပုရိသသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခန္တာ ကဋကုဒြိယော။
- ၁၆၄။ သစေ ဟိ ဝိရိယံ နာ'ဿ၊ ကမ္ပံ ကလျာဏပါပကံ။
 န ဘရေ ဝဗ္ဗကိံ^၂ ရာဇာ၊ နပိ ယန္တာနိ ကာရယေ။
- ၁၆၅။ ယသ္မာ စ ဝိရိယံ အတ္ထိ၊ ကမ္ပံ ကလျာဏပါပကံ။
 တသ္မာ ယန္တာနိ ကာရေတိ၊ ရာဇာ ဘရတိ ဝဗ္ဗကိံ^၂။
- ၁၆၆။ ယဒိ ဝဿသတံ ဒေဝေါ၊ န ဝဿေ န ဟိမံ ပတေ။
 ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ အယံ လောကော၊ ဝိနဿေယျ အယံ ပဇာ။
- ၁၆၇။ ယသ္မာ စ ဝဿတိ ဒေဝေါ၊ ဟိမဉ္ဇာနုဗုဿာယတိ။
 တသ္မာ သဿာနိ ပစ္စန္တိ၊ ရဋ္ဌဉ္စ ပါလိတေ စိရံ။
- ၁၆၈။ ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမ္ပံ ဂစ္ဆတိ ပုဂံဝေါ။
 သဗ္ဗာ တာ ဇိမ္ပံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္ထေ ဇိမ္ပံ ဂတေ သတိ။

- ၁၆၉။ ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္ပတော။
 သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
 သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော။
- ၁၇၀။ ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ ပုဂံဝေါ။
 သဗ္ဗာ ဂါဝိ ဥဇုံ ယန္တိ၊ နေတ္တေ ဥဇုံ ဂတေ သတိ။
- ၁၇၁။ ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္ပတော။
 သော သစေ ဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
 သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ သုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကော။
- ၁၇၂။ မဟာရုက္ခဿ ဖလိနော၊ အာမံ ဆိန္ဒတိ ယော ဖလံ။
 ရသဇ္ဇဿ န ဇာနာတိ၊ ဗိဇ္ဇဿ ဝိနဿတိ။
- ၁၇၃။ မဟာရုက္ခပမံ ရဋ္ဌံ၊ အဓမ္မေန ပသာသတိ။
 ရသဇ္ဇဿ န ဇာနာတိ၊ ရဋ္ဌဇ္ဇဿ ဝိနဿတိ။
- ၁၇၄။ မဟာရုက္ခဿ ဖလိနော၊ ပက္ကံ ဆိန္ဒတိ ယော ဖလံ။
 ရသဇ္ဇဿ ဝိဇာနာတိ၊ ဗိဇ္ဇဿ န နဿတိ။
- ၁၇၅။ မဟာရုက္ခပမံ ရဋ္ဌံ၊ ဓမ္မေန ယော ပသာသတိ။
 ရသဇ္ဇဿ ဝိဇာနာတိ၊ ရဋ္ဌဇ္ဇဿ န နဿတိ။
- ၁၇၆။ ယော စ ရာဇာ ဇနပဒံ၊ အဓမ္မေန ပသာသတိ။
 သဗ္ဗောသမိဟိ သော ရာဇာ၊ ဝိရုဒ္ဓေါ ဟောတိ ခတ္တိယော။
- ၁၇၇။ တထေဝ နေဂမေ ဟိံသံ၊ ယေ ယုတ္တာ ကယဝိက္ကယေ။
 ဩဇဒါနဗလိကာရေ၊ သ ကောသေန ဝိရုဇ္ဈတိ။
- ၁၇၈။ ပဟာရဝရခေတ္တညူ၊ သင်္ဂါမေ ကတနိဿမေ။
 ဥဿိတေ ဟိံသယံ ရာဇာ၊ သ ဗလေန ဝိရုဇ္ဈတိ။
- ၁၇၉။ တထေဝ ဣသယော ဟိံသံ၊ သညတေ ပြဟ္မစာရိနော။
 အဓမ္မစာရိ ခတ္တိယော၊ သော သဂ္ဂေန ဝိရုဇ္ဈတိ။

၁၀၀။ ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဋ္ဌော၊ ဘရိယံ ဟန္တိ အဒူသိကံ။
လုဒ္ဓိံ ပသဝတေ ဌာနံ၊ ပုတ္တေဟိ စ ဝိရုဇ္ဈတိ။

၁၀၁။ ဓမ္မံ စရေ ဇာနပဒေ၊ နေဂမေသု ဗလေသု စ။
ဣသယော စ န ဟိံသေယျ၊ ပုတ္တဒါရေ သမံ စရေ။

၁၀၂။ သ တာဒိသော ဘူမိပတိ၊ ရဋ္ဌပါလော အကောဓနော။
သပတ္တေ^၁ သမ္ပကမ္ပေတိ၊ ဣန္ဒောဝ အသုရာဓိပေါ^၂”တိ။

တတ္ထ ဝကဿူတိ^၂ ဝကော အဿု၊ အဿူတိ နိပါတမတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—မဟာရာဇ ပုဗ္ဗေ ဧကော ဥရုဗ္ဗရူပေါ ဝကော အဟောသိ၊ တဿ
နဂုံဋ္ဌမတ္တမေဝ ဒီဃံ^၃၊ တံ ပန သော အန္တရသတ္တိမိ ပက္ခိပိတွာ ဥရုဗ္ဗရူပေန
အသံကိတော အဇယူထံ ဥပေတိ။ တတ္ထ ဥရုဏိကဉ္စ အဇိကဉ္စ အဇဉ္စ ဟန္တာ
ယေနကာမံ ပလေတိ။ တထာဝီဇေ^၄ကေတိ တထာဝီဇာ ဧကေ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ ပဗ္ဗဇ္ဇာလိင်္ဂေန ဆဒနံ ကတွာ အတ္တာနံ ဆာဒေတွာ မရုရဝစနာဒီဟိ
ဟိတကာမာ ဝိယ ဟုတွာ လောကံ ဝဉ္ဇေန္တိ။ “အနာသကာ”တိအာဒိ တေသံ
ဆဒနဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဧကေစ္စ ဟိ “မယံ အနာသကာ န ကိဉ္စိ အာဟာ-
ရေမာ”တိ မနုဿေ ဝဉ္ဇေန္တိ၊ အပရေ “မယံ ထဏှိလသေယျကာ”တိ။ အညေသံ
ပန ရဇောဇလ္လံ ဆဒနံ၊ အညေသံ ဥက္ကုဋ္ဌိကပ္ပဓာနံ၊ တေ ဂစ္ဆန္တာပိ ဥပ္ပတိတွာ
ဥက္ကုဋ္ဌိကာဝ ဂစ္ဆန္တိ။ အညေသံ သတ္တာဟဒသာဟာဒိဝါရဘောဇနသင်္ခါတံ
ပရိယာယဘတ္တဆဒနံ၊ အပရေ အပါနကတ္တာ ဟောန္တိ၊ “မယံ ပါနီယံ န
ဝိဝါမာ”တိ ဝဒန္တိ။ အရဟန္တာ ဝဒါနာတိ ပါပါစာရာ ဟုတွာပိ “မယံ
အရဟန္တာ”တိ ဝဒန္တာ ဝိစရန္တိ။ ဧကေတိ မဟာရာဇ ဣမေ ဝါ ပဉ္စ ဇနာ
ဟောန္တ၊ အညေ ဝါ၊ ယာဝန္တာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ နာမ၊ သဗ္ဗေပိ ဧတေ အသပ္ပုရိ-
သာ။ ယ’မာဟူတိ ယေ အာဟု၊ ယေ ဝဒန္တိ။

သစေ ‘ဟိ ဝီရိယံ နာဿာတိ မဟာရာဇ သစေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ ကာယိက-
စေတသိကဝီရိယံ န ဘဝေယျ။ ကမ္မန္တိ ကလျာဏပါပကံ ကမ္မမ္ပိ ယဒိ န ဘဝေယျ။
န ဘရေတိ ဧဝံ သန္တေ ဝဇျကိံ^၅ ဝါ အညေ ဝါ ကာရကေ ရာဇာ န
ပေါသေယျ။ နပိ ယန္တာနီတိ နပိ တေဟိ သတ္တဘူမိကပါသာဒါဒိနိ ယန္တာနိ
ကာရေယျ။ ကိံကာရဏာ? ဝီရိယဿ စေဝ ကမ္မဿ စ အဘာဝါ။ ဥန္တိဇ္ဇေ-
ယျာတိ မဟာရာဇ ယဒိ ဧတ္တကံ ကာလံ နေဝ ဒေဝေါ ဝသေယျ၊ န ဟိမံ

၁-သာမန္တေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-ဗကာဿူတိ (သီ၊ သျာ)၊ ဝကာဿူတိ (ဣ)

၃-နဂုံဋ္ဌ မဟာဒီဃံ (သီ၊ သျာ)

ပတေယျ၊ အထ ကပ္ပုဋ္ဌာနကာလော ဝိယ အယံ လောကော ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ။ ဥစ္ဆေဒဝါဒိနာ ကထိတနိယာမေန ပန ဥစ္ဆေဒေါ နာမ နတ္ထိ။ ပါလိတေတိ^၁ ပါလယတိ။

“ဂဝံ စေ”တိ စတဿော ဂါထာ ရညော ဓမ္မဒေသနာယမေဝ ဝုတ္တာ၊ တထာ “မဟာရုက္ခဿာ”တိအာဒိကာ။ တတ္ထ မဟာရုက္ခဿာတိ မဓုရအဗ္ဗ-ရုက္ခဿ။ အဓမ္မေနာတိ အဂတိဂမနေန။ ရသဉ္ဇဿ န ဇာနာတိတိ အဓမ္မိကော ရာဇာ ရဋ္ဌဿ ရသံ ဩဇံ န ဇာနာတိ၊ အာယသမ္ပတ္တိံ န လဘတိ။ ဝိနဿ-တိတိ သုညံ ဟောတိ၊ မနဿာ ဂါမနိဂမေ ဆဉ္ဇေတွာ ပစ္စန္တံ ပဗ္ဗတဝိသမံ ဘဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ အာယမုခါနိ ပစ္စိဇ္ဇန္တိ။ သဗ္ဗောသမိဟိတိ သဗ္ဗေဟိ မူလတစ-ပတ္တပုပ္ဖလောဒီဟိ စေဝ သပ္ပိနဝနိတာဒီဟိ စ ဩသဓေဟိ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တာနိ န သမ္ပဇန္တိ။ အဓမ္မိကရညော ဟိ ပထဝီ နိရောဇာ ဟောတိ၊ တဿာ နိရောဇတာယ ဩသဓာနံ ဩဇာ န ဟောတိ၊ တာနိ ရောဂဉ္စ ဝူပသမေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဣတိ သော တေဟိ ဝိရုဒ္ဓေါ နာမ ဟောတိ။

နေဂမေတိ နိဂမဝါသိကုဋ္ဌုမ္ပိကေ။ ‘ဟိံသန္တိ ဟိံသန္တော ဝိဇ္ဇေန္တော။ ယေ ယုတ္တာတိ ယေ ကယဝိက္ကယေယုတ္တာ အာယာနံ မုခါ ထလဇ္ဇလပထဝါဏိဇာ၊ တေ စ ဟိံသန္တော။ ဩဇေါနဗလိကာရေတိ တတော တတော ဘဏ္ဍာ-ဟရဏသုက်ဒါနဝသေန ဩဇေါနဉ္စေဝ ဆဘာဂဒသဘာဂါဒိဘေဒံ ဗလိဉ္စ ကရောန္တေ။ သ ကောသေနာတိ သော၊ ဧတေ ဟိံသန္တော အဓမ္မိကရာဇာ ဓနဓညေဟိ ပရိဟာယန္တော ကောသေန ဝိရုဇ္ဈတိ နာမ။ ပဟာရဝရခေတ္တညူတိ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝိဇ္ဈိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဧဝံ ပဟာရဝရာနံ ခေတ္တံ ဇာနန္တေ ဓနဂ္ဂဟေ။ သင်္ဂါမေ ကတနိဿမေတိ ယုဒ္ဓေ သုကတကမ္မေ မဟာယောဓေ။ ဥဿိတေတိ ဥဂ္ဂတေ ပညာတေ မဟာမတ္တေ။ ဟိသယန္တိ ဧဝရူပေ သယံ ဝါ ဟိံသန္တော ပရေဟိ ဝါ ဟိံသာပေန္တော။ ဗလေနာတိ ဗလကာယေန။ တထာဝိဓံ ဟိ ရာဇာနံ “အယံ ဗဟုကာရေ အတ္တနော ရဇ္ဇဒါယကေဝိ ဟိံသတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန အမ္ပေ”တိ အဝသေသာပိ ယောဓာ ဝိဇ္ဇဟန္တိယေဝ။ ဣတိ သော ဗလေန ဝိရုဒ္ဓေါ နာမ ဟောတိ။

တထေဝ ဣသယော ဟိံသန္တိ ယထာ စ နေဂမာဒယော၊ တထေဝ ဧသိတဂုဏေ ပဗ္ဗဇိတေ အက္ခောသနပဟရဏာဒီဟိ ဟိံသန္တော အဓမ္မစာရိ ရာဇာ ကာယဿ ဘေဒါ အပါယမေဝ ဥပေတိ၊ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတုံ န

သက္ကောတိတိ သဂ္ဂေန ဝိရုဒ္ဓေါ နာမ ဟောတိ။ ဘရိယံ ဟန္တိ အဉ္ဈသိကန္တိ အတ္တနော ဗာဟုန္တာယာယ ဝဇိတံ ပုတ္တဓိတာဟိ သံဝဇံ သီလဝတိ ဘရိယံ မိတ္တပတိရူပကာနံ စောရာနံ ဝစနံ ဂဟေတွာ မာရေတိ။ လုန္တံ ပသဝတေ ဌာနန္တိ သော အတ္တနော နိရယူပပတ္တိ ပသဝတိ နိပ္ပူဒေတိ။ ပုတ္တေဟိ ဇာတိ ဣမသ္မိညေဝ အတ္တဘာဝေ အတ္တနော ပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။

ဝေမဿ သောတေသံ ပဉ္စန္တံ ဇနာနံ ကထံ ဂဟေတွာ ဒေဝိယာ မာရိတ-
ဘာဝဉ္စ ပုတ္တာနံ ဝိရုဒ္ဓဘာဝဉ္စ သန္ဓိမုခေ စောရံ စူဠာယံ ဂဏှန္တော ဝိယ
ကထေသိ။ မဟာသက္ကော ဟိ တေသံ အမစ္စာနံ နိဂ္ဂဏှနဉ္စ ဓမ္မဒေသနဉ္စ
ဒေဝိယာ တေဟိ မာရိတဘာဝဿ အာဝိကရဏတ္ထဉ္စ တတ္ထ အနုပုဗ္ဗေန ကထံ
အာဟရိတွာ ဩကာသံ ကတွာ ဧတမတ္ထံ ကထေသိ။ ရာဇာ တဿ ဝစနံ
သုတွာ အတ္တနော အပရာဓံ ဇာနိ။ အထ နံ မဟာသက္ကော “ဣတော ပဋ္ဌာယ
မဟာရာဇ ဝေရူပါနံ ပါပါနံ ကထံ ဂဟေတွာ မာ ပုန ဝေမကာသိ”တိ
ဝတွာ ဩဝဒန္တော “ဓမ္မံ စရေ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဓမ္မံ စရေတိ မဟာရာဇ ရာဇာ နာမ ဇနပဒံ အဓမ္မိကေန ဗလိနာ
အပီဋ္ဌေန္တော ဇနပဒေ ဓမ္မံ စရေယျ၊ သာမိကေ အသာမိကေ အကရောန္တော
နေဂမေသု ဓမ္မံ စရေယျ၊ အဋ္ဌာနေ အင်္ဂိလမေန္တော ဗလေသု ဓမ္မံ စရေယျ။
ဝဓဗန္ဓအက္ကောသပရိဘာဝေ ပရိဟရန္တော ပစ္စယေ စ နေသံ ဒဒန္တော
ဣသယော န ဝိဟိံသေယျ၊ ဓိတရော ယုတ္တဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌာပေန္တော ပုတ္တေ စ
သိပ္ပုနိ သိက္ခာပေတွာ သမ္မာ ပရိဟရန္တော ဘရိယံ ဣဿရိယဝေါဿဂ္ဂ-
အလင်္ကာရဒါနသမ္မာနနာဒိဟိ အနုဂ္ဂဏှန္တော ပုတ္တဒါရေ သမံ စရေယျ။
သ တာဒိသောတိ သော တာဒိသော ရာဇာ ပဝေဏိံ အဘိန္နိတွာ ဓမ္မေန
သမေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ရာဇာဏာယ ရာဇတေဇေန သပတ္တေ၊ သမ္ပကမ္ပေတိ
တာသေတိ စာလေတိ။ “ဣန္ဒောဝါ”တိ ဣဒံ ဥပမတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာ အသုရေ
ဇေတွာ အဘိဘဝိတွာ ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အသုရာဓိပေါတိ သင်္ချံ
ဂတော ဣန္ဒော အတ္တနော သပတ္တဘူတေ အသုရေ ကမ္ပေသိ၊ တထာ ကမ္ပေတိတိ။

ဧဝံ မဟာသက္ကော ရညော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ စတ္တာရောပိ ကုမာရေ ပက္ခော-
သာပေတွာ ဩဝဒိတွာ ရညော ကတကမ္ပံ ပကာသေတွာ ရာဇာနံ
ခမာပေတွာ “မဟာရာဇ ဣတော ပဋ္ဌာယ အတုလေတွာ ပရိဘေဒကာနံ
ကထံ ဂဟေတွာ မာ ဝေရူပံ သာဟသိကကမ္ပံ အကာသိ၊ တုမှေပိ ကုမာရာမာ

ရုညော ဒုဒ္ဓိတ္တာ”တိ သဗ္ဗေသံ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ အထ နံ ရာဇာ အာဟ
 “အဟံ ဘန္တေ တုမှေသု စ ဒေဝိယာ စ အပရုဇ္ဈန္တော ဣမေ နိဿာယ
 ဧတေသံ ကထံ ဂဟေတွာ ဧတံ ပါပကမ္မံ ကရိ”။ ဣမေ ပဉ္စပိ မာရေမိ”တိ။
 န လဗ္ဘာ မဟာရာဇ ဧဝံ ကာတုန္တိ။ တေန ဟိ တေသံ ဟတ္ထပါဒေ ဆေဒါ-
 ပေမိတိ။ ဣဒမ္ပိ န လဗ္ဘာ ကာတုန္တိ။ ရာဇာ “သာဓု ဘန္တေ”တိ သဗ္ဗဒ္ဓိတ္တိတွာ
 တေ သဗ္ဗသံဟရဏေ ကတွာ ပဉ္စစူဠာကရဏဂဒ္ဒုလဗန္ဓနဂေါမယာသိဉ္စနေဟိ
 အဝမာနေတွာ ရဠာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ဗောဓိသတ္တော တတ္ထ ကတိပါဟံ
 ဝသိတွာ “အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ”တိ ရာဇာနံ ဩဝဒိတွာ ဟိမဝန္တိယေဝ
 ဂန္ဓာ ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ယာဝဇီဝံ မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မ-
 လောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ တထာ-
 ဂတော ပညဝါယေဝ ပရပ္ပဝါဒပ္ပမဒ္ဒနောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ
 သမောဓာနေသိ “တဒါ ပဉ္စ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ပူရဏကဿပမက္ခလိဂေါသာလ-
 ပကုဓကဏ္ဍာနအဇိတကေသကမ္မလနိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တာ အဟေသုံ၊ ပိဂ်လသုနခေါ
 အာနန္ဒော၊ မဟာဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကော ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မဟာဗောဓိဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

ဇာတကုဒ္ဓါနံ

သနိဋ္ဌိနိကမဂ္ဂယနော ပဌမော၊
 ဒုတိယော ပန သဉ္စမ္မဒန္တိဝရော။
 တတိယော ပန ဗောဓိသိရိဂ္ဂယနော၊
 ကထိတာ ပန တိဏိ ဇိနေန သုဘာတိ။

ပဏ္ဏာသနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-သဠိနိပါတ

၁-သောဏကဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၂၉)

ကဿ သုတွာ သတံ ဒန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော နေက္ခမ္မ-
ပါရမီ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တဒါ ဟိ ဘဂဝါဓမ္မသဘာယံ နေက္ခမ္မပါရမီ
ဝဏ္ဏယန္တာနံ ဘိက္ခုနံ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ရာဇဂဟေ မဂဓရာဇာ နာမ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ ဗောဓိသတ္တော
တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ စဿ
“အရိန္ဒမကုမာရော”တိ နာမံ ကရိံသု။ တဿ ဇာတဒိဝသေယေဝ ပုရောဟိ-
တဿပိ ပုတ္တော ဇာယိ၊ “သောဏကကုမာရော”တိဿ နာမံ ကရိံသု။
တေ ဥဘောပိ ဧကတောဝ ဝဓိတွာ ဝယပ္ပတ္တာ ဥတ္တမရူပဓရာ ရူပေန
နိဗ္ဗိသေသာ ဟုတွာ တက္ကသိလံ ဂန္တာ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပါ တတော နိက္ခမိတွာ
“သဗ္ဗသမယသိပ္ပဉ္စ ဒေသစာရိတ္တဉ္စ ဇာနိဿာမာ”တိ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ
စရန္တာ ဗာရာဏသိ ပတွာ ရာဇဗျာနေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ နဂရံ ပဝိသိံသု။
တံ ဒိဝသဉ္စ ဧကဇ္ဈေ မနုဿာ “ဗြာဟ္မဏဝါစနကံ ကရိဿာမာ”တိ ပါယာသံ
ပဋိယာဒေတွာ အာသနာနိ ပညာပေတွာ အာဂစ္ဆန္တေ တေ ကုမာရေ ဒိသွာ
သရံ ပဝေသေတွာ ပညတ္တာသနေ နိသီဒါပေသုံ။ တတ္ထ ဗောဓိသတ္တဿ
ပညတ္တာသနေ သုဒ္ဓဝတ္ထံ အတ္ထတံ အဟောသိ၊ သောဏကဿ ရတ္တကမ္မလံ။
သော တံ နိမိတ္တံ ဒိသွာဝ “အဇ္ဇေ မေ ဝိယသဟာယော အရိန္ဒမကုမာရော
ဗာရာဏသိရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ မယံ ပန သေနာပတိဌာနံ ဒဿတိ”တိ
အညာသိ။ တေ ဥဘောပိ ကတဘတ္တကိစ္စာ ဥယျာနမေဝ အဂမံသု။

တဒါ ဗာရာဏသိရညော ကာလကတဿ သတ္တမော ဒိဝသော ဟောတိ၊
အပုတ္တကံ ရာဇကုလံ။ အမစ္စာဒယော ပါတောဝ သသိသံ နှာတာ
သန္တိပတိတွာ “ရဇ္ဇာရဟဿ သန္တိကံ ဂမိဿတိ”တိ ဖုဿရထံ ယောဇေတွာ
ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ သော နဂရာနိက္ခမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဗျာနံ ဂန္တာ ဥယျာနဒွါရေ
နိဝတ္တိတွာ အာရောဟဏသဇ္ဇော ဟုတွာ အဌာသိ။ ဗောဓိသတ္တော မင်္ဂလသိ-
လာပဇ္ဇေသသိသံ ပါရပိတွာ နိပဇ္ဇိ၊ သောဏကကုမာရော တဿ သန္တိကေ နိသီဒိ။
သော တူရိယသဒ္ဓိ သုတွာ “အရိန္ဒမဿ ဖုဿရထော အာဂစ္ဆတိ၊ အဇ္ဇေသ

ရာဇာ ဟုတွာ မမ သေနာပတိဌာနံ ဒဿတိ၊ န ခေါ ပန မယံ ဣဿရိယေ-
နတ္ထော၊ ဧတသ္မိံ ဂတေ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဧကမန္တေ
ပဋိစ္ဆန္တေ အဌာသိ။ ပုရောဟိတော ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ မဟာသတ္တံ နိပန္နကံ
ဒိဿွာ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသိ။ မဟာသတ္တော ပဗုဇ္ဈိတွာ ပရိဝတ္တိတွာ
ထောက် နိပဇ္ဇိတွာ ဥဌာယ သိလာပဇ္ဇေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ အထ နံ ပုရောဟိ-
တော အဗ္ဘလိံ ပဂ္ဂဏှိတွာ အာဟ “ရဇ္ဇံ တေ ဒေဝ ပါပုဏာတိ”တိ။ ကိံ
အပုတ္တကံ ရာဇကုလန္တိ။ ဧဝံ ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ သာဓူတိ။ အထ နံ တေ
တတ္ထေဝ အဘိသိဉ္စိတွာ ရထံ အာရောပေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နဂရံ
ပဝေသေသုံ။ သော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပါသာဒံ အဘိရဟိ။ သော
ယသမဟန္တတာယ သောဏကကုမာရံ န သရိ။

သောပိ တသ္မိံ နဂရံ ပဝိဋ္ဌေပစ္ဆာ အာဂန္တော သိလာပဇ္ဇေ နိသီဒိ။ အထဿ
ပုရတော ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တံ သာလရုက္ခတော ပဏ္ဍုပလာသံ ပတိ။ သော တံ
ဒိဿွာ “ယထေဝေတံ၊ တထာ မမပိ သရိရံ ဇရံ ပတွာ ပတိဿတိ”တိ
အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ပစ္စေကဗောဓိံ ပါပုဏိ။ တံခဏညေဝဿ
ဂိဟိလိဂံ အန္တရဓာယိ၊ ပဗ္ဗဇိတလိဂံ ပါတုရဟောသိ။ သော “နတ္ထိ ဒါနိ
ပုနဗ္ဘဝေါ”တိ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော နန္ဒမူလကပဗ္ဗာရံ အဂမာသိ။ မဟာသတ္တောပိ
စတ္တာလီသမတ္တာနံ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန သရိတွာ “ကဟံ န ခေါ မေ
သဟာယော သောဏကော”တိ သောဏကံ ပုနပျုနံ သရန္တောပိ “မယာ
သုတော ဝါ ဒိဋ္ဌော ဝါ”တိ ဝတ္တာရံ အလဘိတွာ အလင်္ကတမဟာတလေ
ရာဇပလ္လင်္ကေန နိသီန္တော ဂန္ဓဗ္ဗနာဠကနစ္စဂိတာဒိဟိ ပရိဝုတော သမ္ပတ္တိမနုဘ-
ဝန္တော “ယော မေ ကဿမိ သန္တိကေ သုတွာ ‘အသုကဋ္ဌာနေ နာမ
သောဏကော ဝသတိ’တိ အာစိက္ခိဿတိ၊ တဿ သတံ ဒဿာမိ၊ ယော
မေ သာမံ ဒိဿွာ အာရောစေသတိ၊ တဿ သဟဿ”န္တိ ဧကံ ဥဒါနံ
အဘိသင်္ခရိတွာ ဂိတဝသေန ဥဒါနေန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

“ကဿံ သုတွာ သတံ ဒဠိ၊ သဟဿံ ဒိဋ္ဌာ သောဏကံ။

ကော မေ သောဏကမုက္ခာတိ၊ သဟာယံ ပံသုကိဋ္ဌိတ”န္တိ။

အထဿ မုခတော လုဉ္ဇန္တိ ဝိယ ဂဟေတွာ ဧကော နာဠကိတ္ထိ တံ? ဂါယိ။
အထညာ အထညာတိ “အမှာကံ ရညော ဝိယဂိတ”န္တိ သဗ္ဗာ ဩရောဓာ
ဂါယိံသု။ အနုတ္တမေန နဂရဝါသိနောပိ ဇာနပဒါပိ တမေဝ ဂိတံ ဂါယိံသု။

ရာဇာပိ ပုနပ္ပုနံ တမေဝ ဂီတံ ဂါယတိ။ ပဏ္ဏာသမတ္တာနံ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန ပနဿ ဗဟူ ပုတ္တဗီတရော အဟေသုံ၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တော ဒီဃာဝုကုမာရော နာမ အဟောသိ။ တဒါ သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ “အရိန္ဒမရာဇာ မံ ဒဠကာမော၊ အဟံ တတ္ထ ဂန္တာ” ကာမေသု အာဒိနဝံ နေက္ခမ္မေ စာနိသံသံ ကထေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇနာကာရံ ကရောမိ”တိ စိန္တေတွာ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသေနာဂန္တာ ဥယျာနေ နိသိဒ္ဓိ။ တဒါ ဧကော သတ္တဝသိကော ပဉ္စစူဠကကုမာရကော မာတရာ ပဟိတော ဂန္တာ ဥယျာနဝနေ ဒါရူနိ ဥဒ္ဓရန္တော ပုနပ္ပုနံ တမေဝ ဂီတံ ဂါယိ။ အထ နံ သော ပက္ခောသိတွာ “ကုမာရက တံ အညံ အဂါယိတွာ ဧကမေဝ ဂီတံ ဂါယသိ၊ ကိံ အညံ န ဇာနာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဇာနာမိ ဘန္တေ၊ အမှာကံ ပန ရညော ဣဒမေဝ ပိယံ၊ တေန နံ ပုနပ္ပုနံ ဂါယာမိတိ။ ဧတဿ ပန တေ ဂီတဿ ပဋိဂီတံ ဂါယန္တော ကောစိ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ။ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဘန္တေတိ။ အဟံ တံ သိက္ခာပေဿာမိ၊ သက္ခိဿသိ ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ ပဋိဂီတံ ဂါယိတုန္တိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ အထဿ သော ပဋိဂီတံ အာစိက္ခန္တော “မယံ သုတ္တာ”တိအာဒိမာဟ။ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ စ ပန တံ ဥယျောဇေသိ “ဂစ္ဆ ကုမာရက ဣမံ ပဋိဂီတံ ရညာ သဒ္ဓိံ ဂါယာဟိ၊ ရာဇာ တေ မဟန္တိ ဣဿရိယံ ဒဿတိ၊ ကိံ တေ ဒါရူဟိ၊ ဝေဂေန ယာဟိ”တိ။

သော “သာရူ”တိ တံ ပဋိဂီတံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဝန္တိတွာ “ဘန္တေ ယာဝါဟံ ရာဇာနံ အာနေမိ၊ တာဝ ဣဓေဝ ဟောထာ”တိ ဝတွာ ဝေဂေန မာတု သန္တိကံ ဂန္တာ “အဗ္ဗ ဒိပ္ပံ မံ နှာပေတွာ အလင်္ကရေထ၊ အဇ္ဇ တံ ဒလိဒ္ဓဘာဝတော မောစေ- သာမိ”တိ ဝတွာ နှာတမဏှိတော ရာဇဒွါရံ ဂန္တာ “အယျ ဒေါဝါရိက ‘ဧကော ဒါရကော တုမှဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိဂီတံ ဂါယိဿာမိတိ အာဂန္တာ ဒွါရေ ဌိတော’တိ ရညော အရောစေဟိ”တိ အာဟ။ သော ဝေဂေန ဂန္တာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ “အာဂစ္ဆတူ”တိ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတ တံ မယာ သဒ္ဓိံ ပဋိဂီတံ ဂါယိဿသိ”တိ အာဟ။ အာမ ဒေါတိ။ တေန ဟိ ဂါယဿူတိ။ ဒေဝ ဣမသ္မိံ ဌာနေ န ဂါယာမိ၊ နဂရေ ပန ဘေရိံ စရာပေတွာ မဟာဇနံ သန္တိပါတာပေထ၊ မဟာဇနမဇ္ဈေ ဂါယိဿာမိတိ။ ရာဇာ တထာ ကာရေတွာ အလင်္ကတမဏှပေ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ နိသိဒ္ဓိတွာ တဿာနုရူပံ အာသနံ ဒါပေတွာ “ဣဒါနိ တဝ ဂီတံ ဂါယဿူ”တိ အာဟ။ ဒေဝ တုမှ တာဝ ဂါယထ၊ အထာဟံ ပဋိဂီတံ ဂါယိဿာမိတိ။ တတော ရာဇာ ပဌမံ ဂါယန္တော ဂါထမာဟ—

၁။ “ကဿိ^၁ သုတွာ သတံ ဒဗ္ဗိ၊ သဟဿံ ဒိဋ္ဌ သောဏကံ။
ကော မေ သောဏကမက္ခာတိ၊ သဟာယံ ပံသုကီဠိတ”န္တိ။

ကတ္ထ သုတွာတိ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ တေ ပိယသဟာယော သောဏ-
ကော ဝသတိ”တိ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ သုတွာ အာရောစေန္တဿ ကဿိ^၁ သတံ
ဒဗ္ဗိ။ ဒိဋ္ဌာတိ^၂ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ မယာ ဒိဋ္ဌော”တိ ဒိသွာ အာရောစေန္တဿ
ကဿိ^၁ သဟဿံ ဒဗ္ဗိတိ။

ဧဝံ ရညာ ပဌမံ ဥဒါနဂါထာယ ဂီတာယ ပဉ္စစူဠကဒါရကေန^၃ ပဋိဂီတ-
ဘာဝံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဒိယဒုဂါထာ
အဘာသိ—

၂။ “အထဗြဟ္မိ မာဏဝကော၊ ဒဟရော ပဉ္စစူဠကော။
မယံ သုတွာ သတံ ဒေဟိ၊ သဟဿံ ဒိဋ္ဌ သောဏကံ။
အဟံ တေ သောဏကက္ခိဿံ၊ သဟာယံ ပံသုကီဠိတ”န္တိ။

တေန ဝုတ္တဂါထာယ ပန အယမတ္ထော—မဟာရာဇ ယံ တံ “သုတွာ
အာရောစေန္တဿ သတံ ဒဗ္ဗိ”တိ ဝဒသိ၊ တမ္ပိ မမေဝ ဒေဟိ၊ ယံ “ဒိသွာ
အာရောစေန္တဿ သဟဿံ ဒဗ္ဗိ”တိ ဝဒသိ၊ တမ္ပိ မယုမေဝ ဒေဟိ၊ အဟံ
တေ ပိယသဟာယံ ဣဒါနေဝ ပစ္စက္ခတောဝ “အယံ သောဏကော”တိ
အာစိက္ခိဿန္တိ။

ဣတော ပရံ သုဝိညေယျာ သမ္ပုဒ္ဓဂါထာ ပါဠိနယေန ဝေဒိတဗျာ—

၃။ “ကတမသ္မိ^၄ သော ဇနပဒေ၊ ရဋ္ဌေသု နိဂမေသု စ။
ကတ္ထ သောဏကမဒ္ဒက္ခိ^၅၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။

၄။ တဝေဝ ဒေဝ ဝိဇိတေ၊ တဝေဝ^၆ယျာနဘူမိယံ။
ဥဇုဝံသာ မဟာသာလာ၊ နိလောဘာသာ မနောရမာ။

၅။ တိဋ္ဌန္တိ မေဃသမာနာ၊ ရမ္မာ အညောညနိဿိတာ။
တေသံ မူလမိ သောဏကော၊ ဈာယတိ အနုပါဒနော။
ဥပါဒါနေသု လောကေသု၊ ဥယုမာနေသု နိဗ္ဗုတော။

၁-တဿ (က)

၃-ပဉ္စစူဠကဒါရကဿ (က)

၂-ဒဋ္ဌတိ (သီ၊ ဣ)

၄-ကတ္ထ တေ သောဏကော ဒိဋ္ဌော (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၆။ တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ သေနာယ စတုရဂီယာ။
ကာရာပေတွာ သမံ မဂ္ဂံ၊ အဂမာ ယေန သောဏကော။

၇။ ဥယျာနဘူမိံ ဂန္ဓာန၊ ဝိစရန္တော ဗြဟ္မာဝနေ။
အာသိနံ သောဏကံ ဒက္ခိ၊ ဥယျမာနေသု နိဗ္ဗုတ”န္တိ။

တတ္ထ ဥဇ္ဇဝံသာတိ ဥဇ္ဇက္ခန္ဓာ။ မဟာသာလာတိ မဟာရုက္ခာ။ မေဃ-
သမာနာတိ နိလမေဃသဒိသာ။ ရမ္မာတိ ရမဏီယာ။ အညောညနိဿိတာတိ
သာခါဟိ သာခံ၊ မူလေန မူလံ သံသိပ္ပိတွာ ဌိတာ။ တေသန္တိ တေသံ ဧဝရူပါနံ
တဝ ဥယျာနဝနေ သာလာနံ ဟေဋ္ဌာ။ ဖျာယတိတိ လက္ခဏပနိဇ္ဈာန-
အာရမ္မဏပနိဇ္ဈာနသင်္ခါတေဟိ ဖျာနေဟိ ဖျာယတိ။ အနုပါဒနောတိ
ကာမုပါဒါနာဒိဝိရဟိတော။ ဥယျမာနေသုတိ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ ဥယျ-
မာနေသု သတ္တေသု။ နိဗ္ဗုတောတိ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာပေတွာ သီတလေန ဟဒယေန
ဖျာယမာနော တဝ ဥယျာနေ မင်္ဂလသာလရုက္ခမူလေ သိလာပဋ္ဌေ နိသိန္ဓော
ဧသ တေ သဟာယော ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ သောဘမာနော ပဋိမာနေတိတိ။
တတော စာတိ ဘိက္ခဝေ တတော သော အရိန္ဒမော ရာဇာ တဿ ဝစနံ
သုတွာဝ “သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပဿိဿာမိ”တိ စတုရဂီနိယာ သေနာယ
ပါယာသိ နိက္ခမိ။ ဝိစရန္တောတိ ဥဇ္ဇကမေဝ အဂန္ဓာ တသ္မိံ မဟန္တေ
ဝနသဏ္ဍေ ဝိစရန္တော တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ တံ အာသိနံ အဒ္ဓက္ခိ။

သောတံ အဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိတွာ အတ္တနော ကိလေသာဘိရတတ္တာ
တံ “ကပဏော”တိ မညမာနော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၈။ “ကပဏော ဝတ’ယံ ဘိက္ခု၊ မုဏ္ဍော သင်္ခာဋ္ဌိပါရတော။
အမာတိကော အပိတိကော၊ ရုက္ခမူလသ္မိ ဖျာယတိ”တိ။

တတ္ထ ဖျာယတိတိ နိဗ္ဗာတိကော နိပ္ပိတိကော ကာရုညပ္ပတ္တော ဖျာယတိ။

၉။ ဣမံ ဝါကျံ နိသာမေတွာ၊ သောဏကော ဧတဒဗြဝိ။
န ရာဇ ကပဏော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ ကာယေန ဖဿယံ။

၁၀။ ယော စ ဓမ္မံ နိရံကတွာ၊ အဓမ္မမနုဝတ္တတိ။
သ ရာဇ ကပဏော ဟောတိ၊ ပါပေါ ပါပပရာယဏောတိ။

တတ္ထ ဣမန္တိ တဿ ကိလေသာဘိရတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အရောစေန္တဿ ဣမံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဂရဟဝစနံ သုတွာ။ **ဧတဒဗြဟ္မိတိ** ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဂုဏံ ပကာသေန္တော ဧတံ အဗြဟ္မိ။ **ဗဿယန္တိ** ဗဿယန္တော ယေန အရိယမဂ္ဂဓမ္မော နာမကာယေန ဖဿိတော၊ သော ကပဏော နာမ န ဟောတီတိ ဒသေန္တော ဧဝမာဟ။ **နိရုံကတွာတိ** အတ္တဘာဝတော နိဟရိတွာ။ **ပါပေါ ပါပပရာယဏောတိ** သယံ ပါပါနံ ကရဏေန ပါပေါ၊ အညေသမ္ပိ ကရေန္တာနံ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန ပါပပရာယဏောတိ။

ဧဝံ သော ဗောဓိသတ္တံ ဂရဟိ။ သော အတ္တနော ဂရဟိတဘာဝံ အဇာနန္တော ဝိယ ဟုတွာ နာမဂေါတ္တံ ကထေတွာ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကရေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၁။ “အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ၊ ကာသိရာဇာတိ မံ ဝိဒူ။

ကစ္စိ ဘောတော သုခဿေယျာ၊ ဣဓ ပတ္တဿ သောဏကာ”တိ။

တတ္ထ ကစ္စိတိ အမှာကံ တာဝ န ကိဉ္စိ အဖာသုကံ၊ ဘောတော ပန ကစ္စိ ဣဓ ပတ္တဿ ဣမသ္မိံ ဥယျာနေ ဝသတော သုခဝိဟာရေတိ ပုစ္ဆတိ။

အထ နံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ “မဟာရာဇ န ကေဝလံ ဣဓ၊ အညတြာပိ ဝသန္တဿ မေ အသုခံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝတွာ တဿ သမဏဘဒြဂါထာယော နာမ အာရဘိ—

၁၂။ “သဒါပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။

န တေသံ ကောဠေ ဩပေန္တိ၊ န ကုဉ္စိံ န ကဠောပိယံ။

ပရနိဋ္ဌိတမေသာနာ၊ တေန ယာပေန္တိ သုဗ္ဗတာ။

၁၃။ ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။

အနဝဇ္ဇပိဏ္ဏော ဘောတ္တဗ္ဗော၊ န စ ကောစူ’ပရောဓတိ။

၁၄။ တတိယမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။

နိဗ္ဗုတော ပိဏ္ဏော ဘောတ္တဗ္ဗော၊ န စ ကောစူ’ပရောဓတိ။

၁၅။ စတုတ္ထမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။

မုတ္တဿ ရဠေ စရတော၊ သင်္ဂေါ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။

- ၁၆။ ပဉ္စမဗ္ဗိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
နဂရိမိ ဥယျမာနမ္ပိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ အဋ္ဌယုထ။
- ၁၇။ ဆဋ္ဌမဗ္ဗိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
ရဋ္ဌေ ဝိလုပ္ပမာနမ္ပိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ အဟိရထ။
- ၁၈။ သတ္တမဗ္ဗိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
စောရေဟိ ရက္ခိတံ မဂ္ဂံ၊ ယေ စညေ ပရိပန္နိကာ။
ပတ္တစိဝရမာဒါယ၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ သုဗ္ဗတော။
- ၁၉။ အဋ္ဌမဗ္ဗိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
ယံ ယံ ဒိသံ ပက္ကမတိ၊ အနပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ အနာဂါရဿာတိ မဟာရာဇ ဃရာဝါသံ ပဟာယ အနာဂါရိယ-
ဘာဝံ ပတ္တဿ အဓနဿ အကိဉ္ဇနဿ ဘိက္ခုနော သဗ္ဗကာလံ ဘဒြမေဝ။ န
တေသန္တိ မဟာရာဇ တေသံ အဓနာနံ ဘိက္ခုနံ န ကောဋ္ဌာဂါရေ နေဓညာနိ
ဩပေန္တိ၊ န ကုမ္ဘိယံ၊ န ပမ္ဘိယံ၊ တေ ပန သုဗ္ဗတာ ပရနိဋ္ဌိတံ ပရေသံ ဃရေ
ပက္ကံ အာဟာရံ သံဃာဋီ ပါရုပိတွာ ကပါလမာဒါယ ဃရပဋိပါဋိယာ
သောနာ ပရိယေသန္တာ တေန တတော လဋ္ဌေန ပိဏ္ဍေန တံ အာဟာရံ နဝန္တံ
ပါဋိကုလျာနံ ဝသေန ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဇိဝိတဝုတ္တိံ ယာပေန္တိ။

အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗောတိ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိကာယ အနေသနာယ ဝါ
ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ နိပ္ပေသိကတာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသနတာ-
တိ ဧဝရူပေန မိစ္ဆာဇီဝေန ဝါ ဥပ္ပါဒိတာ စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ ဓမ္မေန ဥပ္ပါဒိတာပိ
အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုတ္တာ သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ။ အနေသနံ ပန ပဟာယ
မိစ္ဆာဇီဝံ ဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပါဒိတာ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ
ပဋိသေဝါမိ”တိ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုတ္တာ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော
နာမ။ ယေန ဧဝရူပေါ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗော ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ ယဉ္စ
ဧဝရူပံ အနဝဇ္ဇံ ပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇမာနာနံ ပစ္စယေ နိဿာယ ကောမိ အပ္ပမတ္တကောပိ
ကိလေသော န ဥပဇ္ဈေတိ န ပိဋ္ဌေတိ၊ တဿ ဒုတိယဗ္ဗိ ဘဒြိ အဓနဿ
အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။

နိဗ္ဗုတောတိ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော ဓမ္မေန ဥပ္ပန္နပိဏ္ဍောပိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိ-
ဘုဉ္ဇိယမာနော နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍော နာမ၊ ဧကန္တတော ပန ဒီဏာသဝဿ ပိဏ္ဍောဝ
နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍော နာမ။ ကိံကာရဏာ? သော ဟိ ထေယျပရိဘောဂေါ

ဣဏပရိဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါတိ ဣမေသု စတုသု ပရိဘောဂေသု သာမိပရိဘောဂဝသေန တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ တဏှာဒါသဗျံ အတိတော သာမိ ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ န တံ တပ္ပစ္စယာ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ ကိလေသော ဥပရောဓတိ။

မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတောတိ ဥပဋ္ဌာကကုလာဒီသု အလဂ္ဂမာနဿ သိန္ဓု-
ဝလာဟကဿ ဝိယ ရာဟုမုခါ ပမုတ္တဿ ဝိမလစန္ဒမဏ္ဍလဿ ဝိယ စ ယဿ
ဂါမနိဂမာဒီသု စရန္တဿ ရာဂသင်္ဂါဒီသု ဧကောပိ သင်္ဂေါ နတ္ထိ။ ဧကစ္စော
ဟိကုလေဟိ^၁ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ သဟသောကီ သဟနန္တိ၊ ဧကစ္စော မာတာ-
ပိတုသုပိ အလဂ္ဂမာနသော ဝိစရတိ ကောရု နဂရဂါမဝါသိ ဒဟရော ဝိယ၊ ဧဝ-
ရူပဿ ပုထုဇ္ဇနဿပိ ဘဒြမေဝ။

နာဿ ကိဉ္စိတိ ယော ဟိ ဗဟုပရိက္ခာရော ဟောတိ၊ သော “မာ မေ စောရာ
ပရိက္ခာရေ ဟရိံသု”တိ အတိရေကာနိ စ စိဝရာဒိနိ အန္တောနဂရေ ဥပဋ္ဌာက-
ကုလေ နိက္ခိပတိ၊ အထ နဂရမှိ ဥယျမာနေ “အသုကကုလေ နာမ အဂ္ဂိ ဥဋ္ဌိ-
တော”တိ သုတွာ သောစတိ ကိလမတိ၊ ဧဝရူပဿ ဘဒြိ နာမ နတ္ထိ။ ယော
ပန မဟာရာဇ သကုဏဝတ္တံ ပူရေတိ၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓပရိက္ခာရောဝ ဟောတိ၊
တဿ တာဒိသဿ န ကိဉ္စိ အဉ္ဈိယံ၊ တေနဿ ပဉ္စမမြိ ဘဒြမေဝ။

ဝိလုပ္ပမာနမှိတိ ဝိလုပ္ပမာနမှိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **အဟိရထာတိ**၊
ယထာ ပဗ္ဗတဂဟနာဒီဟိ နိက္ခမိတွာ ရဋ္ဌံ ဝိလုပ္ပမာနေသု စောရေသု ဗဟု-
ပရိက္ခာရဿ အန္တောဂါမေ ဌပိတံ ဝိလုပ္ပတိ ဟရတိ၊ တထာ ယဿ အနေဿ
ကာယပဋိဗဒ္ဓပရိက္ခာရဿ န ကိဉ္စိ အဟိရထာ^၂ တဿ ဆဋ္ဌမြိ ဘဒြမေဝ။

ယေ စညေ ပရိပန္နိကာတိ ယေ စ အညေပိ တေသု တေသု ဌာနေသု
သုင်္ဂဟဏတ္ထာယ ဌပိတာ ပရိပန္နိကာ၊ တေဟိ စ ရက္ခိတံ။ **ပတ္တစိဝရန္တိ**
စောရာနံ အနုပကာရံ သုင်္ဂိကာနံ အသုင်္ဂာရဟံ မတ္တိကာပတ္တဉ္စေဝ ကတဒဠိ-
ကမ္မပရိဘဏ္ဍံ ပံသုကုလစိဝရဉ္စ အပ္ပုပ္ပါနိ ကာယဗန္ဓနပရိဿာဝနသုစိဝါသိ-
ပတ္တတ္ထဝိကာနိ စာတိ သဗ္ဗေပိ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရေ ကာယပဋိဗဒ္ဓေ ကတွာ မဂ္ဂပ္ပဋိ-
ပန္နော ကေနစိ အဝိဟေဌိယမာနော သောတ္ထိ^၃ ဂစ္ဆတိ။ **သုဗ္ဗတောတိ** လောဘနိ-
ယာနိ ဟိ စိဝရာဒိနိ ဒိသွာ စောရာ ဟရန္တိ၊ သုင်္ဂိကာပိ “ကိ” န ခေါ ဧတဿ

၁-ကုလေသု (က)

၂-အဟာရထာတိ (သိ)၊ အဟာရိထာတိ (သျှာ)

၃-အဟာရထ (သိ)၊ အဟာရိထ (သျှာ)

ဟတ္ထေ”တိ ပတ္တတ္ထဝိကာဒီနိ သောဓေန္တိ၊ သုဗ္ဗတော ပန သလ္လဟုကဝုတ္တိ
တေသံ ပဿန္တာနညေဝ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ၊ တေနဿ သတ္တမဗ္ဗိ ဘဒြမေဝ။

အနပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိတိ ကာယပဋိဗဒ္ဓတော အတိရေကဿ ဝိဟာရေ
ပဋိသာမိတဿ ကဿစိ ပရိက္ခာရဿ အဘာဝါဝသနဋ္ဌာနံ နိဝတ္တိတွာပိ န
ဩလောကေတိ။ ယံ ယံ ဒိသံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ တံ တံ ဂစ္ဆန္တော
အနပေက္ခောဝ ဂစ္ဆတိ အနုရာဓပုရာ နိက္ခမိတွာ ထူပါရာမေ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဒိန္နံ
ကုလပုတ္တာနံ ဝုဗ္ဗတရော ဝိယ။

ဣတိ သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အဋ္ဌ သမဏဘဒြိကာနိ ကထေသိ။ တတော
ဥတ္တရိံ ပန သတဗ္ဗိ သဟဿဗ္ဗိ အပရိမာဏာနိ သမဏဘဒြိကာနိ သေ
ကထေတုံ သမတ္ထောယေဝ။ ရာဇာ ပန ကာမာဘိရတတ္တာ တဿ ကထံ
ပစ္စိန္နိတွာ “မယံ သမဏဘဒြိကေဟိ အတ္ထော နတ္ထိ”တိ အတ္တနော ကာမာဓိ-
မုတ္တတံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၂၀။ “ဗဟူနိ သမဏဘဒြိနိ၊ ယေ^၁ တံ ဘိက္ခု ပသံသသိ။
အဟဉ္စ ဂိဒ္ဓေါ ကာမေသု၊ ကထံ ကာဟာမိ သောဏက။

၂၁။ ဝိယာ မေ မာနုသာ ကာမာ၊ အထော ဒိဗျာပိ မေ ဝိယာ။
အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ ဥဘော လောကေ လဘာမသေ”တိ။

တတ္ထ ဝဏ္ဏေနာတိ ကာရဏေန။

အထ နံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အာဟ—

၂၂။ “ကာမေ ဂိဒ္ဓေါ ကာမရတာ၊ ကာမေသု အဓိမုစ္စိတာ။
နရာ ပါပါနိ ကတွာန၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

၂၃။ ယေ စ ကာမေ ပဟန္တာန၊ နိက္ခန္တာ အကုတောဘယာ။
ဧကောဒိဘာဝါမိဂတာ၊ န တေ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

၂၄။ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ တံ သုဏောဟိ အရိန္ဒမ။
ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ၊ အတ္ထံ ဇာနန္တိ ပဏှိတာ။

၂၅။ ဂင်္ဂါယ ကုဏပံ ဒိသွာ၊ ဝုယျမာနံ မဟဏ္ဏဝေ။
ဝါယသော သမစိန္တေသိ၊ အပ္ပပညော အစေတသော။

၂၆။ ယာနဉ္စ ဝတိဒံ လဉ္စ၊ ဘက္ခော စာယံ အနပ္ပကော။
တတ္ထ ရတ္ထိံ တတ္ထ ဒိဝါ၊ တတ္ထေဝ နိရတော မနော။

၂၇။ ခါဒံ နာဂဿ မံသာနိ၊ ပိဝံ ဘာဂီရထောဒကံ။
သမ္ပဿံ ဝနစေတျာနိ၊ န ပလေတ္တ ပိဟင်္ဂမော။

၂၈။ တဉ္စ ဩတရဏီ ဂင်္ဂါ၊ ပမတ္တံ ကုဏပေ ရတံ။
သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈဂါဟာသိ၊ အဂတီ ယတ္ထ ပက္ခိနံ။

၂၉။ သော စ ဘက္ခပရိက္ခိဏော၊ ဥဒပတွာ ပိဟင်္ဂမော။
န ပစ္ဆတော န ပုရတော၊ နုတ္တရံ နောပိ ဒက္ခိဏံ။

၃၀။ ဒီပံ သော နဇ္ဈဂါဂဉ္စိ၊ အဂတီ ယတ္ထ ပက္ခိနံ။
သော စ တတ္ထေဝ ပါပတ္ထ၊ ယထာ ဒုဗ္ဗလကော တထာ။

၃၁။ တဉ္စ သာမုဒ္ဒိကာ မစ္ဆာ၊ ကုမ္ဘိလာ မကရာ သုဿ။
ပဿယကာရာ ခါဒိံသု၊ ဖန္ဒမာနံ ပိပက္ခကံ။

၃၂။ ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ယေ စညေ ကာမဘောဂိနော။
ဂိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တိ၊ ကာကပညာဝ တေ ဝိဒူ။

၃၃။ သော တေ ဥပမာ ရာဇ၊ အတ္ထသန္ဓဿနီ ကတာ။
တွဉ္စ ပညာယသေ တေန၊ ယဒိ ကာဟသိ ဝါ န ဝါ”တိ။

တတ္ထ ပါပါနီတိ မဟာရာဇ တံ ကာမဂိဒ္ဓေါ၊ နရာ စ ကာမေ နိဿာယ
ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ ပါပါနိ ကတွာ ယတ္ထ သုပိနန္တေပိ ဒိဗ္ဗာ စ မာနုသိကာ
စ ကာမာ န လဗ္ဘန္တိ၊ တံ ဒုဂ္ဂတိံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ ပဟန္တာနာတိ
ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဝိယ ပဟာယ။ အကုတောဘယာတိ ရာဂါဒိသု ကုတောစိ အနာ-
ဂတဘယာ။ ကောဒိဘာဝါဓိဂတာတိ ကောဒိဘာဝံ ကေဝိဟာရိကတံ၊
အဓိဂတာ။ န တေတိ တေ ဧဝရူပါ ပဗ္ဗဇိတာ ဒုဂ္ဂတိံ န ဂစ္ဆန္တိ။

ဥပမံ တေတိ မဟာရာဇ ဒိဗ္ဗမာနုသကေ ကာမေ ပတ္ထေန္တဿ ဟတ္ထိ-
ကုဏပေ ပဋိဗဒ္ဓကာကသဒိဿဿ တဝ ဧကံ ဥပမံ ကရိဿာမိ၊ တံ သုဏော-
ဟိတိ အတ္ထော။ ကုဏပန္တိ ဟတ္ထိကဋ္ဌေဝရံ။ မဟဏ္ဏေဝတိ ဂမ္ဘီရပုထုလေ

ဥဒကေ။ ဧကော ကိရ မဟာဝါရဏော ဂင်္ဂါတိရေ စရန္တော ဂင်္ဂါယံ ပတိတွာ ဥတ္တရိတုံ အသက္ကေန္တော တတ္ထေဝ မတော ဂင်္ဂါယ ဝုယျိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဝါယသောတိ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော ဧကော ကာကော။ ယာနဉ္စ ဝံတိဒန္တိ သော ဧဝံ စိန္တေတွာ တတ္ထ နိလိယိတွာ “ဣဒံ မယာ ဟတ္ထိယာနံ လဉ္စံ၊ ဧတ္ထ နိလိနော သုခံ စရိယံ၊ အယမေဝ စ မေ အနပ္ပကော ဘက္ခော ဘဝိဿတိ၊ ဣဒါနိ မယာ အညတ္ထ ဂန္တု နဝဇ္ဇတိ”တိ သန္ဓိဋ္ဌာနမကာသိ။ တတ္ထ ရတ္တိန္တိ တတ္ထံ ရတ္တိံ စ ဒိဝါ စ တတ္ထေဝ မနော အဘိရတော အဟောသိ။ န ပလေတ္တာတိ န ဥပ္ပတိတွာ ပက္ကာမိ။

ဩတရဏီတိ သမုဒ္ဒါဘိမုဒိ ဩတရမာနာ။ “ဩဟာရိဏီ”တိပိ ပါဌော၊ သာ သမုဒ္ဒါဘိမုဒိ အဝဟာရိဏီတိ အတ္ထော။ အဂတိ ယတ္ထာတိ သမုဒ္ဒမဇ္ဈံ သန္ဓာယာဟ။ အက္ခပရိက္ခိဏောတိ ပရိက္ခိဏဘက္ခော။ ဥဒပတွာတိ၊ ဒိဏေ စမ္ပေ စ မံသေ စ အဋ္ဌိသင်္ဃာတော ဦမိဝေဂေန ဘိန္တော ဥဒကေ နိမုဇ္ဇိ။ အထ သော ကာကော ဥဒကေ ပတိဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ဥပ္ပတိ၊ ဧဝံ ဥပ္ပတိတွာတိ အတ္ထော။ အဂတိ ယတ္ထ ပက္ခိနန္တိ ယသ္မိံ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ပက္ခိနံ အဂတိ၊ တတ္ထ သော ဧဝံ ဥပ္ပတိတော ပက္ခိမံ ဒိသံ ဂန္တော တတ္ထ ပတိဋ္ဌံ အလဘိတွာ ပုရတ္ထိမံ၊ တတော ဥတ္တရံ၊ တတော ဒက္ခိဏန္တိ စတသေသံ၊ ဒိသာ ဂန္တော အတ္တနော ပတိဋ္ဌာနံ န အဇ္ဈဂါ နာဂဉ္စိတိ၊ အတ္ထော။ အထ ဝါ၊ ဝါယသော ဧဝံ ဥပ္ပတိတွာ ပက္ခိမာဒိသု ဧကေကံ ဒိသံ အာဂဉ္စိ၊ ဒိပံ ပန နဇ္ဈာဂမာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပါပတ္တာတိ ပပတိတော။ ယထာ ဒုပ္ပလကောတိ ယထာ ဒုပ္ပလကော ပတေယျ၊ တထေဝ ပတိတော။ သုသုတိ သုသုနာမကာ စဏ္ဍမစ္ဆာ။ ပသယကရာတိ အနိစ္ဆမာနကံယေဝ ပလက္ကာရေန။ ဝိပက္ခကန္တိ ဝိဒ္ဓတ္ထပက္ခကံ။

ဝိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တိတိ ယဒိ ဝိဒ္ဓါ ဟုတွာ ကံမေ န ဝမိဿန္တိ၊ န ဆဇ္ဇေဿန္တိ။ ကာကပညာဝံ၊ တေတိ ကာကဿ သမာနပညာ ဣတိ တေ မုဒ္ဒါဒယော ပဏ္ဍိတာ ဝိဒ္ဓါ ဝိဒန္တိ၊ ဇာနန္တိတိ အတ္ထော။ အတ္ထသန္ဓဿနိတိ အတ္ထပ္ပကာသိကာ။ တွဉ္စ ပညာယသေတိ တွဉ္စ ပညာယိဿသိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—မဟာရာဇ မယာ ဟိတကာမေန တဝ ဩဝါဒေါ ဒိန္တော၊ တံ ပန တံ ယဒိ ကာဟသိ၊ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗုတ္တိဿသိ၊ ယဒိ န ကာဟသိ၊ ကာမပဏ္ဍိ နိမုဂ္ဂေါ ဇီဝိတပရိယောသာနေ နိရယေ နိဗ္ဗုတ္တိဿသိတိ ဧဝံ တွမေဝ

၁-တဿ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-ဥပ္ပတိတွာတိ (သီ၊ သျာ) ၃-န အဇ္ဈဂဉ္စိ၊ နာဂဉ္စိတိ (သီ၊ သျာ)
၄-အထ (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၅-ဝိပက္ခိနန္တိ ဝိဒ္ဓတ္ထပက္ခိနံ (သီ) ၆-ကာကပညာယ (သီ၊ သျာ)

တေန ကာရဏေန ဝါ အကာရဏေန ဝါ သဂ္ဂေ ဝါနိရယေ ဝါ ပညာယိဿသိ။
အဟံ ပန သဗ္ဗဘဝေဟိ မုတ္တော အပ္ပုဋ်သန္တိကောတိ။

ဣမံ ပန ဩဝါဒံ ဒေန္တေန ပစ္စေကဗုဒ္ဓေန နဒီ ဒဿိတာ၊ တာယ ဝုယုမာနံ
ဟတ္ထိကုဏပံ ဒဿိတံ၊ ကုဏပခါဒကော ကာကော ဒဿိတော၊ တဿ
ကုဏပံ ခါဒိတွာ ပါနီယပိဝနကာလော ဒဿိတော၊ ရမဏီယဝနသဏ္ဌာ-
ဒဿနကာလော ဒဿိတော၊ ကုဏပဿ နဒီယာ ဝုယုမာနဿ သမုဒ္ဒ-
ပဝေသော ဒဿိတော၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ကာကဿ ဟတ္ထိကုဏပေ ပတိဋ္ဌံ
အလဘိတွာ ဝိနာသံ ပတ္တကာလော ဒဿိတော။ တတ္ထ နဒီ ဝိယ အနမတဂ္ဂေါ
သံသာရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နဒီယာ ဝုယုမာနံ ဟတ္ထိကုဏပံ ဝိယ သံသာရေ ပဉ္စ
ကာမဂုဏာ၊ ကာကော ဝိယ ဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ ကာကဿ ကုဏပံ ခါဒိတွာ
ပါနီယပိဝနကာလော ဝိယ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဂုဏေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သောမ-
နဿိကကာလော၊ ကာကဿ ကုဏပေ လဂ္ဂဿေဝ ရမဏီယဝနသဏ္ဌာဒဿနံ
ဝိယ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဂုဏေသု လဂ္ဂဿေဝ သဝနဝသေန အဋ္ဌတိံသာရမ္ပဏ-
ဒဿနံ၊ ကုဏပေ သမုဒ္ဒံ ပဝိဋ္ဌေ ကာကဿ ပတိဋ္ဌံ လဘိတုံ အသက္ကောန္တဿ
ဝိနာသံ ပတ္တကာလော ဝိယ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဂုဏဂိဒ္ဓဿ ပါပပရာ-
ယဏဿ ကုသလဓမ္မေ ပတိဋ္ဌံ လဘိတုံ အသက္ကောန္တဿ မဟာနိရယေ မဟာ-
ဝိနာသပတ္တိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

ဧဝဿ သော ဣမာယ ဥပမာယ ဩဝါဒံ ဒတွာ ဣဒါနိ တမေဝ ဩဝါဒံ
ထိရံ ကတွာ ပတိဋ္ဌပေတုံ ဂါထမာဟ—

၃၄။ “ဧကဝါစမ္ပိ ဒွိဝါစံ၊ ဘဏေယျ အနုကမ္ပကော။

တတုတ္တရိံ န ဘာသေယျ၊ ဒါသော’ဝ’ယျဿ သန္တိကေ”တိ။

တတ္ထ န ဘာသေယျာတိ ဝစနံ အဂ္ဂဏန္တဿ ဟိ တတော ဥတ္တရိံ
ဘာသမာနော သာမိကဿ သန္တိကေ ဒါသော ဝိယ ဟောတိ။ ဒါသော ဟိ
သာမိကေ ကထံ ဂဏှန္တေပိ အဂ္ဂဏှန္တေပိ ကထေတိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ
“တတုတ္တရိံ န ဘာသေယျာ”တိ။

၃၅။ “ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ သောဏကော အမိတဗုဒ္ဓိမာ။

ဝေဟာသေ အန္တလိက္ခသ္မိံ၊ အနုသာသိတွာန ခတ္တိယ”န္တိ—

အယံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ။

တတ္ထ ဣဒံ ဝတ္တာနာတိ ဘိက္ခဝေ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အမိတာယ လောကုတ္တရဗုဒ္ဓိယာ အမိတဗုဒ္ဓိမာ ဣဒံ ဝတ္တာ ဣဒ္ဓိယာ ဥပ္ပတိတွာ “သစေ ပဗ္ဗဇိဿသိ၊ တဝေဝ၊ နော စေ ပဗ္ဗဇိဿသိ၊ တဝေဝ၊ ဒိန္နော တေ မယာ ဩဝါဒေါ၊ အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ”တိ ဧဝံ အနုသာသိတွာန ခတ္ထိယံ ပက္ကာမိ။

ဗောဓိသတ္တောပိ တံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ ယာဝ ဒဿနပထာ ဩလောကေန္တော ဌတွာ တသ္မိံ စက္ခုပထေ အတိက္ကန္တေ သံဝေဂံ ပဋိလဘိတွာ စိန္တေသိ “အယံ မြာဟ္မဏော ဟိနဇစ္စော သမာနော အသမ္ဘိန္တေ ခတ္ထိယဝံသေ ဇာတဿ မမ မတ္ထကေ အတ္တနော ပါဒရဇံ ဩကိရန္တော အာကာသံ ဥပ္ပတိတွာ ဂတော၊ မယာပိ အဇ္ဇေဝ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ သော ရဇ္ဇံ နိယျာဒေတွာ ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၆။ “ကော နုမေ ရာဇကတ္တာရော၊ သုဒ္ဓါ ဝေယျတ္တမာဂတာ။
ရဇ္ဇံ နိယျာဒယိဿံ၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော။

၃၇။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုဗ္ဗေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂ”န္တိ။

တတ္ထ ကော နုမေတိ ကုဟိံ န ဣမေ။ ရာဇကတ္တာရောတိ ယေ ရာဇာရဟံ အဘိသိဉ္စိတွာ ရာဇာနံ ကရေန္တိ။ သုဒ္ဓါ ဝေယျတ္တမာဂတာတိ^၁ သုဒ္ဓါ၊^၂ စ ယေ စ အညေ ဗျတ္တဘာဝံ^၃ အာဂတာ မုခမင်္ဂလိကာ။ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကောတိ ရဇ္ဇေန အတ္ထိကော။ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေတိ မရဏံ အဇ္ဇ ဝါ သုဝေ ဝါတိ ဣဒံ ကော ဇာနိတုံ သမတ္တော။

ဧဝံ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေန္တဿ သုတွာ အမစ္စာ အာဟံသု—

၃၈။ “အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝဗုနော။
တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စဿ၊ သော နော ရာဇာ ဘဝိဿတိ”တိ။

တတော ပရံ ရညာ ဝုတ္တဂါထမာဒိ^၄ ကတွာ ဥဒါနသမ္ပန္နဂါထာ^၅ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိတဗျာ—

၃၉။ “ဒိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝဗုနံ။
တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စဿ၊ သော ဝေါ ရာဇာ ဘဝိဿတိ။

၁-သုတာ ဝေယျတ္တမာဂတာတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-သုတာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၃-ဝေယျတ္တဘာဝံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၄-ဥတ္တာနတ္ထသမ္ပန္နဂါထာ (က)

- ၄၀။ တတော ကုမာရမာနေသုံ၊ ဒီဃာဝုံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနံ။
တံ ဒိသ္မာ အာလပီ ရာဇာ၊ ဧကပုတ္တံ မနောရမံ။
- ၄၁။ သဒ္ဓိ ဂါမသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
- ၄၂။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုဓမ္မဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂံ။
- ၄၃။ သဒ္ဓိ နာဂသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ မာတင်္ဂါ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ။
- ၄၄။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဘိ၊ တောမရင်္ဂသပါဏိဘိ။
တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
- ၄၅။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုဓမ္မဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂံ။
- ၄၆။ သဒ္ဓိ အဿသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အာဇာနိယာဝ ဇာတိယာ၊ သိန္တဝါ သီလဝါဟိနော။
- ၄၇။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဘိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။
တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
- ၄၈။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုဓမ္မဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂံ။
- ၄၉။ သဒ္ဓိ ရထသဟဿာနိ၊ သန္တဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
- ၅၀။ အာရုဠာ ဂါမဏီယေဘိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္ဘိဘိ။
တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
- ၅၁။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုဓမ္မဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂံ။
- ၅၂။ သဒ္ဓိ ဓေနသဟဿာနိ၊ ရောဟညာ ပုဂ္ဂိုလသဘာ။
တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။

- ၅၃။ အဇ္ဈေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂံ။
- ၅၄။ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ဝိစိတြဝတ္ထဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿ၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
- ၅၅။ အဇ္ဈေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္တဂံ။
- ၅၆။ ဒဟရဿေဝ မေ တာတ၊ မာတာ မတာတိ မေ သုတံ။
တယာ ဝိနာ အဟံ တာတ၊ ဇီဝိတုမ္ပိ န ဥဿဟေ။
- ၅၇။ ယထာ အာရညကံ နာဂံ၊ ပေါတော အန္တေတိ ပစ္ဆတော။
ဇေယန္တံ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ သမေသု ဝိသမေသု စ။
- ၅၈။ ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ၊ ပတ္တမာဒါယံ^၁ ပစ္ဆတော။
သုဘရော တေ ဘဝိဿာမိ၊ န တေ ဟေဿာမိ ဒုဗ္ဘရော။
- ၅၉။ ယထာ သာမုဒ္ဓိကံ နာဂံ၊ ဝါဏိဇာနံ ဓနေသိနံ။
ဝေါဟာရော တတ္ထ ဂဏှေယျ၊ ဝါဏိဇာ ဗျသနိ သိယာ။
- ၆၀။ ဧဝမေဝါယံ ပုတ္တကလိ၊ အန္တရာယကရော မမ။
ဣမံ ကုမာရံ ပါပေထ၊ ပါသာဒံ ရတိဝဇုနံ။
- ၆၁။ တတ္ထ ကမ္မုသဟတ္ထာယော၊ ယထာ သက္ကံဝ အစ္ဆရာ။
တာ နံ တတ္ထ ရမေယန္တိ၊ တာဟိ စေ'သော ရမိဿတိ။
- ၆၂။ တံတော ကုမာရံ ပါပေသု၊ ပါသာဒံ ရတိဝဇုနံ။
တံ ဒိသ္မာ အဝစုံ ကညာ၊ ဒိဿာဝုံ ရဋ္ဌဝဇုနံ။
- ၆၃။ ဒေဝတာနု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ကော ဝါ တုံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။

- ၆၄။ နမိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ကာသိရညော အဟံ ပုတ္တော၊ ဒိဿာဝု ရဋ္ဌဝဗ္ဗနော။
မမံ ဘရထ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ အဟံ ဘတ္တာ ဘဝါမိ ဝေါ။
- ၆၅။ တံ တတ္ထ အဝဇုံ ကညာ၊ ဒိဿာဝုံ ရဋ္ဌဝဗ္ဗနံ။
ကုဟိံ ရာဇာ အနုပ္ပတ္တော၊ ဣတော ရာဇာ ကုဟိံ ဂတော။
- ၆၆။ ပက်ံ ရာဇာ အတိက္ကန္တော၊ ထလေ ရာဇာ ပတိဋ္ဌိတော။
အကဏ္ဍကံ အဂဟနံ၊ ပဋိပန္နော မဟာပထံ။
- ၆၇။ အဟဉ္စ ပဋိပန္နောသ္မိ၊ မဂ္ဂံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ။
သကဏ္ဍကံ သဂဟနံ၊ ယေန ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။
- ၆၈။ တဿ တေ သွာဂတံ ရာဇ၊ သိဟဿေဝ ဂိရိဗ္ဗဇံ။
အနုဿာသ မဟာရာဇ၊ တွံ နော သဗ္ဗာသမိဿရော”တိ။

တတ္ထ ခိပ္ပန္တိ တေန ဟိ နံ သီဃံ အာနေထ။ အာလပီတိ “သဠိ ဂါမ-
သဟဿာနိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော အာလပိ။ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာတိ တေ
နာဂါ သဗ္ဗေဟိ သိသူပဂါဒိဟိ အလင်္ကာရေဟိ ဘူသိတာ။ ဟေမကပ္ပန-
ဝါသသတိ သုဝဏ္ဏခဗိတေန ကပ္ပနေန ပဋိစ္ဆန္တသရိရာ။ ဂါမဏီယေဘိတိ
ဟတ္တာစရိယေဟိ။ အာဇာနိယာဝါတိ ကာရဏာကာရဏဝိဇာနနကာဝ။
ဇာတိယာတိ သိန္ဓဝဇာတိယာ သိန္ဓုရဋ္ဌေ သိန္ဓုနဒိတိရေ ဇာတာ”။
ဂါမဏီယေဘိတိ အဿာစရိယေဟိ။ ဣလ္လိယာ စာပဇာရိဘိတိ ဣလ္လိယာဝုဓဉ္စ
စာပါဝုဓဉ္စ ဓာရေန္တေဟိ။ ဒီပါ အထောပိ ဝေယျုပ္ပါတိ ဒီပိစမ္ပဗျုပ္ပစမ္ပပရိဝါရာ။
ဂါမဏီယေဘိတိ ရထိကေဟိ။ ဝမ္ဘိဘိတိ သန္ဓုဒ္ဓဝဓမ္မေဟိ။ ရောဟညာတိ ရတ္တ-
ဝဏ္ဏာ။ ပုန်ဂူသဘာတိ ဥသဘသင်္ခါတေန ဇေဋ္ဌကပုဂံဝေန သမန္တာဂတာ။

ဒဟရဿေဝ မေ တာတာတိ အထ နံ ကုမာရော တာတ မမ ဒဟရဿေဝ
သတော မာတာ မတာ ဣတိ မယာ သုတံ၊ သောဟံ တယာ ဝိနာ ဇီဝိတုံ န
သက္ခိဿာမီတိ အာဟ။ ပေါတောတိ တရုဏပေါတကော။ ဇေသန္တန္တိ
ဝိစရန္တံ။ သာမုဒ္ဓိကန္တိ သမုဒ္ဓေ ဝိစရန္တံ။ ဓနေသိနန္တိ ဓနံ ပရိယေသန္တာနံ။
ဝေါဟာရေတိ ဝိစိတြဝေါဟာရော ဟေဋ္ဌာကဗုဒ္ဓကော ဝါဠမစ္ဆော ဝါ
ဥဒကရက္ခသော ဝါ အာဝဇ္ဇော ဝါ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ သမုဒ္ဓေ။ ဝါဏီဇာ
ဗျသနိ သိယာတိ အထ တေ ဝါဏီဇာ ဗျသနပ္ပတ္တာ ဘဝေယျံ။ “သိယျန္တိ”ဝိ

ပါဌော။ ပုတ္တကလီတိ ပုတ္တလာမကော ပုတ္တကာဠကဏ္ဍိ။ ကုမာရော ပုန ကိဉ္စိ
ဝတ္တံ န ဝိသဟိ။ အထ ရာဇာ အမစ္စေ အာဏာပေန္တော “ဣမ”န္တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ကမ္မုသဟတ္ထာယောတိ ကမ္မုသံ ဝုစ္ဆတိ သုဝဏ္ဏံ၊ သုဝဏ္ဏာဘရဏဘူသိ-
တဟတ္ထာယောတိ အတ္ထော။ ယထာတိ ယထာ ဣစ္ဆန္တိ၊ တထာ ကရေန္တိ။

ဧဝံ ဝတွာ မဟာသတ္တော တတ္ထေဝ တံ အဘိသိဉ္စာပေတွာ နဂရံ
ပါဟေသိ။ သယံ ပန ဧကကောဝ ဥယျာနာ နိက္ခမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ
ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ ပဏ္ဏသလံ မာပေတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝနမူလ-
ဖလာဟာရော ယာပေသိ။ မဟာဇနောပိ ကုမာရံ ဗာရာဏသိံ ပဝေသေသိ။
သော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပါသာဒံ အဘိရဟိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော
သတ္တာ “တတော”တိအာဒိမာဟ။ တံ ဒိသွာ အဝရံ ကညာတိ တံ မဟန္တေန
ပရိဝါရေန သိရိသောဘဂ္ဂေန အာဂတံ ဒိသွာ “အသုကော နာမေသော”တိ
အဇာနန္တိယောဝ တာ နာဠကိတ္ထိယော ဂန္တော အဝေါစုံ။ မမံ ဘရဏာတိ
မမံ ဣစ္ဆထ။ ပဏ်န္တိ ရာဂါဒိကိလေသပဏ်။ ထလေတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ။ အကဏ္ဍကန္တိ
ရာဂကဏ္ဍကာဒိဝိရဟိတံ။ တေဟေဝ ဂဟနေဟိ အဂဟနံ။ မဟာပထန္တိ
သဂ္ဂမောက္ခဂါမိနံ မဟာမဂ္ဂံ ပဋိပန္တော။ ယေနာတိ ယေန မိစ္ဆာမဂ္ဂေန ဒုဂ္ဂတိံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ အဟံ ပဋိပန္တောတိ ဝဒတိ။ တတော တာ စိန္တေသုံ “ရာဇာ တာဝ
အမှေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အယမ္ပိ ကာမေသု ဝိရတ္တစိတ္တရူပေါ၊ သစေ နံ
နာဘိရမေဿာမ၊ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇေယျ၊ အဘိရမနာကာရမဿ ကရိဿာ-
မာ”တိ။ အထ နံ အဘိနန္ဒန္တိယော ဩသာနဂါထမာဟံသု။ တတ္ထ ဂိရိပ္ပဇန္တိ
သီဟပေါတကာနံ ဝသနဌာနံ ကဉ္စနဂဟံ ကေသရသီဟဿ အာဂတံ ဝိယ
တဿ တဝ အာဂတံ သုအာဂတံ။ တံ နောတိ တံ သဗ္ဗာသမ္ပိ အမှာကံ
ဣသံရော သာမိတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ သဗ္ဗာ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှိံသု၊ နာနပ္ပကာရာနိ နစ္စဂီတာနိ
ပဝတ္တိံသု။ ယသော မဟာ အဟောသိ၊ သော ယသမဒမတ္ထော ပိတရံ န သရိ၊
ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ ယထာကမ္မံ ဂတော။ ဗောဓိသတ္တောပိ ဈာနာဘိညာ
နိဗ္ဗတ္တေတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ
တထာဂတော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခန္တောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမော-
ဓာနေသိ “တဒါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပုတ္တော ရာဟုလကုမာရော

အဟောသိ၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ အရိန္ဒမရာဇာ ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

သောဏကဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-သံကိစ္စဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၀)

ဒိသွာ နိသိန္တံ ရဇာနန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇီဝကမ္မဝနေ ဝိဟရန္တော အဇာတ-
သတ္တုဿ ပိတုဃာတကမ္ပံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သော ဟိ ဒေဝဒတ္တံ
နိဿာယ တဿ ဝစနေန ပိတရံ ဃာတာပေတွာ ဒေဝဒတ္တဿ သံဃဘေဒါ-
ဝသာနေ ဘိန္နပရိသဿ ရောဂေ ဥပ္ပန္နေ “တထာဂတံ ခမာပေဿာမီ”တိ
မဇ္ဈသိဝိကာယ သာဝတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တဿ ဇေတဝနဒွါရေ ပထဝီ ပဝိဋ္ဌဘာဝံ
သုတွာ “ဒေဝဒတ္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဋိပက္ခော ဟုတွာ ပထဝီ ပဝိသိတွာ
အဝိစိပရာယဏော ဇာတော၊ မယာပိ တံ နိဿာယ ပိတာ ဓမ္မိကော ဓမ္မ-
ရာဇာ ဃာတိတော၊ အဟမ္ပိ န ခေါ ပထဝီ ပဝိသိဿာမီ”တိ ဘိတော
ရဇ္ဇသိရိယာ စိတ္တဿာဒံ န လဘိ၊ “ထောကံ နိဒ္ဒါယိဿာမီ”တိ နိဒ္ဒိ ဥပ-
ဂတမတ္တောဝ နဝယောဇနဗဟလာယံ အယမဟာပထဝီယံ ပါတေတွာ အယ-
သုလေဟိ ကောဠိယမာနော ဝိယ သုနခေဟိ လုဋ္ဌိတွာ ခဇ္ဇမာနော ဝိယ
ဘေရဝရဝေန ဝိရဝန္တော ဥဋ္ဌာတိ။

အထေကဒိဝသံ ကောမုဒိယာ စာတုမာသိနိယာ အမစ္စဂဏပရိဝုတော
အတ္တနော ယသံ ဩလောကေတွာ “မမ ပိတု ယသော ဣတော မဟန္တတရော၊
တထာရူပံ နာမ အဟံ ဓမ္မရာဇာနံ ဒေဝဒတ္တံ နိဿာယ ဃာတေသိ”န္တိ
စိန္တေသိ။ တဿေဝံ စိန္တေန္တဿေဝ ကာယေ ဉာဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သကလသရီရံ
သေဒတိန္တံ အဟောသိ။ တတော “ကော န ခေါ မေ ဣမံ ဘယံ ဝိနော-
ဒေတုံ သက္ခိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ “ဌပေတွာ ဒသဗလံ အညော နတ္ထိ”တိ
ဥတွာ “အဟံ တထာဂတဿ မဟာပရာဓော၊ ကော န ခေါ မံ နေတွာ
ဒဿေသတိ”တိ စိန္တေန္တော “န အညော ကောစိ အညတြ ဇီဝကာ”တိ
သလ္လက္ခေတွာ တဿ ဂဟေတွာ ဂမနူပါယံ ကရောန္တော “ရမဏီယာ ဝတ
ဘော ဒေါသိနာ ရတ္ထိ”တိ ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ “ကံ န ခုဇ္ဇ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ
ဝါ ပယိရူပါသေယျာမီ”တိ ဝတွာ ပူရဏသာဝကာဒိဟိ ပူရဏာဒိနံ ဂုဏေ
ကထိတေ တေသံ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ ဇီဝကံ ပဋိပုစ္ဆိတွာ တေန တထာ-
ဂတဿ ဂုဏံ ကထေတွာ “တံ ဒေဝေါ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါသတူ”တိ ဝုတ္တော

ဟတ္ထိယာနာနိ ကပ္ပိပေတွာ ဇီဝကမ္မဝနံ ဂန္ဓာ တထာဂတ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ တထာဂတေန ကတပဋိသန္တာရော သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဗလံ ပုစ္ဆိတွာ တထာဂတဿ မရရံ သာမညဗလဓမ္မဒေသနံ^၁ သုတွာ သုတ္တပရိယောသာနေ ဥပါသကတ္ထံ ပဋိဝေဒိတွာ တထာဂတံ ခမာပေတွာ ပက္ကာမိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ ဒေန္တော သီလံ ရက္ခန္တော တထာဂတေန သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂံ ကတွာ မရရဓမ္မကထံ သုဏန္တော ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန ပဟိနဘယော ဝိဂတ-
လောမဟံသော ဟုတွာ စိတ္တဿာဒံ ပဋိလဘိတွာ သုခေန စတ္တာရော ဣရိယာ-
ပထေ ကပ္ပေသိ။

အထေကဒိဝသံ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာရုသော အဇာတ-
သတ္တု ပိတုဃာတကမ္မံ ကတွာ ဘယပ္ပတ္တော အဟောသိ၊ ရဇ္ဇသိရိံ နိဿာယ
စိတ္တဿာဒံ အလဘန္တော သဗ္ဗဣရိယာပထေသု ဒုက္ခံ အနုဘောတိ၊ သော
ဒါနံ တထာဂတံ အာဂမ္မ ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန ဝိဂတဘယော ဣဿ-
ရိယသုခံ အနုဘောတိ”တိ။ သတ္တာ အာဂန္ဓာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ
ဧတရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န
ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသ ပိတုဃာတကမ္မံ ကတွာ မံ နိဿာယ သုခံ
သယီ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ဗြဟ္မဒတ္တကုမာရံ
နာမ ပုတ္တံ ပဋိလဘိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော ပုရောဟိတဿ ဂေဟေ ပဋိသန္တိ
ဂဏှိ၊ ဇာတဿေဝဿ “သံကိစ္စကုမာရော”တိ နာမံ ကရိံသု။ တေ ဥဘောပိ
ရာဇနိဝေသနေ ဧကတောဝ ဝဇိံသု။ အညမညံ သဟာယကာဟုတွာ ဝယပ္ပတ္တာ
တက္ကသီလံ ဂန္ဓာ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ပစ္စာဂမိံသု။ အထ ရာဇာ ပုတ္တဿ
ဥပရဇ္ဇံ အဒါသိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ဥပရာဇဿေဝ သန္တိကေ အဟောသိ။
အထေကဒိဝသံ ဥပရာဇာ ပိတု ဥယျာနကီဠိ ဂစ္ဆန္တဿ မဟန္တံ ယသံ
ဒိသ္ဗာ တသ္မိံ လောဘံ ဥပ္ပါဒေတွာ “မယံ ပိတာ မမ ဘာတိကသဒိသော၊
သစေ ဧတဿ မရဏံ ဩလောကေဿာမိ၊ မဟလ္လကကာလေ ရဇ္ဇံ
လဘိဿာမိ၊ တဒါ လဒ္ဓေနပိ ရဇ္ဇေန ကော အတ္တော၊ ပိတရံ မာရေတွာ ရဇ္ဇံ
ဂဏှိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဗောဓိသတ္တဿ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ဗောဓိ-
သတ္တော “သမ္မ ပိတုဃာတကမ္မံ နာမ ဘာရိယံ၊ နိရယမဂ္ဂေါ၊ န သက္ကာ ဧတံ
ကာတုံ၊ မာ ကရိ”တိ ပဋိဗာဟိ။ သော ပုနပ္ပုနမ္ပိ ကထေတွာ ယာဝတတိယံ
တေန ပဋိဗာဟိတော ပါဒမူလိကေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေသိ။ တေပိ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတွာ

ရညော မာရဏူပါယံ ဝိမံသိံသု။ ဗောဓိသတ္တော တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ “နာဟံ ဧတေဟိ သဠိံ ကေတော ဘဝိဿာမိ”တိ မာတာပိတရော အနာပုစ္ဆိတွာဝ အဂ္ဂဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဈာနာဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဝနမူလဖလာဟာရော ဝိဟာသိ။

ရာဇကုမာရောပိ တသ္မိံ ဂတေ ပိတရံ မာရာပေတွာ မဟန္တံ ယသံ အနုဘဝိ။ “သံကိစ္စကုမာရော ကိရ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတော”တိ သုတွာ ဗဟူ ကုလပုတ္တာ နိက္ခမိတွာ တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု။ သော မဟတာ ဣသိဂဏေန ပရိဝုတော တတ္ထ ဝသိ။ သဗ္ဗေပိ သမာပတ္တိလာဘိနောယေဝ။ ရာဇာပိ ပိတရံ မာရေတွာ အပ္ပမတ္တကံယေဝ ကာလံ ရဇဿုခံ အနုဘဝိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ဘိတော စိတ္တဿာဒံ အလဘန္တော နိရယေ ကမ္မကရဏပုတ္တော ဝိယ အဟောသိ။ သော ဗောဓိသတ္တံ အနုဿရိတွာ “သဟာယော မေ ‘ပိတုဃာတကမ္မံ ဘာရိယံ၊ မာ ကရီ’တိ ပဋိသေခေတွာ မံ အတ္တနော ကထံ ဂါဟာပေတုံ အသက္ကောန္တော အတ္တာနံ နိဒ္ဒေါသံ ကတွာ ပလာယိ။ သစေ သော ဣမ အဘဝိဿ၊ န မေ ပိတုဃာတကမ္မံ ကာတုံ အဒဿံ၊ ဣဒမ္ပိ မေ ဘယံ ဟရေယျ၊ ကဟံ န ခေါသော ဧတရဟိ ဝိဟရတိ။ သစေ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဇာနေယျံ၊ ပက္ခောသာပေယျံ၊ ကော န ခေါမေ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ အာရောစေယျာ”တိ စိန္တေသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ အန္တေပုရေ စ ရာဇသဘာယဉ္စ ဗောဓိသတ္တဿေဝ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

ဧဝံ အဒ္ဓါရေန ဂတေ ဗောဓိသတ္တော “ရာဇာ မံ သရတိ၊ မယာ တတ္ထ ဂန္တော တံဿ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တံ နိဗ္ဗယံ ကတွာ အာဂန္တု ဝဇ္ဇတိ”တိ ပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ ဟိမဝန္တေ ဝသိတွာ ပဉ္စသတတာပသပရိဝုတော အာကာသေ- နာဂန္တော ဒါယပဿေ နာမ ဥယျာနေ ဩတရိတွာ ဣသိဂဏပရိဝုတော သိလာပဇ္ဇေ နိသီဒိ။ ဥယျာနပါလော တံ ဒိသ္မာ “ဘန္တေ ဂဏသတ္တာ ကော- နာမော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သံကိစ္စပဏ္ဍိတော နာမော”တိ စ သုတွာ သယမ္ပိ သဉ္ဇာ- နိတွာ “ဘန္တေ ယာဝါဟံ ရာဇာနံ အာနေမိ၊ တာဝ ဣဓေဝ ဟောထ၊ အမှာကံ ရာဇာ တုမေ ဒဠုကာမော”တိ ဝတွာ ဝေဂေန ရာဇကုလံ ဂန္တော တဿ အာဂတ- ဘာဝံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တဿ သန္တိကံ ဂန္တော ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ဥပဟာရံ ကတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၉။ “ဒိသ္မာ နိသိန္တံ ရာဇာနံ၊ မြဟ္မဒတ္တံ ရထေသဘံ။
အထဿ ပဋိဝေဒေသိ၊ ယဿာသိ အနုကမ္ပကော။

- ၇၀။ သံကိစ္စာ'ယံ အနုပ္ပတ္တော၊ ဣသိနံ သာဓုသမ္ပတော။
တရမာနရူပေါ နိယျာဟိ၊ ခိပ္ပံ ပဿ မဟေသိနံ။
- ၇၁။ တတော စ ရာဇာ တရမာနော၊ ယုတ္တမာရယု သန္တနံ။
မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠော၊ အဂမာသိ ရထေသဘော။
- ၇၂။ နိက္ခိပ္ပ ပဉ္စ ကကုဓာနိ၊ ကာသိနံ ရဋ္ဌဝဓုနော။
ဝါလဗီဇနိမုဏှိသံ၊ ခဂ္ဂံ ဆတ္တဉ္စပါဟနံ။
- ၇၃။ ဩရယု ရာဇာ ယာနမှာ၊ ဌပယိတွာ ပဋိစ္စဒံ။
အာသိနံ ဒါယပဿသ္မိ၊ သံကိစ္စမုပသင်္ကမိ။
- ၇၄။ ဥပသင်္ကမိတွာ သော ရာဇာ၊ သမ္မောဒိ ဣသိနာ သဟ။
တံ ကထံ ဝိတိသာရေတွာ၊ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိ။
- ၇၅။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓောဝ၊ အထ ကာလံ အမညထ။
တတော ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ပုစ္ဆိတုံ ပဋိပဇ္ဇထ။
- ၇၆။ ဣသိ ပုစ္ဆာမ သံကိစ္စံ၊ ဣသိနံ သာဓုသမ္ပတံ။
အာသိနံ ဒါယပဿသ္မိ၊ ဣသိသံဃပုရက္ခတံ။
- ၇၇။ ကံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ၊ နရာ ဓမ္မာတိစာရိနော။
အတိစိဏ္ဍော မယာ ဓမ္မော၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော"တိ။

တတ္ထ ဒိသ္မာတိ ဘိက္ခဝေ သော ဥယျာနပါလော ရာဇာနံ ရာဇသဘာယံ
နိသိန္ဓံ ဒိသ္မာ အထဿ ပဋိဝေဒေသိ၊ “ယဿာသိ”တိ ဝဒန္တော အာရောစေ-
သိတိ အတ္တော။ ယဿာသိတိ မဟာရာဇ ယဿ တံ အနုကမ္ပကော မုဒုစိတ္တော
အဟောသိ၊ ယဿ အဘိဏ္ဍံ ဝဏ္ဏံ ပယိရဒါဟာသိ၊ သော အယံ သံကိစ္စော
ဣသိနံ အန္တရေ သာဓု လဒ္ဓကောတိ သမ္ပတော အနုပ္ပတ္တော တဝ ဥယျာနေ
သိလာပဋေ ဣသိဂဏပရိဝုတော ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ နိသိန္ဓော။ တရမာနရူပေါတိ
မဟာရာဇ ပဗ္ဗဇိတာနာမ ကုလေဝါဂဏေ ဝါအလဂ္ဂါတုမှာကံ ဂစ္ဆန္တာနညေဝ
ပက္ကမေယျ၊ တသ္မာ တရမာနရူပေါ ခိပ္ပံ နိယျာဟိ၊ မဟန္တာနံ သိလာဒိဂုဏာနံ
ဧသိတတ္တာ ပဿ မဟေသိနံ။

တတောတိ ဘိက္ခဝေ သော ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ တတော
တဿ ဝစနတော အနန္တရမေဝ။ နိက္ခိပ္ပတိ နိက္ခိပ္ပိတွာ တဿ ကိရ

ဥယျာနဒ္ဓါရံ ပတွာဝ တေဒဟောသိ “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ဂရုဋ္ဌာနိယာ၊ သံကိစ္စတာပသဿ သန္တိကံ ဥဒ္ဓတဝေသေန ဂန္တံ အယုတ္တ”န္တိ။ သော မဏိစိတ္တသုဝဏ္ဏဒဏ္ဍံ ဝါလဗီဇနိ၊ ကဉ္စနမယံ ဥဏှိသပဉ္စံ၊ သုပရိက္ခိတ္တံ မင်္ဂလု-
ခဂ္ဂံ၊ သေတစ္ဆတ္တံ၊ သောဝဏ္ဏပါဒုကာတိ ဣမာနိ ပဉ္စ ရာဇကကုဓာဏ္ဍာနိ အပနေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “နိက္ခိပ္ပါ”တိ။ ပဋိစ္ဆန္တိ တမေဝ ရာဇကကုဓာဏ္ဍံ ဌပယိတွာ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဟတ္ထေ ဒတွာ။ ဒါယပဿသ္မိန္တိ ဧဝံနာမကေ ဥယျာနေ။ အထ ကာလံ အမညထာတိ အထ သော ဣဒါနိ မေ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုံ ကာလောတိ ဇာနိ။ ပါဠိယံ ပန “ယထာကာလ”န္တိ အာဂတံ၊ တဿ ကာလာနုရူပေန ပဉ္စပုစ္ဆနံ အမညထာတိ အတ္ထော။ ပဋိပဇ္ဇထာတိ ပဋိပဇ္ဇိ။ ပေစ္စာတိ ပဋိဂန္ဓာ၊ ပရလောကဿ ဝါ နာမေတံ၊ တသ္မာ ပရလောကေတိ အတ္ထော။ မယာတိ ဘန္တေ မယာ သုစရိတဓမ္မော အတိစိဏ္ဍော^၁ ပိတု-
ဃာတကမ္ပံ ကတံ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ၊ ကံ ဂတိ^၂ ပိတုဃာတကာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကတရသ္မိ^၃ နိရယေ ပစ္စန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။

တံ သုတွာ ဗောဓိသတ္ထော “တေန ဟိ မဟာရာဇ သုဏောဟိ”တိ ဝတွာ ဩဝါဒံ တာဝ အဒါသိ။ သတ္တာ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၇၈။ “ဣသိ အဝစ သံကိစ္စော၊ ကာသိနံ ရဋ္ဌဝဗုဒ္ဓံ။
အာသိနံ ဒါယပဿသ္မိ၊ မဟာရာဇ သုဏောဟိ မေ။

၇၉။ ဥပ္ပထေန ဝဇန္တဿ၊ ယော မဂ္ဂမနုဿာသတိ။
တဿ စေ ဝစနံ ကယိရာ၊ နာ’ဿ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဍကော။

၈၀။ အဓမ္မံ ပဋိပန္နဿ၊ ယော ဓမ္မမနုဿာသတိ။
တဿ စေ ဝစနံ ကယိရာ၊ န သော ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိ”န္တိ။

တတ္ထ ဥပ္ပထေနာတိ စောရေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတမဂ္ဂေန။ မဂ္ဂမနုဿာသတိတိ ခေမ-
မဂ္ဂံ အက္ခာဟိ။ နာ’ဿ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဍကောတိ တဿ ဩဝါဒကရဿ ပုရိသဿ မုခံ စောရကဏ္ဍကော န ပဿေယျ။ ယော ဓမ္မန္တိ ယော သုစရိတဓမ္မံ။ န သောတိ သော ပုရိသော နိရယာဒိဘေဒံ ဒုဂ္ဂတိ^၄ န ဂစ္ဆေယျ။ ဥပ္ပထသဒိသော ဟိ မဟာရာဇ အဓမ္မော၊ ခေမမဂ္ဂသဒိသော သုစရိတဓမ္မော၊ တံ ပန ပုဗ္ဗေ “ပိတရံ ဃာတေတွာ ရာဇာ ဟောမီ”တိ မယံ ကထေတွာ မယာ ပဋိဗာဟိတော မမ ဝစနံ အကတွာ ပိတရံ ဃာတေတွာ

ဣဒါနိ သောစသိ၊ ပဏ္ဍိတာနံ ဩဝါဒံ အကရောန္တော နာမ စောရမဂ္ဂ-
ပဋိပန္နော ဝိယ မဟာဗျသနံ ပါပုဏာတိတိ။

ဝေမဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ ဥပရိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ—

၈၁။ “ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ၊ အဓမ္မော ပန ဥပ္ပထော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂ္ဂတိ”။

၈၂။ အဓမ္မစာရိနော ရာဇ၊ နရာ ဝိသမဇိဝိနော။
ယံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိရယေ တေ သုဏောဟိ မေ။

၈၃။ သဇ္ဇိဝေါ ကာဠသုတ္တော စ၊ သင်္ဃာတော ဒွေ စ ရောရုဝါ။
အထာပရော မဟာဝီရိ၊ တာပနော စ ပတာပနော။

၈၄။ ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ နိရယာ၊ အက္ခာတာ ဒုရတိက္ကမာ။
အာကိဏ္ဏာ လုဒ္ဒကဓမ္မဟိ၊ ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါ။

၈၅။ ကဒရိယတာပနာ ဘောရာ၊ အစ္စိမန္တော မဟဗ္ဘယာ။
လောမဟံသနရူပါ စ၊ ဘေသွာ ပဋိဘယာ ဒုခါ။

၈၆။ စတုက္ကဏ္ဏာ စတုဒ္ဒါရာ၊ ဝိဘတ္တာ ဘာဂသော မိတာ။
အယောပါကာရပရိယန္တာ၊ အယဿ ပဋိကုဇ္ဇိတာ။

၈၇။ တေသံ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖုဋ္ဌာ တိဋ္ဌန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၈၈။ ဧတေ ပတန္တိ နိရယေ၊ ဥဒ္ဓံပါဒါ အဝံသိရာ။
ဣသီနံ အတိဝတ္တာရော၊ သညတာနံ တပဿိနံ။

၈၉။ တေ ဘူနဟုနော ပစ္စန္တိ၊ မစ္ဆာ ဗိလကတာ ယထာ။
သံဝစ္ဆရေ အသင်္ခေယျ၊ နရာ ကိဗ္ဗိသကာရိနော။

၉၀။ ဥယျမာနေန ဂတ္တေန၊ နိစ္စံ သန္တရဗာဟိရံ။
နိရယာ နာမိဂစ္ဆန္တိ၊ ဒွါရံ နိက္ခမနေသိနော။

၉၁။ ပုရတ္ထိမေန ဓာဝန္တိ၊ တတော ဓာဝန္တိ ပစ္ဆတော။
ဥတ္တရေနပိ ဓာဝန္တိ၊ တတော ဓာဝန္တိ ဒက္ခိဏံ။
ယံ ယံ ဟိ ဒွါရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တဒေဝ ပိမိယရေ။

- ၉၂။ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ၊ ဇံနာ နိရယံဂါမိနော။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယံ ကန္တန္တိ၊ ပတွာ ဒုက္ခံ အနပ္ပကံ။
- ၉၃။ အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ၊ တေဇသိံ ဒုရတိက္ကမံ။
န သာဓုရူပေ အာသီဒေ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
- ၉၄။ အတိကာယော မဟိဿာသော၊ အဇ္ဈုနော ကေကကာမိပေါ။
သဟဿဗာဟု ဥစ္ဆိန္နော၊ ဣသိမာသဇ္ဇ ဂေါတမံ။
- ၉၅။ အရဇံ ရဇသာ ဝစ္ဆံ၊ ကိသံ အဝကိရိယ ဒဏှကီ။
တာလောဝ မူလတော ဆိန္နော၊ သ ရာဇာ ဝိဘဝင်္ဂတော။
- ၉၆။ ဥပဟစ္စ မနံ မဇ္ဈော၊ မာတင်္ဂသ္မိံ ယသဿိနော။
သပါရိသဇ္ဇော ဥစ္ဆိန္နော၊ မဇ္ဈာရညံ တဒါ အဟု။
- ၉၇။ ကဏ္ဍဒီပါယနာသဇ္ဇ၊ ဣသိံ အန္ဓကဝေဏှယော။
အညောညံ မုသလာ ဟန္တာ၊ သမ္ပတ္တာ ယမသာဓနံ။
- ၉၈။ အထာယံ ဣသိနာ သတ္တော၊ အန္တလိက္ခဝရော ပုရေ။
ပါဝေက္ခိ ပထဝီံ စေစ္စော၊ ဟိနတ္တော ပတ္တပရိယာယံ။
- ၉၉။ တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒာဂမနံ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏှိတာ။
အဒုဋ္ဌစိတ္တော ဘာသေယျ၊ ဂိရံ သစ္စပသံဟိတံ။
- ၁၀၀။ မနသာ စေ ပဒုဋ္ဌေန၊ ယော နရော ပေက္ခတေ မုနိံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဂန္တာ သော နိရယံ အဓော။
- ၁၀၁။ ယေ ဝုဇေ ပရိဘာသန္တိ၊ ဖရုသူပက္ကမာ ဇံနာ။
အနပစ္စာ အဒါယာဒါ၊ တာလဝတ္ထု ဘဝန္တိ တေ။
- ၁၀၂။ ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ၊ ကတကိစ္စံ မဟေသိနံ။
သ ကာဠုသုတ္တေ နိရယေ၊ စိရရတ္တာယ ပစ္စတိ။
- ၁၀၃။ ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဋ္ဌော၊ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓိသနော မဂေါ။
တာပယိတွာ ဇနပဒံ၊ တာပနေ ပေစ္စ ပစ္စတိ။
- ၁၀၄။ သော စ ဝဿသဟဿာနိ၊ သတံ ဒိဗ္ဗာနိ ပစ္စတိ။
အစ္စိသံဃပရေတော သော၊ ဒုက္ခံ ဝေဒေတိ ဝေဒနံ။

- ၁၀၅။ တဿံ အဂ္ဂိသီခါ ကာယာ၊ နိစ္ဆရန္တိ ပဘဿရာ။
တေဇောဘက္ခဿ ဂတ္တာနိ၊ လောမေဟိ စ နခေဟိ စ။
- ၁၀၆။ ခုယုမာနေန ဂတ္တေန၊ နိစ္စံ သန္တရဗာဟိရံ။
ဒုက္ခာဘိတုန္ဓော နဒတိ၊ နာဂေါ တုတ္တဋ္ဌိတော ယထာ။
- ၁၀၇။ ယော လောဘာ ပိတရံ ဟန္တိ၊ ဒေါသာ ဝါ ပုရိသာဓမော။
သ ကာဠသုတ္တေ နိရယေ၊ စိရရတ္တာယ ပစ္စတိ။
- ၁၀၈။ သ တာဒိသော ပစ္စတိ လောဟကုမ္ဘိယံ၊
ပက္ကဉ္စ သတ္တိဟိ ဟနန္တိ နိတ္တစံ။
အန္တံ ကရိတွာ မုတ္တကရိသဘက္ခံ၊
ခါရေ နိမုဇ္ဇန္တိ တထာဝရံ နရံ။
- ၁၀၉။ တတ္ထံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠု၊
ဒီဃေ စ ဖာလေ စိရရတ္တတာပိတေ။
ဝိက္ခမ္ဘမာဒါယ ဝိဗန္ဓရဇ္ဇုဘိ၊
ဝိဝုဋ္ဌေ မုခေ သမ္ပဝိသန္တိ ရက္ခဿ။
- ၁၁၀။ သာမာ စ သောဏာ သဗလာ စ ဂိဇ္ဈာ၊
ကာကောလသံဃာ စ ဒိဇော အယောမုခါ။
သင်္ဂမ္မ ခါဒန္တိ ဝိပ္ပန္နမာနံ၊
ဇိဝံ ဝိဘဇ္ဇ ဝိဃာသံ သလောဟိတံ။
- ၁၁၁။ တံ ဒမုတာလံ ပရိဘိန္နဂတ္တံ၊
နိပ္ပေါထယန္တာ အနုဝိစရန္တိ ရက္ခဿ။
ရတိ ဟိ တေသံ ဒုခိနော ပနိတရေ၊
တောဒိသသ္မိံ နိရယေ ဝသန္တိ။
ယေ ကေစိ လောကေ ဣဓ ပေတ္တိဃာတိနော။
- ၁၁၂။ ပုတ္တော စ မာတရံ ဟန္တာ၊ ဣတော ဂန္တာ ယမက္ခယံ။
ဘုသမာပဇ္ဇတေ ဒုက္ခံ၊ အတ္တကမ္မဗလူပဂေါ။
- ၁၁၃။ အမနုဿာ အတိဗလာ၊ ဟန္တာရံ ဇနယန္တိယာ။
အယောမယေဟိ ဝါလေဟိ၊ ဝိဠယန္တိ ပုနပ္ပုနံ။

- ၁၁၄။ တမဿဝံ သကာ ဂတ္တာ၊ ရုမိရံ အတ္တသမ္ဘဝံ။
တမ္ဗလောဟဝိလိနံ၊ တတ္ထံ ပါယေန္တိ မတ္တိဿံ။
- ၁၁၅။ ဇီရန္တံ ကုဏပံ ပူတိ၊ ဒုဂ္ဂန္တံ ဂူထကဒ္ဓမံ။
ပုဗ္ဗလောဟိတသင်္ကာသံ၊ ရဟဒမောဂယု တိဋ္ဌတိ။
- ၁၁၆။ တမေနံ ကိမယော တတ္ထ၊ အတိကာယာ အယောမုခါ။
ဆဝိံ ဘေတွာန ခါဒန္တိ၊ သံဂိဒ္ဓါ မံသလောဟိတေ။
- ၁၁၇။ သော စ တံ နိရယံ ပတ္တော၊ နိမုဂ္ဂေါ သတပေါရိသံ။
ပူတိကံ ကုဏပံ ဝါတိ၊ သမန္တာ သတယောဇနံ။
- ၁၁၈။ စက္ခုမာပိ ဟိ စက္ခုဟိ၊ တေန ဂန္ဓေန ဇီယတိ။
တောဒိသံ မြဟ္မဒတ္ထ၊ မာတုဿော လဘတေ ဒုခံ။
- ၁၁၉။ ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ၊ တိက္ခံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
ပတန္တိ ဂမ္ဘပါတိယော၊ ဒုဂ္ဂံ ဝေတရဏိံ နဒိံ။
- ၁၂၀။ အယောမယာ သိမ္ဗလိယော၊ သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကော။
ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တိ၊ ဒုဂ္ဂံ ဝေတရဏိံ နဒိံ။
- ၁၂၁။ တေ အစ္စိမန္တော တိဋ္ဌန္တိ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာဝ အာရကော။
အာဒိတ္တာ ဇာတဝေဒေန၊ ဥဒ္ဓံ ယောဇနမုဂ္ဂတာ။
- ၁၂၂။ ဧတေ ဝဇန္တိ နိရယေ၊ တတ္ထေ တိဒိဏကဏ္ဍကေ။
နာရိယော စ အတိစာရာ၊ နရာ စ ပရဒါရဂူ။
- ၁၂၃။ တေ ပတန္တိ အဓောက္ခန္ဓာ၊ ဝိဝတ္တာ ဝိဟတာ ပုထူ။
သယန္တိ ဝိနိဝိဒ္ဓင်္ဂါ၊ ဒီဃံ ဇဂ္ဂန္တိ သဗ္ဗဒါ။
- ၁၂၄။ တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ မဟတိံ ပဗ္ဗတူပမံ။
လောဟကုတ္တိံ ပဝဇန္တိ၊ တတ္ထံ အဂ္ဂိသမူဒကံ။
- ၁၂၅။ ဧဝံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ၊ ဒုဿီလာ မောဟပါရုတာ။
အနုဘောန္တိ သကံ ကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တနော။
- ၁၂၆။ ယာ စ ဘရိယာ ဓနက္ခိတာ၊ သာမိကံ အတိမညတိ။
သဿုံ ဝါ သသုရံ ဝါပိ၊ ဇေဋ္ဌံ ဝါပိ နနန္ဒရံ။

- ၁၂၇။ တဿာ ဝဏံန ဇိဝ္ဗံ၊ နိဗ္ဗဟန္တိ သဗန္ဓနံ။
သ ဗျာမမတ္တံ ကိမိနံ၊ ဇိဝ္ဗံ ပဿတိ အတ္တနိ။
ဝိညာပေတုံ န သက္ကောတိ၊ တာပနေ ပေစ္စ ပစ္စတိ။
- ၁၂၈။ ဩရတ္တိကာ သူကရိကာ၊ မတ္တိကာ မိဂဗန္ဓကာ။
စောရာ ဂေါဿာတကာ လုဒ္ဒါ၊ အဝဏ္ဏေ ဝဏ္ဏကာရကာ။
- ၁၂၉။ သတ္တိဟိ လောဟကူဋေဟိ၊ နေတ္တိံသေဟိ ဥသူဟိ စ။
ဟညမာနာ ခါရနဒိံ၊ ပပတန္တိ အဝံသိရာ။
- ၁၃၀။ သာယံ ပါတော ကူဋကာရိ၊ အယောကူဋေဟိ ဟညတိ။
တတော ဝန္တိ ဒုရတ္တာနံ၊ ပရေသံ ဘုဉ္ဇရေ သဒါ။
- ၁၃၁။ ဓင်္ဂာ ဘေရဏ္ဍကာ ဂိဇ္ဈာ၊ ကာကောလာ စ အယောမုခါ။
ဝိပ္ပန္နမာနံ ခါဒန္တိ၊ နရံ ကိဗ္ဗိသကာရကံ။
- ၁၃၂။ ယေ မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ၊ ပက္ခိံ ဝါ ပန ပက္ခိနာ။
အသန္တော ရဇဿာ ဆန္ဒာ၊ ဂန္တာ တေ နိရယုဿဒ”န္တိ။

တတ္ထ ဓမ္မော ပထောတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မော ခေမော အပ္ပုဋ္ဌိ-
ဘယော သုဂတိမဂ္ဂေါ။ ဝိသမဇိဝိနောတိ အဓမ္မေန ကပ္ပိတဇီဝိကာ။ နိရယေ
တေတိ တေ ဧတေသံ နိဗ္ဗတ္တနိရယေ ကထေမိ။ သုဏောဟိ မေတိ မဟာ-
သတ္တော ရညာ ပိတုဿာတကာနံ နိဗ္ဗတ္တနိရယံ ပုစ္ဆိတောပိ ပထမံ တံ
အဒဿေတွာ အဋ္ဌ မဟာနိရယေ သောဋ္ဌသ စ ဥဿဒနိရယေ ဒဿေတုံ
ဧဝမာဟ။ ကိံကာရဏာ? ပဌမဉ္စိ တသ္မိံ ဒဿိယမာနေ ရာဇာ ဖလိတေန
ဟဒယေန တတ္ထေဝ မရေယျ၊ ဣမေသု ပန နိရယေသု ပစ္စမာနသတ္တေ ဒိဿွာ
ဒိဋ္ဌာနုဂတိကော ဟုတွာ “အဟံ ဝိယ အညေပိ ဗဟူ ပါပကမ္မိနော အတ္ထိ၊
အဟံ ဧတေသံ အန္တရေ ပစ္စိဿံမီ”တိ သဉ္ဇာတုပတ္တန္တော အရောဂေါ
ဘဝိဿတိတိ တေ ပန နိရယေ ဒဿန္တော မဟာသတ္တော ပဌမံ ဣဒ္ဓိ-
ဗလေန ပထဝီံ ဒွိဓာ ကတွာ ပစ္ဆာ ဒဿေသိ။

တေသံဝစနတ္ထော—နိရယပါလေဟိ ပဇ္ဇလိတာနိ နာနာဝုဓာနိ ဂဟေတွာ
ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဒာ ဟိရံ ဟိရံ ကတာ နေရယိကသတ္တာ ပုနပျုနံ သဉ္ဇိဝန္တိ
တ္ထောတိ သဉ္ဇိဝေါ။ နိရယပါလာ ပုနပျုနံ နဒန္တာ ဝဂ္ဂန္တာ ပဇ္ဇလိတာနိ နာနာ-
ဝုဓာနိ ဂဟေတွာ ဇလိတာယ လောဟပထဝီယံ နေရယိကေ သတ္တေ အပရာပရံ
အနုဗန္ဓိတွာ ပဟရိတွာ ဇလိတပထဝီယံပတိတေ ဇလိတကာဋသုတ္တံ ပါတေတွာ

ဇလိတဖရသုံ ဂဟေတွာ သယံ ဥန္တဒန္တာ မဟန္တေန အဋ္ဌဿရေန ဝိရဝန္တေ အဋ္ဌဿေ သောဠသံသေ ကရေန္တာ ဧတ္တ တစ္ဆန္တိတိ **ကာဠသုတ္တော။** မဟန္တာ ဇလိတအယပဗ္ဗတာ သာတေန္တိ ဧတ္တာတိ **သင်္ခာတော။** တတ္ထ ကိရ သတ္တေ နဝယောဇနာယ ဇလိတာယ အယပထဝိယာ ယာဝ ကဋ္ဌိတော ပဝေသေတွာ နိစ္စလေ ကရေန္တိ။ အထ ပုရတ္ထိမတော ဇလိတော အယ-ပဗ္ဗတော သမုဠာယ အသနိ ဝိယ ဝိရဝန္တော အာဂန္တာ တေ သတ္တေ သဏ္ဍ-ကရဏိယံ တိလေ ပိသန္တော ဝိယ ဂန္တာ ပစ္ဆိမဒိသာယ တိဠတိ၊ ပစ္ဆိမဒိသ-တော သမုဠိတောပိ တထေဝ ဂန္တာ ပုရတ္ထိမဒိသာယ တိဠတိ။ ဒွေ ပန ဧကတော သမာဂန္တာ ဥစ္ဆယန္တေ ဥစ္ဆယဏှာနိ ဝိယ ပိဠေန္တိ။ ဧဝံ တတ္ထ ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ ဒုက္ခံ အနုဘောန္တိ။

ဒွေ • ရောရုဝါတိ ဇာလရောရုဝေါ ဓူမရောရုဝေါ စာတိ ဒွေ။ တတ္ထ ဇာလရောရုဝေါ ကပ္ပေန သဏ္ဌိတာဟိ ရတ္တလောဟဇာလာဟိ ပုဏ္ဏော၊ ဓူမရောရုဝေါ ခါရုမေန ပုဏ္ဏော။ တေသု ဇာလရောရုဝေ ပစ္စန္ဒာနံ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ဇာလာ ပဝိသိတွာ သရီရံ ဒဟန္တိ၊ ဓူမရောရုဝေ ပစ္စန္ဒာနံ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ ခါရုမော ပဝိသိတွာ ပိဠံ ဝိယ သရီရံ သေဒေတိ။ ဥဘယတ္ထပိ ပစ္စန္ဒာ သတ္တာ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တိတိ ဒွေပိ “ရောရုဝါ”တိ ပုတ္တာ။ ဇာလာနံ ဝါ ပစ္စနသတ္တာနံ ဝါ တေသံ ဒုက္ခဿ ဝါ ဝိစိ အန္တရံ နတ္ထိ ဧတ္တာတိ အဝိစိ၊ မဟန္တာ အဝိစိ **မဟာဝိစိ။** တတ္ထ ဟိ ပုရတ္ထိမာဒိဟိ ဘိတ္တိဟိ ဇာလာ ဥဠဟိတွာ ပစ္ဆိမာဒိသု ပဋိဟညတိ၊ တာ စ ဘိတ္တိယော ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ပုရတော ယောဇနသတံ ဂဏှာတိ။ ဟေဠာ ဥဠိတာ ဇာလာ ဥပရိ ပဋိဟညတိ၊ ဥပရိ ဥဠိတာ ဟေဠာ ပဋိဟညတိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဇာလာနံ ဝိစိ နာမ နတ္ထိ။ တဿ ပန အန္တော ယောဇနသတံ ဌာနံ ခီရဝလ္လိပိဠဿ ပူရိတနာဠိ ဝိယ သတ္တေဟိ နိရန္တရံ ပူရိတံ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပစ္စန္ဒာနံ သတ္တာနံ ပမာဏံ နတ္ထိ၊ န စ အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိ၊ သကဠာနေယေဝ ပစ္စန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ သတ္တာနံ ဝိစိ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ ပန ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဆ မရုဗိန္ဒုနိ သတ္တမဿ တမ္ဗလောဟဗိန္ဒုနော အနု-ဒဟနဗလဝတာယ အဗ္ဗောဟာရိကာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ တတ္ထ အနုဒဟန-ဗလဝတာယ သေသာ ဆ အကုသလဝိပါကုပေက္ခာ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဟောန္တိ၊ ဒုက္ခမေဝ နိရန္တရံ ပညာယတိ။ ဧဝမေတ္ထ ဒုက္ခဿ ဝိစိ နာမ နတ္ထိ။ သွာယံ သဟ ဘိတ္တိဟိ ဝိက္ခမ္ဘတော အဠာရသာဓိကတိယောဇနသတော၊ အာဝဠတော ပန စတုပဏှာသာဓိကနဝယောဇနသတော၊ သဟ ဥဿဒေဟိ ဒဿ ယောဇန-သဟဿာနိ။ ဧဝမဿ မဟန္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နိစ္စလေ သတ္တေ တပတိတိ တာပနော။ အတိဝိယ တာပေတိတိ ပတာ-
ပနော။ တတ္ထ တာပနသ္မိံ တာဝ သတ္တေ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏေ ဇလိတ-
အယသုလေ နိဿိဒါပေန္တိ။ တတော ဟေဋ္ဌာ ပထဝီ ဇလတိ၊ သူလာနိ ဇလန္တိ၊
သတ္တာ ဇလန္တိ။ ဧဝံ သော နိရယော နိစ္စလေ သတ္တေ တပတိ။ ဣတရသ္မိံ ပန
နိဗ္ဗတ္တသတ္တေ ဇလန္တေဟိ အာရုဓေဟိ ပဟရိတွာ ဇလိတံ အယပဗ္ဗတံ အာရော-
ပေန္တိ။ တေသံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌိတကာလေ ကမ္မပစ္စယော ဝါတော ပဟရတိ။
တေ တတ္ထ သဏ္ဍာတုံ အသက္ခောန္တာ ဥဒ္ဓိပါဒါ အဓောသိရာ ပတန္တိ။ အထ
ဟေဋ္ဌာ အယပထဝီတော ဇလိတာနိ အယသူလာနိ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ တေ တာနိ
မတ္ထကေနော ပဟရိတွာ^၁ တေသု ဝိနိဝိဒ္ဓသရိရာ ဇလန္တာ ပစ္စန္တိ။ ဧဝမေသ
အတိဝိယ တာပေတိတိ။

ဗောဓိသတ္တော ပန ဧတေ နိရယေ ဒဿေန္တော ပဌမံ သဠိဝံ ဒဿေတွာ
တတ္ထ ပစ္စန္တေနရယိကသတ္တေ ဒိဿာ မဟာဇနဿ မဟာဘယေ ဥပ္ပန္တေ တံ
အန္တရဓာပေတွာ ပုန ပထဝီ^၂ ဒွိဓာ ကတွာ ကာဠသုတ္တံ ဒဿေသိ၊ တတ္ထပိ
ပစ္စမာနေ သတ္တေ ဒိဿာ မဟာဇနဿ မဟာဘယေ ဥပ္ပန္တေ တမ္ပိ အန္တရ-
ဓာပေသီတိ ဧဝံ ပဋိပါဋိယာ ဒဿေသိ။ တတော ရာဇာနံ အာမန္တေတွာ
“မဟာရာဇေ တယာ ဣမေသု အဋ္ဌသု မဟာနိရယေသု ပစ္စမာနေ သတ္တေဒိဿာ
အပ္ပမာဒံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ ပုန တေသညေဝ မဟာနိရယာနံ ကိစ္စံ
ကထေတုံ “ဣစ္စေတေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အက္ခာတာတိ မယာ စ တုယံ
ကထိတာ၊ ပေါရာဏကေဟိ စ ကထိတာယေဝ။ အာကိဏ္ဍာတိ ပရိပုဏ္ဏာ။
ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါတိ ဧတေသံ နိရယာနံ ဧကေကဿ စတုသု ဒွါရေသု
ဧကေကသ္မိံ စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ သောဠသ သောဠသ ဥဿဒနိရ-
ယာတိ သဗ္ဗေပိ သတံ အဋ္ဌဝိသတိ စ ဥဿဒနိရယာ အဋ္ဌ စ မဟာနိရယာတိ
ဆတ္တိံ သနိရယသတံ။ ကဒရိယတာပနာတိ သဗ္ဗေတေ ကဒရိယာနံ တာပနာ။
ဗလဝဒုက္ခတာယ ဃောရာ။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ^၂ အစွိနံ အတ္ထိတာယ အစွိမန္တော။
ဘယဿ မဟန္တတာယ မဟန္တယာ။ ဒိဋ္ဌမတ္တာ ဝါ သုတမတ္တာ ဝါ လောမာနိ
ဟံသန္တိတိ လောမဟံသနရူပါ စ။ ဘိသနတာယ ဘေသ္မာ။ ဘယဇနနတာယ
ပဋိဘယာ။ သုခါဘာဝေန သုခါ။ စတုက္ကဏ္ဍာတိ သဗ္ဗေပိ စတုရဿမဇ္ဈသ-
သဒိသာ။ ဝိဘတ္တာတိ စတုဒွါရဝသေန ဝိဘတ္တာ။ ဘာဂသော မိတာတိ ဒွါရ-
ဝိထိနံ ဝသေန ကောဠာသေ ဌပေတွာ^၃ မိတာ။ အယသာ ပဋိကုဏ္ဍိတာတိ

၁-အာသာဒေတွာ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-ကပ္ပနိဗ္ဗတ္တာနံ (ဣ)၊ ကပ္ပဋိတနိဗ္ဗတ္တာနံ (သျှ)

၃-ဂဟေတွာ (က)

သဗ္ဗေပိ နဝယောဇနိကေန အယကပါလေန ပဋိစ္ဆန္တာ။ ဗုဒ္ဓံ တိဋ္ဌန္တိတိ သဗ္ဗေပိ
ဧတ္တကံ ဌာနံ အနုဖရိတွာ တိဋ္ဌန္တိ။

ဥဒ္ဓံပါဒါ အဝံသီရာတိ ဧဝံ တေသု တေသု နိရယေသု သမ္ပရိဝတ္တိတွာ ပုနပျုန်
ပတမာနေ သန္တာယာဟ။ အတိဝတ္တာရောတိ ဖရသဝါစာဟိ အတိက္ကဋ်တွာ
ဝတ္တာရော။ မဟာနိရယေသု ကိရ ယေဘုယျေန ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏေသု
ကတာပရာဓာဝ ပစ္စန္နိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ တေ ဘူနဟုနောတိ တေ ဣသိန်
အတိဝတ္တာရော အတ္တနော ဝုဓိယာ ဟတတ္တာ ဘူနဟုနော ကောဠာသကတာ
မစ္ဆာ ဝိယ ပစ္စန္နိ။ အသင်္ခေယျေတိ ဂဏေတုံ အသက္ကုဏေယျေ။ ကိပ္ပိသကာရိ-
နောတိ ဒါရုဏကမ္မကာရိနော။ နိက္ခမနေသိနောတိ နိရယာ နိက္ခမနံ ဧသန္တာပိ
ဂဝေသန္တာပိ နိက္ခမနုဒ္ဓါရံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ။ ပုရတ္ထိမေနောတိ ယဒါ တံ ဒ္ဓါရံ
အပါရုတံ ဟောတိ၊ အထ တဒဘိဓုခါ ဓာဝန္တိ၊ တေသံ တတ္ထ ဆဝိအာဒိနိ
ဈာယန္တိ။ ဒ္ဓါရသမိပံ ပတ္တာနု တေသံ တံ ပိဓိယတိ၊ ပစ္စိမဒ္ဓါရံ အပါရုတံ
ဝိယ ခါယတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ န သာဓုရူပေတိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သပ္ပံ ဝိယ
သာဓုရူပေ ဣသယော န အာသိဒေ၊ န ဖရသဝစနေန ကာယကမ္မေန ဝါ
ဃဇ္ဇေန္တော ဥပဂစ္ဆေယျ။ ကိံကာရဏာ? သညတနံ တပဿိန် အာသာဒိ-
တတ္တာ အဋ္ဌသု မဟာနိရယေသု မဟာဒုက္ခဿ အနုဘဝိတဗ္ဗတ္တာ။

ဣဒါနိ ယေ ရာဇာနော တထာရူပေ အာသာဒေတွာ တံ ဒုက္ခံ ပတ္တု။ တေ
ဒဿေတုံ “အတိကာယော”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတိကာယောတိ ဗလ-
သမ္ပန္နော မဟာကာယော။ မဟိဿာသောတိ မဟာဓနုဂ္ဂဟော။ ကေကကာ-
ဝိပေါတိ ကေကကရဋ္ဌာဓိပတိ။ သဟဿဗာဟူတိ ပဉ္စဟိ ဓနုဂ္ဂဟသတေဟိ
ဗာဟုသဟဿေန အာရောပေတဗ္ဗံ ဓနံ အာရောပနသမတ္ထတာယ သဟဿ-
ဗာဟု။ ဝိဘဝင်္ဂတောတိ ဝိနာသံ ပတ္တော။ ဝတ္ထုနိ ပန သရဘင်္ဂဇာတကေ^၁
ဝိတ္တာရိတာနိ။ ဥပဟစ္စ မနန္တိ အတ္တနော စိတ္တံ ပဒူသေတွာ။ မာတင်္ဂသ္မိန္တိ
မာတင်္ဂပဏ္ဍိတေ။ ဝတ္ထု မာတင်္ဂဇာတကေ^၂ ဝဏ္ဏိတံ။ ကဏ္ဍဒီပါယနာသဇ္ဇာတိ
ကဏ္ဍဒီပါယနံ အာသဇ္ဇ။ ယမသာဓနန္တိ နိရသပါလကရညော အာဏာ-
ပဝတ္တဋ္ဌာနံ^၃။ ဝတ္ထု ဃဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတကေ^၄ ဝိတ္တာရိတံ။ ဣသိနာတိ ကပိလတာ-
ပသေန။ ပါဝေက္ခိတိ ပဝိဋ္ဌော။ စေဇ္ဇောတိ စေတိယရာဇာ။ ဟိနတ္တောတိ
ပရိဟိနတ္တဘာဝေါ အန္တရဟိတဗ္ဗန္တိ။ ပတ္တပရိယာယန္တိ ပရိယာယံ မရဏကာလံ
ပတွာ။ ဝတ္ထု စေတိယဇာတကေ^၅ ကထိတံ။

၁-၃ ၆-၅-မိဋ္ဌ။

၂-ခု ၅-ခုစီ-မိဋ္ဌ။

၃-ယမသာဓနန္တိ နိရယံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၄-၃ ၅-၂၂၃-မိဌ။

၅-ခု ၅-ဘဝ-ပိဋေ။

တသ္မာ ဟိတိ ယသ္မာ စိတ္တဝသိကော ဟုတွာ ဣသိသု အပရစ္ဆိတွာ အဋ္ဌသု မဟာနိရယေသု ပစ္စတိ၊ တသ္မာ ဟိ။ ဆန္ဒာဂမနန္တိ ဆန္ဒာဒိစတုပ္ပိဓမ္မိ အဂတိဂမနံ။ ပဉ္စဋ္ဌေနာတိ ကုဒ္ဒေန။ ဂန္တာ သော နိရယံ အဓောတိ သော တေန အဓော-
ဂမနိယေန ကမ္မေန အဓောနိရယမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ပါဠိယံ ပန “နိရယုဿဒ”န္တိ လိဒိတံ၊ တဿ ဥဿဒနိရယံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဝုဇေတိ ဝယောဝုဇေ စ ဂုဏဝုဇေ စ။ အနပစ္စာတိ ဘဝန္တရေပိ အပစ္စံ ဝါ ဒါယာဒံ ဝါ န လဘန္တိတိ အတ္ထော။ တာလဝတ္ထုတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မေပိ ဆိန္ဒမူလတာလော ဝိယ မဟာဝိနာသံ ပတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိတိ ယော ဗာလဇနော သမဏံ ဟနတိ။ စိရုတ္တယာတိ စိရံ ကာလံ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော ဣသိဝိဟေဌကနံ ပစ္စနနိရယေ ဒဿေတွာ ဥပရိ အဓမ္မိကရာဇုနံ ပစ္စနနိရယေ ဒဿေန္တော “ယော စာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓံသနောတိ ဆန္ဒာဒိဝသေန ဂန္တာ ရဋ္ဌဿ ဝိဒ္ဓံသနော။ အစ္စိသံဃပရေ-
တောတိ အစ္စိသမူဟပရိက္ခိတ္တော။ တေဇောဘက္ခဿာတိ အဂ္ဂိမေဝ ခါဒန္တဿ။ ဂတ္တာနိတိ တိဂါဝုတေ သရီရေ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ။ လောမေဟိ စ န ခေဟိ စာတိ ဧတေဟိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗာနိ ဧကဇာလာနိ ဟောန္တိ။ ဘုတ္တန္တိတောတိ အာနေဉ္စ-
ကာရဏံ ကာရိယမာနော တုတ္တေဟိ ဝိဒ္ဓေါ နာဂေါ ယထာ နဒတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော အဓမ္မိကရာဇုနံ ပစ္စနနိရယေ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပိတု-
ဃာတကာဒိနံ ပစ္စနနိရယေ ဒဿေတုံ “ယော လောဘာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ လောဘာတိ ယသဓနလောဘေန။ ဒေါသာ ဝါတိ ဒုဋ္ဌစိတ္တတာယ ဝါ။ နိတ္တန္တိ လောဟကုမ္ဘိယံ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ ပက္ကံ နိဟရိတွာ တိဂါဝုတ-
မဿ သရီရံ နိတ္တံ ကတွာ ဇလိတာယ လောဟပထဝိယံ ပါတေတွာ တိဏှေဟိ အယသုလေဟိ ကောဇေတွာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကရေန္တိ။ အန္တံ ကရိတွာတိ မဟာရာဇေ တံ ပိတုဃာတကံ နိရယပါလာ ဇလိတလောဟပထဝိယံ ဥတ္တာနံ ပါတေတွာ ဇလိတေဟိ အယသုလေဟိ အက္ခိနိ ဘိန္ဒိတွာ အန္တံ ကရိတွာ မုခေ ဥဏှံ မုတ္တကရီသံ ပက္ခိပိတွာ ပလာလဝိဋ္ဌံ ဝိယ နံ ပရိဝတ္တေတွာ ကပ္ပေန သဏ္ဌိတေ ခါရေ လောဟဥဒကေ နိမုဇောပေန္တိ။ တတ္ထံ ပက္ကုထိတမယော-
ဂုဋ္ဌောတိ ပုန ပက္ကုထိတံ ဂူထကလလဉ္စေဝ ဇလိတအယောဂုဋ္ဌေ ခါဒါပေန္တိ။ သော ပန တံ အာဟရိယမာနံ ဒိဿာ မုခံ ပိဓေတိ။ အထဿ ဒိဃေ စိရ-
တာပိတေ ဇလမာနေ ဖာလေ အာဒါယ မုခံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိဝရိတွာ ရဇ္ဇုဗဒ္ဓိ

အယဗလိသံ ခိပိတွာ ဇိဝံ နိဟရိတွာ တသ္မိံ ဝိဝဋ္ဌေ မုခေ တံ အယောဂုဠံ သမ္ပဝိသန္တိ^၁ ပက္ခိပန္တိ။ ရက္ခသဘတိ နိရယပါလာ။

သမာ စာတိ မဟာရာဇေ တဿ ပိတုဃာတကဿ ဇိဝံ ဗလိသေန နိက္ကမိတွာ အယသင်္ကဟိ ပထဝိယံ နိဟတံ^၂ ဇိဝံ သမာ သောဏာ သဗလဝဏ္ဏာ သုနခါ စ လောဟတုဏ္ဏာ ဂိဇ္ဈာ စ ကာကောလသံဃာ စ အညေ စ နာနပ္ပကာရာ သကုဏာ သမာဂန္တာ အာဂုဓေဟိ ဆိန္ဒန္တာ ဝိယ ဝိဘဇ္ဇေ ကာကပဒါကာရေန ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဝိပ္ပန္နမာနံ သလောဟိတံ ဝိဃာသံ ခါဒန္တာ ဝိယ သတ္တေ ဘက္ခယန္တိတိ^၃ အတ္ထော။ တံ ဒဗုတလန္တိ တံ ပိတုဃာတကံ ဈာယမာနတာလံ ဝိယ ဇလိတသရီရံ။ ပရိဘိန္ဒဂတ္တန္တိ တတ္ထ တတ္ထ ပရိဘိန္ဒဂတ္တံ။ နိဗ္ဗေယန္တိ^၄ ဇလိတေဟိ အယမုဂ္ဂရေဟိ ပဟရန္တာ။ ရတိ ဟိ တေသန္တိ တေသံ နိရယပါလာနံ သာ ရတိ ကိဋ္ဌာ ဟောတိ။ ဒုခိနော ပနိတရေတိ ဣတရေ ပန နေရယိကသတ္တာ ဒုက္ခိတာ ဟောန္တိ။ ပေတ္တိဃာတိ-နောတိ ပိတုဃာတကာ။ ဣတိ ဣမံ ပိတုဃာတကာနံ ပစ္စနနိရယံ ဒိဿာ ရာဇော ဘိတတသိတော အဟောသိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော သမဿာသေတွာ မာတုဃာတကာနံ ပစ္စနနိရယံ ဒေဿေသိ။ ယမက္ခယန္တိ ယမနိဝေသနံ၊ နိရယန္တိ အတ္ထော။ အတ္ထကမ္မဗလူပ-ဂေါတိ အတ္တနော ကမ္မဗလေန ဥပဂတော။ အမနုဿာတိ နိရယပါလာ။ ဟန္တာရံ ဇနယန္တိ^၅ ယာတိ မာတုဃာတကံ။ ဝါလေဟိတိ အယမကစိဝါလေဟိ ဝေဌေတွာ အယသန္တေန ဝိဠယန္တိ။ တန္တိ တံ မာတုဃာတကံ။ ပါယေန္တိတိ တဿ ဝိဠိယမာနဿ ရဟိရံ ဂဠိတွာ အယကပလ္လံ ပူရေတိ။ အထ နံ ယန္တ-တော နိဟရန္တိ၊ တာဝဒေဝဿ သရီရံ ပါကတိကံ ဟောတိ။ တံ ပထဝိယံ ဥတ္တာနံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဝိလိနံ တမ္ပလောဟံ ဝိယ ပက္ခယိတံ လောဟိတံ ပါယေန္တိ။ ဩဂယု တိဋ္ဌတိတိ တံ ဗဟုနိ ဝဿသဟဿာနိ အယသန္တေဟိ ဝိဠေတွာ ဇေဂုဇ္ဈေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ ပဋိကူလေ မဟန္တေ ဂူဏကလလအာဝါဠေ ခိပန္တိ၊ သော တံ ရဟဒံ ဩဂယု ဩဂါဟိတွာ တိဋ္ဌတိ။ အတိကာယာတိ ဧကဒေါ-ဏိကနာဝပ္ပမာဏသရီရာ။ အယောမုခါတိ အယသုစိမုခါ။ ဆဝိံ ဘေတွာ-နာတိ ဆဝိမာဒိံ ကတွာ ယာဝ အဋ္ဌိမ္မိ ဘေတွာ အဋ္ဌိမ္မိဉ္ဇမ္မိ ခါဒန္တိ။ သံဂိဗ္ဗါတိ ဂမိတာ မုတ္တိတာ။ န ကေဝလဉ္စ ခါဒန္တေဝ၊ အဓောမဂ္ဂါဒီဟိ^၆ ပန ပဝိသိတွာ

၁-သံသဝယန္တိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-ဝိတတံ (ဣ)၊ ဝိဝဠံ (က)

၃-ဝိပ္ပန္နမာနန္တိ ဝိဿန္တမာနံ သလောဟိတံ ဝိဃာသံ ခါဒန္တိ၊ ဝိဃာသန္တာ ဘက္ခယန္တိတိ (သိ၊ ဣ)

၄-အဓောမုခါဒီဟိ (သျာ၊ က)

မုခါဒီဟိ နိက္ခမန္တိ၊ ဝါမပဿာဒီဟိ ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏပဿာဒီဟိ နိက္ခမန္တိ၊ သကလမ္ဗိ သရီရံ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ ကရေန္တိ၊ သော တတ္ထ အတိဒုက္ခပရေတော ဝိရဝန္တော ပစ္စတိ။ သော စာတိ သော မာတုဃာတကော စ တံ သတ-
ပေါရိသံ နိရယံ ပတ္တော သသိသကော နိမုဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ တဉ္စ ကုဏပံ သမန္တာ ယောဇနသတံ ပူတိကံ ဟုတွာ ဝါယတိ။ မာတုဃောတိ မာတုဃာ-
တကော။

ဧဝံ မဟာသတ္တော မာတုဃာတကာနံ ပစ္စနနိရယံ ဒဿေတွာ ပုန ဂဗ္ဘ-
ပါတကာနံ ပစ္စနနိရယံ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ။ **ခုရဓာရမနုက္ကမ္ဘာတိ**
ခုရဓာရနိရယံ အတိက္ကမိတွာ။ တတ္ထ ကိရ နိရယပါလာ မဟန္တမဟန္တေ ခုရေ
ဥပရိ ဓာရေ ကတွာ သန္တရန္တိ၊ တတော ယာဟိ ဂဗ္ဘပါတနခရဘေသဇ္ဇာနိ
ပိဝိတွာ ဂဗ္ဘာ ပါတိတာ၊ တာ ဂဗ္ဘပါတိနိယော ဣတ္ထိယော ဇလိတေဟိ
အာဂုဓေဟိ ပေါထေန္တာ အနုဗန္ဓန္တိ၊ တာ တိဒိဏခုရဓာရာသု ခဏှာခဏှိကာ
ဟုတွာ ပုနပ္ပုနံ ဥဋ္ဌာယ တံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ ခုရဓာရနိရယံ အက္ကမန္တိယော
အတိက္ကမိတွာ နိရယပါလေဟိ အနုဗဒ္ဓါ ဒုဂ္ဂံ ဒုရတိက္ကမံ ဝိသမံ ဝေတရဏိ^၁
နဒိ^၂ ပတန္တိ။ တတ္ထ ကမ္မကာရဏံ **နိမိဇာတကော**^၃ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

ဧဝံ ဂဗ္ဘပါတိနိနံ နိရယံ ဒဿေတွာ မဟာသတ္တော ယတ္ထ ပရဒါရိကာ စ
အတိစာရိနိယော စ ပတန္တာ ပစ္စန္တိ၊ တံ ကဏ္ဍကသိမ္ဗလိနိရယံ ဒဿေန္တော
“အယောမယာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တိတိ ဝေတရ-
ဏိယာ ဥဘောသု တိရေသု တာသံ သိမ္ဗလိနံ သာခါ ဩလမ္ဗန္တိ။ **တေ**
အစ္စိမန္တောတိ တေ ပဇ္ဇလိတသရိရာ သတ္တာ အစ္စိမန္တော ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။
ယောဇနန္တိ တိဂါဂုတံ တေသံ သရီရံ၊ တတော ဥဋ္ဌိတဇာလာယ ပန သဒ္ဓိ^၄
ယောဇနဥဗ္ဗေဓာ ဟောန္တိ။ **ဧတေ ဝဇန္တိ**တိ တေ ပရဒါရိကာ သတ္တာ
နာနာဝိဓေဟိ အာဂုဓေဟိ ကောဋိယမာနာ ဧတေ သိမ္ဗလိနိရယေ အဘိရဟန္တိ။
တေ ပတန္တိတိ တေ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ ရုက္ခဝိဋ္ဌပေသု လဂ္ဂါ ဈာယိတွာ
ပုန နိရယပါလေဟိ အာဂုဓေဟိ ဝိဟတာ ဝိဝတ္တာ ဟုတွာ ပရိဝတ္ထိတွာ
အဓောသိသကာ ပတန္တိ။ ပုဏ္ဏတိ ဗဟူ။ **ဝိနိဝိဒ္ဓင်္ဂါ**တိ တေသံ တတော
ပတနကာလေ ဟေဋ္ဌာ အယပထဝိတော သူလာနိ ဥဋ္ဌဟိတွာ တေသံ မတ္ထကံ
ပဋိစ္ဆန္တိ၊ တာနိ တေသံ အဓောမဂ္ဂေန နိက္ခမန္တိ၊ တေ ဧဝံ သူလေသု ဝိဒ္ဓသရိရာ
စိရရတ္တာ သယန္တိ။ **ဒီဃန္တိ** သုပိနေပိ နိဒ္ဓံ အလဘန္တာ ဒီဃရတ္တံ ဇဂ္ဂန္တိတိ
အတ္ထော။ ရဗျာ **ဝိဝဿနေ**တိ ရတ္တိနံ အစ္စယေန၊ စိရကာလာတိက္ကမေနာတိ

အတ္ထော။ ပဝဇ္ဇန္တိတိ သဠိယောဇနိကံ ဇလိတံ လောဟကုတ္တိံ ကပ္ပေန သဏ္ဌိတံ ဇလိတတမ္ပလောဟရသပုဏ္ဏံ လောဟကုတ္တိံ နိရယပါလေဟိ ခိတ္တာ ပစ္စန္တိ။
ဒုဿိလံတိ ပရဒါရိကာ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော ပရဒါရိကအတိစာရိကာနံ ပစ္စနသိဗ္ဗလိနိရယံ ဒဿေတွာ ဣတော ပရံ သာမိကဝတ္ထသဿုသသုရဝတ္တာဒိနိ အပူရေန္တိနံ ပစ္စနဌာနံ ပကာ-
သေန္တော “ယာ စာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတိမညတိတိ ဘိသဇာတကေ ၂
ဝတ္ထံ သာမိကဝတ္ထံ အကရေန္တိ အတိက္ကမိတွာ မညတိ။ ဇေဋ္ဌံ ဝါတိ သာမိကဿ
ဇေဋ္ဌဘာတရံ။ နနန္ဒရန္တိ သာမိကဿ ဘဂိနိ။ ဧတေသမ္ပိ ဟိ အညတရဿ
ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌိပရိကမ္ပနာပနဘောဇနာဒိဘေဒံ ဝတ္ထံ အပူရေန္တိ တေသု
ဟိရေတ္တပုံ အနုပဋ္ဌပေန္တိ တေ အတိမညတိ နာမ၊ သာပိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိ။
ဝဏ္ဏေနာတိ တဿာ သာမိကဝတ္တာဒိနိ အပရိပူရိကာယ သာမိကာဒယော
အက္ခောသိတွာ ပရိဘာသိတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တာယ လောဟပထဝိယံ နိပဇ္ဇာ-
ပေတွာ အယသင်္ကနာ မုခံ ဝိဝရိတွာ ဗလိသေန ဇိဝှဂ္ဂံ နိဗ္ဗဟန္တိ၊ ရဇ္ဇ၊ ဗန္ဓနေန
သဗန္ဓနံ ကုန္တိ။ ကိမိနန္တိ ကိမိဘရိတံ။ ဣဒံ ဝတ္ထံ ဟောတိ—မဟာရာဇေ သော
နေရယိကသတ္ထောဧဝံ နိက္ကမိတံအတ္တနော ဗျာမေန ဗျာမမတ္ထံဇိဝှ အာဝုဓေဟိ
ကောဋိတကောဋိတဌာနေ သဉ္ဇာတေဟိ မဟာဒေါဏိပုမာဏေဟိ ကိမိဟိ
ဘရိတံ ပဿတိ။ ဝိညာပေတုံ န သက္ခောတိတိ နိရယပါလေ ယာစိတုကာ-
မောပိ ကိဉ္စိ ဝတ္ထု န သက္ခောတိ။ တာပနေတိ ဧဝံ သာ တတ္ထ ဗဟူနိ ဝဿ-
သဟဿာနိ ပစ္စိတွာ ပုန တာပနမဟာနိရယေ ပစ္စတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော သာမိကဝတ္ထသဿုသသုရဝတ္တာဒိနိ အပူရေန္တိနံ
ပစ္စနနိရယံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သူကရိကာဒိနိ ပစ္စနနိရယေ ဒဿေန္တော
“ဩရန္တိကာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဝဏ္ဏေ ဝဏ္ဏကာရကာတိ ပေသုည-
ကာရကာ။ ခါရနဒိန္တိ ဧတေ ဩရန္တိကာဒယော ဧတေဟိ သတ္တိအာဒိဟိ
ဟညမာနာ ဝေတရဏိံ နဒိံ ပတန္တိတိ အတ္ထော။ သေသာနိ ဩရန္တိကာဒိနိ
ပစ္စနဌာနာနိ နိမိဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။ ဣဒုကာရိတိ ဣဒုဝိနိစ္ဆယဿ
စေဝ တုလာဣဒုဒိနဉ္စ ကာရကေ သန္ဓာယေတံ ဝတ္ထံ။ တတ္ထ ဣဒုဝိနိစ္ဆယ-
ဣဒုကာရကဣဒုအဋ္ဌိပနိကာနံ ပစ္စနနိရယာ နိမိဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။
ဝန္တန္တိ ဝမိဘကံ။ ဒုရတ္တာနန္တိ ဒုဂ္ဂတတ္တဘာဝါနံ။ ဣဒံ ဝတ္ထံ ဟောတိ—
မဟာရာဇေ တေ ဒုရတ္တဘာဝါ သတ္တာ အယကုဋ္ဌေဟိ မတ္တကေ ဘိဇ္ဇမာနေ
ဝမန္တိ၊ တတော တံ ဝန္တိ ဇလိတအယကပလ္လေဟိ တေသု ကေစ္စာနံ မုခေ

ခိပန္နိ၊ ဣတိ တေ ပရေသံ ဝန္တံ ဘုဉ္ဇန္တိ နာမ။ ဘေရုဏ္ဏကာတိ သိင်္ဂါလာ။
 ဝိပ္ပန္နမာနန္တိ အဓောမုခံ နိပဇ္ဇာပိတံ နိက္ခမိတဇိဝံ ဣတော စိတော စ ဝိပ္ပန္န-
 မာနံ။ မိဂေနာတိ ဩကစာရကမိဂေန။ ပက္ခိနာတိ တထာရူပေနဝ။ ဂန္တာ-
 တေတိ ဂန္တာရော တေ။ နိရယုဿဒန္တိ ဥဿဒနိရယံ။ ပါဠိယံ ပန “နိရယံ
 အဓော”တိ လိဒိတံ။ အယံ ပန နိရယော နိမိဇာတကေ အာဝိ ဘဝိဿတိတိ။

ဣတိ မဟာသတ္တော ဧတ္တကေ နိရယေ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဒေဝလောက-
 ဝိဝရဏံ ကတွာ ရညော ဒေဝလောကေ ဒဿေန္တော အာဟ—

၁၃၃။ “သန္တော စ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သုစိဏ္ဏေနိမ ကမ္မုနာ။
 သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ ပဿ၊ သဇ္ဇန္တာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။

၁၃၄။ တံ တံ ဗြူမိ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မံ ရဋ္ဌပတိ စရ။
 တထာ ရာဇ စရာဟိ ဓမ္မံ၊
 ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျ ပစ္ဆာ”တိ။

တတ္ထ သန္တောတိ ကာယာဒီဟိ ဥပသန္တာ။ ဥဒ္ဓန္တိ ဒေဝလောကံ။
 သဇ္ဇန္တာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဣန္ဒြေဟိ သဒ္ဓိံ။ မဟာသတ္တော ဟိဿ စာတုမဟာ-
 ရာဇာဒိကေ ဒေဝေ ဒဿေန္တော “မဟာရာဇ စာတုမဟာရာဇိကေ ဒေဝေ
 ပဿ၊ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ပဿ၊ တာဝတိံသေ ပဿ၊ သက္ကံ
 ပဿာ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ သဇ္ဇန္တကေ သဗြဟ္မကေ စ ဒေဝေ ဒဿေန္တော “ဣဒမ္ပိ
 သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ ဣဒမ္ပိ ဖလ”န္တိ ဒဿေသိ။ တံ တံ ဗြူမိတိ တသ္မာ တံ
 ဘဏာမိ။ ဓမ္မန္တိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ပဉ္စ ဝေရာနိ ပဟာယ
 ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကရောဟိတိ။ ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျာတိ ယထာ
 တံ ဒါနာဒိပုညကမ္မံ သုစိဏ္ဏံ ဝိတုဃာတကမ္မပစ္စယံ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ
 သမတ္တတာယ တံ နာနုတပ္ပေယျ၊ တထာ တံ သုစိဏ္ဏံ စရ၊ ဗဟုံ ပုညံ ကရော-
 ဟိတိ အတ္တော။

သော မဟာသတ္တဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ တတော ပဋ္ဌာယ အဿာသံ
 ပဋိလဘိ။ ဗောဓိသတ္တော ပန ကိဉ္စိ ကာလံ တတ္ထ ဝသိတွာ အတ္တနော ဝသ-
 နဋ္ဌာနညေဝ ဂတော။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေသ
မယာ အဿာသိတောယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ
ရာဇာ အဇာတသတ္တု၊ အဟောသိ၊ ဣသိဂဏော ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ သံကိစ္စပဏ္ဍိတော
ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သံကိစ္စဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

ဇာတကုဒ္ဓါနံ

အထ သဠိနိပါတမှိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသိတံ။
ဇာတကသဂ္ဂယနော ပဝရော၊
သောဏကအရိန္ဒမသဂ္ဂယနော။
တထာ ဝုတ္တရထေသဘကိစ္စဝရောတိ။

သဠိနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ။

၂၀-သတ္တတိနိပါတ်

၁-ကုသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၁)

ဣဒံ တေ ရဋ္ဌန္တိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု၊ အာရဟန္တ ကထေသိ။ ဧကော ကိရ သာဝတ္ထိဝါသီ ကုလပုတ္တော သာသနေ ဥရံ ဒတွာ ပဗ္ဗဇိတော ဧကဒိဝသံ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဧကံ အလင်္ကတ-ဣတ္ထိံ ဒိသ္မာ သုဘနိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန ဩလောကေတွာ ကိလေသာဘိဘူတော အနဘိရတော ဝိဟာသိ ဒီဃကေသနခေါ ကိလိဋ္ဌဇီဝရော ဥပ္ပဏ္ဍုပ္ပဏ္ဍုက-ဇာတော ဓမ္မနိသန္တတဂတ္တော။ ယထာ ဟိ ဒေဝလောကာ စဝနဓမ္မာနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ၊ မာလာ မိလာယန္တိ၊ ဝတ္တာနိ ကိလိဿန္တိ၊ သရီရေ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ ဩက္ကမတိ၊ ဥဘောဟိ ကန္ဓေဟိ သေဒါ မုစ္ဆန္တိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ နာဘိရမတိ၊ ဧဝမေဝ သာသနာ စဝနဓမ္မာနံ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခုနံ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပညာယန္တိ၊ သဒ္ဓါပုပ္ဖါနိ မိလာယန္တိ၊ သီလဝတ္တာနိ ကိလိဿန္တိ၊ သရီရေ မင်္ဂတာယ စေဝ အယသဝသေန စ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ ဩက္ကမတိ၊ ကိလေသသေဒါ မုစ္ဆန္တိ၊ အရညရုက္ခမူလသုညာဂါရေသု နာဘိရမန္တိ။ တဿပိ တာနိ ပညာယိံသု။ အထ နံ ဘိက္ခု သတ္တု သန္တိကံ နေတွာ “အယံ ဘန္တေ ဥက္ကဏ္ဍိတော”တိ ဒဿေသုံ။ သတ္တာ “သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု ဥက္ကဏ္ဍိ-တောသိ”တိ တံ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စံ ဘန္တေ”တိ ပုတ္တေ “မာ ဘိက္ခု ကိလေသ-ဝသိကော ဟောဟိ၊ မာတုဂါမော နာမေသ ပါပေါ၊ တသ္မိံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတံ ဝိနောဒေဟိ၊ သာသနေ အဘိရမ၊ မာတုဂါမေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ ဟိ တေဇဝန္တောပိ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ နိတ္တေဇာ ဟုတွာ အနယဗျသနံ ပါပုဏိံသု”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ မလ္လရဋ္ဌေ ကုသာဝတီရာဇဓာနိယံ ဩက္ကာကော နာမ ရာဇာ ဓမ္မေန သမေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဿ သောဠသန္တံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ ဇေဋ္ဌိကာ သီလဝတီ နာမ အဂ္ဂမဟေသီ အဟောသိ၊ သာ နေဝ ပုတ္တံ၊ န မိတရံ လဘိ။ အထဿ နာဂရာ စေဝ ရဋ္ဌဝါသိနော စ ရာဇနိဝေသနဒ္ဓါရေ သန္တိပတိတွာ “ရဋ္ဌံ နဿိဿတိ၊ ရဋ္ဌံ နဿိဿတိ”တိ ဥပက္ခောသိံသု။ ရာဇာ သိဟပဉ္စရံ ဥပ္ပါဋေတွာ “မယိ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ အဓမ္မကာရော နာမ နတ္ထိ၊ ကဿာ ဥပက္ခောသထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ သစ္စံ ဒေဝ အဓမ္မကာရော နာမ နတ္ထိ၊ အပိစ

ဝံသာနုရက္ခကော ပန ဝေါ ပုတ္တော နတ္ထိ၊ အညော ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ရဋ္ဌံ နာသေဿတိ၊ တဿ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ သမတ္ထံ ပုတ္တံ ပတ္တေထာတိ။ ပုတ္တံ ပတ္တေန္တော ကိံ ကရေမိတိ။ ပဌမံ တာဝ ဧကံ သတ္တာဟံ စုလ္လနာဋကံ ဓမ္မနာဋကံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇေထ၊ သစေ သာ ပုတ္တံ လဘိဿတိ၊ သာဓု၊ နော စေ၊ အထ မဇ္ဈိမနာဋကံ ဝိဿဇ္ဇေထ၊ တတော ဇေဋ္ဌနာဋကံ၊ အဝဿံ ဧတ္တကာသု ဣတ္ထိသု ဧကာ ပုညဝတိ ပုတ္တံ လဘိဿတိတိ။ ရာဇာ တေသံ ဝစနေန တထာ ကတွာ သတ္တ ဒိဝသေ ယထာသုခံ အဘိရမိတွာ အာဂတာဂတံ ပုစ္ဆိ “ကစ္စိ ဝေါ ပုတ္တော လဒ္ဓေါ”တိ။ သဗ္ဗာ “န လဘာမ ဒေဝါ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ “န မေ ပုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ အနတ္တမနော အဟောသိ။ နာဂရာ ပန တထေဝ ဥပက္ခောသိသု။ ရာဇာ “ကိံ ဥပက္ခောသထ၊ မယာ တုမှာကံ ဝစနေန နာဋကာနိ ဝိဿဋ္ဌာနိ၊ ဧကာပိ ပုတ္တံ န လဘတိ၊ ဣဒါနိ ကိံ ကရေမာ”တိ အာဟံ။ ဒေဝ ဧတာ ဒုဿိလာ ဘဝိဿန္တိ နိပ္ပုညာ၊ နတ္ထိ ဧတာသံ ပုတ္တလာဘာယ ပုညံ၊ တုမှေ ဧတာသု ပုတ္တံ အလဘန္တိသုပိ မာ အပ္ပေါသုက္ကတံ အာပဇ္ဇေထ၊ အဂ္ဂမဟေသိ ဝေါ သီလဝတိ ဒေဝိ သီလသမ္ပန္နာ၊ တံ ဝိဿဇ္ဇေထ၊ တဿာ ပုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။

သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ “ဣတော ကိရ သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဇာ သီလဝတိံ ဒေဝိံ ဓမ္မနာဋကံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ၊ ပုရိသာ သန္နိပတန္တူ”တိ ဘေရိံ စရာပေတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဒေဝိံ အလင်္ကာရာပေတွာ ရာဇနိဝေသနာ ဩတာရေတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တဿာ သီလတေဇေန သက္ကဿ ဘဝနံ ဥဏှာကာရံ ဒသေသိ။ သက္ခော “ကိံ န ခေါ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော ဒေဝိယာ ပုတ္တပတ္တနဘာဝံ ဥတွာ “ဧတိဿာ မယာ ပုတ္တံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အတ္ထိ န ခေါ ဒေဝလောကေ ဧတိဿာ အနုစ္စဝိကော ပုတ္တော”တိ ဥပဓာရေန္တော ဗောဓိသတ္တံ အဒ္ဓသ။ သော ကိရ တဒါ တာဝတိံ သဘဝနေ အာယံ ခေပေတွာ ဥပရိဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတုကာမော အဟောသိ။ သက္ခော တဿ ဝိမာနဒ္ဓါရံ ဂန္တာ တံ ပက္ခောသိတွာ “မာရိသ တယာ မနုဿလောကံ ဂန္တာ ဩက္ကာကရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တောပေတွာ အပရမ္ပိ ဒေဝပုတ္တံ “တွမ္ပိ ဧတိဿာ ဧဝ ပုတ္တော ဘဝိဿသိ”တိ ဝတွာ “မာ ခေါ ပနဿာ ကောစိ သီလံ ဘိန္ဒတူ”တိ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏဝေသေန ရညော နိဝေသနဒ္ဓါရံ အဂမာသိ။

မဟာဇနောပိ နှာတော အလင်္ကာတော “အဟံ ဒေဝိံ ဂဏှိဿာမိ၊ အဟံ ဒေဝိံ ဂဏှိဿာမိ”တိ ရာဇဒ္ဓါရေ သန္နိပတိတွာ သက္ကဋ္ဌ ဒိသ္မာ “တွံ ကဿာ

အာဂတောသီ”တိ ပရိဟာသမကာသိ။ သက္ကော “ကိ” မံ တုမေ ဂရဟထ၊ သစေပိ မေ သရိရံ ဇိဏ္ဏံ၊ ရာဂေါ ပန န ဇီရတိ၊ သစေ သီလဝတိ”လဘိ-
ဿာမိ၊ အာဒါယ နံ ဂမိဿာမီတိ အာဂတောမ္ပိ”တိ ဝတွာ အတ္တနော
အာနုဘာဝေန သဗ္ဗေသံ ပုရတောဝ အဋ္ဌာသိ။ အညော ကောစိ တဿ
တေဇေန ပုရတော ဘဝိတုံ နာသက္ခိ။ သော တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ
နိဝေသနာ နိက္ခမန္တိညေဝ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ပက္ကာမိ။ အထ နံ တတ္ထ တတ္ထ
ဌိတာ ဂရဟိ”သု “ပဿထ ဘော၊ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏော ဧဝံ ဥတ္တမရူပဓရံ
ဒေဝိ” အာဒါယ ဂစ္ဆတိ၊ အတ္တနော ယုတ္တံ န ဇာနာတိ”တိ။ ဒေဝိပိ “မဟလ္လ-
ကော မံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ”တိ န အဇ္ဈိယတိ န ဟရာယတိ။ ရာဇာပိ ဝါတပါနေ
ဌတွာ “ကော န ခေါ ဒေဝိ” ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ”တိ ဩလောကေန္တော တံ
ဒိဿွာ အနတ္တမနော အဟောသိ။

သက္ကော တံ အာဒါယ နဂရဒ္ဓါရတော နိက္ခမိတွာ ဒွါရသမီပေ ဧကံ သရံ
မာပေသိ ဝိဝဋ္ဌဒ္ဓါရံ ပညတ္တကဋ္ဌတ္ထရိကံ။ အထ နံ သာ “ဣဒံ တေ
နိဝေသန”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော “အာမ ဘဒ္ဒေ၊ ပုဗ္ဗေ ပနာဟံ ဧကော၊ ဣဒါနိမှာ
မယံ ဒွေ ဇနာ၊ အဟံ ဘိက္ခာယ စရိတွာ တဏှုလာဒီနိ အာဟရိဿာမိ၊ တံ
ဣမိဿာ ကဋ္ဌတ္ထရိကာယ နိပဇ္ဇာဟိ”တိ ဝတွာ တံ မုဒုနာ ဟတ္ထေန
ပရာမသန္တော ဒိဗ္ဗသမ္ဗုဿံ ဖရာပေတွာ တတ္ထ နိပဇ္ဇာပေသိ။ သာ ဒိဗ္ဗသမ္ဗုဿ-
ဖရဏေန သညံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ အထ နံ အတ္တနော အာနုဘာဝေန တာဝတိ”သ-
ဘဝနံ နေတွာ အလင်္ကာတဝိမာနေ ဒိဗ္ဗသယနေ နိပဇ္ဇာပေသိ။ သာ သတ္တမေ
ဒိဝသေ ပဗုဇ္ဈိတွာ တံ သမ္ပတ္တိ” ဒိဿွာ “န သော ဗြာဟ္မဏော မနုဿော၊
သက္ကော ဘဝိဿတိ”တိ အညာသိ။ သက္ကောပိ တသ္မိ”သမယေ ပါရိစ္ဆတ္တက-
မူလေ ဒိဗ္ဗနာဠကပရိဝုတော နိသိန္တော အဟောသိ။ သာ သယနာ ဥဋ္ဌာယ
တဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သက္ကော “ဝရံ
တေ ဒေဝိ ဒဒါမိ၊ ဂဏှာဟိ”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဒေဝ ဧကံ ပုတ္တံ မေ
ဒေဟီတိ။ ဒေဝိ တိဋ္ဌတု ဧကော ပုတ္တော၊ အဟံ တေ ဒွေ ပုတ္တေ ဒဿာမိ။
တေသု ပန ဧကော ပညဝါ ဘဝိဿတိ ဝိရူပဝါ၊ ဧကော ရူပဝါ န ပညဝါ။
တေသု ကတရံ ပဌမံ ဣစ္ဆသီတိ။ ပညဝန္တံ ဒေဝါတိ။ သော “သာရူ”တိ ဝတွာ
တဿာ ကုသတိဏံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထံ ဒိဗ္ဗစန္ဒနံ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ ကောကနုဒဉ္စ နာမ
ဝိဏံ ဒတွာ တံ အာဒါယ ရညော သယနသရံ ပဝိသိတွာ ရညော သဒ္ဓိ”
ဧကသယနေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အင်္ဂုဋ္ဌကေန တဿာ နာဘိ” ပရာမသိ။ တသ္မိ”

ခဏေ ဗောဓိသက္ကော တဿာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ သက္ကောပိ သကဋ္ဌာန-
မေဝ ဂတော။ ပဏှိတာ ဒေဝိ ဂဗ္ဘဿ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ဇာနိ။

အထ နံ ပဗုဒ္ဓေါ ရာဇာ ဒိဿာ “ဒေဝိ ကေန နိတာသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ သက္ကေန
ဒေဝါတိ။ အဟံ ပစ္စက္ခတော ဧကံ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏံ တံ အာဒါယ
ဂစ္ဆန္တံ အဒ္ဓသံ၊ ကဿာ မံ ဝဇ္ဇေသီတိ။ သဒ္ဓဟလ ဒေဝ၊ သက္ကော မံ
ဂဟေတွာ ဒေဝလောကံ နေသီတိ။ န သဒ္ဓဟာမိ ဒေဝိတိ။ အထဿ သာ
သက္ကဒတ္တိယံ ကုသတိဏံ ဒဿေတွာ “သဒ္ဓဟထာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ “ကုသတိဏံ
နာမ ယတော ကုတောမိ လဗ္ဘတိ”တိ န သဒ္ဓဟိ။ အထဿ သာ ဒိဗ္ဗဝတ္ထာဒီနိ
ဒဿေသိ။ ရာဇာ တာနိ ဒိဿာ သဒ္ဓဟိတွာ “ဘဒ္ဒေ သက္ကော တာဝ တံ နေတု၊
ပုတ္တော ပန တေ လဒ္ဓေါ”တိ ပုစ္ဆိ။ လဒ္ဓေါ မဟာရာဇ၊ ဂဗ္ဘော မေ ပတိ-
ဋ္ဌိတောတိ။ သော တုဋ္ဌော တဿာ ဂဗ္ဘပရိဟာရံ အဒါသိ။ သာ ဒသမာ-
သစ္စယေန ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ တဿ အညံ နာမံ အကတွာ ကုသတိဏနာမမေဝ
အကံသု။ ကုသကုမာရဿ ပဒသာ ဂမနကာလေ ဣတရော ဒေဝပုတ္တော
တဿာ ကုစ္ဆိယံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ သာ ဒသမာသေ ပရိပုဏ္ဏေ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ တဿ
“ဇယမ္ပတိ”တိ နာမံ ကရိံသု။ တေ မဟန္တေန ယသေန ဝဓိံသု။ ဗောဓိသက္ကော
ပညဝါ အာစရိယဿ သန္တိကေ ကိဉ္စိ သိပ္ပံ အနုဂ္ဂဟေတွာ အတ္တနောဝ ပညာယ
သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပါပုဏိ။

အထဿ သောဋ္ဌသဝဿကာလေ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ဒါတုကာမော ဒေဝိ
အာမန္တေတွာ “ဘဒ္ဒေ ပုတ္တဿ တေ ရဇ္ဇံ ဒေတွာ နာဋကောနိ ဥပဋ္ဌပေဿာမ၊
မယံ ဇိဝန္တာယေဝ နံ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတံ ပဿိဿာမ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ခေါ ပန
ယဿ ရညော မိတရံ ဣစ္ဆတိ၊ တမဿ အာနေတွာ အဂ္ဂမဟေသိံ ကရိဿာမ၊
စိတ္တမဿ ဇာနာဟိ၊ ကတရံ ရာဇမိတရံ ရောစေသိ”တိ အာဟ။ သာ “သာရူ”တိ
သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ “ကုမာရဿ ဣမံ ပဝတ္တိံ အာရောစေတွာ စိတ္တံ ဇာနာဟိ”တိ ဧကံ
ပရိစာရိကံ ပေသေသိ။ သာ ဂန္တာ တဿ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ
မဟာသက္ကော စိန္တေသိ “အဟံ န ရူပဝါ၊ ရူပသမ္ပန္နာ ရာဇမိတာ အာနိတာပိ
မံ ဒိဿာ ‘ကိံ မေ ဣမိနာ ဝိရူပေနာ’တိ ပလာယိဿတိ ဣတိ နော လဇ္ဇိတဗ္ဗကံ
ဘဝိဿတိ၊ ကိံ မေ သရာဝါသေန၊ ဓရမာနေ မာတာပိတရော ဥပဋ္ဌဟိတွာ
တေသံ အစ္စယေန နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။ သော “မယံ နေဝ ရဇ္ဇေနက္ကော၊
န နာဋကေဟိ၊ အဟံ မာတာပိတူနံ အစ္စယေန ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ အာဟ။ သာ
ဂန္တာ တဿ ကထံ ဒေဝိယာ အာရောစေသိ၊ ဒေဝိပိ ရညော အာရောစေသိ။
ရာဇာ အနတ္တမနော ဟုတွာ ပုန ကတိပါဟစ္စယေန သာသနံ ပေသေသိ။

သောပိ ပဋိဗာဟတိယေဝ။ ဧဝံ ယာဝတတိယံ ပဋိဗာဟိတွာ စတုတ္ထဝါရေ စိန္တေသိ “မာတာပိတူဟိ သဒ္ဓိံ” ဧကန္တေန ပဋိပက္ခဘာဝေါ နာမ န ယုတ္တော၊ ဧကံ ဥပါယံ ကရိဿာမိ”တိ။

သော ကမ္မာရဇေဋ္ဌကံ ပက္ခောသာပေတွာ ဗဟုံ သုဝဏ္ဏံ ဒတွာ “ဧကံ ဣတ္ထိရူပကံ ကရောဟိ”တိ ဥယျောဇေတွာ တသ္မိံ ပက္ခန္တေ အညံ သုဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ သယမ္ပိ ဣတ္ထိရူပကံ အကာသိ။ ဗောဓိသတ္တာနဌိ အဓိပ္ပါယော နာမ သမိဇ္ဈတိ။ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ ဇိဝှိယ အဝဏ္ဏနိယသောဘံ အဟောသိ။ အထ နံ မဟာသတ္တော ခေါမံ နိဝါသာပေတွာ သိရိဂဗ္ဘေ ဌပါပေသိ။ သော ကမ္မာရဇေဋ္ဌကေန အာဘတရူပကံ ဒိသွာ တံ ဂရဟိတွာ “ဂစ္ဆ အမှာကံ သိရိဂဗ္ဘေ ဌပိတရူပကံ အာဟရာ”တိ အာဟ။ သော သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိဋ္ဌော တံ ဒိသွာ “ကုမာရေန သဒ္ဓိံ” အဘိရမိတုံ ဧကာ ဒေဝစ္ဆရာ အာဂတာ ဘဝိဿတိ”တိ ဟတ္ထံ ပဿာရေတုံ အဝိသဟန္တော နိက္ခမိတွာ “ဒေဝ သိရိဂဗ္ဘေ အယျာ ဧကိကာဝ ဌိတာ၊ ဥပဂန္တံ န သက္ကောမိ”တိ အာဟ။ “တာတ ဂစ္ဆ၊ သုဝဏ္ဏရူပကံ ဧတံ၊ အာဟရာ”တိ ပုန ပေသိတော အာဟရိ။ ကုမာရော ကမ္မာရေန ကဘံ ရူပကံ သုဝဏ္ဏဂဗ္ဘေ နိက္ခိပါပေတွာ အဗ္ဘနာ ကတံ အလင်္ကာရာပေတွာ ရထေ ဌပါပေတွာ “ဝေရူပံ လဘန္တော ဂဏှာမိ”တိ မာတု သန္တိကံ ပဟိဏိ။

သာ အမစ္စေ ပက္ခောသာပေတွာ “တာတာ မယံ ပုတ္တော မဟာပုညော သက္ကဒတ္တိယော အနုစ္ဆရိကံ ကုမာရိကံ လဘိဿတိ၊ တုမေ ဝေရူပံ လဘန္တော ဂဏှိဿထ၊ ဣမံ ရူပကံ ပဋိစ္ဆန္ဓယာနေ ဌပေတွာ သကလဇမ္ပဒီပံ စရန္တာယဿ ရညော ဝေရူပံ မိတရံ ပဿထ၊ တဿေတံ ဒတွာ ‘ဩက္ကာကရာဇာ တုမေဟိ သဒ္ဓိံ’ အာဝါဟံ ကရိဿတိ”တိ ဒိဝသံ ဝဝတ္ထပေတွာ အာဂစ္ဆထာ”တိ အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ တံ အာဒါယ မဟန္တေန ပရိဝါရေန နိက္ခမိတွာ ဝိစရန္တာ ယံ ရာဇဓာနိံ ပါပုဏန္တိ၊ တတ္ထ သာယနသမယေ မဟာဇနဿ သမောသရဏဌာနေ တံ ရူပကံ ဝတ္ထပုပ္ဖါလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကာရိတွာ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ အာရောပေတွာ တိတ္ထမဂ္ဂေ ဌပေတွာ အမစ္စာ သယံ ပဋိက္ခမိတွာ အာဂတာဂတာနံ ကထာသဝနတ္ထံ ဧကမန္တေ တိဋ္ဌန္တိ။ မဟာဇနော တံ ဩလောကေတွာ “သုဝဏ္ဏရူပက”န္တိ သညံ အကတွာ “အယံ မနုဿိတ္ထိ သမာနာပိ ဒေဝစ္ဆရပဋိဘာဂါ အတိဝိယ သောဘတိ၊ ကိံ န ခေါ ဧတ္ထ ဌိတာ၊ ကုတော ဝါအာဂတာ၊ အမှာကံ နဂရေ ဝေရူပါ နတ္ထိ”တိ ဝဏ္ဏေန္တော ပက္ခမတိ။ တံ သုတွာ အမစ္စာ “သစေ ဣဓ ဝေရူပါ ဒါရိကာ ဘဝေယျ၊ အသုကာ ရာဇမိတာ

ဝိယ အသုကာ အမစ္စမိတာ ဝိယာ'တိ ဝဒေယျ၊ အဒ္ဓါ ဣဓ ဧဝရူပါ နတ္ထိ"တိ တံ အာဒါယ အညံ နဂရံ ဂစ္ဆန္တိ။

တေ ဧဝံ ဝိစရန္တာ အနုပုဗ္ဗေန မဒ္ဓရဋ္ဌေ သာဂလနဂရံ သမ္မာပုဏိံသု။ တတ္ထ မဒ္ဓရညော အဋ္ဌံ မိတရော ဥတ္တမရူပဓရာ ဒေဝစ္ဆရပဋိဘာဂါ၊ တာသံ သဗ္ဗ-
ဇေဋ္ဌိကာ ပဘာဝတိ နာမ။ တဿာ သရိရတော ဗာလသူရိယဿ ပဘာ ဝိယ
ပဘာ နိစ္ဆရန္တိ၊ အန္ဓကာရေပိ စတုဟတ္ထေ အန္ဓောဂဗ္ဘေ ပဒီပကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗော
ဂဗ္ဘော ဧကောဘာသောဝ ဟောတိ။ ဓာတိ ပနဿာ ခုဇော၊ သာ ပဘာဝတိ
ဘောဇေဟော တဿာ သီသနာပနတ္ထံ အဋ္ဌဟိ ဝဏ္ဏဒါသိဟိ အဋ္ဌ သဋ္ဌေ ဂါဟာ-
ပေတွာ သာယနသမယေ ဥဒကတ္တာယ ဂစ္ဆန္တိ တိတ္ထမဂ္ဂေ ဌိတံ တံ ရူပကံ ဒိသ္မာ
“ပဘာဝတိ”တိ သညာယ “အယံ ဒုဗ္ဗိနိတာ ‘သီသံ နာယိဿာမိ’တိ အမှေ
ဥဒကတ္တာယ ပေသေတွာ ပဌမတရံ အာဂန္တာ တိတ္ထမဂ္ဂေ ဌိတာ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ
“အရေ ကုလလဇ္ဇာပနိကေ အမှေဟိ ပုရိမတရံ အာဂန္တာ ကသ္မာ ဣဓ ဌိတာသိ၊
သစေ ရာဇာ ဇာနိဿတိ၊ နာသေဿတိ နော”တိ ဝတွာ ဟတ္ထေန ဂဏ္ဍပဿေ
ပဟရိ၊ ဟတ္ထတလံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ ဇာတံ။ တတော “သုဝဏ္ဏရူပက”န္တိ ဥတွာ
ဟသမာနာ တာသံ ဝဏ္ဏဒါသိနံ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ “ပဿထေတံ မေ ကမ္မံ၊ မမ
မိတာတိသညာယ ပဟာရံ အဒါသိ၊ အယံ မမ မိတု သန္တိကေ ကိမဋ္ဌတိ၊
ကေဝလံ မေ ဟတ္ထော ဒုက္ခာပိတော”တိ အာဟ။

အထ နံ ရာဇဒူတာ ဂဟေတွာ “တံ ‘မမ မိတာ ဣတော အဘိရူပ-
တရာ’တိ ဝဒန္တိ ကံ နာမ ကထေသိ”တိ အာဟံသု။ မဒ္ဓရညော မိတရံ
ပဘာဝတိ၊ ဣဒံ ရူပကံ တဿာ သောဠသိပ္ပိ ကလံ န အဋ္ဌတိတိ။ တေ
တုဋ္ဌမာနသာ ရာဇဒွါရံ ဂန္တာ “ဩက္ကာကရညော ဒူတာ ဒွါရေ ဌိတာ”တိ ပဋိ-
ဟာရေသုံ။ ရာဇာ အာသနာ ဝုဠာယ ဌိတကောဝ “ပက္ခောသထာ”တိ အာဟ။
တေ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ “မဟာရာဇ အမှာကံ ရာဇာ တုမှာကံ အာရောဂုံ
ပုစ္ဆတိ”တိ ဝတွာ ကတသက္ကာရသမ္မာနာ “ကိမတ္ထံ အာဂတတ္ထာ”တိ ပုဠာ
“အမှာကံ ရညော သီဟဿရော ပုက္ခော ကုသကုမာရော နာမ၊ ရာဇာ တဿ
ရဇ္ဇံ ဒါတုကာမော အမှေ တုမှာကံ သန္တိကံ ပဟိဏိ၊ တုမှာကံ ကိရ မိတာ
ပဘာဝတိ၊ တံ တဿ ဒေထ၊ ဣမဉ္စ သုဝဏ္ဏရူပကံ ဒေယျဓမ္မံ ဂဏှထာ”တိ တံ
ရူပကံ တဿ အဒံသု။ သောပိ “ဧဝရူပေန မဟာရာဇေန သဒ္ဓိံ ဝိဝါဟမင်္ဂလံ
ဘဝိဿတိ”တိ တုဋ္ဌစိတ္တော သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထ နံ ဒူတာ အာဟံသု “မဟာရာဇ

အမှေဟိ န သက္ကာ ပပဉ္စိ ကာတုံ၊ ကုမာရိကာယ လဒ္ဓဘာဝံ ရညော အာရော-
စေဿာမ၊ အထ နံ သော အာဂန္တာ အာဒါယ ဂမိဿတိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ
ဝတွာ တေသံ သက္ကာရံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တေ ဂန္တာ ရညော စ ဒေဝိယာ
စ အာရောစေသုံ။ ရာဇာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ကုသာဝတိတော နိက္ခမိတွာ
အနုပုဗ္ဗေန သာဂလနဂရံ ပါပုဏိ။ မဒ္ဒရာဇာ ပစ္စုဂန္တာ တံ နဂရံ ပဝေသေတွာ
မဟန္တံ သက္ကာရမကာသိ။

သီလဝတီ ဒေဝီ ပဏှိတတ္တာ “ကော ဇာနာတိ၊ ကိံ ဘဝိဿတိ”တိ
ကောဟဒ္ဓိဟစ္စယေန မဒ္ဒရာဇာနံ အာဟ “မဟာရာဇ သုဏှိသံ ဒဠ္ဗကာမာ-
မ္ပိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိစ္ဆိတွာ တံ ပက္ခောသာပေသိ။ ပဘာဝတီ
သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏှိတာ ဓာတိဂဏပရိပုတာ အာဂန္တာ သဿုံ ဝန္တိ။ သာ တံ
ဒိသ္ဗာ စိန္တေသိ “အယံ ကုမာရိကာ အဘိရူပါ၊ ယေ ပုက္ခော ဝိရူပေါ။ သစေ
သော တံ ပဿိဿတိ၊ ကောဟမ္ပိ အဝသိတွာ ပလာယိဿတိ၊ ဥပါယံ
ကရိဿာမိ”တိ။ သာ မဒ္ဒရာဇာနံ အာမန္တေတွာ “မဟာရာဇ သုဏှိသာ မေ
ပုတ္တဿ အနုစ္ဆရိကာ၊ အပိစ ခေါ ပန အမှာကံ ကုလပဝေဏိယာ အာဂတံ
စာရိတ္တံ အတ္ထိ။ သစေ အယံ တသ္မိံ စာရိတ္တေ ဝတ္ထိဿတိ၊ နေဿာမိ န”န္တိ
အာဟ။ ကိံ ပန ဝေါ စာရိတ္တန္တိ။ အမှာကံ ဝံသေ ယာဝ ကေဿ ဂဟ္တဿ
ပတိဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တာဝ ဒိဝါ သာမိကံ ပဿိတုံ န လဘတိ။ သစေ
သော တထာ ကရိဿတိ၊ နေဿာမိ နန္တိ။ ရာဇာ “ကိံ အမ္မ သက္ခိဿသိ
ဧဝံ ဝတ္ထိတု”န္တိ စိတရံ ပုစ္ဆိ။ သာ “အာမ တာတာ”တိ အာဟ။ တတော
ဩက္ကာကရာဇာ မဒ္ဒရညော ဗဟုံ ခနံ ဒတွာ တံ အာဒါယ ပက္ကာမိ။ မဒ္ဒရာဇာပိ
မဟန္တေန ပရိဝါရေန စိတရံ ဥယျောဇေသိ။

ဩက္ကာကော ကုသာဝတိံ ဂန္တာ နဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ သဗ္ဗဗန္ဓနာနိ
မောစေတွာ ပုတ္တဿ အဘိသေကံ ကတွာ ရဇ္ဇံ ဒတွာ ပဘာဝတိံ အဂ္ဂမဟေသိံ
ကာရေတွာ နဂရေ “ကုသရာဇဿ အာဏာ”တိ ဘေရိံ စရာပေသိ။ သကလ-
ဇမ္ဗုဒီပတလေ ရာဇာနော ယေသံ စိတရော အတ္ထိ၊ တေ ကုသရညော စိတရော
ပဟိဏိံသု။ ယေသံ ပုတ္တာ အတ္ထိ၊ တေ တေန သဒ္ဓိံ မိတ္တဘာဝံ အာကန္တန္တာ
ပုတ္တေ ဥပဋ္ဌာကေ ကတွာ ပဟိဏိံသု။ ဗောဓိသတ္တဿ နာဠကပရိဝါရော
မဟာ အဟောသိ၊ မဟန္တေန ယသေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ သော ပဘာဝတိံ ဒိဝါ
ပဿိတုံ န လဘတိ၊ သာပိ တံ ဒိဝါ ပဿိတုံ န လဘတိ၊ ဥဘိန္တံ ရတ္ထိဒဿနမေဝ
ဟောတိ။ တတ္ထ ပဘာဝတိယာ သရီရပ္ပဘာပိ အဗ္ဗောဟာရိကာ အဟောသိ။
ဗောဓိသတ္တော သိရိဂဟ္တတော ရတ္ထိံယေဝ နိက္ခမတိ။

သော ကတိပါဟစ္စယေန ပဘာဝတိ ခိဝါ ဒဠကမော မာတုယာ အာရောစေသိ။ သာ “မာ တေ တာတ ရုစ္စိ၊ ယာဝ ဧကံ ပုတ္တံ လာဘသိ၊ တာဝ အာဂမေဟိ”တိ ပဋိက္ခိပိ။ သော ပုနပျုနံ ယာစိယေဝ။ အထ နံ သာ အာဟ “တေန ဟိ ဟတ္ထိသာလံ ဂန္တာ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဝေသေန တိဌ၊ အဟံ တံ တတ္ထ အာနေဿာမိ၊ အထ နံ အက္ခိနိ ပူရေတွာ ဩလောကေယျာသိ၊ မာ စ အတ္တာနံ ဇာနာပေဟိ”တိ။ သော “သာမူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ ဟတ္ထိသာလံ အဂမာသိ။ အထဿမာတာဟတ္ထိသာလံ အလင်္ကာရာပေတွာ ပဘာဝတိ “ဧဟိ သာမိကဿ ဟတ္ထိနော ပဿာမာ”တိ တတ္ထ နေတွာ “အယံ ဟတ္ထိ အသုကော နာမ၊ အယံ ဟတ္ထိ အသုကော နာမာ”တိ တဿာ ဒဿေသိ။ တတ္ထ တံ ရာဇာ မာတု ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တိ ခိသွာ ဟတ္ထိဂေါပကဝေသေန ဟတ္ထိဆကဏပိဏ္ဍေန ပိဋ္ဌိယံ ပဟရိ။ သာ ကုဒ္ဒါ “ရညော ကထေတွာ တေ ဟတ္ထိ ဆိန္ဒာပေဿာမိ”တိ ဝတွာ ဒေဝိ ဥဇ္ဈာပေသိ။ ရာဇမာတာ “မာ အမ္မ ကုဇ္ဈိ”တိ သုဏိသံ သညာပေတွာ ပိဋ္ဌိ ပရိမဇ္ဈိ။ ပုနပိ ရာဇာ တံ ဒဠကမော ဟုတွာ အဿသာလာယအဿဂေါပကဝေသေန တံ ခိသွာ တထေဝ အဿဆကဏ-ပိဏ္ဍေန ပဟရိ။ တဒါပိ တံ ကုဒ္ဒိ သဿု သညာပေသိ။

ပုနေကဒိဝသေ ပဘာဝတိ မဟာသတ္တံ ပဿိတုကာမာ ဟုတွာ သဿုယာ အာရောစေတွာ “အလံ မာ တေ ရုစ္စိ”တိ ပဋိက္ခိတ္တာပိ ပုနပျုနံ ယာစိ။ အထ နံ သာ အာဟ “တေန ဟိ သွေ မမ ပုတ္တော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရိဿတိ၊ တံ သိဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ တံ ပဿေယျာသိ”တိ။ ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ပုနဒိဝသေ နဂရံ အလင်္ကာရာပေတွာ ဇယမ္ပတိကုမာရံ ရာဇဝေသံ ဂါဟာပေတွာ ဟတ္ထိ-ပိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ ဗောဓိသတ္တံ ပစ္ဆိမာသနေ နိသီဒါပေတွာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကာရာပေသိ။ သာ ပဘာဝတိ အာဒါယ သိဟပဉ္စရေ ဌတွာ “ပဿ တဝ သာမိကဿ သိရိသောဘဂ္ဂ”န္တိ အာဟ။ သာ “အနုစ္ဆရိကော မေ သာမိကော လဒ္ဓေါ”တိ အတ္တမနာ အဟောသိ။ တံ ဒိဝသံ ပန မဟာသတ္တော ဟတ္ထိမေဏ္ဍဝေသေန ဇယမ္ပတိဿ ပစ္ဆိမာသနေ နိသီဒိတွာ ယထာဓိပ္ပါယေန ပဘာဝတိ ဩလောကေန္တော ဟတ္ထဝိကာရာဒိဝသေန စိတ္တရုစိယာ ကေဋ္ဌိ ဒဿေသိ။ ဟတ္ထိမိ အတိက္ကန္တေ ရာဇမာတာ ပဘာဝတိ ပုစ္ဆိ “ဒိဋ္ဌော တေ အမ္မ သာမိကော”တိ။ အာမ အယျ၊ ပစ္ဆိမာသနေ ပနဿ နိသိန္တော ဟတ္ထိ-မေဏ္ဍော အတိဝိယ ဒုဗ္ဗိနိတော၊ မယံ ဟတ္ထဝိကာရာဒိနိ ဒဿေသိ၊ ကသ္မာ

ဝေရူပံ အလက္ခိကံ ရညော ပစ္ဆိမာသနေ နိသီဒါပေသုံ၊ နိဟရာပေဟိ နန္တိ။
အဗ္ဗ ရညော ပစ္ဆိမာသနေ ရက္ခာ နာမ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ။

သာ စိန္တေသိ “အယံ ဟတ္ထိမေဏော အတိဝိယ နိဗ္ဗယော၊ ရာဇာနံ ‘ရာဇာ’-
တိဝိ န မညတိ၊ ကိံ န ခေါ ဒေသော ကုသရာဇာ၊ အဒ္ဓါ ဟိ ဒေသော အတိဝိယ
ဝိရူပေါဝေဘဝိဿတိ၊ တေနောမံ န ဒေသေန္တိ”တိ။ သာ ခုဇ္ဇိ ကဏ္ဍမူလေ အာဟ
“အဗ္ဗ ဂစ္ဆ တာဝ ဇာနာဟိ၊ ကိံ ပုရိမာသနေ နိသိန္နကော ရာဇာ၊ ဥဒါဟု
ပစ္ဆိမာသနေ”တိ။ ကထံ ပနာဟံ ဇာနိဿာမီတိ။ သစေ ဟိ သော ရာဇာ
ဘဝိဿတိ၊ ပဌမတရံ ဟတ္ထိဝိဋ္ဌိတော ဩတရိဿတိ၊ ဣမာယ သညာယ
ဇာနာဟိတိ။ သာ ဂန္တာ ဧကမန္တေ ဌိတာ ပဌမံ မဟာသတ္တံ ဩတရန္တံ
အဒ္ဓသ၊ ပစ္ဆာ ဇယမ္ပတိကုမာရံ။ မဟာသတ္တောပိ ဣတော စိတော စ
ဩလောကေန္တော ခုဇ္ဇိ ဒိဿာ “ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန ဒေသ အာဂတာ
ဘဝိဿတိ”တိ ဥတုာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “ဣမံ အန္တရံ ပဘာဝတိယာ
မာ ကထေဟိ”တိ ဒဋ္ဌံ ဝတွာ ဥယျောဇေသိ။ သာ ဂန္တာ “ပုရိမာသနေ
နိသိန္နော ပဌမံ ဩတရိ”တိ အာဟ။ ပဘာဝတိ တဿာ ဝစနံ သဒ္ဓဟိ။

မဟာသတ္တောပိ ပုန ဒဠ္ဗကာမော ဟုတွာ မာတရံ ယာစိ။ သာ ပဋိက္ခိပိတုံ
အသက္ခောန္တိ “တေန ဟိ အညာတကဝေသေန ဥယျာနံ ဂစ္ဆာဟိ”တိ အာဟ။
သော ဥယျာနံ ဂန္တာ ပေါက္ခရဏိယံ ဂလပ္ပမာဏံ ဥဒကံ ပဝိသိတွာ ပဒုမိနိ-
ပတ္တေန သီသံ ဆာဒေတွာ ပုပ္ဖိတပဒုမေန မုခံ အာဝရိတွာ အဋ္ဌာသိ။ မာတာ-
ဝိဿ ပဘာဝတိ ဥယျာနံ နေတွာ သာယန္တသမယေ “ဣမေ ရုက္ခေ ပဿ၊
သကုဏေ ပဿ၊ မိဂေ ပဿာ”တိ ပလောဘယမာနာ ပေါက္ခရဏိတိရံ
ပါယာသိ။ သာ ပဉ္စဝိပေဒုမသဉ္စန္တံ ပေါက္ခရဏိံ ဒိဿာ နာယိတုကာမာ
ပရိစာရိကာဟိ သဒ္ဓိံ ပေါက္ခရဏိံ ဩတရိတွာ ကိဋ္ဌန္တိ တံ ပဒုမံ ဒိဿာ
ဝိစိနိတုကာမာ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ အထ နံ ရာဇာ ပဒုမိနိပတ္တံ အပနေတွာ
“အဟံ ကုသရာဇာ”တိ ဝတွာ ဟတ္ထေ ဂဏှိ။ သာ တဿ မုခံ ဒိဿာ
“ယက္ခောမံ ဂဏှိ”တိ ဝိရိတွာ တတ္ထေဝ ဝိသညိတံ ပတ္တာ။ အထဿာ ရာဇာ
ဟတ္ထံ မုဉ္ဇိ။ သာ သညံ ပဋိလဘိတွာ “ကုသရာဇာ ကိရ မံ ဟတ္ထေ ဂဏှိ၊
ဣမိနာဝါဟံ ဟတ္ထိသာလာယ ဟတ္ထိဆကဏ္ဍိဏောန၊ အဿသာလာယ အဿ-
ဆကဏ္ဍိဏောန ပဟဋ္ဌာ၊ အယမေဝ မံ ဟတ္ထိဿ ပစ္ဆိမာသနေ နိသီဒိတွာ
ဥပ္ပဏေသိ၊ ကိံ မေ ဝေရူပေန ဒုမ္မုခေန ပတိနာ၊ ဣမံ ဇဟိတွာ အဟံ ဇီဝန္တိ
အညံ ပတိံ လဘိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အာဂတေ အမစ္စေ
ပက္ခောသာပေတွာ “မမ ယာနဝါဟနံ သဇ္ဇိ ကရေထ၊ အဇ္ဇေဝ ဂမိဿာမီ”တိ

အာဟ။ တေ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ စိန္တေသိ “သစေ ဂန္တံ န လဘိဿတိ၊ ဟဒယမဿာ ဖလိဿတိ၊ ဂစ္ဆတု ပုန တံ အတ္တနော ဗလေန အာနေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အထဿာ ဂမနံ အနုဇာနိ။ သာ ပိတုနဂရမေဝ အဂမာသိ။

မဟာသတ္တောပိ ဥယျာနတော နဂရံ ပဝိသိတွာ အလင်္ကတပါသာဒံ အဘိ-
ရဟိ။ ဗောဓိသတ္တံ သာ ပုဗ္ဗပတ္တနာဝသေန န ဣန္ဒြိယံ။ သောပိ ပုဗ္ဗကမ္မဝသေ-
နေဝ ဝိရူပေါ အဟောသိ။ အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသီယံ ဒွါရဂါမေ
ဥပရိမဝိထိယာ စ ဟေဋ္ဌမဝိထိယာ စ ဒွေ ကုလာနိ ဝသိံသု။ ဧကဿ ကုလဿ
ဒွေ ပုတ္တာ အဟေသုံ။ ဧကဿ ဧကော ဓိတာ အဟောသိ။ ဒွီသု ပုတ္တေသု
ဗောဓိသတ္တော ကနိဋ္ဌော။ တံ ကုမာရိကံ ဇေဋ္ဌကဿ အဒံသု။ ကနိဋ္ဌော
အဒါရာဘရဏော^၁ ဘာတု သန္တိကေယေဝ ဝသိ။ အထေကဒိဝသံ တသ္မိံ^၂
သရေ အတိရသကပူဝေ ပစိံသု။ ဗောဓိသတ္တော အရညံ ဂတော ဟောတိ။
တဿ ပူဝံ ဌပေတွာ အဝသေသေ ဘာဇေတွာ ခါဒိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘိက္ခာယ သရဒွါရံ အဂမာသိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ဘာတုဇာယာ
“စူဠပတိနော အညံ ပူဝံ ပစိဿာမီ”တိ တံ ဂဟေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ အဒါသိ။
သောပိ တံ ခဏညေဝ အရညတော အာဂစ္ဆိ။ အထ နံ သာ အာဟ “သမိ
စိတ္တံ ပဿာဒေဟိ၊ တဝ ကောဋ္ဌာသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နော”တိ။ သော “တဝ
ကောဋ္ဌာသံ ခါဒိတွာ မမ ကောဋ္ဌာသံ ဒေသိ၊ အဟံ ကိံ ခါဒိဿာမီ”တိ
ကုဒ္ဓေါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အနုဂန္တာ ပတ္တတော ပူဝံ ဂဏှိ။ သာ မာတု သရံ ဂန္တာ
နဝဝိလိနံ စမ္ပကပုပ္ဖဝဏှံ သပ္ပိံ အာဟရိတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပတ္တံ ပူရေသိ၊ တံ
ဩဘာသံ မုဉ္ဇိ။ သာ တံ ဒိဿာ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ “ဘန္တေ ဣမိနာ ဒါနဗလေန
နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ သရိရံ ဩဘာသဇာတံ ဟောတု၊ ဥတ္တမရူပဓရာ စ
ဘဝေယျ၊ ဣမိနာ စ မေ အသပ္ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌာနေ ဝါသော မာ
အဟောသိ”တိ။ ဣတိ သာ ဣမိဿာ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ ဝသေန တံ န ဣန္ဒြိယံ။
ဗောဓိသတ္တောပိ တံ ပူဝံ တသ္မိံ သပ္ပိပတ္တေ ဩသီဒါပေတွာ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ
“ဘန္တေ ဣမံ ယောဇနသတေ ဝသန္တိမ္ပိ အာနေတွာ မမ ပါဒပရိစာရိကံ ကာတုံ
သမတ္တော ဘဝေယျ”န္တိ။ တတ္ထ ယံ သော ကုဒ္ဓေါ ဂန္တာ ပူဝံ ဂဏှိ၊ တဿ
ပုဗ္ဗကမ္မဿ ဝသေန ဝိရူပေါ အဟောသိ၊ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ သာ စ တံ န ဣန္ဒြိယံ။

သော ပဘာဝတိယာ ဂတာယ သောကပ္ပတ္တော အဟောသိ၊ နာနာ-
ကာရေဟိ ပရိစာရယမာနာပိ နံ သေသိတ္ထိယော ဩလောကာပေတုမ္ပိ

နာသက္ခိံသု၊ ပဘာဝတိရဟိတမဿ သကလမ္ဗိ နိဝေသနံ တုစ္ဆံ ဝိယ ခါယိ။
သော “ဣဒါနိ သာဂလနဂရံ ပတ္တာ ဘဝိဿတိ”တိ ပစ္စုသသမယေ မာတု
သန္တိကံ ဂန္တာ “အဗ္ဗ အဟံ ပဘာဝတိ အာနေဿာမိ၊ တုမှေ ရဇ္ဇံ အနုသာ-
သထာ”တိ ဝဒန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂုံ၊
သကာယုရံ သဗ္ဗကာမူပပန္နံ။
ဣဒံ တေ ရဇ္ဇံ အနုသာသ အဗ္ဗ၊
ဂစ္ဆာမဟံ ယတ္ထ ပိယာ ပဘာဝတိ”တိ။

တတ္ထ သယောဂုန္တိ ဟတ္ထိယောဂ္ဂါဒိသဟိတံ။ သကာယုရန္တိ သပဉ္စရာဇ-
ကကုဓဘဏ္ဍံ။ အနုသာသ အဗ္ဗာတိ သော ကိရ ပုရိသဿ ရဇ္ဇံ ဒတွာ ပုန
ဂဏှနံ နာမ န ယုတ္တန္တိ ပိတု ဝါ ဘာတု ဝါ အနိယျာဒေတွာ မာတု နိယျာ-
ဒေန္တော ဝေမာဟ။

သာ တဿ ကထံ သုတွာ “တေန ဟိ တာတ အပ္ပမတ္တော ဘဝေယျာသိ၊
မာတုဂါမော နာမ အပရိသုဒ္ဓဟဒယော”တိ^၁ ဝတွာ နာနဂရသဘောဇနဿ
သုဝဏ္ဏကရောဂ္ဂိ ပူရေတွာ “ဣဒံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဘုဉ္ဇေယျာသိ”တိ ဝတွာ
ဥယျောဇေသိ။ သော တံ အာဒါယ မာတရံ ဝန္တိတွာ တိက္ခတ္တံ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ “ဇီဝန္တော ပုန တုမှေ ပဿိဿာမိ”တိ ဝတွာ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ
ပဉ္စာဝုဓံ သန္ဓယိတွာ ဘတ္တကရောဂ္ဂိယာ သဒ္ဓိံ ကဟာပဏသဟဿံ ပသိဗ္ဗကေ
ကတွာ ကောကနုဒဉ္စ ဝိဏံ အာဒါယ နဂရာ နိက္ခမိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ
မဟဗ္ဗလော မဟာထာမော ယာဝ မဇ္ဈိကာ ပဏ္ဏာသ ယောဇနာနိ ဂန္တာ
ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ သေသဒိဝသဘာဂေန ပုန ပဏ္ဏာသ ယောဇနာနိ ဂန္တာ
ဧကာဟေနေဝ ယောဇနသတိကံ မဂ္ဂံ ခေပေတွာ သာယနသမယေ နတွာ^၂
သာဂလနဂရံ ပါဝိသိ။ တသ္မိံ ပဝိဋ္ဌမတ္တေယေဝ တဿ တေဇေန ပဘာဝတိ
သယနပိဋ္ဌေ သဏ္ဌာတုံ အသက္ခောန္တိ ဩတရိတွာ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇိ။ ဗောဓိသတ္တံ
ကိလန္တိန္ဒြိယံ ဝိထိယာ ဂစ္ဆန္တံ အညတရာ ဣတ္ထိ ဒိသွာ ပက္ခောသာပေတွာ
နိသီဒါပေတွာ ပါဒေ ခောဝါပေတွာ သယနံ ဒါပေသိ။ သော ကိလန္တ-
ကာယော^၃ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။

အထ သာ တသ္မိံ နိဒ္ဒမုပဂတေ ဘတ္တံ သမ္ပာဒေတွာ တံ ပဗောဇေတွာ
ဘတ္တံ ဘောဇေသိ။ သော တုဋ္ဌော တဿာ သဒ္ဓိံ ဘတ္တကရောဂ္ဂိယာ

ကဟာပဏသဟဿံ အဒါသိ။ သော ပဉ္စာဝုဓံ တတ္ထေဝ ဌပေတွာ “ဂန္တဗ္ဗဌာနံ မေ အတ္ထိ”တိ ဝတွာ ဝိဏံ အာဒါယ ဟတ္ထိသာလံ ဂန္တာ “အဇ္ဇေ မေ ဣဓ ဝသိတုံ ဒေထ၊ ဂန္တဗ္ဗံ ဝေါ ကရိဿာမိ”တိ ဝတွာ ဟတ္ထိဂေါပကေဟိ အနညာတော ဧကမန္တေ နိပဇ္ဇိတွာ ထောက် နိဒ္ဒါယိတွာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထော ဥဌာယ ဝိဏံ မုဉ္ဇိတွာ “သာဂလနဂရဝါသိနော ဣမံ သဒ္ဓံ သုဏန္တူ”တိ ဝိဏံ ဝါဒေန္တော ဂါယိ။ ပဘာဝတိ ဘူမိယံ နိပန္နာ တံ သဒ္ဓံ သုတွာဝ “အယံ န အညဿ ဝိဏာသဒ္ဓေါ၊ နိဿံသယံ ကုသရာဇာ မမတ္ထာယ အာဂတော”တိ အညာသိ။ မဒ္ဓရာဇာပိ တံ သဒ္ဓံ သုတွာ “အတိဝိယ မရရံ ဝါဒေတိ၊ သွေ ဧတံ ပက္ခောသာ-ပေတွာ မမ ဂန္တဗ္ဗံ ကာရေဿာမိ”တိ စိန္တေသိ။

ဗောဓိသတ္တော “န သက္ကာ ဣဓ ဝသမာနေန ပဘာဝတိ ဒဠုံ၊ အဋ္ဌာနမေ-တ”န္တိ ပါတောဝ နိက္ခမိတွာ သာယံ ဘုတ္တဂေဟေယေဝ ပါတရသံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဝိဏံ ဌပေတွာ ရာဇကုမ္ဘကာရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ တဿ အန္တေဝါသိကဘာဝံ ဥပဂန္တာ ဧကဒိဝသေနေဝ ဃရံ မတ္တိကာယ ပူရေတွာ “ဘာဇနာနိ ကရောမိ အာစရိယာ”တိ ဝတွာ “အာမ ကရောဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဧကံ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ စက္ကေ ဌပေတွာ စက္ကံ အာဝိဉ္ဇ္ဇိ၊ သကိံ အာဝိဒ္ဓမေဝ ယာဝ မဇ္ဈိကာတိက္ကမာ ဘမိယေဝ။ သော နာနာဝဏ္ဏာနိ ခုဒ္ဒကမဟန္တာနိ ဘာဇနာနိ ကတွာ ပဘာ-ဝတိယာ အတ္ထာယ ဘာဇနံ ကရောန္တော နာနာရူပါနိ သမုဋ္ဌာပေသိ။ ဗောဓိသတ္တာနဂ္ဂိ အဓိပ္ပါယော နာမ သမိဇ္ဈတိ၊ “တာနိ ရူပါနိ ပဘာဝတိ-ယေဝ ပဿတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ သော သဗ္ဗဘာဇနာနိ သုက္ခာပေတွာ ပစိတွာ ဂေဟံ ပူရေသိ။ ကုမ္ဘကာရော နာနာဘာဇနာနိ ဂဟေတွာ ရာဇကုလံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ဒိဿွာ “ကေနိမာနိ ကတာနိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မယာ ဒေဝါတိ။ အဟံ တယာ ကတာနိ ဇာနာမိ၊ ကထေဟိ၊ ကေန ကတာနိတိ။ အန္တေဝါသိ-ကေန မေ ဒေဝါတိ။ “န တေ သော အန္တေဝါသိ၊ အာစရိယော တေ သော၊ တံ တဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ သိက္ခ၊ ဣတော ပဌာယ စ သော မမ ဓိတာနံ ဘာဇနာနိ ကရောတု၊ ဣမဉ္ဇဿ သဟဿံ ဒေဟိ”တိ သဟဿံ ဒါပေတွာ “နာနာဝဏ္ဏာနိ ဣမာနိ ခုဒ္ဒကဘာဇနာနိ မမ ဓိတာနံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။

သော တာနိ တာသံ သန္တိကံ နေတွာ “ဣမာနိ ဝေါ ကိဋ္ဌနတ္ထာယ ခုဒ္ဒက-ဘာဇနာနိ”တိ အာဟ။ တာ သဗ္ဗာ အာဂမိံသု။ ကုမ္ဘကာရော မဟာသတ္တေန ပဘာဝတိယာ အတ္ထာယ ကတဘာဇနမေဝ တဿာ အဒါသိ။ သာ စ ဘာဇနံ

ဂဟေတွာ တတ္ထ အတ္တနော စ မဟာသတ္တဿ စ ခုဇ္ဇာယ စ ရူပံ ပဿိတွာ “ဣဒံ န အညေန ကတံ၊ ကုသရာဇေနေဝ ကတ”န္တိ ဥတွာ ကုဇ္ဈိတွာ ဘူမိယံ ခိပိတွာ “ဣမိနာ မယံ အတ္ထော နတ္ထိ၊ ဣစ္ဆန္တာနံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ အထဿာ ဘဂိနိယော ကုဒ္ဒဘာဝံ ဥတွာ “ခုဒ္ဒကဘာဇနံ ကုသရညာ ကတန္တိ မညသိ၊ ဣဒံ တေန န ကတံ၊ ကုမ္ဘကာရေနေဝ ကတံ၊ ဂဏှာဟိ န”န္တိ အဝဟသိံသု။ သာ တေန ကတဘာဝံ တဿ စ အာဂတဘာဝံ တာသံ န ကထေသိ။ ကုမ္ဘကာရော သဟဿံ ဗောဓိသတ္တဿ ဒတွာ “တာတ ရာဇာ တေ တုဋ္ဌော၊ ဣတော ကိရ ပဋ္ဌာယ ရာဇမိတာနံ ဘာဇနာနိ ကရေယျာသိ၊ အဟံ တာသံ ဟရိဿာမိ”တိ အာဟ။

သော “ဣဓာပိ ဝသန္တေန န သက္ကာ ပဘာဝတိ ဒဋ္ဌ”န္တိ တံ သဟဿံ တဿေဝ ဒတွာ ရာဇပဋ္ဌာကဿ နဋ္ဌကာရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ တဿ အန္တေဝါသိကော ဟုတွာ ပဘာဝတိယာ အတ္ထာယ တာလဝဏ္ဏံ^၂ ကတွာ တတ္ထေဝ သေတစ္ဆတ္တဉ္စ အာပါနဘူမိဉ္စ ဝတ္ထံ^၃ ဂဟေတွာ ဌိတံ ပဘာဝတိဉ္စာတိ နာနာရူပါနိ ဒဿေသိ။ နဋ္ဌကာရော တဉ္စ အညဉ္စ တေန ကတဘဏှကံ အာဒါယ ရာဇကုလံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ဒိဿာ “ကေနိမာနိ ကတာနိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ ပုရိမနယေနေဝ သဟဿံ ဒတွာ “ဣမာနိ နဋ္ဌကာရဘဏှာနိ^၄ မမ မိတာနံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ သောပိ ဗောဓိသတ္တေန ပဘာဝတိယာ အတ္ထာယ ကတံ တာလဝဏ္ဏံ တဿာယေဝ အဒါသိ။ တတြိပိ ရူပါနိ အညော ဇနော န ပဿတိ၊ ပဘာဝတိ ပန ဒိဿာ ကုသရညာ ကတဘာဝံ ဥတွာ “ဂဏှိတုကာမာ ဂဏှန္တု”တိ ကုဒ္ဒါ ဘူမိယံ ခိပိ။ အထ နံ သေဿာ အဝဟသိံသု။ နဋ္ဌကာရော သဟဿံ အာဟရိတွာ ဗောဓိသတ္တဿ ဒတွာ တံ ပဝတ္ထိံ^၅ အာရောစေသိ။

သော “ဣဒမ္ပိ မယံ အဝသနဋ္ဌာန”န္တိ သဟဿံ တဿေဝ ဒတွာ ရာဇမာလာကာရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ အန္တေဝါသိကဘာဝံ ဥပဂန္တာ နာနာရိဓိမာလာရိကတိံ ဂန္တိတွာ ပဘာဝတိယာ အတ္ထာယ နာနာရူပဝိစိတြိ ဧကံ စုမ္ပဋ္ဌကံ အကာသိ။ မာလာကာရော တံ သဗ္ဗံ အာဒါယ ရာဇကုလံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ဒိဿာ “ကေနိမာနိ ဂန္တိတာနိ”တိ ပုစ္ဆိ။ မယာ ဒေဝါတိ။ အဟံ တယာ ဂန္တိတာနိ^၅ ဇာနာမိ၊ ကထေဟိ၊ ကေန ဂန္တိတာနိတိ။ အန္တေဝါသိကေန

၁-ဟရိဿာမိတိ။ သော “တာတ နာဟံ တာသံ ကရိဿာမိ”တိ အာဟ (သျှာ)

၂-တာလပဏ္ဏံ (သျှာ၊ က)

၄-အလင်္ကာရဘဏှာနိ (သိ၊ သျှာ)

၃-ဝတ္ထု (က)

၅-အဂန္တိတာနိ (က)

မေ ဒေဝါတိ။ “န သော အန္တေဝါသီ၊ အာစရိယော တေ သော၊ တံ တဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ သိက္ခ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ စ သော မမ ဓိတာနံ ပုပ္ဖါနိ ဂန္ထတု၊ ဣမဉ္ဇဿ သဟဿံ ဒေဟီ”တိ သဟဿံ ဒေဟိ “ဣမာနိ ပုပ္ဖါနိ မမ ဓိတာနံ ဒေဟီ”တိ အာဟ။ သောပိ ဗောဓိသတ္တေန ပဘာဝတိယာ အတ္ထာယ ကတံ စုမ္ပဋ္ဌကံ တဿာယေဝ အဒါသိ။ သာ တတ္ထ အတ္တနော စ ရညော စ ရူပေဟိ သဒ္ဓိံ နာနာရူပါနိ ဒိသ္မာ တေန ကတဘာဝံ ဥတု ကုဇ္ဈိတု ဘူမိယံ ခိပိ။ သေသာ ဘဂိနိယော တံ တထေဝ အဝဟသိံသု။ မာလာကာရောပိ သဟဿံ အာဟရိတု ဗောဓိသတ္တဿ ဒေဟိ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။

သော “ဣဒမ္ပိ မယံ အဝသနဋ္ဌာန”န္တိ သဟဿံ တဿေဝ ဒေဟိ ရညော သူဒဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ အန္တေဝါသိကဘာဝံ ဥပဂစ္ဆိ။ အထေကဒိဝသံ သူဒေါ ရညော ဘောဇနဝိကတိံ ဟရန္တော အတ္တနော အတ္ထာယ ပစိတုံ ဗောဓိသတ္တဿ အဋ္ဌိမံသံ အဒါသိ။ သော တံ တထာ သမ္မာဒေသိ၊ ယထာဿ ဂန္ဓာ သကလနဂရံ အဝတ္ထရိ။ ရာဇာ တံ သာယိတု “ကိံ တေ မဟာနသေ အညမ္ပိ မံသံ ပစသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ နတ္ထိ ဒေဝ၊ အပိစ ခေါ ပန မေ အန္တေဝါသိကဿ အဋ္ဌိမံသံ ပစနတ္ထာယ ဒိန္နံ၊ တဿေဝ သော ဂန္ဓော ဘဝိဿတိတိ။ ရာဇာ အာဟရာပေတု တတော ထောက် ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဌပေသိ၊ တာဝဒေဝ သတ္တ ရသဟရဏိသဟဿာနိ ခေါဘေန္တံ ဖရိ။ ရာဇာ ရသတဏှာယ ဗန္ဓိတု သဟဿံ ဒေဟိ “ဣတော ပဋ္ဌာယ တဝ အန္တေဝါသိနာ မမ စ ဓိတာနဉ္စ မေ ဘတ္တံ ပစာပေတု တံ မယံ အာဟရ၊ သော မေ ဓိတာနံ ဟရတူ”တိ အာဟ။ သူဒေါ ဂန္ဓာ တဿ အာရောစေသိ။ သော တံ သုတု “ဣဒါနိ မေ မနောရထော မတ္ထကံ ပတ္တော၊ ဣဒါနိ ပနာဟံ ပဘာဝတိံ ဒဠု လဘိဿာမီ”တိ တုဋ္ဌော တံ သဟဿံ တဿေဝ ဒေဟိ ပုနဒိဝသေ ဘတ္တံ သမ္မာဒေတု ရညော ဘတ္တဘာဇနာနိ ပေသေတု ရာဇဓိတာနံ ဘတ္တကာဇံ သယံ ဂဟေတု ပဘာဝတိယာ ဝသနပါသာဒံ အဘိရဟိ။ သာ တံ ဘတ္တကာဇံ အာဒါယ ပါသာဒံ အဘိရဟန္တံ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “အယံ အတ္တနော အနနုစ္ဆရိကံ ဒါသကမ္ပကရေဟိ ကတ္တဗ္ဗံ ကရေတိ။ သစေ ပနာဟံ ကတိပါဟံ တုဏှိ ဘဝိဿာမိ၊ ‘ဣဒါနိ မံ သော ရောစတိ’တိ သညီ ဟုတု ကတ္တမိ အဂန္ဓာ မံ ဩလောကေန္တော ဣဓေဝ ဝသိဿတိ၊ ဣဒါနေဝ တံ အက္ခောသိတု ပရိဘာသိတု မဟုတ္တမ္ပိ ဣဓ ဝသိတုံ အဒေတု ပလာပေဿာမီ”တိ။ သာ ဒွါရံ အစုဝိဝဋ် ကတု ဧကံ ဟတ္ထံ ကဝါဋ္ဌေ လဂ္ဂေတု ဧကေန ဟတ္ထေန အဂ္ဂဉ္စ ဥပ္ပိဋ္ဌေတု ဒုတိယံ ဂါထမာဟ—

၂။ “အနုဇ္ဈဘူတေန ဟရံ မဟန္တံ၊
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ နိဿိယကာလေ။
ပဋိဂစ္ဆ တံ ခိပ္ပံ ကုသာဝတိံ ကုသ၊
နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တ”န္တိ။

တဿတ္တော—မဟာရာဇ တံ ဘတ္တကာရကော ဟုတွံ ဥဇုကေန စိတ္တေန
ယောပိ တေ သီသံ ဘိန္ဒေယျ၊ တဿပေတံ ကမ္မံ န ကရေသိ၊ အနုဇ္ဈဘူတေန
ပန စိတ္တေန မမတ္တာယ ဧတံ မဟန္တံ ကာဇံ ဟရန္တော ဒိဝါ စ ရတ္တော စ
နိဿိယကာလေ စ မဟန္တံ ဒုက္ခံ အနုဘဝိဿသိ၊ ကိံ တေ တေန အနုဘူတေန
ဒုက္ခေန၊ တံ အတ္တနော နဂရံ ကုသာဝတိမေဝ ပဋိဂစ္ဆ၊ အညံ အတ္တနာ သဒိသိံ
အတိရသကပူဝသဏ္ဌာနမုခိံ ယက္ခိနိံ အဂ္ဂမဟေသိံ ကတွာ ရဇ္ဇံ ကာရေဟိတိ။
နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တန္တိ အဟံ ပန တံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ ဒုဿဏ္ဏိတံ ဣဝ ဝသန္တံ န
ဣစ္ဆာမိတိ။

သော “ပဘာဝတိယာ မေ သန္တိကာ ကထာ လဒ္ဓါ”တိ တုဠစိတ္တော
တိဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၃။ “နာဟံ ဂမိဿာမိ ဣတော ကုသာဝတိံ၊
ပဘာဝတိ ဝဏ္ဏပလောဘိတော တဝ။
ရမာမိ မဒ္ဒဿ နိကေတရမ္မေ၊
ဟိတွာန ရဋ္ဌံ တဝ ဒဿနေ ရတော။

၄။ ပဘာဝတိ ဝဏ္ဏပလောဘိတော တဝ၊
သမ္ဗုဇ္ဇရူပေါ ဝိစရာမိ မေဒိနိံ။
ဒိသံ န ဇာနာမိ ကုတောမ္ပိ အာဂတော၊
တယ’မ္ပိ မတ္တော မိဂမန္တလောစနေ။

၅။ သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ၊ ဇာတရူပသုမေခလေ။
သုဿောဏိ တဝ ကာမာ ဟိ၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော”တိ။

တတ္ထ ရမာမိတိ အဘိရမာမိ န ဥက္ကဏ္ဌာမိ။ သမ္ဗုဇ္ဇရူပေါ ကိလေသ-
သမ္ဗုဇ္ဇော ဟုတွာ။ တယ’မ္ပိ မတ္တောတိ တယိ မတ္တောမ္ပိ၊ တယာ ဝါ မတ္တောမ္ပိ။
သုဝဏ္ဏစီရဝသနေတိ သုဝဏ္ဏခစိတဝတ္ထဝသနေ။ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကောတိ
န အဟံ ရဇ္ဇေန အတ္ထိကော။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သာ စိန္တေသိ “အဟံ ဧတံ ‘ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရိ ဘဝိဿတီ’တိ ပရိဘာသာမိ၊ အယံ ပန ရဇ္ဇိတွာဝံ” ကထေတိ။ သစေ ခေါ ပန မံ ‘အဟံ ကုသရာဇာ’တိ ဝတွာ ဟတ္ထေ ဂဏှေယျ၊ ကော တံ နိဝါရေယျ၊ ကောစိ နော ဣမံ ကထံ သုဏှေယျာ”တိ ဒွါရံ ထကေတွာ သူစိံ ဒတွာ အန္တော အဋ္ဌာသိ။ သောပိ ဘတ္တကာဇံ အာဟရိတွာ ဘတ္တံ ဝဇေတွာ ရာဇဓိတရော ဘောဇေသိ။ ပဘာဝတိ “ဂစ္ဆ ကုသရာဇေန ပက္ကဘတ္တံ အာဟရာ”တိ ခုဇ္ဇံ ပေသေသိ။ သာ အာဟရိတွာ “ဘုဉ္ဇာဟိ”တိ အာဟ။ နာဟံ တေန ပက္ကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇာမိ၊ တံ ဘုဉ္ဇိတွာ အတ္တနော လဒ္ဓနိဝါပံ ဂဟေတွာ ဘတ္တံ ပစိတွာ အာဟရ၊ ကုသရညော အာဂတဘာဝဉ္စ မာ ကဿစိ အာရောစေသိတိ။ ခုဇ္ဇော တတော ပဋ္ဌာယ တဿာ ကောဋ္ဌာသံ အာဟရိတွာ သယံ ဘုဉ္ဇတိ၊ အတ္တနော ကောဋ္ဌာသံ တဿာ ဥပနေတိ။ ကုသရာဇာပိ တတော ပဋ္ဌာယ တံ ပဿိတုံ အလဘန္တော စိန္တေသိ “အတ္ထိ န ခေါ ပဘာဝတိယာ မယိ သိနေဟော၊ ဥဒါဟု နတ္ထိ၊ ဝိမံသိဿာမိ န”န္တိ။ သော ပန ရာဇဓိတရော ဘောဇေတွာ ဘတ္တကာဇံ အာဒါယ နိက္ခန္တော တဿာ ဂဗ္ဘဒွါရေ ပါသာဒတလံ ပါဒေန ပဟရိတွာ ဘာဇနာနိ ဃဇ္ဇေတွာ နိတ္ထုနိတွာ ဝိသညီ ဟုတွာ ဝိယ အဝကုဇ္ဇော ပတိ။ သာ တဿ နိတ္ထုနိတသဒ္ဓေန ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ တံ ဘတ္တကာဇေန ဩတ္တတံ ဒိဿာ စိန္တေသိ “အယံ သကလဇမ္ပဒီပေ အဂ္ဂရာဇာ မံ နိဿာယ ရတ္ထိန္ဒိဝံ ဒုက္ခံ အနုဘောတိ၊ သုခုမာလတာယ ဘတ္တကာဇေန အဝတ္ထတော ပတတိ၊ ဇီဝတိ န ခေါ၊ နော ဝါ”တိ။ သာ ဂဗ္ဘတော နိက္ခမိတွာ တဿ နာသဝါတံ ဥပဓာရေတုံ ဂိဝံ ပဿာရေတွာ မုခံ ဩလောကေသိ။ သော မုခပူရံ ခေဋ္ဌံ ဂဟေတွာ တဿာ သရီရေ ပါတေသိ။ သာ တံ ပရိဘာသိတွာ ဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ အစုဝိဝံ ဩထကေတွာ ဌိတာ ဂါထမာဟ—

၆။ “အဗ္ဘူတိ တဿ ဘော ဟောတိ၊ ယော အနိစ္စန္တမိစ္ဆတိ။
အကာမံ ရာဇ ကာမေသိ၊ အကန္တံ ကန္တမိစ္ဆသိ”တိ ၂။

တတ္ထ အဗ္ဘူတိတိ? အဘူတိ၊ အဝုစီတိ အတ္ထော။

သော ပန ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ အက္ခောသိယမာနောပိ ပရိဘာသိယမာနောပိ ဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရံ အနုပ္ပါဒေတွာဝ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇။ “အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ၊ ယော နရော လဘတေ ဝိယံ။
လာဘမေတ္ထ ပသံသာမ၊ အလာဘော တတ္ထ ပါပကော”တိ။

သာပိ တသ္မိံ ဧဝံ ကထေန္တေပိ အနောသက္ကိတွာ ထဒ္ဒတရဝစနံ ဝတွာ ပလာပေတုကာမာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၈။ “ပါသာဏသာရံ ခဏသိ၊ ကဏိကာရဿ ဒါရုနာ။
ဝါတံ ဇာလေန ဗာဓေသိ၊ ယော အနိစ္စန္တမိစ္ဆသီ”တိ။

တတ္ထ ကဏိကာရဿ ဒါရုနာတိ ကဏိကာရကဋ္ဌေန။ ဗာဓေသီတိ
ဗန္ဓသီတိ။

ဘံ သုတွာ ရာဇာ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၉။ “ပါသာဏော နှန တေ ဟဒယေ၊ ဩဟိတော မုဒုလက္ခဏေ။
ယော တေ သာတံ န ဝိန္ဒာမိ၊ တိရောဇနပဒါဂတော။

၁၀။ ယဒါ မံ ဘကုဋ္ဌိံ ကတွာ၊ ရာဇပုတ္တိ ဥဒိက္ခတိ။
အာဠာရိကော တဒါ ဟောမိ၊ ရညော မဒ္ဒဿန္တေပုရေ”။

၁၁။ ယဒါ ဥမှယမာနာ မံ၊ ရာဇပုတ္တိ ဥဒိက္ခတိ။
နာ’ဠာရိကော တဒါ ဟောမိ၊ ရာဇာ ဟောမိ တဒါ ကုသော”တိ။

တတ္ထ မုဒုလက္ခဏေတိ မုဒုနာ ဣတ္ထိလက္ခဏေန သမန္တာဂတေ။ ယောတိ
ယော အဟံ တိရောရဋ္ဌာ အာဂတော တဝ သန္တိကေ ဝသန္တော ပဋိသန္တာရ-
မတ္တမ္ပိ သာတံ န လဘာမိ၊ သော ဧဝံ မညာမိ၊ မယိ သိနေဟုပ္ပတ္တိနိဝါရဏာယ
နှန တဝ ဟဒယေ ပါသာဏော ဌပိတော။ ဘကုဋ္ဌိံ၊ ကတွာတိ ကောဓဝသေန
ဝလိဝိသမံ နလာဋ္ဌံ ကတွာ။ အာဠာရိကောတိ ဘတ္တကာရကော။ တသ္မိံ ခဏေ
အဟံ မဒ္ဒရညော အန္တေပုရေ ဘတ္တကာရကဒါသော ဝိယ ဟောမီတိ ဝဒတိ။
ဥမှယမာနာတိ ပဟဋ္ဌာကာရံ ဒဿေတွာ ဟသမာနာ။ ရာဇာ ဟောမီတိ
တသ္မိံ ခဏေ အဟံ ကုသာဝတိနဂရေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ရာဇာ ဝိယ ဟောမိ၊
ကသ္မာသိ ဧဝံ ဖရုဿ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ မာ ဧဝရူပံ ကရိ ဘဒ္ဒေတိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ စိန္တေသိ “အယံ အတိဝိယ အလ္လိယိတွာ
ကထေတိ၊ မုသာဝါဒံ ကတွာ ဥပါယေန နံ ဣတော ပလာပေဿာမီ”တိ
ဂါထမာဟ—

၁၂။ “သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ နေမိတ္တာနံ ဘဝိဿတိ။

နေဝ မေ တံ ပတိ အဿ၊ ကာမံ ဆိန္ဒန္တု သတ္တဓာ”တိ။

တဿတ္ထော—မဟာရာဇ မယာ “အယံ ကုသရာဇာ မယံ ပတိ ဘဝိဿတိ၊ န ဘဝိဿတိ”တိ ဗဟူ နိမိတ္တပါဌကာ ပုစ္ဆိတာ၊ တေ “ကာမံ ကိရ မံ သတ္တဓာ ဆိန္ဒန္တု၊ နေဝ မေ တံ ပတိ ဘဝိဿသိ”တိ ဝဒိံသုတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ တံ ပဋိဗာဟန္တော “ဘဒ္ဒေ မယာပိ အတ္တနော ရဋ္ဌေ နေမိတ္တကာ ပုစ္ဆိတာ၊ တေ ‘အညတြ သီဟဿရကုသရာဇတော တဝ ပတိ နာမ အညော နတ္ထိ’တိ ဗျာကရိံသု၊ အဟမ္ဘိ အတ္တနော ဉ္ဇဏဗလနိမိတ္တေန ဝေမေဝ ကထေသိ”န္တိ ဝတွာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၁၃။ “သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ အညေသံ ယဒိ ဝါ မမ။

နေဝ တုယံ ပတိ အတ္ထိ၊ အညော သီဟဿရာ ကုသာ”တိ။

တဿတ္ထော—ယဒိ ဟိ အညေသံ နေမိတ္တာနံ ဝစနံ သစ္စံ၊ ယဒိ ဝါ မမ ဝစနံ သစ္စံ၊ တဝ အညော ပတိ နာမ နတ္ထိတိ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “န သက္ကာ ဣမံ လဇ္ဇာပေတုံ ဝါ ပလာပေတုံ ဝါ၊ ကိံ မေ ဣမိနာ”တိ ဒွါရံ ပိဓာယ အတ္တာနံ န ဒဿေသိ။ သောပိ ကာဇံ ဂဟေတွာ ဩတရိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ တံ ဒဠှံ န လဘတိ၊ ဘတ္တကာရကကမ္ပံ ကရောန္တော အတိဝိယ ကိလမတိ၊ ဘုတ္တပါတရာသော ဒါရူနိ ဖာလေတိ၊ ဘာဇနာနိ ဓောဝတိ၊ ကာဇေန ဥဒကံ အာဟရတိ၊ သယန္တော အဗ္ဗဏပိဋ္ဌေ သယတိ၊ ပါတော ဝုဋ္ဌာယ ယာဂုအာဒိနိ ပစတိ ဟရတိ ဘောဇေတိ၊ နန္ဒိရာဂံ နိဿာယ အတိဒုက္ခံ အနုဘောတိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဘတ္တဂေဟ-ဒွါရေန ဂစ္ဆန္တိ ခုဇ္ဇံ ဒိသ္မာ ပက္ခောသိ။ သာ ပဘာဝတိယာ ဘယေန တဿ သန္တိကံ ဂန္တံ အဝိသဟန္တိ တုရိတတုရိတာ ဝိယ ဂစ္ဆတိ။ အထ နံ ဝေဂေန ဥပဂန္တော “ခုဇ္ဇေ”တိ အာဟ။

သာ နိဝတ္တိတွာ ပြိတာ “ကော ဧသော”တိ ဝတွာ “တုမှာကံ သဒ္ဓိ န သုဏာမိ”တိ အာဟ။ အထ နံ “ခုဇ္ဇေ တွမ္ပိ သာမိနိပိ တေ ဥဘောပိ အတိဝိယ ထဒ္ဓါ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ တုမှာကံ သန္တိကေ ဝသန္တော အာရောဂုသာသနမတ္တမ္ပိ န လဘာမိ၊ ဒေယျဓမ္မံ ပန ကိံ ဒဿထ၊ တိဋ္ဌတု တာဝေတံ၊ အပိ မေ ပဘာဝတိ မုဒုကံ ကတွာ ဒဿေတုံ သက္ခိဿသိ”တိ

အာဟ။ သာ “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိ။ အထ နံ “သစေ မေ တံ ဒဿေတုံ သက္ခိဿသိ၊ ခုဇ္ဇဘာဝံ တေ ဥဇုကံ ကတွာ ဂိဝေယျကံ ဒဿာမိ”တိ ပလောဘောန္တော ပဉ္စ ဂါထာယော အဘာသိ—

၁၄။ “နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိ”။
သစေ မံ နာဂနာသုရူ၊ ဩလောကေယျ ပဘာဝတိ။

၁၅။ နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိ”။
သစေ မံ နာဂနာသုရူ၊ အာလပေယျ ပဘာဝတိ။

၁၆။ နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိ”။
သစေ မံ နာဂနာသုရူ၊ ဥမှာယေယျ ပဘာဝတိ။

၁၇။ နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိ”။
သစေ မံ နာဂနာသုရူ၊ ပမှာယေယျ ပဘာဝတိ။

၁၈။ နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိ”။
သစေ မံ နာဂနာသုရူ၊ ပါဏိဟိ ဥပသမ္ဗုဿေ”တိ။

တတ္ထ နေက္ခံ ဂိဝံ တေတိ တဝ ဂိဝေယျံ သဗ္ဗသုဝဏ္ဏမယမေဝ ကာရေဿာ-
မိတိ အတ္ထော။ “နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကရိဿာမိ”တိပိ ပါဠော၊ တဝ ဂိဝါယ
နေက္ခမယံ ပိဋန္တနံ ပိဋန္တဿာမိတိ အတ္ထော။ ဩလောကေယျာတိ သစေ တဝ
ဝစနေန မံ ပဘာဝတိ ဩလောကေယျ၊ သစေ မံ တာယ ဩလောကာပေတုံ
သက္ခိဿသိတိ အတ္ထော။ “အာလပေယျာ”တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧတ္ထ
ပန ဥမှာယေယျာတိ မန္တဟသိတဝသေန ပရိဟာသေယျ။ ပမှာယေယျာတိ
မဟာဟသိတဝသေန ပရိဟာသေယျ။

သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “ဂစ္ဆယ တုမှေ ဒေဝ၊ ကတိပါဟစ္စယေန နံ
တုမှာကံ ဝသေ ကရိဿာမိ၊ ပဿထ မေ ပရက္ကမ”န္တိ ဝတွာ တံ ကရဏီယံ
တိရေတွာ ပဘာဝတိယာ သန္တိကံ ဂန္တာ တဿာ ဝသနဂဗ္ဘံ သောဓေန္တိ ဝိယ
ပဟရဏယောဂံ လေဇျခဏ္ဍမိ အသေသေတွာ အန္တမသော ပါဒုကာပိ
နိဟရိတွာ သကလဂဗ္ဘံ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ ဂဗ္ဘဒ္ဓါရေ ဥမှာရံ အန္တရံ ကတွာ ဥစ္စာသနံ
ပညပေတွာ ပဘာဝတိယာ ဧကံ နိစပိဋကံ အတ္ထရိတွာ “ဧဟိ အဗ္ဗ၊ သိသေ

တေ ဂြိကာ ဝိစိနိဿာမီ”တိ တံ တတ္ထ ဝိဋ္ဌကေ နိသီဒါပေတွာ အတ္တနော ဂြိရုအန္တရေ တဿာ သီသံ ဌပေတွာ ထောက် ကဏ္ဍုယိတွာ” “အဟော ဣမိဿာ သီသေ ဗဟူ ဂြိကာ”တိ သကသီသတော ဂြိကာ ဂဟေတွာ တဿာ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ “ပဿ ကိတ္တကာ တေ သီသေ ဂြိကာ”တိ ပိယကထံ ကထေတွာ မဟာသတ္တဿ ဂုဏံ ကထေန္တိ ဂါထမာဟ—

၁၉။ “န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တိ၊ ကုသေ သာတမ္ပိ ဝိန္ဒတိ။
အာဠာရိကေ ဘတေ ပေါသေ၊ ဝေတနေန အနတ္ထိကေ”တိ။

တဿတ္ထော—ဧကံသေန အယံ ရာဇပုတ္တိ ပုဗ္ဗေ ကုသာဝတီနဂရေ ကုသ-
နရိန္ဒဿ သန္တိကေ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဝတ္ထာလင်္ကာရဝသေန အပ္ပမတ္တကမ္ပိ
သာတံ န ဝိန္ဒတိ န လဘတိ၊ တဗ္ဗုလမတ္တမ္ပိ ဧတေန ဧတိဿာ ဒိန္နပုဗ္ဗံ န
ဘဝိဿတိ။ ကိံကာရဏာ? ဣတ္ထိယော နာမ ဧကဒိဝသမ္ပိ အင်္ဂံ အဝတ္ထရိတွာ
နိပန္နသမိကမ္ပိ ဟဒယံ ဘိန္ဒိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အယံ ပန အာဠာရိကေ ဘတေ
ပေါသေ အာဠာရိကတ္တဉ္စ ဘတကတ္တဉ္စ ဥပဂတေ ဧတသ္မိံ ပုရိသေ မူလေနပိ
အနတ္ထိကေ ကေဝလံ တံယေဝ နိဿာယ ရဇံ ပဟာယ အာဂန္တာ ဧဝံ ဒုက္ခံ
အနုဘဝန္တေ ပဋိသန္တာရမတ္တမ္ပိ န ကရေတိ၊ သစေပိတေ အဗ္ဗ တသ္မိံ သိနေဟော
နတ္ထိ၊ သကလဇမ္ပုဒိပေ အဂ္ဂရာဇာ မံ၊ နိဿာယ ကိလမတိတိ တဿ
ကိဉ္စိဒေဝ ဒါတုံ အရဟသီတိ။

သာ တံ သုတွာ ခုဇ္ဇာယ ကုဇ္ဈိ။ အထ နံ ခုဇ္ဇာ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ
အန္တောဂဗ္ဘေ ခိပိတွာ သယံ ဗဟိ ဟုတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ အာဝိဉ္ဇနရဇ္ဈမ္ပိ
ဩလမ္ပန္တိ အဋ္ဌာသိ။ ပဘာဝတိ တံ ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တိ ဒွါရမူလေ
ဌတွာ အက္ကောသန္တိ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၂၀။ “န ဟိ နူနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ၊ လဘတိ ဇိဝှါယ ဆေဒနံ။
သုနိသိတေန သတ္ထေန၊ ဧဝံ ဒုပ္ပာသိတံ ဘဏ”န္တိ။

တတ္ထ သုနိသိတေနာတိ သုဠ၊ နိသိတေန တိခိဏသတ္ထေန။ ဧဝံ ဒုပ္ပာ-
သိတန္တိ ဧဝံ အသောတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒုပ္ပာသိတံ ဘဏန္တိ။

အထ ခုဇ္ဇာ အာဝိဉ္ဇနရဇ္ဈံ ဂဟေတွာ ဌိတာဝ “နိပ္ပညေ? ဒုဗ္ဗိနိတေ တဝ ရူပံ
ကိံ ကရိဿတိ၊ ကိံ မယံ တဝ ရူပံ ခါဒိတွာ ယာပေဿာမာ”တိ ဝတွာ

တေရသဟိ ဂါထာဟိ ဗောဓိသတ္တဿ ဂုဏံ ပကာသေန္တိ ခုဇ္ဇာဂဇ္ဇိတံ နာမ
ဂဇ္ဇိ—

၂၁။ “မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဟာယသောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၂။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဟဒ္ဓဇောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၃။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဟဗ္ဗလောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၄။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဟာရဋ္ဌောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၅။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဟာရာဇာတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၆။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
သီဟဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၇။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
ဝဂ္ဂဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၈။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
ဗိန္ဒုဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၉။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဇ္ဈဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၃၀။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဓုဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၃၁။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
သတသိပ္ပေါတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၃၂။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
ခတ္တိယောတိပိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၃၃။ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
ကုသရာဇာတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယ”န္တိ။

တတ္ထ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိတိ အရေ ပဘာဝတိမာ တံဇေတံ ကုသနရိန္တံ အတ္တနော ရူပေန အာရောဟပရိဏာဟေန ပမိနိ၊ ဧဝံ ပမာဏံ ဂဏှိ။ မဟာယသောတိ မဟာနုဘာဝေါ သောတိ ဧဝံ ဟဒယေ ကတွာန ရုစိရေ ပိယဒဿနေ ကရဿု တဿ ပိယံ။ အာနုဘာဝေါ-ယေဝ ဟိဿ ရူပန္တိ ဝဒတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အပိစ မဟာယသောတိ မဟာ-ပရိဝါရော။ မဟဒ္ဓနောတိ မဟာဘောဂေါ။ မဟဗ္ဗလောတိ မဟာထာမော။ မဟာရဋ္ဌောတိ ဝိပုလရဋ္ဌော။ မဟာရာဇာတိ သကလဇမ္ဗဒီပေ အဂ္ဂရာဇာ။ သီဟဿရောတိ သီဟသဒ္ဓသမာနသဒ္ဓေါ။ ဝဂ္ဂုဿရောတိ လီလာယုတ္တဿရော။ ဗိန္ဒုဿရောတိ သမ္ပိဏှိတဃနဿရော။ မဉ္ဇုဿရောတိ သုန္ဒရဿရော။ မဓုဿရောတိ မဓုရယုတ္တဿရော။ သတသိပ္ပေါတိ ပရေသံ သန္တိကေ အသိက္ခိတွာ အတ္တနော ဗလေနော နိပ္ပန္နအနေကသတသိပ္ပေါ။ ခတ္တိယောတိ ဩက္ကာကပဝေဏိယံ ဇာတော အသမ္ဘိန္နခတ္တိယော။ ကုသရာဇာတိ သက္ကဒတ္တိယ-ကုသတိဏသမာနနာမော ရာဇာ။ ဧဝရူပေါ ဟိ အညော ရာဇာ နာမ နတ္ထိတိ ဇာနိတွာ ဧတဿ ပိယံ ကရောဟိတိ ခုဇ္ဇာ ဧတ္တကာဟိ ဂါထာဟိ တဿ ဂုဏံ ကထေသိ။

ပဘာဝတိ တဿာ ဝစနံ သုတွာ “ခုဇ္ဇေ အတိဝိယ ဂဇ္ဇသိ၊ ဟတ္ထေန ပါပုဏန္တိ သဿာမိကဘာဝံ တေ ဇာနာပေဿာမိ”တိ ခုဇ္ဇံ တဇ္ဇေသိ။ သာပိတံ “အဟံ တံ ရက္ခမာနာ ပိတုနော တေ ကုသရာဇဿ အာဂတဘာဝံ နာရော-စေသိ”၊ ဟောတု၊ အဇ္ဇေ ရညော အာရောစေဿာမိ”တိ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ဘာယာပေသိ။ သာပိ “ကောစိဒေဝ သုဏေယျာ”တိ ခုဇ္ဇံ သညာပေသိ။ ဗောဓိ-သတ္တောပိ တံ ပဿိတုံ အလဘန္တော သတ္တ မာသေ ဒုဗ္ဘောဇနေန ဒုက္ခ-သေယျာယ ကိလမန္တော စိန္တေသိ “ကော မေ ဧတာယ အတ္ထော၊ သတ္တ မာသေ ဝသန္တော ဧတံ ပဿိတုမ္ပိ န လဘာမိ၊ အတိဝိယ ကက္ခဋ္ဌာ သာဟသိကာ၊ ဂန္တော မာတာပိတရော ပဿိဿာမိ”တိ။ တသ္မိံ ခဏေ သက္ကော အာဝဇ္ဇေန္တော တဿ ဥက္ကဏှိတဘာဝံ ဥတွာ “ရာဇာ သတ္တ မာသေ ပဘာဝတိ” ဒဠုမ္ပိ န လတိ၊ လဘနာကာရမဿ၊ ကရိဿာမိ”တိ မဒ္ဒရညော ဒူတေ ကတွာ

၁-ရုစိရေတိ ပိယဒဿနေ။ ကရဿုတိ တဿ ပိယံ ကရောဟိတိ ဝဒတိ။ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-မဓုရဿရောတိ မာဓုရိယယုတ္တဿရော (သိ)၊ မဓုဿရောတိ မဓု ဝိယ ယုတ္တဿရော (ဣ၊ က)

၃-လဘနကာရဏမဿ (ဣ)

သတ္တန္တံ ရာဇုနံ ဒူတံ ပါဟေန္တော “ပဘာဝတိ ကုသရာဇံ ဆဋ္ဌေတွာ အာဂတာ၊ အာဂစ္ဆန္တ၊ ပဘာဝတိ” ဂဏှန္တု”တိ ဧကေကဿ ဝိသုံ ဝိသုံ သာသနံ ပဟိဏိ။ တေ မဟာပရိဝါရေန ဂန္တော နဂရံ ပတွာ အညမညဿ အာဂတကာရဏံ န ဇာနန္တိ။ တေ “တွံ ကဿ အာဂတော၊ တွံ ကဿ အာဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ ဥတွာ ကုဇ္ဈိတွာ “ဧကံ ကိရမိတရံ သတ္တန္တံ ဒဿတိ၊ ပဿထဿ အနာစာရံ၊ ဥပ္ပဏ္ဍေတိ နော၊ ဂဏှထ န”န္တိ “သဗ္ဗေသမ္ပိ အမှာကံ ပဘာဝတိ” ဒေတု ယုဒ္ဓံ ဝါ”တိ သာသနာနိ ပဟိဏိတွာ နဂရံ ပရိဝါရယိံသု။ မဒ္ဒရာဇာ သာသနံ သုတွာ ဘိတတသိတော အမစ္စေ အာမန္တေတွာ “ကိံ ကရောမာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ အမစ္စာ “ဒေဝ သတ္တပိ ရာဇာနော ပဘာဝတိ” နိဿာယ အာဂတာ၊ သစေ န ဒဿတိ၊ ပါကာရံ ဘိန္ဒိတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေတွာ တံ ဂဏှိဿာမာ”တိ ဝဒန္တိ၊ ပါကာရေ အဘိန္နယေဝ တေသံ ပဘာဝတိ” ပေသေဿာမာ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟံသု—

၃၄။ “ဧတေ နာဂါ ဥပတ္တဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေ တိဋ္ဌန္တိ ဝမ္ပိတာ။
ပုရာ မဒ္ဒန္တိ ပါကာရံ၊ အာနေန္တေ’တံ ပဘာဝတိ”န္တိ။

တတ္ထ ဥပတ္တဒ္ဓါတိ အတိထဒ္ဓါ ဒပ္ပိတာ။ အာနေန္တေ’တံ ပဘာဝတိန္တိ အာနေန္တ၊ ဧတံ ပဘာဝတိန္တိ သာသနာနိ ပဟိဏိ”သု။ တဿ ယာဝ ဧတေ နာဂါ ပါကာရံ န မဒ္ဒန္တိ၊ တာဝ နေသံ ပဘာဝတိ” ပေသေဟိ မဟာရာဇာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “သစာဟံ ဧကဿ ပဘာဝတိ” ပေသေဿာမိ၊ သေသာ ယုဒ္ဓံ ကရိဿန္တိ၊ န သက္ကာ ဧကဿ ဒါတုံ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အဂ္ဂရာဇာနံ ‘ဝိရူပေါ’တိ ဆဋ္ဌေတွာ အာဂတာ အာဂမနဿ ဖလံ လဘတု၊ ဝဓိတွာန နံ သတ္တ ခဏ္ဍာနိ ကတွာ သတ္တန္တံ ခတ္တိယာနံ ပေသေဿာမိ”တိ ဝဒန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၃၅။ “သတ္တ ဗိလေ’ ကရိတွာန၊ အဟမေတံ ပဘာဝတိ”။
ခတ္တိယာနံ ပဒဿာမိ၊ ယေ မံ ဟန္တု ဣဓာဂတာ”တိ။

တဿ သာ ကထာ သကလနိဝေသနေ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ။ ပရိစာရိကာ ဂန္တော “ရာဇာ ကိရ တံ သတ္တ ခဏ္ဍာနိ ကတွာ သတ္တန္တံ ရာဇုနံ ပေသေဿတိ”တိ ပဘာဝတိယာ အာရောစေသုံ။ သာ မရဏဘယဘိတာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ဘဂိနိဟိ ပရိဝုတာ မာတု သိရိဂန္တံ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၆။ “အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တိ၊ သာမာ ကောသေယျဝါသိနီ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္ထေဟိ၊ ဒါသိဂဏပုရက္ခတာ”တိ။

တတ္ထ သာမာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ။ ကောသေယျဝါသိနီတိ သုဝဏ္ဏခဏိတ-
ကောသေယျနိဝသနာ။

သာ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ မာတရံ ဝဋ္ဋိတွာ ပရိဒေဝမာနာ အာဟ —

၃၇။ “တံ နူန ကတ္တုပနိသေဝိတံ မုခံ၊
အာဒါသဒန္တာထရုပစ္စဝေက္ခိတံ။
သုဘံ သုနေတ္တံ ဝိရဇံ အနင်္ဂဏံ၊
ဆုဒ္ဓံ ဝနေ ဌဿတိ ခတ္တိယေဟိ။

၃၈။ တေ နူန မေ အသိတေ ဝေလ္လိတဂ္ဂေ၊
ကေသေ မုဒ္ဓ စန္ဒနသာရလိတ္တေ။
သမာကုလေ သိဝထိကာယ မဇ္ဈေ၊
ပါဒေဟိ ဂိဇ္ဈာ ပရိကမ္ပိဿန္တိ။

၃၉။ တာ နူန မေ တမ္ပနခါ သုလောမာ၊
ဗာဟာ မုဒ္ဓ စန္ဒနသာရလိတ္တာ။
ဆိန္ဓာ ဝနေ ဥဇ္ဈိတာ ခတ္တိယေဟိ၊
ဂယ ဓင်္ကော ဂစ္ဆတိ ယေနကာမံ။

၄၀။ တေ နူန တာလူပနိဘေ အလဓမ္မေ၊
နိသေဝိတေ ကာသိကစန္ဒနေန။
ထနေသု မေ လမ္ဘိဿတိ သိင်္ဂါလော၊
မာတူဝ ပုတ္တော တရုဏော တနူဇော။

၄၁။ တံ နူန သောဏိံ ပုထုလံ သုကောဋ္ဌိတံ၊
နိသေဝိတံ ကဗ္ဗနမေခလာဟိ။
ဆိန္ဓံ ဝနေ ခတ္တိယေဟိ အဝတ္တံ၊
သိင်္ဂါလသဃံ ပရိကမ္ပိဿန္တိ ၁။

၄၂။ သောဏာ ဓင်္ကော သိင်္ဂါလာ စ၊ ယေ စညေ သန္တိ ဒါဋ္ဌိနော။
အဇရာ နူန ဟေဿန္တိ၊ ဘက္ခယိတွာ ပဘာဝတိ ၂။

၁-ဂယာ ဝကော ဂစ္ဆတိ ယေနကာမံ(ဣ)၊ ဂယ ဓင်္ကော ဂစ္ဆတိ ယေနကာမံ(သု၊က)

၄၃။ သစေ မံသာနိ ဟရိံသု၊ ခတ္တိယာ ဒူရဂါမိနော။
အဋ္ဌိနိ အဗ္ဗ ယာစိတွာ၊ အနုပထေ ဒဟာထ နံ။

၄၄။ ခေတ္တာနိ အဗ္ဗ ကာရေတွာ၊ ကဏိကာရေတ္ထ ရောပယ။
ယဒါ တေ ပုပ္ဖိတာ အဿု၊ ဟေမန္တာနံ ဟိမစ္စယေ။
သရေယျာထ မမံ အဗ္ဗ၊ ဧဝံဝဏ္ဏာ ပဘာဝတိ”တိ။

တတ္ထ ကတ္တပုနိသေဝိတန္တိ သာသပကက္ကလောဏကက္ကမတ္တိကကက္ကတိလ-
ကက္ကဟလိဒ္ဓိကက္ကမုခေုဏ္ဏကေဟိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကက္ကေဟိ ဥပနိသေဝိတံ။
အာဒါသဒန္တာထရူပစ္စဝေက္ခိတန္တိ ဒန္တမယထရမ္ပိ အာဒါသေ ပစ္စဝေက္ခိတံ
တတ္ထ ဩလောကေတွာ မဏ္ဍိတံ။ သုဘန္တိ သုဘမုခံ။ ဝိရဇန္တိ ဝိဂတရဇံ နိမ္မလံ။
အနင်္ဂဏန္တိ ဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒိဒေါသရဟိတံ။ ဆုဒ္ဓန္တိ အဗ္ဗ ဧဝရူပံ မမ မုခံ အဒ္ဓါ
ဣဒါနိ ခတ္တိယေဟိ ဆဒ္ဓိတံ ဝနေ အရညေ ဌဿတိတိ ပရိဒေဝတိ။
အသိတေတိ ကာဠကေ။ ဝေလ္လိတဂ္ဂေတိ ဥန္နတဂ္ဂေ။ သီဝထိကာယာတိ
သုသာနမ္ပိ။ ပရိကမိဿန္တိတိ၊ ဧဝရူပေ မမ ကေသေ မနုဿမံသခါဒကာ ဂိဇ္ဈာ
ပါဒေဟိ ပဟရိတွာ နူန ပရိကမိဿန္တိ။ ဂယ ဓင်္ကော ဂစ္ဆတိ ယေနကာမန္တိ
အဗ္ဗ မမ ဧဝရူပံ ဗာဟံ နူန ဓင်္ကော ဂဟေတွာ လုဉ္ဇိတွာ ခါဒန္တော ယေန-
ကာမံ ဂစ္ဆိဿတိ။

တာလူပနိဘေတိ သုဝဏ္ဏတာလဖလသဒိသေ။ ကာသိကစန္ဒနေနာတိ
သုခုမစန္ဒနေန နိသေဝိတေ။ ထနေသု မေတိ အဗ္ဗ မမ သုသာနေ ပတိတာယ
ဧဝရူပေ ထနေ ဒိသွာ မုခေန ခုသိတွာ တေသု မေ ထနေသု အတ္တနော
တနုဇော မာတု တရုဏပုတ္တော ဝိယ နူန သိင်္ဂါလော လမ္ဗိဿတိ။ သောဏိန္တိ
ကဋ္ဌိ။ သုကောဋ္ဌိတန္တိ ဂေါဟနုကေန ပဟရိတွာ သုဝဓိတံ။ အဝတ္တန္တိ ဆဒ္ဓိတံ။
ဘက္ခယိတွာတိ အဗ္ဗ ဧတေ ဧတ္တကာ နူန မမ မံသံ ခါဒိတွာ အဇရာ ဘဝိဿန္တိ။

သစေ မံသာနိ ဟရိံသုတိ၊ အဗ္ဗ သစေ တေ ခတ္တိယာ မယိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ
မမ မံသာနိ ဟရေယျ၊ အထ တုမှေ အဋ္ဌိနိ ယာစိတွာ အနုပထေ ဒဟာထ နံ၊
ဇဉ်မဂ္ဂမဟာမဂ္ဂါနံ အန္တရေ ဒဟေယျာထာတိ ဝဒတိ။ ခေတ္တာနိတိ အဗ္ဗ မမ
ဈာပိတဌာနေ မာလာဒိဝတ္ထုနိ ကာရေတွာ ဧတ္ထ ဧတေသု ခေတ္တေသု
ကဏိကာရရက္ခေ ရောပယ။ ဟိမစ္စယေတိ ဟိမပါတာတိက္ကမေ ဖဂ္ဂဏမာသေ။
သရေယျာထာတိ တေသံ ပုပ္ဖါနံ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋ္ဌကံ ပူရေတွာ ဥိရုသု ဌပေတွာ
မမ ဓိတာ ပဘာဝတိ ဧဝံဝဏ္ဏာတိ သရေယျာထ။

၁-နာဂေ (ဣ)၊ ဝိနတအဂ္ဂ (က) ၂-ပရိကမိဿန္တိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၃-ဟာရေသုန္တိ (သီ၊ သျှာ)
ဇာတက-၄ ၅-၂၁

ဣတိ သာ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ မာတု သန္တိကေ ဝိလပိ။ မဒ္ဒရာဇာပိ “ဖရသုဉ္ဇ ဂဏ္ဍိကဉ္စ” ဂဟေတွာ စောရဃာတကော ဣဓေ အာဂစ္ဆတူ”တိ အာဏာ-
ပေသိ။ တဿ အာဂမနံ သကလရာဇဂေဟေ ပါကဋံ အဟောသိ။ အထဿ
အာဂတဘာဝံ သုတွာ ပဘာဝတိယာ မာတာ ဥဋ္ဌာယာသနာ သောက-
သမပ္ပိတာ ရညော သန္တိကံ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၄၅။ “တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ၊ ခတ္တိယာ ဒေဝဝဏ္ဏိနိ။
ဒိသွာ အသိဉ္စ သူနဉ္စ၊ ရညော မဒ္ဒဿန္တေပုရေ”တိ။

တတ္ထ ဥဒဋ္ဌာသိတိ အာသနာ ဥဋ္ဌာယ ရညော သန္တိကံ ဂန္တော အဋ္ဌာသိ။
ဒိသွာ အသိဉ္စ သူနဉ္စတိ အန္တေပုရမိ အလင်္ကတမဟာတလေ ရညော ပုရတော
နိက္ခိတ္တံ ဖရသုဉ္ဇ ဂဏ္ဍိကဉ္စ ဒိသွာ ဝိလပန္တိ ဂါထမာဟ—

၄၆။ “ဣမိနာ နူန အသိနာ၊ သုသညံ တနမဇ္ဈိမံ။
ဇိတရံ မဒ္ဒ၊ ဟန္တာန၊ ခတ္တိယာနံ ပဒဿသိ”တိ။

တတ္ထ အသိနာတိ ဖရသုံ သန္တာယာဟ။ သော ဟိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အသိ
နာမ ဇာတော။ သုသညံ တနမဇ္ဈိမန္တိ သုဋ္ဌ၊ သညာတံ တနမဇ္ဈိမံ။

အထ နံ ရာဇာ သညာပေန္တော အာဟ “ဒေဝိ ကိံ ကထေသိ၊ တဝ ဇိတာ
သကလဇမ္ပဒိပေ အဂ္ဂရာဇာနံ ‘ဝိရူပေါ’တိ ဆဇ္ဇေတွာ ဂတမဂ္ဂေ ပဒဝလဉ္စေ
အဝိနဋ္ဌေယေဝ မစ္စံ နလာဋ္ဌေနာဒါယ အာဂတာ၊ ဣဒါနိ အတ္တနော ရူပံ
နိဿာယ ဤဒိသံ ဖလံ လဘတူ”တိ။ သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဇိတု သန္တိကံ
ဂန္တော ဝိလပန္တိ အာဟ—

၄၇။ “န မေ အကာသိ ဝစနံ၊ အတ္တကာမာယ ပုတ္တိကေ။
သာ’ဇ္ဇ လောဟိတသဉ္စန္ဒာ၊ ဂစ္ဆသိ ယမသာဓနံ။

၄၈။ ဝေမာပဇ္ဇတိ ပေါသော၊ ပါပိယဉ္စ နိဂစ္ဆတိ။
ယော ဝေ ဟိတာနံ ဝစနံ၊ န ကရောတိ အတ္တဒဿိနံ။

၄၉။ သစေ စ အဇ္ဇ ဓာရေသိ၊ ကုမာရံ စာရဒဿနံ။
ကုသေန ဇာတံ ခတ္တိယံ၊ သုဝဏ္ဏမဏိမေခလံ။
ပူဇိတံ ဉာတိသံဃေဟိ၊ န ဂစ္ဆသိ ယမက္ခယံ။

၅၀။ ယတ္ထဿ ဘေရိ နဒတိ၊ ကုဉ္ဇရော စ နိကူဇတိ။
ခတ္တိယာနံ ကုလေ ဘဒ္ဒေ၊ ကိန္နု သုခတရံ တတော။

၅၁။ အဿော စ သိသတိ ဒွါရေ၊ ကုမာရော ဥပရောဒတိ။
ခတ္တိယာနံ ကုလေ ဘဒ္ဒေ၊ ကိန္နု သုခတရံ တတော။

၅၂။ မယူရကောဉ္ဇာဘိရုဒေ၊ ကောကိလာဘိနိကူဇိတေ။
ခတ္တိယာနံ ကုလေ ဘဒ္ဒေ၊ ကိန္နု သုခတရံ တတော”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တိကေတိ တံ အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အဗ္ဗ ဣဓ ကိံ
ကရိဿသိ၊ သာမိကဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆ၊ မာ ရူပမဒေန မဇ္ဇိတိ ဧဝံ ယာစန္တိယာပိ
မေ ဝစနံ န အကာသိ၊ သာ တံ အဇ္ဇ လောဟိတသဉ္စန္ဒာ ဂစ္ဆသိ ယမသာဓနံ၊
မစ္စုရာဇဿ ဘာနံ ဂမိဿသိတိ။ ပါပိယဉ္ဇာတိ ဣတော ပါပတရဉ္စ နိဂစ္ဆတိ။
သစေ စ အဇ္ဇ ဓာရေသီတိ အဗ္ဗ သစေ တံ ဝိတ္တဿ ဝသံ အဂန္တာ ကုသနရိန္ဒံ ပဋိစ္စ
လဒ္ဓိံ အတ္တနော ရူပေန သဒိသံ စာရဒဿနံ ကုမာရံ အဇ္ဇ ဓာရယိဿသိ။ ယမက္ခ-
ယန္တိ ဧဝံ သန္တေ ယမနိဝေသနံ န ဂစ္ဆေယျာသိ။ တတောတိ ယမိ ခတ္တိယကုလေ
အယံ ဝိဘူတိ၊ တမှာ နာနာဘေရိသဒ္ဓေန စေဝ မတ္တဝါရဏကောဉ္ဇနာဒေန
စ နိန္ဒာဒိတာ ကုသာဝတီရာဇကုလာ ကိန္နု သုခတရံ ဒိသ္မာ ဣဓာဂတာသီတိ
အတ္ထော။ သိသတိတိ ဟသတိ။ ကုမာရေတိ သုသိက္ခိတော ဂန္ဓဗ္ဗ-
ကုမာရော။ ဥပရောဒတိတိ နာနာတူရိယာနိ ဂဟေတွာ ဥပဟာရံ ကရေတိ။
ကောကိလာဘိနိကူဇိတေတိ ကုသရာဇကုလေ သာယံ ပါတော ပဝတ္တနစ္စ-
ဂိတဝါဒိတူပဟာရံ ပဋိပ္ပရန္တိ? ဝိယ ကောကိလေဟိ အဘိနိကူဇိတေ။

ဣတိ သာပိ ဧတ္တကာဟိ ဂါထာဟိ တာယ သဒ္ဓိံ သလ္လပိတွာ “သစေ အဇ္ဇ
ကုသနရိန္ဒော ဣဓ အဿ၊ ဣမေ သတ္တ ရာဇာနော ပလာပေတွာ မမ ဝိတရံ
ဒုက္ခာ ပမောစေတွာ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျာ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၅၃။ “ကဟံ န ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော၊
ပရရဋ္ဌပ္ပမဒ္ဒနော။
ကုသော သောဋ္ဌာရပညာဏော၊
ယော နော ဒုက္ခာ ပမောစယေ”တိ။

တတ္ထ သောဋ္ဌာရပညာဏောတိ ဥဋ္ဌာရပညော။

၁-သစေ တံ အဗ္ဗ (သိ)

၂-ဟသိသတိတိ ဟေသတိ (သိ)၊ ဟိံသတိတိ ဟေသတိ (ဣ)၊ ဟသိသတိတိ ဟသတိ (သျှာ)

၃-ပဋိပ္ပရန္တိဟိ (သိ)

တတော ပဘာဝတိ “မမ မာတု ကုသဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တိယာ မုခံ နပ္ပ-
ဟောတိ၊ အာစိက္ခိယာမိ တာဝဿာ တဿ ဣဓေဝ အာဠာရိကကမ္ပံ ကတွာ
ဝသနဘာဝ”န္တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၅၄။ “ဣဓေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ ပရရဋ္ဌပ္ပမဒ္ဒနော။

ကုသော သောဠာရပညာဏော၊ ယော တေ သဗ္ဗေ ဝဓိဿတိ”တိ။

အထဿာ မာတာ “အယံ မရဏဘယဘိတာ ဝိပ္ပလပတိ”တိ စိန္တေတွာ
ဂါထမာဟ—

၅၅။ “ဥမ္ပတ္တိကာ န ဘဏသိ၊ အန္ဓဗာလာ ပဘာသသိ”။

ကုသော စေ အာဂတော အဿ၊ ကိံ န ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

တတ္ထ အန္ဓဗာလာတိ၊ သမ္ပုဋ္ဌာ အညာဏာ ဟုတွာ။ ကိံ န ဇာနေမုတိ
ကေန ကာရဏေန တံ န ဇာနေယျာမ။ သော ဟိ အန္တရာမဂ္ဂေ ဌိတောဝ
အမှာကံ သာသနံ ပေသေယျ၊ သမုဿိတဒ္ဓဇာ စတုရင်္ဂီနိသေနာ ပညာယေထ၊
တွံ ပန မရဏဘယေန ကထေသိတိ။

သာ ဧဝံ ဝုတ္တေ “န မေ မာတာ သဒ္ဓဟတိ၊ တဿ ဣဓာဂန္တာ သတ္တ
မာသေ ဝသနဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဒဿေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ မာတရံ
ဟတ္ထ ဂဟေတွာ သိဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ဒဿေန္တိ
ဂါထမာဟ—

၅၆။ “ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော၊ ကုမာရီပုရမန္တရေ။

ဒဠိ ကတွာန သံဝေလ္လိံ၊ ကုမ္ဘိံ ဓောဝတိ ဩဏတော”တိ။

တတ္ထ ကုမာရီပုရမန္တရေတိ ဝါတပါနေ ဌိတာ တဝ ဓိတာနံ ကုမာရိနံ
ဝသနဌာနန္တရေနံ ဩလောကေဟိ။ သံဝေလ္လိန္တိ ကမ္ဘိံ ဗန္ဓိတွာ ကုမ္ဘိံ ဓောဝတိ။

သောကိရတဒါ “အဇ္ဇေ မေ မနောရထော မတ္ထကံ ပါပုဏိဿတိ၊ အဒ္ဓါ
မရဏဘယတဇ္ဇိတာ ပဘာဝတိ မမ အာဂတဘာဝံ ကထေဿတိ၊ ဘာဇနာနိ
ဓောဝိတွာ ပဋိသာမေဿာမိ”တိ ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဘာဇနာနိ ဓောဝိတုံ
အာရဘိ။ အထ နံ မာတာ ပရိဘာသန္တိ ဂါထမာဟ—

၅၇။ “ဝေဏီ တွမသိ စဏ္ဍာလိ၊ အဒ္ဓု’သိ ကုလဂန္ဓိနိ။

ကထံ မဒ္ဒကုလေ ဇာတာ၊ ဒါသံ ကယိရာသိ ကာမုက”န္တိ။

တတ္ထ ဝေဏီတိ တတ္ထိကာ။ အဇ္ဈသိ ကုလဂန္ဓိနီတိ ဥဒါဟု တံ ကုလ-
ဒူသိကာ။ ကာမုကန္တိ ကထံ နာမ တံ ဧဝရူပေ ကုလေ ဇာတာ အတ္တနော
သာမိကံ ဒါသံ ကရေယျာသီတိ။

တတော ပဘာဝတိ “မမ မာတာ ဣမဿ မံ နိဿာယ ဧဝံ ဝသနဘာဝံ
န ဇာနာတိ မညေ”တိ စိန္တေတွာ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၅၈။ “နမိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ၊ န စမိ ကုလဂန္ဓိနီ။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသီ”တိ။

တတ္ထ ဩက္ကာကပုတ္တောတိ အဗ္ဗ ဇေ ဩက္ကာကပုတ္တော၊ တံ ပန
“ဒါသော”တိ မညသိ၊ ကဿ နံ အဟံ “ဒါသော”တိ ကထေဿာမီတိ။
ဣဒါနိဿ ယသံ ဝဏ္ဏေန္တိ အာဟ—

၅၉။ “ယော ပြာဟ္မဏသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေတိ ဝိသတိ”။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသိ။

၆၀။ ယဿ နာဂသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝိသတိ”။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသိ။

၆၁။ ယဿ အဿသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝိသတိ”။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသိ။

၆၂။ ယဿ ရထသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝိသတိ”။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသိ။

(ယဿ ဥသဘသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝိသတိ”။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသိ)။

၆၃။ ယဿ ဓေနသဟဿာနိ၊ သဒါ ဒုဟန္တိ ဝိသတိ”။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တံ န ဒါသောတိ မညသီ”တိ။

ဧဝံ တာယ ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ မဟာသတ္တဿ ယသော ဝဏ္ဏိတော။ အထဿာ
မာတာ “အယံ အသတ္တိတာ၂ ကထံ ကထေတိ၊ အဒ္ဓါ ဧဝမေတ”န္တိ သဒ္ဓဟိတွာ
ရညော သန္တိကံ ဂန္တာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ သော ဝေဂေန ပဘာဝတိယာ

သန္တိကံ ဂန္တာ “သစ္စံ ကိရ အဗ္ဗ ကုသရာဇာ ဣဓာဂတော”တိ။ အာမ တာတ၊ အဇ္ဇဿ သတ္တ မာသာ အတိက္ကန္တာ တဝ ဓိတာနံ အာဠာရိကတ္တံ ကရေန္တဿာတိ။ သော တဿာ အသဒ္ဓဟန္တော ခုဇ္ဇံ ပုစ္ဆိတွာ ယထာဘူတံ သုတွာ ဓိတရံ ဂရဟန္တော ဂါထမာဟ—

၆၄။ “တပ္ပ တေ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဗာလေ၊ ယံ ခတ္ထိယံ မဟဗ္ဗလံ။
နာဂံ မဏ္ဍုကဝဏ္ဏေန၊ န တံ အက္ခာသိဓာဂတ”န္တိ။

တတ္ထ တပ္ပါတိ ဧကံသေနဝ။

သော ဓိတရံ ဂရဟိတွာ ဝေဂေန တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ကတပဋိသန္တာရော အဇ္ဇလိ ပဂ္ဂယ အတ္တနော အစ္စယံ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၆၅။ “အပရာဓံ မဟာရာဇ၊ တွံ နော ခမ ရထေသဘ။
ယံ တံ အညာတဝေသေန၊ နာညာသိမှာ ဣဓာဂတ”န္တိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “သစာဟံ ဖရသံ ဝက္ခာမိ၊ ဣဓေဿ ဟဒယံ ဖလိဿတိ၊ အဿာသေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ ဘာဇနန္တရေ ဌိတောဝ ဣတရံ ဂါထမာဟ—

၆၆။ “မာဒိသဿ န တံ ဆန္တံ၊ ယောဟံ အာဠာရိကော ဘဝေ။
တွညေဝ မေ ပသီဒဿ၊ နတ္ထိ တေ ဒေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ။

ရာဇာ တဿ သန္တိကာ ပဋိသန္တာရံ လဘိတွာ ပါသာဒံ အဘိရဟိတွာ ပဘာဝတိ ပက္ခောသာပေတွာ ခမာပနတ္တာယ ပေသေတုံ ဂါထမာဟ—

၆၇။ “ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ၊ ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလံ။
ခမာပိတော ကုသော ရာဇာ၊ သော တေ ဒဿတိ ဇီဝိတ”န္တိ။

သာ ပိတု ဝစနံ သုတွာ ဘဂိနိဟိ စေဝ ပရိစာရိကာဟိ စ ပရိဝုတာ တဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ သောပိ ကမ္မကာရဝေသေန ဌိတောဝ တဿာ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂမနံ ဥတွာ “အဇ္ဇ ပဘာဝတိယာ မာနံ ဘိဒ္ဓိတွာ ပါဒမူလေ နံ ကလလေ နိပဇ္ဇာပေဿာမိ”တိ သဗ္ဗ အတ္တနာ အာဘတံ ဥဒကံ ဆဇ္ဇေတွာ ခလမဏ္ဍလမတ္တံ ဌာနံ မဒ္ဓိတွာ ဧကကလလံ အကာသိ။ သာ တဿ သန္တိကံ ဂန္တာ တဿ ပါဒေသု နိပတိတွာ ကလလပိဋေ နိပန္နာ တံ ခမာပေသိ။ တမတ္တံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၆၈။ “ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ၊ ဒေဝဝဏ္ဏီ ပဘာဝတိ။
သိရဿာ အဂ္ဂဟီ ပါဒေ၊ ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလ”န္တိ။

တတ္ထ သိရဿာတိ သိရဿာ နိပတိတွာ ကုသရာဇာနံ ပါဒေ အဂ္ဂဟေသီတိ။
ဂဟေတွာ စ ပန နံ ခမာပေန္တိ တိဿော ဂါထာယော အဘာသိ—

၆၉။ “ယာ’မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ၊ တာ’မာ ဒေဝ တယာ ဝိနာ။
ဝန္တေ တေ သိရဿာ ပါဒေ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈ ရထေသဘ။

၇၀။ သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမိ၊ မဟာရာဇ သုဏောဟိ မေ။
န စာပိ အပ္ပိယံ တုယံ၊ ကရေယျာမိ အဟံ ပုန။

၇၁။ ဧဝံ စေ ယာစမာနာယ၊ ဝစနံ မေ န ကာဟာသိ။
ဣဒါနိ မံ တာတော ဟန္တာ၊ ခတ္တိယာနံ ပဒဿတိ”တိ။

တတ္ထ ရတျောတိ ရတ္တိယော။ တာ’မာတိ တာ ဣမာ သဗ္ဗာပိ တယာ ဝိနာ
အတိက္ကန္တာ။ သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမီတိ မဟာရာဇ ဧတ္တကံ ကာလံမယာ တဝ
အပ္ပိယမေဝ ကတံ၊ ဣဒံ တေ အဟံ သဗ္ဗံ ပဋိဇာနာမိ၊ အပရမ္ပိ သုဏောဟိ
မေ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယာဟံ ပုန တုယံ အပ္ပိယံ န ကရိဿာမိ။ ဧဝံ စေတိ
သစေ ဧဝံ ယာစမာနာယ မမ တံ ဝစနံ န ကရိဿသီတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “သစာဟံ ‘ဣမံ တွဉ္ဇေဝ ဇာနိဿသီ’တိ ဝက္ခာမိ၊ ဟဒယ-
မဿာ ဖလိဿတိ၊ အဿာသေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၇၂။ “ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ၊ ကိံ န ကာဟာမိ တေ ဝစော။
ဝိကုဒ္ဓေါ ဟျ’သ္မိ ကလျာဏိ၊ မာ တံ ဘာယိ ပဘာဝတိ။

၇၃။ သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမိ၊ ရာဇပုတ္တိ သုဏောဟိ မေ။
န စာပိ အပ္ပိယံ တုယံ၊ ကရေယျာမိ အဟံ ပုန။

၇၄။ တဝ ကာမာ ဟိ သုဿောဏိ၊ ပဟု ဒုက္ခံ တိတိက္ခိသံ။
ဗဟုံ မဒ္ဒကုလံ ဟန္တာ၊ နယိတုံ တံ ပဘာဝတိ”တိ။

တတ္ထ ကိံ န ကာဟာမီတိ ကိံကာရဏာ တဝ ဝစနံ န ကရိဿာမိ။
ဝိကုဒ္ဓေါ ဟျ’သ္မိတိ ဝိကုဒ္ဓေါနိက္ခောပေါ တေ အသ္မိ။ သဗ္ဗံ တေတိ ဝိကုဒ္ဓဘာဝဉ္စ
ဣဒါနိ အပ္ပိယကရဏဉ္စ ဥဘယံ တေ ဣဒံ သဗ္ဗမေဝ ပဋိဇာနာမိ။ တဝ ကာမာတိ

တဝ ကာမေန တံ ဣစ္ဆမာနော။ တိတိက္ခိသန္တိ အဓိဝါသေမိ။ ဗဟုံ မဒ္ဒကုလံ ဟန္တာ နယိတုံ တန္တိ ဗဟုမဒ္ဒရာဇကုလံ ဟနိတွာ ဗလက္ကာရေန တံ နေတုံ သမတ္ထောတိ။

အထသောသက္ကဿဒေဝရညော ပရိစာရိကံ ဝိယ တံ အတ္တနောပရိစာရိကံ ဒိသ္မာ ခတ္တိယမာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ “မယိ ကိရ ခရမာနေယေဝ မမ ဘရိယံ အညေ ဂဟေတွာ ဂမိဿန္တိ”တိ သိဟောဝိယ ရာဇင်္ဂဏေ ဝိဇေယမာနော “သကလနဂရ- ဝါသိနော မေ အာဂတဘာဝံ ဇာနန္တု”တိ ဝဂ္ဂန္တော နဒန္တော သေဋ္ဌေန္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော “ဣဒါနိ တေ ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေဿာမိ၊ ရထာဒယော မေ ယောဇေန္တု”တိ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၅။ “ယောဇယန္တု ရထေ အဿေ၊ နာနာစိတ္တေ သမာဟိတေ။
အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂံ၊ ဝိမေန္တဿ သတ္တဝေါ”တိ။

တတ္ထ နာနာစိတ္တေတိ နာနာလင်္ကာရဝိစိတ္တေ။ သမာဟိတေတိ အဿေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ သုသိက္ခိတေ နိဗ္ဗိသေဝနေတိ အတ္ထော။ အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂန္တိ အထ မေ ပရက္ကမံ ပဿိဿထာတိ။

သတ္တုနံ ဂဏှနံ နာမ မယံ ဘာရော၊ ဂစ္ဆ တံ နှတွာ အလင်္ကာရိတွာ ပါသာဒံ အာရဟတိ တံ ဥယျာဇေသိ။ မဒ္ဒရာဇာဝိဿ ပရိဟာရကရဏတ္ထံ အမစ္စေ ပဟိဏိ။ တေ တဿ မဟာနသဒ္ဓါရေယေဝ သာဏိံ ပရိက္ခိပိတွာ ကပ္ပကေ ဥပဋ္ဌပေသုံ။ သော ကတမဿုကမ္မော သီသံနာတော သဗ္ဗာလင်္ကာရ- ပဋိမဏ္ဍိတော အမစ္စာဒီဟိ ပရိဝုတော “ပါသာဒံ အဘိရဟိဿာမိ”တိ ဒိသာ ဝိလောကေတွာ အပ္ပေါဋ္ဌေသိ။ ဩလောကိတဩလောကိတဌာနံ ဝိကမ္ပိ။ သော “ဣဒါနိ မေ ပရက္ကမံ ပဿိဿထာ”တိ အာဟ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၆။ “တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိံသု၊ ရညော မဒ္ဒဿန္တေပုရေ။
ဝိဇေယမာနံ သိဟံဝ၊ ဖောဋ္ဌေန္တံ ဒိဂုဏံ ဘုဇ”န္တိ။

တဿတ္ထော—တဉ္စ တတ္ထ ဝိဇေယန္တံ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တံ ရညော အန္တေပုရေ ဝါတပါနာနိ ဝိဝရိတွာ ဣတ္ထိယော ဥဒိက္ခိံသုတိ။

အထဿံ မဒ္ဒရာဇာ ကတအာနေဉ္စကာရဏံ အလင်္ကာတဝရဝါရဏံ ပေသေသိ။ သော သမုဿိတသေတစ္ဆတ္ထံ ဟတ္ထိက္ခန္တံ အာရုပ္ပ “ပဘာဝတိံ အာနေထာ”တိ တမ္ပိ ပစ္ဆတော နိသီဒါပေတွာ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ပရိဝုတော

ပါစီနဒ္ဒါရေန နိက္ခမိတွာ ပရသေနံ ဩလောကေတွာ “အဟံ ကုသရာဇာ၊ ဇီဝိတတ္ထိကာ ဥရေန နိပဇ္ဇန္တိ”တိ တိက္ခတ္ထု သီဟနာဒံ နဒိတွာ သတ္ထုမဒ္ဒနံ အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၇၇။ “ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ အာရယု၊ အာရောပေတွာ ပဘာဝတိ။
သင်္ဂါမံ ဩတရိတွာန၊ သီဟနာဒံ နဒိ ကုသော။

၇၈။ တဿ တံ နဒတော သုတွာ၊ သီဟဿေ’ဝိ’တရေ မိဂါ။
ခတ္ထိယာ ဝိပလာယိံသု၊ ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာ။

၇၉။ ဟတ္တာရောဟာ အနိကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
အညမညဿ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာ။

၈၀။ တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသသ္မိံ၊ ပဿိတွာ ဟဋ္ဌမာနသော။
ကုသဿ ရညော ဒေဝိန္ဒော၊ အဒါ ဝေရောစနံ မဏိံ။

၈၁။ သော တံ ဝိဇ္ဈိတွာ သင်္ဂါမံ၊ လဒ္ဓါ ဝေရောစနံ မဏိံ။
ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော ရာဇာ၊ ပါဝေက္ခိ နဂရံ ပုရံ။

၈၂။ ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာန၊ ဗန္ဓိတွာ သတ္တ ခတ္ထိယေ။
သသုရဿူပနာမေသိ၊ ဣမေ တေ ဒေဝ သတ္တဝေဝါ။

၈၃။ သဗ္ဗေဝ တေ ဝသံ ဂတာ၊ အမိတ္တာ ဝိဟတာ တဝ။
ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာ၊ မုဉ္ဇ ဝါ တေ ဟနဿ ဝါ”တိ။

တတ္ထ ဝိပလာယိံသုတိ သတိံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတုံ အသက္ကောန္တာ ဝိပလ္လတ္ထ-
စိတ္တာ ဘိဇ္ဇိံသု။ ကုသသဒ္ဓဘယဋ္ဌိတာတိ ကုသရညော သဒ္ဓံ နိဿာယ
ဇာတေန ဘယေန ဥပဒ္ဓုတာ မူဠစိတ္တာ။ အညမညဿ ဆိန္ဒန္တိတိ အညမညံ
ဆိန္ဒန္တိ မဒ္ဒန္တိ။ “ဘိဇ္ဇိံသု”တိဝိ ၂ ပါဌော။ တသ္မိန္တိ ဧဝံ ဗောဓိသတ္တဿ သဒ္ဓ-
သဝနေနေဝ သင်္ဂါမေ ဘိန္ဒေ တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသေ တံ မဟာသတ္တဿ ပရက္ကမံ
ပဿိတွာ တုဋ္ဌဟဒယော သက္ကော ဝေရောစနံ နာမ မဏိက္ခန္ဓံ တဿ အဒါသိ။
နဂရံ ပုရန္တိ နဂရသင်္ဂါတံ ပုရံ။ ဗန္ဓိတွာတိ တေသညေဝ ဥတ္တရိ သာဠကေန
ပစ္ဆာဗာဟံ ဗန္ဓိတွာ။ ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာတိ တံ အတ္တနော ကာမံ
ဣန္ဒြိယံ ရူပိံ ကရောဟိ၊ ဧတေ ဟိ တယာ ဒါသာ ကတာယေဝါတိ။

ရာဇာ အာဟ—

၈၄။ “တုယျေဝ သတ္တဝေဝါ ဧတေ၊ န ဟိ တေ မယု သတ္တဝေဝါ။
တုညေဝ နော မဟာရာဇ၊ မုဉ္ဇ ဝါ တေ ဟနဿ ဝါ”တိ။

တတ္ထ တုညေဝ နောတိ မဟာရာဇ တံယေဝ အမှာကံ ဣဿရေတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မဟာသတ္တော “ကိ” ဣမေဟိ မာရိတေဟိ၊ မာ တေသံ အာဂမနံ
နိရတ္ထကံ ဟောတု၊ ပဘာဝတိယာ ကနိဋ္ဌာ သတ္တ မဒ္ဒရာဇဓိတရော အတ္ထိ၊ တာ
နေသံ ဒါပေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၈၅။ “ဣမာ တေ ဓိတရော သတ္တ၊ ဒေဝကညူပမာ သုဘာ။
ဒဒါဟိ နေသံ ဧကေနံ၊ ဟောန္တ၊ ဇာမာတရော တဝါ”တိ။

အထ နံ ရာဇာ အာဟ—

၈၆။ “အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ၊ တံ နော သဗ္ဗေသမိဿရေ။
တုညေဝ နော မဟာရာဇ၊ ဒေဟိ နေသံ ယဒိန္ဒြိယီ”တိ။

တတ္ထ တံ နော သဗ္ဗေသန္တိ မဟာရာဇ ကုသနရိန္ဒ ကိံ ဝဒေသိ၊ တုညေဝ
ဧတေသဉ္စ သတ္တန္တံ ရာဇနံ မမဉ္ဇ ဣမာသဉ္စ သဗ္ဗေသံ နော ဣဿရေ။ ယဒိန္ဒြိ-
ယီတိ ယဒိ ဣန္ဒြိယိ၊ ယဿ ဝါ ယံ ဒါတုံ ဣန္ဒြိယိ၊ တဿ တံ ဒေဟီတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သော တာ သဗ္ဗာပိ အလင်္ကာရာပေတွာ ဧကေနဿ ရညော
ဧကေနံ အဒါသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ပဉ္စ ဂါထာယော အဘာသိ—

၈၇။ “ဧကမေနဿ ဧကေနံ၊ အဒါ သီဟဿရေ ကုသော။
ခတ္တိယာနံ တဒါ တေသံ၊ ရညော မဒ္ဒဿ ဓိတရေ။

၈၈။ ပီဏိတာ တေန လာဘေန၊ တုဋ္ဌာ သီဟဿရေ ကုသေ။
သကရဋ္ဌာနိ ပါယိံသု၊ ခတ္တိယာ သတ္တ တာဝဒေ။

၈၉။ ပဘာဝတိဉ္စ အာဒါယ၊ မဏိံ ဝေရေစနံ သုဘံ။
ကုသာဝတိံ ကုသော ရာဇာ၊ အဂမာသိ မဟဗ္ဗလော။

၉၀။ ဘျဿု ဧကရထေ ယန္တာ၊ ပဝိသန္တာ ကုသာဝတိံ။
သမာနာ ဝဏ္ဏရူပေန၊ နာညမညာတိရေစိသုံ။

၁-တံ သုတွာ မဒ္ဒရာဇာ အတ္တနော ဓိတရော ဒါတုံ ဣန္ဒြိန္တော ဂါထမာဟ (သီ၊ သျာ)

၉၁။ မာတာ ပုတ္တေန သံဂစ္ဆိ၊ ဥဘယော စ ဇယမ္ပတိ။
သမဂ္ဂါ တေ တဒါ အာသုံ၊ ဖိတံ ဓရဏိမာဝသု”န္တိ။

တတ္ထ ဖိဏိတတိ သန္တပ္ပိတာ။ ပါယိံသုတိ ဣဒါနိ အပ္ပမတ္တာ ဘဝေယျာ-
ထာတိ ကုသနရိန္ဒေန ဩဝဒိတာ အဂမံသု။ အဂမာသီတိ ကတိပါဟံ ဝသိတွာ
“အမှာကံ ရဋ္ဌံ ဂမိဿာမာ”တိ သသုရံ အာပုစ္ဆိတွာ ဂတော။ ကေရုတေ
ယန္တဘိ ဒွေပိ ကေရထံ အဘိရုယ ဂစ္ဆန္တာ။ သမာနာ ဝဏ္ဏရူပေနာတိ
ဝဏ္ဏေန စ ရူပေန စ သမာနာ ဟုတွာ။ နာဉ္ဇမညာတိရောဓိသုန္တိ ကော
ဧကံ နာတိက္ကမိ။ မဏိရတနာနုဘာဝေန ကိရ မဟာသတ္တော အဘိရူပေါ
အဟောသိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ (သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ပဇ္ဇေက-
ဗုဒ္ဓဿ ပိဏ္ဍပါတနိဿန္တေန ဗုဒ္ဓပဋိမာကရဏနိဿန္တေန စ ဧဝံ တေဇဝန္တော
အဟောသိ။)° သံဂစ္ဆိတိ အထဿ မာတာ မဟာသတ္တဿ အာဂမနံ သုတွာ
နဂရေ ဘေရိ° စရာပေတွာ မဟာသတ္တဿ ဗဟံ ပဏ္ဏာကာရံ အာဒါယ
ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ သမာဂစ္ဆိ။ သောပိ မာတရာ သဒ္ဓိ°ယေဝ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ သတ္တာဟံ ဆဏကီဠိ ကီဠိတွာ အလင်္ကတပါသာဒတလံ အဘိရူဟိ။
တေပိ ဥဘော ဇယမ္ပတိကာ သမဂ္ဂါ အဟေသုံ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဇီဝံ
သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ ဖိတံ ဓရဏိ° အဇ္ဈာဝသိ°သုတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလေ
ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊ ကနိဋ္ဌော
အာနန္ဒော၊ ခုဇော ခုဇုတ္တရာ၊ ပဘာဝတိ ရာဟုလမာတာ၊ ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊
ကုသရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

ကုသရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-သောဏနန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၂)

ဒေဝတာ နု°သိ ဂန္ဓဗ္ဗောတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ပိဟရန္တော မာတု-
ပေါသကဘိက္ခု အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ဝတ္ထု သာမဇာတကေ° ဝတ္ထုသဒိသံ။
တဒါ ပန သတ္တာ “မာ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘိက္ခု ဥဇ္ဈာယိတ္ထ၊ ပေါရာဏက-
ပဏ္ဍိတာ သကလဇမ္ပုဒီပေ ရဇ္ဇံ လဘမာနာပိ တံ အဂ္ဂဟေတွာ မာတာ-
ပိတရော ပေါသိ°သုယေဝါ”တိ ဝတွာ အတိတံ အာဟရိ။

၁-( ) ဧတ္ထန္တရေ ပါဌော သိ-သျှာ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၂-ခု ၆-၁၇၄-ပိဋ္ဌေ။

အဘိတေ ဗာရာဏသီ မြဟ္မဝေဒနံ နာမ နဂရံ အဟောသိ။ တတ္ထ မနောဇော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တတ္ထ အညတရော အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ မြာဟ္မဏမဟာသာလော အပုတ္တကော အဟောသိ။ တဿ မြာဟ္မဏီ တေနော “ဘောတိ ပုတ္တံ ပတ္တေဟိ”တိ ဝုတ္တာ ပတ္တေသိ။ အထ ဗောဓိသတ္တော မြဟ္မလောကာ စရိတွာ တဿာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဇာတဿ စဿ “သောဏကုမာရော”တိ နာမံ ကရိံသု။ တဿ ပဒဿာ ဂမနကာလေ အညောပိသတ္တော မြဟ္မလောကာ စရိတွာ တဿာယေဝ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ တဿ ဇာတဿ “နန္ဒကုမာရော”တိ နာမံ ကရိံသု။ တေသံ ဥဂ္ဂဟိတဝေဒါနံ သဗ္ဗသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပတ္တာနံ ဝယပုတ္တာနံ ရူပသမ္ပဒံ ဒိသ္မာ မြာဟ္မဏော မြာဟ္မဏီ အာမန္တေတွာ “ဘောတိ ပုတ္တံ သောဏကုမာရံ သရဗန္ဓနေန ဗန္ဓိ- သာမာ”တိ အာဟ။ သာ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ပုတ္တဿ တမတ္ထံ အာစိက္ခိ။ သော “အလံ အဗ္ဗ မယံ သရာဝါသေန၊ အဟံ ယာဝဇီဝံ တုမှေ ပဋိဇဉ်တွာ တုမှာကံ အစ္စယေန ဟိမဝန္တံ ပရိသိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ အာဟ။ သာ မြာဟ္မဏဿ တေမတ္ထံ အာရောစေသိ။

တေ ပုနပ္ပုနံ ကထေန္တာပိ တဿ စိတ္တံ အလဘိတွာ နန္ဒကုမာရံ အာမန္တေတွာ “တာတ တေန ဟိ တံ ကုဋုမ္ပံ ပဋိပဇ္ဇာဟိ”တိ ဝတွာ “နာဟံ ဘာတရာ ဆဒ္ဓိတခေဋ္ဌံ သိသေန ဥက္ခိပါမိ၊ အဟမ္ပိ တုမှာကံ အစ္စယေန ဘာတရာဝ သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ ဝုတ္တေ တေသံ ဝစနံ သုတွာ “ဣမေ ဒွေ ဧဝံ တရုဏာဝ ကာမေ ပဇေဟန္တိ၊ ကိမာံ ပန မယံ၊ သဗ္ဗေယေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ “တာတာ ကိံ ဝေါ အမှာကံ အစ္စယေန ပဗ္ဗဇာယ၊ ဣဒါနေဝ သဗ္ဗေ မယံ ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ ရညော အာရောစေတွာ သဗ္ဗံ ဓနံ ဒါနမုခေ ဝိဿဇေတွာ ဒါသဇနံ ဘုဇိသံ ကတွာ ဉှတိနံ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒတွာ စတ္တာရောပိ ဇနာ မြဟ္မဝေဒနနဂရာ နိက္ခ- မိတွာ ဟိမဝန္တပဒေသေ ပဉ္စပဒုမသဉ္စန္တံ သရံ နိဿာယ ရမဏီယေ ဝန- သဏ္ဍေ အဿမံ မာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ ဝသိံသု။ ဥဘောပိ ဘာတရော မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်သု၊ တေသံ ပါတောဝ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ မုခဓောဝနဉ္စ ဒတွာ ပဏ္ဏသာလဉ္စ ပရိဝေဏဉ္စ သမ္ပဇိတွာ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပေတွာ အရညတော မရုရဖလာဖလာနိ အာဟရိတွာ မာတာပိတရော ခါဒါပေန္တိ၊ ဥဏှေန ဝါ သီလေန ဝါ ဝါရိနာ နှာပေန္တိ၊ ဇဋ္ဌာ သောဓေန္တိ၊ ပါဒပရိ- ကမ္မာဒိနိ တေသံ ကရေန္တိ။

ဧဝံ အဗ္ဗါနေ ဂတေ နန္ဒပဏ္ဍိတော “မယာ အာဘတဖလာဖလာနေဝ ပဌမံ မာတာပိတရော ခါဒါပေဿာမိ”တိ ပုရတော ဂန္ဓာ ဟိယျော စ ပရဟိယျော စ ဂဟိတဌာနတော ယာနိ ဝါ တာနိ ဝါ ပါတောဝ အာဟရိတွာ မာတာပိတရော ခါဒါပေသိ။ တေ တာနိ ခါဒိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဥပေါသထိကာ ဘဝန္တိ။ သောဏပဏ္ဍိတော ပန ခူရံ ဂန္ဓာ မရရမရရာနိ သုပက္ကသုပက္ကာနိ အာဟရိတွာ ဥပနာမေသိ။ အထ နံ “တာတ ကနိဋ္ဌေန တေ အာဘတာနိ မယံ ပါတောဝ ခါဒိတွာ ဥပေါသထိကာ ဇာတာ၊ န ဣဒါနိ နော အတ္ထော”တိ ဝဒန္တိ။ ဣတိ တဿ ဖလာဖလာနိ ပရိဘောဂံ န လဘန္တိ ဝိနဿန္တိ၊ ပုနဒိဝသေသုပိ တထေဝါတိ။ ဧဝံ သော ပဉ္စာဘိညတာယ ခူရံ ဂန္ဓာပိ အာဟရတိ၊ တေ ပန န ခါဒန္တိ။

အထ မဟာသတ္တော စိန္တေသိ “မာတာပိတရော မေ သုခုမာလာ၊ နန္ဒော စ ယာနိ ဝါ တာနိ ဝါ အပက္ကဒုပ္ပက္ကာနိ ဖလာဖလာနိ အာဟရိတွာ ခါဒါပေတိ၊ ဧဝံ သန္တေ ဣမေ န စိရံ ပဝတ္တိဿန္တိ၊ ဝါရေဿာမိ န”န္တိ။ အထ နံ သော အာမန္တေတွာ “နန္ဒ ဣတော ပဌာယ ဖလာဖလံ အာဟရိတွာ မမာဂမနံ ပဋိမာနေဟိ၊ ဥဘောပိ ဧကတောဝ ခါဒါပေဿာမာ”တိ အာဟ။ သော ဧဝံ ဝုတ္တေပိ အတ္တနော ပုညံ ပစ္စာသိသန္တော န တဿ ဝစနမကာသိ။ မဟာသတ္တော “နန္ဒော မမ ဝစနံ အကရေန္တော အယုတ္တံ ကရေတိ၊ ပလာပေဿာမိ နံ၊ တတော ဧကကောဝ မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်ဇိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “နန္ဒ တံ အနောဝါဒကော ပဏ္ဍိတာနံ ဝစနံ န ကရေသိ၊ အဟံ ဇေဋ္ဌော၊ မာတာပိတရော မမေဝ ဘာရော၊ အဟမေဝ နေသံ ပဋိဇဉ်ဇိဿာမိ၊ တံ ဣမ ဝသိတုံ န လစ္ဆသိ၊ အညတ္ထ ယာဟိ”တိ တဿ အစ္ဆရံ ပဟရိ။

သော တေန ပလာပိတော တဿ သန္တိကေ ဌာတုံ အသက္ကောန္တော တံ ဝန္တိတွာ မာတာပိတရော ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ အာရေစေတွာ အတ္တနော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ ကသိဏံ ဩလောကေတွာ တံ ဒိဝသမေဝ ပဉ္စ အဘိညာယော အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ စိန္တေသိ “အဟံ သိနေရုပါဒတော ရတနဝါလုကာ အာဟရိတွာ မမ ဘာတု ပဏ္ဏသာလာယ ပရိဝေဏေ ဩကိရိတွာ ဘာတရံ ခမာပေတုံ ပဟောမိ၊ ဧဝံ န သောဘိဿတိ၊ အနောတတ္တတော ဥဒကံ အာဟရိတွာ မမ ဘာတု ပဏ္ဏသာလာယ ပရိဝေဏေ ဩသိဉ္စိတွာ ဘာတရံ ခမာပေတုံ ပဟောမိ၊ ဧဝံ န သောဘိဿတိ၊ သစေ မေ ဘာတရံ ဒေဝတာနံ ဝသေန ခမာပေယျံ၊ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော သက္ကဉ္စ အာနေတွာ ဘာတရံ ခမာပေတုံ ပဟောမိ၊ ဧဝံ န သောဘိဿတိ။

သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ မနောဇံ အဂ္ဂရာဇာနံ အာဒိံ ကတွာ ရာဇာနော အာနေတွာ ခမာပေဿာမိ။ ဧဝံ သန္တေ မမ ဘာတု ဂုဏော သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ အဝတ္ထရိတွာ ဂမိဿတိ။ စန္ဒိမသုရိယော ဝိယ ပညာယိဿတိ”တိ။ သော တာဝဒေဝ ဣဒ္ဓိယာ ဂန္တာ ပြဟ္မဝေဒနနဂရေ တဿ ရညော နိဝေသနဒ္ဓါရေ ဩတရိတွာ ဌိတော “ဧကော ကိရ ဝေါ တာပသော ဒဠ္ဍကာမော”တိ ရညော အာရောစာပေသိ။ ရာဇာ “ကိ” ပဗ္ဗဇိတဿ မယာ ဒိဋ္ဌေန၊ အာဟာ- ရတ္ထာယ အာဂတော ဘဝိဿတိ”တိ ဘတ္တံ ပဟိဏိ။ သော ဘတ္တံ န ဣစ္ဆိ။ တဏှုလံ ပဟိဏိ။ တဏှုလံ န ဣစ္ဆိ။ ဝတ္ထာနိ ပဟိဏိ။ ဝတ္ထာနိ န ဣစ္ဆိ။ တဗ္ဗလံ ပဟိဏိ။ တဗ္ဗလံ န ဣစ္ဆိ။ အထဿ သန္တိကေ ဒူတံ ပေသေသိ “ကိမတ္ထံ အာဂတောသိ”တိ။ သော ဒူတေန ပုဋ္ဌော “ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌဟိတုံ အာဂတောမိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တံ သုတွာ “ဗဟူ မမ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အတ္တနောဝ တာပသဓမ္မံ ကရောတူ”တိ ပေသေသိ။ သော တံ သုတွာ “အဟံ တုမှာကံ အတ္တနော ဗလေန သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ဒဿာမိ”တိ အာဟ။

တံ သုတွာ ရာဇာ စိန္တေသိ “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ပဏှိတာ၊ ကိဉ္စိ ဥပါယံ ဇာနိဿန္တိ”တိ တံ ပက္ခောသာပေတွာ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ ဝဉ္စိတွာ “ဘန္တေ တုမှေ ကိရ မယံ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ဒဿထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ မဟာရာဇာတိ။ ကထံ ဂဏှိဿထာတိ။ မဟာရာဇ အန္တမသော ခုဒ္ဒက- မက္ခိကာယ ပိဝနမတ္တမ္ဘိ လောဟိတံ ကဿစိ အနုပ္ပါဒေတွာ တဝ ဓနန္တေဒံ အကတွာ အတ္တနော ဣဒ္ဓိယာဝ ဂဟေတွာ ဒဿာမိ။ အပိစ ကေဝလံ ပပဉ္စ အကတွာ အဇ္ဇေဝ နိက္ခမိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ သော တဿ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ သေနဂံပရိဝုတော နဂရာနိက္ခမိ။ သစေ သေနာယ ဥဏှံ ဟောတိ။ နန္ဒပဏှိတော အတ္တနော ဣဒ္ဓိယာ ဆာယံ ကတွာ သီတံ ကရေတိ။ ဒေဝေ ဝဿန္တေ သေနာယ ဥပရိ ဝဿိတုံ န ဒေတိ။ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ ဝါရေတိ။ မဂ္ဂေ ခါဏုကဏုကာဒယော သဗ္ဗပရိဿယေ အန္တရဓာပေတိ။ မဂ္ဂံ ကသိဏမဏှလံ ဝိယ သမံ ကတွာ သယံ အာကာသေ စမ္မခဏှံ ပတ္ထရိတွာ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓော သေနာယ ပရိဝုတော ဂစ္ဆတိ။

ဧဝံ သေနံ အာဒါယ ပဌမံ ကောသလရဋ္ဌံ ဂန္တာ နဂရဿာဝိဒူရေ ခန္ဓာဝါရံ နိဝါသာပေတွာ “ယုဒ္ဓံ ဝါ နော ဒေတု သေတစ္ဆတ္တံ ဝါ”တိ ကောသလရညော ဒူတံ ပါဟေသိ။ သော ကုဇ္ဈိတွာ “ကိ” အဟံ န ရာဇာ”တိ “ယုဒ္ဓံ ဒမ္မိ”တိ သေနာယ ပုရက္ခတော နိက္ခမိ။ ဒွေ သေနာ ယုဇ္ဈိတုံ အာရတိံ သု။ နန္ဒပဏှိတော ဒွိန္ဒမ္ဘိ အန္တရေ အတ္တနော နိသီဒနံ အဇိနစမ္ပံ မဟန္တံ ကတွာ ပသာရေတွာ

ဒွိဟိဝိ သေနာဟိ ခိတ္တသရေ စမ္ပေနေဝ သမ္ပုဋိန္တိ။ ကေသေနာယဝိ
ကောစိ ကဏ္ဍေန ဝိဒ္ဓေါ နာမ နတ္ထိ၊ ဟတ္ထဂတာနံ ပန ကဏ္ဍာနံ ခယေန
ဒွေဝိ သေနာ နိရုဿာဟာ အဋ္ဌံသု။ နန္ဒပဏ္ဍိတော မနောဇရာဇဿ သန္တိကံ
ဂန္တာ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇာ”တိ အဿာသေတွာ ကောသလဿ သန္တိကံ
ဂန္တာ “မဟာရာဇ မာ ဘာယိ၊ နတ္ထိ တေ ပရိပန္နော၊ တဝ ရဇ္ဇံ တဝေဝ ဘဝိ-
ဿတိ၊ ကေဝလံ မနောဇရညော ဝသဝတ္တိ ဟောဟံ”တိ အာဟ။ သော တဿ
သဒ္ဓဟိတွာ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ အထ နံ မနောဇဿ သန္တိကံ နေတွာ
“မဟာရာဇ ကောသလရာဇာ တေ ဝသေ ဝတ္တတိ၊ ဣမဿ ရဇ္ဇံ ဣမဿေဝ
ဟောတူ”တိ အာဟ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိတွာ တံ အတ္တနော ဝသေ
ဝတ္တေတွာ ဒွေ သေနာ အာဒါယ အင်္ဂရဋ္ဌံ ဂန္တာ အင်္ဂံ ဂဟေတွာ တတော မဂဓ-
ရဋ္ဌန္တိ ဧတေနုပါယေန သကလဇမ္ပုဒီပေ ရာဇောနော အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေတွာ
တတော တေဟိ ပရိဂုတော ပြဟ္မဝုနနဂရမေဝ ဂတော။ ရဇ္ဇံ ဂဏ္ဍန္တော
ပနေသ သတ္တန္တံ သံဝစ္ဆရာနံ ဥပရိ သတ္တဒိဝသာဓိကေဟိ သတ္တမာသေဟိ ဂဏှိ။
သော ဧကေကရာဇဓာနိတော နာနပ္ပကာရံ ခဇ္ဇဘောဇနံ အာဟရာပေတွာ
ကေသတရာဇာနော ဂဟေတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တာဟံ မဟာပါနံ ဝိဝိ။

နန္ဒပဏ္ဍိတော “ယာဝ ရာဇာ သတ္တာဟံ ဣဿရိယသုခံ အနုဘောတိ၊
တာဝဿ အတ္တာနံ န ဒဿေဿာမီ”တိ ဥတ္တရကုရုမိ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဟိမ-
ဝန္တေ ကန္ဓနဂဟာဒ္ဓါရေသတ္တာဟံ ဝသိ။ မနောဇောပိ သတ္တမေ ဒိဝသေ အတ္တနော
မဟန္တံ သိရိဝိဘဝံ ဩလောကေတွာ “အယံ ယသော န မယံ မာတာပိတူဟိ၊
န အညေဟိ ဒိန္နော၊ နန္ဒတာပသံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နော၊ တံ ခေါ ပန မေ အပ-
ဿန္တဿ အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသော၊ ကဟံ န ခေါ မေ ယသဒါယကော”တိ
နန္ဒပဏ္ဍိတံ သရိ။ သော တဿ အနုဿရဏဘာဝံ ဥတွာ အာဂန္တာ ပုရတော
အာကာသေ အဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ စိန္တေသိ “အဟံ ဣမဿ တာပသဿ
ဒေဝတာဘာဝံ ဝါ မနုဿဘာဝံ ဝါ န ဇာနာမိ၊ သစေ သေ မနုဿော
ဘဝေယျ၊ သကလဇမ္ပုဒီပရဇ္ဇံ ဧတဿေဝ ဒဿာမိ။ အထ ဒေဝေါ၊ သက္ကာရမဿ
ကရိဿာမီ”တိ။ သော တံ ဝိမံသန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၉၂။ “ဒေဝတာ နု’သိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
မနုဿဘူတော ဣဒ္ဓိမာ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ သဘာဝမေဝ ကထေန္တော ဒုတိယံ
ဂါထမာဟ—

၉၃။ “နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
မနုဿဘူတော ဣဒ္ဓိမာ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓာ”တိ။

တတ္ထ ဘာရဓာတိ^၁ ရဋ္ဌဘာရဓာရိတာယ နံ ဧဝံ အာလပတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “မနုဿဘူတော ကိရယံ မယံ ဧဝံ ဗဟုပကာရော၊
မဟန္တေန ယသေန နံ သန္တပ္ပေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၉၄။ “ကတရူပမိဒံ ဘောတော၊ ဝေယျာဝစ္စံ အနပ္ပကံ။
ဒေဝမိ ဝဿမာနမ္ပိ၊ အနောဝဿံ ဘဝံ အကာ။

၉၅။ တတော ဝါတာတပေ ဃောရေ၊ သီတစ္ဆာယံ ဘဝံ အကာ။
တတော အမိတ္တမဇ္ဈေသု၊ သရတာဏံ ဘဝံ အကာ။

၉၆။ တတော ဖိတာနိ ရဋ္ဌာနိ၊ ဝသိနော တေ ဘဝံ အကာ။
တတော ဧကသတံ ခဏျေ၊ အနုယန္တေ ဘဝံ အကာ။

၉၇။ ပတိတာ’ဿု မယံ ဘောတော၊ ဝဒ တံ ဘညမိစ္ဆသီ။
ဟတ္ထိယာနံ အဿရထံ၊ နာရိယော စ အလင်္ကတာ။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ မယံ ဘောတော ဒဒါမသေ။

၉၈။ အထ ဝ’ရေ ဝါ မဂဓေ၊ မယံ ဘောတော ဒဒါမသေ။
အထ ဝါ အဿကာ’ဝန္တိ၊ သုမနာ ဒမ္ပ တေ မယံ။

၉၉။ ဥပဗုံ ဝါပိ ရဇ္ဇဿ၊ မယံ ဘောတော ဒဒါမသေ။
သစေ တေ အတ္ထော ရဇ္ဇေန၊ အနုသာသ ယဒိစ္ဆသီ”တိ။

တတ္ထ ကတရူပမိဒန္တိ ကတသဘာဝံ။ ဝေယျာဝစ္စန္တိ ကာယဝေယျာဝတိက-
ကမ္ပံ။ အနောဝဿန္တိ အဝဿံ၊ ယထာ ဒေဝေါ န ဝဿတိ၊ တထာ ကတန္တိ
အတ္ထော။ သီတစ္ဆာယန္တိ သီတလံ ဆာယံ။ ဝသိနော တေတိ တေ ရဋ္ဌ-
ဝါသိနော အမှာကံ ဝသဝတ္ထိနော။ ခဏျေတိ ခတ္ထိယေ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန
အယမေဝ ပါဌော။ ပတိတာ’ဿု မယန္တိ တုဋ္ဌာ မယံ။ ဝဒ တံ ဘညမိစ္ဆသီတိ
ဘညန္တိ^၂ ရတနဿေတံ နာမံ၊ ဝရံ တေ ဒဒါမိ၊ ယံ ရတနံ ဣစ္ဆသီ၊ တံ
ဝဒေဟီတိ အတ္ထော။ “ဟတ္ထိယာန”န္တိ အာဒိဟိ သရူပတော တံ တံ ရတနံ

၁-ဘာရတာတိ (သီ၊ ဣ)၊ ဘာရထာတိ (သျှာ)

၂-ဝရံ တံ ဘညမိစ္ဆသီတိ ဘန္တိ (သီ)၊ ဝရံ တံ ဘညမိစ္ဆသီတိ ဘုန္တိ (သျှာ)

ဒဿေတိ။ အဿကာ'ဝန္တိတိ အဿကရဉ္စ ဝါ အဝန္တိရဉ္စ ဝါ။ ရဇ္ဇေနာတိ သစေပိ တေ သကလဇမ္ပဒီပရဇ္ဇေန အတ္ထော၊ တမ္ပိ တေ ဒတွာ အဟံ ဖလ-
ကာဝုဓေဟတ္ထော တုမှာကံ ရထဿ ပုရတော ဂမိဿာမီတိဒီပေတိ။ ယဒိန္ဒြသီတိ
ဧတေသု မယာ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ယံ ဣန္ဒြသိ၊ တံ အနုဿာသ အာဏာ-
ပေဟီတိ။

တံ သုတွာ နန္ဒပဏ္ဍိတော အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် အာဝိကရောန္တော
အာဟ—

၁၀၀။ န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန၊ နဂရေန ဓနေန ဝါ။
အထောပိ ဇနပဒေန၊ အတ္ထော မယံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

“သစေတေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဧကံ မေ ဝစနံ ကရောဟိ”တိ ဝတွာ
ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၀၁။ “ဘောတောဝ ရဋ္ဌေ ဝိဇိတေ၊ အရညေ အတ္ထိ အဿမေ။
ဝိတာ မယံ ဇနေတ္ထိ စ၊ ဥဘော သမ္ပန္နိ အဿမေ။

၁၀၂။ တေသာ'ဟံ ပုဗ္ဗာစရိယေသု၊ ပုညံ န လဘာမိ ကာတဝေ။
ဘဝန္တိ အဇ္ဈာဝရံ ကတွာ၊ သောဏံ ယာစေမု သံဝရ”န္တိ။

တတ္ထ ရဋ္ဌေတိ ရဇ္ဇေ။ ဝိဇိတေတိ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနေ။ အဿမေတိ
ဟိမဝန္တာရညေ ဧကော အဿမေ အတ္ထိ။ သမ္ပန္နိတိ တသ္မိံ အဿမေ ဝသန္တိ။
တေသာ'ဟန္တိ တေသု အဟံ။ ကာတဝေတိ ဝတ္တပဋိဝတ္တဖလာဖလာဟရဏ-
သင်္ခါတံ ပုညံ ကာတုံ န လဘာမိ၊ ဘာတာ မေ သောဏပဏ္ဍိတော နာမ
မမေကသ္မိံ အပရာဓေ မာ ဣဓ ဝသီတိ မံ ပလာပေသိ။ အဇ္ဈာဝရန္တိ
အဓိအာဝရံ တေ မယံ ဘဝန္တိ သပရိဝါရံ ကတွာ သောဏပဏ္ဍိတံ သံဝရံ
ယာစေမု၊ အာယတိံ သံဝရံ ယာစာမာတိ အတ္ထော။ “ယာဇေမိမံ ဝရ”န္တိပိ
ပါဌော၊ မယံ တယာ သဒ္ဓိံ သောဏံ ယာစေယျာမ ခမာပေယျာမ၊ ဣမံ ဝရံ
တဝ သန္တိကာ ဂဏှာမီတိ အတ္ထော။

အထ နံ ရာဇာ အာဟ—

၁၀၃။ “ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ ယံ မံ ဘဏသိ ပြာဟ္မဏ။
ဧတဉ္စ ခေါ နော အက္ခာဟိ၊ ကိဝန္တော ဟောန္တု ယာစကာ”တိ။

တတ္ထ ကရောမီတိ အဟံ သကလဇမ္ပဒီပရဇ္ဇံ ဒဒမာနော ဧတ္တကံ ကိံ န ကဒိဿာမိ၊ ကရောမီတိ ဝဒတိ။ **ကိဝန္တော**တိ ကိတ္တကာ။

နန္ဒပဏ္ဍိတော အာဟ—

၁၀၄။ “ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ မဟာသာလာ စ ပြာဟ္မဏာ။
ဣမေ စ ခတ္တိယာ သဗ္ဗေ၊ အဘိဇာတာ ယသဿိနော။
ဘဝဉ္စ ရာဇာ မနောဇော၊ အလံ ဟေဿန္တိ ယာစကာ”တိ။

တတ္ထ **ဇာနပဒါ**တိ ဂဟပတိ။ **မဟာသာလာ စ ပြာဟ္မဏာ**တိ သာရပုတ္တာ ပြာဟ္မဏာ စ ပရောသတာယေဝ။ **အလံ ဟေဿန္တိ**တိ ပရိယတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ **ယာစကာ**တိ မမတ္တာယ သောဏပဏ္ဍိတဿ ခမာပကာ။

အထ နံ ရာဇာ အာဟ—

၁၀၅။ “ဟတ္ထိ အဿေ စ ယောဇေန္တု၊ ရထံ သန္ဓယု သာရထိ။
အာဗန္ဓနာနိ ဂဏှာထ၊ ပါဒါသု’ဿာရယဒ္ဓဇေ။
အဿမံ တံ ဂမိဿာမိ၊ ယတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”တိ။

တတ္ထ **ယောဇေန္တု**တိ ဟတ္တာရောဟာ ဟတ္ထိ၊ အဿာရောဟာ စ အဿေ ကပ္ပေန္တု။ **ရထံ သန္ဓယု သာရထိ**တိ သမ္ပသာရထိ တွမ္ပိ ရထံ သန္ဓယု။ **အာဗန္ဓနာနိ**တိ ဟတ္ထိအဿရထေသု အာဗန္ဓိတဗ္ဗာနိ ဘဏှာနိ စ ဂဏှာထ။ **ပါဒါသု’ဿာရယဒ္ဓဇေ**တိ ရထေ ဌဝိတဇေပါဒါသု ဇေ ဥဿာရယန္တု ဥဿာပေန္တု။ **ကောသိယော**တိ ယသ္မိံ အဿမေ ကောသိယဂေါတ္တော ဝသတိတိ။

၁၀၆။ “တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ သေနာယ စတုရင်္ဂီနိ။
အဂမာ အဿမံ ရမ္မံ၊ ယတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”တိ—

အယံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ။

တတ္ထ **တတော** စာတိ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝတွာ တတော သော ရာဇာ ကေသတခတ္တိယေ ဂဟေတွာ မဟတိယာ သေနာယ ပရိဝုတော နန္ဒပဏ္ဍိတံ ပုရတော ကတွာ နဂရာ နိက္ခမိ။ **စတုရင်္ဂီနိ**တိ စတုရင်္ဂီနိယာ သေနာယ အဂမာသိ၊ အန္တရမဂ္ဂေ ဝတ္တမာနောပိ အဝဿံ ဂါမိတာယ ဧဝံ ဝုတ္တော။ **စတုရိသတိအက္ခောဘဏိသင်္ခါတေန** ဗလကာယေန သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နဿ တဿ နန္ဒပဏ္ဍိတော ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန အဠာသဘဝိတ္ထတံ မဂ္ဂံ သမံ

မာပေတွာ အာကာသေ စမ္မခဏ္ဍံ ပတ္တရိတွာ တတ္ထ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ သေနာယ ပရိဝုတော အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသီဒိတွာ ဂစ္ဆန္တေန ရညာ သဒ္ဓိံ ဓမ္မယုတ္တကံထံ ကထေန္တော သီတဥဏှာဒိပရိဿယေ ဝါရေန္တော အဂမာသိ။

အထဿ အဿမံ ပါပုဏနဒိဝသေ သောဏပဏ္ဍိတော “မမ ကနိဋ္ဌဿ အတိရေကသတ္တမာသသတ္တဒိဝသာမိကာနိ သတ္တ ဝဿာနိ နိက္ခန္ဓဿာ”တိ အာဝဇ္ဇေတွာ “ကဟံ န ခေါ သော ဧတရဟိ”တိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဩလောကေန္တော “စတုရိသတိအက္ခောဘဏိပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ” ကေသတရာဇာနော ဂဟေတွာ မမညေဝ ခမာပေတုံ အာဂစ္ဆတိ”တိ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “ဣမေဟိ ရာဇုဟိ စေဝ ပရိသာဟိ စ မမ ကနိဋ္ဌဿ ဗဟူနိ ပါဠိဟာရိယာနိ ဒိဋ္ဌာနိ၊ မမာနုဘာဝံ အဇာနိတွာ ‘အယံ ကုဋ္ဌဇဉ်လော အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာတိ၊ အမှာကံ အယျေန သဒ္ဓိံ ပယောဇေသီ’တိ မံ ဝဗ္ဘေန္တော ကထေန္တော အဝိစိပရာယဏာ ဘဝေယျ၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ နေသံ ဒဿေဿာမီ”တိ။ သောစတုရင်္ဂလမတ္တေန အံသံ အဗုသန္တံ အာကာသေ ကာဇံ ဌပေတွာ အနောတတ္ထတော ဥဒကံ အာဟရိတုံ ရညော အဝိဒူရေ အာကာသေန ပါယာသိ။ နန္ဒပဏ္ဍိတော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ အတ္တာနံ ဒဿေတုံ အဝိသဟန္တော နိသိန္နဋ္ဌာနေယေဝ အန္တရဓာယိတွာ ပလာယိတွာ ဟိမဝန္တံ ပါရိသိ။ မနောဇရာဇာ ပန တံ ရမဏီယေန ဣသိဝေသေန တထာ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ဂါထမာဟ—

၁၀၇။ “ကဿ ကာဒမ္ပယော ကာဇော၊ ဝေဟာသံ စတုရင်္ဂလံ။
အံသံ အသမ္ပုသံ ဧတိ၊ ဥဒဟာရာယ ဂစ္ဆတော”တိ။

တတ္ထ ကာဒမ္ပယောတိ ကဒမ္ပရက္ခမယော။ အံသံ အသမ္ပုသံ ဧတိတိ အံသံ အသမ္ပုသန္တော သယမေဝ အာဂစ္ဆတိ။ ဥဒဟာရာယာတိ ဥဒကံ အာဟရိတုံ ဂစ္ဆန္တဿ ကဿ ဧသ ကာဇော ဧဝံ ဧတိ၊ ကော နာမ တုံ၊ ကုတော ဝါ အာဂစ္ဆသီတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မဟာသတ္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၀၈။ “အဟံ သောဏော မဟာရာဇ၊ တာပသော သဟိတဗ္ဗတော။
ဘရာမိ မာတာပိတရော၊ ရတ္ထိန္ဒိဝမတန္ဒိတော။

၁၀၉။ ဝနေ ဖလဉ္စ မူလဉ္စ၊ အာဟရိတွာ ဒိသမ္ပတိ။
ပေါသေမိ မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရ”န္တိ။

တတ္ထ သဟိတဗ္ဗတောတိ သဟိတဝတော သီလာစာရသမ္ပန္နော ဧကော
တာပသော အဟန္တိ ဝဒတိ။ အရာဇိတိ ပေါသေမိ။ အတန္တိတောတိ အနုလသော
ဟုတွာ။ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရန္တိ တေဟိ ပုဗ္ဗေ ကတံ မယံ ဂုဏံ အနုဿရန္တောတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ တေန သဒ္ဓိံ ဝိဿာသံ ကတ္ထုကာမော အနန္တရံ
ဂါထမာဟ—

၁၁၀။ “ဣစ္ဆာမ အဿမံ ဂန္တု၊ ယတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော။
မဂ္ဂံ နော သောဏ အက္ခာဟိ၊ ယေန ဂစ္ဆေမု အဿမ”န္တိ။

တတ္ထ အဿမန္တိ တုမှာကံ အဿမပဒံ။

အထ မဟာသတ္တော အတ္တနော အာနုဘာဝေန အဿမပဒဂါမိမဂ္ဂံ
မာပေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၁၁။ “အယံ ဧကပဒိ ရာဇ၊ ယေနတံ မေဃသန္တိဘံ။
ကောဝိဋ္ဌာရေဟိ သဉ္ဇန္တံ၊ ဧတ္ထ သမ္ပတိ ကောသိယော”တိ။

တဿတ္တော—မဟာရာဇ အယံ ဧကပဒိကော ဇဉ်မဂ္ဂေါ၊ ဣမိနာ ဂစ္ဆေယ၊
ယေန ဒိသာဘာဝေန ဧတံ မေဃဝဏ္ဏံ သုပုပ္ဖိတကောဝိဋ္ဌာရသဉ္ဇန္တံ ဝနံ
ဒိဿတိ၊ ဧတ္ထ မမ ပိတာ ကောသိယဂေါတ္တော ဝသတိ၊ ဧတဿ သော
အဿမောတိ။

၁၁၂။ “ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ တရမာနော မဟာဣသိ။
ဝေဟာသေ အန္တလိက္ခသ္မိံ၊ အနုဿာသိတွာန ခတ္ထိယေ။

၁၁၃။ အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာ၊ ပညာပေတွာန အာသနံ။
ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ၊ ပိတရံ ပတိဗောဓယိ။

၁၁၄။ ဣမေ အာယန္တိ ရာဇာနော၊ အဘိဇာတာ ယသသိနော။
အဿမာ နိက္ခမိတွာန၊ နိဿိဒ တံ မဟာဣသေ။

၁၁၅။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ တရမာနော မဟာဣသိ။
အဿမာ နိက္ခမိတွာန၊ သဒ္ဓါရမိ ဥပါဝိသိ”တိ—

ဣမာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ။

တတ္ထ ပက္ခာဒီတိ အနောတတ္ထံ အဂမာသိ။ အဿမံ ပရိမဇ္ဈိတွာတိ ဘိက္ခဝေ
သော ဣသိ ဝေဂေန အနောတတ္ထံ ဂန္ဓာ ပါနီယံ အာဒါယ တေသု ရာဇူသု
အဿမံ အသမ္ပတ္တေသုယေဝ အာဂန္ဓာ ပါနီယဃဇ္ဇေ ပါနီယမာဠကေ ဌပေတွာ
“မဟာဇနော ပိဝိဿတိ”တိ ဝနကုသုမေဟိ ဝါသေတွာ သမ္ပဇ္ဇနိ အာဒါယ
အဿမံ သမ္ပဇ္ဈိတွာ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ပိတု အာသနံ ပညာပေတွာ ပဝိသိတွာ
ပိတရံ ဇာနာပေသီတိ အတ္ထော။ ဥပါဝိသီတိ ဥစ္စာသနေ နိသီဒိ။

ဗောဓိသတ္တဿ မာတာ ပန တဿ ပစ္ဆတော နိစဋ္ဌာနေ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။
မဟာသတ္ထော နိစာသနေ နိသီဒိ။ နန္ဒပဏ္ဍိတောပိ ဗောဓိသတ္တဿ အနော-
တတ္ထတော ပါနီယံ အာဒါယ အဿမံ အာဂတကာလေ ရညော သန္တိကံ
အာဂန္ဓာ အဿမဿ အဝိဒူရေ ခန္ဓာဝါရံ နိဝါသေသိ။ အထ ရာဇာ နှတွာ
သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော ဧကသတရာဇပုရိဝုတော နန္ဒပဏ္ဍိတံ ဂဟေတွာ
မဟန္တေန သိရိသောဘဂ္ဂေန ဗောဓိသတ္တံ ခမာပေတုံ အဿမံ ပါဝိသိ။ အထ
နံ တထာ အာဂစ္ဆန္တံ ဗောဓိသတ္တဿ ပိတာ ဒိသွာ ဗောဓိသတ္တံ ပုစ္ဆိ၊
သောဝိဿ အာစိက္ခိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ---

၁၁၆။ “တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ ဇလန္တရိဝ တေဇသာ။
ခတုသံဃပရိဗျူဠံ၊ ကောသိယော ဧတဒဗြဟ္မိ။

၁၁၇။ ကဿ ဘေရိ မုဒိင်္ဂါ စ၊ သင်္ခါပဏဝဒိန္ဒိမာ။
ပုရတော ပဋိပန္နာနိ၊ ဟာသယန္တာ ရထေသဘံ။

၁၁၈။ ကဿ ကဉ္စနပဇ္ဇေန၊ ပုထုနာ ဝိဇ္ဇုဝဏ္ဏိနာ။
ယုဝါ ကလာပသန္ဓဒ္ဓေါ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁၁၉။ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝ၊ ခဒိရင်္ဂါရသန္ဓိဘံ။
မုခဉ္စ ရုစိရာ ဘာတိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁၂၀။ ကဿ ပဂ္ဂဟိတံ ဆတ္တံ၊ သသလာကံ မနောရမံ။
အာဒိစ္စရံသာဝရဏံ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁၂၁။ ကဿ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂယ၊ ဝါလဗီဇနိမုတ္တမံ။
စရန္တိ ဝရပုညဿ၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေန အာယတော။

၁၂၂။ ကဿ သေတာနိ ဆတ္တာနိ၊ အာဇာနိယာ စ ဝဗ္ဗိတာ။
သမန္တာ ပရိကီရေန္တိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁၂၃။ ကဿ ဧကသတံ ခဏှာ၊ အနုယန္တာ ယသသိနော။
သမန္တာနုပရိယန္တိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁၂၄။ ဟတ္ထိအဿရထပတ္တိ၊ သေနာ စ စတုရဂ္ဂိနိ။
သမန္တာနုပရိယန္တိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။

၁၂၅။ ကဿေသာ မဟတိ သေနာ၊ ပိဋ္ဌိတော အနုဝတ္တတိ။
အက္ခောဘဏီ အပရိယန္တာ၊ သာဂရဿေဝ ဦမိယော။

၁၂၆။ ရာဇာဘိရာဇာ မနောဇော၊ ဣန္ဒြေဝ ဇယတံ ပတိ။
နန္ဒဿဇ္ဈာဝရံ ဧတိ၊ အဿမံ မြဟ္မစာရိနံ။

၁၂၇။ တဿေသာ မဟတိ သေနာ၊ ပိဋ္ဌိတော အနုဝတ္တတိ။
အက္ခောဘဏီ အပရိယန္တာ၊ သာဂရဿေဝ ဦမိယော'တိ။

တတ္ထ ဇလန္တရိဝါတိ ဇလန္တံ ဝိယ။ ပဋိပန္နာနီတိ ဧတာနိ တူရိယာနိ
ကဿ ပုရတော အာဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ ဟာသယန္တာတိ တောသေန္တာ။ ကဉ္စန-
ပနေနာတိ တာတ ကဿ၊ ကဉ္စနမယေန ဝိဇ္ဇာဝဏ္ဏေန ဥဏ္ဍိယပနေန
နလာဠန္တော၊ ပရိက္ခိတ္တောတိ ပုစ္ဆတိ။ ယုဝါတိ တရုဏော။ ကလာပသန္တဒ္ဓေါတိ
သန္တဒ္ဓသရတူဏီရော။ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝါတိ ကမ္မာရာနံ ဥဒ္ဓနေ ပဟဋ္ဌံ သုဝဏ္ဏံ
ဝိယ။ ခဒိရင်္ဂါရသန္တဘန္တိ ဝိတစ္ဆိတခဒိရင်္ဂါရဝဏ္ဏံ။ အာဒိစ္စရံသာဝရဏန္တိ
အာဒိစ္စရံသိနံ အာဝရဏံ။ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂယာတိ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သရီရံ
ပရိက္ခိပိတွာတိ အတ္ထော။ ဝါလဗီဇနိမုတ္တမန္တိ ဝါလဗီဇနိံ ဥတ္တမံ။ စရန္တိတိ
သဉ္စရန္တိ။ ဆတ္တာနီတိ အာဇာနိယပိဋ္ဌေ နိသိန္နာနံ ဓာရိတဆတ္တာနိ။ ပရိကီ-
ရေန္တိတိ တဿ သမန္တာ သဗ္ဗဒိသာဘာဂေသု ပရိကီရယန္တိ။ စတုရဂ္ဂိနီတိ
ဧတေဟိ ဟတ္ထိအာဒိဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတာ။ အက္ခောဘဏီတိ
ခေါဘေတုံ န သက္ကာ။ သာဂရဿေဝါတိ သာဂရဿ ဦမိယော ဝိယ အပရိ-
ယန္တာ။ ရာဇာဘိရာဇာတိ ဧကသတရာဇူနံ ပူဇိတော၊ တေသံ ဝါ အဓိကော
ရာဇာတိ ရာဇာဘိရာဇာ။ ဇယတံ ပတိတိ ဇယပ္ပတ္တာနံ တာဝတိံသာနံ ဇေဋ္ဌ-
ကော။ အဇ္ဈာဝရန္တိ မမံ ခမာပနတ္ထာယ နန္ဒဿ ပရိသဘာဝံ ဥပဂန္တာ ဧတိ။

သတ္တာ အာဟ—

၁၂၈။ “အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန၊ ကာသိကုတ္တမောရိနော။
သဗ္ဗေ ပဉ္စလိကာ ဟုတွာ၊ ဣသိနံ အဇ္ဈုပါဂမု”န္တိ။

တတ္ထ ဣသိနံ အဇ္ဈုပါဂမုန္တိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗေပိ တေ ရာဇာနော သုရဘိစန္ဒ-
နေန အနုလိတ္တာ ဥတ္တမကာသိကဝတ္ထမောရိနော သိရသိ ပတိဋ္ဌာပိတအဉ္ဇလိ
ဟုတွာ ဣသိနံ သန္တိကံ ဥပဂတာ။

တတော မနောဇော ရာဇာ တံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ပဋိသန္တာရံ
ကရောန္တော ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၂၉။ “ကစ္စိ န ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဇေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။

၁၃၀။ ကစ္စိ ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

တတော ပရံ ဥဘိန္တံ တေသံ ဝစနပဋိဝစနဝသေန ကထိတဂါထာ
ဟောန္တိ—

၁၃၁။ “ကုသလဉ္ဇေဝ နော ရာဇ၊ အထော ရာဇ အနာမယံ။
အထော ဥဉ္ဇေန ယာပေမ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။

၁၃၂။ အထော ခံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ မယံ န ဝိဇ္ဇတိ။

၁၃၃။ ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ၊ အဿမေ သမ္ပတံ ဣဓ။
နာဘိဇာနာမိ ဥပ္ပန္တံ၊ အာဗာဓံ အမနောရမံ။

၁၃၄။ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။

၁၃၅။ တိန္ဒြကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။
ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ရာဇ ဝရံ ဝရံ။

၁၃၆။ ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာရာဇ၊ သစေ တံ အဘိကင်္ခသိ။

၁၃၇။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဂိယံ ကတံ။
နန္ဒဿာပိ နိဿာမေထ၊ ဝစနံ သော ပဝက္ခတိ။

၁၃၈။ အဇ္ဈာဝရမှာ နန္ဒဿ၊ ဘောတော သန္တိကမာဂတာ။
သုဏာတု ဘဝံ ဝစနံ၊ နန္ဒဿ ပရိသာယ စာ”တိ။

ဣမာ ယေဘုယျေန ပါကဋ္ဌသမ္ပန္နာယေဝ၊ ယံ ပနေတ္ထ အပါကဋ္ဌံ၊ တဒေဝ
ဝက္ခာမ။ ပဝေဒယာတိ ယံ ဣမသ္မိံ ဌာနေ တဝ အဘိရုစိတံ အတ္ထိ၊ တံ နော
ကထေဟိတိ ဝဒတိ။ ခုဒ္ဒကပ္ပါနီတိ တောနိ နာနာရက္ခဗလာနိ ခုဒ္ဒကမရပဋိ-
ဘာဂါနိ မရရာနိ။ ဝရံ ဝရန္တိ ဣတော ဥတ္တမုတ္တမံ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇ။ ‘ဂိရိဂန္ထ-
ရာတိ အနောတတ္ထတော။ သဗ္ဗဿ အဂ္ဂိယန္တိ ယေန မယံ အာပုစ္ဆိတာ၊ တံ
အမှေဟိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ တုမှေဟိ စ ဒိန္နမေဝ နာမ၊ ဧတ္တာဝတာ ဣမဿ
ဇနဿ သဗ္ဗဿ အဂ္ဂိယံ တုမှေဟိ ကတံ။ နန္ဒဿာပိတိ အမှာကံ တာဝ သဗ္ဗ
ကတံ၊ ဣဒါနိ ပန နန္ဒပဏ္ဍိတော ကိဉ္စ ဝတ္ထုကာမော၊ တဿပိ တာဝ ဝစနံ
သုဏာထ။ အဇ္ဈာဝရမှာတိ မယဉ္စိ န အညေန ကမ္မေန အာဂတာ၊ နန္ဒဿ
ပန ပရိသာ ဟုတွာ တုမှာကံ ခမာပနတ္ထာယ အာဂတာတိ ဝဒတိ။ ဘစန္တိ
ဘဝံ သောဏပဏ္ဍိတော သုဏာတု။

ဧဝံ ဝုတ္တေ နန္ဒပဏ္ဍိတော ဥဌာယာသနာ မာတာပိတရော စ ဘာတရဉ္စ
ဝန္တိတွာ သကပရိသာယ သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော အာဟ—

၁၃၉။ “ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ မဟာသာလာ စ မြာဟ္မဏာ။
ဣမေ စ ခတ္တိယာ သဗ္ဗေ၊ အဘိဇာတာ ယသဿိနော။
ဘဝဉ္စ ရာဇာ မနောဇော၊ အနုမညန္တု မေ ဝစော။

၁၄၀။ ယေ စ သန္တိ သမိတာရော၊ ယက္ခာနိ ဣမ မဿမေ။
အရညေ ဘူတဘဗျာနိ၊ သုဏန္တု ဝစနံ မမ။

၁၄၁။ နမော ကတွာန ဘူတာနံ၊ ဣသိံ ဝက္ခာမိ သုဗ္ဗတံ။
သော တျာဟံ ဒက္ခိဏာ မာဟု၊ တဝ ကောသိယ သမ္ပတော။

၁၄၂။ ပိတရံ မေ ဇနေတ္ထိံ စ၊ ဘတ္ထုကာမဿ မေ သတော။
ဝီရ ပုညမိဒံ ဌာနံ၊ မာ မံ ကောသိယ ဝါရယ။

၁၄၃။ သဒ္ဓိ ဟေ'တံ ဥပညာတံ၊ မမေတံ ဥပနိဿဇ။
ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ၊ ဒိဃရတ္တံ တယာ ကတံ။
မာတာပိတုသု ပုညာနိ၊ မမ လောကဒဒေါ ဘဝ။

၁၄၄။ တထေဝ သန္တိ မနုဇော၊ ဓမ္မေ ဓမ္မပဒံ ဝိဒူ။
မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿ၊ ယထာ ဇာနာသိ တံ ဣသေ။

၁၄၅။ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ။
တံ မံ ပုညာ နိဝါရေတိ၊ အရိယမဂ္ဂါဝရော နရော"တိ။

တတ္ထ အနုမညန္တံတိ အနုဗုဇန္တု၊ သာဓကံ သုတွာ ပစ္စက္ခံ ကရေန္တံတိ အတ္ထော။ သမိတာရေတိ သမာဂတာ။ အရညေ ဘူတဘဗျာနီတိ အသ္မိံ ဟိမဝန္တာရညေ ယာနိ ဘူတာနိ စေဝ ဝုဗ္ဗိမရိယာဒပ္ပတ္တာနိ ဘဗျာနိ စ တရုဏဒေဝတာနိ၊ တာနိပိ သဗ္ဗာနိ မမ ဝစနံ သုဏန္တံတိ အတ္ထော။ “နမော ကတွာနာ”တိ ဣဒံ သော ပရိသာယ သညံ ဒတွာ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာနံ နမက္ကာရံ ကတွာ အာဟ။ တဿတ္ထော—အဇ္ဇ ဗဟူဟိ ဒေဝတာဟိ မမ ဘာတိကဿ ဓမ္မကထာသဝနတ္ထံ အာဂတာဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အဟံ ဝေါ နမက္ကာရော၊ တုမှေပိ မယံ သဟာယာ ဟောထာတိ။ သော ဒေဝတာနံ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ပရိသံ ဇာနာပေတွာ “ဣသိံ ဝက္ခာမီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣသိန္တိ သောဏပဏ္ဍိတံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သမ္မတောတိ ဘာတရော နာမ အင်္ဂသမာဟောန္တိ၊ တသ္မာ သော တေ အဟံ ဒက္ခိဏာ ဗာဟူတိ သမ္မတော။ တေန မေ ခမိတုံ အရဟထာတိ ဒီပေတိ။

ဝိရာတိ ဝိရိယဝန္တ မဟာပရက္ကမ။ ပုညမိဒံ ဌာနန္တိ ဣဒံ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ နာမ ပုညံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကကာရဏံ၊ တံ ကရေန္တံ မံ မာ ဝါရယာတိ ဝဒတိ။ သဒ္ဓိ ဟေ'တန္တိ ဧတံ ဟိ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ နာမ ပဏ္ဍိတေဟိ ဥပညာတံ ဥပဂန္တာ ဉာတဉ္စေဝ ဝဏ္ဏိတဉ္စ။ မမေတံ ဥပနိဿဇာတိ ဣဒံ တံ မယံ နိဿဇ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဒေဟိ။ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယာတိ ဥဋ္ဌာနေန စ ပါရိစရိယာယ စ။ ကတန္တိ ဒိဃရတ္တံ တယာ ကုသလံ ကတံ။ ပုညာနီတိ ဣဒါနိ အဟံ မာတာပိတုသု ပုညာနိ ကတ္ထုကာမော။ မမ လောကဒဒေါတိ တဿ မမ တံ သဂ္ဂလောကဒဒေါ ဟောဟိ၊ အဟဉ္စိ တေသံ ဝတ္တံ ဥပဋ္ဌာနံ ကတွာ ဒေဝလောကေ အပရိမာဏံ ယသံ လဘိဿာမိ၊ တဿ မေ တံ ဒါယကော ဟောဟိတိ ဝဒတိ။

တထေဝါတိ ယထာ တံ ဇာနာသိ၊ တထေဝ အညေဝိ မနုဇာ ဣမိဿံ ပရိသာယံ သန္တိ၊ တေ နာနပ္ပကာရေ ဓမ္မေ ဣဒံ ဇေဋ္ဌာပစာယိကဘာဝသင်္ခါတံ ဓမ္မကောဋ္ဌာသံ ဝဒန္တိ။ ကိန္တိ? မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿာတိ။ သုခါဝဟန္တိ ဥဋ္ဌာနေန စ ပါရိစရိယာယ စ မာတာပိတုနံ သုခါဝဟံ။ တံ မန္တိ တံ မံ ဧဝံ သမ္မာပဋိပန္နဗ္ဗိံ^၁ ဘာတာ သောဏပဏ္ဍိတော တမှာ ပုညာ အဘိဝါရေတိ။ အရိယမဂ္ဂါဝရောတိ သော^၂ ဧဝံ ဝါရေန္တော အယံ နရော မမ ပိယဒဿနတာယ အရိယသင်္ခါတဿ ဝေဒလောကဿ မဂ္ဂါဝရဏော နာမ ဟောတိတိ။

ဧဝံ နန္ဒပဏ္ဍိတေန ဝုတ္တေ မဟာသတ္တော “ဣမဿ တာဝ တုမ္ပေဟိ ဝစနံ သုတံ၊ ဣဒါနိ မမပိ သုဏာထာ”တိ သာဝေန္တော အာဟ—

၁၄၆။ “သုဏန္တ၊ ဘောန္တော ဝစနံ၊ ဘာတုရဇ္ဈာဝရာ မမ။
ကုလဝံသံ မဟာရာဇ၊ ပေါရာဏံ ပရိဟာပယံ။
အဓမ္မစာရီ ဇေဋ္ဌသု၊ နိရယံ သော’ပပဇ္ဇတိ။

၁၄၇။ ယေ စ ဓမ္မဿ ကုသလာ၊ ပေါရာဏဿ ဒိသမ္ပတိ။
စာရိတ္တေန စ သမ္ပန္နာ၊ န တေ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။

၁၄၈။ မာတာ ပိတာ စ ဘာတာ စ၊ ဘဂိနိ ဉှတိ ဗန္ဓဝါ။
သဗ္ဗေ ဇေဋ္ဌဿ တေ ဘာရာ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရေ။

၁၄၉။ အာဒိယိတွာ ဂရုံ ဘာရုံ၊ နာဝိကော ပိယ ဥဿဟေ။
ဓမ္မဉ္စ နပ္ပမဇ္ဇာမိ၊ ဇေဋ္ဌော စ’သ္မိ ရထေသဘာ”တိ။

တတ္ထ ဘာတုရဇ္ဈာဝရာတိ မမ ဘာတု ပရိသာ ဟုတွာ အာဂတာ ဘောန္တော သဗ္ဗေဝိ ရာဇာနော မမပိ တာဝ ဝစနံ သုဏန္တ။ ပရိဟာပယန္တိ ပရိဟာပေန္တော။ ဓမ္မဿာတိ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မဿ ပဝေဏီဓမ္မဿ။ ကုသလာတိ ဆေကာ။ စာရိတ္တေန စာတိ အာစာရသီလေန သမ္ပန္နာ။ ဘာရာတိ သဗ္ဗေ ဧတေ ဇေဋ္ဌေန ဝဟိတဗ္ဗာ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗာတိ တဿ ဘာရာ နာမ။ နာဝိကော ပိယာတိ ယထာ နာဝါယ ဂရုံ ဘာရုံ အာဒိယိတွာ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ နာဝံ သောတ္ထိနာ နေတုံ နာဝိကော ဥဿဟေတိ ဝါယမတိ၊ သဟ နာဝါယ သဗ္ဗဘဏ္ဍဉ္စ ဇနော စ တဿေဝ ဘာရော ဟောတိ၊ တထာ မမေဝ သဗ္ဗေ ဉှတကာ

၁-သမ္မာပဋိပန္နဗ္ဗိံ (သီ၊ သျာ)

၂-အရိယမဂ္ဂါဝရောတိ အရိယမဂ္ဂဿ အာဝရောတိ သော (သီ၊ သျာ၊)

အရိယမဂ္ဂါဝရောတိ အရိယမဂ္ဂဿ အာဝရော ယော (က)

ဘာရောတိ၊ အဟန္တ တေ ဥဿဟာမိ ပဋိဇဂ္ဂိတုံ သက္ကောမိ၊ တဉ္စ ဇေဋ္ဌာပ-
စာယနဓမ္မံ နပ္ပမဇ္ဇာမိ၊ န ကေဝလဉ္စ ဧတေသညေဝ၊ သကလဿပိ လောကဿ
ဇေဋ္ဌော စ အသ္မိ၊ တသ္မာ အဟမေဝ သဒ္ဓိံ နန္တေန ပဋိဇဂ္ဂိတုံ ယုတ္တောတိ။

တံ သုတွာ သဗ္ဗေပိ တေ ရာဇာနော အတ္တမနာ ဟုတွာ “ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ
ကိရ အဝသေသာ ဘာရာတိ အဇ္ဇ အမှေဟိ ဉ္ဈတ” နန္ဒပဏ္ဍိတံ ပဟာယ
မဟာသတ္တံ သန္တိဿိတာ ဟုတွာ တဿ ထုတိံ ကရေန္တာ ဒွေ ဂါထာ
အဘာသိံသု—

၁၅၀။ “အဓိဂမာ တမေ ဉ္ဈဏံ၊ ဇာလံဝ ဇာတဝေဒတော။
ဧဝမေဝ နော ဘဝံ ဓမ္မံ၊ ကောသိယော ပဝိဒံသယိ။

၁၅၁။ ယထာ ဥဒယမာဒိစ္စော၊ ဝါသုဒေဝေါ ပဘဏ်ရော။
ပါဏီနံ ပဝိဒံသေတိ၊ ရူပံ ကလျာဏပါပကံ။
ဧဝမေဝ နော ဘဝံ ဓမ္မံ၊ ကောသိယော ပဝိဒံသယိ”တိ။

တတ္ထ အဓိဂမာတိ^၁ မယံ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မပဋိစ္ဆာဒကေ
တမေ ဝတ္တမာနာ န ဇာနာမ၊ အဇ္ဇ ဇာတဝေဒတော ဇာလံဝ ဉ္ဈဏံ
အဓိဂတာ။ ဧဝမေဝ နောတိ ယထာ မဟန္တကာရေ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဇလိတော
ဇာတဝေဒေါ သမန္တာ အာလောကံ ဖရန္တော ရူပါနိ ဒသေတိ၊ တထာ နော
ဘဝံ ကောသိယဂေါတ္တော ဓမ္မံ ပဝိဒံသယိတိ အတ္ထော။ ဝါသုဒေဝေါတိ
ဝသုဒေဝေါ ဝသုဇောတနော၊ နေပကာသနောတိ^၂ အတ္ထော။

ဣတိ မဟာသတ္တော ဧတ္တကံ ကာလံ နန္ဒပဏ္ဍိတဿ ပါဠိဟာရိယာနိ ဒိသ္မာ
တသ္မိံ^၃ ပသန္တစိတ္တေ တေ ရာဇာနော ဉ္ဈဏဗလေန တသ္မိံ ပသာဒံ ဘိန္ဒိတွာ
အတ္တနော ကထံ ဂါဟာပေတွာ သဗ္ဗေဝ အတ္တနော မုခံ ဥလ္လောကိတေ
အကာသိ။ အထ နန္ဒပဏ္ဍိတော “ဘာတာ မေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဓမ္မကထိကော
သဗ္ဗေပိမေ ရာဇာနော ဘိန္ဒိတွာ အတ္တနော ပက္ခေ ကရိ၊ ဌပေတွာ ဣမံ အညော
မယံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ၊ ဣမမေဝ ယာစိဿံမီ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၅၂။ “ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ၊ အဉ္ဇလိံ နာဝဗုဇ္ဈိထ။
တဝ ဗဒ္ဒစရောဉိ ဟေသံ၊ ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော”တိ။

တဿတ္ထော—သစေ တုမှေ မမ ဧဝံ ယာစမာနဿ ခမာပနတ္ထာယ ပဂ္ဂဟိတံ အဉ္ဇလိ နာဝဗုဇျထ န ပဋိဂ္ဂဏှထ။ တုမှေဝ မာတာပိတရော ဥပဋ္ဌဟထ။ အဟံ ပန တုမှာကံ ဗဒ္ဓစရော ဝေယျာဝစ္စကရော ဟေသံ။ ရတ္တိန္ဒြိဝံ အနလသဘာဝေန ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော အဟံ တုမှေ ပဋိဇဉ်ဿာမီတိ။

မဟာသတ္တဿ ပကတိယာပိ နန္ဒပဏ္ဍိတေ ဒေါသော ဝါ ဝေရံ ဝါ နတ္ထိ၊ အတိထဒ္ဓိ ဝစနံ ကထေန္တဿ ပနဿ မာနဟာပနတ္ထံ နိဂ္ဂဟဝသေန တထာ ကတွာ ဣဒါနိဿ ဝစနံ သုတွာ တုဋ္ဌစိတ္တော တသ္မိ ပဿာဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ “ဣဒါနိ တေ ခမာမိ၊ မာတာပိတရော စ ပဋိဇဉ်တုံ လဘိဿသိ”တိ တဿ ဂုဏံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၅၃။ “အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ၊ သဒ္ဓမ္မံ သတ္တိ ဒေသိတံ။
အရိယော အရိယသမာစာရော၊ ဗာဠိ တံ မမ ရုစ္စသိ။

၁၅၄။ ဘဝန္တံ ဝဒါမိ ဘောတိဉ္စ၊ သုဏာထ ဝစနံ မမ။
နာယံ ဘာရော ဘာရမတော၊ အဟု မယံ ကုဒါစနံ။

၁၅၅။ တံ မံ ဥပဋ္ဌိတံ သန္တံ၊ မာတာပိတု သုခါဝဟံ။
နန္တော အဇ္ဈာဝရံ ကတွာ၊ ဥပဋ္ဌာနာယ ယာစတိ။

၁၅၆။ ယော ဝေ ဣစ္ဆတိ ကာမေန၊ သန္တာနံ ပြဟ္မစာရိနံ။
နန္တံ ဝေါ ဝရထ ဧကော၊ ကံ နန္တော ဥပတိဋ္ဌတူ”တိ။

တတ္ထ အရိယောတိ သုန္ဒရော။ အရိယသမာစာရောတိ သုန္ဒရသမာစာရောပိ ဇာတော။ ဗာဠန္တိ ဣဒါနိ တံ မမ အတိဝိယ ရုစ္စသိ။ သုဏာထာတိ အဗ္ဗတာတာ တုမှေ မမ ဝစနံ သုဏာထ။ နာယံ ဘာရောတိ အယံ တုမှာကံ ပဋိဇဉ်နဘာရော န ကဒါစိ မမ ဘာရမတော၊ အဟု။ တံ မန္တိ တံ ဘာရောတိ အမညိတွာဝ မံ တုမှေ ဥပဋ္ဌိတံ သမာနံ။ ဥပဋ္ဌာနာယ ယာစတိတိ တုမှေ ဥပဋ္ဌာတုံ မံ ယာစတိ။ ယော ဝေ ဣစ္ဆတိတိ မယုဉ္ဇိ တံ မေ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ ဥပဋ္ဌဟာတိ ဝတ္ထု န ယုတ္တံ၊ တုမှာကံ ပန သန္တာနံ ပြဟ္မစာရိနံ ယော ဧကော ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဝဒါမိ ကာမေန နန္တံ ဝေါ ဝရထ၊ တံ မမ ကနိဋ္ဌံ နန္တံ ရောစေထ၊ တုမှေသု ကံ ဒေသ ဥပဋ္ဌာတု၊ ဥဘောပိ ဟိ မယံ တုမှာကံ ပုတ္တာယေဝါတိ။

အထဿ မာတာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ “တာတ သောဏပဏ္ဍိတ စိရပ္ပဝုတ္တော တေ ကနိဋ္ဌော၊ ဧဝံ စိရာဂတမ္ဗိ တံ ယာစိတုံ န ဝိသဟာမိ၊ မယဉ္ဇိ တံ နိဿိတာ၊ ဣဒါနိ ပန တယာ အနုညာတာ အဟံ ဧတံ ဗြဟ္မစာရိနံ ဗာဟာဟိ ဥပဂူဟိတွာ သီသေ ဥပသိဃံာယိတုံ လဘေယျ”န္တိ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တိ ဂါထမာဟ—

၁၅၇။ “တယာ တာတ အနုညာတာ၊ သောဏ တံ နိဿိတာ မယံ။
ဥပဃာတုံ လဘေ နန္တံ၊ မုဒ္ဒနိ ဗြဟ္မစာရိန”န္တိ။

အထ မဟာသတ္တော “တေန ဟိ အဗ္ဗ အနုဇာနာမိ၊ တံ ဂစ္ဆ၊ ပုတ္တံ နန္တံ အာလိဂီတွာ သီသေ ဃာယိတွာ စုမ္ဗိတွာ တဝ ဟဒယေ သောကံ နိဗ္ဗာပေ-
ဟိ”တိ အာဟ။ သာ တဿ သန္တိကံ ဂန္တော နန္ဒပဏ္ဍိတံ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ အာလိဂီတွာ သီသံ ဃာယိတွာ စုမ္ဗိတွာ ဟဒယေ သောကံ နိဗ္ဗာပေတွာ မဟာသတ္တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တိ အာဟ—

၁၅၈။ “အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ ပဝါဠိ မာလုတေရိတံ။
စိရဿံ နန္တံ ဒိသ္မာန၊ ဟဒယံ မေ ပဝေဓတိ။

၁၅၉။ ယဒါ သုတ္တာပိ သုပိနေ၊ နန္တံ ပဿာမိ အာဂတံ။
ဥဒဂ္ဂါ သုမနာ ဟောမိ၊ နန္တော နော အာဂတော အယံ။

၁၆၀။ ယဒါ စ ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ၊ နန္တံ ပဿာမိ နာ’ဂတံ။
ဘိယျော အာဝိသတိ သောကော၊ ဒေါမနဿ ဉ္စနပ္ပကံ။

၁၆၁။ သာဟံ အဇ္ဇ စိရဿမ္ဗိ၊ နန္တံ ပဿာမိ အာဂတံ။
ဘတ္တုစ္စ မယုဉ္စ ပိယော၊ နန္တော နော ပါဝိသီ ဃရံ။

၁၆၂။ ပိတုပိ နန္တော သုပ္ပိယော၊ ယံ နန္တော နပ္ပဝသေ ဃရာ။
လဘတူ တာတ နန္တော တံ၊ မံ နန္တော ဥပတိဋ္ဌတူ”တိ။

တတ္ထ မာလုတေရိတန္တိ ယထာဝါတာဟတံ အဿတ္ထဿ ပလ္လဝံ ကမ္မတိ၊ ဧဝံ စိရဿံ နန္တံ ဒိသ္မာ အဇ္ဇ မေ ဟဒယံ ကမ္မတိတိ ဝဒတိ။ သုတ္တာတိ တာတ သောဏ ယဒါဟံ သုတ္တာပိ သုပိနေ နန္တံ အာဂတံ ပဿာမိ၊ တဒါပိ ဥဒဂ္ဂါ ဟောမိ။ ဘတ္တုစ္စာတိ သာမိကဿ စ မေ မယုဉ္စ ပိယော။ နန္တော နော ပါဝိသီ ဃရန္တိ တာတ ပုတ္တော နော နန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသတု။ ယန္တိ ယသ္မာ ပိတုပိ သုဋ္ဌ၊ ပိယော၊ တသ္မာ ပုန ဣမမှာ ဃရာ န ဝိပ္ပဝသေယျ။

နန္ဒော တန္တိ တာတ နန္ဒော ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ လဘတု။ မံ နန္ဒောတိ တာတ
သောဏ တဝ ပိတရံ တံ ဥပဋ္ဌဟ၊ မံ နန္ဒော ဥပဋ္ဌာတု။

မဟာသတ္တော “ဧဝံ ဟောတူ”တိ မာတု ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတွာ “နန္ဒ
တယာ ဇေဋ္ဌကကောဋ္ဌာသော လဒ္ဓေါ၊ မာတာ နာမ အတိဂုဏကာရိကာ၊
အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ ပဋိဇ္ဇေယျာသိ”တိ ဩဝဒိတွာ မာတု ဂုဏံ ပကာ-
သေန္တော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၆၃။ “အနုကမ္ပိကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ ပုဗ္ဗေ ရသဒဒိ စ နော။
မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿ၊ မာတာ တံ ဝရတေ ဣသေ။

၁၆၄။ ပုဗ္ဗေ ရသဒဒိ ဂေါတ္တိ၊ မာတာ ပုညပသံဟိတာ။
မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿ၊ မာတာ တံ ဝရတေ ဣသေ”တိ။

တတ္ထ အနုကမ္ပိကာတိ မုဒုဟဒယာ။ ပုဗ္ဗေ ရသဒဒိတိ ပဌမမေဝ အတ္ထ-
နော ဒီရသင်္ခါတဿ ရသဿ ဒါယိကာ။ မာတာ တန္တိ မမ မာတာ မံ န
ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဝရတိ ဣစ္ဆတိ။ ဂေါတ္တိတိ ဂေါပါယိကာ။ ပုညပသံဟိတာတိ
ပုညပနိဿိတာ ပုညဒါယိကာ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဒွိဟိ ဂါထာဟိ မာတု ဂုဏံ ကထေတွာ ပုနာဂန္တာ-
တဿာ အာသနေ နိသိန္ဓကာလေ “နန္ဒ တံ ဒုက္ခရကာရိကံ မာတရံ လဘသိ၊
ဥဘောပိ မယံ မာတရာ ဒုက္ခေန သံဝေဓိတာ၊ တံ ဣဒါနိ တံ အပ္ပမတ္တော ပဋိ-
ဇ္ဇေယျာသိ၊ အမရရာနိ ဖလာဖလာနိ မာ ခါဒါပေဟိ”တိ ဝတွာ ပရိသမဇ္ဈေ-
ယေဝ မာတု ဒုက္ခရကာရိကတံ ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၆၅။ “အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ၊ ဒေဝတာယ နမဿတိ။
နက္ခတ္တာနိ စ ပုစ္ဆတိ၊ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ။

၁၆၆။ တဿံ ဥတုမိ နှာတာယ၊ ဟောတိ ဂဗ္ဘဿ ဝေါက္ကမော။
တေန ဒေါဟဠိနိ ဟောတိ၊ သုဟဒါ တေန ဝုစ္ဆတိ။

၁၆၇။ သံဝစ္ဆရံ ဝါ ဦနံ ဝါ၊ ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယတိ။
တေန သာ ဇနယန္တိတိ၊ ဇနေတ္ထိ တေန ဝုစ္ဆတိ။

၁၆၈။ ထနဒီရေန ဂိတေန၊ အင်္ဂပါဝုရဏေန စ။
ရောဒန္တံ ပုတ္တံ တောသေတိ၊ တောသေန္တိ တေန ဝုစ္ဆတိ။

- ၁၆၉။ တဘော ဝါတာတပေ ဘောရေ၊ မမံ ကတွာ ဥဒိက္ခတိ။
ဒါရကံ အပ္ပဇာနန္တံ၊ ပေါသေန္တိ တေန ဝုစ္ဆတိ။
- ၁၇၀။ ယဉ္ဇ မာတုဓနံ ဟောတိ၊ ယဉ္ဇ ဟောတိ ပိတုဒ္ဓနံ။
ဥဘယဓမ္မတဿ ဂေါပေတိ၊ အပိ ပုတ္တဿ နော သိယာ။
- ၁၇၁။ ဧဝံ ပုတ္တ အဒုံ ပုတ္တ၊ ဣတိ မာတာ ဝိဟညတိ။
ပမတ္တံ ပရဒေါရေသု၊ နိသီထေ ပတ္တယောဗ္ဗနေ။
သာယံ ပုတ္တံ အနာယန္တံ၊ ဣတိ မာတာ ဝိဟညတိ။
- ၁၇၂။ ဧဝံ ကိစ္ဆာ ဘတော ပေါသော၊ မာတု အပရိစာရကော။
မာတရိ မိစ္ဆာ စရိတွာန၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ။
- ၁၇၃။ ဧဝံ ကိစ္ဆာ ဘတော ပေါသော၊ ပိတု အပရိစာရကော။
ပိတရိ မိစ္ဆာ စရိတွာန၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ။
- ၁၇၄။ နောပိ နေနာမာနံ၊ နဿတိ ဣတိ မေ သုတံ။
မာတရံ အပရိစရိတွာန၊ ကိစ္ဆံ ဝါ သော နိဂစ္ဆတိ။
- ၁၇၅။ နောပိ နေနာမာနံ၊ နဿတိ ဣတိ မေ သုတံ။
ပိတရံ အပရိစရိတွာန၊ ကိစ္ဆံ ဝါ သော နိဂစ္ဆတိ။
- ၁၇၆။ အာနန္ဒော စ ပမောဒေါ စ၊ သဒေါ ဟသိတကီဠိတံ။
မာတရံ ပရိစရိတွာန၊ လဟ္တမေတံ ဝိဇာနတော။
- ၁၇၇။ အာနန္ဒော စ ပမောဒေါ စ၊ သဒေါ ဟသိတကီဠိတံ။
ပိတရံ ပရိစရိတွာန၊ လဟ္တမေတံ ဝိဇာနတော။
- ၁၇၈။ ဒါနဉ္စ ပိယဝါစာ စ၊ အတ္တစရိယာ စ ယာ ဣဓ။
သမာနတ္တတာ စ ဓမ္မေသု၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
ဧတေ ခေါ သင်္ဂဟာ လောကေ၊ ရထဿာဏီဝ ယာယတော။
- ၁၇၉။ ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'သု၊ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာ။
လဘေထ မာနံ ပူဇံ ဝါ၊ ပိတာ ဝါ ပုတ္တကာရဏာ။
- ၁၈၀။ ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ ဧတေ၊ သမ္ပပေက္ခန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
တသ္မာ မဟတ္တံ ပပ္ပေါန္တိ၊ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ တေ။

၁၈၁။ မြဟ္မာတိ မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ။
အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္ပကာ။

၁၈၂။ တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ၊ သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။
အန္ဓေန အထော ပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေန စ။
ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။

၁၈၃။ တာယ နံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ”တိ။

တတ္ထ ပုတ္တဖလန္တိ ပုတ္တသင်္ခါတံ ဖလံ။ ဒေဝတာယ နမဿတိတိ “ပုတ္တော
မေ ဥပ္ပဇ္ဇတူ”တိ ဒေဝတာယ နမက္ကာရံ ကရေတိ အာယာစတိ။ ပုစ္ဆတိတိ
“ကတရေန နက္ခတ္တေန ဇာတော ပုတ္တော ဒီဃာယုကော ဟောတိ၊ ကတရေန
အပ္ပါယုကော”တိ ဧဝံ နက္ခတ္တာနိ စ ပုစ္ဆတိ။ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စာတိ “ဆန္တံ
ဥတုနံ ကတရသ္မိံ ဥတုမိ ဇာတော ဒီဃာယုကော ဟောတိ၊ ကတရသ္မိံ ဥတုမိ
အပ္ပါယုကော၊ ကတိဝဿာယ ဝါ မာတုယာ ဇာတော ပုတ္တော ဒီဃာယုကော
ဟောတိ၊ ကတိဝဿာယ အပ္ပါယုကော”တိ ဧဝံ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ ပုစ္ဆတိ။
ဥတုမိ နှာတာယာတိ^၁ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နေ ဥတုမိ^၂ နှာတာယ။ ဝေါက္ကမောတိ
တိဏ္ဏံ သန္တိပါတာ ဂဟ္တာဝက္ကန္တိ ဟောတိ၊ ကုစ္ဆိယံ ဂဟ္တာ ပတိဋ္ဌာတိ။
တေနာတိ တေန ဂဟ္တာန သာ ဒေါဟဋ္ဌိနိ ဟောတိ။ တေနာတိ တဒါ
တဿာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တပဇာယ သိနေဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန ကာရဏေန
“သုဟဒါ”တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာတိ တေန ကာရဏေန သာ “ဇနယန္တိ”တိ
စ “ဇနေတ္တိ”တိ စ ဝုစ္စတိ။

အင်္ဂပါဝုရဏေန စာတိ ထနန္တရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ သရီရသမ္ပဿံ ဖရာပေန္တိ
အင်္ဂသင်္ခါတေနော ပါဝုရဏေန။ တောသေန္တိတိ သညာပေန္တိ ဟာသေန္တိ။ မမံ
ကတွာ ဥဒိက္ခတိတိ “ပုတ္တဿ မေ ဥပရိ ဝါတော ပဟရတိ၊ အာတပေါ
ဖရတိ”တိ ဧဝံ မမံကာရံ ကတွာ သိနိဒ္ဓေန ဟဒယေန ဥဒိက္ခတိ။ ဥဘယဓမ္မ-
တဿာတိ ဥဘယမ္ပိ ဧတံ နေံ ဧတဿ ပုတ္တဿ အတ္တာယ အညေသံ
အဒဿေတွာ သာရဂဟ္တာဒီသု မာတာ ဂေါပေတိ။ ဧဝံ ပုတ္တ အဒုံ ပုတ္တာတိ
“အန္ဓဗာလ ပုတ္တ ဧဝံ ရာဇကုလာဒီသု အပ္ပမတ္တော ဟောတိ၊ အဒုဇ္ဇ
ကမ္ပံ မာ ကရေဟိ”တိ သိက္ခာပေန္တိ ဣတိ မာတာ ပိဟညတိ ကိလမတိ။

၁-ဥတုသိနှာတာယာတိ (သီ၊ ဣ)၊ ဥတုသိ နှာတာယာတိ (သျှာ)

၂-ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နဥတုမိ (က)

ပတ္တယောဗ္ဗနေတိ ပုတ္တေ ပတ္တယောဗ္ဗနေ တံ ပုတ္တံ နိဿိယေ ပရဒါရေသု ပမတ္တံ သာယံ အနာဂစ္ဆန္တံ ဥတွာ အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ မဂ္ဂံ ဩလောကေန္တိ ဝိဟညတိ ကိလမတိ။

ကိစ္ဆာ ဘတောတိ ကိစ္ဆေန ဘတော ပဋိဇဉ်တော။ မိစ္ဆာ စရိတွာနာတိ မာတရံ အပဋိဇဉ်တွာ။ နာဇီတိ နေမ္မိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—နေကာမာနံ ဥပ္ပန္နံ နေမ္မိ မာတရံ အပဋိဇဉ်န္တာနံ နဿတိတိ မေ သုတန္တိ။ ကိစ္ဆံ ဝါ သောတိဇ္ဇတိ နေ ဝါ တဿ နဿတိ၊ ဒုက္ခံ ဝါ သော ပုရိသော နိဂစ္ဆတိ။ လန္တမေတန္တိ ဧတံ ဣဓလောကေ စ ပရလောကေ စ အာနန္ဒာဒိသုခံ မာတရံ ပရိစရိတွာ ဝိဇာနတော ပဏ္ဍိတဿ လန္တံ၊ သက္ကာ လဒ္ဓါ တာဒိ- သေနာတိ အတ္ထော။

ဒါနဉ္စာတိ မာတာပိတူနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပိယဝစနံ ဘဏိတဗ္ဗံ၊ ဥပ္ပန္နကိစ္စ- သာနေဝသေန အတ္ထော စရိတဗ္ဗော။ ဓမ္မေသျှတိ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မေသု တတ္ထ တတ္ထ ပရိသမဇ္ဈေ ဝါ ရဟောဂတာနံ ဝါ အဘိဝါဒနာဒိဝသေန သမာနတ္တတာ ကာတဗ္ဗာ၊ န ရဟော အဘိဝါဒနာဒိနိ ကတွာ ပရိသတိ န ကာတဗ္ဗာနိ၊ သဗ္ဗတ္ထ သမာနေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'သျှတိ သစေ ဧတေ စတ္တာရော သင်္ဂဟာ န ဘဝေယျံ။ သဗ္ဗပေက္ခန္တိတိ သဗ္ဗာ နယေန ကာရဏေန ပေက္ခန္တိ။ မဟတ္တန္တိ သေဋ္ဌတ္တံ။ ဗြဟ္မာတိ ပုတ္တာနံ ဗြဟ္မသမာ ဥတ္တမာ သေဋ္ဌာ။ ပုဗ္ဗာ- စရိယာတိ ပဌမာစရိယာ။ အာဟုနေယျာတိ အာဟုနပဋိဂ္ဂါဟကာ ယဿ ကဿဝိ သက္ကာရဿ အနုစ္ဆရိကာ။ အန္ဓေန အထောတိ အန္ဓေန စေဝ အထော ပါနေန စ။ ဝေဇ္ဇာတိ ကာလကိရိယာယ ပရိယောသာနေ ဣတော ဂန္တာ သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော သိနေရုံ ပဝဇ္ဇေန္တော ဝိယ ဓမ္မဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ တံ သုံတွာ သဗ္ဗေပိ တေ ရာဇာနော ဗလကာယာ စ ပသီဒိ'သု။ အထ နေ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ “ဒါနာဒိသု အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ ဩဝဒိတွာ ဥယျောဇေသိ။ သဗ္ဗေပိ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဒေဝနဂရံ ပူရယိ'သု။ သောဏပဏ္ဍိတနန္ဒပဏ္ဍိတာပိ ယာဝတာယုကံ မာတာ- ပိတရော ပရိစရိတွာ ဗြဟ္မလောကပရာယဏာ အဟေသုံ။

သက္ကာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမော- ဓာနေသိ၊ သစ္စပရိယောသာနေ မာတုပေါသကဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ တဒါ မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ အဟေသုံ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော

အာနန္ဒော၊ မနောဇရာဇာ သာရိပုတ္တော၊ ဧကသတရာဇာနော အသီတိမဟာ-
 ယေရာ စေဝ အညတရထေရာ စ၊ စတုရိသတိ အက္ခောဘဏိယော ဗုဒ္ဓပရိသာ၊
 သောဏပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ အဟောသိန္တိ။

သောဏနန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

ဇာတကုဒ္ဓါနံ

အထ သတ္တတိမမ္ပိ နိပါတဝရေ၊
 သဘာဝန္တ၊ ကုသာဝတိရာဇဝရော။
 အထ သောဏသုနန္ဒဝရော စ ပုန၊
 အဘိဝါသိတသတ္တတိမမ္ပိ သုတေတိ။

သတ္တတိနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁-အသိတိန်ပါတ

၁-ရှုငှာဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၃)

သုမုခါတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဇီဝိတပရိစ္စာဂံ အာရပ္ပ ကထေသိ။ ဒေဝဒတ္တေန ဟိ တထာဂတံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ ပယောဇိတေသု ဓနုဂ္ဂဟေသု သဗ္ဗပဌမံ ပေသိတေန အာဂန္တာ “နာဟံ ဘန္တေ သက္ကောမိ တံ ဘဂဝန္တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ၊ မဟိဒ္ဓိကော သော ဘဂဝါ မဟာနုဘာဝေါ”တိ ဝုတ္တေ ဒေဝဒတ္တော “အလံ အာဝုသော မာ တံ သမဏံ ဂေါတမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဟိ၊ အဟမေဝ သမဏံ ဂေါတမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿာမီ”တိ ဝတွာ တထာဂတေ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌပဗ္ဗတဿ ပစ္ဆိမ-ဆာယာယ စက်မန္တေ သယံ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌံ ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ ယန္တဝေဂေန မဟတိံ သီလံ ပရိစ္ဆိ “ဣမာယ သီလာယ သမဏံ ဂေါတမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿာ-မီ”တိ။ တဒါ ဒွေ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာ သမာဂန္တာ တံ သီလံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိံသု။ တတော ပပဋိကာ ဥပ္ပတိတွာ ဘဂဝတော ပါဒံ ပဟရိတွာ ရုဟိရံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဗလဝဝေဒနာ ပဝတ္တိံသု။ ဇီဝကော တထာဂတဿ ပါဒံ သတ္တကေန ဖာလေတွာ ဒုဋ္ဌလောဟိတံ ဝမေတွာ ပူတိမံသံ အပနေတွာ ဓောဝိတွာ ဘေသန္တံ အာလိမ္ပိတွာ နိရောဂမကာသိ။ သတ္တာ ပုရိမသဒိသမေဝ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော မဟတိယာ ဗုဒ္ဓလီလာယ ဝိစရိ။

အထ နံ ဒိသ္မာ ဒေဝဒတ္တော စိန္တေသိ “သမဏဿ ဂေါတမဿ ရူပသော-ဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ သရီရံ ဒိသ္မာ ကောစိ မနုဿဘူတော ဥပသင်္ကမိတုံ န သက္ကောတိ၊ ရညော ခေါ ပန နာဠာဂိရိ နာမ ဟတ္ထိ စက္ကော ဖရသော မနုဿဃာတကော ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဝုဏေ န ဇာနာတိ၊ သော တံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေဿတိ”တိ။ သော ဂန္တာ ရညော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ရာဇာ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိံတွာ ဟတ္တာစရိယံ ပက္ကောသာပေတွာ “သမ္ပ သွေ နာဠာဂိရိ မတ္ထံ ကတွာ ပါတောဝ သမဏေန ဂေါတမေန ပဋိပန္နဝိထိယံ ဝိဿဇ္ဇေဟိ”တိ အာဟ။ ဒေဝဒတ္တောပိ နံ “အညေသု ဒိဝသေသု ဟတ္ထိ ကိတ္တကံ သုရံ ပိဝတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အဋ္ဌ ဃဇ္ဇေ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ သွေ တံ တံ သောဠသ

သန္ဓေ ပါယေတွာ သမဏေန ဂေါတမေန ပဋိပန္နဝိထိယံ အဘိမုခံ ကရေယျာ သိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ ရာဇာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ “သွေ နာဠာဂိရိ” မတ္တံ ကတွာ နဂရေ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ၊ နာဂရာ ပါတောဝ သဗ္ဗကိစ္ဆာနိ ကတွာ အန္တရဝိထိံ မာ ပဋိပဇ္ဇိံသု”တိ။ ဒေဝဒတ္တောပိ ရာဇနိဝေသနာ ဩရုယ ဟတ္ထိသာလံ ဂန္ဓာ ဟတ္ထိဂေါပကေ အာမန္တေဟာ “မယံ ဘဏေ ဥစ္စဋ္ဌာနိယံ နိစ္စဋ္ဌာနေ၊ နိစ္စဋ္ဌာနိယံ ဝါ ဥစ္စဋ္ဌာနေ ကာတုံ သမတ္တာ၊ သစေ ဝေါ ယသေန အတ္တော၊ သွေ ပါတောဝ နာဠာဂိရိ” တိခိဏသုရာယ သောဠသ သန္ဓေ ပါယေတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ အာဂမနဝေလာယ တုတ္တတောမရေဟိ” ဝိဇ္ဈိတွာ ကုဇ္ဈာပေတွာ ဟတ္ထိသာလံ ဘိန္ဒာပေတွာ သမဏေန ဂေါတမေန ပဋိပန္နဝိထိယံ အဘိမုခံ ကတွာ သမဏံ ဂေါတမံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေသာ”တိ အာဟ။ တေ “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋိန္တိံသု။

သာ ပဝတ္တိ သကလနဂရေ ဝိတ္တာရိကာ အဟောသိ။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃမာမကာ ဥပါသကာ တံ သုတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ ဒေဝဒတ္တော ရညာ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဟုတွာ သွေ တုမှေဟိ ပဋိပန္နဝိထိယံ နာဠာဂိရိ” ဝိဿဇ္ဇာပေဿတိ၊ သွေ ပိဏ္ဍာယ အပဝိသိတွာ ဣဓေ ဟောထ၊ မယံ ဝိဟာရေယေဝ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဘိက္ခံ ဒဿာမာ”တိ ဝဒိံသု။ သတ္တာပိ “သွေ ပိဏ္ဍာယ န ပဝိသိဿာမိ”တိ အဝတွာဝ “အဟံ သွေ နာဠာဂိရိ” ဒမေတွာ ပါဋိဟာရိယံ ကတွာ တိတ္ထိယေ မဒ္ဒိတွာ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ အစရိတွာဝ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဝေဠုဝနမေဝ အာဂမိဿာမိ၊ ရာဇဂဟဝါသိနောပိ ဗဟူနိ ဘတ္တဘာဇနာနိ ဂဟေတွာ ဝေဠုဝနမေဝ အာဂမိဿန္တိ၊ သွေ ဝိဟာရေယေဝ ဘတ္တဂ္ဂံ ဘဝိဿတိ”တိ ဣမိနာ ကာရဏေန တေသံ အဓိဝါသေသိ။ တေ တထာဂတဿ အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဘတ္တဘာဇနာနိ အာဟရိတွာ “ဝိဟာရေယေဝ ဒါနံ ဒဿာမာ”တိ ပက္ကမိံသု။

သတ္တာပိ ပဌမယာမေ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒေဝတာနံ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပစ္ဆိမယာမဿ ပဌမကောဠာသေ သီဟသေယျံ ကပ္ပေတွာ ဒုတိယကောဠာသေ ဖလသမာပတ္တိယာ ဝိတိနာမေတွာ တတိယကောဠာသေ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝေ ဩလောကေန္တော နာဠာဂိရိဒမနေ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယံ ဒိဿာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ကတသရီရပဋိဇဂ္ဂနော ဟုတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ

အာမန္တေတွာ “အာနန္ဒ အဇ္ဇ ရာဇဂဟပရိဝတ္တကေသု အဋ္ဌာရသသု မဟာဝိ-
ဟာရေသုသဗ္ဗေသမ္ပိဘိက္ခူနံ မယာသဋ္ဌိံ ရာဇဂဟံ ပဝိသိတုံ အာရောစေဟိ”တိ
အာဟ။ ထေရော တထာ အကာသိ။ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခူ ဝေဠုဝနေ သန္နိပတိံသု။
သတ္တာ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ။ အထ ဟတ္ထိမေဏှော
ယထာနုသိဋ္ဌိံ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ မဟန္တော သမာဂမော အဟောသိ။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ
မနုဿာ “အဇ္ဇ ကိရ ဗုဒ္ဓနာဂဿ တိရစ္ဆာနနာဂေန သင်္ဂါမော ဘဝိဿတိ၊
အနုပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ နာဠာဂိရိဒမနံ ပဿိဿာမာ”တိ ပါသာဒဟမ္ပိယ။
ဂေဟန္တဒနာဒိနိ အဘိရုဟိတွာ အဋ္ဌသု။ အသဒ္ဓါ ပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ “အယံ
နာဠာဂိရိ စဏှော ဖရသော မနုဿဃာတကော ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဂုဏံ န ဇာနာတိ၊
သော အဇ္ဇ သမဏဿ ဂေါတမဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရီရံ ဝိဒ္ဓိသေတွာ
ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေဿတိ၊ အဇ္ဇ ပစ္စာမိတ္တဿ ဝိဋ္ဌိံ ပဿိဿာမာ”တိ
ပါသာဒါဒိသု အဋ္ဌသု။

ဟတ္ထိပိ ဘဂဝန္တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ မနုဿေ တာသေန္တော ဂေဟာနိ
ဝိဒ္ဓိသေန္တော သကဋ္ဌာနိ သံစုဏှေန္တော သောဏှံ ဥဿာပေတွာ ပဟဋ္ဌ-
ကဏ္ဍဝါလော ပဗ္ဗတော ဝိယ အဇ္ဈောတ္တရန္တော ယေန ဘဂဝါ တေနာဘိဓာဝိ။
တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “အယံ ဘန္တေ နာဠာဂိရိ
စဏှော ဖရသော မနုဿဃာတကော ဣမံ ရစ္ဆံ ပဋိပန္တော၊ န ခေါ ပနာယံ
ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏံ ဇာနာတိ၊ ပဋိက္ကမတု ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပဋိက္ကမတု သုဂတော”တိ။
မာ ဘိက္ခဝေ ဘာယိတ္ထ၊ ပဋိဗလော အဟံ နာဠာဂိရိံ ဒမေတုန္တိ။
အထာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သတ္တာရံ ယာစိ “ဘန္တေ ပိတု ဥပ္ပန္နကိစ္စံ နာမ
ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဘာရော၊ အဟမေဝ တံ ဒမေမိ”တိ။ အထ နံ သတ္တာ
“သာရိပုတ္တ ဗုဒ္ဓဗလံ နာမ အညံ၊ သာဝကဗလံ အညံ၊ တိဋ္ဌ တွ”န္တိ ပဋိဗာဟိ။
ဧဝံ ယေဘုယျေန အသီတိ မဟာထေရာ ယာစိံသု။ သတ္တာ သဗ္ဗေပိ ပဋိဗာဟိ။
အထ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သတ္တရိ ဗလဝသိနေဟေန အဓိဝါသေတုံ
အသက္ကောန္တော “အယံ ဟတ္ထိ ပဌမံ မံ မာရေတူ”တိ တထာဂတဿတ္တာယ
ဇိဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ ဂန္ဓာ သတ္တု ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ သတ္တာ “အပေဟိ
အာနန္ဒ၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ”တိ အာဟ။ “ဘန္တေ အယံ ဟတ္ထိ စဏှော
ဖရသော မနုဿဃာတကော ကပ္ပုဋ္ဌာနဂ္ဂိသဒိသော ပဌမံ မံ မာရေတွာ ပစ္ဆာ
တုမှာကံ သန္တိကံ အာဂစ္ဆတူ”တိ ထေရော အဝစ။ ယာဝတတိယံ ဂုစ္စမာနောပိ
တထေဝ အဋ္ဌာသိ န ပဋိက္ကမိ။ အထ နံ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိဗလေန ပဋိက္ကမာပေတွာ
ဘိက္ခူနံ အန္တရေ ဌပေသိ။

တသ္မိံ ခဏေ ဧကော ဣတ္ထိ နာဠာဂိရိံ ဒိသ္မာ မရဏဘယဘိတာ ပလာ-
ယမာနာ အဏော်န ဂဟိတံ ဒါရကံ ဟတ္ထိနော စ တထာဂတဿ စ အန္တရေ
ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယိ။ ဟတ္ထိ တံ အနုဗန္ဓိတွာ နိဝတ္ထိတွာ ဒါရကဿ သန္တိကံ
အဂမာသိ။ တဒါ ဒါရကော မဟာရဝံ ရဝိ။ သတ္တာနာဠာဂိရိံ ဩဒိဿက-
မေတ္တာယ ဖရိတွာ သုမဓုရံ ဗြဟ္မဿရံ နိစ္ဆာရေတွာ “အဗ္ဘော နာဠာဂိရိ
တံ သောဠဿ သုရာဃဋ္ဌေ ပါယေတွာ မတ္တံ ကရောန္တာ န ‘အညံ ဂဏိဿတိ’တိ
ကရိံသု၊ ‘မံ ဂဏိဿတိ’တိ ပန ကရိံသု၊ မာ အကာရဏေန ဇဃံာယော
ကိလမေန္တော ဝိစရိ၊ ဣတော ဧဟိ”တိ ပက္ခောသိ။ သော သတ္ထု ဝစနံ
သုတွာ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဘဂဝတော ရူပသိရိံ ဩလောကေတွာ ပဋိလဒ္ဓ-
သံဝေဂေါ ဗုဒ္ဓတေဇေန ပစ္ဆိန္နသုရာမဒေါ သောဏှံ ဩလမ္ပေန္တော ကဏ္ဍေ
စာလေန္တော အာဂန္တာ တထာဂတဿ ပါဒေသု ပတိ။ အထ နံ သတ္တာ
“နာဠာဂိရိ တံ တိရစ္ဆာနဟတ္ထိ၊ အဟံ ဗုဒ္ဓဝါရဏော၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ မာ
စဏ္ဍော ဖရသော မနုဿဃာတကော ဘဝ၊ သဗ္ဗသတ္တေသု မေတ္တစိတ္တံ
ပဋိလဘာ”တိ ဝတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ပဿာရေတွာ ကုမ္ဘေ ပရာမသိတွာ—

“မာ ကုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ၊
ဒုက္ခော ဟိ ကုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ။
န ဟိ နာဂဟတဿ ကုဉ္ဇရ၊
သုဂတိ ဟောတိ ဣတော ပရံ ယတော။
မာ စ မဒေါ မာ စ ပမာဒေါ၊
န ဟိ ပမတ္တာ သုဂတိံ ဝဇန္တိ တေ။
တွညေဝ တထာ ကရိဿသိ၊
ယေန တံ သုဂတိံ ဂမိဿသိ”တိ—

ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

တဿ သကလသရီရံ ပီတိယာ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ အဟောသိ။ သစေ ကိရ
တိရစ္ဆာနဂတော နာဘဝိဿာ၊ သောတာပတ္တိဖလံ အဓိဂမိဿာ။ မနုဿာ
တံ ပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ဥန္တဒိံသု အပ္ပေါဋ္ဌိံသု၊ သဉ္ဇာတသောမနဿာ နာနာ-
ဘရဏာနိ ခိပိံသု၊ တာနိ ဟတ္ထိဿ သရီရံ ပဋိစ္ဆာဒယိံသု။ တတော ပဋ္ဌာယ
နာဠာဂိရိ နေပါလကော နာမ ဇာတော။ တသ္မိံ ခေါ ပန နေပါလကသမာ-
ဂမေ စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ အမတံ ပိပိံသု။ သတ္တာ နေပါလကံ

ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သော သောဏ္ဍာယ ဘဂဝတော ပါဒေ ပံသုနိ ဂဟေတွာ ဥပရိ မုဒ္ဒနိ အာကိရိတွာ ပဋိကုဋ်တောဝ ပဋိက္ခမိတွာ ဒဿနူပစာရေ ဌိတော ဒဿဗလံ ဝန္တိတွာ နိဝတ္တိတွာ ဟတ္ထိသာလံ ပါဝိသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒန္တသုဒန္တော^၁ ဟုတွာ န ကဉ္စိ ဝိဟေဌေတိ။ သတ္တာ နိပ္ပန္နမနောရထော “ယေဟိ ယံ ခနံ ခိတ္တံ၊ တေသညေဝ တံ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာယ “အဇ္ဇေ မယာ မဟန္တံ ပါဋိဟာရိယံ ကတံ၊ ဣမသ္မိံ နဂရေ ဝိဏ္ဍာယ စရဏံ အပ္ပဋိရူပ”န္တိ တိတ္ထိယေ မဒ္ဒိတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဇယပ္ပတ္တော ဝိယ ခတ္တိယော နဂရာ နိက္ခမိတွာ ဝေဠုဝနမေဝ ဂတော။ နဂရဝါသိနော ဗဟုံ အန္တပါနခါဒနိယံ အာဒါယ ဝိဟာရံ ဂန္တာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံသု။

တံ ဒီဝသံ သာယနသမယေ ဓမ္မသဘံ ပူရေတွာ သန္ဓိသိန္ဓာ ဘိက္ခု။ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန တထာဂတဿတ္တာယ အတ္တနော ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇန္တေန ဒုက္ကရံ ကတံ၊ နာဠာဂိရိံ ဒိသ္မာ သတ္တာရာ တိက္ခတ္တံ ပဋိဗာဟိယမာနောပိ နာပဂတော၊ အဟော ဒုက္ကရကာရကော အာဝုသော အာယသ္မာ အာနန္ဒော”တိ။ သတ္တာ “အာနန္ဒဿ ဂုဏကထာ ပဝတ္တတိ၊ ဂန္တဗ္ဗံ မယာဇေတ္တာ”တိ ဂန္တကုဋ်တော နိက္ခမိတွာ အာဂန္တာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္ဓိသိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ အာနန္ဒော တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တောပိ မမတ္တာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ မဟိံသကရဋ္ဌေ သာဂလနဂရေ သာဂလော^၂ နာမ ရာဇာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဒါ နဂရတော အဝိဒူရေ ဧကသ္မိံ နေသာဒဂါမကေ အညတရော နေသာဒေါ ပါသေဟိ သကုဏေ ဗန္ဓိတွာ နဂရေ ဝိတ္တိဏန္တော ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ နဂရတော စ အဝိဒူရေ အာဝဇ္ဇတော ဒွါဒသယောဇနော မာနုသိယော နာမ ပဒုမသရော အဟောသိ ပဉ္စဝဏ္ဏပဒုမသဉ္စန္ဒော။ တတ္ထ နာနပ္ပကာရော သကုဏသင်္ဘော ဩတရိ။ သော နေသာဒေါ တတ္ထ အနိယာ-မေန ပါသေ ဩဇ္ဇေသိ။ တသ္မိံ ကာလေ ဓတရဋ္ဌော ဟံသရာဇာ ဆန္ဒဝုတိဟံသ-သဟဿပရိဝါရော စိတ္တကုဋ်ပဗ္ဗတေ သုဝဏ္ဏဂုဟာယံ ဝသတိ၊ သုမုခေါ နာမဿ သေနာပတိ အဟောသိ။ အထေကဒီဝသံ တတော^၃ ဟံသယူထာ ကတိပယာ သုဝဏ္ဏဟံသာ မာနုသိယံ သရံ ဂန္တာ ပဟူတဂေါစရေ တသ္မိံ ယထာသုခံ ဝိစရိတွာ သုဟိတာစိတ္တကုဋ် အာဂန္တာ တေရဋ္ဌဿ အာရောစေသုံ “မဟာရာဇ

၁-ဒန္တော သုဒန္တော (သီ၊ဣ)   ၂-သကုလနဂရေ သကုလော (သီ၊ဣ)   ၃-ဒဟရဒဟရာ (က)

မနုဿပထေ မာနုသိယော နာမ ပဒုမသရော သမ္ပန္နဂေါစရော၊ တတ္ထ ဂေါစရံ ဂဏှိတုံ ဂစ္ဆာမာ”တိ။ သော “မနုဿပထော နာမ သာသကော သပ္ပဋ္ဌိ-
ဘယော၊ မာ ဝေါ ရုစ္စိတ္တာ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာပိ တေဟိ ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စမာနော
“သစေ တုမှာကံ ရုစ္စတိ၊ ဂစ္ဆာမာ”တိ သပရိဝါရော တံ သရံ အဂမာသိ။
သော အာကာသာ ဩတရန္တော ပါဒံ ပါသေ ပဝေသေန္တောယေဝ ဩတရိ။
အထဿ ပါသော ပါဒံ အယပဋ္ဌကေန ကမုန္တော^၁ ဝိယ အာဗန္ဓိတွာ ဂဏှိ။
အထဿ “ဆိန္ဒိဿာမိ န”န္တိ အာကမုန္တဿ ပဌမဝါရေ စမ္ပံ ဆိန္ဒိ၊ ဒုတိယ-
ဝါရေ မံသံ ဆိန္ဒိ၊ တတိယဝါရေ နှာရု ဆိန္ဒိ၊ ပါသော အဋ္ဌိ^၂ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ၊
လောဟိတံ ပဋ္ဌရိ^၃၊ ဗလဝဝေဒနာ ပဝတ္တိ^၄သု။

သော စိန္တေသိ “သစာဟံ ဗဒ္ဓရဝံ ရဝိဿာမိ၊ ဣတကာ မေ ဥတြိတ္တာ ဟုတွာ
ဂေါစရံ အဂ္ဂဏှိတွာ ဆာတဇ္ဈတ္တာဝ ပလာယန္တာ ဒုဗ္ဗလတာယ မဟာသမုဒ္ဓေ
ပတိဿန္တိ”တိ။ သော ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ ဣတိနံ ယာဝဒတ္ထံ စရိတွာ^၁
ဟံသာနံ ကိဋ္ဌနကာလေ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ဗဒ္ဓရဝံ ရဝိ။ တံ သုတွာ တေ ဟံသာ
မရဏဘယတဇ္ဇိတာ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ စိတ္တကုဋ္ဌာဘိမုခါ ပက္ကမိ^၂သု။ တေသု
ပက္ကန္တေသု သုမုခေါဟံသသေနာပတိ “ကမ္မိ န ခေါ ဣဒံ ဘယံ မဟာရာဇဿ
ဥပ္ပန္နံ၊ ဇာနိဿာမိ န”န္တိ ဝေဂေန ပက္ခန္ဓိတွာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ ဟံသဂဏဿ
အန္တရေ မဟာသတ္တံ အဒိသွာ မဇ္ဈိမဟံသဂဏံ ဝိစိနိ၊ တတ္ထပိ အဒိသွာ ပစ္ဆိမ-
ဟံသဂဏံ ဝိစိနိ၊ တတ္ထပိ အဒိသွာ “နိဿံသယံ တဿေဝေဒံ ဘယံ ဥပ္ပန္န”န္တိ
နိဝတ္တိတွာ အာဂစ္ဆန္တော မဟာသတ္တံ ပါသေ ဗဒ္ဓံ လောဟိတမက္ခိတံ ဒုက္ခာ-
တုရံ ပက်ပိဋ္ဌေ နိပန္နံ ဒိသွာ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ အဟံ မမ ဇီဝိတံ ပရိစ္စ-
ဇိတွာ တုမှေ ပါသတော မောစေဿာမိ”တိ ဝဒန္တော ဩတရိတွာ မဟာ-
သတ္တံ အဿာသေန္တောဝ ပက်ပိဋ္ဌေ နိသီဒိ။ အထ နံ ဝိမံသန္တော မဟာသတ္တော
ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၁။ “သုမုခ အနုပစိနန္တာ၊ ပက္ကမန္တိ ဝိဟင်္ဂမာ။

ဂစ္ဆ တုဝမ္ပိ မာ ကဒိ၊ နတ္ထိ ဗဒ္ဓေ သဟာယတာ”တိ။

တတ္ထ အနုပစိနန္တာတိ သိနေဟေန အာလယဝသေန အနော-
လောကေန္တာ။ ပက္ကမန္တိတိ ဧတေ ဆန္ဒဝုတိ ဟံသသဟဿာ ဣတိဝိဟင်္ဂမာ မံ
ဆဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တုမ္ပိ ဂစ္ဆ၊ မာ ဣဓ ဝါသံ အာကဒိ၊ ဧဝံ ဟိ ပါသေန ဗဒ္ဓေ
မယိ သဟာယတာ နာမ နတ္ထိ၊ န ဟိ တေ အဟံ ဣဒါနိ ကိဉ္စိ သဟာယကိစ္စံ

၁-ဗန္ဓိန္တော (သိ)၊ ဗန္ဓေန္တော (သျှာ)

၂-ပဋ္ဌရတိ (သျှာ)၊ ဂဋ္ဌိ (က)

၃-ခါဒေတွာ (က)

ကာတုံ သက္ခိဿာမိ၊ ကိံ တေ မယာ နိရူပကာရေန၊ ပပဉ္စိ အကတွာ ဂစ္ဆေ-
ဝါတိ ဝဒတိ။

ဣတော ပရံ—

- ၂။ “ဂစ္ဆေ ဝါဟံ န ဝါ ဂစ္ဆေ၊ န တေန အမရော သိယံ။
သုခိတံ တံ ဥပါသိတွာ၊ ဒုက္ခိတံ တံ ကထံ ဇဟေ။
- ၃။ မရဏံ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ၊ ဇီဝိတံ ဝါ တယာ ဝိနာ။
တဒေဝ မရဏံ သေယျော၊ ယဉ္စေ ဇီဝေ တယာ ဝိနာ။
- ၄။ နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ ယံ တံ ဧဝံ ဂတံ ဇဟေ။
ယာ ဂတိ တုယံ သာ မယံ၊ ရုစ္စတေ ဝိဟဂါပိပ။
- ၅။ ကာ နု ပါသေန ဗဒ္ဒဿ၊ ဂတိ အညာမဟာနဿ။
သာ ကထံ စေတယာနဿ၊ မုတ္တဿ တဝ ရုစ္စတိ။
- ၆။ ကံ ဝါ တံ ပဿသေ အတ္တံ၊ မမ တုယုဉ္စ ပက္ခိမ။
ဉ္ဇတိနံ ဝါ'ဝသိဋ္ဌာနံ၊ ဥဘိန္နံ ဇီဝိတက္ခယေ။
- ၇။ ယံ န ကဉ္စနဒေဝိဉ္စ၊ အန္ဓေန တမသာ ဂတံ။
တာဒိသေ သဉ္စေ ပါဏံ၊ က'မတ္ထ'မဘိဇောတယေ။
- ၈။ ကထံ နု ပတတံ သေဋ္ဌ၊ ဓမ္မေ အတ္တံ န ဗုဇ္ဈသိ။
ဓမ္မော အပစိတော သန္တော၊ အတ္တံ ဒဿေတိ ပါဏိနံ။
- ၉။ သောဟံ ဓမ္မံ အပေက္ခာနော၊ ဓမ္မာ စ'တ္ထံ သမုဋ္ဌိတံ။
ဘတ္တိဉ္စ တယိ သမ္ပဿံ၊ နာဝကါမိ ဇီဝိတံ။
- ၁၀။ အဒ္ဓါ ဒေသော သတံ ဓမ္မော၊ ယော မိတ္တော မိတ္တမာပဒေ။
န စဇေ ဇီဝိတဿာပိ၊ ဟေတုဓမ္မမနုဿရံ။
- ၁၁။ သွာယံ ဓမ္မော စ တေ စိက္ခော၊ ဘတ္တိ စ ဝိဒိတာ မယိ။
ကာမံ ကရဿု မပေတံ၊ ဂစ္ဆေဝါ'နမတော မယာ။
- ၁၂။ အပိ တွေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ ယံ ခဏ္ဍံ ဉ္ဇတိနံ မယာ။
တယာ တံ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နံ၊ အဿ ပရမသံဂုတံ။

- ၁၃။ ဣစ္ဆေဝံ မန္တယန္တာနံ၊ အရိယာနံ အရိယဂုတ္တိနံ။
ပစ္စဒိဿထ နေသာဒေါ၊ အာတုရာန'မိဝ'န္တကော။
- ၁၄။ တေ သတ္တုမဘိသဉ္ဇိက္ခ၊ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာ ဒိဇော။
တုဏှိမာသိတ္ထ ဥဘယော၊ န သဇ္ဇလေသု'မာသနာ။
- ၁၅။ ဓတရဋ္ဌေ စ ဒိသ္မာန၊ သမုဉ္ဇေန္တေ တတော တတော။
အဘိက္ခမထ ဝေဂေန၊ ဒိဇသတ္တု ဒိဇာမိပေ။
- ၁၆။ သော စ ဝေဂေန'ဘိက္ကမ္မ၊ အာသဇ္ဇ ပရမေ ဒိဇေ။
ပစ္စကမိတ္ထ နေသာဒေါ၊ ဗဒ္ဒါ ဣတိ ဝိစိန္တယံ။
- ၁၇။ ဧကံ ဗဒ္ဒမာသိနံ၊ အဗဒ္ဒန္တ ပုနာပရံ။
အာသဇ္ဇ ဗဒ္ဒမာသိနံ၊ ပေက္ခမာနမဒိနဝံ။
- ၁၈။ တတော သော ဝိမတောယေဝ၊ ပဏ္ဍရေ အဇ္ဈဘာသထ။
ပဝခုကာယေ အာသိနေ၊ ဒိဇသံသဂဏာမိပေ။
- ၁၉။ ယံ န ပါသေန မဟတာ၊ ဗဒ္ဒေါ န ကုရုတေ ဒိသံ။
အထ ကဿာ အဗဒ္ဒေါ တံ၊ ဗလီ ပက္ခိ န ဂစ္ဆသိ။
- ၂၀။ ကိံ န တျာ'ယံ ဒိဇော ဟောတိ၊ မုတ္တော ဗဒ္ဓံ ဥပါသသိ။
ဩဟာယ သကုဏာ ယန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟိယသိ။
- ၂၁။ ရာဇာ မေ သော ဒိဇာမိတ္ထ၊ သခါ ပါဏသမော စ မေ။
နေဝ နံ ဝိဇဟိဿာမိ၊ ယာဝ ကာလဿ ပရိယာယံ။
- ၂၂။ ကထံ ပနာယံ ဝိဟင်္ဂေါ၊ နာဒ္ဒသ ပါသမောဒ္ဓိတံ။
ပဒံ ဟေ'တံ မဟန္တာနံ၊ ဗောဒ္ဓျ'မရဟန္တိ အာပဒံ။
- ၂၃။ ယံဒါ ပရာဘဝေါ ဟောတိ၊ ပေါသော ဇီဝိတသင်္ခယေ။
အထ ဇာလဉ္စ ပါသဉ္စ၊ အာသဇ္ဇာပိ န ဗုဇ္ဈတိ။
- ၂၄။ အပိ တွေဝ မဟာပည၊ ပါသာ ဗဟုဝိဓာ တတာ။
ဂုယုမာသဇ္ဇ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ အထေဝံ ဇီဝိတက္ခယေ"တိ—
ဣမာသံ ဂါထာနံ သမ္ပန္နော ပါဠိနယေနေဝ^၁ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ဂစ္ဆေ ဝါတိ မဟာရာဇ အဟံ ဣတော ဂစ္ဆေယျံ ဝါ န ဝါ။ နာဟံ တေန ဂမနေန ဝါ အဂမနေန ဝါ အမရော သိယံ။ အဟဉ္စိ ဣတော ဂတောပိ အဂတောပိ မရဏတော အမုတ္တောဝ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ပန သုခိတံ တံ ဥပါသိတွာ ဣဒါနိ ဒုက္ခိတံ တံ ကထံ ဇဟေယျန္တိ ဝဒတိ။ မရဏံ ဝါတိ မမ အဂစ္ဆန္တဿ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ မရဏံ ဘဝေယျ၊ ဂစ္ဆန္တဿ ဝါ တယာ ဝိနာ ဇီဝိတံ။ တေသု ဒွိသု ယံ တယာ သဒ္ဓိံ မရဏံ၊ တဒေဝ မေ ဝရံ၊ ယံ တယာ ဝိနာ ဇီဝေယျံ၊ န မေ တံ ဝရန္တိ အတ္ထော။ ရုစ္စဇေတိ ယာ ဣဝ ဂတိ နိပ္ပတ္တိ၊ သာဝ မယံ ရုစ္စတိ။ သာ ကထန္တိ သမ္ပ သုမုခ မမ တာဝ ဒဠေန ဝါလပါသေန ဗဒ္ဓဿ ပရဟတ္ထံ ဂတဿ သာ ဂတိ ရုစ္စတု၊ တဝ ပန စေတယာနဿ သစေ- တနဿ ပညဝတော မုတ္တဿ ကထံ ရုစ္စတိ။

ပက္ခိမာတိ ပက္ခသမ္ပန္န။ ဥဘိန္တန္တိ အမှာကံ ဒွိန္တံ ဇီဝိတက္ခယေ သတိ တံ မမ ဝါ တဝ ဝါ အဝသိဋ္ဌဉ္စတိနံ ဝါ ကံ အတ္ထံ ပဿသိ။ ယံ နာတိ ဧတ္ထ န- ကာရော ဥပမာနေ။ ကဉ္စနဒေဝိဉ္စာတိ ကဉ္စနဒေဝိဉ္စ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ ကဉ္စနသဒိသဉ္စဘယပက္ခာတိ အတ္ထော။ တမသာတိ တမသိ။ ဂတန္တိ ကတံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပုရိမဿ န-ကာရဿ ဣမိနာ သမ္ပန္နော၊ “န ကတ”န္တိ ကတံ ဝိယာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တယိ ပါဏံ စဇန္တေပိ အစဇန္တေပိ မမ ဇီဝိတဿ အဘာဝါ ယံ တဝ ပါဏသဉ္စဇနံ၊ တံ အန္တေန တမသိ ကတံ ဝိယ ကိဉ္စိဒေဝ ရူပကမ္မံ အပစ္စက္ခဂုဏံ၊ တာဒိသေ တဝ အပစ္စက္ခ- ဂုဏေ ပါဏသဉ္စဇနေ တံ ပါဏံ သဉ္စဇန္တော ကမတ္ထံ ဇောတေယျာသိတိ။

ဓမ္မော အပစိတော သန္တောတိ ဓမ္မော ပူဇိတော မာနိတော သမာနော။ အတ္ထံ ဒဿေတိတိ ဝုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။ အပေက္ခာနောတိ အပေက္ခန္တော။ ဓမ္မော စ'တ္ထန္တိ ဓမ္မတော စ အတ္ထံ သမုဋ္ဌိတံ ပဿန္တော။ ဘတ္တိန္တိ သိနေဟံ။ သတံ ဓမ္မောတိ ပဏ္ဍိတာနံ သဘာဝေါ။ ယော မိတ္တောတိ ယော မိတ္တော အာပဒါသု မိတ္တံ န စဇေ၊ တဿ အစဇန္တဿ မိတ္တဿ ဧသ သဘာဝေါ နာမ အဒ္ဓါ သတံ ဓမ္မော။ ဝိဒိတာတိ ပါကဋ္ဌာ ဇာတာ။ ကာမံ ကရဿူတိ ဧတံ မမ ကာမံ မယာ ဣစ္ဆိတံ မမ ဝစနံ ကရဿူ။ အပိ တွေဝံ ဂတေ ကာလေတိ အပိ တု ဧဝံ ဂတေ ကာလေ မယိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပါသေန ဗဒ္ဓေ။ ပရမသံဂုတန္တိ ပရမပရိပုဏ္ဏံ ။

ဣစ္ဆေဝံ မန္တယန္တာနန္တိ “ဂစ္ဆ, န ဂစ္ဆာမိ”တိ ဧဝံ ကထေန္တာနံ။ အရိယာနန္တိ အာစာရအရိယာနံ။ ပစ္စဒိဿဏာတိ ကာသာယာနိ နိဝါသေတွာ ရတ္တမာလံ

ပိဋ္ဌန္တိတွာ မုဂ္ဂရံ အာဒါယ အာဂစ္ဆန္တော အဒိဿထ။ အာတုရာနန္တိ ဂိလာနာနံ မစ္စ၊ ဝိယ။ အဘိသဉ္ဇိက္ခာတိ ဘိက္ခဝေ တေ ဥဘောပိ သတ္တု အာယန္တံ ပဿိတွာ။ ဟိတာတိ ဒီဃရတ္တံ အညမညဿ ဟိတာ မုဒုစိတ္တာ။ န သဉ္ဇေသုမာသနာတိ အာသနတော န စလိံသု၊ ယထာနိသိန္တာဝ အဟေသုံ။ သုမုခေါ ပန “အယံ နေသာဒေါ အာဂန္တာ ပဟရန္တော မံ ပဌမံ ပဟရတူ”တိ စိန္တေတွာ မဟာသတ္တံ ပစ္ဆတော ကတွာ နိသိဒိ။

ဧတရဋ္ဌေတိ ဟံသေ။ သမုဒ္ဓေန္တေတိ မရဏဘယေန ဣတော စိတော စ ဥပ္ပတန္တေ ဒိသွာ။ အာသဇ္ဇာတိ ဣတရေ ဒွေ ဇနေ ဥပဂန္တာ။ ပစ္စကမိတ္တာတိ “ဗဒ္ဓါ၊ န ဗဒ္ဓါ”တိ စိန္တေန္တော ဥပဓာရေန္တော အကမိတ္တ၊ ဝေဂံ ဟာပေတွာ သဏိကံ အဂမာသိ။ အာသဇ္ဇ ဗဒ္ဓမာသီနန္တိ ဗဒ္ဓံ မဟာသတ္တံ ဥပဂန္တာ နိသိန္တံ သုမုခံ။ အဒီနဝန္တိ အာဒီနဝမေဝ ဟုတွာ မဟာသတ္တံ ဩလောကေန္တံ ဒိသွာ။ ဝိမတောတိ ကိံ န ခေါ အဗဒ္ဓေါ ဗဒ္ဓဿ သန္တိကေ နိသိန္တော၊ ကာရဏံ ပုစ္ဆိဿာမိတိ ဝိမတိဇာတော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ပဏ္ဏရေတိ ဟံသေ၊ အထ ဝါ ပရိသုဒ္ဓေ နိမ္မလေ၊ သမ္ပဟဋ္ဌကဉ္စနဝဏ္ဏေတိ အတ္ထော။ ပဝစုကာယေတိ ဝစိတကာယေ မဟာသရီရေ။ ယံ နူတိ ယံ တာဝ ဒေသော မဟာပါသေန ဗဒ္ဓေါ။ န ကုရုတေ ဒိသန္တိ ပလာယနတ္ထာယ ဧကံ ဒိသံ န ဘဇတိ၊ တံ ယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဗလီတိ ဗလသမ္ပန္တော ဟုတွာပိ။ ပက္ခိတိ တံ အာလပတိ။ ဩဟာယာတိ ဆဉ္ဇေတွာ။ ယန္တိတိ သေသသကုဏာ ဂစ္ဆန္တိ။ အဝဟိယသီတိ ဩဟိယသိ။

ဒိဇာမိတ္တာတိ ဒိဇာနံ အမိတ္တ။ ယာဝ ကာလဿ ပရိယာယန္တိ ယာဝ မရဏဿ ဝါရော အာဂစ္ဆတိ။ ကထံ ပနာယန္တိ တံ ရာဇာ မေ သောတိ ဝဒသိ၊ ရာဇာနော စ နာမ ပဏ္ဍိတာ ဟောန္တိ၊ ဣတိဝိံ ပဏ္ဍိတော သမာနော ကေန ကာရဏေန ဩဉ္စိတံ ပါသံ န အဒ္ဓဿ။ ပဒံ ဟေတန္တိ ယသမဟတ္တံ ဝါ ဉာဏမဟတ္တံ ဝါ ပတ္တာနံ အတ္တနော အာပဒဗုဇ္ဈနံ နာမ ပဒံ ကာရဏံ၊ တသ္မာ တေ အာပဒံ ဗောဇ္ဈမရဟန္တိ။ ပရာဘဝေါတိ အဝဗျိ။ အာသဇ္ဇာတိ ဥပဂန္တာပိ န ဗုဇ္ဈတိ။ တတာတိ ဝိတတာ၊ ဩဉ္စိတာ။ ဂုပ္ပမာသဇ္ဇာတိ တေသု ပါသေသု ယော ဂုဠော ပဋိစ္ဆန္တော ပါသော၊ တံ အာသဇ္ဇ ဗုဇ္ဈန္တိ။ အထေဝန္တိ အထ ဧဝံ ဇီဝိတက္ခယေ ဗုဇ္ဈန္တေဝါတိ အတ္ထော။

ဣတိ နံ သော ကထာသလ္လာပေန မုဒုဟဒယံ ကတွာ မဟာသတ္တဿ ဇီဝိတံ
ယာစန္တော ဂါထမာဟ—

၂၅။ “အဝိ နာ’ယံ တယာ သဒ္ဓိံ၊ သံဝါသဿ ဘုရုဒြယော။
အဝိ နော အနုမညာသိ၊ အဝိ နော ဇီဝိတံ ဒဒေ”တိ။

တတ္ထ အဝိ နာ’ယန္တိ အဝိ န အယံ။ ဘုရုဒြယောတိ သုခဖလော။ အဝိ နော
အနုမညာသိတိ စိတ္တကုဋ် ဂန္တာ ဉာတကေ ပဿိတုံ တုံ အဝိ နော အနုဇာ-
နေယျာသိ။ အဝိ နော ဇီဝိတံ ဒဒေတိ အဝိ နော ဣမာယ ကထာယ ဥပ္ပန္န-
ဝိဿာသော န မာရေယျာသိတိ။

သော တဿ မရုရကထာယ ဗန္ဓိတွာ ဂါထမာဟ—

၂၆။ “န စေဝ မေ တံ ဗဒ္ဓေါသိ၊ နဝိ ဣစ္ဆာမိ တေ ဝဓံ။
ကာမံ ခိပ္ပမိတော ဂန္တာ၊ ဇီဝိတံ အနိဃော စိရ”န္တိ။

တတော သုမုခေါ စတဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၂၇။ “နေဝါဟ’မေတ’မိစ္ဆာမိ၊ အညတြေ’တဿ ဇီဝိတာ။
သစေ ဧကေန တုဋ္ဌောသိ၊ မုဇ္ဈေ’တံ မံ စ ဘက္ခယ။

၂၈။ အာရောဟပရိဏာဟေန၊ တုလျာ’သ္မာ ဝယဿ ဥဘော။
န တေ လာဘေန ဇီဝတ္ထိ၊ ဧတေန နိမိနာ တုဝံ။

၂၉။ တဒိဃံ သမပေက္ခဿ၊ ဟောတု ဂိဋ္ဌိ တဝ’မှာ။
မံ ပုဗ္ဗေ ဗန္ဓ ပါသေန၊ ပစ္ဆာ မုဉ္ဇ ဒိဇာမိပံ။

၃၀။ တာဝဒေဝ စ တေ လာဘော၊ ကတာ’ဿ ယာစနာယ စ။
မိတ္တိ စ တေရဋ္ဌေဟိ၊ ယာဝဇီဝါယ တေ သိယာ”တိ။

တတ္ထ ဧတန္တိ ယံ အညတြေ တေဿ ဇီဝိတာ မမ ဇီဝိတံ၊ ဧတံ အဟံ နေဝ
ဣစ္ဆာမိ။ တုလျာ’သ္မာတိ သမာနာ ဟောမ။ နိမိနာ တုဝန္တိ ပရိဝတ္တေဟိ တုံ။
တဝ’မှာသ္မာတိ တဝ အမှေသု ဂိဋ္ဌိ ဟောတု၊ ကိံ တေ ဧတေန၊ မယိ လောဘံ
ဥပ္ပါဒေဟိတိ ဝဒတိ။ တာဝဒေဝါတိ တတ္ထကောယေဝ။ ယာစနာယ စာတိ
ယာ မမ ယာစနာ၊ သာဝ ကတာ အဿာတိ အတ္ထော။

ဣတိ သော တာယ ဓမ္မဒေသနာယ တေလေ ပက္ခိတ္တကပ္ပိသပိစု ဝိယ မုဒုဂတဟဒယော မဟာသတ္တံ တဿ ဒါယံ ကဟွာ ဒေန္တော အာဟ—

၃၁။ “ပဿန္တု နော မဟာသံဃာ၊ တယာ မုတ္တံ ဣတော ဂတံ။
မိတ္တာမစွာ စ ဘစွာ စ၊ ပုတ္တဒါရာ စ ဗန္ဓဝါ။

၃၂။ န စ တေ တာဒိသာ မိတ္တာ၊ ဗဟူနံ ဣမ ဝိဇ္ဇတိ။
ယထာ တံ တေရဋ္ဌဿ၊ ပါဏသာဓာရဏော သခါ။

၃၃။ သော တေ သဟာယံ မုဇ္ဈာမိ၊ ဟောတု ရာဇာ တဝါနုဂေါ။
ကာမံ ခိပ္ပမိတော ဂန္တော၊ ဉှုတိမဇ္ဈေ ဝိရောစထာ”တိ။

တတ္ထ နောတိ နိပါတမတ္ထံ။ တယာ မုတ္တန္တိ ဣမဉ္စိ တုညေဝ မုဇ္ဈသိ နာမ၊ တသ္မာ ဣမံ တယာ မုတ္တံ ဣတော စိတ္တကူဠပဗ္ဗတံ ဂတံ မဟန္တာ ဉှုတိသဃံ၊ ဧတေ စ မိတ္တာဒယော ပဿန္တု။ ဣတ္ထ စ ဗန္ဓဝါတိ ဧကလောဟိတသမ္ပန္နာ။ ဝိဇ္ဇတိတိ ဝိဇ္ဇန္တိ။ ပါဏသာဓာရဏောတိ သာဓာရဏပါဏော အဝိဘတ္တ-
ဇီဝိကော၊ ယထာ တံ တေဿ သခါ၊ တောဒိသာ အညေသံ ဗဟူနံ မိတ္တာ နာမ န ဝိဇ္ဇန္တိ။ တဝါနုဂေါတိ ဧတံ ဒုက္ခိတံ^၁ အာဒါယ ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ တဝ အယံ အနုဂေါ ဟောတုတိ။

ဧဝံ ဝတ္တာ ပန နေသာဒပုတ္တော မေတ္တစိတ္တေန မဟာသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတွာ အာလိင်္ဂိတွာ သရတော နိက္ခာမေတွာ သရတီရေ တရုဏဒဗ္ဗ-
တိဏပိဋ္ဌေ နိဿိဒါပေတွာ ပါဒေ ဗန္ဓနပါသံ မုဒုစိတ္တေန သဏိကံ မောစေတွာ ဒူရေ ခိပိတွာ မဟာသတ္တေ ဗလဝသိနေဟံ ပစ္စုပ္ပန္နာပေတွာ မေတ္တစိတ္တေန ဥဒကံ အာဒါယ လောဟိတံ ခောဝိတွာ ပုနပ္ပုနံ ပရိမဇ္ဇိ။ တဿ မေတ္တစိတ္တာ-
နဘာဝေန ဗောဓိသတ္တဿ ပါဒေ သိရာ သိရာဟိ၊ မံသံ မံသေန၊ စမ္ပံ စမ္ပေန ဃဋ္ဌိတံ၊ တာဝဒေဝ ပါဒေါ သံရဋ္ဌော သဉ္ဇာတဆဝိသဉ္ဇာတလောမော အဟောသိ အဗဒ္ဓပါဒေန နိဗ္ဗိသေသော။ ဗောဓိသတ္တော သုခိတော ပကတိ-
ဘာဝေန နိဿိဒိ။ အထ သုမုခေါ အတ္တာနံ နိဿာယ မဟာသတ္တဿ သုခိတ-
ဘာဝံ ဒိသ္မာ သဉ္ဇာတသောမနဿော နေသာဒဿ ထုတိမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၄။ “သော ပတီတော ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝေါ။
အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကင်္ဂေါ၊ ဝါစံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏံ။

၃၅။ ဧဝံ လုဒ္ဒက နန္ဒဿ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉှတိဘိ။
ယထာဟမဇ္ဇ နန္ဒာမိ၊ မုတ္တံ ဒိသွာ ဒိဇာမိပ”န္တိ။

တတ္ထ ဝက္ကင်္ဂါတိ ဝက်ဂိဝေါ။

ဧဝံ လုဒ္ဒဿ ထုတိံ ကတွာ သုမုခေါ ဗောဓိသတ္တံ အာဟ “မဟာရာဇ
ဣမိနာ အမှာကံ မဟာဥပကာရော ကတော၊ အယံ ဟိ အမှာကံ ဝစနံ အကတွာ
ကိဋ္ဌာဟံသေ နော ကတွာ ဣဿရာနံ ဒေန္တော ဗဟုံ ခနံ လဘေယျ၊ မာရေတွာ
မံသံ ဝိတ္တိဏန္တော မူလမ္ပိ လဘေထ၊ အတ္တနော ပန ဇီဝိတံ အနောလောကေတွာ
အမှာကံ ဝစနံ အကရိ၊ ဣမံ ရညော သန္တိကံ နေတွာ သုခဇီဝိတံ ကရောမာ”တိ။
မဟာသတ္တော သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သုမုခေါ အတ္တနော ဘာသာယ မဟာသတ္တေန သဒ္ဓိံ
ကထေတွာ ပန မနုဿဘာသာယ လုဒ္ဒပုတ္တံ အာမန္တေတွာ “သမ္ပ တံ ကိမတ္တံ
ပါသေ ဩဇ္ဈေသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဓနတ္ထ”န္တိ ပုတ္တေ “ဧဝံ သန္တေ အမှေ အာဒါယ
နဂရံ ပဝိသိတွာ ရညော ဒဿေဟိ၊ ဗဟုံ တေ ခနံ ဒါပေဿာမိ”တိ ဝတွာ
အာဟ—

၃၆။ “ဧဟိ တံ အနုသိက္ခာမိ၊ ယထာ တွမပိ လစ္ဆသေ။
လာဘံ တဝါယံ တေရဋ္ဌော၊ ပါပံ ကိဉ္စိ န ဒက္ခတိ။

၃၇။ ဒိပ္ပမန္တေပုရံ နေတွာ၊ ရညော ဒဿေဟိ နော ဥဘော။
အဗဒ္ဓေ ပကတိဘူတေ၊ ကာဇေ ဥဘယတော ဌိတေ။

၃၈။ ဓာရဋ္ဌာ မဟာရာဇ၊ ဟံသာမိပတိနော ဣမေ။
အယံ ဟိ ရာဇာ ဟံသာနံ၊ အယံ သေနာပတိတရော။

၃၉။ အသံသယံ ဣမံ ဒိသွာ၊ ဟံသရာဇံ နရာမိပေါ။
ပတီတော သုမနော ဝိတ္တော၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ခန”န္တိ။

တတ္ထ အနုသိက္ခာမီတိ အနုသာသာမိ။ ပါပန္တိ လာမကံ။ ရညော
ဒဿေဟိ နော ဥဘောတိ အမှေ ဥဘောပိ ရညော ဒဿေဟိ။ အယံ ဗောဓိ-
သတ္တဿ ပညာပဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အတ္တနော မိတ္တဓမ္မဿ အာဝိဘာဝနတ္ထံ၊
လုဒ္ဒဿ နေလာဘတ္ထံ၊ ရညော သီလေသု ပတိဋ္ဌာပနတ္ထဉ္စာတိ စတူဟိ

ကာရဏေဟိ ဧဝမာဟ။ ဓတရဋ္ဌာတိ နေတွာ စ ပန ရညော ဧဝံ အာစိက္ခေ-
ယျာသိ “မဟာရာဇ ဣမေ ဓတရဋ္ဌကုလေ ဇာတာ ဒွေ ဟံသာဓိပတိနော၊
ဧတေသု အယံ ရာဇာ၊ ဣတရော သေနာပတိ”တိ။ ဣတိ နံ သိက္ခာပေသိ။
“ပတိတော”တိအာဒိနိ တိဏိပိ တုဋ္ဌာကာရဝေဝစနာနေဝ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ လုဒ္ဒေါ “သမိ မာ ဝေါ ရာဇဒဿနံ ရုစ္စိ၊ ရာဇာနော နာမ
စလစိတ္တာ၊ ကိဋ္ဌာဟံသေ ဝါ ဝေါ ကရေယျံ မာရာပေယျံ ဝါ”တိ ဝတွာ
“သမ္ပ မာ ဘာယိ၊ အဟံ တာဒိသံ ကက္ခဋ္ဌံ လုဒ္ဓံ လောဟိတပါဏိ” ဓမ္မကထာယ
မုဒုကံ ကတွာ မမ ပါဒေသု ပါတေသိ၊ ရာဇာနော နာမ ပုညဝန္တော
ပုညဝန္တော စ သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတညူ စ၊ ဒိပ္ပံ အမှေ ရညော ဒဿေဟိ”တိ
ဝုတ္တေ “တေန ဟိ မာ မယံ ကုဇ္ဈိတ္ထ၊ အဟံ အဝဿံ တုမှာကံ ရုစိယာ နေမိ”တိ
ဝတွာ ဥဘောပိ ကာဇံ အာရောပေတွာ ရာဇကုလံ ဂန္တော ရညော ဒဿေတွာ
ရညော ပုဋ္ဌော ယထာဘူတံ အာရောစေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ
အာဟ—

၄၀။ “တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ကမ္မုနာ ဥပပါဒယိ။
ဒိပ္ပမန္တေပုရံ ဂန္တော၊ ရညော ဟံသေ အဒဿယိ။
အဗဒ္ဓေ ပကတိဘူတေ၊ ကာဇေ ဥဘယတော ဌိတေ။

၄၁။ ဓတရဋ္ဌာ မဟာရာဇ၊ ဟံသာဓိပတိနော ဣမေ။
အယံ ဟိ ရာဇာ ဟံသာနံ၊ အယံ သေနာပတိတရော။

၄၂။ ကထံ ပနိမေ ဝိဟင်္ဂါ၊ တဝ ဟတ္ထတ္တ’မာဂတာ။
ကထံ လုဒ္ဒေါ မဟန္တာနံ၊ ဣဿရေ ဣဓ အဇ္ဈဂါ။

၄၃။ ဝိဟိတာ သန္တိ’မေ ပါသာ၊ ပလ္လလေသု ဇနာဓိပ။
ယံ ယ’ဒါယတနံ မညေ၊ ဒိဇာနံ ပါဏရောဓနံ။

၄၄။ တာဒိသံ ပါသမာသဇ္ဇ၊ ဟံသရာဇာ အဗဇ္ဈိယ။
တံ အဗဒ္ဓေါ ဥပါသိနော၊ မ’မာယံ အဇ္ဈဘာသထ။

၄၅။ သုဒုက္ကရံ အနရိယေဘိ၊ ဒဟတေ ဘာဝမုတ္တမံ။
ဘတ္တုရတ္ထေ ပရက္ကန္တော၊ ဓမ္မယုတ္တော ဝိဟင်္ဂမော။

၄၆။ အတ္တနာ’ယံ စဇိတွာန၊ ဇီဝိတံ ဇီဝိတာရဟော။
အနုတ္တုနန္တော အာသိနော၊ ဘတ္တု ယာစိတ္တ ဇီဝိတံ။

၄၇။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ပဿာဒ'မဟ'မဇ္ဈဂါ။
တတော နံ ပါမုစိ' ပါသာ၊ အနုညာသိ' သုခေန စ။

၄၈။ သော ပတိတော ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝေါ။
အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကဇေါ၊ ဝါစံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏံ။

၄၉။ ဧဝံ လုဒ္ဒက နန္ဒဿ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉှတိဘိ။
ယထာ'ဟ'မဇ္ဇ နန္ဒာမိ၊ မုတ္တံ ဒိသွာ ဒိဇာမိပံ။

၅၀။ ဧဟိ တံ အနုသိက္ခာမိ၊ ယထာ တွမပိ လစ္ဆသေ။
လာဘံ တဝါယံ ဓတရဋ္ဌော၊ ပါပံ ကိဗ္ဗိ န ဒက္ခတိ။

၅၁။ ဒိပ္ပမန္တေပုရံ နေတွာ၊ ရညော ဒဿေဟိ နော ဥဘော။
အဗဒ္ဓေ ပကတိဘူတေ၊ ကာဇေ ဥဘယတော ဌိတေ။

၅၂။ ဓတရဋ္ဌာ မဟာရာဇ၊ ဟံသာမိပတိနော ဣမေ။
အယံ ဟိ ရာဇာ ဟံသာနံ၊ အယံ သေနာပတိတရော။

၅၃။ အသံသယံ ဣမံ ဒိသွာ၊ ဟံသရာဇံ နရာမိပေါ။
ပတိတော သုမနော ဝိတ္ထော၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ဓနံ။

၅၄။ ဧဝမေတဿ ဝစနာ၊ အာနိတာ'မေ ဥဘော မယာ။
ဧတ္ထေဝ ဟိ ဣမေ အာသုံ၊ ဥဘော အနုမတာ မယာ။

၅၅။ သော'ယံ ဧဝံ ဂတော ပက္ခိ၊ ဒိဇော ပရမဓမ္မိကော။
မာဒိသဿ ဟိ လုဒ္ဒဿ၊ ဇနယေယျာထ မဒ္ဒဝံ။

၅၆။ ဥပါယနဉ္စ တေ ဒေဝ၊ နာညံ ပဿာမိ ဧဒိသံ။
သဗ္ဗသာကုဏိကာဂါမေ၊ တံ ပဿ မနုဇာမိပါ'တိ။

တတ္ထ ကမ္မုနာ ဥပပါဒယီတိ ယံ သော အဝစ၊ တံ ကရောန္တော
ကာယကမ္မေန သမ္ပာဒေသိ။ ဂန္တာတိ ဟံသရာဇေန နိသိန္နကာဇကောဋီ၊
ဥစ္စတရံ၊ သေနာပတိနာ နိသိန္နကာဇကောဋီ၊ ထောကံ နိစံ ကတွာ ဥဘောပိ
တေ ဥက္ခိပိတွာ “ဟံသရာဇာ စ သေနာပတိ စ ရာဇာနံ ပဿိတုံ ဂစ္ဆန္တိ၊
ဥဿရထ ဥဿရထာ”တိ ဇနံ ဥဿာရေန္တော “ဧဝရူပါ နာမ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဟံသရာဇာနော န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ”တိ မုဒုဟဒယေသု မနုဿေသု

ပသံသန္တေသု^၁ ခိပ္ပမန္တေပုရံ ဂန္တော။ အဒဿယီတိ “ဟံသရာဇာနော တုမေ ဒဠှိ အာဂတာ”တိ ရညော အာရောစာပေတွာ တေန တုဠှစိတ္တေန “အာဂစ္ဆန္တ”တိ ပက္ခောသာပိတော အဘိဟရိတွာ ဒဿေသိ။ ဟတ္တန္တိ ဟတ္တေသု အာဂတံ၊ ပတ္တန္တိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ မဟန္တာနန္တိ ယသမဟန္တ- ပုတ္တာနံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနံ တေရဠှဟံသာနံ ဣဿရေ သာမိနော ကထံ တံ လုဒ္ဒေါ ဟုတွာ အဓိဂတောတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဣဿရမိမေဇ္ဈဂါ”တိပိ ပါဌော၊ ဧတေသံ ဣဿရိယံ တံ ကထံ အဇ္ဈဂါတိ အတ္ထော။

ဝိဟိတာတိ ယောဇိတာ။ ယံ ယ’ဒါယတနံ မညေတိ မဟာရာဇ ယံ ယံ သမောသရဏဌာနံ ဒိဇာနံ ပါဏရောဓနံ ဇီဝိတက္ခယကရံ မညာမိ၊ တတ္ထ တတ္ထ မယာ ပလ္လလေသု ပါသာ ဝိဟိတာ။ တာဒိသန္တိ မာနသိယသရေ တထာဝရံ ပါဏရောဓနံ မယာ ဝိဟိတံ ပါသံ။ တန္တိ တံ ဧတံ တတ္ထ ဗဒ္ဓံ။ ဥပါသိနောတိ အတ္တနော ဇီဝိတံ အဂဏေတွာ ဥပဂန္တော နိသိန္တော။ မမာယန္တိ မံ အယံ သေနာပတိ အဇ္ဈဘာသထ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ကထေသိ။ သုဒုက္ကရန္တိ တသ္မိံ ခဏေ ဧသ အမှာဒိသေဟိ အနရိယေဟိ သုဒုက္ကရံ အကာသိ။ ကိံ တန္တိ ၂? ဒဟတေ ဘာဝမုတ္တမံ၊ အတ္တနော ဥတ္တမံ အဇ္ဈာသယံ ဒဟတိ ဝိဒဟတိ ပကာသေတိ။ အတ္တနာ’ယန္တိ အတ္တနော အယံ။ အနုတ္တုနန္တောတိ ဘတ္တုရဏေ ဝဏ္ဏေန္တော တဿ ဇီဝိတံ မုဉ္ဇာတိ မံ ယာစိ။

တဿာတိ တဿ တထာ ယာစန္တဿ။ သုခေန စာတိ ယထာသုခေန စိတ္တကုဋ် ဂန္တော ဉှတိသဃံ^၂ ပဿထာတိ စ အနုဇာနိံ။ ဧတ္ထေဝ ဟိတိ မယာ ပန ဣမေ ဒွေ ဧတ္ထ မာနသိယသရေယေဝ စိတ္တကုဋ်ဂမနာယ အနုမတာ အဟေသုံ။ ဧဝံ ဂတောတိ ဧဝံ သတ္တု ဟတ္ထဂတော။ ဇနယေယျာထ မဒ္ဒဝန္တိ အတ္တနိမေတ္တစိတ္တံ ဇနေသိ။ ဥပါယနန္တိ ပဏ္ဏာကာရံ။ သဗ္ဗသာကုဏိကာဂါမေတိ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ သာကုဏိကာဂါမေ နာဟံ အညံ တဝ ဧဝရူပံ ကေနစိ သာကုဏိကေန အာဘတပုဗ္ဗံ ဥပါယနံ ပဿာမိ။ တံ ပဿာတိ တံ မယာ အာဘတံ ဥပါယနံ ပဿ မနုဇာမိပါတိ။

ဧဝံ သော ဌိတကောဝ သုမုခဿံ ဂုဏံ ကထေသိ။ တတော ရာဇာ ဟံသ- ရညော မဟာရဟံ အာသနံ၊ သုမုခဿ စ သုဝဏ္ဏဘဒ္ဒပိဋကံ ဒါပေတွာ တေသံ တတ္ထ နိသိန္တာနံ သုဝဏ္ဏဘာဇနေဟိ လာဇမရဗာဏိတာဒိနိ ဒါပေတွာ နိဌိတေ ပါနဘောဇနကိစ္စေ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ မဟာသတ္တံ ဓမ္မကထံ

ယာစိတွာ သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌကေ နိသီဒိ။ သော တေန ယာစိတော ပဋိသန္ဓာရံ တာဝ
အကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၅၇။ “ဒိသ္မာ နိသိန္တံ ရာဇာနံ၊ ဝိဋ္ဌေ သောဝဏ္ဏယေ သုဘော။
အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကဏီ၊ ဝါစံ ကဏ္ဍသုခံ ဘဏံ။

၅၈။ ကစ္စိ န ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ရဋ္ဌမိဒံ ဖိတံ၊ ဓမ္မေန မနုဿာဿသိ။

၅၉။ ကုသလဉ္စေ မေ ဟံသ၊ အထော ဟံသ အနာမယံ။
အထော ရဋ္ဌမိဒံ ဖိတံ၊ ဓမ္မေန မနုဿာဿသိ’ဟံ။

၆၀။ ကစ္စိ ဘောတော အမစ္စေသု၊ ဒေါသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
ကစ္စိ စ တေ တဝတ္ထေသု၊ နာဝကင်္ခန္တိ ဖိရိတံ။

၆၁။ အထောပိ မေ အမစ္စေသု၊ ဒေါသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အထောပိ တေ မမတ္ထေသု၊ နာဝကင်္ခန္တိ ဖိရိတံ။

၆၂။ ကစ္စိ တေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ပုတ္တရူပယသုပေတာ၊ တဝ ဆန္ဒဝသာနုဂါ။

၆၃။ အထော မေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ပုတ္တရူပယသုပေတာ၊ မမ ဆန္ဒဝသာနုဂါ’တိ။

တတ္ထ ရာဇာနန္တိ သာဂလရာဇာနံ။ ဝက္ကဏီတိ ဟံသရာဇာ။ ဓမ္မေန
မနုဿာဿသီတိ ဓမ္မေန အနုဿာဿသိ။ ဒေါသောတိ အပရာဓော။ တဝတ္ထေ-
သုတိ ဥပ္ပန္နေသု တဝ ယုဒ္ဓါဒိသု အတ္ထေသု။ နာဝကင်္ခန္တိတိ ဥရံ ဒတွာ ပရိစ္စ-
ဇန္တာ ကိစ္စိ အတ္တနော ဖိရိတံ န ပတ္ထေန္တိ၊ ဖိရိတံ စ စိတွာ တဝေဝတ္ထံ ကရေန္တိ။
သာဒိသီတိ သမာနဇာတိကာ။ အဿဝါတိ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိက္ခိကာ။ ပုတ္တရူပယသု-
ပေတာတိ ပုတ္တေဟိ စ ရူပေန စ ယသေန စ ဥပေတာ။ တဝ ဆန္ဒဝသာနုဂါတိ
ကစ္စိ တဝ အဇ္ဈာသယံ တဝ ဝသံ အနုဝတ္တတိ၊ န အတ္တနော စိတ္တဝသေန
ဝတ္တတိတိ ပုစ္ဆတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တေန ပဋိသန္ဓာရေ ကတေ ပုန ရာဇာ တေန သဒ္ဓိ’
ကထေန္တော အာဟ—

၆၄။ “ဘဝန္တံ ကစ္စိ န မဟာ-သတ္တုဟတ္ထတ္တတံ ဂတော။
ဒုက္ခမာပဇ္ဇိ ဝိပုလံ၊ တသ္မိံ ပဌမမာပဒေ။

၆၅။ ကစ္စိ ယန္တာပတိတွာနံ၊ ဒဏ္ဍေန သမပေါထယိ။
ဧဝမေတေသံ ဇမ္ဗာနံ၊ ပါတိကံ ဘဝတိ တာဝဒေ။

၆၆။ ခေမ'မာသိ မဟာရာဇ၊ ဧဝမာပဒိယာ သတိ၊
န စာယံ ကိဉ္စိ ရသ္မာသု၊ သတ္တုဝ သမပဇ္ဇေထ။

၆၇။ ပစ္စဂမိတ္ထ နေသာဒေါ၊ ပုဗ္ဗေဝ အဇ္ဈဘာသထ။
တဒါယံ သုမုခေါယေဝ၊ ပဏ္ဍိတော ပစ္စဘာသထ။

၆၈။ တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ပသာဒ'မယ'မဇ္ဈဂါ။
တတော မံ ပါမုစိ ပါသာ၊ အနုညာသိ သုခေန စ။

၆၉။ ဣဒဉ္စ သုမုခေနေဝ၊ ဧတဒတ္တာယ စိန္တိတံ။
ဘောတော သကာသေ'ဂမနံ၊ ဧတဿ နေမိစ္ဆတာ။

၇၀။ သွာဂတဉ္စေဝိဒံ ဘဝတံ၊ ပတိတော စ'သ္မိ ဒဿနာ။
ဧသော စာပိ ဗဟုံ ဝိတ္တံ၊ လဘတံ ယာဝဒိစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ မဟာသတ္တုဟတ္ထတ္တတံ? ဂတောတိ မဟန္တဿ သတ္တုနော ဟတ္ထတ္တံ? ဂတော။ အာပတိတွာနာတိ ဥပဓာရိတွာ။ ပါတိကန္တိ ပါကတိကံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧတေသံ ဟိ ဇမ္ဗာနံ တာဝဒေဝ ဧဝံ ပါကတိကံ ဟောတိ၊ သကုဏေ ဒဏ္ဍေန ပေါထေတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေန္နော နေဝေတနံ လဘတိတိ။ ကိဉ္စိ ရသ္မာသုတိ ကိဉ္စိ အမှေသု။ သတ္တုဝါတိ သတ္တု ဝိယ။ ပစ္စဂမိတ္တာတိ? မဟာရာဇ ဧသ အမှေ ဒိသ္မာ ဗဒ္ဒါတိ သညာယထောကံ ဩသက္ကိတ္ထ။ ပုဗ္ဗေဝါတိ အယမေဝ ပဌမံ အဇ္ဈဘာသိ။ တဒါတိ တသ္မိံ ကာလေ။ ဧတဒတ္တာယာတိ ဧတဿ နေသာဒပုတ္တဿ အတ္တာယ စိန္တိတံ။ နေမိစ္ဆတာတိ ဧတဿ ခနံ ဣစ္ဆန္နေန တဝသန္တိကံ အမှာကံ အာဂမနံ စိန္တိတံ။ သွာဂတဉ္စေဝိဒန္တိ မာ ဘောန္တော စိန္တယန္တု၊ ဘဝတံ ဣဒံ ဣဓာဂမနံ သွာဂတမေဝ။ လဘတန္တိ လဘတု။

၁-ယံ နာပတိတွာန (သီ၊ ဣ)

၂-ဧဝမာပဒိ သံသတိ (သီ၊ ဣ)၊ ဧဝမာပဒိယာသတိ (သျှာ)

၃-မဟာသတ္တုဟတ္ထတ္တတံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၄-ဟတ္ထတ္တတံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅-ပစ္စဂမိတ္တာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ ရာဇာ အညတရံ အမစ္စံ ဩလောကေတွာ “ကိံ ကရောမိ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ဣမံ နေသာဒံ ကပ္ပိတကေသမသုံ နှာတာနုလိတ္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာ-
ရပဋိမဏ္ဍိတံ ကာရေတွာ အာနေဟိ”တိ ဝတွာ တေန တယာ ကတွာ အာနိ-
တဿ တဿ သံဝစ္ဆရေ သံဝစ္ဆရေ သတသဟဿုဠာနကံ ဂါမံ၊ ဒွေ ဝီထိယော
ဂဟေတွာ ဌိတံ မဟန္တံ ဂေဟံ၊ ရထဝရဉ္စ၊ အညဉ္စ ဗဟုံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ အဒါသိ။
တမတ္ထံ အာဝိကရောဇ္ဇော သတ္တာ အာဟ—

၇၁။ “သန္တပ္ပယိတွာ နေသာဒံ၊ ဘောဂေဟိ မနုဇာမိပေါ။
အဇ္ဈဘာသထ ဝတ္တင်္ဂံ၊ ဝါစံ ကဏ္ဍသုခံ ဘဏ”န္တိ။

အထ မဟာသတ္တော ရညော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော တဿ ဓမ္မကထံ
သုတွာ တုဠဟဒယော “ဓမ္မကထိကဿ သက္ကာရံ ကရိဿာမီ”တိ သေတစ္ဆတ္ထံ
ဒတွာ ရဇ္ဇံ ပဋိစ္ဆာပေဇ္ဇော အာဟ—

၇၂။ “ယံ ခလု ဓမ္မ’မာဓိနံ၊ ဝသော ဝတ္တတိ ကိဉ္ဇနံ။
သဗ္ဗ’တ္ထိ’ဿရိယံ ဘဝတံ၊ ပသာသထ ယဒိစ္ဆထ။

၇၃။ ဒါနတ္ထံ ဥပဘောတ္တုံ ဝါ၊ ယံ စ’ညံ ဥပကပ္ပတိ။
ဧတံ ဒဒါမိ ဝေါ ဝိတ္တံ၊ ဣဿရိယံ ဝိဿဇာမိ ဝေါ”တိ။

တတ္ထ ဝသော ဝတ္တတိတိ ယတ္ထ မမ ဝသော ဝတ္တတိ။ ကိဉ္ဇနန္တိ တံ အပ္ပ-
မတ္တကမ္ပိ။ သဗ္ဗ’တ္ထိ’ဿရိယန္တိ သဗ္ဗံ ဘဝတံယေဝ ဣဿရိယံ အတ္ထု။ ယံ စ’ညံ
ဥပကပ္ပတိတိ ပုညကာမတာယ ဒါနတ္ထံ ဝါ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ ရဇ္ဇမေဝ
ဥပဘောတ္တုံ ဝါ ယံ ဝါ အညံ တုမှာကံ ရုစ္စတိ၊ တံ ကရောထ၊ ဧတံ ဒဒါမိ
ဝေါ ဝိတ္တံ၊ သဒ္ဓိ’ယေဝ သေတစ္ဆတ္တေန မမ သန္တကံ ဣဿရိယံ ဝိဿဇာမိ
ဝေါတိ။

အထ မဟာသတ္တော ရညာ ဒိန္တံ သေတစ္ဆတ္တံ ပုန တဿေဝ အဒါသိ။ ရာဇာပိ
စိန္တေသိ “ဟံသရညော တာဝ မေ ဓမ္မကထာ သုတာ၊ လုဒ္ဒပုတ္တေန ပန ‘အယံ
သုမုခေါမရုကထော’တိ အတိဝိယ ဝဏ္ဏိတော၊ ဣမဿပိ ဓမ္မကထံ သောဿာ-
မီ”တိ။ သော တေန သဒ္ဓိ’ သလ္လပဇ္ဇော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၇၄။ “ယထာ စ မျာ’ယံ သုမုခေါ၊ အဇ္ဈဘာသေယျ ပဏ္ဍိတော။
ကာမသာ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ တံ မျာ’ဿ ပရမပ္ပိယ”န္တိ။

တတ္ထ ယထာတိ ယဒိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒိ စ မေ အယံ သုမုခေါ ပဏ္ဍိတော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော ကာမဿ အတ္တနော ရုစိယာ အဇ္ဈဘာသေယျ။ တံ မေ ပရမပ္ပိယံ အဿာတိ။

တတော သုမုခေါ အာဟ—

၇၅။ “အဟံ ခလု မဟာရာဇ၊ နာဂရာဇာရိဝ’န္တရံ။
ပဋိဝတ္တံ န သက္ကောမိ၊ န မေ သော ဝိနယော သိယာ။

၇၆။ အမှာကဉ္စေဝ သော^၁ သေဋ္ဌော၊ တုဉ္စ ဥတ္တမသတ္တဝေါ။
ဘူမိပါလော မနုဿိန္ဒော၊ ပူဇာ ဗဟူဟိ ဟေတုတိ။

၇၇။ တေသံ ဥဘိန္တံ ဘဏတံ၊ ဝတ္တမာနေ ဝိနိစ္ဆယေ။
န’န္တရံ ပတိဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပေဿေန မနုဇာမိပါ”တိ။

တတ္ထ နာဂရာဇာရိဝ’န္တရန္တိ ပေဋ္ဌာယ^၂ အဗ္ဗန္တရံ ပဝိဋ္ဌော နာဂရာဇာ ဝိယ။
ပဋိဝတ္တံ^၃ တုမှာကံ ဗြိန္တံ အန္တရေ ဝတ္တံ န သက္ကောမိ။ န မေ သောတိ
သစေ ဝဒေယျံ၊ န မေ သော ဝိနယော ဘဝေယျ။ အမှာကဉ္စေဝါတိ
ဆန္ဒဝုတိယာ ဟံသသဟဿာနံ။ ဥတ္တမသတ္တဝေါတိ ဥတ္တမသက္ကော။ ပူဇာတိ
ဥဘော တုမှေ မယံ ဗဟူဟိ ကာရဏေဟိ ပူဇာရဟာ စေဝ ပသံသာရဟာ
စ။ ပေဿေနာတိ ဝေယျာဝစ္စကရေန သေဝကေန။

ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ တုဋ္ဌဟဒယော “နေသာဒပုတ္တော တံ
ဝဏ္ဏေတိ၊ န အညေန တုမှာဒိသေန မရုရဓမ္မကထိကေန နာမ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ
ဝတွာ အာဟ—

၇၈။ “ဓမ္မေန ကိရ နေသာဒေါ၊ ပဏ္ဍိတော အဏ္ဏဇော ဣတိ။
နဟေဝ အကတတ္တဿ၊ နယော ဧတာဒိသော သိယာ။

၇၉။ ဧဝံ အဂ္ဂပကတိမာ၊ ဧဝံ ဥတ္တမသတ္တဝေါ။
ယာဝတ’တ္ထိ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ နာ’ညံ ပဿာမိ ဒေသံ။

၈၀။ တုဋ္ဌောသ္မိ ဝေါ ပကတိယာ၊ ဝါကျေန မရုရေန စ။
ဧသော စာပိ မမစ္ဆန္တော၊ စိရံ ပဿေယျ ဝေါ ဥဘော”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မေနာတိ သဘာဝေန ကာရဏေန။ အကတတ္ထဿာတိ အသမ္ဘာဒိတ-
အတ္တဘာဝဿ မိတ္တဒုတ္တိဿ။ နယောတိ ပညာ။ အဂ္ဂပကတိမာတိ အဂ္ဂ-
သဘာဝေါ။ ဥတ္တမသတ္တဝေါတိ ဥတ္တမသတ္တော။ ယာဝတ'တ္ထိတိ ယာဝတာ
မယာ ဒိဋ္ဌာ နာမ အတ္ထိ။ နာ'ညန္တိ တသ္မိံ မယာ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေ အညံ ဝေရူပံ န
ပဿာမိ။ တုဋ္ဌောသ္မိ ဝေါ ပကတိယာတိ သမ္မ ဟံသရာဇ အဟံ ပကတိယာ
ပဌမမေဝ တုမှာကံ ဒဿနေန တုဋ္ဌော။ ဝါဗျေနာတိ ဣဒါနိ ပန ဝေါ မဓုရ-
ဝစနေန တုဋ္ဌောသ္မိ။ စိရံ ပဿေယျ ဝေါတိ ဣဓေဝ ဝသာပေတွာ မုဟုတ္တမ္ပိ
အဝိပ္ပဝါသန္တော စိရံ တုမှေ ပဿေယျန္တိ ဒေသ မေ ဆန္တောတိ ဝဒတိ။

တတော မဟာသတ္တော ရာဇာနံ ပသံသန္တော အာဟ—

၈၁။ “ယံ ကိစ္စံ ပရမေ မိတ္တေ၊ ကတ'မသ္မာသု တံ တယာ။
ပတ္တာ နိဿံသယံ ဘျာမှာ၊ ဘတ္တိရသ္မာသု ယာ တဝ။

၈၂။ အဒုဉ္ဇ နူန သုမဟာ၊ ဉှတိသဃံဿ မန္တရံ။
အဒဿနေန အသ္မာကံ၊ ဒုက္ခံ ဗဟူသု ပက္ခိသု။

၈၃။ တေသံ သောကဝိဇာတာယ၊ တယာ အနုမတာ မယံ။
တံ ပဒက္ခိဏတော ကတွာ၊ ဉှတိံ ပဿေမုရိန္ဒမ။

၈၄။ အဒ္ဓါ'ဟံ ဝိပုလံ ဝီတိံ၊ ဘဝတံ ဝိန္ဒာမိ ဒဿနာ။
ဧသော စာပိ မဟာ အတ္တော၊ ဉှတိဝိဿာသနာ သိယာ”တိ။

တတ္ထ ကတ'မသ္မာသုတိ ကတံ အမှေသု။ ပတ္တာ နိဿံသယံ ဘျာမှာတိ မယံ
နိဿံသယေန တယာ ပတ္တာယေဝ။ ဘတ္တိရသ္မာသု ယာ တဝါတိ ယာ တဝ
အမှေသု ဘတ္တိ၊ တာယ ဘတ္တိယာ မယံ တယာ အသံသယေန ပတ္တာယေဝ၊ န စ
ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပဝုဋ္ဌာပိ သဟဝါသိနောယေဝ နာမ မယန္တိ ဒီပေတိ။ အဒုဉ္ဇ
နူန သုမဟာတိ တေဉ္ဇ ဧကံသေနဝ သုမဟန္တံ။ ဉှတိသဃံဿ မန္တရန္တိ
အမှေဟိ ဦဟိ ဇနေဟိ ဝိရဟိတဿ မမ ဉှတိသဃံဿ အန္တရံ ဆိဒ္ဓံ။
အသ္မာကန္တိ အမှာကံ ဦန္တံ အဒဿနေန ဗဟူသု ပက္ခိသု ဒုက္ခံ ဥပ္ပန္တံ။ ပဿေမု-
ရိန္ဒမာတိ ပဿေယျာမ အရိန္ဒမ။ ဘဝန္တိ ဘောတော ဒဿနေန။ ဧသော
စာပိ မဟာ အတ္တောတိ ယာ ဧသော ဉှတိသဃံသင်္ခါတာ ဉှတိဝိဿာသနာ
သိယာ၊ ဧသော စာပိ မဟန္တော အတ္တောတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ တေသံ ဂမနံ အနုဇာနိ။ မဟာသတ္တောပိ ရညော ပဉ္စ-
ဝိမေ ဒုဿီလျေ အာဒိနဝံ၊ သီလေ စ အာနိသံသံ ကုထေတွာ “ဣမံ သီလံ ရက္ခ၊

ဓမ္မေန ရန္တံ ကာရေဟိ၊ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ဇနံ သင်္ဂဏှာဟိ”တိ ဩဝေဒိတှာ
မိတ္တကုဋ် အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၈၅။ “ဣဒံ ဝတှာ ဓတရဋ္ဌော၊ ဟံသရာဇာ နရာဓိပံ။
ဥတ္တမံ ဇေမန္တာယ၊ ဉှတိသဃံ ဥပါဂမံ။

၈၆။ တေ အရောဂေ အနုပ္ပတ္တေ၊ ဒိသွာန ပရမေ ဒိဇေ။
ကေကာတိ မကရံ ဟံသာ၊ ပုထုသဒ္ဓေါ အဇာယထ။

၈၇။ တေ ပတိတာ ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝါ။
သမန္တာ ပရိကိရိံသု၊ အဏ္ဏဇာ လဒ္ဓပစ္စယာ”တိ။

တတ္ထ ဥပါဂမုန္တိ အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ လာဇမရဇာဏိတာဒိနိ ပရိ-
ဘုဋ္ဌိတှာ ရညာ စ ဒေဝိယာ စ ဒွိဟိ သုဝဏ္ဏတာလဝဏ္ဏေဟိ ဥက္ခိပိတှာ ဂန္ဓ-
မာလာဒိဟိ ကတသက္ကာရာ တာလဝဏ္ဏေဟိ ဩတရိတှာ ရာဇာနံ ပဒက္ခိဏံ
ကတှာ ဝေဟာသံ ဥပ္ပတိတှာ ရညာ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂယ “ဂစ္ဆထ သာမိနော”တိ
ပုတ္တေ သီဟပဉ္စရေန နိက္ခန္တာ ဥတ္တမေန ဇေဝေန ဂန္တာ ဉှတိဂဏံ ဥပါဂမိံသု။
ပရမေတိ ဥတ္တမေ။ ကေကာတိ အတ္တနော သဘာဝေန “ကေကာ”တိ သဒ္ဓ-
မကံသု။ ဘတ္တုဂါရဝါတိ ဘတ္တုရိ သဂါရဝါ။ ပရိကိရိံသုတိ ဘတ္တုနော
မုတ္တဘာဝေန တုဋ္ဌာ တံ ဘတ္တာရံ သမန္တာ ပရိဝါရယိံသု။ လဒ္ဓပစ္စယာတိ
လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ။

ဧဝံ ပရိဝါရေတှာ ပန တေ ဟံသာ “ကထံ မုတ္တောသိ မဟာရာဇာ”တိ
ပုဏ္ဏိံသု။ မဟာသတ္တော သုမုခံ နိဿာယ မုတ္တဘာဝံ၊ သာဂလရာဇလုဒ္ဓပုတ္တေဟိ
ကတကမ္မဉ္စ ကထေသိ။ တံ သုတှာ တုဋ္ဌော ဟံသဂဏော “သုမုခသေနာပတိ
စ ရာဇာ စ လုဒ္ဓပုတ္တော စ သုဒိတာ နိဒ္ဒါက္ခာ စိရံ ဇိဝန္တူ”တိ ထုတိမကာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ဩသာနဂါထမာဟ—

၈၈။ “ဧဝံ မိတ္တဝတံ အတ္တာ၊ သဗ္ဗေ ဟောန္တိ ပဒက္ခိဏာ။
ဟံသာ ယထာ ဓတရဋ္ဌော၊ ဉှတိသဃံ ဥပါဂမု”န္တိ။

တတ္ထ မိတ္တဝတန္တိ ကလျာဏမိတ္တသမ္ပန္နာနံ။ ပဒက္ခိဏာတိ သုခနိပ္ပတ္တိနော
ပုဗ္ဗိယုတ္တာ။ ဓတရဋ္ဌာတိ ဟံသရာဇာ သုမုခေါ ရညာ စေဝ လုဒ္ဓပုတ္တေန စာတိ
ဒွိဟိ ဧဝံ ဥဘောပိ တေ ဓတရဋ္ဌာ ကလျာဏမိတ္တသမ္ပန္နာ ယထာ ဉှတိသဃံ

ဥပါဂမုံ၊ ဉှတိသဿံဥပဂမနသင်္ခါတော နေသံ အတ္ထော ပဒက္ခိဏော ဇာတော၊
ဧဝံ အညေသမ္ပိ မိတ္တဝတံ အတ္တာ ပဒက္ခိဏာ ဟောန္တိတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပါ-
နန္ဒော မမတ္တာယ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇီ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ
“တဒါ နေသာဒေါ ဆန္ဒော အဟောသိ၊ ရာဇာ သာရိပုတ္တော၊ သုမုခေါ
အာနန္ဒော၊ ဆန္ဒဝုတိ ဟံသသဟဿာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ဟံသရာဇာ ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

စူဠဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဌမာ။

၂-မဟာဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၄)

ဧတေ ဟံသာ ပက္ကမန္တိတိ ဣဒံ သတ္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော အာနန္ဒ-
ထေရဿ ဇီဝိတပရိစ္စာဂမေဝ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသ-
မေဝ၊ ဣမ ပန သတ္တာ အတိတံ အာဟရန္တော ဣဒမာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ သံယမဿ နာမ ဗာရာဏသိရညော ခေမာ
နာမ အဂ္ဂမဟေသိ အဟောသိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော နဝုတိဟံသသဟဿ-
ပရိဝုတော စိတ္တကုဋေ ဝိဟာသိ။ အထေကဒိဝသံ ခေမာ ဒေဝီ ပစ္စုသသမယေ
သုပိနံ အဒ္ဓသ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဟံသာ အာဂန္တာ ရာဇပလ္လင်္ဂေ နိသီဒိတွာ
မရုဿရေန ဓမ္မကထံ ကထေသုံ။ ဒေဝိယာ သာဓုကာရံ ဒတွာ ဓမ္မံ
သုဏန္တိယာ ဓမ္မဿဝနေန အတိတ္တာယ ဧဝ ရတ္တိ ဝိဘာယိ။ ဟံသာ ဓမ္မံ
ကထေတွာ သီဟပဉ္စရေန နိက္ခမိတွာ အဂမံသု။ သာ ဝေဂေနဋ္ဌာယ
“ပလာယမာနေ ဟံသေ ဂဏှထ ဂဏှထာ”တိ ဝတွာ ဟတ္ထံ ပသာရေန္တိယေဝ
ပဗုဇ္ဈိ။ တဿာ ကထံ သုတွာ ပရိစာရိကာယော “ကုဟိံ ဟံသာ”တိ ထောက်
အဝဟသိံသု။ သာ တသ္မိံ ခဏေ သုပိနဘာဝံ ဥတွာ စိန္တေသိ “အဟံ
အဘူတံ န ပဿာမိ၊ အဒ္ဓါဣမသ္မိံ လောကေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဟံသာ ဘဝိဿန္တိ၊
သစေ ခေါ ပန ‘သုဝဏ္ဏဟံသာနံ ဓမ္မံ သောတုကာမာမ္ဘိ’တိ ရာဇာနံ ဝက္ခာမိ၊
‘အမ္ဘေဟိ သုဝဏ္ဏဟံသာ နာမ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ဟံသာနဉ္စ ကထာ နာမ အဘူတာ-
ယေဝါ’တိ ဝတွာ နိရုဿုက္ခော ဘဝိဿတိ၊ ‘ဒေါဟဋ္ဌော’တိ ဝုတ္တေ ပန ယေန။
ကေနစိ ဥပါယေန ပရိယေသိဿတိ၊ ဧဝံ မေ မနောရထော သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ
သာ ဂိလာနာလယံ ဒဿေတွာ ပရိစာရိကာနံ သညံ ဒတွာ နိပဋိ။

ရာဇာ ရာဇာသနော နိသိန္ဓော တဿာ ဒဿနဝေလာယ တံ အဒိသ္မာ “ကဟံ ခေမာ ဒေဝီ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဂိလာနာ”တိ သုတွာ တဿာ သန္တိကံ ဂန္ဓာ သယနေကဒေသေ နိသိဒိတွာ ပိဋ္ဌိ ပရိမဇ္ဇန္တော “ကိံ တေ အဖာသု-က”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ အညံ အဖာသုကံ နတ္ထိ၊ ဒေါဟဠော ပန မေ ဥပ္ပန္နောတိ။ တေန ဟိ ဘဏ ဒေဝီ၊ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ သီဃံ တေ ဥပနာမေဿာမီတိ။ မဟာရာဇ အဟမေကဿ သုဝဏ္ဏဟံသဿ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေ ရာဇ-ပလ္လင်္ကေ နိသိန္ဓဿ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇံ ကတွာ သာဓုကာရံ ဒေမာနာ ဓမ္မကထံ သောတုမိစ္ဆာမိ၊ သစေ လဘာမိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ၊ ဇီဝိတံ မေ နတ္ထိတိ။ အသ နံ ရာဇာ “သစေ မနုဿလောကေ အတ္ထိ၊ လဘိဿသိ၊ မာ စိန္တယီ”တိ အဿာသေတွာ သိရိဂဗ္ဘတော နိက္ခမ္မ အမစ္ဆေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေသိ “အဟော ခေမာ ဒေဝီ ‘သုဝဏ္ဏဟံသဿ ဓမ္မကထံ သောတံ လဘန္တိ ဇီဝိဿာမိ၊ အလဘန္တိယာ မေ ဇီဝိတံ နတ္ထိ’တိ ဝဒတိ၊ အတ္ထိ န ခေါ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဟံသာ”တိ။ ဒေဝ အမှေဟိ နေဝ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ န သုတပုဗ္ဗာတိ။ ကေပန ဇာနေယျန္တိ။ ပြာဟ္မဏာ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ ပြာဟ္မဏေ ပက္ခောသာပေတွာ သက္ကာရံ ကတွာ ပုစ္ဆိ “ဟောန္တိ န ခေါ အာစရိယာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဟံသာ”တိ။ အာမမဟာရာဇ အမှာကံ မန္တေသု မစ္ဆာ ကက္ကဋကော ကစ္ဆပါ မိဂါ မောရာ ဟံသာတိ ဆ ဧတေ တိရစ္ဆာနဂတာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဟောန္တိတိ အာဂတာ၊ တတ္ထ တေရဋ္ဌကုလဟံသာ နာမ ပဏ္ဍိတာ ဉာဏ-သမ္ပန္နာ၊ ဣတိ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဟောန္တိတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အတ္တမနော ဟုတွာ “ကဟံ န ခေါ အာစရိယာ တေရဋ္ဌဟံသာ ဝသန္တိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “န ဇာနာမ မဟာရာဇာ”တိ ဝုတ္တေ “အထ ကေ ပန ဇာနိဿန္တိ”တိ ဝတွာ “လုဒ္ဒပုတ္တာ”တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗေ အတ္တနော ဝိဇိတေ လုဒ္ဒကေ သန္တိပါတာပေတွာ ပုစ္ဆိ “တာတာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ တေရဋ္ဌ-ကုလဟံသာ နာမ ကဟံ ဝသန္တိ”တိ။ အထေကော လုဒ္ဒေါ “ဟိမဝန္တေ ကိရ ဒေဝ စိတ္တကုဋပဗ္ဗတေတိ နော ကုလပရမ္ပရာယ ကထေန္တိ”တိ အာဟ။ ဇာနာသိ ပန နေသံ ဂဟဏူပါယန္တိ။ န ဇာနာမိ ဒေဝါတိ။ ကေ ပန ဇာနိဿန္တိတိ။ ပြာဟ္မ-ဏာတိ။ သော ပြာဟ္မဏပဏ္ဍိတေ ပက္ခောသာပေတွာ စိတ္တကုဋပဗ္ဗတေ သုဝဏ္ဏ-ဝဏ္ဏာနံ ဟံသာနံ အတ္ထိဘာဝံ အာရောစေတွာ “ဇာနာထ န ခေါ တေသံ ဂဟဏူ-ပါယ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာရာဇ ကိံ တေဟိ ဂန္ဓာ ဂဟိတေဟိ၊ ဥပါယေန တေ ဂရသမိပံ အာနေတွာ ဂဟေဿာမာတိ။ ကော ပန ဥပါယောတိ။ မဟာရာဇ ‘ရတော အဝိဒူရေ ဥတ္တရေန တိဂါဝုတမတ္တေ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ ခေမံ နာမ

သရံ ကာရာပေတွာ^၁ ဥဒကဿ ပူရေတွာ နာနာဓညာနိ ရောပေတွာ ပဉ္စဝဏ္ဏ-
ပဒုမသဉ္စန္ဒံ ကာရာပေတွာ ဧကံ ပဏ္ဍိတံ နေသာဒံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ မနုဿာနံ
ဥပဂန္တိ အဒတွာ စတူသု ကဏ္ဍေသု ဌိတေဟိ အဘယံ ယောသာပေထ၊ တံ
သုတွာ နာနာသကုဏာ ဒသ ဒိသာ ဩတရိဿန္တိ၊ တေပိ ဟံသာ ပရမ္ပရာယ
တဿ သရဿ ခေမဘာဝံ သုတွာ အာဂစ္ဆိဿန္တိ၊ အထ နေ ဝါလပါသေဟိ
ဗန္ဓာပေတွာ ဂဏှာပေယျာထာတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ တေဟိ ဝုတ္တပဒေသေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သရံ ကာရာပေတွာ
ဆေကံ နေသာဒံ ပက္ခောသာပေတွာ တဿ သဟဿံ ဒါပေတွာ “တံ ဣတော
ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ကမ္ပံ မာ ကရိ၊ ပုတ္တဒါရံ တေ အဟံ ပေါသေဿာမိ၊ တံ
အပ္ပမတ္တော ခေမံ သရံ ရက္ခန္တော မနုဿေ ပဋိက္ခမာပေတွာ စတူသု ကဏ္ဍေသု
အဘယံ ယောသာပေတွာ အာဂတာဂတေ သကုဏေ မမ အာစိက္ခေယျာသိ၊
သုဝဏ္ဏဟံသေသု အာဂတေသု မဟန္တံ သက္ကာရံ လဘိဿသိ”တိ တမဿာ-
သေတွာ ခေမံ သရံ ပဋိစ္ဆာပေသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ရညာ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ တတ္ထ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ခေမံ သရံ ရက္ခတိတိ စဿ “ခေမနေသာဒေါ”တွေဝ နာမံ
ဥဒပါဒိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ နာနပ္ပကာရာ သကုဏာ ဩတရိံသု၊ “ခေမံ နိဗ္ဗာ-
ယံ သရ”န္တိ ပရမ္ပရာယောသေန နာနာဟံသာ အာဂမိံသု။ ပဌမံ တာဝ တိဏ-
ဟံသာ အာဂမိံသု၊ တေသံ ယောသေန ပဏ္ဍုဟံသာ၊ တေသံ ယောသေန
မနောသိလာဝဏ္ဏာ ဟံသာ၊ တေသံ ယောသေန သေတဟံသာ၊ တေသံ
ယောသေန ပါကဟံသာ အာဂမိံသု။ တေသု အာဂတေသု ခေမကော
ရညော အာရောစေသိ “ဒေဝ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဟံသာ အာဂန္တာ သရေ ဂေါစရံ
ဂဏှန္တိ၊ ပါကဟံသာနံ အာဂတတ္တာ ဣဒါနိ ကတိပါဟေနေဝ သုဝဏ္ဏဟံသာ
အာဂမိဿန္တိ၊ မာ စိန္တယိတ္ထ ဒေဝါ”တိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “အညေန တတ္ထ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ ယော ဂစ္ဆိဿတိ၊ ဟတ္ထ-
ပါဒဆေဒနဉ္စ သရဝိလောပဉ္စ ပါပုဏိဿတိ”တိ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေသိ။
တတော ပဋ္ဌာယ တတ္ထ ကောစိ န ဂစ္ဆတိ။ စိတ္တကုဋဿ ပနာဝိဒူရေ ကဉ္စနဂဟာယံ
ပါကဟံသာ ဝသန္တိ၊ တေပိ မဟဗ္ဗလာ။ တေရဋ္ဌကုလေန သဒ္ဓိံ တေသံ သရီရ-
ဝဏ္ဏောဝံ ဝိသေသော။ ပါကဟံသရညော ပန ဓိတာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ အဟောသိ။
သော တံ တေရဋ္ဌမဟိဿရဿ အနုရူပါတိ တဿ ပါဒပရိစာရိကံ ကတွာ
ပေသေသိ။ သာ တဿ ဝိယာ အဟောသိ မနာပါ၊ တေနေဝ စ ကာရဏေန
တာနိ ဒွေ ဟံသကုလာနိ အညမညံ ဝိဿာသိကာနိ ဇာတာနိ။

အထေကဒိဝသံဗောဓိသတ္တဿ ပရိဝါရဟံသာ ပါကဟံသေ ပုစ္ဆိံသု “တုမေ ဣမေသု ဒိဝသေသု ကဟံ ဂေါစရံ ဂဏှထာ”တိ။ မယံ ဗာရာဏသိတော အဝိဒူရေ ခေမသရေ ဂေါစရံ ဂဏှာမ၊ တုမေ ပန ကုဟိံ အာဟိဏှထာတိ။ “အသုကံ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “ကသ္မာ ခေမသရံ န ဂစ္ဆထ၊ သော ဟိ သရော ရမဏီယော နာနာသကုဏသမာကိဏှော ပဉ္စဝဏှပဒုမသဉ္စန္ဒော နာနာ- ခညဗလသမ္ပန္နော နာနပ္ပကာရဘမရဂဏနိကူဇိတော စတုသု ကဏှေသု နိစ္စံ ပဝတ္တအဘယသောသနော၊ ကောစိ နံ ဥပသင်္ကမိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ အညံ ဥပဒ္ဒဝံ ကာတုံ၊ ဧဝရူပေါ သော သရော”တိ ခေမသရံ ဝဏှ- ယိံသု။ တေ တေသံ ဝစနံ သုတွာ “ဗာရာဏသိယာ သမိပေ ကိရ ဧဝရူပေါ ခေမော နာမ သရော အတ္ထိ၊ ပါကဟံသာ တတ္ထ ဂန္တာ ဂေါစရံ ဂဏှန္တိ၊ တုမေပိ ဓတရဋ္ဌမဟိဿရဿ အာရောစေထ၊ သစေ အနုဇာနာတိ၊ မယမ္ပိ တတ္ထ ဂန္တာ ဂေါစရံ ဂဏှေယျာမာ”တိ သုမုခဿ ကထေသုံ။ သုမုခေါ ရညော အာရောစေသိ။ သော စိန္တေသိ “မနုဿာ နာမ ဗဟုမာယာ ခရမန္တာ ဥပါယကုသလာ၊ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ ကာရဏေန၊ ဧတ္တကံ ကာလံ ဧသော သရော နတ္ထိ၊ ဣဒါနိ အမှာကံ ဂဟဏတ္ထာယ ကတော ဘဝိဿတိ”တိ။ သော သုမုခံ အာဟ “မာ ဝေါ တတ္ထ ဂမနံ ရုစ္စထ၊ န သော သရော တေဟိ သုဓမ္မတာယ ကတော၊ အမှာကံ ဂဟဏတ္ထာယေဝ ကတော၊ မနုဿာ နာမ ဗဟုမာယာ ခရမန္တာ ဥပါယကုသလာ၊ တုမေ သကေယေဝ ဂေါစရေ စရထာ”တိ။

သုဝဏှဟံသာ “ခေမံ သရံ ဂန္တုကာမမှာ”တိ ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ သုမုခဿ အာရောစေသုံ။ သော တေသံ တတ္ထ ဂန္တုကာမတံ မဟာသတ္တဿ အာရောစေသိ။ အထ မဟာသတ္တော “မမ ဉှတကာ မံ နိဿာယ မာ ကိလ- မန္တု၊ တေန ဟိ ဂစ္ဆာမာ”တိ နဝုတိဟံသသဟဿပရိဝုတော တတ္ထ ဂန္တာ ဂေါစရံ ဂဟေတွာ ဟံသကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိတွာ စိတ္တကုဋေမေဝ ပစ္စာဂမိ။ ခေမကော တေသံ ဂေါစရံ စရိတွာ ဂတကာလေ ဂန္တာ တေသံ အာဂတဘာဝံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇော တုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ “သမ္ပ ခေမက ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဟံသေ ဂဏှိတုံ ဝါယမ၊ မဟန္တံ တေ ယသံ ဒဿာမိ”တိ ဝတွာ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ တံ ဥယျောဇေသိ။ သော တတ္ထ ဂန္တာ စာဋိပဉ္စရေ နိသီဒိတွာ ဟံသာနံ စရဏဋ္ဌာနံ ဝိမံသိ။ ဗောဓိသတ္တာ နာမ နိလ္လောလုပ္ပစာရိနော ဟောန္တိ၊ တသ္မာ မဟာသတ္တော ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ သပဒါနံ သာလိံ ခါဒန္တော အဂမာသိ။ သေသာ ဣတော စိတောစ ခါဒန္တာ ဝိစရိံသု။

အထ လုဒ္ဓပုတ္တော “အယံ ဟံသော နိလ္လောလုပ္ပစာရိ၊ ဣမံ ဗဒ္ဓိတုံ ဝဇ္ဇတိ” တိ စိန္တေတွာ ပုနဒိဝသေ ဟံသေသု သရံ အနောတိဏ္ဏေသုယေဝ စာဋိပဉ္စရေ နိသိန္ဒော တံ ဌာနံ ဂန္ဓာ အဝိဒ္ဓရေ ပဉ္စရေ^၁ အတ္တာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဆိဒ္ဓေန ဩလောကေန္တော အတ္ထိ။ တသ္မိ^၂ ခဏေ မဟာသတ္တော နဂုတိဟံသသဟဿ- ပုရက္ခတော ဟိယျော ဩတိဏ္ဏဌာနေယေဝ ဩတရိတွာ ဩမိယံ နိသိဒိတွာ သာလိ^၃ ခါဒန္တော ပါယာသိ။ နေသာဒေါ ပဉ္စရဆိဒ္ဓေန ဩလောကေန္တော တဿ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ အတ္တဘာဝံ ဒိသ္မာ “အယံ ဟံသော သကဋ္ဌနာဘိပ္ပ- မာဏသရီရော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ တိဟိ ရတ္တရာဇိဟိ ဂိဝါယံ ပရိက္ခိတ္တော၊ တိဿော ရာဇိယော ဂလေန ဩတရိတွာ ဥရန္တရေန^၄ ဂတာ၊ တိဿော ပစ္ဆာဘာဂေန နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ဂတာ၊ ရတ္တကမ္မလသုတ္တသိက္ကာယ ဌဝိတကဉ္စနက္ခန္တော ဝိယ အတိရောစတိ၊ ဣမိနာ ဧတေသံ ရညာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဣမမေဝ ဂဏှိဿာ- မိ” တိ စိန္တေသိ။ ဟံသရာဇာပိ ဗဟုံ ဂေါစရံ စရိတွာ ဇလကီဠံ ကီဠိတွာ ဟံသဂဏပရိဝုတော စိတ္တကုဋ္ဌမေဝ အဂမာသိ။ ဣမိနာ နိယာမေနေဝ ပဉ္စ^၅ ဒိဝသေ ဂေါစရံ ဂဏှိ။ ဆဋ္ဌေ^၆ ဒိဝသေ ခေမကော ကာဠုအဿဝါလမယံ ဒဠံ မဟာရဇ္ဇံ ဝဋ္ဋိတွာ ယဠိယာ ပါသံ ကတွာ “သွေ ဟံသရာဇာ ဣမသ္မိ^၇ ဩကာသေ ဩတရိဿတိ” တိ တထတော ဥတွာ အန္တောဥဒကေ ယဠိပါသံ ဩဒ္ဓိ။

ပုနဒိဝသေ ဟံသရာဇာ ဩတရန္တော ပါဒံ ပါသေ ပဝေသန္တောယေဝ ဩဘရိ။ အထဿ ပါသော ပါဒံ အယပဋ္ဌကေန ကမုန္တော^၁ ဝိယ အာဗဒ္ဓိတွာ ဂဏှိ။ သော “ဆိဒ္ဓိဿာမိ န” န္တိ ဝေဂံ ဇနေတွာ ကမိတွာ ပါတေသိ။ ပဌမဝါရေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ စမ္ပံ ဆိဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဝါရေ ကမ္မလဝဏ္ဏံ မံသံ ဆိဇ္ဇိ၊ တတိယဝါရေ နာရု ဆိဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဝါရေ ပန “ပါဒါ ဆိဇ္ဇေယျံ၊ ရညော ပန ဟိနင်္ဂ- တာ နာမ အနနုစ္ဆရိကာ” တိ န ဝါယာမံ အကာသိ၊ ဗလဝဝေဒနာ စ ပဝတ္တိံသု။ သော စိန္တေသိ “သစာဟံ ဗဒ္ဓရဝံ ရဝိဿာမိ၊ ဣတကာ မေ ဥတြိဉ္ဇာ ဟုတွာ ဂေါစရံ အဂ္ဂဟေတွာ ဆာတဇ္ဈတ္တာဝ ပလာယန္တာ ဒုဗ္ဗလတ္တာ သမုဒ္ဓေ ပတိဿန္တိ” တိ။ သော ဝေဒနံ အဓိဝါသေတွာ ပါသဝသေ ဝတ္တေတွာ သာလိ^၃ ခါဒန္တော ဝိယ ဟုတွာ တေသံ ယာဝဒတ္တံ စရိတွာ^၆ ဟံသကီဠံ ကီဠုနကာလေ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ဗဒ္ဓရဝံ ရဝိ။ တံ သုတွာ ဟံသာ မရဏ- ဘယတဇ္ဇိတာ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ စိတ္တကုဋ္ဌာဘိမုခါ ပုရိမနယေနေဝ ပက္ကမိံသု။

၁-တိဏပဉ္စရေန (သျှာ)

၂-ဥဒရန္တရေန (သိ၊ ဣ)

၃-ဆ (သိ၊ ဣ)၊ ပဉ္စ ဆ (သျှာ)

၄-သတ္တမေ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅-ဗန္ဓန္တော (သိ၊ ဣ)

၆-ခါဒိတွာ (သျှာ)

သုမုခေါပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော စိန္တေတွာ ဝိစိနိတွာ တိသုပိ ကောဋ္ဌာ-
 သေသု မဟာသတ္တံ အဒိသွာ “အဒ္ဓါ တဿေဝေဒံ ဘယံ ဥပ္ပန္န”န္တိ နိဝတ္တိတွာ
 အာဂတော မဟာသတ္တံ ပါသေန ဗဒ္ဓိ လောဟိတမက္ခိတံ ဒုက္ခာတုရံ ပက်ပိဋ္ဌေ
 နိပန္နံ ဒိသွာ “မာ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ အဟံ မမ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ တုမေ
 မောစေဿာမီ”တိ ဝဒန္တော ဩတရိတွာ မဟာသတ္တံ အဿာသေန္တော
 ပက်ပိဋ္ဌေ နိသိဒိ။ မဟာသတ္တော “နဝုတိဟံသသဟဿေသု မံ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာ-
 ယန္တေသု အယံ သုမုခေါ ဧကကောဝ အာဂတော၊ ကိံ န ခေါ လုဒ္ဓပုတ္တဿ
 အာဂတကာလေ မံ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယိဿတိ၊ ဥဒါဟု နော”တိ ဝိမံသန-
 ဝသေန လောဟိတမက္ခိတော ပါသယဋ္ဌိယံ ဩလမ္ပန္တောယေဝ တိဿော
 ဂါထာ အဘာသိ—

၈၉။ “ဧတေ ဟံသာ ပက္ကမန္တိ၊ ဝက္ကင်္ဂါ ဘယမေရိတာ။
 ဟရိတ္တစ ဟေမဝဏ္ဏ၊ ကာမံ သုမုခ ပက္ကမ။

၉၀။ ဩဟာယ မံ ဉှတိဂဏာ၊ ဧကံ ပါသဝသံ ဂတံ။
 အနပေက္ခမာနာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟိယသိ။

၉၁။ ပတေ’ဝ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ နတ္ထိ ဗဒ္ဓေ သဟာယတာ။
 မာ အနိဿာယ ဟာပေသိ၊ ကာမံ သုမုခ ပက္ကမာ”တိ။

တတ္ထ ဘယမေရိတာတိ ဘယေန ဧရိတာ ဘယဋ္ဌိတာ ဘယစလိတာ။
 တတိယပဒေ “ဟရိ”တိပိ “ဟေမ”န္တိပိ သုဝဏ္ဏဿေဝ နာမံ။ သော စ ဟရိတ္တစ-
 တာယ ဟေမဝဏ္ဏော၊ တေန တံ ဧဝံ အာလပတိ။ သုမုခါတိ သုန္ဒရမုခ။
 အနပေက္ခမာနာတိ ဟဝ ဉှတကာ မံ အနောလောကေန္တော နိရာလယာ
 ဟုတွာ။ ပတေ’ဝါတိ ဥပ္ပတာဟိယေဝ။ မာ အနိဿာယာတိ ဣတော ဂန္တော
 ပတ္တဗ္ဗာယ နိဒုက္ခဘာဝါယ ဝိရိယံ မာ ဟာပေသိ။

တံ သုတွာ သုမုခေါ “အယံ ဟံသရာဇာ မမ ပိယမိတ္တဘာဝံ န ဇာနာတိ၊
 အနုပ္ပိယဘာဏီ မိတ္တောတိ မံ သလ္လက္ခေတိ၊ သိနေဟဘာဝဿ ဒဿေ-
 သာမီ”တိ စိန္တေတွာ စဘဿော ဂါထာ အဘာသိ—

၉၂။ “နာဟံ ဒုက္ခပရေတောပိ၊ တေရဋ္ဌ တုဝံ ဇဟေ။
 ဇီဝိတံ မရဏံ ဝါ မေ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဘဝိဿတိ။

၉၃။ နာဟံ ဒုက္ခပရေတောပိ၊ တေရဋ္ဌ တုဝံ ဇဟေ။
န မံ အနရိယသံယုတ္တေ၊ ကမ္မေ ယောဇေတုမရဟသိ။

၉၄။ သကုမာရော သခါဗျံသိ၊ သမိတ္တေ စသိ တေ ဌိတော။
ဉာတော သေနာပတိ ဗျာဟံ၊ ဟံသာနံ ပဝရတ္တမ။

၉၅။ ကထံ အဟံ ဝိကတ္တိဿံ၊ ဉှတိမဇ္ဈေ ဣတော ဂတော။
တံ ဟိတွာ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ ကိံ တေ ဝက္ခာမိတော ဂတော။
ဣဓ ပါဏံ စဇိဿာမိ၊ နာနရိယံ ကတ္တုမုဿဟေ”တိ။

တတ္ထ နာဟန္တိ အဟံ မဟာရာဇေ ကာယိကစေတသိကေန ဒုက္ခေန ဖုဋ္ဌောပိ တံ န ဇဟာမိ။ အနရိယသံယုတ္တေတိ မိတ္တဒုဒ္ဓိဟိ အဟိရိကေဟိ ကတ္တဗ္ဗတာယ အနရိယဘာဝေန သံယုတ္တေ။ ကမ္မေတိ တံ ဇဟိတွာ ပတ္တမနကမ္မေ။ သကုမာရေတိ သမာနကုမာရော၊ ကေဒိဝသေနောပဋိသန္တိံ ဂဟေတွာ ကေဒိဝသေ အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ ကေတော ဝမ္ဘိတကုမာရေတိ အတ္ထော။ သခါဗျံသိတိ အဟံ တေ ဒက္ခိဏက္ခိယမော ပိယသဟာယော။ သမိတ္တေတိ တဝ သကေ စိတ္တေ အဟံ ဌိတော တဝ ဝသေ ဝတ္တာမိ၊ တယိ ဇိဝန္တေ ဇိဝါမိ၊ န ဇိဝန္တေ န ဇိဝါမိတိ အတ္ထော။ “သမိတ္တေ”တိပိ ပါဌော၊ တဝ စိတ္တေ အဟံ သဏ္ဌိတော သုဋ္ဌ၊ ဌိတောတိ အတ္ထော။ ဉာတောတိ သဗ္ဗဟံသာနံ အန္တရေ ပညာတော။ ဝိကတ္တိဿန္တိ “ကုဟိံ ဟံသရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိတော အဟံ ကိန္တိ ကထေဿာမိ။ ကိံ တေ ဝက္ခာမိတိ တေ တဝ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆန္တေ ဟံသဂဏေ ကိံ ဝက္ခာမိ။

ဧဝံ သုမုခေန စတူဟိ ဂါထာဟိ သီဟနာဒေ နဒိတေ တဿ ဂုဏံ ပကာသေန္တော မဟာသတ္တော အာဟ—

၉၆။ “ဧသော ဟိ ဓမ္မော သုမုခ၊ ယံ တုံ အရိယပထေ ဌိတော။
ယော ဘတ္တာရံ သခါရံ မံ၊ န ပရိစ္စတ္တုမုဿဟေ။

၉၇။ တံ ဟိ မေ ပေက္ခမာနဿ၊ ဘယံ န တွေဝ ဇာယတိ။
အဓိဂစ္ဆသိ တုံ မယုံ၊ ဧဝံဘူတဿ ဇိဝိတ”န္တိ။

တတ္ထ ဧသော ဓမ္မောတိ ဧသ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာနံ သဘာဝေါ။ ဘတ္တာရံ သခါရံ မန္တိ သာမိကဉ္စသဟာယဉ္စ မံ။ ဘယန္တိ စိတ္တုကြာသော မယုံ န ဇာယတိ၊ စိတ္တကုဋ္ဌပဗ္ဗတေ ဟံသဂဏမဇ္ဈေ ဌိတော ပိယ ဟောမိ။ မယုန္တိ မမ ဇိဝိတံ တုံ လဘာပေဿသိ။

ဧဝံ တေသံ ကထေန္တာနညေဝ လုဒ္ဒပုတ္တော သရပရိယန္တေ ဌိတော ဟံသေ
တိဟိ ‘ခန္ဓေဟိ’ ပလာယန္တေ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ”တိ ပါသဋ္ဌာနံ ဩလော-
ကေန္တော ဗောဓိသတ္တံ ပါသယဋ္ဌိယံ ဩလမ္ပန္တံ ဒိသ္မာ သဉ္ဇာတသောမနဿော
ကန္တံ ဒဋ္ဌံ ဗန္ဓိတွာ မုဂ္ဂရံ ဂဟေတွာ ကပ္ပုဋ္ဌာနဂ္ဂိ ဝိယ အဝတ္ထရမာနော
ပဏှိယာ အက္ကန္တကလလေ ဥပရိသီသေန ဂန္တော ပုရတော ပတန္တေ ဝေဂေန
ဥပသင်္ကမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၉၈။ “ဣစ္စေဝံ မန္တယန္တာနံ၊ အရိယာနံ အရိယဝုတ္တိနံ။
ဒဏ္ဍမာဒါယ နေသာဒေါ၊ အာပတီ တုရိတော ဘုသံ။

၉၉။ တ’မာပတန္တံ ဒိသ္မာန၊ သုမုခေါ အတိဗြူဟယိ။
အဋ္ဌာသိ ပုရတော ရညော၊ ဟံသော ဝိဿာသယံ ဗျထံ။

၁၀၀။ မာ ဘာယိ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ န ဟိ ဘာယန္တိ တာဒိသာ။
အဟံ ယောဂံ ပယုဋ္ဌိသံ၊ ယုတ္တံ ဓမ္မပသဋ္ဌိတံ။
တေန ပရိယာပဒါနေန၊ ဒိပ္ပံ ပါသာ ပမောက္ခသီ”တိ။

တတ္ထ အရိယဝုတ္တိနန္တိ အရိယာစာရေ ဝတ္တမာနာနံ။ ဘုသန္တိ ဒဋ္ဌံ ဗလဝံ။
အတိဗြူဟယိတိ အနန္တရဂါထာယ အာဂတံ “မာ ဘာယိ”တိ ဝစနံ ဝဒန္တော
အတိဗြူဟေသိ မဟာသဒ္ဓိ နိစ္ဆာရေသိ။ အဋ္ဌာသီတိ သစေ နေသာဒေါ
ရာဇာနံ ပဟရိဿတိ၊ အဟံ ပဟာရံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိဿာမီတိ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ
ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ ဝိဿာသယန္တိ ဝိဿာသေန္တော အဿာသေန္တော။ ဗျထန္တိ
ဗျထိတံ၊ ဘိတံ ရာဇာနံ “မာ ဘာယိ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန ဝိဿာသေန္တော။
တာဒိသာတိ တုမ္မာဒိသာ ဉာဏဝီရိယသမ္ပန္နာ။ ယောဂန္တိ ဉာဏဝီရိယယောဂံ။
ယုတ္တန္တိ အနုစ္စဝိကံ။ ဓမ္မပသဋ္ဌိတန္တိ ကာရဏနိဿိတံ။ တေန ပရိယာပဒါ-
နေနာတိ တေန မယာ ပယုတ္တေန ယောဂေန ပရိသုဒ္ဓေန။ ပမောက္ခသီတိ
မုစ္ဆိဿသိ။

ဧဝံ သုမုခေါ မဟာသတ္တံ အဿာသေတွာ လုဒ္ဒပုတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော
မုရရံ မာနုသိံ ဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တော “သမ္ပ တံ ကောနာမောသီ”တိ ပုစ္ဆိတွာ
“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏ ဟံသရာဇ အဟံ ခေမကော နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “သမ္ပ ခေမက
‘တယာ ဩဋ္ဌိတဝါလပါသေ ယော ဝါ သော ဝါ ဟံသော ဗဒ္ဓေါ’တိ သညံ
မာ ကရိ၊ နဝုတိယာ ဟံသသဟဿာနံ ပဝရော ဓတရဋ္ဌဟံသရာဇာ တေ

ပါသေ ဗဒ္ဒေါ၊ ဉာဏသီလာစာရသမ္ပန္နော သင်္ဂါဟဟပက္ခေ^၁ ဌိတော၊ န တံ၂
 မာရေတုံ ယုတ္တော၊ အဟံ တဝ ဣဓိနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကရိဿာမိ၊ အယမ္ပိ
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ အဟမ္ပိ တထေဝ၊ အဟံ ဧတဿတ္ထာယ အတ္တနော ဇီဝိတံ
 ပရိစ္စဇိဿာမိ၊ သစေ တံ ဧတဿ ပတ္တာနိ ဂဏှိတုကာမောသိ၊ မမ ပတ္တာနိ
 ဂဏှ၊ အထောပိ စမ္ပမံသန္တာရအဋ္ဌိနမညတရံ ဂဏှိတုကာမောသိ၊ မမေဝ
 သရီရတော ဂဏှ၊ အထ နံ ကိဋ္ဌာဟံသံ ကာတုကာမောသိ၊ မညေဝ ကရ၊
 ဇီဝန္တမေဝ ဝိက္ခိဏိတွာ သစေ ခနံ ဥပ္ပါဒေတုကာမောသိ၊ မံ ဇီဝန္တမေဝ
 ဝိက္ခိဏိတွာ ခနံ ဥပ္ပါဒေဟိ၊ မာ ဧတံ ဉာဏာဒိဂုဏသံယုတ္တံ ဟံသရာဇာနံ
 အဝဓိ၊ သစေ ဟိ နံ ဝဓိဿသိ၊ နိရယာဒိဟိ န မုစ္စိဿသိ”တိ တံ နိရယာဒိ-
 ဘယေန သန္တဇ္ဇေတွာ အတ္တနော မရရကထံ ဂဏှာပေတွာ ပုန ဗောဓိ-
 သတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော တံ အဿာသေန္တော အဋ္ဌာသိ။ နေသာဒေါ တဿ
 ကထံ သုတွာ “အယံ တိရစ္ဆာနဂတော သမာနော မနုဿေဟိပိ ကာတုံ
 အသက္ကုဏေယျံ ဧဝရူပံ မိတ္တဓမ္မံ ကရေတိ၊ မနုဿာပိ ဧဝံ မိတ္တဓမ္မေ ဌာတုံ န
 သက္ကာန္တိ၊ အဟော ဧသ ဉာဏသမ္ပန္နော မရရကထော ဓမ္မိကော”တိ သကလ-
 သရီရံ ဝီတိသောမနဿပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ပဟဋ္ဌလောမော ဒဏ္ဍံ ဆဇ္ဇေတွာ
 သိရသိ အဗ္ဗလိ^၁ ပတိဋ္ဌပေတွာ သူရိယံ နမဿန္တော ဝိယ သုမုခဿ ဂုဏံ
 ကိတ္တေန္တော အဋ္ဌာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၁။ “တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ သုမုခဿ သုဘာသိတံ။
 ပဟဋ္ဌလောမော နေသာဒေါ၊ အဗ္ဗလိ^၁ဿ ပဏာမယိ။

၁၀၂။ န မေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ဘာသန္တော မာနုသိ^၁ ဒိဇော။
 အရိယံ မြုဝါနော ဝက္ကင်္ဂေါ၊ စဇန္တော မာနုသိ^၁ ဂိရံ။

၁၀၃။ ကိံ န တာ’ယံ ဒိဇော ဟောတိ၊ မုတ္တော ဗဒ္ဓံ ဥပါသသိ။
 ဩဟာယ သကုဏာ ယန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟိယသိ”တိ။

တတ္ထ အဗ္ဗလိ^၁ဿ ပဏာမယိ^၁တိ အဗ္ဗလိ^၁ အဿ ဥပနာမယိ၊ “န မေ”တိ
 ဂါထာယဿ ထုတိ^၁ ကရေတိ။ တတ္ထ မာနုသိ^၁န္တိ မနုဿဝါစံ။ အရိယန္တိ သုန္ဒရံ
 နိဒ္ဒေါသံ။ စဇန္တော^၁တိ ဝိဿဇ္ဇေန္တော။ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ—သမ္ပ တံ ဒိဇော
 သမာနော အဇ္ဇ မယာ သဒ္ဓိ^၁ မာနုသိ^၁ ဝါစံ ဘာသန္တော နိဒ္ဒေါသံ မြုဝါနော
 မာနုသိ^၁ ဂိရံ စဇန္တော ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌော၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ ပန ဣဒံ အစ္ဆရိယံ

မယာ နေဝ သုတံ န ဝိဇ္ဇန္တိ။ ကိံ နု တာ'ယန္တိ ယံ ဧတံ တုံ ဥပါသသိ၊ ကိံ နု
တေ အယံ ဟောတိ။

ဧဝံ တုဠုစိတ္တေန နေသာဒေန ပုဋ္ဌော သုမုခေါ “အယံ မုဒုကော ဇာတော၊
ဣဒါနိဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ မုဒုဘာဝတ္ထံ မမ ဂုဏံ ဒဿေဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ အာဟ—

၁၀၄။ “ရာဇာ မေ သော ဒိဇာမိတ္တ၊ သေနာပစ္စ'ဿ ကာရယိံ။
တ'မာပဒေ ပရိစ္စတ္တံ၊ နု'ဿဟေ ဝိဟဂါမိပံ။

၁၀၅။ မဟာဂဏာယ ဘတ္တာ မေ၊ မာ ဧကော ဗျသနံ အဂါ။
တထာ တံ သမ္ပ နေသာဒ၊ ဘတ္တာ'ယံ အဘိတော ရမေ”တိ။

တတ္ထ နု'ဿဟေတိ န သမတ္တောမိ။ မဟာဂဏာယာတိ မဟတော ဟံသ-
ဂဏဿ။ မာ ဧကောတိ မာဒိသေ သေဝကေ ဝိဇ္ဇမာနေ မာ ဧကကော
ဗျသနံ အဂါ။ တထာ တန္တိ ယထာ အဟံ ဝဒါမိ၊ တထေဝ တံ။ သမ္ပာတိ
ဝယဿ။ ဘတ္တာ'ယံ အဘိတော ရမေတိ ဘတ္တာ အယံ မမ၊ အဟမဿ
အဘိတော ရမေ သန္တိကေ ရမာမိ န ဥက္ကဏ္ဍာမိတိ။

နေသာဒေါ တံ တဿ ဓမ္မနိဿိတံ မရုရကထံ သုတွာ သောမနဿ-
ပုတ္တော ပဟဋ္ဌလောမော “သစာဟံ ဧတံ သီလာဒိဂုဏသံယုတ္တံ ဟံသရာဇာနံ
ဝမိဿာမိ၊ စတူဟိ အပါယေဟိ န မုစ္ဆိဿာမိ၊ ရာဇာ မံ ယဒိစ္ဆတိ၊ တံ
ကရေတု၊ အဟမေတံ သုမုခဿ ဒါယံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ
ဂါထမာဟ—

၁၀၆။ “အရိယဝတ္ထ'သိ ဝက္ကင်္ဂ၊ ယော ပိဏ္ဍမပစာယသိ။
စဇာမိ တေ တံ ဘတ္တာရံ၊ ဂစ္ဆထူ'ဘော ယထာသုခ”န္တိ။

တတ္ထ အရိယဝတ္ထ'သီတိ မိတ္တဓမ္မရက္ခဏသင်္ခါတေန အာစာရအရိယာနံ
ဝတ္တေန သမန္နာဂတောသိ။ ပိဏ္ဍမပစာယ'သီတိ ဘတ္တု သန္တိကာ လဒ္ဓံ ပိဏ္ဍံ
သေနာပတိဋ္ဌာနံ ပူဇေသိ။ ဂစ္ဆထူ'ဘောတိ ဒွေပိ ဇနာ အဿုမုခေ ဉှတိ-
သဗ္ဗံ ဟာသယမာနာ ယထာသုခံ ဂစ္ဆထာတိ။

ဧဝံ ဝတွာ နေသာဒေါ မုဒုစိတ္တေန မဟာသတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ယဋ္ဌိံ
ဩနာမေတွာ ပင်္ကပိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ ပါသယဋ္ဌိယာ မောစေတွာ တံ
ဥက္ခိပိတွာ သရတော နိဟရိတွာ တရုဏဒဗ္ဗတိဏပိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ ပါဒေ

ဗဒ္ဒပါသံ သဏိကံ မောစေတွာ မဟာသတ္တေ ဗလဝသိနေဟံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ
မေတ္တစိတ္တေန ဥဒကံ အာဒါယ လောဟိတံ ခောဝိတွာ ပုနပ္ပုနံ ပရိမဇ္ဇိ၊
အထဿ မေတ္တာနုဘာဝေန သိရာယ သိရာ၊ မံသေန မံသံ၊ စမ္ပေန စမ္ပံ သင်္ဂိတံ၊
ပါဒေါ ပါကတိကော အဟောသိ၊ ဣတရေန နိဗ္ဗိသေသော။ ဗောဓိသတ္တော
သုခပ္ပတ္တော ဟုတွာ ပကတိဘာဝေန နိသီဒိ။ သုမုခေါ အတ္တာနံ နိဿာယ
ရညော သုခိတဘာဝံ ဒိသ္မာ သဉ္ဇာတသောမနဿော စိန္တေသိ “ဣမိနာ
အမှာကံ မဟာဥပကာရော ကတော၊ အမှေဟိ ဧတဿ ကတော ဥပကာရော
နာမ နတ္ထိ၊ သစေ ဒေ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ အတ္တာယ အမှေ ဂဏှိ၊
တေသံ သန္တိကံ နေတွာ ဗဟုံ ခနံ လဘိဿတိ၊ သစေ အတ္တနော အတ္တာယ
ဂဏှိ၊ အမှေ ဝိက္ခိဏိတွာ ခနံ လဘိဿတေဝ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ တာဝ န”န္တိ။
အထ နံ ဥပကာရံ ကာတုကာမတာယ ပုစ္ဆန္တော အာဟ—

၁၀၇။ “သစေ အတ္တပ္ပယောဂေန၊ ဩဟိတော ဟံသပက္ခိနံ။
ပဋိဂ္ဂဏှာမ တေ သမ္ပ၊ ဧတံ အဘယဒက္ခိဏံ။

၁၀၈။ နော စေ အတ္တပ္ပယောဂေန၊ ဩဟိတော ဟံသပက္ခိနံ။
အနိဿရော မုဇ္ဈမမှေ၊ ထေယျံ ကယိရာသိ လုဒ္ဒကာ”တိ။

တတ္ထ သစေတိ သမ္ပ နေသာဒ သစေ တယာ အတ္တနော ပယောဂေန
အတ္တနော အတ္တာယ ဟံသာနဉ္စေ သေသပက္ခိနဉ္စ ပါသော ဩဟိတော။
အနိဿရေတိ အနိဿရော ဟုတွာ အမှေ မုဉ္ဇန္တော ယေနာသိ အာဏတ္တော၊
တဿသန္တကံ ဂဏှန္တော ထေယျံ ကယိရာသိ”။

တံ သုတွာ နေသာဒေါ “နာဟံ တုမှေ အတ္တနော အတ္တာယ ဂဏှိ၊ ဗာရာ-
ဏသိရညာ ပန သံယမေန ဂဏှာပိတောမ္ဘိ”တိ ဝတွာ ဒေဝိယာ ဒိဋ္ဌသုပိန-
ကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ရညာ တေသံ အာဂတဘာဝံ သုတွာ “သမ္ပ
ခေမက ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဟံသေ ဂဏှိတုံ ဝါယမ၊ မဟန္တံ တေ ယသံ
ဒဿာမိ”တိ ဝတွာ ပရိဗ္ဗယံ ဒတွာ ဥယျောဇိတဘာဝေါ၊ တာဝ သဗ္ဗံ ပဝတ္ထိ
အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ သုမုခေါ “ဣမိနာ နေသာဒေန အတ္တနော ဇီဝိတံ
အဂဏေတွာ အမှေ ဝိဿဇ္ဇေန္တေန ဒုက္ကရံ ကတံ၊ သစေ မယံ ဣတော စိတ္တကုဋ်
ဂမိဿာမ၊ နေဝ တေရဋ္ဌရညော ပညာနုဘာဝေါ၊ န မယံ မိတ္တဓမ္မော
ပါကဋော ဘဝိဿတိ၊ န လုဒ္ဒပုတ္တော မဟန္တံ ယသံ လစ္ဆတိ၊ န ရာဇာ ပဉ္စသု
သီလေသု ပတိဋ္ဌဟိဿတိ၊ န ဒေဝိယာ မနောရထော မတ္တကံ ပါပုဏိဿတိ”တိ

၁-ထေယျံ ကယိရာသိ၊ ဣဏံ မာ ကယိရာသိ (သျှာ)၊ ထေယျံ ကယိရာသိ ဣဏံ ကယိရာသိ (က)

စိန္တေတွာ “သမ္မ ဧဝံ သန္တေ အမေ ဝိဿဇ္ဇေတုံ န လဘသိ၊ ရညော နော ဒဿေဟိ၊ သော အမေ ယထာရုစိ” ကရိဿတိ”တိ ဣမမတ္ထံ ပကာသေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၀၉။ “ယဿ တံ ဘတကော ရညော၊ ကာမံ တဿေဝ ပါပယ။
တတ္ထ သံယမနော ရာဇော၊ ယထာဘိညံ ကရိဿတိ”တိ။

တတ္ထ တဿေဝါတိ တဿေဝံ သန္တိကံ နေဟိ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ရာဇ-
နိဝေသနေ။ ယထာဘိညန္တိ ယထာဓိပ္ပါယံ ယထာရုစိ”။

တံ သုတွာ နေသာဒေါ “မာ ဝေါ ဘဒ္ဒန္တေ ရာဇဒဿနံ ရုစိတ္ထ၊ ရာဇာ-
နော နာမ သပ္ပဋိဘယာ၊ ကိဋ္ဌာဟံသေ ဝါ ဝေါ ကရေယျံ မာရေယျံ
ဝါ”တိ အာဟ။ အက နံ သုမုခေါ “သမ္မ လုဒ္ဒက မာ အမှာကံ စိန္တယိ၊
အဟံ တာဒိသဿ ကက္ခဋဿ ဓမ္မကထာယ မဒ္ဒဝံ ဇနေသိ”။ ရညော ကိံ
န ဇနေဿာမိ၊ ရာဇာနော ဟိ ပဏ္ဍိတာ သုဘာသိတဒုပ္ပာသိတညူ၊ ခိပ္ပံ နော
ရညော သန္တိကံ နေဟိ၊ နယန္တော စ မာ ဗန္ဓနေန နယိ၊ ပုပ္ဖပဉ္ဇရေ ပန နိသိ-
ဒါပေတွာ နေဟိ၊ ပုပ္ဖပဉ္ဇရံ ကရောန္တော ဓတရဋ္ဌဿ မဟန္တံ သေတပဒုမ-
သဉ္ဇန္တံ၊ မမ ခုဒ္ဒကံ ရတ္တပဒုမသဉ္ဇန္တံ ကတွာ ဓတရဋ္ဌံ ပုရတော၊ မမံ ပစ္ဆတော
နိစတရံ ကတွာ အာဒါယ ခိပ္ပံ နေတွာ ရညော ဒဿေဟိ”တိ အာဟ။
သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “သုမုခေါ ရာဇာနံ ဒိသ္မာ မမ မဟန္တံ ယသံ ဒါတု-
ကာမော ဘဝိဿတိ”တိ သဉ္ဇာတသောမနဿော မုဒ္ဒဟိ လတာဟိ ပဉ္ဇရေ
ကတွာ ပဒုမေဟိ ဆာဒေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ တေ ဂဟေတွာ အဂမာသိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္ထာ အာဟ—

၁၁၀။ “ဣစ္စေဝံ ဝုတ္တော နေသာဒေါ၊ ဟေမဝဏ္ဏေ ဟရိတ္တစေ။
ဥဘော ဟတ္ထေဟိ သင်္ဂယ၊ ပဉ္ဇရေ အဇ္ဈဝေါဒဟိ။

၁၁၁။ တေ ပဉ္ဇရဂတေ ပက္ခိ၊ ဥဘော ဘဿရဝဏ္ဏိနေ။
သုမုခံ ဓတရဋ္ဌံ စ၊ လုဒ္ဒေါ အာဒါယ ပက္ကမိ”တိ။

တတ္ထ အဇ္ဈဝေါဒဟိဟိ ဩဒဟိ ဌပေသိ။ ဘဿရဝဏ္ဏိနေတိ ပဘာသမ္ပန္န-
ဝဏ္ဏေ”။

ဧဝံ လုဒ္ဓဿ တေ အာဒါယ ပက္ခမနကာလေ စတရဋ္ဌော ပါကဟံသရာဇ-
ဓိတရံ အတ္တနော ဘရိယံ သရိတွာ သုမုခံ အာမန္တေတွာ ကိလေသဝသေန
ဝိလပိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၁၂။ “ဟရိယမာနော စတရဋ္ဌော၊ သုမုခံ တေဒဗြုဝိ။
ဗာဠိ ဘာယာမိ သုမုခ၊ သာမာယ လက္ခဏူရုယာ။
အသ္မာကံ ဝဓမညာယ၊ အထတ္တာနံ ဝဓိဿတိ။

၁၁၃။ ပါကဟံသာ စ သုမုခ၊ သုဟေမာ ဟေမသုတ္တစာ။
ကောဠိ သမုဒ္ဒတိရေဝ၊ ကပဏာ နူန ရုစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ ဘာယာမီတိ မရဏတော ဘာယာမိ။ သာမာယာတိ သုဝဏ္ဏ-
ဝဏ္ဏာယ။ လက္ခဏူရုယာတိ လက္ခဏသမ္ပန္နဦရုယာ။ ဝဓမညာယာတိ ဝဓိ-
ဇာနိတွာ “မမ ပိယသာမိကော မာရိတော”တိ သညိ ဟုတွာ။ ဝဓိဿတိတိ
ကို မေ ပိယသာမိကေ မတေ ဇီဝိတေနာတိ မရိဿတိ။ ပါကဟံသာတိ
ပါကဟံသရာဇဓိတာ။ သုဟေမာတိ ဧဝံနာမိကာ။ ဟေမသုတ္တစာတိ ဟေမသ-
ဒိသသုန္တရတစာ။ ရုစ္ဆတိတိ ယထာ လောကီသင်္ခါတံ သမုဒ္ဓံ ဩတရိတွာ မတေ
ပတိမှိ ကောဠိ သကုဏိကာ ကပဏာ ရောဒတိ၊ ဧဝံ နူန သာ ရောဒိဿတိတိ။

တံ သုတွာ သုမုခေါ “အယံ ဟံသရာဇာ အညေ ဩဝဒိတုံ ယုတ္တော မာတု-
ဂါမံ နိဿာယ ကိလေသဝသေန ဝိလပတိ၊ ဥဒကဿ အာဒိတ္တကာလော ပိယ
ဝတိယာ ဥဋ္ဌာယ ကေဒါရခါဒနကာလော ပိယ စ ဇာတော၊ ယန္တုနာဟံ
အတ္တနော ဗလေန မာတုဂါမဿ ဒေါသံ ပကာသေတွာ ဧတံ သညာပေယျ”န္တိ
စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၁၄။ “ဧဝံ မဟန္တော လောကဿ၊ အပ္ပမေယျော မဟာဂဏီ။
ဧကိတ္ထိ’မနုသောစေယျ၊ နယိဒံ ပညဝတာ’မိဝ”။

၁၁၅။ ဝါတောဝ ဂန္ဓ’မာဒေတိ၊ ဥဘယံ ဆေကပါပကံ။
ဗာလော အာမကပက္ကံ’ဝ၊ လောလော အန္ဓော’ဝ အာမိသံ။

၁၁၆။ အဝိနိစ္ဆယည အတ္တေသု၊ မန္ဓော’ဝ ပဋိဘာသိ မံ။
ကိစ္စာကိစ္စံ န ဇာနာသိ၊ သမ္ပတ္တော ကာလပရိယာယံ။

၁၁၇။ အဗုမ္ဗတ္တော ဥဒီရေသိ၊ ယော သေယျာ မညသိ'တ္ထိယော။
ဗဟုသာဓာရဏာ ဟေ'တာ၊ သောဏ္ဍာနံ'ဝ သုရာဃရံ။

၁၁၈။ မာယာ စေတာ မရိစိ စ၊ သောကာ ရောဂါ စုပဒ္ဒဝါ။
ခရာ စ ဗန္ဓနာ စေ'တာ၊ မစ္စုပါသာ ဂုဟာသယာ။
တာသု ယော ဝိဿသေ ပေါသော၊ သော နရေသု နရာဓမော"တိ။

တတ္ထ မဟန္တောတိ မဟန္တော သမာနော။ လောကဿာတိ ဟံသလော-
ကဿ။ အပ္ပမေယျောတိ ဂုဏေဟိ ပမေတုံ အသက္ကုဏေယျော။ မဟာဂဏီတိ
မဟန္တေန ဂဏေန သမန္တာဂတော ဂဏသတ္တာ။ ဧကိ'တ္ထိန္တိ ယံ ဧဝရူပေါ
ဘဝံ ဧကံဇုတ္ထိ' အနုသောစေယျ၊ ဣဒံ အနုသောစနံ န ပညဝတံ ဇုဝ'၊ တေနာဟံ
အဇ္ဇ တံ ဗာလောတိ မညာမီတိ အဓိပ္ပါယေနောမာဟ။

အာဒေတိတိ ဂဏှာတိ။ ဆေကပါပကန္တိ သုန္ဓရာသုန္ဓရံ။ အာမကပက္ကန္တိ
အာမကဉ္စ ပက္ကဉ္စ။ လောလောတိ ရသလောလော။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—
မဟာရာဇ ယထာ နာမ ဝါတော ပဒုမသရာဒီနိ ပဟရိတွာ သုဂန္ဓမ္မိ
သင်္ကာရဋ္ဌာနာဒီနိ ပဟရိတွာ ဒုဂန္ဓမ္မိတိ ဥဘယံ ဆေကပါပကံ ဂန္တံ အာဒိယတိ၊
ယထာ စ ဗာလော ကုမာရကော အဗ္ဗဇမ္ဗူနံ ဟေဋ္ဌာ နိသိန္ဓော ဟတ္ထံ
ပသာရေတွာ ပတိတပတိတံ အာမကမ္မိ ပက္ကမ္မိ ဖလံ ဂဟေတွာ ခါဒတိ၊ ယထာ
စ ရသလောလော အန္ဓော ဘတ္တေ ဥပနိတေ ယံကိဉ္စိ သမက္ခိကမ္မိ နိမ္မက္ခိကမ္မိ
အာမိသံ အာဒိယတိ၊ ဧဝံ ဇုတ္ထိယော နာမ ကိလေသဝသေန အဗုမ္ဗိ
ဒုဂ္ဂတမ္မိ ကုလိနမ္မိ အကုလိနမ္မိ အဘိရူပမ္မိ ဝိရူပမ္မိ ဂဏှန္တိ ဘဇန္တိ၊ တာဒိသာနံ ၂
ပါပဓမ္မာနံ ဇုတ္ထိနံ ကိ'ကာရဏာ ဝိပ္ပလပသိ မဟာရာဇာတိ။

အတ္တေယျတိ ကာရဏာကာရဏေသု။ မန္တောတိ အန္ဓဗာလော။ ပဋိဘာသိ
မန္တိ မမ ဥပဋ္ဌာသိ။ ကာလပရိယာယန္တိ ဧဝရူပံ မရဏကာလံ ပတ္တော
“ဣမသ္မိ' ကာလေ ဣဒံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ နကတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ”န္တိ န
ဇာနာသိ ဒေဝါတိ။ အဗုမ္ဗတ္တောတိ အဗုမ္ဗတ္တကော မညေ ဟုတွာ။ ဥဒီရေ-
သီတိ ယထာ သုရံ ပိဝိတွာ နာတိမတ္တော ပုရိသော ယံ ဝါ တံ ဝါ ပလပတိ၊
ဧဝံ ပလပသီတိ အတ္တော။ သေယျာတိ ပရာ ဥတ္တမာ။

“မာယာ စာ”တိအာဒိသု ဒေဝဇုတ္ထိယော နာမေတာ ဝဉ္စနဋ္ဌေန မာယာ၊
အဂယျုပဂဋ္ဌေန မရိစိ၊ သောကာဒီနံ ပစ္စယတ္တာ သောကာ၊ ရောဂါ၊
အနေကပ္ပကာရာ ဥပဒ္ဒဝါ၊ ကောဓာဒီဟိ ထဒ္ဒဘာဝေနော ခရာ။ တာ ဟိ

၁-ပညဝတောမိဝ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ) ၂-တာသာနံ ဝါတာဒိသဒိသာနံ (သိ)၊ ဝါတဗာလအန္ဓသဒိသာနံ(သျှာ)

နိဿာယ အန္တုဗန္ဓနာဒီဟိ ဗန္ဓနတော^၁ ဗန္ဓနာ စေ'တာ၊ ဣတ္ထိယော နာမ သရီရဂုဟာသယဝသေနဝ မစ္စု နာမ^၂ ဧတာ ဒေဝါတိ။ “ကာမဟေတု ကာမနိဒါနံ ကာမာဓိကရဏံ ကာမာနမေဝ ဟေတု ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ”တိ^၃ သုတ္တေနပေသ အတ္ထော ဒီပေတဗ္ဗော။

တတော ဓတရဋ္ဌော မာတုဂါမေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ “တံ မာတုဂါမဿ ဂုဏံ န ဇာနာသိ၊ ပဏ္ဍိတာ ဧဝ ဧတံ ဇာနန္တိ၊ န ဟေတာ ဂရဟိတဗ္ဗာ”တိ ဒီပေန္တော အာဟ—

၁၁၉။ “ယံ ဝုဒ္ဓေဟိ ဥပညာတံ၊ ကော တံ နိဋ္ဌိတုမရဟတိ။
မဟာဘူတိ'တ္ထိယော နာမ၊ လောကသ္မိံ ဥဒပဋိသုံ။

၁၂၀။ ဒိဇ္ဇာ ပဏိဟိတာ ဘျာသု၊ ရတိ ဘျာသု ပတိဋ္ဌိတာ။
ဗီဇာနိ ဘျာသု ရူဟန္တိ၊ ယဒိဒံ သတ္တာ ပဇာယရေ။
တာသု ကော နိဗ္ဗိဒေ ပေါသော၊ ပါဏ'မာသဇ္ဇ ပါဏိဘိ။

၁၂၁။ တွမေဝ နညော သုမုခ၊ ထိနံ အတ္ထေသု ယုဉ္ဇသိ။
တဿ ဘျ'ဇ္ဇ ဘယေ ဇာတေ၊ ဘိတေ န ဇာယတေ မတိ။

၁၂၂။ သဗ္ဗော ဟိ သံသယံ ပတ္တော၊ ဘယံ ဘိရူ တိတိက္ခတိ။
ပဏ္ဍိတာ စ မဟန္တာနော၊ အတ္ထေ ယုဉ္ဇန္တိ ဒုယျဇေ။

၁၂၃။ ဧတဒတ္ထာယ ရာဇာနော၊ သုရမိစ္ဆန္တိ မန္တိနံ။
ပဋိဗာဟတိ ယံ သူရော၊ အာပဒံ အတ္တပရိယာယံ။

၁၂၄။ မာ နော အဇ္ဇ ဝိကန္တိံသု၊ ရညော သူဒါ မဟာနသေ။
တထာ ဟိ ဝဏ္ဏော ပတ္တာနံ၊ ဖလံ ဝေဠုဝ တံ ဝဓိ။

၁၂၅။ မုတ္တောပိ န ဣစ္ဆိ ဥဇ္ဇေတုံ၊ သယံ ဗန္ဓံ ဥပါဂမိ။
သောပ'ဇ္ဇ သံသယံ ပတ္တော၊ အတ္ထံ ဂဏှာဟိ မာ မုခ"န္တိ။

တတ္ထ ယန္တိ ယံ မာတုဂါမသင်္ခါတံ ဝတ္ထု ပညာဝုဒ္ဓေဟိ ဉာတံ၊ တေသမေဝ ပါကဋံ၊ န ဗာလာနံ။ မဟာဘူတတိ မဟာဂုဏာ မဟာနိသံသာ။ ဥဒပဋိသုန္တိ

၁-ဗန္ဓနတော (သျှာ)

၂-သရီရဂုဟာယံ ဝသနကမစ္စု နာမ (သိ၊ သျှာ)၊ သရီရဂုဟာယံ ပုန ဝသနကမစ္စု နာမ(ဣ)

၃-မ ၁-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

ပဌမကပ္ပိကကာလေ ဣတ္ထိလိင်္ဂဿေဝ ပဌမံ ပါတုဘူတတ္တာ ပဌမံ နိဗ္ဗတ္တာတိ အတ္ထော။ ဘျာသုတိ သုမုခ တာသု ဣတ္ထိသု ကာယဝစီဒိန္နာ စ ပဏိဟိတာ ဩဟိတာ ဌပိတာ၊ ကာမဂုဏရတိ စ ပတိဋ္ဌိတာ။ ဗီဇာနီတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ- အရိယသာဝကစက္ကဝတ္တိအာဒိဗီဇာနိ တာသု ရဟန္တာ။ ယဒိဒန္တိ ယေ ဧတေ သဗ္ဗေပိ သတ္တာ။ ပဇာယရေတိ သဗ္ဗေတာသညေဝ ကုစ္ဆိမ္မိသံဝဒ္ဓါတိဒိပေတိ။ နိဗ္ဗိဒေတိ နိဗ္ဗိန္ဒေယျ။ ပါဏ'မာသဇ္ဇ ပါဏိဘိတိ' အတ္တနော ပါဏေဟိပိ တာသံ ပါဏံ အာသာဒေတွာ' အတ္တနော ဇီဝိတံ စဇန္တောပိ တာ လဘိတွာ ကော နိဗ္ဗိန္ဒေယျာတိ အတ္ထော။

နညောတိ န အညော၊ သုမုခ မယာ စိတ္တကုဋတလေ ဟံသဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္ဒေန တံ အဒိသ္မာ “ကဟံ န သုမုခေါ”တိ ဝုတ္တေ “ဧသ မာတုဂါမံ ဂဟေတွာ ကဉ္စနဂဟာယံ ဥတ္တမရတိ' အနုဘောတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ တွမေဝ ထိနံ အတ္ထေသု ယုဇ္ဇသိ ယုတ္တပယုတ္တော ဟောသိ၊ န အညောတိ အတ္ထော။ တဿ ဘျ'ဇ္ဇာတိ တဿ တေ အဇ္ဇ မရဏဘယေ ဇာတေ ဣမိနာ ဘိတေန မရဏဘယေန ဘိတော မညေ၊ အယံ မာတုဂါမဿ ဒေါသဒဿနေ နိပုဏာ မတိ ဇာယတေတိ အဓိပ္ပါယ်နေဝမာဟ။

သဗ္ဗော ဟိတိ ယော ဟိ ကောစိ။ သံသယံ ပတ္တောတိ ဇီဝိတသံသယပုတ္တော။ ဘိရူတိ ဘိရူ ဟုတွာပိ ဘယံ အဓိဝါသေတိ။ မဟန္တာနောတိ ယေ ပန ပဏှိတာ စ ဟောန္တိ မဟန္တေ စ ဌာနေ ဌိတာ မဟန္တာနော၊ တေ ဒုယျဇေ အတ္ထေ ယုဇ္ဇန္တိ သဇ္ဇေန္တိ ဝါယမန္တိ၊ တသ္မာ “မာ ဘာယိ၊ မိရော? ဟောဟိ”တိ တံ ဥဿာဟေန္တော ဧဝမာဟ။ အာပဒန္တိ သာမိနော အာဂတံ အာပဒံ ဧသ သူရော ပဋိဗာဟတိ၊ ဧတဒတ္တာယ သူရံ မန္တိနံ ဣစ္ဆန္တိ။ အတ္တပရိယာယန္တိ အတ္တနော ပရိတ္တာဏမ္ပိ စ ကာတုံ သက္ကောတိတိ အဓိပ္ပါယ်ော။

ဝိကန္တိ'သုတိ ဆိန္တိ'သု။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သမ္မ သုမုခ တံ မယာ အတ္တနော အနန္တရေ ဌာနေ ဌပိတော၊ တသ္မာ ယထာ အဇ္ဇ ရညော သုဒါ အမှေ မံသတ္တာယ န ဝိကန္တိ'သု၊ တထာ ကရောဟိ၊ တာဒိသော ဟိ အမှာကံ ပတ္တဝေဏော။ တံ - ဝစီတိ သွာယံ ဝေဏော ယထာ နာမ ဝေဠု နိဿာယ ဇာတံ ဖလံ ဝေဠုမေဝ ဝတေ၊ တထာ မာ တံ ဝမိ၊ တဉ္စ မဉ္စ မာ ဝမိတိ အဓိပ္ပါယ်နေဝမာဟ။

မုတ္တောဒီတိ ယထာသုခံ စိတ္တကုဋ္ဌပဗ္ဗတံ ဂစ္ဆာတိ ဧဝံ လုဒ္ဒပုတ္တေန မယာ သဒ္ဓိံ မုတ္တော ဝိဿဇ္ဇိတော သမာနောပိ ဥဒ္ဓိတုံ န ဣစ္ဆိ။ သယန္တိ ရာဇာနံ ဒဠုကာမော ဟုတွာ သယမေဝ ဗန္ဓံ ဥပဂတောတိ ဧဝမိဒံ အမှာကံ ဘယံ တံ နိဿာယ အာဂတံ။ သောပ'ဇ္ဇာတိ သောပိ အဇ္ဇ ဇီဝိတသံသယံ ပတ္တော။ အတ္ထံ ဂဏှာဟိ မာ မုခန္တိ ဣဒါနိ အမှာကံ မုဉ္ဇနကာရဏံ ဂဏှာယထာ မုစ္စာမ၊ တထာ ဝါယမ၊ “ဝါတောဝ ဂန္ဓမာဒေတိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ဣတ္ထိဂရဟတ္ထာယ မုခံ မာ ပသာရယိ။

ဧဝံ မဟာသတ္တော မာတုဂါမံ ဝဏ္ဏေတွာ သုမုခံ အပ္ပုဋ္ဌိဘာဏံ ကတွာ တဿ အနတ္တမနဘာဝံ ဝိဒိတွာ ဣဒါနိ နံ ပဂ္ဂဏန္တော ဂါထမာဟ—

၁၂၆။ “သော တံ ယောဂံ ပယုဉ္ဇဿ၊ ယုတ္တံ ဓမ္မပသံဟိတံ။
တဝ ပရိယာပဒါနေန၊ မမ ပါဏေသနံ စရာ”တိ။

တတ္ထ သောတိ သမ္မ သုမုခ သော တုံ။ တံ ယောဂန္တိ ယံ ပုဗ္ဗေ “အဟံ ယောဂံ ပယုဉ္ဇဿ၊ ယုတ္တံ ဓမ္မပသံဟိတံ”န္တိ အဝစာသိ၊ တံ ဣဒါနိ ပယုဉ္ဇဿ။ တဝ ပရိယာပဒါနေနာတိ တဝ တေန ယောဂေန ပရိသုဒ္ဓေန။ “ပရိယောဒါတေနာ”တိပိ ပါဌော၊ ပရိတ္တာဏေနာတိ အတ္တော၊ တယာ ကတတ္တာ တဝ သန္တကေန ပရိတ္တာဏေန မမ ဇီဝိတပရိယေသနံ စရာတိ အဓိပ္ပါယော။

အထ သုမုခေါ “အယံ အတိဝိယ မရဏဘယဘိတော မမ ဉာဏဗလံ န ဇာနာတိ၊ ရာဇာနံ ဒိဿာ ထောကံ ကထံ လဘိတွာ ဇာနိဿာမိ၊ အဿာ-သေဿာမိ တာဝန”န္တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၂၇။ မာ ဘာယိ ပတတံ သေဠ၊ န ဟိ ဘာယန္တိ တာဒိသာ။
အဟံ ယောဂံ ပယုဉ္ဇဿ၊ ယုတ္တံ ဓမ္မပသံဟိတံ။
မမ ပရိယာပဒါနေန၊ ဒိပ္ပံ ပါသာ ပမောက္ခသိ”တိ။

တတ္ထ ပါသာတိ ဒုက္ခပါသတော။

ဣတိ တေသံ သင်္ကဏဘာသာယ ကထေန္တာနံ လုဒ္ဒပုတ္တော န ကိဉ္စိ အညာသိ၊ ကေဝလံ ပန တေ ကာဇေနာဒါယ ဗာရာဏသိံ ပါဝိသိ။ အစ္စရိယ-ဗျူတဇာတေန အဗ္ဗလိနာ မဟာဇေန အနုဂ္ဂစ္ဆမာနောသော ရာဇဒွါရံ ပတွာ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ ရညော အာရောစာပေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၈။ “သော လုဒ္ဓေါ ဟံသကာဇေန၊ ရာဇဒ္ဓါရံ ဥပါဂမိ။
ပဋိဝေဒေထ မံ ရညော၊ ဓတရဋ္ဌာ’ယ’မာဂတော”တိ။

တတ္ထ ပဋိဝေဒေထ မန္တိ ခေမကော အာဂတောတိ ဧဝံ မံ ရညော နိဝေဒေထ။ ဓတရဋ္ဌာ’ယန္တိ အယံ ဓတရဋ္ဌော အာဂတောတိ ပဋိဝေဒေထ။

ဒေါဝါရိကော ဂန္ဓာ ပဋိဝေဒေသိ။ ရာဇာ သဉ္ဇာတသောမနဿော “ဒိပ္ပံ အာဂစ္ဆတူ”တိ ဝတွာ အမစ္စဂဏပရိဝုတော သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တေ ရာဇပလ္လင်္ဂေ နိဿိန္ဓော ခေမကံ ဟံသကာဇံ အာဒါယ မဟာတလံ အဘိရုဋ္ဌံ ဒိသ္မာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ ဟံသေ ဩလောကေတွာ “သမ္ပုဏ္ဏော မေ မနောရထော”တိ တဿ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ အမစ္စေ အာဏာပေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၂၉။ “တေ ဒိသ္မာ ပုညသင်္ကာသေ၊ ဥဘော လက္ခဏသမ္ပတေ။
ခလု သံယမနော ရာဇာ၊ အမစ္စေ အဇ္ဈဘာသထ။

၁၃၀။ ဒေထ လုဒ္ဓဿ ဝတ္တာနိ၊ အန္တံ ပါနဉ္စ ဘောဇနံ။
ကာမံကရော ဟိရည’ဿ၊ ယာဝန္တော ဧသ ဣစ္ဆတိ”တိ။

တတ္ထ ပုညသင်္ကာသေတိ အတ္တနော ပုညသဒိသေ။ လက္ခဏသမ္ပတေတိ သေဋ္ဌသမ္ပတေ အဘိညာတေ။ ခလုတိ နိပါတော၊ တဿ “တေ ခလုဒိသ္မာ”တိ ပုရိမပဒေန သမ္ပန္နော။ “ဒေထာ”တိ အာဒိနိ ရာဇာ ပသန္ဓာကာရံ၊ ကရောန္တော အာဟ။ တတ္ထ ကာမံကရော ဟိရည’ဿတိ ဟိရညံ အဿ ကာမကိရိယာ အတ္ထု။ ယာဝန္တောတိ ယတ္တကံ ဧသ ဣစ္ဆတိ၊ တတ္တကံ ဟိရညမဿ ဒေထာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပသန္ဓာကာရံ ကာရေတွာ ပီတိသောမနဿသမုဿာဟိတော “ဂစ္ဆထ နံ အလင်္ကရိတွာ အာနေထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ အမစ္စာ ရာဇနိဝေသနာ ဩတာရေတွာ ကပ္ပိတကေသမဿုံ နှာတာနုလိတ္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ကတွာ ရညော ဒသေသံ။ အထဿ ရာဇာ သံဝစ္ဆရေ သတသဟဿုဋ္ဌာနကေ ဒ္ဓါဒသ ဂါမေ အာဇညယုတ္တံ ရထံ အလင်္ကတမဟာဂေဟဉ္ဇာတိ မဟန္တံ ယသံ ဒါပေသိ။ သော မဟန္တံ ယသံ လဘိတွာ အတ္တနော ကမ္မံ ပကာသေတုံ “န တေ ဒေဝ မယာ ယော ဝါ သော ဝါ ဟံသော အာနိတော၊ အယံ ပန နဂုတိယာ ဟံသသဟဿာနံ ရာဇာ ဓတရဋ္ဌော နာမ၊ အယံ သေနာပတိ သုမုခေါ နာမာ”တိ

အာဟ။ အထ နံ ရာဇာ “ကထံ တေ သမ္ပ ဧတေ ဂဟိတာ”တိ ပုစ္ဆိ။
တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၃၁။ “ဒိသ္မာ လုဒ္ဓံ ပသန္တတ္ထံ၊ ကာသိရာဇာ တဒဗြုဗိ။
ယဒျာယံ သမ္ပ ခေမက၊ ပုဏ္ဏာ ဟံသေဟိ တိဋ္ဌတိ။

၁၃၂။ ကထံ ရုစိမဇ္ဈဂတံ၊ ပါသဟတ္ထော ဥပါဂမိ။
ဩကိဏ္ဏံ ဉှတိသဗေဟိ၊ နိဗ္ဗဇ္ဈိမံ ကထံ ဂဟိ”တိ။

တတ္ထ ပသန္တတ္ထံ ပသန္တဘာဝံ သောမနဿပုတ္တံ။ ယဒျာယံ သမ္ပ ခေမက
ယဒိ အယံ အမှာကံ ပေါက္ခရဏီ နဂုတိဟံသသဟဿေဟိ ပုဏ္ဏာ တိဋ္ဌတိ။
ကထံ ရုစိမဇ္ဈဂတံ ဧဝံ သန္တေ တံ တေသံ ရုစိနံ ဝိယဒဿနာနံ ဟံသာနံ
မဇ္ဈဂတံ ဧတံ ဉှတိသဗေဟိ ဩကိဏ္ဏံ။ နိဗ္ဗဇ္ဈိမံ နေဝ မဇ္ဈိမံ နေဝ ကနိဋ္ဌံ
ဥတ္တမံ ဟံသရာဇာနံ ကထံ ပါသဟတ္ထော ဥပါဂမိ ကထံ ဂဟိတိ။

သော တဿ ကထေန္တော အာဟ—

၁၃၃။ “အဇ္ဇ မေ သတ္တမာ ရတ္တိ၊ အဒနာနိ ဥပါသတော။
ပဒ’မေတဿ အန္တေသံ၊ အပ္ပမတ္တော ဃဋ္ဌဿိတော။

၁၃၄။ အထဿ ပဒ’မဒ္ဒက္ခိံ၊ စရတော အဒနေသနံ။
တတ္တာဟံ ဩဒဟိံ ပါသံ၊ ဧဝံ တံ ဒိဇ’မဂ္ဂဟိ”န္တိ။

တတ္ထ အဒနာနိတိ အာဒါနာနိ၊ ဂေါစရဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနာနိတိ အတ္ထော၊ အယ-
မေဝ ဝါ ပါဌော။ ဥပါသတောတိ ဥပဂစ္ဆန္တဿ။ ပဒန္တိ ဂေါစရဘူမိယံ
အတ္တန္တပဒံ။ ဃဋ္ဌဿိတောတိ စာဋိပဉ္စရေ နိဿိတော ဟုတွာ။ အထဿာတိ
အထ ဆဋ္ဌေ ဒိဝသေ ဧတဿ အဒနေသနံ စရန္တဿ ပဒံ အဒ္ဒက္ခိံ။ ဧဝံ တန္တိ
ဧဝံ တံ ဒိဇံ အဂ္ဂဟိန္တိ သဗ္ဗံ ဂဟိတောပါယံ အာစိက္ခိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “အယံ ဒွါရေ ဌတွာ ပဋိဝေဒေန္တောပိ ဓတရဋ္ဌဿေဝါ-
ဂမနံ ပဋိဝေဒေသိ၊ ဣဒါနိပိ ဧတံ ဧကမေဝ ဂဏှိန္တိ ဝဒတိ၊ ကိံ န ခေါဇ္ဈ
ကာရဏ”န္တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၁၃၅။ “လုဒ္ဓ ဒွေ ဣမေ သံကုဏာ၊ အထ ဧကောတိ ဘာသသိ။
စိတ္တံ န တေ ဝိပရိယတ္တံ၊ အဒု ကိံ န ဇိဂိသသိ”တိ။

တတ္ထ ဝိပရိယတ္တန္တိ ဝိပလ္လတ္တံ။ အဒု ကိံ န ဇိနိသံသီတိ ဥဒါဟု ကိံ န စိန္တေသိ၊ ကိံ ဣတရံ ဂဟေတွာ အညဿ ဒါတုကာမော ဟုတွာ စိန္တေသီတိ ပုစ္ဆတိ။

တတော လုဒ္ဓေါ “န မေ ဒေဝ စိတ္တံ ဝိပလ္လတ္တံ၊ နာပိ အဟံ ဣတရံ အညဿ ဒါတုကာမော၊ အဝိစ ခေါ ပန မယာ ဩဟိတေ ပါသေ ဧကောဝ ဗဒ္ဓေါ”တိ အာဝိ ကရောန္တော အာဟ—

၁၃၆။ “ယဿ လောဟိတကာ တာလာ၊ တပနီယနိဘာ သုဘာ။
ဥရံ သံဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ၊ သော မေ ဗန္ဓံ ဥပါဂမိ။

၁၃၇။ အထာယံ ဘဿရော ပက္ခိ၊ အဗဒ္ဓေါ ဗဒ္ဓမာတုရံ။
အရိယံ မြုဝါနော အဋ္ဌာသိ၊ စတန္တော မာနသိံ ဂိရ”န္တိ။

တတ္ထ လောဟိတကာတိ ရတ္တဝဏ္ဏာ။ တာလာတိ ရာဇိယော။ ဥရံ သံဟစ္စာတိ ဥရံ အာဟစ္စ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—မဟာရာဇ ယဿေတာ ရတ္တသုဝဏ္ဏသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါ တိဿော လောဟိတကာ ရာဇိယော ဂိဝံ ပရိက္ခိပိတွာ ဥရံ အာဟစ္စတိဋ္ဌန္တိ၊ သော ဧကောဝ မမ ပါသေ ဗန္ဓံ ဥပါဂတောတိ။ ဘဿရောတိ ပရိသုဒ္ဓေါ ပဘာသမ္ပန္နော။ အာတုရန္တိ ဂိလာနံ ဒုက္ခိတံ အဋ္ဌာသီတိ။

အထ ဓတရဋ္ဌဿ ဗဒ္ဓဘာဝံ ဥတွာ နိဝတ္တိတွာ ဧတံ သမဿာသေတွာ မမာဂမနကာလေ စ ပစ္စုပ္ပန် ကတွာ အာကာသေယေဝ မယာ သဒ္ဓိံ မဓုရပဋိသန္တာရံကတွာ မနုဿဘာသာယ ဓတရဋ္ဌဿ ဂုဏ်ကထေန္တော အဋ္ဌာသိ၊ မမ ဟဒယံ မုဒုကံ ကတွာ ပုန ဧတဿေဝ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ အထာဟံ ဒေဝ သုမုခဿ သုဘာသိတံ သုတွာ ပသန္တစိတ္တော ဓတရဋ္ဌံ ဝိသံဇ္ဇေသိ။ ဣတိ ဓတရဋ္ဌဿ ပါသတော မောက္ခော၊ ဣမေ ဟံသေ အာဒါယ မမ ဣဓာဂမနဉ္စ သုမုခေနေဝ ကတန္တိ။ ဧဝံ သော သုမုခဿ ဂုဏ်ကထံ ကထေသိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ သုမုခဿ ဓမ္မကထံ သောတုကာမော အဟောသိ။ လုဒ္ဓပုတ္တဿ သက္ကာရံ ကရောန္တဿေဝ သူရိယော အတ္တင်္ဂတော၊ ဒီပါ ပဇ္ဇလိတာ၊ ဗဟူ ခတ္တိယာဒယော သန္တိပတိတာ၊ ခေမာ ဒေဝီပိ ဝိဝိနောဋ္ဌကပရိဝါရာ ရညော ဒက္ခိဏပဿေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ ရာဇာ သုမုခံ ကထာပေတုကာမော ဂါထမာဟ—

၁၃၈။ “အထ ကိံ ဒါနိ သုမုခ၊ ဟနံ သံဟစ္စ တိဋ္ဌသိ။
အဒု မေ ပရိသံ ပတ္တော၊ ဘယာ ဘိတော န ဘာသသိ”တိ။

တတ္ထ ဟန္တံ သံဟစ္စာတိ မဇ္ဈိကထော ကိရ တံ၊ အထ ကံသ္မာ ဣဒါနိ မုခံ ပိဓာယ တိဋ္ဌသိ။ အဉ္စတိ ကစ္ဆိ။ ဘယာ ဘိတောတိ ပရိသသာရဇ္ဇဘယေန ဘိတော ဟုတွာ။

တံ သုတွာ သုမုခေါ အဘိတဘာဝံ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၁၃၉။ “နာဟံ ကာသိပတိ ဘိတော၊ ဩဂယ ပရိသံ တဝ။
နာဟံ ဘယာ န ဘာသိသံ၊ ဝါက္ခံ အတ္ထသ္မိ တာဒိသေ”တိ။

တတ္ထ တာဒိသေတိ အဝိစ ခေါ ပန တထာရူပေ အတ္ထေ ဥပ္ပန္နေ ဝါက္ခံ ဘာသိဿာမီတိ ဝစနောကာသံ ဩလောကေန္တော နိသိန္နောမှီတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ရာဇာ တဿ ကထံ ဝဓေတုကာမတာယ ပရိဟာသံ ကရောန္တော အာဟ—

၁၄၀။ “န တေ အဘိသရံ ပဿေ၊ န ရထေ နပိ ပတ္တိကေ။
နာ’ဿ စမ္ပံ ဝ ကိဋ္ဌံ ဝါ၊ ဝမ္ပိတေ စ ဓနုဂ္ဂဟေ။

၁၄၁။ န ဟိရညံ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ နဂရံ ဝါ သုမာပိတံ။
ဩကိဏ္ဏပရိခံ ဒုဂ္ဂံ၊ ဒဠမဇ္ဇာလကောဋ္ဌကံ။
ယတ္ထ ပဝိဋ္ဌော သုမုခ၊ ဘာယိတဗ္ဗံ န ဘာယသိ”တိ။

တတ္ထ အဘိသရန္တိ ရက္ခဏတ္ထာယ ပရိဝါရေတွာ ဌိတံ အာဝုဓေဟတ္ထံ ပရိသံ တေ န ပဿာမိ။ နာ’ဿာတိ ဧတ္ထ အဿာတိ နိပါတမတ္ထံ။ စမ္ပန္တိ သရ-
ပရိတ္တာဏစမ္ပံ။ ကိဋ္ဌန္တိ ကိဋ္ဌံ စာဋိကပါလာဒိ^၁ ဝုစ္စတိ။ စာဋိကပါလဟတ္ထာပိ
တေ သန္တိကေ နတ္ထိတိ ဒီပေတိ။ ဝမ္ပိတေတိ စမ္ပသန္နဋ္ဌေ။ န ဟိရညန္တိ
ယံ နိဿာယ န ဘာယသိ၊ တံ ဟိရညမ္ပိ တေ န ပဿာမိ။

ဧဝံ ရညာ “ကိ” တေ အဘာယနကာရဏ”န္တိ ဝုတ္တေ တံ ကထေန္တော အာဟ—

၁၄၂။ “န မေ အဘိသရေန’တ္ထော၊ နဂရေန ဓနေန ဝါ။
အပထေန ပထံ ယာမ၊ အန္တလိက္ခေစရာ မယံ။

၁၄၃။ သုတာ စ ပဏ္ဍိတာ တျ’မှာ၊ နိပုဏာ စ’တ္ထစိန္တကာ။
ဘာသေမ’တ္ထဝတိ’ ဝါစံ၊ သစ္စေ စဿ ပတိဋ္ဌိတော။

၁-ကိဋ္ဌန္တိ ကိဋ္ဌကံ စာဋိကပါလံ (သီ၊ ဣ)၊ ကိတံ ဝါတိ ကိဏိတံ စာဋိကပါလန္တိပိ (သျှာ)

၁၄၄။ ကိဉ္ဇ တုယံ အသစ္စဿ၊ အနရိယဿ ကရိဿတိ။
မုသာဝါဒိဿ လုဒ္ဓဿ၊ ဘဏိတမ္ပိ သုဘာသိတံ”န္တိ။

တတ္ထ အဘိသရေနာတိ အာရက္ခပရိဝါရေန။ အတ္ထောတိ ဧတေန မမ ကိစ္စံ
နတ္ထိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အပထေန တုမှာဒိသာနံ အမဂ္ဂေန ပထံ မာပေတွာ ယာမ၊
အာကာသစာရိနော မယန္တိ။ ပဏ္ဍိတာ ဘျ’မှာတိ ပဏ္ဍိတာတိ တယာ
သုတာမှာ၊ တေနော ကာရဏေန အမှာကံ သန္တိကာ ဓမ္မံ သောတုကာမော
ကိရ နော ဂါဟာပေသိ။ သစ္စေ စဿာတိ သစေ ပန တံ သစ္စေ ပတိဋ္ဌိတော
အဿ၊ အတ္ထဝတိ ကာရဏနိဿိတံ ဝါစံ ဘာသေယျာမ။ အသစ္စဿာတိ
ဝစီသစ္စရဟိတဿ တဝ သုဘာသိတံ မုဏ္ဍဿ ဒန္တသုစိ ဝိယ ကိံ ကရိဿတိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ “ကသ္မာ မံ မုသာဝါဒီ အနရိယောတိ ဝဒသိ၊ ကိံ မယာ
ကတ”န္တိ အာဟ။ အထ နံ သုမုခေါ “တေန ဟိ မဟာရာဇ သုဏာဟိ”တိ
ဝတွာ အာဟ—

၁၄၅။ “တံ ပြာဟ္မဏာနံ ဝစနာ၊ ဣမံ ခေမ’မကာရယိ။
အဘယဉ္စ တယာ ဃုဋ္ဌံ၊ ဣမာယော ဒသဓာ ဒိသာ။

၁၄၆။ ဩဂယှ တေ ပေါက္ခရဏိံ၊ ဝိပ္ပသန္ဓောဒကံ သုစိံ။
ပဟူတံ စာ’ဒနံ တတ္ထ၊ အဟိံသာ စေတ္ထ ပက္ခိနံ။

၁၄၇။ ဣဒံ သုတွာန နိဋ္ဌေါသံ၊ အာဂတ’မှ တဝ’န္တိကေ။
တေ တေ ဗဒ္ဒသ္မ ပါသေန၊ ဧတံ တေ ဘာသိတံ မုသာ။

၁၄၈။ မုသာဝါဒံ ပုရက္ခတွာ၊ ဣစ္ဆာလောဘဉ္စ ပါပကံ။
ဥဘောသန္တိမတိက္ကမ္ပ၊ အသာတံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ။

တတ္ထ တန္တိ တံ။ ခေမန္တိ ဧဝံနာမိကံ ပေါက္ခရဏိံ။ ဃုဋ္ဌန္တိ စတုသု ကဏ္ဍေသု
ဌတွာ ဃောသာပိတံ။ ဒသဓာတိ ဣမာသု ဒသဓာ ဌိတာသု ဒိသာသု
တယာ အဘယံ ဃုဋ္ဌံ။ ဩဂယှာတိ ဩဂါဟေတွာ အာဂတာနံ သန္တိကာ။
ပဟူတံ စာ’ဒနံ ပဟူတဉ္စ ပဒုမပုပ္ဖသာလိအာဒိကံ အဒနံ။ ဣဒံ သုတွာနာတိ
တေသံ တံ ပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟေတွာ အာဂတာနံ သန္တိကာ ဣဒံ အဘယံ
သုတွာ တဝ’န္တိကေ တဝ သမိပေ တယာ ကာရိတပေါက္ခရဏိံ အာဂတာမှာတိ
အတ္ထော။ တေ တေတိ တေ မယံ တဝ ပါသေန ဗဒ္ဒါ။ ပုရက္ခတွာတိ ပုရတော

ကတွာ။ ဣစ္ဆာလောဘန္တိ ဣစ္ဆာသင်္ခါတံ ပါပကံ လောဘံ။ ဥဘောသန္တိန္တိ ဥဘယံ ဒေဝလောကေ စ မနုဿလောကေ စ ပဋိသန္တိန္တိ။ ဣမေ ပါပဓမ္မေ ပုရတော ကတွာ စရန္တော ပုဂ္ဂလော သုဂတိပဋိသန္တိ အတိက္ကမိတွာ အသာတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။

ဧဝံ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ ရာဇာနံ လဇ္ဇာပေသိ။ အထ နံ ရာဇာ “နာဟံ သုမုခ တုမေ မာရေတွာ မံသံ ခါဒိတုကာမော ဂဏှာပေသိ။ ပဏ္ဍိတဘာဝံ ပန ဝေါ သုတွာ သုဘာသိတံ သောတုကာမော ဂဏှာပေသိ”န္တိ ပကာသေန္တော အာဟ—

၁၄၉။ “နာပရဇ္ဈာမ သုမုခ၊ နပိ လောဘာဝ မဂ္ဂဟိ။
သုတာ စ ပဏ္ဍိတာ’တုတ္ထ၊ နိပုဏာ အတ္ထစိန္တကာ။

၁၅၀။ အပ္ပေဝ’တ္ထဝတိ ဝါစံ၊ ဗျာဟရေယျံ ဣဓာ’ဂတာ။
တထာ တံ သမ္ဗု နေသာဒေါ၊ ဝုတ္တော သုမုခ မဂ္ဂဟိ”တိ။

တတ္ထ နာပရဇ္ဈာမာတိ မာရေန္တော အပရဇ္ဈတိ နာမ၊ မယံ န မာရေမ။ လောဘာဝ၊ မဂ္ဂဟိန္တိ မံသံ ခါဒိတုကာမော ဟုတွာ လောဘာဝ၊ တုမေ နာဟံ အဂ္ဂဟိ။ ပဏ္ဍိတာ’တုတ္ထာတိ ပဏ္ဍိတာတိ သုတာ အတ္ထ။ အတ္ထစိန္တကာတိ ပဋိသန္တိန္တိ အတ္ထာနံ စိန္တကာ။ အတ္ထဝတိန္တိ ကာရဏနိဿိတံ။ တထာတိ တေန ကာရဏေန။ ဝုတ္တောတိ မယာ ဝုတ္တော ဟုတွာ။ သုမုခ မဂ္ဂဟိတိ သုမုခါတိ အာလပတိ၊ မ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ အဂ္ဂဟိတိ ဓမ္မံ ဒေသေတုံတုမေ ဂဏှိ။

တံ သုတွာ သုမုခေါ “သုဘာသိတံ သောတုကာမေန အယုတ္တံ တေ ကတံ မဟာရာဇာ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၁၅၁။ “နေဝ ဘိတာ ကာသိပတိ၊ ဥပနိတသ္မိ ဇီဝိတေ။
ဘာသေမ’တ္ထဝတိ ဝါစံ၊ သမ္ဗတ္တာ ကာလပရိယာယံ။

၁၅၂။ ယော မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ၊ ပက္ခိ ဝါ ပန ပက္ခိနာ။
သုတေန ဝါ သုတံ ကိဏျာ၊ ကိ အနရိယတရံ တတော။

၁၅၃။ ယော စာ’ရိယရုဒံ ဘာသေ၊ အနရိယဓမ္မ’ဝဿိတော။
ဥဘော သော ဓံသတေ လောကာ၊ ဣဓ စေဝ ပရတ္ထ စ။

၁၅၄။ န မဇ္ဈေယ ယသံ ပတ္တော၊ န ဗျာဓေ^၁ ပတ္တသံသယံ။
ဝါယမေထေဝ ကိစ္စေသု၊ သံဝရေ ဝိဝရာနိ စ။

၁၅၅။ ယေ ဝုဒ္ဓါ အပ္ပတိက္ကန္တာ၊ သမ္ပတ္တာ ကာလပရိယာယံ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ဧဝံ^၂တေ တိဒိဝံ ဂတာ။

၁၅၆။ ဣဒံ သုတွာ ကာသိပတိ၊ ဓမ္မ^၃မတ္တနိ ပါလယ။
ဓတရဋ္ဌဉ္စ မုဇ္ဈာဟိ၊ ဟံသာနံ ပဝရုတ္တမ^၄”န္တိ။

တတ္ထ ဥပနိတသ္မိန္တိ မရဏသန္တိကံ ဥပနိတေ။ ကာလပရိယာယန္တိ မရဏ-
ကာလဝါရံ သမ္ပတ္တာ သမာနာ န ဘာသိဿာမ။ န ဟိ ဓမ္မကထိကံ ဗန္ဓိတွာ
မရဏဘယေန တဇ္ဇေတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တိ၊ အယုတ္တံ တေ ကတန္တိ။ မိဂေနာတိ
သုဋ္ဌ၊ သိက္ခာပိတေန ဒီပကမိဂေန။ ဟန္တိတိ ဟနတိ။ ပက္ခိနာတိ ဒီပကပက္ခိနာ။
သုတေနာတိ ခေမံ နိဗ္ဗယန္တိ ဝိဿုတေန ဒီပကမိဂပက္ခိသဒိသေန ပဒုမ-
သရေန။ သုတန္တိ “ပဏ္ဍိတော စိတြကထိ”တိ ဧဝံ သုတံ ဓမ္မကထိကံ။ ကိဏျာတိ^၂
“ဓမ္မံ သောဿာမိ”တိ ပါသဗန္ဓနေန ယော ကိဏေယျ^၃ ဟိံသေယျ ဗာဓေယျ။
တဏှောတိ တေသံ ကိရိယတော ဥတ္တရိ အညံ အနရိယတရံ နာမ ကိမတ္ထိ။

အရိယရူပန္တိ မုခေန အရိယဝစနံ သုန္ဓရဝစနံ ဘာသတိ။ အနရိယဓမ္မ^၄-
ဝဿိတောတိ ကမ္မေန အနရိယဓမ္မံ အဝဿိတော။ ဥဘောတိ^၅ ဒေဝလောကာစ
မနုဿလောကာ စာတိ ဥဘယမှာ။ ဣဓ စေဝါတိ ဣဓ ဥပ္ပန္နောပိ ပရတ္ထ
ဥပ္ပန္နောပိ ဧဝရူပေါ ဒွိဟိ သုဂတိလောကေဟိ ဓံသိတွာ နိရယမေဝ
ဥပပဇ္ဇတိ။ ပတ္တသံသယန္တိ ဇီဝိတသံသယမာပန္နမ္ပိ ဒုက္ခံ ပတွာ န ကိလမေယျ။
သံဝရေ ဝိဝရာနိ စာတိ အတ္တနော ဆိဒ္ဓါနိ ဒွါရာနိ^၁ သံဝရေယျ ပိဒဟေယျ။
ဝုဒ္ဓါတိ ဂုဏဝုဒ္ဓါ ပဏ္ဍိတော။ အပ္ပတိက္ကန္တာတိ ဣမံ မနုဿလောကံ အတိက္ကန္တာ။
ကာလပရိယာယန္တိ မရဏကာလပရိယာယံ ပတ္တာ ဟုတွာ။ ဧဝံ^၂တေတိ ဧဝံ
ဧတေ။ ဣဒန္တိ ဣဒံ မယာ ဝုတ္တံ အတ္တနိဿိတံ ဝစနံ။ ဓမ္မန္တိ ပဝေဏိယဓမ္မမ္ပိ
သုစရိတဓမ္မမ္ပိ။

တံ သုတွာ ရာဇာ အာဟ—

၁၅၇။ “အာဟရန္တုဒကံ ပဇ္ဇိ၊ အာသနဉ္စ မဟာရဟံ။
ပဉ္စရတော ပမောက္ခာမိ၊ ဓတရဋ္ဌံ ယသသိနံ။

၁-န ဗျထေ (သီ၊ ဣ)	၂-ကိဏေတိ (သီ၊ ဣ)၊ ကိလေတိ (သျှာ)	၃-ကိလေယျ (သျှာ)
၄-ဥဘာတိ (?)		၅-ရန္တာနိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၅၈။ တဉ္စ သေနာပတိ^၁ ဖိရံ၊ နိပုဏံ အတ္ထစိန္တကံ။
ယော သုခေ သုခိတော ရညော၊ ဒုက္ခိတေ ဟောတိ ဒုက္ခိတော။

၁၅၉။ ဧဝိသော ခေါ အရဟတိ၊ ပိဏ္ဏမသ္မာတု ဘတ္တုနော။
ယထာယံ သုမုခေါ ရညော၊ ပါဏသာဓာရဏော သခါ^၂”တိ။

တတ္ထ ဥဒကန္တိ ပါဒဓောဝနံ။ ပဇ္ဇန္တိ ပါဒဗ္ဘဉ္ဇနံ။ သုခေတိ သုခမိ သတိ။
ရညော ဝစနံ သုတွာ တေသံ အာသနာနိ အာဟရိတွာ တတ္ထ နိသိန္ဓာနံ
ဂန္ဓောဒကေန ပါဒေ ဓောဝိတွာ သတပါကေန တေလေန အဗ္ဘဉ္ဇိ^၃သု။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၆၀။ “ပိဋ္ဌဉ္စ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ အဋ္ဌပါဒံ မနောရမံ။
မဋ္ဌံ ကာသိကမတ္ထန္တံ၊ တေရဋ္ဌော ဥပါဝိသိ။

၁၆၁။ ကောန္တဉ္စ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဝေယျဉ္စပရိသိဗ္ဗိတံ။
သုမုခေါ အဇ္ဈုပါဝေက္ခိ၊ တေရဋ္ဌဿနန္တရာ။

၁၆၂။ တေသံ ကဉ္စနပတ္တေဟိ၊ ပုထု အာဒါယ ကာသိယော။
ဟံသာနံ အဘိဟာရေသု၊ အဂ္ဂရညော ပဝါသိတ^၄”န္တိ။

တတ္ထ မဋ္ဌန္တိ ကရဏပရိနိဋ္ဌိတံ။ ကာသိကမတ္ထန္တန္တိ^၁ ကာသိကဝတ္ထေန
အတ္ထတံ။ ကောန္တန္တိ မဇ္ဈေ သဒ္ဓိတ္ထံ။ ဝေယျဉ္စပရိသိဗ္ဗိတန္တိ ဗျဉ္စစမ္ပပရိသိဗ္ဗိတံ
မင်္ဂလဒိဝသေ အဂ္ဂမဟေသိယာ နိသိန္ဓပိဋ္ဌံ။ ကဉ္စနပတ္တေဟိတိ သုဝဏ္ဏ-
ဘာဇနေဟိ။ ပုထုတိ ဗဟူ ဇနာ။ ကာသိယောတိ ကာသိရဋ္ဌဝါသိနော။
အဘိဟာရေသုန္တိ ဥပနာမေသု။ အဂ္ဂရညော ပဝါသိတန္တိ အဋ္ဌသတပလ-
သုဝဏ္ဏပါတိပရိက္ခိတ္တံ၊^၂ ဟံသရညော ပဏ္ဏာကာရတ္ထာယ ကာသိရညော ပေသိတံ
နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ။

ဧဝံ ဥပနိတေ ပန တသ္မိံ ကာသိရာဇေ တေသံ သမ္ပဂ္ဂဟတ္ထံ သယံ
သုဝဏ္ဏပါတိံ ဂဟေတွာ ဥပနာမေသိ။ တေ တတော မရုလာဇေ ခါဒိတွာ
မရုရောဒကဉ္စ ပိဝိ^၃သု။ အထ မဟာသတ္တော ရညော အဘိဟာရဉ္စ ပသာဒဉ္စ
ဒိသ္မာ ပဋိသန္ဓာရမကာသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၆၃။ “ဒိသ္မာ အဘိဟဋ္ဌံ အဂ္ဂံ၊ ကာသိရာဇေန ပေသိတံ။
ကုသလော ခတ္တဓမ္မာနံ၊ တတော ပုစ္ဆိ အနန္တရာ။

၁-ကာသိကပတ္ထိဏန္တိ (သိ)

၂-အဋ္ဌသတပလသုဝဏ္ဏပါတိပရိက္ခိတ္တံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

- ၁၆၄။ ကစ္စိန္န၊ ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ရဋ္ဌမိဒံ ဖိတံ၊ ဓမ္မေန မနုဿာဿိ။
- ၁၆၅။ ကုသလဉ္စေဝ မေ ဟံသ၊ အထော ဟံသ အနာမယံ။
အထော ရဋ္ဌမိဒံ ဖိတံ၊ ဓမ္မေန မနုဿာဿ'ဟံ။
- ၁၆၆။ ကစ္စိ ဘောတော အမစ္စေသု၊ ဒေါသော ကောစိ န ပိဇ္ဇတိ။
ကစ္စိ စ တေ တဝတ္ထေသု၊ နာဝကန္တိန္တ ဇီဝိတံ။
- ၁၆၇။ အထောပိ မေ အမစ္စေသု၊ ဒေါသော ကောစိ န ပိဇ္ဇတိ။
အထောပိ တေ မမတ္ထေသု၊ နာဝကန္တိန္တ ဇီဝိတံ။
- ၁၆၈။ ကစ္စိ တေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနိ။
ပုတ္တရူပယသုပေတာ၊ တဝ ဆန္ဒဝသာနုဂါ။
- ၁၆၉။ အထော မေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနိ။
ပုတ္တရူပယသုပေတာ၊ မမ ဆန္ဒဝသာနုဂါ။
- ၁၇၀။ ကစ္စိ ရဋ္ဌံ အနုပ္ပိဋ္ဌံ၊ အကုတောစိဥပဒ္ဒဝံ။
အသာဟသေန ဓမ္မေန၊ သမေန မနုဿာဿိ။
- ၁၇၁။ အထော ရဋ္ဌံ အနုပ္ပိဋ္ဌံ၊ အကုတောစိဥပဒ္ဒဝံ။
အသာဟသေန ဓမ္မေန၊ သမေန မနုဿာဿ'ဟံ။
- ၁၇၂။ ကစ္စိ သန္တော အပစိတာ၊ အသန္တော ပရိဝဇ္ဇိတာ။
နော စေ ဓမ္မံ နိရံကတွာ၊ အဓမ္မမနုဝတ္တသိ။
- ၁၇၃။ သန္တော စ မေ အပစိတာ၊ အသန္တော ပရိဝဇ္ဇိတာ။
ဓမ္မမေဝါနုဝတ္တာမိ၊ အဓမ္မော မေ နိရံကတော။
- ၁၇၄။ ကစ္စိ နာ'နာဂတံ ဒီဃံ၊ သမဝေက္ခသိ ခတ္တိယ။
ကစ္စိ'မတ္ထော' မဒနိယေ၊ ပရလောကံ န သန္တသိ။
- ၁၇၅။ နာဟံ အနာဂတံ ဒီဃံ၊ သမဝေက္ခာမိ ပက္ခိမ။
ဌိတော ဒသသု ဓမ္မေသု၊ ပရလောကံ န သန္တသေ။

၁၇၆။ ဒါနံ သီလံ ပရိစ္စာဂံ၊ အဇ္ဇဝံ မဒ္ဒဝံ တပံ။
အက္ကောဓိ အဝိဟိံသဉ္စ၊ ခန္တိဉ္စ အဝိရောဓနံ။

၁၇၇။ ဣစ္စေတေ ကုသလေ ဓမ္မေ၊ ဌိတေ ပဿာမိ အတ္တနိ။
တတော မေ ဇာယတေ ဝီတိ၊ သောမနဿဉ္စနပ္ပကံ။

၁၇၈။ သုမုခေါ စ အစိန္နေတွာ၊ ဝိသဇ္ဇိ ဖရသံ ဂိရံ။
ဘာဝဒေါသမနညာယ၊ အသ္မာကာယံ ဝိဟင်္ဂမော။

၁၇၉။ သော ကုဒ္ဒေါ ဖရသံ ဝါစံ၊ နိစ္ဆာရေသိ အယောနိသော။
ယာနသ္မေသု န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ နယိဒံ ပညဝတာမိဝါ”တိ။

တတ္ထ ဒိသ္မာတိ တံ ဗဟုံ အဂ္ဂပါနဘောဇနံ ဒိသ္မာ။ ပေသိတန္တိ
အာဟရာပေတွာ ဥပနိတံ။ ခတ္တဓမ္မာနန္တိ ပဌမကာရဏေသု ပဋိသန္တာရဓမ္မာနံ။
တတော ပုန္တိ အနန္တရာတိ တသ္မိံ ကာလေ “ကစ္စိ န ဘောတော”တိ
အနုပဋိပါဋိယာ ပုန္တိ။ တာ ပနေတာ ဆ ဂါထာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္တာယေဝ။
အနုပဋိန္တိ ကစ္စိ ရဋ္ဌဝါသိနော ယန္တေ ဥစ္ဆု၊ ဝိယ န ဝိဇ္ဇေသိတိ ပုန္တိတိ။
အကုတောဝိဥပဒ္ဒဝန္တိ ကုတောဝိ အနုပဒ္ဒဝံ။ ဓမ္မေန သမေန မနုဿာသသိတိ
ကစ္စိ တဝါ ရဋ္ဌံ ဓမ္မေန သမေန အနုဿာသသိ။ သန္တောတိ သီလာဒိ-
ဂုဏသံယုတ္တာ သပ္ပုရိသာ။ နိရုံကတွာတိ ဆဇ္ဇေတွာ။ နာနာဂံတံ ဒီဃန္တိ
အနာဂတံ အတ္တနော ဇိဝိတပဝတ္တိ “ကစ္စိ ဒီဃ”န္တိ န သမဝေက္ခသိ၊ အာယုသခါ-
ရာနံ ပရိတ္တဘာဝံ ဇာနာသိတိ ပုန္တိတိ။ မဒနိယေတိ မဒါရဟေ ရူပါဒိအာရမ္မ-
ဏေ။ န သန္တသိတိ န ဘာယသိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကစ္စိ ရူပါဒိသု
ကာမဂုဏေသု အမတ္တော အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ ဒါနာဒိနံ ကုသလာနံ ကတတ္တာ
ပရလောကံ န ဘာယသိတိ။

ဒသသုတိ ဒသသု ရာဇဓမ္မေသု။ ဒါနာဒိသု ဒသဝတ္ထုကာ စေတနာ၊ ဒါနံ၊
ပဉ္စသီလဒသသီလာနိ သီလံ၊ ဒေယျဓမ္မစာဂေါ ပရိစ္စာဂေါ၊ ဥဇုဘာဝေါ
အဇ္ဇဝံ၊ မုဒုဘာဝေါ မဒ္ဒဝံ၊ ဥပေါသထကမ္ပံ တပေါ၊ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေါ
အက္ကောဓော၊ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ အဝိဟိံသာ၊ အဓိဝါသနာ ခန္တိ၊
အဝိရောဓော အဝိရောဓနံ။ အစိန္နေတွာတိ မမ ဣမံ ဂုဏသမ္ပတ္တိံ အစိန္နေတွာ။
ဘာဝဒေါသန္တိ စိတ္တဒေါသံ။ အနညာယာတိ အဇာနိတွာ။ အသ္မာကဉ္စိ

၁-မနုဿိသိတိ (သီ၊ဇ္ဇ)

၃-အနုဿာသိယတိ (သီ၊ဇ္ဇ)

၂-တယာ (သီ၊ဇ္ဇ)

၄-သဝတ္ထုကာ (က)၊ ပဝတ္တိတစေတနာ (သျှာ)

စိတ္တဒေါသော နာမ နတ္ထိ၊ ယမေသ ဇာနေယျ၊ တံ အဇာနိတွာဝ ဖရသံ ကက္ခဠံ
ဂိရံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ အယောနိသောတိ အနုပါယေန။ ယာန'သ္မေသုတိ ယာနိ
ဝဇ္ဇာနိ အမှေသု န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တာနိ ဝဒတိ။ နယိဒန္တိ တသ္မာဿ ဣဒံ ဝစနံ
ပညဝတံ ဣဝ န ဟောတိ၊ တေနေသ မမ န ပဏှိတော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။

တံ သုတွာ သုမုခေါ “မယာ ဂုဏသမ္ပန္နောဝ ရာဇာ အပသာဒိတော၊ သော
မေ ကုဒ္ဒေါ၊ ခမာပေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၁၀၀။ “အတ္ထိ မေ တံ အတိသာရံ၊ ဝေဂေန မနုဇာဓိပ။
ဓတရဋ္ဌေ စ ဗဒ္ဒသ္မိံ၊ ဒုက္ခံ မေ ဝိပုလံ အဟု။

၁၀၁။ တုံ နော ပိတာ'ဝ ပုတ္တာနံ၊ ဘူတာနံ ဓရဏီရိဝ။
အသ္မာကံ အဓိပန္နာနံ၊ ခမဿ ရာဇကုဉ္ဇရာ”တိ။

တတ္ထ အတိသာရန္တိ ပက္ခလိတံ။ ဝေဂေနာတိ အဟံ ဧတံ ကထံ
ကထေန္တော ဝေဂေန သဟသာ ကထေသိ။ ဒုက္ခန္တိ စေတသိကံ ဒုက္ခံ မမ
ဝိပုလံ အဟောသိ၊ တသ္မာ ကောဝေသေန ယံ မယာ ဂုတ္တံ၊ တံ မေ ခမထ
မဟာရာဇာတိ။ ပုတ္တာနန္တိ တုံ အမှာကံ ပုတ္တာနံ ပိတာ ဝိယ။ ဓရဏီရိဝါတိ
ပါဏဘူတာနံ ပတိဋ္ဌာ ပထဝီ ဝိယ တုံ အမှာကံ အဝဿယော။ အဓိပန္နာနန္တိ
ဒေါသေန အပရာဓေန အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌာနံ ခမဿတိ ဣဒံ သော အာသနာ
ဩရုယ ပက္ခေဟိ အဗ္ဗလိံ ကတွာ အာဟ။

အထ နံ ရာဇာ အာလိဂိတွာ အာဒါယ သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌေ နိသီဒါပေတွာ
အစ္စယဒေသနံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော အာဟ—

၁၀၂။ “ဧတံ တေ အနုမောဒါမ၊ ယံ ဘာဝံ န နိဂူဟသိ။
ဒိလံ ပဘိန္ဒသိ ပက္ခိ၊ ဥဇုကောသိ ဝိဟင်္ဂမာ”တိ။

တတ္ထ အနုမောဒါမာတိ ဧတံ တေ ဒေါသံ ခမာမ။ ယန္တိ ယသ္မာ တုံ
အတ္တနော စိတ္တပဋိစ္ဆန္တဘာဝံ န နိဂူဟသိ။ ဒိလန္တိ စိတ္တဒိလံ စိတ္တခါဏုကံ။

ဣဒဉ္စ ပန ဝတွာ ရာဇာ မဟာသတ္တဿ ဓမ္မကထာယ သုမုခဿ စ
ဥဇုဘာဝေ ပသီဒိတွာ “ပသန္နေန နာမ ပသန္နာကာရော ကာတဗ္ဗော”တိ
ဥဘိန္ဒမ္ပိ တေသံ အတ္တနော ရဇ္ဇေသိရိံ နိယျာဒေန္တော အာဟ—

၁၀၃။ “ယံ ကိဉ္စိ ရတနံ အတ္ထိ၊ ကာသိရာဇနိဝေသနေ။
ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။

၁၈၄။ မဏယော သင်္ခမုတ္တာ စ၊ ဝတ္ထကံ ဟရိစန္ဒနံ။
အဇိနံ ဒန္တဘဏ္ဍု၊ လောဟံ ကာဠာယသံ ဗဟုံ။
ဧတံ ဒဒါမိ ဝေါ ဝိတ္တံ၊ ဣဿရံ ဝိဿဇာမိ ဝေါ”တိ။

တတ္ထံ မုတ္တာတိ ဝိဒ္ဓါဝိဒ္ဓမုတ္တာ။ မဏယောတိ မဏိဘဏ္ဍကနိ။ သင်္ခမုတ္တာ
စာတိ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋသင်္ခရတနဉ္စ အာမလကဝဋ္ဋမုတ္တရတနဉ္စ။ ဝတ္ထကန္တိ သုခုမ-
ကာသိကဝတ္ထာနိ။ အဇိနန္တိ အဇိနမိဂစမ္ပံ။ လောဟံ ကာဠာယသန္တိ တမ္ဗလော-
ဟဉ္စ ကာဠလောဟဉ္စ။ ဣဿရန္တိ ကဉ္စနမာလေန သေတစ္ဆတ္တေန သဒ္ဓိံ ဒွါဒသ-
ယောဇနိကေ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇ္ဇံ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ဥဘောပိ တေ သေတစ္ဆတ္တေန ပူဇေတွာ ရဇ္ဇံ ပဋိစ္ဆာ-
ပေသိ။ အထ မဟာသတ္တော ရညာ သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော အာဟ—

၁၈၅။ “အဒ္ဓါ အပစိတာ ဘျ’မှာ၊ သက္ကတာ စ ရထေသဘ။
ဓမ္မေသု ဝတ္တမာနာနံ၊ တုံ နော အာစရိယော ဘဝ။

၁၈၆။ အာစရိယ မနုညာတာ၊ တယာ အနုမတာ မယံ။
တံ ပဒက္ခိဏတော ကတွာ၊ ဉှတိံ ပဿေမု’ရိန္ဒမာ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မေသုတိ ကုသလကမ္မပထဓမ္မေသု။ အာစရိယောတိ တုံ အမှေဟိ
ဗျတ္တတရော၊ တသ္မာ နော အာစရိယော ဟောဟိ၊ အပိစ ဒသန္တံ ရာဇဓမ္မာနံ
ကထိတတ္တာ သုမုခဿ ဒေါသံ ဒဿေတွာ အစွယပဋိဂ္ဂဟဏဿ ကတတ္တာပိ
တုံ အမှာကံ အာစရိယောဝ၊ တသ္မာ ဣဒါနိပိ နော အာစာရသိက္ခာပနေန
အာစရိယော ဘဝါတိ အာဟ။ ပဿေမု’ရိန္ဒမာတိ ပဿေမု အရိန္ဒမ။

သော တေသံ ဂမနံ အနုဇာနိ၊ ဗောဓိသတ္တဿပိ ဓမ္မံ ကထေန္တဿေဝ
အရုဏံ ဥဋ္ဌဟိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၈၇။ “သဗ္ဗရတ္တိံ စိန္တယိတွာ၊ မန္တယိတွာ ယထာကထံ။
ကာသိရာဇာ အနုညာသိ၊ ဟံသာနံ ပဝရတ္တမ”န္တိ။

တတ္ထ ယထာကထန္တိ ယံကိဉ္စိ အတ္ထံ တေဟိ သဒ္ဓိံ စိန္တေတဗ္ဗံ မန္တေတဗ္ဗု၊
သဗ္ဗံ တံ စိန္တေတွာ စ မန္တေတွာ စာတိ အတ္ထော။ အနုညာသိတိ ဂစ္ဆယာတိ
အနုညာသိ။

ဧဝံ တေန အနုညာတော ဗောဓိသတ္တော ရာဇာနံ “အပ္ပမတ္တော ဓမ္မေန ရန္တံ ကာရေဟိ”တိ ဩဝဒိတွာ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ရာဇာ တေသံ ကဉ္စနဘာဇနေဟိ မရလာဇဉ္စ မရရောဒကဉ္စ ဥပနာမေတွာ နိဋ္ဌိတာဟာရ-
ကိစ္စေ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေတွာ ဗောဓိသတ္တံ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကေန သယံ ဥက္ခိပိ၊ ခေမာ ဒေဝီ သုမုခံ ဥက္ခိပိ။ အထ နေ သီဟပဉ္စရံ ဥဠါဋေတွာ သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယ “ဂစ္ဆတ သာမိနော”တိ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာ-
သေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၈။ “တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ပေက္ခတော ကာသိရာဇဿ၊ ဘဝနာ တေ ဝိဂါဟိသု”န္တိ။

တတ္ထ ဝိဂါဟိသုန္တိ၊ အာကာသံ ပက္ခန္တိံ သု။

တေသု မဟာသတ္တော သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကတော ဥပ္ပတိတွာ အာကာသေ ဌတွာ “မာ စိန္တယိ မဟာရာဇ၊ အပ္ပမတ္တော အမှာကံ ဩဝါဒေ ဝတ္ထေယျာ-
သိ”တိ ရာဇာနံ သမဿာသေတွာ သုမုခံ အာဒါယ စိတ္တကုဋမေဝ ဂတော။ တာနိပိ ခေါ နဂုတိ ဟံသသဟဿာနိ ကဉ္စနဂုဟတော နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗတတလေ နိဿိန္တာနိ တေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသွာ ပစ္စုဂန္တာ ပရိဝါရေသုံ။ တေ ဉှတိဂဏ-
ပရိဝုတာ စိတ္တကုဋတလံ ပဝိသိံ သု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၀၉။ “တေ အရောဂေ အနုပ္ပတ္တေ၊ ဒိသွာန ပရမေ ဒိဇေ။
ကေကာတိ မကရုံ ဟံသာ၊ ပုထုသဒ္ဓေါ အဇာယထ။

၁၉၀။ တေ ပတိတာ ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝါ။
သမန္တာ ပရိကိရိံ သု၊ အဏ္ဏဇာ လဒ္ဓပစ္စယာ”တိ။

ဧဝံ ပရိဝါရေတွာ စ ပန တေ ဟံသာ “ကထံ မုတ္တောသိ မဟာရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိံ သု။ မဟာသတ္တော သုမုခံ နိဿာယ မုတ္တဘာဝံ သံယမရာဇလုဒ္ဓပုတ္တေဟိ ကတကမ္မဉ္စ ကထေသိ။ တံ သုတွာ တုဋ္ဌာ ဟံသဂဏာ “သုမုခေါ သေနာပတိ စ ရာဇာ စ လုဒ္ဓပုတ္တော စ သုဒ္ဓိတာ နိဒ္ဒါက္ခာ စိရံ ဇီဝန္တိ”တိ အာဟံ သု။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၁၉၁။ “ဧဝံ မိတ္တဝတံ အတ္တာ၊ သဗ္ဗေ ဟောန္တိ ပဒက္ခိဏာ။
ဟံသာ ယထာ တေရဋ္ဌာ၊ ဉှတိသဃ်မုပါဂမု”န္တိ။

တံ စူဠဟံသဇာတကေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပိ အာနန္ဒော မမတ္တာယ အတ္တနော ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇီ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမော-
ဓာနေသိ “တဒါ လုဒ္ဓပုတ္တော ဆန္ဒော အဟောသိ၊ ခေမာ ဒေဝီ ခေမာဘိက္ခုနီ၊
ရာဇာ သာရိပုတ္တော၊ သုမုခေါ အာနန္ဒော၊ သေသပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊
ဓတရဋ္ဌဟံသရာဇာ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

မဟာဟံသဇာတကဝဏ္ဏနာ ဒုတိယာ။

၃-သုခဘောဇနဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၅)

နေဝ ကိဏာမိ နပိ ဝိက္ခိဏာမီတိ ဣဒံ^၁ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော
ဧကံ ဒါနဇ္ဈာသယံ ဘိက္ခု အာရဗ္ဗ ကထေသိ။ သော ကိရ သာဝတ္ထိယံ ဧကော
ကုလပုတ္တော ဟုတွာ သတ္တု ဓမ္မကထံ သုတွာ ပသန္နစိတ္တော ပဗ္ဗဇိတွာ သီလေသု
ပရိပူရကာရိ ဓုတင်္ဂဂုဏသမန္နာဂတော သဗြဟ္မစာရီသု ပဝတ္တမေတ္တစိတ္တော
ဒိဝသဿ တိက္ခတ္တု ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃုပဋ္ဌာနေ အပ္ပမတ္တော အာစာရသမ္ပန္နော
ဒါနဇ္ဈာသယော အဟောသိ။ သာရဏီယဓမ္မပူရကော အတ္တနာ လဒ္ဓိ ပဋိဂ္ဂါ-
ဟကေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဆိန္နဘတ္တော ဟုတွာပိ ဒေတိယေဝ၊ တသ္မာ တဿ
ဒါနဇ္ဈာသယဒါနာဘိရတဘာဝေါ ဘိက္ခုသံဃေ ပါကဋော အဟောသိ။
အထေကဒိဝသံ ဘိက္ခု။ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာရုသော
အသုကော နာမ ဘိက္ခု ဒါနဇ္ဈာသယော ဒါနာဘိရတော အတ္တနာ လဒ္ဓိ
ပသတမတ္တပါနီယမ္ပိ လောဘံ ဆိန္နိတွာ သဗြဟ္မစာရီနံ ဒေတိ၊ ဗောဓိသတ္တဿေ-
ဝဿ အဇ္ဈာသယော”တိ။ သတ္တာ တံ ကထံ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သုတွာ
ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမိတွာ အာဂန္ဓော “ကာယ နှုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဓတရဟိ
ကထာယ သန္တိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “အယံ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အဒါနသီလော မစ္ဆရိ တိဏဂ္ဂေန တေလမိန္ဒုမ္ပိ အဒါတာ
အဟောသိ၊ အထ နံ အဟံ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ ဒါနဖလံ ဝဏ္ဏေတွာ
ဒါနေ ပတိဋ္ဌာပေသိ”၊ သော ‘ပသတမတ္တံ ဥဒကမ္ပိ လဘိတွာ အဒတွာ န
ပိဝိဿာမီ’တိ မမ သန္တိကေ ဝရံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တဿ ဖလေန ဒါနဇ္ဈာသယော
ဒါနာဘိရတော ဇာတော”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတီတံ အာဟရိ။

အတီတေ ဗာရာဏသီယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဧကော ဂဟပတိ
အဗျော အဟောသိ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ။ အထဿ ရာဇာ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ

အဒါသိ။ သော ရာဇပုဇိတော နာဂရဇာနပဒပုဇိတော ဟုတွာ ကေဒိဝသံ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ စိန္တေသိ “အယံ ယသော မယာ အတိတ-
 ဘဝေ နေဝ နိဒ္ဒါယန္တေန, န ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ ကရောန္တေန လဒ္ဓေါ၊
 သုစရိတာနိ ပန ပူရေတွာ လဒ္ဓေါ၊ အနာဂတေပိ မယာ မမ ပတိဋ္ဌိ ကာတုံ
 ဝဇ္ဇတိ”တိ။ သော ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဒေဝ မမ ဃရေ အသီတိကောဋီဇနံ
 အတ္တိ၊ တံ ဂဏှာဟိ”တိ ဝတွာ “န မယံ တဝ ဓနေနတ္ထော၊ ဗဟုံ မေ ဓနံ၊ ဣတောပိ
 ယဒိစ္ဆသိ၊ တံ ဂဏှာဟိ”တိ ပုတ္တေ “ကိံ န ဒေဝ မမ ဓနံ ဒါတုံ လဘာမီ”တိ
 အာဟ။ အထ ရညာ “ယထာရူပိ ကရောဟိ”ဟိ ပုတ္တေ စတုသု နဂရဒ္ဓါရေသု
 နဂရမဇ္ဈေ နိဝေသနဒ္ဓါရေ စာတိ ဆ ဒါနသာလာယော ကာရေတွာ ဒေဝသိကံ
 ဆသတသဟဿပရိစ္ဆာဂံ ကရောန္တော မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ သော ယာဝဇီဝံ
 ဒါနံ ဒတွာ “ဣမံ မမ ဒါနဝံသံ မာ ဥပစ္စိန္တထာ”တိ ပုတ္တေ အနုသာသိတွာ
 ဇီဝိတပရိယောသာနေ သက္ကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ပုတ္တောပိဿ တထေဝ ဒါနံ
 ဒတွာ စန္ဒော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ပုတ္တော သူရိယော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ
 ပုတ္တော မာတလိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ပုတ္တော ပဉ္စသိခေါ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 တဿ ပန ပုတ္တော ဆဋ္ဌော သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ လဒ္ဓေါ မစ္ဆရိယကောသိယော နာမ
 အဟောသိ အသီတိကောဋီဝိဘဝေါယေဝ။ သော “မမ ပိတုပိတာမဟာ
 ဗာလာ အဟေသုံ၊ ဒုက္ခေန သမ္ပတံ ဓနံ ဆဇ္ဇေသုံ၊ အဟံ ပန ဓနံ
 ရက္ခိဿာမိ၊ ကဿစိ ကိဉ္စိန ဒဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဒါနသာလာ ဝိဒ္ဓိသေတွာ
 အဂ္ဂိနာ ဈာပေတွာ ထဒ္ဓမစ္ဆရိ အဟောသိ။

အထဿ ဂေဟဒ္ဓါရေ ယာစကာ သန္တိပတိတွာ ဗာဟာ ပဂ္ဂယ “မဟာ-
 သေဋ္ဌိ မာ အတ္တနော ပိတုပိတာမဟာနံ ဒါနဝံသံ နာသယိ၊ ဒါနံ ဒေဟိ”တိ
 မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝိံသု။ တံ သုတွာ မဟာဇနော “မစ္ဆရိယကောသိယေန
 အတ္တနော ဒါနဝံသော ဥပစ္စိန္တော”တိ၊ တံ ဂရဟိ။ သော လဇ္ဇိတော နိဝေ-
 သနဒ္ဓါရေ ယာစကာနံ အာဂတာဂတဋ္ဌာနံ နိဝါရေတုံ အာရက္ခံ ဌပေသိ။ တေ
 နိပ္ပစ္စယာ ဟုတွာ ပန တဿ ဂေဟဒ္ဓါရံ န ဩလောကေသုံ။ သော တတော
 ပဋ္ဌာယ ဓနမေဝ သံဟရတိ၊ နေဝ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ န ပုတ္တဒါရာဒီနံ
 ဒေတိ၊ ကဉ္စိကမိလင်္ဂဒုတိယံ သကုဏှကဘတ္တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ မူလဖလမတ္တတန္တာနိ
 တူသဝတ္ထာနိ နိဝါသေတိ၊ ပဏ္ဏဆတ္တံ မတ္တကေ ဓာရေတွာ ဇရဂ္ဂေါဏယုတ္တေန
 ဇဇ္ဇရရထကေန ယာတိ။ ဣတိ တဿ အသပ္ပုရိသဿ တတ္ထကံ၊ ဓနံ သုနဓေန
 လဒ္ဓံ နာဋိကေရံ ဝိယ အဟောသိ။

၁-ဥစ္စိန္တိတ္ထာတိ(သီ၊ဇု)   ၂-ဥစ္စိန္တောတိ(သီ၊ဇု)   ၃-သဃ်ရတိ(သီ)   ၄-သန္တကံ (သျာ၊က)

သော ဧကဒိဝသံ ရာဇုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော “အနုသေဋ္ဌိံ အာဒါယ ဂမိဿာမီ”တိ တဿ ဂေဟံ အဂမာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ အနုသေဋ္ဌိ ပုတ္တမိတာဒီဟိ ပရိဝုတော နဝသပ္ပိပက္ကမဓုသက္ခရဓုဏ္ဏေဟိ သင်္ခတံ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇမာနော နိဿိန္တော ဟောတိ။ သော မစ္ဆရိယကောသိယံ ဒိသ္မာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ “ဧဟိ မဟာသေဋ္ဌိ ဣမသ္မိံ ပလ္လင်္ကေ နိဿိဒ၊ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇိဿာမာ”တိ အာဟ။ တဿ ပါယာသံ ဒိသ္မာဝ မုခေ ခေဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော အဟောသိ၊ ဧဝံ ပန စိန္တေသိ “သစာဟံ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ အနုသေဋ္ဌိနော မမ ဂေဟံ အာဂတကာလေ ပဋိသက္ကာရော ကာတဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ မေ ခနံ နဿိဿတိ၊ န ဘုဉ္ဇိဿာမီ”တိ။ အထ ပုနပ္ပုနံ ယာစိယမာနောပိ “ဣဒါနိ မေ ဘုတ္တံ၊ သုဟိတောသ္မိ”တိ န ဣစ္ဆိ။ အနုသေဋ္ဌိမိ ဘုဉ္ဇန္တေ ပန ဩလောကေန္တော မုခေ သဉ္ဇာယမာနေန ခေဋ္ဌေန နိဿိဒိတွာ တဿ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ တေန သဋ္ဌိံ ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တော ရာဇာနံ ပဿိတွာ ရာဇနိဝေသနတော ဩတရိတွာ အတ္တနော ဂေဟံ အနုပ္ပတ္တော ပါယာသတဏှာယ ပိဋ္ဌိယမာနော စိန္တေသိ “သစာဟံ ‘ပါယာသံ ဘုဉ္ဇိတုကာမောမိ’တိ ဝက္ခာမိ၊ မဟာဇနော ဘုဉ္ဇိတုကာမော ဘဝိဿတိ၊ ဗဟူ တဏှာလာဒယော နဿိဿန္တိ၊ န ကဿစိ ကထေဿာမီ”တိ။ သော ရတ္တိန္ဒိဝံ ပါယာသမေဝ စိန္တေန္တော ဝီတိနာမေတွာပိ ခေနာသနဘယေန ကဿစိ အကထေတွာဝ ပိပါသံ အဓိဝါသေသိ၊ အနုက္ကမေန အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဥပ္ပဏှုပ္ပဏှုကဇာတော အဟောသိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ခေနာသနဘယေန အကထေန္တော အပရဘာဂေ ဒုဗ္ဗလော ဟုတွာ သယနံ ဥပဂူဟိတွာ နိပဇ္ဇိ။

အထ နံ ဘရိယာ ဥပဂန္တော ဟတ္ထေန ပိဋ္ဌိံ ပရိမဇ္ဇမာနာ “ကိံ တေ သာမိ အဗာသုက”န္တိ ပုစ္ဆိ။ တဝေဝ သရီရေ အဗာသုကံ ကရေဟိ၊ မမ အဗာသုကံ နတ္ထိတိ။ သာမိ ဥပ္ပဏှုပ္ပဏှုကဇာတောသိ၊ ကိံ နုတေ ကာစိ စိန္တော အတ္ထိ၊ ဥဒါဟု ရာဇာ တေ ကုပိတော၊ အဒု ပုတ္တေဟိ အဝမာနော ကတော၊ အထ ဝါ ပန ကာစိတဏှာ ဥပ္ပန္နာတိ။ အာမ တဏှာ မေ ဥပ္ပန္နာတိ။ ကထေဟိ သာမိတိ။ ကထေဿာမိ၊ သက္ခိဿသိ နံ ရက္ခိတုန္တိ။ ရက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကာ စေ၊ ရက္ခိဿာမိတိ။ ဧဝမိ ခေနာသနဘယေန ကထေတုံ န ဥဿဟိ။ တာယ ပုနပ္ပုနံ ပိဋ္ဌိယမာနော ကထေသိ “ဘဒ္ဒေ အဟံ ဧကဒိဝသံ အနုသေဋ္ဌိံ နဝသပ္ပိပက္ကမဓုသက္ခရဓုဏ္ဏေဟိ သင်္ခတံ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇန္တံ ဒိသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယ တာဒိသံ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇိတုကာမော ဇာတော”တိ။ အသပ္ပုရိသ ကိံ တံ ဒုဂ္ဂတော၊ သကလဗာရာဏသိဝါသိနံ ပဟောနကံ ပါယာသံ ပစိဿာမိတိ။ အထဿ သီသေ ဒဏ္ဏေန

ပဟရဏကာလော ဝိယ အဟောသိ။ သော တဿာ ကုဇ္ဈိတွာ “ဇာနာမဟံ တဝ မဟဒ္ဓနဘာဝံ၊ သစေ တေ ကုလသရာ အာဘတံ အတ္ထိ၊ ပါယာသံ ပစိတွာ နာဂရာနံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဧကဝိထိဝါသိနံ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ ကိံ တေ ဧတေဟိ၊ အတ္တနော ပန သန္တကံ ခါဒန္တူတိ။ တေန ဟိ ဣတော စိတော စ သတ္တသတ္တသရဝါသိနံ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ ကိံ တေ ဧတေဟိတိ။ တေန ဟိ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ ပရိဇနဿာတိ။ ကိံ တေ ဧတေနာတိ။ တေန ဟိ ဗန္ဓုဇနဿေဝ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ ကိံ တေ ဧတေနာတိ။ တေန ဟိ တုယုဉ္စ မယုဉ္စ ပစာမိ သာမိတိ။ ကာသိ တုံ၊ န တုယု ဝဇ္ဇတိတိ။ တေန ဟိ ဧကဿေဝ တေ ပဟောနကံ ကတွာ ပစာမိတိ။ မယုဉ္စ တုံ မာ ပစိ၊ ဂေဟေ ပန ပစန္တေ ဗဟူ ပစ္စာသိသန္တိ၊ မယု ပန ပတ္တိ တဏှုလာနံ စတုဘာဝံ ဒီရဿ အစ္ဆရံ သက္ခရာယ ကရဏှကံ သပ္ပိဿ ကရဏှကံ မဓုဿ ဧကမ္ဘ ပစနဘာဇနံ ဒေဟိ၊ အဟံ အရညံ ပဝိသိတွာ တတ္ထ ပစိတွာ ဘုဉ္ဇာမိတိ။ သာ တထာ အကာသိ။ သော တံ သဗ္ဗံ စေဋ္ဌကေန ဂါဟာပေတွာ “ဂစ္ဆ အသုကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌာဟိ”တိ တံ ပုရတော ပေသေတွာ ဧကကောဝ ဩဂုဏှိကံ ကတွာ အညာတကဝေသေန တတ္ထ ဂန္တာ နဒီတီရေ ဧကသ္မိံ ဂစ္ဆမူလေ ဥဒ္ဓနံ ကာရေတွာ ဒါရဒကံ အာဟရာပေတွာ “တုံ ဂန္တာ ဧကသ္မိံ မဂ္ဂေ ဌတွာ ကဉ္စိဒေဝ ဒိဿာ မမ သညံ ဒဒေယျာသိ၊ မယာ ပက္ခောသိ-တကာလေဝ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ တံ ပေသေတွာ အဂ္ဂိံ ကတွာ ပါယာသံ ပစိ။

တသ္မိံ ခဏေ သက္ခော ဒေဝရာဇာ ဒဿသဟဿယောဇနံ အလင်္ကတဒေဝ-နဂရံ၊ သဋ္ဌိယောဇနံ သုဝဏ္ဏဝိထိံ၊ ယောဇနသဟဿုဗ္ဗေဓံ ဝေဇယန္တံ၊ ပဉ္စယောဇနသတိကံ သုဓမ္မသတံ၊ သဋ္ဌိယောဇနံ ပဏှုကမ္မလသိလာသနံ၊ ပဉ္စယောဇနာဝဋ္ဌံ ကဉ္စနမာလသေတစ္ဆတ္ထံ၊ အဗုတေယျကောဋိသင်္ခါ ဒေဝစ္ဆရာ၊ အလင်္ကတပဋိယတ္ထံ အတ္တဘာဝန္တိ ဣမံ အတ္တနော သိရိံ ဩလော-ကေတွာ “ကိံ န ခေါ ကတွာ မယာ အယံ ယသော လဒ္ဓေါ”တိ စိန္တေတွာ ဗာရာဏသိယံ သေဋ္ဌဘူတေန ပဝတ္တိတံ ဒါနံ အဒ္ဓဿ။ တတော “မမ ပုတ္တာ-ဒယော ကုဟိံ နိဗ္ဗတ္တာ”တိ ဩလောကေန္တော “ပုတ္တော မေ စန္ဒော ဒေဝ-ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ပုတ္တော သူရိယော၊ တဿ ပုတ္တော မာတလိ၊ တဿ ပုတ္တော ပဉ္စသိခေါ”တိ သဗ္ဗေသံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဒိဿာ “ပဉ္စသိခဿ ပုတ္တော ကိဒိသော”တိ ဩလောကေန္တော အတ္တနော ဝံသဿ ဥပစ္စိန္တဘာဝံ ပဿိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “အယံ အသပ္ပုရိသော မစ္ဆရိ ဟုတွာ နေဝ အတ္တနာ

ပရိဘုရား၊ န ပရေသံ ဒေတိ၊ မမ ဝံသော တေန ဥပစ္စိန္နော၊ ကာလံ ကတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ ဩဝါဒမဿ ဒတွာ မမ ဝံသံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဧတဿ ဣမသ္မိံ ဒေဝနဂရေ နိဗ္ဗတ္တနာကာရံ ကရိဿာမိ”တိ။ သော စန္ဒာဒယော ပက္ခောသာပေတွာ “ထေ မနုဿပထံ ဂမိဿံမ၊ မစ္ဆရိယကောသိယေန အမှာကံ ဝံသော ဥပစ္စိန္နော၊ ဒါနသာလာ ဈာပိတာ၊ နေဝ အတ္တနာ ပရိဘုရား၊ န ပရေသံ ဒေတိ၊ ဣဒါနိ ပန ပါယာသံ ဘုဉ္ဇိတုကာမော ဟုတွာ ‘သရေ ပစ္စန္ဓေ အညဿပိ ပါယာသော ဒါတဗ္ဗော ဘဝိဿတိ’တိ အရညံ ပဝိသိတွာ ဧကကောဝ ပစတိ၊ ဧတံ ဒမေတွာ ဒါနဖလံ ဇာနာပေတွာ အာဂမိဿာမ၊ အဝိစ ခေါ ပန အမှေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဧကတော ယာစိယမာနော တတ္ထေဝ မရေယျ။ မမ ပဌမံ ဂန္ဓာ ပါယာသံ ယာစိတွာ နိသိန္နကာလေ တုမှေ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန ပဋိပင်္ဂါယာ အာဂန္ဓာ ယာစေယျာထာ”တိ ဝတွာ သယံ တာဝ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘော ကတရော ဗာရာဏသိ-ဂမနမဂ္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ မစ္ဆရိယကောသိယော “ကို” ဥဗ္ဗတ္တကောသိ၊ ဗာရာဏသိမဂ္ဂမ္ပိ န ဇာနာသိ၊ ကိံ ဣတော ဧသိ၊ ဧတ္ထော ယာဟိ”တိ အာဟ။

သက္ကောတဿ ဝစနံ သုတွာ အသုဏန္တော ဝိယ “ကို” ကထေသိ”တိ တံ ဥပဂစ္ဆတေဝ။ သောပိ “အရေ ဗမိရ ဗြာဟ္မဏ ကိံ ဣတော ဧသိ၊ ပုရတော ယာဟိ”တိ ဝိရဝိ။ အထ နံ သက္ကော “ဘော ကသ္မာ ဝိရဝသိ၊ ဓူမော ပညာယတိ၊ အဂ္ဂိ ပညာယတိ၊ ပါယာသော ပစ္စတိ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ နိမန္တနဋ္ဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အဟမ္ပိ ဗြာဟ္မဏာနံ ဘောဇနကာလေ ထောက် လဘိဿာမိ၊ ကိံ မံ နိစ္ဆုဘသိ”တိ ဝတွာ “နတ္ထေတ္ထ ဗြာဟ္မဏာနံ နိမန္တနံ၊ ပုရတော ယာဟိ”တိ ပုတ္တေ “တေန ဟိ ကသ္မာ ကုဇ္ဈသိ၊ တဝ ဘောဇနကာလေ ထောက် လဘိဿံမိ”တိ အာဟ။ အထ နံ သော “အဟံ တေ ကေသိတ္ထမ္ပိ န ဒဿာမိ၊ ထောက် ဣဒံ မမ ယာပနမတ္ထမေဝ၊ မယာပိ စေတံ ယာစိတွာဝ လဒ္ဓံ၊ တံ အညတော အာဟာရံ ပရိယေသံဟိ”တိ ဝတွာ ဘရိယံ ယာစိတွာ လဒ္ဓဘာဝံ သန္ဓာယေဝ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁၉၂။ “နေဝံ ကိဏာမိ နပိ ဝိက္ခိဏာမိ၊
န စာပိ မေ သန္ဓိယော စ အတ္ထိ။
သုကိစ္ဆရူပံ ဝတိ’ဒံ ပရိတ္တံ၊
ပက္ခောဒနော နာ’လမယံ ဒုဝိန္န”န္တိ။

တံ သုတွာ သက္ကော “အဟမ္ပိ တေ မဓုရသဒ္ဓေန ဧကံ သိလောကံ ကထေဿာမိ၊ တံ သုဏာဟိ”တိ ဝတွာ “န မေ တဝ သိလောကေန အတ္ထော”တိ တဿ ဝါရေန္တဿေဝ ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၉၃။ “အပ္ပမှာ အပ္ပကံ ဒဇ္ဇော၊ အနုမဇ္ဈတော မဇ္ဈကံ။
ဗဟုမှာ ဗဟုကံ ဒဇ္ဇော၊ အဒါနံ နူပပဇ္ဇတိ။

၁၉၄။ တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရဟ၊ နေ’ကာသိ လဘတေ သုခ”န္တိ။

တတ္ထ အနုမဇ္ဈတော မဇ္ဈကန္တိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ မဇ္ဈေ ဆေတွာ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ ကရိတွာ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ ဒတွာ တတော အဝသေသတော အနုမဇ္ဈတောပိ ပုန မဇ္ဈေ ဆေတွာ ဧကော ကောဋ္ဌာသော ဒါတဗ္ဗောယေဝ။ အဒါနံ နူပပဇ္ဇတိတိ အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ ဒိန္တံ ဟောတု၊ အဒါနံ နာမ န ဟောတိ၊ တမ္ပိ ဒါနမေဝ မဟပ္ပလမေဝ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “မနာပံ တေ ပြာဟ္မဏ ကထိတံ၊ ပါယာသေ ပက္ကေ ထောကံ လဘိဿသိ၊ နိသီဒါဟိ”တိ အာဟ။ သက္ကော ဧကမန္တေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ နိသိန္တေ စန္ဒော တေနေဝ နိယာမေန ဥပသင်္ကမိတွာ တထေဝ ကထံ ပဝတ္ထေတွာ တဿ ဝါရေန္တဿေဝ ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၉၅။ “မောဃဉ္ဇဿ ဟုတံ ဟောတိ၊ မောဃဉ္ဇာပိ သမိဟိတံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္တသ္မိံ၊ ဧကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။

၁၉၆။ တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရဟ၊ နေ’ကာသိ လဘတေ သုခ”န္တိ။

တတ္ထ သမိဟိတန္တိ ဓနုပ္ပါဒနဝိရိယံ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ကိစ္ဆေန ကသိရေန “တေန ဟိ နိသီဒ၊ ထောကံ လဘိဿသိ”တိ အာဟ။ သော ဂန္တော သက္ကဿ သန္တိကေ နိသီဒိ။ တတော သူရိယော တေနေဝ နယေန ဥပသင်္ကမိတွာ တထေဝ ကထံ ပဝတ္ထေတွာ တဿ ဝါရေန္တဿေဝ ဂါထာဒွယမာဟ—

၁၉၇။ “သစ္စဉ္ဇဿ ဟုတံ ဟောတိ၊ သစ္စဉ္ဇာပိ သမိဟိတံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္တသ္မိံ၊ နေ’ကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။

၁၉၈။ တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇူ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ၊ နေ'ကာသီ လဘတေ သုခ'န္တိ။

တဿပိ ဝစနံ သုတွာ ကိစ္ဆေန ကသိရေန “တေန ဟိ နိသီဒ၊ ထောကံ လဘိဿသိ”တိ အာဟ။ သော ဂန္ဓာ စန္ဒဿံ သန္တိကေ နိသီဒိ။ အထ နံ မာတလိ တေနော နယေန ဥပသင်္ကမိတွာ တထေဝ ကထံ ပဝတ္ထေတွာ တဿ ဝါရေန္တဿေဝ ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

၁၉၉။ “သရဉ္ဇ ဇုဟတိ ပေါသော၊ ဗဟုကာယ ဂယာယ စ။
ဒေါဏေ တိဗ္ဗရုတိတ္ထသ္မိံ၊ သီဃသောတေ မဟာဝဟေ။

၂၀၀။ အတြ စဿ ဟုတံ ဟောတိ၊ အတြ စဿ သမိဟိတံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္တသ္မိံ၊ နေ'ကော ဘုဉ္ဇူတိ ဘောဇနံ။

၂၀၁။ တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇူ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ၊ နေ'ကာသီ လဘတေ သုခ'န္တိ။

တာသံ အတ္ထော—ယော ပုရိသော “နာဂယက္ခာဒိနံ ဗလိကမ္ပံ ကရောမိ”တိ သမုဒ္ဒသောဏ္ဍိပေါက္ခရဏီအာဒိသု ယံ ကိဉ္စိ သရဉ္ဇ ဥပဂန္ဓာ ဇုဟတိ၊ တတ္ထ ဗလိကမ္ပံ ကရောတိ၊ တထာ ဗဟုကာယ နဒိယာ ဂယာယ ပေါက္ခရဏီယာ ဒေါဏနာမကေ စ တိဗ္ဗရုနာမကေ စ တိတ္ထေ သီဃသောတေ မဟန္တေ ဝါရိဝဟေ။ **အတြ စဿ**တိ ယဒိ အတြာပိ ဧတေသု သရာဒိသု အဿ ပုရိ-
သဿ ဟုတညေဝ သမိဟိတည ဟောတိ၊ သဖလံ သုခုဒြယံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္တသ္မိံ နေ'ကော ဘုဉ္ဇူတိ ဘောဇနံ၊ ဧတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ တေန တံ ဝဒါမိ—ကောသိယ ဒါနာနိ စ ဒေဟိ၊ သယဉ္ဇဘုဉ္ဇူ၊ အရိယာနံ ဒါနာဘိ-
ရတာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ မဂ္ဂံ အဘိရူဟ။ န ဟိ ကောသီ ဧကောဝ ဘုဉ္ဇူမာနော သုခံ နာမ လဘတိတိ။

သော တဿပိ ဝစနံ သုတွာ ပဗ္ဗတကူဠေန ဩတ္တဠော ဝိယ ကိစ္ဆေန ကသိရေန “တေန ဟိ နိသီဒ၊ ထောကံ လဘိဿသိ”တိ အာဟ။ မာတလိ ဂန္ဓာ သုရိယဿ သန္တိကေ နိသီဒိ။ တတော ပဉ္စသိခေါ တေနော နယေန ဥပသင်္ကမိတွာ တထေဝ ကထံ ပဝတ္ထေတွာ တဿ ဝါရေန္တဿေဝ ဂါထာဒွယမာဟ—

၂၀၂။ “ဗုဒ္ဓိသံ ဟိ သော နိဂါလတိ၊ ဒိဃသုတ္တံ သဗန္ဓနံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္ဓသ္မိံ၊ ဧကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။

၂၀၃။ တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရဟ၊ နေ'ကာသီ လဘတေ သုခ”န္တိ။

မစ္ဆရိယကောသိယော တံ သုတွာ ဒုက္ခဝေဒနော^၁ နိတ္ထုနန္တော “တေန ဟိ နိသိဒ၊ ထောက် လဘိဿသိ”တိ အာဟ။ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓာ မာတလိဿ သန္တိကေ နိသိဒိ။ ဣတိ တေသု ပဉ္စသု ပြာဟ္မဏေသု နိသိန္ဓမတ္တေသေဝ ပါယာသော ပစ္စိ။ အထ နံ ကောသိယော ဥဒ္ဓနာ ဩတာရေတွာ “တုမှာကံ ပတ္တာနိ အာဟရထာ”တိ အာဟ။ တေ အနုဋ္ဌာယ ယထာနိသိန္ဓာဝ ဟတ္ထေ ပဿာရေတွာ ဟိမဝန္တတော မာလဝပတ္တာနိ အာဟရိံသု။ ကောသိယော တာနိ ဒိသ္မာ “တုမှာကံ ဧတေသု ပတ္တေသု ဒါတဗ္ဗပါယာသော နတ္ထိ၊ ခဒိရာဒိနံ ပတ္တာနိ အာဟရထာ”တိ အာဟ။ တေ တာနိပိ အာဟရိံသု။ ဧကေကံ ပတ္တံ ယောဓဇလကပ္ပမာဏံ^၂ အဟောသိ။ သော သဗ္ဗေသံ ဒဗ္ဗိယာ ပါယာသံ အဒါသိ၊ သဗ္ဗန္တိမဿ ဒါနကာလေပိ ဥက္ခလိယာ ဦးနံ^၃ န ပညာယိ၊ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ ဒတွာ သယံ ဥက္ခလိံ ဂဟေတွာ နိသိဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ ပဉ္စသိခေါ ဥဋ္ဌာယ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ သုနခေါ ဟုတွာ တေသံ ပုရတော ပဿာဝံ ကရောန္တော အဂမာသိ။ ပြာဟ္မဏာ အတ္တနော ပါယာသံ ပတ္တေန ပိဒဟိံသု။ ကောသိယဿ ဟတ္ထပိဋ္ဌေ ပဿာဝဗိန္ဒု ပတိ။ ပြာဟ္မဏာ ကုဏ္ဍိကာဟိ ဥဒကံ ဂဟေတွာ ပါယာသံ အပ္ပါကိရိတွာ ဘုဉ္ဇမာနာ ဝိယ အဟောသုံ။ ကောသိယော “မယုမ္ပိ ဥဒကံ ဒေထ၊ ဟတ္ထံ ခောဝိတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ အာဟ။ တဝ ဥဒကံ အာဟရိတွာ ဟတ္ထံ ခောဝါတိ။ မယာ တုမှာကံ ပါယာသော ဒိန္တော၊ မယံ ထောက် ဥဒကံ ဒေထာတိ။ မယံ ပိဏ္ဍပဋိပိဏ္ဍကမ္ပံ နာမ န ကရောမာတိ။ “တေန ဟိ ဣမံ ဥက္ခလိံ ဩလောကေထ၊ ဟတ္ထံ ခောဝိတွာ အာဂမိဿာမိ”တိ နဒိံ ဩတရိ။ တသ္မိံ ခဏေ သုနခေါ ဥက္ခလိံ ပဿာဝဿ ပူရေသိ။ သော တံ ပဿာဝံ ကရောန္တံ ဒိသ္မာ မဟန္တံ ဒဏ္ဍမာဒါယ တံ တဇ္ဇေန္တော အာဂစ္ဆိ။ သော အဿာဇာနီယမတ္တော ဟုတွာ တံ အနုဗန္ဓန္တော နာနာဝဏ္ဏော အဟောသိ၊ ကာဠောပိ ဟောတိ သေတောပိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောပိ ကဗရောပိ ဥစ္စောပိ နိစောပိ၊ ဧဝံ နာနာဝဏ္ဏော ဟုတွာ မစ္ဆရိယကောသိယံ အနုဗန္ဓိ။ သော မရဏဘယဘိတော ပြာဟ္မဏေ ဥပသင်္ကမိ။ တေပိ ဥပ္ပတိတွာ အာကာသေ ပြိတာ။ သော တေသံ တံ ဣဒ္ဓိံ ဒိသ္မာ ဂါထမာဟ—

၁-ဒုက္ခယောဂေန (သီ၊ဣ)၊ ဒုက္ခဝေဒနော (သျှာ) ၂-ရထဇလကပ္ပမာဏံ (က) ၃-တလံ (သျှာ၊က)

၂၀၄။ “ဥဋ္ဌာရဝဏ္ဏာ ဝတ မြာဟ္မဏာ ဣမေ၊
 အယဉ္ဇ ဝေါ သုနခေါ ကိဿ ဟေတု။
 ဥစ္စာဝစံ ဝဏ္ဏနိဘံ ဝိကုဗ္ဗတိ၊
 အက္ခာထ နော မြာဟ္မဏာ ကေ နု တုမေ”တိ။

တံ သုတွာ သက္ကော ဒေဝရာဇာ—

၂၀၅။ “စန္ဒော စ သူရိယော စ ဥဘော ဣဓာဂတာ၊
 အယံ ပန မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
 သက္ကော’ဟမသ္မိ တိဒသာန’မိန္ဒော၊
 ဧသော စ ခေါ ပဉ္စသိခေါတိ ဝုစ္စတိ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ တဿ ယသံ ဝဏ္ဏေန္တော ဂါထမာဟ—

၂၀၆။ “ပါဏိဿရာ မုဒိင်္ဂါ စ၊ မုရဇာလဗ္ဗရာနိ စ။
 သုတ္တ’မေနံ ပဗောဓေန္တိ၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ စ နန္ဒတိ”တိ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ “သက္က ဝေရူပံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ကိန္တိ ကတွာ
 လဘသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ သက္ကော “အဒါနသီလာ တာဝ ပါပဓမ္မာ မစ္ဆရိနော
 ဒေဝလောကံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ”တိ ဒသေသန္တော—

၂၀၇။ “ယေ ကေစိ’မေ မစ္ဆရိနော ကဒရိယာ၊
 ပရိဘာသကာ သမဏမြာဟ္မဏာနံ။
 ဣဓေဝ နိက္ခိပ္ပ သရီရဒေဟံ၊
 ကာယဿ ဘေဒါ နိရယံ ဝဇန္တိ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ ဓမ္မေ ဌိတာနံ ဒေဝလောကပဋိလဘံ ဒသေတုံ
 ဂါထမာဟ—

၂၀၈။ “ယေ ကေစိ’မေ သုဂ္ဂတိမာသမာနာ၊
 ဓမ္မေ ဌိတာ သံယမေ သံဝိဘာဂေ။
 ဣဓေဝ နိက္ခိပ္ပ သရီရဒေဟံ၊
 ကာယဿ ဘေဒါ သုဂတိံ ဝဇန္တိ”တိ။

တတ္ထ အာသမာနာတိ° အာသိသန္တာ။ ယေ ကေစိ သုဂတိံ° အာသိသန္တိ၊
 သဗ္ဗေ တေ သံယမသင်္ခါတေ ဒသသီလဓမ္မေ သံဝိဘာဂသင်္ခါတေ ဒါနဓမ္မေ စ

ဌိတာ ဟုတွာ ဣမ သရီရသင်္ခါတံ ဒေဟံ နိက္ခိပိတွာ တဿ ကာယဿ ဘေဒါ သုဂတိံ ဝဇန္တိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝတွာ စ ပန “ကောသိယ န မယံ တဝ သန္တိကေ ပါယာသတ္ထာယ အာဂတာ၊ ကာရုညေန ပန တံ အနုကမ္မမာနာ အာဂတာမှာ”တိ တဿ ပကာသေတုံ အာဟ—

၂၀၉။ “တုံ နော’သိ ဉှတိ ပုရိမာသု ဇာတိသု၊
သော မစ္ဆရီ ရောသကော ပါပဓမ္မော။
တဝေဝ အတ္ထာယ ဣဓာဂတမှာ၊
မာ ပါပဓမ္မော နိရယံ ဂမိတ္တာ”တိ။

တတ္ထ သောတိ သော တုံ။ မာ ပါပဓမ္မောတိ အယံ အမှာကံ ဉှတိ ပါပ-
ဓမ္မော မာ နိရယံ အဂမာတိ ဧတဒတ္ထံ အာဂတမှာတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ကောသိယော “အတ္ထကာမာ ကိရ မေ၊ ဧတေ မံ နိရယာ
ဥဒ္ဓရိတွာ သဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေတုကာမာ”တိ တုဋ္ဌစိတ္တော အာဟ—

၂၁၀။ “အဒ္ဓါ မံ ဝေါ ဟိတကာမာ၊ ယံ မံ သမနုသာသထ။
သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ သဗ္ဗံ ဝုတ္တံ ဟိတေသိတိ။

၂၁၁။ ဧသာဟ’မဇ္ဇေဝ ဥပရမာမိ၊
န စာဟံ ကိဉ္စိ ကရေယျ ပါပံ။
န စာပိ မေ ကိဉ္စိ အဒေယျ’မတ္ထိ၊
န စာပိ’ဒတွာ ဥဒကံ ပိဝါမိ။

၂၁၂။ ဧဝဉ္စ မေ ဒဒတော သဗ္ဗကာလံ၊
ဘောဂါ ဣမေ ဝါသဝ ဝီယိဿန္တိ။
တတော အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ သက္က၊
ဟိတွာန ကာမာနိ ယထောဓိကာနိ”တိ။

တတ္ထ မန္တိ မမ။ ဝေါတိ တုမှေ။ ယံ မန္တိ ယေန မံ သမနုသာသထ၊ တေန
မေ တုမှေ ဟိတကာမာ။ တထာတိ ယထာ ဝဒထ၊ တထေဝ ကရိဿာမိ။
ဥပရမာမိတိ မစ္ဆရိဘာဝတော ဥပရမာမိ။ အဒေယျ’မတ္ထိတိ ဣတော ပဋ္ဌာယ
စ မမ အာလောပတော ဥပဗုဓိ အဒေယျံ နာမ နတ္ထိ။ န စာပိ’ဒတွာတိ

ဥဒကပသတမ္ပိ စာဟံ လဘိတွာ အဒတွာ န ပိဝိဿာမိ။ ဒိယိဿန္တိတိ ပိက္ခိယိ-
ဿန္တိ^၁။ ယထောဓိကာနီတိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမဝသေန ယထာဠိတ-
ကောဌာသာနိယေဝ။

သက္ကော မစ္ဆရိယကောသိယံ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ ဒါနဖလံ ဇာနာ-
ပေတွာ ဓမ္မဒေသနာယ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ သဒ္ဓိံ တေဟိ
ဒေဝနဂရမေဝ ဂတော။ မစ္ဆရိယကောသိယောပိ နဂရံ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ
အနုဇာနာပေတွာ “ဂဟိတဂဟိတဘာဇနာနိ ပူရေတွာ ဂဏှန္တု”တိ ယာစ-
ကာနံ ဓနံ ဒတွာ တသ္မိံ ဒီဏေ^၂ နိက္ခမ္မ ဟိမဝန္တတော ဒက္ခိဏပသေ ဂင်္ဂါယ
စေဝ ဧကဿ စ ဇာတဿရဿ အန္တရေ ပဏ္ဏသလံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝနမူလဖလာဟာရော တတ္ထ စိရံ ပိဟာသိ၊ ဇရံ ပါပုဏိ။ တဒါ သက္ကဿ
အာသာ သဒ္ဓါ သိရိ ဟိရိတိ စတဿော ဓိတရော ဟောန္တိ။ တာ ဗဟံ
ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလံ အာဒါယ ဥဒကကိဋ္ဌနတ္ထာယ အနောတတ္တဒဟံ ဂန္ဓာ တတ္ထ
ကိဋ္ဌိတွာ မနောသိလာတလေ နိသိဒိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ နာရဒေါ နာမ
ဗြာဟ္မဏတာပသော တာဝတိံသဘဝနံ ဒိဝါပိဟာရတ္ထာယ ဂန္ဓာ နန္ဒနဝန-
စိတ္တလတာဝနေသု ဒိဝါပိဟာရံ ကတွာ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ ဆတ္တံ ပိယ ဆာ-
ယတ္ထာယ ဓာရယမာနော မနောသိလာတလမတ္ထကေန အတ္တနော ဝသနဌာနံ
ကဉ္စနဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ အထ တာ တဿ ဟတ္ထေ တံ ပုပ္ဖံ ဒိသ္မာ ယာစိံသု။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၁၃။ “နဂုတ္တမေ ဂိရိဝရေ ဂန္ဓမာဒနေ၊
မောဒန္တိ တာ ဒေဝဝရာဘိပါလိတာ။
အထာဂမာ ဣသိဝရော သဗ္ဗလောကဂူ၊
သုပုပ္ဖိတံ ဒုမဝရသာခမာဒိယ။

၂၁၄။ သုစိံ သုဂန္ဓံ တိဒသေဟိ သက္ကတံ၊
ပုပ္ဖုတ္တမံ အမရဝရေဟိ သေဝိတံ။
အလဒ္ဓ မစ္စေဟိ ဝ ဒါနဝေဟိ ဝါ၊
အညတြ ဒေဝေဟိ တဒါရဟံ ဟိဒံ။

၂၁၅။ တတော စတဿော ကနကတ္တစူပမာ၊
ဥဋ္ဌာယ နာရိယော ပမဒါဓိပါ မုနိ။
အာသာ စ သဒ္ဓါ စ သိရိ တတော ဟိရိ၊
ဣစ္စဗြို နာရဒ'ဒေဝ ဗြာဟ္မဏံ။

၂၁၆။ သစေ အနုဒ္ဓိဋ္ဌံ တယာ မဟာမုနိ၊
ပုပ္ဖံ ဣမံ ပါရိဆတ္တဿ ဗြဟ္မေ။
ဒဒါဟိ နော သဗ္ဗာ ဂတိ တေ ဣဇ္ဈတု၊
တုဝမ္ဗိ နော ဟောဟိ ယထေဝ ဝါသဝေါ။

၂၁၇။ တံ ယာစမာနာဘိသမေက္ခ နာရဒေါ၊
ဣစ္စဗြို သံကလဟံ ဥဒီရယိ။
န မယှ'မတ္ထ'တ္ထိ ဣမေဟိ ကောစိ နံ၊
ယာ'ယေဝ ဝေါ သေယျသိ သာ ပိဋ္ဌန္တထာ"တိ။

တတ္ထ ဂိရိဝရေတိ ပုရိမဿ ဝေဝစနံ။ ဒေဝေရာဘိပါလိတတိ သက္ကေန ရက္ခိတာ။ သဗ္ဗလောကဂူတိ ဒေဝလောကေ စ မနုဿလောကေ စ သဗ္ဗတ္ထ ဂမနသမတ္ထော။ ဒုမဝရသာခ'မာဒိယာတိ သာခါယ ဇာတက္ကာ ဒုမဝရသာ- ခန္တိ လဒ္ဓနာမံ ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ။ သက္ကတန္တိ ကတသက္ကာရံ။ အမရဝရေဟိတိ သက္ကံ သန္ဓာယ ပုတ္တံ။ အညတြ ဒေဝေဟိတိ ဌပေတွာ ဒေဝေ စ ဣဒ္ဓိမန္တေ စ အညေဟိ မနုဿေဟိ ဝါ ယက္ခာဒိဟိ ဝါ အလဒ္ဓံ။ တဒါရဟံ ဟိ'ဒန္တိ တေသံ- ယေဝ ဟိ တံ အရဟံ အနုစ္စဝိကံ။ ကနကတ္တစူပမာတိ ကနကူပမာ တစာ။ ဥဋ္ဌာယာတိ အယျော မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိပဋိဝိရတော ပုပ္ဖံ န ပိဋ္ဌန္တိဿတိ၊ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဆဇ္ဇေဿတိ၊ ဧထ တံ' ယာစိတွာ ပုပ္ဖံ ပိဋ္ဌန္တိဿာမာတိ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ ယာစမာနာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဥဋ္ဌဟိတွာ။ ပမဒါဓိပါတိ ပမဒါနံ ဥတ္တမာ။ မုနိန္တိ ဣသိ။

အနုဒ္ဓိဋ္ဌန္တိ “အသုကဿ နာမ ဒဿာမီ”တိ န ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ သဗ္ဗာ ဂတိ တေ ဣဇ္ဈတုတိ သဗ္ဗာ တေ စိတ္တဂတိ ဣဇ္ဈတု၊ ပတ္တိတပတ္တိတဿ လာဘီ ဟောဟိတိ တဿ ထုတိမင်္ဂလံ ဝဒန္တိ။ ယထေဝ ဝါသဝေါတိ ယထာ အမှာကံ ပိတာ ဝါသဝေါ ဣစ္စိတိစ္စိတံ ဒေတိ၊ တထေဝ နော တွမ္ဗိ ဟောဟိတိ။ တန္တိ တံ ပုပ္ဖံ။ အဘိသမေက္ခာတိ ဒိဿာ။ သံကလဟန္တိ နာနာဂါဟံ ကလဟဝမုနံ ကထံ ဥဒီရယိ။ ဣမေဟိတိ ဣမေဟိ ပုပ္ဖေဟိ နာမ မယှံ အတ္ထော နတ္ထိ၊ ပဋိဝိရတော

အဟံ မာလာဓာရဏတောတိ ဒီပေတိ။ ယာ'ယေဝ ဝေါ သေယျသီတိ ယာ
တုမှာကံ အန္တရေ ဇေဋ္ဌိကာ။ သာ ပိဋန္တထာတိ^၁ သာ ဧတံ ပိဋန္တတူတိ
အတ္ထော။

တာ စတဿောပိ တဿ ဝစနံ သုတွာ ဂါထမာဟံသု—

၂၁၈။ “တုံ နော'တ္တမေဝါဘိသမေက္ခ နာရဒ၊
ယဿိစ္ဆသိ တဿာ အနုပ္ပဝေစ္ဆသု။
ယဿာ ဟိ နော နာရဒ တုံ ပဒဿသိ၊
သာ'ယေဝ နော ဟေဟိတိ သေဋ္ဌသမ္ပတာ”တိ။

တတ္ထ တုံ နော'တ္တမေဝါတိ ဥတ္တမမဟာမုနိ တွမေဝ နော ဥပဓာရေဟိ။
တာသံ ဝစနံ သုတွာ နာရဒေါ တာ အာလပန္နော ဂါထမာဟ—

၂၁၉။ “အကလ္လမေတံ ဝစနံ သုဂတ္တေ၊
ကော မြာဟ္မဏော သံကလဟံ ဥဒီရယေ။
ဂန္တာန ဘူတာဓိပ'မေဝ ပုစ္ဆထ၊
သစေ န ဇာနာထ ဣရ'တ္တမာဓမ”န္တိ။

တဿတ္ထော—ဘဒ္ဒေ သုဂတ္တေ ဣဒံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ ဝစနံ မမ အယုတ္တံ၊
ဧဝံ သတိ မယာ တုမှေသု ဧကံ သေဋ္ဌံ၊ သေသာ ဟိနာ ကရောဇ္ဇေန^၂
ကလဟော ဝနိတော ဘဝိဿတိ၊ ကော ဗာဟိတပါပေါ မြာဟ္မဏော ကလဟံ
ဥဒီရယေ ဝဓေယျ။ ဧဝရူပဿ ဟိ ကလဟဝနံ နာမ အယုတ္တံ၊ တသ္မာ ဣတော
ဂန္တာ အတ္တနော ပိတရံ ဘူတာဓိပံ သက္ကမေဝ ပုစ္ဆထ၊ သစေ အတ္တနော
ဥတ္တမံ အဓမ္မ န ဇာနာထာတိ။

တတော သတ္တာ ဂါထမာဟ—

၂၂၀။ “တာ နာရဒေန ပရမပ္ပကောပိတာ၊
ဥဒီရိတာ ဝဏ္ဏမဒေန မတ္တာ။
သကာသေ^၃ ဂန္တာန သဟဿစက္ခနော၊
ပုစ္ဆိ^၄သု ဘူတာဓိပံ ကာ နု သေယျသိ”တိ။

တတ္ထ ပရမပ္ပကောပိတာတိ ပုပ္ဖံ အဒဒန္တေန အတိဝိယ ကောပိတာ တဿ ကုပိတာ ဟုတွာ။ ဥဒီရိတာတိ “ဘူတာဓိပမေဝ ပုစ္ဆထာ”တိ ပုတ္တာ။ သဟဿ-
စက္ခုနောတိ သက္ကဿ သန္တိကံ ဂန္တာ။ ကာ နူတိ အမှာကံ အန္တရေ
ကတမာ ဥတ္တမာတိ ပုစ္ဆိံသု။

ဧဝံ ပုစ္ဆိတွာ ဌိတာ—

၂၂၁။ တာ ဒိသွာ အာယတ္တမနာ ပုရိန္ဒဒေါ၊
ဣစ္စ’ဗြဝိ ဒေဝဝရော ကတဉ္ဇလီ။
သဗ္ဗာဝ ဝေါ ဟောထ သုဂတ္ထေ သာဒိသီ၊
ကောနေ’ဝ ဘဒ္ဒေ ကလဟံ ဥဒီရယီတိ။

တတ္ထ တာ ဒိသွာတိ ဘိက္ခဝေ စတဿောပိ အတ္တနော သန္တိကံ
အာဂတာ ဒိသွာ။ အာယတ္တမနာတိ ဥဿုက္ကမနာ ဗျာဝဋ္ဌမိတ္တာ။ ကတဉ္ဇလီတိ
နမဿမာနာဟိ ဒေဝတာဟိ ပဂ္ဂဟိတဉ္ဇလီ။ သာဒိသီတိ သဗ္ဗာဝ တုမှေ
သာဒိသိယော။ ကော နေ’ဝါတိ ကော န ဧဝံ။ ကလဟံ ဥဒီရယီတိ ဣဒံ
နာနာဂါဟံ ဝိဂ္ဂဟံ ကထေသိ ဝဇေသိ။

အထဿ တာ ကထယမာနာ ဂါထမာဟံသု—

၂၂၂။ “ယော သဗ္ဗလောကစွရိတော၂ မဟာမုနိ၊
ဓမ္မေ ဌိတော နာရဒေါ သစ္စနိက္ကမော။
သော နော’ဗြဝိ ဂိရိဝရေ ဂန္ဓမာဒဇံန၊
ဂန္တာန ဘူတာဓိပ’မေဝ ပုစ္ဆထ။
သစေ န ဇာနာထ ဣရု’တ္တမာဓမ”န္တိ။

တတ္ထ သစ္စနိက္ကမောတိ တထပရက္ကမော။

တံ သုတွာ သက္ကော “ဣမာ စတဿောပိ မယံ ဓိတရောဝ၊ သစာဟံ ‘ဧတာသု
ကော ဂုဏသမ္ပန္နာ ဥတ္တမာ’တိ ဝက္ခာမိ၊ သေသာ ကုဇ္ဈိဿန္တိ၊ န သက္ကာ အယံ
အဇ္ဇော ဝိနိစ္ဆိနိတုံ၊ ဣမာ ဟိမဝန္တေ ကောသိယတာပသဿ သန္တိကံ ပေသေ-
ဿာမိ၊ သော ဧတာသံ အဉ္စ ဝိနိစ္ဆိနိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ “အဟံ တုမှာကံ အဉ္စ
န ဝိနိစ္ဆိနိဿာမိ၊ ဟိမဝန္တေ ကောသိယော နာမ တာပသော အတ္ထိ၊ တဿာဟံ
အတ္တနော သုဓာဘောဇနံ ပေသေဿာမိ၊ သော ပရဿ အဒတွာ န ဘုဉ္ဇတိ။

ဒေန္တော စ ဝိစိနိတွာ ဂုဏဝန္တာနံ ဒေတိ၊ ယာ တုမေသု တဿ ဟတ္ထတော
ဘတ္တံ လဘိဿတိ၊ သာ ဥတ္တမာ ဘဝိဿတိ”တိ အာစိက္ခန္တော ဂါထမာဟ—

၂၂၃။ “အသု ဗြဟ္မာရညစရော မဟာမုနိ၊
နာ’ဒတွာ ဘတ္တံ ဝရဂတ္ထေ ဘုဉ္ဇတိ။
ဝိစေယျ ဒါနာနိ ဒေဝိတိ ကောသိယော၊
ယဿာ ဟိ သော ဒဿတိ သာ’ဝ သေယျသိ”တိ။

တတ္ထ ဗြဟ္မာရညစရောတိ မဟာအရညဝါသိ။

ဣတိ သော တာပဿဿ သန္တိကံ ပေသေတွာ မာတလိ° ပက္ခောသာပေတွာ
တဿ သန္တိကံ ပေသေန္တော အနန္တရံ ဂါထမာဟ—

၂၂၄။ “အသု ဟိ ယော သမ္ပတိ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ၊
ဂင်္ဂါယ တိရေ ဟိမဝန္တပဿနိ။
သ ကောသိယော ဒုလ္လဘပါနဘောဇနော၊
တဿ သုဓံ ပါပယ ဒေဝသာရထိ”တိ။

တတ္ထ သမ္ပတိတိ ဝသတိ။ ဒက္ခိဏန္တိ ဟိမဝန္တဿ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ။
ပဿနိတိ° ပဿေ။

တတော သတ္တာ အာဟ—

၂၂၅။ “သ မာတလိ ဒေဝဝရေန ပေသိတော၊
သဟဿယုတ္တံ အဘိရုယ သန္တနံ။
သုဒိပ္ပမေဝ ဥပဂမ္မ အဿမံ၊
အဒိဿမာနော မုနိနော သုဓံ အဒါ”တိ။

တတ္ထ အဒိဿမာနောတိ ဘိက္ခဝေ သော မာတလိ ဒေဝရာဇဿ ဝစနံ
သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ တံ အဿမံ ဂန္တာ အဒိဿမာနကာယော ဟုတွာ တဿ သုဓံ
အဒါသိ၊ ဒေမာနော စ ရတ္တိ° ပဓာနမနုယုဉ္ဇိတွာ ပစ္စုသသမယေ အဂ္ဂိ°
ပရိစရိတွာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဥဒေန္တံ သူရိယံ နမဿမာနဿ ဌိတဿ
တဿ ဟတ္ထေ သုခဘောဇနပါတိ° ဌပေသိ။

ကောသိယော တံ ဂဟေတွာ ဌိတကောဝ ဂါထာဒွယမာဟ—

၂၂၆။ “ဥဒဂ္ဂိဟုတ္တံ ဥပတိဋ္ဌတော ဟိ မေ၊
ပဘင်္ဂရံ လောကတမောနုဒ္ဒ’တ္တမံ။
သဗ္ဗာနိ ဘူတာနိ အဓိစ္စ^၁ ဝါသဝေါ၊
ကော နေ’ဝ မေ ပါဏီသု ကိ’ သုခော’ဒဟိ။

၂၂၇။ သန္နံပမံ သေတ’မတုလျဒဿနံ၊
သုစိ’ သုဂန္ဓံ ပိယရူပ’မဗ္ဗုတံ။
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ မမ ဇာတု စက္ခုဘိ^၂၊
ကာ ဒေဝတာ ပါဏီသု ကိ’ သုခော’ဒဟိ’တိ။

တတ္ထ ဥဒဂ္ဂိဟုတ္တံ ဥဒကအဂ္ဂိဟုတ္တံ ပရိစရိတွာ အဂ္ဂိသာလတော နိက္ခမ္မ
ပဏ္ဏသာလဒွါရေ ဌတွာ ပဘင်္ဂရံ လောကတမောနုဒ္ဒံ ဥတ္တမံ အာဒိစ္စံ
ဥပတိဋ္ဌတော မမ သဗ္ဗာနိ ဘူတာနိ အဓိစ္စ^၁ အတိတ္တမိတွာ ဝတ္တမာနော
ဝါသဝေါ န ခေါ ဧဝံ မမ ပါဏီသု ကိ’ သုခံ ကိ’ နာမေတံ ဩဒဟိ။
“သန္နံပမ”^၃န္တိအာဒိဟိ ဌိတကောဝ သုခံ ဝဏ္ဏေတိ။

တတော မာတလိ အာဟ—

၂၂၈။ “အဟံ မဟိန္ဒေန မဟေသိ ပေသိတော၊
သုခာ’ဘိဟာသိ’ တုရိတော မဟာမုနိ။
ဇာနာသိ မံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ၊
ဘုဉ္ဇသု ဘတ္တုတ္တမ မာ’ဘိဝါရယိ။

၂၂၉။ ဘုတ္တာ စ သာ ဒွါဒသ ဟန္တိ ပါပကေ၊
ခုဒ္ဒံ ပိပါသံ အရတိ’ ဒရက္ခမံ။
ကောဓူပနာဟဉ္ဇ ဝိဝါဒပေသုဏံ၊
သီတုဏှ တန္တိဉ္ဇ ရသုတ္တမံ ဣဒ’^၄န္တိ။

တတ္ထ သုခာ’ဘိဟာသိန္တိ ဣမံ သုခာဘောဇနံ တုယံ အဘိဟရိ’။ ဇာနာ-
သီတိ ဇာနာဟိ မံ တံ၊ အဟံ မာတလိ နာမ ဒေဝသာရထိတိ အတ္ထော။
မာ’ဘိဝါရယီတိ န ဘုဉ္ဇာမီတိ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ ဘုဉ္ဇ မာ ပပဉ္စံ ကရိ။ ပါပကေတိ

အယဉ္ဇိ သုခာ ဘုတ္တာ ဒွါဒသ ပါပဓမ္မေ ဟနတိ။ ခုဒန္တိ ပဌမံ တာဝ ဆာတ-
ဘာဝံ ဟနတိ၊ ဒုတိယံ ပါနိယဝိပါသံ၊ တတိယံ ဥက္ကဏ္ဍိတံ၊ စတုတ္ထံ ကာယ-
ဒရထံ၊ ပဉ္စမံ ကိလန္တဘာဝံ၊ ဆဋ္ဌံ ကောဓံ၊ သတ္တမံ ဥပနာဟံ၊ အဋ္ဌမံ ဝိဝါဒံ၊
နဝမံ ပေသုဏံ၊ ဒသမံ သီတံ၊ ဧကောဒသမံ ဥဏှံ၊ ဒွါဒသမံ တန္တိ အာလသိယ-
ဘာဝံ၊ ဣဒံ ရသုတ္တမံ ဥတ္တမရသံ သုခဘောဇနံ ဣမေ ဒွါဒသ ပါပဓမ္မေ
ဟနတိ။

တံ သုတွာ ကောသိယော အတ္တနော ဝတသမာဒါနံ အာဝိကရောန္တော—

၂၃၀။ “န ကပ္ပတိ မာတလိ မယ ဘုဉ္ဇိတုံ၊
ပုဗ္ဗေ အဒတွာ ဣတိ မေ ဝတုတ္တမံ။
န စာပိ ကောသ္မမရိယပူဇိတံ၊
အသံဝိဘာဂိ စ သုခံ န ဝိန္ဒတိ”တိ—

ဂါထံ ဝတွာ “ဘန္တေ တုမှေဟိ ပရဿ အဒတွာ ဘောဇနေ ကံ ဒေါသံ ဒိသ္မာ
ဣဒံ ဝတံ သမာဒိန္တ”န္တိ မာတလိနာ ပုဋ္ဌော အာဟ—

၂၃၁။ “ထိဃာတကာ ယေ စိ’မေ ပါရဒါရိကာ၊
မိတ္တဒ္ဓါနော ယေ စ သပန္တိ သုဗ္ဗတေ။
သဗ္ဗေ စ တေ မစ္ဆရိပဉ္စမာ’မော၊
တသ္မာ အဒတွာ ဥဒကမ္ပိ နာသ္မိယေ။

၂၃၂။ သော’ဟိ’တ္ထိယာ ဝါ ပုရိသဿ ဝါ ပန၊
ဒဿာမိ ဒါနံ ဝိဒုသမ္ပဝဏ္ဏိတံ။
သဒ္ဓါ ဝဒညူ ဣဓ ဝိတမစ္ဆရာ၊
ဘဝန္တိ ဟေ’တေ သုစိသစ္စသမ္ပတာ”တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေတိ ပဌမံ အဒတွာ၊ အထ ဝါ ဣတိ မေ ပုဗ္ဗေ ဝတုတ္တမံ ဣဒံ ပုဗ္ဗေဝ
မယာ ဝတံ သမာဒိန္တန္တိ ဒဿေတိ။ န စာပိ ကောသ္မမရိယပူဇိတန္တိ ဧကကဿ
အသနံ န အရိယေဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပူဇိတံ။ သုခန္တိ ဒိဗ္ဗမာနသိကံ သုခံ န လဘတိ။
ထိဃာတကာတိ ဣတ္ထိဃာတကာ။ ယေ စိ’မေတိ ယေ စ ဣမေ။ သပန္တိတိ
အက္ခောသန္တိ။ သုဗ္ဗတေတိ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏေ။ မစ္ဆရိပဉ္စမာတိ မစ္ဆရိ
ပဉ္စမော ဧတေသန္တိ မစ္ဆရိပဉ္စမာ။ အမောတိ ဣမေ ပဉ္စ အမော နာမ။
တသ္မာတိ ယသ္မာ အဟံ ပဉ္စမအမေဘာဝဘယေန အဒတွာ ဥဒကမ္ပိ နာသ္မိယေ”

န ပရိဘုဉ္ဇိဿာမီတိ ဣမံ ဝတံ သမာဒိယိ။ သော'ဟိ'တ္ထိယာ ဝါတိ သော အဟံ
ဣတ္ထိယာ ဝါ။ ဝိဒုသမ္ပဝဏ္ဏိတန္တိ ဝိဒူဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတံ။ သုစိ-
သစ္စသမ္ပတာတိ' ဧတေ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါယ သမန္နာဂတာ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရာ
ပုရိသာ သုစိ စေဝ ဥတ္တမသမ္ပတာ စ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ မာတလိ ဒိဿမာနကာယေန အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ တာ
စတဿော ဒေဝကညာယော စတုဒ္ဓိသံ အဋ္ဌံသု၊ သိရိ ပါစိနဒိဿာယ အဋ္ဌာသိ၊
အာသာ ဒက္ခိဏဒိဿာယ၊ သဒ္ဓါ ပစ္ဆိမဒိဿာယ၊ ဟိရိ ဥတ္တရဒိဿာယ။ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၃၃။ “အတော မတာ ဒေဝဝရေန ပေသိတာ၊
ကညာ စတဿော ကနကတ္တစူပမာ။
အာသာ စ သဒ္ဓါ စ သိရိ တတော ဟိရိ၊
တံ အဿမံ အာဂမု ယတ္ထ ကောသိယော။

၂၃၄။ တာ ဒိသွာ သဗ္ဗော ပရမပ္ပမောဒိတော၊
သုဘေန ဝဏ္ဏေန သိခါရိဝ'ဂ္ဂိနော။
ကညာ စတဿော စတုရော စတုဒ္ဓိသာ၊
ဣစ္စ'ဗြိမိ မာတလိနော စ သမ္ပုခါ။

၂၃၅။ ပုရိမံ ဒိသံ ကာ တုံ ပဘာသိ ဒေဝတေ၊
အလင်္ကတာ တာရဝရာ'ဝ ဩသမိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ၊
အာစိက္ခ မေ တုံ ကတမာ'သိ ဒေဝတာ။

၂၃၆။ သိရာ'ဟ ဒေဝီ မနုဇေဟိ ပူဇိတာ၊
အပါပသတ္တုပနိသေဝိနိ သဒါ။
သုခာဝိဝါဒေန တဝ'န္တိ'မာဂတာ၊
တံ မံ သုခာယ ဝရပည ဘာဇယ။

၂၃၇။ ယဿာ'ဟ'မိစ္ဆာမိ သုဓံ မဟာမုနိ၊
သော သမ္ပကာမေဟိ နရော ပမောဒတိ။
သိရိတိ မံ ဇာနဟိ ဇူဟတု'တ္တမ၊
တံ မံ သုခာယ ဝရပည ဘာဇယာ'တိ။

တတ္ထ အတောတိ တတော။ မတောတိ^၁ အနုမတာ၊ အထ ဒေဝဝရေန အနုမတာ စေဝ ပေသိတာ စာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗော ပရမပ္ပမောဒိတောတိ အနဝသေသော ဟုတွာ အတိပမောဒိတော။ “သာမ”န္တိပိ ပါဌော၊ တာ ဒေဝတာ သာမံ ဒိသွာတိ အတ္ထော။ စတုရောတိ စတုရာ။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ စာတုရိယေန သမန္တာဂတာတိ အတ္ထော။ တာရဝရာတိ တာရကာနံ ဝရာ။ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေတိ ကဉ္စနရူပသဒိသသရီရေ။ သိရာ’ဟာတိ သိရိ အဟံ။ တဝ’န္တိ’မာဂတာတိ တဝ သန္တိကံ အာဂတာ။ ဘာဇယာတိ ယထာ မံ သုခာ ဘဇတိ၊ တထာ ကရောဟိ၊ သုခံ မေ ဒေဟိတိ အတ္ထော။ ဇာနဟိတိ ဇာန။ ဣဟတု’တ္တမာတိ အဂ္ဂိ ဇဟန္တာနံ ဥတ္တမ။

တံ သုတွာ ကောသိယော အာဟ—

၂၃၈။ “သိပ္ပေန ဝိဇ္ဇာစရဏေန ဗုဒ္ဓိယာ၊
နရာ ဥပေတာ ပဂုဏာ သကမ္မုနာ။
တယာ ဝိဟိနာ န လဘန္တိ ကိဉ္စနံ၊
တယိဒံ န သာဓု ယဒိဒံ တယာ ကတံ။

၂၃၉။ ပဿာမိ ပေါသံ အလသံ မဟဉ္စသံ၊
သုဒုက္ခုလီနမ္ပိ အရူပိမံ နရံ။
တယာနုဂုတ္တော သိရိ ဇာတိမာမပိ၊
ပေသေတိ ဒါသံ ဝိယ ဘောဂဝါ သုဒ္ဓိ။

၂၄၀။ တံ တံ အသစ္စံ အဝိဘဇ္ဇသေဝိနိ၊
ဇာနာမိ မူဠံ ဝိဒုရာနုပါတိနိ။
န တာဒိသီ အရဟတိ အာသနူဒကံ၊
ကုတော သုခာ ဂစ္ဆ န မယု ရုစ္စသိ”တိ။

တတ္ထ သိပ္ပေနာတိ ဟတ္ထိအဿရထဓနုသိပ္ပုဒိနာ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေနာတိ ဝေဒတ္တယသင်္ခါတာယ ဝိဇ္ဇာယ စေဝ သီလေန စ။ ပဂုဏာ သကမ္မုနာတိ အတ္တနော ပုရိသကာရေန ပဓာနဂုဏသမန္တာဂတာ။ ကိဉ္စနန္တိ ကိဉ္စိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ယသံ ဝါ သုခံ ဝါ န လဘန္တိ။ ယဒိဒန္တိ ယံ ဧတံ ဣဿရိယတ္ထာယ

သိပ္ပါနိ ဥဂ္ဂဏှိတွာ စရန္တာနံ တယာ ဝေကလ္လံ ကတံ၊ တံ တေ န သာဓု။
 အရူပိမန္တိ ဝိရူပံ။ တယာနုရုက္ခောတိ တယာ အနုရက္ခိတော။ ဇာတိမာမပီတိံ
 ဇာတိသမ္ပန္နမ္ပိ သိပ္ပဝိဇ္ဇာစရဏဗုဒ္ဓိကမ္မေဟိ သမ္ပန္နမ္ပိ။ ပေသေတိတိ ပေသန-
 ကာရကံ ကရေတိ။ တံ တန္တိ ဟသ္မာ-တံ။ အသစ္စန္တိ သဘာဝသင်္ခါတေ သစ္စေ
 အဝတ္တနတယ အသစ္စံ ဥတ္တမဘာဝရဟိတံ။ အဝိဘဇ္ဇသေဝိနိန္တိ အဝိဘဇိတွာ
 ယုတ္တာယုတ္တံ အဇာနိတွာ သိပ္ပါဒိသမ္ပန္နေပိ ဣတရေပိ သေဝမာနံ။ ဝိဒုရာနု-
 ပါတိနိန္တိ ပဏှိတာနုပါတိနိံ ပဏှိတေ ပါတေတွာ ပေါထေတွာ ဝိဟေဋ္ဌေတွာ
 စရမာနံ။ ကုတော သုခာတိ တာဒိသယ နိဂ္ဂုဏာယ ကုတော သုခာ-
 ဘောဇနံ၊ န မေ ရုစ္စသိ၊ ဂစ္ဆ မာ ဣဓ တိဋ္ဌာတိ။

သာ တေန ပဋိက္ခိတ္တာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။ တတော သော အာသယ သဒ္ဓိံ
 သလ္လပန္နော အာဟ—

၂၄၁။ “ကာ သုက္ကဒါဌာ ပဋိမုက္ကကုဏ္ဍလာ၊
 စိတ္တင်္ဂဒါ ကမ္မုဝိမဋ္ဌဓာရိနိ။
 ဩသိတ္တဝဏ္ဏံ ပရိဒယ သောဘသိ၊
 ကုသဂ္ဂိရတ္တံ အဝိဋ္ဌယ မဇ္ဇရိ”။

၂၄၂။ မိဂီဝ ဘန္တာ သရစာပဓာရိနာ၊
 ဝိရာမိတာ မန္တမိဝ ဥဒိက္ခသိ။
 ကော တေ ဒုတိယော ဣဓ မန္တလောစနေ၊
 န ဘာယသိ ဧကိကာ ကာနနေ ဝနေ”တိ။

တတ္ထ စိတ္တင်္ဂဒါတိစိတြေဟိ အင်္ဂဒေဟိ သမန္နာဂတာ။ ကမ္မုဝိမဋ္ဌဓာရိနိတိ
 ကရဏပရိနိဋ္ဌိတေန ဝိမဋ္ဌသုဝဏ္ဏာလင်္ကာရဓာရိနိ။ ဩသိတ္တဝဏ္ဏန္တိ အဝသိတ္တ-
 ဥဒကဓာရဝဏ္ဏံ ဒိဗ္ဗဒုကူလံ။ ပရိဒယာတိ နိဝါသေတွာ စေဝ ပါရပိတွာ စ။
 ကုသဂ္ဂိရတ္တန္တိ ကုသတိဏဂ္ဂိသိခါဝဏ္ဏံ။ အဝိဋ္ဌယ မဇ္ဇရိန္တိ သပလ္လဝံ အသောက-
 ကဏ္ဍိကံ ကဏ္ဏေ ပိဋ္ဌန္တိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သရစာပဓာရိနာတိ လုဒ္ဓေန။
 ဝိရာမိတာတိ ဝိရဒ္ဓပဟာရာ။ မန္တမိဝတိ ယထာ သာ မိဂီ ဘိတာ ဝနန္တရေ
 ဌတွာ တံ မန္တံ မန္တံ ဩလောကေတိ၊ ဧဝံ ဩလောကေသိ။

တတော အာသာ အာဟ—

၂၄၃။ “န မေ ဒုတိယော ဣမ မတ္ထိ ကောသိယ၊
မသက္ကသာရပ္ပဘဝ’မိ ဒေဝတာ။
အာသာ သုခသာယ တဝ’န္တိ’မာဂတာ၊
တံ မံ သုခာယ ဝရပည ဘာဇယာ”တိ။

တတ္ထ မသက္ကသာရပ္ပဘဝါတိ တာဝတိ’သဘဝနေ သမ္ဘဝါ။

တံ သုတွာ ကောသိယော “တံ ကိရ ယော တေ ရုစ္စတိ၊ တဿ အာသာ-
ဖလနိပ္ပဒနေန အာသံ ဒေသိ၊ ယော တေ န ရုစ္စတိ၊ တဿ န ဒေသိ၊ နတ္ထိ
တယာ သမာ ပတ္ထိတတ္ထဝိနာသိကာ”တိ ဒီပေန္တော အာဟ—

၂၄၄။ “အာသာယ ယန္တိ ဝါဏိဇာ ဓနေသိနော၊
နာဝံ သမာရုယ ပရေန္တိ အဏ္ဏဝေ။
တေ တတ္ထ သိဒန္တိ အထောပိ ဧကဒါ၊
ဇီနာဓနာ ဇန္တိ ဝိနဋ္ဌပါဘတာ။

၂၄၅။ အာသာယ ခေတ္တာနိ ကသန္တိ ကဿကာ၊
ဝပန္တိ ဗိဇာနိ ကရေန္တု’ပါယသော။
ဤတိနိပါတေန အဝုဋ္ဌိတာယ ဝါ၊
န ကိဉ္စိ ဝိန္ဒန္တိ တတော ဖလာဂမံ။

၂၄၆။ အထ’တ္တကာရာနိ ကရေန္တိ ဘတ္တုသု၊
အာသံ ပုရက္ခတွာ နရာ သုခေသိနော။
တေ ဘတ္တုရတ္တာ အတိဂါဠိတာ ပုန၊
ဒိသာ ပနဿန္တိ အလဒ္ဓ ကိဉ္စနံ။

၂၄၇။ ဟိတွာန ခညဇ ဓနဇ ဉ္ဇတကေ၊
အာသာယ သဂ္ဂါမိမနာ သုခေသိနော။
တပန္တိ လူခမ္ပိ တပံ စိရန္တရံ၊
ကုမဂ္ဂမာရုယ ပရေန္တိ ဒုဂ္ဂတိ’။

၂၄၈။ အာသာ ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာ ဣမေ၊
 အာသေ သုဓာသံ ဝိနယဿ အတ္တနိ။
 န တာဒိသီ အရဟတိ အာသနူဒကံ၊
 ကုတော သုဓာ ဂစ္ဆ န မယ ရုစ္စသိ”တိ။

တတ္ထ ပရေန္တိတိ ပက္ခန္တန္တိ။ ဇိနာဓနာတိ ဇိနဓနာ။ ဣတိ တဝ ဝသေန ဧကေ
 သမ္ပန္တန္တိ ဧကေ ဝိပဇ္ဇန္တိ၊ နတ္ထိ တယာ သဒိသာ ပါပဓမ္မာတိ ဝဒတိ။ ကရေန္တ၊ ပါယ-
 သောတိ တံ တံ ကိစ္စံ ဥပါယေန ကရေန္တိ။ ဤတိနိပါတေနာတိ ဝိသမဝါတိ-
 မုသိကသလဘသုကပါဏကသေတဋ္ဌိကရောဂါဒိနံ သဿုပဒ္ဒဝါနံ အညတရ-
 နိပါတေန ဝါ။ တတောတိ တတော သဿတော တေ ကိဉ္စိ ဖလံ န ဝိနန္တိ၊
 တေသမ္ပိ အာသန္တေဒနကမ္ပံ တွမေဝ ကရောသိတိ ဝဒတိ။ အထ’တ္ထကာရာနိတိ
 ယုဒ္ဓဘူမိသုပုရိသကာရေ။ အာသံ ပုရက္ခတ္တာတိ ဣဿရိယာသံ ပုရတော ကတွာ။
 အတ္တ၊ ရတ္တာတိ သာမိနော အတ္တာယ။ အတိဂါဠိတာတိ ပစ္စတ္ထိကေဟိ အတိ-
 ဝိဠိတာ ဝိလုတ္တသာပတေယျာ ဝိဒ္ဓတ္ထသေနဝါဟနာ ၂ ဟတွာ။ ပနသန္တိတိ
 ပလာယန္တိ။ အလဒ္ဓ ကိဉ္စနန္တိ ကိဉ္စိ ဣဿရိယံ အလဘိတွာ။ ဣတိ ဧတေသမ္ပိ
 ဣဿရိယာလာဘံ တွမေဝ ကရောသိတိ ဝဒတိ။ သဂ္ဂါဓိမနာတိ သဂ္ဂံ အဓိဂန္တ-
 မနာ။ လူဓန္တိ နိရောဓံ ပဉ္စတပါဒိကံ ကာယကိလမထံ။ စိရန္တရန္တိ စိရကာလံ။
 အာသာ ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာ ဣမေတိ ဧဝံ ဣမေ သတ္တာ သဂ္ဂါသာယ ဒုဂ္ဂတိံ
 ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ တံ အာသာ နာမ ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာ ဝိသံဝါဒိကာတိ သင်္ခ-
 ဂတာ။ အာသေတိ တံ အာလပတိ။

သာဝိ တေန ပဋိက္ခိတ္တာ အန္တရဓာယိ။ တတော သဒ္ဓါယ သဒ္ဓိံ သလ္လ-
 ပန္နော ဂါထမာဟ—

၂၄၉။ “ဒဒ္ဓလ္လမာနာ ယသသာ ယသသိနိ၊
 ဇိဃညနာမဂ္ဂယနံ ဒိသံ ပတိ။
 ပုစ္ဆာမိ တံ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ၊
 အာစိက္ခ မေ တံ ကတမာ’သိ ဒေဝတေ”တိ။

တတ္ထ ဒဒ္ဓလ္လမာနာတိ ဇလမာနာ။ ဇိဃညနာမဂ္ဂယနန္တိ အပရာတိ စ
 ပစ္စိမာတိ စ ဧဝံ ဇိဃညေန လာမကေန နာမေန ပုစ္ဆမာနံ ဒိသံ ပတိ ဒဒ္ဓလ္လမာနာ
 တိဌသိ။

တတော သာ ဂါထမာဟ—

၂၅၀။ “သဒ္ဓါ’ဟ ဒေဝီ မနုဇေဟိ ပူဇိတာ၊
အပါပသတ္တပနိသေဝိနိ သဒါ။
သုခာဝါဒေန တဝ’န္တိ’မာဂတာ၊
တံ မံ သုခာယ ဝရပည ဘာဇယာ”တိ။

တတ္ထ သဒ္ဓါတိ ယဿ ကဿမိ ဝစနပတ္တိယာယနာ^၁ သာဝဇ္ဇာပိ ဟောတိ
အနဝဇ္ဇာပိ။ ပူဇိတာတိ အနဝဇ္ဇကောဋ္ဌာသဝသေန ပူဇိတာ။ အပါပသတ္တ-
ပနိသေဝိနိတိ အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါယ စ ဧကန္တပတ္တိယာယနသဘာဝါယ မရေသုပိ
ပတ္တိယာယနဝိဒဟနသမတ္တာယ ဒေဝတာယေတံ နာမံ။

အထ နံ ကောသိယော “ဣမေ သတ္တာ ယဿ ကဿမိ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ
တံ တံ ကရေန္တာ ကတ္တဗ္ဗတော အကတ္တဗ္ဗမေဝ ဗဟုတရံ ကရေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ
တယာ ကာရိတံ နာမ ဟောတိ”တိ ဝတွာ ဧဝမာဟ—

၂၅၁။ “ဒါနံ ဒမံ စာဂ’မထောပိ သံယမံ၊
အာဒါယ သဒ္ဓါယ ကရေန္တိ ဟေ’ကဒါ။
ထေယျံ မုသာ ကုဋ္ဌ’မထောပိ ပေသုဏံ၊
ကရေန္တိ ဟေ’ကေ ပုန ဝိစ္စုတာ တယာ။

၂၅၂။ ဘရိယာသု ပေါသော သဒိသီသု ပေက္ခဝါ၊
သီလူပပန္နာသု ပတိဗ္ဗတာသုပိ။
ဝိနေတွာန ဆန္တံ ကုလိတ္တိယာသုပိ၊
ကရေတိ သဒ္ဓံ ပုန ကုမ္ဘဒါသိယာ။

၂၅၃။ တွမေဝ သဒ္ဓေ ပရဒါရသေဝိနိ၊
ပါပံ ကရေသိ ကုသလမ္ပိ ရိဉ္ဇသိ။
န တာဒိသိ အရဟတိ အာသန္နဒကံ၊
ကုတော သုခာ ဂစ္ဆ န မယု ရုစ္စသိ”တိ။

တတ္ထ ဒါနန္တိ ဒသဝတ္ထုကံ^၂ ပုညစေတနံ။ ဒမန္တိ ဣန္ဒြိယဒမနံ။ စာဂန္တိ
ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂံ။ သံယမန္တိ သီလံ။ အာဒါယ သဒ္ဓါယာတိ “တောနိ
ဒါနာဒိနိ မဟာနိသံသာနိ ကတ္တဗ္ဗာနိ”တိ ဝဒတံ ဝစနံ သဒ္ဓါယ

အာဒိယိတွာပိ ကရောန္တိ ကေဒါ။ ဣဒန္တိ တုလာကုဋ္ဌာဒိကံ ဝါ ဂါမကုဋ္ဌာဒိကံ ကမ္မံ ဝါ။ ကရောန္တိ ဟေ'ကေတိ ဧကေ မနုဿာ ဧဝရူပေသု နာမ ကာလေသု ဣမေသဉ္စ အတ္ထာယ ထေယျာဒိနိ ကတ္တဗ္ဗာနိတိ ကေသဉ္စိ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ တော-
နိပိ ကရောန္တိ။ ပုန ဝိစ္စုတာ တယာတိ ပုန တယာ ဝိယုတ္တာ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါ-
ကာနေတာနိ န ကတ္တဗ္ဗာနိတိ ဝဒတံ ဝစနံ အပတ္တိယာယိတွာပိ ကရောန္တိ။ ဣတိ တဝ ဝသေန သာဝဇ္ဇမ္ပိ အနဝဇ္ဇမ္ပိ ကရေယျာတိ ဝဒတိ။

သဒိသီသုတိ ဇာတိဂေါတ္တသီလာဒိဟိ သဒိသီသု။ ပေက္ခဝါတိ ပေက္ခာ ဝုစ္စတိ တဏှာ၊ သတဏှောတိ အတ္ထော။ ဆန္တန္တိ ဆန္တရာဂံ။ ကရောတိ သဒ္ဓန္တိ ကုမ္ဘဒါသိယာပိ ဝစနေ သဒ္ဓိံ ကရောတိ၊ တဿာ “အဟံ တုမှာကံ ဣဒံ နာမ ဥပကာရံ ကရိဿာမိ”တိ ဝဒန္တိယာ ပတ္တိယာယိတွာ ကုလိတ္တိယောပိ ဆဉ္စေတွာ တမေဝ ပဋိသေဝတိ၊ အသုကာ နာမ တုမှေသု ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာတိ ကုမ္ဘဒါသိ-
ယာပိ ဝစနေ သဒ္ဓိံ ကတွာဝပရဒါရံသေဝတိ။ တွမေဝ သဒ္ဓေ ပရဒါရသေဝိနိတိ ယသ္မာ တံ တံ ပတ္တိယာယိတွာ တဝ ဝသေန ပရဒါရံ သေဝန္တိ ပါပံ ကရောန္တိ ကုသလံ ဇဟန္တိ၊ တသ္မာ တွမေဝ ပရဒါရသေဝိနိ တံ ပါပါနိ ကရောသိ၊ ကုသလမ္ပိ ရိဉ္စသိ၊ နတ္ထိ တယာ သမာ လောကဝိနာသိကာ ပါပဓမ္မာ၊ ဂစ္ဆ န မေ ရုစ္စသိတိ။

သာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။ ကောသိယောပိ ဥတ္တရတော ဌိတာယ ဟိရိယာ သဒ္ဓိံ သလ္လပန္နော ဂါထာဒွယမာဟ—

၂၅၄။ “ဇိဃညရတ္တိံ အရုဏသ္မိမူဟတေ၊
ယာ ဒိဿတိ ဥတ္တမရူပဝဏ္ဏိနိ။
တထူပမာ မံ ပဋိဘာသိ ဒေဝတေ၊
အာစိက္ခ မေ တံ ကတမာ'သိ အစ္ဆရေ။

၂၅၅။ ကာဠာ နိဒါဃေရိဝ အဂ္ဂိဇာရိဝ၊
အနိလေရိတာ လောဟိတပတ္တမာလိနိ။
ကာ တိဋ္ဌသိ မန္တမိဂါ'ဝလောကယံ၊
ဘာသေသမာနာ'ဝ ဂိရံ န မုဉ္ဇသိ'တိ။

တတ္ထ ဇိဃညရတ္တိန္တိ ၂ ပစ္ဆိမရတ္တိံ၊ ရတ္တိပရိယောသာနေတိ အတ္ထော။ ဌိဟတေတိ အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ။ ယာတိ ယာ ပုရတ္တိမာ ဒိဿ ရတ္တသုဝဏ္ဏတာယ

ဥတ္တမရူပဓရာ ဟုတွာ ဒိဿတိ။ ကာဠာ နိဒါဓေရိဝါတိ နိဒါဓသမယေ
ကာဠဝလ္လိ ဝိယ။ အဂ္ဂိဇာရိဝါတိ အဂ္ဂိဇာလာ ဣဝ၊ သာပိ နိဇ္ဈာမဓေတ္တေသု
တရုဏဥဋ္ဌိတကာဠဝလ္လိ ဝိယာတိ အတ္ထော။ လောဟိတပတ္တမာလိနီတိ
လောဟိတဝဏ္ဏေဟိ ပတ္တေဟိ ပရိဂုတာ။ ကာ တိဋ္ဌသီတိ ယထာ သာ
တရုဏကာဠဝလ္လိ ဝါတေရိတာ ဝိလာသမာနာ သောဘမာနာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ
ကာနာမ တံ တိဋ္ဌသိ။ ဘာသေသမာနာ'ဝါတိ မယာ သဒ္ဓိံ ဘာသိတုကာမာ
ဝိယ ဟောသိ၊ န စ ဂိရံ မုဉ္ဇသိ။

တတော သာ ဂါထမာဟ—

၂၅၆။ “ဟိရာ'ဟ ဒေဝိ မနုဇေဟိ ပူဇိတာ၊
အပါပသတ္တပနိသေဝိနိ သဒါ။
သုခာဝိဝါဒေန တဝ'န္တိ'မာဂတာ၊
သံဟံ န သက္ကောမိ သုဓမ္မိ ယာစိတုံ။
ကောဝိနရူပါ ဝိယ ယာစနိ'တ္ထိယာ”တိ။

တတ္ထ ဟိရာဟန္တိ ဟိရိအဟံ။ သုဓမ္မိတိ သာ အဟံ သုခဘောဇနံ တံ ယာစိ-
တုမ္မိ န သက္ကောမိ။ ကိ'ကာရဏာ? ကောဝိနရူပါ ဝိယ ယာစနိ'တ္ထိယာ၊
ယသ္မာ ဣတ္ထိယာယာစနာ နာမ ကောဝိနရူပါဝိယ ရဟသင်္ဂဝိဝရဏသဒိသာ
ဟောတိ၊ နိလ္လဇ္ဇာ ဝိယ ဟောတိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ တာပသော ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၅၇။ “ဓမ္မေန ဉ္ဈယေန သုဂတ္တေ လစ္ဆသိ၊
ဧသော ဟိ ဓမ္မော န ဟိ ယာစနာ သုခာ။
တံ တံ အယာစန္တိ'မဟံ နိမန္တယေ၊
သုခာယ ယဉ္ဇိ'စ္ဆသိ တမ္မိ ဒမ္မိ တေ။

၂၅၈။ သာ တံ မယာ အဇ္ဇ သကမ္ပိ အဿမေ၊
နိမန္တိတာ ကဉ္ဇနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ။
တုဝံ ဟိ မေ သဗ္ဗရသေဟိ ပူဇိယာ၊
တံ ပူဇယိတွာန သုဓမ္မိ အသ္မိယေ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မေနာတိ သဘာဝေန။ ဉ္ဈယေနာတိ ကာရဏေန။ န ဟိ ယာစ-
နာ သုခာတိ န ဟိ ယာစနာယ သုခာ လဗ္ဘတိ၊ တေနော ကာရဏေန ဣတရာ

တိဿော န လဘိံ သု။ တံ တန္တိ တသ္မာ တံ။ ယဉ္ဇိ'စ္ဆ သီတိ န ကေဝလံ နိမန္တေ-
မိယေဝ။ ယဉ္ဇ သုဓံ ဣစ္ဆသိ။ တမ္ပိ ဒမ္ပိ တေ။ ကဉ္စန ဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေတိ ကဉ္စန ရာသိ-
သဿိရိကသရီရေ။ ပူဇိယံတိ န ကေဝလံ သုခာယ။ အညေဟိပိ သဗ္ဗရသေဟိ
တွံ မယာ ပူဇေတဗ္ဗယုတ္တကာဝ။ အသ္မိယေတိ တံ ပူဇေတွာ သစေ သုခာယ
အဝသေသံ ဘဝိဿတိ။ အဟမ္ပိ ဘုဒ္ဓိဿာမိ။

တတော အပရာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓဂါထာ—

၂၅၉။ “သာ ကောသိယေနာ'နမတာ ဇုတိမတာ၊
အဒ္ဓါ ဟိရိ ရမ္မံ ပါဝိသိ ယဿမံ။
ဥဒကဝန္တံ ဖလမရိယပူဇိတံ၊
အပါပသတ္တပနိသေဝိတံ သဒါ။

၂၆၀။ ရုက္ခဂ္ဂဟာနာ ဗဟုကေ'တ္ထ ပုပ္ဖိတာ၊
အမ္မာ ဝိယာလာ ပနသာ စ ကိ'သုကာ။
သောဘဉ္ဇနာ လောဒ္ဒ'မထောပိ ပဒ္ဓကာ၊
ကေကာ စ ဘင်္ဂါ တိလကာ သုပုပ္ဖိတာ။

၂၆၁။ သာလာ ကရေရိ ဗဟုကေ'တ္ထ ဇမ္ဗုယော၊
အဿတ္တနိဂြောဓမရုကဝေတသာ။
ဥဒ္ဓါလကာ ပါဠလိ သိန္တုဝါရကာ၊
မနုညဂန္ဓာ မုစလိန္ဒကေတကာ။

၂၆၂။ ဟရေဏုကာ ဝေဠုကာ ကေဏု တိန္ဒုကာ၊
သာမာကနီဝါရမထောပိ စိနကာ။
မောစာ ကဒလီ ဗဟုကေ'တ္ထ သာလိယော၊
ပဝိဟယော အာဘူဇိနော စ တဏှုလာ။

၂၆၃။ တဿေ'ဝုတ္တရပဿေန၊ ဇာတာ ပေါက္ခရဏီ သိဝါ။
အကက္ကသာ အပဗ္ဘာရာ၊ သာဓု အပ္ပဋိဂန္ဓိကာ။

၂၆၄။ တတ္ထ မစ္ဆာ သန္ဓိရတာ၊ ခေမိနော ဗဟုဘောဇနာ။
သိဂ္ဂံ သဝင်္ကာ သံကုလာ၊ သတဝင်္ကာ စ ရောဟိတာ။
အာဠိဂဂ္ဂရကာကိဏ္ဍာ၊ ပါဠိနာ ကာကမစ္ဆကာ။

၂၆၅။ တတ္ထ ပက္ခိ သန္တိရတာ၊ ခေမိနော ဗဟုဘောဇနာ။
 ဟံသာ ကောဉ္ဇာ မယူရာ စ၊ စက္ကဝါကာ စ ကုက္ကုဟာ။
 ကုဏ္ဍာလကာ ဗဟူ ဖိတြာ၊ သိခဏ္ဍိ ဇီဝဇီဝကာ။

၂၆၆။ တတ္ထ ပါနာယ မာယန္တိ၊ နာနာ မိဂဂဏာ ဗဟူ။
 သီဟာ ဗျုပ္ပါ ဝရာဟာ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆယော။

၂၆၇။ ပလာသာဒါ ဂဝဇာ စ၊ မဟိံသာ ရောဟိတာ ရုရူ။
 ဧဏေယျာ စ ဝရာဟာ စ၊ ဂဏိနော နိကသူကရာ။
 ကဒလိမိဂါ ဗဟုကေ'တ္ထ၊ မိဋ္ဌာရာ သသကဏ္ဍိကာ။

၂၆၈။ ဆမာဂိရိ ပုပ္ဖဝိစိတြသန္တတာ၊
 ဒိဇာဘိယုဋ္ဌာ ဒိဇသံဃသေဝိတာ"တိ။

တတ္ထ ဇုတိမတာတိ အာနုဘာဝသမ္ပန္နေန။ ပါဝိသိ ယဿမန္တိ ပါဝိသိ
 အဿမံ၊ ယ-ကာရာ ဗျဉ္ဇနသန္တိကရာ။ ဥဒကဝန္တန္တိ တေသု တေသု ဌာနေသု
 ဥဒကသမ္ပန္နံ။ ဖလန္တိ အနေကဖလသမ္ပန္နံ။ အရိယပူဇိတန္တိ နိဝရဏဒေါသ-
 ရဟိတေဟိ ဈာနလာဘိဟိ အရိယေဟိ ပူဇိတံ ပသတ္ထံ။ ရုက္ခဂဟာနာတိ ပုပ္ဖုပဂ-
 ဖလူပဂရုက္ခဂဟာနာ။ သောဘဉ္ဇနာတိ သိဂ္ဂုရုက္ခာ။ လောဒ္ဒ'မထောဝိ ပဗ္ဗကာတိ
 လောဒ္ဒရုက္ခာ စ ပဒုမရုက္ခာ စ။ ကေကာ' စ ဘင်္ဂါတိ ဧဝံနာမကာ ရုက္ခာ ဧဝ။
 ကရေရိတိ ကရေရိရုက္ခာ။ ဥဒ္ဓါလကာတိ ဝါတဃာတကာ။ မုစလိန္ဒ-
 ကေတကာတိ မုစလိန္ဒာ စ ပဉ္စဝိဓကေတကာ စ။ ဟရေဏုကာတိ အပရဏ္ဏ-
 ဇာတိ။ ဝေဠုကာတိ ဝံသဘေဒကာ။ ကေဏုတိ' အရညမာသာ။ တိန္ဒုကာတိ
 တိဗ္ဗရုက္ခာ။ စိနကာတိ ခုဒ္ဒကရာဇမာသာ။ မောဇာတိ အဋ္ဌိကကဒလိယော။
 သာလိယောတိ နာနပ္ပကာရာ ဇာတဿရံ ဥပနိဿာယ ဇာတာ သာလိယော။
 ပဝိဟယောတိ နာနပ္ပကာရာ ဝိဟယော။ အာဘူဇိနောတိ ဘုဇပတ္တာ။
 တဏှုလောတိ နိက္ကုဏှကထုသာနိ သယံဇာတတဏှုလသိသာနိ။

တဿေဝါတိ ဘိက္ခဝေ တဿေဝ အဿမဿ ဥတ္တရဒိသာဘာဂေ။
 ပေါက္ခရဏီတိ ပဉ္စဝိပေဒုမသဉ္စန္ဓာ ဇာတဿရပေါက္ခရဏီ။ အကက္ကသာတိ
 မစ္ဆသိပ္ပိကသေဝါလာဒိကက္ကသရဟိတာ။ အပဗ္ဘာရာတိ အတ္ထိန္ဒတဋ္ဌာ သမ-
 တိတ္တာ'။ အပ္ပဒ္ဓိ ဂန္ဓိကာတိ အပဋိက္ကုလဂန္ဓေန ဥဒကေန သမန္တာဂတာ။ တတ္ထာတိ
 တဿာ ပေါက္ခရဏီယာ။ ခေမိနောတိ အဘယာ။ “သိန့်”တိအာဒိနိ တေသံ

မစ္ဆာနံ နာမာနိ။ ကုဏာလကတိ ကောကိလာ။ ဖိတြာတိ ဖိတြပတ္တာ။
 သိခဏ္ဍိတိ ဥဋ္ဌိဟသိခါ မောရာ၊ အညေပိ ဝါ မတ္တကေ ဇာတသိခါ
 ပက္ခိနော။ ပါနာယ မာယန္တိတိ ပါနာယ အာယန္တိ။ ပလာသာဒါတိ
 ခဂ္ဂါ။ ဂဝဇာတိ ဂဝယာ။ ဂဏိနောတိ ဂေါကဏ္ဍာ။ ကဏ္ဍိကတိ
 ကဏ္ဍိကမိဂါ။ ဆမာဂိရိတိ ဘူမိသမပတ္တဋ္ဌာ ပိဋ္ဌိပါသာဏာ။ ပုပ္ဖဝိဓိတြ-
 သန္တတတိ ဝိစိတြပုပ္ဖသန္တတာ။ ဒိဇာဘိယုဋ္ဌာတိ မဓုရဿရေဟိ ဒိဇေဟိ
 အဘိယုဋ္ဌာ။ ဧဝရူပါ တတ္ထ ဘူမိပဗ္ဗကာတိ ဧဝံ ဘဂဝါ ကောသိယဿ
 အဿမံ ဝဇ္ဇေတိ။

ဣဒါနိ ဟိရိဒေဝိယာ တတ္ထ ပဝိသနာဒီနိ ဒဿေတုံ အာဟ—

၂၆၉။ “သာ သုတ္တစာ နိလဒုမာဘိလမ္ဗိတာ၊
 ဝိဇ္ဇူ မဟာမေဃရိဝါနုပဇ္ဇထ။
 တဿာ သုသမ္ဗန္ဓသိရံ ကုသာမယံ၊
 သုစိံ သုဂန္ဓံ အဇိနူပသေဝိတံ။
 အတြိစ္စ ကောဇ္ဇံ ဟိရိမေတဒဗြုဝိ၊
 နိသီဒ ကလျာဏိ သုခယိဒမာသနံ။

၂၇၀။ တဿာ တဒါ ကောဇ္ဈဂတာယ ကောသိယော၊
 ယဒိစ္ဆမာနာယ ဇဋ္ဌာဇိနန္ဒရော။
 နဝေဟိ ပတ္တေဟိ သယံ သဟူဒကံ၊
 သုခာဘိဟာသိ တုရိတော မဟာမုနိ။

၂၇၁။ သာ တံ ပဋိဂ္ဂယ ဥဘောဟိ ပါဏိဘိ၊
 ဣစ္စဗြုဝိ အတ္တမနာ ဇဋ္ဌာဓရံ။
 ဟန္ဒာဟံ ဧတရဟိ ပူဇိတာ တယာ၊
 ဂစ္ဆေယျံ ဗြဟ္မေ တိဒိဝံ ဇိတာဝိနိ။

၂၇၂။ သာ ကောသိယေနာနုမတာ ဇုတိမတာ၊
 ဥဒီရိတာ ဝဏ္ဏမဒေန မတ္တာ။
 သကာသေ ဂန္ဓာန သဟဿစက္ခုနော၊
 အယံ သုခာ ဝါသဝ ဒေဟိ မေ ဇယံ။

၂၇၃။ တမေန သက္ကောပိ တဒါ အပူဇယိ၊
သဟိန္ဒဒေဝါ သုရကညမုတ္တမံ။
သာ ပဉ္စလီ ဒေဝမနုဿပူဇိတာ၊
နဝမိ ကောစ္ဆမိ ယဒါ ဥပါရိသိ”တိ။

တတ္ထ သုတ္တဇာတိ သုစ္ဆရီ။ နီလဒုမာဘိလမ္ဗိတာတိ နီလေသု ဒုမေသု
အဘိလမ္ဗိတာ ဟုတွာ၊ တံ တံ နီလဒုမသာဓံ ပရာမသန္တိတိ အတ္ထော။ မဟာ-
မေဃရီဝါတိ တေန နိမန္တိတာ မဟာမေဃဝိဇ္ဇု၊ ဝိယ တဿ တံ အဿမံ
ပါရိသိ။ တဿာတိ တဿာ ဟိရိယာ။ သုသမ္ဗန္ဓသီရန္တိ သုဠု သမ္ဗန္ဓသီသံ။
ကုသာမယန္တိ ဥသီရာဒိမိဿကကုသတိဏမယံ။ သုဂန္ဓန္တိ ဥသီရေန စေဝ
အညေန သုဂန္ဓတိဏေန စ မိဿကတ္တာ သုဂန္ဓံ။ အဇိနပသေဝိတန္တိ ဥပရိ-
အတ္ထတေန အဇိနစမ္ပေန ဥပသေဝိတံ။ အတြိစ္ဆ ကောစ္ဆန္တိ ဝေရူပံ ကောစ္ဆာ-
သနံ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ အတ္ထရိတွာ။ သုခ’ယိဒ’မာသနန္တိ သုခံ နိသီဒ
ဣဒမာသနံ။

ယန္တိ ယာဝဒတ္ထံ။ ဣစ္ဆမာနာယာတိ သုခံ ဣစ္ဆန္တိယာ။ နဝေ’ဟိ ပတ္တေဟိတိ
တင်္ဂဏညေဝ ပေါက္ခရဏိတော အာဘတေဟိ အလ္လပဒုမိနိပတ္တေဟိ။ သယန္တိ
သဟတ္ထေန။ သဟုဒကန္တိ ဒက္ခိဏောဒကသဟိတံ။ သုခာ’ဘိဟာ’သိတိ သုခံ
အဘိဟရိ။ တုရိတောတိ သောမနဿဝေဂေန တုရိတော။ ဟန္တာတိ
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ ၂ နိပါတော။ ဇိတာဝိနီတိ ဝိဇယပ္ပတ္တာ ဟုတွာ။

အနုမတာတိ ဣဒါနိ ယထာရုစံ ဂစ္ဆာတိ အနုညာတာ။ ဥဒီရိတာတိ
တိဒသပုရံ ဂန္ဓာ သက္ကဿ သန္တိကေ အယံ သုခာတိ ဥဒီရယိ။ သုရကညန္တိ
ဒေဝဓိတရံ။ ဥတ္တမန္တိ ပဝရံ။ သာ ပဉ္စလီ ဒေဝမနုဿပူဇိတာတိ ပဉ္စလီ
ဒေဝေဟိ စ မနုဿေဟိ စ ပူဇိတာ။ ယဒါတိ ယဒါ နိသီဒနတ္ထာယ သက္ကေန
ဒါပိတေ နဝေ ကဉ္စနဝိဌသင်္ခါတေ ကောစ္ဆေ သာ ဥပါရိသိ၊ တဒါ နံ တတ္ထ
နိသိန္တံ သက္ကော စ သေသဒေဝတာ စ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖါဒိဟိ ပူဇယိ”သု။

ဧဝံ သက္ကော တံ ပူဇေတွာ စိန္တေသိ “ကေန န ခေါ ကာရဏေန
ကောသိယော သေသာနံ အဒတွာ ဣမိဿာဝ သုခံ အဒါသိ”တိ။ သော
တဿ ကာရဏဿ ဇာနနတ္ထာယ ပုန မာတလိ” ပေသေသိ။ တမတ္ထံ
အာဝိ ကရောန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၇၄။ “တမေဝ သံသီ ပုနဒေဝ မာတလိ၊
 သဟဿနေတ္တော တိဒသာနမိန္ဒော။
 ဂန္ဓာန ဝါက္ခံ မမ မြူဟိ ကောသိယံ၊
 အာသာယ သဒ္ဓါ သိရိယာ စ ကောသိယ။
 ဟိရိ သုဓံ ကေန မလတ္ထ ဟေတုနာ”တိ။

တတ္ထ သံသီတိ အဘာသိ။ ဝါက္ခံ မမာတိ မမ ဝါက္ခံ ကောသိယံ မြူဟိ။
 အာသာယ သဒ္ဓါ သိရိယာ စာတိ အာသာတော စ သဒ္ဓါတော စ
 သိရိတော စ ဟိရိယေဝ ကေန ဟေတုနာ သုမေလတ္တာတိ။

သော တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတွာ ဝေဇယန္တရထမာရုယ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ
 ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၂၇၅။ “တံ သုပ္ပဝတ္ထံ ဥဒတာရယီ ရထံ၊
 ဒဒ္ဓလ္လမာနံ ဥပကာရိယသာဒိသံ။
 ဇေဗ္ဗာနဒိသံ တပနေယျသန္နိဘံ၊
 အလင်္ကံ ကဉ္စနစိတ္တသန္နိဘံ။

၂၇၆။ သုဝဏ္ဏစန္ဒေ’တ္ထ ဗဟူ နိပါတိတာ၊
 ဟတ္ထိ ဂဝါဿာ ကိကိဗျုဒ္ဓိပိယော။
 ဧကေယျကာ လဃ်မယေ’တ္ထ ပက္ခိနော၊
 မိဂေတ္ထ ဝေဠုရိယမယာ ယုဓာ ယုတာ။

၂၇၇။ တတ္ထ’ဿရာဇဟရယော အယောဇယံ၊
 ဒသသတာနိ သုသုနာဂသာဒိသေ။
 အလင်္ကံတေ ကဉ္စနဇာလုရတ္ထဒေ၊
 အာဝေဠိနေ သဒ္ဓဂမေ အသင်္ဂိတေ။

၂၇၈။ တံ ယာနသေဋ္ဌံ အဘိရုယ မာတလိ၊
 ဒိသာ ဣမာယော အဘိနာဒယိတ္ထ။
 နဘဉ္စ သေလဉ္စ ဝနပ္ပတိနိဉ္စ၊
 သသာဂရံ ပဗျာထယိတ္ထ မေဒိနိ။

၂၇၉။ သ ခိပ္ပမေဝ ဥပဂမ္မ အဿမံ၊
 ပါဝါရမေကံသကတော ကတဉ္ဇလီ။
 ဗဟုဿုတံ ဝုဒ္ဓံ ဝိနိတဝန္တံ၊
 ဣစ္စ'ဗြိမိ မာတလိ ဒေဝဗြာဟ္မဏံ။

၂၈၀။ ဣန္ဒဿ ဝါကျံ နိသာမေဟိ ကောသိယ၊
 ဒူတော အဟံ ပုစ္ဆတိ တံ ပုရိန္ဒဒေါ။
 အာသာယ သဒ္ဓါ သိရိယာ စ ကောသိယ၊
 ဟိရိ သုဓံ ကေန မလတ္ထ ဟေတုနာ''တိ။

တတ္ထ တံ သုပ္ပဝတ္ထန္တိ တံ ဝေဇယန္တရထံ သုခေန ပ္ပဝနတ္ထံ။ ဥဒတာရယိတိ ဥတ္တာရေသိ ဥက္ခိပိတွာ ဂမနသဇ္ဇမကာသိ။ ဥပကာရိယသာဒိသန္တိ ဥပကရဏာဘဏ္ဍေဟိ သဒိသံ၊ ယထာ တဿ အဂ္ဂိသိခါယ သမာနဝဏ္ဏာနိ ဥပကရဏာနိ ဇလန္တိ၊ တထေဝ ဇလိတန္တိ အတ္ထော။ ဇမ္ဗောနဒိသန္တိ ဇမ္ဗုနဒသင်္ခါတံ ရတ္တသုဝဏ္ဏမယံ ဤသံ။ ကဉ္ဇနမိတ္တသန္တိဘန္တိ ကဉ္ဇနမယေန သတ္တရတနဝိစိတ္တေန အဋ္ဌမင်္ဂလေန သမန္ဓာဂတံ။ သုဝဏ္ဏဝန္ဓေ'တ္ထာတိ သုဝဏ္ဏမယာ စန္ဒကာ ဧတ္ထ ရထေ။ ဟတ္ထိတိ သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမယာ ဟတ္ထိ။ ဂဝါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ လဃ်မယေ'တ္ထံ ပက္ခိနောတိ ဧတ္ထ ရထေ လဃ်မယာ နာနာရတနမယာ ပက္ခိဂဏာပိ ပဋိပါဠိယာ ဌိတာ။ ယုခာ ယုတာတိ အတ္တနော အတ္တနော ယုခေန သဒ္ဓိံ ယုတ္တာ ဟုတွာ ဒဿိတာ။

အဿရာဇဟရယောတိ ဟရိဝဏ္ဏမနောမယအဿရာဇာနော။ သုသုနာ-ဂသာဒိသေတိ ဗလသမ္ပတ္တိယာ တရုဏနာဂသဒိသေ။ ကဉ္ဇနဇာလမယေန ဥရစ္ဆဒါလင်္ကာရေန သမန္ဓာဂတေ။ အာဝေဠိနောတိ အာဝေဠသင်္ခါတေဟိ ကဏ္ဍာလင်္ကာရေဟိ ယုတ္တေ။ သဒ္ဓဂမေတိ ပတောဒပ္ပဟာရံ ဝိနာ သဒ္ဓမတ္တေနဝ ဂမနသီလေ။ အသင်္ဂိတေတိ နိဿင်္ဂံ သီဃဇေဝ ဧဝရူပေ အဿရာဇေ တတ္ထ ယောဇေသုန္တိ အတ္ထော။

အဘိနာဒယိတ္တာတိ ယာနသဒ္ဓေန ဧကနိန္ဒာဒံ အကာသိ။ ဝနပ္ပတိနိဉ္ဇာတိ ဝနပ္ပတိနိ စ ၂ ဝနသဏ္ဍေ စာတိ အတ္ထော။ ပဗျထယိတ္တာတိ ကမ္မယိတ္ထ။ တတ္ထ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနကမ္မနေန နာကမ္မနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါဝါရမေကံ-သကတောတိ ဧကံသကတပါဝါရဒိဗ္ဗဝတ္ထော။ ဝုဒ္ဓန္တိ ဂုဏဝုဒ္ဓိ။ ဝိနိတဝန္တိန္တိ

ဝိနိတေန အာစာရဝတ္ထေန သမန္ဓာဂတံ။ ဣစ္စ'ဗြီတိ ရထံ အာကာသေ
ဌပေတွာ ဩတရိတွာ ဧဝံ အဗြိ။ ဒေဝဗြာဟ္မဏန္တိ ဒေဝသမံ ဗြာဟ္မဏံ။

သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ဂါထမာဟ—

၂၈၁။ “အန္ဓာ သိရိ မံ ပဋိဘာတိ မာတလိ၊
သဒ္ဓါ အနိစ္စာ ပန ဒေဝသာရထိ။
အာသာ ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာ ဟိ မေ၊
ဟိရိ စ အရိယမှိ ဂုဏေ ပတိဋ္ဌိတာ”တိ။

တတ္ထ အန္ဓာတိ သိပ္ပာဒိသမ္ပန္ဓေပိ အသမ္ပန္ဓေပိ ဘဇနတော၂ “အန္ဓာ”တိ မံ
ပဋိဘာတိ။ အနိစ္စာတိ သဒ္ဓါ ပန တံ တံ ဝတ္ထု ပဟာယ အညသ္မိ အညသ္မိ
ဥပ္ပဇနတော ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန “အနိစ္စာ”တိ မံ ပဋိဘာတိ။
ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာတိ အာသာ ပန ယသ္မာ နေတ္ထိကာ နာဝါယ သမုဒ္ဓိ
ပက္ခန္တိတွာ ဝိနဋ္ဌပါဘတာ ဇန္တိ၊ တသ္မာ “ဝိသံဝါဒိကာ”တိ မံ ပဋိဘာတိ။
အရိယမှိ ဂုဏေတိ ဟိရိ ပန ဟိရောတ္တပ္ပသဘာဝသင်္ခါတေ ပရိသုဒ္ဓေ
အရိယဂုဏေ ပတိဋ္ဌိတာတိ။

ဣဒါနိ တဿံ ဂုဏံ ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ—

၂၈၂။ “ကုမာရိယော ယာစိ'မာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ၊
ဇိဏ္ဏာ စ ယာ ယာ စ သဘတ္တုဇ္ဈတ္ထိယော။
တာ ဆန္ဒရာဂံ ပုရိသေသု ဥဂ္ဂတံ၊
ဟိရိယာ နိဝါရေန္တိ သမိတ္တ'မတ္တနော။

၂၈၃။ သင်္ခါမသီသေ သရသတ္တိသံယုတေ၊
ပရာဇိတာနံ ပတတံ ပလာယိနံ။
ဟိရိယာ နိဝတ္တန္တိ ဇဟိတွ ဇိဝိတံ၊
တေ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ ပုနာ ဟိရိမနာ။

၂၈၄။ ဝေလာ ယထာ သာဂရဝေဂဝါရိနိ၊
ဟိရာ'ယ ဟိ ပါပဇနံ နိဝါရိနိ။
တံ သဗ္ဗလောကေ ဟိရိ'မရိယပူဇိတံ၊
ဣန္ဒဿ တံ ဝေဒယ ဒေဝသာရထိ”တိ။

တတ္ထ ဇိဏ္ဏာတိ ဝိဝေဝါ။ သဘတ္တုတိ သဿာမိကာ တရုဏိတ္ထိယော။
 အတ္တနောတိ တာ သဗ္ဗာပိ ပရပုရိသေသု အတ္တနော ဆန္ဒရာဂံ ဥဂ္ဂတံ ဝိဒိတွာ
 “အယုတ္တမေတံ အမှာက”န္တိ ဟိရိယာ သဗိတ္တံ နိဝါရေန္တိ၊ ပါပကမ္မံန ကရေန္တိ။
 ပတတံ ပလာယိနန္တိ ပတန္တာနဉ္စ ပလာယန္တာနဉ္စ အန္တရေ။ ဇဟိတွ ဇိဝိတန္တိ
 ယေ ဟိရိမန္တော ဟောန္တိ၊ တေ အတ္တနော ဇိဝိတံ စဇိတွာ ဟိရိယာ
 နိဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နိဝတ္တာ စ ပန တေ ဟိရိမနာ ပုန အတ္တနော သာမိကံ
 သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ၊ အဓိတ္တဟတ္ထတော မောစေတွာ ဂဏှန္တိ။ ပါပဇနံ နိဝါရိနိတိ
 ပါပတော ဇနံ နိဝါရိနိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ တန္တိ တံ ဟိရိ။ အရိယ-
 ပူဇိတန္တိ အရိယေဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပူဇိတံ။ ဣန္ဒဿ တံ ဝေဒယာတိ ယသ္မာ ဧဝံ
 မဟာဂုဏာ အရိယပူဇိတာဝေသာ၊ တသ္မာ တံ ဧဝံ ဥတ္တမာ နာမေသာတိ
 ဣန္ဒဿ ကထေဟိတိ။

တံ သုတွာ မာတလိ ဂါထမာဟ—

၂၈၅။ “ကော တေ ဣမံ ကောသိယ ဒိဋ္ဌိ’မောဒဟိ၊
 မြဟ္တာ မဟိန္တော အထ ဝါ ပဇာပတိ။
 ဟိရာ’ယ ဒေဝေသု ဟိ သေဋ္ဌသမ္ပတာ၊
 ဝိတာ မဟိန္ဒဿ မဟေသိ ဇာယထာ”တိ။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌိန္တိ “ဟိရိ နာမ မဟာဂုဏာ အရိယပူဇိတာ”တိ လဒ္ဓိံ။ ဩဒဟိတိ
 ဟဒယေ ပဝေသေသိ။ သေဋ္ဌသမ္ပတာတိ တဝ သန္တိကေ သုခာယ
 လဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ ဣန္ဒဿ သန္တိကေ ကဉ္စနာသနံ လဘိတွာ သဗ္ဗ-
 ဒေဝတာဟိ ပူဇိယမာနာ ဥတ္တမသမ္ပတာ ဇာယထ။

ဧဝံ တသ္မိံ ကထေန္တေယေဝ ကောသိယဿ တင်္ဂဏညေဝ စဝနဓမ္မော
 ဇာတော။ အထ နံ မာတလိ “ကောသိယ အာယုသင်္ခါရော တေ ဩဿဌော၊
 စဝနဓမ္မောပိ တေ သမ္ပတ္တော၊ ကိံ တေ မနုဿလောကေန၊ ဒေဝလောကံ
 ဂစ္ဆာမာ”တိ တတ္ထ နေတုကာမော ဟုတွာ ဂါထမာဟ—

၂၈၆။ “ဟန္တေ’ဟိ ဒါနိ တိဒိဝံ အပက္ကမ၊
 ရထံ သမာရုယ မမာယိတံ ဣမံ။
 ဣန္ဒော စ တံ ဣန္ဒသဂေါတ္တ ကင်္ဂတိ၊
 အဇ္ဇေဝ တုံ ဣန္ဒသဟဗျတံ ဝဇာ”တိ။

တတ္ထ မမာယိတန္တိ ပိယံ မနာပံ။ ဣန္ဒသဂေါက္ခာတိ ပုရိမဘဝေ ဣန္ဒေန သမာနဂေါက္ခိ။ ကင်္ခတိတိ တဝါဂမနံ ဣစ္ဆန္တော ကင်္ခတိ။

ဣတိ တသ္မိံ ကောသိယေန သဒ္ဓိံ ကထေန္တေယေဝ ကောသိယော စရိတွာ ဩပပါတိကော ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ အာရယု ဒိဗ္ဗရဏေ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ မာတလိ သက္ကဿ သန္တိကံ နေသိ။ သက္ကော တံ ဒိသွာဝ တုဋ္ဌမာနသော အတ္တနော ဓိတရံ ဟိရိဒေဝိံ တဿ အဂ္ဂမဟေသိံ ကတွာ အဒါသိ၊ အပရိ-
မာဏမဿ ဣဿရိယံ အဟောသိ။ တမတ္ထံ ဝိဒိတွာ “အနောမသတ္တာနံ ကမ္မံ နာမ ဧဝံ ဝိသုဇ္ဈတိ”တိ သတ္တာ ဩသာနဂါထမာဟ—

၂၀၇။ “ဧဝံ ဝိသုဇ္ဈန္တိ အပါပကမ္မိနော၊
အထော သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ န နဿတိ။
ယေ ကေစိ မဒ္ဒက္ခု သုခာယ ဘောဇနံ၊
သဗ္ဗေဝ တေ ဣန္ဒသဟဗျတံ ဂတာ”တိ။

တတ္ထ အပါပကမ္မိနောတိ အပါပကမ္မာ သတ္တာ ဧဝံ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ ယေ ကေစိ မဒ္ဒက္ခုတိ ယေ ကေစိ သတ္တာ တသ္မိံ ဟိမဝန္တပဒေသေ တဒါ ကောသိယေန ဟိရိယာ ဒိယမာနံ သုခာဘောဇနံ အဒ္ဓသံသု။ သဗ္ဗေဝ တေတိ တေ သဗ္ဗေဝိ တံ ဒါနံ အနုမောဒိတွာ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ဣန္ဒသဟဗျတံ ဂတာတိ။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ “န ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ၊ ပုဗ္ဗေပေတံ အဒါနာဘိရတံ ထဒ္ဓမစ္ဆရိယံ သမာနံ အဟံ ဒမေသိံယေဝါ”တိ ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဟိရိ ဒေဝတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ အဟောသိ၊ ကောသိယော ဒါနပတိ ဘိက္ခု၊ ပဉ္စသိခေါ အနုရုဒ္ဓေါ၊ မာတလိ အာနန္ဒော၊ သူရိယော ကဿပေါ၊ စန္ဒော မောဂ္ဂလ္လာနော၊ နာရဒေါ သာရိပုတ္တော၊ သက္ကော အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

သုခာဘောဇနဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

၄-ကုဏာလဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၆)

ဝေမက္ခာယတိတိ ဣဒံ သတ္တာ ကုဏာလဒဟေ ဝိဟရန္တော အနဘိရတိ-
ပိဋိတေ ပဉ္စသတေ ဘိက္ခု။ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—

၁-သမာနဂေါက္ခိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

သင်္ကယကောလိယာ ကိရ ကပိလဝတ္ထုနဂရဿ စ ကောလိယနဂရဿ စ အန္တရေ ရောဟိဏိံ နာမ နဒိံ ဧကေနောဝါဝရဏေန ဗန္ဓာပေတွာ သဿာနိ ကာရေန္တိ။ အထ ဇေဋ္ဌမူလမာသေ သဿေသု မိလာယန္တေသု ဥဘယနဂရ- ဝါသီနမ္ပိ ကမ္မကာရာ သန္တိပတိံသု။ တတ္ထ ကောလိယနဂရဝါသီနော ဝဒိံသု “ဣဒံ ဥဒကံ ဥဘယတော နိဟရိယမာနံ နေဝ တုမှာကံ၊ န အမှာကံ ပဟောဿတိ၊ အမှာကံ ပန သဿံ ဧကဥဒကေန နိပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣဒံ ဥဒကံ အမှာကံ ဒေထာ”တိ။ ကပိလဝတ္ထုဝါသီနော ဝဒိံသု “တုမှေသု ကောဠေ ပူရေတွာ ဌိတေသု မယံ ရတ္တသုဝဏ္ဏနီလမဏိကာဠကဟာပဏေ ဂဟေတွာ န သင်္ကိဿာမ ပစ္ဆိမသိဗ္ဗကာဒိဟတ္တာ တုမှာကံ ဃရဒ္ဒါရေ ပိစရိတုံ၊ အမှာကမ္ပိ သဿံ ဧကေန ဥဒကေန နိပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣဒံ ဥဒကံ အမှာကံ ဒေထာ”တိ။ န မယံ ဒဿာမာတိ။ မယမ္ပိ န ဒဿာမာတိ။ ဧဝံ ကလဟံ ဝဇေတွာ ဧကော ဥဋ္ဌာယ ဧကဿ ပဟာရံ အဒါသိ၊ သောပိ အညဿာတိ ဧဝံ အညမညံ ပဟရိတွာ ရာဇကုလာနံ ဇာတိံ ဃဇေတွာ ကလဟံ ပဝတ္တေသုံ။

ကောလိယကမ္မကာရာ ဝဒန္တိ “တုမှေ ကပိလဝတ္ထုဝါသီကေ သင်္ကိယ- ဒါရကေ ဂဟေတွာ ဂဇ္ဇေထံ၊ ယေ သောဏသိင်္ဂါလာဒယော ပိယ အတ္တနော ဘဂိနိဟိ သဒ္ဓိံ ဝသိံသု၊ ဧတေသံ ဟတ္ထိအဿာဒယော ဝါ ဖလကာဝုဓာနိ ဝါ အမှာကံ ကိံ ကရိဿန္တိ”တိ။ သင်္ကိယကမ္မကာရာ ဝဒန္တိ “တုမှေ ဒါနိ ကုဠိ- နော ဒါရကေ ဂဟေတွာ ဂဇ္ဇေထံ၊ ယေ အနာထာ နိဂ္ဂတိကာ တိရစ္ဆာနာ ပိယ ကောလရုက္ခေ ဝသိံသု၊ ဧတေသံ ဟတ္ထိအဿာဒယော ဝါ ဖလကာဝုဓာနိ ဝါ အမှာကံ ကိံ ကရိဿန္တိ”တိ။ တေ ဂန္ဓာ တသ္မိံ ကမ္မေ နိယုတ္တအမစ္စာနံ ကထေသုံ၊ အမစ္စာ ရာဇကုလာနံ ကထေသုံ။ တတော သင်္ကိယာ “ဘဂိနိဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသိကာနံ ထာမဉ္စ ဗလဉ္စ ဒဿေဿာမာ”တိ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော နိက္ခမိံသု။ ကောလိယာပိ “ကောလရုက္ခဝါသီနံ ထာမဉ္စ ဗလဉ္စ ဒဿေဿာမာ”တိ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော နိက္ခမိံသု။ အပရေ ပနာစရိယာ “သင်္ကိယကောလိယာနံ ဒါသိသု ဥဒကတ္ထာယ နဒိံ ဂန္ဓာ စုမ္ပဋ္ဌာနိ ဘူမိယံ နိက္ခိပိတွာ သုခကထာယ သန္တိသိန္နာသု ဧကိဿာ စုမ္ပဋ္ဌံ ဧကော သကသညာယ ဂဏှိ။ တံ နိဿာယ ‘မမ စုမ္ပဋ္ဌံ၊ တဝ စုမ္ပဋ္ဌံ’န္တိ ကလဟေ ပဝတ္တေ ကမေန ဥဘယနဂရဝါသီနော ဒါသကမ္မကာရာ စေဝ သေဝကဂါမဘောဇကာမစ္စဥပရာဇာနော စာတိ သဗ္ဗေ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော နိက္ခမိံသု”တိ ဝဒန္တိ။ ဣမမှာ ပန နယာ ပုရိမနယောဝ ဗဟူသု အဋ္ဌကထာသု အာဂတော၊ ယုတ္တရူပေါ စာတိ သွေဝ ဂဟေတဗ္ဗော။

တေ ပန သာယန္တသမယေ ယုဒ္ဓသဇ္ဇော နိက္ခမိဿန္တိတိ တသ္မိံ သမယေ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တော ပစ္စုသသမယေ လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဣမေ ဧဝံ ယုဒ္ဓသဇ္ဇေ နိက္ခန္တေ အဒ္ဓဿ၊ ဒိသ္မာ စ “မယိ ဂတေ ဧသ ကလဟော ဝုပသမိဿတိ န ခေါ၊ နော”တိ ဥပဓာရေန္တော “အဟမေတ္ထ ဂန္တော ကလဟဝုပသမတ္ထံ တိဏိ ဇာတကာနိ ကထေဿာမိ၊ တတော ကလဟော ဝုပသမိဿတိ၊ အထ သာမဂ္ဂိဒီပနတ္ထာယ ဒွေ ဇာတကာနိ ကထေတွာ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တံ^၁ ဒေသေဿာမိ၊ ဒေသနံ သုတွာ ဥဘယနဂရဝါသိနော အမုတေယျာနိ အမုတေယျာနိ ကုမာရသတာနိ ဒဿန္တိ၊ အဟံ တေ ပဗ္ဗာဇေဿာမိ၊ မဟန္တော သမာဂမော ဘဝိဿတိ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ပါတောဝ သရီရပဋိဇ္ဇဂ္ဂနံ ကတွာ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော သာယန္တသမယေ ဂန္ဓကုဋ်တော နိက္ခမိတွာ ကဿစိ အနာရေစေတွာ သယမေဝ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဒွိန္ဒံ သေနာနံ အန္တရေ အာကာသေ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ တေသံ သံဝေဂဇနနတ္ထံ ဒိဝါ အန္ဓကာရံ ကာတုံ ကေသရံသိယော^၂ ဝိဿဇ္ဇေန္တော နိသီဒိ။ အထ နေသံ သံဝိဂ္ဂမာနသာနံ အတ္တာနံ ဒေသေန္တော ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရံသိယော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ကပိလဝတ္ထုဝါသိနောပိ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ “အမှာကံ ဉှတိသေဋ္ဌော သတ္တာ အာဂတော၊ ဒိဋ္ဌော န ခေါ တေန အမှာကံ ကလဟကရဏဘာဝေါ”တိ စိန္တေတွာ “န ခေါ ပန သက္ကာ သတ္ထရိ အာဂတေ အမှေဟိ ပရဿ သရီရေ သတ္ထံ ပါတေတုံ၊ ကောလိယနဂရဝါသိနော အမှေ ဟနန္တ၊ ဝါ ဗုဇ္ဈန္တ၊ ဝါ”တိ အာဝုဓာနိ ဆဇ္ဇေသုံ။ ကောလိယနဂရဝါသိနောပိ တထေဝ အကံသု။

အထ ဘဂဝါ ဩတရိတွာ ရမဏီယေ ပဒေသေ ဝါလုကပုလိနေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဝိရောစမာနော။ တေပိ ရာဇာနော ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ နိသီဒိံသု။ အထ နေ သတ္တာ ဇာနန္တောဝ “ကသ္မာ အာဂတတ္ထ မဟာရာဇာ”တိ ပုစ္ဆိ။ နေဝ ဘန္တေ နဒိဒဿနတ္ထာယ၊ န ကိဋ္ဌနတ္ထာယ၊ အပိစ ခေါ ပန ဣမသ္မိံ ဌာနေ သင်္ဂါမံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ အာဂတမှာတိ။ ကိံ နိဿာယ ဝေါ ကလဟော မဟာရာဇာတိ။ ဥဒကံ နိဿာယ ဘန္တေတိ။ ဥဒကံ ကိံ အဂ္ဂတိ မဟာရာဇာတိ။ အပ္ပုဋ္ဌံ ဘန္တေတိ။ ပထဝီ နာမ ကိံ အဂ္ဂတိ မဟာရာဇာတိ။ အနုဋ္ဌါ ဘန္တေတိ။ ခတ္တိယာ ကိံ အဂ္ဂန္တိ မဟာရာဇာတိ။ ခတ္တိယာ နာမ အနုဋ္ဌါ ဘန္တေတိ။ “အပ္ပုဋ္ဌံ ဥဒကံ နိဿာယ ကသ္မာ အနုဋ္ဌေ ခတ္တိယေ နာသေထ မဟာရာဇ၊ ကလဟသ္မိပ္ပိ

အဿာဒေါ နာမ နတ္ထိ၊ ကလဟဝသေန ဟိ မဟာရာဇာ ကောယ ရုက္ခဒေဝ-
တာယ ကာဠသီဟေန သဒ္ဓိံ ဗဒ္ဓါဃာတော သကလမ္ဘိ ဣမံ ကပ္ပံ အနုပ္ပတ္တော-
ယေဝါ”တိ ဝတွာ ဖန္ဒနဇာတကံ^၁ ကထေသိ။ တတော “ပရပတ္တိယေန နာမ
မဟာရာဇာ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပရပတ္တိယာ ဟိ ဟုတွာ ကေဿ သဿဿ ကထာယ
တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတေ ဟိမဝန္တေ စတုပ္ပဒဂဏာ မဟာသမုဒ္ဒံ ပက္ခန္ဓိနော
အဟေသုံ၊ တဿှာ ပရပတ္တိယေန န ဘဝိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝတွာ ဒဒ္ဓရဇာတကံ^၂
ကထေသိ။ တတော “ကဒါဏိ မဟာရာဇာ ဒုဗ္ဗလောပိ မဟဗ္ဗလဿ ရန္တံ
ပဿတိ၊ ကဒါဏိ မဟဗ္ဗလောပိ ဒုဗ္ဗလဿ ရန္တံ ပဿတိ၊ လဠုကိကာပိ ဟိ
သကုဏိကာ ဟတ္ထိနာဂံ ဃာတေသိ”တိ ဝတွာ လဠုကိကဇာတကံ^၃ ကထေသိ။
ဧဝံ ကလဟဝပသမနတ္ထာယ တိဏိ ဇာတကာနိ ကထေတွာ သာမဂ္ဂိ-
ပရိဒီပနတ္ထာယ ဒွေ ဇာတကာနိ ကထေသိ။ “သမဂ္ဂါနဉ္စိ မဟာရာဇာ ကောဓိ
ဩတာရံ နာမ ပဿိတုံ န သက္ကောတိ”တိ ဝတွာ ရုက္ခဓမ္မဇာတကံ^၄ ကထေသိ။
တတော “သမဂ္ဂါနံ မဟာရာဇာ ကောဓိ ဝိဝရံ ပဿိတုံ နာသက္ခိ၊ ယဒါ ပန
အညမညံ ဝိဝါဒမကံသု၊ အထ နေ ဧကော နေသာဒပုတ္တော ဇီဝိတက္ခယံ
ပါပေတွာ အာဒါယ ဂတော၊ ဝိဝါဒေ အဿာဒေါ နာမ နတ္ထိ”တိ
ဝတွာ ဝန္ဓကဇာတကံ^၅ ကထေသိ။ ဧဝံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဇာတကာနိ ကထေတွာ
အဝသာနေ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တံ^၆ ကထေသိ။

အထ ရာဇာနော ပသန္နာ “သစေ သတ္တာ နာဂမိဿ၊ မယံ အညမညံ
ဝဓိတွာ လောဟိတနဒိံ ပဝတ္တယိဿာမ၊ သတ္တာရံ နိဿာယ နော ဇီဝိတံ
လဒ္ဓိံ။ သစေ ပန သတ္တာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသိဿ၊ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရံ
စတုမဟာဒီပရဇ္ဇံ ဟတ္ထဂတံ အဘဝိဿ၊ အတိရေကသဟဿံ ခေါ ပနဿ
ပုတ္တာ အဘဝိဿံသု၊ တတော ခတ္တိယပရိဝါရောဝ အဝိစရိဿ၊ တံ ခေါ
ပနေသ သမ္ပတ္တိံ ပဟာယ နိက္ခမိတွာ သမ္မောဓိံ ပတ္တော၊ ဣဒါနိပိ ခတ္တိယ-
ပရိဝါရောဝ ဝိစရတူ”တိ ဥဘယနဂရဝါသိနော အမုတေယျာနိ အမုတေယျာနိ
ကုမာရသတာနိ အဒံသု။ ဘဂဝါ တေ ပဗ္ဗာဇေတွာ မဟာဝနံ အဂမာသိ။
ပုနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ တေဟိ ပရိဝုတော ကေဒါ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ
ကေဒါ ကောလိယနဂရေတိ ဒွိသု နဂရေသု ပိဏ္ဍာယ စရတိ။ ဥဘယနဂရ-
ဝါသိနော မဟာသက္ကာရံ ကရိံသု။ တေသံ ဂရုဂါရဝေန န အတ္တနော
ရုစိယာ ပဗ္ဗဇိတာနံ အနဘိရတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ပုရာဏဒုတိယိကာယောပိ နေသံ

၁-၃ ၅-၂၅၉-ပိဋေ။

၄-၃ ၅-၁၇-ပိဋေ။

၂-၃ ၅-၄၃၊ ၉၅၊ ၁၉၈-ပိဋေသု။

၅-၃ ၅-၉၊ ၂၇၊ ၁၅၃-ပိဋေသု။

၃-၃ ၅-၁၂၄-ပိဋေ။

၆-၃ ၁-၄၂၄-ပိဋေ။

အနဘိရတိဇနနတ္ထာယ တံ တံ ဝတွာ သာသနံ ပေသေသုံ။ တေ အတိရေကတရံ ဥက္ကဏ္ဍိံသု။ ဘဂဝါ အာဝဇ္ဇေန္တော တေသံ အနဘိရတဘာဝံ ဥတွာ “ဣမေ ဘိက္ခု မာဒိသေန ဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ ဧကေတော ဝသန္တာ ဥက္ကဏ္ဍန္တိ၊ ကထံ ရူပါ န ခေါ တေသံ ဓမ္မကထာ သပ္ပါယာ”တိ ဥပဓာရေန္တော ကုဏာလဓမ္မ- ဒေသနံ ပဿိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “အဟံ ဣမေ ဘိက္ခု ဟိမဝန္တံ နေတွာ ကုဏာလကထာယ နေသံ မာတုဂါမဒေါသံ ပကာသေတွာ အနဘိရတိံ ဟရိတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဒဿာမိ”တိ။

သော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ကပိလဝတ္ထု ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဘတ္တကိစ္စဝေလာယမေဝ တေ ပဉ္စသတေ ဘိက္ခု အာမန္တေတွာ “ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ဝေါ ဘိက္ခဝေ ရမဏီယော ဟိမဝန္တပဒေသော”တိ ပုစ္ဆိ။ နောဟေတံ ဘန္တေတိ။ ဂစ္ဆိဿထ ပန ဟိမဝန္တစာရိကန္တိ။ ဘန္တေ အနိဋ္ဌိမန္တော မယံ ကထံ ဂမိဿာမာတိ။ သစေ ပန ဝေါ ကောစိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆေယျ၊ ဂစ္ဆေယျာထာတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ သတ္တာ သဗ္ဗေပိ တေ အတ္တနော ဣဒ္ဓိယာ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ဟိမဝန္တံ ဂန္တာ ဂဂနတလေ ဌိတောဝ ရမဏီယေ ဟိမဝန္တပဒေသေ ကဉ္စနပဗ္ဗတံ ရဇတပဗ္ဗတံ မဏိပဗ္ဗတံ ဟိဂ်လိကပဗ္ဗတံ အဉ္စနပဗ္ဗတံ သာနပဗ္ဗတံ ဖလိကပဗ္ဗတန္တိ နာနာဝိဓေ ပဗ္ဗတေ၊ ပဉ္စ မဟာနဒိယော၊ ကဏ္ဍမုဏ္ဍကံ ရထကာရံ သီဟပပါတံ ဆဒ္ဒန္တံ တိယဂ္ဂဉ္စ အနောတတ္ထံ ကုဏာလဒဟန္တိ သတ္တ ဒဟေ ဒဿေသိ။ ဟိမဝန္တော စ နာမ မဟာ ပဉ္စယောဇနသတုဗ္ဗေဓော တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတော၊ တဿ ဣမံ ရမဏီယံ ဧကဒေသံ အတ္တနော အာနဘာဝေန ဒဿေသိ။ တတ္ထ ကတနိဝါသာနိ သီဟဗျဂ္ဂဟတ္ထိကုလာဒီနိ စတုပ္ပဒါနိပိ ဧကဒေသတော ဒဿေသိ။ တတ္ထ အာရာမရာမဏေယျကာဒီနိ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂေ ရုက္ခေ နာနာဝိဓေ သကုဏသဗေဇံ ဇလဇထလဇပုပ္ဖုနိ ဟိမဝန္တဿ ပုရတ္ထိမပဿေ သုဝဏ္ဏတလံ၊ ပစ္ဆိမပဿေ ဟိဂ်လတလံ ဒဿေသိ။ ဣမေသံ ရာမဏေယျကာနံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ တေသံ ဘိက္ခုနံ ပုရာဏ- ဒုတိယိကာသု ဆန္ဒရာဂေါ ပဟိနော။

အထ သတ္တာ တေ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ အာကာသတော ဩတရိတွာ ဟိမဝန္တပစ္ဆိမပဿေ သဌိယောဇနိကေ မနောသိလာတလေ သတ္တယောဇနိ- ကဿ ကပ္ပဋ္ဌိကသာလရုက္ခဿ ဟေဋ္ဌာ တိယောဇနိကာယ မနောသိလာ- တလာယ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ပရိဝုတော ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော အဏ္ဏဝကုစ္ဆိံ ခေါဘေတွာ ဇလမာနော သူရိယော ဝိယ နိသီဒိတွာ မဓုရဿရံ

နိစ္ဆာရေန္တော တေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ ဟိမဝန္တေ တုမေဟိ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ပုစ္ဆထာ”တိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဒွေ စိတြကောကိလာ ဥဘောသု ကောဋီသု ဒဏ္ဍကံ မုခေန ခုံသိတွာ မဇ္ဈေ အတ္တနော သာမိကံ နိသီဒါပေတွာ အဋ္ဌ စိတြကောကိလာ ပုရတော၊ အဋ္ဌ ပစ္ဆတော၊ အဋ္ဌ ဝါမတော၊ အဋ္ဌ ဒက္ခိဏတော၊ အဋ္ဌ ဟေဋ္ဌာ၊ အဋ္ဌ ဥပရိ ဆာယံ ကတွာ ဧဝံ စိတြကောကိလံ ပရိဝါရေတွာ အာကာသေနာဂစ္ဆန္တိ။ အထ တေ ဘိက္ခု။ တံ သကုဏသဃံ ဒိသ္မာ သတ္တာရံ ပုစ္ဆိံသု “ကေ နာမေတေ ဘန္တေ သကုဏာ”တိ။ ဘိက္ခဝေ ဧသ မမ ပေါရာဏကော ဝံသော၊ မယာ ဌပိတာပဝေဏီ၊ မံ တာဝ ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ပရိစရိံသု၊ တဒါ ပနေသ သကုဏဂဏော မဟာ အဟောသိ၊ အဗျုဒ္ဓါနိ ဒိဇကညာသဟဿာနိ မံ ပရိစရိံသု။ အနုပုဗ္ဗေန ပရိဟာယိတွာ ဣဒါနိ ဧတ္တကော ဇာတောတိ။ ကထံ ဧဝရူပေ ပန ဘန္တေ ဝနသဏ္ဍေ တော ဒိဇကညာယော တုမေ ပရိစရိံသုတိ။ အထ နေသံ သတ္တာ “တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏာထာ”တိ သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ အတိတံ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော အာဟ—

“ဧဝံမက္ခာယတိ ဧဝံမနုဿယတိ၊ သဗ္ဗောသဓဓရဏိဓရေ နေက-
ပုပ္ဖမာလျုဝိတတေ ဂဇဂဝဇမဟိံ သရုရုစမရပသဒခဂ္ဂဂေါကဏ္ဍသီဟ-
ဗျုဒ္ဓိပိအန္တကောကတရစ္ဆဉ္ဇဒ္ဓါရကဒလိမိဂဗိဋ္ဌာရသသကဏ္ဍိကာနု-
စရိတေ အာကိဏ္ဍနေလမဏ္ဍလမဟာဝရာဟနာဂကုလကရေဏု-
သဃံာဓိဝုဋ္ဌေ ဣဿမိဂသာခမိဂသရဘမိဂဧဏီမိဂဝါတမိဂပသဒ-
မိဂပုရိသာလုကိဗျုရိသယက္ခရက္ခသနိသေဝိတေ အမဇ္ဇေဝမဉ္ဇရီရေပဟ-
ဋ္ဌပုပ္ဖဗုသိတဂ္ဂါနေကပါဒပဂဏဝိတတေ ကုရရစကောရဝါရဏမယူ-
ရပရဘတဇီဝဋ္ဌိဝကစေလာဝကဘိက္ခာရကရဝိကမတ္တဝိဟင်္ဂဂဏသ-
တတသဗ္ဗဗုဋ္ဌေ အဉ္ဇနမနောသိလာဟရိတာလဟိဂ်လကဟေမရဇ-
တကနကာနေကဓာတုသတဝိနဋ္ဌပဋိမဏ္ဍိတပဒေသေ ဧဝရူပေ ခလု
ဘောရဗ္ဗေ ဝနသဏ္ဍေ ကုဏာလော နာမ သကုဏော ပဋိဝသတိ
အတိဝိယ စိတ္တော အတိဝိယ စိတ္တပတ္တစ္ဆဒနော။

တဿေဝ ခလု ဘော ကုဏာလဿ သကုဏဿ အဗျုဒ္ဓါနိ
ဣတ္ထိသဟဿာနိ ပရိစာရိကာ ဒိဇကညာယော၊ အထ ခလု ဘော
ဒွေ ဒိဇကညာယော ကဋ္ဌံ မုခေန ခုံသိတွာ တံ ကုဏာလံ သကုဏံ
မဇ္ဈေ နိသီဒါပေတွာ ဥဋ္ဌေန္တိ ‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ အဒ္ဓါနပရိ-
ယာယပထေ ကိလမထော ဥဗ္ဗာဟေတ္တာ’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ဟေဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌတော ဥဇ္ဇေန္တိ ‘သစာ’ယံ ကုဏာလော သကုဏော အာသနာ ပရိပတိဿတိ၊ မယံ တံ ပက္ခေဟိ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမာ’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ဥပရူပရိ ဥဇ္ဇေန္တိ ‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ အာတပေါ ပရိတာပေသိ’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ဥဘတောပဿေန ဥဇ္ဇေန္တိ ‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ တိဏံ ဝါ ရဇော ဝါ ဝါတော ဝါ ဥဿာဝေါ ဝါ ဥပပ္ပုသိ’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ပုရတော ပုရတော ဥဇ္ဇေန္တိ ‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ ဂေါပါလကာ ဝါ ပသုပါလကာ ဝါ တိဏ-
ဟာရကာ ဝါ ကဋ္ဌဟာရကာ ဝါ ဝနကမ္ပိကာ ဝါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလေန ဝါ ပါဏိနာ ဝါ လေဇ္ဈနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သက္ကရာဟိ ဝါ ပဟာရံ အဒိသု၊ မာ’ယံ ကုဏာလော သကုဏော ဂစ္ဆေဟိ ဝါ လတာဟိ ဝါ ရုက္ခေဟိ ဝါ သာခါဟိ ဝါ ထမ္ဘေဟိ ဝါ ပါသာဏေဟိ ဝါ ဗလဝန္တေဟိ ဝါ ပက္ခိဟိ သင်္ဂမေသိ’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဥဇ္ဇေန္တိ သဏ္ဍာဟိ သဒိလ္လာဟိ မဇ္ဈဟိ မရရာဟိ ဝါစာဟိ သမုဒါစရန္တိ-
ယော ‘မာ’ယံ ကုဏာလော သကုဏော အာသနေ ပရိ-
ယုက္ကဏ္ဍိ’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ဒိသောဒိသံ ဥဇ္ဇေန္တိ အနေကရုက္ခ-
ဝိဝိဝေကတိဖလမာဟရန္တိယော ‘မာ’ယံ ကုဏာလော သကုဏော
ခုဒါယ ပရိကိလမိတ္တာ’တိ။

အထ ခလု ဘော တာ ဒိဇကညာယော တံ ကုဏာလံ သကုဏံ
အာရာမေနော အာရာမံ၊ ဥယျာနေနေဝ ဥယျာနံ၊ နဒီတိတ္ထေနော
နဒီတိတ္ထံ၊ ပဗ္ဗတသီခရေနေဝ ပဗ္ဗတသီခရံ၊ အမ္ဘဝနေနေဝ အမ္ဘဝနံ၊
ဇမ္ဗဝနေနေဝ ဇမ္ဗဝနံ၊ လဗုဇဝနေနေဝ လဗုဇဝနံ၊ နာဠိကေရ-
သဇ္ဇာရိယေနော နာဠိကေရသဇ္ဇာရိယံ ဒိပ္ပမေဝ အဘိသမ္ဘောန္တိ
ရတိတ္ထာယ။

အထ ခလု ဘော ကုဏ္ဍလော သကုဏော တာဟိ ဒိဇကညာဟိ
ဒိဝသံ ပရိဗျူဠော ဧဝံ အပသာဒေတိ 'နဿထ တုမေ ဝသလိယော၊
ဝိနဿထ တုမေ ဝသလိယော စောရိယော ဓုတ္တိယော အသတိ-
ယော လဟုစိတ္တာယော ကတဿ အပ္ပဋ္ဌိကာရိကာယော အနိလော
ဝိယ ယေနကာမံဂမာယော'တိ"။

တတြာယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ—ဘိက္ခဝေ သော ဝနသဏ္ဍော ဧဝံ အက္ခာယတိ
ဧဝံ စ အနုဿယတိ။ ကိန္တိ? သဗ္ဗောသဓရဏီဓရေတိ ဝိတ္တာရော။ တတ္ထ
သဗ္ဗောသဓရဏီဓရေတိ မူလတစပတ္တပုပ္ဖုဒိသဗ္ဗောသဓရေယ ဓရဏီယာ
သမန္နာဂတေတိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗောသယေတ္တာ ဝါ ဓရဏီဓရော။ သော ဟိ
ပဒေသော သဗ္ဗောသဓရဏီဓရေတိ ဧဝမက္ခာယတိ ဧဝံ အနုဿယတိ၊
တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသပဒယောဇနာယပိ ဧသေဝ
နယော။ နေကပုပ္ဖမာလျဗိတတေတိ အနေကေဟိ ဖလတ္တာယ ဥပ္ပန္နပုပ္ဖေဟိ
စေဝ ပိဋန္နနမာလေဟိ စ ဝိတတေ။ ဂူရုတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ မိဂါ။ ဥဒ္ဓါရာတိ
ဥဒ္ဓါ။ ဓိဋ္ဌာရာတိ မဟာဓိဋ္ဌာရာ။ နေလမဏ္ဍလံ ဝုစ္စတိ တရုဏဘိက္ခံပ-
မဏ္ဍလံ။ မဟာဝရာဟာတိ မဟာဟတ္ထိနော၊ အာကိဏ္ဏနေလမဏ္ဍလမဟာ-
ဝရာဟေန ဂေါစရိယာဒိဘေဒေန ဒသဝိဓေန နာဂကုလေန စေဝ ကရေဏု-
သဗ္ဓေန စ အဓိဝုဋ္ဌေတိ အတ္ထော။ ဣဿမိဂါတိ ကာဠသိဟာ။ ဝါတမိဂါတိ
မဟာဝါတမိဂါ^၁။ ပဿဒမိဂါတိ စိတြမိဂါ။ ပုရိသာလူတိ ဝဠဝါမုခယက္ခိနိယော^၂။
ကိဗ္ဗုရိသာတိ ဒေဝကိန္နရစန္ဒကိန္နရဒုမကိန္နရဒဏ္ဍမာဏဝကကောန္တိသကုဏ-
ကဏ္ဍပါဝရဏာဒိဘေဒါ ကိန္နရာ။ အမဇ္ဇဝမဇ္ဇရီဓရပဟဋ္ဌပုပ္ဖုသိတဂ္ဂါနေ-
ကပါဒပဂဏဝိတတေတိ မကုလဓရေဟိ စေဝ မဇ္ဇရီဓရေဟိ စ သုပုပ္ဖိတေဟိ စ
အဂ္ဂမတ္ထပုပ္ဖိတေဟိ စ အနေကေဟိ ပါဒပဂဏေဟိ ဝိတတေ။ ဝါရဏာ နာမ
ဟတ္ထိလိင်္ဂသကုဏာ။ စေလာဝကာတိပိ ဧတေ သကုဏာယေဝ။ ဟေမဇ္ဇ ကန-
ကဇ္ဇာတိ ဒွေသုဝဏ္ဏဇာတိယော။ ဧတေဟိ အဇ္ဇနာဒိဟိ အနေကဓာတုသတေဟိ
အနေကေဟိ ဝဏ္ဏဓာတုရာသိဟိ^၃ ဝိနဒ္ဒပဋိမဏ္ဍိတပဒေသေ။ ဘောတိ ဓမ္မာလပန-
မတ္တမေတံ။ ဖိတ္တောတိ မုခတုဏ္ဍကေပိ ဟေဋ္ဌာဥဒရဘာဂေပိ စိတြောဝ^၄။

အနုဿယနီတိ အနုစတုတ္တာနိ၊ တိဏိ သဟဿာနိ ပဉ္စေဝ သတာ-
နီတိ အတ္ထော။ အဒ္ဓါနပရိယာယပထေတိ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ ဂမနမဂ္ဂေ။

၁-ပဿဒမိဂါ(က)   ၂-အဿမုခယက္ခိနိယော (သျှာ)   ၃-ဝဏ္ဏဓာတုရာသိဟိ (သိ၊ ဣ)
၄-မုခတုဏ္ဍကေဟိ ဟေဋ္ဌာဥဒရဘာဂေဟိ စိတြောဝ (က)၊ မုခတုဏ္ဍကေဟိ ဟေဋ္ဌာဥဒရဘာဂေဟိ
ဝိစိတ္တော (သျှာ)

ဥဗ္ဗာဟေတ္တာတိ ဗာဓေယိတ္ထံ။ ဥပပ္ပုသီတိ ဥပဂန္တာ ဖုသိ။ ပဟာရံ အဒံသုတိ ဧတ္ထ “မာ န”န္တိ ပဒဿ သာမိဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သင်္ခမေသီတိ သမာဂန္တိ။ သဏ္ဍာဟိတိ မဋ္ဌာဟိ။ သင်္ခလာဟိတိ ဝိယာဟိ။ မဇ္ဇူဟိတိ သင်္ခလာဟိ။ မရုရာဟိတိ မရုဿရာဟိ။ သမုဒါစရန္တိယောတိ ဂန္ဓဗ္ဗကရဏဝသေန ပရိစရန္တိယော။ အနေကရုက္ခဝိဝိဓေကတိဖလန္တိ အနေကေဟိ ရုက္ခေဟိ ဝိဝိဓဝိကတိဖလံ။ အာရာမေနော အာရာမန္တိ ပုပ္ဖါရာမာဒိသု အညတရေန အာရာမေနော အညတရံ အာရာမံ နေန္တိတိ အတ္ထော။ ဥယျာနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ နာဠိကေရသဉ္ဇာရိယေနောတိ နာဠိကေရဝနေနေဝ အညံ နာဠိကေရဝနံ။ အဘိသမ္ဘောန္တိတိ ဧဝံ နေတွာ တတ္ထ နံ ခိပ္ပညေဝ ရတိတ္ထာယ ပါပုဏန္တိ။

ဒိဝသံ ပရိဗျူဋ္ဌောတိ သကလဒိဝသံ ပရိဗျူဋ္ဌော။ အပသာဒေတိတိ တာ ကိရ တံ ဧဝံ ဒိဝသံ ပရိစရိတွာ နိဝါသရုက္ခေ ဩတာရေတွာ ပရိဝါရေတွာ ရုက္ခသာခါသု နိသီဒိတွာ “အပ္ပေဝ နာမ မရုရဝစနံ လဘေယျာမာ”တိ ပတ္ထယန္တိယော ဣမိနာ ဥယျောဇိတကာလေ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမာတိ ဝသန္တိ။ ကုဏာလရာဇာ ပန တာ ဥယျောဇေန္တော “နဿထာ”တိ-အာဒိဝစနေဟိ အပသာဒေတိ။ တတ္ထ နဿထာတိ ဂစ္ဆထ။ ဝိနဿထာတိ သဗ္ဗဒတာဘာဂေန နဿထ။ ဂေဟေ နေဓညာဒိနံ နာသနေန စောရိယော၊ ဗဟုမာယတာယ ဓုတ္တိယော၊ နဋ္ဌဿတိတာယ အသတိယော၊ အနဝဋ္ဌိတ-စိတ္တတာယ လဟုစိတ္တာယော၊ ကတဝိနာသနေန မိတ္တဒုတ္တိတာယ ကတဿ အပ္ပဋိကာရိကာယောတိ။

ဧဝေ ပန ဝတွာ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဟံ တိရစ္ဆာနဂတောပိ ဣတ္ထိနံ အကတညတံ ဗဟုမာယတံ အနာစာရတံ ဒုဿီလတဉ္စ ဇာနာမိ၊ တဒါပါဟံ တာသံ ဝသေ အဝတ္တိတွာ တာ ဧဝ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္ထေမိ”တိ ဣမာယ ကထာယ တေသံ ဘိက္ခူနံ အနဘိရတိံ ဟရိတွာ သတ္တာ တုဏှိ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဒွေ ကာဠကောကိလာ သာမိကံ ဒဏ္ဍကေန ဥက္ခိပိတွာ ဟေဋ္ဌာဘာဂါဒိသု စတဿော စတဿော ဟုတွာ တံ ပဒေသံ အာဂမိံသု။ တေ ဘိက္ခူ တာပိ ဒိသွာ သတ္တာရံ ပုစ္ဆိံသု။ သတ္တာ “ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ မမ သဟာယော ပုဏ္ဏမုခေါ နာမ ဖုဿကောကိလော အဟောသိ၊ တဿာယံ ဝံသော”တိ ဝတွာ ပုရိမနယေနော တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ပုစ္ဆိတော အာဟ—

“တဿေဝ ခလု ဘော ဟိမဝတော ပဗ္ဗတရာဇဿ ပုရတ္ထိမ-
ဒိသာဘာဂေ သုသုခုမသုနိပုဏ္ဏဂိရိပ္ပဘဝဟရိတုပယန္တိယော”တိ။

တတ္ထ သုဠု သုခုမသဏ္ဌသလိလတာယ သုသုခုမသုနိပုဏ္ဏာ၊ ဂိရိ ဧတာသံ
ပဘဝေါတိ ဂိရိပ္ပဘဝါ၊ ဟိမဝန္တတော သန္တမာနဟရိတတိဏမိဿဩဃတာယ
ဟရိတာ၊ ကုဏ္ဍလဒဟံ ဥပဂမနေန ဥပယန္တိယောတိ **သုသုခုမသုနိပုဏ္ဏ-
ဂိရိပ္ပဘဝဟရိတုပယန္တိယော**၊ ဧဝရူပါ နဒိယော ယသ္မိံ သန္တန္တိတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယံ ကုဏ္ဍလဒဟံ တာ ဥပယန္တိ၊ တတ္ထ ပုပ္ဖါနိ ဝဏ္ဏေန္တော
အာဟ—

“ဥပ္ပလပဒုမကုမုဒနလိနသတပတ္တသောဂန္ဓိကမန္တာလကသမ္ပတိ-
ဝိရုဠသုစိဂန္ဓမနုညမာဝကပ္ပဒေသေ”တိ။

တတ္ထ ဥပ္ပလန္တိ နိလုပ္ပလံ။ နလိနန္တိ သေတပဒုမံ။ သတပတ္တန္တိ ပရိပုဏ္ဏသတ-
ပတ္တပဒုမံ။ သမ္ပတိတိ ဧတေဟိ သမ္ပတိဝိရုဠေဟိ အဘိနဝဇာတေဟိ သုစိဂန္ဓေန
စေဝ မနုညေန စ ဟဒယဗန္ဓနသမတ္တတာယ မာဝကေန ၂ စ ပဒေသေန
သမန္တာဂတေတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ တသ္မိံ ဒဟေ ရုက္ခာဒယော ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ—

“ကုရဝကမုစလိန္ဒကေတကဝေဒိသဝဠုလပုန္နာဂဗကုလတိလက-
ပိယကဟသန သာလသဠုလစမ္ပကအသောကနာဂရုက္ခတိရိဋ္ဌိဘုဇပတ္တ-
လောဒ္ဒစန္ဒနောဃဝနေ ကာဠာဂရူပဒ္ဓကပိယင်္ဂဒေဝဒါရုကစောစ-
ဂဟနေ ကကုဓကုဠဇအင်္ဂောလကစိကာရကဏိကာရကဏ္ဍိကာရ-
ကနဝေရကောရဏ္ဏကကောဝိဠာရကိံ သုကယောမိကဝနမလ္လိကမနင်္ဂ-
ဏမနဝဇ္ဇာဏ္ဍိသုရုစိရဘဂိနိမာလာမလျဓရေ ဇာတိသုမနမဓုဂန္ဓိက-
ဓနုတက္ကာရိတာလိသတဂရမုသီရကောဠကစ္ဆဝိတတေ အတိမုတ္တက-
သံကုသုမိတလတာဝိတတပဋိမဏ္ဍိတပ္ပဒေသေ ဟံသပိလဝကာဒမ္ပ-
ကာရဏ္ဏဝါဘိနဒိတေ ဝိဇ္ဇာဓရသိဒ္ဓသမဏတာပသဂဏာမိဝုဠေ ဝရ-
ဒေဝယက္ခရက္ခသဒါနဝဂန္ဓဗျကိန္ဓရမဟောရဂါနစိဏ္ဏပ္ပဒေသေ ဧဝရူပေ
ခလု ဘော ရမ္မေ ဝနသဏ္ဏေ ပုဏ္ဏမုခေါ နာမ ဖုဿကောကိလော
ပတိဝသတိ အတိဝိယ မဓုရဂိရော ဝိလာသိတနယနော မတ္တက္ခော။

၁-....မနုညပါဝကပ္ပဒေသေတိ (သီ၊ ဣ)....မနုညမနာပကပ္ပဒေသေတိ (သျာ)

၂-ပါဝကေန (သီ၊ ဣ)၊ မနာပကေန (သျာ)

တဿေဝ ခလု ဘော ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ အဗျုဒ္ဓါနိ
ဣတ္ထိသတာနိ ပရိစာရိကာ ဒိဇကညာယော။ အထ ခလု ဘော ဒွေ ဒိဇ-
ကညာယော ကဋ္ဌံ မုခေန ခုံသိတွာ တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ
မဇ္ဈေ နိသီဒါပေတွာ ဥဇ္ဇေန္တိ ‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ
အဒ္ဓါနပရိယာယပထေ ကိလမထော ဥဗ္ဗာဟေတ္တာ’တိ။

ပညာသံ ဒိဇကညာယော ဟေဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌတော ဥဇ္ဇေန္တိ
‘သစာ’ယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော သကုဏော အာသနာ
ပရိပတိဿတိ၊ မယံ တံ ပက္ခေဟိ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမာ’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ဥပရူပရိ ဥဇ္ဇေန္တိ ‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ
ဖုဿကောကိလံ အာတပေါ ပရိတာပေသိ’တိ။

ပညာသ ပညာသ ဒိဇကညာယော ဥဘတောပဿေန ဥဇ္ဇေန္တိ
‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ သိတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ တိဏှံ ဝါ ရဇော
ဝါ ဝါတော ဝါ ဥဿာဝေါ ဝါ ဥပပ္ပုသိ’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ပုရတော ပုရတော ဥဇ္ဇေန္တိ ‘မာ နံ
ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဂေါပါလကာ ဝါ ပသုပါလကာ ဝါ
တိဏဟာရကာ ဝါ ကဋ္ဌဟာရကာ ဝါ ဝနကမ္ပိကာ ဝါ ကဋ္ဌေန ဝါ
ကဋ္ဌလာယ ဝါ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ
သက္ခရာဟိ ဝါ ပဟာရမဒံသု၊ မာ’ယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော
ဂစ္ဆေဟိ ဝါ လတာဟိ ဝါ ရက္ခေဟိ ဝါ သာခါဟိ ဝါ ထမ္ပေဟိ ဝါ
ပါသာဏေဟိ ဝါ ဗလဝန္တေဟိ ဝါ ပက္ခိဟိ သင်္ဂမေသိ’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဥဇ္ဇေန္တိ သဏှာဟိ
သဒိလာဟိ မဇ္ဈဟိ မရုရာဟိ ဝါစာဟိ သမုဒါစရန္တိယော ‘မာ’ယံ
ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော အာသနေ ပရိယုက္ကန္တိ’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ဒိသောဒိသံ ဥဇ္ဇေန္တိ အနေကရက္ခ-
ဝိဝိဓေကတိဗလမာဟရန္တိယော ‘မာ’ယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိ-
လော ခုဒါယ ပရိကိလမိတ္တာ’တိ။

အထ ခလု ဘော တာ ဒိဇကညာယော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿ-
ကောကိလံ အာရာမေနော အာရာမံ၊ ဥယျာနေနေဝ ဥယျာနံ၊

နဒီတိတ္ထေနော နဒီတိတ္ထံ၊ ပဗ္ဗတသိခရေနေဝ ပဗ္ဗတသိခရံ၊ အဗ္ဗဝနေ-
နေဝ အဗ္ဗဝနံ၊ ဇမ္ဗဝနေနေဝ ဇမ္ဗဝနံ၊ လဗုဇဝနေနေဝ လဗုဇဝနံ၊
နာဠိကေရသဗ္ဗာရိယေနော နာဠိကေရသဗ္ဗာရိယံ ခိပ္ပမေဝ အဘိ-
သန္တောန္တိ ရတိတ္ထာယ။

အထ ခလု ဘော ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တာဟိ
ဒိဇကညာဟိ ဒိဝသံ ပရိဗျူဠော ဧဝံ ပသံသတိ ‘သာဓု သာဓု ဘဂိ-
နိယော၊ ဧတံ ခေါ ဘဂိနိယော တုမှာကံ ပတိရူပံ ကုလဗိတာနံ၊
ယံ တုမှေ ဘတ္တာရံ ပရိစရေယျာယာ’တိ။

အထ ခလု ဘော ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော ယေန
ကုဏ္ဍာလော သကုဏော တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဓသံသု ခေါ ကု-
ဏ္ဍာလဿ သကုဏဿ ပရိစာရိကာ ဒိဇကညာယော တံ ပုဏ္ဏမုခံ
ဖုဿကောကိလံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိသ္မာန ယေန ပုဏ္ဏမုခေါ
ဖုဿကောကိလော တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပုဏ္ဏမုခံ
ဖုဿကောကိလံ ဧတဒဝေါစံ ‘အယံ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ ကုဏ္ဍာလော
သကုဏော အတိဝိယ ဖရသော အတိဝိယ ဖရသဝါစော၊ အပ္ပေဝ
နာမ တဝမ္ဗိ အာဂမ္မ ပိယဝါစံ လဘေယျာမာ’တိ။ ‘အပ္ပေဝ
နာမ ဘဂိနိယော’တိ ဝတွာ ယေန ကုဏ္ဍာလော သကုဏော
တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကုဏ္ဍာလေန သကုဏေန သဒ္ဓိံ
ပဋိသမ္မောဒိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ
ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တံ ကုဏ္ဍာလံ သကုဏံ ဧတဒဝေါစ
‘ကိဿ တုံသမ္မ ကုဏ္ဍာလ ဣတ္ထိနံ သုဇာတာနံ ကုလဗိတာနံ သမ္မာ-
ပဋိပန္နာနံ မိစ္ဆာပဋိပန္နောသိ၊ အမနာပဘာဏီနမ္ပိ ကိရ သမ္မ
ကုဏ္ဍာလ ဣတ္ထိနံ မနာပဘာဏီနာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မနာ-
ပဘာဏီန’န္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကုဏ္ဍာလော သကုဏော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿ-
ကောကိလံ ဧဝံ အပသာဒေသိ ‘နဿ တုံ သမ္မ ဇမ္ဗဝသလ၊ ဝိနဿ
တုံ သမ္မ ဇမ္ဗဝသလ၊ ကော နုတယာ ဝိယတ္တော ဇာယာဇိနေနာ’တိ။
ဧဝံ အပသာဒိတော စ ပန ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တတော-
ယေဝ ပဋိနိဝတ္တိ။

အထ ခလုဘော ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ အပရေန သမ-
ယေန နစိရဿေဝ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ လောဟိတ-
ပက္ခန္တိကာ ဗာဠာဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ။ အထ ခလုဘော
ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ ပရိစာရိကာနံ ဒိဇကညာနံ ဧတ-
ဒဟောသိ 'အာဗာဓိကော ခေါအယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော၊
အပ္ပေဝ နာမ ဣမမှာ အာဗာဓာ ဝုဠဟေယျာ'တိ ဧကံ အဒုတိယံ
ဩဟာယ ယေန ကုဏာလော သကုဏော တေနုပသင်္ကမိ'သု။
အဒ္ဓဿ ခေါကုဏာလော သကုဏော တာ ဒိဇကညာယော ဒူရ-
တောဝ အာဂစ္ဆန္တိယော၊ ဒိဿာန တာ ဒိဇကညာယော ဧတဒဝေါစ
'ကဟံ ပန တုမှံ ဝသလိယော ဘတ္တာ'တိ။ 'အာဗာဓိကော ခေါ သမ္မ
ကုဏာလ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော အပ္ပေဝ နာမ တမှာ
အာဗာဓာ ဝုဠဟေယျာ'တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကုဏာလော သကုဏော
တာ ဒိဇကညာယော ဧဝံ အပသာဒေသိ 'နဿထ တုမှေ
ဝသလိယော၊ ဝိနဿထ တုမှေ ဝသလိယော စောရိယော ဓုတ္တိယော
အသတိယော လဟုစိတ္တာယော ကတဿ အပ္ပဋ္ဌိကာရိကာယော
အနိလော ဝိယ ယေနကာမဂမာယော'တိ ဝတ္တာ ယေန ပုဏ္ဏ-
မုခေါ ဖုဿကောကိလော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ
ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဧတဒဝေါစ 'ဟံ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခေါ'တိ။ ဟံ
သမ္မ ကုဏာလာတိ။

အထ ခလုဘော ကုဏာလော သကုဏော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿ-
ကောကိလံ ပက္ခေဟိ စ မုခတုဏ္ဏကေန စ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝုဠာ-
ပေတွာ နာနာဘေသဇ္ဇာနိ ပါယာပေသိ။ အထ ခလုဘော ပုဏ္ဏ-
မုခဿ ဖုဿကောကိလဿ သော အာဗာဓော ပဋိပ္ပဿန္တိ"တိ။

တတ္ထ ဝိယကာတိ သေတပုပ္ဖါ။ ဟသနာတိ ဟ-ကာရော သန္တိကရော၊
အသနာယေဝ။ တိရိစ္ဆိတိ ကော ရုက္ခဇာတိ။ စန္ဒနာတိ ရတ္တသုရဘိစန္ဒနာ။
ဩဃဝနေတိ ဧတေသံ ဩဃေန ဃဋ္ဌာယ သမန္ဓာဂတဝနေ။ ဒေဝ-
ဒါရုကစောစဂဟနေတိ ဒေဝဒါရုရက္ခေဟိ စေဝ ကဒလိဟိ စ ဂဟနေ။
ကစ္စိကာရာတိ ကော ရုက္ခဇာတိ။ ကဏိကာရာတိ မဟာပုပ္ဖါ။ ကဏ္ဍိကာရာတိ
ခုဒ္ဒကပုပ္ဖါ။ ကိသုကာတိ ဝါတဃာတကာ။ ယောဓိကာတိ ယူထိကာ။
ဝနမလ္လိကမနင်္ဂဏမနဝဇ္ဇဘဏ္ဍိသုရုစိရဘဂိနိမာလာမလျဓရေတိ မလ္လိကာနဉ္စ

အနဂ်ဏာနံ အနဝဇ္ဇာနဉ္စ ဘဏ္ဍီနံ သုရုဗိရာနဉ္စ ဘဂိနီနံ ပုပ္ဖေဟိ မာလျဓာရယ-
မာနေ။ ဓနုတက္ကာရီတိ ဓနုပါဠလိ။ တာလီသာတိ တာလီသပတ္တရက္ခာ။
ကစ္ဆဝိတတေတိ ဧတေဟိ ဇာတိသုမနာဒီဟိ ဝိတတေ နဒိကစ္ဆပဗ္ဗတကစ္ဆေ။
သံကုသုမိတလတာတိ တေသု တေသု ဌာနေသု သုဋ္ဌ၊ ကုသုမိတအတိမုတ္တကေဟိ
စေဝ နာနာဝိဓလတာဟိ စ ဝိတတပဋိမဏ္ဍိတပဒေသေ။ ဂဏာမိဝုဋ္ဌေတိ
ဧတေသံ ဝိဇ္ဇာဓရာဒီနံ ဂဏေဟိ အမိဝုဋ္ဌေ။ ပုဏ္ဏမုခေါတိ မုခပရိပုဏ္ဏတာယ
ပုဏ္ဏမုခေါ။ ပရေဟိ ဖုဋ္ဌတာယ ဖုဋ္ဌာယ ကောကိလော။ ဝိလာသိတနယနောတိ
ဝိလာသိတနေတ္တော။ မတ္တက္ခောတိ ယထာ မတ္တာနံ အက္ခိနိ ရတ္တာနိ ဟောန္တိ၊
ဧဝံ ရတ္တက္ခော၊ ပမာဏယုတ္တနေတ္တော ဝါ။

ဘဂိနီယောတိ အရိယဝေါဟာရေန အာလပနံ။ ပရိစရေယျာထာတိ
သကလဒိဝသံ ဂဟေတွာ ဝိစရေယျာထ။ ဣတိ သော ပိယကထံ ကထေတွာ
ဥယျောဇေတိ။ ကဒါဓိ ပန ကုဏ္ဍာလော သပရိဝါရော ပုဏ္ဏမုခံ ဒဿနာယ
ဂစ္ဆတိ၊ ကဒါဓိ ပုဏ္ဏမုခေါ ကုဏ္ဍာလဿ သန္တိကံ အာဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ
“အထ ခလု ဘော”တိ။ သမ္မာတိ ဝယဿ။ အာဂမ္မာတိ ပဋိစ္စ ဥပနိဿာယ။
လဘေယျာမာတိ ကုဏ္ဍာလဿ သန္တိကာ ပိယဝစနံ လဘေယျာမ။ အပ္ပေဝ
နာမာတိ အပိ နာမ လဘေယျာထ၊ ဝက္ခာမိ နန္တိ။ သုဇာတာနန္တိ
သမဇာတိကာနံ။

နဿာတိ ပလာယ။ ဇမ္ဗာတိ လာမက။ ဝိယတ္တောတိ ကော န တယာ
သဒိသော အညော ဗျတ္တော နာမ အတ္ထိ။ ဇာယာဇိနေနာတိ ဇာယာ-
ဇိတေန၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ဧဝံ ဣတ္ထိပရာဇိတေန တယာ သဒိသော
ကော နာမ ဗျတ္တော အတ္ထိတိ တံ ပုန ဧဝရူပဿ ဝစနဿ အဘဏနတ္ထာယ
အပသာဒေတိ။ တတောယေဝါတိ “ကုဒ္ဓေါ မေ ကုဏ္ဍာလော”တိ စိန္တေတွာ
တတောယေဝ ပဋိနိဝတ္တိ၊ သော နိဝတ္တိတွာ သပရိဝါရော အတ္တနော
နိဝါသဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိ။

အပ္ပေဝ နာမာတိ သံသယပရိဝိတက္ခော၊ ဣမမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌဟေယျ ဝါ
နော ဝါတိ ဧဝံ စိန္တေတွာ တံ ဩဟာယ ပက္ကမိံသု။ တုမှန္တိ တုမှာကံ။ အပ္ပေဝ
နာမာတိ တမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌဟေယျ ဝါနော ဝါ၊ အမှာကံ အာဂတကာလေ
မတော ဘဝိဿတိ။ မယဉ္စိ ဣဒါနေဝ သော မရိဿတိတိ ဥတွာ တုမှာကံ
ပါဒပရိစာရိကာ ဘဝိတုံ အာဂတာ။ တေနုပသင်္ကဓီတိ ဣမာ ဣတ္ထိယော

သာမိကဿ မတကာလေ အာဂတာ ပဋိက္ကလ္လာ ဘဝိဿာမာတိ တံ ပဟာယ အာဂတာ၊ အဟံ ဂန္တာ မမ သဟာယကံ ပုပ္ဖလောဒီနိ နာနာဘေသဇ္ဇာနိ သံဟရိတွာ အရောဂံ ကရိဿာမီတိ စိန္တေတွာ နာဂဗလော မဟာသတ္တော အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ယေန သော တေနုပသင်္ကမိ။ ဟန္တိ နိပါတော၊ “ဇီဝသိ သမ္မာ”တိ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။ ဣတရောပိဿ “ဇီဝါမိ”တိ ဝဒန္တော “ဟံ သမ္မာ”တိ အာဟ။ ပါယာပေသီတိ ပါယေသိ။ ပဋိပ္ပဿန္တိတိ ဝုပသမီတိ။

တာပိ ဒိဇကညာယော အသ္မိံ အရောဂေ ဇာတေ အာဂတာ။ ကုဏာ-
လောပိ ပုဏ္ဏမုခံ ကတိပါဟံ ဖလာဖလာနိ ခါဒါပေတွာ တဿ ဗလပ္ပတ္တကာလေ
“သမ္မ ဣဒါနိ တံ အရောဂေါ၊ အတ္တနော ပရိစာရိကာဟိ သဒ္ဓိံ ဝသ၊ အဟမ္မိ
အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမီ”တိ အာဟ။ အထ နံ သော “ဣမာ သမ္မ
မံ ဗာဠုဂီလာနံ ပဟာယ ပလာယန္တိ၊ န မေ ဧတာဟိ ဓုတ္တိဟိ အတ္ထော”တိ
အာဟ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္တော “တေန ဟိ တေ သမ္မ ဣတ္ထိနံ ပါပ-
ဘာဝံ အာစိက္ခိဿာမီ”တိ ပုဏ္ဏမုခံ ဂဟေတွာ ဟိမဝန္တပဿေ မနောသိလာ-
တလံ နေတွာ သတ္တယောဇနိကသာလရက္ခမူလေ မနောသိလာသနေ နိသီဒိ။
ဧကသ္မိံ ပဿေ ပုဏ္ဏမုခေါ သပရိဝါရော နိသီဒိ။ သကလဟိမဝန္တေ ဒေဝ-
ဃောသနာ စရိ “အဇ္ဇ ကုဏာလော သကုဏရာဇာ ဟိမဝန္တေ မနောသိလာ-
သနေ နိသီဒိတွာ ဗုဒ္ဓလိလာယ ဓမ္မံ ဒေသေဿတိ၊ တံ သုဏာထာ”တိ။
ပရမ္ပရဃောသေန ဆ ကာမာဝစရဒေဝါ သုတွာ^၁ ယေဘုယျေန တတ္ထ သန္တိ-
ပတိံသု။ ဗဟုနာဂသုပဏ္ဏကိန္နရဝိဇ္ဇာဓရာဒီနမ္မိ ဒေဝတာ တမတ္ထံ ဥဋ္ဌေဝိသေသုံ၊^၂
တဒါ အာနန္တော နာမ ဂိဇ္ဈရာဇာ ဒသသဟဿဂိဇ္ဈပရိဝါရော ဂိဇ္ဈပဗ္ဗတေ
ပဋိဝသတိ။ သောပိ တံ ကောလာဟလံ သုတွာ “ဓမ္မံ သုဏိဿာမီ”တိ
သပရိဝါရော အာဂန္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ နာရဒေါပိ ပဉ္စာဘိညော တာပသော
ဒသသဟဿတာပသပရိဝုတော ဟိမဝန္တပဒေသေ ဝိဟရန္တော တံ ဒေဝ-
ဃောသနံ သုတွာ “သဟာယော ကိရ မေ ကုဏာလော ဣတ္ထိနံ အဂုဏံ
ကထေဿတိ၊ မဟာသမာဂမော ဘဝိဿတိ၊ မယာပိ တံ ဒေသနံ သောတုံ
ဝဇ္ဇတိ”တိ တာပသဒသသဟဿေန သဒ္ဓိံ ဣဒ္ဓိယာ တတ္ထ ဂန္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။
ဗုဒ္ဓါနံ ဒေသနာသန္တိပါတသဒိသော မဟာသမာဂမော အဟောသိ။ အထ
မဟာသတ္တော ဇာတိဿရဉာဏေန ဣတ္ထိဒေါသပဋိသံယုတ္တံ အတိတဘဝေ

၁-ဥတွာ (သျှ၊ ဣ)

၂-ဗဟု စ နာဂယက္ခရက္ခသသုပဏ္ဏကိန္နာဓရာဒီဇ္ဇာ အဋ္ဌဝိယံ သန္တိသိတဒေဝတာ တမတ္ထံ
ဥဒ္ဓေဝိသိသု (သျှ၊)၊ ဗဟု နာဂသုပဏ္ဏကိန္နာ အဋ္ဌဝိယမ္မိ ဒေဝါ တမတ္ထံ ဥဋ္ဌေဝိသိသု (သိ၊ ဣ)

ဒိဋ္ဌကာရဏံ ပုဏ္ဏမုခံ ကာယသက္ခိံ ကတွာ ကထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

“အထ ခလု ဘော ကုဏ္ဍာလော သကုဏော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဂိလာနုပုဋ္ဌိတံ အစိရုပုဋ္ဌိတံ ဂေလညာ တေဒဝေါစ—

‘ဒိဋ္ဌာ မယာ သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ကဏှာ ဒွေပိတိကာ ပဉ္စပတိကာယ ဆဋ္ဌေ ပုရိသေ စိတ္တံ ပဋိဗန္ဓန္တိယာ၊ ယဒိဒံ ကဗန္ဓေ ဝိဋ္ဌသပ္ပိမ္ပိ’တိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေ’တ္ထ ဝါကျံ—

၂၉၀။ ‘အထ’ဇ္ဈနော နကုလော ဘိမသေနော၊
ယုမိဋ္ဌိလော သဟဒေဝေါ စ ရာဇာ။
ဧတေ ပတိ ပဉ္စ မတိစ္စ နာရိ၊
အကာသိ ခုဇ္ဈဝါမနကေန ပါပ’န္တိ။

ဒိဋ္ဌာ မယာ သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ သစ္စတပါပိ နာမ သမဏီ သုသာန-
မဇ္ဈေ ဝသန္တိ စတုတ္ထဘတ္တံ ပရိဏာမယမာနာ သုရာဓုတ္တကေန
ပါပ’မကာသိ။

ဒိဋ္ဌာ မယာ သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ကာကဝတိ နာမ ဒေဝိ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ
ဝသန္တိ ဘရိယာ ဝေနတေယျဿ နဋကုဝေရေန ပါပ’မကာသိ။

ဒိဋ္ဌာ မယာ သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ကုရုဒေဝိ နာမ လောမသုဒ္ဓရိ
ဇဠိကကုမာရံ ကာမယမာနာ ဆဋ္ဌကုမာရဓနန္တေဝါသိနာ ပါပ-
မကာသိ။

ဧဝဉ္ဇေတံ မယာ ဉှတံ၊ မြဟ္မဒတ္တဿ မာတရံ။
ဩဟာယ ကောသလရာဇံ၊ ပဉ္စာလစဏ္ဍေန ပါပ’မကာသိ။

၂၉၁။ ဧတာ စ အညာ စ အကံသု ပါပံ၊
တသ္မာဟ’မိတ္တိနံ န ဝိဿသေ နပ္ပသံသေ။
မဟိ ယထာ ဇဂတိ သမာနရတ္တာ၊
ဝသုန္ဓရာ ဣတရိတရာပတိဋ္ဌာ။
သဗ္ဗသဟာ အဗန္ဓနာ အကုပ္ပ၊
တထိ’တ္ထိယော တာယော န ဝိဿသေ နရော။

၂၉၂။ သီဟော ယထာ လောဟိတမံသဘောဇနော၊
ဝါဠုမိဂေါ ပဉ္စာဝုဓော သုရုဒ္ဓေါ။
ပသယုခါဒီ ပရဟိံသနေ ရတော၊
တထိ'တ္ထိယော တာယော န ဝိဿသေ နရော။

န ခလု သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ဝေသိယော နာရိယော ဂမနိယော၊ န
ဟေ'တာ ဗန္ဓကိယော နာမ၊ ဝမိကာယော နာမ ဧတာယော၊
ယဒိဒံ ဝေသိယော နာရိယော ဂမနိယောတိ။

စောရော ဝိယ ဝေဏိကတာ မဒိရာ'ဝ ဒိဒ္ဓါ ဝါဏိဇော ဝိယ
ဝါစာသန္တုတိယော ဣဿသိင်္ဂမိဝ ဝိပရိဝတ္တာယော ဥရဂမိဝ
ဒုဇိဝှိယော။ သောဗ္ဗမိဝ ပဋိစ္ဆန္တာ ပါတာလမိဝ ဒုပ္ပုရာ ရက္ခသီ
ဝိယ ဒုတ္တောသာ ယမော'ဝေ'ကန္တဟာရိယော။ သိဒ္ဓိရိဝ သဗ္ဗဘက္ခာ
နဒိရိဝ သဗ္ဗဝါဟိ အနိလော ဝိယ ယေနကာမံစရာ နေရ ဝိယ အဝိ-
သေသကရာ ဝိသရုက္ခော ဝိယ နိစ္စဖလိတာယောတိ။ ဘဝတိ စ
ပနုတ္တရေ'တ္ထ ဝါကျံ—

၂၉၃။ ‘ယထာ စောရော ယထာ ဒိဒ္ဓေါ၊ ဝါဏိဇောဝ ဝိကတ္တနီ။
ဣဿသိင်္ဂမိဝ ပရိဝတ္တာ၊ ဒုဇိဝှိ ဥရဂေါ ဝိယ။

၂၉၄။ သောဗ္ဗမိဝ ပဋိစ္ဆန္တာ၊ ပါတာလမိဝ ဒုပ္ပုရာ။
ရက္ခသီ ဝိယ ဒုတ္တောသာ၊ ယမော'ဝေ'ကန္တဟာရိယော။

၂၉၅။ ယထာ သိဒ္ဓိ နဒီ ဝါတော၊ နေရုနာဝ သမာဂတာ။
ဝိသရုက္ခော ဝိယ နိစ္စဖလာ၊ နာသယန္တိ ဃရေ ဘောဂံ။
ရတနန္တကရိတ္ထိယော'တိ”။

တတ္ထ ဂိလာနုပုဋ္ဌိတန္တိ^၁ ပဌမံ ဂိလာနံ ပစ္ဆာ ဝုဋ္ဌိတံ။ ဒိဌာ မယာတိ
အတိတေ ကိရ မြဟ္မဒတ္တော ကာသိရာဇာ သမ္ပန္နဗလဝါဟနတာယ
ကောသလရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ကောသလရာဇာနံ မာရေတွာ တဿ အဂ္ဂမဟေသိံ
သဂဗ္ဘံ ဂဟေတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တာ တံ အတ္တနော အဂ္ဂမဟေသိံ အကာသိ။
သာ အပရဘာဂေ ဝိတရံ ဝိဇာယိ။ ရညော ပန ပကတိယာ ဝိတာ ဝါ ပုတ္တော
ဝါ နတ္ထိ။ သော တုသိတွာ “ဘဒ္ဒေ ဝရံ ဂဏှာဟိ”တိ အာဟ။ သာ ဂဟိတကံ

ကတွာ ဌပေသိ။ တဿာ ပန ကုမာရိကာယ “ကဏှာ”တိ နာမံ ကရိံသု။ အထဿာ ဝယပ္ပတ္တာယ မာတာ တံ အာဟ “အဗ္ဗ ပိတရာ တဝ ဝရော ဒိန္နော၊ တမဟံ ဂဟေတွာ ဌပေသိ။ တဝ ရုစ္စနကံ ဝရံ ဂဏှာ”တိ။ သာ “အဗ္ဗ မယံ အညံ အဝိဇ္ဇမာနံ နတ္ထိ၊ ပတိဂ္ဂဟဏတ္တာယ မေ သယံ ဝရံ ကာရေဟိ”တိ ကိလေသဗဟုလတာယ ဟိရေတ္တပွံ ဘိန္ဒိတွာ မာတရံ အာဟ။ သာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇော “ယထာရုစိတံ ပတိံ ဂဏှတူ”တိ ဝတွာ သယံ ဝရံ ဘောသာပေသိ။ ရာဇင်္ဂဏေ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ ဗဟု ပုရိသာ သန္တိ-ပတိံသု။ ကဏှာ ပုပ္ဖသမုဂ္ဂံ အာဒါယ ဥတ္တရသီဟပဉ္စရေ ဌိတာ ဩလောကေန္တိ ကေမ္ပိ န ရောစေသိ။

တဒါ ပဏ္ဍုရာဇဂေါတ္တတော အဇ္ဈေနော နကုလော ဘိမသေနော ယုမိ-ဌိလော သဟဒေဝေါတိ ဣမေ ပဉ္စ ပဏ္ဍုရာဇပုတ္တာ တက္ကသိလာယံ ဒိသာ-ပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဟေတွာ “ဒေသစာရိတ္တံ ဇာနိဿာမာ”တိ ဝိစရန္တာ ဗာရာဏသိံ ပတွာ အန္တောနဂရေ ကောလာ-ဟလံ သုတွာ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ ဥတွာ “မယမ္ပိ ဂုမိဿာမာ”တိ ကမ္မနရူပ-သမာနရူပါ တတ္ထ ဂန္တာ ပဋိပါဋိယာ အဋ္ဌံသု။ ကဏှာ တေ ဒိသျှာ ပဉ္စသုပိ တေသု ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ သီသေသု မာလာစုမ္ပဋကောနိ ခိပိတွာ “အဗ္ဗ ဣမေ ပဉ္စ ဇနေ ဝရေမိ”တိ အာဟ။ သာပိ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇော ဝရဿ ဒိန္နတ္တာ “န လဘိဿတိ”တိ အဝတွာ အနတ္တမနောဝ “ကိ-ဇာတိကာ ကဿ ပုတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ ပဏ္ဍုရာဇပုတ္တဘာဝံ ဥတွာ တေသံ သက္ကာရံ ကတွာ တံ ပါဒပရိစာရိကံ အဒါသိ။

သာ သတ္တဘူမိကပါသာဒေ တေ ကိလေသဝသေန သင်္ဂဏိ။ ဧကော ပနဿာ ပရိစာရကော ခုဇ္ဇော ပိဋသပ္ပိ အတ္ထိ။ သာ ပဉ္စ ရာဇပုတ္တေ ကိလေ-သဝသေန သင်္ဂဏိတွာ တေသံ ဗဟိ နိက္ခန္တကာလေ ဩကာသံ လဘိတွာ ကိလေသေန အနုဋ္ဌယမာနာ ခုဇ္ဇေန သဒ္ဓိံ ပါပံ ကရေတိ၊ တေန စ သဒ္ဓိံ ကထေန္တိ “မယံ တယာ သဒိသော ပိယော နတ္ထိ၊ ရာဇပုတ္တေ မာရာပေတွာ တေသံ ဂလလောဟိတေန တဝ ပါဒေ မက္ခာပေဿာမိ”တိ ဝဒတိ။ ဣတရေ-သုပိ ဇေဋ္ဌဘာတိကေန မိဿိဘူတကာလေ “ဣမေဟိ စတုဟိ တုမေဝ မယံ ပိယတရော၊ မယာ ဇီဝိတမ္ပိ တဝတ္ထာယ ပရိစ္စတ္တံ၊ မမ ပိတု အစ္စယေန တုယု-ညေဝ ရဇ္ဇံ ဒါပေဿာမိ”တိ ဝဒတိ။ ဣတရေဟိ သဒ္ဓိံ မိဿိဘူတကာလေပိ

ဧသေဝ နယော။ တေ “အယံ အမေ ပိယာယတိ၊ ဣဿရိယဉ္စ နော ဧတံ နိဿာယ ဇာတ”န္တိ တဿံ အတိဝိယ တုဿန္တိ။

သာ ဧကဒိဝသံ အာဗာဓိကာ အဟောသိ။ အထ နံ တေ ပရိဝါရေတွာ ဧကော သီသံ သမ္မာဟန္တော နိသီဒိ၊ သေသာ ဧကေကံ ဟတ္ထဉ္စ ပါဒဉ္စ။ ခုဇ္ဇော ပန ပါဒမူလေ နိသီဒိ။ သာ သီသံ သမ္မာဟမာနဿ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ အဇ္ဈနကုမာရဿ “မယံ တယာ ပိယတရော နတ္ထိ၊ ဇီဝမာနာ တုယံ ဇီဝိ-
ဿာမိ၊ ပိတု အစ္စယေန တုယံ ရဇ္ဇံ ဒါပေဿာမိ”တိ သီသေန သညံ ဒဒမာနာ တံ သင်္ဂဏိ၊ ဣတရေသမ္ပိ ဟတ္ထပါဒေဟိ တထေဝ သညံ အဒါသိ။ ခုဇ္ဇဿ ပန “တွညေဝ မမ ပိယော၊ တဝတ္ထာယ အဟံ ဇီဝိဿာမိ”တိ ဇိဝှိယ သညံ အဒါသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ ပုဗ္ဗေ ကထိတဘာဝေန တာယ သညာယ တမတ္ထံ ဇာနိံသု။ တေသု သေသာ အတ္တနော ဒိန္နသညာယေဝ ဇာနိံသု။ အဇ္ဈန-
ကုမာရော ပန တဿာ ဟတ္ထပါဒဇိဝှိဝိကာရေ ဒိဿာ “ယထာ မယံ၊ ဧဝံ သေသာနမ္ပိ ဣမာယ သညာ ဒိန္နာ ဘဝိဿတိ၊ ခုဇ္ဇေန စာပိ သဒ္ဓိံ ဧတိ-
ဿာယ သန္တဝေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ ဘာတရော ဂဟေတွာ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ပုစ္ဆိ “ဒိဋ္ဌာ ဝေါ ပဉ္စပတိကာ မမ သီသဝိကာရံ ဒဿေန္တိ”တိ။ အာမ ဒိဋ္ဌာတိ။ ကိံ ကာရဏံ ဇာနာထာတိ။ န ဇာနာမာတိ။ ဣဒံ နာမေတ္ထ ကာရဏံ၊ တုမှာကံ ပန ဟတ္ထပါဒေဟိ ဒိန္နသညာယ ကာရဏံ ဇာနာထာတိ။ အာမ ဇာနာမာတိ။ အမှာကမ္ပိ တေနေဝ ကာရဏေန အဒါသိ၊ ခုဇ္ဇဿ ဇိဝှိဝိကာရေန သညာဒါနဿ ကာရဏံ ဇာနာထာတိ။ န ဇာနာမာတိ။ အထ နေသံ အာစိက္ခိတွာ “ဣမိနာပိ သဒ္ဓိံ ဧတာယ ပါပကမ္မံ ကတ”န္တိ ဝတွာ တေသု အသဒ္ဓဟန္တေသု ခုဇ္ဇံ ပက္ခောသိတွာ ပုစ္ဆိ။ သော သဗ္ဗံ ပဝတ္ထိံ ကုထေသိ။

တေ တဿ ဝစနံ သုတွာ တဿာ ဝိဂတစ္ဆန္တရာဂါ ဟုတွာ “အဟော မာတုဂါမော နာမ ပါပေါ ဒုဿီလော၊ မာဒိသေ နာမ ဇာတိသမ္ပန္နေ သော-
ဘဂ္ဂပ္ပတ္တေ ပဟာယ ဧဝရူပေန ဇေဂုစ္ဆပဋိကူလေန ခုဇ္ဇေန သဒ္ဓိံ ပါပကမ္မံ ကရေတိ၊ ကော နာမ ပဏှိတဇာတိကော ဧဝံ နိလ္လဇ္ဇာဟိ ပါပဓမ္မာဟိ ဣတ္ထိဟိ သဒ္ဓိံ ရမိဿတိ”တိ အနေကပရိယာယေန မာတုဂါမံ ဂရဟိတွာ “အလံ နော ဃရာဝါသေနာ”တိ ပဉ္စ ဇနာ ဟိမဝန္တံ ပဝိသိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ကသိဏပရိကမ္မံ ကတွာ အာယုပရိယောသာနေ ယထာကမ္မံ ဂတာ။ ကုဏာလော ပန သကုဏရာဇာ တဒါ အဇ္ဈနကုမာရော အဟောသိ။ တဿွာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌ-
ကာရဏံ ဒဿေန္တော “ဒိဋ္ဌာ မယာ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ခွေပိတိကာတိ ကောသလရညော စ ကာသိရညော စ ဝသေနေတံ
 ဝုတ္တံ။ ပဉ္စပတိကာယာတိ ပဉ္စပတိကာ၊ ယ-ကာရော နိပါတမတ္ထော။ ပဋိ-
 ဗန္ဓန္တိယာတိ ပဋိဗန္ဓမာနာ^၁။ ကဗန္ဓေတိ တဿ ကိရ ဂီဝါ ဩနမိတွာ ဥရံ
 အလ္လိနာ၊ တသ္မာ ဆိန္နသိသော ဝိယ ခါယတိ။ ပဉ္စ မတိစ္ဆာတိ ဧတေ ပဉ္စ
 အတိက္ကမိတွာ။ ခုဇ္ဇဝါမနုကေနာတိ ခုဇ္ဇေန ဝါမနကေန။

ဣဒံ ဝတွာ အပရာနိပိ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ ဒသေသန္တော ပုန “ဒိဋ္ဌာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိံ တာဝ အယံ ဝိဘာဝနာ—အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသိံ နိဿာယ
 သစ္စတပါဝိ^၂ နာမ သေတသမဏီ သုသာနေ ပဏ္ဏသလံ ကာရေတွာ တတ္ထ
 ဝသမာနာ စတ္တာရိ ဘတ္တာနိ အတိက္ကမိတွာ ဘုဉ္ဇတိ၊ သကလနဂရေ စန္ဒော ဝိယ
 သူရိယော ဝိယ စ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ။ ဗာရာဏသိဝါသိနော ဒိပိတွာပိ
 ခလိတွာပိ “နမော သစ္စတပါဝိယာ”တိ ဝဒန္တိ။ အထေကသ္မိံ ဆဏကာလေ
 ပဌမဒိဝသေ တာဝ သုဝဏ္ဏကာရာ ဂဏဗန္ဓေန ဧကသ္မိံ ပဒေသေ မဏ္ဍပံ
 ကတွာ မစ္ဆမံသသုရာဂန္ဓမာလာဒီနိ အာဟရိတွာ သုရာပါနံ အာရဘိံသု။
 အထေကော သုဝဏ္ဏကာရော သုရာပိဋ္ဌကံ^၃ ဆဇ္ဇေန္တော “နမော သစ္စတပါဝိ-
 ယာ”တိ ဝတွာ ဧကေန ပဏ္ဍိတေန “အန္တော အန္ဓဗာလ စလစိတ္တာယ ဣတ္ထိယာ
 နမော ကရေသိ၊ အဟော ဗာလော”တိ ဝုတ္တေ “သမ္ဗ မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ
 နိရယသံဝတ္တနိကံ ကမ္မံ ကရိ”တိ အာဟ။ အထ နံ သော “ဒုဗ္ဗုဒ္ဓိ တုဏှိ
 ဟောဟိ၊ သဟဿေန အပ္ပုတံ ကရေဟိ၊ အဟံ တေ သစ္စတပါဝိ” ဣတော
 သတ္တမေ ဒိဝသေ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ ဣမသ္မိံယေဝ ဌာနေ နိသိန္တော^၄
 သုရာပိဋ္ဌကံ ဂါဟာပေတွာ သုရံ ပိဝိဿာမိ၊ မာတုဂါမော ဓုဝသီလော နာမ
 နတ္ထိ”တိ အာဟ။ သော “န သက္ခိဿသိ”တိ ဝတွာ တေန သဒ္ဓိံ သဟဿေန
 အပ္ပုတမကာသိ။ သော တံ အညေသံ သုဝဏ္ဏကာရာနံ အာရောစေတွာ
 ပုနဒိဝသေ ပါတောဝ တာပသဝေသေန သုသာနံ ပဝိသိတွာ တဿာ
 ဝသနဌာနဿ အဝိဒူရေ သူရိယံ နမဿန္တော အဌာသိ။

သာ ဘိက္ခာယ ဂစ္ဆမာနာ နံ ဒိသ္မာ “မဟိဒ္ဓိကော တာပသော ဘဝိဿတိ၊
 အဟံ တာဝ သုသာနပဿေ ဝသာမိ၊ အယံ မဇ္ဈေ သုသာနဿ ဝသတိ၊
 ဘဝိတဗ္ဗမဿန္တန္တရေ သန္တဓမ္မေန၊ ဝန္တိဿာမိ န”န္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိ။ သော
 နေဝ ဩလောကေသိ န အာလပိ။ ဒုတိယဒိဝသေပိ တထေဝ အကာသိ။
 တတိယဒိဝသေ ပန ဝန္တိတကာလေ အဓောမုခေါဝ “ဂစ္ဆာဟိ”တိ အာဟ။

၁-ပဋိဗန္ဓန္တိယာတိ ပဋိဗန္ဓမာနာ (သျှ၊ ဣ)

၃-သုရာပိဋ္ဌကံ (သိ၊ ဣ)

၂-သစ္စတပါဝိ (သိ၊ ဣ)၊ ပဉ္စတပါဝိ (သျှ၊)

၄-နိသိန္တံ (သျှ၊ က)

စတုတ္ထဒိဝသေ “ကစ္စိ ဘိက္ခာယ န ကိလမသီ”တိ ပဋိသန္ဓာရမကာသိ။ သာ “ပဋိသန္ဓာရော မေ လဒ္ဓေါ”တိ တုဋ္ဌာ ပက္ခာမိ။ ပဉ္စမဒိဝသေ ဗဟုတရံ ပဋိသန္ဓာရံ လဘိတွာ ထောက် နိသီဒိတွာ ဂတာ။ ဆဋ္ဌေ ဒိဝသေ ပန တံ အာဂန္တာ ဝဋ်တွာ နိသိန္တံ “ဘဂိနိ ကိ” န ခေါ အဇ္ဇ ဗာရာဏသီယံ မဟာ-
ဂိတဝါဒိတသဒ္ဓေါ”တိ ဝတွာ “အယျ တုမေ န ဇာနာထ၊ နဂရေ ဆဏော ယုဋ္ဌော၊ တတ္ထ ကိဋ္ဌန္တာနံ သေ သဒ္ဓေါ”တိ ဝတ္ထေ “တ္ထေ နာမေသော သဒ္ဓေါ”တိ အဇာနန္တော ဝိယ ဟတွာ “ဘဂိနိ ကတိ ဘတ္တာနိ အတိက္ကမေ-
သီ”တိ ပုစ္ဆိ။ စတ္တာရိ အယျ၊ တုမေ ပန ကတိ အတိက္ကမေထာတိ။ သတ္တ ဘဂိနိတိ။ ဣဒံ သော မုဿာ အဘာသိ။ ဒေဝသိကံ ဟေသ ရတ္ထိံ ဘုဉ္ဇတိ။ သော တံ “ကတိ တေ ဘဂိနိ ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတာယာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တာယ “ဒွါဒသ ဝဿာနိ”တိ ဝတွာ “တုမှာကံ ကတိ ဝဿာနိ”တိ ဝတ္ထော “ဣဒံ မေ ဆဋ္ဌိ ဝဿ”န္တိ အာဟ။ အထ နံ “အတ္ထိ ပန တေ ဘဂိနိ သန္တဓမ္မာဓိဂမော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “နတ္ထိ အယျ၊ တုမှာကံ ပန အတ္ထိ”တိ ဝတ္ထေ “မယုမ္ပိ နတ္ထိ”တိ ဝတွာ “ဘဂိနိ မယံ နေဝ ကာမသုခံ လဘာမ၊ န နေက္ခမ္မသုခံ၊ ကိ” အမှာကံယေဝ ဥဏှော နိရယော၊ မဟာဇနဿ ကိရိယံ ကရောမ၊ အဟံ ဂိဟိ ဘဝိဿာမိ၊ အတ္ထိ မေ မာတု သန္တကံ ဓနံ၊ န သက္ကောမိ ဒုက္ခံ အနုဘဝိတု”န္တိ အာဟ။ သာ တဿ ဝစနံ သုတွာ အတ္တနော စလစိတ္တတာယ တသ္မိံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟတွာ ‘အယျ အဟမ္ပိ ဥက္ကဏ္ဍိတာ၊ သစေ ပန မံ န ဆဋ္ဌေဿထ၊ အဟမ္ပိ ဂိဟိနိ ဘဝိဿာမိ”တိ အာဟ။ အထ နံ သော “ဧဟိ တံ န ဆဋ္ဌေဿာမိ၊ ဘရိယာ မေ ဘဝိဿသီ”တိ တံ နဂရံ ပဝေသေတွာ သံဝသိတွာ သုရာပါနမဏ္ဍပံ ဂန္တာ တာယ သုရာပိဋကံ ဂါဟာပေတွာ သုံရံ ပိဝိ။ ဣတရော သဟဿံ ဇိတော။ သာ တံ ပဋိစ္စ ပုတ္တဓိတာဟိ ဝနိ။ တဒါ ကုဏာလော သုရာဓုတ္တကော အဟောသိ။ တသ္မာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ ပကာသေန္တော “ဒိဋ္ဌာ မယာ”တိအာဒိမာဟ။

တတိယဝတ္ထုသ္မိံ အတိတကထာ စတုတ္ထနိပါတေ ကာကဝတီဇာတက-
ဝဏ္ဏနာယံ? ဝိတ္တာရိတာ။ တဒါ ပန ကုဏာလော ဂရုဋ္ဌော အဟောသိ။ တသ္မာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ ပကာသေန္တော “ဒိဋ္ဌာ မယာ”တိအာဒိမာဟ။

စတုတ္ထဝတ္ထုသ္မိံ အတိတေ ဗြဟ္မဒတ္တော ကောသလရာဇာနံ ဝဓိတွာ ရဇံ ဂဟေတွာ တဿ အဂ္ဂမဟေသိံ ဂပ္ပိနိံ အာဒါယ ဗာရာဏသီံ ပစ္စာဂန္တာ တဿာ ဂပ္ပိနိဘာဝံ ဇာနန္တောပိ တံ အဂ္ဂမဟေသိံ အကာသိ။ သာ ပရိပက္က-
ဂဗ္ဘာ သုဝဏ္ဏရူပကသဒိသံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတွာ “ဝုဒ္ဓိပုတ္တမ္ပိ နံ ဗာရာဏသီရာဇာ

‘ဧသ မေ ပစ္စာမိတ္တဿ ပုတ္တော၊ ကိံ ဣမိနာ’တိ မာရာပေဿတိ၊ မာ မေ ပုတ္တော ပရဟတ္ထေ မရတူ’တိ စိန္တေတွာ ဓာတိံ အာဟ “အဗ္ဗ ဣမံ ဒါရကံ ပိလောတိကံ အတ္ထရိတွာ အာမကသုဿာနေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဧဟိ”တိ။ ဓာတိ တထာ ကတွာ နတွာ ပစ္စာဂမိ။ ကောသလရာဇာပိ မရိတွာ ပုတ္တဿ အာရက္ခ-ဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿာနုဘာဝေန ကေဿ ဇဠကပါလကဿ တသ္မိံ ပဒေသေ ဇဠကေ စာရေန္တဿ ကော ဇဠကော တံ ကုမာရံ ဒိသွာ သိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒီရံ ပါယေတွာ ထောက် စရိတွာ ပုန ဂန္တော ဒွေ တယော စတ္တာရော ဝါရေ ပါယေသိ။ ဇဠကပါလကော တဿာ ကိရိယံ ဒိသွာ တံ ဌာနံ ဂန္တော တံ ဒါရကံ ဒိသွာ ပုတ္တသိနေဟံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ နေတွာ အတ္တနော ဘရိယာယ အဒါသိ။ သာ ပန အပုတ္တိကာ၊ တေနဿာ ထညံ နတ္တိ၊ အထ နံ ဇဠကဒီရမေဝ ပါယေသိ။ တတော ပဌာယ ပန ဒေဝသိကံ ဒွေ တိဿော ဇဠကော မရန္တိ။ ဇဠကပါလော “ဣမသ္မိံ” ပဋိဇဉ်တိယမာနေ သဗ္ဗာ ဇဠကော မရိဿန္တိ၊ ကိံ နော ဣမိနာ”တိ တံ ကေသ္မိံ မတ္တိကာဘာဇနေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အပရေန ပိဒဟိတွာ မာသစုဏ္ဏေန မုခံ နိဗ္ဗိဝရံ ဝိလိမ္ပိတွာ နဒိယံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တမေနံ ဝုယုမာနံ ဟေဋ္ဌာတိတ္ထေ ရာဇနိဝေသနေ ဇိဏ္ဏပဋိသင်္ခါရကော ဧကော စဏ္ဍာလော သပဇာပတိကော မကစိံ ဓောဝန္တော ဒိသွာဝ ဝေဂေန ဂန္တော အာဟရိတွာ တီရေ ဌပေတွာ “ကိမေတ္တာ”တိ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေန္တော ဒါရကံ ပဿိ။ ဘရိယာပိဿ အပုတ္တိကာ၊ တဿာ တသ္မိံ ပုတ္တသိနေဟော နိဗ္ဗတ္တိ၊ အထ နံ ဂေဟံ နေတွာ ပဋိဇဉ်။ တံ သတ္တဌဝဿကာလတော ပဌာယ မာတာပိတရော ရာဇကုလံ ဂစ္ဆန္တော အာဒါယ ဂစ္ဆန္တိ။ သေဝံဌသဝဿကာလ-တော ပန ပဌာယ သွေဝ ဗဟုလံ ဂန္တော ဇိဏ္ဏပဋိသင်္ခါရကံ ကရေတိ။

ရညော စ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုရုဂ်ဒေဝီ၊ နာမ မိတာ အဟောသိ ဥတ္တမ-ရူပဓရာ။ သာ တဿံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဌာယ တသ္မိံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ အညတ္ထ အနဘိရတာ တဿ ကမ္မကရဏဌာနမေဝ အာဂစ္ဆတိ။ တေသံ အဘိဏ္ဍဒဿနေန အညမညံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာနံ အန္တောရာဇကုလေယေဝ ပဋိစ္ဆန္တောကာသေ အဇ္ဈာစာရော ပဝတ္တိ။ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ပရိစာရိကာယော ဥတွာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇော ကုဇ္ဈိတွာ အမစ္စေ သန္နိပါတေတွာ “ဣမိနာ စဏ္ဍာလပုတ္တေန ဣဒံ နာမ ကတံ၊ ဣမဿ ကတ္တဗ္ဗံ ဇာနာထာ”တိ အာဟ။ အမစ္စာ “မဟာပရာဓော ဧသ၊ နာနာဝိကမ္မကာရဏာ ကာရေတွာ ပစ္ဆာ မာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ ကုမာရဿ ပိတာ

အာရက္ခဒေဝတာ တဿေဝ ကုမာရဿ မာတု သရီရေ အဓိမုစ္စိ။ သာ ဒေဝတာ-
နဘာဝေန ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ “မဟာရာဇ နာယံ ကုမာရော
စဏ္ဍာလော၊ ဧသ ကုမာရော မမ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တော ကောသလရညော ပုတ္တော၊
အဟံ ‘ပုတ္တော မေ မတော’တိ တုမှာကံ မုဿ အဝစံ၊ အဟမေတံ ‘တုမှာကံ
ပစ္စာမိတ္တဿ ပုတ္တော’တိ ဓာတိယာ ဒတွာ အာမကသုသာနေ ဆဇ္ဇာပေသိ”။
အထ နံ ဧကော ဇဠကပါလကော ပဋိဇဉ္ဇိ၊ သော အတ္တနော ဇဠကသု
မရန္တိသု နဒိယာ ပဝါဟေသိ၊ အထ နံ ဝုယုမာနံ တုမှာကံ ဂေဟေ
ဇိဏ္ဏပဋိသင်္ခါရကော စဏ္ဍာလော ဒိသွာ ပေါသေသိ၊ သစေ န သဒ္ဓဟထ၊
တေ သဗ္ဗေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆထာ”တိ။

ရာဇာ ဓာတိံ အာဒိံကတွာ သဗ္ဗေ ပက္ခောသာပေတွာ ပုစ္ဆိတွာ တထေဝ
တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ “ဇာတိသမ္ပန္နောယံ ကုမာရော”တိ တုဠော တံ နှာပေတွာ
အလင်္ကာရာပေတွာ တဿေဝ မိတရံ အဒါသိ။ တဿ ပန ဇဠကနံ မာရိတတ္တာ
“ဇဠကကုမာရော”တိ နာမံ အကံသု။ အထဿ ရာဇာ သသေနဝါဟနံ ဒတွာ
“ဂစ္ဆ အတ္တနော ပိတု သန္တကံ ရဇံ ဂဏှာ”တိ တံ ဥယျောဇေသိ။ သောပိ
ကုရုင်္ဂဒေဝိ အာဒါယ ဂန္ဓာ ရဇေ ပတိဋ္ဌာသိ။ အထဿ ဗာရာဏသိရာဇာ
“အနုဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ အယ”န္တိ သိပ္ပသိက္ခာပနတ္တံ ဆဠကကုမာရံ နာမ အာစရိယံ
ပေသေသိ။ သော တဿ “အာစရိယော မေ”တိ သေနာပတိဋ္ဌာနံ အဒါသိ။
အပရဘာဂေ ကုရုင်္ဂဒေဝိ တေန သဒ္ဓိံ အနာစာရမကာသိ။ သေနာပတိနောပိ
ပရိစာရကော ဓနန္တေဝါသိ နာမ အတ္ထိ။ သော တဿ ဟတ္ထေ ကုရုင်္ဂဒေဝိယာ
ဝတ္တာလင်္ကာရာဒီနိ ပေသေသိ။ သာ တေနပိ သဒ္ဓိံ ပါပမကာသိ။ ကုဏာလော
တံ ကာရဏံ အာဟရိတွာ ဒသေသန္တော “ဒိဋ္ဌာ မယာ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ လောမသုဒ္ဓနီတိ၊ လောမရာဇိယာ မဏ္ဍိတဥဒရာ။ ဆဠကကုမာရ-
ဓနန္တေဝါသိနာတိ ဇဠကကုမာရကံ ပတ္တယမာနာပိ ဆဠကကုမာရသေနာပတိ-
နာ စ တဿေဝ ပရိစာရကေန ဓနန္တေဝါသိနာ စ သဒ္ဓိံ ပါပမကာသိ။ ဧဝံ
အနာစာရာ ဣတ္ထိယော ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ၊ တေနာဟံ တာ နပ္ပသံသာမီတိ
ဣဒံ မဟာသတ္တော အတိတံ အာဟရိတွာ ဒသေသိ။ သော ဟိ တဒါ ဆဠက-
ကုမာရော အဟောသိ၊ တသ္မာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌကာရဏံ အာဟရိ။

ပဉ္စမဝတ္ထုသို့မ္ပိ အတိတေ ကောသလရာဇာ ဗာရာဏသိရဇံ ဂဟေတွာ
ဗာရာဏသိရညော အဂ္ဂမဟေသိ ဂတ္ထိနိမ္ပိ အဂ္ဂမဟေသိ ကတွာ သကနဂရမေဝ

ဂတော။ သာ အပရဘာဂေ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ ရာဇာ အပုတ္တကတ္တာ တံ ပုတ္တသိနေဟေန ပေါသေတွာ သဗ္ဗသိပ္ပါနိ သိက္ခာပေတွာ ဝယပုတ္တံ “အတ္တနော ပိတု သန္တကံ ရဇ္ဇံ ဂဏှာ”တိ ပေသေသိ။ သော တတ္ထ ဂန္တာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ အထဿ မာတာ “ပုတ္တံ ပဿိတုကာမာမိ”တိ ကောသလရာဇာနံ အာပုတ္တိတွာ မဟာပရိဝါရာ ဗာရာဏသိံ ဂစ္ဆန္တိ ခိန္နံ ရဋ္ဌာနံ အန္တရေ ကေသိံ နိဂမေ နိဝါသံ ဂဏှိ။ တတ္ထေဝေကော ပဉ္စာလစဏ္ဍော နာမ ဗြာဟ္မဏကုမာရော အတ္ထိ အဘိရူပေါ။ သော တဿာ ပဏ္ဍာကာရံ ဥပနာမေသိ။ သာ တံ ဒိသွာ ပဋိဗဒ္ဓ-
စိတ္တာ တေန သဒ္ဓိံ ပါပကမ္မံ ကတွာ ကတိပါဟံ တတ္ထေဝ ဝီတိနာမေတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တာ ပုတ္တံ ဒိသွာ ခိပ္ပံ နိဝတ္တိတွာ ပုန တသ္မိံယေဝ နိဂမေ နိဝါသံ ဂဟေတွာ ကတိပါဟံ တေန သဒ္ဓိံ အနာစာရံ စရိတွာ ကောသလနဂရံ ဂတာ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ နစိရဿေဝ တံ တံ ကာရဏံ ဝတွာ “ပုတ္တဿ သန္တကံ ဂစ္ဆာမိ”တိ ရာဇာနံ အာပုတ္တိတွာ ဂစ္ဆန္တိ စ အာဂစ္ဆန္တိ စ တသ္မိံ နိဂမေ အမုမာသမတ္တံ တေန သဒ္ဓိံ အနာစာရံ စရိ။ သဗ္ဗ ပုဏ္ဏမုခ ဣတ္ထိယော နာမေတာ ဒုဿိလာ မုသာဝါဒိနိယောတိ ဣဒမ္ပိ အတိတံ ဒဿေန္တော မဟာသတ္တော “**ဧဝဉ္စေတ**”န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မာတရန္တိ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ ကာရေန္တဿ ဗြဟ္မဒတ္တ-
ကုမာရဿ မာတရံ။ တဒါ ကိရ ကုဏ္ဍလော ပဉ္စာလစဏ္ဍော အဟောသိ၊
တသ္မာ တံ အတ္တနာ ဉာတကာရဏံ ဒဿေန္တော ဧဝမာဟ။

တော စာတိ သဗ္ဗ ပုဏ္ဏမုခ ဧတာဝ ပဉ္စ ဣတ္ထိယော ပါပမကံသု၊ န အညာတိ
သညံ မာ ကရိ၊ အထ ခေါ ဧတာ စ အညာ စ ဗဟူ ပါပကမ္မကာရိကာတိ။
ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဌတွာ လောကေ အတိစာရိနိနံ ဝတ္ထုနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။ **ဇဂတိ**တိ
ယထာ ဇဂတိသင်္ခါတာ မဟိ **သမာနရတ္တာ** ပဋိသဘာဝေန သဗ္ဗေသုသမာန-
ရတ္တာ ဟုတွာ သာ ဝသုန္ဓရာ **ဣတရိတရာပတိဌာ** ဥတ္တမာနဉ္စ အမောနဉ္စ
ပတိဌာ ဟောတိ၊ တထာ ဣတ္ထိယောပိ ကိလေသဝသေန သဗ္ဗေသမ္ပိ
ဥတ္တမာမောနံ ပတိဌာ ဟောန္တိ။ ဣတ္ထိယော ဟိ ဩကာသံ လဘမာနာ
ကေနစိ သဒ္ဓိံ ပါပကံ ကရေန္တိ နာမ။ **သဗ္ဗသဟာ**တိ ယထာ စ သာ သဗ္ဗမေဝ
သဟတိ န ဖန္ဒတိ န ကုပ္ပတိ န စလတိ၊ တထာ ဣတ္ထိယော သဗ္ဗေပိ ပုရိသေ
လောကဿာဒဝသေန သဟန္တိ။ သစေ တာသံ ကောစိ ပုရိသော စိတ္တေ
ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ တဿ ရက္ခဏတ္ထံ န ဖန္ဒန္တိ န စလန္တိ န ကောလာဟလံ

ကရောန္တိ။ ယထာ စ သာ န ကုပ္ပတိ န စလတိ၊ ဧဝံ ဣတ္ထိယောပိ
မေထုနဓမ္မေန န ကုပ္ပန္တိ န စလန္တိ၊ န သက္ကာ တေန ပူရေတုံ။

ဝါဠုမိဂေါတိ ဒုဋ္ဌမိဂေါ။ ပဉ္စာဝုဇောတိ^၁ မုခဿ စေဝ စတုန္တု စရဏာနံ
ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ သုရုဒ္ဓေါတိ သုလုဒ္ဓေါ၊^၂ သုဖရသော။ တထိတ္ထိယောတိ
ယထာ ဟိ သီဟဿ မုခဉ္စေဝ စတ္တာရော စ ဟတ္ထပါဒါတိ ပဉ္စာဝုဇာနိ၊ တထာ
ဣတ္ထိနမိ ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ ပဉ္စာဝုဇာနိ။ ယထာ သော အတ္တနော ဘက္ခံ
ဂဏှန္တော တေဟိပိ ပဉ္စဟိ ဂဏှာတိ၊ တထာ တာပိ ကိလေသဘက္ခံ ဂဏှမာနာ
ရူပါဒိဟိ အာဝုဇေဟိ ပဟရိတွာ ဂဏှန္တိ။ ယထာ သော ကက္ခဋ္ဌော ပသယု
ခါဒတိ၊ ဧဝံ ဧတာပိ ကက္ခဋ္ဌော ပသယုခါဒိကာ။ တထာ ဟေတာ ထိရသီလေပိ^၃
ပုရိသေ အတ္တနော ဗလေန ပသယုကာရံ ကတွာ သီလဝိနာသံ ပါပေန္တိ။
ယထာ သော ပရဟိ^၄သနေ ရတော၊ ဧဝမေတာပိ ကိလေသဝသေန ပရဟိ^၄-
သနေ ရတာ။ တာယောတိ တာ ဧဝံ အဂုဏသမန္နာဂတာ န ဝိဿသေ
နရော။

ဂမနိယောတိ ဂဏိကာယော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ယာနေ-
တာနိ ဣတ္ထိနံ “ဝေသိယော”တိအာဒိနိ နာမာနိ၊ န ဧတာနိ တာသံ သဘာဝ-
နာမာနိ။ န ဟေ’တာ ဝေသိယော နာမ ဂမနိယော နာမ ဗန္ဓကိယော နာမ၊
သဘာဝနာမတော ပန ဝဓိကာယော နာမ ဧတာယော၊ ယာဧတာ ဝေသိယော
နာရိယော ဂမနိယောတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝဓိကာယောတိ သာမိကဿာတိကာယော။
သွာယမတ္ထော မဟာဟံသဇာတကေန^၄ ဒီပေတဗ္ဗော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“မာယာ စေတာ မရိစိ စ၊ သောကာ ရောဂါ စုပဒ္ဓဝါ။

ခရာ စ ဗန္ဓနာ စေတာ၊ မစ္စုပါသာ ဂုဟာသယာ။

တာသု ယော ဝိဿသေ ပေါသော၊ သော နရေသု နရာဓမော”တိ။

ဝေဏိကတာတိ ကတဝေဏိယော။ ယထာ ဟိ မောဠိ^၅ ဗန္ဓိတွာ အဋ္ဌဝိယံ
ဌိတစောရော ဓနံ ဝိလုပ္ပတိ၊ ဧဝမေတာပိ ကိလေသဝသံ နေတွာ ဓနံ ဝိလုပ္ပန္တိ။
မဒိရာ’ဝ ဒိဒ္ဓါတိ ဝိသမိဿကာ သုရာ ဝိယ။ ယထာ သာ ဝိကာရံ ဒသေတိ၊
ဧဝမေတာပိ အညေသု ပုရိသေသု သာရတ္တာကိစ္စာကိစ္စံ အဇာနန္တိယော အညသ္မိ^၆
ကတ္တဗ္ဗေ အညမေဝ ကရောန္တိယော ဝိကာရံ ဒသေန္တိ။ ဝါစာသန္တုတိ-
ယောတိ ယထာ ဝါဏိဇော အတ္တနော ဘဏ္ဍာဿ ဝဏ္ဏမေဝ ဘဏတိ၊

ဝေမေတာပိ အတ္တနော အဂုဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဂုဏမေဝ ပကာသေန္တိ။ **ဝိပရိ-
ဝတ္တာယော**တိ ယထာ ဣဿမိဂဿ သိင်္ဂံ ပရိဝတ္တိတွာ ဌိတံ၊ ဧဝံ လဟု-
စိတ္တတာယ ဝိပရိဝတ္တာယောဝံ ဟောန္တိ။ **ဥရုဓမ္မိ**တိ ဥရုဂေါ ဝိယ မုသာ-
ဝါဒိတာယ ဒုဇိဝှါ နာမ။ **သောဗ္ဗမိ**တိ ယထာ ပဒရပဋိစ္ဆန္တော ဂူထကူပေါ၊
ဧဝံ ဝတ္တာလင်္ကာရပဋိစ္ဆန္တော ဟုတွာ ဝိစရန္တိ။ ယထာ စ ကစဝရေဟိ ပဋိစ္ဆန္တော
အာဝါဠော အတ္တန္တော ပါဒဒုက္ခံ ဇနေတိ၊ ဧဝမေတာပိ ဝိဿာသေန ဥပသေ-
ဝိယမာနာ။ **ပါတာလမိ**တိ ယထာ မဟာသမုဒ္ဒေ ပါတာလံ ဒုပ္ပုရံ၊
ဧဝမေတာပိ မေထုနေန ဝိဇာယနေန အလင်္ကာရေနာတိ တီဟိ ဒုပ္ပုရ။ တေ-
နေဝါဟ “တိဏ္ဍိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ အတိတ္ထော မာတုဂါမော”တိအာဒိ။

ရက္ခသီ ဝိယာတိ ယထာ ရက္ခသီ နာမ မံသဂိဒ္ဓတာယ ဓနေန န သက္ကာ
တောသေတုံ၊ ဗဟုမ္ပိ ဓနံ ပဋိက္ခိပိတွာ မံသမေဝ ပတ္ထေတိ၊ ဧဝမေတာပိ
မေထုနဂိဒ္ဓတာယ ဗဟုနာပိ ဓနေန န တုဿန္တိ၊ ဓနံ အဂဏေတွာ
မေထုနမေဝ ပတ္ထေန္တိ။ **ယမော**တိ ယထာ ယမော ကေန္တဟရော န ကိဉ္ဇိ
ပရိဟရတိ၊ ဧဝမေတာပိ ဇာတိသမ္ပန္နာဒိသု န ကဉ္ဇိ ပရိဟရန္တိ၊ သဗ္ဗံ
ကိလေသဝသေန သီလာဒိဝိနာသံပါပေတွာ ဒုတိယစိတ္တဝါရေနိရယံ ဥပနေန္တိ။
သိဒ္ဓိရိတိ ယထာ သိဒ္ဓိ သုစိမ္ပိ အသုစိမ္ပိ သဗ္ဗံ ဘက္ခယတိ၊ တထေတာပိ
ဟိနုတ္တမေ သဗ္ဗေ သေဝန္တိ။ နဒိဥပမာယမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ **ယေနကာမံစရာ**တိ
ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ ယတ္ထ ဧတာသံ ကာမော ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ဓာဝန္တိ။
နေရူတိ ဟိမဝတိ ဧကော သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော၊ တံ ဥပဂတာ ကာကာပိ သုဝဏ္ဏ-
ဝဏ္ဏာဝံ ဟောန္တိ။ ယထာ သော၊ ဧဝံ ဧတာပိ နိဗ္ဗိသေသကရာ အတ္တာနံ ဥပဂတံ
ဧကသဒိသံ ကတွာ ပဿန္တိ။

ဝိသရက္ခောတိ အဗ္ဗသဒိသော ကိံပက္ကရက္ခော။ သော နိစ္စမေဝ ဖလတိ၊
ဝဏ္ဏာဒိသဗ္ဗန္တော စ ဟောတိ၊ တေန နံ နိရာသင်္ကာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
မရန္တိ၊ ဧဝမေဝ တာပိ ရူပါဒိဝသေန နိစ္စဖလိတာ ရမဏီယာ ဝိယ ခါယန္တိ။
သေဝိယမာနာ ပန ပမာဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ အပါယေသု ပါတေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“အာယတိံ ဒေါသံ နညာယ၊ ယော ကာမေ ပဋိသေဝတိ။

ဝိပါကန္တေ ဟနန္တိ နံ၊ ကိံပက္ကမိဝ ဘက္ခိတ”န္တိ။

ယထာ ဝါဝိသရက္ခော နိစ္စဖလိတော၂ သဒါ အနတ္တာဝဟော ဟောတိ၊ ဧဝမေ-
တာပိ သီလာဒိဝိနာသနဝသေန။ ယထာ? ဝိသရက္ခဿ မူလမ္ပိ တစောပိ ပတ္တမ္ပိ

ပုပ္ဖမ္ပိ ဖလမ္ပိ ဝိသမေဝါတိ နိစ္စဖလော၊ တထေဝ တာသံ ရူပမ္ပိ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗမ္ပိ
ဝိသမေဝါတိ ဝိသရုက္ခော ဝိယ နိစ္စဖလိတာယောတိ။

“ပန’တ္တရေ’တ္တာ”တိ ဂါထာဗန္ဓေန တမတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ ဧဝမာဟ။
တတ္ထ ရတနန္တကရိတ္တိယောတိ သာမိကေဟိ ဒုက္ခသမ္ဘတာနံ ရတနာနံ
အန္တရာယကရာ ဣတ္ထိယော ဧတာနိ ပရေသံ ဒဝံတွာ အနာစာရံ စရန္တိ။

ဣတော ပရံ နာနပ္ပကာရေန အတ္တနော ဓမ္မကထာဝိလာသံ ဒဿေန္တော
အာဟ—

“စတ္တာရိမာနိ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ ယာနိ (ဝတ္ထုနိ ကိစ္စေ ဇာတေ
အနတ္တစရာနိ ဘဝန္တိ၊ တာနိ)” ပရကုလေ န ဝါသေတဗ္ဗာနိ၊ ဂေါဏံ
ဓေနံ ယာနံ ဘရိယာ။ စတ္တာရိ ဧတာနိ ပဏ္ဍိတော နောနိ၂ သရာ
န ဝိပွဝါသယေ။ ဘဝတိ စ ပန’တ္တရေ’တ္တ ဝါကျံ—

၂၉၆။ ‘ဂေါဏံ ဓေနဉ္စ ယာနဉ္စ၊ ဘရိယံ ဉှတိကုလေ န ဝါသယေ။
ဘဉ္စန္တိ ရထံ အယာနကာ၊ အတိဝါဟေန ဟနန္တိ ပုဂံဝံ။
ဒေါဟေန ဟနန္တိ ဝစ္ဆကံ၊ ဘရိယာ ဉှတိကုလေ ပဒုဿတိ’တိ။

ဆ ဣမာနိ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ ယာနိ ဝတ္ထုနိ ကိစ္စေ ဇာတေ အနတ္တ-
စရာနိ? ဘဝန္တိ—

၂၉၇။ ‘အဂုဏံ ဓန ဉှတိကုလေ စ ဘရိယာ၊
ပါရံ နာဝါ အက္ခဘဂ္ဂဉ္စ ယာနံ။
ဒူရေ မိတ္တော ပါပသဟာယကော စ၊
ကိစ္စေ ဇာတေ အနတ္တစရာနိ ဘဝန္တိ’တိ။

အဋ္ဌဟိ ခလု သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ သာမိကံ အဝဇာနာတိ—
ဒလိဒ္ဓတာ၊ အာတုရတာ၊ ဇိဏ္ဏတာ၊ သုရာသောဏ္ဏတာ၊ မုဒ္ဓတာ၊
ပမတ္တတာ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု အနုဝတ္တနတာ၊ သဗ္ဗနေအနုပ္ပဒါနေန။
ဣမေဟိ ခလု သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ အဋ္ဌဟိ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ သာမိကံ အဝ-
ဇာနာတိ။ ဘဝတိ စ ပန’တ္တရေ’တ္တ ဝါကျံ—

၂၉၈။ ‘ဒလိဒ္ဓိံ အာတုရဉ္စာပိ၊ ဇိဏ္ဏကံ သုရသောဏ္ဏကံ။
ပမတ္တံ မုဒ္ဒပတ္တဉ္စ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု^၁ ဟာပနံ။
သဗ္ဗကာမပ္ပဒါနေန၊ အဝဇာနာတိ သာမိက’န္တိ။

နဝဟိ ခလု သမ္မ ပုဏ္ဏမုခဌာနေဟိ ဣတ္ထိ ပဒေါသမာဟရတိ—
အာရာမဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ ဥယျာနဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊
နဒိတိတ္ထဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ ဉှတိကုလဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊
ပရကုလဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ အာဒါသဒုဿမဏ္ဍနာနုယောဂ-
မနုယုတ္တသီလာ စ ဟောတိ၊ မဇ္ဇပါယိနိ စ ဟောတိ၊ နိလ္လောကန-
သီလာ စ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါရဌာယိနိ စ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခလု သမ္မ
ပုဏ္ဏမုခ နဝဟိ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ ပဒေါသမာဟရတိ။ ဘဝတိ စ
ပနုတ္တရေ’တ္ထ ဝါကျံ—

၂၉၉။ ‘အာရာမသီလာ စ ဥယျာနံ၊ နဒိ ဉှတိ ပရကုလံ။
အာဒါသဒုဿမဏ္ဍနမနုယုတ္တာ၊ ယာ စိတ္ထိ မဇ္ဇပါယိနိ။

၃၀၀။ ယာ စ နိလ္လောကနသီလာ၊ ယာ စ သဒ္ဓါရဌာယိနိ။
နဝဟေ’တေဟိ ဌာနေဟိ၊ ပဒေါသမာဟရန္တိ ဣတ္ထိယော’တိ။

စတ္တာလိသာယ ခလု သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ ပုရိသံ အစ္စာ-
စရတိ—ဝိဇ္ဇတိ၊ ဝိနမတိ၊ ဝိလသတိ၊ ဝိလဇ္ဇတိ၊ နခေန နခံ
သဇ္ဇတိ၊ ပါဒေန ပါဒံ အက္ကမတိ၊ ကဋ္ဌေန ပထဝီ^၂ ဝိလိခတိ၊ ဒါရကံ
ဥလ္လဃံတိ ဥလ္လဃံာပေတိ၊ ကိဋ္ဌတိ ကိဋ္ဌာပေတိ၊ စုဗ္ဗတိ စုဗ္ဗာပေတိ၊
ဘုဉ္ဇတိ ဘုဉ္ဇာပေတိ၊ ဒဒါတိ၊ ယာစတိ၊ ကတ’မနုကရောတိ၊ ဥစ္စံ
ဘာသတိ၊ နိစံ ဘာသတိ၊ အဝိစ္စံ ဘာသတိ၊ ဝိဝိစ္စံ ဘာသတိ၊ နစ္စေန
ဂိတေန ဝါဒိတေန ရောဒနေန^၂ ဝိလသိတေန ဝိဘူသိတေန ဇ္ဈတိ၊
ပေက္ခတိ၊ ကဋ္ဌိ^၃ စာလေတိ၊ ဂုယဘဏ္ဍကံ သဉ္ဇာလေတိ၊ ဦရုံ ဝိဝရတိ၊
ဦရုံ ပိဒဟတိ၊ ထနံ ဒဿေတိ၊ ကန္တံ ဒဿေတိ၊ နာဘိ^၄ ဒဿေတိ၊
အက္ခိ^၅ နိခနတိ၊ ဘမုကံ ဥက္ခိပတိ၊ ဩဋ္ဌံ ဥပလိခတိ၊ ဇိဝံ နိလ္လာလေတိ၊
ဒုဿံ မုဉ္ဇတိ၊ ဒုဿံ ပဋိဗန္ဓတိ၊ သိရသံ မုဉ္ဇတိ၊ သိရသံ ဗန္ဓတိ။
ဣမေဟိ ခလု သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ စတ္တာလိသာယ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ ပုရိသံ
အစ္စာစရတိ။

ပဉ္စဝိသယ ခလု သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ ပဒုဋ္ဌာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဘဝတိ—သာမိကဿ ပဝါသံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ပဝုဋ္ဌံ န သရတိ၊ အာဂတံ နာဘိနန္တတိ၊ အဝဏ္ဏံ တဿ ဘဏတိ၊ ဝဏ္ဏံ တဿ န ဘဏတိ၊ အနတ္တံ တဿံ စရတိ၊ အတ္တံ တဿ န စရတိ၊ အကိစ္စံ တဿ ကရေတိ၊ ကိစ္စံ တဿ န ကရေတိ၊ ပရိဒဟိတွာ သယတိ၊ ပရမ္မုဒ္ဓိ နိပဇ္ဇတိ၊ ပရိဝတ္တကဇာတာ ခေါ ပန ဟောတိ ကုင်္ကမိယဇာတာ၊ ဒီဃံ အဿသတိ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝံ အဘိဏ္ဍံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိလောမမာစရတိ၊ ပရပုရိသသဒ္ဓိ သုတွာ ကဏ္ဏသောတံ ဝိဝရမောဒဟတိ၊ နိဟတဘောဂါ ခေါ ပန ဟောတိ၊ ပဋိဝိသကေဟိ သန္တဝံ ကရေတိ၊ နိက္ခန္တပါဒါ ခေါ ပန ဟောတိ ဝိသိခါနုစာရိနိ၊ အတိစာရိနိ ခေါ ပန ဟောတိ နိစ္စံ သာမိကေ အဂါရဝါ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပ၊ အဘိဏ္ဍံ ဒွါရေ တိဋ္ဌတိ၊ ကမ္ဘာနိ အင်္ဂါနိ ထနာနိ ဒဿေတိ၊ ဒိဿောဒိသံ ဂန္ဓာ ပေက္ခတိ။ ဣမေဟိ ခလု သမ္ပ ပုဏ္ဏမုခ ပဉ္စဝိသယ ဌာနေဟိ ဣတ္ထိ ပဒုဋ္ဌာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဘဝတိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေတ္ထ ဝါကံ—

၃၀၁။ ‘ပဝါသံ တဿ ဝဏ္ဏေတိ၊ ဂတံ တဿ န သောစတိ။
ဒိဿာန ပတိမာဂတံ နာဘိနန္တတိ၊
ဘတ္တာရဝဏ္ဏံ န ကဒါဓိ ဘာသတိ။
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၂။ အနတ္တံ တဿ စရတိ အသညတာ၊
အတ္တဉ္စ ဟာပေတိ အကိစ္စကာရိနိ။
ပရိဒဟိတွာ သယတိ ပရမ္မုဒ္ဓိ၊
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၃။ ပရိဝတ္တဇာတာ စ ဘဝတိ ကုင်္ကမိ၊
ဒီဃဉ္စ အဿသတိ ဒုက္ခဝေဒိနိ။
ဥစ္စာရပဿာဝမဘိဏ္ဍံ ဂစ္ဆတိ၊
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၄။ ဝိလောမ'မာစရတိ အကိစ္စကာရိနိ၊
သဒ္ဓိံ နိဿာမေတိ ပရဿ ဘာသတော။
နိဟတဘောဂါ စ ကရေတိ သန္တဝံ၊
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၅။ ကိစ္ဆေန လဒ္ဓိံ ကသိရာ'ဘတံ ဓနံ၊
ဝိတ္တံ ဝိနာသေတိ ဒုက္ခေန သမ္ပတံ။
ပဋိဝိဿကေဟိ စ ကရေတိ သန္တဝံ၊
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၆။ နိက္ခန္တပါဒါ ဝိသိခါနုစာရိနိ၊
နိစ္စဉ္စ သာမိမိ ပဒုဋ္ဌမာနသာ။
အတိစာရိနိ ဟောတိ အပေတဂါရဝါ၊
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၇။ အဘိက္ခဏံ တိဋ္ဌတိ ဒွါရမူလေ၊
ထနာနိ ကစ္ဆာနိ စ ဒဿယန္တိ။
ဒိဿောဒိသံ ပေက္ခတိ ဘန္တစိတ္တာ၊
ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။

၃၀၈။ သဗ္ဗာ နဒီ ဝက်ဂတိ၊ သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ။
သဗ္ဗိ'တ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ။

၃၀၉။ သစေ လဘေထ ခဏံ ဝါ ရဟော ဝါ၊
နိဝါတကံ ဝါပိ လဘေထ တာဒိသံ။
သဗ္ဗာဝ ဣတ္ထိ ကယိရုံ န ပါပံ၊
အညံ အလတ္ထ ဝိဋ္ဌသပ္ပိနာပိ သဒ္ဓိံ။

၃၁၀။ နရာန'မာရာမကရာသု နာရိသု၊
အနေကစိတ္တာသု အနိဂ္ဂဟာသု စ။
သဗ္ဗတ္ထ နာပိတိကရာပိ စေ သိယာ၊
န ဝိဿသေ တိတ္ထသမာ ဟိ နာရိယော'တိ'။

တတ္ထ ဂေါဏံ ဓေနန္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ။ ဉာတိကုလေ ပဒုဿတိတိ
တတ္ထ သာ နိဗ္ဗယာ ဟုတ္တာ တရုဏကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိဿာသကေဟိ

၅-ဝဒတိ (သို့၊ သျှာ၊ ဣ)

တာယသညာယဩကာသဿ အတ္တိဘာဝံ ဝါ နတ္ထိဘာဝံ ဝါ ဇာနေယျာသီ”တိ ပဌမမေဝ ကတသင်္ကေတာ ဝါ ဟုတွာ အကတသင်္ကေတာ ဝါပိ “ဧဝံ ဧသ မယိ ဗုဒ္ဓိဿတိ”တိ သာမိကဿ ပဿေ ဌိတာဝ ဝိဇ္ဇတိ ဝိဇ္ဇနံ ဒဿေတိ။ ဝိနမတိတိ ကိဉ္စိဒေဝ ဘူမိယံ ပါတေတွာ တံ ဥက္ခိပန္တိ ဝိယ ဩနမိတွာ ဝိဉ္စိ ဒဿေတိ။ ဝိလသတိတိ ဂမနာဒိဟိ ဝါ ဣရိယာပထေဟိ အလင်္ကာရေန ဝါ ဝိလာသံ ဒဿေတိ။ ဝိလဇ္ဇတိတိ လဇ္ဇန္တိ ဝိယ ဝတ္ထေန သရိရံ ဆာဒေတိ။ ကဝါဉ္စ ဝါ ဘိတ္တိံ ဝါ အလ္လိယတိ။ နခေနာတိ ပါဒနခေန ပါဒနခံ၊ ဟတ္ထနခေန ဟတ္ထနခံ သဇ္ဇေတိ။ ကဋ္ဌေနာတိ ဒဏ္ဍကေန။ ဒါရုကန္တိ အတ္တနော ဝါ ပုတ္တံ အညဿ ဝါ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဥက္ခိပတိ ဝါ ဥက္ခိပါပေတိ ဝါ။ ကိဋ္ဌတိတိ သယံ ဝါ ကိဋ္ဌတိ၊ ဒါရကံ ဝါ ကိဋ္ဌာပေတိ။ ဝုဗ္ဗနာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဒဒါတိတိ တဿ ကိဉ္စိဒေဝ ဖလံ ဝါ ပုပ္ဖံ ဝါ ဒေတိ။ ယာစတိတိ တမေဝ ပဋိယာစတိ။ အနုကရောတိတိ ဒါရကေန ကတံ ကတံ အနုကရောတိ။ ဥစ္စန္တိ မဟာသဒ္ဓဝသေန ဝါ ထောမနဝသေန ဝါ ဥစ္စံ။ နိစ္စန္တိ မန္တသဒ္ဓဝသေန ဝါ အမနာပဝစနေန ဝါ ပရိဘဝဝစနေန ဝါ နိစ္စံ။ အဝိစ္စန္တိ ဗဟုဇနမဇ္ဈေ အပုဋိစ္စန္တိ။ ဝိဝိစ္စန္တိ ရဟော ပဋိစ္စန္တိ။ နစ္စေနာတိ ဧတေဟိ နစ္စာဒိဟိ နိမိတ္တံ ကရောတိ။ တတ္ထ ရောဒိတေန နိမိတ္တကရဏေန ရတ္ထိံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဝါတပါနေန ဟတ္ထိံ အာရောပေတွာ သေဋ္ဌိပုတ္တေန နိတာယ ပုရောဟိတဗြာဟ္မဏိယာ ဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။ ဇန္တတိတိ မဟာဟသိတံ ဟသတိ၊ ဧဝမိ နိမိတ္တံ ကရောတိ။ ကန္တိ ဥပကန္တကံ။ ဥပလိခတိတိ ဒန္တေဟိ ဥပလိခတိ။ သိရသန္တိ ကေသဝဋ္ဋိ။ ဧဝံ ကေသာနံ မောစနဗန္ဓနေဟိပိ ပရပုရိသာနံ နိမိတ္တံ ကရောတိ၊ နိယာမေတွာ ဝါ အနိယာမေတွာ ဝါ ကောစိဒေဝ သာရဇ္ဇိဿတိတိပိ ကရောတိယေဝ။

ပဒုဋ္ဌာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဘဝတိတိ အယံ မယိ ပဒုဋ္ဌာ ကုဒ္ဓါ၊ ကုဇ္ဈိတွာ စ ပန မိစ္ဆာစာရံ စရတိတိ ပဏ္ဍိတေန ဝေဒိတဗ္ဗာ ဘဝတိ။ ပဝါသန္တိ “အသုကဂါမေ ပယုတ္တံ နေ နဿတိ၊ ဂစ္ဆ တံ သာဓေဟိ၊ ဝေါဟာရံ ကရောဟိ”တိ အာဒိနိ ဝတွာ တသ္မိံ ဂတေ အနာစာရံ စရိတုကာမာ ပဝါသံ ဝဏ္ဏေတိ။ အနတ္တန္တိ အဝဓိ။ အကိစ္စန္တိ အကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ။ ပရိဒဟိတွာတိ ဂါဠိ နိဝါသေတွာ။ ပရိဝတ္တကဇာတာတိ ဣတော စိတော စ ပရိဝတ္တမာနာ။ ကုက္ကိမိယဇာတာတိ ကောလာဟလဇာတာ ပါဒမူလေ နိပန္နာ ပရိစာရိကာ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ ဒိပံ ဇာလာပေတိ၊ နာနပ္ပကာရံ ကောလာဟလံ ကရောတိ၊ တဿ ကိလေသရတိ နာသေတိ။ ဗုက္ခံ ဝေဒယတိတိ သိသံ မေ ရုဇ္ဇတိတိ အာဒိနိ ဝဒတိ။ ဝိလောမမာစရတိတိ

အာဟာရံ သီတလံ ဣစ္ဆန္တဿ ဥဏှံ ဒေတိတိအာဒိနံ ဝသေန ပစ္စနိကဓုတ္တိ
ဟောတိ။ နိဟတဘောဂါတိ သာမိကေန ဒုက္ခသမ္ဘတာနံ ဘောဂါနံ သုရာ-
လောလတာဒိဟိ ဝိနာသိကာ။ သန္တဝန္တိ ကိလေသဝသေန သန္တဝံ ကရေတိ။
နိက္ခန္တပါဒါတိဇာရဿ ဥပဓာရဏတ္ထာယ နိက္ခန္တပါဒါ။ သာမိကေတိ ပတိမ္ပိ
အဂါရဝေန စ ပဒုဋ္ဌမာနဿာယ စ အတိစာရိနိ ဟောတိ။

သမ္ဗုတ္တိယောတိ ဌပေတွာ ဝိပဿနာယ တနုကတကိလေသာ သေသာ
သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော ပါပံ ကရေယျ။ လဘမာနေတိ လဟ္တမာနေ၊ သံဝိဇ္ဇမာနေတိ
အတ္ထော။ နိဝါတကေတိ ရဟောမန္တနကေ ပရိဘေဒကေ။ ခဏံ ဝါ ရဟော
ဝါတိ ပါပကရဏတ္ထာယ ဩကာသံ ဝါ ပဋိစ္ဆန္တဌာနံ ဝါ။ ကယိရုံ နူတိ ဧတ္ထ
နူ-တိ^၁ နိပါတမတ္ထံ။ အလတ္တာတိ အလဒ္ဓါ။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ အညံ
သမ္ပန္နပုရိသံ အလဘိတွာ ပိဋ္ဌသပ္ပိနာပိ တတော ပဋိက္ကလတရေနာပိ ပါပံ
ကရေယျ။ အာရာမကရာသူတိ အဘိရတိကာရိကာသု။ အနိဂ္ဂဟာသူတိ
နိဂ္ဂဟေန ဝိနေတုံ အသက္ကဏေယျာသု။ တိတ္ထသမာတိ ယထာ တိတ္ထံ ဥတ္တမာ-
ဓမေသု န ကဋ္ဌိ နာယန္တံ ဝါရေတိ၊ တထာ တောပိ ရဟော ဝါ ခဏေ ဝါ
နိဝါတကေ ဝါ သတိ န ကဋ္ဌိ ပဋိက္ခိပန္တိ။

တထာ ဟိ အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ကဏ္ဍရီ၂ နာမ ရာဇာ အဟောသိ
ဥတ္တမရူပဓရော။ တဿ ဒေဝသိကံ အမစ္စာ^၃ ဂန္ဓကရဏ္ဍကသဟဿံ
အာဟရန္တိ။ တေနဿ နိဝေသနေ ပရိဘဏ္ဍံ ကတွာ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ဖာလေတွာ
ဂန္ဓဒါရူနိ ကတွာ အာဟာရံ ပစန္တိ။ ဘရိယာပိဿ အဘိရူပါ အဟောသိ
နာမေန ကိန္ဓရာ နာမ။ ပုရောဟိတောပိဿ သမဝယော ပဉ္စာလစဏ္ဍော နာမ
ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော အဟောသိ။ ရညော ပန ပါသာဒံ နိဿာယ အန္တောပါကာရေ
ဇမ္ဗုရက္ခော နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ သာခါ ပါကာရမတ္ထကေ ဩလမ္ပတိ။ တဿ
ဆာယာယ ဇေရုစ္ဆော ဒုဿဏ္ဍာနော ပိဋ္ဌသပ္ပိ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ကိန္ဓရာ
ဒေဝိ ဝါတပါနေန ဩလောကေန္တိ တံ ဒိဿာ ပဋိဗဒ္ဓမိတ္တာ ဟုတွာ ရတ္ထိံ
ရာဇာနံ ရတိယာ သင်္ဂဏိတွာ တသ္မိံ နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တေ သဏိကံ ဥဋ္ဌာယာသနာ
နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ သုဝဏ္ဏသရကေ ပက္ခိပိတွာ ဥစ္ဆရေ ကတွာ သာဠကရဇ္ဇု-
ယာ ဝါတပါနေန ဩတရိတွာ ဇမ္ဗု အာရုယ သာခါယ ဩရုယ ပိဋ္ဌသပ္ပိ
ဘောဇေတွာ ပါပံ ကတွာ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ ပါသာဒံ အာရုယ ဂန္ဓေဟိ

၁-ကရေယျ နောတိ ဧတ္ထ နောတိ (သီ၊ ဣ)

၂-ကကဏ္ဍရီ (က)၊ ကိန္ဓရော (သျှာ)

၃-အမစ္စသဟဿာနိ (သျှာ)၊ အမစ္စသဟဿံ (က)

သရီရံ ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ ရညော သဒ္ဓိံ နိပဇ္ဇိ။ ဧတေနပါယေန နိဗ္ဗိတေန သဒ္ဓိံ ပါပံ ကရေတိ။ ရာဇာ ပန န ဇာနာတိ။

သော ဧကဒိဝသံ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ နိဝေသနံ ပဝေသန္တော ဇမ္ဗု-
ဆာယာယ သယိတံ ပရမကာရညပ္ပတ္တံ ဝိဋ္ဌသပ္ပိံ ဒိသ္မာ ပုရောဟိတံ အာဟ
“ပဿေတံ မနုဿပေတ”န္တိ။ အာမ ပဿာမိ ဒေဝါတိ။ အပိ န ခေါ သမ္ဗ ဧဝရူပံ
ပဋိက္ခလံ ကာစိ ဣတ္ထိ ဆန္ဒရာဂဝေသေန ဥပဂစ္ဆေယျာတိ။ တံ ကထံ သုတွာ
ဝိဋ္ဌသပ္ပိ မာနံ ဇနေတွာ “အယံ ရာဇာ ကိံ ကထေတိ၊ အတ္တနော ဒေဝိယာ မမ
သန္တိကံ အာဂမနံ န ဇာနာတိ မညေ”တိ ဇမ္ဗုရုက္ခဿ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ
“သုဏ သာမိ ဇမ္ဗုရုက္ခေ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတေ၊ ဌပေတွာ တံ အညော ဧတံ
ကာရဏံ န ဇာနာတိ”တိ အာဟ။ ပုရောဟိတော တဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ
စိန္တေသိ “အဒ္ဓါ ရညော အဂ္ဂမဟေသိ ဇမ္ဗုရုက္ခေန ဂန္တော ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ပါပံ
ကရေတိ”တိ။ သော ရာဇာနံ ပုစ္ဆိ “မဟာရာဇ ဒေဝိယာ တေ ရတ္တိဘာဂေ
သရီရသမ္ဗုဿော ကိဒိသော ဟောတိ”တိ။ သမ္ဗ အညံ န ပဿာမိ၊ မဇ္ဈိမယာမေ
ပနဿာ သရီရံ သီတလံ ဟောတိတိ။ တေန ဟိ ဒေဝ တိဋ္ဌတု အညာ
ဣတ္ထိ၊ အဂ္ဂမဟေသိ တေ ကိန္ဓရာဒေဝိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ပါပံ ကရေတိတိ။ သမ္ဗ
ကိံ ဝဒေသိ၊ ဧဝရူပါ ပရမဝိလာသသမ္ဗန္ဓာ ကိံ ဣမိနာ ပရမဇေဂုဇ္ဈေန
သဒ္ဓိံ အဘိရမိဿတိတိ။ တေန ဟိ နံ ဒေဝ ပရိဂ္ဂဏှာဟိတိ။

သော “သာဓူ”တိ ရတ္တိံ ဘုတ္တသာယမာသော တာယ သဒ္ဓိံ နိပဇ္ဇိတွာ
“ပရိဂ္ဂဏှိဿာမိ န”န္တိ ပကတိယာ နိဒ္ဒါပဂမနဝေလာယ နိဒ္ဒါပဂတော ဝိယ
အဟောသိ။ သာပိ ဥဋ္ဌာယ တထေဝ အကာသိ။ ရာဇာ တဿာ အနုပဒညေဝ
ဂန္တော ဇမ္ဗုဆာယံ နိဿာယ အဋ္ဌာသိ။ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ ဒေဝိယာ ကုဇ္ဈိတွာ “တံ
အဇ္ဇ အတိစိရာယိတွာ အာဂတာ”တိ ဟတ္ထေန ကဏ္ဏသင်္ခလိကံ ပဟရိ။ အထ
နံ “မာ မံ ကုဇ္ဈိ သာမိ၊ ရညော နိဒ္ဒါပဂမနံ ဩလောကေသိ”န္တိ ဝတွာ
တဿ ဂေဟေ ပါဒပရိစာရိကာ ဝိယ အဟောသိ။ တေန ပနဿာ ပဟာ-
ရေန သီဟမုခကုဏ္ဍလံ ကဏ္ဏတော ဂဠိတွာ ရညော ပါဒမူလေ ပတိ။
ရာဇာ “ဝဠိဿတိ ဧတ္တက”န္တိ တံ ဂဟေတွာ ဂတော။ သာပိ တေန သဒ္ဓိံ
အတိစရိတွာ ပုရိမနိယာမေနေဝ ဂန္တော ရညော သဒ္ဓိံ နိပဇ္ဇိတုံ အာရတိ။
ရာဇာ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုနဒိဝေသေ “ကိန္ဓရာဒေဝိ မယာ ဒိန္တံ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ
အလင်္ကာရိတွာ ဧတူ”တိ အာဏာပေသိ။ သာ “သီဟမုခကုဏ္ဍလံ မေ သုဝဏ္ဏ-
ကာရဿ သန္တိကေ”တိ ဝတွာ နာဂမိ၊ ပုန ပေသိတေ စ ပန ဧကကုဏ္ဍလာဝ
အာဂမာသိ။ ရာဇာ ပုစ္ဆိ “ကဟံ တေ ကုဏ္ဍလ”န္တိ။ သုဝဏ္ဏကာရဿ

သန္တိကေတိ။ သုဝဏ္ဏကာရံ ပက္ခောသာပေတွာ “ကိံကံရဏာ ဣမိဿာ ကုဏ္ဍလံ န ဒေသီ”တိ အာဟ။ နာဟံ ဂဏှာမိ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ တဿာ ကုဇ္ဈိတွာ “ပါပေ စဏှာလိ မာဒိသေန တေ သုဝဏ္ဏကာရေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ တံ ကုဏ္ဍလံ တဿာ ပုရတော ခိပိတွာ ပုရောဟိတံ အာဟ “သမ္မ သစ္စံ တယာ ပုတ္တံ၊ ဂစ္ဆ သီသမဿာ ဆေဒါပေဟီ”တိ။ သော တံ ရာဇဂေဟေ-ယေဝ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဌပေတွာ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဒေဝ မာ ကိန္ဓရာဒေဝိယာ ကုဇ္ဈိတ္ထ၊ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော ဧဝရူပါယေဝ။ သစေပိ ဣတ္ထိနံ ဒုဿီလဘာဝံ ဉာတုကာမောသိ၊ ဒဿေဿာမိ တေ ဧတာသံ ပါပကဉ္ဇေဝ ဗဟုမာယာဘာဝဉ္ဇ၊ ဧဟိ အညာတကဝေသေန ဇနပဒံ စရာမာ”တိ အာဟ။

ရာဇာ “သာရူ”တိ မာတရံ ရဇံ ပဋိစ္ဆာပေတွာ တေန သဒ္ဓိံ စာရိကံ ပက္ကာမိ။ တေသံ ယောဇနံ မဂ္ဂံ ဂန္ဓာ မဟာမဂ္ဂေ နိဿိန္ဓာနံယေဝ ဧကော ကုဋုမ္ပိကော ပုတ္တဿတ္တာယ မင်္ဂလံ ကတွာ ဧကံ ကုမာရိကံ ပဋိစ္ဆန္ဓယာနေ နိဿိဒါပေတွာ မဟန္တေန ပရိဝါရေန ဂစ္ဆတိ။ တံ ဒိဿာ ပုရောဟိတော ရာဇာနံ အာဟ “သစေ ဣတ္ထသိ၊ ဣမံ ကုမာရိကံ တယာ သဒ္ဓိံ ပါပံ ကာရေတုံ သက္ကာ ဒေဝါ”တိ။ ကိံ ကထေသိ၊ မဟာပရိဝါရာ သော၊ န သက္ကာ သမ္မာတိ။ ပုရောဟိတော “တေန ဟိ ပဿ ဒေဝါ”တိ ပုရတော ဂန္ဓာ မဂ္ဂတော အဝိဒူရေ သာဏိယာ ပရိက္ခိပိတွာ ရာဇာနံ အန္တောသာဏိယံ ကတွာ သယံ မဂ္ဂပဿေ ရောဒန္တော နိဿိဒိ။ အထ နံ သော ကုဋုမ္ပိကော ဒိဿာ “တာတ ကဿာ ရောဒသီ”တိ ပုတ္တိ။ ဘရိယာ မေ ဂရုဘာရာ၊ တံ ကုလဃရံ နေတုံ မဂ္ဂပဋိပန္နောသ္မိ၊ တဿာ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ ဂဟော စလိ၊ သော အန္တောသာဏိယံ ကိလမတိ၊ ကာမိဿာ ဣတ္ထိ သန္တိကေ နတ္ထိ၊ မယာပိ တတ္ထ ဂန္တံ န သက္ကာ၊ န ဇာနာမိ ‘ကိံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ဧကံ ဣတ္ထိံ လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိတိ။ မာ ရောဒိ၊ ဗဟူ မေ ဣတ္ထိယော၊ ဧကော ဂမိဿတိတိ။ တေန ဟိ အယမေဝ ကုမာရိကာ ဂစ္ဆတု၊ ဧတိဿံပိ မင်္ဂလံ ဘဝိဿတိတိ။ သော စိန္တေသိ “သစ္စံ ဝဒတိ၊ သုဏ္ဏိသာယပိ မေ မင်္ဂလမေဝ၊ ဣမိနာ ဟိ နိမိတ္တေန သာ ပုတ္တဓိတာဟိ ဝမိဿတိ”တိ တမေဝ ပေသေသိ။ သာ တတ္ထ ပဝိသိတွာ ရာဇာနံ ဒိဿာဝ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ ပါပမကာသိ။ ရာဇာပိဿာ အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကံ အဒါသိ။ အထ နံ ကတကိစ္စံ နိက္ခမိတွာ အာဂတံ ပုတ္တိံသု “ကိံ ဝိဇာတာ”တိ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပုတ္တန္တိ။ ကုဋုမ္ပိကော တံ အာဒါယ

ပါယာသိ။ ပုရောဟိတောပိ ရညော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဒိဋ္ဌာ တေ ဒေဝ ကုမာရိ-
ကာပိ ဧဝံ ပါပါ။ ကိမင်္ဂံ ပန အညာ၊ အပိ ပန တေ ကိဉ္စိ ဒိန္နံ” နိ ပုစ္ဆိ။ အာမ
အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာ ဒိန္နာတိ။ “နာဿာ တံ ဒဿာမီ” တိ ဝေဂေန ဂန္ဓာ ယာနကံ
ဂဏှိတွာ “ကိမေတ” နိ ပုစ္ဆေ “အယံ မေ ပြာဟ္မဏိယာ ဥဿိသကေ ဌပိတံ
မုဒ္ဒိကံ ဂဟေတွာ အာဂတာ၊ ဒေဟိ အမ္မ မုဒ္ဒိက” နိ အာဟ။ သာ တံ
ဒဒမာနာ ပြာဟ္မဏံ ဟတ္ထေ နခေန ဝိဇ္ဈိတွာ “ဂဏှ စောရာ” တိ အဒါသိ။

ဧဝံ ပြာဟ္မဏော နာနာဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ အညာပိ ဗဟူ အတိစာရိ-
နိယော ရညော ဒဿေတွာ “ဣဓ တာဝ ဣတ္ထကံ ဟောတု၊ အညတ္ထ ဂမိဿာမ
ဒေဝါ” တိ အာဟ။ ရာဇာ “သကလဇမ္ပုဒီပေ စရိတေပိ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော
ဝေရူပါဝ ဘဝိဿန္တိ၊ ကိံ နော ဧတာဟိ၊ နိဝတ္တာမာ” တိ ဗာရာဏသိမေဝ
ပစ္စာဂန္ဓာ “မဟာရာဇ ဣတ္ထိယော နာမ ဧဝံ ပါပဓမ္မာ၊ ပကတိ သော
ဧတာသံ၊ ခမထ ဒေဝ ကိန္နရာဒေဝိယာ” တိ ပုရောဟိတေန ယာစိတော
ခမိတွာ ရာဇနိဝေသနတော နံ နိက္ကမ္မာပေသိ၊ ဌာနတော ပန တံ အပနေတွာ
အညံ အဂ္ဂမဟေသိ အကာသိ။ တဉ္စ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ နိက္ကမ္မာပေတွာ ဇမ္ပုသာခံ
ဆေဒါပေသိ။ တဒါ ကုဏ္ဍာလော ပဉ္စာလစဏ္ဍော အဟောသိ။ ဣတိ အတ္တနာ
ဒိဋ္ဌကာရဏမေဝ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၁၁။ “ယံ ဝေ ဒိဿာ ကဏ္ဍရိကိန္နရာနံ၊
သဗ္ဗိတ္ထိယော န ရမန္တိ အဂါရေ။
တံ တာဒိသံ မစ္စံ စဇိတွာ ဘရိယာ၊
အညံ ဒိဿာ ပုရိသံ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ” နိ။

တဿတ္ထော—ယံ ဝေ ကဏ္ဍရိသံ ရညော ကိန္နရာယ ဒေဝိယာ စာတိ
ဣမေသံ ကဏ္ဍရိကိန္နရာနံ ဝိရာဂကာရဏံ အဟောသိ၊ တံ ဒိဿာ ဇာနိတဗ္ဗံ—
သဗ္ဗိတ္ထိယော အတ္တနော သာမိကာနံ န ရမန္တိ အဂါရေ။ တထာ ဟိ အညံ
ဝိဋ္ဌသပ္ပိ ပုရိသံ ဒိဿာ တံ ရာဇာနံ တာဒိသံ ရတိကုသလံ မစ္စံ စဇိတွာ ဘရိယာ
တေန မနုဿပေတေန သဒ္ဓိံ ပါပမကာသိတိ။

အပရောပိ အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗကော နာမ ရာဇာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ
ကာရေသိ။ တဒါ ဗာရာဏသိယာ ပါစိနဒ္ဓါရဝါသိနော ဧကဿ ဒလိဒ္ဓဿ
ပဉ္စပါဝီ နာမ ဓိတာ အဟောသိ။ သာ ကိရ ပုဗ္ဗေပိ ဧကော ဒလိဒ္ဓဓိတာ မတ္တိကံ
မုဒ္ဒိတွာ ဂေဟေ ဘိတ္တိံ ဝိလိမ္ပတိ။ အထေကော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အတ္တနော

ပဗ္ဗာရပရိဘဏ္ဍကရဏတ္ထံ “ကဟံ မတ္တိကံ လဘိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “ဗာရာဏသီယံ လဗ္ဗု သက္ကာ”တိ စိဝရံ ပါရပိတွာ ပတ္တဟတ္ထော နဂရံ ပဝိသိတွာ တဿာ အဝိဒူရေ အဋ္ဌာသိ။ သာ ကုဇ္ဈိတွာ ဥလ္လောကေန္တိ ပဒုဋ္ဌေန မနဿ “မတ္တိကမ္ပိ ဘိက္ခတိ”တိ အဝေါစ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ နိစ္စလောဝ အဟောသိ။ အထ သာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ နိစ္စလိတံ ဒိဿာ ပုန စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ “သမဏ မတ္တိကမ္ပိ န လဘသီ”တိ ဝတွာ မဟန္တံ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ အာဟရိတွာ ပတ္တေ ဌပေသိ။ သော တာယ မတ္တိကာယ ပဗ္ဗာရေ ပရိဘဏ္ဍမကာသိ။ သာ နစိရဿေဝ တတော စဝိတွာ တသ္မိယေဝ နဂရေ ဗဟိဒ္ဓါရဂါမေ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိယာ ကုဇ္ဈိမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ ဂဏှိ။ သာ ဒဿမာသစ္စယေန မာတု ကုဇ္ဈိတော နိက္ခမိ။ တဿာ မတ္တိကာ- ပိဏ္ဍဗလေန သရီရံ ဖဿသမ္ပန္နံ အဟောသိ။ ကုဇ္ဈိတွာ ဥလ္လောကိတတ္တာ ပန ဟတ္ထပါဒမုခအက္ခိနာသာနိ ပါပါနိ ဝိရူပါနိ အဟောသုံ။ တေန တံ “ပဉ္စ- ပါဝိ”တွေဝံ သဉ္ဇာနိသု။

အထေကဒိဝသံ ဗာရာဏသီရာဇာ ရတ္တိံ အညာတကဝေသေန နဂရံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော တံ ပဒေသံ ဂတော။ သာပိ ဂါမဒါရိကာဟိ သဒ္ဓိံ ကိဋ္ဌန္တိ အဇာနိတွာဝ ရာဇာနံ ဟတ္ထေ ဂဏှိ။ သော တဿာ ဟတ္ထသမ္ပဿေန သက- ဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ နာသက္ခိ။ ဒိဗ္ဗသမ္ပဿေန ဗုဋ္ဌော ဝိယ အဟောသိ။ သော ဖဿရာဂရတ္ထော တထာဝိရူပမ္ပိ တံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ “ကဿ မိတာသီ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒွါရဝါသိနော”တိ ဝုတ္တေ အဿာမိကဘာဝံ ပုစ္ဆိတွာ “အဟံ တေသာမိကော ဘဝိဿာမိ၊ ဂစ္ဆ မာတာပိတရော အနုဇာနာပေဟိ”တိ အာဟ။ သာ မာတာပိတရော ဥပဂန္တော “ဧကော အမ္မ ပုရိသော မံ ဣစ္ဆတိ”တိ ဝတွာ “သောပိ ဒုဂ္ဂတော ဘဝိဿတိ၊ သစေ တာဒိသမ္ပိ ဣစ္ဆတိ၊ သာရူ”တိ ဝုတ္တေ ဂန္တော မာတာပိတူဟိ အနုညာတဘာဝံ အာရောစေသိ။ သော တသ္မိယေဝ ဂေဟေ တာယ သဒ္ဓိံ ဝသိတွာ ပါတောဝ ရာဇနိဝေသနံ ပါဝိသိ။ တတော ပဋ္ဌာယေဝ အညာတကဝေသေန နိဗ္ဗန္တံ တတ္ထ ဂစ္ဆတိ။ အညံ ဣတ္ထိံ ဩလောကေတုမ္ပိ န ဣစ္ဆတိ။

အထေကဒိဝသံ တဿာ ပိတု လောဟိတပက္ခန္တိကာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အသတ္တိန္ဒ- ခီရသပ္ပိမရုံသက္ခရယုတ္တပါယာသောဝ ဧတဿ ဘောသဇ္ဇံ၊ တံ တေ ဒလိဒ္ဓ- တာယ ဥပ္ပါဒေတုံ န သက္ကောန္တိ။ တတော ပဉ္စပါဝိမာတာ မိတရံ အာဟ “ကိ” အမ္မ တဝ သာမိကော ပါယာသံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ခိဿတိ”တိ။ “အမ္မ မမ သာမိကေန အမှေဟိပိ ဒုဂ္ဂတတရေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ပုစ္ဆိဿာမိ နံ၊

မာ စိန္တယီ”တိ ဝတွာ တဿာဂမနဝေလာယံ ဒုမ္မနာ ဟုတွာ နိသီဒိ။ အထ နံ ရာဇာ အာဂန္တာ “ကိံ ဒုမ္မနာသီ”တိ ပုစ္ဆိ။ သာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ “ဘဒ္ဒေ ဣဒံ အတိရသဘောသဇ္ဇံ၊ ကုတော လဘိဿာမီ”တိ ဝတွာ စိန္တေသိ “န သက္ကာ မယာ နိစ္စကာလံ ဧဝံ စရိတုံ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ပရိဿယောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သစေ ခေါ ပန ဧတံ အန္တေပုရံ နေဿာမိ၊ ဧတိဿာ ဖဿသမ္ပဒံ အဇာနန္တာ ‘အမှာကံ ရာဇာ ယက္ခိနိံ ဂဟေတွာ အာဂတော’တိ ကေဋ္ဌိံ ကရိဿန္တိ၊ သကလနဂရဝါသိနော ဧတိဿာ သမ္ပဿံ ဇာနာပေတွာ ဂရဟံ မောစေဿာမီ”တိ။ အထ နံ ရာဇာ “ဘဒ္ဒေ မာ စိန္တယီ၊ အာဟရိဿာမိ တေ ပိတု ပါယာသ”န္တိ ဝတွာ တာယ သဒ္ဓိံ အတိရမိတွာ ရာဇနိဝေသနံ ဂန္တာ ပုနဒိဝသေ တာဒိသံ ပါယာသံ ပစာပေတွာ ပဏ္ဏာနိ အာဟရာပေတွာ ဒွေ ပုဋ္ဌေ ကတွာ ဧကသ္မိံ ပါယာသံ ပက္ခိပိတွာ ဧကသ္မိံ စူဠာမဏိံ ဌပေတွာ ဗန္ဓိတွာ ရတ္တိဘာဂေ ဂန္တာ “ဘဒ္ဒေ မယံ ဒလိဒ္ဓါ၊ ကိန္တေန သမ္ပာဒိတံ၊ တဝ ပိတရံ ‘အဇ္ဇ ဣမမှာ ပုဋ္ဌာ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇေ၊ သွေ ဣမမှာ’တိ ဝဒေယျာသိ”တိ အာဟ။ သာ တထာ အကာသိ။ အထဿာ ပိတာ ဩဇ- သမ္ပန္နတ္တာ ပါယာသဿ ထောကမေဝ ဘုဉ္ဇိတွာ သုဟိတော ဇာတော။ သေသံ မာတု ဒတွာ သယမ္ပိ ဘုဉ္ဇိ။ တယောပိ သုဟိတာ အဟေသုံ။ စူဠာမဏိပုဋ္ဌံ ပန ပုနဒိဝသတ္တာယ ဌပေသုံ။

ရာဇာ နိဝေသနံ ဂန္တာ မုခံ ဓောဝိတွာဝ “စူဠာမဏိံ မေ အာဟရထာ”တိ ဝတွာ “န ပဿာမ ဒေဝါ”တိ ပုတ္တေ “သကလနဂရံ ဝိစိနထာ”တိ အာဟ။ တေ ဝိစိနိတွာပိ န ပဿိံသု။ တေန ဟိ ဗဟိနဂရေ ဒလိဒ္ဓဂေဟေသု ဘတ္တ- ပဏ္ဏပုဋ္ဌေ ဥပါဒါယ ဝိစိနထာတိ။ ဝိစိနန္တာ တသ္မိံ ဃဋ္ဌေ စူဠာမဏိံ ဒိဿာ တဿာ မာတာပိတရော “စောရာ”တိ ဗန္ဓိတွာ နယိံသု။ အထဿာ ပိတာ “သမိ န မယံ စောရာ၊ အညေနာယံ မဏိ အာဘတော”တိ ဝတွာ “ကေနာ”တိ ပုတ္တေ “ဇာမာတရာ မေ”တိ အာစိက္ခိတွာ “ကဟံ သော”တိ ပုစ္ဆိတော “မိတာ မေ ဇာနာတိ”တိ အာဟ။ တတော မိတာယ သဒ္ဓိံ ကထေသိ “အမ္မ သာမိကံ တေ ဇာနာသိ”တိ။ န ဇာနာမိတိ။ ဧဝံ သန္တေ အမှာကံ ဇီဝိတံ နတ္ထိတိ။ တာတ သော အန္ဓကာရေ အာဂန္တာ အန္ဓကာရေ ဧဝ ယာဘိ၊ တေနဿ ရူပံ န ဇာနာမိ၊ ဟတ္ထသမ္ပဿေန ပန နံ ဇာနိတုံ သက္ကော- မိတိ။ သော ရာဇပုရိသာနံ အာရောစေသိ။ တေပိ ရညော အာရောစေသုံ။

ရာဇာ အဇာနန္တော ဝိယ ဟုတွာ “တေန ဟိ တံ ဣတ္ထိံ ရာဇင်္ဂဏေ အန္တော-
သာဏိယံ ဌပေတွာ သာဏိယာ ဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဆိဒ္ဓံ ကတွာ နဂရဝါသိနော
သန္ဓိပါတေတွာ ဟတ္ထသမ္ပဿေန စောရံ ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ ရာဇပုရိသာ
တထာ ကာတုံ တဿာ သန္တိကံ ဂန္တာ ရူပံ ဒိသ္မာဝံ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော ဟုတွာ
“ဓိ ဓိ ပိသာဓိ”တိ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ဖုသိတုံ န ဥဿဟိံသု၊ အာနေတွာ ပန နံ
ရာဇင်္ဂဏေ အန္တောသာဏိယံ ဌပေတွာ သကလနဂရဝါသိနော သန္ဓိပါတေသုံ။
သာ အာဂတာဂတဿ ဆိဒ္ဓေန ပသာရိတဟတ္ထံ ဂဟေတွာဝံ “နော ဧသော”တိ
ဝဒတိ။ ပုရိသာ တဿာ ဒိဗ္ဗဗသ္မသဒိသေ ဖဿေ ဗမ္မိတွာ အပဂန္တံ န
သက္ခိံသု၊ “သစာယံ ဒဏှာရဟာ၊ ဒဏှံ ဒတွာပိ ဒါသကမ္မကာရဘာဝံ ဥပဂန္တာပိ
ဧတံ ဃရေ ကရိဿံမာ”တိ စိန္တယိံသု။ အထ နေ ရာဇပုရိသာ ဒဏှေဟိ
ကောဇေတွာ ပလာပေသုံ။ ဥပရာဇာနံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗေ ဥဗ္ဗတ္တကာ
ဝိယ အဟေသုံ။

အထ ရာဇာ “ကစ္စိ အဟံ ဘဝေယျ”န္တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တံ ဟတ္ထေ
ဂဟေတွာဝံ “စောရော မေ ဂဟိတော”တိ မဟာသဒ္ဓိံ ကရိ။ ရာဇာ တေပိ
ပုစ္ဆိ “တုမေ တောယ ဟတ္ထေ ဂဟိတာ ကိံ စိန္တယိတ္တာ”တိ။ တေ ယထာဘူတံ
အာရောစေသုံ။ အထ နေ ရာဇာ အာဟ “အဟံ ဧတံ အတ္တနော ဂေဟံ
အာနေတုံ ဧဝံ ကာရေသိံ ‘ဧတိဿာ ဖဿံ အဇာနန္တာ မံ ပရိဘဝေယျ’န္တိ
စိန္တေတွာ၊ တဿာ မယာ သဗ္ဗေ တုမေ ဇာနာပိတာ၊ ဝဒထ ဘော ဒါနိ
သာ ကဿံ ဂေဟေ ဘဝိတုံ ယုတ္တာ”တိ။ တုမှာကံ ဒေဝါတိ။ အထ နံ
အဘိသိဉ္စိတွာ အဂ္ဂမဟေသိံ အကာသိ။ မာတာပိတုနမ္ဘိဿာ ဣဿရိယံ
ဒါပေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ ပန တာယ သမ္ပတ္တော နေဝ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋ္ဌပေသိ၊
န အညံ ဣတ္ထိံ ဩလောကေသိ။ တာ တဿာ အန္တရံ ပရိယေသိံသု။ သာ
ဧကဒိဝသံ ဒွိန္တံ ရာဇုနံ အဂ္ဂမဟေသိဘာဝဿ သုပိနေ နိမိတ္တံ ဒိသ္မာ ရညော
အာရောစေသိ။ ရာဇာ သုပိနပါဌကေ ပက္ခောသာပေတွာ “ဧဝရူပေ သုပိနေ
ဒိဋ္ဌေ ကိံ ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တေ ဣတရာသံ ဣတ္ထိနံ သန္တိကာ လဉ္စံ ဂဟေတွာ
“မဟာရာဇ ဒေဝိယာ သဗ္ဗသေတဿ ဟတ္ထိနော ခန္ဓေ နိသိန္နဘာဝေါ တုမှာကံ
မရဏဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ဟတ္ထိခန္ဓဂတာယ ပန စန္ဒပရာမသနံ တုမှာကံ ပစ္စာ-
မိတ္တရာဇာနယနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ”န္တိ ဝတွာ “ဣဒါနိ ကိံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ
“ဒေဝ ဣမံ မာရေတုံ န သက္ကာ၊ နာဝါယ ပန နံ ဌပေတွာ နဒိယံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ
ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒိံသု။ ရာဇာ အာဟာရဝတ္ထာလင်္ကာရေဟိ သဒ္ဓိံ ရတ္တိဘာဂေ
နံ နာဝါယ ဌပေတွာ နဒိယံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

၃၁၂။ “ဗကဿ စ ဗာဝရိကဿ စ ရညော၊
အစ္စန္တကာမာနုဂတဿ ဘရိယာ။
အဝါစရိ ပဋ္ဌဝဿာနုဂဿ၊
ကံ ဝါပိ ဣတ္ထိ နာတိစရေ တဒည”န္တိ။

တတ္ထ အစ္စန္တိ ကာမာနုဂတဿာတိ အစ္စန္တိ ကာမံ အနုဂတဿ။ အဝါစရိတိ၊
အနာစာရံ စရိ။ ပဋ္ဌဝဿာနုဂဿာတိ ပဋ္ဌဿ၊ အတ္တနော ဝဿာနုဂတဿ၊
အတ္တနော ပေသနကာရဿ သန္တိကေတိ အတ္ထော။ ကရဏတ္ထေ ဝါ

၃-ဗဒ္ဓဝသာနဂဿာတိ ဗဒ္ဓဿ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

သာမိဝစနံ၊ တေန သဒ္ဓိံ ပါပမကာသီတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ တဒညန္တိ ကတရံ တံ အညံ ပုရိသံ နာတိစရေယျာတိ အတ္ထော။

အပရာပိ အတိတေ မြဟ္မဒတ္တဿ ဘရိယာ ပိဂီယာနိ နာမ အဂ္ဂမဟေသီ သိဟ-
ပဉ္ဇရံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေန္တိ မင်္ဂလအဿဂေါပကံ ဒိသ္မာ ရညော နိဒ္ဒုပဂမန-
ကာလေ ဝါတပါနေန ဩရုယ တေန သဒ္ဓိံ အတိစရိတွာ ပုန ပါသာဒံ အာရုယ
ဂန္ဓဟိ သရီရံ ဥဗ္ဗန္ဓေတွာ ရညာ သဒ္ဓိံ နိပဇ္ဇိ။ အထေကဒိဝသံ ရာဇာ “ကိံ န
ခေါ ဒေဝိယာ အစုရတ္တသမယေ နိစ္စံ သရီရံ သီတံ ဟောတိ၊ ပရိဂ္ဂဟိဿာမိ
န”န္တိ ဧကဒိဝသံ နိဒ္ဒုပဂတော ဝိယ ဟုတွာ တံ ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တိ အနုဂန္ဓာ
အဿဗန္ဓေန သဒ္ဓိံ အတိစရန္တိ ဒိသ္မာ နိဝတ္တိတွာ သယနံ အဘိရုဟိ။ သာပိ
အတိစရိတွာ အာဂန္ဓာ စူဠသယနကေ နိပဇ္ဇိ။ ပုနဒိဝသေ ရာဇာ အမစ္စဂဏ-
မဇ္ဈေယေဝ တံ ပက္ခောသာပေတွာ တံ ကိစ္စံ အာဝိကတွာ “သဗ္ဗာဝ ဣတ္ထိယော
ပါပဓမ္မာ”တိ တဿာ ဝဓဗန္ဓဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇာရဟံ ဒေါသံ ခမိတွာ ဌာနာ စာဝေတွာ
အညံ အဂ္ဂမဟေသိံ အကာသိ။ တဒါ ကုဏာလော ရာဇာ မြဟ္မဒတ္တော
အဟောသိ၊ တေန တံ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌိ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော ဂါထမာဟ—

၃၁၃။ “ပိဂီယာနိ သဗ္ဗလောကိဿရဿ၊
ရညော ပိယာ မြဟ္မဒတ္တဿ ဘရိယာ။
အဝါစရိ ပဋ္ဌဝသာနုဂဿ၊
တံ ဝါပိ သာ နာ’ဇ္ဈဂါ ကာမကာမိနိ”တိ။

တတ္ထ တံ ဝါတိ သာ ဧဝံ အတိစရန္တိ တံ ဝါ အဿဗန္ဓံ တံ ဝါ အဂ္ဂမဟေသိ-
ဌာနန္တိ ဥဘယဗ္ဗိ နာဇ္ဈဂါ၊ ဥဘတော ဘဋ္ဌာ အဟောသိ။ ကာမကာမိနိတိ
ကာမေ ပတ္တယမာနာ။

ဧဝံ ပါပဓမ္မာ ဣတ္ထိယောတိ အတိတဝတ္ထုဟိ ဣတ္ထိနံ ဒေါသံ ကထေတွာ
အပရေနပိ ပရိယာယေန တာသံ ဒေါသမေဝ ကထေန္တော အာဟ—

၃၁၄။ “လုဒ္ဓါနံ လဟုစိတ္တာနံ၊ အကတညူန ဒုဗ္ဗိနံ။
နာ’ဒေဝသတ္တော ပုရိသော၊ ထိနံ သဒ္ဓါတု’မရဟတိ။

၃၁၅။ န တာ ပဇာနန္တိ ကတံ န ကိစ္စံ၊
န မာတရံ ပိတရံ ဘာတရံ ဝါ။
အနရိယာ သမတိက္ကန္တဓမ္မာ၊
သဿေ’ဝ စိတ္တဿ ဝသံ ဝဇန္တိ။

- ၃၁၆။ စိရာနုဂုဠမ္ပိ ပိယံ မနာပံ၊
 အနုကမ္ပကံ ပါဏသမမ္ပိ ဘတ္တံ။
 အာဝါသု ကိစ္စေသု စ နံ ဇဟန္တိ၊
 တသ္မာဟ'မိတ္ထိနံ န ဝိဿသာမိ။
- ၃၁၇။ ထိနဉ္စိ စိတ္တံ ယထာ ဝါနရဿ၊
 ကန္တပ္ပကန္တံ ယထာ ရုက္ခဆာယာ။
 စလာစလံ ဟဒယ'မိတ္ထိယာနံ၊
 စက္ကဿ နေမိ ဝိယ ပရိဝတ္တတိ။
- ၃၁၈။ ယဒါ တာ ပဿန္တိ သမေက္ခမာနာ၊
 အာဒေယျရူပံ ပုရိသဿ ဝိတ္တံ။
 သဏှာဟိ ဝါစာဟိ နယန္တိ မေနံ၊
 ကမ္မောဇကာ ဇလဇေနော အဿံ။
- ၃၁၉။ ယဒါ န ပဿန္တိ သမေက္ခမာနာ၊
 အာဒေယျရူပံ ပုရိသဿ ဝိတ္တံ။
 သမန္တတော နံ ပရိဝဇ္ဇယန္တိ၊
 တိဏ္ဍော နဒီပါရဂတောဝ ကုလ္လံ။
- ၃၂၀။ သိလေသုပမာ သိဒ္ဓိရိဝ သဗ္ဗဘက္ခာ၊
 တိက္ခမာယာ နဒီရိဝ သီဃသောတာ။
 သေဝန္တိ ဟေတာ ပိယမပ္ပိယဉ္စ၊
 နာဝါ ယထာ ဩရကုလံ ပရဉ္စ။
- ၃၂၁။ န တာ ဧကဿ န ဒွိန္တံ၊ အာပဏောဝ ပသာရိတော။
 ယော တာ မယုန္တိ မညေယျ၊ ဝါတံ ဇာလေန ဗာဓယေ။
- ၃၂၂။ ယထာ နဒီ စ ပန္နော စ၊ ပါနာဂါရံ သဘာ ပပါ။
 ဧဝံ လောကိတ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၃၂၃။ သတသနသမာ ဧတာ၊ ကဏှသပ္ပသိရူပမာ။
 ဂါဝေါ ဗဟိ တိဏသေဝ၊ ဩမသန္တိ ဝရံ ဝရံ။

၃၂၄။ သတာသနံ ကုဉ္ဇရံ ကဏ္ဍသပ္ပံ၊
 မုဒ္ဒါဘိသိတ္တံ ပမဒါ စ သဗ္ဗာ။
 ဧတေ နရော နိစ္စယတော ဘဇေထ၊
 တေသံ ဟဝေ ဒုဗ္ဗိဒု သဗ္ဗဘာဝေါ။

၃၂၅။ န'စ္စန္ဒဝဏ္ဏာ န ဗဟူန ကန္တာ၊
 န ဒက္ခိဏာ ပမဒါ သေဝိတဗ္ဗာ။
 န ပရဿ ဘရိယာ န ဓနဿ ဟေတု၊
 ဧတိ'တ္ထိယော ပဉ္စ န သေဝိတဗ္ဗာ'တိ။

တတ္ထ လုဒ္ဒါနန္တိ လုပ္ဘာနံ^၁။ ကဏဝေရဇာတကေ^၂ ဝိယ ဗဒ္ဓစောရေပိ သာရဇ္ဇနံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ လဟူစိတ္တာနန္တိ မုဟုတ္တမေဝ ပရိဝတ္တနစိတ္တာနံ။ ဝုဠဓနုဂ္ဂဟဇာတကေန^၃ ဧတံ ဒီပေတဗ္ဗံ။ အကတညူတာ ပန တောသံ ကေနာနိပါတေ တက္ကာရိယဇာတကေန^၄ ဒီပေတဗ္ဗာ။ နာ'ဒေဝသတ္တောတိ န အဒေဝသတ္တော ဒေဝေန အနာသတ္တော အယက္ခဂဟိတကော အဘူတဝိဇ္ဇော^၅ ပုရိသော ထိနံ သီလဝန္တတံ^၆ သဒ္ဓါတုံ နာရဟတိ၊ ဘူတဝိဇ္ဇော^၇ ပန သဒ္ဓဟေယျ။ ကတန္တိ အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ။ ကိစ္စန္တိ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ။ န မာတ-ရန္တိ သဗ္ဗေပိ ဉာတကေ ဆဇ္ဇေတွာ ယသ္မိ^၈ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟောန္တိ၊ တညေဝ အနုဗန္ဓနတော ဧတေ မာတာဒယော န ဇာနန္တိ နာမ မဟာပန္နကမာတာ ဝိယ။ အနရိယာတိ နိလ္လဇ္ဇာ။ သဿေဝါတိ သကဿ။ အာဝါသူတိ အာပဒါသုံ။ ကိစ္စေသူတိ တေသု တေသု ကရဏီယေသု။

ကန္တုပ္ပကန္တန္တိ ဩတိဏ္ဏောတိဏ္ဏံ။ ယထာဟိ ဝိသမေ ပဒေသေ ရုက္ခဆာယာ နိန္ဒမိဩရောဟတိ၊ ထလမ္ပိ အဘိရုဟတိ၊ တထာ တောသမ္ပိ စိတ္တံ န ကဉ္စိ ဥတ္တမာဓမံ ဝဇ္ဇေတိ။ စလာစလန္တိ ကေသ္မိ^၉ယေဝ အပတိဋ္ဌိတံ။ နေမိ ဝိယာတိ သကဋဿ ဂစ္ဆတော စက္ကနေမိ ဝိယ။ အာဒေယျူပန္တိ ဂဟေတဗ္ဗဇာတိကံ။ ဝိတ္တန္တိ ဓနံ။ နယန္တိတိ အတ္တနော ဝသံ နေန္တိ။ ဇလဇေနာတိ ဇလဇာတသေဝါလေန။ ကမ္မောဇရဋ္ဌဝါသိနော ကိရ ယဒါ အဋ္ဌဝိတော အဿေ ဂဏှိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တဒါ ကေသ္မိ^{၁၀} ဌာနေ ဝတိ^{၁၁} ပရိက္ခိပိတွာ ဒွါရံ ယောဇေတွာ အဿာနံ ဥဒကပါနတိတ္ထေ သေဝါလံ မရနာ မက္ခေတွာ သေဝါလသမ္ပန္နာနိ တိရေ တိဏာနိအာဒိ^{၁၂} ကတွာ^{၁၃}ယာဝ ပရိက္ခေပဒွါရာ မက္ခေန္တိ၊ အဿာ ပါနီယံ

၁-ခုဒ္ဒါနန္တိ လုဒ္ဒါနံ (သျှာ) ၂-ခု ၅-၁၀၂-ပိဋေ။ ၃-ခု ၅-၁၃၅-ပိဋေ။
 ၄-ခု ၅-၂၆၈-ပိဋေ။ ၅-အဘူတဝိဇ္ဇာတော (သျှာ) ၆-သီလဝန္တဝါဒံ (က)၊ သီလဝတဝါဒံ (သျှာ)
 ၇-ဘူတာဝဇ္ဇော (သျှာ၊ ဣ) ၈-အဘူကိရိတွာ (က)

ပိဝိတွာ ရသဂိဇ္ဈေန မရနာ မက္ခိတာနိ တာနိ တိဏာနိ ခါဒန္တာ အနုက္ကမေန တံ ဌာနံ ပဝိသန္တိ။ ဣတိ ယထာ တေ ဇလဇေန ပလောဘေတွာ အဿေ ဝသံ နေန္တိ၊ တထာ တောပိ ခနံ ဒိသ္မာ တဿ ဂဟဏတ္ထာယ သဏ္ဍာဟိ ဝါစာဟိပိ ပုရိသံ ဝသံ နေန္တိတိ အတ္ထော။ ဣန္ဒြိယံ တရဏတ္ထာယ ဂဟိတံ ယံ ကိဉ္စိ။

သိလေသူပမာတိ ပုရိသာနံ စိတ္တဗန္ဓနေန သိလေသသဒိသာ။ **တိက္ခမာယာ**တိ တိခိဏမာယာ သိဃမာယာ။ **နဒီရိဝါ**တိ ယထာ ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ သိဃသောတာ၊ ဧဝံ သိဃမာယာတိ အတ္ထော။ **အာပဏောဝါ**တိ ယထာ စ ပသာရိတာပဏော ယေသံ မူလံ အတ္ထိ၊ တေသညေဝ ဥပကာရော၊ တထေဝ တာပိ။ **ယော** တာတိ ယော ပုရိသော တာ ဣတ္ထိယော။ **ဗာဓယေ**တိ သော ဝါတံ ဇာလေန ဗာဓေယျ။ **ဝေလာ** တာသံ **န ဝိဇ္ဇတိ**တိ ယထာ ဧတေသံ နဒီအာဒိနံ “အသုကဝေလာယမေဝ ဧတ္ထ ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ဝေလာ နတ္ထိ၊ ရတ္ထိမ္ပိ ဒိဝါပိ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယကုဏ္ဍေ ဥပဂန္တဗ္ဗာနေဝ၊ အသုကေနောဝါတိပိ မရိယာဒါ နတ္ထိ၊ အတ္ထိကေန ဥပဂန္တဗ္ဗာနေဝ၊ တထာ တာသမ္ပိတိ အတ္ထော။

ဃတာသနသမာ တောတိ ယထာ အဂ္ဂိ ဣန္ဒနေန န တပ္ပတိ၊ ဧဝမေတာပိ ကိလေသရတိယာ။ **ကဏ္ဍသပ္ပသိဂ္ဂပမာ**တိ ကောဓနတာယ ဥပနာဟိတာယ ဃောရဝိသတာယ ဒုဇ္ဈိတာယ မိတ္တဒုဋ္ဌိတာယာတိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ကဏ္ဍသပ္ပသိရသဒိသာ။ တတ္ထ ဗဟုလရာဂတာယ ဃောရဝိသတာ၊ ပိသုဏ္ဍာ တာယ ဒုဇ္ဈိတာ၊ အတိစာရိတာယ မိတ္တဒုဋ္ဌိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဂါဝေါ ဗဟိ တိဏသေဝါ**တိ ယထာ ဂါဝေါ ခါဒိတဌာနံ ဆဇ္ဇေတွာ ဗဟိ မနာပမနာပဿ တိဏဿ ဝရံ ဝရံ ဩမသန္တိ ခါဒန္တိ၊ ဧဝမေတာပိ နိဗ္ဗာနံ ဆဇ္ဇေတွာ အညံ သနေမေဝ ဘဇန္တိတိ အတ္ထော။ **မုဒ္ဒါဘိသိတ္တန္တိ** ရာဇာနံ။ **ပမဒါစ သပ္ပာ**တိ သပ္ပာ စ ဣတ္ထိယော။ **ဧတေ**တိ ဧတေ ပဉ္စ ဇနေ။ **နိစ္စယတော**တိ နိစ္စသညတော၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ အပ္ပမတ္တောဝ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ **ဒုဗ္ဗိဒူ**တိ ဒုဇ္ဇာနော။ **သပ္ပဘာဝေါ**တိ၊ အဇ္ဈာသယော၊ စိရပရိစိဏ္ဍာပိ ဟိ အဂ္ဂိ ဒဟတိ၊ စိရဝိဿာသိကောပိ ကုဉ္ဇရော သာတေတိ၊ စိရပရိစိတောပိ သပ္ပေါ ခံသတိ၊ စိရဝိဿာသိကောပိ ရာဇာ အနတ္ထကရော ဟောတိ၊ ဧဝံ စိရပရိဏ္ဍာပိ ဣတ္ထိယော ဝိကာရံ ဒဿေန္တိတိ။

န’စ္စန္ဒဝဏ္ဏာတိ အဘိရူပဝတိ။ **န ဗဟုန ကန္တာ**တိ အမုကာသိဂဏိကာ ဝိယ ဗဟုနံ ဝိယာ မနာပါ။ **န ဒက္ခိဏာ**တိ နစ္စဂိတကုသလာ။ တထာရူပါ

ဟိ ဗဟုပတ္တိတာ ဗဟုမိတ္တာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ န သေဝိတဗ္ဗာ။ န ဓနဿ ဟေတူတိ ယာ ဓနဟေတုယေဝ ဘဇတိ၊ သာ အပရိဂ္ဂဟာပိ န သေဝိတဗ္ဗာ။ သာ ဟိ ဓနံ အလဘမာနာ ကုဇ္ဈတိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မဟာဇနော မဟာသတ္တဿ “အဟော သုကထိတ”န္တိ သာဓုကာရမဒါသိ။ သောပိ ဧတ္တကေဟိ ကာရဏေဟိ ဣတ္ထိနံ အဂုဏံ ကထေတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ တံ သုတွာ အာနန္ဒော ဂိဇ္ဈရာဇာ “သမ္မ ကုဏာလ အဟမ္ပိ အတ္တနော ဉ္ဈဏဗလေန ဣတ္ထိနံ အဂုဏံ ကထေဿာမိ”တိ ဝတွာ အဂုဏကထံ အာရတိ။ တံ ဒဿေန္တော သတ္တာ အာဟ—

“အထ ခလု ဘော အာနန္ဒော ဂိဇ္ဈရာဇာ ကုဏာလဿ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၂၆။ ပုဏ္ဏမ္ပိ စေ’မံ ပထဝီ° ဓနေန၊
ဒဇ္ဇိ’တ္ထိယာ ပုရိသော သမ္မတာယ။
လဒ္ဓါ ခဏံ အတိမညေယျ တမ္ပိ၊
တာသံ ဝသံ အသတိနံ န ဂစ္ဆေ။

၃၂၇။ ဥဋ္ဌာဟကံ စေဝိ အလိနဝုတ္တိ°၊
ကောမာရဘတ္တာရံ ပိယံ မနာပံ။
အာဝါသု ကိစ္စေသု စ နံ ဇဟန္တိ၊
တသ္မာဟ’မိတ္ထိနံ န ဝိဿသာမိ။

၃၂၈။ န ဝိဿသေ ‘ဣစ္ဆတိ မ’န္တိ ပေါသော၊
န ဝိဿသေ ‘ရောဒတိ မေ သကာသေ’။
သေဝန္တိ ဟေ’တာ ပိယမပ္ပိယဉ္စ၊
နာဝါ ယထာ ဩရကူလံ ပရဉ္စ။

၃၂၉။ န ဝိဿသေ သာခပုရာဏသန္တတံ၊
န ဝိဿသေ မိတ္တပုရာဏစောရံ။
န ဝိဿသေ ရာဇာနံ ‘သခါ မမ’န္တိ၊
န ဝိဿသေ ဣတ္ထိ ဒသန္တ မာတရံ။

- ၃၃၀။ န ဝိဿသေ ရာမကရာသု နာရိသု၊
 အစွန္တသီလာသု အသညတသု။
 အစွန္တပေမာနုဂတ'ဿ ဘရိယာ၊
 န ဝိဿသေ တိတ္ထသမာ ဟိ နာရိယော။
- ၃၃၁။ ဟနေယျံ ဆိန္ဓေယျံ ဆေဒါပေယျမ္ပိ၊
 ကဏ္ဍေဝိ ဆေတွာ ရုမိရံ ပိဝေယျံ။
 မာ ဒီနကာမာသု အသညတသု၊
 ဘာဝံ ကရေ ဂင်္ဂတိတ္ထပမာသု။
- ၃၃၂။ မုဿ တာသံ ယထာ သစ္စံ၊ သစ္စံ တာသံ ယထာ မုဿ။
 ဂါဝေါဗဟိ တိဏဿေဝ၊ ဩမသန္တိ ဝရံ ဝရံ။
- ၃၃၃။ ဂတေန'တာ ပလောဘေန္တိ၊ ပေက္ခိတေန မှိတေန စ။
 အထောပိ ဒုန္နိဝတ္ထေန၊ မဉ္ဇုနာ ဘဏိတေန စ။
- ၃၃၄။ စောရိယော ကထိနာ ဟေ'တာ၊ ဝါဠာ စ လပသက္ခရာ။
 န တာ ကိဉ္စိ န ဇာနန္တိ၊ ယံ မနုဿေသု ဝဉ္ဇနံ။
- ၃၃၅။ အဿာ လောကိ'တ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သာရတ္တာ စ ပဂဟ္တာ စ၊ သိဒ္ဓိ သဗ္ဗသော ယထာ။
- ၃၃၆။ နတ္ထိ'တ္ထိနံ ပိယော နာမ၊ အပ္ပိယောပိ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သေဝန္တိ ဟေ'တာ ပိယမပ္ပိယဉ္စ၊ နာဝါယထာ ဩရကူလံ ပရဉ္စ။
- ၃၃၇။ နတ္ထိ'တ္ထိနံ ပိယော နာမ၊ အပ္ပိယောပိ န ဝိဇ္ဇတိ။
 ဓနတ္တာ ပဋိဝလ္လန္တိ၊ လတာဝ ဒုမနိဿိတာ။
- ၃၃၈။ ဟတ္ထိဗန္ဓံ အဿဗန္ဓံ၊ ဂေါပုရိသဉ္စ မဏ္ဍလံ။
 ဆဝဉ္စာဟကံ ပုပ္ဖဆဉ္စကံ၊ သဓန'မနုပတန္တိ နာရိယော။
- ၃၃၉။ ကုလပုတ္တမ္ပိ ဇဟန္တိ အကိဉ္ဇနံ၊ ဆဝကသမသဒိသမ္ပိ။
 အနုဂစ္ဆန္တိ အနုပတန္တိ၊ ဓနဟေတု ဟိ နာရိယော"တိ။

တတ္ထ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနန္တိ ကထာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
 သာနံ။ လဒ္ဓါ ခဏန္တိ ဩကာသံ လဘိတွာ။ ဣစ္ဆတိ မန္တိ မံ သော ဣစ္ဆတိတိ
 ပုရိသော ဣတ္ထိံ န ဝိဿသေယျ။ သာဓပုရာဏသန္တတန္တိ ဟိယျော ဝါ
 ပရေ ဝါ သန္တတံ ပုရာဏသာခါသန္တတံ န ဝိဿသေ။ အပပွေဂ္ဂေတွာ
 အပစ္စဝေက္ခိတွာ န ပရိဘုဉ္ဇေယျ။ တတြိ ဟိ ဒီဃဇာတိကော ဝါ ပဝိသိတွာ
 တိဋ္ဌေယျ။ ပစ္စာမိတ္တော ဝါ သတ္တံ နိက္ခိပေယျ။ မိတ္တပုရာဏစောရန္တိ
 ပန္နဒူဟနဌာနေ ဌိတံ စောရံ “ပုရာဏမိတ္တော မေ”တိ န ဝိဿသေယျ။
 စောရာ ဟိ ယေ သဉ္ဇာနန္တိ၊ တေယေဝ မာရေန္တိ။ သခါ မမန္တိ သော ဟိ ဝိပုမေဝ
 ကုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ ရာဇာနံ “သခါ မေ”တိ န ဝိဿသေ။ ဒသန္တ မာတရန္တိ “အယံ
 မဟလိကာ ဣဒါနိ မံ န အတိစရိဿတိ၊ အတ္တာနံ ရက္ခိဿတိ”တိ န
 ဝိဿသေတဗ္ဗာ။ ရာမကရာဇူတိ ဗာလာနံ ရတိကရာသု။ အစ္စန္တ သီလာသုတိ
 အတိက္ကန္တသီလာသု။ အစ္စန္တ ပေမာနုဂတဿာတိ သစေပိ အစ္စန္တ အနုဂတ-
 ပေမာ အဿ၊ တထာပိ တံ န ဝိဿသေ။ ကိံကာရဏာ? တိတ္ထသမာ
 ဟိ နာရိယောတိ သမ္ပန္နော၊ တိတ္ထံ ဝိယ သဗ္ဗသာဓာရဏာတိ အတ္ထော။

ဟနေယျန္တိ ကုဒ္ဓါ ဝါ အညပုရိသသာရတ္တာ ဝါ ဟုတွာ သဗ္ဗမေတံ
 ဟနနာဒိံ ကရေယျ။ မာ ဒီနကာမာသုတိ ဟိနဇ္ဈာသယာသု သံကိလိဋ္ဌ-
 အာသယာသု။ ဘာဝန္တိ ဧဝရူပါသု သိနေဟံ မေ ကရေ။ ဂင်္ဂတိတ္ထပမာသုတိ
 သဗ္ဗသာဓာရဏဋ္ဌေန ဂင်္ဂါတိတ္ထသဒိသာသု။ မုသတိ မုသာဝါဒေါ တာသံ
 သစ္စသဒိသောဝ။ ဂတေနာတိအာဒိသု ပေက္ခိတေန ပလောဘနေ ဥမ္မာဒန္တိ-
 ဇာတကံ^၁၊ ဒုန္တိဝတ္ထေန နိဋ္ဌိနိကာဇာတကံ^၂၊ မဉ္ဇုနာ ဘဏိတေန “တုဝဋ် ခေါ
 အယျပုတ္တ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ နန္ဒတ္ထေရဿ ဝတ္ထု^၃ ကထေတဗ္ဗံ။
 စောရိယောတိ သမ္ပတဿ ဓနဿ ဝိနာသနေန စောရိယော။ ကထိနာတိ^၄
 ထဒ္ဓဟဒယာ။ ဝါဠာတိ ဒုဌာ အပ္ပကေနေဝ ကုဇ္ဈနသီလာ။ လပသက္ခရာတိ
 နိရတ္ထကလပနေန သက္ခရာ ဝိယ မရရာ။ အသတိ အသတိယော လာမကာ။
 သာရတ္တာတိ သဗ္ဗဒါ သာရတ္တာ။ ပဂဗ္ဘာတိ ကာယပါဂပ္ပိယာဒိဟိ ပဂဗ္ဘာ။
 ယထာတိ ယထာ သိဒ္ဓိ သဗ္ဗသော၊ ဧဝမေတာပိ သဗ္ဗသော။ ပဋိဝလ္လန္တိတိ^၅
 ပရိဿဇန္တိ ဥပဂူဟန္တိ ဝေဌေန္တိ။ လတာဝါတိ ယထာ လတာ ရုက္ခ-
 နိဿိတာ ရုက္ခံ ဝေဌေန္တိ၊ ဧဝမေတာ ပုရိသံ ပရိဿဇန္တိ နာမ။

၁-ခု ၆-၃၉-ပိဋေ။
 ၂-ခု ၁-၁၀၁-ပိဋေ။
 ၃-ပဋိဝေလ္လန္တိတိ (သိ၊ ဣ)၊ ပလိဝေဌေန္တိတိ (သျာ)
 ၄-ခု ၆-၃၁-ပိဋေ။
 ၅-ကဋ္ဌိနာတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

ဟတ္ထိဗန္ဓန္တိအာဒိသု ဂေါပုရိသောဝုစ္ဆတိ ဂေါပါလကော။ ဆဝဒ္ဓာဟကန္တိ
ဆဝါနံ ဒုာဟကံ၊ သုသာနပါလန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုပ္ဖဆန္ဒကန္တိ ဝစ္စဋ္ဌာန-
သောဓကံ။ သဓနန္တိ ဧတေသုပိ သဓနံ အနုဂစ္ဆန္တိယေဝ။ အင်္ဂိဉ္ဇနန္တိ အဓနံ။
ဆဝကဿမသဒိသန္တိ သုနခမံသခါဒစဏ္ဍာလေန သမံ သဒိသံ၊ တေန
နိဗ္ဗိသေသမ္ပိ ပုရိသံ ဂစ္ဆန္တိ ဘဇန္တိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အနုပတန္တိ ဓနဟေတု
နာရိယောတိ။

ဧဝံ အတ္တနော ဉာဏေ ဌတွာ အာနန္ဒော ဂိဇ္ဈရာဇာ ဣတ္ထိနံ အဂုဏံ
ကထေတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ တဿ ဝစနံ သုတွာ နာရဒေါပိ အတ္တနော
ဉာဏေ ဌတွာ တာသံ အဂုဏံ ကထေသိ။ တံ ဒဿေန္တော သတ္တာ အာဟ—

“အထ ခလု ဘော နာရဒေါ ဒေဝဗြာဟ္မဏော အာနန္ဒဿ
ဂိဇ္ဈရာဇဿ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနံ ဝိဒိတွာ တာယံ
ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ—

၃၄၀။ ‘စတ္တာရော’မေ န ပူရေန္တိ၊ တေ မေ သုဏ္ဍာထ ဘာသတော။
သမုဒ္ဒေါ ဗြာဟ္မဏော ရာဇာ၊ ဣတ္ထိ စာပိ ဒိဇေမ္ပတိ။

၃၄၁။ သရိတာ သာဂရံ ယန္တိ၊ ယာ ကာစိ ပထဝိဿိတာ။
တာ သမုဒ္ဒံ န ပူရေန္တိ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။

၃၄၂။ ဗြာဟ္မဏော စ အဓိယာန၊ ဝေဒ’မက္ခာနပဉ္စမံ။
ဘိယျောပိ သုတမိစ္ဆေယျ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။

၃၄၃။ ရာဇာ စ ပထဝီ သဗ္ဗံ၊ သသမုဒ္ဒံ သပဗ္ဗတံ။
အဇ္ဈာဝသံ ဝိဇိနိတွာ၊ အနန္တရတနောစိတံ။
ပါရံ သမုဒ္ဒံ ပတ္ထေတိ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။

၃၄၄။ ဧကမေကာယ ဣတ္ထိယာ၊ အဋ္ဌဋ္ဌ ပတိနော သိယာ။
သုရာ စ ဗလဝန္တော စ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရာ။
ကရေယျ နဝမေ ဆန္တံ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။

၃၄၅။ သဗ္ဗိတ္ထိယော သိဒ္ဓိရိဝ သဗ္ဗဘက္ခာ၊
သဗ္ဗိတ္ထိယော နဒိရိဝ သဗ္ဗဝါဟိ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကဏ္ဍကာနံဝ သာခါ၊
သဗ္ဗိတ္ထိယော ဓနဟေတု ဝဇန္တိ။

- ၃၄၆။ ဝါတဉ္စ ဇာလေန နရော ပရာမသေ၊
 ဩသိဉ္စယေ သာဂရ'မေကပါဏိနာ။
 သကေန ဟတ္ထေန ကရေယျ ဘောသံ၊
 ယော သဗ္ဗဘာဝံ ပမဒါသု ဩဿဇေ။
- ၃၄၇။ စောရိနံ ဗဟုဗုဒ္ဓိနံ၊ ယာသု သစ္စံ သုဒုလ္လဘံ။
 ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော၊ မစ္ဆယေဝေါ'ဒကေ ဂတံ။
- ၃၄၈။ အနလာ မုဒုသမ္ဘာသာ၊ ဒုပ္ပုရာ တာ နဒိသမာ။
 သိဒန္တိ နံ ဝိဒိတွာန၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇယေ။
- ၃၄၉။ အာဝဇ္ဇနိ မဟာမာယာ၊ ဗြဟ္မစရိယဝိကောပနာ။
 သိဒန္တိ နံ ဝိဒိတွာန၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇယေ။
- ၃၅၀။ ယံ ဧတာ ဥပသေဝန္တိ၊ ဆန္ဒသာ ဝါ ဓနေန ဝါ။
 ဇာတဝေဒေါဝ သံဌာနံ၊ ခိပ္ပံ အနုဒဟန္တိ န'န္တိ။

တတ္ထ ဒိဇမ္ပတိတိ ဒိဇဇေဋ္ဌကံ ကုဏ္ဍာလံ အာလပတိ။ “သရိတာ”တိအာဒိ
 ဌပိတမာတိကာယ ဘာဇနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဦးနက္ခာတိ ဥဒကပတိဋ္ဌာနဿ မဟန္တ-
 တာယ ဦးနာ ဝေ။ အဓိယာနာတိ သဇ္ဈာယိတွာ။ ဝေဒမက္ခာနပဉ္စမန္တိ
 ဣတိဟာသပဉ္စမံ ဝေဒစတုက္ကံ။ ဦးနက္ခာတိ သော ဟိ အဇ္ဈာသယမဟန္တတာယ
 သိက္ခိတဗ္ဗဿ န ပူရတိ။ အနန္တရတနောစိတန္တိ နာနာရတနေဟိ ဩစိတံ
 ပရိပုဏ္ဏံ။ ဦးနက္ခာတိသော ဟိ တဏှာမဟန္တတာယ န ပူရတိ။ သိယာတိ သိယံ၊
 အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ သဗ္ဗကာမရသာဟရာတိ သဗ္ဗေသံ ကာမရသာနံ
 အာဟရကာ။ “နဝမေ”တိ အဋ္ဌဟိ အတိတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သာ ပန
 ဒသမေပိ ဝိသတိမေပိ တတော ဥတ္တရိတရေပိ ဆန္တံ ကရောတေဝ။ ဦးနက္ခာတိ
 သာ ဟိ ကာမတဏှာယ မဟန္တတာယ န ပူရတိ။ ကဏ္ဍကာနံဝ သာခါတိ
 သမ္ဘာမေဂ္ဂေ ကဏ္ဍကသာသဒိသာ။ ယထာ ဟိ သာခါ လဂ္ဂိတွာ အာကမုတိ၊
 ဧဝံ ဧတာပိ ရူပါဒိဟိ ကမုန္တိ။ ယထာ သာခါ ဟတ္ထာဒိသု ဝိဇ္ဈိတွာ ဒုက္ခံ
 ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧဝံ ဧတာပိ ဖုဋ္ဌမတ္တာ သရိရသမ္ပယေန ဝိဇ္ဈိတွာ မဟာဝိနာသံ
 ပါပေန္တိ။ ဝဇ္ဇန္တိတိ ပရပုရိသံ ဝဇ္ဇန္တိ။

ပရာမသေတိ ဂဏှေယျ။ ဩသိဉ္စယေတိ နှာယိတုံ ဩတိဏှော ဧကေန
 ပါဏိနာ သကလသမုဒ္ဒဉ္ဇကံ ဩသိဉ္စယျ ဂဟေတွာ ဆဇ္ဇေယျ။ သကေနာတိ

ဧကေန အတ္တနော ဟတ္ထေန တမေဝ ဟတ္ထံ ဟရိတွာ^၁ ဘောသံ ဥပ္ပါဒေယျ။ သဗ္ဗဘာဝန္တိ “တုမေဝ ဣဋ္ဌော ကန္တော ပိယော မနာပေါ”တိ ဝုစ္စမာနော ယော ပုရိသော “ဧဝမေတ”န္တိ သဒ္ဓဟန္တော သဗ္ဗံ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပမဒါသု ဩဿဇေယျ၊ သော ဇာလာဒီဟိ ဝါတဂ္ဂဟဏာဒီနိ ကရေယျာတိ အတ္ထော။ ဂတန္တိ ဂမနံ။ အနလာတိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အလန္တိ ဝစနဝိရဟိတာ။ ဒုပ္ပုရာ တာတိ ယထာ မဟာနဒီ ဥဒကေန၊ ဧဝံ ကိလေသရတိယာ တာ ဒုပ္ပုရာ။ သီဒန္တိ နံ ဝိဒိတွာနာတိ ဧတ္ထ နန္တိ နိပါတမတ္ထံ၊ ဣတ္ထိယော အလ္လိနာ စတုသု အပါယေသု သီဒန္တိတိ ဝိဒိတွာ။ အာဝဇ္ဇနီတိ ယထာ အာဝဇ္ဇနီ မဟာဇနဿ ဟဒယံ မောဟေတွာ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္ထေတိ၊ ဧဝမေတာပိတိ အတ္ထော။ ဝိကောပနာတိ နာသနတ္ထေန စ ဂရဟတ္ထေန စ မြဟ္မစရိယဿ ကောပိကာ။ ဆန္ဒသာ ဝါတိ ပိယသံဝါသေန ဝါ။ ဓနေန ဝါတိ ဓနဟေတု ဝါ။ သံဌာနန္တိ ယထာ ဇာတဝေဒေါ အတ္တနော ဌာနံ ယံ ယံ ပဒေသံ အလ္လိယတိ၊ တံ တံ ဒဟတိ၊ တထာ ဧတာပိ ယံ ယံ ပုရိသံ ကိလေသဝသေန အလ္လိယန္တိ၊ တံ တံ အနုဒ-ဟန္တိ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိ။

ဧဝံ နာရဒေန ဣတ္ထိနံ အဂုဏေ ပကာသိတေ ပုန မဟာသတ္ထော ပိသေ-သေတွာ တာသံ အဂုဏံ ပကာသေတိ။ တံ ဒဿေတုံ သတ္ထာ အာဟ—

“အထ ခလု ဘော ကုဏ္ဍာလော သကုဏော နာရဒဿံ ဒေဝ-
မြာဟ္မဏဿ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနံ ဝိဒိတွာ တာယံ
ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာယော အဇ္ဈဘာသိ—

၃၅၁။ ‘သလ္လပေ နိသိတခဂ္ဂပါဏိနာ၊
ပဏ္ဍိတော အပိ ပိသာစဒေါသိနာ။
ဥဂ္ဂတေဇ’မုရဂမ္ဘိ အာသိဒေ၊
ဧကော ဧကာယ ပမဒါယ နာ’လပေ။

၃၅၂။ လောကစိတ္တမထနာ ဟိ နာရိယော၊
နစ္စဂိတဘဏိတမ္ဘိတာဝုဓော။
ဗာဓေန္တိ အနုပဋ္ဌိတဿတိ၊
ဒီပေ ရက္ခသိဂဏောဝ ဝါဏိဇေ။

- ၃၅၃။ နတ္ထိ တာသံ ဝိနယော န သံဝရော၊
မဇ္ဇမံသနိရတာ အသညတာ။
တာ ဂိလန္တိ ပုရိသဿ ပါဘတံ၊
သာဂရေ'ဝ မကရံ တိမိဂ်လော။
- ၃၅၄။ ပဉ္စကာမဂုဏသံဘဂေါစရာ၊
ဥဒ္ဓတာ အနိယတာ အသညတာ။
ဩသရန္တိ ပမဒါ ပမာဒိနံ၊
လောဏတောယဝတိယံ'ဝ အာပကာ။
- ၃၅၅။ ယံ နရံ ဥပလပေန္တိ နာရိယော၊
ဆန္ဒသာ ဝါ ရတိယာ ဓနေန ဝါ။
ဇာတဝေဒသဒိသမ္ပိ တာဒိသံ၊
ရာဂဒေါသဝိဓိယော ဒဟန္တိ နံ။
- ၃၅၆။ အစုံ ဥတွာ ပုရိသံ မဟဒ္ဓနံ၊
ဩသရန္တိ သဓနံ သဟတ္ထနာ။
ရတ္တစိတ္တ'မတိဝေဌယန္တိ နံ၊
သာလ မာလုဝလတာ'ဝ ဣာနနေ။
- ၃၅၇။ တာ ဥပေန္တိ ဝိဝိဓေန ဆန္ဒသာ၊
စိတြဗိဗ္ဗမုဒိယော အလင်္ကတာ။
ဥဟသန္တိ ပဟသန္တိ နာရိယော၊
သမ္ပရေ'ဝ သတမာယကောဝိဒါ။
- ၃၅၈။ ဇာတရူပမဏိမုတ္တံဘူသိတာ၊
သက္ကတာ ပတိကုလေသု နာရိယော။
ရက္ခိတာ အတိစရန္တိ သာမိကံ၊
ဒါနဝံ'ဝ ဟဒယန္တရသိတာ။
- ၃၅၉။ တေဇဝါပိ ဟိ နရော ဝိစက္ခဏော၊
သက္ကတော ဗဟုဇနဿ ပူဇိတော။
နာရိနံ ဝသဂတော န ဘာသတိ၊
ရာဟုနာ ဥပဟတော'ဝ စန္ဒိမာ။

၃၆၀။ ယံ ကရေယျ ကုပိတော ဒိသော ဒိသံ၊
ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဝသ'မာဂတံ အရိံ။
တေန ဘိယျော ဗျသနံ နိဂစ္ဆတိ၊
နာရိနံ ဝသဂတော အပေက္ခဝါ။

၃၆၁။ ကေသလူနနခဆိန္ဒတဇ္ဇိတာ၊
ပါဒပါဏိကသဒဏ္ဍတာဠိတာ။
ဟိနမေဝ'ပဂတာ ဟိ နာရိယော၊
တာ ရမန္တိ ကုဏပေ'ဝ မက္ခိကာ။

၃၆၂။ တာ ကုလေသု ဝိသိခန္တရေသု ဝါ၊
ရာဇဓာနိနိဂမေသု ဝါ ပုန။
ဩဒ္ဓိတံ နမုစိပါသဝါကရံ၊
စက္ခုမာ ပရိဝဇ္ဇေ သုခတ္ထိကော။

၃၆၃။ ဩဿဇိတွ ကုသလံ တပေါဂုဏံ၊
ယော အနရိယစရိတာနိ မာစရိ။
ဒေဝတာဟိ နိရယံ နိမိဿတိ၊
ဆေဒဂါမိမဏိယံ ဝါဏိဇော။

၃၆၄။ သော ဣမ ဂရဟိတော ပရတ္ထ စ၊
ဒုမ္မတိ ဥပဟတော သကမ္မုနာ။
ဂစ္ဆတိ အနိယတော ဂဠာဂဠံ၊
ဒုဋ္ဌဂဠာရထော'ဝ ဥပ္ပထေ။

၃၆၅။ သော ဥပေတိ နိရယံ ပတာပနံ၊
သတ္တိသိမ္ဗလိဝနဉ္စ အာယသံ။
အာဝသိတွာ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊
ပေတရာဇဝိသယံ န မုဉ္ဇတိ။

၃၆၆။ ဒိဗျခိန္နရတိယော စ နန္ဒနေ၊
စက္ကဝတ္တိစရိတဉ္စ မာနုသေ။
နာသယန္တိ ပမဒါ ပမာဒိနံ၊
ဒုဂ္ဂတိဉ္စ ပဋိပါဒယန္တိ နံ။

၃၆၇။ ဒိဗျဒိဋ္ဌရတိယော န ဒုလ္လဘာ၊
စက္ကဝတ္တိစရိတဉ္စ မာနုသေ။
သောဏ္ဏဗျမှနိလယာ စ အစ္ဆရာ၊
ယေ စရန္တိ ပမဒါဟ'နတ္ထိကာ။

၃၆၈။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမာ ဂတိ၊
ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါ န ဒုလ္လဘော။
ဝိတရာဂဝိသယူပပတ္တိ ယာ၊
ယေ စရန္တိ ပမဒါဟ'နတ္ထိကာ။

၃၆၉။ သံဗုဒ္ဓကွသမတိက္ကမံ သိဝံ၊
အစ္စန္တ'မစလိတံ အသင်္ခတံ။
နိဗ္ဗုတေဟိ သုစိဟိ န ဒုလ္လဘံ၊
ယေ စရန္တိ ပမဒါဟ'နတ္ထိကာ'တိ"။

တတ္ထ သလ္လပေတိ “သစေ မယာ သဒ္ဓိ” သလ္လပေဿသိ၊ သီသံ တေ ပါတေဿာမီ”တိ ဝတှာ ခဂ္ဂံ အာဒါယ ဌိတေနာပိ၊ “သလ္လပိတမတ္ထေယေဝ တံ ခါဒိတွာ ဇိဝိတဝိနာသံ ပါပေဿာမီ”တိ ဒေါသိနာ ဟုတွာ ဌိတေနာပိ ပိသာစေန သဒ္ဓိ” သလ္လပေ။ “ဥပဂတံ ခုသိတွာ နာသေဿာမီ”တိ ဌိတံ ဥဂ္ဂတေဇံ ဥရဂမ္ဘိ အာသိဒေ။ ဧကော ပန ဟုတွာ ရဟော ဧကာယ ပမဒါယ န ဟိ အာလပေ။ လောကစိတ္တမထနာတိ လောကဿ စိတ္တဃာတိကာ။ ဒီပေ ရက္ခသိဂဏောတိ ယထာ ဒီပေ ရက္ခသိဂဏော မနုဿဝေသေန ဝါဏိဇေ ဥပလာပေတွာ အတ္တနော ဝသေ ဂတေ ကတွာ ခါဒတိ၊ ဧဝံ ဣမာပိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ အတ္တနော ဝသေ ကတွာ သတ္ထေ မဟာဝိနာသံ ပါပေန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိနယောတိ အာစာရော။ သံဝရောတိ မရိယာဒေါ။ ပုရိသဿ ပါဘတန္တိ ဒုက္ခသမ္ဘတံ နေံ ဂီလန္တိ နာသေန္တိ။

အနိယတတိ အနိယတစိတ္တာ။ လောကတောယဝတိယန္တိ လောက-
တောယဝန္တံ သမုဒ္ဒန္တိ အတ္ထော။ အာပကာတိ အာပဂါ၊ အယမေဝ ဝါ
ပါဌော။ ယထာ သမုဒ္ဒံ နဒိယော ဩသရန္တိ၊ ဧဝံ ပမာဒိနံ” ပမဒါတိ အတ္ထော။
ဆန္ဒဿတိ ပေမေန။ ရတိယာတိ ပဉ္စကာမဂုဏရတိယာ။ ဓနေန ဝါတိ
နေဟေတု ဝါ။ ဇာတဝေဒသဒိသန္တိ ဂုဏသမ္ပတ္တိယာ အဂ္ဂိမိဝ ဇလိတမ္ဘိ။

ရာဂဒေါသဝိဇယောတိ ကာမရာဂဒေါသေဟိ ဝဓိကာ။ ရာဂဒေါသဂတိ-
ယောတိပိပါဌော။ **ဩသရန္တိ**တိ နေဂဟဏတ္တာယ မရုရဝစနေန တံ ဗန္ဓန္တိယော
ဥပဂစ္ဆန္တိ။ **သဓနန္တိ** သဓနာ။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ ဝတ္ထာလင်္ကာရတ္တာယ ကိဉ္စိ
အတ္တနော ခနံ ဒတွာပိ **ဩသရန္တိ**တိ အတ္ထော။ **သဟ'တ္တနာ**တိ အတ္တဘာဝေန
သဒ္ဓိံ အတ္တဘာဝမ္ပိ တဿေဝ ပရိစ္စုဇန္တိယော ဝိယ ဟောန္တိ။ **အတိဝေဌယန္တိ**တိ
နေဂဟဏတ္တာယ အတိဝိယ ဝေဌန္တိ ပိဌေန္တိ။

ဝိဝိဓေန ဆန္ဒသတိ နာနာဝိဓေန အာကာရေန။ **ဝိတြိမ္ပမုဒိယော**တိ
အလင်္ကာရဝသေန စိတြသရိရာ စိတြမုဒိယော ဟုတွာ။ **ဥဟသန္တိ**တိ^၁ မဟာ-
ဟသိတံ ဟသန္တိ။ **ပဟသန္တိ**တိ မန္တဟသိတံ ဟသန္တိ။ **သဗ္ဗရော'ဝါ**တိ မာယာ-
ကာရပုရိသော ဝိယ အသုရိန္ဒော ဝိယ စ။ **ဒါနဝံ'ဝ ဟဒယန္တရသိတာ**တိ
ယထာ “ကုတော န အာဂစ္ဆထ ဘော တယော ဇနာ”တိ **ကရဏ္ဍက-
ဇာတကေ**၊^၂ ဟဒယန္တရနိသိတာ အန္တောဥဒရဂတာပိ ဒါနဝံ အတိစရိ၊ ဧဝံ
အတိစရန္တိ။ အရက္ခိတာ ဟေတာတိ ဒီပေတိ။ န **ဘာသတိ**တိ န ဝိရောစတိ
ဟရိတစလောမသကဿပကုသရာဇာနော ဝိယ။ **တေနာ**တိ တမှာ အဓိတ္တေန
ကတာ ဗျသနာ အတိရေကတရံ ဗျသနန္တိ အတ္ထော။ **အပေက္ခဝါ**တိ
သတဏှော။

ကေသလူနနခဆိန္ဒတဇ္ဇိတာတိ အာကမ္ပိတွာ လူနကေသာ နခေဟိ ဆိန္ဒ-
ဂတ္တာ တဇ္ဇိတာ ပါဒါဒိဟိ စ တာဠိတာဝ ဟုတွာ။ ယော ကိလေသဝသေန
ဧတေပိ ဝိပ္ပကာရေ ကရေတိ၊ တာဒိသံ ဟိနမေဝ ဥပဂတာ နာရိယော ရမန္တိ၊
န ဧတေ ဝိပ္ပကာရေ ပရိဟရန္တိ၊ မရုရသမာစာရေ ကိ'ကာရဏာ တာ
န ရမန္တိ။ **ကုဏပေ'ဝ မက္ခိကာ**တိ ယသ္မာ ဇေဂုစ္ဆဟတ္ထိကုဏပါဒိမ္ပိ မက္ခိကာ
ဝိယ တာ ဟိနေယေဝ ရမန္တိတိ အတ္ထော။ **ဩဒ္ဓိတန္တိ** န ဧတာ ဣတ္ထိယော နာမ၊
အထ ခေါ ဣမေသု ဌာနေသု နမုစိနော ကိလေသမာရဿ မိဂပက္ခိဂဟဏတ္ထံ
လုဒ္ဒကေဟိ ဩဒ္ဓိတံ ပါသဉ္စ ဝါကရဉ္စာတိ မညမာနော ပညာစက္ခမာ ပုရိသော
ဒိဗ္ဗမာနုသိကေန သုခေန အတ္ထိကော ပရိဝဇ္ဇေယျ။

ဩသဇိတွာတိ ဒေဝမနုဿေသု မဟာသမ္ပတ္တိဒါယကံ တပေါဂုဏံ ဆဇ္ဇေ-
တွာ။ **ယော**တိ ယော ပုရိသော အနရိယေသု အပရိသုဒ္ဓေသု ကာမဂုဏေသု
ကာမရတိစရိတာနိ . အာစရတိ။ **ဒေဝတာဟိ နိရယံ နိမိဿတိ**တိ သော
ဒေဝလောကေန ပရိဝတ္တိတွာ^၃ နိရယံ ဂဏှိဿတိ။ **ဆေဒဂါမိမဏိယံ'ဝ**

၁-ဦဟသန္တိတိ (သီ၊ ဣ)၊ ဩဟသန္တိတိ (သျှာ) ၂-ခု ၅-၁၉၆-ပိဌေ။ သမုဂ္ဂဇာတကေတိ ဘဝိတဗ္ဗံ။

၃-ဒေဝလောကံတော နိဝတ္တိတွာ (သျှာ)

ဝါဏိဇောတိ ယထာ ဗာလဝါဏိဇော သတသဟဿဋ္ဌဘဏ္ဍံ ဒတွာ
ဆေဒဂါမိမဏိကံ ဂဏှာတိ၊ တထာရူပေါ အယံ ဟောတီတိ အတ္ထော။
သောတိ သော ဣတ္ထိနံ ဝသံ ဂတော။ အနိယတောတိ ဧတ္တကံ နာမ ကာလံ
အပါယေသု ပစ္စိဿတီတိ အနိယတော။ ဂဠာဂဠန္တိ ဒေဝလောကာ ဝါ မနုဿ-
လောကာ ဝါ ဂဠိတွာ အပါယမေဝ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ယထာ ကိံ?
ဒုဋ္ဌဂဠာဘရဏော'ဝ ဥပ္ပထေတိ၊ ယထာ ကုဠဂဠာဘယုတ္တရထော မဂ္ဂါ
ဩက္ကမိတွာ ဥပ္ပထေယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ။ သတ္တိသိဗ္ဗလိဝနန္တိ သတ္တိသဒိသေဟိ
ကဏ္ဍကေဟိ ယုတ္တံ အာယသံ သိဗ္ဗလိဝနံ။ ပေတရာဇဝိသယန္တိ ပေတဝိသယဉ္စ
ကာလကဠိကအသုရဝိသယဉ္စ။

ပမာဒိနန္တိ ပမတ္တာနံ။ တေ ဟိ ပမဒါသု ပမတ္တာ တာသံ သမ္ပတ္တိနံ
မူလဘူတံ ကုသလံ န ကရေန္တိ၊ ဣတိ တေသံ ပမဒါ သဗ္ဗာ တာ နာသေန္တိ
နာမ။ ပဋိပါဒယန္တိတိ တထာဝိဓံ ပုရိသံ တာ ပမာဒဝသေနေဝ အကုသလံ
ကာရေတွာ ဒုဂ္ဂတိံ ပဋိပါဒေန္တိ နာမ။ သောက္ကဗျမှုနိလယာတိ သုဝဏ္ဏမယ-
ဝိမာနဝါသိနိယော။ ပမဒါဟ'နတ္ထိကာတိ ယေ ပုရိသာ ပမဒါဟိ အနတ္ထိကာ
ဟုတွာ ပြဟ္မစရိယံ စရန္တိ။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမာတိ ကာမဓာတုသမတိက္ကမာ^၁
ယာ ဂတိ။ ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါတိ^၂ ယော ကာမဓာတုသမတိက္ကမဂတိသင်္ခါ-
တော ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါ^၃၊ သော တေသံ န ဒုလ္လဘော။ ဝိတရာဂဝိသယူပ-
ပတ္တိ ယာတိ ယာ ဝိတရာဂဝိသယေ သုဒ္ဓါဝါသလောကေ ဥပပတ္တိ၊ သာဝိ
တေသံ န ဒုလ္လဘာတိ အတ္ထော။ အစ္စန္တန္တိ အန္တာတီတံ အဝိနာသဓမ္မံ။ အစလိ-
တန္တိ ကိလေသေဟိ အကမ္မိတံ။ နိဗ္ဗုတေဟိတိ နိဗ္ဗုတကိလေသေဟိ။ သုစိဟိတိ
သုစိဟိ ပရိသုဒ္ဓေဟိ ဧဝရူပံ နိဗ္ဗာနံ န ဒုလ္လဘန္တိ။

ဧဝံ မဟာသတ္ထော အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ ပါပေတွာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။
ဟိမဝန္တေ ကိန္နရမဟောရဂါဒယော အာကာသေ ဌိတာ ဒေဝတာ စ အဟော
ဗုဒ္ဓလီလာယ ကထိတာ''တိ သာရကာရံ အဒံသု။ အာနန္ဒော ဂိဇ္ဈရာဇာ နာရ-
ဒေါ ဒေဝဗြာဟ္မဏော ပုဏ္ဏမုခေါ စ ဖုဿကောကိလော အတ္တနော အတ္တနော
ပရိသံ အာဒါယ ယထာဌာနမေဝ ဂမိံသု။ မဟာသတ္ထောပိ သကဋ္ဌာနမေဝ
ဂတော။ ဣတရေ ပန အန္တရန္တရာ ဂန္တော မဟာသတ္ထဿ သန္တိကေ ဩဝါဒံ
ဂဟေတွာ တသ္မိံ ဩဝါဒေ ဌတွာ သဂ္ဂပရာယဏာ အဟေသုံ။

၁-ကာမဓာတုသမတိက္ကမေန (သျှာ၊ဣ၊က)
၂-ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါတိ (သီ)၊ ရူပဓာတုသမ္ဘဝေါတိ (သျှာ)
၃-ရူပဓာတုသမ္ဘဝေါ (သီ၊သျှာ၊ဣ)

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေန္တော
ဩသာနဂါထာ အဘာသိ—

၃၇၀။ “ကုဏာလောဟံ တဒါ အာသိ၊ ဥဒါယီ ဖုဿကောကိလော။
အာနန္တော ဂိဇ္ဈရာဇာ’သိ၊ သာရိပုတ္တော စ နာရဒေါ။
ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက”န္တိ။

တေ ပန ဘိက္ခု။ ဂမနကာလေ သတ္တာနုဘာဝေန ဂန္တော အာဂမနကာလေ
အတ္တနော အတ္တနောဝ အာနုဘာဝေန အာဂတာ။ တေသံ သတ္တာ မဟာဝနေ-
ယေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။ သဗ္ဗေပိ တေ တံ ဒိဝသမေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။
မဟာဒေဝတာသမာဂမော အဟောသိ။ အထဿ ဘဂဝါ မဟာသမယသုတ္တံ^၁
ကထေသိ။

ကုဏာလဇာတကဝဏ္ဏနာ စတုတ္ထာ။

၅-မဟာသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ (၅၃၇)

ကသ္မာ တုဝံ ရသက ဒေသနီတိ ဣဒံ သတ္တာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော
အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဒမနံ အာရဟန္တ ကထေသိ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိ စ ပဗ္ဗဇော စ ဥပသမ္ပဒါ
စ အင်္ဂုလိမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၂၊ ဝုတ္တနယေန ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သော
ပန သစ္စကိရိယာယ မူဠဂဟ္တာယ ဣတ္ထိယာ သောတ္ထိဘာဝံ ကတွာ တတော
ပဋ္ဌာယ သုလဘဝိဇ္ဇော ဟုတွာ ဝိဝေကမနုဗြူဟန္တော အပရဘာဂေ အရဟတ္တံ
ပတွာ အဘိညာတောဝ အသီတိယာ မဟာထေရာနံ အဗ္ဘန္တရော အဟောသိ။
တသ္မိံ ကာလေ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော အဟော ဝတ
ဘဂဝတာ တထာရူပံ လုဒ္ဓံ လောဟိတပါဏိ” မဟာစောရံ အင်္ဂုလိမာလံ
အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရောန္တေန ဒုက္ကရံ ကတံ၊
အဟော ဗုဒ္ဓါ နာမ ဒုက္ကရကာရိနော”တိ။ သတ္တာ ဂန္ဓကုဋိယံ ဌိတောဝ
ဒိဗ္ဗသောတေန တံ ကထံ သုတွာ “အဇ္ဇ မမ ဂမနံ ဗဟုပကာရံ ဘဝိဿတိ၊
မဟာဓမ္မဒေသနာ ပဝတ္ထိဿတိ”တိ ဥတွာ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ
ဓမ္မသဘံ ဂန္တော ဝရပညတ္တာသနေ နိသီဒိတွာ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ
ကထာယ သန္နိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “အနစ္စရိယံ
ဘိက္ခဝေ ဣဒါနေဝ ပရမာဘိသမ္ဗောဓိ” ပတ္တေန မယာ ဧတဿ ဒမနံ၊ သွာဟံ

ပုဗ္ဗစရိယံ စရန္တော ပဒေသညဏေ ဌိတောပိ တေံ ဒမေသိ”န္တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ အာဟရိ။

အတိတေ ကုရုရဋ္ဌေ ဣန္ဒြိယနဂရေ ကောရဗျော နာမ ရာဇာ ဓမ္မေန ရဇ္ဇိ ကာရေသိ။ တဒါ ဗောဓိသတ္တော တဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဒသမာသေ အတိက္ကန္တေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ၊ သုတဝိတ္တတာယ ပန နံ “သုတသောမော”တိ သဉ္ဇာနိံသု။ တမေန ရာဇာ ဝယပ္ပတ္တံ နိက္ခသဟဿံ ဒတွာ ဒိသာပါမောက္ခဿ အာစရိယဿ သန္တိကေ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္တာယ တက္ကသီလံ ပေသေသိ။ သော အာစရိယဘာဂံ အာဒါယ နဂရာ နိက္ခမိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တဒါ ဗာရာဏသီယံ ကာသိရညော ပုတ္တော မြဟ္မဒတ္တကုမာရောပိ တထေဝ ဝတွာ ပိတရာ ပေသိတော နဂရာ နိက္ခမိတွာ တမေဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ အထ သုတသောမော မဂ္ဂံ ဂန္တော နဂရဒွါရေ သာလာယ ဖလကေ ဝိဿမတ္တာယ နိသီဒိ။ မြဟ္မဒတ္တကုမာရောပိ ဂန္တော တေန သဋ္ဌိံ ဧကဖလကေ နိသီဒိ။ အထ နံ သုတသောမော ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော “သမ္ဗ မဂ္ဂကိလန္တောသိ၊ ကုတော အာဂစ္ဆသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဗာရာဏသိတော”တိ ဝုတ္တေ “ကဿ ပုတ္တောသိ”တိ ဝတွာ “ကာသိရညော ပုတ္တောမိ”တိ ဝုတ္တေ “ကော နာမောသိ”တိ ဝတွာ “အဟံ မြဟ္မဒတ္တကုမာရော နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “ကေန ကာရဏေန ဣဓာ-ဂတောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော “သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္တာယာ”တိ ဝတွာ “တွမ္မိ မဂ္ဂ-ကိလန္တောသိ၊ ကုတော အာဂစ္ဆသိ”တိ တေနေဝ နယေန ဣတရံ ပုစ္ဆိ။ သောပိ တဿ သဗ္ဗံ အာစိက္ခိ။ တေ ဥဘောပိ “မယံ ခတ္တိယာ၊ ဧကာစရိ-ယဿေဝ သန္တိကေ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္တာယ ဂစ္ဆာမာ”တိ အညမညံ မိတ္တဘာဝံ ကတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ အာစရိယကုလံ ဂန္တော အာစရိယံ ဝဋ္ဋိတွာ အတ္တနော ဇာတိအာဒိံ ကထေတွာ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္တာယ အာဂတဘာဝံ ကထေသုံ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ တေ အာစရိယဘာဂံ ဒတွာ သိပ္ပံ ပဋ္ဌပေသုံ။

န ကေဝလဉ္စ တေ ဒွေဝ၊ အညေပိ တဒါ ဇမ္ဗုဒီပေ ဧကသတမတ္တာ ရာဇ-ပုတ္တာ တဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏန္တိ။ သုတသောမော တေသံ ဇေဋ္ဌန္တေဝါ-သိကော ဟုတွာ သိပ္ပံ ဥပဒိသန္တော နစိရဿေဝ နိဗ္ဗတ္တိံ ပါပုဏိ။ သော အညဿ သန္တိကံ အဂန္တော “သဟာယော မေ”တိ မြဟ္မဒတ္တဿ ကုမာရဿေဝ သန္တိကံ ဂန္တော တဿ ပိဋ္ဌိအာစရိယော ဟုတွာ သိပ္ပံ သိက္ခာပေသိ။ ဣတရေ-သမ္ဗိ အနုက္ကမေန သိပ္ပံ နိဋ္ဌိတံ။ တေ အနုယောဂံ ဒတွာ အာစရိယံ ဝဋ္ဋိတွာ သုတသောမံ ပရိဝါရေတွာ နိက္ခမိံသု။ အထ နေ သုတသောမော မဂ္ဂန္တရေ ဌတွာ ဥယျောဇေန္တော “တုမေ အတ္တနော အတ္တနော ပိတုနံ သိပ္ပံ ဒဿေတွာ

ရဇ္ဇေသု ပတိဋ္ဌဟိဿထ၊ ပတိဋ္ဌိတာ စ ပန မမောဝါဒံ ကရေယျာထာ”တိ အာဟ။ ကိံ အာစရိယာတိ။ ပက္ခဒိဝသေသု ဥပေါသထိကာ ဟုတွာ မာဃာတံ ကရေယျာထာတိ။ တေ “သာရ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ။ ဗောဓိသတ္တောပိ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ-
ပါဌကတ္တာ “အနာဂတေ ဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တကုမာရံ နိဿာယ မဟာ-
ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဥတွာ တေ ဧဝံ ဩဝဒိတွာ ဥယျောဇေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ
အတ္တနော အတ္တနော ဇနပဒံ ဂန္ဓာ ပိတူနံ သိပ္ပံ ဒဿေတွာ ရဇ္ဇေသု ပတိဋ္ဌာယ
ပတိဋ္ဌိတဘာဝဇ္ဇေဝ ဩဝါဒေ ဝတ္တနဘာဝဇ္ဇ ဇာနာပေတုံ ပဏ္ဍာကာရေန
သဒ္ဓိံ ပဏ္ဍာနိ ပဟိဏိံသု။ မဟာသတ္တော တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ “အပ္ပမတ္တာဝ
ဟောထာ”တိ ပဏ္ဍာနိ ပဋိပေသေသိ။

တေသု ဗာရာဏသိရာဇာ ဝိနာ မံသေန ဘတ္တံ န ဘုဉ္ဇတိ။ ဥပေါသထဒိဝ-
သတ္တာယပိဿ မံသံ ဂဟေတွာ ဌပေသိ။ အထေကဒိဝသံ ဧဝံ ဌပိတမံသံ
ဘတ္တကာရကဿ ပမာဒေန ရာဇဂေဟေ ကောလေယျကသုနခါ ခါဒိံသု။
ဘတ္တကာရကော တံ မံသံ အဒိသွာ ကဟာပဏမုဋ္ဌိံ အာဒါယ စရန္တောပိ မံသံ
ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကောန္တော “သစေ အမံသကဘတ္တံ ဥပနာမေဿာမိ၊ ဇိဝိတံ
မေ နတ္ထိ၊ ကိံ န ခေါ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “အတ္ထေသော ဥပါယော”တိ
ဝိကာလေ အာမကသုသာနံ ဂန္ဓာ မုဟုတ္တမတဿ ပုရိသဿ ဦရမံသံ အာဟ-
ရိတွာ သုပက္ကံ ပစိတွာ ဘတ္တံ ဥပနာမေသိ။ ရညော မံသခဏှံ ဇိဝဂ္ဂေ ဌပိတမတ္တ-
မေဝ သတ္တ ရသဟရဏိသဟဿာနိ ဖရိ၊ သကလသရီရံ ခေါဘေတွာ အဋ္ဌာသိ။
ကိံကာရဏာ? ပုဗ္ဗေ စဿ သေဝနတာယ။ သော ကိရ အတိတာနန္တရေ အတ္တ-
ဘာဝေ ယက္ခော ဟုတွာ ဗဟုံ မနုဿမံသံ ခါဒိတပုဗ္ဗော၊ တေနဿ တံ ပိယံ
အဟောသိ။ သော “သစာဟံ တုဏှိယေဝ ဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ န မေ အယံ ဣမံ မံသံ
ကထေဿတိ”တိ စိန္တေတွာ သဟ ခေဋေန ဘူမိယံ ပါတေသိ။ “နိဒ္ဒေါသံ ဒေဝ
ခါဒါဟိ”တိ ဝုတ္တေ မနုဿေ ပဋိက္ခမာပေတွာ “အဟမေတဿ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ
ဇာနာမိ၊ ကိံ နာမေတံ မံသ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ပုရိမဒိဝသေသု ပရိဘောဂမံသမေဝ
ဒေဝါတိ။ နနု အညသ္မိံ ကာလေ အယံ ရသော နတ္ထိတိ။ အဇ္ဇေ သုပက္ကံ ဒေဝါတိ။
နနု ပုဗ္ဗေပိ ဧဝမေဝ ပစသိတိ။ အထ နံ တုဏှိဘူတံ ဥတွာ “သဘာဝံ ကထေဟိ၊
နော စေ ကထေသိ၊ ဇိဝိတံ တေ နတ္ထိ”တိ အာဟ။ သော အဘယံ ယာစိတွာ
ယထာဘူတံ ကထေသိ။ ရာဇာ “မာ သဒ္ဓမကာသိ၊ ပကတိယာ ပစနကမံသံ
တွံ ခါဒိတွာ မယံ မနုဿမံသမေဝ ပစာဟိ”တိ အာဟ။ နနု ဒုက္ကရံ ဒေဝါတိ။
မာ ဘာယိ၊ န ဒုက္ကရန္တိ။ နိဗ္ဗန္တိ ကုတော လဘိဿာမိ ဒေဝါတိ။ နနု ဗန္ဓနာဂါရေ
ဗဟူ မနုဿာတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ တထာ အကာသိ။

အပရဘာဂေ ဗန္ဓနာဂါရေ မနုဿေသု ဒိဏေသု “ဣဒါနိ ကိံ ကရိဿာမိ ဒေဝါ”တိ အာဟ။ “အန္တရာမဂ္ဂေ သဟဿာဘဏ္ဍိကံ ခိပိတွာ ယော တံ ဂဏှာတိ၊ တံ စောရောတိ ဂဟေတွာ မာရေဟိ”တိ အာဟ။ သော တထာ အကာသိ။ အပရဘာဂေ ရာဇဘယေန သဟဿာဘဏ္ဍိကံ ဩလောကေန္တမ္ပိ အဒိသ္မာ “ဣဒါနိ ကိံ ကရိဿာမိ”တိ အာဟ။ ယဒါ ဘေရိဝေလာယ^၁ နဂရံ အာကုလံ ဟောတိ၊ တဒါ တံ ပန ဧကသ္မိံ ဃရသန္ဓိမ္ပိ ဝါ ဝိထိယံ ဝါ စတုက္ကေ ဝါ ဌတွာ မနုဿေ မာရေတွာ မံသံ ဂဏှာဟိတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ တထာ ကတွာ ထူလမံသံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။ တေသု တေသု ဌာနေသု ကဋ္ဌေဝရာနိ ဒိဿန္တိ။ မမ မာတာ န ပညာယတိ၊ မမ ပိတာ န ပညာယတိ၊ မမ ဘာတာ ဘဂိနိ စ န ပညာယတိ၊ မနုဿာနံ ပရိဒေဝနသဒ္ဓေါ သူယတိ။ နာဂရာ ဘိတတသိတာ “ဣမေ မနုဿေ သီဟော န ခေါ ခါဒတိ၊ ဗျဠေါ န ခေါ ခါဒတိ၊ ယက္ခော န ခေါ ခါဒတိ”တိ ဩလောကေန္တာ ပဟာရမုခံ ဒိသ္မာ “ဧကော မနုဿါဒကော စောရော ဣမေ ခါဒတိ”တိ မညန္တိ။ မဟာဇနာ ရာဇင်္ဂဏေ သန္တိပတိတွာ ဥပက္ကောသိံသု။ ရာဇာ “ကိံ တာတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ “ဒေဝ ဣမသ္မိံ နဂရေ မနုဿါဒကော စောရော အတ္ထိ၊ တံ ဂဏှာပေထာ”တိ အာဟံသု။ အဟံ ကထံ တံ ဇာနိဿာမိ၊ ကိံ အဟံ နဂရံ ရက္ခန္တောပိ စရာမိတိ။

မဟာဇနာ “ရာဇာ နဂရေန အနတ္ထိကော၊ ကာဋ္ဌဟတ္ထိသေနာပတိဿ အာစိက္ခိဿာမာ”တိ ဂန္တော တဿ တံ ကထေတွာ “စောရံ ပရိယေသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒိံသု။ သော “သာဓု သတ္တာဟံ အာဂမေထ၊ ပရိယေသိတွာ စောရံ ဒဿာမိ”တိ မဟာဇနေ ဥယျောဇေတွာ ပုရိသေ အာဏာပေသိ “တာတာ နဂရေ ကိရ မနုဿါဒကော စောရော အတ္ထိ၊ တုမေ တေသု တေသု ဌာနေသု နိလိယိတွာ တံ ဂဏှထာ”တိ။ တေ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ နဂရံ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ။ ဘတ္တကာရကောပိ ဧကသ္မိံ ဃရသန္ဓိမ္ပိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တန္တော ဟုတွာ ဧကံ ဣတ္ထိံ မာရေတွာ ဃနဃနမံသံ အာဒါယ ပစ္ဆိယံ ပူရေတုံ အာရတိ။ အထ နံ တေ ပုရိသာ ဂဟေတွာ ပေါထေတွာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဗန္ဓိတွာ “ဂဟိတော မနုဿါဒကော စောရော”တိ မဟာသဒ္ဓံ ကရိံသု။ မဟာဇနော တံ ပရိဝါရေသိ။ အထ နံ သုဋ္ဌ၊ ဗန္ဓိတွာ မံသပစ္ဆိံ ဂိဝါယ ဗန္ဓိတွာ အာဒါယ သေနာပတိဿ ဒဿေသုံ။ သေနာပတိ တံ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ ဧသ ဣမံ မံသံ ခါဒတိ၊ ဥဒါဟု အညေန မံသေန မိဿေတွာ ဝိတ္တိဏာတိ၊

ဥဒါဟု အညဿ ဝစနေန မာရေတိ”တိ စိန္တေတွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော ပဌမံ ဂါထမာဟ—

၃၇၁။ “ကဿွာ တုဝံ ရသက ဧဒိသာနိ၊
ကရောသိ ကမ္မာနိ သုဒါရုဏာနိ။
ဟနာသိ ဣတ္ထိ ပုရိသေ စ မူဠော၊
မံသဿ ဟေတု အဒု နေဿ ကာရဏာ”တိ။

တတ္ထ ရသကတိ ဘတ္တကာရကံ အာလပတိ။

ဣတော ပရံ ဥတ္တာနသမ္ပန္နာနိ ဝစနပဋိဝစနာနိ ပါဠိဝသေနေဝ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာနိ—

၃၇၂။ “န အတ္တဟေတု န နေဿ ကာရဏာ၊
န ပုတ္တဒါရဿ သဟာယဉာတိနံ။
ဘတ္တာ စ မေ ဘဂဝါ ဘူမိပါလော၊
သော ခါဒတိ မံသံ ဘဒန္တေ’ဒိသံ။

၃၇၃။ သစေ တုဝံ ဘတ္တုရတ္ထေ ပယုတ္တော၊
ကရောသိ ကမ္မာနိ သုဒါရုဏာနိ။
ပါတောဝ အန္တေပုရံ ပါပုဏိတွာ၊
လပေယျာသိ မေ ရာဇိနော သမ္မုခေ တံ။

၃၇၄။ တထာ ကရိဿာမိ အဟံ ဘဒန္တေ၊
ယထာ တုဝံ ဘာသသိ ကာဠဟတ္ထိ။
ပါတောဝ အန္တေပုရံ ပါပုဏိတွာ၊
ဝက္ခာမိ တေ ရာဇိနော သမ္မုခေ တ”န္တိ။

တတ္ထ ဘဂဝတိ ဂါရဝါမိဝစနံ။ သစေ တုဝန္တိ “သစ္စံ န ခေါ ဘဏတိ၊
ဥဒါဟု မရဏဘယေန မုသာ ဘဏတိ”တိ ဝိမံသန္တော ဝေမာဟ။ တတ္ထ
သုဒါရုဏာနိတိ မနုဿဃာတကမ္မာနိ။ သမ္မုခေ တန္တိ သမ္မုခေ ဌတွာ ဧဝံ
ဝဒေယျာသိတိ။ သော သမ္ပုဋ္ဌန္တော ဂါထမာဟ။

အထ နံ သေနာပတိ ဂါဠဗန္ဓနမေဝ သယာပေတွာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ
အမစ္စေဟိ စ နာဂရေဟိ စ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ သဗ္ဗေသု ဧကန္တန္တေသု ဇာတေသု
သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု အာရက္ခံ ဌပေတွာ နဂရံ ဟတ္ထဂတံ ကတွာ ရသကဿ ဂီဝါယံ

မံသပစ္ဆိံ ဗန္ဓိတွာ အာဒါယ ရာဇနိဝေသနံ ပါယာသိ။ သကလနဂရံ ဝိရဝိ။
ရာဇာ ဟိယျော ဘုတ္တပါတရာသော သာယမာသမ္ပိ အလဘိတွာ “ရသကော
ဣဒါနိ အာဂစ္ဆိဿတိ၊ ဣဒါနိ အာဂစ္ဆိဿတိ”တိ နိသိန္ဓောဝ တံ ရတ္ထိံ ဝိတိနာ-
မေတွာ “အဇ္ဇပိ ရသကော နာဂစ္ဆတိ၊ နာဂရာနဉ္စ မဟာသဒ္ဓေါ သူယတိ၊
ကိံ န ခေါဇေ”န္တိ ဝါတပါနေန ဩလောကေန္တော တံ တထာ အာနိယမာနံ
ဒိသ္မာ “ပါကဋ္ဌံ ဣဒံ ကာရဏံ ဇာတ”န္တိ စိန္တေတွာ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ
ပလ္လင်္ကေယေဝ နိသိဒိ။ ကာဠဟတ္ထိပိ နံ ဥပသင်္ကမိတွာ အနုယုဉ္ဇိ၊ သောဝိဿ
ကထေသိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၃၇၅။ ဟတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ကာဠော ရသက’မာဒါယ၊ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိ။
ဥပသင်္ကမ္မ ရာဇာနံ၊ ဣဒံ ဝစန’မဗြဝိ။

၃၇၆။ သစ္စံ ကိရ မဟာရာဇ၊ ရသကော ပေသိတော တယာ။
ဟနတိ ဣတ္ထိပုရိသေ၊ တုဝံ မံသာနိ ခါဒသိ။

၃၇၇။ ဧဝမေဝ တထာ ကာဠ၊ ရသကော ပေသိတော မယာ။
မမ အတ္ထံ ကရေန္တဿ၊ ကိ’မေတံ ပရိဘာသသီ”တိ။

တတ္ထ ကာဠာတိ ကာဠဟတ္ထိ။ ဧဝမေဝါတိ တေန သေနာပတိနာ
တေဇဝန္တေန အနုယုတ္တော ရာဇာ မုသာ ဝတ္ထု အသက္ကောန္တော ဧဝမာဟ။
တတ္ထ တထာတိ ဣဒံ ပုရိမဿ ဝေဝစနံ။ မမ အတ္ထန္တိ မမ ဝုဗ္ဗိ။
ကရေန္တဿာတိ ကရေန္တံ။ ကိ’မေတန္တိ ကသ္မာ ဧတံ။ ပရိဘာသသီတိ
အဟော ဒုက္ကရံ ကရေသိ၊ ကာဠဟတ္ထိ တံ နာမ အညံ စောရံ အဂ္ဂဟေတွာ
မမ ပေသနကာရကံ ဂဏှာသီတိ တဿ ဘယံ ဇနေန္တော ကထေသိ။

တံ သူတွာ သေနာပတိ “အယံ သကေနေဝ မုခေန ပဋိဇာနာတိ၊ အဟော
သာဟသိကော၊ ဧတ္တကံ နာမ ကာလံ ဣမေ မနုဿာ ဧတေန ခါဒိတာ၊
ဝါရေဿာမိ န”န္တိ စိန္တေတွာ အာဟ “မဟာရာဇ မာ ဧဝံ ကရိ၊ မာ မနုဿ-
မံသံ ခါဒသီ”တိ။ ကာဠဟတ္ထိ ကိံ ကထေသိ၊ နာဟံ ဝိရမိတုံ သက္ကောမီတိ။
မဟာရာဇ သစေ န ဝိရမိဿသိ၊ အတ္တာနဉ္စ ရဋ္ဌဉ္စ နာသေဿသီတိ။ ဧဝံ
နဿန္တေပိ အဟံ နေဝ တတော ဝိရမိတုံ သက္ကောမီတိ။ တတော သေနာပတိ
တဿ သညာပနတ္ထာယ ဝတ္ထု အာဟရိတွာ ဒေသေတိ—အတိတသ္မိဉ္စ ကာလေ
မဟာသမုဒ္ဓေ ဆ မဟာမစ္ဆာ အဟေသုံ။ တေသု အာနန္တော တိမိနန္တော

အဇ္ဈာရောဟောတိ ဣမေ တယော မစ္ဆာ ပဉ္စယောဇနသတိကာ၊ တိမိဂ်လော တိမိရပိဂ်လော မဟာတိမိရပိဂ်လောတိ ဣမေ တယော မစ္ဆာ သဟဿယောဇနိကာ ဟောန္တိ။ တေ သဗ္ဗေပိ ပါသာဏသေဝါလဘက္ခာ အဟေသုံ။ တေသု အာနန္ဒော မဟာသမုဒ္ဒဿ ဧကပင်္ဌဿ ဝသတိ။ တံ ဗဟူ မစ္ဆာ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ကေဒိဝသံ “သဗ္ဗေသံ ဒွိပဒစတုပ္ပဒါနံ သတ္တာနံ ရာဇာ ပညာယတိ၊ အမှာကံ ရာဇာ နတ္ထိ၊ မယမ္ပေတံ ရာဇာနံ ကရိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ သဗ္ဗေ ဧကန္တန္တာ ဟုတွာ အာနန္ဒံ ရာဇာနံ ကရိသု။ တေ မစ္ဆာ တတော ပဋ္ဌာယ တဿ သာယံ ပါတောဝ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ။

အထေကဒိဝသံ အာနန္ဒော ဧကသ္မိံ ပဗ္ဗတေ ပါသာဏသေဝါလံ ခါဒန္တော အဇာနိတွာ “သေဝါလော”တိ သညာယ ဧကံ မစ္ဆံ ခါဒိ။ တဿ တံ မံသံ ခါဒန္တဿ သကလသရီရံ သင်္ခါဘေသိ။ သော “ကိံ န ခေါ ဣဒံ အတိဝိယ မရရ”န္တိ နိဟရိတွာ ဩလောကေန္တော မစ္ဆမံသခဏံ ဒိသ္မာ “ဧတ္ထကံ ကာလံ အဇာနိတွာ န ခါဒါမိ”တိ စိန္တေတွာ “သာယံ ပါတောပိ မစ္ဆာနံ အာဂန္တာ ဂမနကာလေ ဧကံ ဒွေ မစ္ဆေ ခါဒိဿာမိ၊ ပါကဋံ ကတွာ ခါဒိယမာနေ ဧကောပိ မံ န ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ သဗ္ဗေ ပလာယိဿန္တိ၊ ပဋိစ္ဆန္တော ဟုတွာ ပစ္စာ ဩသက္ကိတောသက္ကိတံ ပဟရိတွာ ခါဒိဿာမိ”တိ တထာ ကတွာ ခါဒိ။ မစ္ဆာ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တာ စိန္တယိသု “ကုတော န ခေါ ဉှတီနံ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ။ အထေကော ပဏ္ဍိတော မစ္ဆော “မယံ အာနန္ဒဿ ကိရိယာ န ရုစ္စတိ၊ ပရိဂ္ဂဟိဿာမိ န”န္တိ မစ္ဆေသု ဥပဋ္ဌာနံ ဂတေသု အာနန္ဒဿ ကဏ္ဏပတ္တေ ပဋိစ္ဆန္တော အဋ္ဌာသိ။ အာနန္ဒော မစ္ဆေ ဥယျောဇေတွာ သဗ္ဗပစ္စတော ဂစ္ဆန္တံ မစ္ဆံ ခါဒိ။ သော ပဏ္ဍိတမစ္ဆော တဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ ဣတရေသံ အာရောစေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ ဘိတတသိတာ ပလာယိသု။

အာနန္ဒော တတော ပဋ္ဌာယ မစ္ဆမံသဂိဒ္ဓေန အညံ ဂေါစရံ န ဂဏှိ။ သော ဇိဃန္တာယ ဝိဋ္ဌိတော ကိလန္တော “ကဟံ န ခေါ ဣမေ ဂတာ”တိ တေ မစ္ဆေ ပရိယေသန္တော ဧကံ ပဗ္ဗတံ ဒိသ္မာ “မမ ဘယေန ဣမံ ပဗ္ဗတံ နိဿာယ ဝသန္တိ မညေ၊ ပဗ္ဗတံ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပဓာရေဿာမိ”တိ နဂုံဋ္ဌေန စ သီသေန စ ဥဘော ပဿေ ပရိက္ခိပိတွာ ဂဏှိ။ တတော “သစေ ဣမ ဝသန္တိ၊ ပလာယိဿန္တိ”တိ ပဗ္ဗတံ ပရိက္ခိပန္တံ အတ္တနော နဂုံဋ္ဌံ ဒိသ္မာ “အယံ မစ္ဆော မံ ဝဉ္စေတွာ ပဗ္ဗတံ နိဿာယ ဝသတိ”တိ ကုဒ္ဓေါ ပဏ္ဏာသယောဇနမတ္တံ သကနဂုံဋ္ဌခဏံ အညမစ္ဆသညာယ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ

မုရုမုရာယန္တော ခါဒိ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ လောဟိတဂန္ဓေန မစ္ဆာ သန္ဓိ-
ပတိတွာ လုဉ္ဇိတွာ ခါဒန္တာ ယာဝ သိဿာ အာဂမံသု။ မဟာသရီရတာယ
ပရိဝတ္တေတုံ အသက္ခောန္တော တတ္ထေဝ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏိ၊ ပဗ္ဗတရာသိ
ဝိယ အဋ္ဌိရာသိ အဟောသိ။ အာကာသံစာရိနော တာပသပရိဗ္ဗာဇကော
မနုဿာနံ ကထယိံသု။ သကလဇမ္ပုဒိပေ မနုဿာ ဇာနိံသု။ တံ ဝတ္ထု
အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော ကာဠဟတ္ထိ အာဟ—

၃၇၈။ “အာနန္တော သဗ္ဗမစ္ဆာနံ၊ ခါဒိတွာ ရသဂိဒ္ဓိမာ။
ပရိက္ခိဏာယ ပရိသာယ၊ အတ္တာနံ ခါဒိယာ မတော။

၃၇၉။ ဧဝံ ပမတ္တော ရသဂါရဝေ ရတ္တော၊
ဗာလော ယဒိ အာယတိ နာဝဗုဇ္ဈတိ။
ဝိဓမ္မ ပုတ္တေ စဇိ ဉ္ဇတကေ စ၊
ပရိဝတ္တိယ အတ္တာနညေဝ ခါဒတိ။

၃၈၀။ ဣဒံ တေ သုတွာန ဝိဂေတု ဆန္တော၊
မာ ဘက္ခယိ ရာဇ မနုဿမံသံ။
မာ တံ ဣမံ ကေဝလံ ဝါရိဇောဝ၊
ဒွိပဒါဓိပ သုညမကာသိ ရဋ္ဌ”န္တိ။

(တတ္ထ အာနန္တောတိ မဟာရာဇ အတိတသ္မိံ ကာလေ မဟာသမုဒ္ဒေ ပဉ္စ-
သတယောဇနိကော အာနန္တော နာမ မဟာမစ္ဆော သဗ္ဗေသံ မစ္ဆာနံ ရာဇာ
မဟာသမုဒ္ဒဿ ကေပဿေ ဌိတော။ ခါဒိတွာတိ သကဇာတိကာနံ မစ္ဆာနံ
ရသဂိဒ္ဓိမာ မစ္ဆေ ခါဒိတွာ။ ပရိက္ခိဏာယာတိ မစ္ဆပရိသာယ ခယပ္ပတ္တာယ။
အတ္တာနန္တိအညံဂေါစရံအဂ္ဂဟေတွာပဗ္ဗတံပရိက္ခိပန္တောပဏ္ဏာသယောဇနမတ္တံ
အတ္တနော နဂံဋ္ဌခဏ္ဍံ အညမစ္ဆသညာယ ခါဒိတွာ မတော မရဏပ္ပတ္တော ဟုတွာ
ဣဒါနိ မဟာသမုဒ္ဒေ ပဗ္ဗတမတ္တော အဋ္ဌိရာသိ အဟောသိ။ ဧဝံ ပမတ္တောတိ
ယထာ မဟာမစ္ဆော အာနန္တော၊ ဧဝံ တထာ တံတဏှာရသဂိဒ္ဓိကော ဟုတွာ
ပမတ္တော ပမာဒဘာဝပ္ပတ္တော။

ရသဂါရဝေ ရတ္တောတိ မနုဿမံသဿ ရသဂါရဝေ ရတ္တော အတိရတ္တ-
စိတ္တော ဟောတိ။ ဗာလောတိ ယဒိဗာလော ဒုပ္ပညော အာယတိ အနာဂတေ
ကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခံ နာဝဗုဇ္ဈတိ န ဇာနာတိ။ ဝိဓမ္မာတိ ဝိဓမ္မေတွာ

ဝိနာသေတွာ။ ပုတ္တေတိ ပုတ္တဗိတရော စ။ ဉာတကေ စာတိ သေသဉာတကေ စ သဟာယေ စ၊ ဝိမဗ္ဗ ပုတ္တေ စ စဇိတွာ ဉာတကေ စာတိ အတ္ထော။ ပရိဝတ္တိယာတိ အညံ အာဟာရံ အလဘိတွာ ဇိဗန္ဓာယ ဝိဋ္ဌိတော သကလနဂရံ ပရိဝတ္တိယ ဝိစရိတွာ မနုဿမံသံ အလဘိတွာ အတ္တာနံ ခါဒန္တော အာနန္တော မစ္ဆော ဝိယ အတ္တာနညေဝ ခါဒတိ။

ဣဒံ တေ သုတွာနာတိ မဟာရာဇ တေ တုယံ မယာ အာနိတံ ဣဒံ ဥဒါဟရဏံ သုတွာ ဆန္တော မနုဿမံသခါဒနန္တန္တော ဝိဂေတု ဝိဂစ္ဆတု ဝိရမတု။ မာ ဘက္ခယိတိ ရာဇ မနုဿမံသံ မာ ဘက္ခယိ မာ ခါဒိ။ မာ တံ ဣမံ ကေဝလန္တိ မဟာသမုဒ္ဒံ သုညံ ကရောန္တော ဝါရိဇော အာနန္တော မစ္ဆော ဣဝ ဘော ခွိပဒါဓိပ ခွိပဒါနံ မနုဿာနံ ဣဿရ မဟာရာဇ တံ ကေဝလံ သစ္စတော ဣမံ တဝ ကာသိရဋ္ဌံ နဂရံ သုညံ မာ အကာသိတိ အတ္ထော။) ၁

တံ သုတွာ ရာဇ “ဘော ကာဠဟတ္ထိ န တွမေဝ ဥပမံ ဇာနာသိ၊ အဟမ္မိ ဇာနာမိ”တိ မနုဿမံသဂိဒ္ဓတာယ ပေါရာဏကဝတ္ထု အာဟရိတွာ ဒဿေန္တော အာဟ—

၃၀၁။ “သုဇာတော နာမ နာမေန၊ ဩရသော တဿ အတြဇော။
ဇမ္ဗုပေသိ’မလဒ္ဓါန၊ မတော သော တဿ သင်္ခယေ။

၃၀၂။ ဧဝမေဝ အဟံ ကာဠ၊ ဘုတွာ ဘက္ခံ ရသုတ္တမံ။
အလဒ္ဓါ မာနုသံ မံသံ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇိဝိတ”န္တိ။

(တတ္ထ သုဇာတော နာမာတိ ကာဠဟတ္ထိ ကုဋုမ္ပိကော နာမေန သုဇာ-
တော နာမ၊ တဿ အတြဇော ပုတ္တော ဩရသော ဇမ္ဗုပေသိ’ အလဒ္ဓါန အလ-
ဘိတွာန။ မတောတိ ယထာ တဿာ ဇမ္ဗုပေသိယာ သင်္ခယေ သော ကုဋုမ္ပိက-
ပုတ္တော မတော၊ ဧဝမေဝ အဟံ ရသုတ္တမံ အညရသာနံ ဥတ္တမံ မနုဿာနံ မံသံ
ဘုတွာ ဘုဋ္ဌိတွာ အလဒ္ဓါ မနုဿမံသံ ဇိဝိတံ ဟိဿာမိတိ မညေ မညာမိ။) ၂

၁-(တတ္ထ သမ္ဗမန္တာနန္တိ သဗ္ဗေသံ မစ္ဆာနံ ဇေဋ္ဌကော။ ခါဒိတွာတိ သော အတ္တနော ပရိသံ ခါဒိ။
ခါဒိယာတိ ပစ္စာ အတ္တာနံ ခါဒိတွာ မတော။ အာယတိန္တိ ယဒိ အနာဂတေ ဥပ္ပဇနဒုက္ခံ န
ဇာနာတိ။ ဝိဓမ္မာတိ ဝိဓမ္မိတွာ နာသေတွာ။ ပုတ္တေ စာတိ ပုတ္တဗိတရော စဇိ။ ဉာတကေ စာတိ
သေသဉာတကေ စဇိ၊ ဝိမဗ္ဗ ပုတ္တေ စဇိတွာ ဉာတကေ စာတိ အတ္ထော။ ပရိဝတ္တိယာတိ အညံ
အလဘန္တော နိဝတ္တိတွာ အတ္တာနမေဝ ခါဒတိ။ ဝိဂေတုတိ ဝိဂစ္ဆတု။ ကေဝလန္တိ သကလရဋ္ဌံ။
ဝါရိဇောဝါတိ အာနန္တမစ္ဆော ဝိယ။) (သီ၊ဣ)

၂-(တတ္ထ တဿာတိ တဿ သုဇာတဿ) (သီ၊သျှ၊ဣ)

အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသီယံ သုဇာတော နာမ ကုဋုမ္ပိကော လောဏမ္ပိ-
လသေဝနတ္ထာယ ဟိမဝန္တတော အာဂတာနိ ပဉ္စ ဣသိသတာနိ အတ္တနော
ဥယျာနေ ဝဿာပေတွာ ဥပဋ္ဌာသိ။ ဃရေ စဿ နိဗ္ဗံ ပဉ္စသတမတ္တာ ဘိက္ခာ
အဟောသိ။ တေ ပန တာပဿာ ကဒါစိ ဇနပဒေဝိ ဘိက္ခာယ စရန္တိ၊ ကဒါစိ
မဟာဇမ္ဗုပေသိ^၁ အာဟရိတွာ ခါဒန္တိ။ တေသံ ဇမ္ဗုပေသိ^၂ အာဟရိတွာ
ခါဒနကာလေ သုဇာတောစိန္တေသိ “အဇ္ဇ ဘဒ္ဒန္တာနံ တယော စတ္တာရော ဒိဝဿာ
အနာဂစ္ဆန္တာနံ၊ ကဟံ န ခေါ ဂတာ”တိ။ သော အတ္တနော ပုတ္တကံ အင်္ဂုလိယံ
ဂါဟာပေတွာ တေသံ ဘတ္တကိစ္စကာလေ တတ္ထ အဂမာသိ။ တသ္မိံ သမယေ
မဟလ္လကာနံ မုခဝိက္ခာလနကာလေ ဥဒကံ ဒတွာ သဗ္ဗနဝကော ဇမ္ဗုပေသိ^၃
ခါဒတိ။ သုဇာတော တာပသေ ဝဋ္ဋိတွာ နိသိန္ဓော “ကိ” ဘန္တေ ခါဒထာ”တိ
ပုစ္ဆိ။ မဟာဇမ္ဗုပေသိ^၄ အာပုသောတိ။ တံ သုတွာ ကုမာရော ပိပါသံ
ဥပ္ပါဒေသိ။ အထဿ ဂဏဇေဋ္ဌကော တာပသော ထောက် ဒါပေသိ။ သော
တံ ခါဒိတွာ မဓုရရသေ ဗမ္ဗိတွာ “ဇမ္ဗုပေသိ” မေ ဒေထာ”တိ ပုနပ္ပုနံ
ယာစိ။ ကုဋုမ္ပိကော ဓမ္မံ သုဏန္တော “ပုတ္တက မာ ဝိရဝိ၊ ဂေဟံ ဂန္တော
ခါဒိဿသိ”တိ တံ ဝဇ္ဇေတွာ “ဣမံ နိဿာယ ဘဒ္ဒန္တာ ဥက္ကဏ္ဍေယျ”န္တိ
တံ သမဿာသေန္တော ဣသိဂဏံ အနာပုစ္ဆိတွာ ဂေဟံ ဂတော။ ဂတ-
ကာလတော ပဋ္ဌာယ စဿ ပုတ္တော “ဇမ္ဗုပေသိ” မေ ဒေထာ”တိ ပရိဒေဝိ။
သုဇာတော “ဣသယောပိ အာစိက္ခိဿာမိ”တိ ဥယျာနံ ဂတော။ တေ
ဣသယောပိ “ဣဓ စိရံ ဝသိမှာ”တိ ဟိမဝန္တမေဝ ဂတာ။ အာရာမေ
ဣသယော အပဿန္တော တဿ ဇမ္ဗုအဗ္ဗပနသမောစာဒီနံ ပေသိယော
မဓုသက္ခရစုဏ္ဏသံယုတ္တာ အဒါသိ။ တာ တဿ ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဌပိတမတ္တာ ဟလာ-
ဟလဝိသသဒိသာ ဟောန္တိ။ သော သတ္တာဟံ နိရာဟာရော ဟုတွာ ဇီဝိ-
တက္ခယံ ပါပုဏိ။ ရာဇာဣဒံ ကာရဏံ အာဟရိတွာ ဒေသေန္တော ဧဝမာဟ။ ( )^၁

တတော ကာဋ္ဌဟတ္ထိ “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ ရသဂိဒ္ဓေါ၊ အပရာနိပိဿ
ဥဒါဟရဏာနိ အာဟရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “မဟာရာဇ ဝိရမာဟိ”တိ
အာဟ။ အဟံ ဝိရမိတုံ န သက္ကောမိတိ။ ဒေဝ သစေ န ဝိရမိဿသိ၊
တုဝံ ဉှတိမဏ္ဍလတော စေဝ ရဇ္ဇသိရိတော စ ပရိဟာယိဿသိ။ အတိတသ္မိံ^၅
ဟိ မဟာရာဇ ဣဓေဝ ဗာရာဏသီယံ ပဉ္စသီလရက္ခကံ သောတ္ထိယကုလံ

၁-(တဿ သင်္ခယေတိ တဿာ ဇမ္ဗုပေသိယာ ခယေ အညံ အာဟာရံ အနာဟရိတွာ မတော။
ဘက္ခန္တိ ခါဒနီယံ။ ရသုတ္တမန္တိ ဥက္ကမရသံ။ ဟေဿာမိတိ ဇဟိဿာမိ၊ ဟိဿာမိတိပိ ပါဋ္ဌော။)
(သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

အဟောသိ။ တဿ ကုလဿ ဧကပုတ္တကော အဟောသိ။ သော မာတာပိတုနံ ပိယော မနာပေါ အဟောသိ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ။ သော သမဝယေဟိ တရုဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဂဏဗန္ဓနေန ဝိစရိ။ သေသာ ဂဏဗန္ဓာ မစ္ဆမံသာ- ဒိနိ ခါဒန္တာ သုရံ ပိဝန္တိ။ မာဏဝေါ မံသာဒိနိ န ခါဒတိ၊ သုရံ န ပိဝတိ။ တေ မန္တယိံသု “အယံ သုရာယ အပိဝနတော အမှာကံ မူလံ န ဒေတိ၊ ဥပါယေန နံ သုရံ ပါယေဿာမာ”တိ။ တေ သန္တိပတိတွာ “သမ္ပ ဆဏကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိဿာ-မာ”တိ အာဟံသု။ သမ္ပ တုမှေ သုရံ ပိဝထ၊ အဟံ သုရံ န ပိဝါမိ၊ တုမှေဝ ဂစ္ဆထာတိ။ သမ္ပ တဝ ပိဝနတ္ထာယ ဒီရံ ဂဏှာပေဿာမာတိ။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိ။ ဓုတ္တာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ပဒုမိနိပတ္တေသု တိဒိဏသုရံ ဗန္ဓာပေတွာ ဌပယိံသု။ အထ နေသံ ပါနကာလေ မာဏဝဿ ဒီရံ ဥပနယိံသု။ အထ ဧကော ဓုတ္တော “ပေါက္ခရမရံ ဘော အာဟရာ”တိ အာဟရာပေတွာ ပဒု-မိနိပတ္တပုဋ္ဌံ ဟေဋ္ဌာ ဆိဒ္ဓိံ ကတွာ အင်္ဂုလီဟိ မုခေ ဌပေတွာ အာကမ္ပိ။ ဧဝံ ဣတရေပိ အာဟရာပေတွာ ပိဝိံသု။ မာဏဝေါ “ကိံ နာမေတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ပေါက္ခရမရနာမာတိ။ အဟမ္ပိ ထောက် လဘိဿာမိ၊ ဒေထ ဘောန္တောတိ။ တဿပိ ဒါပယိံသု။ သော ပေါက္ခရမရသညာယ သုရံ ပိဝိ။ အထဿ အင်္ဂါရပက္ကမံသံ အဒံသု၊ တမ္ပိ ခါဒိ။

ဝေမဿ ပုနပ္ပုနံ ပိဝန္တဿ မတ္တကာလေ “န ဧတံ ပေါက္ခရမရ၊ သုရာ သော”တိ ဝဒိံသု။ သော “ဧတ္တကံ ကာလံဧဝံ မရုရရသံ န ဇာနိံ၊ အာဟရထ ဘော သုရ”န္တိ အာဟ။ တေ အာဟရိတွာ ပုနပိ အဒံသု။ ပိပါဿာ မဟတိ အဟောသိ။ အထဿ ပုနပိ ယာစန္တဿ “ဒိဏာ”တိ ဝဒိံသု။ သော “ဟန္တ တံ ဘော အာဟရာပေထာ”တိ အင်္ဂုလီမုဒ္ဓိကံ အဒါသိ၊ သော သကလဒီဝသံ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပိဝိတွာ မတ္တော ရတ္တက္ခော ကမ္ပန္တော ဝိလပန္တော ဂေဟံ ဂန္ဓာ နိပဋ္ဌိ။ အထဿ ပိတာ သုရာယ ပိဝိတဘာဝံ ဥတွာ ဝိဂတေ မတ္တေ “တာတ အယုတ္တံ တေ ကတံ သောတ္ထိယကုလေ ဇာတေန သုရံ ပိဝန္တေန၊ မာ ပုန ဧဝံ အကာသိ”တိ အာဟ။ တာတ ကော မယှံ ဒေါသောတိ။ သုရာယ ပိဝိတဘာဝေါတိ။ တာတ ကိံ ကထေသိ၊ မယာ ဧဝရူပံ မရုရရသံ ဧတ္တကံ ကာလံ အလဒ္ဓပုဗ္ဗန္တိ။ ပြာဟ္မဏော ပုနပ္ပုနံ ယာစိ။ သောပိ “န သက္ကောမိ ဝိရမိတု”န္တိ အာဟ။ အထ ပြာဟ္မဏော “ဧဝံ သန္တေ အမှာကံ ကုလဝံသော စ ဥစ္ဆိဋ္ဌိဿတိ၊ နေဉ္စ ဝိနဿိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၃၈၃။ “မာဏဝံ အဘိရူပေါ’သိ၊ ကုလေ ဇာတော’သိ သောတ္ထိယေ။

န တွံ အရဟသိ တာတ၊ အဘက္ခံ ဘက္ခယေတဝေ”တိ။

(တတ္ထ မာဏဝါတိ မာဏဝ တံ အဘိရူပေါ အသိ၊ သောတ္ထိယေ ကုလေ ဇာတောပိ အသိ။ အဘက္ခံ ဘက္ခယေတဝေတိ တာတတံ အဘက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဘက္ခယိတုံ န အရဟသိ။)^၁

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “တာတ ဝိရမ၊ သစေ န ဝိရမသိ၊ အဟံ တံ ဣတော ဂေဟာ နိက္ခာမေဿံ၊ တဝါရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ ကရိဿံမီ”တိ အာဟ။ မာဏဝေါ “ဧဝံ သန္တေပိ အဟံ သုရံ ဇဟိတုံ န သက္ကောမီ”တိ ဝတွာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၀၄။ “ရသာနံ အညတရံ ဧတံ၊ ကသ္မာ မံ တံ နိဝါရယေ။
သောဟံ တတ္ထ ဂမိဿံ၊ ယတ္ထ လစ္ဆာမိ ဧဒိသံ။

၃၀၅။ သောဝါ’ဟံ နိပ္ပတိဿံ၊ န တေ ဝစ္ဆာမိ သန္တိကေ။
ယဿ မေ ဒဿနေန တံ၊ နာဘိနန္တသိ ပြာဟ္မဏာ”တိ။

တတ္ထ ရသာနန္တိ လောဏမ္ဘိလတိတ္တကကဋ္ဌ၊ ကခါရိကမရုရကသာဝသင်္ခါ-
တာနံ သတ္တန္တံ ရသာနံ အညတရံ ဥတ္တမရသမေတံ မဇ္ဇံ နာမ။ သောဝါ’ဟန္တိ
သော အဟံ ဧဝ။ နိပ္ပတိဿံမီတိ နိက္ခမိဿံ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “နာဟံ သုရာပါနာ ဝိရမိဿံ၊ ယံ တေ ရုစ္စတိ၊ တံ
ကရောဟီ”တိ အာဟ။ အထ ပြာဟ္မဏော “တယိ အမှေ ပရိစ္စဇန္တေ မယမ္ဘိ တံ
ပရိစ္စဇိဿာမာ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၀၆။ “အဒ္ဓါ အညေပိ ဒါယာဒေ၊ ပုတ္တေ လစ္ဆာမ မာဏဝ။
တွဉ္စ ဇမ္မ ဝိနဿသု၊ ယတ္ထ ပတ္တံ န တံ သုဏေ”တိ။

တတ္ထ ယတ္ထ ပတ္တန္တိ ယတ္ထ ဂတံ တံ “အသုကဋ္ဌာနေ နာမ ဝသတိ”တိ န
သုဏောမ၊ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟီတိ အတ္ထော။

အထ နံ ဝိနိစ္ဆယံ နေတွာ အပုတ္တဘာဝံ ကံတွာ နိဟရာပေသိ။ သော
အပရဘာဂေ နိပ္ပစ္စယော ကပဏော ဇိဏ္ဍပိလောတိကံ နိဝါသေတွာ ကပါလ-
ဟတ္ထော ပိဏ္ဍာယ စရန္တော အညတရံ ကုဉ္စ နိဿာယ ကာလမကာသိ။
ဣဒံ ကာရဏံ အာဟရိတွာ ကာဋ္ဌဟတ္ထိ ရညော ဒဿေတွာ “မဟာရာဇ
သစေ တံ အမှာကံ ဝစနံ န ကရိဿသိ၊ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ တေ ကရိဿန္တိ”တိ
ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၁-(တတ္ထ အဘက္ခံ ဘက္ခယေတဝေတိ အဘက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဘက္ခိတုံ)(သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-အဟံ ဝါ ဣတော ဂေဟာ နိက္ခမိဿံ၊ တဝ ဝါ(သီ၊ ဣ)

၃၀၇။ “ဝေမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ခြိပဒိန္န သုဏောဟိ မေ။

ပဗ္ဗာဇေဿန္တိ တံ ရဋ္ဌာ၊ သောဏှံ မာဏဝကံ ယထာ”တိ။

(တတ္ထ ခြိပဒိန္နာတိ ခြိပဒါနံ ဣန္ဒ ဘော မဟာရာဇ မေ မမ ဝစနံ သုဏောဟိ တုဝံ၊ ဝေမေဝ သောဏှံ မာဏဝကံ ယထာ တံ ဘဝန္တိ ရဋ္ဌတော ပဗ္ဗာဇေဿန္တိ။)၁

ဧဝံ ကာဠဟတ္ထိနာ ဥပမာယ အာဟဋ္ဌာယပိ ရာဇာ တတော ပိရမိတုံ အသက္ကောန္တော အပရမ္ပိ ဥဒါဟရဏံ ဒဿေတုံ အာဟ—

၃၀၈။ “သုဇာတော နာမ နာမေန၊ ဘာဝိတတ္တာန သာဝကော။

အစ္ဆရံ ကာမယန္တောဝ၊ န သော ဘုဉ္ဇိ န သော ပိဝိ။

၃၀၉။ ကုသဂ္ဂေနဒကမာဒါယ၊ သမုဒ္ဒေ ဥဒကံ မိနေ။

ဧဝံ မာနုသကာ ကာမာ၊ ဒိဗ္ဗကာမာန သန္တိကေ။

၃၁၀။ ဝေမေဝ အဟံ ကာဠ၊ ဘုတွာ ဘက္ခံ ရသုတ္တမံ။

အလဒ္ဓါ မာနုသံ မံသံ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇီဝိတ”န္တိ။

ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။

တတ္ထ ဘာဝိတတ္တာနာတိ ဘာဝိတစိတ္တာနံ၂ တေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဣသိသတာနံ။ အစ္ဆရံ ကာမယန္တောဝါတိ သော ကိရ တေသံ ဣသိနံ မဟာဇမ္ဗုပေသိယာ ခါဒနကာလေ အနာဂမနံ ဝိဒိတွာ “ကိ” န ခေါ ကာရဏာ န အာဂစ္ဆန္တိ၊ သစေ ကတ္တမိ ဂတာ၊ ဇာနိဿာမိ၊ နော စေ၊ အထ နေသံ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ”တိ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဣသိဂဏေ ဝဉ္စိတွာ ဂဏဇေဋ္ဌကဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော နိသိန္တောဝ သူရိယေ အတ္တင်္ဂတေ ဥယျောဇိယမာနောပိ “အဇ္ဇ ဣဓေဝ ဝသိဿာမိ”တိ ဝတွာ ဣသိဂဏံ ဝဉ္စိတွာ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ နိပဇ္ဇိ။ ရတ္တိဘာဂေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဒေဝစ္ဆရာသဃ်ပရိဝုတော သဒ္ဓိံ အတ္တနော ပရိစာရိကာဟိ ဣသိဂဏံ ဝဉ္စိတုံ အာဂတော၊ သကလာရာမော ဧကော-ဘာသော အဟောသိ။ သုဇာတော “ကိ” န ခေါဇေတ”န္တိ ဥဋ္ဌာယ ပဏ္ဏသလ-ဆိဒ္ဓေန ဩလောကေန္တော သက္ကံ ဣသိဂဏံ ဝဉ္စိတုံ အာဂတံ ဒေဝစ္ဆရာပရိဝုတံ ဒိသွာ အစ္ဆရာနံ သဟ ဒဿနေန ရာဂရတ္တော အဟောသိ။ သက္ကော နိသိဒိတွာ ဓမ္မကထံ သုတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ ကုဋုမ္ပိကောပိ ပုနဒိဝသေ ဣသိဂဏံ

ဝဋ်တွာ ပုစ္ဆိ “ဘန္တေ ကော နာမေသ ရတ္တိဘာဂေ တုမှာကံ ဝန္တနတ္ထာယ အာဂတော”တိ။ သက္ကော အာဂုသောတိ။ တံ ပရိဝါရေတွာ နိဿိန္နာ ကာ နာမေတာတိ။ ဒေဝန္တရာ နာမေတာတိ။ သော ဣသိဂဏံ ဝဋ်တွာ ဂေဟံ ဂန္ဓာ ဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ “အစ္ဆရံ မေ ဒေထ၊ အစ္ဆရံ မေ ဒေထာ”တိ ဝိလပိ။ ဉာတကာ ပရိဝါရေတွာ “ဘူတာဝိဋ္ဌော န ခေါ”တိ အစ္ဆရံ ပဟရိသု။ သော “နာဟံ ဧတံ အစ္ဆရံ ကထေမိ၊ ဒေဝန္တရံ ကထေမိ”တိ ဝတွာ “အယံ အစ္ဆရာ”တိ အလင်္ကရိတွာ အာနိတံ ဘရိယမ္ပိ ဂဏိကမ္ပိ ဩလောကေန္တော “နာယံ အစ္ဆရာ၊ ယက္ခိနိ သော၊ ဒေဝန္တရံ မေ ဒေထာ”တိ ဝိလပန္တော နိရာဟာရော ဟုတွာ တတ္ထေဝ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“အစ္ဆရံ ကာမယန္တောဝ၊ န သော ဘုဉ္ဇိ န သော ဝိဝိ”တိ။

ကုသဂ္ဂေနုဒကမာဒါယ၊ သမုဒ္ဓေ ဥဒကံ မိနေတိ သမ္ပ ကာဠဟတ္ထိ ယော ကုသဂ္ဂေနဝ ဥဒကံ ဂဟေတွာ “ဧတ္ထကံ သိယာ မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒက”န္တိ တေန သဗ္ဗိ ဥပမာယ မိနေယျ၊ သော ကေဝလံ မိနေယျေဝ၊ ကုသဂ္ဂေ ပန ဥဒကံ အတိပရိတ္တကမေဝ။ ယထာ တံ၊ ဧဝံ မာနုသကာ ကာမာဒိဗ္ဗကာမာနံ သန္တိကေ၊ တသ္မာသော သုဇာတော အညံဇုတ္တိံ န ဩလောကေသိ၊ အစ္ဆရမေဝ ပတ္ထေန္တော မတော။ ဧဝမေဝါတိ ယထာ သော ဒိဗ္ဗကာမံ အလဘန္တော ဇီဝိတံ ဇဟိ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဥတ္တမရသံ မနုဿမံသံ အလဘန္တော ဇီဝိတံ ဇဟိဿာမိတိ ဝဒတိ။

တံ သုတွာ ကာဠဟတ္ထိ “အယံ ရာဇာ အတိဝိယ ရသဂိဒ္ဓေါ၊ သညာ-ပေဿာမိ န”န္တိ သကဇာတိကာနံ မံသံ ခါဒိတွာ အာကာသစရာ သုဝဏ္ဏ-ဟံသာဝိ တာဝ ဝိနဋ္ဌာတိ ဒဿေတုံ ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၉၁။ “ယထာပိ တေ ဧတရဋ္ဌာ၊ ဟံသာ ဝေဟာယံသင်္ဂမာ။

အဘုတ္တပရိဘောဂေန၊ သဗ္ဗေ အပ္ပတ္တတ္တံ ဂတာ။

၃၉၂။ ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ဒွိပဒိန္န သုဏောဟိ မေ။

အဘက္ခံ ရာဇ ဘက္ခေသိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တ”န္တိ။

တတ္ထ အဘုတ္တပရိဘောဂေနာတိ အတ္တနော သမာနဇာတိကာနံ ပရိဘောဂေန”။ အပ္ပတ္တတ္တံ ဂတာတိ သဗ္ဗေ မရဏမေဝ ပတ္တာ။ အတိတေ ကိရ ဖိတ္တကုဋေ သုဝဏ္ဏဂုဟာယံ နဂုတိ ဟံသသဟဿာနိ ဝသန္တိ။ တေ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ န နိက္ခမန္တိ၊ သစေ နိက္ခမေယျ၊ ဥဒကပုဏ္ဏေဟိ ပတ္ထေဟိ ဥပ္ပတိတုံ

အသက္ကောန္တာ မဟာသမုဒ္ဒေယေဝ ပတေယျံ၊ တသ္မာ န စ နိက္ခမန္တိ။ ဥပကဋ္ဌေ ပန ဝဿကာလေ ဇာတဿရတော သယံဇာတသာလိယော အာဟရိတွာ ဂုဟံ ပူရေတွာ သာလိံ ခါဒန္တာ ဝသန္တိ။ တေသံ ပန ဂုဟံ ပဝိဋ္ဌကာလေ ဂုဟဒ္ဒါရေ ဧကော ရထစက္ကပ္ပမာဏော ဥဏ္ဏနာဘိနာမ မက္ကဋ္ဌကော ဧကေနသ္မိ မာသေ ဧကေနံ ဇာလံ ဝိနန္တတိ။ တဿ ဧကေနံ သုတ္တံ ဂေါရဇ္ဇုပ္ပမာဏံ ဟောတိ။ ဟံသာ “တံ ဇာလံ ဘိန္ဒိဿတိ”တိ ဧကဿ တရုဏဟံသဿ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ ဒေန္တိ။ သော ဝိဂတေ ဒေဝေ ပုရတော ဂန္တာတံ ဇာလံ ဘိန္ဒတိ။ တေန မဂ္ဂေန သေသာ ဂစ္ဆန္တိ။ အထေကသ္မိ ကာလေ ပဉ္စ မာသေ ဝဿော ဝုဋ္ဌော^၂ အဟောသိ။ ဟံသာ ဒိဏဂေါစရာ “ကို န ခေါ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ မန္တေတွာ “မယံ ဇီဝန္တာ အဏ္ဍာနိ လဘိဿာမာ”တိ ပဌမံ အဏ္ဍာနိ ခါဒိံသု၊ တတော ပေါတကေ၊ တတော ဇိဏ္ဏဟံသေ။ ပဉ္စမာသစ္စယေန ဝဿံ အပဂတံ။ မက္ကဋ္ဌကော ပဉ္စ ဇာလာနိ ဝိနန္တိ။ ဟံသာ သကဇာတိကာနံ မံသံ ခါဒိတွာ အပ္ပထာမာ ဇာတာ။ ဒွိဂုဏကောဋ္ဌာသလာဘိ ဟံသတရုဏော ဇာလေ ပဟရိတွာ စတ္တာရိ ဘိန္ဒိ၊ ပဉ္စမံ ဆိန္ဒိတုံ နာသက္ခိ၊ တတ္ထေဝ လဂ္ဂိ။ အထဿ သီသံ ဝိဇ္ဈိတွာ မက္ကဋ္ဌကော လောဟိတံ ပိဝိ။ အညောပိ အာဂန္တာ ဇာလံ ပဟရိ၊ သောပိ တတ္ထေဝ လဂ္ဂိတိ ဧဝံ သဗ္ဗေသံ မက္ကဋ္ဌကော လောဟိတံ ပိဝိ။ တဒါ ဓတရဇ္ဇကုလံ ဥန္တိန္တန္တိ ဝဒန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ အပ္ပတ္တတ္တတံ ဂတာ”တိ။

ဝေမေဝ တုဝန္တိ ယထာ ဧတေ ဟံသာ အဘက္ခံ သကဇာတိကမံသံ ခါဒိံသု၊ တထာ တွမ္ပိ ခါဒသိ၊ သကလနဂရံ ဘယပ္ပတ္တံ၊ ဝိရမ မဟာရာဇာတိ။ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တန္တိ ယသ္မာ အဘက္ခံ သကဇာတိကမံသံ ဘက္ခေသိ၊ တသ္မာ ဣမေ နဂရဝါသိနော တံ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ။

ရာဇာ အညမ္ပိ ဥပမံ ဝတ္ထုကာမော အဟောသိ။ နာဂရာ ပန ဥဋ္ဌာယ “သာမိ သေနာပတိ ကိံ ကရေသိ၊ ကိံ မနုဿမံသခါဒကံ စောရံ ဂဟေတွာ ဝိစရသိ၊ သစေ န ဝိရမိဿတိ၊ ရဋ္ဌတော နံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ ဝတွာ နာဿ ကထေတုံ အဒံသု။ ရာဇာ ဗဟူနံ ကထံ သုတွာ ဘိတော ပုန ဝတ္ထု နာသက္ခိ။ ပုနပိ နံ သေနာပတိ “ကို မဟာရာဇ ဝိရမိတုံ သက္ခိဿသိ၊ ဥဒါဟု န သက္ခိဿသိ”တိ ဝတွာ “န သက္ကောမိ”တိ ဝတ္ထေ သဗ္ဗံ ဩရောဂဏဉ္စ ပုတ္တဓိတရော စ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတေ ပဿေ ဌပေတွာ “မဟာရာဇ ဣမေ ဉှတိမဏ္ဍလေ စေဝ အမစ္စဂဏဉ္စ ရဇ္ဇသိရိဉ္စ ဩလောကေဟိ၊ မာ ဝိနဿိ၊ ဝိရမ မနုဿမံသတော”တိ အာဟ။ ရာဇာ

“န မယံ ဧတေ မနုဿမံသတော ဖိယတရာ”တိ ဝတွာ “တေန ဟိ မဟာရာဇ ဣမမှာ နဂရာ စ ရဋ္ဌာ စ နိက္ခမထာ”တိ ဝုတ္တေ “ကာဠဟတ္ထိ န မေ ရဇ္ဇေနတ္ထော၊ နဂရာ နိက္ခမာမိ၊ ဧကံ ပန မေ ခဂ္ဂဉ္စ ရသကဉ္စ ဘာဇနဉ္စ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ အထဿ ခဂ္ဂဉ္စ မံသပစနဘာဇနဉ္စ ပစ္ဆိဉ္စ ဥက္ခိပါပေတွာ ရသကဉ္စ ဒတွာ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္ပံ ကရိံသု။

သော ခဂ္ဂဉ္စ ရသကဉ္စ အာဒါယ နဂရာ နိက္ခမိတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဧကသ္မိံ နိဂြောဓမူလေ ဝသနဋ္ဌာနံ ကတွာ တတ္ထ ဝသန္တော အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေ ဌတွာ မနုဿေ မာရေတွာ အာဟရိတွာ ရသကဿ ဒေတိ။ သောဝိဿ မံသံ ပစိတွာ ဥပနာမေတိ။ ဧဝံ ဥဘောပိ ဇီဝန္တိ။ မနုဿဂဟဏကာလေ “အဟံ အရေ မနုဿစောရော ပေါရိသာဒေါ”တိ ဝတွာ တသ္မိံ ပက္ခန္တေ ကောစိ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ၊ သဗ္ဗေ ဘူမိယံ ပတန္တိ။ တေသု ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဥဒ္ဓိပါဒံ အဓောသိသံ ကတွာ အာဟရိတွာ ရသကဿ ဒေတိ။ သော ဧကဒိဝသံ အရညေ ကဉ္စိ မနုဿံ အလဘိတွာ အာဂတော ရသကေန “ကိံ ဒေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ဥဒ္ဓနေ ဥက္ခလိံ အာရောပေဟိ”တိ အာဟ။ မံသံ ကဟံ ဒေဝါတိ။ လဘိဿာမဟံ မံသန္တိ။ သော “နတ္ထိ မေ ဒါနိ ဇီဝိတ”န္တိ ကမ္မမာနော ဥဒ္ဓနေ အဂ္ဂိံ ကတွာ ဥက္ခလိံ အာရောပေသိ။ အထ နံ ပေါရိသာဒေါ အသိနာ မာရေတွာ မံသံ ပစိတွာ ခါဒိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဧကကောဝ ဇာတော သယမေဝ ပစိတွာ ခါဒတိ။ “ပေါရိသာဒေါ မဂ္ဂေ မဂ္ဂပဋိပန္နေ ဟနတိ”တိ သကလဇမ္ပုဒိပေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။

တဒါ ဧကော သမ္ပန္နဝိဘဝေါ ပြာဟ္မဏော ပဉ္စဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ ဝေါဟာရံ ကရောန္တော ပုဗ္ဗန္တတော အပရန္တံ သဉ္ဇရတိ။ သော စိန္တေသိ “ပေါရိသာဒေါ နာမ ကိရ စောရော အန္တရာမဂ္ဂေ မနုဿေ မာရေသိ၊ ဓနံ ဒတွာ တံ အဋ္ဌဝိံ အတိက္ကမိဿာမီ”တိ။ သော အဋ္ဌဝိမုခဝါသိနံ မနုဿာနံ “တုမေ မံ အဋ္ဌဝိတော အတိက္ကာမေထာ”တိ သဟဿံ ဒတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဂစ္ဆန္တော စ ပြာဟ္မဏော သဗ္ဗသတ္တံ ပုရတော ကတွာ သယံ နှာတာနုလိတ္တော သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော သေတဂေါဏယုတ္တေ သုခယာနကေ နိသိန္တော တေဟိ အဋ္ဌဝိဝါသိကပုရိသေဟိ ပရိဝုတော သဗ္ဗပစ္ဆတော အဂမာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ပေါရိသာဒေါ ရုက္ခံ အာရုယ ပုရိသေ ဥပဓာရေန္တော သေသမနုဿေသု “ကိံ ဣမေသု မယာ ခါဒိတဗ္ဗံ အတ္ထိ”တိ ဝိဂတစ္ဆန္တော ဟုတွာ ပြာဟ္မဏံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ တံ ခါဒိတုကာမတာယ ပဋ္ဌရိတခေဋ္ဌော အဟောသိ။ သော တသ္မိံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတေ

ရုက္ခတော ဩရုယ “အဟံ အရေ ပေါရိသာဒေါ”တိ နာမံ တိက္ခတ္ထံ သာဝေတွာ ခဂ္ဂံ ပရိဝတ္ထေန္တော ဝါလုကာယ တေသံ အက္ခိနိ ပူရေန္တော ဝိယ ပက္ခန္တိ။ ဧကောပိ ဌာတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ ဘူမိယံ ဥရေန နိပဇ္ဇိံသု။ သော သုခယာနကေ နိသိန္တံ ပြာဟ္မဏံ ပါဒေ ဂဟေတွာ ပိဋ္ဌိယံ အဓောသီသကံ ဩလမ္ပေတွာ သီသံ ဂေါပ္ပကေဟိ ပဟရန္တော ဥက္ခိပိတွာ ပါယာသိ။

တဒါ တေ ပုရိသာ ဥဋ္ဌာယ “ဘော ပုရိသာ မယံ ပြာဟ္မဏဿ ဟတ္ထတော ကဟာပဏသဟဿံ ဂဏှိမှာ၊ ကော နာမ အမှာကံ ပုရိသကာရော၊ သက္ကောန္တာ ဝါ အသက္ကောန္တာ ဝါ ထောက် အနုဗန္ဓာမာ”တိ ဝတွာ အနုဗန္ဓိံသု။ ပေါရိသာဒေါပိ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော ကဉ္စိ အဒိသ္ဗာ သဏိကံ ပါယာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ထာမသမ္ပန္တော ဧကော သူရပုရိသော ဝေဂေန တံ ပါပုဏိ။ သော တံ ဒိသ္ဗာ ဧကံ ဝတိံ လဃံန္တော ခဒိရခါဏုကံ အက္ကမိ၊ ခါဏုကော ပိဋ္ဌိပါဒေန နိက္ခမိ။ လောဟိတေန ပဋ္ဌရန္တေန လဃံမာနော ယာတိ။ အထ နံ သော ဒိသ္ဗာ “ဘော မယာ ဒေဝိဒ္ဓေါ၊ ကေဝလံ တုမေ ပစ္ဆတော ဧထ၊ ဂဏှိဿာမိ န”န္တိ အာဟ။ တေ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ ဥတွာ တံ အနုဗန္ဓိံသု။ သော တေဟိ အနုဗဒ္ဓဘာဝံ ဥတွာ ပြာဟ္မဏံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ အတ္တာနံ သောတ္ထိမကာသိ။ အထ အဋ္ဌဝိဝါသိကပုရိသာ ပြာဟ္မဏဿ လဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ “ကိံ အမှာကံ စောရေနာ”တိ တတော နိဝတ္တိံသု။

ပေါရိသာဒေါပိ အတ္တနော နိဂြောဓမူလံ ဂန္တာ ပါရောဟန္တရံ ပဝိသိတွာ နိပန္တော “အယျေ ရုက္ခဒေဝတေ သစေ မေ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေယေဝ ဝဏံ ဖာသုကံ ကာတုံ သက္ခိဿံသိ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဧကသတခတ္တိယာနံ ဂလလောဟိတေန တဝ ခန္တံ ဓောဝိတွာ အန္တေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ပဉ္စမရုမံသေန ဗလိကမ္ပံ ကရိဿာမိ”တိ အာယာစနံ ကရိ။ တဿ အန္တပါနမံသံ အလ-ဘန္တဿ သရီရံ သုဿိတွာ အန္တောသတ္တာဟေယေဝ ဝဏော ဖာသုကော အဟောသိ။ သော ဒေဝတာနုဘာဝေန တဿ ဖာသုကဘာဝံ သလ္လက္ခေသိ။ သော ကတိပါဟံ မနုဿမံသံ ခါဒိတွာဗလံ ဂဟေတွာ စိန္တေသိ “ဗဟုပကာရာ မေ ဒေဝတာ၊ အာယာစနာ အဿာ မုစ္ဆိဿာမိ”တိ။ သော ခဂ္ဂံ အာဒါယ ရုက္ခမူလတော နိက္ခမိတွာ “ရာဇာနော အာနေဿာမိ”တိ ပါယာသိ။ အထ နံ ပုရိမဘဝေ ယက္ခကာလေ ဧကတော မနုဿမံသခါဒကော သဟာယက-ယက္ခော အနုဝိစရန္တံ ဒိသ္ဗာ “အယံ မမ အတိတဘဝေ သဟာယော”တိ ဥတွာ “သမ္ပ မံ သဉ္ဇာနာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ န သဉ္ဇာနာမိတိ။ အထဿ ပုရိမဘဝေ

ကတကာရဏံ ကထေသိ။ သော တံ သဇ္ဇာနိတွာ ပဋိသန္တာရမကာသိ။ “ကဟံ နိဗ္ဗတ္တောသိ”တိ ပုဋ္ဌော နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနဉ္စ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတကာရဏဉ္စ ဣဒါနိ ဝသနဋ္ဌာနဉ္စ ခါဏုနာ ဝိဒ္ဓကာရဏဉ္စ ဒေဝတာယ အာယာစနာမောစနတ္ထံ ဂမနကာရဏဉ္စ သဗ္ဗံ အာရောစေတွာ “တယာပိ မမေတံ ကိစ္စံ နိတ္ထရိတဗ္ဗံ၊ ဥဘောပိ ဂစ္ဆာမ သမ္မာ”တိ အာဟ။ သမ္မ န ဂစ္ဆေယျာဟံ၊ ဧကံ ပန မေ ကမ္ဘံ အတ္ထိ၊ အဟံ ခေါ ပန အနုပ္ပံ ပဒလက္ခဏံ နာမ ဧကံ မန္တံ ဇာနာမိ၊ သော ဗလဉ္စ ဇဝဉ္စ သဒ္ဓဉ္စ ကရေတိ၊ တံ မန္တံ ဂဏှာဟိတိ။ သော “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ယက္ခောပိဿ တံ ဒတွာ ပက္ကာမိ။

ပေါရိသာဒေါ မန္တံ ဥဂ္ဂဟေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ဝါတဇဝေါ အတိသူရော အဟောသိ။ သော သတ္တာဟန္တန္တရေယေဝ ဧကသတရာဇာနော ဥယျာနာဒီနိ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ ဝါတဝေဂေန ပက္ခန္ဓိတွာ “အဟံ အရေ မနုဿစောရော ပေါရိသာဒေါ”တိ နာမံ သာဝေတွာ ဝဂ္ဂန္တော နဒန္တော ဘယပ္ပတ္တေ ကတွာ ပါဒေ ဂဟေတွာ အဓောသိသကေ ကတွာ ပဏှိယာ သိသံ ပဟရန္တော ဝါတဝေဂေန နေတွာ ဟတ္ထတလေသု ဆိဒ္ဓါနိ ကတွာ ရဇ္ဇုယာ အာဝုနိတွာ နိဂြောဓရက္ခေ ဩလဗ္ဗေသိ အဂ္ဂပါဒင်္ဂလီဟိ ဘူမိယံ ဖုသမာနာဟိ။ တေ သဗ္ဗေ ရာဇာနော ဝါတေ ပဟရန္တေ မိလာတကုရဏှကဒါမာနိ ဝိယ ပရိဝတ္တန္တော ဩလဗ္ဗိံသု။ “သုတသောမော ပန မေ ပိဋ္ဌိအာစရိယော ဟောတိ၊ သစေ ဂဏှိဿာမိ၊ သကလဇမ္ပုဒိပေါ တုဇ္ဈော ဘဝိဿတိ”တိ တံ န နေသိ။ သော “ဗလိကမ္ဘံ ကရိဿာမီ”တိ အဂ္ဂိံ ကတွာ သူလေ တစ္ဆန္တော နိသီဒိ။ ရုက္ခဒေဝတာ တံ ကိရိယံ ဒိသ္မာ “မယံ ကိရေသ ဗလိကမ္ဘံ ကရေတိ၊ ဝဏမ္ဘိဿ မယာ ကိဉ္စ ဖာသုကံ ကတံ နတ္ထိ၊ ဣဒါနိ ဣမေသံ မဟာဝိနာသံ ကရိဿတိ၊ ကိံ န ခေါ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ “အဟံ ဧတံ ဝါရေတုံ န သက္ခိဿာမီ”တိ စာတု-မဟာရာဇိကာနံ သန္တိကံ ဂန္တော တမတ္ထံ ကထေတွာ “နိဝါရေယ န”န္တိ အာဟ။ တေဟိပိ “န မယံ ပေါရိသာဒဿ ကမ္ဘံ နိဝါရေတုံ သက္ခိဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ “ကော သက္ခိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သက္ကော ဒေဝရာဇာ”တိ သုတွာ သက္ကံ ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ ကထေတွာ “နိဝါရေယ န”န္တိ အာဟ။ သောပိ “နာဟံ သက္ကောမိ နိဝါရေတုံ၊ သမတ္ထံ ပန အာစိက္ခိဿာမီ”တိ ဝတွာ “ကောနာမော”တိ ဝုတ္တေ “သဒေဝကေ လောကေ အညော နတ္ထိ၊ ကုရုရဋ္ဌေ ပန ဣန္ဒပတ္တနဂရေ ကောရဗျရာဇပုတ္တော သုတသောမော နာမ တံ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတွာ ဒမေဿတိ၊ ရာဇုနဉ္စ ဇီဝိတံ ဒဿတိ၊ တဉ္စ မနုဿမံသာ ဩရမာပေဿတိ၊ သကလဇမ္ပုဒိပေ အမတံ ဝိယ ဓမ္မံ အဘိသိဉ္စိဿတိ၊ သစေပိ

ရာဇူနံ ဇီဝိတံ ဒါတုကာမော၊ ‘သုတသောမံ အာနေတွာ ဗလိကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ’တိ ဝဒေဟိ”တိ အာဟ။

သာ “သာဓူ”ကို သမ္ပုဋိစ္ဆိတွာ ခိပ္ပံ အာဂန္တာ ပဗ္ဗဇိတဝေသေန တဿ အဝိဒူရေ ပါယာသိ။ သော ပဒသဒ္ဓေန “ရာဇာ န ခေါ ကောစိ ပလာတော ဘဝိဿတိ”တိ ဩလောကေန္တော တံ ဒိဿာ “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ခတ္တိယာဝ၊ ဣမံ ဂဟေတွာ ဧကသတံ ပူရေတွာ ဗလိကမ္ပံ ကရိဿာမိ”တိ ဥဠာယ အသိဟတ္ထော အနုဗန္ဓိ၊ တိယောဇနံ အနုဗန္ဓိတွာပိ တံ ပါပုဏိတုံ နာသက္ခိ၊ ဂတ္တေဟိ သေဒါ မုစ္ဆိသု။ သော စိန္တေသိ “အဟံ ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိမ္ပိ အဿမ္ပိ ရထမ္ပိ ဓာဝန္တံ အနုဗန္ဓိတွာ ဂဏှာမိ၊ အဇ္ဇ ဣမံ ပဗ္ဗဇိတံ သကာယ ဂတိယာ ဂစ္ဆန္တံ သဗ္ဗထာမေန ဓာဝန္တောပိ ဂဏှိတုံ န သက္ကောမိ၊ ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ။ တတော သော “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ဝစနကရာ ဟောန္တိ၊ ‘တိဠာ’တိ နံ ဝတွာ ဌိတံ ဂဟေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “တိဠ သမဏာ”တိ အာဟ။ အဟံ တာဝ ဌိတော၊ တံ ပန ဓာဝိတုံ ဝါယာမမကာသိတိ။ အထ နံ “ဘော ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ဇီဝိတဟေတုပိ အလိကံ န ဘဏန္တိ၊ တံ ပန မုသာဝါဒံ ကထေသိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၃၉၃။ “တိဠာဟိ”တိ မယာ ဝုတ္တော၊ သော တံ ဂစ္ဆသိ ပမ္မုခေါ။
အဌိတော တံ ဌိတောမ္ပိ’တိ၊ လပသိ မြဟ္မစာရိနိ။
ဣဒံ တေ သမဏာ’ယုတ္တံ၊ အသိဉ္စ မေ မညသိ ကင်္ဂပတ္တ”န္တိ ။

(တဿတ္ထော—သမဏ တိဠာဟိ ဣတိ ဝစနံ မယာ ဝုတ္တော သော တံ ပမ္မုခေါ ပရမ္မုခေါ ဟုတွာ ဂစ္ဆသိ၊ မြဟ္မစာရိနိ အဌိတော သမာနော တံ ဌိတော အမှိ ဣတိ လပသိ၊ အသိဉ္စ မေ ကင်္ဂပတ္တံ မညသိတိ။) ၊

တတော ဒေဝတာ ဂါထာဒွယမာဟ—

၃၉၄။ “ဌိတောဟ’မသ္မိ သဓမ္မေသု ရာဇ၊
န နာမဂေါတ္တံ ပရိဝတ္တယာမိ။
စောရဉ္စ လောကေ အဌိတံ ဝဒန္တိ၊
အာပါယိကံ နေရယိကံ ဣတော စုတံ။

၃၉၅။ သစေ တံ သဒ္ဓဟသိ ရာဇ၊ သုတံ ဂဏှာဟိ ခတ္တိယ။
တေန ယညံ ယဇိတွာန၊ ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ”တိ။

(တတ္ထ သဓမ္မေသုတိ မဟာရာဇ အဟံ သကေသု ဒသသု ကုသလကမ္မပထ-
ဓမ္မေသု ဌိတော အသ္မိ ဘဝါမိ။ န နာမဂေါတ္တန္တိ တံ ပုဗ္ဗေ ဒဟရကာလေ မြဟ္မ-
ဒတ္တော ဟုတွာ ပိတရိ ကာလကတေ ဗာရာဏသိ^၁ ရဇ္ဇံ လဘိတွာ ဗာရာဏသိ-
ရာဇာ ဇာတော၊ တံ နာမံ ဇဟိတွာ ပေါရိသာဒေါ ဟုတွာ ဣဒါနိ
ကမ္မာသပါဒေါ ဇာတော၊ ခတ္တိယကုလေ ဇာတောပိ အဘက္ခံ မနုဿမံသံ
ယသ္မာ ဘက္ခေသိ၊ တသ္မာ အတ္တနော နာမဂေါတ္တံ ယထာ ပရိဝတ္တေသိ၊ တထာ
အဟံ အတ္တနော နာမဂေါတ္တံ န ပရိဝတ္တယာမိ။ စောရဉ္စာတိ လောကေ
စောရဉ္စ ဒသကုသလကမ္မပထေသု အဋ္ဌိတံ နာမ ဝဒန္တိ။ ဣတော စုတန္တိ ဣတော
စုတံ ဟုတွာ အပါယေ နိရယေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ခတ္တိယ ဘူမိပါလ မဟာရာဇ တံ
မမ ဝစနံ သစေ သဒ္ဓဟသိ၊ သုတသောမံ ဂဏှာဟိ၊ တေန သုတသောမေန
ယညံ ယဇိတွာန ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။) ဘော ပေါရိသာဒ မုသာဝါဒိ တယာ
မယံ “သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ရာဇာနော အာနေတွာ ဗလိကမ္ပံ ကရိဿာမီ”တိ
ပဋိသုတံ၊ ဣဒါနိ ယေ ဝါ တေ ဝါ ဒုဗ္ဗလရာဇာနော အာနေသိ၊ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပတလေ
ဇေဋ္ဌကံ သုတသောမရာဇာနံ သစေ တံ န အာနေဿသိ၊ ဝစနံ တေ မုသာ
နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ သုတသောမံ ဂဏှာဟိတိ။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ ဒေဝတာ ပဗ္ဗဇိတဝေသံ အန္တရဓာပေတွာ သကေန ဝဏ္ဏေန
အာကာသေ တရုဏသုရိယော ဝိယ ဇလမာနာ အဋ္ဌာသိ။ သော တဿာ
ကထံ သုတွာ ရူပဉ္စ ဩလောကေတွာ “ကာသိ တွ”န္တိ အာဟ။ ဣမသ္မိ^၂ ရုက္ခေ
နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာတိ။ သော “ဒိဋ္ဌာ မေ အတ္တနော ဒေဝတာ”တိ တုဿိတွာ
“သမိ ဒေဝရာဇ မာ သုတသောမဿံ ကာရဏာ စိန္တယိ၊ အတ္တနော ရုက္ခံ
ပဝိသာ”တိ အာဟ။ ဒေဝတာ တဿ ပဿန္တဿေဝ ရုက္ခံ ပါဝိသိ။ တသ္မိ^၃ ခဏေ
သုရိယော အတ္တဂံတော၊ စန္ဒော ဥဂ္ဂတော။ ပေါရိသာဒေါ ဝေဒဂံကုသလော
နက္ခတ္တစာရံ ဇာနာတိ။ သော နာမံ ဩလောကေတွာ “သွေ ဖုဿနက္ခတ္တံ
ဘဝိဿတိ၊ သုတသောမော နှာယိတုံ ဥယျာနံ ဂမိဿတိ၊ တတ္ထ
ဂဏှိဿာမိ၊ အာရက္ခော ပနဿ မဟာ ဘဝိဿတိ၊ သမန္တာ တိယောဇနံ
သကလနဂရဝါသိနော ရက္ခန္တာ စရိဿန္တိ၊ အသံဝိဟိတေ အာရက္ခေ

၁-(တတ္ထ သဓမ္မေသုတိ သကေသု ကုသလကမ္မပထဓမ္မေသု။ နာမဂေါတ္တန္တိ ယထာ တံ ပုဗ္ဗေ
မြဟ္မဒတ္တော ဟုတွာ တံ နာမံ ဇဟိတွာ ပေါရိသာဒေါ ဟုတွာ ဣဒါနိ ကမ္မာသပါဒေါ
ဇာတော၊ ခတ္တိယကုလေ ဇာတောပိ အဘက္ခံ ဘက္ခေသိ၊ နာမံ တထာ နာမဂေါတ္တံ
ပရိဝတ္တယာမိ။ စောရဉ္စာတိ အကုသလကမ္မပထေသု ဌိတံ စောရံ အဋ္ဌိတံ နာမ ဝဒန္တိ။
ဣတော စုတန္တိ ဣတော စုတံ ဟုတွာ အပါယေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တမာနံ။ သော ဟိ နိရယေ
ပတန္တော ပတိဋ္ဌံ န လဘတိ နာမ။ သုတန္တိ) (သီ၊ ဣ)

ပဌမယာမေယေဝ မိဂါဇိနံ ဥယျာနံ^၁ ဂန္ဓာ မင်္ဂလပေါက္ခရဏိံ ဩတရိတွာ
ဌဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ပေါက္ခရဏိံ ဩရုယ ပဒုမပတ္တေန
သီသံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အဋ္ဌာသိ။ တဿ တေဇေန မစ္ဆကစ္ဆပါဒယော
ဩသတ္တိတွာ ဥဒကပရိယန္တေ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ ဝိစရိံသု။

ကုတော ပန လဒ္ဓေါယံ တေဇောတိ? ပုဗ္ဗယောဂဝသေန။ သော ဟိ
ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ ဒီရသလာကဘတ္တံ ပဌပေသိ၊ ဧဝံန မဟာ-
ထာမော အဟောသိ။ အဂ္ဂိသာလဉ္စ ကာရေတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ သီတဝိနော-
ဒနတ္ထံ အဂ္ဂိဉ္စ ဒါရူနိ စ ဒါရုစ္ဆေဒနဝါသိဉ္စ ဖရသုဉ္စ အဒါသိ၊ တေန တေဇဝါ
အဟောသိ။

ဧဝံ တသ္မိံ^၂ အန္တောဥယျာနံ ဂတေယေဝ ဗလဝပစ္စုသသမယေ သမန္တာ
တိယောဇနံ အာရက္ခံ ဂဏှိံသု။ ရာဇာပိ ပါတောဝ ဘုတ္တပါတရာသော
အလင်္ကတဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ပရိဝုတော နဂရတော
နိက္ခမိ။ တဒါ တက္ကသိလတော နန္ဒောနာမ မြာဟ္မဏော စတဿော သတာ-
ရဟာ ဂါထာယော အာဒါယ ဝိသတိယောဇနသတံ မဂ္ဂံ အတိက္ကမိတွာ တံ
နဂရံ ပတွာ ဒွါရဂါမေ ဝသိတွာ သူရိယေ ဥဂ္ဂတေ နဂရံ ပဝိသန္တော ရာဇာနံ
ပါစိနဒွါရေန နိက္ခန္တံ ဒိသ္မာ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ဇယာပေသိ။ ရာဇာ
ဒိသာစက္ခုကော ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တော ဥန္နတပ္ပဒေသေ ဌိတဿ မြာဟ္မဏဿ
ပသာရိတဟတ္ထံ ဒိသ္မာ ဟတ္ထိနာ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ—

၃၉၆။ “ကိသ္မိံ^၃ န ရဋ္ဌေ တဝ ဇာတိဘူမိ၊
အထ ကေန အတ္တေန ဣဓာ’နုပတ္တော။
အက္ခာဟိ မေ မြာဟ္မဏ ဧတမတ္ထံ၊
ကိ’မိစ္ဆသိ ဒေမိ တယ’ဇ္ဇ ပတ္ထိတ”န္တိ။

(တဿတ္ထော—ဘော မြာဟ္မဏ တဝဇာတိဘူမိ ကိသ္မိံ ရဋ္ဌေ အတ္ထိ န၊ ကေန
အတ္တေန ပယောဇနေန ဟေတုဘူတေန ဣဓ ဣမသ္မိံ နဂရေ အနုပတ္တော၊
ဘော မြာဟ္မဏ မယာ ပုစ္ဆိတော သော တံ ဧတမတ္ထံ ဧတံ ပယောဇနံ မေ
မယံ အက္ခာဟိ ကထေဟိ၊ တယာ ပတ္ထိတဝတ္ထု တေ တုယံ အဇ္ဇ ဣဒါနိ ဒဒါမိ၊
ကိံ ဝတ္ထု ဣစ္ဆသိတိ။) ၂

၁-မိဂါဇိရုယျာနံ (သီ၊ဣ)၊ မိဂါဇိရဝနုယျာနံ (သျာ)

၂-(...)နတ္ထိ သိ-ဣပေါတ္ထကေသု။

အထ နံ သော ဂါထမာဟ—

၃၉၇။ “ဂါထာ စတဿော ဓရဏီမဟိဿရ၊
သုဂန္တိရတ္တာ ဝရဿာဂရူပမာ။
တဝေဝ အတ္ထာယ ဣဓာဂတော’သ္မိ၊
သုဏောဟိ ဂါထာ ပရမတ္ထသံဟိတာ”တိ။

(တတ္ထ ဓရဏီမဟိဿရာတိ ဘူမိပါလ စတဿော ဂါထာ ကိံ ဘူတာ?။ သုဂန္တိရတ္တာ ဝရဿာဂရူပမာ၊ တဝေဝ တဝ ဧဝ အတ္ထာယ ဣဓ ဌာနံ အနုပ္ပတ္တော အသ္မိ ဘဝါမိ။ သုဏောဟိတိ ကဿပဒသဗလေန ဒေသိတာ ပရမတ္ထသံဟိတာ ဣမာ သတာရဟာ ဂါထာယော သုဏောဟိတိ အတ္ထော။)၂

ဣတိ ဝတွာ “မဟာရာဇ ဣမာ ကဿပဒသဗလေန ဒေသိတာ စတဿော သတာရဟာ ဂါထာယော ‘တုမေ သုတဝိတ္တကာ’တိ သုတွာ တုမှာကံ ဒေသေတုံ အာဂတောမ္ပိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ “အာစရိယ သုဋ္ဌ၊ တေ အာဂတံ၊ မယာ ပန နိဝတ္တိတုံ န သက္ကာ၊ အဇ္ဇ ဖုဿ-နက္ခတ္တယောဂေန သီသံ နှာယိတုံ အာဂတောမ္ပိ၊ အဟံ ပုနဒိဝသေ အာဂန္တော သောဿာမိ၊ တံ မာ ဥက္ကဏ္ဍိ”တိ ဝတွာ “ဂစ္ဆထ မြာဟ္မဏဿ အသုကဂေဟေ သယနံ ပညာပေတွာ ဃာသစ္ဆာဒနံ သံဝိဒဟထာ”တိ အမစ္စေ အာဏာပေတွာ ဥယျာနံ ပါရိသိ။ တံ အဋ္ဌာရသဟတ္ထေန ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တံ အဟောသိ။ တံ အညမညံ သံဃဇ္ဇေန္တော သမန္တော ဟတ္ထိနော ပရိက္ခိပိံသု၊ တတော အဿာ၊ တတော ရထာ၊ တတော ဓနုဂဟာ၊ တတော ပတ္တိတိ၊ သင်္ခတိတမဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ ဥန္နာဒေန္တော ဗလကာယော အဟောသိ။ အထ ရာဇာ ဩဋ္ဌာရိကာနိ အာဘရဏာနိ ဩမုဉ္ဇိတွာ မဿုကမ္ပံ ကာရေတွာ ဥဗ္ဗုဋ္ဌိတသရိရော ပေါက္ခရဏိယာ အန္တော ရာဇဝိဘဝေန နှတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဥဒကဂ္ဂဟဏသာဋကေန နိဝါသေတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ဒုဿဂန္ဓမာလာလင်္ကာရေ ဥပနယိံသု။ ပေါရိသာဒေါ စိန္တေသိ “ရာဇာ အလင်္ကာတကာလေ ဘာရိကော ဘဝိဿတိ၊ သလ္လဟုကကာလေယေဝ နံ ဂဏှိဿာမိ”တိ။ သော နဒန္တော ဝဂ္ဂန္တော ဥဒကေ မစ္စံ အာလုဋ္ဌေန္တော ဝိဇ္ဇုလတာ ဝိယ မတ္ထကေ ခဂ္ဂံ ပရိဗ္ဗမေန္တော “အဟံ အရေ မနုဿစောရော ပေါရိသာဒေါ”တိ နာမံ သာဝေတွာ အင်္ဂလိံ နလာဋ္ဌေ ဌပေတွာ ဥဒကာ ဥတ္တရိ။ တဿ သဒ္ဓိ သုတွာဝ ဟတ္တာရေဟာ ဟတ္ထိဟိ၊

အဿာရောဟာ အသေဟိ၊ ရထာရောဟာ ရထေဟိ ဘဿိံသု။ ဗလ-
ကာယော ဂဟိတဂဟိတာနိ အာဝုဓာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဥရေန ဘူမိယံ နိပဇ္ဇိ။

ပေါရိသာဒေါ သုတသောမံ ဥက္ခိပိတွာ ဂဏှိ၊ သေသရာဇာနော ပါဒေ
ဂဟေတွာ အဓောသိသကေ ကတွာ ပဏှိယာ သိသံ ပဟရန္တော ဂစ္ဆတိ။
ဗောဓိသတ္တံ ပန ဥပဂန္တော ဩနတော ဥက္ခိပိတွာ ခန္ဓေ နိသိဒါပေသိ။ သော
“ဒွါရေန ဂမနံ ပပဉ္စော ဘဝိဿတိ”တိ သမ္မုခဋ္ဌာနေယေဝ အဋ္ဌာရသ-
ဟတ္ထံ ပါကာရံ လင်္ခိတွာ ပုရတော ဂလိတမဒမတ္တဝါရဏကုမ္ဘေ^၁ အက္က-
မိတွာ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ ပါတေန္တော ဝိယ ဝါတဇဝါနံ အဿတရာနံ ပိဋ္ဌေ
အက္ကမန္တော ပါတေတွာ ရထဓုရရထသိသေသု အက္ကမိတွာ ဘမိကံ^၂
ဘမန္တော ဝိယ နိလဗလကာနိ နိဂြောဓပတ္တာနိ မဒ္ဒန္တော ဝိယ ဧကဝေဂေနဝ
တိယောဇနမတ္တံ မဂ္ဂံ ဂန္တော “အတ္ထိ န ခေါ ကောစိ သုတသောမဿတ္တာယ
ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တော”တိ ဩလောကေတွာ ကဉ္စိ အဒိသ္မာ သဏှိကံ ဂစ္ဆန္တော
သုတသောမဿ ကေသေဟိ ဥဒကဗိန္ဒု^၃နိ အတ္တနော ဥရေ^၄ ပတိတာနိ ဒိသ္မာ
“မရဏဿ အဘာယန္တော နာမ နတ္ထိ၊ သုတသောမောပိ မရဏဘယေန
ရောဒတိ မဉ္ဇေ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၃၉၈။ “န ဧဝ ရုဒန္တိ မတိမန္တော သပညာ၊
ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဋ္ဌာနစိန္တိနော။
ဒီပံ ဟိ ဧတံ ပရမံ နရာနံ၊
ယံ ပဏှိတာ သောကနုဒါ ဘဝန္တိ။

၃၉၉။ အတ္တာနံ ဉ္စတိ ဥဒါဟု ပုတ္တဒါရံ၊
ဧညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ။
ကိမေဝ တွံ သုတသောမာ’နုတပ္ပေ၊
ကောရဗျသေဋ္ဌ ဝစနံ သုဏောမ တေ’တ”န္တိ။

(တတ္ထ ဘော သုတသောမ မဟာရာဇ ယေ ပဏှိတာ ကိံ ဘူတာ? မတိ-
မန္တော အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ ဇာနနပညာယ သမန္နာဂတာ၊
သပ္ပညာ ဝိစရဏပညာယ သမန္နာဂတာ၊ ဗဟုဿုတာ ဗဟုဿုတဓရာ ဗဟု-
ဋ္ဌာနစိန္တိနော ဗဟုကာရဏစိန္တနသီလာ၊ တေ ပဏှိတာ မရဏဘယေ ဥပ္ပန္နေ
သတိ ဘိတာ ဟုတွာ ဧဝ ကေန္တေန န ရုဒန္တိ န ပရိဒေဝန္တိ။ ဒီပံ ဟိတိ ဘော

၁-ပုဂ္ဂလိတပါဒေန မတ္တဝရဝါရဏကုမ္ဘေ (သျှာ) ၂-ဘမိကံ (သီ၊ဇု)၊ ဘမရစက္ကံ (သျှာ)
၃-ဥပရိ (သီ၊ဇု)

သုတသောမ မဟာရာဇ ဟိ ကဿာ ပန ဝဒါမိ၊ မဟာသမုဒ္ဒေ ဘိန္ဒနာဝါနံ
ဝါဏီဇကာနံ ဇနာနံ ပတိဋ္ဌာဘူတံ မဟာဒီပံ ဣဝ၊ ဧဝမ္ပိ တထာ ဧတံ ပဏ္ဍိတံ
အပ္ပုဋ္ဌိသရဏာနံ နရာနံ ပရမံ။ ယံ ယေန ကာရဏေန ယေ ပဏ္ဍိတာ သောကီနံ
ဇနာနံ သောကနုဒါ ဘဝန္တိ၊ ဘော သုတသောမ မဟာရာဇ တံ မရဏ-
ဘယေန ပရိဒေဝီတိ မညေ မညာမိ။ အတ္တာနန္တိ ဘော သုတသောမ
မဟာရာဇ အတ္တဟေတု ဥဒါဟု ဉှတိဟေတု ပုတ္တဒါရဟေတု ဥဒါဟု ခညဓန-
ရဇတဇာတရူပဟေတု ကိမေဝ တံ ကိမေဝ ဓမ္မဇာတံ တံ အနုတပ္ပေ အနု-
တပ္ပေယျာသိ။ ကောရဗျသေဋ္ဌ ကုရုရဋ္ဌဝါသီနံ သေဋ္ဌ ဥတ္တမ ဘော မဟာရာဇ
ဧတံ တဝ ဝစနံ သုဏောမာတိ)။^၁

သုတသောမော အာဟ—

၄၀၀။ “နေဝါဟ’မတ္တာန’မနုတ္တုနာမိ၊
န ပုတ္တဒါရံ န ဓနံ န ရဋ္ဌံ။
သတဉ္စ ဓမ္မော စရိတော ပုရာဏော၊
တံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏဿာ’နုတပ္ပေ။

၄၀၁။ ကတော မယာ သင်္ဂရော ပြာဟ္မဏေန၊
ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
တံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿ”န္တိ။

(တတ္ထ နေဝါဟ’မတ္တာန’မနုတ္တုနာမီတိ အဟံ တာဝ အတ္တတ္တာယ နေဝ
ရောဒါမိ န သောစာမိ၊ ဣမေသမ္ပိ ပုတ္တာဒိနံ အတ္တာယ န ရောဒါမိ န သောစာမိ၊
အဝိစ ခေါပန သတံ ပဏ္ဍိတာနံ စရိတော ပုရာဏဓမ္မော အတ္ထိ၊ ယံ သင်္ဂရံ
ကတွာ ပစ္ဆာ အနုတပ္ပနံ နာမ၊ တံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏဿ အဟံ အနုသောစာမီတိ

၁-(တတ္ထ ယံ ပဏ္ဍိတာတိ ယံ တုမှာဒိသာ ပဏ္ဍိတာ အညေသံ သောကနုဒါ ဘဝန္တိ၊ ဧဝံ
သောကဝိနောဒနံ အညေသမ္ပိ ဒီပံ မဟာသမုဒ္ဒေ ဘိန္ဒနာဝါနံ ဒီပေါ ဝိယ ပတိဋ္ဌာ
ဟောတိ၊ တဿာ တုမှာဒိသာ မတိမန္တော န ရုဒန္တိတိ အတ္ထော။ ကိမော န တွန္တိ သမ္ပ
သုတသောမ တုမှာဒိသေ မရဏဘယေန ရောဒန္တေ အညေ အန္ဓဗာလာ ကိံ ကရိဿန္တိ၊
အဝိစ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ဣမေသု ပုတ္တာဒိသု ကိမော န တံ သုတသောမာနုတပ္ပေတိ ကိမေဝ
အနုသောစသိ၊ ကိံစိန္တေသီတိ အတ္ထော။) (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

အတ္ထော)။ သစ္စာနုရက္ခိတိ သစ္စံ အနုရက္ခန္တော။ သော ဟိ ပြာဟ္မဏော တတ္ထ-
သီလတော ကဿပဒသဗလေန ဒေသိတာ စတဿော သတာရဟာ ဂါထာ-
ယော အာဒါယ အာဂတော၊ တဿာဟံ အာဂန္တုကဝတ္ထံ ကာရေတွာ “နတွာ
အာဂတော သုဏိဿာမိ၊ ယာဝ မမာဂမနာ အာဂမေဟိ”တိ သင်္ဂရံ
ကတွာ အာဂတော၊ တံ တာ ဂါထာယော သောတုံ အဒတွာဝ မံ ဂဏှိ။
သစေ မံ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ တံ ဓမ္မံ သုတွာ သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿာမိတိ ဝဒတိ။

အထ နံ ပေါရိသာဒေါ အာဟ—

၄၀၂။ “နေဝါဟ’မေတံ အဘိသဒ္ဓဟာမိ၊
သုဒ္ဓိ နရော မစ္စုမုခါ ပမုတ္တော။
အမိတ္တဟတ္ထံ ပုနရာဝဇေယျ၊
ကောရဗျသေဋ္ဌ န ဟိ မံ ဥပေသိ။

၄၀၃။ မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသာဒဿ ဟတ္တာ၊
ဂန္တော သကံ မန္တိရံ ကာမကာမိ။
မံရရံ ပိယံ ဇီဝိတံ လဒ္ဓ ရာဇ၊
ကုတော တုဝံ ဧဟိသိ မေ သကာသ”န္တိ။

တတ္ထ သုဒ္ဓိတိ သုခပ္ပတ္တော ဟုတွာ။ မစ္စုမုခါ ပမုတ္တောတိ မာဒိသဿ
စောရဿ ဟတ္တတော မုတ္တတာယ မရဏမုခါ မုတ္တော နာမ ဟုတွာ (အမိတ္တ-
ဟတ္ထံ ပုနရာဝဇေယျ အာဂစ္ဆေယျ၊ အဟံ ဧတံ ဝစနံ နေဝ အဘိသဒ္ဓဟာမိ၊
ကောရဗျသေဋ္ဌ တံ မမ သန္တိကံ န ဟိ ဥပေသိ။ မုတ္တောတိ သုတသောမ တုဝံ
ပေါရိသာဒဿ ဟတ္တတော မုတ္တော။ သကံ မန္တိရန္တိ ရာဇဓာနိဂေဟံ ဂန္တော။
ကာမကာမိတိ ကာမံ ကာမယမာနော။ လဒ္ဓါတိ အတိဝိယ ပိယံ ဇီဝိတံ
လဘိတွာ တုဝံ မေ မမ သန္တိကေ ကုတော ကေန နာမ ကာရဏေန ဧဟိသိ)။

၁-(တတ္ထ အနုတ္တုနာမိတိ အဟံ နေဝ ရဒါမိ၊ ဣမေသဗ္ဗိ ပုတ္တာဒိနံ အတ္ထာယ န အနုတ္တုနာမိ
န သောစာမိ၊ အပိစ ခေါ သတံ ပဏှိတာနံ စရိတော ပုရာဏဓမ္မော အတ္ထိ၊ သင်္ဂရံ ကတွာ
သစ္စံ နာမေတံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏဿ အဟံ အနုသောစာမိတိ အတ္ထော) (သီ၊ ဣ)

၂-(န ဟိ မံ ဥပေသိတိ န ဟိ မံ ဥပဂမိဿသိ။ မန္တိရန္တိ ရာဇဓာနိ ဂေဟံ ဝါ။ ကာမကာမိတိ
အာလပနမေတံ၊ ကာမံ ကာမယမာနာတိ အတ္ထော။ ကုတောတိ ကေန နာမ ကာရဏေန။) (သီ၊ ဣ)

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော သီဟော ဝိယ အသမ္ဘိတော အာဟ—

၄၀၄။ “မတံ ဝရေယျ ပရိသုဒ္ဓသီလော၊
 န ဇီဝိတံ ဂရဟိတော ပါပဓမ္မော။
 န ဟိ တံ နရံ တာယတိ ဒုဂ္ဂတိဟိ၊
 ယဿာပိ ဟေတု အလိကံ ဘဏေယျ။

၄၀၅။ သစေပိ ဝါတော ဂိရိ'မာဝဟေယျ၊
 စန္ဒော စ သုရိယော စ ဆမာ ပတေယျုံ။
 သဗ္ဗာ စ နဇ္ဇော ပဋိသောတံ ဝဇေယျုံ၊
 န တွေဝ'ဟံ ရာဇ မုသာ ဘဏေယျံ။

၄၀၆။ နဘံ ဖလေယျ ဥဒဓိပိ သုဿ၊
 သံဝတ္တယေ ဘူတဓရာ ဝသုန္ဓရာ။
 သိလုစ္စယော မေရု သမူလ'မုပ္ပတေ၊
 န တွေဝ'ဟံ ရာဇ မုသာ ဘဏေယျ”န္တိ။

(တတ္ထ မတံ ဝရေယျာတိ ပေါရိသာဒ ယော နရော ပရိသုဒ္ဓသီလော ဇီဝိတဟေတု အဏုမတ္တမ္ဘိ ပါပံ န ကရေတိ၊ သီလသမ္ပန္နော ဟုတွာ ဝရေယျ တံ မရဏံ ဣစ္ဆေယျ၊ ဂရဟိတော ပါပဓမ္မော တံ ဇီဝိတံ န သေယျော၊ ဒုဿီလော ပုဂ္ဂလော ယဿာပိ ဟေတု အတ္တာဒိနောပိ ဟေတု အလိကံ ဝစနံ ဘဏေယျ၊ တံ နရံ ဧဝရူပံ ဒုဂ္ဂတိဟိ တံ အလိကံ န တာယတေ။)၂ သစေပိ ဝါတော ဂိရိ'မာဝဟေယျာတိ သဗ္ဗ ပေါရိသာဒ တယာ? သဒ္ဓိံ ကောစရိယကုလေ သိက္ခိတော ဧဝရူပေါ သဟာယကော ဟုတွာ အဟံ ဇီဝိတဟေတု မုသာ န ကထေမိ၊ ကိံ န သဒ္ဓဟသိ။ သစေ ပုရတ္ထိမာဒိ-ဘေဒေါ ဝါတော ဥဋ္ဌာယ မဟန္တံ ဂိရိံ တူလပိဓုံ ဝိယ အာကာသေ အာဝဓာယျ၊ စန္ဒော စ သုရိယော စ အတ္တနော အတ္တနော ဝိမာနေန သဒ္ဓိံ ဆမာ ပထဝိသံ ပတေယျုံ၊ သဗ္ဗာပိ နဇ္ဇော ပတိသောတံ ဝဇေယျုံ၊ ဘော

၁-အယံ ဂါထာ သီ-ဣပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ။

၂-(တတ္ထ မတံ ဝရေယျာဘိ မရဏံ ဣစ္ဆေယျ၊ ဣစ္ဆတု ပတ္တေတူဘိ အတ္တော။ နဟိ ဇီဝိတန္တိ ပါပ-ဓမ္မော ပန ဂရဟိတော ဇီဝိတံ န ဝရေယျ၊မာ ဣစ္ဆတု။ ဇီဝိတံ ဟိ တဿ အနာယတိဘဒ္ဒ-ကတ္တာဝ ဒုဇ္ဇိဝိတံ နာမ။ ယဿာတိ ယဿ အတ္တာဒိနော အတ္တာယ ဒုဿီလော အလိကံ ဘဏေယျ၊ ဧတံ အတ္တာဒိဝတ္ထု တံ ပရိသံ ဒုဂ္ဂတိဟိ န တာယတေ န ရက္ခတိ။) (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၃-မယာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

ပေါရိသာဒ ဧဝရူပံ ဝစနံ သစေ ဘဏေယျ၊ တံ သဒ္ဓဟိတဗ္ဗံ၊ အဟံ မုဿာ ဘဏေယျံ၊ ဣတိ ဝစနံ တုယံ ဇနေဟိ ပုတ္တံ၊ န တွေဝ တံ သဒ္ဓဟိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ပုတ္တေပိ သော န သဒ္ဓဟိယေဝ။ အထ ဗောဓိသတ္တော “အယံ မယံ န သဒ္ဓဟတိ၊ သပထေနပိ နံ သဒ္ဓဟာပေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “သမ္မ ပေါရိသာဒ ခန္ဓတော တာဝ မံ ဩတာရေဟိ၊ သပထံ ကတွာ တံ သဒ္ဓဟာပေဿာမီ”တိ ပုတ္တေ တေန ဩတာရေတွာ ဘူမိယံ ဌပိတော သပထံ ကရောန္တော အာဟ—

၄၀၇။ “အသိဉ္စ သတ္တိဉ္စ ပရာမသာမိ၊
သပထမ္ပိ တေ သမ္မ အဟံ ကရောမိ။
တယာ ပမုတ္တော အနဏော ဘဝိတွာ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿ”န္တိ။

တဿတ္တော—သမ္မ ပေါရိသာဒ သစေ ဣစ္ဆသိ၊ ဧဝရူပေဟိ အာဝုဓေဟိ သံဝိဟိတာရက္ခေ ခတ္တိယကုလေ မေ နိဗ္ဗတ္တိ နာမ မာ ဟောတူတိ အသိဉ္စသတ္တိဉ္စ ပရာမသာမိ။ သစေ အညေဟိ ရာဇူဟိ အကတ္တဗ္ဗံ အညံ ဝါ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ သပထမ္ပိ တေ သမ္မ အဟံ ကရောမိ။ ယထာဟံ တယာ ပမုတ္တော ဂန္ဓာ ပြာဟ္မဏဿ အနဏော ဟုတွာ သစ္စမနုရက္ခန္တော ပုနရာဝဓိဿာမီတိ။

တတော ပေါရိသာဒေါ “အယံ သုတသောမော ခတ္တိယေဟိ အကတ္တဗ္ဗံ သပထံ ကရောတိ၊ ကိံ မေ ဣမိနာ၊ ဧသ ဧတု ဝါ မာ ဝါ၊ အဟမ္ပိ ခတ္တိယရာဇာ၊ မမေဝ ဗာဟုလောဟိတံ ဂဟေတွာ ဒေဝတာယ ဗလိကမ္ပံ ကရိဿာမိ၊ အယံ အတိဝိယ ကိလမတိ”တိ စိန္တေတွာ—

၄၀၈။ “ယော တေ ကတော သင်္ဂရော ပြာဟ္မဏေန၊
ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
တံ သင်္ဂရံ ပြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿူ”တိ။

တတ္ထ ပုနရာဝဇိဿူတိ ပုန အာဂစ္ဆေယျာသိ။

အထ နံ မဟာသတ္တော “သမ္မ မာ စိန္တယိ၊ စတဿော သတာရဟာ ဂါတာ သုတွာဓမ္မကထိကဿ ပူဇံ ကတွာ ပါတောဝါဂမိဿာမီ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၀၉။ “ယော မေ ကတော သင်္ဂရာ မြာဟ္မဏေန၊
 ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
 တံ သင်္ဂရံ မြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊
 သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဝဇိဿ”န္တိ။

အထ နံ ပေါရိသာဒေါ “မဟာရာဇ တုမေ ခတ္တိယေဟိ အကတ္တဗ္ဗံ သပထံ ကရိတ္တ၊ တံ အနုဿရေယျာထာ”တိ ဝတွာ “သမ္မ ပေါရိသာဒ တံ မံ ဒဟရ-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ ဇာနာသိ၊ ဟာသေနပိ မေ မုဿ န ကထိတပုဗ္ဗာ၊
 သောဟံ ဣဒါနိ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော ဓမ္မာဓမ္မံ ဇာနန္တော ကိံ မုဿ
 ကထေဿာမိ၊ သဒ္ဓဟသိ မယံ၊ အဟံ တေ သွေ ဗလိကမ္ပံ ပါပုဏိဿာမိ”တိ
 သဒ္ဓဟာပိတော “တေန ဟိ ဂစ္ဆ မဟာရာဇ တုမေသု အနာဂတေသု
 ဗလိကမ္ပံ န ဘဝိဿတိ၊ ဒေဝတာပိ တုမေဟိ ဝိနာ န သမ္ပုဋ္ဌိန္နတိ၊ မာ
 မေ ဗလိကမ္ပဿ အန္တရာယံ ကရိတ္တာ”တိ မဟာသတ္တံ ဥယျောဇေသိ။ သော
 ရာဟုမုခါ မုတ္တစန္ဒော ဝိယ နာဂဗလော ထာမသမ္ပန္နော ခိပ္ပမေဝ နဂရံ
 သမ္ပာပုဏိ။ သေနာပိဿ “သုတသောမော ရာဇာ ပဏ္ဍိတော မရုရ-
 ဓမ္မကထိကော ဧကံ ဒွေ ကထာ ကထေတုံ လဘန္တော ပေါရိသာဒံ ဒမေတွာ
 သိဟမုခါ မုတ္တမတ္တဝါရဏော ဝိယ အာဂမိဿတိ၊ ‘ဣမေ ရာဇာနံ ပေါရိသာ-
 ဒဿ ဒတွာ အာဂတာ’တိ မဟာဇနော ဂရဟိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ဗဟိ-
 နဂရေယေဝ ခန္ဓာဝါရံ ကတွာ ဌိတာ တံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿွာ
 ပစ္စုဂန္ဓော ဝန္တိတွာ “ကစ္စိ မဟာရာဇ ပေါရိသာဒေန ကိလမိတော”တိ
 ပဋိသန္ဓာရံ ကတွာ “ပေါရိသာဒေန မယံ မာတာပိတူဟိပိ ဒုက္ကရံ ကတံ၊
 တထာရူပေါ နာမ စဏ္ဍော သာဟသိကော ပေါရိသာဒေါ မမ ဓမ္မကထံ
 သုတွာ မံ ဝိဿဇ္ဇေသိ”တိ ဝုတ္တေ ရာဇာနံ အလင်္ကရိတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ
 အာရောပေတွာ ပရိဝါရေတွာ နဂရံ ပါဝိသိ။ တံ ဒိဿွာ သဗ္ဗေ နာဂရာ
 တုဿိံသု။

သောပိ ဓမ္မဂရုတာယ ဓမ္မသောဏ္ဍတာယ မာတာပိတရော အဒိဿာဝ
 “ပစ္ဆာပိ နေ ပဿိဿာမိ”တိ ရာဇနိဝေသနံ ပဝိသိတွာ ရာဇာသနေ နိသီဒိတွာ
 မြာဟ္မဏံ ပက္ခောသာပေတွာ မဿုကမ္မာဒီနိဿ အာဏာပေတွာ တံ
 ကပ္ပိတကေသမဿုံ နာတာနုလိတ္တံ ဝတ္ထာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ ကတွာ အာနေတွာ
 ဒဿိတကာလေ သယံ ပစ္ဆာ နတွာ တဿ အတ္တနော ဘောဇနံ ဒါပေတွာ
 တသ္မိံ ဘုတ္တေ သယံ ဘုဉ္ဇိတွာ တံ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသီဒါပေတွာ
 ဓမ္မဂရုကတာယ အဿ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇိ ကတွာ သယံ နိဝေ အာသနေ

နိဿိဒိတွာ “တုမေဟိ မယံ အာဘတာ သတာရဟာ ဂါထာ သုဏောမ အာစရိယာ”တိ ယာစိ။ တမတ္ထံ ဒီပေန္တော သတ္ထာ ဂါထမာဟ—

၄၁၀။ “မုတ္တော စ သော ပေါရိသာဒဿ ဟတ္ထာ၊
ဂန္တာန တံ မြာဟ္မဏံ တေဒဂေါစ။
သုဏောမိ ဂါထာယော သတာရဟာယော၊
ယာ မေ သုတာ အဿု ဟိတာယ မြဟေ”တိ။

တတ္ထ တေဒဂေါစာတိ ဧတံ အဂေါစ။

အထ မြာဟ္မဏော ဗောဓိသတ္တေန ယာစိတကာလေ ဂန္တေဟိ ဟတ္ထေ ဥဗ္ဗန္တေတွာ ပသိဗ္ဗကာ မနောရမံ ပေါတ္ထကံ နိဟရိတွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ “တေန ဟိ မဟာရာဇ ကဿပဒသဗလေန ဒေသိတာ ရာဂမဒါဒိနိဗ္ဗဒနာ အမတမဟာနိဗ္ဗာနသမ္ပာပိကာ စတသော သတာရဟာ ဂါထာယော သုဏောဟိ”တိ ဝတွာ ပေါတ္ထကံ ဩလောကေန္တော အာဟ—

၄၁၁။ “သင်္ကဒေဝ သုတသောမ၊ သဒ္ဓိ ဟောတိ သမာဂမော။
သာ နံ သင်္ဂတိ ပါလေတိ၊ နာ’သဒ္ဓိ ဗဟု သင်္ဂမော။

၄၁၂။ သဒ္ဓိရေဝ သမာသေထ၊ သဒ္ဓိ ကုဗ္ဗေထ သန္တဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မ’မညာယ၊ သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။

၄၁၃။ ဇီရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ သုစိတ္တာ၊
အထော သရိရမ္ပိ ဇရံ ဥပေတိ။
သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊
သန္တော ဟဝေ သဒ္ဓိ ပဝေဒယန္တိ။

၄၁၄။ နဘဉ္စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊
ပါရံ သမုဒ္ဒဿ တ’ဒါဟု ဒူရေ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊
သတဉ္စ’ဓမ္မော အသတဉ္စ ရာဇာ”တိ။

တတ္ထ သင်္ကဒေဝါတိ ကေဝါရမေဝ။ သဒ္ဓိတိ သပ္ပုရိသေဟိ။ သာ နန္တိ သာ သဒ္ဓိ သပ္ပုရိသေဟိ သင်္ဂတိ သမာဂမော ကေဝါရံ ပဝတ္ထောပိ

တံ ပုဂ္ဂလံ ပါလေတိ ရက္ခတိ။ နာသန္တိတိ အသပ္ပုရိသေဟိ ပန
 ဗဟု သုစိရမ္ပိ ကတော သင်္ခမော ကေဋ္ဌာနေ နိဝါသော န ပါလေတိ၊ န
 ထာဝရော ဟောတိတိ အတ္ထော။ သမာသေထာတိ သဒ္ဓိံ နိသိဒေယျ၊
 သဗ္ဗေပိ ဣရိယာပထေ ပဏ္ဍိတေဟေဝ သဒ္ဓိံ ပဝတ္ထေယျာတိ အတ္ထော။
 သန္တတိ မိတ္တသန္တဝံ။ သတံ သဒ္ဓမ္မန္တိ ပဏ္ဍိတာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ သတ္တတိံ သဗောဓိ-
 ပက္ခိယဓမ္မသင်္ခါတံ သဒ္ဓမ္မံ။ သေယျောတိ ဧတံ ဓမ္မံ ဥတွာ ဝရိယေဝ ဟောတိ၊
 ဟာနိ နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ရုဇရထာတိ ရုဇ္ဇနံ အာရောဟနိယရထာ။
 သုစိတ္တာတိ သုပရိကမ္မကတာ။ သန္တိ ပဝေဒယန္တိတိ ဗုဒ္ဓါဒယော သန္တော
 “သန္တိ”တိ သင်္ခံ ဂတံ သောဘနံ ဥတ္တမံ နိဗ္ဗာနံ ပဝေဒေန္တိ ထောမေန္တိ၊
 သော နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော သတံ ဓမ္မော ဇရံ န ဥပေတိ န ဇီရတိ။ နာန္တိ
 အာကာသော။ ဂူရေတိ ပထဝီ ဟိ သပ္ပတိဋ္ဌာ သဂဟဏာ၊ အာကာသော
 နိရာလဓ္မော အပ္ပတိဋ္ဌော၊ ဣတိ ဥဘော ဧတေ ကောဗဒ္ဓါပိ ဝိသံယောဂဋ္ဌေန
 အနုပလိတ္တဋ္ဌေန စ ဒူရေ နာမ ဟောန္တိ။ ပါရန္တိ ဩရိမတိရတော ပရတိရံ။
 တ’ဒါဟူတိ တံ အာဟု။

ဣတိ ပြာဟူဏော စတသော သတာရဟာ ဂါထာ ကဿပဒသဗလေန
 ဒေသိတနိယာမေန ဒေသေတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော
 “သပ္ပလံ ဝတ မေ အာဂမန”န္တိ တုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ “ဣမာ ဂါထာ နေဝ
 သာဝကဘာသိတာ၊ န ဣသိဘာသိတာ၊ န ကေနစိ ဘာသိတာ၊ သဗ္ဗညုနာဝ
 ဘာသိတာ၊ ကိံ န ခေါ အပ္ပန္တိ”တိ စိန္တေတွာ “ဣမာသံ သကလမ္ပိ စက္ကဝါဠိ
 ယာဝ ပြဟူလောကာ သတ္တရတနပုဏ္ဏံ ကတွာ ဒေဓာနောပိ နေဝ အနုစ္ဆရိကံ
 ကာတုံ သက္ကောတိ၊ အဟံ ခေါ ပနဿ တိယောဇနသတေ ကုရုရဋ္ဌေ
 သတ္တယောဇနိကေ ဣန္ဒပတ္တနဂရေ ရဇ္ဇံ ဒါတုံ ပဟောမိ၊ အတ္ထိ န ခုဿ ရဇ္ဇံ
 ကာရေတုံ ဘာဂျ”န္တိ အင်္ဂဝိဇ္ဇာနုဘာဝေန ဩလောကေန္တော နာဒ္ဒသ။
 တတော သေနာပတိဋ္ဌာနာဒိနိ ဩလောကေန္တော ကေဂါမဘောဇကမတ္တ-
 သပိ ဘာဂျ အဒိသွာ နေလာဘဿ ဩလောကေန္တော ကောဋီနေတော
 ပဋ္ဌာယ ဩလောကေတွာ စတုန္ဒယေဝ ကဟာပဏသဟဿာနံ ဘာဂျ
 ဒိသွာ “ဧတ္တကေန နံ ပူဇေဿာမီ”တိ စတသော သဟဿတ္ထဝိကာ ဒါပေတွာ
 “အာစရိယ တုမှေ အညေသံ ခတ္တိယာနံ ဣမာ ဂါထာ ဒေသေတွာ ကိတ္တကံ ဓနံ
 လဘထာ”တိ ပုစ္ဆတိ။ ဧကေကာယ ဂါထာယ သတံ သတံ မဟာရာဇ၊
 တေနေဝ တာ သတာရဟာ နာမ ဇာတာတိ။ အထ နံ မဟာသတ္ထော
 “အာစရိယ တုံ အတ္တနာ ဂဟေတွာ ဝိက္ခေယျဘဏ္ဍာသံ အပ္ပမ္ပိ န

ဇာနာသိ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဧကေကာ ဂါထာ သဟဿာရဟာ နာမ ဟောန္တူ”တိ ဝတ္တာ ဂါထမာဟ—

၄၁၅။ “သဟဿိယာ ဣမာ ဂါထာ၊ နဟိမာ ဂါထာ သတာရဟာ။
စတ္တာရိ တံ သဟဿာနိ၊ ခိပ္ပံ ဂဏှာဟိ မြာဟ္မဏာ”တိ။

(တဿတ္ထော—မြာဟ္မဏ ဣမာ ဂါထာ သဟဿိယာ သဟဿာရဟာ၊ ဣမာ ဂါထာ သတာရဟာ န ဟိ ဟောန္တူ၊ မြာဟ္မဏ တံ စတ္တာရိ သဟဿာနိ ခိပ္ပံ ဂဏှာဟိ။)၁

အထဿ ဧကံ သုခယာနကံ ဒတ္တာ “မြာဟ္မဏံ သောတ္ထိနာ ဂေဟံ သမ္ဗာပေထာ”တိ ပုရိသေ အာဏာပေတွာ တံ ဥယျောဇေသိ။ တသ္မိံ ခဏေ “သုတသောမရညာ သတာရဟာ ဂါထာ သဟဿာရဟာ ကတွာ ပူဇိတာ သာဓုသာဓု”တိ မဟာသာဓုကာရသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ တဿ မာတာပိတရော တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကိံသဒ္ဓေါ နာမေသာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ ယထာဘူတံ သုတွာ အတ္တနော ဓနလောဘတာယ^၂ မဟာသတ္တဿ ကုဇ္ဈိံသု။ သောပိ မြာဟ္မဏံ ဥယျောဇေတွာ တေသံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ပိတာ “ကထံ တာတ ဧဝရူပဿ သာဟသိကဿ စောရဿ ဟတ္ထတော မုတ္တောသိ”တိ ပဋိသန္တာရမတ္တမ္ပိ အကတွာ အတ္တနော ဓနလောဘတာယ^၂ “သစ္စံ ကိရ တာတ တယာ စတဿော ဂါထာ သုတွာ စတ္တာရိ သဟဿာနိ ခိန္နာနိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သစ္စ”န္တိ ဝုတ္တေ ဂါထမာဟ—

၄၁၆။ “အာသီတိယာ နာဂုတိယာ စ ဂါထာ၊
သတာရဟာ စာပိ ဘဝေယျ ဂါထာ။
ပစ္စတ္တမေဝ သုတသောမ ဇာနဟိ၊
သဟဿိယာ နာမ ကာ အတ္ထိ ဂါထာ”တိ။

(တဿတ္ထော—ဂါထာ နာမ တာတ အာသီတိယာ စ နာဂုတိယာ စ သတာရဟာ စာပိ ဘဝေယျ၊ ပစ္စတ္တမေဝ အတ္တနာဝ ဇာနာဟိ၊ သဟဿာရဟာ နာမ ဂါထာ ကာ ကဿ သန္တိကေ အတ္ထိတိ)။^၃

အထ နံ မဟာသတ္ထော “နာဟံ တာတ ဓနေန ဝုဒ္ဓိံ ဣစ္ဆာမိ၊ သုတေန ပန ဣစ္ဆာမိ”တိ သညာပေန္တော အာဟ—

၁-( )နတ္ထိ သိ-သျှာ-ဣပေါတ္တကေသု။

၂-ဓနလောလတာယ (သိ၊ ဣ)

၃-(တတ္ထ ပစ္စတ္တမေဝါတိ အတ္တနာ ဇာနာဟိ။ ကုဇ္ဈိတိ ကုဟိံ အတ္ထိ။) (သိ၊ ဣ)

၄၁၇။ “ဣစ္ဆာမိ ဝေါ’ဟံ သုတုဒ္ဓိ’မတ္တနော၊
သန္တောတိ° မံ သပ္ပုရိသာ ဘဇေယျုံ။
အဟံ သဝန္တီဟိ မဟောဒဓိဝ၊
န ဟိ တာတ တပ္ပုမိ သုဘာသိတေန။

၄၁၈။ အဂ္ဂိ ယထာ တိဏကဋ္ဌံ ဒဟန္တော၊
န တပ္ပတိ သာဂရောဝ နဒိဘိ။
ဧဝမ္ပိ တေ ပဏ္ဍိတာ ရာဇသေဋ္ဌ၊
သုတွာ န တပ္ပန္နိ သုဘာသိတေန။

၄၁၉။ သကဿ ဒါသဿ ယဒါ သုဏောမိ၊
ဂါထံ အဟံ အတ္ထဝတိ° ဇနိန္ဒ။
တမေဝ သက္ကစ္စ နိသာမယာမိ၊
န ဟိ တာတ ဓမ္မေသု မမ’တ္ထိ တိတ္ထိ”တိ။

တတ္ထ ဝေါတိ နိပါတမတ္တံ။ “သန္တော”တိ ဧတေ စ မံ ဘဇေယျုံ ဣတိ ဣစ္ဆာမိ။
သဝန္တီဟိတိ နဒိဟိ။ သကဿာတိ တိဋ္ဌတု နန္ဒ မြာဟ္မဏော၊ ယဒါ အဟံ
အတ္တနော ဒါသဿပိ သန္တိကေ သုဏောမိ၊ တာတ ဓမ္မေသု မမ တိတ္ထိ န
ဟိ အတ္ထိတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “မာ မံ တာတ ဓနဟေတု ပရိဘာသသိ၊ အဟံ ဓမ္မံ သုတွာ
အာဂမိဿာမိ”တိ သပထံ ကတွာ အာဂတော၊ ဣဒါနာဟံ ပေါရိသာဒဿ
သန္တိကံ ဂမိဿာမိ၊ ဣဒံ တေ ရဇ္ဇံ ဂဏှထာ”တိ ရဇ္ဇံ နိယျာဒေန္တော ဂါထ-
မာဟ—

၄၂၀။ “ဣဒံ တေ ရဇ္ဇံ သဓနံ သယောဂုံ၊
သကာယုရံ သဗ္ဗကာမူပပန္နံ။
ကိ° ကာမဟေတု ပရိဘာသသိ မံ၊
ဂစ္ဆာမဟံ ပေါရိသာဒဿ ဥတ္တေ”တိ။

တတ္ထ ဥတ္တေတိ၂ သန္တိကေ။

တသ္မိ° သမယေ ပိတုရညော ဟဒယံ ဥဏှံ အဟောသိ။ သော “တာတ
သုတသောမ ကိ° နာမေတံ ကထေသိ၊ မယံ စတုရ်ဂီနိယာ သေနာယ စောရံ
ဂဟေဿာမာ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၂၁။ “အတ္တာနုရက္ခာယ ဘဝန္တိ ဟေ’တေ၊
 ဟတ္တာရေဟာ ရထိကာ ပတ္တိကာ စ။
 အဿာရေဟာ ယေ စ ဓနုဂ္ဂဟာသေ၊
 သေနံ ပယုဉ္ဇာမ ဟနာမ သတ္တု”န္တိ။

တတ္ထ ဟနာမာတိ သစေ ဧဝံ ပယောဇိတာ သေနာ တံ ဂဟေတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အထ နံ သကလရဋ္ဌဝါသိနော ဂဟေတွာ ဂန္ဓာ ဟနာမ သတ္တု၊ မာရေမ တံ အမှာကံ ပစ္စာမိတ္တန္တိ အတ္ထော။

အထ နံ မာတာပိတရော အဿုပုဏ္ဏမုခါ ရောဒမာနာ ဝိလပန္နာ “တာတ မာ ဂစ္ဆ၊ ဂန္တု န လဗ္ဘာ”တိ ယာစိံသု။ သောဠသသဟဿာ နာဠကိတ္တိယောပိ သေသပရိဇေနောပိ “အမေ အနာထေ ကတွာ ကုဟိ” ဂစ္ဆသိ ဒေဝါ”တိ ပရိ-
 ဒေဝိံသု။ သကလနဂရေ ကောစိ သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော “သုတသောမော ပေါရိသာဒဿ ကိရ ပဋိညံ ဒတွာ အာဂတော၊ ဣဒါနိ စတဿော သတာရဟာ ဂါထာ သုတွာ ဓမ္မကထိကဿ သက္ကာရံ ကတွာ မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ ပုနပိ ကိရ စောရဿ သန္တိကံ ဂမိဿတိ”တိ သကလ-
 နဂရံ ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ သောပိ မာတာပိတူနံ ဝစနံ သုတွာ ဂါထမာဟ—

၄၂၂။ “သုဒုက္ခရံ ပေါရိသာဒေါ အကာသိ၊
 ဇီဝံ ဂဟေတွာန အဝဿဇိ မံ။
 တံ တာဒိသံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ သရန္တော၊
 ဒုဗ္ဘေ အဟံ တဿ ကထံ ဇနိန္ဒာ”တိ။

တတ္ထ ဇီဝံ ဂဟေတွာနာတိ ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာန။ တံ တာဒိသန္တိ တံ တေန ကတံ တထာရူပံ။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ပုရိမံ ဥပကာရံ။ ဇနိန္ဒာတိ ပိတရံ အာလပတိ။

သော မာတာပိတရော အဿာသေတွာ “အမ္မတာတာ တုမေ မယံ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ကတကလျာဏော အဟံ၊ မမ ဆကာမဿဂ္ဂိဿရိယံ န ဒုလ္လဘ”န္တိ မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ အာပုစ္ဆိတွာ သေသဇနံ အနုသာသိတွာ ပက္ကာမိ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ အာဟ—

၄၂၃။ “ဝဋ္ဋိတွာ သော ပိတရံ မာတရဉ္စ၊
 အနုသာသိတွာ နေဂမဉ္စ ဗလဉ္စ။
 သစ္စဝါဒီ သစ္စာနုရက္ခမာနော၊
 အဂမာသိ သော ယတ္ထ ပေါရိသာဒေါ”တိ။

တတ္ထ သစ္စာနုရက္ခမာနောတိ သစ္စံ အနုရက္ခမာနော။ အဂမာသိတိ တံ ရတ္ထိံ နိဝေသနေယေဝ ဝသိတွာ ပုနဒိဝေသ အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယ မာတာပိတရော ဝဋ္ဋိတွာ အာပုစ္ဆိတွာ သေသဇနံ အနုသာသိတွာ အဿုမုခေန နာနပ္ပကာရံ ပရိဒေဝန္တေန ဣတ္ထာဂါရာဒိနာ မဟာဇနေန အနုဂတော နဂရာ နိက္ခမ္ပ တံ ဇနံ နိဝတ္ထေတုံ အသက္ကောန္တော မဟာမဂ္ဂေ ဒဏ္ဍကေန တိရိယံ လေခံ ကမ္မိတွာ “သစေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဣမံ မာ အတိက္ကမိသု”တိ အာဟ။ မဟာဇနော သီလဝတော တေဇဝန္တဿ အာဏံ အတိက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တော မဟာသဒ္ဓေန ပရိဒေဝမာနော တံ သီဟဝိဇ္ဇိတေန ဂစ္ဆန္တံ ဩလောကေတွာ တသ္မိံ ဒဿနူပစာရံ အတိက္ကန္တေ ဧကရဝံ ရဝန္တော နဂရံ ပါရိသိ။ သောပိ အာဂတမဂ္ဂေနဝ တဿ သန္တိကံ ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ “အဂမာသိ သော ယတ္ထ ပေါရိသာဒေါ”တိ။

တတော ပေါရိသာဒေါ စိန္တေသိ “သစေ မမ သဟာယော သုတသောမော အာဂန္တုကာမော၊ အာဂစ္ဆတု၊ အနာဂန္တုကာမော၊ အနာဂစ္ဆတု၊ ရုက္ခဒေဝတာ ယံ မယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကရေတု၊ ဣမေ ရာဇာနော မာရေတွာ ပဉ္စမဓုရမံသေန ဗလိကမ္ပံ ကရိဿာမိ”တိ စိတကံ ကတွာ အဂ္ဂိံ ဇာလေတွာ “အင်္ဂါရရာသိ တာဝ ဟောတူ”တိ တဿ သူလေ တစ္ဆန္တဿ နိသိန္နကာလေ သုတသောမော အာဂတော။ အထ နံ ပေါရိသာဒေါ ဒိသ္မာ တုဠစိတ္တော “သမ္ပ ဂန္တော ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ တေ ကတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ မဟာသတ္တော “အာမ မဟာရာဇ ကဿပ-ဒသဗလေန ဒေသိတာ ဂါထာ မေ သုတာ၊ ဓမ္မကထိကဿ စ သက္ကာရော ကတော၊ တသ္မာ ဂန္တော ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကတံ နာမ ဟောတိ”တိ ဒဿေတုံ ဂါထမာဟ—

၄၂၄။ “ကတော မယာ သင်္ဂရော မြာဟ္မဏေန၊
 ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
 တံ သင်္ဂရံ မြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊
 သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဂတောသ္မိ။
 ယဇဿု ယညံ ခါဒ မံ ပေါရိသာဒေါ”တိ။

တတ္ထ ယဇဿူတိ မံ မာရေတွာ ဒေဝတာယ ဝါ ယညံ ယဇဿု၊ မံသံ ဝါ
မေ ခါဒါဟိတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ပေါရိသာဒေါ “အယံ ရာဇာ န ဘာယတိ၊ ဝိဂတမရဏ-
ဘယော ဟုတွာ ကထေတိ၊ ကိဿ န ခေါဓေ အာနုဘာဝေါ”တိ စိန္တေတွာ
“အညံ နတ္ထိ၊ အယံ ‘ကဿပဒဿဗလေန ဒေသိတာ ဂါထာ မေ သုတာ’တိ ဝဒတိ၊
တာသံ ဧတေန အာနုဘာဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အဟမ္မိ တံ ကထာပေတွာ တာ
ဂါထာယော သောဿာမိ၊ ဧဝံ အဟမ္မိ နိဗ္ဗယော ဘဝိဿာမိ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ
ကတွာ ဂါထမာဟ—

၄၂၅။ “န ဟာယတေ ခါဒိတံ မယံ ပစ္ဆာ၊
စိတကာ အယံ တာဝ သမူမိကာဝ။
နိဗ္ဗမ္မကေ ပစိတံ သာဓုပက္ကံ၊
သုဏောမိ ဂါထာယော သတာရဟာယော”တိ။

တတ္ထ ခါဒိတန္တိ ခါဒနံ။ တံ ခါဒနံ မယံ ပစ္ဆာ ဝါပုရေ ဝါန ပရိဟာယတိ၊
ပစ္ဆာပိ ဟိ တံ မယာ ခါဒိတဗ္ဗောဝ။ နိဗ္ဗမ္မကေ ပစိတန္တိ နိဗ္ဗမေ နိဗ္ဗာလေ
အဂ္ဂိမ္မိ ပက္ကမံသံ သာဓုပက္ကံ နာမ ဟောတိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္ထော “အယံ ပေါရိသာဒေါ ပါပဓမ္မော၊ ဣမံ ထောကံ
နိဂ္ဂဟေတွာ လဇ္ဇာပေတွာ ကထေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၄၂၆။ “အဓမ္မိကော တံ ပေါရိသာဒကာ’သိ၊
ရဋ္ဌာ စ ဘဋ္ဌော ဥဒရဿ ဟေတု။
ဓမ္မ’ဉ္ဇိမာ အဘိဝဒန္တိ ဂါထာ၊
ဓမ္မော စ အဓမ္မော စ ကုဟိံ သမေတိ။

၄၂၇။ အဓမ္မိကဿ လုဒ္ဓဿ၊ နိစ္စံ လောဟိတပါဏိနော။
နတ္ထိ သစ္စံ ကုတော ဓမ္မော၊ ကိံ သုတေန ကရိဿသိ”တိ။

တတ္ထ ဓမ္မ’ဉ္ဇိမာတိ ဣမာ စ ဂါထာ နဝလောကုတ္တရဓမ္မ အဘိဝဒန္တိ။ ကု’ဟိံ
သမေတိတိ ကတ္ထ သမာဂစ္ဆတိ။ ဓမ္မော ဟိ သုဂတိံ ပါပေတိ နိဗ္ဗာနံ ဝါ၊
အဓမ္မော ဒုဂ္ဂတိံ။ ကုတော ဓမ္မောတိ ဝစီသစ္စမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ဓမ္မော။
ကိံ သုတေနာတိ တံ ဧတေန သုတေန ကိံ ကရိဿသိ၊ မတ္တိကာဘာဇနံ ဝိယ
ဟိ သိဟဝသာယ အဘာဇနံ တံ ဓမ္မဿ။

သော ဧဝံ ကထိတေပိ နေဝ ကုဇ္ဈိ။ ကသ္မာ? မဟာသတ္တဿ မေတ္တာဘာဝ-
နာယ မဟတ္တေန။ အထ နံ “ကိ” ပန သမ္ပ သုတသောမ အဟမေဝ အဓမ္မိ-
ကော”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၂၈။ “ယော မံသဟေတု မိဂဝံ စရေယျ၊
ယော ဝါ ဟနေ ပုရိသ’မတ္တဟေတု။
ဥဘောပိ တေ ပေစ္စ သမာ ဘဝန္တိ၊
ကသ္မာ နော အဓမ္မိကံ ပြုသိ မံ တွ”န္တိ။

တတ္ထ ကသ္မာ နောတိ ယေ ဇမ္ဗုဒီပတလေ ရာဇာနော အလင်္ကတပဋိယတ္တာ
မဟာဗလပရိဝါရာ ရထဝရဂတာ မိဂဝံ စရန္တာ တိဒိဏေဟိ သရေဟိ မိဂေ
ဝိဇ္ဈိတွာ မာရေန္တိ၊ တေ အဝတွာ ကသ္မာ တံ မညေဝ အဓမ္မိကန္တိ ဝဒသိ။ ယဒိ
တေ နိဒ္ဒေါသ၊ အဟမ္မိ နိဒ္ဒေါသော ဧဝါတိ ဒီပေတိ။

တံ သုတွာ မဟာသတ္တော တဿ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒန္တော ဂါထမာဟ—

၄၂၉။ “ပဉ္စ ပဉ္စ န ခါ” ဘက္ခာ၊ ခတ္တိယေန ပဇာနတာ။
အဘက္ခံ ရာဇ ဘက္ခေသိ၊ တသ္မာ အဓမ္မိကော တုဝ”န္တိ။

တဿတ္တော—သမ္ပ ပေါရိသာဒ ခတ္တိယေန နာမ ခတ္တိယဓမ္မံ ဇာနန္တေန ပဉ္စ
ပဉ္စဟတ္ထိအာဒယော ဒသေဝသတ္တာ မံသဝသေန န ခါဘက္ခာ န ခါ ခါဒိတဗ္ဗ-
ယုတ္တကာ။ “န ခါ” တွေဝါဝါပါဌော။ အပရော နယော ခတ္တိယေန ခတ္တိယဓမ္မံ
ဇာနန္တေန ပဉ္စနခေသု သတ္တေသု သသကော၊ သလ္လကော၊ ဂေါဓ၊ ကပိ?
ကုမ္မောတိ ဣမေပဉ္စေဝ သတ္တာ ဘက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကာ၊ န အညေ၊ တံ ပန အဘက္ခံ
မနုဿမံသံ ဘက္ခေသိ၊ တေန အဓမ္မိကောတိ။

ဣတိ သော နိဂ္ဂဟံ ပတွာ အညံ နိဿရဏံ၊ အဒိသ္မာ အတ္တနော ပါပံ
ပဋိစ္ဆာဒေန္တော ဂါထမာဟ—

၄၃၀။ “မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသာဒဿ ဟတ္တာ၊
ဂန္တော သကံ မန္တိရံ ကာမကာမီ။
အမိတ္တဟတ္ထံ ပုနရာဂတော’သိ၊
န ခတ္တဓမ္မေ ကုသလော’သိ ရာဇာ”တိ။

တတ္ထ န ခတ္တဓမ္မေတိ တံ ခတ္တိယဓမ္မသင်္ခါတေ နိတိသတ္ထေ န ကုသလောသိ၊
အတ္တနော အတ္တာနတ္ထံ န ဇာနာသိ၊ အကာရဏေနေဝ တေ လောကေ
ပဏ္ဍိတောတိ ကိတ္တိ ပတ္ထဋ္ဌာ၊ အဟံ ပန တေ ပဏ္ဍိတဘာဝံ န ပဿာမိ
န ဇာနာမိ၊ အတိဗာလောသိတိ ဝဒတိ။

အထ နံ မဟာသတ္ထော “သမ္ပ ခတ္တိယဓမ္မေ ကုသလေန နာမ မာဒိသေနေဝ
ဘဝိတဗ္ဗံ။ အဟဉ္စိ တံ ဇာနာမိ၊ န ပန တဒတ္ထာယ” ပဋိပဇ္ဇာမိ”တိ ဝတွာ
ဂါထမာဟ—

၄၃၁။ “ယေ ခတ္တဓမ္မေ ကုသလာ ဘဝန္တိ၊
ပါယေန တေ နေရယိကာ ဘဝန္တိ။
တသ္မာ အဟံ ခတ္တဓမ္မံ ပဟာယ၊
သစ္စာနုရက္ခိ ပုနရာဂတော’သ္မိ။
ယဇဿု ယညံ ခါဒ မံ ပေါရိသာဒါ”တိ။

တတ္ထ ကုသလာတိ တဒတ္ထာယ” ပဋိပဇ္ဇနကုသလာ။ ပါယေနာတိ ယေဘု-
ယျေန နေရယိကာ။ ယေ ပန တတ္ထ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တေ သေသာပါယေသု
နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

ပေါရိသင်္ခါဒေါ အာဟ—

၄၃၂။ “ပါသာဒဝါသာ ပထဝီဂဝါဿာ၊
ကာမိတ္ထိယော ကာသိကစန္ဒနဉ္စ။
သဗ္ဗံ တဟိံ လဘသိ သာမိတာယ၊
သစ္စေန ကိံ ပဿသိ အာနိသံသ”န္တိ။

တတ္ထ ပါသာဒဝါသာတိ သမ္ပ သုတသောမတဝ တိဏ္ဍံ ဥတူနံ အနုစ္ဆရိကာ
ဒိဗ္ဗဝိမာနကပ္ပါ တယော နိဝါသပါသာဒါ။ ပထဝီဂဝါဿာတိ ပထဝီ စ ဂါဝေါ
စ အဿာ စ ဗဟူ။ ကာမိတ္ထိယောတိ ကာမဝတ္ထုဘူတာ ဣတ္ထိယော။
ကာသိကစန္ဒနဉ္စာတိ ကာသိကဝတ္ထု လောဟိတစန္ဒနဉ္စ။ သဗ္ဗံ တဟိံန္တိ တေဉ္စ
အညုဉ္စ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ သဗ္ဗံ တံ တဟိံ အတ္တနော နဂရေ သာမိ-
တာယ လဘသိ၊ သာမိ ဟုတွာ ယထာ ဣစ္ဆသိ၊ တထာ ပရိဘုဉ္စိတုံ လဘသိ၊
သော တံ သဗ္ဗမေတံ ပဟာယ သစ္စာနုရက္ခိ ဣဓာဂစ္ဆန္တော သစ္စေန ကိံ
အာနိသံသံ ပဿသိတိ။

ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၄၃၃။ “ယေ ကေစိ’မေ အတ္ထိ ရဿ ပထဗျာ၊
သစ္စံ တေသံ သာဒုတရံ^၁ ရဿနံ။
သစ္စေ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊
တရန္တိ ဇာတိမရဏဿ ပါရ”န္တိ။

တတ္ထ သာဒုတရန္တိ ယသ္မာ သဗ္ဗေပိ ရဿ သတ္တာနံ သစ္စကာလေယေဝ ပဏီတာ မရရာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သစ္စံ တေသံ သာဒုတရံ ရဿနံ၊ ယသ္မာ ဝါ ဝိရတိသစ္စဝစိသစ္စေ ဌိတာ ဇာတိမရဏသင်္ခါတဿ တေဘူမကဝဋ္ဌဿ ပါရံ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ တရန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ တသ္မာပိ ဤ သာဒုတရန္တိ။

ဧဝမဿ မဟာသတ္တော သစ္စေ အာနိသံသံ ကထေသိ။ တတော ပေါရိသဒေါ ဝိကသိတပဒုမပုဏ္ဏစန္ဒသဿိရိကမေဝဿ မုခံ ဩလောကေတွာ “အယံ သုတသောမော အင်္ဂါရစိတကံ မံ စ သူလံ တစ္ဆန္တံ ပဿတိ၊ စိတ္တုတြာသမတ္တမ္ဘိဿ နတ္ထိ၊ ကိံ န ခေါ ဧသ သတာရဟဂါထာနံ အာနုဘာဝေါ၊ ဥဒါဟု သစ္စဿ၊ အညဿေဝ ဝါ ကဿစိ”တိ စိန္တေတွာ “ပုစ္ဆိဿံမိ တာဝ န”န္တိ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ—

၄၃၄။ “မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသဒဿ ဟတ္ထာ၊
ဂန္တော သကံ မန္တိရံ ကာမကာမီ။
အမိတ္တဟတ္ထံ ပုနရာဂတော’သိ၊
န ဟိ နူန တေ မရဏဘယံ ဇနိန္တ။
အလိနစိတ္တော အသိ သစ္စဝါဒီ”တိ။

မဟာသတ္တောပိဿ အာစိက္ခန္တော အာဟ—

၄၃၅။ “ကတာ မေ ကလျာဏာ အနေကရူပါ၊
ယညာ ယိဋ္ဌာ ယေ ဝိပုလာ ပသတ္တာ။
ဝိသောဓိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊
ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။

- ၄၃၆။ ကတာ မေ ကလျာဏာ အနေကရူပါ၊
ယညာ ယိဋ္ဌာ ယေ ဝိပုလာ ပသတ္ထာ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊
ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒ။
- ၄၃၇။ ဝိတာ စ မာတာ စ ဥပဋ္ဌိတာ မေ၊
ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
ဝိသောမိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊
ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။
- ၄၃၈။ ဝိတာ စ မာတာ စ ဥပဋ္ဌိတာ မေ၊
ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊
ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒ။
- ၄၃၉။ ဉ္ဈတိသု မိတ္တေသု ကတာ မေ ကာရာ၊
ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
ဝိသောမိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊
ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။
- ၄၄၀။ ဉ္ဈတိသု မိတ္တေသု ကတာ မေ ကာရာ၊
ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊
ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒ။
- ၄၄၁။ ဒိန္နံ မေ ဒါနံ ဗဟုဓာ ဗဟူနံ၊
သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
ဝိသောမိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊
ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။
- ၄၄၂။ ဒိန္နံ မေ ဒါနံ ဗဟုဓာ ဗဟူနံ၊
သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊
ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒါ”တိ။

တတ္ထ ကလျာဏာတိ ကလျာဏကမ္မာ။ အနေကရူပါတိ ဒါနာဒိဝသေန^၁
 အနေကဝိဓာ။ ယညာတိ ဒသဝိဒေါနဝတ္ထုပရိစ္စာဂဝသေန အတိဝိပုလ္လာ
 ပဏ္ဍိတေဟိ ပသတ္တာ ယညာပိ ယိဋ္ဌာ ပဝတ္တိတာ။ ဓမ္မေ ဌိတောတိ ဧဝံ ဓမ္မေ
 ပတိဌိတော မာဒိသော ကော နာမ မရဏဿ ဘာယေယျ။ အနာနုတပ္ပန္နိ
 အနာနုတပ္ပမာနော။ ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္တန္တိ ဒသဝိဓံ ရာဇဓမ္မံ
 အကောပေတွာ ဓမ္မေနော မယာ ရဇ္ဇံ ပသာသိတံ^၂။ ကာရာတိ ဉှတိသု
 ဉှတိကိစ္စာနိ၊ မိတ္တေသု စ မိတ္တကိစ္စာနိ။ ဒါနန္တိ သဝတ္ထုကစေတနာ။ ဗဟုဓာတိ
 ဗဟူဟိ အာကာရေဟိ။ ဗဟူနန္တိ န ပဉ္စန္ဓံ၊ န ဒသန္ဓံ၊ သတဿပိ သဟဿဿပိ
 သတသဟဿဿပိ ဒိန္နမေဝ။ သန္တပ္ပိတောတိ ဂဟိတဂဟိတဘာဇနာနိ ပူရေတွာ
 သုဠု တပ္ပိတာ။

တံ သုတွာ ပေါရိသာဒေါ “အယံ သုတသောမမဟာရာဇာ သပ္ပုရိသော
 ဉှဏသမ္ပန္နော မရုရဓမ္မကထိကော၊ သစာဟံ ဧတံ ခါဒေယျံ၊ မုဒ္ဒါ မေ
 သတ္တဓာ ဖလေယျ၊ ပထဝီ ဝါ ပန မေ ဝိဝရံ ဒဒေယျာ”တိ ဘိတတသိတော
 ဟုတွာ “သမ္ပ န တွံမယာ ခါဒိတဗ္ဗရူပေါ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၄၃။ “ဝိသံ ပဇာနံ ပုရိသော အဒေယျ၊
 အာသီဝိသံ ဇလိတံ မုဂ္ဂတေဇံ။
 မုဒ္ဒါပိ တဿ ဝိဖလေယျ သတ္တဓာ၊
 ယော တာဒိသံ သစ္စဝါဒိ^၃ အဒေယျာ”တိ။

တတ္ထ ဝိသန္တိ တတ္ထေဝ မာရဏသမတ္တံ ဟလာဟလဝိသံ။ ဇလိတန္တိ
 အတ္တနော ဝိသတေဇေန ဇလိတံ တေနော ဥဂ္ဂတေဇံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဝိယ စရန္တံ
 အာသီဝိသံ ဝါ ပန သော ဂီဝါယ ဂဏှေယျ။

ဣတိ သော မဟာသတ္တံ “ဟလာဟလဝိသသဒိသော တွံ၊ ကော တံ ခါဒိ-
 သတိ”တိ ဝတွာ ဂါထာ သောတုကာမော တံ ယာစိတွာ တေန ဓမ္မဂါရဝဇန-
 နတ္ထံ “ဝေရူပါနံ အနဝဇ္ဇဂါထာနံ တွံ အဘာဇန”န္တိ ပဋိက္ခိတ္တောပိ “သကလ-
 ဇမ္ဗုဒိပေ ဣမိနာ သဒိသော ပဏ္ဍိတော နတ္ထိ၊ အယံ မမ ဟတ္တာ မုစ္ဆိတွာ ဂန္ဓာ
 တာ ဂါထာ သုတွာ ဓမ္မကထိကဿ သက္ကာရံ ကတွာ နလာဇေန မစ္စု အာဒါယ
 ပုနာဂတော၊ အတိဝိယ သာဓုရူပါ ဂါထာ ဘဝိသန္တိ”တိ သုဠုတရံ သဗ္ဗာတ-
 ဓမ္မဿဝနာဒရော ဟုတွာ တံ ယာစန္တော ဂါထမာဟ—

၁-အနာဒိဝသေန (သျှာ၊က) ၂-ပသံသိတံ (ဣ)

၄၄၄။ “သုတွံ ဓမ္မံ ဝိဇာနန္တိ၊ နရာ ကလျာဏပါပကံ။
အပိ ဂါထာ သုဏိတွာန၊ ဓမ္မေ မေ ရမတေ မနော”တိ။

တဿတ္ထော—သမ္မ သုတသောမ နရာ နာမ ဓမ္မံ သုတွံ ကလျာဏမ္ပိ
ပါပကမ္ပိ ဇာနန္တိ၊ အပ္ပေဝ နာမ တာ ဂါထာ သုတွံ မမပိ ကုသလကမ္မပထဓမ္မေ
မနော ရမေယျာတိ။

အထ မဟာသတ္ထော “သောတုကာမော ဒါနိ ပေါရိသာဒေါ၊ ကထေ-
ဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “တေန ဟိ သမ္မ သာဓုကံ သုဏာဟီ”တိ တံ
ဩဟိတသောတံ ကတွာ နန္ဒဗြာဟ္မဏေန ကထိတနိယာမေနော ဂါထာနံ
ထုတိံ ကတွာ ဆသု ကာမာဝစရဒေဝေသု ဧကကောလာဟလံ ကတွာ
ဒေဝတာသု သာဓုကာရံ ဒေမာနာသု ပေါရိသာဒဿ ဓမ္မံ ကထေသိ—

၄၄၅။ “သင်္ကဒေဝ မဟာရာဇ၊ သဒ္ဓိ ဟောတိ သမာဂမော။
သာ နံ သင်္ဂတိ ပါလေတိ၊ နာ’သဒ္ဓိ ဗဟု သင်္ဂမော။

၄၄၆။ သဒ္ဓိရေဝ သမာသေထ၊ သဒ္ဓိ ကုဗ္ဗေထ သန္တဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မ’မညာယ၊ သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။

၄၄၇။ ဇီရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ သုစိတ္တာ၊
အထော သရီရမ္ပိ ဇရံ ဥပေတိ။
သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊
သန္တော ဟဝေ သဒ္ဓိ ပဝေဒယန္တိ။

၄၄၈။ နဘံ စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊
ပါရံ သမုဒ္ဒဿ တ’ဒါဟု ဒူရေ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊
သတဉ္စ ဓမ္မော အသတဉ္စ ရာဇာ”တိ။

တဿ တေန သုကထိတတ္တာ စေဝ အတ္တနော ပဏ္ဍိတဘာဝေန စ
တာ ဂါထာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓကထိတာ ဝိယာတိ စိန္တေန္တဿ သကလသရီရံ
ပဉ္စဝဏ္ဏာယ ဝီတိယာ ပရိပူရိ၊ ဗောဓိသတ္ထေ မုဒုစိတ္တံ အဟောသိ၊ သေတစ္ဆတ္တ-
ဒါယကံ ပိတရံ ဝိယ နံ အမညိ။ သော “အဟံ သုတသောမဿ ဒါတဗ္ဗံ ကိဉ္စ
ဟိရညသုဝဏ္ဏံ န ပဿာမိ၊ ဧကကာယ ပနဿ ဂါထာယ ဧကေကံ ဝရံ
ဒဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဂါထမာဟ—

၄၄၉။ “ဂါထာ ဣမာ အတ္ထဝတိ သုဗျူနာ၊
 သုဘာသိတာ တုယ ဇနိန္ဒ သုတွာ။
 အာနန္ဒိ ဝိတ္ထော သုမနောပတိတော၊
 စတ္တာရိတေ သမ္ပ ဝရေ ဒဒါမိ”တိ။

တတ္ထ အာနန္ဒိတိ အာနန္ဒဇာတော။ သေသာနိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။
 စတ္တာရေပိ ဟေတေ တုဋ္ဌာကာရာ ဧဝ။

အထ နံ မဟာသတ္ထော “ကိ” နာမ တံ ဝရံ ဒဿသိ”တိ အပသာဒေန္တော
 ဂါထမာဟ—

၄၅၀။ “ယော န’တ္တနော မရဏံ ဗုဇ္ဈသိ တုဝံ၊
 ဟိတာဟိတံ ဝိနိပါတဉ္စ သဂ္ဂံ။
 ဂိဇ္ဈေ ရသေ ဒုစ္စရိတေ နိဝိဋ္ဌော၊
 ကိ” တံ ဝရံ ဒဿသိ ပါပဓမ္မ။

၄၅၁။ အဟဉ္စ တံ ‘ဒေဟိ ဝရ’န္တိ ဝဇ္ဇံ၊
 တံ စာပိ ဒတွာ န အဝါကရေယျ။
 သန္တိဋ္ဌိကံ ကလဟ’မိမံ ဝိဝါဒံ၊
 ကော ပဏ္ဍိတော ဇာန’မုပဗ္ဗဇေယျာ”တိ။

တတ္ထ ယောတိ ယော တံ “မရဏဓမ္မောဟမသ္မိ”တိ အတ္တနောပိ မရဏံ န
 ဗုဇ္ဈသိ န ဇာနာသိ၊ ပါပကမ္မမေဝ ကရောသိ။ ဟိတာဟိတန္တိ “ဣဒံ မေ ကမ္မံ
 ဟိတံ၊ ဣဒံ အဟိတံ၊ ဣဒံ ဝိနိပါတံ နေဿတိ၊ ဣဒံ သဂ္ဂံ”န္တိ န ဇာနာသိ။
 ရသေတိ မနုဿမံသရသေ။ ဝဇ္ဇန္တိ ဝဒေယျံ။ န အဝါကရေယျာတိ ဝါစာယ
 ဒတွာ “ဒေဟိ မေ ဝရ”န္တိ ဝုစ္စမာနော န အဝါကရေယျာသိ န ဒဒေယျာသိ။
 ဥပဗ္ဗဇေယျာတိ ကော ဣမံ ကလဟံ ပဏ္ဍိတော ဥပဂစ္ဆေယျ။

တတော ပေါရိသာဒေဝိ “နာယံ မယံ သဒ္ဓဟတိ၊ သဒ္ဓဟာပေဿံမိ န”န္တိ
 ဂါထမာဟ—

၄၅၂။ “န တံ ဝရံ အရဟတိ ဇန္တု ဒါတုံ၊
 ယံ ဝါပိ ဒတွာ န အဝါကရေယျ။
 ဝရဿု သမ္ပ အဝိကမ္မမာနော၊
 ပါဏံ စဇိတွာနပိ ဒဿ’မေဝါ”တိ။

တတ္ထ အဝိကမ္မမာနောတိ အနောလီယမာနော။

အထ မဟာသတ္တော “အယံ အတိဝိယ သူရော ဟုတွာ ကထေတိ၊ ကရိဿတိ မေ ဝစနံ၊ ဝရံ ဂဏိဿာမိ၊ သစေ ပန ‘မနုဿမံသံ န ခါဒိတဗ္ဗ’န္တိ ပဌမမေဝ ဝရံ ဝါရယိဿံ၊ အတိဝိယ ကိလမိဿတိ၊ ပဌမံ အညေ တယော ဝရေ ဂဟေတွာ ပစ္ဆာ ဧတံ ဂဏိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ—

၄၅၃။ “အရိယဿ အရိယေန သမေတိ သချံ၊
ပညဿ ပညာဏဝတာ သမေတိ။
ပဿေယျ တံ ဝဿသတံ အရောဂံ၊
ဧတံ ဝရာနံ ပဌမံ ဝရာမီ”တိ။

တတ္ထ အရိယဿာတိ အာစာရအရိယဿ။ သချန္တိ သဒ္ဓိဓမ္မော^၁ မိတ္တဓမ္မော။ ပညာဏဝတာတိ ဉာဏသမ္ပန္နေန။ သမေတိတိ ဂင်္ဂေါဒကံ ဝိယ ယမုနောဒကေန သံသန္တတိ။ ဓာတုသော ဟိ သတ္တာ သံသန္တန္တိ။ ပဿေယျ တန္တိ သုတသောမော ပေါရိသာဒဿ စိရံ ဇီဝိတံ ဣစ္ဆန္တော ဝိယ ပဌမံ အတ္တနော ဇီဝိတဝရံ ယာစတိ။ ပဏ္ဍိတဿ ဟိ “မမ ဇီဝိတံ ဒေဟီ”တိ ဝတ္ထု အယုတ္တံ၊ အပိစ သော ‘မယုမေဝ ဧသ အာရောဂျ ဣစ္ဆတိ’တိ စိန္တေတွာ တုဿိဿတိတိ ဧဝမာဟ။

သောပိ တံ သုတွာဝ “အယံ ဣဿရိယာ ဓံသေတွာ ဣဒါနိ မံသံ ခါဒိတု-
ကာမဿ ဧဝံ မဟာအနတ္တကရဿ မဟာစောရဿ မယုမေဝ ဇီဝိတံ ဣစ္ဆတိ၊
အဟော မမ ဟိတကာမော”တိ တုဌမာနသော ဝဉ္ဇေတွာ ဝရဿ ဂဟိတ-
ဘာဝံ အဇာနိတွာ တံ ဝရံ ဒဒမာနော ဂါထမာဟ—

၄၅၄။ “အရိယဿ အရိယေန သမေတိ သချံ၊
ပညဿ ပညာဏဝတာ သမေတိ။
ပဿာသိ မံ ဝဿသတံ အရောဂံ၊
ဧတံ ဝရာနံ ပဌမံ ဒဒါမီ”တိ။

တတ္ထ ဝရာနန္တိ စတုန္တံ ဝရာနံ ပဌမံ။
တတော ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၄၅၅။ “ယေ ခတ္ထိယာသေ ဣဓ ဘူမိပါလာ၊
မုဒ္ဒါဘိသိတ္တာ ကတနာမဓေယျာ။
န တာဒိသေ ဘူမိပတိ အဒေသိ၊
ဧတံ ဝရာနံ ဒုတိယံ ဝရာမီ”တိ။

တတ္ထ ကတနာမဓေယျာတိ မုဒ္ဒနိ အဘိသိတ္တတ္တာဝံ “မုဒ္ဒါဘိသိတ္တာ”တိ
ကတနာမဓေယျာ။ န တာဒိသေတိ တာဒိသေ ခတ္တိယေ န အဒေသိ မာ ခါဒိ။

ဣတိ သော ဒုတိယံ ဝရံ ဂဏှန္တော ပရောသတာနံ ခတ္တိယာနံ ဇီဝိတဝရံ
ဂဏှိ။ ပေါရိသာဒေါပိဿ ဒဒမာနော အာဟ—

၄၅၆။ “ယေ ခတ္တိယာသေ ဣမ ဘူမိပါလာ၊
မုဒ္ဒါဘိသိတ္တာ ကတနာမဓေယျာ။
န တာဒိသေ ဘူမိပတိ အဒေမိ၊
ဧတံ ဝရာနံ ဒုတိယံ ဒဒါမိ”တိ။

ကို ပန တေ တေသံ သဒ္ဓိ သုဏန္တိ၊ န သုဏန္တိတိ? န သဗ္ဗံ သုဏန္တိ။
ပေါရိသာဒေန ဟိ ရုက္ခဿ ဓူမဇာလဥပဒ္ဒဝဘယေန ပဋိက္ကမိတွာ အဂ္ဂိ
ကတော၊ အဂ္ဂိနော စ ရုက္ခဿ စ အန္တရေ နိသီဒိတွာ မဟာသတ္တော တေန
သဒ္ဓိံ ကထေသိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗံ အသုတွာ ဥပဗုပ္ပံ သုဏှိသု။ တေ “ဣဒါနိ
သုတသောမော ပေါရိသာဒံ ဒမေသတိ၊ မာ ဘာယထာ”တိ အညမညံ
သမဿာသေသုံ။ တသ္မိံ ခဏေ မဟာသတ္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၄၅၇။ “ပရောသတံ ခတ္တိယာ တေ ဂဟိတာ၊
တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
သကေ တေ ရဋ္ဌေ ပဋိပါဒယာဟိ၊
ဧတံ ဝရာနံ တတိယံ ဝရာမိ”တိ။

တတ္ထ ပရောသတန္တိ အတိရေကသတံ။ တေ ဂဟိတာတိ တယာ ဂဟိတာ။
တလာဝုတာတိ ဟတ္ထတလေသု အာဝုတာ။

ဣတိ မဟာသတ္တော တတိယံ ဝရံ ဂဏှန္တော တေသံ ခတ္တိယာနံ သကရဋ္ဌ-
နိယျာတနဝရံ ဂဏှိ။ ကိံကာရဏာ? သော အခါဒန္တောပိ ဝေရဘယေန
သဗ္ဗေတေ ဒါသေ ကတွာ အရညေယေဝ ဝါသေယျ၊ မာရေတွာ ဝါ ဆဇ္ဇေယျ၊
ပစ္စန္တံ နေတွာ ဝါ ဝိက္ကိဏေယျ၊ တသ္မာ တေသံ သကရဋ္ဌနိယျာတနဝရံ ဂဏှိ။
ဣတရောပိဿ ဒဒမာနော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၄၅၈။ “ပရောသတံ ခတ္တိယာ မေ ဂဟိတာ၊
တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
သကေ တေ ရဋ္ဌေ ပဋိပါဒယာမိ၊
ဧတံ ဝရာနံ တတိယံ ဒဒါမိ”တိ။

စတုတ္ထံ ပန ဝရံ ဂဏှန္တော ဗောဓိသတ္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၄၅၉။ “ဆိဒ္ဓံ တေ ရဋ္ဌံ ဗျုထိတာ ဘယာ ဟိ၊
ပုထု နရာ လေဏ’မနုပ္ပဝိဋ္ဌာ။
မနုဿမံသံ ဝိရမေဟိ ရာဇ၊
ဧတံ ဝရာနံ စတုတ္ထံ ဝရာမီ”တိ။

တတ္ထ ဆိဒ္ဓန္တိ န ဃနဝါသံ^၁ တတ္ထ တတ္ထ ဂါမာဒိနံ ဥဋ္ဌိတတ္တာ သဝိဝရံ။
ဗျုထိတာ၊ ဘယာ ဟိတိ “ပေါရိသာဒေါ ဣဒါနိ အာဂမိဿတိ”တိ တဝ ဘယေန
ကမ္ပိတာ^၂။ လေဏ’မနုပ္ပဝိဋ္ဌာတိ ဒါရကေ ဟတ္ထေသု ဂဟေတွာ တိဏဂဟနာဒိ-
နိလိယနဋ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌာ။ မနုဿမံသန္တိ ဒုဂန္ဓံ ဇေဂုစ္ဆံ ပဋိက္ခလံ မနုဿမံသံ
ပဇဟ။ နိဿက္ကတ္ထေ ဝါ ဥပယောဂံ၊ မနုဿမံသတော ဝိရမာဟိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ပေါရိသာဒေါ ပါဏိ^၃ ပဟရိတွာ ဟသန္တော “သမ္မ သုတသောမ
ကိ” နာမေတံ ကထေသိ၊ ကထာဟံ တုမှာကံ ဧတံ ဝရံ ဒဿာမိ၊ သစေ
ဂဏှိတုကာမော၊ အညံ ဂဏှာဟိ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၆၀။ “အဒ္ဓါ ဟိ သော ဘက္ခော မမ မနာပေါ၊
ဧတဿ ဟေတု’မ္ပိ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော။
သောဟံ ကထံ ဧတ္ထော ဥပါရမေယျံ၊
အညံ ဝရာနံ စတုတ္ထံ ဝရဿူ”တိ။

တတ္ထ ဝနန္တိ ရဇ္ဇံ ပဟာယ ဣမံ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော။

အထ နံ မဟာသတ္တော “တွံ ‘မနုဿမံသဿ ပိယတရတ္တာ တတော ဝိရမိတုံ
န သက္ခောမီ”တိ ဝဒသိ။ ယော ဟိ ပိယံ နိဿာယ ပါပံ ကရေတိ၊ အယံ
ဗာလော”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၆၁။ “န ဝေ ‘ပိယံ မေ’တိ ဇနိန္ဒ တာဒိသော၊
အတ္ထံ နိရံကစ္စ ပိယာနိ သေဝတိ။
အတ္တာဝ သေယျော ပရမာ စ သေယျော၊
လဗ္ဘာ ပိယာ ဩစိတတ္ထေန ပစ္ဆာ”တိ။

၁-ဃနသန္တိဝါသံ (သျှာ)၊ ဃရာဝါသံ (က)

၂-ဗျုထိတံ (သိ)၊ ဗျာဓိတံ (ဣ)

၃-ကိမ္ပိတံ (သိ)၊ ကမ္မမာနာ (ဣ)

တတ္ထ တာဒိသောတိ ဇနိန္ဒ တာဒိသော ယုဝါ အဘိရူပေါ မဟာယသော “ဣဒံ နာမ မေ ပိယ”န္တိ ပိယဝတ္ထုလောဘေန တတ္ထ အတ္တာနံ နိရုံကတွာ သဗ္ဗသုဂတိဟိ စေဝ သုခဝိသေသေဟိ စ စဝိတွာ နိရယေ ပါတေတွာ န ဝေ ပိယာနိ သေဝတိ။ ပရမာ စ^၁ သေယျောတိ ပုရိသဿ ဟိ ပရမာ ပိယဝတ္ထုမှာ အတ္တာဝ ဝရတရော။ ကိ^၂ကာရဏာ? လန္တာ ပိယာတိ၊ ပိယာ နာမ ဝိသယဝသေန စေဝ ပုညေန စ ဩစိတတ္ထေန ဝစိတတ္ထေန ဒိဋ္ဌဓမ္မေ စေဝ ပရတ္ထ စ ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိ^၃ ပတွာ သက္ကာ လဒ္ဓါ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ပေါရိသာဒေါ ဘယပ္ပတ္တော ဟုတွာ “အဟံ သုတသောမေန ဂဟိတံ ဝရံ ဝိသယံဇာပေတုမ္ပိ မနုဿမံသတော ဝိရမိတုမ္ပိ န သက္ကောမိ၊ ကိ^၂ န ခေါ ကရိဿာမီ”တိ အသုပုတ္တေဟိ နေတ္တေဟိ ဂါထမာဟ—

၄၆၂။ “ပိယံ မေ မာနုသံ မံသံ၊ သုတသောမ ဝိဇာနဟိ။
န^၂မိ သက္ကာ နိဝါရေတုံ၊ အညံ ဝရံ သမ္ပ ဝရဿူ”တိ။

တတ္ထ ဝိဇာနဟိတိ တွမ္ပိ ဇာနာဟိ။

တတော ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၄၆၃။ “ယော ဝေ ‘ပိယံ မေ’တိ ပိယာနုရက္ခိ၊
အတ္တံ နိရုံကစ္စ ပိယာနိ သေဝတိ။
သောဇ္ဇောဝ ပိတွာ ဝိသမိဿံပါနိ၊
တေနေဝ သော ဟောတိ ဒုက္ခိ ပရတ္ထ။

၄၆၄။ ယော စိ^၁မ သင်္ခါယ ပိယာနိ ဟိတွာ၊
ကိစ္ဆေနပိ သေဝတိ အရိယဓမ္မေ။
ဒုက္ခိတောဝ ပိတွာန ယထောသဓာနိ၊
တေနေဝ သော ဟောတိ သုဒ္ဓိ ပရတ္တာ”တိ။

တတ္ထ ယော ဧတိ သမ္ပ ပေါရိသာဒ ယော ပုရိသော “ဣဒံ မေ ပိယ”န္တိ ပါပကိရိယာယ အတ္တာနံ နိရုံကတွာ ပိယာနိ ဝတ္ထု^၂နိ သေဝတိ၊ သော သုရာပေမေန ဝိသမိဿံ သုရံ ပိတွာ သောဇ္ဇော ဝိယ တေန ပါပကမ္မေန ပရတ္ထ နိရယာဒိသုံ ဒုက္ခိ ဟောတိ။ သင်္ခါယာတိ ဇာနိတွာ တုလေတွာ။ ပိယာနိ ဟိတွာတိ အဓမ္မပဋိသံယုတ္တာနိ ပိယာနိ ဆဇ္ဇေတွာ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ပေါရိသာဒေါ ကလူနံ^၁ ပရိဒေဝန္တော ဂါထမာဟ—

၄၆၅။ “ဩဟာယ’ဟံ ဝိတရံ မာတရဉ္စ၊
မနာဝိယေ ကာမဂုဏေ စ ပဉ္စ။
ဧတဿ ဟေတု’မိ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော၊
တံ တေ ဝရံ ကိန္တိ မဟံ ဒဒါမိ”တိ။

တတ္ထ ဧတဿာတိ မနုဿမံသဿ၊^၂ ကိန္တိ မဟန္တိ ကိန္တိ ကတ္တာ အဟံ
တံ ဝရံ ဒေမိ။

တတော မဟာသတ္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

၄၆၆။ “န ပဏ္ဍိတာ ဒိဂုဏ’မာဟု ဝါကံ၊
သစ္စပ္ပဋိညာဝ ဘဝန္တိ သန္တော။
‘ဝရဿု သမ္ပ’ ဣတိ မံ အဝေါစ၊
ဣစ္စ’ဗြဝိ တံ န ဟိ တေ သမေတိ”တိ။

တတ္ထ ဒိဂုဏန္တိ သမ္ပ ပေါရိသာဒ ပဏ္ဍိတာ နာမ ဧကံ ဝတ္တာ ပုန တံ
ဝိသံဝါဒေန္တော ဒုတိယံ ဝစနံ န ကထေန္တိ။ ဣတိ မံ အဝေါစာတိ “သမ္ပ သုတ-
သောမ ဝရဿု ဝရ”န္တိ ဧဝံ မံ အဘာသသိ။ ဣစ္စ’ဗြဝိတိ တသ္မာ^၃ ယံ တံ ဣတိ
အဗြဝိ၊ တံ တေ ဣဒါနိ န သမေတိ။

သော ပုန ရောဒန္တော ဧဝ ဂါထမာဟ—

၄၆၇။ “အပုညလာဘံ အယသံ အကိတ္တိံ၊
ပါပံ ဗဟုံ ဒုစ္စရိတံ ကိလေသံ။
မနုဿမံသဿ ကတေ ဥပါဂါ၊
တံ တေ ဝရံ ကိန္တိ မဟံ ဒဒေယျ”န္တိ။

တတ္ထ ပါပန္တိ ကမ္မပထံ အပ္ပတ္တံ။ ဒုစ္စရိတန္တိ ကမ္မပထပ္ပတ္တံ။ ကိလေသန္တိ
ဒုက္ခံ။ မနုဿမံသဿ ကတေတိ^၄ မနုဿမံသဿ ဟေတု။ ဥပါဂါတိ ဥပ-
ဂတောမိ။ တံ တေတိ တံ တုယံ ကထာဟံ ဝရံ ဒေမိ၊ မာ မံ ဝါရယိ၊ အနုကမ္ပံ
ကာရုညံ မယိ ကံရောဟိ၊ အညံ ဝရံ ဂဏှာဟိတိ အာဟ။

၁-ကရုဏံ (သိ)၊ ကပဏံ (ဣ)

၂-ကမ္မာ (က)

၂-မနုဿမံသံ ဒေသေတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၄-ဘဝေါတိ (သျာ၊ က)

အထ မဟာသတ္တော အာဟ—

၄၆၈။ “န တံ ဝရံ အရဟတိ ဇန္တု ဒါတုံ၊
ယံ ဝါပိ ဒတွာ န အဝါကရေယျ။
ဝရဿု သမ္ပ အဝိကမ္မမာနော၊
ပါဏံ စဇိတွာနပိ ဒဿ’မေဝါ”တိ။

ဧဝံ တေန ပဌမံ ဂုတ္တဂါထံ အာဟရိတွာ ဒဿေတွာ ဝရဒါနေ ဥဿာ-
ဟေန္တော ဂါထာ အာဟ—

၄၆၉။ “ပါဏံ စဇန္တိ သန္တော နာပိ ဓမ္မံ၊
သစ္စပ္ပဋိညာဝ ဘဝန္တိ သန္တော။
ဒတွာ ဝရံ ခိပ္ပ’မဝါကရေဟိ၊
ဧတေန သမ္ပဇ္ဇ သုရာဇသေဌ။

၄၇၀။ စဇေ ခနံ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု၊
အင်္ဂံ စဇေ ဇီဝိတံ ရက္ခမာနော။
အင်္ဂံ ခနံ ဇီဝိတဉ္စာပိ သဗ္ဗံ၊
စဇေ နရော ဓမ္မ’မနုဿရန္တော”တိ။

တတ္ထ ပါဏန္တိ ဇီဝိတံ။ သန္တော နာမ အပိ ဇီဝိတံ စဇန္တိ န ဓမ္မံ။ ခိပ္ပ’-
မဝါကရေဟိတိ ဣဓ ခိပ္ပံ မယံ ဒေဟိတိ အတ္တော။ ဧတေနာတိ ဧတေန
ဓမ္မေန စေဝ သစ္စေန စ သမ္ပဇ္ဇ သမ္ပန္တော ဥပပန္တော ဟောဟိ။ သုရာဇသေဌာတိ
တံ ပဂ္ဂဏန္တော အာလပတိ။ စဇေ ခနန္တိ သမ္ပ ပေါရိသာဒ ပဏ္ဍိတော ပုရိသော
ဟတ္ထပါဒါဒိမိ အင်္ဂေ ဆိဇ္ဇမာနေ တဿ ရက္ခဏတ္ထာယ ဗဟုမ္ပိ ခနံ စဇေယျ။
ဓမ္မ’မနုဿရန္တောတိ အင်္ဂခနဇီဝိတာနိ ပရိစ္စဇန္တောပိ “သတံ ဓမ္မံ န ဝိတိက္ကမိ-
ဿာမိ”တိ ဧဝံ ဓမ္မံ အနုဿရန္တော။

ဧဝံ မဟာသတ္တော ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ တံ သစ္စေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ
ဣဒါနိ အတ္တနော ဂုရုဘာဝံ ဒဿေတုံ ဂါထမာဟ—

၄၇၁။ “ယသ္မာ ဟိ ဓမ္မံ ပုရိသော ဝိဇညာ၊
ယေ စ’ဿ ကင်္ဂံ ဝိနယန္တိ သန္တော။
တံ ဟိ’ဿ ဒီပဉ္စ ပရာယဏဉ္စ၊
န တေန မိတ္တိံ ဇီရယေထ ပညော”တိ။

တတ္ထ ယသ္မာတိ^၁ယမှာ ပုရိသာ။ ဓမ္မန္တိ ကုသလာကုသလဇောတကံ ကာရဏံ။
 ဝိဇ္ဇာတိဝိဇာနေယျ။ တံ ဟိ^၂ဿာတိ တံ အာစရိယကုလံ ဧတဿ ပုဂ္ဂလဿ
 ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဒီပံ၊ ဥပ္ပန္န ဘယေ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပရာယဏန္တု။ န တေန
 မိတ္တိန္တိ^၂ တေန အာစရိယပုဂ္ဂလေန သဟ သော ပဏ္ဍိတော ကေနစိပိ ကာရ-
 ဏေန မိတ္တိ^၃ န ဇီရယေထ န ဝိနာသေယျ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ “သမ္မ ပေါရိသာဒ ဂုဏဝန္တဿ အာစရိယဿ ဝစနံ နာမ
 ဘိန္နိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အဟဉ္စ တရုဏကာလေပိ တဝ ပိဋ္ဌိအာစရိယော ဟုတွာ
 မဟုံ သိက္ခံ သိက္ခာပေသိံ၊ ဣဒါနိပိ ဗုဒ္ဓလီလာယ သတာရဟာ ဂါထာ တေ
 ကထေသိံ၊ တေန မေ ဝစနံ ကာတုံ အရဟသိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ပေါရိ-
 သာဒေါ “အယံ သုတသောမောမယံ အာစရိယော စေဝ ပဏ္ဍိတော စ၊ ဝရော
 စဿမယာ ဒိန္နော၊ ကိံ သက္ကာ ကာတုံ၊ ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ မရဏံ နာမ ဓုဝံ၊
 မနုဿမံသံ န ခါဒိဿာမိ၊ ဒဿာမိဿ ဝရ”န္တိ အဿုဓာရာဟိ ပဝတ္တမာနာဟိ
 ဥဋ္ဌာယ သုတသောမနရိန္ဒဿ ပါဒေသု ပတိတွာ ဝရံ ဒေမာနော ဣမံ
 ဂါထမာဟ—

၄၇၂။ “အဒ္ဓါ ဟိ သော ဘက္ခော မမ မနာပေါ၊
 ဧဝဿ ဟေတု’မှိ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော။
 သစေ စ မံ ယာစသိ ဧတ’မတ္ထံ၊
 ဧတမှိ တေ သမ္မ ဝရံ ဒေဒါမိ”တိ။

အထ နံ မဟာသတ္ထော ဧဝမာဟ “သမ္မ သီလေ ဌိတဿ မရဏမှိ ဝရံ၊ ဂဏှာမိ
 မဟာရာဇ တယာ ဒိန္နံ ဝရံ၊ အဇ္ဇေ^၄ ပဋ္ဌာယ အရိယပထေ ပတိဋ္ဌိတောသိ၊
 ဧဝံ သန္တေပိ တံ ယာစာမိ၊ သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ပဉ္စ သီလာနိ
 ဂဏှမဟာရာဇာ”တိ။ သာဓု သမ္မ ဒေဟိ မေ သီလာနီတိ။ ဂဏှ မဟာရာဇာတိ။
 သော မဟာသတ္ထံ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ မဟာသတ္ထောပိ နံ
 ပဉ္စသီလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တသ္မိံ ခဏေ တတ္ထ သန္တိပတိတာ ဘုဗ္ဗာ ဒေဝါ
 မဟာသတ္ထေ ပီတိံ ဇနေတွာ “အဝိစိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ အညော ပေါရိ-
 သာဒံ မနုဿမံသတော နိဝါရေတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ အဟော သုတ-
 သောမေန ဒုက္ကရတရံ ကတ”န္တိ မဟန္တေန သဒ္ဓေန ဝနံ ဥန္နာဒေန္တာ
 သာဓုကာရံ အဒိသု။ တေသံ သဒ္ဓိ သုတွာ စာတုမဟာရာဇိကာတိ ဧဝံ

၁-ယဿာတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-မေတ္တိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-မေတ္တိန္တိ (သျာ)

၄-အဇ္ဇတော (သျာ၊ က)

ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဧကကောလာဟလံ အဟောသိ။ ရုက္ခေ လဂ္ဂိတ-
ရာဇာနောပိ တံ ဒေဝတာနံ သာဓုကာရသဒ္ဓိ သုဏှိံသု။ ရုက္ခဒေဝတာပိ
သကဝိမာနေ ဌိတာဝ သာဓုကာရမဒါသိ။ ဣတိ ဒေဝတာနံ သဒ္ဓေါဝ
သုယတိ၊ ရူပံ န ဒိဿတိ။ ဒေဝတာနံ သာဓုကာရသဒ္ဓိ သုတွာ ရာဇာနော
စိန္တယိံသု “သုတသောမံ နိဿာယ နော ဇီဝိတံ လဒ္ဓိ၊ ဒုက္ကရံ ကတံ
သုတသောမေန ပေါရိသာဒံ ဒမေန္တေနာ”တိ ဗောဓိသတ္တဿ ထုတိံ
ကရိံသု။ ပေါရိသာဒေါ မဟာသတ္တဿ ပါဒေ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။
အထ နံ ဗောဓိသတ္တော “သမ္ဗု ခတ္တိယေ မောစေဟိ”တိ အာဟ။ သော
စိန္တေသိ “အဟံ ဧတေသံ ပစ္စာမိတ္တော၊ ဧတေ မယာ မောစိတာ ‘ဂဏှထ နော
ပစ္စာမိတ္တ’န္တိ မံ ဟိံသေယျ၊ မယာ ဇီဝိတံ စဇန္တေနပိ န သက္ကာသုတသောမဿ
သန္တိကာ ဂဟိတံ သီလံ ဘိန္ဒိတုံ၊ ဣမိနာ သဒ္ဓိံယေဝ ဂန္တော မောစေဿာမိ၊
ဧဝံ မေ ဘယံ န ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ ဗောဓိသတ္တံ ဝဋ္ဋိတွာ “သုတသောမ
ဥဘောပိ ဂန္တော ခတ္တိယေ မောစေဿာမာ”တိ ဝတွာ ဂါထမာဟ—

၄၇၃။ “သတ္တာ စ မေ ဟောသိ သခါ စ မေ’သိ၊
ဝစနမ္ပိ တေ သမ္ဗု အဟံ အကာသိ။
တုဝမ္ပိ မေ သမ္ဗု ကရောဟိ ဝါကျံ၊
ဥဘောပိ ဂန္တောန ပမောစယာမာ”တိ။

တတ္ထ သတ္တာတိ သဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဒေသိတတ္တာ သတ္တာ စ, တရုဏကာလတော
ပဋ္ဌာယ သခါ စ။

အထ နံ ဗောဓိသတ္တော အာဟ—

၄၇၄။ “သတ္တာ စ တေ ဟောမိ သခါ စ တျ’မိ၊
ဝစနမ္ပိ မေ သမ္ဗု တုဝံ အကာသိ။
အဟမ္ပိ တေ သမ္ဗု ကရောမိ ဝါကျံ၊
ဥဘောပိ ဂန္တောန ပမောစယာမာ”တိ။

ဧဝံ ဝတွာ တေ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ—

၄၇၅။ “ကမ္မာသပါဒေန ဝိဟေဋ္ဌိတ’တ္ထ၊
တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
န ဇာတု ဒုဗ္ဘေထ ဣမဿ ရညော၊
သစ္စပ္ပဋိညံ မေ ပဋိသုဏာထာ”တိ။

တတ္ထ ကမ္မာသပါဒေနာတိ ဣဒံ မဟာသတ္တော “ဥဘောပိ ဂန္ဓာန ပမော-
စယာမာ”တိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာ “ခတ္တိယာ နာမ မာနထဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ မုတ္တမတ္တာဝ
‘ဣမိနာ မယံ ဝိဟေဋ္ဌိတမှာ’တိ ပေါရိသာဒံ ပေါထေယျုမ္ပိ ဟနေယျုမ္ပိ၊ န
ခေါ ပနေသ တေသု ဒုဗ္ဗိဿတိ၊ အဟံ ဧကကောဝ ဂန္ဓာ ပဋိညံ တာဝ နေသံ
ဂဏှိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ တေ ဟတ္ထတလေ အာဝုနိတွာ အဂ္ဂ-
ပါဒဂုံလီဟိ ဘူမိ ဖုဿမာနာဟိ ရုက္ခသာခါသု ဩလဂ္ဂိတေ ဝါတပ္ပဟရဏ-
ကာလေ နာဂဒန္တေသု ဩလဂ္ဂိတကုရဏ္ဏကဒါမာနိ ဝိယ သမ္ပရိဝတ္တန္တေ အဒ္ဓသ။
တေပိ တံ ဒိသ္မာ “ဣဒါနိမှာ မယံ အရောဂါ”တိ ဧကပ္ပဟာရေနေန မဟာဝိရဝံ
ရဝိသု။ အထ နေ မဟာသတ္တော “မာ ဘာယိတ္တာ”တိ အဿာသေတွာ
“မယာ ပေါရိသာဒေါ ဒမိတော၊ တုမှာကံ အဘယံ ဂဟိတံ၊ တုမှေ ပန မေ
ဝစနံ ကရောထာ”တိ ဝတွာ ဧဝမာဟ။ တတ္ထ န ဇာတူတိ ဧကံသေနော န
ဒုဗ္ဘေယ။

တေ အာဟံသု—

၄၇၆။ “ကမ္မာသပါဒေန ဝိဟေဋ္ဌိတ’မှာ၊
ဇာလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
န ဇာတု ဒုဗ္ဘေယ ဣမဿ ရညော၊
သစ္စပ္ပဋိညံ တေ ပဋိသုဏာမာ”တိ။

တတ္ထ ပဋိသုဏာမာတိ ဧဝံ ပဋိညံ အဓိဝါသေမ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာမ၊ အပိစ
ခေါ ပန မယံ ကိလန္တာ ကထေတုံ န သက္ကောမ၊ တုမှေ သဗ္ဗသတ္တာနံ သရဏံ၊
တုမှေဝ ကထေထ၊ မယံ ဝေါဝစနံ သုတွာ ပဋိညံ ဒဿာမာတိ။

အထ နေ ဗောဓိသတ္တော “တေန ဟိ ပဋိညံ ဒေထာ”တိ ဝတွာ ဂါထ-
မာဟ—

၄၇၇။ “ယထာ ပိတာ ဝါ အထ ဝါပိ မာတာ၊
အနုကမ္ပကာ အတ္တကာမာ ပဇာနံ။
ဧဝမေဝ ဝေါ ဟောတု အယဉ္ဇ ရာဇာ၊
တုမှေ စ ဝေါ ဟောထ ယထေဝ ပုတ္တာ”တိ။

အထ နံ တေပိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆမာနာ ဣမံ ဂါထမာဟံသု—

၄၇၈။ “ယထာ ပိတာ ဝါ အထ ဝါပိ မာတာ၊
အနုကမ္ပကာ အတ္တကာမာ ပဇာနံ။
ဧဝမေဝ နော ဟောတု အယဉ္ဇ ရာဇာ၊
မယမ္ပိ ဟေဿာမ ယထေဝ ပုတ္တာ”တိ။

တတ္ထ ဟုဗ္ဗေ စ ဝေါတိ ဝေါ-ကာရော နိပါတမတ္တံ။

ဣတိ မဟာသတ္တော တေသံ ပဋိညံ ဂဟေတွာ ပေါရိသာဒံ ပက္ခောသိတွာ “ဧဟိ သမ္ပ ခတ္တိယေ မောစေဟိ”တိ အာဟ။ သော ခဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ဧကဿ ရညော ဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိ။ ရာဇာ သတ္တာဟံ နိရာဟာရော ဝေဒနပ္ပတ္တော သဟ ဗန္ဓန-ဆေဒါ မုစ္ဆိတော ဘူမိယံ ပတိ။ တံ ဒိသွာ မဟာသတ္တော ကာရညံ ကတွာ “သမ္ပ ပေါရိသာဒ မာ ဧဝံ ဆိန္ဒိ”တိ ဧကံ ရာဇာနံ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဒဠိ ဂဟေတွာ ဥရေ ကတွာ “ဣဒါနိ ဗန္ဓနံ ဆိန္ဒာဟိ”တိ အာဟ။ ပေါရိသာဒေါ ခဂ္ဂေန ဆိန္ဒိ။ မဟာသတ္တော ထာမသမ္ပန္နတာယ နံ ဥရေ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဩရသပုတ္တံ ဝိယ မုဒုစိတ္တေန ဩတာရေတွာ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇာပေသိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ တေ ဘူမိယံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဝဏေ ခေါဝိတွာ ဒါရကာနံ ကဏ္ဍတော သုတ္တကံ ဝိယ သဏိကံ ရဇ္ဇုယော နိက္ကမ္မိတွာ ပုဗ္ဗလောဟိတံ ခေါဝိတွာ ဝဏေ နိဒ္ဒေါသေ ကတွာ “သမ္ပ ပေါရိသာဒ ဧကံ ရုက္ခတစံ ပါသာဏေ ခံသိတွာ အာဟရာ”တိ အာဟရာပေတွာ သစ္စကိရိယံ ကတွာ တေသံ ဟတ္ထတလာနိ မက္ခေသိ။ တင်္ခဏညေဝ ဝဏော ဖာသုကံ အဟောသိ။ ပေါရိသာဒေါ တဏှုလံ ဂဟေတွာ တရလံ^၁ ပစိ၊ ဥဘော ဇနာ ပရောသတံ ခတ္တိယေ ပါယေသုံ။ ဣတိ တေ သဗ္ဗေဝ သန္တပ္ပိတာ၊ သူရိယော အတ္တင်္ဂတော။ ပုနဒိဝသေ ပါတော စ မဇ္ဈနိကေ စ သာယဉ္ဇ တရလမေဝ ပါယေတွာ တတိယဒိဝသေ သသိတ္တကယာဂုံ ပါယေသုံ၊ တာဝတာ တေ အရောဂါ အဟေသုံ။

အထ နေ မဟာသတ္တော “ဂန္တု သက္ခိယထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝုတ္တေ “ဧဟိ သမ္ပ ပေါရိသာဒ သကံ ရဠိ ဂစ္ဆာမာ”တိ အာဟ။ သော ရောဒမာနော တဿ ပါဒေသု ပတိတွာ “တုံ သမ္ပ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဂစ္ဆ၊ အဟံ ဣဓေဝ ဝနမူလဖလာနိ ခါဒန္တော ဝသိဿာမိ”တိ အာဟ။ သမ္ပ ဣဓ ကိံ ကရိဿသိ၊ ရမဏီယံ တေ ရဠိ၊ ဗာရာဏသီယံ ရဠိ ကာရေဟိတိ။ “သမ္ပ ကိံ ကထေသိ၊ န သက္ကာ မယာ တတ္ထ ဂန္တု၊ သကလနဂရဝါသိနော

ဟိ မေ ဝေရိနော၊ တေ ‘ဣမိနာ မယံ မာတာ ခါဒိတာ၊ မယံ ဝိတာ၊ မယံ ဘာတာ’တိ မံ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ ‘ဂဏှထ ဣမံ စောရ’န္တိ ဧကေနဇ္ဈေန ဝါ ဧကေနလေဉ္ဇနာ ဝါ မံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ အဟဉ္ဇ တုမှာကံ သန္တိကေ သီလေသု ပတိဋ္ဌိတော၊ ဇီဝိတဟေတုပိ န သက္ကာ မယာ ပရံ မာရေတုံ၊ တသ္မာ နာဟံ ဂစ္ဆာမိ၊ အဟံ မနုဿမံသတော ‘ဝိရတတ္တာ ကိတ္တကံ ဇီဝိဿာမိ၊ ဣဒါနိ မမ တုမှာကံ ဒဿနံ နတ္ထိ’တိ ရောဒိတွာ “ဂစ္ဆထ တုမှေ”တိ အာဟ။ အထ မဟာ- သက္ကာ တဿ ပိဋ္ဌိ ပရိမဇ္ဇိတွာ “သမ္ပ ပေါရိသာဒ မာ စိန္တယိ၊ သုတသောမော နာမာဟံ၊ မယာ တာဒိသော ကက္ခဋ္ဌော ဖရသော ဝိနိတော၊ ဗာရာဏသီဝါသိ- ကေသု ကိံ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ အဟံ တံ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာပေဿာမိ၊ အသက္ကာန္တော အတ္တနော ရဇ္ဇံ ဌိဓာ ဘိန္တိတွာ ဒဿာမိ”တိ ဝတွာ “တုမှာကမ္ပိ နဂရေ မမ ဝေရိနော အတ္ထိယေဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ဣမိနာ မမ ဝစနံ ကရောန္တေန ဒုက္ကရံ ကတံ၊ ယေန ကေနစိ ဥပါယေန ပေါရာဏကယသေ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗော ဧသ မယာ”တိ စိန္တေတွာ တဿ ပလောဘနတ္ထာယ နဂရသမ္ပတ္တိံ ဝဏ္ဏေန္တော အာဟ—

၄၇၉။ “စတုပ္ပဒံ သကုဏန္ဓာပိ မံသံ၊
သုဒေဟိ ရန္တံ သုကတံ သုနိဋ္ဌိတံ။
သုဓံဝ ဣန္ဒော ပရိဘုဉ္ဇိယာန၊
ဟိတွာ ကထေ’ကော ရမသီ အရညေ။

၄၈၀။ တာ ခတ္တိယာ ဝေလ္လိဝိလာကမဇ္ဈာ၊
အလင်္ကတာ သမ္ပရိဝါရယိတွာ။
ဣန္ဒံဝ ဒေဝေသု ပမောဒယိံသု၊
ဟိတွာ ကထေ’ကော ရမသီ အရညေ။

၄၈၁။ တမ္ပူပဓာနေ ဗဟုဂေါဏကမ္ပိ၊
သုဘမ္ပိ ၂ သဗ္ဗဿယနမ္ပိ သင်္ဂေ။
သေယျဿ မဇ္ဈမ္ပိ သုခံ သယိတွာ
ဟိတွာ ကထေ’ကော ရမသီ အရညေ။

၄၈၂။ ပါဏိဿရံ ကုမ္ဘထူဏံ နိသီထေ၊
အထောပိ ဝေ နိပ္ပုရိသမ္ပိ တူရိယံ။
ဗဟံ သုဂီတဉ္စ သုဝါဒိတဉ္စ၊
ဟိတွာ ကထေ’ကော ရမသီ အရညေ။

၄၈၃။ ဥယျာနသမ္ပန္တံ ပဟုတမာလုံ၊
 မိဂါဇိနူပေတံ ပုရံ သုရမ္ပံ။
 ဟယေဟိ နာဂေဟိ ရထေဟု'ပေတံ၊
 ဟိတွာ ကထေ'ကော ရမသီ အရညေ'တိ။

တတ္ထ သုကတန္တိ နာနပ္ပကာရေဟိ သုဠု ကတံ။ သုနိဋ္ဌိတန္တိ နာနာသမ္ဘာရ-
 ယောဇနေန သုဠု နိဋ္ဌိတံ။ ကထေ'ကောတိ ကထံ ဧကော။ ရမသီတိ မူလ-
 ဖလာဒီနိ ခါဒန္တော ကထံ ရမိဿသိ၊ ဧဟိ မဟာရာဇ ဂမိဿာမာတိ။
 ဝေလ္လိဝိလာကမဇ္ဈာတိ ဧတ္ထ ဝေလ္လိတိ ရာသိ၊ ဝိလာကမဇ္ဈာတိ ဝိလဂ္ဂမဇ္ဈာ။
 ဥတ္တတ္ထဃနသုဝဏ္ဏရာသိပဘာ စေတနဒီဃမဇ္ဈာစာတိဒဿေတိ။ ဒေဝေ သူတိ
 ဒေဝလောကေသု အစ္ဆရာ ဣန္ဒံ ဝိယ ရမဏီယေ ဗာရာဏသိနဂရေ ပုဗ္ဗေ တံ
 ပမောဒယိ'သု၊ တာ ဟိတွာ ဣမ ကိ' ကရိဿသိ၊ ဧဟိ သမ္ပ ဂစ္ဆာမာတိ။
 တမ္ပူပဓာနေတိ ရတ္တူပဓာနေ။ သဗ္ဗဿယနဗ္ဗိတိ သဗ္ဗတ္ထရဏတ္ထတေ သယနေ။
 သင်္ဂေတိ^၁ အနေကဘူမိကေ ဒဿေတွာ အဒ္ဓရတ္တအင်္ဂယုတ္တေ^၂ တတ္ထ တံ ပုဗ္ဗေ
 သယိတိ အတ္ထော။ သုခန္တိ တာဒိသဿ သယနဿ မဇ္ဈမိ သုခံ သယိတွာန
 ဣဒါနိ ကထံ အရညေ ရမိဿသိ၊ ဧဟိ ဂစ္ဆာမ သမ္မာတိ။ နိသီထေတိ ရတ္တိဘာ-
 ဂေ။ ဟိတွာတိ ဧဝရူပံ သမ္ပတ္တိ' ဆဇ္ဇေတွာ။ ဥယျာနသမ္ပန္တံ ပဟုတမာလုန္တိ
 မဟာရာဇ တဝ ဥယျာနသမ္ပန္တံ နာနာဝိဓပုပ္ဖံ။ မိဂါဇိနူပေတံ ပုရံ သုရမ္ပန္တိ တံ
 ဥယျာနံ မိဂါဇိနံ နာမ နာမေန၊ တေန ဥပေတံ ပုရမ္ပိ တေ သုဠု ရမ္ပံ။ ဟိတွာတိ
 ဧဝရူပံ မနောရမံ နဂရံ ဆဇ္ဇေတွာ။

ဣတိ မဟာသတ္ထော “အပ္ပေဝ နာမေသ ပုဗ္ဗေ ဥပဘုတ္တပရိဘောဂရသံ
 သရိတွာ ဂန္တုကာမော ဘဝေယျာ”တိ ပဌမံ ဘောဇနေန ပလောဘေသိ၊
 ဒုတိယံ ကိလေသေန၊ တတိယံ သယနေန၊ စတုတ္ထံ နစ္စဂီတဝါဒိတေန၊
 ပဉ္စမံ ဥယျာနေန စေတ နဂရေန စာတိ ဣမေဟိ ဧတ္ထကေဟိ ပလောဘေတွာ
 “ဧဟိ မဟာရာဇ အဟံ တံ အာဒါယ ဂန္တော ဗာရာဏသိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ
 ပစ္ဆာ သကရဋ္ဌံ ဂမိဿာမိ၊ သစေ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ န လဘိဿသိ၊ ဥပခုရဇ္ဇံ
 တေ ဒဿာမိ၊ ကိ' တေ အရညဝါသေန၊ မမ ဝစနံ ကရေဟိ”တိ အာဟ။
 သော တဿ ဝစနံ သုတွာ ဂန္တုကာမော ဟုတွာ “သုတသောမော မယံ
 အတ္ထကာမော အနုကမ္ပကော၊ ပဌမံ မံ ကလျာဏေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ‘ဣဒါနိ
 ပေါရာဏကယသေဝ ပတိဋ္ဌာပေဿာမိ’တိ ဝဒတိ၊ သက္ခိယံတိ စေသ ပတိ-
 ဋ္ဌာပေတုံ၊ ဣမိနာ သဒ္ဓိ'ယေဝ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ၊ ကိ' မေ အရညဝါသေနာ”တိ

၁-သညတေတိ (သီ၊ ဣ)၊ အလင်္ကတေတိ (သျှာ)

၂-အဒ္ဓရတ္တာလင်္ကတယုတ္တေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

စိန္တေတွာ တုဠစိတ္တော တဿ ဂုဏံ နိဿာယ ဝဏ္ဏံ ကထေတုကာမော “သမ္မ
သုတသောမ ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂတော သာဓုတရံ၊ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂတော ဝါ
ပါပတရံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝတွာ အာဟ—

၄၈၄။ “ကာဠပက္ခေ ယထာ စန္ဒော၊ ဟာယတေ’ဝ သုဝေ သုဝေ။
ကာဠပက္ခပမော ရာဇ၊ အသတံ ဟောတိ သမာဂမော။

၄၈၅။ ယထာ’ဟံ ရသက’မာဂမ္မ၊ သူဒံ ကာပုရိသာဓမံ။
အကာသိ’ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ယေန ဂစ္ဆာမိ ဒုဂ္ဂတိ’။

၄၈၆။ သုက္ကပက္ခေ ယထာ စန္ဒော၊ ဝဗုတေဝ သုဝေ သုဝေ။
သုက္ကပက္ခပမော ရာဇ၊ သတံ ဟောတိ သမာဂမော။

၄၈၇။ ယထာ’ဟံ တုဝ’မာဂမ္မ၊ သုတသောမ ဝိဇာနဟိ။
ကာဟာမိ ကုသလံ ကမ္မံ၊ ယေန ဂစ္ဆာမိ သုဂ္ဂတိ’။

၄၈၈။ ထလေ ယထာ ဝါရိ ဇနိန္ဒ ဝုဠံ၊
အနဒ္ဓနေယျံ န စိရဠိတိကံ။
ဇံဝမ္ပိ ဟောတိ အသတံ သမာဂမော၊
အနဒ္ဓနေယျော ဥဒကံ ထလေ’ဝ။

၄၈၉။ သရေ ယထာ ဝါရိ ဇနိန္ဒ ဝုဠံ၊
စိရဠိတိကံ နရဝီရသေဠ။
ဇေဝ္ဗိ ဝေ ဟောတိ သတံ သမာဂမော၊
စိရဠိတိကော ဥဒကံ သရေ’ဝ။

၄၉၀။ အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ သမာဂမော၊
ယာဝမ္ပိ တိဋ္ဌေယျ တထေဝ ဟောတိ။
ဒိပ္ပံ ဟိ ဝေတိ အသတံ သမာဂမော၊
တသ္မာ သတံ ဓမ္မော အသတ္တိ အာရကာ”တိ။

တတ္ထ သုဝေ သုဝေတိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ။ အနဒ္ဓနေယျန္တိ န အဒ္ဓါနက္ခမံ။
သရေတိ သမုဒ္ဒေ။ နရဝီရသေဠာတိ နရေသု ဝီရိယေန သေဠ။ ဥဒကံ
သရေ’ဝါတိ သမုဒ္ဒေ ဝုဠဥဒကံ ဝိယ။ အဗျာယိကောတိ အဝိဂစ္ဆနကော။

ယာဝမ္ဗိ တိဋ္ဌေယျာတိ ယတ္ထကံ ကာလံ ဇီဝိတံ တိဋ္ဌေယျ၊ တတ္ထကံ ကာလံ တထေဝ ဟောတိ၊ န ဇီရတိ သပ္ပုရိသေဟိ မိတ္တဘာဝေါတိ။

ဣတိ ပေါရိသာဒေါ သတ္တဟိ ဂါထာဟိ မဟာသတ္တဿေဝ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။ မဟာသတ္တောပိ ပေါရိသာဒဉ္စ တေ စ ရာဇာနော ဂဟေတွာ အတ္တနော ပစ္စန္ဓဂါမံ အဂမာသိ။ ပစ္စန္ဓဂါမဝါသိနော မဟာသတ္တံ ဒိသွာ နဂရံ ဂန္ဓာ အမစ္စာနံ အာစိက္ခိံသု။ အမစ္စာ ဗလကာယံ အာဒါယ ဂန္ဓာ ပရိဝါရယိံသု။ မဟာသတ္တော တေန ပရိဝါရေန ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ အဂမာသိ။ အန္တရာမဂ္ဂေ ဇနပဒဝါသိနော ဗောဓိသတ္တဿ ပဏ္ဏာကာရံ ဒတွာ အနုဂစ္ဆိံသု၊ မဟန္တော ပရိဝါရော အဟောသိ၊ တေန သဒ္ဓိံ ဗာရာဏသိံ ပါပုဏိ။ တဒါ ပေါရိသာဒဿ ပုတ္တော ရာဇာ ဟောတိ၊ သေနာပတိ ကာဠဟတ္ထိယေဝ။ နာဂရာ ရညော အာရောစယိံသု “မဟာရာဇ သုတသောမော ကိရ ပေါရိသာဒံ ဒမေတွာ အာဒါယ ဣဓာဂစ္ဆတိ၊ နဂရမဿ ပဝိသိတုံ န ဒဿာမာ”တိ သီဃံ နဂရဒ္ဓါရာနိ ပိဒဟိတွာ အာဝုဓဟတ္တာ အဋ္ဌိသု။ မဟာသတ္တော ဒ္ဓါရာနံ ပိဟိတဘာဝံ ဥတွာ ပေါရိသာဒဉ္စ ပရောသတဉ္စ ရာဇာနော ဩဟာယ ကတိပယေဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ အာဂန္ဓာ “အဟံ သုတသောမရာဇာ၊ ဒ္ဓါရံ ဝိဝရဏာ”တိ အာဟာ။ ပုရိသာ ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသုံ။ သော “ဒိပ္ပံ ဝိဝရဏာ”တိ ဝိဝရပေသိ။ မဟာသတ္တော နဂရံ ပါဝိသိ။ ရာဇာ စ ကာဠဟတ္ထိ စဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ အာဒါယ ပါသာဒံ အာရောပယိံသု။

သောရာဇပလ္လင်္ဂေ နိသီဒိတွာ ပေါရိသာဒဿ အဂ္ဂမဟေသိံ သေသာမစ္စေ စ ပက္ခောသာပေတွာ ကာဠဟတ္ထိံ အာဟာ “ကာဠဟတ္ထိ ကသွာ ရညော နဂရံ ပဝိသိတုံ န ဒေဏာ”တိ။ သော ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ဣမသ္မိံ နဂရေ ဗဟူ မနုဿေ ခါဒိ၊ ခတ္တိယေဟိ အကတ္တဗ္ဗံ ကရိ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပံ ဆိဒ္ဓမကာသိ၊ ဧဝရူပေါ ပါပဓမ္မော၊ တေန ကာရဏေနာတိ။ “ဣဒါနိ ‘သော ဧဝရူပံ ကရိဿတိ’တိ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ အဟံ တံ ဒမေတွာ သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိံ၊ ဇီဝိတဟေတုပိ ကဉ္စိ န ဝိဟေဋ္ဌေဿတိ၊ နတ္ထိ ဝေါ တတော ဘယံ၊ ဧဝံ မာ ကရိတ္ထ၊ ပုတ္တေဟိ နာမ မာတာပိတရော ပဋိဇဉ်တဗ္ဗာ၊ မာတာပိတုပေါသကော ဟိ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဣတရေ နိရယ”န္တိ ဧဝံ သော နိစာသနေ နိသိန္ဓဿ ပုတ္တရာဇဿ ဩဝါဒံ ဒတွာ “ကာဠဟတ္ထိ တံ ရညော သဟာယော စေဝ သေဝကော စ၊ ရညာပိ မဟန္တေ ဣဿရိယေ ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တယာပိ ရညော အတ္ထံ စရိတုံ ဝန္တတိ”တိ သေနာပတိမ္ပိ အနုသာသိတွာ “ဒေဝိ တွမ္ပိ ကုလဂေဟာ အာဂန္ဓာ တဿ သန္တိကေ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနံ ပတွာ ပုတ္တမိတာဟိ ဝဗ္ဗိပ္ပတ္တာ၊ တယာပိ တဿ အတ္ထံ

စရိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဒေဝိယာပိ ဩဝါဒံ ဒတွာ တမေဝတ္ထံ မတ္ထကံ ပါပေတုံ ဓမ္မံ
ဒေသေန္တော ဂါထာ အာဟ—

၄၉၁။ “န သော ရာဇာ ယော အဇေယျံ ဇိနာတိ၊
န သော သခါ ယော သခါရံ ဇိနာတိ။
န သာ ဘရိယာ ယာ ပတိနော န ဝိဘေတိ၊
န တေ ပုတ္တာ ယေ န ဘရန္တိ ဇိဏ္ဏံ။

၄၉၂။ န သာ သဘာ ယတ္ထ န သန္တိ သန္တော၊
န တေ သန္တော ယေ န ဘဏန္တိ ဓမ္မံ။
ရာဂဉ္စ ဒေါသဉ္စ ပဟာယ မောဟံ၊
ဓမ္မံ ဘဏန္တာဝ ဘဝန္တိ သန္တော။

၄၉၃။ နာ’ဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတံ။
ဘာသမာနဉ္စ ဇာနန္တိ၊ ဒေသေန္တံ အမတံ ပဒံ။

၄၉၄။ ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ဣသိနံ ဓဇံ။
သုဘာသိတဒ္ဓဇာ ဣသယော၊ ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇော”တိ။

တတ္ထ အဇေယျန္တိ အဇေယျာ နာမ မာတာပိတရော၊ တေ ဇိနန္တော ရာဇာ
နာမ န ဟောတိ။ သစေ တွမ္ပိ ပိတု သန္တကံ ရဇ္ဇံ လဘိတွာ တဿ ပဋိသတ္တု
ဟောသိ၊ အကိစ္စကာရီ နာမ ဘဝိဿသိ။ သခါရံ ဇိနာတိတိ ကုဋ္ဌဇ္ဇေန
ဇိနာတိ။ သစေ တံ ကာဠဟတ္ထိ ရညာ သဒ္ဓိံ မိတ္တဓမ္မံ န ပူရေသိ၊ အဓမ္မဌော
ဟုတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿသိ။ န ဝိဘေတိတိ န ဘာယတိ။ သစေ တံ ရညော
န ဘာသသိ၊ ဘရိယာဓမ္မေ’ ဌိတာ နာမ န ဟောသိ၊ အကိစ္စကာရီ နာမ
ဘဝိဿသိ။ ဇိဏ္ဏန္တိ မဟလ္လကံ။ တသ္မိံ ဟိ ကာလေ အဘရန္တာ ပုတ္တာ ပုတ္တာ
နာမ န ဟောန္တိ။

သန္တောတိ ပဏ္ဍိတာ။ ယေ န ဘဏန္တိ ဓမ္မန္တိ ယေ ပုစ္ဆိတာ သစ္စ-
သဘာဝံ န ဝဒန္တိ၊ န တေ ပဏ္ဍိတာ နာမ။ ဓမ္မံ ဘဏန္တာဝါတိ ဧတေ
ရာဂါဒယော ပဟာယ ပရဿ ဟိတာနုကမ္ပကာ ဟုတွာ သဘာဝံ ဘဏန္တာဝ
ပဏ္ဍိတာ နာမ ဟောန္တိ။ နာ’ဘာသမာနန္တိ န အဘာသမာနံ။ အမတံ ပဒန္တိ
အမတမဟာနိဗ္ဗာန် ဒေသေန္တံ “ပဏ္ဍိတော”တိ ဇာနန္တိ၊ တေနေဝ ပေါရိသာဒေါ
မံ ဥတွာ ပသန္တစိတ္တော စတ္တာရော ဝရေ ဒတွာ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌိတော။

ဘာသယေတိ ပဏှိတော ပုရိသော ဓမ္မံ ဘာသေယျ ဇောတေယျ၊
ဗုဒ္ဓါဒယော ဣသယော ယသ္မာ ဓမ္မော ဧတေသံ ဓဇော၊ တသ္မာ သုဘာသိ-
တဒ္ဓဇာ နာမ သုဘာသိတံ ပဂ္ဂဏန္တိ^၁၊ ဗာလာ ပန သုဘာသိတံ ပဂ္ဂဏန္တော^၂
နာမ နတ္ထိတိ။

ဣမဿ ဓမ္မကထံ သူတွာ ရာဇာ စ သေနာပတိ စ ဒေဝီ စ တုဋ္ဌာ “ဂစ္ဆာမ
မဟာရာဇ အာနေမာ”တိ ဝတွာ နဂရေ ဘေရိံ စရာပေတွာ နာဂရေ သန္တိပါ-
တေတွာ “တုမေ မာ ဘာယိတ္ထ၊ ရာဇာ ကိရ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော၊ ဧထ နံ
အာနေမာ”တိ မဟာဇနံ အာဒါယ မဟာသတ္တံ ပုရတော ကတွာ ရညော
သန္တိကံ ဂန္တာ ဝန္တိတွာ ကပ္ပကေ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ကပ္ပိတကေသမသ္မံ နာတာ-
နုလိတ္တပသာမိတံ^၃ ရာဇာနံ ရတနရာသိမ္ပိ ဌပေတွာ အဘိသိဉ္စိတွာ နဂရံ
ပဝေသေသုံ။ ပေါရိသာဒေါ ရာဇာ ဟုတွာ ပရောသတာနံ ခတ္တိယာနံ မဟာ-
သတ္တဿ စ မဟာသက္ကာရံ ကာရေသိ။ “သုတသောမနရိန္ဒေန ကိရ
ပေါရိသာဒံ ဒမေတွာ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပိတော”တိ သကလဇမ္ပဒီပေ မဟာ-
ကောလာဟလံ ဥဒပါဒိ။ ဣန္ဒပတ္တနဂရဝါသိနောပိ “ရာဇာ နော အာဂစ္ဆတူ”တိ
ဒူတံ ပဟိဏိံသု။ သော တတ္ထ မာသမတ္တံ ဝသိတွာ “သမ္ပ ဂစ္ဆာမဟံ၊ တံ
အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ၊ နဂရဒ္ဓါရေသု စ မဇ္ဈေ စာတိ ပဉ္စ ဒါနသာလာယော
ကာရေဟိ၊ ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ အဂတိဂမနံ ပရိဟရာ”တိ ပေါရိ-
သာဒံ ဩဝဒိ။ ပရောသတာဟိ ရာဇဓာနီဟိ ဗလကာယော ယေဘုယျေန
သန္တိပတိ။ သော တေန ဗလကာယေန ပရိဝုတော ဗာရာဏသီတော နိက္ခမိ။
ပေါရိသာဒေါပိ နိက္ခမိတွာ ဥပဗုပထာ နိဝတ္တိ။ မဟာသတ္တော အဝါဟနာနံ
ရာဇနံ ဝါဟနာနိ ဒတွာ ဥယျောဇေသိ။ တေပိ ရာဇာနော တေန သဉ္စိံ
သမ္မောဒိတွာ မဟာသတ္တံ ဝန္တနာဒိနိ ကတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဇနပဒံ
အဂမိံသု။

မဟာသတ္တောပိ နဂရံ ပတွာ ဣန္ဒပတ္တနဂရဝါသိဟိ ဒေဝနဂရံ ဝိယ
အလင်္ကတနဂရံ ပဝိသိတွာ မာတာပိတရော ဝန္တိတွာ မရုပဋိသန္တာရံ ကတွာ
မဟာတလံ အဘိရုဟိ။ သော ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော စိန္တေသိ “ရုက္ခ-
ဒေဝတာ မယံ ဗဟူပကာရာ၊ ဗလိကမ္ပလာဘမဿာ ကရိဿာမိ”တိ။ သော
တဿ နိဂြောဿ အဝိဒူရေ မဟန္တံ တဋ္ဌာကံ ကာရေတွာ ဗဟူနိ ကုလာနိ

ပေသေတွာ ဂါမံ နိဝေသေသိ။ ဂါမော မဟာ အဟောသိ အသီတိမတ္တ-
အာပဏသဟဿပဋိမဏ္ဍိဟော။ တမ္ပိ ရုက္ခမူလံ သာခန္တတော ပဋ္ဌာယ သမ-
တလံ ကာရေတွာ ပရိက္ခိတ္တဝေဒိကတောရဏဒ္ဓါရယုတ္တံ အကာသိ၊ ဒေဝတာ
အဘိပ္ပသီဒိ။ ကမ္မာသပါဒဿ ဒမိတဋ္ဌာနေ နိဝုဋ္ဌတ္တာ ပန သော ဂါမော
ကမ္မာသဒမ္ပနိဂမော နာမ ဇာတော။ တေပိ သဗ္ဗေ ရာဇာနော မဟာသတ္တဿ
ဩဝါဒေ ဌတွာ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကတွာ အာယုပရိယောသာနေ သဂ္ဂံ
ပူရယိံသု။

သတ္တာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ “န ဘိက္ခဝေ
ဣဒါနေဝါဟံ အင်္ဂုလိမာလံ ဒမေမိ၊ ပုဗ္ဗေပေသ မယာ ဒမိတောယေဝါ”တိ
ဝတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါပေါရိသာဒေါ ရာဇာ အင်္ဂုလိမာလော
အဟောသိ၊ ကာဠဟတ္ထိ သာရိပုတ္တော၊ နန္ဒမြာဟ္မဏော အာနန္ဒော၊ ရုက္ခ-
ဒေဝတာ ကဿပေါ၊ သက္ကော အနုရုဒ္ဓေါ၊ သေသရာဇာနော ဗုဒ္ဓပရိသာ၊
မာတာပိတရော မဟာရာဇကုလာနိ၊ သုတသောမရာဇာ ပန အဟမေဝ
အဟောသိ”န္တိ။

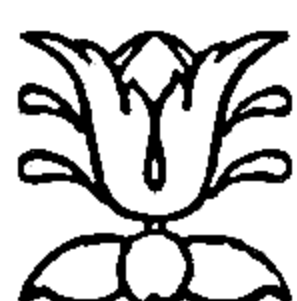
မဟာသုတသောမဇာတကဝဏ္ဏနာ ပဉ္စမာ။

ဇာတကုဒ္ဓါနံ

သုမုခေါ ပန ဟံသဝရော စ မဟာ၊
သုဓဘောဇနိကော စ ပရော ပဝရော။
သကုဏာလဒိဇာမိပတိဝှယနော၊
သုတသောမဝရုတ္တမသဝှယနောတိ။

အသီတိနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(ပဉ္စမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။)

ဇာတကဋကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

သံဝဠာတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသံ	၃၃၉	အဂမာ	၁၆၉
အကံ	၁၇၁	အဂမာသိ	၅၂၀
အကက္ကသံ	၂၁၇	အဂဟနံ	၂၇၇
အကက္ကသင်္ဂါ	၂၁၇	အဂါရိနော	၁၀၅
အကတတ္တဿ	၃၇၅	အဂုဏံ	၄၇၀
အကမ္မာယ	၁၃၀	အဂ္ဂဂိမ္ပေ	၂၁၇
အကမ္မုနာ	၁၃၀	အဂ္ဂပကတိမာ	၃၇၅
အကရံ	၇၁	အဂ္ဂရဉ္စော	၄၀၁
အကရဏီယံ	၂၅၀	အဂ္ဂဟိံ	၇၅
အကာမာ	၂၅၀	အဂ္ဂဟိတော	၀၂
အကာလေ	၂၄၇	အဂ္ဂိ	၂၁၂
အကာသိ	၃၀	အဂ္ဂိဇာရိဝ	၄၃၁
အကိစ္စံ	၄၇၁	အဂ္ဂိဋ္ဌံ	၁၆၅
အကိဉ္ဇနံ	၄၀၇	အဂ္ဂိဟုတ္တံ	၂၁၀
အကုတောဘယာ	၂၇၀	အဂ္ဂိယံ	၃၄၄
အက္ခဿ	၁၆၆	အဂ္ဂယတနံ	၄
အက္ခာတရူပံ	၂၁	အဃံ	၁၀၅
အက္ခာတာ	၂၀၉	အဃမ္ပိ	၁၅
အက္ခာယတိ	၄၄၀	အင်္ဂဒိ	၁၀
အက္ခာဟိ	၁၄၉	အင်္ဂပါဝရဏေန	၃၅၂
အက္ခိံ	၀၁	အင်္ဂါ	၇၁
အက္ခောဘဏိ	၃၄၂	အင်္ဂါရသံ	၁၅၃
အခါဒိ	၂၁၇	အစပလံ	၂၁၇
အခိလကာနိ	၂၁၆	အစရိံ	၁၁
အဂစ္ဆိတ္ထ	၂၀၂	အစလိတံ	၄၉၄
အဂတိ	၂၇၁	အစာရိ	၉၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အစိန္တေတွာ	၄၀၃	အဉ္ဇနလောမသာဒိသာ	၂၁၇
အစေလောဝ	၁၉	အညမညာတိရေစိသုံ	၃၃၁
အစောဒယိ	၁၁၇	အညမညဿ	၃၂၉
အစွန္တိ	၄၉၄	အညာတံ	၉
အစွန္တကာမာနံဂတဿ	၄၇၉	အညာတကံ	၂၃၆
အစွန္တပေမာနဂတဿ	၄၈၆	အညောညနိဿိတာ	၂၆၅
အစွန္တဝဏ္ဏာ	၄၈၃	အဋ္ဌနကာ	၁၁၀
အစွန္တသီလာသု	၄၈၆	အဋ္ဌာ	၅၄
အစွသရိ°	၇၅	အဋ္ဌိတော	၇၇
အစွာစရတိ	၄၇၀	အဋ္ဌာသိ	၃၈၄
အစွာဘိက္ခဏသံသဂ္ဂါ	၂၄၇	အဋ္ဌိကတွာ	၁၆၀
အစွာဟိတံ	၁၅၅	အဗျုချာနိ	၄၄၇
အစွမန္တော	၂၉၃	အဗျုမ္မတ္တော	၃၉၀
အစွမာလိ	၆၅	အဏ္ဏဇေဟိ	၂၀၁
အစွသံဃပရေတော	၂၉၁	အတိကဿ	၁၈၆
အစ္ဆတိ	၄၄၊ ၄၅	အတိကာယာ	၂၉၂
အစ္ဆရူပမာ	၁၀၁	အတိကာယော	၂၉၀
အဇိနံ	၄၀၅	အတိဂါဠိတာ	၄၂၈
အဇိနုပသေဝိတံ	၄၃၅	အတိတ္ထေ	၆၈
အဇေယျံ	၅၅၁	အတိဒိဃာ	၁၆၇
အဇ္ဇောရေသိ	၃၂၃	အတိဗြူဟယိ	၃၈၄
အဇ္ဈတ္တဇ္ဇ	၁၂၉	အတိမညတိ	၂၉၄
အဇ္ဈတ္တညေဝ	၆၈	အတိဝေဌယန္တိ	၄၉၃
အဇ္ဈပ္ပတ္တော	၁၆၉	အတိဝေလသာယိ	၁၉
အဇ္ဈဘာသထ	၃၇၀	အတိသာရံ	၄၀၄
အဇ္ဈဝေါဒဟိ	၃၈၈	အတိတမတ္တော	၈၁
အဇ္ဈာဝရံ	၃၄၂	အတ္တကမ္မဗလူပဂေါ	၂၉၂
အဇ္ဈာဝရမှာ	၃၄၄	အတ္တကာရာနိ	၄၂၈
အဇ္ဈပါဂမုံ	၃၄၃	အတ္တဒုက္ခေန	၂၃၆
အဇ္ဈေနာနိ	၁၁	အတ္တဒုခါဝဟံ	၁၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အတ္တပရိယာယံ	၃၉၂	အဒ္ဓဿာသိ	၁၆၉
အတ္တမဇ္ဈာ	၁၈၂	အဒ္ဓဿာသိမ္ပိ	၁၇၈
အတ္တဟေတု	၁၅၅	အဒ္ဓုဗ္ဗော	၂၃၉
အတ္တာနံ	၉	အဒ္ဓါနပရိယာယပထေ	၄၄၇
အတ္တံ	၁၀၅	အဂ္ဂါ	၁၆၇
အတ္တယံ	၅၂	အမော	၄၂၃
အတ္တဝတိ°	၃၉၉	အမ္ပံ	၆၈
အတ္တဝတိ	၁၆၀	အမ္ပိကာ	၁၂၄
အတ္တသန္တဿနီ	၂၇၁	အမ္ပိကော	၁၀၇
အတ္ထေသု	၃၉၀	အမ္ပေန	၁၀၉
အတ္ထော	၂၅၃	အဓိကောပိတံ	၁၂၄
အတြဇော	၆၁	အဓိဂတာ	၂၇၀
အတြိစ္စ	၄၃၅	အဓိဂမာ	၃၄၇
အထဇ္ဇနော	၁၅၃	အဓိစ္စလဒ္ဓိ	၁၈၂
အဒနာနိ	၃၉၅	အဓိပ္ပိတောသိ	၉
အဒဿနံ	၁၆၀	အဓိပန္နာ	၉၅
အဒဿယိ	၃၇၀	အဓိပန္နာနံ	၄၀၄
အဒါနံ	၄၁၂	အဓိပ္ပါဂါ	၆၀
အဒိဿမာနော	၄၂၁	အဓိပ္ပါယော	၃
အဒု	၃၉၇	အဓိသရေ	၁၂၄
အဒ္ဓသကံ	၁၅၃	အဓိယာန	၄၈၈
အဒ္ဓသကေ	၁၅၂	အနက္ခာကိတဝေ	၁၂၃
အဒ္ဓသိကံ	၂၅၉	အနဂါရာ	၁၀၅
အဒ္ဓသိယံ	၂၃၇	အနဂ်ဏံ	၃၂၁
အဒေတု	၂၀၇	အနညာယ	၄၀၃
အဒေယျံ	၁၁၂	အနတ္တံ	၄၇၁
အဒေဝသတ္တော	၄၈၂	အနတ္တစရာနိ	၄၇၀
အဒေသိ	၃၃	အနတ္တာယ	၁၂၅
အဒ္ဓဿာ	၅၂	အနတ္ထေ	၆၈
အဒ္ဓဿာယ	၅၇	အနဒ္ဓဂူနံ	၁၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနဒ္ဓနေယျံ	၅၄၉	အနုခဏေ	၂၄၆
အနဓိမနော	၃၁	အနုဂုတ္တော	၄၂၆
အနန္တရတနောစိတံ	၄၈၈	အနုဂေါ	၃၆၆
အနန္တရာ	၄၀၃	အနုဂဟာယ	၁၅၉
အနပစ္စာ	၂၉၁	အနုစ္စိ	၄၁
အနပေက္ခောဝ	၂၆၉	အနညာတော	၃၁
အနရိယပရိသမ္ဘာသေ	၈	အနညာသိ	၄၀၅
အနရိယရူပေါ	၉၁	အနဋ္ဌဟတိ	၁၂၉
အနရိယာ	၄၈၂	အနုတပ္ပတေ	၂၆
အနလာ	၄၈၉	အနုတပ္ပေယျ	၂၉၅
အနလော	၆၅	အနုတိဋ္ဌန္တိ	၁၂၀
အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော	၂၆၇	အနုတ္တရော	၂၃၈
အနာဂါရဿ	၂၆၇	အနုတ္တရနန္ဒော	၃၇၀
အနာထမာနော	၁၉	အနုဒ္ဓဋ္ဌံ	၂၁၇
အနာဒိ	၅၀	အနုပစိနန္တာ	၃၆၀
အနာနုတပ္ပံ	၅၃၄	အနုပထေ	၃၂၁
အနာယတနသီလဿ	၁၂၉	အနုပါဒနော	၂၆၅
အနာလဓမ္မ	၇၅	အနုပ္ပဝိဋ္ဌာ	၅၃၉
အနာဝကုလာ	၁၇၉	အနုပ္ပိဋ္ဌံ	၄၀၃
အနာဝသုရံ	၅၇	အနုဘုတ္တာ	၁၈၂
အနာသကာ	၂၀၂၅၇	အနုမဇ္ဈတော	၄၁၂
အနာဠိယာ	၁၀၁	အနုမညန္တ	၃၄၅
အနိဂယုမန္တံ	၈၁	အနုမညာသိ	၃၆၅
အနိဂဟာသု	၄၇၂	အနုမတာ	၄၃၅
အနိစ္စတော	၁၅၈	အနုမိတ္တော	၈၁
အနိန္ဒိတာ	၅၈	အနုမောဒါမ	၄၀၄
အနိယတော	၄၉၄	အနုမောဒိယာန	၁၅၁
အနိဿရော	၃၈၇	အနုဝတ္တတိ	၂၅၀
အနုကမ္ပိကာ	၃၅၀	အနုသာသ	၃၀၇
အနုကရောတိ	၄၇၁	အနုသာသတိ	၂၈၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုသာသသိ	၄၀၃	အပါပသတ္တပနိသေဝိနိ	၄၂၉
အနုသိက္ခာမိ	၃၆၇	အပိဋ္ဌယု	၄၂၆
အနုဿရန္တိ	၄၅	အပုရာဏဝဏ္ဏီ	၂၁၆
အနေကရုက္ခဝိဝိဓဝိကတိဖလံ	၄၄၈	အပူတိကော	၂၀၈
အနေကရူပါ	၅၃၄	အပေက္ခဝါ	၄၉၃
အနေသမာနော	၁၉	အပေက္ခာနော	၃၆၃
အနောဝဿံ	၃၃၆	အပေတဒရထော	၄
အန္တေဝါသိ	၈၇	အပေတလောမဟံသဿ	၁၂၅
အန္ဓာ	၄၃၈	အပ္ပကာရော	၇၁
အန္ဓကဝေဏ္ဍပုတ္တာ	၂၀	အပ္ပဋ္ဌိဂန္ဓိကာ	၄၃၃
အန္ဓဗာလာ	၁၉၈	အပ္ပဋ္ဌိမေ	၅၄
အန္ဓပါနေ	၁၀၁	အပ္ပမတ္တံ	၁၁၇
အန္ဓဂံ	၁၈၅	အပ္ပမာဏံ	၂၀၂
အန္ဓာဂတာ	၅	အပ္ပမာဒေါ	၁၀၄
အန္တေတိ	၈၁	အပ္ပမေယျော	၃၉၀
အပဂ္ဂတာမှာ	၈၆	အပ္ပါနဘာဝါ	၁၈၅
အပစာယမာနော	၂၃၉	အပ္ပိယာ	၂၄၇
အပစိတော	၃၆၃	အပ္ပိယော	၃၁
အပဏ္ဍရာ	၁၆၇	အပ္ပေါဿုကော	၉
အပဏ္ဍကံ	၁၈၈	အဗ္ဗဟိ	၂၀၈
အပတိတာ	၁၆၇	အဗ္ဗတိက္ကန္တာ	၄၀၀
အပထေန	၃၉၈	အဗ္ဗတ္ထတံ ဂတာ	၅၀၈
အပဗ္ဘာရာ	၄၃၃	အဗ္ဗန္တရံ	၂၄၆
အပရဇ္ဈာမ	၃၉၉	အဗ္ဗန္တရော	၁၇၉
အပရာဓံ	၂၇	အဗ္ဗိဟာသိ	၁၈၁
အပရိစက္ခိတာရံ	၈၁	အဗ္ဗါတော	၁၁
အပလာယိနိ	၅	အဗ္ဗူတိ	၃၁၂
အပသာဒေတိ	၄၄၈	အဗျာယိကော	၅၄၉
အပဿန္တိ	၉၇	အဗျာဟရတိ	၈၄
အပါပကမ္ပိနော	၄၄၀	အဗြဝိ	၂၀၆၊ ၂၆၆

ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[အ]	ပိဋကော်
အဗြဝံ		၁၁၉	အမညထ		၂၀၂
အဘက္ခံ		၅၀၆	အမတပဒံ		၁၀၄
အဘဇန္တံ		၂၄၆	အမနုဿာ		၂၉၂
အဘယာ		၈၉	အမရတ္တံ		၂၃၉
အဘိက္ခုဇိတံ		၂၄၅	အမရဝရေဟိ		၄၁၈
အဘိဇစ္စဗလံ		၁၂၈	အမရော		၈၃
အဘိတော		၃၈၆	အမလမဇ္ဈိမေ		၄
အဘိနာဒယိတ္ထ		၄၃၇	အမဿုဇာတော		၂၁၆
အဘိန္တကဋ္ဌောသိ		၂၁၂	အမ္မာ		၁၀
အဘိပတ္တယာနော		၁၈၇	အမ္ဘော		၇၅
အဘိပါလယန္တိ		၂၃၉	အမ္မ		၃၀၇
အဘိလမ္ပန္တံ		၇၅	အမှာ		၈၂
အဘိလမ္ပန္တိ		၂၉၃	အယဿာ		၂၈၉
အဘိဝါဒေမိ		၉၃	အယိရေ		၁၄၅
အဘိဝါရယိ		၄၂၂	အယောနိသော		၇၆
အဘိသဉ္ဇိက္ခ		၃၆၄	အယောမုခါ		၂၉၂
အဘိသတ္တော		၇၇	အယျော		၇၆
အဘိသန္တန္တိ		၆	အရညေ		၇၅၊ ၃၄၅
အဘိသပိတ္ထ		၁၈၇	အရဟန္တာ		၂၅၇
အဘိသမေက္ခ		၄၁၈	အရိယံ		၃၈၅
အဘိသမ္ဘောန္တိ		၄၄၈	အရိယပူဇိတံ		၄၃၉
အဘိသရံ		၃၉၇	အရိယမဂ္ဂါဝရော		၃၄၆
အဘိသရေန		၃၉၈	အရိယရဒံ		၄၀၀
အဘိဟာရေသုံ		၄၀၁	အရိယဝတ္ထု'သိ		၃၈၆
အဘိဟာသိ°		၄၂၂	အရိယဝုတ္တိနံ		၃၈၄
အဘိဟာသီ		၄၃၅	အရိယသမာစာရော		၃၄၈
အဘုံ		၁၉၀	အရိယာဝကာသော		၉၀၊ ၁၇၅
အဘုတ္တပရိဘောဂေန		၅၀၈	အရိယော		၃၄၈
အဘောဇနေယျံ		၁၉	အရူပိမံ		၄၂၆
အမစ္စဗလံ		၁၂၈	အလံ		၁၂၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အလင်္ကာတာ	၁၀၁၊ ၁၃၃	အဝေက္ခတိ	၁၅၈
အလတ္တ	၄၇၂	အဝ္ဗယေသိ	၂၃၇
အလဒ္ဓဿ	၁၂၃	အသံဂန္တု	၂၁၉
အလဒ္ဓါန	၅၀၃	အသံသိ	၅၂
အလတ္တိ	၈၄	အသက္ခရာ	၁၇၉
အဝကင်္ခန္တိ	၃၇၁	အသင်္ခေယျ	၂၉၀
အဝကိရိယ	၁၅၁	အသင်္ဂိတေ	၄၃၇
အဝစမိ	၁၇၈	အသစ္စံ	၄၂၆
အဝစုံ	၂၇၇	အသစ္စဿ	၃၉၈
အဝဇ္ဇိ	၁၉၄	အသညတံ	၈၁
အဝဏှာ	၁၆၆	အသညတော	၉၁
အဝဏှော	၂၉၄	အသတံ	၈၂
အဝတ္ထံ	၃၂၁	အသတိယော	၃၄၈
အဝပုဇ္ဈတိ	၅၀၂	အသတ္တိ	၅၂၄
အဝပုဇ္ဈသိ	၂၄၇	အသမာနံ	၆၀
အဝလောကယန္တိ	၂၂၅	အသမ္ဘုသံ	၃၃၉
အဝဟိယသိ	၃၆၄	အသမ္ဘုဒ္ဓိ	၈၁
အဝါကရေယျ	၅၃၆	အသာ	၄၈၆
အဝါကရေဟိ	၅၄၂	အသိ	၂၄
အဝါစရိ	၄၇၉	အသိဉ္စ	၃၂၂
အဝါဝဋ္ဋာ	၂၂၄	အသိတေ	၃၂၁
အဝိကမ္မမာနော	၅၃၆	အသိတော	၇၆
အဝိစ္စံ	၄၇၁	အသိဒ္ဓဘောဇနော	၂၁၂
အဝိဒ္ဓရေ	၁၉၈	အသိနာ	၃၂၂
အဝိနာသကေ	၁၂၃	အသုစိ	၁၄၆
အဝိနိဗ္ဗုဇံ	၁၂၉	အသုရကာယံ	၁၉၈
အဝိဘဇ္ဇသေဝိနိ	၄၂၆	အသုဿုသံ	၁၂၉
အဝိရောဓနံ	၄၀၃	အသောကဝနိကာ	၂၀၀
အဝိသယုသာဟိ	၉	အသောကေ	၁၆၃
အဝိဟိံသာ	၄၀၃	အသောဏှော	၁၂၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာယံ	၁၂၄	အာဟု	၁၁၉
အာယတနံ	၃၇၀	အာဟုနေယျာ	၃၅၃
အာယတ္တမနာ	၄၂၀	အာဟုနေယျော	၂၃၈
အာယသကျံ	၂၀	အာဠာရိကော	၃၁၃
အာရာ အာရာ	၈၂		
အာရာမကရာသု	၄၇၂	[ဣ]	
အာရာမဂမနသီလာ	၄၇၀	ဣဃံ	၂၃၉
အာရောဟေန	၃၁၈	ဣစ္ဆတာ	၃၇၂
အာလပိ	၂၇၆	ဣစ္ဆတိ	၃၄၈၊ ၄၈၆
အာလပေယျ	၃၁၅	ဣစ္ဆမာနာယ	၄၃၅
အာလယံ	၉၇	ဣစ္ဆာလောဘံ	၃၉၉
အာဝဇေယျ	၃၁	ဣစ္ဆေ	၃၂
အာဝဇ္ဇနီ	၄၈၉	ဣဇ္ဈတု	၄၁၈
အာဝဟန္တိ	၇	ဣဏံ	၂၅၁
အာဝါသု	၄၈၂	ဣတရိတရာပတိဋ္ဌာ	၄၆၃
အာဝိလက္ခော	၂၀	ဣတ္တာဂါရေဟိ	၂၀၀
အာဝေဠိနေ	၄၃၇	ဣတ္ထိယော	၅
အာသံ	၄၂၈	ဣဉ္စံ	၁၀၅
အာသဇ္ဇ	၃၆၄	ဣဉ္စါနိ	၂၀
အာသနာ	၃၆၄	ဣဉ္စိ	၂၅၁
အာသာဒယိ°	၂၀၈	ဣဉ္စဂဏူပပန္နာ	၁၄၅
အာသာဒိယာ	၁၆၄	ဣဉ္စေါ	၂၂၅
အာသာဒုံ	၁၆၄	ဣန္ဒသဂေါတ္တ	၄၄၀
အာသာယ	၄၃၆	ဣန္ဒဿ	၉၁၊ ၄၃၉
အာသိတ္တသတ္တော	၉၁	ဣန္ဒဝရိသာမံ	၉၇
အာသီဝိသာ	၈၅	ဣရိဏေ	၇၅
အာသေ	၄၂၈	ဣလ္လိယာ	၂၇၆
အာသေထ	၂၃၉	ဣသယော	၂၅၈
အာဟတ္တ	၁၀၇	ဣသိနာ	၂၉၀
အာဟရိ°	၄	ဣသိပ္ပလောဘနေ	၁၆၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဣ]		[ဥ]	
ဣသိပူဂဿမညာတေ	၈	ဥတုမိ	၃၅၂
ဣသိသိင်္ဂ°	၁၆၃	ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ	၃၅၂
ဣသိနံ	၁၄၄၊ ၃၄၃	ဥတ္တမံ	၄၃၅
ဣဿမိဂါ	၄၄၇	ဥတ္တမင်္ဂ°	၂၀၇
ဣဿရံ	၄၀၅	ဥတ္တမသတ္တဝေါ	၃၇၄-၅
ဣဿရိယံ	၃၇၃၊ ၅၃၄	ဥတ္တမာဟေဝနန္ဒဟော	၆၅
ဣဿရော	၁၂၅	ဥတ္တရာယံ	၂၁၀
[ဤ]		ဥတ္တရိယံ	၄၄
ဤတိနိပါတေန	၄၂၈	ဥတ္တရိယာန	၂၁၇
ဤသာဒန္တာ	၄၄	ဥဒကံ	၂၁၂၊ ၅၄၉
[ဥ]		ဥဒကဝန္တံ	၄၃၃
ဥက္ကစ္စ	၁၁	ဥဒဂ္ဂိဟုတ္တံ	၄၂၂
ဥက္ကဋ္ဌော	၂၀	ဥဒဋ္ဌာသိ	၃၂၂
ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံ	၃၄၂	ဥဒဏ္ဍသမယံ	၁၆၅
ဥဂ္ဂတော	၁၄၄၊ ၂၃၉	ဥဒတာရယီ	၄၃၇
ဥဋ္ဌနုပါဒေါ	၇၁	ဥဒပဇ္ဇိသုံ	၃၉၁
ဥစ္စံ	၄၇၁	ဥဒပတွာ	၂၇၁
ဥစ္စာဒနဉ္စ	၈၂	ဥဒပ္ပတ္တော	၇၆
ဥစ္စိဇ္ဇေယျ	၂၅၇	ဥဒဟာရာယ	၃၃၉
ဥစ္စန္ဒဒါယဇ္ဇကတာနိ	၂၀	ဥဒါဝတ္တ	၁၆၉
ဥစ္စန္ဒမူလော	၁၅၂	ဥဒိက္ခတိ	၂၂၇၊ ၃၅၂
ဥဇုံ	၂၁၇	ဥဒီရဏာ	၂၅၀
ဥဇုဝံသာ	၂၆၅	ဥဒီရယိ	၄၂၀
ဥဉ္ဇာယ	၉၄	ဥဒီရိတာ	၄၂၀၊ ၄၃၅
ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ	၃၄၅	ဥဒီရေသိ	၃၉၀
ဥဋ္ဌာနဝိရိယေ	၁၁၉	ဥဒ္ဓါရာ	၄၄၇
ဥဋ္ဌာနေ	၁၂၀	ဥဒ္ဓါလကာ	၂၁၀၊ ၄၃၃
ဥဋ္ဌာယ	၄၁၈	ဥဒ္ဓိ	၂၉၅
ဥတုမတ္တက္ခာ	၉၇	ဥဒ္ဓဂါ	၁၆၇
		ဥပကပ္ပတိ	၃၇၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၅

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

[ခ]

ဥပကာရိယသာဒိသံ

၄၃၇

ဥပက္ကမံ

၂၀

ဥပဂါယတိ

၁၉

ဥပဇီဝန္တာ

၁၀၆

ဥပဇ္ဈဂါ

၄၁

ဥပညာတံ

၃၄၅

ဥပညိဿတိ

၂၂၇

ဥပဋ္ဌဟံ

၉၄

ဥပဋ္ဌဟိ

၁၇၉၊ ၂၁၇

ဥပဋ္ဌဟုံ

၁၈၁

ဥပဋ္ဌာနာယ

၃၄၈

ဥပဋ္ဌိတော

၁၈၇

ဥပတ္ထဒ္ဓါ

၃၁၉

ဥပနိဿဇာ

၃၄၅

ဥပနိတသ္မိံ

၄၀၀

ဥပနိယတိ

၁၉၈

ဥပနေသိ

၅၅

ဥပန္နိကံ

၅၉

ဥပပဇ္ဇတိ

၄၁၂

ဥပပါဒယိ

၃၆၉

ဥပပ္ပုသိ

၄၄၈

ဥပဗ္ဗာဇေယျ

၅၃၆

ဥပမံ

၂၇၀

ဥပမာ

၂၃၉

ဥပရောဒတိ

၃၂၃

ဥပရောဓတိ

၂၆၇

ဥပလိခတိ

၄၇၁

ဥပဝသာမိ

၅

ဥပသုတိံ

၁၀၆

ဥပဟစ္စ

၂၉၀

ပဒါနုက္ကမော

[ခ]

ဥပါဂမိံ

၇၇

ဥပါဂမုံ

၃၇၆

ဥပါဂါ

၅၄၁

ဥပါယနံ

၃၇၀

ဥပါယသော

၄၂၈

ဥပါဝိသိ

၂၂၇၊ ၃၄၁

ဥပါသတော

၃၉၅

ဥပါသိနော

၃၇၀

ဥပေတရူပါ

၂၁၆

ဥပေန္တိ

၁၉

ဥပ္ပထေ

၄၉၄

ဥပ္ပထေန

၂၈၂

ဥပ္ပလံ

၄၄၉

ဥပ္ပလမာလဘာရိ

၄၆

ဥပ္ပလဿေဝ

၁၆၆

ဥဗ္ဗာဟေတ္ထ

၄၄၈

ဥဘတော

၂၉၃

ဥဘယမ္ပိ

၃၅၂

ဥဘိန္နံ

၃၆၃

ဥဘောသန္တိ

၃၉၉

ဥမှယမာနာ

၃၁၃

ဥမှာယေယျ

၃၁၅

ဥယျာနံ

၂၀၀

ဥရဂမိဝ

၄၆၅

ဥရသိ

၁၉၀

ဥရေ

၂၁၆

ဥရေဂဏ္ဍာယော

၁၇၀

ဥသဘော

၂၃၉

ဥသုယကေ

၁၁၉

ဥသ္မာဂတံ

၂၂၀

ပဒါနုတ္တမော

[၉]

ပိဋကော်

ဥဿိတေ

၂၅၈

ဥဟသန္တိ

၄၉၃

ဥဋ္ဌာရော

၄၄

[၉]

ဦနတ္တာ

၄၈၈

ဦဟညတေ

၁၉၈

ဦဟတေ

၄၃၀

[၉]

ဧကံသကတော

၄၃၇

ဧကစ္စဝသနာ

၂၂၇

ဧကယူပါ

၂၀

ဧကရထေ

၃၃၁

ဧကာသ္မိ

၄၂၃

ဧကော

၃၈၆

ဧကောဒိဘာဝံ

၂၇၀

ဧဏေယျကာ

၁၆၇

ဧတဒတ္ထာယ

၃၇၂

ဧတမတ္ထံ

၁၅၊ ၁၅၀

ဧတိ

၃၃၉

ဧတေဟိ

၁၅၆

ဧတ္တော

၂၃၇

ဧရိတဿ

၄၄

ဧဝံကရော

၁၅၈

ဧဝံဂတံ

၂၀၆

ဧသံ

၃

ဧသော

၁၂၁

ဧသောနာ

၂၆၇

ပဒါနုတ္တမော

[၉]

ပိဋကော်

ဩက္ကမိ

၁၇၂

ဩက္ကာကပုတ္တော

၃၂၅

ဩတ္တိတာ

၇၇

ဩဂယု

၂၉၂၊ ၃၉၈

ဩသဝနေ

၄၅၂

ဩဇဒါနဗလိကာရေ

၂၅၈

ဩဒ္ဓိတံ

၄၉၃

ဩတရဏီ

၂၇၁

ဩဒရေ

၅၅

ဩဒဟိ

၄၃၉

ဩဓာယ

၅၀

ဩပါနဘူတံ

၁၈၅

ဩရသော

၆၁

ဩရေန

၇၇

ဩလောကယ

၄၄

ဩလောကယိ

၄၉

ဩလောကေယျ

၃၁၅

ဩသဇျော

၉၇

ဩသရန္တိ

၄၉၃

ဩသိဉ္စယေ

၄၈၈

ဩသိတ္တဝဏ္ဏံ

၄၂၆

ဩဿဇိတွာ

၄၉၃

ဩဟာယ

၈၂

ဩဟိတေ

၁၀၁

[၉]

ကံသော

၁၁၇

ကက္ကုပနိသေဝိတံ

၃၂၁

ကင်္ခတိ

၄၄၀

ကစ္စိကာရ

၄၅၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကစ္ဆံ	၄၇၁	ကတံ	၃၄၀၊ ၃၄၅၊ ၄၈၂
ကစ္ဆဝိတတေ	၄၅၃	ကတဉ္ဇလီ	၄၂၀
ကစ္ဆာနိ	၂၄	ကတညူ	၁၅၆
ကဉ္ဇနစိတ္တသန္နိဘံ	၄၃၇	ကတနိဿမေ	၂၅၈
ကဉ္ဇနဇာလုရစ္ဆဒါ	၂၂၇	ကတမံ	၄၃
ကဉ္ဇနဇာလုရစ္ဆဒေ	၄၃၇	ကတရူပံ	၃၃၆
ကဉ္ဇနဒေပိဉ္ဇ	၃၆၃	ကတဝေဒီ	၁၅၆
ကဉ္ဇနပဇ္ဇေန	၃၄၂	ကတဟတ္တာ	၄၂
ကဉ္ဇနပတ္တေဟိ	၄၀၁	ကတာကတံ	၁၂၄
ကဉ္ဇနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ	၄၂၅၊ ၄၃၂	ကတေ	၅၄၁
ကဉ္ဇိနံ	၂၂၇	ကတ္တုပုတ္တာ	၂၃၈
ကညာ	၂၇၇	ကထံကရော	၈၆၊ ၁၅၈
ကညာဒုတိယာ	၁၀၁	ကထံဝိဓံ	၁၅၄
ကညိသမောဟိတာနိ	၂၁၆	ကထိနာ	၄၈၆
ကဠုကံ	၇၆၊ ၁၅၄	ကဒရိယတာပနာ	၂၈၉
ကဠေန	၄၇၁	ကဒလီဓဇပညာဏော	၂၀၅
ကဏိကာရာ	၄၅၂	ကနကတ္တစူပမာ	၄၁၈
ကဏိကာရဿ	၃၁၃	ကနကဗျာသမောစိတာ	၁၆၇
ကဏူကံ	၁၀၇	ကန္တာ	၄၈၃
ကဏူကာနံ	၄၈၈	ကန္တပ္ပကန္တံ	၄၈၂
ကဏူကော	၂၈၂	ကပိ	၇၅
ကဏ္ဍေ	၂၁၆	ကပ္ပေတိ	၂၅၁
ကဏ္ဍိကာ	၄၃၄	ကပ္ပေသိ	၁၉၀
ကဏ္ဍိကာရ	၄၅၂	ကဗန္ဓေ	၄၅၉
ကဏ္ဍဉ္ဇနဿေဝ	၁၆၆	ကမန္တိ	၂၀၉
ကဏ္ဍဒီပါယနံ	၂၉၀	ကမလာသဒိသိတ္ထိယော	၁၇၀
ကဏ္ဍရိဝ	၂၀၇	ကမသိ	၁၅
ကဏ္ဍဝတ္တနီ	၆၅	ကမ္မုတလာဘာသာ	၁၆၇
ကဏ္ဍသပ္ပသိရူပမာ	၄၈၃	ကမ္မုဝိမဋ္ဌဓာရိနီ	၄၂၆
ကဏ္ဍာဘိဇာတိကော	၉၁	ကမ္မုသဟတ္တာယော	၂၇၇

ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်
ကမ္မ		၇၁၂၅၇	ကာမပါလော		၂၃၈
ကမ္မကရံ		၂၃၅	ကာမဟေတုကံ		၂၃၇
ကမ္မဇာတံ		၂၆	ကာမာ	၂၀၂၂၃၇	
ကမ္မနာ		၃၆၉	ကာမိတ္ထိယော		၅၃၁
ကယိရာ		၁၁၉	ကာမုကံ		၃၂၅
ကရဏီယံ		၂၅၀	ကာမေန		၂၃၈
ကရဿု		၃၃	ကာယံ		၁၅၉
ကရိ		၇၆	ကာယူရိ		၁၀
ကရေ		၁၂၄	ကာယေန		၁၅၅
ကရေရိ		၄၃၃	ကာရာ		၅၃၄
ကရောန္တံ		၂၃၆	ကာရေယျ		၁၁၉
ကရောန္တာ		၅၀	ကာလပရိယာယံ	၃၉၀၂၄၀၀	
ကလဟံ		၄၂၀	ကာလဿ		၃၆၄
ကလာပသန္ဓေဋ္ဌေါ		၃၄၂	ကာလာဂတံ		၁၅၆
ကလျာဏာ		၅၃၄	ကာလုဋ္ဌာယီ		၁၂၉
ကလျာဏီ	၁၃၂၂၁၆၉		ကာလော		၂၄၆
ကလျာဏေ		၁၂၀	ကာသိကစန္ဒနဉ္စ		၅၃၁
ကသာယယောဂံ		၂၀၈	ကာသိကစန္ဒနေန		၃၂၁
ကသိဂေါရက္ခာ		၁၆၇	ကာသိကမတ္ထန္တံ		၄၀၁
ကာကပညာဝ		၂၇၁	ကာသိယော		၄၀၁
ကာတဝေ		၃၃၇	ကာဟာမိ	၁၈၇၂၃၇	
ကာဒမ္ပယော		၃၃၉	ကာဋသုတ္တော		၂၈၈
ကာမံ	၉၂၃၆၂၃၇၉၂၃၆၃		ကာဋာ	၄၃၁၅၀၀	
ကာမံကရော		၃၉၄	ကာဋာယသံ		၄၀၅
ကာမကာမာ		၁၇၈	ကိသီလော		၈၆
ကာမကာမိနီ		၄၇၉	ကိသုကာ		၄၅၂
ကာမကာမီ		၅၁၉	ကိစ္ဆံ		၄၈၂
ကာမဂုဏေ		၉၁၁၅၈	ကိစ္ဆာနီ		၃၃
ကာမဓာတုသမတိက္ကမာ		၄၉၄	ကိစ္ဆောဝ		၅၈
ကာမနိယာ		၁၆၆	ကိစ္ဆံ		၃၅၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကိစ္ဆာ	၃၅၃	ကုမ္ဘော	၄
ကိစ္ဆေန	၇၅	ကုမ္ပဂံ	၆၈
ကိဉ္ဇနံ	၃၇၃၊ ၄၂၅	ကုရုတေ	၃၆၄
ကိဉ္ဇိ	၂၆၈၊ ၃၇၂	ကုလဂန္ဓိနီ	၃၂၅
ကိဉ္ဇက္ခာ	၁၆၆	ကုလမာ	၁၇၅
ကိဏျာ	၄၀၀	ကုလံ	၄၈၃
ကိတ္တိသိလောကဝဇုနီ	၁၂၉	ကုသဂ္ဂိရတ္တံ	၄၂၆
ကိဗ္ဗိသံ	၇၁	ကုသလော	၆၇၊ ၇၅
ကိဗ္ဗိသကာရိနော	၂၉၀	ကုသသဒ္ဓဘယဋီတာ	၃၂၉
ကိမိနံ	၂၉၄	ကုသာမယံ	၄၃၅
ကိမ္မုရိသာ	၄၄၇	ကုဇိတာ	၁၀
ကိမ္မုရိသာဘိဂီတံ	၂၁၀	ကုဋံ	၄၃၀
ကိရိဋ္ဌိ	၁၀	ကုဋ္ဌကာရီ	၂၉၄
ကိလေသံ	၁၈၆၊ ၅၄၁	ကုဋ္ဌရာဇဿ	၁၀၇
ကိသံ	၇၁၊ ၁၅၁	ကုဋ္ဌဟတာ	၂၀
ကိဋ္ဌံ	၃၉၇	ကုဋ္ဌာဂါရံ	၂၀၀
ကိဋ္ဌတိ	၄၇၁	ကေကာ	၃၇၆၊ ၄၃၃
ကိဝန္တော	၃၃၈	ကေဏု	၄၃၃
ကုက္ကုဋ္ဌနာမေ	၁၅၂	ကေသလူနနခဆိန္ဒတဋီတာ	၄၉၃
ကုက္ကိယဇာတာ	၄၇၁	ကော	၁၅
ကုဋ္ဌိတဂ္ဂါ	၂၁၆	ကောကိလာ	၁၀
ကုဏပံ	၂၇၀	ကောကိလာဘိနိကုဇိတေ	၃၂၃
ကုဏပေ	၄၉၃	ကောစိ	၂၆၇
ကုဏာလကာ	၄၃၄	ကောစိန္တံ	၄၀၁၊ ၄၃၅
ကုဏ္ဍလိနီ	၁၂၁	ကောဉ္ဇိ	၅၀
ကုဏ္ဍလိနော	၁၃၃	ကောဏ္ဍည	၁၄၇
ကုဗ္ဗတိ	၂၅၀	ကောဓံ	၁၁၈၊ ၁၄၈
ကုတော	၅၁၉	ကောဓသာ	၁၂၅
ကုမာရိပုရမန္တရေ	၃၂၄	ကောပိနရူပါ	၄၃၁
ကုမ္မဂတာ	၂၁	ကောပေသိ	၁၉၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
ကောလဠိမရသာဠိကာ	၁၀	ခါဒိတံ	၅၂၉
ကောဝိဒတ္ထပဒါ	၁၀၈	ခါဒိတွာ	၅၀၂
ကောဝိဠာရံ	၇၁	ခါဒိယာန	၂၅
ကောသိကိ°	၆	ခါဒိဿံ	၂၅
ကောသိယော	၃၃၈	ခါရနဒိ°	၂၉၄
ကောသေ	၂၀၇	ခါရိဝိဓံ	၂၁၈
ကောသေန	၂၅၈	ခိပ္ပံ	၂၇၆
ကောသေယျဝါသိနီ	၃၂၀	ခိလံ	၄၀၄
ကောသော	၁၂၅	ခိလာနိ	၂၁၈
ကြဗ္ဗံ	၂၇	ခိယိဿန္တိ	၄၁၇
[၉]		ခိရကာမေဟိ	၁၁၀
ခဏံ	၄၇၂	ခိရပါ	၁၁၁
ခဏ္ဍသော	၁၅၃	ခုဇ္ဇဝါမနကေန	၄၅၉
ခတ္တဓမ္မာနံ	၄၈၃	ခုဒ္ဓံ	၄၂၃
ခတ္တဓမ္မေ	၅၃၁	ခုဒ္ဓကပ္ပါနိ	၃၄၄
ခတ္တဗန္ဓုနိ	၁၂၁	ခုရဓာရံ	၂၉၃
ခတ္တဝိဒါ	၂၅၃	ခေတ္တာနိ	၃၂၁
ခတ္တိယ	၁၁၉	ခေမံ	၃၉၈
ခတ္တိယဿ	၁၁၂	ခေမာ	၂၁၀
ခတ္တိယော	၃၁၈	ခေမိနော	၄၃၃
ခတျေ	၃၃၆	[၁၀]	
ခဒိရဂ်ါရသန္ဓိဘံ	၃၄၂	ဂင်္ဂံ	၉၇
ခန္တိ°	၁၄၉	ဂင်္ဂတိတ္ထုပမာသု	၄၈၆
ခန္တိ	၄၀၃	ဂစ္ဆတု	၁၄၆
ခရံ	၅၃	ဂစ္ဆန္တိ	၁၆၀
ခရပတ္တသန္ဓိဘံ	၂၁၇	ဂစ္ဆာမသေ	၂၁၀
ခရာ	၃၉၀	ဂစ္ဆေ	၆၅၂၃၆၃
ခလု	၃၉၄	ဂစ္ဆေဝ	၁၇၈
ခါဒန္တိ	၁၀၇	ဂဗပစ္စာမိတ္တံ	၅၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၇၁

ပဒါနုက္ကမော

[ဂ]

ပိဋကော

ပဒါနုက္ကမော

[ဂ]

ပိဋကော

ဂဏာဓိဝုဋ္ဌေ

၄၅၃

ဂဏိနော

၄၃၄

ဂဏှ

၇၇

ဂဏှာ

၂၁၆

ဂဏှေယျ

၂၀

ဂတံ

၃၆၃၊ ၄၀၉

ဂတသိင်္ဂံ

၉၇

ဂတိံ

၄၅

ဂတိ

၂၀၊ ၁၆၇၊ ၄၁၀

ဂတေ

၁၆၀

ဂတေန

၄၀၆

ဂတ္တာနိ

၂၉၁

ဂန္တာ

၂၉၁၊ ၂၉၅

ဂန္တာန

၂၅

ဂန္ထမနုဿလောကေ

၅

ဂန္ထဗ္ဗာ

၁၂၀

ဂန္ထဗ္ဗော

၃၃၁

ဂန္ထမာဒနေ

၂၀၆

ဂန္ထမာဒနော

၆၅

ဂမနာ

၁၆၆

ဂမနိယော

၄၆၄

ဂမ္ဘိရပဉ္စံ

၁၅၅

ဂမ္ဘံ

၁၅

ဂယု

၃၂၁

ဂရံ

၇၅

ဂရူနံ

၁၀၁

ဂဝဇာ

၄၃၄

ဂဟိတာ

၅၃၀

ဂဠာဂဠံ

၄၉၄

ဂဠေယျ

၁၉

ဂါထာ

၁၆၀

ဂါမဏိယေဘိ

၂၇၆

ဂါမဝရာနိ

၂၁

ဂါမိကေဟိ

၁၁၁

ဂါမိနော

၁၀၅

ဂါမေသု

၁၃၁

ဂိဇ္ဈါ

၂၇၁

ဂိရိဂမ္ဘရာ

၃၄၄

ဂိရိစရော

၇၇

ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိံ

၇၅

ဂိရိဗ္ဗဇံ

၂၇၇

ဂိရိဝရေ

၄၁၀

ဂိလန္တိ

၄၉၂

ဂိလာနဝုဠိတံ

၄၅၄

ဂိဝံ

၃၁၅

ဂုဏေ

၄၃၀

ဂုယံ

၂၀၆၊ ၃၆၄

ဂုဟံ

၂၃၆

ဂေဏှုကေန

၂၀၆

ဂေါ

၁၉

ဂေါဂဝေသော

၇၅

ဂေါတ္ထိ

၃၅၀

ဂေါနဂ်လော

၇၅

[ဃ]

ဃဋ္ဌိဿိတော

၃၉၅

ဃတာသနသမာ

၄၀၃

ဃတာသနော

၆၅

ဃမ္မနိ

၃

ဃရံ

၃၄၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဃ]		[စ]	
ဃာတေမိ	၁၉၄	စဝိတမိ	၁၆၉
ဃာတေဿသိ	၄၄	စာဂံ	၄၂၉
ဃာသဟေတု	၈၆	စာတုရန္တော	၂၀
ဃုဋ္ဌံ	၃၉၈	စာပဓာရိဘိ	၂၇၆
ဃောရဝိသံ	၂၀	စာရိတ္တေန	၃၄၆
		စာရပုဗ္ဗိ	၅
[စ]		စိက္ခော	၁၃၁
စဇန္တော	၃၈၅	စိတ္တင်ဒါ	၄၂၆
စဏ္ဍာ	၁၁၀	စိတ္တဿ	၂၂၇
စတုက္ကဏ္ဍာ	၂၈၉	စိတ္တော	၄၄၇
စတုတ္ထမနသန္ဓိဘာ	၁၆၇	စိတြာ	၄၃၄
စတုဒ္ဓိသံ	၁၇၉	စိတြဗိမ္ဗမုဒိယော	၄၉၃
စတုပတ္ထရူပံ	၁၅၀	စိရံ	၃၇၅
စတုရိနီ	၃၃၈၊ ၃၄၂	စိရဒိက္ခိတာနံ	၁၄၅
စတုဿတာ	၉၅	စိရန္တရံ	၄၂၈
စန္ဒနိယောဠိဂလ္လံ	၁၉	စိရပ္ပဝုဋ္ဌော	၁၈၇
စန္ဒနာ	၄၅၂	စိရရတ္တသံသိတံ	၅၇
စန္ဒနုဿဒေါ	၁၀	စိရရတ္တာယ	၂၉၁
စန္ဒေ	၁၉၄	စိရာစိရံ	၂၄၇
စန္ဒော	၆၅	စိနကာ	၄၃၃
စမ္ပံ	၃၉၇	စေဇ္ဇော	၂၉၀
စရံ	၈၆	စေတယာနဿ	၃၆၃
စရတော	၂၆၈	စေတေတိ	၈
စရန္တိ	၃၄၂	စေလဝကာ	၄၄၇
စရိတ္တာ	၂၀	စောရိယော	၄၈၈
စရိတ္တာန	၃၅၃		
စရိမံ	၁၂၈		
စရေ	၁၅၄		
စလာစလံ	၄၈၂		
စဝနံ	၈		
		[ဆ]	
		ဆတ္တာနိ	၃၄၂
		ဆန္ဒဝသာနုဂါ	၃၇၁
		ဆန္ဒဿ	၄၈၉၊ ၄၉၂-၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၅၇၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဆ - ဇ]		[ဇ]	
ဆန္ဒာဂမနံ	၂၉၁	ဇလေဟိ	၃၃
ဆန္ဒော	၃	ဇဟန္တိ	၁၇၉
ဆဗ္ဗိသာဏံ	၄၂	ဇဟိတွ	၄၃၉
ဆမာဂိရိ	၄၃၄	ဇာတဝေဒသဒိသံ	၄၉၂
ဆဝကသမသဒိသံ	၄၈၇	ဇာတိယာ	၂၇၆
ဆဝဋ္ဋာဟကံ	၄၈၇	ဇာတိမာမပိ	၄၂၆
ဆဝိ°	၂၉၂	ဇာတု	၃၁၂၃
ဆဠှင်္ဂကုမာရဓနန္တေဝါသိနာ	၄၆၂	ဇာနံ	၂၀
ဆာဒယမာနော	၃၃	ဇာနပဒံ	၁၂၄
ဆိဒ္ဓိ	၅၃၉	ဇာနပဒါ	၃၃၈
ဆိန္ဒန္တိ	၃၂၉	ဇာနာတိ	၃၅၂၅၈
ဆိန္ဒဝါတံ	၁၅	ဇာနာသိ	၄၂၂
ဆုဒ္ဓိ	၃၂၁	ဇာနာဟိ	၁၂၃
ဆေကပါပကံ	၃၉၀	ဇနေမု	၃၂၄
ဆေဒဂါမိမဏိယံ	၄၉၃	ဇာယာဇိနေန	၄၅၃
ဇဂတိ	၄၆၃	ဇာယိဟိတိ	၁၇၈
ဇဋ္ဌတိ	၄၇၁	ဇာယေထ	၇၇
ဇညာ	၆၅၂၇၃	ဇိဂိသသိ	၈၂၉၆
ဇဋ္ဌာ	၂၁၆	ဇိသညံ	၂၅
ဇနပဒေသု	၁၃၁	ဇိသညနာမဂ္ဂယနံ	၄၂၈
ဇနယေယျာထ	၃၇၀	ဇိသညရတ္တိ°	၄၃၀
ဇနယန္တိယာ	၂၉၂	ဇိဉ္ဇူကဖလသန္နိဘာ	၁၆၇
ဇမ္ဗောနဒိသံ	၄၃၇	ဇိဏ္ဏံ	၅၅၁
ဇမ္ဗ	၄၅၃	ဇိဏ္ဏာ	၄၃၉
ဇမ္ဗော	၂၁၉	ဇိတာဝိနီ	၄၃၅
ဇယတံ	၁၆၂၂၃၄၂	ဇိနာတိ	၅၅၁
ဇလဇေန	၄၀၂	ဇိမှံ	၂၃၉
ဇလန္တိ	၃၄၂	ဇိနာဓနာ	၄၂၈
ဇလမာနော	၆၅	ဇိယရေ	၂၄၇
ဇလိတံ	၅၃၄	ဇိရတိ	၂၁၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ - ဈ]		[တ]	
ဇိဝံ	၁၁၂၁၅၂၇	တတိယော	၈၄
ဇိဝတိ	၂၃၆	တတုတ္တရိ	၁၈၁
ဇိဝိတံ	၂၅၁၃၆၅၁၄၃၉	တထာယတနသေဝိနော	၁၂၉
ဇိဝိတဿ	၈	တထာဝိဓံ	၁၅၆
ဇိဝိတေန	၁၇၁	တထာဝိဓာ	၂၅၇
ဇုတိမတာ	၄၃၃	တနုဇံ	၈၇
ဇူဟတံ	၄၂၅	တနုမဇ္ဈိမံ	၃၂၂
ဇေဋ္ဌံ	၂၉၄	တပနီ	၂၁၂
ဇေဿန္တိ	၂၇၆	တပန္နိ	၂၁၇
ဇောတိရသေ	၂၁၉	တပေါ	၄၀၃
ဈာယတိ	၂၆၅	တပ္ပက္ခတော	၈၁
ဈာယာမိ	၁၇၁	တမဿာ	၃၆၃
[ည - ဋ - ဌ]		တဗ္ဗုပဓာနေ	၅၄၈
ညတ္တ	၂၇၁၅၂၆	တရမာနရူပေါ	၂၈၁
ညတွာန	၂၃၉	တလာဝုတာ	၅၃၈
ညတိသဃံဿ	၃၇၅	တဿာနံ	၂၃၇
ညတိသဃေန	၂၀၀	တာတ	၁၀၇၂၁၆၂၇၆
ညတော	၃၈၃	တာတော	၁၁၇
ညယေန	၄၃၁	တာဒိနော	၁၂၀
ဋာနံ	၂၅၉၃၄၅	တာပနေ	၂၉၄
ဋ္ဌိတဓမ္မဿ	၂၃၉	တာလဝတ္ထု	၂၉၁
ဋ္ဌိတော	၂၃၇	တာလာ	၂၁၀
ဋယုမာနေသု	၂၆၅	တာလီသ	၄၅၃
[တ]		တာလူပနိဘေ	၃၂၁
တံ	၇၇	တာဝဒုက္ကရကာရက	၇၆
တဒ္ဓ	၆၇	တာဝဒေဝ	၃၆၅
တစံ	၁၀၆	တိက္ခမာယာ	၄၈၃
တဏှုလ	၄၃၃	တိဏဿေဝ	၄၈၃
တတ္ထံ	၂၉၁	တိဏာ	၉၇
		တိတိက္ခိသံ	၃၂၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၇၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
တိတ္ထသမာ	၄၇၂	ဒက္ခော	၁၂၅
တိဒိဝါ	၁၅၂၀	ဒဇ္ဇော	၅၉
တိန္ဒုကာ	၄၃၃	ဒဋ္ဌာ	၂၂၇
တိရိဋ္ဌိ	၄၅၂	ဒမုတာလံ	၂၉၂
တိရောက္ခဝါစော	၈၂	ဒဒ္ဒလ္လမာနာ	၄၂၈
တိရေ	၈	ဒန္တမူလံ	၁၈၅
တုဏ္ဏိယ	၁၀၇	ဒန္တာ	၅၃
တုတ္တဒ္ဓိတော	၂၉၁	ဒန္တေဟိ	၅၂
တုဝိယံ	၂၇	ဒမံ	၄၂၉
တုမူလံ	၄၄	ဒမ္ပိ	၂၃၇
တုရိတော	၄၃၅	ဒလိဒ္ဒတာ	၄၇၀
တုလျာ	၃၆၅	ဒသန္တမာတရံ	၄၈၆
တုလူပနိဘာ	၂၁၇	ဒဿနာယ	၁၄၄
တေဇော	၁၈၅	ဒဿာမိ	၄၅
တေဇောဘက္ခဿ	၂၉၁	ဒဟတေ	၃၇၀
တောသေန္တိ	၃၅၂	ဒဟရဿေဝ	၂၇၆
တျမ္ပိ	၈၉	ဒဟရူပေတော	၆၅
တျာမှာ	၃၇၅	ဒဟာထ	၃၂၁
တျာသု	၃၉၂	ဒဟိ	၉၆
[၈]		ဒဋ္ဌာ	၈၅
ထဏ္ဏိလဒုက္ခသေယျံ	၂၀	ဒါနံ	၃၅၃၊ ၄၀၃၊ ၄၂၉
ထနေသု	၃၂၁	ဒါနဝံ	၄၉၃
ထလေ	၂၇၇	ဒါနဝေါ	၉၃
ထာဝရာနံ	၂၃၇	ဒါနိ	၂၄၆
ထိဃာတကာ	၄၂၃	ဒါယပဿသ္မိ	၂၈၂
[၉]		ဒါရကံ	၄၇၁
ဒက္ခထ	၃၂၈	ဒါရကဋ္ဌလ္လကော	၁၉
ဒက္ခိဏံ	၄၂၁	ဒါရနာ	၃၁၃
ဒက္ခိဏာ	၄၈၃	ဒါရသဃ်ာဋ္ဌယာနေန	၂၀၄
		ဒါသမ္ပိ	၂၀

ပဒါနုတ္တမော	[၁]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[၁]	ပိဋကော်
ဒိဇမ္ပတိ		၄၈၈	ဒုဇိဝှ		၈၅-၇
ဒိဇာဘိယုဋ္ဌာ		၄၃၄	ဒုဇ္ဇိဝေ		၁၀၈
ဒိဇာမိတ္တာ		၃၆၄	ဒုဋ္ဌဂတြာရထော		၄၉၄
ဒိဇိန္ဒ		၈၇	ဒုဒ္ဓသီ		၇၁
ဒိဋ္ဌိ		၄၃၉	ဒုပ္ပသဟော		၄၄
ဒိတ္တရူပေါ		၂၀	ဒုပ္ပရာ		၄၈၉
ဒိတ္တောဝ		၂၄၅	ဒုဗ္ဗဏှံ		၃၁၁
ဒိဗ္ဗါ		၄၆၄	ဒုဗ္ဗလကော		၂၇၁
ဒိန္နကော		၈၇	ဒုဗ္ဗိဒူ		၄၈၃
ဒိဗ္ဗရသေ		၁၈၂	ဒုဗ္ဗာသိတံ		၃၁၆
ဒိဝံ		၁၃၁	ဒုဗ္ဗေယျံ		၇၆
ဒိဝါ		၁၀	ဒုမဂ္ဂပရိမဇ္ဇိတာ		၁၆၇
ဒိဝိယာ		၁၀	ဒုမပ္ပလာနိ		၁၈၈
ဒိသံ		၂၁၈၊ ၃၆၄	ဒုမဝရသာဓံ		၄၁၈
ဒိသတ္ထိ		၈၉	ဒုရစ္စယာနိ		၁၈၆
ဒိသာ		၄၃၊ ၆၅	ဒုရတ္တာနံ		၂၉၄
ဒိဃံ		၂၉၃	ဒုရတ္တာယ		၉၅
ဒိနကာမာသု		၄၈၆	ဒုလ္လဒ္ဓိ		၁၉၁
ဒိပါ		၂၇၆	ဒုဝိဇာ		၁၆၇
ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ		၅၀	ဒုဿီလာ		၂၉၄
ဒုက္ကုလိနေ		၈၂	ဒုဿီလော		၁၂၆
ဒုက္ခက္ခမာ		၂၀၄	ဒုဟဒယေ		၁၁၉
ဒုက္ခတော		၁၅၈	ဒုရေ	၁၄၅၊ ၅၂၄	
ဒုက္ခန္တော		၂၅၄	ဒေဝကုဉ္ဇရော		၁၆၉
ဒုက္ခေ		၁၂၉	ဒေဝဒါရုကစောစဂဟနေ		၄၅၂
ဒုခက္ခမော		၅	ဒေဝပုရံ		၂၀၂
ဒုခိတဿ		၁၅၆	ဒေဝဗြာဟ္မဏံ		၄၃၈
ဒုခိနော		၂၉၂	ဒေဝမနုဿပူဇိတာ		၄၃၅
ဒုခုဒြိယော		၁၂၅	ဒေဝရာဇာ	၁၄၄၊ ၁၄၇	
ဒုစ္စရိတံ		၂၀၊ ၅၄၁	ဒေဝဝရာဘိပါလိတာ		၄၁၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၅၇၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ခ]		[ဝ]	
ဒေဝါ	၉၅၊ ၁၂၀	ဓမ္မော	၁၀၅
ဒေဝါနံ	၅	ဓရဏီ	၄၀၄
ဒေါသာ	၈၂၊ ၂၉၁	ဓာတာ	၂၃၈
ဒေါသော	၃၇၁	ဓာရေထ	၅၇
ဒေါဟေန	၆၅	မိရတ္တ၊	၁၇၁
ဒွိပဒါမိပ	၅၀၃	ရူမကေတု	၆၅
ဒွေဓာသိရော	၂၁၆		
ဒွေပိတိကာ	၄၅၉	[န]	
[ဝ]		နံ	၁၀၁
ဓံသေ	၂၂၉	နက္ခတ္တမာလိနိဉ္စ	၉၇
ဓင်္ဂါ	၁၁၂	နခေန	၄၇၁
ဓင်္ဂော	၃၂၁	နခေဟိ	၂၉၁
ဓတရဋ္ဌာ	၃၆၈၊ ၃၇၆	နဋ္ဌိ	၂၁၂
ဓတရဋ္ဌေ	၃၆၄	နဒ္ဓိ	၄၈၃
ဓနံ	၂၃၇	နန္ဒိ	၃၄၈
ဓနာပိ	၃၅၃	နန္ဒတု	၃၅
ဓနေန	၄၈၉	နန္ဒနေ	၁၆၃
ဓနေသိနံ	၂၇၆	နန္ဒဿ	၃၄၄
ဓမ္မဉ္စ	၉	နန္ဒော	၃၅၀
ဓမ္မဂုတ္တော	၂၃၈	နဘံ	၅၂၄
ဓမ္မဋ္ဌိ	၁၂၉	နဘမ္ဘိ	၁၅
ဓမ္မရတော	၂၁	နမဿတိ	၃၅၂
ဓမ္မရုစိ	၂၃၉	နမဿတော	၂၂၉
ဓမ္မဝိဒူ	၂၃၈	နမော ကတွာန	၃၄၅
ဓမ္မဿ	၃၄၆	နယန္တိ	၄၈၂
ဓမ္မာတိသာရဉ္စ	၂၃၇	နယိတုံ	၃၂၈
ဓမ္မာနိ	၁၈၆	နရဝီရသေဋ္ဌ	၅၄၉
ဓမ္မိကော	၂၃၉	နလိနံ	၄၄၉
ဓမ္မုပသဉ္စိတံ	၃၈၄	နဝပတ္တဝနံ	၁၆၉
		နဝမေ	၄၈၈

ပဒါနုတ္တမော	[န]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[န]	ပိဋကော်
နဝေဟိ		၄၃၅	နိဒ္ဒမနာ		၂၄၆
နဋ္ဌာဂါရုံ		၁၃၀	နိဒ္ဒမ္မကေ		၅၂၉
နာဂရာဇာ		၅၇	နိဇ္ဈိ		၂၃၇
နာဂဝိတ္ထောဒါ		၆	နိပတိ		၁၈၁
နာဂဿ		၁၈၂	နိပုဏေ		၁၄၇
နာဂါ		၈၉	နိပ္ပတိဿာမိ		၅၀၆
နာဓတိ		၉၄	နိပ္ပေါထယန္တာ		၂၉၂
နာနာစိတ္တေ		၃၂၈	နိဗ္ဗေဒ		၃၉၂
နာမဂေါတ္တံ		၅၁၄	နိဗ္ဗန္ဓိယကာရိဿ		၁၂၉
နာဝိကော		၃၄၆	နိဗ္ဗုတေဟိ		၄၉၄
နာသံ		၁၈၆	နိဗ္ဗုတော		၂၆၅
နာဠိကေရံ		၁၅၂	နိမိဿံ		၂၉
နာဠိကေရသဉ္စာရိယေနဝ		၄၄၈	နိမိဿတိ		၄၉၃
နိကေတော		၂၀	နိမ္မဇ္ဈိမံ		၃၉၅
နိက္ခံ		၅၉	နိရံကတွာ		၂၆၆
နိက္ခန္တပါဒါ		၄၇၂	နိရယံ		၂၉၁
နိက္ခမနေသိနော		၂၉၀	နိရယမ္ပိ		၁၅၂
နိက္ခိပ္ပ		၂၈၁	နိရယုဿဒံ		၂၉၅
နိဂစ္ဆန္တိ		၁၉၁	နိရယေ		၂၈၇
နိဂမေသု		၁၃၁	နိလ္လေနကာနိ		၁၀၇
နိဂ္ဂဏှေ		၁၂၄	နိလ္လောကနသီလာ		၄၇၀
နိစ္စကိဠံ		၂၁၆	နိဝါတကေ		၄၇၂
နိစ္စယတော		၄၈၃	နိဝါရိနိ		၄၃၉
နိစ္စယတ္တေန		၈၉	နိဝိဋ္ဌော		၂၁၉
နိစ္စောတုကာ		၁၈၀	နိဝေသနံ		၁၂၀
နိစ္ဆာမိ		၃၁၁	နိဝေသနာနိ		၁၇၉
နိဠိတံ		၅၄၈	နိသဘော		၇၅
နိတ္တိက္ကဘယော		၁၇၈	နိသာမေထ		၄၂
နိဒါဗေ		၄၃၁	နိသိန္ဓော		၅
နိဒ္ဒေသကာရီ		၂၅၁	နိသီထေ		၆၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]	
နိဿံသယံ	၃၇၅
နိဟတဘောဂါ	၄၇၂
နိဟန္တိ	၂၁၇
နိစံ	၄၇၁
နိစတ္တိကာ	၁၇၉
နိလဒုမာဘိလမ္ဘိတာ	၄၃၅
နိလဝါရိဝဟိန္ဒရာ	၆
နိဠိ	၉၇
နုဒ	၁၂၀
နေကပုပ္ဖမာလျဝိတတေ	၄၄၇
နေက္ခံ	၃၁၅
နေဂမေ	၂၅၈
နေတာ	၂၃၉
နေတ္ထေ	၂၃၉
နေမိ	၄၈၂
နေရု	၄၆၅
နေလမဏ္ဍလံ	၄၄၇
နေလသမ္ဘူတာ	၁၆၇
နော	၂၇၇
နှာတာယ	၃၅၂

[ပ]	
ပံသုကံ	၅၅
ပကတိယာ	၃၇၅
ပကာသတိ	၂၀၇
ပကာသိတာနိ	၂၀၆
ပကုဋ္ဌာယိ	၈
ပက္ကတာလဝိလမ္ဘိနော	၁၀
ပက္ကမန္တိ	၃၆၀
ပက္ကာ	၁၀၉၊ ၁၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]	
ပက္ကာမိ	၁၆၅
ပက္ကုထိတံ	၂၉၁
ပက္ခလျ	၇၇
ပက္ခိနံ	၂၇၁
ပက္ခိနာ	၂၉၅၊ ၄၀၀
ပက္ခိနော	၄၃၇
ပက္ခိမ	၃၆၃
ပက္ခိ	၃၆၄
ပဂဗ္ဘာ	၄၈၆
ပဂုဏာ	၄၂၅
ပဂေဝ	၂၃၉
ပဂ္ဂဏေ	၁၂၄
ပဂ်°	၂၇၇
ပစိတံ	၅၂၉
ပစုရာ	၄၁
ပစ္စကမိတ္တ	၃၆၄
ပစ္စဂမိတ္တ	၃၇၂
ပစ္စတိ	၁၉၇
ပစ္စဒိဿထ	၃၆၃
ပစ္စုတ္တရိဿာမိ	၂၃၇
ပစ္စေကာ	၂၈၉
ပစ္ဆာသံယောဇနေ	၉
ပဇာ	၁၁၁
ပဇာယရေ	၃၉၂
ပဇ္ဇိ	၂၀၇
ပဉ္စပတိကာယ	၄၅၉
ပဉ္စ မတိစ္စ	၄၅၉
ပဉ္စာဝုဓော	၄၆၄
ပဉ္ဇလီ	၄၃၅
ပဉ္ဇလီကော	၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပဉ္ဇေ	၁၄၄	ပဋိဿုဏာမ	၅၄၅
ပညဝတော	၁၅၈	ပဌမေနေဝ	၁၁၈
ပညဝါ	၁၅၈	ပဌဝဿာနဂဿ	၄၇၉
ပညာ	၁၂၉	ပဏသိ	၂၅
ပညာဏဝတာ	၅၃၇	ပဏိဟိတာ	၃၉၂
ပညာဏဝါ	၂၃၉	ပဏ္ဍရကေန	၉၀
ပညာနိ	၃၄၅	ပဏ္ဍရာဝရဏာ	၁၆၇
ပညာယသေ	၂၇၁	ပဏ္ဍရေ	၃၆၄
ပညာယိဟိန္တိ	၁၉၀	ပဏ္ဍိတမာနိနော	၂၅၃
ပညာဝိဓာ	၈၃၊ ၈၄	ပဏ္ဍိတာ	၃၉၈
ပဋိကုဇ္ဇိတာ	၂၈၉	ပဏ္ဍကုဋိ	၂၁၈
ပဋိက္ကမ္မ	၁၄၅	ပဏ္ဍေ	၂၅
ပဋိဂ္ဂယ	၁၁	ပတတံ	၄၃၉
ပဋိစ္စ	၁၈၅	ပတန္တိ	၁၈၈
ပဋိစ္ဆိဒံ	၂၈၂	ပတာရယိ	၁၂၅
ပဋိဇာနာမိ	၃၂၇	ပတိ	၅၊ ၃၄၅
ပဋိပဇ္ဇေထ	၂၈၂	ပတိတွာ	၂၀၈
ပဋိပန္နာ	၅၈	ပတိမေဝ	၉၅
ပဋိပန္နာနိ	၃၄၂	ပတိတော	၁၇၈
ပဋိပါဒယန္တိ	၄၉၄	ပတေ	၁၉
ပဋိပ္ပဿန္တိ	၄၅၄	ပတ္တံ	၂၆
ပဋိဗန္ဓန္တိယာ	၄၅၉	ပတ္တခန္ဓာ	၂၀
ပဋိမုက္ကံ	၂၆	ပတ္တစိဝရံ	၂၆၈
ပဋိဘာသိ	၃၉၀	ပတ္တပရိယာယံ	၂၉၀
ပဋိလောဘယန္တိ	၁၀၁	ပတ္တယောဗ္ဗနေ	၃၅၃
ပဋိဝတ္တံ	၃၇၄	ပတ္တသံသယံ	၄၀၀
ပဋိဝလ္လန္တိ	၄၈၆	ပတ္တာ	၁၃၁
ပဋိဝိဟိတော	၁၈၇	ပတ္တံ	၅၈
ပဋိဝေဒေထ	၃၉၄	ပတ္တေဟိ	၄၃၅
ပဋိသေဓ	၇	ပတ္တော	၇၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပထဒ္ဓါနော	၁၄၄	ပမာဒိနံ	၄၉၄
ပထဝီဂဝါဿာ	၅၃၁	ပမုခါ	၆
ပထေ	၁၇၈	ပမောက္ခသိ	၃၈၄
ပထော	၂၈၇	ပမောက္ခာ	၃၂
ပဒံ	၇၆	ပမှာယေယျ	၃၁၅
ပဒကာနိ	၁၂၃	ပရကုလံ	၄၇၀
ပဒက္ခိနာ	၃၇၆	ပရက္ကန္တံ	၁၆၇
ပဒုဋ္ဌာ	၄၇၁	ပရတ္ထ	၁၅၂
ပဒုဋ္ဌေန	၂၉၁	ပရဒါရသေဝိနီ	၄၃၀
ပဒုမုတ္တရာဘာ	၁၈၂	ပရနိဋ္ဌိတံ	၂၆၇
ပဒေါသံ	၄၇၀	ပရပတ္တိယာ	၁၂၄
ပနုဇ္ဇေ	၂၀၈	ပရမတ္ထသံဟိတာ	၁၆၀
ပပါတံ	၇၅	ပရမပ္ပကောပိတာ	၄၂၀
ပပ္ပေါမု	၅၈	ပရမပ္ပမောဒိတော	၄၂၅
ပဗောဓရေ	၁၀	ပရမသံဝုတံ	၃၆၃
ပဗ္ဗဇိတံ	၂၉၁	ပရမာ	၈၄
ပဗ္ဗတဂ္ဂသ္မိ	၆၅	ပရမေ	၃၇၆
ပဗ္ဗတေ	၂၂၇	ပရလောကာဝ	၇၆
ပဗျထယိတ္ထ	၄၃၇	ပရာဘဝေါ	၃၆၄
ပဘဿရာ	၂၁၆	ပရာဘေတွာ	၁၆၂
ပဘာဝတိ	၃၁၉	ပရာမသေ	၄၈၈
ပဘာဝီ	၂၁၀	ပရိကမ္ပိယန္တိ	၃၂၁
ပဘိန္ဒာ	၇၇	ပရိကိဏ္ဍော	၂၀၀
ပမဇ္ဇေ	၂၄၀	ပရိကိရိသု	၃၇၆
ပမဇ္ဇန္တိ	၁၉၈	ပရိကိရေန္တိ	၃၄၂
ပမဇ္ဇသိ	၂၄၀	ပရိက္ခိဏာယ	၅၀၂
ပမတ္တာ	၁၀၅	ပရိဂ္ဂယု	၃၄၂
ပမတ္ထော	၁၁၇	ပရိစရေယျာထ	၄၅၃
ပမဒါမိပါ	၄၁၈	ပရိစာရယဿု	၁၈၂
ပမဒါဟနတ္ထိကာ	၄၉၄	ပရိစာရေသိ	၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပရိစိဏ္ဍေန	၉၅	ပဝါသံ	၄၇၁
ပရိဇိဏ္ဍိ	၁၀၅	ပဝါသိတံ	၄၀၁
ပရိဏာမဇံ	၁၈၂	ပဝိဋ္ဌံ	၂၀၇
ပရိတ္တာတူန	၇၅	ပဝိဋ္ဌော	၂၄
ပရိဒယ	၄၂၆	ပဝိဿ	၁၇၉
ပရိဒဟိတွာ	၄၇၁	ပဝိဟယော	၄၃၃
ပရိပန္နိကာ	၂၆၈	ပဝေဒယန္တိ	၅၂၄
ပရိပူရာ	၁၈၁	ပဝေဒယ	၃၄၄
ပရိဗျူဋ္ဌော	၄၄၈	ပသတ္ထံ	၅၃၄
ပရိဘာသသိ	၅၀၀	ပသဒံ	၂၄
ပရိဘိန္နဂတ္ထံ	၂၉၂	ပသဒမိဂ	၄၄၇
ပရိမဇ္ဇိတွာ	၃၄၁	ပသန္တံ	၂၄၆
ပရိမဒ္ဓိတာ	၄၁	ပသန္တတ္ထံ	၃၉၅
ပရိယာပဒါနေန	၃၈၄	ပသန္တနေတ္ထော	၁၇၅
ပရိယာယံ	၂၄၇	ပသယုကာရာ	၂၇၁
ပရိယာယော	၁၆၃	ပသဝတေ	၂၅၉
ပရိဝတ္ထကဇာတာ	၄၇၁	ပဿံ	၅၀
ပရိဟာပယံ	၃၄၆	ပဿန္တိ	၂၃၆
ပရေန္တိ	၄၂၈	ပဿေမ	၂၄၇
ပရောသတံ	၅၃၈	ပဟန္တာန	၂၇၀
ပလာယိနံ	၄၃၉	ပဟသန္တိ	၄၉၃
ပလာလခလသန္တိဘာ	၁၀	ပဟာရံ	၄၄၈
ပလိဿဇိ	၁၆၉	ပဟာရဝရခေတ္တညူ	၂၅၈
ပလေမိ	၁၈၇	ပဟိဏိ	၁၆၉
ပလ္လတ္ထိတော	၈၂	ပဟိတော	၆၀
ပဝဇ္ဇန္တိ	၂၉၄	ပဟိနော	၁၅၉
ပဝခုကာယံ	၁၇၈	ပဟူတမာလုံ	၅၄၈
ပဝခုကာယေ	၃၆၄	ပဟူတာ	၂၁၀
ပဝရာ	၁၆၃	ပဟူတေဓော	၆၅
ပဝါတိ	၆၅	ပဟော	၂၀၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
ပဋိနံ	၉၇
ပါကဟံသာ	၃၀၉
ပါဠိကင်္ခါမ	၁၄၆
ပါဏံ	၅၄၂
ပါဏဘူ	၈၂
ပါဏသာဓာရဏော	၃၆၆
ပါဏိပမေယျမဇ္ဈေ	၉၃
ပါဏိဘိ	၄
ပါဏူပဂတာဝ	၈၂
ပါတရာသမ္ပိ	၁၆၅
ပါတာလမိဝ	၄၆၅
ပါတိကံ	၃၇၂
ပါတိနိဝံ	၄၂၆
ပါတုရဟု	၈၇
ပါတုရာသီ	၁၅
ပါတောဝ	၁၆၅
ပါဒါသု'ဿာရယဒ္ဓဇေ	၃၃၈
ပါဒေ	၂၉
ပါနာယ	၄၃၄
ပါပံ	၃၆၇
ပါပကေ	၄၂၂
ပါပဇနံ	၄၃၉
ပါပတ္တ	၂၇၁
ပါပပရာယဏော	၂၆၆
ပါပသဟာယကော	၄၇၀
ပါပိဋ္ဌတရာနိ	၁၅၄
ပါပိယဉ္စ	၃၂၃
ပါပုဏေထ	၂၁၉
ပါပေါ	၂၆၆
ပါဘတံ	၄၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
ပါမဒေါ	၁၃၁
ပါမုခအာသနသ္မိဝံ	၁၈၁
ပါမေသိ	၃၁၈
ပါယာပေသိ	၄၅၄
ပါယိသု	၃၃၁
ပါယေန	၅၃၁
ပါယေန္တိ	၂၉၂
ပါရံ	၅၂၄
ပါရိစရိယာယ	၁၇၀
ပါလိတေ	၂၅၈
ပါလေတိ	၅၂၄
ပါဝိသီ	၃၄၉
ပါဝေက္ခိ	၂၉၀
ပါသာ	၃၉၃
ပါသာဒဝါသာ	၅၃၁
ဝိသရေ	၂၁၆
ပိဋ္ဌိမံသိကော	၁၁
ပိဏ္ဍိ	၃၈၆
ပိတရော	၁၂၀
ပိတာ	၆၃
ပိတူနံ	၄၂
ပိတွာ	၁၉
ပိယံ	၂၃၇
ပိယာ	၉၀
ပိယေန	၂၃၇
ပိဋ္ဌန္တထ	၄၁၉
ပိဋ္ဌန္တနာ	၄၄
ပိဋ္ဌယိ	၂၁၇
ပိဋ္ဌိ	၂၁၂
ပိဏိတာ	၃၃၁

ပဒါနုတ္တမော

[၁]

ပိဋကော်

ပုဂံပူသဘာ

၂၇၆

ပုစ္ဆတိ

၃၅၂

ပုစ္ဆာမိ

၁၁၄

ပုစ္ဆိတာယေမှ

၁၄၄

ပုစ္ဆေသိ

၆၀

ပုညံ

၃၄၅

ပုညကရော

၁၂၆

ပုညသင်္ကာသေ

၃၉၄

ပုညာနံ

၁၇၇

ပုညပသံဟိတာ

၃၅၀

ပုဏ္ဏရိကတ္တစရိ

၄၆၂၂၇

ပုဏ္ဏံ

၂၀

ပုဏ္ဏနဒီဇာတကဉ္စ

၁၂၈

ပုဏ္ဏမာယော

၂၂၇

ပုဏ္ဏမာသေ

၂၂၆

ပုဏ္ဏမုခေါ

၄၅၃

ပုဏ္ဏေဟိ

၁၇၈

ပုတ္တကလီ

၂၇၇

ပုတ္တဒါရေသု

၁၃၁

ပုတ္တဖလံ

၃၅၂

ပုတ္တရူပယသုပေတာ

၃၇၁

ပုတ္တာ

၁၀၅

ပုတ္တိကေ

၃၂၃

ပုထု

၅

ပုထုပ္ပဇာယ

၁၁၂

ပုထုလောမာယုတာ

၅

ပုထုသုဿောဏိ

၈

ပုထု

၂၁၇

ပုနပ္ပုနံ

၂၁၉

ပုနရာဝဇေသု

၂၆

ပဒါနုတ္တမော

[၁]

ပိဋကော်

ပုပ္ဖဆဉ္စကံ

၄၈၇

ပုပ္ဖရသမတ္တေဘိ

၁၀

ပုပ္ဖဝိစိတြသန္တတာ

၄၃၄

ပုပ္ဖကမ္ပိ

၁၉၈

ပုပ္ဖကိစ္စံ

၅၂၇

ပုပ္ဖဒေဝါ

၂၀

ပုပ္ဖသညောဂံ

၉

ပုပ္ဖာစရိယာ

၃၅၃

ပုပ္ဖာပရိယံ

၁၆၀

ပုဗ္ဗေ

၁၁

ပုဗ္ဗေကတဟေတု

၂၅၁

ပုမံ

၁၆၄

ပုရက္ခတ္တာ

၄၆

ပုရတ္ထိမေန

၂၉၀

ပုရာ

၂၄၆

ပုရာယံ

၁၆၃

ပုရိန္ဒဒေါ

၁၄၆

ပုရိသာဒကမ္ဘာ

၃၀

ပုရိသာလု

၄၄၇

ပူဇာ

၃၇၄

ပူဇိတာ

၅၂

ပူဇိယာ

၄၃၂

ပူဇေသိ

၁၁၂

ပေက္ခဝါ

၄၃၀

ပေက္ခသိ

၁၉၄

ပေစ္စ ပေစ္စ

၂၅၂

ပေတရာဇဝိသယံ

၄၉၄

ပေတေ

၈

ပေတ္တိဃာတိနော

၂၉၂

ပေသိတံ

၄၀၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
ပေသေတိ	၄၂၆	ဗာရာဏသိဂ္ဂဟော	၁၁၇
ပေသေန	၃၇၄	ဗာရာဏသျံ	၇၁
ပေါက္ခရဏီ	၄၆၊ ၄၃၃	ဗာလာ	၂၅၃
ပေါတော	၂၇၆	ဗာလော	၅၀၂
		ဗာဟာ	၂၁၇
[ဗ]		ဗာဟာမုဒ္ဒ	၂၂၇
ဖလံ	၂၀၆	ဗာဟုဗလံ	၁၂၈
ဖလာ	၂၁၀	ဗာဟုဘိ	၇၅
ဖလေယျ	၉၆	ဗိန္ဒုတ္တနီ	၂၂၇
ဖဿယံ	၂၆၆	ဗိန္ဒုဿရော	၂၁၇
ဖိတံ	၁၁၂	ဗိမ္ဗိဇာလကသန္ဓေ	၁၆၅
ဖိတာနိ	၂၀	ဗိဇ္ဇာရ	၄၄၇
ဖုဋ္ဌာ	၂၉၀	ဗိဇာနိ	၃၉၂
ဖုလိဂါနိ	၁၅၂	ဗုဇ္ဈေသိ	၁၇၀
		ဗုဘုက္ခိတော	၇၅
[ဗ]		ဗျဿိဝ	၅
ဗဒ္ဓမာသီနိ	၃၆၄	ဗျထံ	၃၈၄
ဗန္ဓဝါ	၃၆၆	ဗျထိတာ	၅၃၉
ဗန္ဓဝေ	၅	ဗျန္တိဘူတော	၅
ဗန္ဓိတွာ	၃၂၉	ဗျမ္ဘိတော	၇၁
ဗလီ	၃၆၄	ဗျဝဇန္တိ	၈၅
ဗလေန	၂၅၈	ဗျသနဘာဝဉ္စ	၂၅၁
ဗလေသု	၁၃၁	ဗျသနီ	၂၇၆
ဗဟိပုရေ	၆၆	ဗျသန္ဓော	၁၉
ဗဟု	၅၂၄	ဗျသမ္ပတ္တော	၇၅
ဗဟုဌာနစိန္တိနော	၁၈၈	ဗြဟတီ	၂၂၇
ဗဟုဓာ	၅၃၄	ဗြဟာ	၁၆၂
ဗဟူနံ	၅၃၄	ဗြဟာရညစရော	၄၂၁
ဗဟေတ္ထ	၁၀၇	ဗြဟာဝနေ	၂၂၇
ဗာဓယေ	၄၈၃		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဘ]	
မြဟ္မစရိယံ	၁၈၅	ဘတ္တု	၁၈၁
မြဟ္မစရိယာ	၁၆၉	ဘတ္တုဂါရဝါ	၃၇၆
မြဟ္မစာရီ	၁၁၂	ဘတ္တုစွ	၃၄၉
မြဟ္မဒတ္တဿ	၄၆၃	ဘတ္တုရတ္တာ	၄၂၈
မြဟ္မဘူတော	၂၁၂	ဘဒ္ဒိ	၇၅
မြဟ္မာ	၃၅၃	ဘဒ္ဒသလံ	၈၅
မြဟ္မေ	၈၁	ဘဒ္ဒိ	၆၅
မြာဟ္မဏတ္ထံ	၂၀၈	ဘန္တော	၂၂၇
မြာဟ္မဏေ	၉၇	ဘယံ	၈၁
မြာဟ္မဏေသု	၁၃၁	ဘယဋိတာ	၅၄
		ဘယာ ဘိတော	၃၉၇
		ဘယာဟိ	၅၃၉
ဘကုဋိ°	၃၁၃	ဘရတုသဘ	၁၀၅
ဘက္ခံ	၂၀၇	ဘရထ	၂၇၇
ဘက္ခပရိက္ခိဏော	၂၇၁	ဘရိယံ	၂၅၉
ဘက္ခယိတွာ	၃၂၁	ဘရိယာ	၈၄
ဘက္ခယေတဝေ	၅၀၆	ဘရေ	၂၅၇
ဘက္ခသာဒိ	၁၉	ဘဝ	၉
ဘက္ခော မဟာ	၂၄	ဘဝတံ	၃၇၅
ဘဂဝါ	၄၉၉	ဘဝတိ	၄၇၁
ဘဂိနိယော	၄၅၃	ဘဝန္တိ	၁၅၈
ဘဇန္တံ	၂၄၆	ဘဿရဝဏ္ဏိနေ	၃၈၈
ဘဇ္ဇတိ	၂၄၆	ဘဿရသန္ဓိကာသံ	၁၈၁
ဘဇ္ဇယေ	၂၄၆	ဘာဂသော	၂၈၉
ဘဉ္ဇထ	၇၅	ဘာဂီရထိ°	၉၇
ဘဏန္တာ	၅၅၁	ဘာဇယ	၄၂၅
ဘဏန္တေ	၁၅၂	ဘာဏုမာ	၃၅
ဘတ္တ	၁၈၁	ဘာတိ	၆၅
ဘတ္တာ	၁၀၈	ဘာတုရဇ္ဈာဝရာ	၃၄၆
ဘတ္ထိ°	၃၆၃	ဘာယာမိ	၃၈၉
ဘတ္ထိရသ္မာသု	၃၇၅		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[ဘ-မ]	
ဘာဝံ	၈၉	ဘောဇနတ္တာ	၁၇၈
ဘာဝါယံ	၂၅၀	ဘောဇပုတ္တာ	၁၇၈
ဘာဝိတတ္တာန	၅၀၇	ဘောတ္တဗ္ဗော	၂၆၇
ဘာဝိတတ္ထော	၈၃	မံသံ	၃၃
ဘာရတ	၁၈၁	မံသကာဇံ	၆၂
ဘာရာ	၃၄၆	မံသာနိ	၃၂၁
ဘာသတိ	၄၉၃	မက္ခပ္ပဟာနံ	၁၄၉
ဘာသမာနံ	၆၅	မဂ္ဂံ	၂၈၂
ဘာသယေ	၅၅၁	မဂ္ဂဟိံ	၃၉၉
ဘာသေယျ	၂၇၂	မဂ္ဂေယျ	၁၀၇
ဘာသေသမာနာ	၄၃၁	မဃဝါ	၁၄၆
ဘိန္ဒာနိ	၂၁၂	မစ္စုနော	၁၀၄
ဘိယျော	၂၄၅	မစ္ဆရိပဉ္စမာ	၄၂၃
ဘိမကာယော	၁၇၈	မဇ္ဈကံ	၄၁၂
ဘိရူ	၃၉၂	မဇ္ဈေ	၂၄၆
ဘုတ္တဝန္တံ	၁၈၁	မဉ္ဇရိ	၄၂၆
ဘုတ္တာ	၅၀၃	မဉ္ဇုဿရော	၃၁၈
ဘုမျံ	၈၈	မဉ္ဇူ	၁၉၁
ဘုသံ	၃၈၄	မဉ္ဇူဟိ	၄၄၈
ဘုသဒဿနေယျံ	၂၁၆	မညသိ	၁၂၁
ဘုသာလယာဝုတ္တာ	၆	မညေ	၃၂
ဘုသေဟိ	၂၃၅	မဉ္ဇု	၄၀၁
ဘူတပတိ	၁၂၀	မဏယော	၄၀၅
ဘူတဘဗျာနိ	၃၄၅	မဏိကဉ္စ	၂၃၉
ဘူတာနိ	၂၃၆	မဏိ	၁၈၇
ဘူနဟုနော	၂၉၀	မဏိမယာ	၁၈၁
ဘေတွာန	၁၈၆	မတံ	၅၂၀
ဇကရဏ္ဍကာ	၂၉၅	မတာ	၄၂၅
ဘောဂဇာနိဉ္စ	၁၉	မတ္တက္ခော	၄၅၃
ဘောဂဗလံ	၁၂၈	မတ္တိ	၃၂

ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်
မတ္တကံ		၇၆	မဟတ္ထိယံ		၁၅၉
မတ္တိကော		၂၇၃	မဟဒ္ဓနော		၃၁၈
မဒနိယေ		၄၀၃	မဟန္တံ		၁၈၁
မဒါ		၁၀၅	မဟန္တာနံ		၃၇၀
မဒေါ		၁၀၅	မဟန္တာနော		၃၉၂
မဒ္ဒကုလံ		၃၂၈	မဟန္တော		၃၉၀
မဒ္ဒက္ခ		၄၄၀	မဟဗ္ဗလော		၃၁၈
မဒ္ဒဝံ		၃၇၀	မဟာပထံ		၂၇၇
မရမံသံ		၉၄	မဟာပိတံ		၁၇၀
မရရာဟိ		၄၄၈	မဟာဗြဟ္မာ		၆၀
မရဿရော		၃၁၈	မဟာဗြဟ္မေ		၁၁၁
မနဿ		၁၆၉	မဟာဘူတဂဏာလယော		၆၅
မနုညရူပံ		၁၈၁	မဟာဘူတာ		၃၉၁
မနုဿပါပိဋ္ဌော		၂၄၆	မဟာမေဃရိဝ		၄၃၅
မနုဿမံသံ		၅၃၉	မဟာယသော		၃၁၈
မနုဿလောကသ္မိံ		၅	မဟာရဋ္ဌော		၃၁၈
မနော		၉၅	မဟာရာဇော		၃၁၈
မဗ္ဗိရံ		၅၁၉	မဟာရုက္ခဿ		၂၅၈
မန္တော		၁၂၈	မဟာဝရာဟ		၄၄၇
မမ'တ္ထေ		၄၂	မဟာဝိစိ		၂၈၈
မမာယိတံ		၄၄၀	မဟာသတ္တုဟတ္ထတ္တတံ		၃၇၂
မရဏံ		၂၇၃	မဟာသာလာ		၂၆၅
မရာမိ		၅၃	မဟိဒ္ဓိကာ		၁၄၅
မလိနသတ္တေ		၃၁	မဟေသိနံ		၂၈၁
မသက္ကသာရံ		၁၇၉	မဟေသေယျံ		၉၅
မသက္ကသာရပ္ပဘဝါ		၄၂၇	မာဏဝါ		၁၀၇
မဟဂ္ဂတေ		၁၂၈	မာဏဝေါ		၂၁၇
မဟဂ္ဂတော		၁၂၀	မာတင်္ဂသ္မိံ		၂၉၀
မဟဏ္ဏဝေ		၂၇၀	မာတရံ		၄၆၃
မဟတ္တံ		၅၈	မာတာ		၃၅၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၈၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[မ]		[မ]	
မာတုဃော	၂၉၃	မုစလိန္ဒကေတကာ	၄၃၃
မာဒိသံ	၁၁၂	မုစ္ဆတေ	၂၅၁
မာနာတိမာနာ	၂၀	မုဇ္ဈ	၈၇
မာနိယံ	၁၀၅	မုတ္တံ	၂၆
မာနုသိ	၇၆	မုတ္တဿ	၂၆၈
မာနုသိယော	၁၀၁	မုတ္တာ	၄၀၅
မာလံ	၈၂	မုတ္တာထရုခဂ္ဂဗန္ဓာ	၁၄၃
မာလာဝ	၄၁	မုတ္တော	၇၆
မာလီ	၁၀	မုဒီရေတိ	၈၂
မာလုတေရိတံ	၃၄၉	မုဒုံ	၂၁၇
မာလုဝပဏ္ဏသန္တတာ	၂၁၈	မုဒုကာ	၁၆၆
မိခလံ	၂၁၆	မုဒု	၁၅၆
မိဂညူ	၄၂	မုဒ္ဒါဘိသိတ္တံ	၄၈၃
မိဂဝံ	၂၄	မုနိ	၄၁၈
မိဂပက္ခိယု	၁၃၁	မုပေတိ	၄၅
မိဂမန္တလောစနာ	၂၂၆	မုသာ	၄၈၆
မိဂါ	၇၅	မုဟုံ	၃၄၂ ၁၇
မိဂါဇိနံ	၇၁	မုလာ	၂၁၀
မိဂါဇိနုပေတံ	၅၄၈	မေဃသမာနာ	၂၆၅
မိဂေန	၂၉၅	မေထုနသ္မာ	၁၄၇
မိစ္ဆာ	၃၅၃	မောစာ	၄၃၃
မိတ္တဇ္ဇ	၁၇၈	မောဟသံသာရံ	၁၆၄
မိတ္တပုရာဏစောရံ	၄၈၆		
မိတ္တဝတံ	၃၇၆		
မိတ္တာနံ	၂၃၉		
မိတ္တာမစ္ဆေသု	၁၃၁		
မိတ္တာမစ္စရိဗျူဠော	၇၁		
မိတ္တော	၃၆၃		
မိဿိဘူတာ	၈၉		
မိဿေ	၁၆၃		
		[ဃ]	
		ယံ	၁၄၈
		ယက္ခာနံ	၇၁
		ယညတန္တံ	၂၁၈
		ယညာ	၅၃၄
		ယညေ ဓနံ	၂၃၇
		ယထာသုခံ	၂၃၆

ပဒါနုတ္တမော

[ယ]

ပိဋကော်

ယန္တာ

၃၃၁

ယန္တာနိ

၂၅၇

ယန္တိ

၃၆၄

ယမက္ခယံ

၂၉၂

ယမသာဓနံ

၂၉၀

ယသဿိမာ

၆၅

ယသဿိ

၁၄၆

ယာစံ

၂၄၇

ယာစကာ

၃၃၈

ယာစနာယ

၃၆၅

ယာစမာနာ

၂၀

ယာနဉ္စ

၂၇၁

ယာဝန္တော

၇၇

ယုတာ

၄၃၇

ယုတော

၆၈

ယုတ္တံ

၃၈၄

ယုတ္တာ

၁၂၄၂၅၈

ယုဓာ

၄၃၇

ယုဝါ

၃၄၂

ယေ

၂၅၈

ယောဂံ

၃၈၄

ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတံ

၁၂၉

ယောဇေန္တိ

၃၃၈

ယောဓိကာ

၄၅၂

[ခ]

ရက္ခသာ

၂၉၂

ရက္ခသိ

၄၆၅

ရက္ခဿု

၇၅

ရဇဂ္ဂံ

၁၉၈

ရဇတဂ္ဂဉ္စ

၁၈၁

ပဒါနုတ္တမော

[ခ]

ပိဋကော်

ရဇ္ဇံ

၂၇

ရဇ္ဇတိ

၈၉

ရဇ္ဇဿု

၈၇

ရဇ္ဇါ

၁၈၆

ရဇ္ဇေန

၂၇၃

ရဇ္ဇယတေ

၂၁၇

ရညံ

၁၄၇

ရညော

၆၀

ရဉ္စံ

၁၀၅

ရဋ္ဌပါလော

၂၃၉

ရဋ္ဌဝိဒ္ဓိသနော

၂၉၁

ရဋ္ဌဘိဝံသန

၇

ရဋ္ဌေ

၁၃၁

ရဏံ

၅၀

ရတနံ

၂၃၉

ရတနန္တကရိတ္တိယော

၄၆၆

ရတိကိဋ္ဌိတာနိ

၂၀၂

ရတိယာ

၄၉၂

ရတိနံ

၁၆၈

ရတ္တိ

၂၇၁

ရတ္တော

၅၀၂

ရတျာ

၂၉၃

ရတျော

၃၂၇

ရထံ

၃၃၈

ရန္တယိ

၁၃၀

ရမယံ

၅၁၇

ရမသိ

၅၄၈

ရမာမိ

၃၁၁

ရမ္ဗံ

၅၂၀၂

ရမ္မကော

၆၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၁

ပဒါနုက္ကမော

[၇]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[၇]

ပိဋကော်

ရမ္မာ	၂၆၅
ရဝေယျ	၁၁၁
ရသဂါရဝေ	၅၀၂
ရသဉ္ဇဿ	၂၅၈
ရသဒဒိ	၃၅၀
ရသာနံ	၅၀၆
ရသုတ္တမံ	၅၀၃
ရသေ	၅၃၆
ရသ္မာသု	၃၇၂
ရဟဒံ	၁၇၈၊ ၂၄၆
ရာဂဒေါသဝိဇယော	၄၉၃
ရာဇကတ္တာရော	၂၇၃
ရာဇရထာ	၅၂၄
ရာဇာ	၆၇
ရာဇာဘိရာဇာ	၃၄၂
ရာဇိနော	၁၁၁
ရာဇိသိ	၇
ရာဇိသယော	၂၁၁
ရာမကရာသု	၄၈၆
ရုက္ခဂ္ဂဟာနာ	၄၃၃
ရုက္ခဖလာနိ	၂၁၆
ရုစိမဇ္ဈဂတံ	၃၉၅
ရုစိရေ	၃၁၈
ရုစ္ဆတေ	၃၆၃
ရုစ္ဆတိ	၃၈၉
ရုဒံ	၁၆၉၊ ၂၁၇
ရုဒန္တိ	၅၁၇
ရုဒိ	၁၉၄
ရုရု	၄၄၇
ရူပံ	၂၅၂

ရူပဓာတုယာ	၄၉၄
ရူပပဋ္ဌပလိမဋ္ဌိ	၅
ရူပေန	၅
ရောဂတော	၁၅၈
ရောဂသမ္ပတ္တံ	၉၄
ရောစ	၁၈၉
ရောစယ	၇
ရောရုဝါ	၂၈၈
ရောဟညာ	၂၇၆

[၈]

လက္ခဏသမ္ပတေ	၃၉၄
လက္ခဏရူပာ	၃၈၉
လက္ခိမိတိသမ္ပန္နော	၁၂၀
လဿမယေ'တ္ထ	၄၃၇
လတာဝ	၄၈၆
လဒ္ဓပစ္စယာ	၃၇၆
လဒ္ဓါနံ	၁၂၈
လပသက္ခရာ	၄၈၆
လဗ္ဘမေတံ	၃၅၃
လဗ္ဘေထ	၂၂၇
လဘတံ	၃၇၂
လဘန္တိ	၂၃၇
လဘမာနေ	၄၇၂
လဘေယျာမ	၄၅၃
လဟုစိတ္တာနံ	၄၈၂
လာခါရသရတ္တသုစ္ဆိ	၂၂၇
လုဒ္ဓံ	၂၅၉
လုဒ္ဓါနံ	၄၈၂
လူခံ	၄၂၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝနတောဒါ	၆	ဝါရိဓရော	၄
ဝနပ္ပတိနိဉ္စ	၄၃၇	ဝါရိနာ	၆
ဝနိဗ္ဗကာနံ	၁၈၅	ဝါလဗီဇနိ	၃၄၂
ဝနေ	၆၅	ဝါလေဟိ	၂၉၂
ဝန္တဂတော	၁၉	ဝါသဝေါ	၄၁၈
ဝမိဿန္တိ	၂၇၁	ဝါသုဒေဝေါ	၃၄၇
ဝမ္ဘိတေ	၃၉၇	ဝါဟံ	၁၆၄
ဝမ္ဘိဘိ	၂၇၆	ဝါဟနေသု	၁၃၁
ဝယံ	၁၂၄	ဝါဟိယေ	၆၅
ဝရဝါရိဝဟောဃဿာ	၆	ဝါဠမိဂေါ	၄၆၄
ဝရာနံ	၅၃၇	ဝါဠာ	၄၈၆
ဝရေယျ	၅၂၀	ဝိကန္တိသု	၃၉၂
ဝသန္တိ	၃၁၁	ဝိကပ္ပေတွာ	၄
ဝသော	၃၇၃	ဝိကာလေ	၁၀၉
ဝဿာနိ	၇၇	ဝိကိဏ္ဍရူပါ	၂၁၈
ဝါကျံ	၈၈	ဝိကိဏ္ဍဝါစံ	၈၁
ဝါကျေန	၃၇၅	ဝိကုဒ္ဓေါ	၃၂၇
ဝါစာသန္တုတိယော	၄၆၄	ဝိကောပနာ	၄၈၉
ဝါဏိဇာ	၂၇၆	ဝိကောပယိတွာ	၁၇၈
ဝါဏိဇော	၄၉၄	ဝိဂါဟိသုံ	၄၀၆
ဝါဏိဇ္ဇံ	၁၇၈	ဝိဂေတု	၅၀၃
ဝါတဇဝပ္ပဟာရိနော	၄၄	ဝိစရန္တော	၂၆၅
ဝါတမိဂါ	၄၄၇	ဝိစိတ္တဟတ္တာဘရဏာ	၁၆၆
ဝါတသမေရိတံ	၂၁၇	ဝိစိတြဝဋ္ဋုလိကာ	၂၁၇
ဝါတဿိတာနိ	၇၅	ဝိစ္စုတာ	၄၃၀
ဝါဒေါ	၂၅၀	ဝိဇမ္ဘတိ	၄၇၀
ဝါယမဿု	၁၂၀	ဝိဇာနဟိ	၅၄၀
ဝါယသော	၂၇၁	ဝိဇာနိယာ	၂၅၀
ဝါရဏာ	၄၄၇	ဝိဇာနေမု	၄၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ပိဇိတာဝိ	၁၉၄	ပိပရိယတ္တံ	၃၉၆
ပိဇိတေ	၃၃၇	ပိပရိဝတ္တာယော	၄၆၅
ပိဇေတုံ	၅၈	ပိပလာယိံသု	၃၂၉
ပိဇ္ဇတိ	၃၆၆	ပိပဿီ	၁၅၈
ပိဇ္ဇာစရဏေန	၄၂၅	ပိပ္ပနဋ္ဌော	၇၅
ပိညာပေတုံ	၂၉၄	ပိပ္ပသာခဂ္ဂါ	၁၀
ပိတထံ	၁၁၈	ပိပ္ပန္နမာနံ	၂၉၅
ပိတ္တံ	၄၈၂	ပိဘဝဂ်တော	၂၉၀
ပိဒံသယန္တိ	၂၀၆	ပိဘေတိ	၅၅၁
ပိဒိတာ	၃၆၃	ပိဘေမိ	၁၆၄
ပိဒိတွာ	၈	ပိမဋ္ဌံ	၂၁၇
ပိဒူ	၈	ပိမဋ္ဌာ	၁၆၆
ပိဒေဟပုတ္တ	၁၇၈	ပိမတော	၃၆၄
ပိဋ္ဌသနံ	၈	ပိမဒေါ	၁၆၉
ပိဋ္ဌဿိ	၇၁	ပိမလော	၆၅
ပိဓမ္မ	၅၀၂	ပိမာနံ	၁၇၇
ပိဓာတာ	၂၃၈	ပိယဉ္ဇနံ	၁၈၁
ပိနမတိ	၄၇၁	ပိယတ္တော	၄၅၃
ပိနယော	၄၉၂	ပိရဇံ	၃၂၁
ပိနဿတိ	၂၅၂	ပိရာဂိတာ	၁၀၀
ပိနဿထ	၄၄၈	ပိရူပရူပေန	၁၅၀၊ ၂၂၀
ပိနာသယန္တိ	၂၀	ပိရောစတိ	၆၅
ပိနိပါတိကော	၁၂၆	ပိလဂ္ဂမဇ္ဈာ	၂၂၇
ပိနိမိဒ္ဓဂ်	၂၉၃	ပိလဂ္ဂါ	၁၆၆
ပိနိတဝန္တံ	၄၃၇	ပိလဇ္ဇတိ	၄၇၁
ပိနေတိ	၂၁၆	ပိလသတိ	၄၇၁
ပိန္ဒတိ	၁၂၉	ပိလာကမဇ္ဈာ	၅၄၈
ပိပက္ခကံ	၂၇၁	ပိလာပကာလော	၂၅
ပိပစ္စတိ	၁၂၉	ပိလုပ္ပမာနာယ	၁၁၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝိလုပ္ပမာနမှီ	၂၆၈	ဝုဒ္ဓေ	၁၅၈
ဝိလောမံ	၄၇၁	ဝေ	၁၅၆
ဝိဝနေ	၇၅	ဝေဂသာ	၇၅
ဝိဝရာနိ	၄၀၀	ဝေဂေန	၇၆
ဝိဝသာနေ	၂၉၃	ဝေဏီ	၃၂၅
ဝိဝိစ္စံ	၄၇၁	ဝေဏီကတာ	၄၆၄
ဝိဝိဓေန	၄၉၃	ဝေဒနံ	၇၆
ဝိသံ	၅၃၄	ဝေဒမက္ခာနပဉ္စမံ	၄၈၈
ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာ	၄၂၈	ဝေဒယ	၄၃၉
ဝိသမဇိဝိနော	၂၈၇	ဝေဒယတိ	၄၇၁
ဝိသရက္ခော	၄၆၅	ဝေဒိတဗ္ဗာ	၄၇၁
ဝိသသမာနံ	၂၀	ဝေဒေဟပုတ္တော	၉၄
ဝိသာရဒါ	၄၂	ဝေဓမာနာ	၉၃
ဝိသိခန္တရာနိ	၁၉	ဝေယျဉ္စပရိသိဗ္ဗိတံ	၄၀၁
ဝိဿာသယံ	၃၈၄	ဝေယျဉ္စါ	၂၇၆
ဝိဿာသယေ	၈၉	ဝေယျတ္တံ	၂၇၃
ဝိဟညမာနော	၇၅	ဝေယျာဝစ္စံ	၃၃၆
ဝိဟိတာ	၃၇၀	ဝေလာ	၄၈၃
ဝိတရာဂဝိသယူပပတ္တိ	၄၉၄	ဝေလ္လိ	၅၄၈
ဝိတရာဂေါ	၁၅၈	ဝေလ္လိတဂ္ဂါ	၂၁၆
ဝိတသဒ္ဓဿ	၂၄၅	ဝေလ္လိတဂ္ဂေ	၃၂၁
ဝိတိကိဏ္ဍာ	၂၀၁	ဝေသ္မနိ	၆၁
ဝိတိကိဏ္ဍော	၂၀၀	ဝေဟာယသံ	၁၅၁၄၄
ဝိထိ	၄၅	ဝေဠုကာ	၄၃၃
ဝိရ	၃၄၅	ဝေဠုရိယ	၁၄၃
ဝိရိယံ	၂၅၇	ဝေဠုရိယာမယာ	၄၄
ဝုစ္စတေ	၁၁၉	ဝေဠုရိယူပနီလာ	၁၇၉
ဝုဇေ	၂၉၁	ဝေါ	၅၇
ဝုဒ္ဓံ	၁၄၇၊ ၄၃၇	ဝေါက္ကမော	၃၅၂
ဝုဒ္ဓါ	၄၀၀		

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်
သံကလဟံ		၄၁၈	သကုဏ		၁၁၆
သံကုသုမိတလတာ		၄၅၃	သကုဏီဝ		၉၇
သံဂစ္ဆိ		၃၃၁	သကေန		၄၈၈
သံဂဏှာ		၂၅၀	သက္ကတံ		၄၁၈
သံဂိဒ္ဓါ		၂၉၂	သက္ကုဏေမု		၂၆
သံဃရေ		၂၃၉	သက္ကော		၁၂၀
သံဌာနံ		၄၈၉	သက္ကောတိ		၂၉၄
သံယမံ		၄၂၉	သက္ခိသိ		၁၂၁
သံယမာနိ		၂၁၆	သခါ		၂၃၇
သံယမေ		၈၂	သခိလံ		၁၅၆
သံယမေတုံ		၈၁	သခိလာဟိ		၄၄၈
သံယမော		၁၈၇	သဂ္ဂဉ္စ		၁၉၂
သံဝစ္ဆရော		၁၈၇	သဂ္ဂါမိမနာ		၄၂၈
သံဝရိ		၁၅	သဂ္ဂုပဂံ		၂၃၇
သံဝရေ		၄၀၀	သင်္ခပါလော		၁၈၁
သံဝရော		၉၁	သင်္ခမုတ္တာ		၄၀၅
သံဝိဘာဂီ		၁၅၆	သင်္ခဝရူပပန္နာ		၂၁၇
သံဝေလ္လိ		၃၂၄	သင်္ခါတဇာတိမရဏော		၃၃
သံသတိ		၈၁	သင်္ခါတော		၂၀၅
သံသီ		၄၃၆	သင်္ခါယ		၅၄၀
သံသေယျ		၆၇	သင်္ဂတိ		၅၂၃
သံဟစ္စ		၃၉၇	သင်္ဂတိသု		၈၂
သံဟိတူရ		၉၃	သင်္ဂမေသိ		၄၄၈
သဇ္ဇန္ဒာ		၂၉၅	သင်္ဂမော		၅၂၄
သဉ္စတ္တရန္တဒပညာသံ		၁၆၉	သင်္ဂမ္မ		၁၅၂
သဉ္စသဘာမိဝ		၁၀၆	သင်္ဂါမေ		၂၅၈
သကမ္မုနာ		၄၂၅	သင်္ဂါဟကံ		၁၅၆
သကဿ		၂၂၇	သင်္ဂေ		၅၄၈
သကာယုရံ		၃၀၇	သင်္ဂရံ		၂၅
သကိဒေဝ		၅၂၃	သင်္ဘာတော		၂၈၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
သစ္စနိက္ကမော	၄၂၀	သဒ္ဓါရဋ္ဌာယိနီ	၄၇၀
သစ္စာနုရက္ခမာနော	၅၂၁	သဓနံ	၄၉၃
သစ္စာနုရက္ခိ	၅၁၉	သဓမ္မေသု	၅၁၄
သစ္စေန	၃၀	သနန္တနိမ္မိ	၂၁၉
သဇနော	၁၅၂	သန္တပ္ပိတာ	၅၃၄
သဇာဟိ	၂၃၅	သန္တယိ	၄၀၃
သဇ္ဇလေသု	၃၆၄	သန္တာ	၉၆
သဇ္ဇန္တာ	၂၀၁	သန္တိ	၉၅
သဇ္ဇိဝေါ	၂၀၇	သန္တိဇ္ဇ	၉
သညတူရု	၁၆၆	သန္တော	၇၅
သဏ္ဍဝါစံ	၁၅၆	သန္တရေ	၂၁၆
သတံ	၂၃၀	သန္တဝံ	၄၇၂
သတဉ္စ	၁၅၇	သန္တိဉ္စ	၂၀
သတပတ္တိ	၄၄၉	သန္တတဓီရကုတ္တိယာ	၂၂၇
သတသိပ္ပေါ	၃၁၀	သန္တယု	၃၃၀
သတိ	၀	သန္တကေတံ	၄၆
သတ္တမိဘတ္တကာလေ	၂၄	သန္တိတာဠယိ	၇၆
သတ္တဝေါ	၁၇၀	သပက္ခာ	၀၄
သတ္တသတာ	၁၉၀	သပန္နိ	၄၂၃
သတ္တိသိမ္ဗလိဝနံ	၄၉၄	သပ္ပညသေဝီ	၁၃၂
သတ္တုသဃံ	၀၅	သပ္ပညာ	၅၁၇
သတ္တာ	၅၄၄	သဗလော	၂၄၆
သဒတ္ထေသု	၀၅	သဗ္ဗကာမရသာဟရာ	၄၀၀
သဒိသီသု	၄၃၀	သဗ္ဗကာလိကံ	၂၀၁
သဒ္ဓဂမေ	၄၃၇	သဗ္ဗကာလိကာ	၂၀၀
သဒ္ဓိ	၄၃၀	သဗ္ဗဇနဿ	၂၃၇
သဒ္ဓမ္မံ	၅၂၄	သဗ္ဗဓမ္မံ	၀
သဒ္ဓါ	၄၃၆	သဗ္ဗပထဝီ	၂၀
သဒ္ဓါယ	၄၂၉	သဗ္ဗဘာဝံ	၄၀၉
သဒ္ဓေါ	၁၅၆	သဗ္ဗဘာဝေါ	၄၀၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဗ္ဗလောကဂူ	၄၁၈	သမေန	၄၀၃
သဗ္ဗသာကုဏိကာ	၃၇၀	သမောတတံ	၁၇၈
သဗ္ဗသေတော	၂၄၆	သမ္ပတိ	၄၄၉
သဗ္ဗဿယနမ္ပိ	၅၄၈	သမ္ပန္တစရဏေ	၉၇
သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ	၂၇၆	သမ္ပန္တဖလဓာရိနံ	၇၅
သဗ္ဗိတ္ထိယော	၄၇၂	သမ္ပုပ္ပိတာ	၄၆
သဗ္ဗောသဓဓရဏိဓရေ	၄၄၇	သမ္ပုသိတွာ	၂၁၇
သဗ္ဗောသမိဟိ	၂၅၈	သမ္ပရောဂ	၄၉၃
သဗ္ဗိ	၃၄၅	သမ္ပလံ	၇၆
သဘတ္တု	၄၃၉	သမ္ပုဒ္ဓိ	၈၁
သဘရိယဿ	၂၄၅	သမ္ပတဿ	၁၂၉
သမဏေ	၁၃၁	သမ္ပမေယျ	၁၁၁
သမဏော	၈၁	သမ္ပတတ္ထော	၈၃
သမတ္တံ	၁၃၂	သမ္ပတိ	၄၂၁
သမန္တံ	၅၅	သမ္ပတော	၃၄၅
သမန္တခါတာပရိခါဥပေတံ	၈၅	သမ္ပန္နိ	၃၃၇
သမပဇ္ဇေယ	၇၇	သမ္ပပေက္ခန္တိ	၃၅၃
သမာ	၈၉	သမ္ပသိ	၃
သမာနရတ္တာ	၄၆၃	သမ္ပာ	၁၆၈
သမာနာ	၃၃၁	သမ္ပုခေ	၄၉၉
သမာယာ	၂၀	သမ္ပုဇ္ဇရူပေါ	၃၁၁
သမာသေထ	၅၂၄	သယံ	၄၃၅
သမာဟိတေ	၃၂၈	သယံကတံ	၁၈၂
သမိတာရော	၃၄၅	သယောဂ္ဂံ	၃၀၇
သမိပေ	၂၀၆	သရစာပဓာရိနာ	၄၂၆
သမိဟိတံ	၄၁၂	သရဘင်္ဂါ	၁၄၇
သမုဇ္ဇေန္တေ	၃၆၄	သရေ	၃၃
သမုဒါစရန္တိယော	၄၄၈	သရေယျာထ	၃၂၁
သမုဒ္ဒဝေလာဂ	၁၈၆	သလောဟိတော	၂၀၈
သမေတိ	၅၂၉	သလ္လပေ	၄၉၂

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဝဏ္ဏိနံ	၉၇	သာလိယော	၄၃၃
သဝဏ္ဏိဟိ	၅၂၆	သိခဏ္ဍီ	၄၃၄
သဿတာယံ	၁၈၅	သိဒ္ဓိ	၄၆၅
သဿတိယာ	၂၀	သိဂုံ	၄၃၃
သဿမာနော	၂၅	သိတံ	၅၇
သဟသာ	၂၀၈	သိပ္ပေန	၄၂၅
သဟဿနေတ္ထ	၁၄၅	သိရသံ	၄၇၁
သဟဿပဋိယတ္ထတံ	၁၆၉	သိရသာ	၃၄၇
သဟဿဗာဟု	၂၉၀	သိရိယာ	၄၃၆
သဟာယာ	၈၄	သိရိ	၁၀၆
သဟိတဗ္ဗတော	၃၄၀	သိရိမတော	၇၅
သာကံ	၂၁၇	သိလံ	၇၅
သာခပုရာဏသန္တတံ	၄၈၆	သိလေသူပမာ	၄၈၃
သာခဿိတော	၂၄၆	သိသတိ	၃၂၃
သာခါ	၇၅	သိတစ္ဆာယံ	၃၃၆
သာဂရဿ	၃၄၂	သိတစ္ဆာယာယ	၂၃၉
သာဇီဝါ	၁၂၀	သိတသ္မိ	၉
သာဒိသိ	၃၇၁	သိဒတိ	၁၃၀
သာဓု	၂၃၉	သိလံ	၁၅၇
သာဓုပစ္စုဒါ	၁၆၇	သိလဝါ	၁၂၆
သာဓုရူပေ	၂၉၀	သိဝထိကာယ	၃၂၁
သာမညံ	၁၈၈	သိဟဿရော	၃၁၈
သာမာ	၂၂၇	သိဟော	၂၃၆
သာမာယ	၃၈၉	သုကဏ္ဍကဏ္ဍန္တဒနေဟိ	၂၁၆
သာမိ	၂၃၆	သုကတံ	၅၄၈
သာမိကေ	၄၇၂	သုကိတ္တိတာနိ	၁၈၆
သာမိတာယ	၅၃၁	သုကောဋိတံ	၃၂၁
သာမုဒ္ဓိကံ	၂၇၆	သုခံ	၅၄၈
သာရတ္တာ	၄၈၆	သုခပ္ပလံ	၂၃၆
သာရထိ	၃၃၈	သုခါနိ	၁၂၉

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်
သုခါဝဟံ		၃၄၆	သုဒ္ဓါ		၁၆၆
သုခါဝဟော		၁၃၁	သုဒ္ဓိ		၁၈၇
သုဒ္ဓိ		၅၁၉	သုဓမ္မိ		၄၃၁
သုခုဒြယော		၃၆၅	သုဓမ္မာယံ		၁၆၂
သုခေန		၃၇၀	သုဓာ		၄၃၁
သုဂန္ဓံ		၄၃၅	သုနိသိတေန		၃၁၆
သုစိက္ခံ		၂၉၅	သုပရိဏာဟဝါ		၄
သုစိက္ခေန		၁၃၁	သုပါမိ		၂၂၇
သုစိတ္တာ		၅၂၄	သုပိစ္ဆိတံ		၂၀၇
သုစိသစ္စသမ္ပတာ		၄၂၄	သုပိနန္တေန		၄၁
သုစိဟိ		၄၉၄	သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ		၁၆၆
သုဇမ္ပတိ		၁၄၇	သုပ္ပဝတ္ထံ		၄၃၇
သုဇယာ		၈၉	သုဗာဠံ		၁၂၄
သုဇာတံ		၂၁၇	သုဗ္ဗတေ		၄၂၃
သုဇာတာ		၂၁၆	သုဗ္ဗတော		၂၆၈
သုဇာတာနံ		၄၅၃	သုဗျဉ္ဇနာ		၁၆၀
သုဏာထ		၃၄၈	သုဘံ		၃၂၁
သုဏောဟိ		၂၈၇	သုဘာသိတာ		၁၆၀
သုတံ		၁၂၉	သုဘေ		၅၄
သုတနူ		၂၁၅	သုဘေဟိ		၂၂၇
သုတာ		၁၄၅	သုမဟာ		၃၇၅
သုတ္တဉ္စ		၂၁၆	သုမုခ		၃၉၉
သုတ္တာ		၃၄၉	သုမေဓော		၂၃၈
သုတွာန		၅၀၃	သုရကညံ		၄၃၅
သုဒဿနာ		၁၆၇	သုရဇ္ဇကံ		၁၁၂
သုဒဿနေယျော		၂၁၅	သုရမ္ပံ		၅၄၈
သုဒါရုဏာနိ		၄၉၉	သုရုဒ္ဓေါ		၄၆၄
သုဒုက္ခရံ		၃၇၀	သုရောသိတော		၁၈၇
သုဒ္ဓါ		၂၇၃	သုဝဏ္ဏကမ္မုတလဝဋ္ဋသုစ္ဆိ		၂၁၇

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[သ]

သုဝဏ္ဏစန္ဒေ'တ္ထ ၄၃၇
 သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ ၃၁၁
 သုဝဏ္ဏရာဇီဟိ ၅၅
 သုဝဏ္ဏသံကစ္စဓရာ ၁၀၁
 သုဝေ ၂၇၃
 သုသံဝိဟိတကမ္မန္တံ ၁၀၆
 သုသင်္ဂဟိတန္တဇနော ၁၂၃
 သုသညံ ၃၂၂
 သုသညတနံ ၉၀
 သုသန္ဓိ ၂၁၇
 သုသမ္ပန္နသိရံ ၃၄၅
 သုသမ္ပဋ္ဌာ ၁၆၇
 သုသုနာဂသာဒိသေ ၄၃၇
 သုသောဏီ ၁၆၆
 သုဟဒ္ဒိ ၈၂
 သုဟဒယော ၁၂၀
 သုဟေမာ ၃၈၉
 သူတောဝ ၁၂၃
 သေဋ္ဌသမ္ပတာ ၄၃၉
 သေဋ္ဌော ၂၃၈
 သေတံ ၇၁
 သေနေဝ ၂၅
 သေနောပိယာ ၁၀၁
 သေယျာ ၁၀၁
 သေယျော ၁၈၈
 သေလဿ ၂၃၆
 သေသိ° ၇၅
 သော ၁၂၀
 သောကံ ၁၇၉

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[သ]

သောကဇ္ဇာယ ၉၅
 သောချံ ၂၁၈
 သောစတိ ၁၄၉
 သောဏ္ဏဗျမှိုလယာ ၄၉၄
 သောတဿ ၇
 သောတ္ထာနံ ၃၀
 သောတ္ထိ° ၃၁
 သောပဝါဟနံ ၁၆၉
 သောဗ္ဗိ ၁၉
 သောဘဇ္ဇနာ ၄၃၃
 သောဘရေ ၂၁၇
 သောသေတွာ ၅
 သောဋ္ဌသုဿဒါ ၂၈၉
 သောဋ္ဌာရပညာဏော ၃၂၃
 သွာဂတဉ္စ ၃၇၂

[ဟ]

ဟံသဂဂ္ဂရာ ၁၀၀
 ဟံသပူဂေဟိ ၁၀
 ဟညတေ ၁၁၁
 ဟတ္ထတ္တံ ၃၇၀
 ဟတ္ထိယာနံ ၃၃၆
 ဟတ္ထိ ၄၃၇
 ဟဒယန္တရသိတာ ၄၉၃
 ဟနာမ ၅၂၇
 ဟနိ°သု ၂၀၂
 ဟနေယျံ ၄၈၆
 ဟန္တာရံ ၂၉၂
 ဟန္တိ ၁၈၅
 ဟန္တိ ၁၈၆

ပဒါနုတ္တမော	[ဟ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ဟ]	ပိဋကော်
ဟန္တာ		၃၂၈	ဟိမစွယေ		၃၂၁
ဟန္တ		၄၃၅	ဟိမဝတာ		၂၁၀
ဟရန္တိယေဝ		၁၆၆	ဟိမဝါ		၆၅
ဟရိံသု		၃၂၁	ဟိရညံ		၃၉၇
ဟရိတရက္ခေ		၁၆၉	ဟိရိယာ		၈၆
ဟရေဏုကာ		၄၃၃	ဟိရိမနာပိ		၂၀
ဟသန		၄၅၂	ဟိနတ္ထော		၂၉၀
ဟာပိတော		၂၁၂	ဟုတာ		၂၃၈
ဟာသံ		၁၁၉	ဟုတော		၂၁၂
ဟာသမာနော		၈၁	ဟေဌယိတွာ		၁၅၃
ဟာသယန္တာ		၃၄၂	ဟေမကပ္ပနဝါသသာ		၂၇၆
ဟိံသံ		၂၅၈	ဟေမစန္ဒနဂန္ဓိနီ		၁၆၆
ဟိံသယံ		၂၅၈	ဟေမဉ္စ		၄၄၇
ဟိတာ		၂၃၉	ဟေမသုတ္တစာ		၃၈၉
ဟိတာဟိတံ		၅၃၆	ဟေဿတိ		၉၅
ဟိတွာ		၅၄၈	ဟေဿာမိ		၇၅

ဇာတကဋကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

လက္ခိတဗျာနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]	
အကိစ္စံ တဿ ကရေတိ	၄၆၈
အက္ခဏဝေဓိ	၁၃၇
အက္ခိ နိခနတိ	၄၆၇
အဂုဏံ ဓနု	၄၆၆
အဂ္ဂိ	၄၈၃
အဂ္ဂိဒါနဿ ဖလံ	၅၁၅
အဂ္ဂိသာလဒါနဿ ဖလံ	၅၁၅
အဇ္ဈာရောဟော ပဉ္စယောဇန- သတိကော	၅၀၁
အညနပဗ္ဗတ	၄၄၄
အတိစာရိနိနံ နိရယဒုက္ခတာ	၂၈၆၊ ၂၉၃-၄
အတ္ထံ တဿ န စရတိ	၄၆၈
အဒိန္နဿ အာဒိနဝါ ပုဗ္ဗေ	၂၂၃
အဓမ္မိကရာဇာနံ အာဒိနဝါ	၁၀၃
အဓမ္မိကရာဇူနံ နိရယဒုက္ခတာ	၂၈၄-၅၊ ၂၉၁
အနတ္တဿ စရဏံ	၄၆၈
အနတ္တစရာနိ ဝတ္ထုနိ ဆ	၄၆၆
အနောတတ္ထ	၄၄၄
အပရာပရိယဝေဒနီယကဓမ္မန	
မုတ္တော နာမ နတ္ထိ	၁၃၄
အဘိဇ္ဇမလ	၁၂၇-၈
အဘိဏ္ဍံ ဒွါရေ တိဋ္ဌတိ	၄၆၈
အဘိပါရကသေနာပတိဿ	
ဇာတိဌာနံ	၂၂၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]	
အမစ္စဗလ	၁၂၇-၈
အဗ္ဗလဒါနဿ နိဿန္တော	၂
အဗ္ဗိလရသ	၅၀၆
အရညရက္ခမူလသုညာဂါရေသု နာဘိရမန္တိ	၂၉၇
အရဟဒ္ဓဇော နာမ အဝဇ္ဈရူပေါ	၅၁
အရဟန္တာဓာတုစေတိယ	၁၃၅
အရိယပဋိရူပက	၉၀
အလင်္ကာရံ	၄၆၅
အလမ္ဗုသာယ ဝိလာသော	၁၆၅-၆
အဝဏ္ဏံ တဿ ဘဏတိ	၄၆၈
အဝိစ္စံ ဘာသတိ	၄၆၇
အဝိဿာသနီယပုဂ္ဂလာ	၄၅၅-၆
အသီတိမဟာထေရာနံ အဗ္ဘန္တရော အင်္ဂုလိမာလော	၄၉၅
အဟေတုကဝါဒီ	၂၄၁
[အာ]	
အာဂတံ နာဘိနန္ဒတိ	၄၆၈
အာတုရတာ	၄၆၆
အာဒါသဒုဿမဏ္ဍနာနုယောဂ- မနုယုတ္တသီလာ	၄၆၇
အာနန္ဒဂိဇ္ဈရာဇဿ ဣတ္ထိနံ ဒေါသကထာ	၄၈၄-၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[ဣ]	
အာနန္ဒမစ္ဆဿ နဂုံဋ္ဌိ		ဣတ္ထိနံ ဒေါသကထာ	၄၈၉၊
ပဏ္ဏာသယောဇနံ	၅၀၁		၄၉၀-၁-၂
အာနန္ဒော ပဉ္စယောဇန-		ဣဒံ မေ ပုညံ သဗ္ဗညုတ-	
သတိကော	၅၀၀	ညာဏပ္ပုဋ္ဌိဝေဓာယ ပစ္စယော	
အာနန္ဒော ပဉ္စသတယော-		ဟောတု	၅၃
ဇနိကော	၅၀၂	ဣသိသိင်္ဂ	၁၆၂
အာရာမဂမနသီလာ	၄၆၇	ဣဿရကတဝါဒီ	၂၄၁
အာသာ ဒေဝစ္ဆရာ	၄၁၇	[ဥ]	
အာသာ ဒက္ခိဏဒိသာယ	၄၂၄	ဥက္ကဏ္ဍိတံ	၄၂၃
[ဣ]		ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခုနံ ဝေသာ	၂၉၇
ဣဏပရိဘောဂ	၂၆၈	ဥစ္စံ ဘာသတိ	၄၆၇
ဣတ္တာဂါရာ	၂၀၀	ဥစ္စာရပဿာဝံ အဘိဏ္ဍံ ဂစ္ဆတိ	၄၆၈
ဣတ္ထိယော နာမ လောလာ	၉၇	ဥစ္ဆေဒဝါဒီ	၂၄၁
ဣတ္ထိယော မစ္စု နာမ	၃၉၁	ဥဏ္ဍိ	၄၂၃
ဣတ္ထိ	၄၈၃၊ ၄၈၆-၇	ဥဏ္ဍိသပဋ္ဌ	၂၈၂
ဣတ္ထိနံ အစ္စာစာရာ စတ္တာလီသ	၄၆၇	ဥဒကပဗ္ဗတ	၃၉
ဣတ္ထိနံ အလိကဝစနံ	၄၅၇	ဥပဗျူပေါသထကမ္မဿ	
ဣတ္ထိနံ အဝဇာနနကာရဏာနိ		နိဿန္တော	၁
အဋ္ဌ	၄၆၆	ဥပနာဟံ	၄၂၃
ဣတ္ထိနံ အာဝုဓာ ပဉ္စ	၄၆၄	ဥပနာဟိတာ	၄၈၃
ဣတ္ထိနံ ကဏ္ဍသပ္ပသိရ-		ဥပေါသထကမ္မဿ ဖလံ	၁၇၃
သဒိသကာရဏာနိ ပဉ္စ	၄၈၃	ဥဘောဟိ ကစ္ဆေဟိ သေဒါ	
ဣတ္ထိနံ ဒုပ္ပုရာ တိဿော	၄၆၅	မုစ္ဆန္တိ	၂၉၇
ဣတ္ထိနံ ဒေါသာ	၄၅၅-၆-၇-၈-၉၊	ဥမ္မာဒန္တိယာ အာသာဋ္ဌပန္နနံ	၂၂၂
	၄၆၀-၁-၂-၃	ဥမ္မာဒန္တိယာ ဇာတိဋ္ဌာနံ	၂၂၁
ဣတ္ထိနံ ပဒုဋ္ဌာ ပဉ္စဝီသ	၄၆၈	ဥမ္မာဒန္တိယာ ပုဗ္ဗကမ္မံ	၂၂၂
ဣတ္ထိနံ ပဒေါသာဟရဏာနိ နဝ	၄၆၇	ဥမ္မာဒန္တိယာ ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၂၂၃
ဣတ္ထိနံ မာယာ	၂၀၅	ဥမ္မာဒန္တိယာ ပုရိမဘဝေါ	၂၂၂-၃
		ဥမ္မာဒန္တိယာ မာတာပိတရော	၂၂၁

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော

[ဥ]

ဥဗ္ဗာဒန္တိယာ ရူပသောဘဏံ
၂၂၅-၆-၇-၈
ဥယျာနဂမနသီလာ ၄၆၇
ဥဿဒနိရယာ အဋ္ဌဝိသသတံ ၂၈၉
ဥဿဒနိရယာ သောဠသ ၂၈၃
ဦရုံ ပိဒဟတိ ၄၆၇
ဦရုံ ဝိဝရတိ ၄၆၇

[ဩ]

ဩဋ္ဌံ ဥပလိခတိ ၄၆၇

[က]

ကက္ကာ ပဉ္စ ၃၂၁
ကန္တံ ဒဿတိ ၄၆၇
ကန္တာနိ ထနာနိ အင်္ဂါနိ
ဒဿတိ ၄၆၈
ကဉ္စနပဗ္ဗတ ၄၄၄
ကဉ္စနမာလသေတန္တိတ္တံ
ပဉ္စယောဇနာဝဋ္ဋံ ၄၁၀
ကဋ္ဌိံ စာလေတိ ၄၆၇
ကဋ္ဌုကရသ ၅၀၆
ကဋ္ဌေန ပထဝီ ဝိလိခတိ ၄၆၇
ကဏ္ဍပါဝရဏကိန္နရာ ၄၄၇
ကဏ္ဍမုဏ္ဍက ၄၄၄
ကတညူ ကတဝေဒီနံ ဝိသေသာ ၁၅၆
ကတ'မနုကရေတိ ၄၆၇
ကပိ ၅၃၀
ကပ္ပဋိကသာလရက္ခော
သတ္တယောဇနိကော ၄၄၄
ကမလာနံ ဘေဒါ ၄၄၉
ကမ္မကမ္မဖလာနံ သဒ္ဓဟနံ ၁၇၈

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော

[က]

ကမ္မသရိက္ခကဝိပါက ၂
ကလဟာနံ ဝုပသမတာ ၄၄၂
ကသာဝရသ ၅၀၆
ကာမသဂ္ဂါနိ ဆ ၁၂၉
ကာမာနံ အာဒိနဝါ ၂၂၁
ကာမာ ဟတ္ထိကုဏပူပမာ ၂၇၀၊
၂၇၁-၂
ကာယဒရထံ ၄၂၃
ကာသဂဟန ၄၇
ကာဠသုတ္တနိရယဿ ဒုက္ခတာ ၂၈၈
ကိစ္စံ တဿ န ကရေတိ ၄၆၈
ကိန္နရာနံ ဘေဒါ ၄၄၇
ကိလန္တဘာဝံ ၄၂၃
ကိလေသသေဒါ မုစ္ဆန္တိ ၂၉၇
ကိဠတိ ကိဠာပေတိ ၄၆၇
ကုက္ကုဋ္ဌနိရယော ယောဇနသ-
တပ္ပမာဏော ၁၅၂
ကုဉ္ဇရော ၄၈၃
ကုဏာလဒဟ ၄၄၄
ကုဏ္ဍလိနိ ၁၂၁
ကုမ္မော ၅၃၀
ကုလဂ္ဂါနိ တိဏိ ၁၂၉
ကုသရာဇဿ သူဒါကရဏံ ၃၁၀
ကုသ,ပဘာဝတီနံ ပုဗ္ဗဝတ္ထု ၃၀၆
ကုသရာဇကုမာရဿ
စေတောပဏိမိ ၃၀၀
ကုသရာဇကုမာရဿ
ပုဗ္ဗပတ္တနာ ၃၀၆
ကုသရာဇဿ ကုမ္မကရဏံ ၃၀၈
ကုသရာဇဿ နန္ဒိရာဂဒုက္ခတာ ၃၁၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[ဂ-ဃ]	
ကုသရာဇဿ နဋကရဏံ	၃၀၉	ဂေါဓာ	၅၃၀
ကုသရာဇဿ		သောရိဝိသတာ	၄၈၃
မာလာကာရကရဏံ	၃၀၉		
ကုသရာဇဿ သိနေဟဝိမံသနံ	၃၁၂	[စ-ဆ]	
ကုဋုဇ္ဇအမစ္စာနံ ပရိဘောဒကရဏံ	၂၄၂	စက္ကဝိဒ္ဓ	၁၃၈
ကုဋုဇ္ဇကရဏဿ အာဒိနဝေါ	၂	စန္ဒကိန္နရာ	၄၄၇
ကောဓံ	၄၂၃	စန္ဒဒေဝပုတ္တော	၄၀၈၊ ၄၁၀
ကောဓနတာ	၄၈၃	စန္ဒိမပဿပဗ္ဗတ	၃၉
ကောန္တိသကုဏကိန္နရာ	၄၄၇	စိရိဝိဿာသိကောပိ	
ကောလေယျကသုနခ	၄၉၇	အနတ္တကာရကာ	၄၈၃
		စုမ္ပတိ စုမ္မာပေတိ	၄၆၇
[ခ]		စူဠကာဠပဗ္ဗတ	၃၉
ခဂ္ဂ	၂၈၂	ဆဒ္ဓန္တ	၄၄၄
ခတ္တဝိဇ္ဇဝါဒီ	၂၄၁	ဆဒ္ဓန္တဒဟဿ ပမာဏံ	၃၈
ခါရိကရသ	၅၀၆	ဆဒ္ဓန္တနာဂဿ ဥဗ္ဗေဓော	၅၃
ဒီရမူလံ သဟဿံ	၁၃၅	ဆဒ္ဓန္တနာဂဿ ပမာဏံ	၃၈
ဒီရသလာကဘတ္တဿ ဖလံ	၅၁၅	ဆဒ္ဓန္တနာဂဿ ဝေဒနာ	၅၃
ခုဇ္ဇာယ ဂဇ္ဇိတဂါထာ တေရသ	၁၁၇	ဆာတဘာဝံ	၄၂၃
ခုဇ္ဇာယ ပလောဘနကရဏံ	၃၁၆		
ခုဇ္ဇာယ သဗ္ဗရိတ္တကရဏံ	၃၁၆	[ဇ-ဠ]	
ခေမာမဟေသိယာ သုပိနံ	၃၇၇	ဇာတသတ္တော အမရဏဓမ္မော	
		နာမ နတ္ထိ	၃၃
[ဂ]		ဇာလရောရဝနိရယဿ	
ဂန္ဓဗ္ဗ	၁၂၀	ဒုက္ခတာ	၂၈၈
ဂန္ဓမာဒန	၆၅	ဇိဏ္ဏတာ	၄၆၆
ဂဟ္တပါတကာနံ နိရယဒုက္ခတာ	၂၈၆၊	ဇိဝံ နိလ္လာလေတိ	၄၆၇
	၂၉၃	ဇောတိပါလကုမာရဿ	
ဂဟနာနိ ဆ	၄၇	အာဘောဂေါ	၁၃၉
ဂုယုဘဏ္ဍကံ သဗ္ဗာလေတိ	၄၆၇	ဣတိကုလဂမနသီလာ	၄၆၇
ဂေါဏံ	၄၆၆		

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၀၇

ပဒါနုက္ကမော [တ-ထ]

ပိဋကော

တန္တိ အာလသိယဘာဝံ	၄၂၃
တာပနနိရယဿ ဒုက္ခတာ	၂၀၉
တိဏဂဟန	၄၇
တိဏဟံသ	၃၇၉
တိတ္ထကရသ	၅၀၆
တိမိဂ်လော သဟဿ-	
ယောဇနိကော	၅၀၁
တိမိနန္ဒော ပဉ္စယောဇန-	
သတိကော	၅၀၁
တိမိရပိဂ်လော သဟဿ-	
ယောဇနိကော	၅၀၁
တိယဂ္ဂဠ	၄၄၄
တိရစ္ဆာနဂတာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ	
ဆ သတ္တ	၃၇၀
တိရစ္ဆာနဘဝနေ ဥပေါသထ-	
ဝါသော န သမ္ပဇ္ဇတိ	၁၇၃
တိရိဝစ္ဆဂဟန	၄၇
တိလကက္က	၃၂၁
တုလသိဂဟန	၄၇
ထနံ ဒသေတိ	၄၆၇
ထုတိမင်္ဂလကထာ	၄၁၀
ထေယျပရိဘောဂ	၂၆၇

[ဒ]

ဒဒါတိ	၄၆၇
ဒဗ္ဗဂဟန	၄၇
ဒလိဒ္ဓတာ	၄၆၆
ဒဟာ သတ္တ	၄၄၄
ဒါနသာလာယောပဉ္စဆ၄၀၀၂၅၅၂	
ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ	၂၆၀

ပဒါနုက္ကမော [ဃ]

ပိဋကော

ဒါရကံ ဥလ္လဃံတိ ဥလ္လဃာ-	
ပေတိ	၄၆၇
ဒါရဒါနဿ ဖလံ	၅၁၅
ဒိဇမ္ပတိ	၄၀၇
ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ပဉ္စ	၂၆၀
ဒိဗ္ဗအဗ္ဗဝနံ တိယောဇနိကံ	၁၀
ဒိဗ္ဗအဗ္ဗဿ ရသဝိသေသာ	၄၂၅
ဒိသောဒိသံ ဂန္ဓာ ပေက္ခတိ	၄၆၀
ဒိဃံ အဿသတိ	၄၆၀
ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ	၄၆၀
ဒုဇိဝ္ဗတာ	၄၀၃
ဒုပ္ပုရုနိ စတ္တာရိ	၄၀၇
ဒုမကိန္ဓရာ	၄၄၇
ဒုလ္လဘာ စတ္တာရော	၂၂၁
ဒုဿံ ပဋိဗန္ဓတိ	၄၆၇
ဒုဿံ မုဉ္ဇတိ	၄၆၇
ဒုရေ မိတ္တော	၄၆၆
ဒေဝကညာယော စတသေသာ	၄၂၄
ဒေဝကိန္ဓရာ	၄၄၇
ဒေဝစ္ဆရာ အမုတေယျ-	
ကောဋိသင်္ခါ	၄၁၀
ဒေဝနဂရံ ဒသသဟဿ-	
ယောဇနံ	၄၁၀
ဒေဝလောကာ စဝနဓမ္မာနံ	
ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပဉ္စ	၂၉၇
ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ	
နာဘိရမတိ	၂၉၇

[ဓ]

ဓနုဂ္ဂဟာ စတ္တာရော	၁၃၇
ဓမ္မစရိယဂါထာယော ဒသ	၁၃၀-၁

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[၈-န]

ဓမ္မယာဂ	၅၈
ရူမရောရုဏ်နိရယဿ ဒုက္ခတာ	၂၈၈
ဓေနံ	၄၆၆
နခေန နခံ ဃန္ဓေတိ	၄၆၇
နစ္စ,ဂိတ,ဝါဒိတ,ရောဒန,- ဝိလသိတ,ဝိဘူသိတေန ဇဿတိ	၄၆၇
နဒိတိတ္ထဂမနသီလာ	၄၆၇
နန္ဒတာပသဿ ဣဒ္ဓိနိဗ္ဗာနံ	၃၃၄
နရသာသနကထာ	၁၃၀-၁
နာဂရာဇဿ အဘိသပကထာ	၉၁
နာဘိံ ဒဿေတိ	၄၆၇
နာရဒဿ ဣတ္ထိနံ ဒေါသကထာ	၄၈၇ ဂ
နိက္ခ	၅၉
နိက္ခန္တပါဒါ ဝိသိခါနုစာရိနိ	
ဟောတိ	၄၆၈
နိမိတ္တပါဌက	၃၁၄
နိရယာ ဆတ္ထိံသသတံ	၂၈၉
နိရယာနံ ဒုက္ခတာ	၂၈၃-၄-၅-၆-၇
နိရယပါလကရညော အာဏာ-	
ပဝတ္တဋ္ဌာနံ	၂၉၀
နိရောဇဿ အာဒိနဝါ	၁၁၈
နိလ္လောကနသီလာ	၄၆၇
နိဟတဘောဂေါ ဟောတိ	၄၆၈
နိစ္စံ ဘာသတိ	၄၆၇

[၉]

ပဉ္စပါပိယာ ဂရဟမောစန-	
ကရဏံ	၄၇၇

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[၁၀]

ပဉ္စပါပိယာ ပုဗ္ဗဒေါသာ	၄၇၆
ပဉ္စပါပိယာ သုပိနနိမိတ္တံ	၄၇၈
ပဉ္စပါပိ	၄၇၆
ပဉ္စပါပိဝတ္ထု	၄၇၅
ပဉ္စပါပိ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ပါကဋ္ဌာ	၄၇၉
ပဉ္စသိခဿ တဇ္ဇနံ သုနခ-	
ဝေသေန	၄၁၄
ပဉ္စသိခဒေဝပုတ္တ	၄၀၈၊ ၄၁၀
ပညာဗလံ သေဋ္ဌိ အဂ္ဂံ	၁၂၈
ပညာဗလ	၁၂၇-၈
ပဋိဝိဿကေဟိ သန္တဝံ	
ကရောတိ	၄၆၈
ပဌမကပ္ပိကကာလေ ဣတ္ထိလိဂ်-	
သေဝ ပဌမံ ပါတုဘူတံ	၃၉၂
ပဏ္ဍိတမာနီ	၂၅၃
ပဏ္ဍုကမ္မလသီလာသနံ	
သဋ္ဌိယောဇနံ	၄၁၀
ပဏ္ဍုရာဇပုတ္တာ ပဉ္စ	၄၅၇
ပဏ္ဍုဟံသ	၃၇၉
ပတာပနနိရယဿ ဒုက္ခတာ	၂၈၉
ပတိဒေဝတာ သမ္ဗုလ္လာ	၉၂
ပထ,ဥပ္ပထာနံ ဝိသေသာ	၂၈၃
ပဒလက္ခဏမန္တံ	၅၁၂
ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတာ	၁၉၂
ပဗ္ဗဇိတာ နာမ ခတ္ထိယာဝ	၅၁၃
ပဗ္ဗတာ သတ္တ	၃၉
ပဗ္ဗတာ သတ္တ ဟိမဝန္တေ	၄၄၄
ပဘာဝတိယာ အက္ခောသနံ	၃၁၀-၁
ပဘာဝတိယာ ဇာတိဋ္ဌာနံ	၃၀၂

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော

[၁]

ပဘာဝတိယာ ပုဗ္ဗပတ္တနာ ၃၀၆
 ပဘာဝတိယာ မာတာပိတရော ၃၀၂
 ပဘာဝတိယာ သတ္တခဏ္ဍ-
 ကရဏံ ၃၀၉
 ပဘာဝတိယာ သိနေဟဝိမံသနံ ၃၁၂
 ပဘာဝတိယာ သိသေ ဦးကာယ
 ဝိစိနနံ ၃၁၆
 ပမတ္တတာ ၄၆၆
 ပရကုလဂမနသီလာ ၄၆၇
 ပရကုလေ န ဝါသေတဗ္ဗာနိ
 စတ္တာရိ ၄၆၆
 ပရဒါရိကာနံ နိရယဒုက္ခတာ ၂၀၆
 ၂၉၃-၄
 ပရပုရိသသဒ္ဓိ သုတွာ ကဏ္ဍ-
 သောတံ ဝိဝရမောဒဟတိ ၄၆၈
 ပရမ္ပဒါ နိပဇ္ဇတိ ၄၆၈
 ပရိက္ခာရာ အဋ္ဌ ၂၆၈
 ပရိဒဟိတွာ သယတိ ၄၆၈
 ပရိဘောဂါ စတ္တာရော ၂၆၈
 ပရိဝတ္တကဇာတာ ကုက္ကမိယ-
 ဇာတာ ဟောန္တိ ၄၆၈
 ပလိတကေသဒဿနဿ
 သံဝေဂါ ၁၈၉
 ပဝုဋ္ဌံ န သရတိ ၄၆၈
 ပါကဟံသာ ၃၇၉
 ပါဒုကာ ၂၈၂
 ပါဒေန ပါဒံ အက္ခမတိ ၄၆၇
 ပါနီယပိပါသံ ၄၂၃
 ပါပသဟာယကော ၄၆၆
 ပါရံ နာဝါ ၄၆၆

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော

[၁-၁]

ပါရမိယော ဒသ ၁၈၆
 ပိဋ္ဌိအာစရိယ ၄၉၆
 ပိဏ္ဍာနံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇတာ ၂၆၇
 ပိတုသာတကမ္ပံ နာမ ဘာရိယံ ၂၇၉
 ပိတုသာတကကနံ နိရယဒုက္ခတာ
 ၂၈၅၊ ၂၉၁-၂
 ပုတ္တပတ္တနာ ၂၉၈
 ပုဗ္ဗေကတဝါဒီ ၂၄၁
 ပုရာဏသန္ဓတ ၄၈၆
 ပေက္ခတိ ၄၆၇
 ပေတာနံ ဒုက္ခံ ၁၀
 ပေသုဏံ ၄၂၃
 ပေါရာဏကော ဝံသော ၄၄၅
 ပေါရိသာဒေါ မနုဿစောရော ၅၁၀
 ဖလိကပဗ္ဗတ ၄၄၄

[၁]

ဗလံ ပဉ္စဝိမံ ၁၂၇-၈
 ဗလံ ဗာလဿ ဝဇာယ ဟောတိ ၁၂၈
 ဗလိကဗ္ဗဿ ကရဏံ အနု-
 သံဝစ္ဆရံ ၂၂၈
 ဗာဟုဗလ ၁၂၇-၈
 ဗုဒ္ဓပဋိမာကရဏဿ နိဿန္တော ၃၃၀
 ဗုဒ္ဓါ နာမ အကာရဏေ သိတံ
 န ကရောန္တိ ၅၇
 ဘောဂဗလ ၁၂၇-၈
 ဗောဓိသတ္တာ နာမ နိလ္လောလုပ္ပ-
 စာရိနော ၃၈၀
 ဗြာဟ္မဏ ၄၈၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[မ]	
ဘက္ခိတဗ္ဗယုတ္တကသတ္တာ ပဉ္စ	၅၃၀	မဟာအဝိစိနိရယဿ ပမာဏံ	၂၈၈
ဘဂိနိယောတိ အရိယဝေါ-		မဟာကာဠပဗ္ဗတ	၃၉
ဟာရော	၄၅၃	မဟာတိမိရပိဂ်လော သဟဿ-	
ဘမုကံ ဥက္ခိပတိ	၄၆၇	ယောဇနိကော	၅၀၁
ဘရိယံ နိဿာယ ယုဒ္ဓကရဏံ	၄၇၉	မဟာနဒိယော ပဉ္စ	၄၄၄
ဘရိယာ	၄၆၆	မဟာနိရယာ အဋ္ဌ	၂၈၉
ဘရိယာ ဉ္စတိကုလေ	၄၆၆	မဟာအမစ္စာနံ ယုဒ္ဓသမထ-	
ဘရိယာနံ ဒုက္ခံ	၁၉၀-၁-၂	ကရဏံ	၄၇၉
ဘရိယာ နာမ သာမိကာနံ		မဟာမစ္ဆဝတ္ထု	၅၀၀-၁-၂
အတ္ထဗဟုလာ	၃၇	မဟာမစ္ဆာ ဆ	၅၀၀
ဘုဉ္ဇတိ ဘုဉ္ဇာပေတိ	၄၆၇	မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ အပရာ-	
ဘောဇပုတ္တာ ဝနိဗ္ဗကာ	၁၈၅	ပရိယဝေဒနိယကမ္မံ	၁၃၃
[မ]		မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဓာတု-	
မက္ကဋ္ဌမံသဿ ခါဒနံ	၂၄၈	စေတိယကရဏံ	၁၃၅
မဇ္ဇပါယိနိ	၄၆၇	မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ	၁၃၄
မဏိပဗ္ဗတ	၄၄	မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ သာဓုကီဠန-	
မဏိပဿပဗ္ဗတ	၃၉	သဘာ	၁၃၄
မဏိရတနာနံ အာနုဘာဝေါ	၃၃၁	မဟာသတ္တဿ ပရက္ကမတာ	၃၂၉
မတ္တိကကက္က	၃၂၁	မာဏဝကကိန္နရာ	၄၄၇
မတ္တိကာပိဏ္ဍဒါနဿ ဖလံ	၄၇၆	မာတလိဒေဝပုတ္တော	၄၀၈၊ ၄၁၀
မဓုရသ	၅၀၆	မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ နာမ ပုညံ	
မနုဿာ နာမ ဥပါယကုသလာ	၃၈၀	သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ	၃၄၅
မနောသိလာတလံ သဠိ-		မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနဿ	
ယောဇနိကံ	၄၄၄	အာနိသံသော	၃၄၅
မနောသိလာဟံသာ	၃၇၉	မာတာပိတုဂုဏာနံ အာနု-	
မရဏဿ အဘယာနကသတ္တော		ဘာဝေါ	၃၀
နာမ နတ္ထိ	၃၂	မာတာပိတုပေါသကဿ ဖလံ	၅၅၀
မဟလ္လိကာ	၄၈၆	မာတာပိတုနံ အပရဇ္ဈနဿ	
မဟာအဝိစိနိရယဿ ဒုက္ခတာ	၂၈၈	အာဒိနဝါ	၁၃၃-၄

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနုက္ခမဏိကာ

၆၁၁

ပဒါနုက္ခမော ပိဋကော

[မ]

မာတုဂါမော အတိတ္ထော
တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ ၄၆၅

မာတုဂါမော အပရိသုဒ္ဓ-
ဟဒယော ၃၀၇

မာတုဂါမော ဓုဝသီလော နာမ
နတ္ထိ ၄၉၅

မာတုဃာတကာနံ
နိရယဒုက္ခတာ ၂၀၅-၆၊ ၂၉၂

မာတုပေါသကဘိက္ခု ၃၃၀

မာတုယာ ဂုဏာ ၃၅၀

မာတုယာ နိယျာတနံ ရဇ္ဇံ ၃၀၇

မာလာ မိလာယန္တိ ၂၉၇

မိတ္တစောရ ၄၈၆

မိတ္တဒုတ္တိကမ္မဿ

အာဒိနဝါ ၇၀၊ ၇၆-၇

မိတ္တဒုတ္တိတာ ၄၈၃

မုဒ္ဓတာ ၄၆၆

မုသာဝါဒကမ္မဿ

အာဒိနဝါ ၇၈၊ ၉၁၊ ၁၁၈

မေထုနံ ၄၆၅

မေထုနဓမ္မဿ အာဒိနဝါ ၂၀၉

[ယ-ရ]

ယက္ခာနံ လက္ခဏာနိ ၃၅

ယာစတိ ၄၆၇

ယာနံ ၄၆၆

ရဇတပဗ္ဗတ ၄၄၄

ရညာ နာမ အဂတိဂမနံ

န ကာတဗ္ဗံ ၁၁၃

ပဒါနုက္ခမော ပိဋကော

[ရ]

ရညော ဟိနဂ်တာ နာမ
အနန္တဝိကာ ၃၈၁

ရတ္တဝတ္ထဒါနဿ နိဿန္တော ၂၂၂

ရထကာရ ၄၄၄

ရသတဏှာဂိဒ္ဓိကဿ အာဒိနဝေါ
၅၀၁-၂၊ ၅၀၄၊ ၅၁၀

ရသဟရဏိနာရူနိ

သတ္တသဟဿာနိ ၄၊ ၃၁၀၊ ၄၉၇

ရသာ သတ္တ ၅၀၆

ရာဂရတ္တဿ အာဒိနဝေါ ၅၀၈

ရာဇကကုဓဘဏှာနိ ပဉ္စ ၂၈၂

ရာဇကုလံ နာမ ဗဟုဒေါသံ

ဗဟုပစ္စာမိတ္တံ ၂၄၁

ရာဇဓမ္မာ ဒဿ ၁၁၆၊ ၁၂၂-၃-၄

ရာဇာ ၄၈၃၊ ၄၈၆-၇

ရာဇာ နာမ မုသာဝါဒံ

နိဝါရယေ ၁၁၈

ရာဇာနော နာမ

သုဘာသိတဒုက္ခာသိတညူ ၃၆၈

ရူက္ခာနံ ဘေဒါ ၄၄၉

ရူပဒဿနမတ္ထေန သတ္တာနံ

သေဋ္ဌာဒိဘာဝေါ ဣတုံ န

သက္ကာ ၁၄၉

ရောရဝါ ဒွေ ၂၈၈

[လ]

လဉ္စဂဟဏဿ အာဒိနဝါ ၂

လဉ္စနဂ္ဂါဟကုဋုဋ္ဌကရဏဿ

ဒေါသော ၂

လောဏကက္က ၃၂၁

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[လ-၀]

လောဏရသ	၅၀၆
လောဟိတပက္ခန္တိကရောဂဿ	
ဘေသဇ္ဇိ	၄၇၆
ဝဏ္ဏံ တဿ န ဘဏတိ	၄၆၈
ဝတ္ထဒါနဿ နိဿန္ဓော	၂၂၃
ဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ	၂၉၇
ဝနကီဠနဿ အာဒိနဝေါ	၂၄
ဝါဒါနံ ဘိန္ဒနံ	၂၅၀-၁-၂
ဝါလဗီဇနိ	၂၈၂
ဝါလဝေဓိ	၁၃၇
ဝါသိဖရသုဒါနဿ ဖလံ	၅၁၅
ဝိဇေဓတိ	၄၆၇
ဝိဇာယနံ	၄၆၅
ဝိရုပဏ္ဍိတဿ ပုတ္တာ တယော	၆၃
ဝိနမတိ	၄၆၇
ဝိလဇ္ဇတိ	၄၆၇
ဝိလသတိ	၄၆၇
ဝိလောမမာစရတိ	၄၆၈
ဝိဝါဒံ	၄၂၃
ဝိဝိစ္စံ ဘာသတိ	၄၆၇
ဝေဇယန္တော ယောဇန-	
သဟဿုဗ္ဗေဓော	၄၁၀
ဝေမာနိကော အသီတိဟတ္ထ-	
တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏော	၂
ဝေရဗန္ဓနဿ အာဒိနဝါ	၂၂၊ ၄၀၊ ၅၆

[သ]

သကလဇမ္ဗုဒိပေါ နသိဿတိ	
သုရာပါနေန	၁၄
သက္ကသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၄၆

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[သ]

သက္ကဿ ဓိတရော စတဿော	၄၁၇
သက္ကဿ ဝံသာ	၄၀၈၊ ၄၁၀
သဃံဘတနိရယဿ ဒုက္ခတာ	၂၈၈
သစ္စကမ္မဿ ဖလံ	၉၈-၉
သဇာတိကခါဒနာနံ ဝိနာသ-	
ကာရဏာနိ	၅၀၈-၉
သဇ္ဇိဝနိရယဿ ဒုက္ခတာ	၂၈၇
သတာရဟဂါထာယော	၅၂၃
သတ္တိသုလနိရယော	
တိဂါဝုတပ္ပမာဏော	၁၅၃
သဒ္ဓဝေဓိ	၁၃၇
သဒ္ဓါဒေဝစ္ဆရာ	၄၁၇
သဒ္ဓါ ပစ္စိမဒိသာယ	၄၂၄
သဒ္ဓါပုပ္ဖါနိ မိလာယန္တိ	၂၉၇
သဒ္ဓါရဋ္ဌာယိနိ	၄၆၇
သပတ္တိနံ အန္တရကရဏံ	၄၇၈
သပ္ပေါ	၄၈၃
သဗ္ဗကိစ္စေသု အနုဝတ္တနတာ	၄၆၆
သဗ္ဗဓနအနုပ္ပဒါနတာ	၄၆၆
သမဏဗြာဟ္မဏာနံ	
ကတာပရာဓာနံ နိရယ-	
ဒုက္ခတာ	၂၈၃-၄၊ ၂၉၀-၁
သမဏဘဒြာနိ အဋ္ဌ	၂၆၇၊ ၂၆၉
သမုဒ္ဓေါ	၄၈၇
သရဂဟန	၄၇
သရပဋိဗာဟန	၁၃၈
သရပဒုမ	၁၃၈
သရပါဏာရ	၁၃၈
သရပါသာဒ	၁၃၈
သရပေါက္ခရဏီ	၁၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သရမဏ္ဍပ	၁၃၈
သရရဇ္ဇ	၁၃၈
သရလဠိ	၁၃၈
သရဝဿ	၁၃၈
သရဝေမိ	၁၃၇-၈
သရသိပ္ပါနိ ဒွါဒသ	၁၃၈
သရသောပါန	၁၃၈
သရီရေ ဒုဗ္ဗဏ္ဍိယံ ဩက္ကမတိ	၂၉၇
သလ္လက	၅၃၀
သသက	၅၃၀
သသလက္ခဏံ ကပ္ပဠိယံ	၃၄-၅
သဟဿနေတ္ထံ	၁၄၅
သင်္ကယကောလိယာနံ	
အက္ခောသနံ	၄၄၁
သင်္ကယကောလိယာနံ	
ကလဟင်္ကာရဏံ	၄၄၁
သင်္ဂုဏံ အပရဇ္ဈနဿ	
အာဒိနဝါ	၁၄၁-၂
သာနုပဗ္ဗတ	၄၄၄
သာမိကဿ ပဝါသံ ဝဇ္ဇေတိ	၄၆၈
သာမိကဝတ္ထံ အပူရေန္တိနံ	
နိရယဒုက္ခတာ	၂၈၆-၇၊ ၂၉၄
သာမိပရိဘောဂ	၂၆၈
သာသနာ စဝနဓမ္မာနံ	
ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ပဉ္စ	၂၉၇
သာသပကက္က	၃၂၁
သီရသံ ဗန္ဓတိ	၄၆၇
သီရိဒေဝဓ္မရာ	၄၁၇
သီရိ ပါစိနဒိသာယ	၄၂၄
သီရိရာဇဿ ဇာတိဌာနံ	၂၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သီရိရာဇဿ ပိပ္ပလပကထာ	
	၂၂၅-၆-၇-၈-၉
သီတံ	၄၂၃
သီလဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ	၂၉၇
သီဟပပါတ	၄၄၄
သုတသောမ	၄၉၆
သုတသောမရာဇဿ ပရိဝါရာ	၅၁၆
သုတသောမဿ အဿမပဒံ	၂၀၁
သုဒ္ဓဝတ္ထရတ္တကမ္မလာနံ	
နိမိတ္တံ	၂၆၁
သုဓမ္မသဘာ ပဉ္စယောဇန-	
သတိကာ	၄၁၀
သုဓာ ဘုတ္တာ ဒွါဒသ	
ပါပဓမ္မေ ဟနတိ	၄၂၄
သုနခမဟာနိရယော	
တိဂါဝုတပ္ပမာဏော	၁၅၃
သုနခဿ ဇီဝိတဒါနံ	၂၄၄
သုရာဓုတ္တဿ အာဒိနဝေါ	၅၀၅-၆
သုရာပါနံ နာမ ကဒါ ဥပ္ပန္နံ	၁၃
သုရာပါနဿ အာဒိနဝါ	
	၁၄၊ ၁၆-၇-၈-၉
သုရာသောဏ္ဍတာ	၄၆၆
သုဝဏ္ဏပဿပဗ္ဗတ	၃၉
သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗ	၃၀၁
သုဝဏ္ဏဝီထိ သဠိယောဇနံ	၄၁၀
သုဝဏ္ဏဟံသဿ ရူပသော-	
ဘဂ္ဂတာ	၃၈၁
သုဝဏ္ဏဟံသာ	၃၇၉
သုကရိကာဒိနံ နိရယဒုက္ခတာ	
	၂၈၇၊ ၂၉၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[သ]		[ဟ]	
သူရိယဒေဝပုတ္တ	၄၀၈၊ ၄၁၀	ဟိဂ်လိကပဗ္ဗတ	၄၄၄
သူရိယပဿပဗ္ဗတ	၃၉	ဟိမဝန္တဿ ပစ္စိမပဿေ	
သေတစ္ဆတ္တ	၂၀၂	ဟိဂ်လိတလံ	၄၄၄
သေတဟံသ	၃၇၉	ဟိမဝန္တဿ ပုရိမပဿေ	
သောနုတ္တရဿ ဒုက္ကန္တာရဂမနံ	၄၇	သုဝဏ္ဏတလံ	၄၄၄
သောနုတ္တရလုဒ္ဒဿ ရူပလက္ခဏံ	၄၃	ဟိမဝန္တော တိယောဇန-	
သောနုတ္တရော ပဉ္စန္ဒံ ဟတ္ထိနံ		သဟဿဝိတ္တတော	၄၄၃
ဗလံ ဓာရေတိ	၄၇	ဟိမဝန္တော ပဉ္စယောဇနသ-	
		တုဗ္ဗေဓော	၄၄၄
[ဟ]		ဟိမဝါ	၆၅
ဟံသာ နာနာဝိဓာ	၃၇၉	ဟိရိဒေဝစ္ဆရာ	၄၁၇
ဟလိဒ္ဓိကက္က	၃၂၁	ဟိရိ ဥတ္တရဒိသာယ	၄၂၄

ဇာတကဋ္ဌကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

နာမာနိ အနုတ္တမဏိကာ

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]	
အင်္ဂရဋ္ဌ	၃၃၅
အင်္ဂါရသ (တာပသ)	၁၄၂
အင်္ဂုလိမာလ	၃၇၂၅၅၃
အဇာတသတ္တု	၂၇၀-၉၂၆၆
အဇိတကေသကမ္ဗလ (ဒိဋ္ဌိဂတိက)	၂၆၀
အဇ္ဈန (ရာဇပုတ္တ)	၄၅၇
အဇ္ဈန (ရာဇာ)	၁၄၂၂၁၅၀၊ ၁၅၃၂၄၅၅၂၄၅၇-၀
အဇ္ဈာရောဟ (မဟာမစ္ဆ)	၅၀၁
အဇ္ဇန (ပဗ္ဗတ)	၁၄၀၂၄၄၄
အဇ္ဇနဂိရိ (ပဗ္ဗတ)	၁၄၀
အဋ္ဌက (ရာဇာ)	၁၄၂-၃-၄
အနုရာဓ (ပုရ)	၂၆၉
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ ၆၉၂၁၆၁၄၄၀၂၅၅၃	
အနုသိဿ (တာပသ)	၁၄၀-၁၊ ၁၄၅၂၁၄၇၂၁၆၁
အနောတတ္ထ (ဒဟ)	၃၄၁၂၄၁၇၊ ၄၄၄
အဘိပါရက (ကုမာရ)	၂၂၁
အဘိပါရက (သေနာပတိ)	၂၂၂-၃-၄-၅-၆-၇-၈-၉၊ ၂၃၀-၁-၂-၃
အရိဋ္ဌပုရ (နဂရ)	၂၂၁၂၂၃
အရိနသတ္တု (ကုမာရ)	၂၇
အရိန္ဒမ (ကုမာရ)	၂၆၀၂၆၃

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ-အာ]	
အရိန္ဒမ (ရာဇာ)	၂၆၅-၆၂၆၉၊ ၂၇၀
အလမ္ဗုဿ (ဒေဝန္တရာ)	၁၆၂၂၁၆၄-၅-၆
အလိနသတ္တု (ကုမာရ)	၂၃၂၇၂၃၇
အဝန္တိရဋ္ဌ	၁၄၁၂၃၃၇
အဿကရဋ္ဌ	၃၃၇
အာနန္ဒ (ဂိဇ္ဈရာဇာ)	၄၅၄
အာနန္ဒ (မဟာမစ္ဆ)	၅၀၀-၁-၂
အာနန္ဒတ္ထေရ	၂၂၂၆၉၂၁၃၂၂၁၆၁၊ ၁၀၀၂၀၂၂၄၀၂၆၀၂၃၃၁၊ ၃၅၄-၅-၆-၇-၈
အာဿာ (ဒေဝန္တရာ)	၄၁၇၂၄၂၄၊ ၄၂၆၂၇၂၄၃၆
အာဠာရ (ကုဋုမ္ဗိက)	၁၇၄-၅၊ ၁၇၀၂၁၀၇-၈
[ဣ-ဥ]	
ဣန္ဒပတ္တ (နဂရ)	၅၀၂၆၀၂၆၉၊ ၄၉၆၂၅၁၂၅၂၄
ဣသိဂိလိ (ပဗ္ဗတ)	၁၃၃
ဣသိသိင်္ဂ (တာပသ)	၁၆၂၁၆၄- ၅-၆၂၀၃-၄-၅-၆၂၁၁၂၂၀
ဥတ္တရပဉ္စာလ (နဂရ)	၂၂၂၁၀၃
ဥဒကပဗ္ဗတ	၃၉
ဥဒါယိတ္ထေရ	၁၆၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဥ-ဇ-ဩ]	
ဥဒိစ္စ (ဗြာဟ္မဏ)	၂၄၀
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ (ယေရိ)	၁၂၊ ၃၇၊ ၁၃၂၊ ၂၄၀၊ ၄၄၀
ဥမ္မာဒန္တိ (သေဋ္ဌိမိတာ)	၂၂၂-၃-၄-၅၊ ၂၂၀-၉၊ ၂၃၀-၁-၂-၃၊ ၂၄၀
ဇဠိက (ကုမာရ)	၄၅၅၊ ၄၆၂
ဩက္ကာက (ရာဇာ)	၂၉၇-ဂ၊ ၃၀၁-၂-၃
[က]	
ကစ္စာယန	၁၆၁
ကဉ္စန (ပဗ္ဗတ)	၄၄၄
ကဏ္ဍရီ (ရာဇာ)	၄၇၂
ကဏ္ဍမုဏ္ဍ (ဒဟ)	၄၄၄
ကဏ္ဍဝေဏ္ဏာ (နဒီ)	၁၇၃
ကဏ္ဍာ (ရာဇမိတာ)	၄၅၇
ကပိဋ္ဌ (အဿမ)	၁၄၀
ကပိဋ္ဌ (ဝန)	၁၃၉
ကပိဋ္ဌာရာမ	၁၂၀
ကပိလဝတ္ထု (နဂရ)	၄၄၁၊ ၄၄၃-၄
ကပိလရဋ္ဌ	၂၂၊ ၃၅၊ ၁၀၃
ကမ္မာသဒမ္မ (နိဂမ)	၅၅၃
ကရမ္ပိယအစေလ	၇၀-၉
ကရမ္ပိယပဋန	၇၀
ကလပ္ပစုလ္လက (နိဂမ)	၁၄၀
ကလာဗု (ရာဇာ)	၁၄၂၊ ၁၅၀
ကဿကဗြာဟ္မဏ	၆၉
ကဿပ (ဗုဒ္ဓ)	၂၂၃
ကဿပတ္ထေရ	၆၉၊ ၁၆၁၊ ၁၈၈၊ ၂၀၂၊ ၄၄၀၊ ၅၅၃

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော
[က]	
ကာကဝတီ (ဒေဝီ)	၄၅၅
ကာရ (ရုက္ခ)	၁၅၃
ကာလိဂ်ရဋ္ဌ	၁၅၂
ကာလိဂ် (ရာဇာ)	၁၄၂
ကာသိရာဇာ	၄၉၆
ကာသိရဋ္ဌ	၁၃၊ ၄၀၊ ၂၀၃၊ ၂၄၀
ကာသိက (ဂါမက)	၆၉
ကာဋ္ဌဒေဝီလ (တာပသ)	၁၄၀-၁
ကာဋ္ဌသုတ္တ (နိရယ)	၂၈၈
ကာဋ္ဌဟတ္ထိ (သေနာပတိ)	၄၉၈၊ ၅၀၀၊ ၅၀၂-၃-၄၊ ၅၀၇-ဂ၊ ၅၁၀၊ ၅၅၀၊ ၅၅၃
ကန္ဓရာ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၄၇၂-၃-၄-၅
ကိသဝစ္ဆ (တာပသ)	၁၁၉၊ ၁၄၀-၁-၂၊ ၁၆၁
ကုဏ္ဍာလ (ဒဟ)	၄၄၀၊ ၄၄၄၊ ၄၄၉၊ ၄၅၀
ကုဏ္ဍာလ (သကုဏ)	၄၄၅-၆-၇- ၈-၄၅၁-၂၊ ၄၅၄-၅
ကုဏ္ဍလိနီ (သကုဏိ)	၁၁၅၊ ၁၂၁ ၁၂၆၊ ၁၃၂
ကုမ္ဘဝတီ (နဂရ)	၃၀၊ ၁၄၁
ကုရုဂ်ဒေဝီ (ရာဇမိတာ)	၄၅၅၊ ၄၆၁-၂
ကုရုရဋ္ဌ	၅၈၊ ၄၉၆၊ ၅၁၂၊ ၅၂၄
ကုလဝဇန (သေဋ္ဌိ)	၁၉၆၊ ၂၀၂
ကုသ (ရာဇကုမာရ)	၃၀၀၊ ၃၀၂
ကုသ (ရာဇာ)	၃၀၅၊ ၃၀၉၊ ၃၁၂
ကုသာဝတီ (နဂရ)	၂၉၇၊ ၃၀၃၊ ၃၁၃

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[ဂ-ဃ]	
ကေတက (ရာဇာဓာနီ)	၁၅၃	ဂန္ဓတိန္ဒြက (ရုက္ခ)	၁၀၃
ကောဏ္ဍည (တာပသ)	၁၄၉	ဂန္ဓမာဒန (ပဗ္ဗတ)	၂၀၆၊ ၄၁၇
ကောရဗျ (ရာဇာ)	၄၉၆	ဂယာ (ပေါက္ခရဏီ)	၄၁၃
ကောလရုက္ခ	၄၄၁	ဂိဇ္ဈကုဋ (ပဗ္ဗတ)	၃၅၅
ကောလိတ	၁၆၁	ဂေါဓာဝရီ (နဒီ)	၁၃၉၊ ၁၄၀
ကောလိယ (နဂရ)	၄၄၁၊ ၄၄၃		၁၄၂-၃
ကောသလ (ရဋ္ဌ)	၃၃၄	ဂေါတမ (ဗုဒ္ဓ)	၃၅၅-၆-၇
ကောသလ (ရာဇာ)	၁၀၂၊ ၁၁၄၊ ၃၃၄၊ ၄၅၅	သနသေလ (ပဗ္ဗတ)	၁၄၁
ကောသိကိဂင်္ဂါ (နဒီ)	၂	[စ]	
ကောသိယ (တာပသ)	၄၂၀၊ ၄၂၂	စန္ဒက (ပဗ္ဗတ)	၁၇၃
၃၊ ၄၂၉၊ ၄၃၀၊ ၄၃၂၊ ၄၃၄-၅၊ ၄၃၉		စန္ဒာဒေဝီ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၁၈၉
[ခ]			၁၉၄၊ ၂၀၂
ခန္တိဝါဒီ (တာပသ)	၁၄၂	စန္ဒိမပဿ (ပဗ္ဗတ)	၃၉
ခုဇ္ဇ (ပရိစာရက)	၄၅၇-ဂ-၉	စိတ္တကုဋ (ပဗ္ဗတ)	၃၅၉၊ ၃၆၀၊ ၃၆၆
ခုဇ္ဇာ (ပရိစာရိကာ)	၃၀၅၊ ၃၀၉၊ ၃၁၂၊ ၃၁၄၊ ၃၂၆၊ ၃၃၁		၃၇၀၊ ၃၇၈၊ ၃၈၀၊ ၃၈၂၊ ၅၀၈
ခုဇ္ဇတ္ထရာ	၂၀၂၊ ၃၃၁	စိတ္တလတာဝန (ဥယျာန)	၄၁၇
ခေမ (နေသာဒ)	၃၇၉	စူဠကမ္မာသဒဗ္ဗ (နိဂမ)	၃၇
ခေမ (သရ)	၃၇၈-၉၊ ၃၈၀	စူဠကာဠပဗ္ဗတ	၃၉
ခေမက (လုဒ္ဒ)	၃၈၀၊ ၃၈၄၊ ၃၉၄	စူဠသုဘဒ္ဒါ (ကရေဏုကာ)	၃၈-၉၊ ၄၀၊ ၅၂
ခေမာ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၃၇၇-ဂ ၃၉၆၊ ၄၀၆	[ဆ]	
ခေမာ (နဒီ)	၂၁၀	ဆဒ္ဒန္တ (ဒဟ)	၃၈-၉၊ ၄၀၊ ၄၆၊ ၅၇
ခေမာ (ဘိက္ခုနီ)	၄၀၇		၄၄၄
[ဂ]		ဆဒ္ဒန္တ (နာဂရာဇာ)	၃၇၊ ၃၉၊ ၄၅
ဂင်္ဂါ (နဒီ)	၄၁၇	ဆဒ္ဒန္တဝါရဏ	၃၇
ဂန္ဓတိန္ဒြကဒေဝတာ	၁၀၃	ဆန္ဒ (အမစ္စ)	၃၇၇၊ ၄၀၇
		ဆဠ (ကုမာရ)	၄၅၅၊ ၄၆၂

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော

[ဇ]

ဇမ္ဗုက (သကုဏ) ၁၁၅၊ ၁၂၆၊ ၁၃၂
 ဇယဒ္ဓိသ (ကုမာရ) ၂၃
 ဇယဒ္ဓိသ (ရာဇာ) ၂၃၊ ၂၄၊ ၃၁၊ ၃၂
 ဇယမ္ပတိ (ရာဇကုမာရ) ၃၀၀
 ဇာလရောရဝ (နိရယ) ၂၈၈
 ဇီဝက (ဝေဇ္ဇ) ၂၇၈
 ဇီဝကဗ္ဗဝန (ဥယျာန) ၂၇၈-၉
 ဇေတဝန (ဝိဟာရ) ၂၂၊ ၃၇၊ ၇၈
 ၄၀၇
 ဇောတိပါလ (ကုမာရ) ၁၃၅-၆-
 ၇-၈-၉

[ဇ-ဇ]

တက္ကသိလာ (နဂရ) ၂၆၊ ၁၇၂၊ ၂၄၀
 ၂၇၉၊ ၅၁၅
 တာပန (နိရယ) ၂၈၉
 တိဏ (ဟံသ) ၃၇၉
 တိမိဂ်လ (မဟာမစ္ဆ) ၅၀၁
 တိမိရပိဂ်လ (မဟာမစ္ဆ) ၅၀၁
 တိမိနန္ဒ (မဟာမစ္ဆ) ၅၀၀
 တိမ္ပရ (တိတ္ထ) ၄၁၃
 တိယဂ္ဂဋ (ဒဟ) ၄၄၄
 တိရိဋ္ဌိဝစ္ဆ (သေဋ္ဌိ) ၂၂၁-၂
 ထူပါရာမ (ဝိဟာရ) ၂၆၉

[ဇ]

ဒက္ခိဏာပထ ၁၄၁
 ဒဏ္ဍကီ (ရာဇာ) ၃၀၊ ၁၁၉၊ ၁၄၁
 ၁၅၀
 ဒန္တပုရ (နဂရ) ၁၅၂

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော

[ခ]

ဒါယပဿ (ဥယျာန) ၂၈၀၊ ၂၈၂
 ဒိဗ္ဗစက္ခုက (တာပသ) ၃၅
 ဒိဿာဝု (ကုမာရ) ၂၆၃၊ ၂၇၃-၄
 ဒုယျောဓန (ကုမာရ) ၁၇၂
 ဒေဝဒတ္တ ၅၇၊ ၆၉၊ ၉၁၊ ၂၇၈
 ၃၅၅-၆
 ဒေဝလ ၁၆၁
 ဒေါဏ (တိတ္ထ) ၄၁၃

[ခ]

ဓတရဋ္ဌ (ဟံသ) ၃၇၈
 ဓတရဋ္ဌ (ဟံသရာဇာ) ၃၅၉
 ဓနန္တေဝါသီ (ပရိစာရက) ၄၆၂
 ဓနဗ္ဗယကောရဗျ (ရာဇာ) ၅၈၊ ၆၀
 ဓနပါလက (ဟတ္ထိ) ၃၅၈
 ရူမရောရဝ (နိရယ) ၂၈၈

[န]

နကုလ (ရာဇကုမာရ) ၄၅၇
 နကုလ (ရာဇာ) ၄၅၅၊ ၄၅၇
 နန္ဒ (ကုမာရ) ၃၃၂-၃
 နန္ဒ (တာပသ) ၃၃၅၊ ၃၃၇
 နန္ဒ (ဗြာဟ္မဏ) ၂၄-၅-၆၊ ၅၁၅
 ၅၂၆၊ ၅၅၃
 နန္ဒကမူလက (ပဗ္ဗာရ) ၂၆၂
 နန္ဒနဝန (ဥယျာန) ၄၁၇
 နာရဒ (တာပသ) ၁၄၀-၁၊ ၁၆၁
 ၄၁၇၊ ၄၁၉၊ ၄၄၀၊ ၄၅၄
 နာဠက (ဂါမ) ၁၃၃
 နာဠာဂိရိ (ဟတ္ထိ) ၃၅၅-၆-၇-၈-၉

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော
[န]	
နာဠိကေရ (ရာဇာ)	၁၄၂၊ ၁၅၀
	၁၅၂
နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တ (ဒိဋ္ဌိဂတိက)	၂၆၀
နိဂြောဓ (ရက္ခ)	၃၉
နိဋ္ဌိနိကာ (ရာဇဓိတာ)	၂၀၄-၅၊ ၂၀၀-
	၉-၂၂၀

[၁၀]

ပကုဓကစ္ဆာန (ဒိဋ္ဌိဂတိက) ၂၆၀
 ပဉ္စပါဏိ (ကုလဒိတာ) ၄၇၅-၆၊ ၄၇၉
 ပဉ္စာလ (ရာဇာ) ၂၂၊ ၂၄၊ ၁၀၃
 ပဉ္စာလစက္ခု (ပုရောဟိတ) ၄၇၂
 ၄၇၅
 ပဉ္စာလစက္ခု (ဗြာဟ္မဏကုမာရ) ၄၅၅၊ ၄၆၃
 ပဏ္ဍရ (နာဂရာဇာ) ၇၉၊ ၈၀
 ပဏ္ဍရက (နာဂရာဇာ) ၈၂-၃၊ ၈၈
 ပဏ္ဍု (ဟံသ) ၃၇၉
 ပဏ္ဍုကမ္ဗလ (သိလဝသန) ၁၆၂
 ပတာပန (နိရယ) ၂၈၉
 ပဗ္ဗတ (တာပသ) ၁၄၀၊ ၁၆၁
 ပဘာဝတီ (ရာဇဒိတာ) ၃၀၂-၃-၄-
 ၅၊ ၃၀၇-၈၊ ၃၁၀-၁-၂၊ ၃၂၄
 ပါကဟံသ ၃၇၉၊ ၃၈၀
 ပါရိစ္ဆတ္တက (ရက္ခ) ၂၉၉
 ပိင်္ဂလ (သုနခ) ၂၄၁၊ ၂၄၄၊ ၂၆၀
 ပိင်္ဂယာနိ (အဂ္ဂမဟေသိ) ၄၈၀
 ပုဏ္ဏမုခ (သကုဏ္ဏရာဇာ) ၄၄၈၊ ၄၅၁-၂၊ ၄၅၄-၅
 ပုဗ္ဗက (ပါသာဒ) ၁၉၈

နာမာနုက္ကမော ဝိဋ္ဌကော

[၁]

ပူရဏကဿပ (ဒိဋ္ဌိဂတိက) ၂၆၀
 ပေါရိသာဒ (ရက္ခသ) ၂၇-၈၊ ၃၁၊
 ၃၇၊ ၅၁၀-၁-၂၊ ၅၁၄၊ ၅၁၇၊ ၅၅၃

[၁-၁]

ဖလိကပဗ္ဗတ	၁၄၄
ဗက (ရာဇာ)	၄၇၅၊ ၄၇၆
ဗာရာဏသီ (နဂရ)	၅၊ ၁၃-၄၊
၆၀၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၇၊ ၇၈၊ ၇၉	
ဗာရာဏသီ (ရာဇာ)	၃၊ ၄၀၊
၅၉၊ ၇၀၊ ၁၀၀၊ ၁၇၇	
ဗာဝရိက (ရာဇာ)	၄၇၆
ဗောဓိ (ကုမာရ)	၂၄၀
ဗောဓိ (ပရိဗ္ဗာဏ)	၂၄၂-၃၊
၂၄၇၊ ၂၆၀	
ဗြဟ္မဒတ္တ (ကုမာရ)	၂၇၉၊ ၄၉၆
ဗြဟ္မဒတ္တ (ရာဇာ)	၅၊ ၁၃၊ ၆၉၊ ၇၀၊
၁၀၇-၈-၉၊ ၁၀၀၊ ၁၀၉၊ ၂၇၉၊ ၂၈၀	
ဗြဟ္မဝန (နဂရ)	၃၃၂၊ ၃၃၄

[ဘ]

ဘဒြကာရ (ဗြာဟ္မဏ)	၆၁၊ ၆၃၊ ၆၉
ဘိမရထ (ရာဇာ)	၁၄၂၊ ၁၄၄
ဘိမသေန (ရာဇပုတ္တ)	၄၅၇
ဘိမသေန (ရာဇာ)	၄၅၅၊ ၄၅၇

[မ]

မက္ခလိဂေါသလ (ဒိဋ္ဌိဂတိက) ၂၆၀
မဂဓရဋ္ဌ ၁၇၃၊ ၃၃၅
မဂဓ (ရာဇာ) ၁၇၂၊ ၂၆၁
မစ္ဆရိယကောသိယ (သေဋ္ဌိ)
၄၀၈-၉၊ ၄၁၁၊ ၄၁၄၊ ၄၁၇

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မဇ္ဈ (ရာဇာ)	၁၁၉၊၁၄၀
မဇ္ဈိမဒေသ	၁၄၁
မဏိပဗ္ဗတ	၄၄၄
မဏိပဿ (ပဗ္ဗတ)	၃၉
မဒ္ဒ (ရာဇကုလ)	၄၀
မဒ္ဒရဋ္ဌ	၃၀၂
မနောဇာ (ရာဇာ)	၃၃၂၊၃၃၄- ၅၊၃၃၉၊၃၅၄
မလ္လရဋ္ဌ	၂၉၇
မလ္လိကာဒေဝီ (မဟေသီ)	၉၂၊၁၀၂
မဟာအဋ္ဌဝီ	၁၄၀
မဟာကမ္မာသဒ္ဓမ္မ (နိဂမ)	၃၇
မဟာကာဠပဗ္ဗတ	၃၉
မဟာပတာပန (ရာဇာ)	၁၁၈
မဟာတိမိရပိင်္ဂလ (မဟာမစ္ဆ)	၅၀၁
မဟာမောဂ္ဂလ္လာန	၆၉၊၁၆၁၊ ၁၃၃-၄၊၂၀၂၊၄၄၀
မဟာဝိစိ (နိရယ)	၂၈၈
မဟာသာလ (ဝန)	၃၉
မဟာသုဘဒ္ဒါ (ကရေဏုကာ)	၃၈-၉၊၄၀
မဟာသေနဂုတ္တ	၁၉၆၊၂၀၂
မဟိသက (ရဋ္ဌ)	၁၅၃၊၁၇၃၊၃၅၉
မာတင်္ဂ (တာပသ)	၁၁၉
မိဿာ (ဒေဝစ္ဆရာ)	၁၆၃
မိဂါဇိန (ဥယျာန)	၇၀-၁၊၅၁၅၊ ၅၄၈
မိထိလာ (နဂရ)	၁၇၄
မေဏ္ဍိယရ (တာပသ)	၁၄၀၊၁၆၁

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ယ-ရ]	
ယုမိဋ္ဌိလ (ရာဇပုတ္တ)	၄၅၇
ယုမိဋ္ဌိလ (ရာဇာ)	၄၅၅၊၄၅၇
ရဇတပဗ္ဗတ	၄၄၄
ရထကာရ (ဒဟ)	၄၄၄
ရသက (ဘတ္တကာရက)	၄၉၉၊ ၅၀၀၊၅၁၀
ရာဇဂဟ (နဂရ)	၁၇၂၊၂၆၁၊၃၅၆
ရာမ (ကုမာရ)	၃၀
ရာဟုလ (ကုမာရ)	၂၀၂၊၂၇၇
ရောဟိဏီ (နဒီ)	၄၄၁

[ဝ]	
ဝရုဏ (တာပသ)	၁၃
ဝရုဏ (ရာဇာ)	၂၈
ဝိဒေဟ (ရဋ္ဌ)	၁၇၄
ဝိဓုရ (ဗြာဟ္မဏ)	၅၉၊၆၀၊၆၃၊၆၉
ဝိသာခါ (ဝိဟာရဒါယိကာ)	၁၂၊၁၃
ဝိဿကမ္မ (ဒေဝပုတ္တ)	၂၀၁
ဝေဇယန္တ (ပါသာဒ)	၄၁၀
ဝေဇယန္တ (ရထ)	၄၃၇
ဝေဿန္တရ (သကုဏ)	၁၁၅-၆၊ ၁၁၉၊၁၂၁၊၁၃၂
ဝေဠုဝန (ဝိဟာရ)	၆၉၊၃၅၆-၇၊ ၃၅၉၊၃၇၇

[ဆ]	
သံကိစ္စ (ကုမာရ)	၂၇၉၊၂၈၀-၁
သံကိစ္စ (တာပသ)	၂၈၂၊၂၉၆
သင်္ခပါလ (နာဂရာဇာ)	၁၇၃၊ ၁၇၇၊၁၈၀-၁-၂၊၁၈၈

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သင်္ခပါလ (ဒဟ)	၁၇၃
သင်္ခာတ (နိရယ)	၂၀၀
သစ္စတပါဝီ (သမဏီ)	၄၅၅-၉
သဉ္ဇယ (ကုမာရ)	၆၂-၃
သဉ္ဇယ (မာဏဝ)	၆၉
သဉ္ဇိဝ (နိရယ)	၂၀၇
သတ္တုဒ္ဓယ (မဟာပဒုမ)	၄၀
သဒ္ဓါဒေဝစ္ဆရာ	၄၁၇၊ ၄၂၄၊ ၄၂၀၊ ၄၃၆
သဗ္ဗမိတ္တ (ရာဇာ)	၁၄၊ ၁၅
သမဏဂုတ္တက (စောရ)	၁၃၃
သမ္ဘဝ (ကုမာရ)	၆၂-၃၊ ၆၅၊ ၆၉
သမ္ဘုလ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၉၂-၃၊ ၉၅၊ ၉၇၊ ၉၉
သရဘင်္ဂ (ဣသိ)	၁၄၂-၃-၄ ၁၄၇၊ ၁၅၂၊ ၁၆၀
သသပဏ္ဍိတ	၃၄
သဟဒေဝ (ရာဇာ)	၄၅၅၊ ၄၅၇
သဟဒေဝ (ရာဇပုတ္တ)	၄၅၇
သာကေတ (နဂရ)	၁၄
သာဂလ (နဂရ)	၃၀၂-၃၊ ၃၀၇၊ ၃၅၉
သာဂလ (ရာဇာ)	၃၅၉
သာတောဒိကာ (နဒီ)	၁၄၀
သာနုပဗ္ဗတ	၄၄၄
သာရိပုတ္တတ္ထရာ	၃၇၊ ၆၉၊ ၁၃၂-၃၊ ၁၆၁၊ ၁၆၀၊ ၂၀၂၊ ၂၄၀၊ ၃၅၄၊ ၃၅၇၊ ၄၀၇-အာဒိပိဋေသု
သာလိဿရ (တာပသ)	၁၄၀၊ ၁၆၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သာဝတ္ထိ (နဂရ)	၁၂၊ ၁၄၊ ၃၇၊ ၄၀၇၊ ၄၄၂
သိနေရ (ပဗ္ဗတ)	၁၂
သိရီ (ဒေဝစ္ဆရာ)	၄၁၇၊ ၄၂၄၊ ၄၃၀၊ ၄၃၆
သိဝိ (ကုမာရ)	၂၂၁
သိဝိ (ရာဇာ)	၂၂၁၊ ၂၃၉၊ ၂၄၀
သိဝိရဋ္ဌ	၂၂၁
သီလဝတီ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၂၉၇-ဂ၊ ၃၀၃
သီဟပပါတ (ဒဟ)	၄၄၄
သီဟမုခ (ကုဏ္ဍလ)	၄၇၃
သုစိရက (မြာဟူဏ)	၅၀-၉၊ ၆၀၊ ၆၅၊ ၆၇၊ ၆၉
သုဇာတ (ကုဋ္ဌမ္ပိက)	၅၀၃-၄၊ ၅၀၀
သုတသောမ (ကုမာရ)	၁၀၉၊ ၁၉၀-၁၊ ၄၉၆
သုတသောမ (ရာဇာ)	၃၇၊ ၂၀၁-၂၊ ၅၁၂-၃-၄၊ ၅၁၇၊ ၅၅၃
သုဒဿန (နဂရ)	၁၀၉၊ ၂၀၂
သုဓမ္မာ (ဒေဝသဘာ)	၁၆၂
သုနန္ဒ (သာရထိ)	၂၂၄-၅၊ ၂၄၀
သုဘဒ္ဓါ (အဂ္ဂမဟေသီ)	၄၀၊ ၄၃၊ ၄၇-ဂ၊ ၅၂
သုဘဒ္ဓါ (ကရေဏုကာ)	၅၀-၁၊ ၅၄-၅
သုဘဒ္ဓါ (ရာဇမိတာ)	၄၀
သုမုခ (ဟံသသေနာပတိ)	၃၅၉၊ ၃၆၀၊ ၃၆၂၊ ၃၆၃-၄၊ ၃၆၆-၇၊ ၃၇၀၊ ၃၈၀

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုရဋ္ဌ (ဇနပဒ)	၁၄၀	သောဏုတ္တရ (နေသာဒ)	၃၇၊
သုဝဏ္ဏ (ပဗ္ဗတ)	၃၉	၄၃-၄၁၄၆-၇၊၅၅-၆	
သုဟေမာ (ဟံသီ)	၃၈၉	သောမ (ကုမာရ)	၁၈၉
သုရိယပဿ (ပဗ္ဗတ)	၃၉	သောမဒတ္တ (ဥပရာဇာ)	၁၉၇၊၂၀၂
သေတ (ဟံသ)	၃၇၉		
သောဏ (ကုမာရ)	၃၃၂-၃	[ဗ]	
သောဏ (ပဏ္ဍိတ)	၃၃၇-၈-၉၊	ဟိဂ်လိက (ပဗ္ဗတ)	၄၄၄
၃၄၄၊၃၄၆-၇၊၃၄၉၊၃၅၃		ဟိမဝန္တ	၂၊၃၈၊၁၆၂၊၁၇၅၊၂၂၇
သောဏက (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၂၆၃၊	၂၄၀၊၃၃၂၊၃၄၅၊၃၇၈၊	
၂၆၅၊၂၆၉၊၂၇၂		၄၁၇၊၄၂၀-အာဒိပိဋေသု	
သောတ္ထိယ (ကုလ)	၅၀၄-၅-၆	ဟိရိ (ဒေဝစ္ဆရာ)	၄၁၇၊၄၂၄၊၄၃၆
သောတ္ထိသေန (ဥပဇာရာ)	၉၂-၃၊		
၉၇၊၉၉၊၁၀၂			

ဇာတကဋ္ဌကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကန္တံ ကန္တမိစ္ဆသီတိ = အကန္တော ကန္တမိစ္ဆသီတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၁၂
အကရံ = အကရ (သျှာ)	၇၁
အခါဏုမာ = အခနိမာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၇၉
အဂုဏညဿ = အညာဏဿ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၆
အစ္စာစရတိတိ = အစ္စာဝဒတိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၇၀
အစို့တိ = အဂ္ဂိတိ (ဣ)	၂၂၄
အစ္ဆာမ = ဣစ္ဆာမ (သီ၊ သျှာ)	၇၉
အဇ္ဇ = အဇ္ဇတော (သျှာ၊ က)	၅၄၃
အညတော = အညံ (က)	၄၁၁
အညဿ = အညိဿာ (သီ)	၄၇၁
အဋ္ဌ = သတ္တ (ဣ)	၃၀၂
အဋ္ဌသတပလသုဝဏ္ဏပါတိပရိက္ခိတ္တံ = အဋ္ဌသတပလသုဝဏ္ဏပါတိပက္ခိတ္တံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၄၀၁
အတစာနိ နိပ္ပဏ္ဍာနိ = အဝါကာနိ နိဗ္ဗသဏာနိ (သီ)	
အကာစာနိ နိက္ကဏူကာနိ (ဣ) အပါကာနိ နိဗ္ဗဏာနိ (သျှာ)	၂၁၆
အတိစိဏ္ဍော = အတိက္ကန္တော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၂
အတိစိရမ္ပိ = အတိရေတစာရံ (က)	၁၉
အတိပဂေဝ = ကိဝ ပဂေတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၆၅
အတိရသဘေသဇ္ဇံ = အတိဣဿရဘေသဇ္ဇံ (သီ၊ ဣ)	၄၄၇
အတ္တနာ စ သော = အတ္တာဝ တံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၈၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတ္တနော = အတ္တနာ (သိ) အတ္တနောဝ (က)	၈
အတ္ထာယ = အတ္ထေန (ဣ၊ က)	၅၁
အတြိစ္စ ကောစ္ဆန္တိ = အတြိစ္စကောစ္ဆန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၄၃၅
အထ = အထဿ (သိ၊ သျှ)	၅၃
အထ ဝါ = အထ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၇၁
အဒါရဘရဏော = အာဒါရာဟရဏေ (ဣ) ဒါရကဘာဝေန (က)	၃၀၆
အဒ္ဓရတ္တအင်္ဂယုတ္တေ = အဒ္ဓရတ္တာလင်္ကတယုတ္တေ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၅၄၈
အဓိအာဝရံ = အဓိဝရံ (သိ၊ သျှ)	၃၃၇
အဓိဂတယသသောဘဂ္ဂသင်္ခါတာ = အဓိဂတယသဂ္ဂလာ- ဘဂ္ဂသင်္ခါတာ (သိ၊ သျှ)	၁၅၆
အဓိဂမာတိ = အဓိဂတမာတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၄၇
အဓိစ္စ = အတိစ္စ (သိ၊ ဣ)	၄၂၂
အဓောမဂ္ဂါဒိဟိ = အဓောမုခါဒိဟိ (သျှ၊ က)	၂၉၂
အနစ္စရိယဉ္စေတံ = အနစ္စဝိယဉ္စေတံ (က)	၇
အနတ္ထစရာနိ = အနတ္ထစာရိနိ (သိ၊ သျှ)	၄၆၆
အနတ္ထစရာနိတိ အစရိတဗ္ဗာနိ အတ္တာနိ = အနတ္ထစာရိနိတိ အနာသိသိတဗ္ဗအတ္တာ (သိ၊ ဣ)	၄၇၀
အနာကရော = အနာစာရော (က)	၁၂၉
အနာဠိယာတိ အနာဠာ = အနာဠိယာတိ အနဠာ (သျှ)	
အနာဠိယာတိ န အာဠိကာ (ဣ)	၁၀၁
အနုတပ္ပတေတိ = အနုတပ္ပတိ တန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၆
အနုတပ္ပတေ တံ = အနုတပ္ပတိ တံ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၅
အနုပသင်္ကမိတွာ = ကမ္မေတွာ (သိ၊ ဣ)	၁၆၈
အနုသာသသိ = အနုသာသိယတိ (သိ၊ ဣ)	၄၀၃
အနုနာ = အနာထော (သိ၊ သျှ)	၇၂
အန္ဓဗာလာတိ = ဗာလာတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၂၄
အန္ဓဗာလာ ပဘာသသိ = အာဒု ဗာလာဝ ဘာသသိ (သိ၊ သျှ)	၃၂၄
အပဂ္ဂတာမှာတိ = အပါဂတာမှာတိ (သိ) အပဂတာမှာတိ (သျှ)	
အပါဂတာမှာတိ (ဣ)	၈၆
အပရိသုဒ္ဓဟဒယောတိ = အသုဒ္ဓါသယောတိ (ဣ)	၃၀၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အပ္ပမာဒေန = အပ္ပမာဒါ ဟောဟိတိ (က)	၉၆
အပ္ပူတိတိ = အပ္ပူတိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၂
“အဘိပါရကော”တိဿ = အဘိပါရကောတိဿ (သီ၊ ဣ)	
အဘိပါဒကောတိဿ (က)	၂၂၁
အဘူတဝိဋ္ဌော = အဘူတဝိဋ္ဌိတော (သျှာ)	၄၈၂
အမစ္စပရိဇနေဟိ = အမစ္စပရိဇနာပိ (က)	၂၉
အမစ္စာ = အမစ္စသဟဿာနိ (သျှာ) အမစ္စသဟဿံ (က)	၄၇၂
အမှာကံ = တုမှာကံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၉၉
အရဋ္ဌဘာဝေါ = ဝိနဋ္ဌဘာဝေါ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၄၂
“အရိနသတ္တု”န္တိ = အဒိနသတ္တုန္တိ (သီ) အလိနသတ္တုန္တိ (သျှာ)	
အဒိနသတ္တုန္တိ (ဣ)	၂၇
အလမ္ဗနတာယ = အနတ္တုဏ္ဏတတာယ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၆၇
အဝဋ္ဌိတံ = သုဝဋ္ဌိတံ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၁
အဝဋ္ဌိတွာ = ဝဋ္ဌိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၆၅
အဝဿန္တတ္တာ = အဝဿန္တဿ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၃
အဝါစရိတိ = အစ္စာစရိတိ (သျှာ) အနာစရိတိ (က)	၄၇၉
အသမ္ဗုဒ္ဓန္တော = အသမ္ဗုဒ္ဓံ (သီ) အသမ္ဗုဒ္ဓံ (သျှာ၊ ဣ)	၈၁
အသမ္ဘိတာ = အဆမ္ဘိတာ (သျှာ)	၃၂၅
အသာဓုကမ္ပံ = အသာဓုကတံ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၉
အဟံ = အယံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၄၅
အဟိရထ = အဟာရထ (သီ) အဟာရိထ (သျှာ)	၂၆၈
အဟိရထာတိ = အဟာရထာတိ (သီ) အဟာရိထာတိ (သျှာ)	၂၆၈
အဟေတုဉ္စ ပဝဒန္တိ = ဟေတုဉ္စ အပဝဒန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၅၅

[အာ]

အာဂစ္ဆန္တိ = အာကမုန္တိ (သျှာ၊ က)	၇
အာဂတတ္တာ = အာဂတော (သီ၊ သျှာ)	၁၃၆
အာဒိ° ကတွာ = အာကိရိတွာ (က)	၄၈၂
အာသမာနာတိ = အာသသာနာတိ (သီ၊ ဣ)	၄၁၅
အာသာဒေတွာ = အာဟရိတွာ (က)	၃၉၂
အာဟ = အတ္ထော (သီ၊ ဣ)	၄၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ]

ဣစ္ဆိတပတ္ထိတာနံ = ဣစ္ဆိတမိစ္ဆိတာနံ (က)	၂၃၀
ဣတိပိ = ဣဓာပိ (က)	၃၆၄
ဣန္ဒပတ္တနဂရေ = ဣန္ဒပတ္တနဂရေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၀
ဣမသ္မိံ = ဣမေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၀
ဣမေ ကိရ = ဣမေ ကိံ (က)	၂၂၂
ဣရိဏေတိ = ဤရိဏေတိ (သီ၊ သျှာ)	၇၅
ဣသိပ္ပလောဘနေတိ = ဣသိပ္ပလောဘိကေတိ (သီ၊ သျှာ)	
ဣသိံ ပလောဘိကေတိ (ဣ)	၁၆၃
ဣဿရကတဝါဒီ = ဣဿရကရဏဝါဒီ (သီ၊ သျှာ)	
ဣဿရကာရဏဝါဒီ (ဣ)	၂၄၁

[ဥ]

ဥတုမိ နှာတာယာတိ = ဥတုသိနှာတာယာတိ (သီ၊ ဣ)	
ဥတုသိ နှာတာယာတိ (သျှာ)	၃၅၂
ဥဒကပဗ္ဗတော = ဥဒကပဿပဗ္ဗတော (သီ၊ သျှာ)	၃၉
ဥဒပတွာတိ = ဥပ္ပတိတွာတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၁
ဥဒါနသမ္ပန္နဂါထာ = ဥတ္တာနတ္ထသမ္ပန္နဂါထာ (က)	၂၇၃
ဥဒ္ဒယုတေ = ဥဒ္ဓယုတေ (သီ၊ ဣ)	၂၀၄
ဥန္တတဂ္ဂေ = နတဂ္ဂေ (ဣ) ဝိနတအဂ္ဂေ (က)	၃၂၁
ဥပစ္ဆန္နထာတိ = ဥစ္ဆန္နိတ္ထာတိ (သီ၊ ဣ)	၄၀၀
ဥပစ္ဆိန္နောတိ = ဥစ္ဆိန္နောတိ (သီ၊ ဣ)	၄၀၀
ဥပရိမဒန္တာ = ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၇
ဥပလိခတိတိ ဒန္တေဟိ ဥပလိခတိ = ပလိခတိတိ ဒန္တေဟိ လိခတိ (သီ၊ ဣ)	
ပလိက္ခတိတိ ဒန္တေဟိ ပလိက္ခတိ (သျှာ)	၄၇၁
ဥပ္ပလမာလဘာရိတိ = ဥပ္ပလမာလဓာရိတိ (သီ၊ သျှာ)	၄၆
ဥပ္ပါဋေတွာ = ဥဒ္ဓရိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂
ဥဗ္ဗာဟေတ္တာတိ ဗာဓယိတ္ထ = ဥဗ္ဗာဓေတ္တာတိ ဗာဓေတ္ထ	
အဇ္ဈောတ္ထရိတ္ထ (သျှာ)	၄၄၀
ဥဘောတိ = ဥဘာတိ (?)	၄၀၀
ဥရန္တရေန = ဥဒရန္တရေန (သီ၊ ဣ)	၃၀၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဥ]

ဥရေ = ဥပရိ (သီ၊ဇု)

၅၁၇

ဥရေန = ဥဒရေန (ဇု)

၃၂၉

ဥဟသန္တိတိ = ဥိဟသန္တိတိ (သီ၊ဇု) ဩဟသန္တိတိ (သျှာ)

၄၉၃

[ဦ]

ဦနံ = တလံ (သျှာ၊က)

၄၁၄

ဦရုတ္တံ = ဦရုက္ခံ (ဇု) ဦရုကမ္မာနံ (က)

၂၄

[ဧ]

ဧကဝိဟာရိကတံ = ဧကဝိဟာရိကံ (သျှာ၊ဇု၊က)

၂၇၀

ဧတ္တကေန ဌာနေန = ဧတ္တကေ ဌာနေ (က)

၁၂၉

ဧဝံ = ဧကမ္ပိ (သီ၊သျှာ)

၂၀

ဧဝ = ဝဇ္ဇာ (က)

၁၆၆

ဧဝမာပဒိယာ သတိ = ဧဝမာပဒိ သံသတိ (သီ၊ဇု) ဧဝမာပရိယာ-
သတိ (သျှာ)

၃၇၂

“ဧဠိကကုမာရော”တိ = ဧဠကမာရောတိ (သီ၊ဇု)

ဧဠကကုမာရောတိ (သျှာ၊က)

၄၆၂

[ဩ]

ဩတတံ ဝိတတံ = ဩနတံ ဝိနတံ (သျှာ၊က)

၁၇၈

ဩရိမန္တတော ယာဝ ပါရိမန္တာ = ဥပရိ သမန္တတော (သီ၊ဇု)

၃၉

ဩသန္ဓောတိ = ဩသိန္ဓောတိ (က)

၂၀

ဩသိဇ္ဇယေတိ = ဩသိဇ္ဇိယာတိ (သီ၊သျှာ၊ဇု)

၄၈၈

[က]

ကင်္ဂပတ္တန္တိ = ကင်္ဂပတ္တန္တိ (သျှာ၊က)

၅၁၃

ကစ္စိမတ္တော = ကစ္စိ နမတ္တော (သီ)

၄၀၂

ကဗုဇ္ဇော = ဗန္ဓုဇ္ဇော (သီ၊ဇု)

၃၈၁

ကဗုဇ္ဇော = ဗန္ဓုဇ္ဇော (သီ) သန္ဓုဇ္ဇော (သျှာ)

၃၆၀

ကဏ္ဍကဝေဠုဂုမ္ဘဂဟနာနိ = ကဏ္ဍကဂုမ္ဘဂဟနာနိ (သီ၊သျှာ)

၄၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကဏ္ဍပုမာဏံ = ကဏ္ဍပုမာဏံ (သီ)	၄၉
ကဏ္ဍရီ = ကကဏ္ဍရီ (က) ကိန္နရော (သျှာ)	၄၇၂
ကဏ္ဍပတ္တေ = ကဏ္ဍပတ္တေန (သီ)	၅၀၁
ကဏ္ဍဝေဏ္ဍာယ = ကဏ္ဍပေဏ္ဍာယ (ဇု)	၁၇၃
ကတေတိ = ဘဝေါတိ (သျှာ၊ က)	၅၄၁
ကတ္တဗ္ဗဟောမဝိရူပနာဒိယညကိရိယာပိ = ကတ္တဗ္ဗ ဟဗျရူမာဒိယညကိရိယာပိ (ဇု)	၂၁၈
ကတ္တ သောဏကမဒ္ဒန္တိ = ကတ္တ တေ သောဏကော ဒိဋ္ဌော (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၂၆၄
ကတွာ = ကတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၂၄၂
ကထာယ = ဂါထာယ (က)	၁၆၇
ကထိနာတိ = ကဋ္ဌိနာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၄၈၆
ကဒလိသင်္ခါတာ ဇော ပညာဏံ = ကဒလိသင်္ခါတံ ဇေပညာဏံ (က)	၂၀၅
ကနကဗျာသမောစိတာတိ = ကနကဂ္ဂါသမောစိတာတိ (ဇု)	၁၆၇
ကပိ = သာမိ (သီ၊ ဇု) သာဝိ (သျှာ)	၅၃၀
ကမတိ = ကမ္ပတိ (က)	၁၅
ကမ္ပိတာ = ကမ္ပိတံ (သီ) ကမ္ပမာနာ (ဇု)	၅၃၉
ကမ္ပနိဗ္ဗတ္တာနံ = ကပ္ပနိဗ္ဗတ္တာနံ (ဇု) ကပ္ပဋ္ဌိတနိဗ္ဗတ္တာနံ (သျှာ)	၂၈၉
ကယိရုံ နှုတိ ဧတ္တ နှု-တိ = ကရေယျ နောတိ ဧတ္တ နောတိ (သီ၊ ဇု)	၄၇၂
ကရမ္ပိယံ = ကာဒမ္ပိယံ (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၈၉
“ကရမ္ပိယအစေလော”တိ = ကဒမ္ပိယအစေလောတိ (သီ၊ သျှာ)	၇၈
ကရမ္ပိယပဉ္စနံ = ကဒမ္ပိယပဉ္စနံ (သီ၊ သျှာ)	၇၈
ကရိဿန္တိ = ဘဝိဿတိ (ဇု၊ က)	၁၄၂
ကရေယျာတိ = ကရိယတေဝ (သီ၊ သျှာ)	၄၃၀
ကလပ္ပစူလ္လကနိဂမံ = လမ္ပစူလ္လကနိဂမံ (သီ၊ သျှာ၊ ဇု)	၁၄၀
ကလူနံ = ကရုဏံ (သီ) ကပဏံ (ဇု)	၅၄၁
ကဿ = တဿ (က)	၂၆၂၊ ၂၆၄
ကဿံ = ကဿေသော (ဇု၊ က)	၃၄၂
ကာကပညာဝ = ကာကပညာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၁
ကာမဓာတုသမတိက္ကမာ = ကာမဓာတုသမတိက္ကမေန (သျှာ၊ ဇု၊ က)	၄၉၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကာယဝါစာခိဉ္စာဝသေန = ကာယဝါစာစိတ္တကိဉ္စာဝသေန (သီ၊ သျှာ)	၂၀၂
ကာရာပေတွာ = ခဏာပေတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၇၉
ကာသိကမတ္တန္တိ = ကာသိကပတ္တိန္တိ (သီ)	၄၀၁
ကိံ ကမ္မမကရန္တိ = ကိံ ကမ္မမကရာတိ (သီ)	၇၁
ကိံ တန္တိ = ကိံ ပန တန္တိ (သီ)	၃၇၀
ကိံ ဘူတာ? = ကိံ သုတာ (က)	၅၁၆
ကိဉ္စိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ = န ကိဉ္စိ န ပဋ္ဌိန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၇
ကိဏေယျ = ကိလေယျ (သျှာ)	၄၀၀
ကိဏျာတိ = ကိဏေတိ (သီ၊ ဣ) ကိလေတိ (သျှာ)	၄၀၀
ကိလန္တကာယော = ကိလန္တတာယ (က)	၃၀၇
ကိဋ္ဌန္တိ ကိဋ္ဌံ စာဋ္ဌိကပါလာဒိ = ကိဋ္ဌန္တိ ကိဋ္ဌကံ စာဋ္ဌိကပါလံ (သီ၊ ဣ)	
ကိတံ ဝါတိ ကိဏိတံ စာဋ္ဌိကပါလန္တိပိ (သျှာ)	၃၉၇
ကုရုဒေဝိ = ကုရုဒိ (သီ၊ ဣ)	၄၆၁
ကုလေဟိ = ကုလေသု (က)	၂၆၈
ကေကာ = ကေတကာ (သျှာ)	၄၃၃
ကေဏူတိ = ဝေဏူတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၃၃
ကေတကရာဇောနိယံ = ကေကရာဇောနိယံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၅၃
ကေသရံသိယော = ကေသတော ရံသိယော (သျှာ)	
ကေသရသ္မိံ (က)	၄၄၂
ကောကနဒဉ္စ = ကောကနဒဉ္စ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၉၉
ကော နေ'ဝါတိ ကော န ဧဝံ = ကော နေဓာတိ ကော န ဣဓ (သျှာ)	၄၂၀
ကောလဋ္ဌိမရသာဋ္ဌိကာတိ ကောလဋ္ဌိသကုဏာ = ကောယဋ္ဌိမရသာလိ-	
ကာတိ ကောယဋ္ဌိသကုဏာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀

[ခ]

ခဏ္ဍံ = ဗဒ္ဓံ (သီ) ဗန္ဓံ (ဣ)	၃၆၁
ခတ္တဝိဒါတိ = ခတ္တဝိဓာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၅၃
ခန္ဓေဟိ = ဂဏေဟိ (သျှာ) ခဏ္ဍေဟိ (သီ၊ ဣ)	၃၈၄
ခါဒိတန္တိ = ခါဒိတုန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၂၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ခိလာနိတိ ကိလာနိ = ခိဋ္ဌာနိတိ ခိဏာနိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)
 ခိဏေ = ခဏေ (သျှ၊ ဣ)

၂၁၈

၄၁၇

[ဝ]

ဝဇ္ဇထ = ဝစ္ဆထ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၄၄၁

ဝဏ္ဏိကဉ္စ = ဘဏ္ဏိကဉ္စ (က)

၃၂၂

ဝတိယာ = တဝ (ဣ၊ က)

၂၄၉

ဝန္တာ = ဝတာ (က)

၂၉၅

ဝန္တာ = အကတွာ (က)

၂၄၀

ဝန္တာ = ပရလောကဝမျာ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၃၂

ဝန္တိတာနိ = အဝန္တိတာနိ (က)

၃၀၉

ဝမိတ္တာတိ = အပတ္တာတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၄၁၆

ဝမ္မမာဝမ္မာတိ = ကမမာဝမ္မာတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၁၅

ဝလိတမဒမတ္တဝါရဏကုမ္ဘေ = ပဂ္ဂလိတပါဒေန မတ္တဝရဝါရဏ-
 ကုမ္ဘေ (သျှ၊ ဣ)

၅၁၇

ဝိလာနဝုဠိတန္တိ = ဝိလာနာ ဝုဠိတန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၄၅၆

ဝိဝေယျံ = ဝိဝံ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၃၁၅

ဂုဟံ = ဂုဟာယံ (က)

၅၀၉

[ဃ-စ-ဆ]

ဃနဝါသံ = ဃနသန္တိဝါသံ (သျှ၊ ဣ) ဃရာဝါသံ (က)

၅၃၉

စတုပတ္တရူပန္တိ = စတုမဋ္ဌရူပန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၁၅၀

စရတိ = ဝဒတိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၄၇၀

စရိတွာ = ခါဒိတွာ (သျှ၊ ဣ)

၃၈၁

စရိတွာ = ခါဒေတွာ (က)

၃၆၀

စာရေသိ = စာလေသိ (ဣ၊ က)

၅၃

စိရဒိက္ခိတာနန္တိ = စိရဒိက္ခိတာနန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)

၁၄၅

စိရရတ္ထေ = စိရတော (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၅၇

ဆဏေ ကိဋ္ဌမာနာနံ = ဆဏကိဋ္ဌာဝသာနေ (ဣ၊ က)

၁၂

ဆဋ္ဌေ = သတ္တမေ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၃၈၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၇-၂]

ဇဉာသု = ဇဉ်ာသု (ဣ)	၁၅၂
ဇာတိမာမဝိတိ = ဇာတိမံ အဝိတိ (သီ၊ဣ)	၄၂၆
ဇာတိဿရဗ္ဗဏေန = ဇာတိဿရဗ္ဗဏာနုဘာဝေန (က)	၄၅
ဇာတု စက္ခုဘိ = ဇာတစက္ခုဘိ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၄၂၂
ဇာနန္ဒော = နဇာနန္ဒောပိ (ဣ)	၁၆၇
ဇိဃညရတ္တိန္ဒြိယ = ဇိဃညရတ္တိန္ဒြိယ (ဣ)	၄၃၀
ဇိဝဂ္ဂါဟံ = ဇိဝမာနံ (သျှ၊က)	၅၂၇
ဥတ္တေတိ = ကန္တေတိ (သီ၊ဣ)	၅၂၆

[၈]

ဌပေတွာ = ဂဟေတွာ (က)	၂၀၉
ဌာနန္တိ = ပါပန္တိ (သီ၊သျှ)	၂၅၉

[၉]

တံ = ဧတံ. (သျှ၊ဣ၊က)	၄၁၀
တံ = ဂိတံ (သီ၊သျှ)	၂၆၂
တံ = တဝ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၅၂၉
တံ = တဿ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၁၂၉
တတာတိ ဝိတတာ = ကတာတိ ဝိကတာ (က)	၃၆၄
တတော = ဒဟရဒဟရာ (က)	၃၅၉
တတ္တကံ = သန္တကံ (သျှ၊က)	၄၀၀
တတ္ထ = တံ (ဣ)	၁၀၉
တတ္ထ = တဿ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၂၇၁
တတ္ထ = တတ္ထ အတ္ထိတိ နိဒဟိတံ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၄၀၅
တထာ တံ = တထာယံ (သျှ)	၃၉၉
တဒတ္ထာယ = ဟထတ္ထာယ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၅၃၁
“တ”န္တိ = ဧတန္တိ (သီ) ဧဟိ တန္တိ (ဣ၊က)	၁၀
တယာ = မယာ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၅၂၀
တယာ ကတာနိ = ဧတ အကတာနိ (က)	၃၀၀
တယော = တတော (က)	၁၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[တ]

တရမာနရူပေါ'ဟာသိ = တရမာနရူပေါ ဂဏှာသိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၄၄
တရလံ = တရဠံ (သိ) ဝါရဏံ (သျှ၊ ဣ) တရဏံ (က)	၅၄၆
တဝ = တယာ (သိ၊ ဣ)	၄၀၃
တဝ ဗဒ္ဒစရော = တဝပဋ္ဌာစာရော (က)	၃၄၇
တသ္မာ = ကသ္မာ (က)	၅၄၁
တသ္မာ အဟံ = တဿာဟံ (က)	၃၂
တသ္မိ° = တေ (သိ)	၁၃
တဿ = တတ္ထ (သိ၊ သျှ)	၄၆
တဿာ = ကိ° တေ ဣဒန္တိ တဿာ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၀၇
တာဒိသာနံ = တာသာနံ ဝါတာဒိသဒိသာနံ (သိ)	
ဝါတဗာလအန္ဓသဒိသာနံ (သျှ)	၃၉၀
တာလဝဏ္ဏံ = တာလပဏ္ဏံ (သျှ၊ က)	၃၀၉
တာသံ သာမိကာ = တာ သဿာမိကာ (ဣ၊ က)	၁၀၈
တိရိဂ္ဂိသဃံာ ဝိယ = စိရိဂ္ဂိသဃာ ဝိယ (သိ၊ ဣ)	၂၁၆
တိဟိ ဓမ္မေဟိ = ဂိဟိဓမ္မေဟိ (သိ၊ သျှ)	၄၈၉
တုတ္တတောမရေဟိ = ကုန္တပတောဒေဟိ (က)	၃၅၆
တုမူလန္တိ = ဘိမူလန္တိ (ဣ၊ က)	၄၄
တုလာ စ ကာဇေ စ = တုလာဓာရေ စ (သိ၊ သျှ)	၄၉
တေန = တေ (ဣ၊ က)	၁၄
တေန ကာရဏေန ဝါ အကာရဏေန ဝါ = တေန ကာရဏေန (သိ၊ သျှ)	၂၇၂
တွံ အညံ = တွံ ကထံ အညံ (သိ၊ သျှ)	၂၆၃

[ထ-ဒ]

ထိရသီလေပိ = ဝရသီလေပိ (က)	၄၆၄
ထောကံ ကဏ္ဍုယိတွာ = အဏ္ဍံ ဝိစိနိတွာ (သိ၊ သျှ)	၃၁၆
ဒဠ္ဗုကာမော၊ အဟံ တတ္ထ ဂန္ဓာ = ဒဠ္ဗုကာမော၊ ဂစ္ဆာမိဿ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၆၃
ဒဒေယျံ = ဇဟေယျံ (ဣ)	၁၉၆
ဒန္တသုဒန္တော = ဒန္တော သုဒန္တော (သိ၊ ဣ)	၃၅၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဒမနံ = ဝိနယနံ (သီ၊ ဣ)	၄၉၅
ဒသဝတ္ထုကံ = သဝတ္ထုကံ (ဣ၊ က)	၄၂၉
ဒသဝတ္ထုကာ စေတနာ = သဝတ္ထုကာ (က)	
ပဝတ္တိတစေတနာ (သျှာ)	၄၀၃
ဒဿနဌာနေ = ဥပဌာနေ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၉
ဒဌာဘဟိဟိ = ဒဌမိတ္တဟိ (က)	၇၁
ဒဌမန္တံ = ဒဌမိတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၂၂၀
ဒါတုံ = ခါဒိတုံ (က)	၃၄
ဒါနာဒိဝသေန = အန္ဓာဒိဝသေန (သျှာ၊ က)	၅၃၄
ဒိဌ = ဒဌ (သီ၊ ဣ)	၂၆၂
ဒိဌာတိ = ဒဌတိ (သီ၊ ဣ)	၂၆၄
ဒုက္ခန္ဓော = ဒုဂ္ဂတော (သီ၊ သျှာ)	၂၅၄
ဒုက္ခန္ဓာတိ = ဒုဂ္ဂတောတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၄
ဒုက္ခဝေဒနော = ဒုက္ခယောဂေန (သီ၊ ဣ) ဒုက္ခဝေဂေနဝ (သျှာ)	၄၁၄
ဒုက္ခိတံ = ဒုက္ခိတံ (က)	၃၆၆
ဒေဝလောကေန ပရိဝတ္တိတွာ = ဒေဝလောကတော နိဝတ္တိတွာ (သျှာ)	၄၉၃
ဒေဝသမံဗြာဟ္မဏံ = ဒေဝသေဌဗြာဟ္မဏံ (သျှာ) သေဌဗြာဟ္မဏံ (က)	၄၃၀
ဒွါရာနိ = ရန္ဓာနိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၀၀

[ခ-န]

ဓနပကာသနောတိ = ဓမ္မပကာသနောတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၄၇
ဓနလောဘတာယ = ဓနလောလတာယ (သီ၊ ဣ)	၅၂၅
ဓနသင်္ခါတေန ဝါ = ဝနသင်္ခါတေန (သီ၊ ဣ) ဝဏ္ဏသင်္ခါတေန (သျှာ)	၆
ဓနာနိ = ယာနိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၆၆
ဓနုကေန = ဇာဏုနာ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၅၃
ဓမ္မဂုတ္တော = ဓမ္မဂူ (ဣ၊ က)	၂၃၃
ဓာရေန္တော = ဘရေန္တော (ဣ)	၄၆
ဓိရော = ထိရော (က)	၃၉၂
န အဇ္ဈဂါ နာဂဉ္စိတိ = န အဇ္ဈဂဉ္စိ၊ နာမိဂဉ္စိတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၁
န အနုဂတံ = အနုဂတံ (သျှာ၊ က)	၁၀၆
“န ကတ”န္တိ = န ဂတန္တိ (က)	၃၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

န ကရောတိ = န ကရံ (သိ၊ သျှာ)	၃၂၂
န ခါ = န ခေါ (က)	၅၃၀
“န ခေါ”တွေဝ = နခေါတွေဝ (က)	၅၃၀
နဂုံဌမတ္တမေဝ ဒီဃံ = နဂုံဌ မဟာဒီဃံ (သိ၊ သျှာ)	၂၅၇
န စေ = သစေ (သိ၊ သျှာ) န စ (က)	၂၅
နဇ္ဈဂါဂဉ္စိ = န အဇ္ဈဝဉ္စိ (သိ၊ သျှာ)	၂၇၀
န တံ = နာယံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၀၅
နဒီဒေဝတာ = နဒီရက္ခဒေဝတာ (က)	၃
နနန္ဒရန္တိ = နနန္ဒနန္တိ (သျှာ၊ က)	၂၉၄
န ဗျာဓေ = န ဗျထေ (သိ၊ ဣ)	၄၀၀
နဝ = ဒသ (သျှာ)	၃
န ဝိကန္တိသု = န ကန္တန္တိ (သိ၊ ဣ)	၃၉၂
န ဝေါ ပုရိမေန = န ဝေါ ဝစနံ ပုရိမေန (သိ၊ သျှာ)	၁၄၉
နလာဋ္ဌန္တော = နလာဋ္ဌန္တေ (ဣ၊ က)	၃၄၂
န သန္တရေတိ = န သန္တစေတိ (သိ၊ ဣ)	၂၁၆
န ဟာပိတောတိ = န ဟာသိတောတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၁၂
နဠကာရဘဏ္ဍာနိ = အလင်္ကာရဘဏ္ဍာနိ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၉
နိက္ကယေန = ဝိက္ကယေနပိ (သိ၊ သျှာ)	၂၅
နိက္ခန္ဓိမံ သုဝဏ္ဏဿ = နိက္ခံ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ (သိ၊ သျှာ)	၅၉
နိက္ခမိဿ = နိက္ခမိဿတိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၁
နိစ္စယတောတိ = နိစ္စယတ္ထောတိ (သိ၊ ဣ)	၄၀၃
နိစ္စဖလိတော = နိစ္စဖလတ္တာ (သျှာ၊ က)	၄၆၅
နိပ္ပညေ = နိပ္ပုညေ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၁၆
နိပ္ပတ္တိ = နိပ္ပတ္တိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀
နိန္ဒဒုံ = နိန္ဒဒု (သျှာ) နိန္ဒာဒံ (က)	၅၀
နိရောဓာဟာရဘောဇနာ = နိရောဇာဟာရဘောဇိနေ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၀
နိဝါသာပေတွာ = နိဝတ္ထေတွာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၅
နိသိန္ဓော = နိသိန္ဓံ (သျှာ၊ က)	၄၅၉
နိဿန္ဓေန = ဖလေန (က)	၂၂၂
နိဿရဏံ = ပဋိသရဏံ (သျှာ၊ က)	၅၃၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိဋ္ဌိနိကေ = နဋ္ဌိနိကေ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၀၄
နိဋ္ဌံ ပဋ္ဌိနံ သကုဏီဝါတိ = နိဋ္ဌံ ဖလိနသကုဏီဝါတိ (သီ၊ ဣ)	
နိဋ္ဌံ ဖလိနသကုဏီဝါတိ (သျှ၊)	၉၇
နိဟတံ = ဝိတတံ (ဣ) ဝိဝဋ္ဌံ (က)	၂၉၂
နှတွာ = ပတွာ (က)	၃၀၇
နှာတာနုလိတ္တပသမိတံ = နှာတာနုလိတ္တံ ပသောဘိတံ (က)	၅၅၂

[ပ]

ပကုဋ္ဌာယိတိ = ပကတ္ထာသိတိ (သီ၊ ဣ)	၈
“ပကုတ္ထာသိ”တိပိ = ပစူက္ခာသိတိပိ (သီ၊ ဣ) ပကုတ္ထာသိတိပိ (သျှ၊)	၈
ပဂ္ဂဏန္တာ = ဂဏန္တာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၅၅၂
ပဂ္ဂဏန္တိ = ဂဏန္တိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၅၅၂
ပဋ္ဌရိ = ပဋ္ဌရတိ (သျှ၊) ဂဋ္ဌိ (က)	၃၆၀
ပစူက္ခဂတော = ပစူက္ခတော (က)	၂၀၅
ပစူဂမိတ္ထာတိ = ပစူကမ္ပိတ္ထာတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၇၂
ပစူန္တိ = ပဝိသန္တိ (ဣ)	၂၉၄
ပဉ္စ = ဆ (သီ၊ ဣ) ပဉ္စ ဆ (သျှ၊)	၃၈၁
ပဉ္စစူဠကဒါရကေန = ပဉ္စစူဠကဒါရကဿ (က)	၂၆၄
ပဉ္စ ဇနေ ဝရေမိတိ = ပဉ္စ ဇနေ ဝါရေမိတိ (သီ၊ ဣ)	
ပဉ္စ ဇနေ မေ ဝရေ ဒေဟိတိ (က)	၄၅၇
ပဉ္စဒသယောဇနဝိတ္ထတံ = ပဉ္စယောဇနဝိတ္ထတံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၀၁
ပဉ္စပါဝီ = ပဉ္စပါပါ (သီ၊ ဣ)	၄၇၅
“ပဉ္စပါဝီ”တွေဝ = ပဉ္စပါပါတွေဝ (သီ၊ ဣ)	၄၇၆
ပဉ္စသုဝဏ္ဏော = ပဉ္စတုလာသုဝဏ္ဏော (သီ) ပဉ္စဒသသုဝဏ္ဏော (ဣ၊ က)	၅၉
ပဉ္စာဝုဓောတိ = ပဉ္စဟဋ္ဌောတိ (သီ၊ ဣ)	၄၆၄
ပဉ္စရေ = တိဏပဉ္စရေန (သျှ၊)	၃၈၁
ပညဝတံ ဣဝ = ပုညဝတောမိဝ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၉၀
ပညဝတာ’မိဝ = ပညဝတောမိဝ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၈၉
ပညာယမေဝ = ပညာယ မေ (သီ)	၁၅၈
ပဋိပ္ပရန္တိ = ပဋိပ္ပရန္တိဟိ (သီ)	၃၂၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁၀]

ပဋိဗန္ဓန္တိယာတိ ပဋိဗန္ဓမာနာ = ပဋိဗန္ဓန္တိယာတိ ပဋိဗန္ဓမာနာ (သျှာ၊ ဣ)	၄၅၉
ပဋိဝလ္လန္တိတိ = ပဋိဝေလ္လန္တိတိ (သီ၊ ဣ) ပလိဝေဋ္ဌေန္တိတိ (သျှာ)	၄၈၆
ပဋ္ဌဝသာနုဂဿာတိ ပဋ္ဌဿ = ဗဒ္ဓဝသာနုဂဿာတိ ဗဒ္ဓဿ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၇၉
ပဏ္ဏဝဏ္ဏာ = သုပဏ်ဝဏ္ဏာ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၇
ပတိဗ္ဗတာယာတိ = ပတိဗ္ဗတာ သာတိ (သီ၊ သျှာ) ပတိဗ္ဗတာ ယာတိ (ဣ)	၉၆
ပတိသီသကံ = ပဋိသီသကံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၉
ပတ္တမာဒါယ = ပုတ္တမာဒါယ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၇၅
ပတွာ = ဥပဂန္တာ (သီ)	၄၇
ပတွာ = ဂန္တာ (သီ)	၄၇
ပပါတဿ ဝသံ ပတ္တောတိ ဝါ အတ္တော = ပပါတဿ ဝသံ ပတ္တောတိပိ ပါဌော (သီ၊ သျှာ)	၇၅
ပပ္ပေမူတိ = ပပ္ပေမူတိ (သီ)	၅၈
ပဗြူဟိ = ဗြူဟိ (သီ၊ ဣ)	၆၁
ပဘာဝီတိ = ပဘာဝီတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၁၀
ပဘာသမ္ပန္နဝဏ္ဏော = ပဘာသမ္ပန္နဝဏ္ဏိနေ (သျှာ၊ က)	၃၈၈
ပမာဒိနံ = ပမာဒိနံ (သျှာ၊ က)	၄၉၂
ပမုခံ = ပမုခါ (က)	၆
ပရံ = ယော (က)	၈၉
ပရမမိတိန္ဒြိယော = ပရမမိတိန္ဒြိယော (သီ၊ သျှာ) ပရိမာရိတိန္ဒြိယော (ဣ)	၁၆၂
ပရမမိတိန္ဒြိယော = ပရမာဘိမိတိန္ဒြိယော (သီ၊ သျှာ)	၂၀၃
ပရမပရိပုဏ္ဏံ = ပရမပဋိစ္ဆန္တံ (သီ၊ သျှာ)	၃၆၃
ပရမာ စ = ပရမာဝ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၄၀
ပရိကမ္ဘိဿန္တိတိ = ပရိကမ္ဘယန္တိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၂၁
ပရိက္ခိတ္တာ = ပုရက္ခတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၇၇
ပရိဂလိတွာ ပတတိ = ပတိတွာ ပရိဂဠတိ (က)	၁၅၃
ပရိယာယ = ပရိယဂါ (သီ) ပဂ္ဂယ (သျှာ၊ ဣ)	၃၆
ပရိဝတ္တေသံ = ပရိဝတ္တေယံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၉
ပလာပေတုံ ဝါ = ပလာယတု ဝါ မာ ဝါ (ဣ၊ က)	၃၁၄
ပသံသန္တေသု = ဟာသံ ပတ္တေသု (သျှာ) သမ္ပတ္တေသု (က)	၃၇၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပသန္ဓာကာရံ = ပသန္ဓကာရံ (?)	၃၉၄
ပသာသိတံ = ပသံသိတံ (ဣ)	၅၃၄
ပဿနိတိ = ပဿသ္မနိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၁
ပဟရိတွာ = အာသာဒေတွာ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၂၀၉
ပဋိနတ္တာ ပဋိနံ သကုဏိနိဋ္ဌံ = ဖလိနတ္တာ ဖလိနသကုဏိ နိဋ္ဌံ (သီ၊ ဣ)	
ဖလိနတ္တာ ဖလိနသကုဏိ နိဋ္ဌံ (သျာ)	၉၇
ပါဏိဘိတိ = ပါဏဘိတိ (သီ)	၃၉၂
ပါဒေသု = ပါဒမူလေသု (သျာ)	၃၂၆
ပါလိတေတိ = ပလ္လတေတိ (သီ၊ ဣ) ပါလယတေတိ (သျာ)	၂၅၀
ပါဝ = ပါဒေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ၊ က)	၂၇
ပါဝသမိ ပဝဋ္ဌေ = ပါဝသေ နဝဝဋ္ဌေ (သီ၊ ဣ)	၂၁၆
ပါဠိနယေနဝ = ပါဠိဝသေနဝ (သီ၊ ဣ)	၃၆၂
ပိသရေတိ = သံသရေတိ (သီ၊ သျာ)	၂၁၆
ပိယာနရက္ခိ = ပိယာနကမ္ဘိ (သီ၊ ဣ)	၅၄၀
ပိဋန္တထာဘိ = ပိဋန္တတူတိ (သျာ)	၄၁၉
ပိဋိတာပိ = ခလိတာပိ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၅၆
ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နေ ဥဘုမ္ဘိ = ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နဥဘုမ္ဘိ (က)	၃၅၂
ပုဗ္ဗကံ = ပုပ္ဖကံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၉၀
ပုဗ္ဗကမ္ဘိဘိ ပုဗ္ဗကပါသာဒဿ = ပုပ္ဖကမ္ဘိတိ ပုပ္ဖကပါသာဒဿ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၉၁
ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိတာဒိဟိ = ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိကာဒိဟိ (သျာ၊ ဣ၊ က)	၉၂
ပုရာဏကသဋ္ဌခါဒကော = သုရာဏကသဋ္ဌခါဒကော (သီ၊ သျာ)	၁၉
ပုရိမဘဝေ = ပေါရာဏကဿ (က)	၅၅
ပေဋ္ဌာယ = သေလာယ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)	၃၇၄

[၁-၁]

ပုဋ္ဌတာယ = ပုဋ္ဌတာယ (သီ၊ ဣ)	၄၅၃
ပုလိင်္ဂါနိတိ = ပုလိင်္ဂါနိတိ (ဣ)	၁၅၂
ဗဒ္ဓစရော = ဥပဋ္ဌစရော (က)	၃၄၀
ဗန္ဓနတော = ဗန္ဓနတော (သျာ)	၃၉၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒန္တိ = ဗိမ္ဗိဇာလကသဉ္စန္ဒန္တိ (က)

ဗိမ္ဗိဇာလရတ္တသဉ္စန္ဒန္တိ (သျှာ)

၁၆၅

ဗိလေ = ခလ္လေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃၁၉

ဗျတ္တဘာဝံ = ဝေယျတ္တိဘာဝံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၇၃

ဗျထိတံ = ဗျဓန္တိ ဗျဓိတံ (က)

၃၈၄

ဗျထိတာ = ဗျထိတံ (သီ)၊ ဗျာဓိတံ (ဣ)

၅၃၉

[ဘ]

ဘကုဋ္ဌိံ = ဘူကုဋ္ဌိံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃၁၃

ဘက္ခသဒ္ဓိတိ = ဘက္ခသဒ္ဓိတိ (က)

၁၉

ဘင်္ဂဝိဘင်္ဂေ = ဘင်္ဂဝိဘင်္ဂေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၄၇

ဘဇနတော = အဇနတော (က)

၄၃၈

ဘမိကံ = ဘမရိကံ (သီ၊ ဣ) ဘမရဇက္ကံ (သျှာ)

၅၁၇

ဘယဋ္ဌိတာတိ = ဘယဋ္ဌိတာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅၄

ဘရိယာဓမ္မေ = အရိယဓမ္မေ (ဣ၊ က)

၅၅၁

ဘရိယာ'သိပါရကဿ = ဘရိယာ အဟိပါရကဿ (သီ၊ ဣ)

• ဘရိယာသိပါဒကဿ (က)

၂၂၅

ဘာရဓာတိ = ဘာရတာတိ (သီ၊ ဣ) ဘာရဏာတိ (သျှာ)

၃၃၆

ဘာရမတော = ဘာရမတ္တော (သီ၊ သျှာ)

၃၄၈

ဘာဝိတဗိတ္တာနံ = ဘာဝိတဗိတ္တာနံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅၀၇

ဘိန္ဒိယူတိပိ = ဆိန္ဒိယူတိပိ (ဣ)

၃၂၉

ဘူတဝိဋ္ဌော = ဘူတာဝဋ္ဌော (သျှာ၊ ဣ)

၄၈၂

[မ]

မံ = တံ (သျှာ၊ က)

၃၁၆

မံ = မမ မံသံ (သီ၊ သျှာ)

၂၀၆

မကစိံ = မုခံ (သီ)

၄၆၁

မဇ္ဈရညော = မေဇ္ဈရညော (သီ၊ သျှာ)

၁၄၀

မဏ္ဍလံ = မဏ္ဍပံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၃၇

မဏ္ဍလမဇ္ဈေ = မဏ္ဍပမဇ္ဈေ (သီ၊ သျှာ)

၁၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မတာတိ = မုတာတိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၅
မဒယတိတိ = မောဒယတိတိ (က)	၆၅
မဒ္ဒ = မမ (သီ၊ သျှာ) မဒ္ဒေါ (ဣ)	၃၂၂
မဒ္ဒဿန္တေပုရေ = မဒ္ဒဿ ထိပုရေ (သီ၊ ဣ)	၃၁၃
....မနုညမာဝကပ္ပဒေသေတိ = ...မနုညပါဝကပ္ပဒေသေတိ (သီ၊ ဣ)	
....မနုညမနာပကပ္ပဒေသေတိ (သျှာ)	၄၄၉
မနုသာသသိတိ = မနုသိဿတိတိ (သီ၊ ဣ)	၄၀၃
မနုဿမံသတော = မနုဿမံသဿ (က)	၅၄၇
မနုဿမံသဿ = မနုဿမံသံ ဒေသေတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၄၁
မယံ = အယံ (ဣ၊ က)	၂၂၃
“မယု သတိ”တိပိ = မမ သန္တိပိ (ဣ)	၂၃၇
မဟပ္ပလာ ဟိ = မဟပ္ပလာ ဟိ မေ (ဣ) မဟပ္ပလမ္ပိ (က)	၂၃၃
မဟလ္လကခုဇ္ဇကေဝဇ္ဇေန = မဟလ္လကခုဇ္ဇကေဝဇ္ဇေန (သီ)	၄၇၉
မဘာတာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏံ = မဟန္တံ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏံ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၃
မဘာဝါတမ္ပိဂါ = ပသဒမ္ပိဂါ (က)	၄၄၇
မဘာသတ္တုဟတ္ထတ္တတံ = မဟာသတ္တုဟတ္ထတ္တတံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၇၂
မဟာဟတ္ထိပ္ပမာဏာ = ဟတ္ထိကုတ္တိပ္ပမာဏာ (ဣ၊ က)	၁၅၃
မဟိတ္ထိယန္တိ မဟတ္ထံ = မဟိဒ္ဓိယန္တိ မဟန္တဣဒ္ဓိယံ (သီ၊ သျှာ)	
မဟိဒ္ဓိယန္တိ မဟတ္ထံ (ဣ)	၁၅၉
မာ ဥညာသိ = မာ မညာသိ (သျှာ၊ ဣ)	၆၃
မာ ပမဇ္ဇိတိ = မာ ပမဇ္ဇာတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၁
မာပေတွာ = နိဟရိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၁
မာယိဒ = မာယိဓ (ဣ၊ က)	၂၂၉
မာရူဟိ° = မာရုယု (သီ၊ သျှာ)	၇၂
မာဝကေန = ပါဝကေန (သီ၊ ဣ) မနာပကေန (သျှာ)	၄၄၉
မိဂဝဓံ = မိဂဝံ (ဣ) မိဂံ ဝဓာယ (က)	၂၃
မိဂါဇိနံ ဥယျာနံ = မိဂါဇိရုယျာနံ (သီ၊ ဣ) မိဂါဇိရ-	
ဝနုယျာနံ (သျှာ)	၅၁၅
မိဂါဇိနံ နာမ ဥယျာနံ = မိဂါဇိရုဥယျာနံ (သီ၊ ဣ)	၇၀
မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠောတိ = မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠောတိ (သီ၊ ဣ)	၇၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မိတ္တိ° = မေတ္တိ° (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၅၄၃

မိတ္တိန္တိ = မေတ္တိန္တိ (သျှ)

၅၄၃

မုဇ္ဇာတိ မုဗ္ဗ = မုဇ္ဇာတိ မုဗ္ဗ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၈၇

မုဗ္ဗါ = ပဟဋ္ဌံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၉၆

မုရုမုရာယန္တိ = မုရုမုရာယန္တိ (သီ) မုရုမုရာတိ (ဣ) မုရံ မုရံ (က)

၂၂

[ယ]

ယံ တေ မုဒု တေန = ယဋ္ဌေ မုဒုကေန (က)

၂၀၈

ယညတန္တိ = ယညတန္တိ (သီ) ယည တတြ (သျှ၊ ဣ)

၂၁၅

ယညတန္တိန္တိ = ယညတန္တိန္တိ (သီ) ယည တတြာတိ (သျှ၊ ဣ)

၂၁၈

ယထာ = ယထာ ဝါ (သျှ)

၄၆၅

ယထာပိ အဿ နဂရံ မဟန္တိ = ယထာပိ အယနဂရံ မဟန္တိ (က)

၈၅

ယဒါ ဘေရိဝေလာယ = ယာမဘေရိဝေလာယ (သီ၊ ဣ)

မဇ္ဈိမယာမေ စောရေဟိ (က)

၄၉၈

ယန္တာပတိတွာန = ယံ နာပတိတွာန (သီ၊ ဣ)

၃၇၂

ယမသာဓနန္တိ နိရယပါလကရညော အာဏာပဝတ္တဋ္ဌာနံ = ယမသာဓနန္တိ

နိရယံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂၉၀

ယသမဒမတ္တော = ယသသမ္ပတ္တော (သီ၊ သျှ) ယသမတ္တော (ဣ)

၂၇၇

ယသ္မာတိ = ယဿာတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၅၄၃

ယော ဒေ = သော ဒေ (ဣ) သော ဒေသော (က)

၆၅

ယောဇနံ မဂ္ဂံ = ယောဇနမတ္တံ (က)

၄၇၄

ယောဇနသတပ္ပမာဏေ = တိယောဇနသတပ္ပမာဏေ (သျှ)

၁၅၂

ယောဓလကပ္ပမာဏံ = ရထဓလကပ္ပမာဏံ (က)

၄၁၄

[ရ]

ရဇ္ဇိတွာဝ = ဗဇ္ဈိတွာဝ (သီ၊ သျှ)

၃၁၂

ရဋ္ဌဘာရကဇေဋ္ဌက = ရဋ္ဌသရဏကဇေဋ္ဌံ (သီ၊ ဣ)

၁၀၅

ရဏံ = စုဏ္ဏံ (သီ၊ ဣ၊ က)

၅၀

ရတ္တကံရဝနေန = ရတ္တကုရဝကဝနေန (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၁၆၅

ရတ္တောတိ = ရတောတိ (သျှ)

၅၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၇]

ရမဏီယေန = အတ္ထရိယေန (က)	၃၃၉
ရမယံ = မယံ (က)	၂၁၄
ရဟဒေ = ရဟိရံ (သီ၊ သျှ၊ က)	၇၄
ရာဇာ ဝါ အရာဇာ ဝါတိ = ရာဇာတိ ဝါ ရာဇပုရိသောတိ ဝါ (က)	၂၂၀
ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါ = ရူပဓာတုသမ္ဘဝေါ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၄၉၄
ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါတိ = ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါတိ (သီ)	
ရူပဓာတုသမ္ဘဝေါတိ (သျှ)	၄၉၄
ရောဒနေန = ရောဒိတေန (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၄၆၇
ရောဒိတွာန = ရောဒိတွ (သီ၊ ဣ)	၅၅

[၈]

လက္ခဏသမ္ပတေတိ = လက္ခဏသမ္ပတေတိ (သီ၊ ဣ)	၃၉၄
လဃံမယေ'တ္ထ = လဃိမယေတ္ထ (သီ၊ ဣ)	၄၃၇
လဘနာကာရမဿ = လဘနကာရဏမဿ (ဣ)	၃၁၀
လဘေယျာထ = လဘေယျာမ (သျှ၊ ဣ)	၄၅၃
လာခါရသံရတ္တမဏိပဝါလဝဏ္ဏာ = လာခါရသ-	
ရတ္တသမာနဝဏ္ဏာ (ဣ၊ က)	၂၂၇
လုဒ္ဒါနန္တိ လုဒ္ဓာနံ = ခုဒ္ဒါနန္တိ လုဒ္ဓါနံ (သျှ)	၄၀၂
လောဘာဝ = လောဘာဝံ (သီ၊ ဣ) လောဘာယ (သျှ)	၃၉၉
လောမသုဒ္ဓရိတိ = လောမသုဒ္ဓရိတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၄၆၂
လောမေဟိ စ = လောမဂ္ဂေဟိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၉၁

[၉]

ဝကဿူတိ = ဗကာဿူတိ (သီ၊ သျှ) ဝကာဿူတိ (ဣ)	၂၅၇
ဝစနပတ္တိယာယနာ = ဝစနပတိယာယနာ (သျှ)	၄၂၉
ဝဏဂန္ဓောတိ = ပက္ကဂန္ဓောတိ (သီ၊ သျှ) ပန္နဂန္ဓောတိ (ဣ)	၂၀၀
ဝဏ္ဏဓာတုရာသီဟိ = ဝဏ္ဏဓာတုရာဇိဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၄၇
ဝတ္တပဒါနံ = ဝတ္တသမာဒါနာနံ (က)	၁၄၆
ဝတွာ = ဝုတ္တေ (ဣ)	၄၆၀
ဝတ္ထံ = ဝတ္ထု (က)	၃၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝဒ တံ ဘဉ္ဇမိစ္ဆသီတိ ဘဉ္ဇန္တိ = ဝရ တံ ဘဉ္ဇမိစ္ဆသီတိ ဘန္တိ (သိ)	
ဝရ တံ ဘုဉ္ဇမိစ္ဆသီတိ ဘုဉ္ဇန္တိ (သျှာ)	၃၃၆
ဝနပ္ပတိနိ စ = ဝနသ္မတိနိ စ (သိ၊ဣ) ဝနပ္ပတိနိဉ္စ (က)	၄၃၇
ဝန္တိတွာ = ပဿိတွာ (သိ၊သျှာ) ပဿိ (ဣ၊က)	၁၃၆
ဝမေတွာ = မောစေတွာ (သိ၊သျှာ) ဝါမေတွာ (ဣ)	၃၅၅
ဝယပ္ပတ္တာနံ = ဝယပ္ပတ္တံ (သိ၊သျှာ)	၃၃၂
ဝရုဏာတိ = ဝါရုဏီတိ (သိ၊ဣ) ဝရုဏီတိ (သျှာ)	၁၃
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ = ဥပသဂ္ဂတ္ထေ (သျှာ၊က)	၄၃၅
ဝသဝတ္တိနိ° = ဝသန္တိ° (ဣ)	၆၂
ဝဿော ဝုဋ္ဌော = ဝဿာရတ္ထော (သိ)	၅၀၉
ဝဋ္ဌဝါမုခယက္ခိနိယော = အဿမုခယက္ခိနိယော (သျှာ)	၄၄၇
ဝါ = စ (သိ၊သျှာ)	၂၀၀
ဝါဠာနံ = ဗာလာနံ (သျှာ)	၇၄
ဝိက္ခိဏာမီတိ ဣဒံ = နဂုတ္တမေတိ ဣဒံ (သိ၊သျှာ၊ဣ)	၄၀၇
ဝိက္ခိယိဿန္တိ = ခယိဿန္တိ (သိ၊သျှာ)	၄၁၇
ဝိတုရိယတိ = ဝိတုရိယ သော (သိ၊သျှာ)	၄၈
ဝိတ္တိကာရေန = ဝိတ္တကရေန (ဣ)	၆
ဝိဒ္ဓတ္ထသေနဝါဟနာ = ဝိဓိသနသေနဝါဟနာ (က)	၄၂၈
ဝိနာသဘာဝေါတိ = ဝိနာဘာဝေါတိ (သိ၊သျှာ၊ဣ)	၁၉၁
ဝိနာသဘာဝေါဝ = ဝိနာဘာဝေါဝ (သိ၊သျှာ၊ဣ)	၁၉၂
ဝိပက္ခကန္တိ ဝိဒ္ဓတ္ထပက္ခကံ = ဝိပက္ခိနန္တိ ဝိဒ္ဓတ္ထပက္ခိနံ (သိ)	၂၇၁
ဝိပရိယတ္တန္တိ ဝိပလ္လတ္တံ = ဝိပလ္လဋ္ဌန္တိ ဝိပရိယတ္တံ (သျှာ)	၃၉၆
ဝိဘေမီတိ = ဝိဟေမီတိ (ဣ)	၁၆၄
ဝိလဂ္ဂါတိ = ဝိလာကာတိ (သိ၊သျှာ၊ဣ)	၁၆၆
ဝိဝရမောဒဟတိ = ဝိဝရတိ တမောဒဟတိ (ဣ)	၄၆၈
ဝိဝရိတံ = ဝိဝရိယ (သိ၊သျှာ၊ဣ)	၂၁၄
ဝိသညီ = ဝိသညော (က)	၁၆၁
ဝိသမဝါတ = ဝိသမဓာတု (သျှာ) ဝိသဝါတ (သိ၊ဣ)	၄၂၈
ဝိသမိဿံပါနံ = ဝိသဿ ထာလံ (သိ၊ဣ)	၅၄၀
ဝုဒ္ဓေါ = အဗျော (သိ၊သျှာ၊ဣ)	၂၂၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သံယမဿ = သေယျဿ (ဣ)	၃၇၇
သံယမာနိ = သံယမနိ (သိ)	၂၁၆
သံဝါသဿ = သမ္ဘာသဿ (သိ၊ ဣ)	၃၆၅
သံဟရတိ = သဃ်ရတိ (သိ)	၄၀၀
သကဏ္ဍကကာဠဝေတ္တလတာ = ကဏ္ဍကလတာ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၁၀၆
သကဏ္ဍကကာဠဝေတ္တလတာယ = ကဏ္ဍကစိတာ	
ကာဠဝေတ္တလတာ (သိ၊ သျာ)	၁၇၀
သကာသေ = သကာသံ (က) သံကာသံ (သျာ)	၄၁၉
သခိလာဟိ = သလိလာဟိ (သိ)	၄၄၀
သချန္တိ သခိဓမ္မော = သက္ခိတိ သက္ခိဓမ္မော (သိ၊ ဣ)	၅၃၇
သဂ္ဂပုရံ = သဂ္ဂပဒံ (သိ၊ ဣ)	၆၉
သင်္ခေါဘေသိ = ဆာဒေသိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၅၀၁
သင်္ဂရန္တိ = သင်္ဂရန္တိ (က)	၂၅
သင်္ဂရော = သင်္ဂရော (က)	၂၅
သင်္ဂါဟကပုက္ခေ = သမ္ဘာဝပက္ခေ (သျာ)	၃၀၅
သင်္ဂေတိ = သညတေတိ (သိ၊ ဣ) အလင်္ကတေတိ (သျာ)	၅၄၀
သစေ စ အဇ္ဇ = သစေ တံ အဗ္ဗ (သိ)	၃၂၃
သစ္စတပါဝီ = သစ္စတပါဝီ (သိ၊ ဣ) ပဉ္စတပါဝီ (သျာ)	၄၅၉
သတေရတာတိ = သတေရိတာတိ (သိ၊ သျာ၊ က)	၁၅
သတ္တ မာသာ အတိက္ကန္တာ = သတ္တမော မာသော (က)	၃၂၆
သတ္တ ရသဟရဏိသဟဿာနိ = သတ္တ ရသဟရဏိသတာနိ (ဣ)	၄
သတ္တုသဃံတိ = သတ္တသဃံတိ (သိ၊ သျာ)	၀၅
သတ္တုသဃံရိဝါတိ = သတ္တသဃံရိဝါတိ (သိ၊ သျာ)	၀၅
သဒ္ဓါရဋ္ဌာယိနီတိ = ပဒ္ဓါရဋ္ဌာယိနီတိ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၄၇၀
သဒ္ဓါရေ = ပဒ္ဓါရေ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၄၇၀
သန္တကံ = သန္တိကံ (သျာ၊ က)	၂၇
သန္တကာတိ = သန္တိကာယာတိ (ဣ)	၂၃၇
သန္တောတိ = သန္တော စ (သိ၊ ဣ၊ က) သန္တောဝ (သျာ)	၅၂၆
သပတ္တိဒေါသဝသေန = သပတ္တိရောသေန (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၉၉
သပတ္တေ = သာမန္တေ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)	၂ ၅၇၊ ၂၅၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဗ္ဗံ = သစ္စံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၂၇
သဗ္ဗကိစ္စေသု = ရတ္တံ ကိစ္စေသု (သီ၊ ဣ)	၄၆၇
သဗ္ဗဘာဝေါတိ = သစ္စဘာဝေါတိ (သျှ၊)	၄၈၃
သဗ္ဗမေဝ = သစ္စမေဝ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၂၇
သဗ္ဗလောကစ္စရိတော = သဗ္ဗလောကံ စရကော (သီ၊ ဣ)	၄၂၀
သဗ္ဗသံဟရဏေ = သဗ္ဗဿဟရဏေ (သီ) သဗ္ဗဟရဏေ (ဣ)	
သဟဿပဟရဏေ (က)	၂၆၀
သဗ္ဗေ = သဗ္ဗေဝ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၀၂
သဗ္ဗေ စာတိ = သဗ္ဗေဝါတိ (သီ)	၅၀
သမတိတ္တာ = သုပတိဋ္ဌာ (က)	၄၃၃
သမာနဂေါတ္တ = သမာနဂေါတ္တံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၄၄၀
သမာနရတ္တာ = သမာနရတ္တာတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၄၆၃
သမောတတန္တိ = သမောနတန္တိ (သျှ၊ က)	၁၇၈
သမ္ပဝိသန္တိ = သံသဝယန္တိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၂၉၂
သမ္ပဿတံ = သမ္ပဿ (သီ) သမ္ပဿတာ (သျှ၊) သမ္ပဿံ(ဣ)	၈၇
သမ္ပဿတာ = သမ္ပဿ တံ (သီ၊ ဣ) သမ္ပဿတာ (သျှ၊)	၈၇
သမ္ပုဒ္ဓန္တော = သမ္ပုဒ္ဓံ (သီ) သမ္ပုဒ္ဓံ (သျှ၊ ဣ)	၈၁
သမ္ဘဝိတဘာဝေါ = သမ္ဘဝိတသဘာဝေါ (သီ၊ သျှ၊)	၈၃
သမ္ဘတဘာဝေါ = သမ္ဘတသဘာဝေါ (သီ၊ သျှ၊)	၈၃
သမ္ဘာပဋိပန္နမ္ပိ = သမ္ဘာပဋိဇ္ဇေန္တမ္ပိ (သီ၊ သျှ၊)	၃၄၆
သမ္မုခေ = သမ္မုခံ (က)	၅
သရီရဂုဟာသယဝသေနဝ မစ္စ၊ နာမ = သရီရဂုဟာယံ ဝသနက-	
မစ္စ၊ နာမ (သီ၊ သျှ၊) သရီရဂုဟာယံ ပုန ဝသနကမစ္စ၊ နာမ (ဣ)	၃၉၁
သသတ္ထုတော = သသဋ္ဌကော (သျှ၊)	၃၄၊ ၃၅
သဟဿံ ဇိတော = သဟဿဇိတော (ဣ) သဟဿေန	
ဇိတော (သျှ၊ က)	၄၆၀
သာဂလနဂရေ သာဂလော = သကုလနဂရေ သကုလော (သီ၊ ဣ)	၃၅၉
သာဂလရာဇာနံ = သကုလရာဇာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၇၁
သာဒု = သာဒုံ (သီ၊ ဣ) သာတံ (က)	၅
သာဒုတရံ = သာရုံတရံ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၅၃၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သိမျာ = သိဗ္ဗ (သိ၊ ဣ)

၂၃၁

သိသတိတိ ဟသတိ = ဟသိသတိတိ ဟေသတိ (သိ) ဟိ'သတိတိ

ဟေသတိ (ဣ) ဟသိသတိတိ ဟသတိ (သျှာ)

၃၂၃

သီလဝန္တတံ = သီလဝန္တဝါဒံ (က) သီလဝတဝါဒံ (သျှာ)

၄၈၂

သုခနိဗ္ဗတ္တိနော = သုခနိဗ္ဗတ္တိနော (က)

၃၇၆

သုခုမကဏ္ဍလောမစိတ္တတ္တာ = သုခုမကဏ္ဍလောမာစိတတ္တာ
(သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၁၆၆

သုစိသစ္စသမ္မတာတိ = သုစိသမ္မသမ္မတာတိ (သိ)

၄၂၄

သုဇယာတိ သုဝယာ = သုဇယောတိ သုစယော (သိ၊ ဣ)

၈၉

သုတွာ = ဥတွာ (သျှာ၊ ဣ)

၄၅၄

သုဒ္ဓါ = သူတာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၇၃

သုဒ္ဓါ ဝေယျတ္တိမာဂတာတိ = သူတာ ဝေယျတ္တိမာဂတာတိ
(သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂၇၃

သုဘမ္ဘိ = သုစိမ္ဘိ (သိ၊ ဣ)

၅၄၇

သုရံ ဒေဝ = သုရံ ပိဝိတွာ (သိ၊ သျှာ) သုရံ ဒေဝ (ဣ)

၁၄

သုရာပိဋကံ = သုရာပိတ္တကံ (သိ၊ ဣ)

၄၅၉

သုလုဒ္ဓေါ = သုလုဒ္ဓေါ (သိ၊ ဣ)

၄၆၄

သုဝဏ္ဏဖဏိကာ = သုဝဏ္ဏဖလိကာ (သျှာ၊ က)

၁၆၇

သော = ယော (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃၇၄

သောနုတ္တရံ = သောဏုတ္တရံ (သိ၊ သျှာ)

၃၇

သောဘသိ = သောဘတိ (သျှာ)

၄၂၆

[ဟ]

ဟတ္ထတ္တံ = ဟတ္ထတ္တတံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃၇၂

ဟတ္ထိအဿရထေ = ဟတ္ထိ အဿရထာ (သိ၊ ဣ) ဟတ္ထိ

အဿာ ရထာ (သျှာ)

၂၀၄

ဟတ္ထိသာလံ အလင်္ကာရာပေတွာ = ဟတ္ထိမင်္ဂလံ ကာရေတွာ (ဣ၊ က)

၃၀၄

ဟဒယေန ဖလိတေန = ဟဒယေ ဖလိတေ (က)

၁၁၈

ဟနာမ = ပါတေမ (က)

၆၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဟ]

ဟရိသုတိ = ဟာရေသုန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၃၂၁
ဟရိတွာ = ဟနိတွာ (သိ၊ ဣ) ပဟရိတွာ (သျှာ)	၄၈၉
ဟရိယတိ = ဓာရိယတိ (က)	၂၂၀
ဟိနာ ကရောန္တေန = ဟိနာတိ ကထေန္တေန (က)	၄၁၉
ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ = ဥပရိမဒန္တာ (သိ၊ သျှာ)	၁၆၇

ဇာတကဋ္ဌကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အကက္ကသံ အဂ္ဂဋ္ဌိတံ မုဟုံ မုဒုံ	၂၁၄
အကက္ကသင်္ဂေါ န စ	
ဒီဃလောမော	၂၁၄
အကလ္လမေတံ ဝစနံ သုဂတ္တေ	၄၁၉
အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ	၃၁၂
အက္ခောဓနဿ ဝိဇိတေ	၂၃၃
အက္ခာတံ တေ မယာ သဗ္ဗံ	၄
အခီလကာနိ စ အဝဏ္ဏကာနိ	၂၁၃
အဂမာသိ သော ရဟဒံ	
ဝိပ္ပသန္တံ	၁၇၇
အဂုဏံ ဓနု ဉ္ဇတိကုလေ စ	
ဘရိယာ	၄၆၆
အဂ္ဂိနာ ဝိယ သန္တက္ခော	၇၄
အဂ္ဂိ ယထာ တိဏကဋ္ဌံ	
ဒဟန္တော	၅၂၆
အစွာဘိက္ခဏသံသဂ္ဂါ	၂၄၆
အစ္ဆော စ ခေါ တဿ ဝဏံ	
အကာသိ	၂၁၅
အဇ္ဇ မေ သတ္တမာ ရတ္တိ	၃၉၅
အဇ္ဇ သုဝေတိ သံသေယျ	၆၇
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ	၆၈
အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ	၂၇၃-၄-၅
အဇ္ဇေဝ ရဇ္ဇံ အဘိသိဇ္ဇယဿု	၂၇
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပယုတ္တဿ	၁၂၇
အဇ္ဈတ္တညေဝ သံသေယျ	၆၇
အဇ္ဈာဝရမှာ နန္ဒဿ	၃၄၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အဇ္ဈေနာနိ ပဋိဂ္ဂယ	၁၁
အညာ စ တဿ သံယမာနိ	
စတဿော	၂၁၃
အညာ စ နာရီ တရမာနရူပါ	၁၈၀
အညာတကံ သာမိကေဟိ ပဒိန္နံ	၂၃၀
အညာတ'မေတံ အဝိသယုသာဟိ	၉
အညေ ဗဟူ ဣသယော	
သာဓုရူပါ	၂၁၁
အညော န တေ ကောစိ နရော	
ပထဗျာ	၂၃၀-၁
အဋ္ဌမမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၇
အမုံ ဥတွာ ပုရိသံ မဟဒ္ဓနံ	၄၉၀
အမုမ္ပတ္တော ဥဒီရေသိ	၃၉၀
အတိကာယော မဟိဿာသော	၂၈၄
အတိစိရံ နိဝါသေန	၂၄၆
အတိသာယံ ဝတာဂဉ္ဇိ	၉၈
အတော မတာ ဒေဝဝရေန	
ပေသိတာ	၄၂၄
အတ္တနာ'ယံ စဇိတွာန	၃၆၈
အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ	၂၅၀-၂-၃
အတ္တာနံ ဉ္ဇတိ ဥဒါဟု	
ပုတ္တဒါရံ	၅၁၇
အတ္တာနံ နာတိဝတ္တေယျ	၆၇
အတ္တာနုရက္ခာယ ဘဝန္တိ	
ဟေ'တေ	၅၂၇
အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော	၂၇၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အတ္ထိ မေ တံ အတိဿာရံ	၄၀၄
အတြိ စဿ ဟုတံ ဟောတိ	၄၁၃
အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္နေ	၂၅၃
အထ ကိံ ဒါနိ သုမုခ	၃၉၆
‘အထ’ဇ္ဇုနော နကုလော	
ဘိမသေနော	၄၅၅
အထဇ္ဇုနော နိရယေ	
သတ္တိသူလေ	၁၅၁
အထ’တ္ထကာရာနိ ကရောန္တိ	
ဘတ္တုသု	၄၂၇
အထမြဝိ မြဟာ ဣန္ဒော	၁၆၂
အထမြဝိ မာဏဝကော	၂၆၄
အထ ဝ’ရေ ဝါ မဂဓေ	၃၃၆
အထဿ ပဒ’မဒ္ဒက္ခိ	၃၉၅
အထာယံ ဣသိနာ သတ္ထော	၂၈၄
အထာယံ ဘဿရော ပက္ခိ	၃၉၆
အထေတ္ထ ကပိ မာဂဉ္စိ	၇၂
အထော ခုံဿ မကဿာ စ	၃၄၃
အထောပိ မေ အမစ္စေသု	
	၃၇၁၊ ၄၀၂
အထော ဗဟူ ဝနတောဒါ	၆
အထော မေ သာဒိသိ ဘရိယာ	
	၃၇၁၊ ၄၀၂
အထော ရဋ္ဌံ အနုပ္ပိဋ္ဌံ	၄၀၂
အဒုဉ္ဇ နူန သုမဟာ	၃၇၅
အဒုဋ္ဌဿ တုဝံ ဒုတ္တိ	၉၁
အဒုသိယံ စေ အဘိပါရက တုံ	၂၃၁
အဒ္ဓါ အညေပိ ဒါယာဒေ	၅၀၆
အဒ္ဓါ အပစိတာ ဘျ’မှာ	၄၀၅
အဒ္ဓါ ဒေသော သတံ ဓမ္မော	၃၆၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အဒ္ဓါ တုဝံ ကတ္ထေ ဟိတေသိ	
မယံ	၂၃၂-၃
အဒ္ဓါ တုဝံ မဟာရာဇေ	၂၃၄
အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ	၃၄၈
အဒ္ဓါ ပဇာနာသိ တုဝမ္ဘိ တာတ	၂၁၅
အဒ္ဓါ ပိယာ မယု ဇနိန္ဒ ဒေသ	၂၃၀-၁
အဒ္ဓါ မံ ဝေါ ဟိတကာမာ	၄၁၆
အဒ္ဓါ’ဟံ ဝိပုလံ ဝိတိ	၃၇၅
အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ	
သပညာ	၁၈၈
အဒ္ဓါ ဟိ တာတ သတာနေ’သ	
ဓမ္မော	၂၈
အဒ္ဓါ ဟိ နော ဘက္ခော အယံ	
မနာပေါ	၁၇၆
အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ	၁၆၄
အဒ္ဓါ ဟိ သဗ္ဗံ အဘိပါရက တုံ	၂၃၃
အဒ္ဓါ ဟိ သော ဘက္ခော မမ	
မနာပေါ	၅၃၉၊ ၅၄၃
အဓမ္မံ ပဋိပန္နဿ	၂၈၂
အဓမ္မစာရိနော ရာဇေ	၂၈၃
အဓမ္မရူပေါ ဝတ မြဟ္မစာရိ	၁၁၂
အဓမ္မိကဿ လုဒ္ဓဿ	၅၂၉
အဓမ္မိကော တုံ ပေါရိသာဒ-	
ကာ’သိ	၅၂၉
အဓမ္မေန တုဝံ ဇမ္မ	၁၀၉
အဓိဂမာ တမေ ဉ္ဈဏံ	၃၄၇
အဓိစ္စလဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ	၁၈၂
အဓိပန္နာ ပိဿာစေန	၉၄
အနတ္တံ တဿ စရတိ	
အသညတာ	၄၆၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အနလာ မုဒုသန္တာသာ	၄၈၈
အနာယတနသီလဿ	၁၂၇
အနာဝကုလာ ဝေဠုရိယူပနီလာ	၁၇၉
အနာဝသူရံ စိရရတ္တသံသိတံ	၅၆
အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ	၅၁
အနုကမ္ပိကာ ပတိဋ္ဌာ စ	၃၅၀
အနုဇ္ဈဘူတေန ဟရံ မဟန္တံ	၃၁၁
အနုပုဗ္ဗာ စ တေ ဥိရူ	၁၆၅
အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန	၃၄၃
အနုသိဿော စ အာနန္ဒော	၁၆၁
အနေကေ နိရယံ ပတ္တာ	၁၆၄
အန္ဓာ သိရီ မံ ပဋိဘာတိ	
မာတလိ	၄၃၈
အန္ဓံ ပါနံ ကာသိကစန္ဒနဉ္စ	၈၁
အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ ပသန္တစိတ္တော	၁၈၃
အပဏ္ဍရာ လောဟိတန္တာ	၁၆၆
အပရာ စ နာရီ တရမာနရူပါ	၁၈၁
အပရာဓံ မဟာရာဇ	၃၂၆
အပရာဓော မဟာဗြဟ္မေ	၁၁၁
အပိ စေ ဒလိဒ္ဓါ ကပဏာ	
အနာဠိယာ	၁၀၀
အပိ စေ လဘတိ မန္ဒော	၁၂၇
အပိ တွေဝံ ဂတေ ကာလေ	၃၆၁
အပိ တွေဝ မဟာပည	၃၆၂
အပိ နာ'ယံ တယာ သဒ္ဓိံ	၃၆၅
အပုစ္ဆိမှ ကောသိယဂေါတ္တံ	၁၂၆
အပုညလာဘံ အယံသံ အကိတ္တိံ	၅၄၁
အပေတလောမဟံသဿ	၁၂၂
အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ	၆၈၊ ၁၀၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အပ္ပမာ အပ္ပကံ ဒဇ္ဇာ	၄၁၂
အပ္ပါနဘာဝါတံ မဟာနဘာဝံ	၁၈၃
အပ္ပေဝ'တ္ထဝတိံ ဝါစံ	၃၉၉
အပ္ပန္နရံ ပုရေ အာသိ	၂၄၅
အပ္ပတော ဝတ ဘော ဓမ္မော	၆၃
အပ္ပတိ တဿ ဘော ဟောတိ	၃၁၂
အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ	
သမာဂမော	၅၄၉
အဘိက္ခဏံ တိဋ္ဌတိ ဒွါရမူလေ	၄၆၉
အဘိဇ္ဇေဗလံ စေဝ	၁၂၇
အဘိဇာတောပိ စေ ဟောတိ	၁၂၇
အဘိန္နကဋ္ဌောသိ အနာဘတော-	
ဒကော	၂၁၂
အဘုံ မေ ကထံ န ဘဏသိ	၁၉၀
အမစ္စေ တာတ ဇာနာဟိ	၁၂၂
အမနုဿာ အတိဗလာ	၂၈၅
အမဿုဇာတော အပုရာဏ-	
ဝဏ္ဏိ	၂၁၂
အမ္ဘာ စ သာလာ တိလကာ စ	
ဇမ္ဗုယော	၂၀၉
အဓမ္မ'တ္ထ ဝိပ္ပသာခဂ္ဂါ	၉
အဇ္ဈော အဇ္ဈော နာမမိဒံ	
ဣမိဿာ	၂၂၅
အဇ္ဈော ကော နာမ သော	
ရက္ခော	၂၀၆
အမှာကဇ္ဇေဝ တာသဉ္စ	၃၃၀
အမှာကဇ္ဇေဝ သော သေဋ္ဌော	၃၇၄
အယံ ဣသိ သရဘင်္ဂါ တပဿိ	၁၄၇
အယံ ကေပဒီ ရာဇ	၃၄၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အယဉ္ဇ တေ မာလုဝပဏ္ဏ-	
သန္တတာ	၂၁၅
အယမဿ အသောကဝနိကာ	၁၉၉
အယမဿ ပါသာဒေါ	၁၉၉
အယမဿ ပေါက္ခရဏီ	၂၀၀
အယောမယာ သိမ္ဗလိယော	၂၀၆
အရဇံ ရဇသာ ဝစ္ဆံ	၂၀၄
အရဉ္စေ မေ ဝိဟရတော	၁၆၉
အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ	၂၆၆
အရိယဝတ္ထံသိ ဝက္ကံ	၃၀၆
အရိယဿ အရိယေန သမေတိ	
သချံ	၅၃၇
အရိယာဝကာသောသိ	
အနရိယောဝါသိ	၉၀
အရိယာဝကာသောသိ	
ပသန္ဓနေတ္ထော	၁၇၅
အလင်္ကတာ ကုဏ္ဍလိနော	
သုဝတ္ထာ	၁၄၃
အလင်္ကတာယော ပဒုမုတ္တ-	
ရတ္တစာ	၁၀၀
အဝိနိစ္ဆယည အတ္ထေသု	၃၀၉
အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တိ	၃၂၀
အသံဝိဟိတကမ္မန္တံ	၁၀၄
အသံသယံ ဣမံ ဒိဿာ	၃၆၇၊ ၃၆၉
အသာ လောကီ'တ္ထိယော နာမ	၄၀၅
အသိဉ္စ သတ္တိဉ္စ ပရာမသာမိ	၅၂၁
အသိတော စ ဂမိဿာမိ	၇၃
အသုဗြဟ္မာရညစရော မဟာမုနိ	၄၂၁
အသု ဟိ ယော သမ္ပတိ ဒက္ခိဏံ	
ဒိသံ	၄၂၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ	၃၄၉
အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာ	၃၄၀
အဿမဿ စ သာ ဒွါရေ	၂၀၆
အဿမဿ မမ ဗြဟ္မေ	၂၀၆
အသိတ္ထိယော ရတနံ မဏိကဉ္စ	၂၃၄
အဿော စ သိသတိ ဒွါရေ	၃၂၃
အဟံ ခလု မဟာရာဇ	၃၇၄
အဟံ ဂမိဿာမိ ဣဓေဝ ဟောဟိ	၂၀
အဟံ တေ ပါရိစရိယာယ	၁၇၀
အဟံ မဟိန္ဒေန မဟေသိ	
ပေသိတော	၄၂၂
အဟံ ဝနေ မူလဖလေသနံ စရံ	၂၀၇
အဟံ ဝေါ တေန ကာလေန	၅၆
အဟံ သဟိသံ ဥပဝါဒမေတံ	၂၃၂
အဟံ သောဏော မဟာရာဇ	၃၃၉
အဟံ ဟိ ဇာနာမိ ဇနိန္ဒ ဇံတံ	၂၂၄
အဟဉ္စ ခေါ အတ္တနော	
ပါပကိရိယံ	၃၂
အဟဉ္စ တံ 'ဒေဟိ ဝရ'န္တိ ဝဇ္ဇံ	၅၃၆
အဟဉ္စ ပဋိပန္နောသိ	၂၇၆
အဟဉ္စ ဝနမုဉ္ဇာယ	၉၄
အဟမဋ္ဌကော ဘိမရထော	
ပနာယံ	၁၄၄
အဟု ဧသ ကတော ဒေါသော	၂၄၅
အဟေတုဝါဒေါ ပုရိသော	၂၅၄
အဟော ဝတ ရေ ပုရိသ	၇၃
အဋ္ဌာရ နာညတြ မနုဿ-	
လောကာ	၁၀၅
အဋ္ဌာရပမ္ပေဟိ သုဘေဟိ	
ဝဂ္ဂဟိ	၂၂၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အာ]	
အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ	၃၅၀
အာစရိယ မနုညာတာ	၄၀၅
အာတင်္ဂိနံ ယထာ ကုသလော	
ဘိသက္ကော	၈၈
အာဒါယ ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ	၅၅-၆
အာဒိစ္စဝဏ္ဏသင်္ကာသာ	၁၆၅
အာဒိယိတွာ ဂရံ ဘာရံ	၃၄၆
အာနန္ဒော စ ပမောဒေါ စ	၃၅၁
အာနန္ဒော သဗ္ဗမစ္ဆာနံ	၅၀၂
အာနိတော ပရလောကာဝ	၇၃
အာမန္တယာမိ နိဂမံ	၁၈၉
အာယတိံ ဒေါသံ နညာယ	၄၆၅
အာရာမသီလာ စ ဥယျာနံ	၄၆၇
အာရယံ သေလံ ဘဝနံ	
ကိန္နရာနံ	၄၃၊ ၄၈
အာရုဠာ ဂါမဏီယေဘိ	၂၇၄
အာရောဟပရိဏာဟေန	၃၆၅
အာဝဇ္ဇနီ မဟာမာယာ	၄၈၈
အာဝီ ရဟော ဝါပိ	
မနောပဒေါသံ	၃၀
အာသာယ ခေတ္တာနိ ကသန္တိ	
ကဿကာ	၄၂၇
အာသာယ ယန္တိ ဝါဏီဇာ	
ဓနေသိနော	၄၂၇
အာသာ ဝိသံဝါဒိကသမ္ပတာ	
ဣမေ	၄၂၈
အာသီတိယာ နာဂုတိယာ စ	
ဂါထာ	၅၂၅
အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ	၂၈၄
အာဟရန္တုဒကံ ပဇ္ဇိ	၄၀၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အာ]	
အာဟု ခတ္တဝိဒါ လောကေ	၂၅၃
အာဟုနေယျော မေသိ	
ဟိတာနုကမ္ပိ	၂၃၃
[ဣ]	
ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ နိရယာ	၂၈၃
ဣစ္စေတေ ကုသလေ ဓမ္မေ	၄၀၃
ဣစ္စေဝံ မန္တယန္တာနံ	၃၆၂၊ ၃၈၄
ဣစ္စေဝံ ဝုတ္တော နေသာဒေါ	၃၈၈
ဣစ္စေဝ ဝါကျံ ဝိသဇ္ဇိ သုပဏ္ဏော	၈၈
ဣစ္ဆာမ အဿမံ ဂန္တံ	၃၄၀
ဣစ္ဆာမိ ဝေါ'ဟံ	
သုတဝုဒ္ဓိ'မတ္တနော	၅၂၆
ဣတော ဥဇုံ ဥတ္တရာယံ	
ဒိသာယံ	၄၃၊ ၂၀၉
ဣတော န ဘောတော	
ကတမေန အဿမော	၂၀၉
ဣတော မယံ ဂန္တာ သကံ	
နိကေတံ	၁၇၆
ဣတ္ထိနမေသာ ပဝရာယသဿိနီ	၉၆
ဣဒံ ခေါဟံ တဒါဝေါစံ	၉၈
ဣဒံ စ တုယံ ရုစိတံ	၁၉၇
ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂံ	
	၃၀၇၊ ၅၂၆
ဣဒံ တေ သုတွာန ဝိဂေတု	
ဆန္ဒော	၅၀၂
ဣဒံ ဝတွာ ဂိရိစရော	၇၄
ဣဒံ ဝတွာ တေရဋ္ဌော	၃၇၆
ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ	၁၆၄၊ ၁၆၈၊
	၂၇၂၊ ၃၄၀
ဣဒံ သုတွာ ကာသိပတိ	၄၀၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣဒံ သုတွာန နိဇ္ဈေါသံ	၃၉၈
ဣဒံ ဟိ သော မြာဟ္မဏံ	
မညမာနော	၃၄
ဣဒဉ္စ တေ ရုစ္စတိ ရာဇပုတ္တ	၃၃
ဣဒဉ္စ သုမုခေနေဝ	၃၇၂
ဣဒမဿ အဗ္ဗဝနံ	၂၀၀
ဣဒမဿ ဥယျာနံ	၁၉၉၊ ၂၀၀
ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ	၂၀၀
ဣဒမဿ ကုဋ္ဌာဂါရံ	၁၉၉
ဣဒမဿ ပါဠလိဝနံ	၂၀၀
ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ	၃၄၃
ဣဒ္ဓါနိ ဖိတာနိ ကုလာနိ အဿု	၁၇
ဣဒ္ဓေါ စ ဖိတော စ	
သုဝဇ္ဇိတော စ	၂၂၅
ဣဓ စေဝါနိန္ဒိတာ ယေန	၅၈
ဣဓာဂမာ ဇဋ္ဌိလော မြဟ္မစာရီ	၂၁၂
ဣဓေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော	၃၂၄
ဣန္ဒဿ ဝါကျံ နိသာမေဟိ	
ကောသိယ	၄၃၇
ဣမံ ဝါကျံ နိသာမေတွာ	၂၆၅
ဣမသ္မာ'ဟံ ဇောတိရသေ ဝနမ္ပိ	၂၁၈
ဣမာ တေ မိတရော သတ္တ	၃၃၀
ဣမာနိ ကိရ မံ တာတော	၁၇၀
ဣမိနာ နူန အသိနာ	၃၂၂
ဣမေ အာယန္တိ ရာဇာနော	၃၄၀
ဣမေ တေ လုဒ္ဒကာ ဒေဝိ	၄၂
ဣသိ' ပုစ္ဆာမ သံကိစ္ဆံ	၂၈၁
ဣသိပူဂဿမညာတေ	၈
ဣသိ အဝစ သံကိစ္ဆော	၂၈၂
ဣဿရော သဗ္ဗလောကဿ	၂၅၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဥ]	
ဥက္ကဏ္ဍိတောသ္မိ ဗာဠိ	၁၉၇
ဥက္ကာမုခပဟဠိဝ	၃၄၁
ဥဋ္ဌဇ္ဈပါဒေါ တသိတော	၇၁
ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ အယံ လောကော	၂၅၂
ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ	၃၄၅
ဥဋ္ဌာယ သော လုဒ္ဓေါ ခရံ	
ဂဟေတွာ	၅၄
ဥဋ္ဌာဟကံ စေပိ အလိနဝုတ္တိ'	၄၈၄
ဥဋ္ဌေဟိ တံ ဓာတိ	၁၉၅
ဥဋ္ဌေဟိ တံ လုဒ္ဓ ခရံ ဂဟေတွာ	၅၂
ဥဒဂ္ဂိဟုတ္တံ ဥပတိဋ္ဌတော ဟိ မေ	
	၄၂၂
ဥဒီရဏာ စေ သံဂတျာ	၂၄၉
ဥဒ္ဒယုတေ ဇနပဒေါ	၂၀၄
ဥဒ္ဓဂ္ဂါ စ အဂ္ဂေါ စ	၁၆၆
ဥဒ္ဓရိတွာန မံ သန္တော	၇၃
ဥပဗ္ဗံ ဝါပိ ရဇဿ	၃၃၆
ဥပနိယတိဒံ မညေ	၁၉၈
ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ	၂၆၉
ဥပသင်္ကမိတွာ သော ရာဇာ	၂၈၁
ဥပဿုတိ' မဟာရာဇ	၁၀၄
ဥပံဟစ္စ မနံ မဇ္ဈော	၂၈၄
ဥပါယနဉ္စ တေ ဒေဝ	၃၆၉
ဥပ္ပထေန ဝဇန္တဿ	၂၈၂
ဥပ္ပလဿေဝ ကိဉ္ဇက္ခာ	၁၆၅
ဥမ္ပတ္တိကာ န ဘဏသိ	၃၂၄
ဥမ္မာဒန္တိမဟံ ဒဋ္ဌာ	၂၂၆
ဥယျာနဘူမိ' ဂန္တာန	၂၆၅
ဥယျာနသမ္ပန္နံ ပဟူတမာလျံ	၅၄၈
ဥရက္ခရူပေန ဝကဿု ပုဗ္ဗေ	၂၅၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဥ-ဦ]	
ဥရေဂဏ္ဍာယော ဗုဇ္ဈေသိ	၁၇၀
ဥသူယကေ ဒုဟဒယေ	၁၁၇
ဥဋ္ဌာရဝဏ္ဏာ ဝတ မြာဟ္မဏာ	
ဣမေ	၄၁၅
ဦဟညတေ ရဇဂ္ဂံ အဝိဒူရေ	၁၉၀
[ဇ]	
ဧကံ မေ ဘက္ခိတံ အာသိ	၇၂
ဧကံ ဗဒ္ဒမာသိနံ	၃၆၂
ဧကမန္တံ နိသိန္ဓောဝ	၂၀၁
ဧကမေကဿ ဧကေကံ	၃၃၀
ဧကမေကာယ ဣတ္ထိယာ	၄၀၇
ဧကဝါစမိ ခွါဝါစံ	၂၇၂
ဧကာ စ နာရီ တရမာနရူပါ	၁၀၀
ဧကာယနေ တံ ပထေ အဒ္ဓသံသုဝဂ္ဂ	
ဧကော စရံ ဂေါဂဝေသော	၇၂
ဧတံ တေ အနုမောဒါမ ၂၃၄၊ ၄၀၄	
ဧတဒညာယ မေဓာဝိ	၆
ဧတဒတ္ထာယ ရာဇာနော	၃၉၁
ဧတာ စ အညာ စ အကံသု	
ပါပံ	၄၅၅
ဧတာဒိသံ ဣဒံ ဒုက္ခံ	၇၄
ဧတာဒိသေ ဘယေ ဇာတေ	၁၀၇
ဧတာနိ သုတွာ နိရယာနိ	
ပဏ္ဍိတော	၁၅၁
ဧတူ ဘဝံ အဿမိ'မံ အဒေတု ၂၀၇	
ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ	
	၂၅၄-၅
ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'သု	၃၅၁
ဧတေ နာဂါ ဥပတ္တဒ္ဓါ	၃၁၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဇ]	
ဧတေ ပတန္တိ နိရယေ	၂၀၃
ဧတေ ဝဇန္တိ နိရယေ	၂၀၆
ဧတေ ဟံသာ ပက္ကမန္တိ	၃၀၂
ဧတေဟိ သဗ္ဗေဟိ	
ရဏေဟုပေတော	၁၅၅
ဧဒိသော ခေါ အရဟတိ	၄၀၁
ဧဝံ အဂ္ဂပကတိမာ	၃၇၄
ဧဝံ ကန္တတု ပဉ္စာလော	၁၁၀
ဧဝံ ကိစ္ဆာ ဘတော ပေါသော	၃၅၁
ဧဝံ ခဇ္ဇတု ပဉ္စာလော	၁၁၁
ဧဝံ စေ နော ဝိဟရတံ	၂၄၇
ဧဝံ စေ ယာစမာနာနံ	၂၄၇
ဧဝံ စေ ယာစမာနာယ	၃၂၇
ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ	၂၇၅
ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ	၃၂၇
ဧဝံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ	၂၀၆
ဧဝံ ပမတ္တော ရသဂါရဝေ	
ရတ္တော	၅၀၂
ဧဝံ ပုတ္တ အဒံ ပုတ္တ	၃၅၁
ဧဝံ မဟန္တော လောကဿ	၃၀၉
ဧဝံ မိတ္တဝတံ အတ္တာ	၃၇၆၊ ၄၀၆
ဧဝံ မေ ပရိတ္တာတုန	၇၃
ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ	၃၄၇
ဧဝံ လုဒ္ဒက နန္ဒဿ	၃၆၇၊ ၃၆၉
ဧဝံ ဝိဒိတွာ ဝိဒူ သဗ္ဗဓမ္မံ	၇
ဧဝံ ဝိသုဇ္ဈန္တိ အပါပကမ္ပိနော	၄၄၀
ဧဝံ ဝေဒေတု ပဉ္စာလော	၁၀၆
ဧဝံ သယတု ပဉ္စာလော	၁၀၉
ဧဝံ ဟညတု ပဉ္စာလော	၁၁၀
ဧဝဉ္စ မေ ဒဒတော သဗ္ဗကာလံ	၄၁၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဇ]	
ဧဝဉ္ဇေတံ မယာ ဉ္ဇတံ	၄၅၅
ဧဝမာပဇ္ဇတီ ပေါသော	၃၂၂
ဧဝမေတံ ပရစိတ္တဝေဒိ	၁၅၉
ဧဝမေတဿ ဝစနာ	၃၆၉
ဧဝမေဝ အဟံ ကာဠ	၅၀၃၊ ၅၀၇
ဧဝမေဝ တထာ ကာဠ	၅၀၀
ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ	၂၇၀၊ ၅၀၇-ဂ
ဧဝမေဝ မနုဿေသု	၂၃၄၊ ၂၅၆
ဧဝမေဝါယံ ပုတ္တကလိ	၂၇၅
ဧဝမိ ဒဟရူပေတော	၆၄
ဧသော တေ ဥပမာ ရာဇ	၂၇၀
ဧသောဟ'မဇ္ဇေဝ ဥပရမာမိ	၄၁၆
ဧသော အဂ္ဂိဿ သင်္ခါတော	၂၀၅
ဧသော အာဠာရိကော	
ပေါသော	၃၂၄
ဧသော ဟိ ဓမ္မော သုမုခ	၃၈၃
ဧဟိ ခေါ ပဟိတော ဂစ္ဆ	၅၉
ဧဟိ တံ အနုသိက္ခာမိ	၃၆၇၊ ၃၆၉
ဧဟိ တံ ပါပယိဿာမိ	၉
ဧဟိ'မံ ဂိရိမာရယု	၉၄
ဧဟိ မေ ပိဋ္ဌိမာရယု	၇၃

[ခ]	
ဩဂယု တေ ပေါက္ခရဏိ	၃၉၈
ဩဘာသယံ ဝနံ ရမ္မံ	၉၃
ဩရတ္တိကာ သူကရိကာ	၂၈၇
ဩရုယု ရာဇာ ယာနမှာ	၂၈၁
ဩဿဇိတွ ကုသလံ တပေါဂုဏံ	၄၉၁
ဩဟာယ မံ ဉ္ဇတိဂဏာ	၃၈၂
ဩဟာယ'ဟံ ပိတရံ မာတရဉ္စ	၅၄၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကံ ဂတိ° ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ	၂၈၁
ကံ ဝါတွံ ပဿသေ အတ္ထံ	၃၆၁
ကစ္စိ ခုံသာ မကသာ စ	၃၄၃
ကစ္စိ တေ သာဒိသီ ဘရိယာ	
	၃၇၁၊ ၄၀၂
ကစ္စိ နာ'နာဂတံ ဒီဃံ	၄၀၂
ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ	၃၄၃၊
	၃၇၁၊ ၄၀၂
ကစ္စိ ဘောတော အမစ္ဆေသု	၃၇၁၊
	၄၀၂
ကစ္စိ ယန္တာပတိတွာန	၃၇၂
ကစ္စိ ရဋ္ဌံ အနုပ္ပိဋ္ဌံ	၄၀၂
ကစ္စိ သန္တော အပစိတာ	၄၀၂
ကဏ္ဍဒီပါယနာသဇ္ဇ	၂၈၄
ကတမသ္မိ° သော ဇနပဒေ	၂၆၄
ကတရူပမိဒံ ဘောတော	၃၃၆
ကတာ မယာ မြာဟ္မဏဿ	
ဓနာသာ	၂၆
ကတာ မေ ကလျာဏာ	
အနေကရူပါ	၅၃၂-၃
ကတာယ ဝစ္ဆဿ ကိသဿ	
ပူဇာ	၁၆၀
ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တိ	
ဘောန္တော	၁၄၈
ကတော မယာ သင်္ဂရော	
မြာဟ္မဏေန	၅၁၈၊ ၅၂၈
ကတ္ထ'စ္ဆတိ ကတ္ထ မုဒပတိ ဌာနံ	၄၅
ကထံ အဟံ ဝိကတ္တိဿံ	၃၈၃
ကထံကရော ဟောတိ	
သုပဏ္ဏရာဇ	၈၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကထံ နု ပတတံ သေဋ္ဌ	၃၆၁
ကထံ နု ဝိဿသေ တျမ္ပိ	၈၈
ကထံ ပနာယံ ဝိဟင်္ဂါ	၃၆၂
ကထံ ပနိမေ ဝိဟင်္ဂါ	၃၆၈
ကထံ ရုစိမဇ္ဈဂတံ	၃၉၅
ကထံ ဝိဇညာ စတုပတ္တရူပံ	၁၅၀
ကဒရိယတာပနာ သောရာ	၂၈၃
ကဒလိဓဇပညာဏော	၂၀၅
ကဒါဿု နာမ'ယံ ရာဇာ	၁၀၈
ကဒါဿု မံ ကဉ္စနဇာလုရန္တဒါ	၂၂၆
ကဒါဿု မံ တမ္ပနခါ	
သုလောမာ	၂၂၆
ကဒါဿု လာခါရသရတ္တ-	
သုန္တဝီ	၂၂၆
ကပဏော ဝတ'ယံ ဘိက္ခု	၂၆၅
ကမ္မာသပါဒေန ဝိဟေဋ္ဌိတ'တ္ထ	၅၄၄
ကမ္မာသပါဒေန ဝိဟေဋ္ဌိတ'မှာ	၅၄၅
ကရောမိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ	၁၅၉
ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ	၃၃၇
ကဿာ တုဝံ ရသက ဒေသာနိ	၄၉၉
ကဿ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂယ	၃၄၁
ကဿ ဧကသတံ ခတျာ	၃၄၂
ကဿ ကဉ္စနပဇ္ဇေန	၃၄၁
ကဿ ကာဒမ္ပယော ကာဇော	၃၃၉
ကဿ ပဂ္ဂဟိတံ ဆတ္တံ	၃၄၁
ကဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ	၃၄၁
ကဿ သေတာနိ ဆတ္တာနိ	၃၄၂
ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ	၂၆၂၊ ၂၆၄
ကဿေသာ မဟတီ သေနာ	၃၄၂
ကဟံ နု ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော	၃၂၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကာ နု ပါသေန ဗဒ္ဒဿ	၃၆၁
ကာ နု ဝိဇ္ဇုရိဝါဘာသိ	၁၆၅
ကာမဓာတုသမတိက္ကမာ ဂတိ	၄၉၂
ကာမေ ဂိဋ္ဌါ ကာမရတာ	၂၆၉
ကာယေန ဝါစာယ စ	
ယော'ဓ သညတော	၁၅၄
ကာ ဝေဓမာနာ ဂိရိကန္တရာယံ	၉၃
ကာသိဿ ရညော မဟေသိ	
ဘဒန္တေ	၅၂
ကာ သုက္ကဒါဌာ	
ပဋိမုက္ကကုဏ္ဍလာ	၄၂၆
ကာဠပံက္ခေ ယထာ စန္ဒော	၅၄၉
ကာဠာ နိဒါသေရိဝ အဂ္ဂိဇာရိဝ	၄၃၀
ကိံ ကမ္မ ကြုဗ္ဗံ တဝ ဒေဝ ပါဝ	၂၇
ကိံ ကမ္မဇာတံ အနုတပ္ပတေ တံ	၂၅
ကိံ ကမ္မမကရံ ပုဗ္ဗေ	၇၁
ကိံ ကမ္မမကရီ ပုဗ္ဗေ	၁၀
ကိံ ဆန္ဒော ကိမဓိပ္ပါယော	၃
ကိံ တေ ဣဒံ ဦရုနမန္တရသ္မိံ	၂၀၇
ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန	
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၈၃
ကိံ နု တာ'ယံ ဒိဇော	
ဟောတိ	၃၈၅
ကိံ နု တျာ'ယံ ဒိဇော	
ဟောတိ	၃၆၂
ကိံ နု ဒဏ္ဍံ ကိမဇိနံ	၂၄၄
ကိံ နု သောစသိ'နစ္စိဂီ	၄၁
ကိံ ဝနေ ရာဇပုတ္တေန	၉၄
ကိံ သူ ဝဓိတွာ န ကဒါစိ	
သောစတိ	၁၄၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကိစ္ဆေန လဒ္ဓိံ ကသိရာ'ဘတံ	
ဓနံ	၄၆၉
ကိဉ္စ တုယံ အသစ္စဿ	၃၉၈
ကိသံ ဟိ ဝစ္ဆံ အဝကိရိယ	
ဒဏ္ဍကီ	၁၅၁
ကိသ္မိံ န ရဋ္ဌေ တဝ ဇာတိဘူမိ ၅၁၅	
ကုဋ္ဌိ ကိလာသိ ဘဝတိ	၇၄၊ ၇၇
ကုဏ္ဍလောဟံ တဒါ အာသိ"	၄၉၅
ကုမာရိယော ယာစိ'မာ	
ဂေါတ္ထရက္ခိတာ	၄၃၈
ကုလပုတ္တမ္ပိ ဇဟန္တိ အကိဉ္စနံ	၄၈၅
ကုသဂ္ဂေနဒကမာဒါယ	၅၀၇
ကုသလဉ္စေ နော ရာဇ	၃၄၃
ကုသလဉ္စေ မေ ဟံသ	၃၇၁၊ ၄၀၂
ကေသလုနနခဆိန္ဒတဇ္ဇိတာ	၄၉၁
ကောစ္ဆဉ္စ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ	၄၀၁
ကောဏ္ဍည ပဉ္ဇာနိ	
ဝိယာကရောဟိ	၁၄၇
ကော တံ အဗ္ဗ ကောပေသိ	၁၉၄
ကော တာဒိသံ အရဟတိ	
ခါဒိတာယေ	၃၄
ကော တေ ဣမံ ကောသိယ	
ဒိဋ္ဌိ'မောဒဟိ	၄၃၉
ကောဓံ ဝဓိတွာ န ကဒါစိ	
သောစတိ	၁၄၈
ကော နာမေ'သော ဓမ္မော	၁၉၁
ကော နိဓတိဏ္ဏံ ဂရဟံ ဥပေတိ	၈၂
ကော န'မေ ရာဇကတ္တာရော	၂၇၃
ကော န ဟာသော	
ကိမာနန္ဒော	၁၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က-ခ]	
ကော နေ'ဝိ'မေသံ ဣဓ	
ပဏ္ဍိတာနံ	၁၄၆
ကော ပါတုရာသီ တိဒိဝါ နဘမိ	၁၅
ကောသော စ တုယံ ဝိပုလော	၁၉၆
ကောသော စ မယံ ဝိပုလော	၁၉၆
ခဏိတွာန ကာသုံ ဖလကေဟိ	
ဆာဒယိ	၄၉
ခတ္တိယဿ ပမတ္တဿ	၁၀၄၊ ၁၁၇
ခါဒိ နာဂဿ မံသာနိ	၂၇၀
ခါဒိ'ဇ္ဇ မံ ဒါနိ ပဿယကာရိ	၃၄
ခါဒိ'ဇ္ဇ မံ ဒါနိ မဟာနုဘာဝ	၃၃
ခိဉ္စာ ပဏိဟိတာ တျာသု	၃၉၁
ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ	၂၇၃
ခိပ္ပမန္တေပုရံ နေတွာ	၃၆၇၊ ၃၆၉
ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ	၂၈၆
ခေတ္တာနိ အဗ္ဗ ကာရေတွာ	၃၂၁
ခေမ'မာသိ မဟာရာဇ	၃၇၂
[ဂ]	
ဂင်္ဂံ မေ ပိဒဟိဿန္တိ	၆၁
ဂင်္ဂါယ ကုဏပံ ဒိသွာ	၂၆၉
ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ	၃၂၆
ဂစ္ဆေဝခေါတွံ တရမာနရူပေါ	၁၇၇
ဂစ္ဆေ ဝါဟံ န ဝါ ဂစ္ဆေ	၃၆၁
ဂတေနေ'တာ ပလောဘေန္တိ	၄၈၅
ဂန္ဓာန ပါစိနမုခေါ မုဟုတ္တံ	၁၇၇
ဂန္ဓဗ္ဗာ ပိတရော ဒေဝါ	၁၁၈
ဂန္ဓော ဣသိနံစိရဒိက္ခိတာနံ	၁၄၅-၆
ဂန္ထိရပဉ္စံ မနသာဘိစိန္တယံ	၁၅၅
ဂန္ထိရရူပေါ တေ ဝဏော	
သလောဟိတော	၂၀၈

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဂ-ဃ]

ဂရုံ သီလံ ဂဟေတွာန ၇၂
 ဂဝံ စေ တရမာနာနံ ၂၃၄၊၂၅၅-၆
 ဂဠေယျ ယံ ပိတွာ ပတေပပါတံ ၁၆
 ဂါထာ ဣမာ အတ္ထဝတီ
 သုဗျဉ္ဇနာ ၁၆၀၊၅၃၆
 ဂါထာ စတဿော
 ရေဏီမဟိဿရ ၅၁၆
 ဂါရယော ဗြဟ္မေ ပဉ္စာလော ၁၁၀
 ဂုယမတ္ထံ အသမ္ပုဒ္ဓိ ၈၄
 ဂေါဏံ ဓေနဉ္စ ယာနဉ္စ ၄၆၆
 ဃတာသနံ ကုဉ္ဇရံ ကဏ္ဍသပ္ပံ ၄၈၂
 ဃတာသနသမာ တော ၄၈၁
 ဃတာသနော ရူမကေတု ၆၄

[စ]

စက္ခုမာပိ ဟိ စက္ခုဟိ ၂၈၆
 စဇေ ဓနံ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု ၅၄၂
 စဏ္ဍာ အဋ္ဌနကာ ဂါဝိ ၁၁၀
 စတုက္ကဏ္ဍာ စတုဒ္ဓါရာ ၂၈၃
 စတုတ္ထမိ ဘဒြမဓနဿ ၂၆၆
 စတုန္ဒယေဝုပါဒါယ ၂၅၂
 စတုပ္ပဒံ သကုဏဉ္ဇာပိ မံသံ ၅၄၇
 စတ္တာရောမေ န ပူရေန္တိ ၄၈၇
 စန္ဒော စ သူရိယော စ
 ဥဘော ဣဓာဂတာ ၄၁၅
 စန္ဒော ယထာ ရာဟုမုခါ
 ပမုတ္တော ၃၅
 စာတုဒ္ဓသိ ပဉ္စဒံသိ အဋ္ဌာရ ၁၈၄
 စိရဿံ ဝတ မံ တာတော ၁၁၆
 စိရဿံ ဝတ မေ ဥဒပါဒိ အဇ္ဇ ၂၄

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[စ]

စိရာနုဝုဠမိ ပိယံ မနာပံ ၄၈၁
 စောရိယော ကထိနာ ဟေတာ ၄၈၅
 စောရိနံ ဗဟုဗုဒ္ဓိနံ ၉၈၊၄၈၈

[ဆ]

ဆဠမိ ဘဒြမဓနဿ ၂၆၇
 ဆမာဂိရိ ပုပ္ဖဝိစိတြသန္တတာ ၄၃၃
 ဆိဒ္ဓံ တေ ရဋ္ဌံ ဗျထိတာ
 ဘယာ ဟိ ၅၃၉
 ဆိန္ဒ န တုယံ ဟဒယံ ၁၉၂

[ဇ]

ဇဠာ စ တဿ
 ဘုသဒဿနေယျာ ၂၁၃
 ဇနိန္ဒ ဇာနာသိ ပိယာ
 မမေသာ ၂၃၁
 ဇနိန္ဒ နာညတြ တယာ
 မယာ ဝါ ၂၂၉
 ဇဝေန ဘဒြိ ဇာနန္တိ ၆၄
 ဇာတရူပမဏိမုတ္တဘူသိတာ ၄၉၀
 ဇာနာမိ ဓနံ ပဟူတံ ၁၉၇
 ဇာနာမိ ပုတ္တောတိ
 ဇယဒ္ဓိသဿ ၃၂
 ဇာနာမိ လုဒ္ဓ ပုရိသာဒကော တံ ၃၁
 ဇိဂုန္တံ ကုဏပံ ပူတိ ၂၈၆
 ဇိဃညရတ္တိ အရုဏသ္မိ-
 မူဟတေ ၄၃၀
 ဇိက္ခော ဒုဗ္ဗလစက္ခုသိ ၁၀၆
 ဇိရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ
 သုစိတ္တာ ၅၂၃၊၅၃၅
 ဇိဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာန ၃၂၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဥ-၄-၃]	
ဉာတိနဉ္စ ပိယော ဟောတိ	၆၇
ဉာတိသု မိတ္တေသု ကတာ	
မေ ကာရာ	၅၃၃
ဌိတောဟ'မသ္မိ သဓမ္မေသု	
ရာဇ	၅၁၃
သုယမာနေန ဂတ္တေန	၂၀၃၊ ၂၀၅
[၈]	
တံ ဂစ္ဆန္တံ တာဝံ ပိတာ ဝိဒိတွာ	၂၉
တံ တံ အသစ္စံ အဝိဘဇ္ဇသေဝိနိ	၄၂၅
တံ တံ ပြုမိ မဟာရာဇ	၂၉၅
တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ ၄၁၂-၃-၄	
တံ တတ္ထ အဝစုံ ကညာ	၂၇၆
တံ ဒမုတာလံ ပရိဘိန္ဒဂတ္တံ	၂၀၅
တံ နူန ကတ္တုပနိသေဝိတံ မုခံ	၃၂၀
တံ နူန သောဏီ ပုထုလံ	
သုကောဋိတံ	၃၂၀
တံ နေနဂမာ ဇာနပဒါ စ သဗ္ဗေ	၃၆
တံ ပုပ္ဖရသမတ္တေဘိ	၉
တံ ဗလာနံ ဗလံ သေဋ္ဌံ	၁၂၇
တံ ပြာဟ္မဏာနံ ဝစနာ	၃၉၈
တံ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတရူပံ	၁၇၉
တံ မံ ဥပဋ္ဌိတံ သန္တံ	၃၄၈
တံ မေ ဝတံ တံ ပန	
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၈၃
တံ ယာစမာနာဘိသမေက္ခ	
နာရဒေါ	၄၁၈
တံ ယာနသေဋ္ဌံ အဘိရုယ	
မာတလိ	၄၃၆
တံ ဝုယမာနံ သောတေန	၄
တံ ဝေါ ဝဒါမိ ဘဒ္ဒန္တေ	၇၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တံ သုပ္ပဝတ္ထံ ဥဒတာရယီ ရထံ	၄၃၆
တံ ဟိ မေ ပေက္ခမာနဿ	၃၈၃
တဉ္စ တေ အဟမက္ခိဿံ	၆၆၊ ၇၁
တဉ္စ တေ ဒုက္ကဋံ ဗာလေ	၃၂၆
တဉ္စ ဩတရဏီ ဂင်္ဂါ	၂၇၀
တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိသု	၃၂၈
တဉ္စ ဒိသ္မာန အာယန္တိ	၂၀၆
တဉ္စ ဒိသ္မာန အာယန္တိ	၃၄၁
တဉ္စ ဒိသ္မာန ကိဋ္ဌန္တိ	၂၀၆
တဉ္စ သတ္တဇဇော လုဒ္ဒေါ	၉၄
တဉ္စ သာမုဒ္ဓိကာ မစ္ဆာ	၂၇၀
တဉ္စ သေနာပတိ ဝိရံ	၄၀၁
တတိယမ္ပိ ဘဒြမနေဿ	၂၆၆
တတော ကဒလိပတ္တေသု	၄
တတော ကုမာရံ ပါပေသု	၂၇၅
တတော ကုမာရမာနေသု	၂၇၄
တတော စတဿော	
ကနကတ္တစူပမာ	၄၁၈
တတော စ မဃဝါ သက္ကော	၁၄၈
တတော စ ရာဇာ တရမာနော	၂၈၁
တတော စ ရာဇာ	
ပါယာသိ	၂၆၅၊ ၃၃၈
တတော ဖိတာနိ ရဋ္ဌာနိ	၃၃၆
တတော မံ ဥရဂေါ ဟတ္ထေ	
ဂဟေတွာ	၁၈၀
တတော ရတျာ	
ဝိဝဿာနေ	၂၇၆၊ ၄၀၆၊ ၅၀၀
တတော ဝါတာတပေ	
သောရေ	၃၃၆၊ ၃၅၁
တတော သိလံ ဂဟေတွာန	၇၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တတောသော ဝိမတောယေဝ ၃၆၂	
တတော ဟဝေ ဓိတိမာ	
ရာဇပုတ္တော ၂၉၊ ၃၃၊ ၃၆	
တတော ဟဝေ ပဏ္ဍရကော	
အစေလံ ၉၀	
တတ္ထံ ပက္ခုတ္တိတမယောဂုဠ ၂၀၅	
တထာ ကရိဿာမိ အဟံ	
ဘဒန္တေ ၄၉၉	
တထာ မံ သစ္စံ ပါလေတု ၉၉	
တထာဝိဓေ'ကေ သမဏ-	
ဗြာဟ္မဏာသေ ၂၅၅	
တထေဝ ဣသယော ဟိံသံ ၂၅၆	
တထေဝ နေဂမေ ဟိံသံ ၂၅၆	
တထေဝ သန္တိ မနုဇာ ၃၄၅	
တတ္ထ ကမ္မုသုဟတ္တာယော ၂၇၅	
တတ္ထ'စ္ဆတိ ကုဠရော ဆဗ္ဗိ-	
သာဏော ၄၃	
တတ္ထ တိန္ဒြကမဒ္ဒန္တိ ၇၂	
တတ္ထ'ဒ္ဓဿ ကုဠရံ ဆဗ္ဗိသာဏံ ၄၀	
တတ္ထ'ဒ္ဓဿ ပေါက္ခရဏိ ၄၀	
အဒူရေ ၄၀	
တတ္ထ ပက္ခိ သန္တိရတာ ၄၃၃	
တတ္ထ ပါနာယ မာယန္တိ ၄၃၃	
တတ္ထ ဗြာဟ္မဏမဂ္ဂန္တိ ၇၀	
တတ္ထ မစ္ဆာ သန္တိရတာ ၄၃၂	
တတ္ထ'ဿရာဇဟရယော	
အယောဇယံ ၄၃၆	
တတ္ထေဝ တေ ဝတ္ထပဒါ ၁၁၀၊	
၁၂၂၊ ၁၃၂	
တတ္ထေဝ သာ ပေါက္ခရဏိ အဒူရေ ၄၅	

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တတ္ထေဝ သော ဥဂ္ဂဟေတွာန	
ဝါကျံ ၄၀	
တဒါဿု တေ ဗန္ဓနာ	
မောစယိံသု ၁၇၇	
တဒါ ဟိ ဗြဟ္မတိ သာမာ ၂၂၆	
တဒိဃံ အဘိပါရက ၂၃၃	
တဒိဃံ သမပေက္ခဿု ၃၆၅	
တပန္နိ အာဘန္တိ ဝိရောစရေ စ ၂၁၄	
တမဿဝံ သကာ ဂတ္တာ ၂၀၆	
တ'မာပတန္တိ ဒိသ္မာန ၃၀၄	
တမုဒါဝတ္ထ ကလျာဏိ ၁၆၀	
တမေနံ ကိမယော တတ္ထ ၂၀၆	
တမေနံ တတ္ထ ဓာရေသိ ၁၆၀	
တမေန သက္ကောပိ တဒါ	
အပူဇယိ ၄၃၅	
တမေဝ သံသိ ပုနဒေဝ မာတလိ ၄၃၆	
တမောက္ကမိဝ အာယန္တိ ၁၇၁	
တမ္ပူပဓာနေ ဗဟုဂေါဏကမ္ပိ ၅၄၇	
တယာ တာတ အနုညာတာ ၃၄၉	
တယိ မေ နတ္ထိ ဝိဿာသော ၇၄	
တဝ ကာမာ ဟိ သုဿောဏိ ၃၂၇	
တဝေဝ ဒါသိသတမတ္ထု ရာဇ ၂၁	
တဝေဝ ဒေဝ ဝိဇိတေ ၂၆၄	
တသ္မာ နာဘိက္ခဏံ ဂစ္ဆေ ၂၄၆	
တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒာဂမနံ ၂၀၄	
တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ ၃၅၂	
တသ္မာ ဟိ ပါပကံ ကမ္မံ ၀	
တသ္မာ ဟိ မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဗိတမ္ပံ ၉၁	
တသ္မိ သင်္ဂါမသိသသ္မိ ၃၂၉	
တဿ အဂ္ဂိသိခါ ကာယာ ၂၀၅	

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တဿ ဇာနန္တိ ပိတရော	၆
တဿ တံ နဒတော သုတွာ	၃၂၉
တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ	၇၃၊ ၃၄၀
	၃၆၈-၉၊ ၃၇၂၊ ၃၈၅
တဿ တေဇံ ဝီရိယဉ္စ	၁၇၁
တဿ တေ သွာဂတံ ရာဇ	၂၇၆
တဿ ပါဒေ ဂဟေတွာန	၁၇၁
တဿာ ဥတုမှိ နှာတာယ	၃၅၀
တဿာ တဒါ ကောဇ္ဈဂတာယ	
ကောသိယော	၄၃၄
တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ	၃၂၂
တဿာ ဝဏံန ဇိဝုဂ္ဂံ	၂၈၇
တဿာဟံ ပရမံ မြဟေ ဂုယံ	၈၀
တဿာဟံ ဝစနံ နာကံ	၁၇၀
တဿေ'ရုတ္တရပဿေန	၄၃၂
တဿေသာ မဟတီ သေနာ	၃၄၂
တာ အဗ္ဗဇေဗ္ဗလဗုဇာ	၆
တာ ဥပေန္တိ ဝိဝိဓေန ဆန္ဒသာ	၄၉၀
တာ ကုလေသု ဝိသိ-	
ခန္တရေသု ဝါ	၄၉၁
တာ ခတ္တိယာ ဝေလ္လိဝိလာက-	
မဇ္ဈာ	၅၄၇
တာဒိသံ ပါသမာသဇ္ဇ	၃၆၈
တာ ဒိသွာ အာယတ္တမနာ	
ပုရိန္ဒဒေါ	၄၂၀
တာ ဒိသွာ သဗ္ဗော ပရမပ္ပ-	
မောဒိတော	၄၂၄
တာ နာရဒေန ပရမပ္ပကောပိတာ	
	၄၁၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တာ နူန မေ တမ္ပနခါ သုလောမာ	
	၃၂၀
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ	၃၅၂
တာလာ စ မူလာ စ ဖလာ စ	
မေ'တ္ထ	၂၁၀
တာဝတိံသာ စ ယေ ဒေဝါ	၁၇၁
တာဝဒေဝ စ တေ လာဘော	၃၆၅
တိဋ္ဌန္တိ တေ တုမူလံ ပဿသန္တာ	၄၄
တိဋ္ဌန္တိ မေဃသမာနာ	၂၆၄
တိဋ္ဌာဟိ'တိ မယာ ဝုတ္တော	၅၁၃
တိဏာ လတာနိ ဩသဇျော	၉၆
တိန္ဒြကာနိ ပိယာလာနိ	၃၄၃
တိရောက္ခဝါစော အသတံ ပဝိဋ္ဌောဂဝ	
တုဋ္ဌောသ္မိ ဝေါ ပကတိယာ	၃၇၄
တုယေဝ သတ္တဝေါ ဧတေ	၃၃၀
တုရိယေဟိ မံ ဘာတရ	
ဘုတ္တဝန္တိ	၁၈၁
တုဝံ နုသေဋ္ဌော တွမနုတ္တရေသိ	၂၃၃
တုဝံ ဟိမာတာ စ ပိတာ စ မသ္မံ	၂၃၀
တေ အစ္စိမန္တော တိဋ္ဌန္တိ	၂၈၆
တေ အရောဂေ အနုပ္ပတ္တေ	၃၇၆၊
	၄၀၆
တေဇဝါပိ ဟိ နရော	
ဝိစက္ခဏော	၄၉၀
တေ တတ္ထ ကန္တိတွာ ရောဒိတွာန	
နာဂါ	၅၅
တေ ဒိသွာ ပုညသင်္ကာသေ	၃၉၄
တေ ဒေဝဝဏ္ဏာ သုခုမာလရူပါ	၈၉
တေ နူန တာလူပနိဘေ	
အလဗ္ဗေ	၃၂၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ-ထ]	
တေ နူန မေ အသိတေ	
ဝေလ္လိတဂ္ဂေ	၃၂၀
တေ ပဉ္စရဂတေ ပက္ခိ	၃၈၈
တေ ပတန္တိ အဓောက္ခန္ဓာ	၂၈၆
တေ ပတိတာ ပမုတ္တေန	၃၇၆၊ ၄၀၆
တေ ဘူနဟုနော ပစ္စန္တိ	၂၈၃
တေ ဝဗ္ဗယန္တိ နိရယံ	၁၉၈
တေသံ အယောမယာ ဘူမိ	၂၈၃
တေသံ ဥဘိန္တံ ဘဏတံ	၃၇၄
တေသံ ကဉ္စနပတ္တေဟိ	၄၀၁
တေသံ ဝနာနံ နရဒေဝ မဇ္ဈေ	၁၈၀
တေသံ သောကဝိဿာကာယ	၃၇၅
တေ သတ္တုမဘိသန္တိက္ခ	၃၆၂
တေသာ'ဟံ ပုဗ္ဗာစရိယေသု	၃၃၇
တုဿု ဧကရထေ ယန္တာ	၃၃၀
တွံ နော'တ္တမေဝါဘိသမေက္ခ	
နာရဒ	၄၁၉
တွံ နော ပိတာ'ဝ ပုတ္တာနံ	၄၀၄
တွံ နော'သိ ဉ္ဈတိ ပုရိမာသု	
ဇာတိသု	၄၁၆
တွံ မေသိ မာတာ စ ပိတာ	
အဋ္ဌာရ	၁၇၇
တွံ လောဟိတက္ခော	
ဝိဟတန္တရံသော	၁၈၄
တွဉ္စ ခေါ မေဝ အက္ခာဟိ	၄
တွမေဝ ဂစ္ဆ ကလျာဏိ	၁၆၄
တွမေဝ နညော သုမုခ	၃၉၁
တွမေဝ သဒ္ဓေ ပရဒါရသေဝိနိ	၄၂၉
ထနဒီရေန ဂိတေန	၃၅၀
ထလေ ယထာ ဝါရိ ဇနိန္ဒ ဝုဋ္ဌံ	၅၄၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ထ-ဒ]	
ထိယာ ဂုယံ န သံသေယျ	၈၄
ထိဃာတကာ ယေ စိ'မေ	
ပါရဒါရိကာ	၄၂၃
ထိနဉ္စိ စိတ္တံ ယယာ ဝါနရဿ	၄၈၁
ဒဏ္ဍဟတ္ထာ နိဝါရေန္တိ	၇၄
ဒဒါမိ တေ ဂါမဝရာနိ ပဉ္စ	၂၁
ဒဒ္ဓလ္လမာနာ ယသသာ	
ယသသိနိ	၄၂၈
ဒန္တာ စ တဿ ဘုသဒဿ-	
နေယျာ	၂၁၄
ဒလိဒ္ဓိ အာတုရဉ္စာပိ	၄၆၇
ဒဟရသေဝ မေ တာတ	၂၇၅
ဒါနံ ဒမံ စာဂ'မထောပိ သံယမံ	၄၂၉
ဒါနံ သီလံ ပရိစ္စာဂံ	၄၀၃
ဒါနဉ္စ ပိယဝါစာ စ	၃၅၁
ဒါနတ္ထံ ဥပဘောတ္ထု ဝါ	၃၇၃
ဒိဋ္ဌာ မယာ မာနုသကာပိ	.
ကာမာ	၁၈၇
ဒိဗ္ဗဒိဋ္ဌရတိယော စ နန္ဒနေ	၄၉၁
ဒိဗ္ဗဒိဋ္ဌရတိယော န ဒုလ္လဘာ	၄၉၂
ဒိန္တံ မေ ဒါနံ ဗဟုဓာ ဗဟူနံ	၅၃၃
ဒိဿာ စတဿော ဝိဒိဿာ	
စတဿော	၄၃
ဒိဿာ အဘိဟဋ္ဌံ အဂ္ဂံ	၄၀၁
ဒိဿာန ဒန္တာနိ ဂဇုတ္တမဿ	၅၆
ဒိဿာန နာဂဿ ဂတိ' ဌိတိဉ္စ	၄၈
ဒိဿာ နိသိန္တံ ရာဇာနံ	၂၈၀၊ ၃၇၁
ဒိဿာ လုဒ္ဓိ ပသန္တတ္ထံ	၃၉၅
ဒိဿာ ကမ္မုတလာဘာသာ	၁၆၆
ဒိပံ သော နဇ္ဈဂါဂဉ္စိ	၂၇၀

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[၁]

ဒုခိနိ'သံ မာတာ နိပတာ ပထဗျာ ၂၉
ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမနေဿ ၂၆၆
ဒုဒ္ဒသီ အပ္ပကာရေသိ ၇၁
ဒုဗ္ဘာသိတဗ္ဗိ တေ ဇမ္ဗိ ၁၀၈
ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိ မာဏဝါ ၁၈၈
ဒုမဿတူလူပနိဘာ ပဘဿရာ ၂၁၄
ဒုလ္လန္တိ မေ အာသိ သုတသောမ

၁၉၀၊ ၁၉၃

ဒုဝိဓာ ဇာတာ ဥရဇာ ၁၆၆
ဒူရေ သုတာ နော ဣသယော
သမာဂတာ ၁၄၅
ဒေထ လုဒ္ဒဿ ဝတ္ထာနိ ၃၉၄
ဒေဝတာ နှ'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော ၂၇၅၊ ၃၃၅
ဒေဝရာဇ ကိမေဝ တံ ၁၆၃
ဒေဝိဒ္ဓိပတ္တောသိ မဟာ-
နဘာဝေါ ၁၈၄
ဒေါဟဋ္ဌော မေ မဟာရာဇ ၄၁
ဒွါဒသေတာနိ ဝဿာနိ ၂၄၄
ဒွေဝ တာတ ပဒကာနိ ၁၂၂

[၂]

ဓကံ ဘေရဏ္ဍကာ ဂိဇ္ဈာ ၂၈၇
ဓညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ ၁၇
ဓဘရဋ္ဌာ မဟာရာဇ ၃၆၇-၈-၉
ဓဘရဋ္ဌေ စ ဒိသ္မာန ၃၆၂
ဓနာပိ ဓနကာမာနံ ၃၅၁
ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ ၁၃၀-၁၊ ၂၃၅
ဓမ္မံ စရေ ဇာနပဒေ ၂၅၇
ဓမ္မာဘိသာရဉ္စ မနောဝိဿာတံ ၂၃၂
ဓမ္မေန ကိရ နေသာဒေါ ၃၇၄

ပဌမပါဒါ ပိဋကံ

[၃]

ဓမ္မေန ဣယေန သုဂတ္တေ
လစ္ဆသိ ၄၃၁
ဓမ္မေန နော အဓမ္မေန ၅၈
ဓမ္မေန မြဟ္မဒတ္တဿ ၁၀၉
ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ ၂၈၃
ဓိတာ နှ'ယံ ကဿ သုနန္တ
ဟောတိ ၂၂၄

[၄]

န အတ္တဟေတူ န ဓနဿ
ကာရဏာ ၄၉၉
န ကပ္ပတိ မာတလိ မယုဘုဒ္ဓိတုံ ၄၂၃
န ကမ္မနာ ဝါ ဝစသာဝ တာတ ၂၇
န ကာမကာမာ န ဘယာ
န ဒေါသာ ၁၇၆
နဂုတ္တမေ ဂိရိဝရေ ဂန္ဓမဒဒနေ ၄၁၇
န ဂယုမတ္ထံ ဝိဝရေယျ ၈၄
န စ တေ တာဒိသာ မိတ္တာ ၃၆၆
န စတ္ထိ မောက္ခော မမ နိက္ကယေန ၂၅
န စတ္ထိ သက္ကော အမရော
ပထဗျာ ၈၃
န စ မယံ ဆိန္နံ ဟဒယံ ၁၉၂
န စာပါဟံ အဓမ္မေန ၂၃၄
န စာဟမေတံ အဘိရောစယာမိ ၂၃၃
န စေဝ မေ တံ ဗဒ္ဓေါသိ ၃၆၅
န'စန္ဒဝဏ္ဏာ န ဗဟုန ကန္တာ ၄၈၂
န ဇုဟေ န ဇပေ မန္တေ ၁၆၉
န တံ ဝရံ အရဟတိ ဇန္တု ဒါတုံ
၅၃၆၊ ၅၄၂
န တံ သက္ကောထ အက္ခာတုံ ၆၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
န တာ ကေဿ န ဦး	၄၈၁
န တာ ဧဝံ ပဇာနန္တိ	၁၆၄
န တာ ပဇာနန္တိ ကတံ န ကိစ္စံ	၄၈၀
န တေ အဘိသရံ ပဿေ	၃၉၇
န တေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္နာနိ	၂၁၁
န တေ ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ	၁၀၄
န တေ သမသမံ ပဿေ	၁၆၆
နတ္ထိ တာသံ ဝိနယော	
န သံဝရော	၄၉၀
နတ္ထိ'တ္ထိနံ ဝိယော နာမ	၄၈၅
န ဒုက္ကရံ ကိဉ္စိ မဟေတ္ထ မညေ	၃၂
န နန သော ခါရိဝိဓံ အဟာသိ	၂၁၅
န နော ဝိတူနံ န ဝိတာမဟာနံ	၄၂
န ပဏ္ဍိတာ ဒိဂုဏ'မာဟု ဝါကျံ	၅၄၁
န ပဉ္စကာလော ဘဒ္ဒန္တေ	၁၆၇
န ပဏ္ဍိတာ အတ္တသုခဿ	
ဟေတု	၁၅၆
န ဝိဋ္ဌိတာ အတ္တဒုခေန ဇီရာ	၂၃၀
န ပုတ္တဟေတု န နေဿ ဟေတု	၁၈၄
နဘံ ဖလေယျ ဥဒဓိပိ သုဿေ	၅၂၀
နဘဉ္စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ	၅၂၃၊ ၅၃၅
န မ'ဇ္ဇေ မန္တာ ပဋိဘန္တိ တာတ	၂၁၅
န မဇ္ဇေထ ယသံ ပတ္တော	၄၀၀
န မန္တယောဂါ န ကသာယ-	
ယောဂါ	၂၀၈
န မိခလံ မုဉ္ဇမယံ ဓာရေတိ	၂၁၃
န မေ အကာသိ ဝစနံ	၃၂၂
န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန	၃၃၇
န မေ အဘိသရေန'တ္ထော	၃၉၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ	၉၅
န မေ ဒုတိယော ဣဓ မတ္ထိ	
ကောသိယ	၄၂၇
န မေ ဒုပ္ပာသိတံ မြဟေ	၁၀၈
န မေ ဝိတာဝါအထ ဝါပိ မာတာ	၂၁
န မေ ဝိယံ အပ္ပိယံ ဝါပိ ဟောတိ	၉၀
န မေ ဘယံ အန္တဂတံ မဟန္တံ	၁၈၄
န မေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ	၃၈၅
နမော ကတွာန ဘူတာနံ	၃၄၄
နမိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၂၇၆
နမိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ	၃၂၅
နယိမသ္မိ' ကုမ္ဘသ္မိ' ဒမိ ဝါမဓု ဝါ၁၉	
နရာန'မာရာမကရာသု နာရိသု	၄၆၉
နဝပတ္တဝနံ ဖုလ္လံ	၁၆၈
န ဝါဟံ န ဂမိဿာမိ	၁၆၄
န ဝါဟံ ဝဗ္ဗဝံ မညေ	၆
န ဝိဿသေ 'ဣစ္ဆတိ မ'န္တိ	
ပေါသော	၄၈၄
န ဝိဿသေ ရာမကရာသု	
နာရိသု	၄၈၅
န ဝိဿသေ သာခပုရာဏ-	
သန္တတံ	၄၈၄
န ဝေ'ဝိယံ မေ'တိ ဇနိန္ဒ	
တာဒိသော	၅၃၉
န ဝေ ရုဒန္တိ မတိမန္တော	
သပညာ	၅၁၇
န သန္တိ ဒေဝါ ပဝသန္တိ နန	၉၅
န သပ္ပိကုမ္ဘော နပိ တေလ-	
ကုမ္ဘော	၁၆
န သဗ္ဗဘူတေသု ဝိဓေန္တိ ရက္ခံ	၁၁၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
န သာ သဘာ ယတ္ထ န သန္တိ	
သန္တော	၅၅၁
န သော ရာဇာ ယော အဇေယျံ	
ဇိနာတိ	၅၅၁
န ဟာယတေ ခါဒိတံ မယံ	
ပစ္ဆာ	၅၂၉
န ဟိ နုနာယံ ရာဇပုတ္တိ	၃၁၆
န ဟိ နုနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ	၃၁၆
န ဟိရညံ သုဝဏ္ဏံ ဝါ	၃၉၇
န ဟိ သက္ကာ ပဗ္ဗဇိတုံ	၁၉၇
န ဟိ သော သက္ကာ ဟန္တံ	၁၉၄
န ဟေတမတ္ထံ မဟာဘိဝံ သေနာ	၁၅၀
န ဟေတ'မေဉ္စ သိဝိရာဇ ဝဇ္ဇံ	၂၃၂
နာဂေါ အယံ နိယတိ	
ဘောဇနတ္တာ	၁၇၆
နာညတြ ဝိရုရာ ရာဇ	၅၉
နာတိဒိဃာ သုသမ္ပဋ္ဌာ	၁၆၆
နာမိစ္စလဒ္ဓံ န ပရိဏာမဇံ မေ	၁၀၂
နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဍာ	၆
နာနုမိတ္တော ဂရုံ အတ္ထံ	၈၀
နာပရဇ္ဈာမ သုမုခ	၃၉၉
နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၃၃၆
နာ'ဘာသမာနံ ဇာနန္တိ	၅၅၁
နာဟံ အနာဂတံ ဒိဃံ	၄၀၂
နာဟံ ကာသိပတိ ဘိတော	၃၉၇
နာဟံ ဂမိဿာမိ ဣတော	
ကုသာဝဂ်	၃၁၁
နာဟံ ဒုက္ခက္ခမာ ရာဇ	၂၀၄
နာဟံ ဒုက္ခပရေတောပိ	၃၀၂-၃
နိက္ခန္တပါဒါ ဝိသိခါနုစာရိနီ	၄၆၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
နိက္ခိပ္ပ ပဉ္စ ကကုဓာနိ	၂၈၁
နိဝေသနံ ကဿ န'ဒံ သုနန္တ	၂၂၄
နိဟန္တိ သော ရုက္ခဖလံ ပထဗျာ	၂၁၃
နုန တာရကဝဏ္ဏာဘေ	၉၄
နေက္ခံ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ	၃၁၅
နေတာ ဟိတာ ဥဂ္ဂတော	
ရဋ္ဌပါလော	၂၃၄
နေဝ ကိဏာမိ နပိ ဝိက္ခိဏာမိ	၄၁၁
နေဝ ဘိတာ ကာသိပတိ	၃၉၉
နေဝါဟ'တ္တောန'မနတ္ထုနာမိ	၅၁၈
နေဝါဟ'မေတံ အဘိသဒ္ဓဟာမိ	၅၁၉
နေဝါဟ'မေတ'မိစ္ဆာမိ	၃၆၅
နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ	၁၀၄၊ ၃၆၁
နော စေ အတ္တပ္ပယောဂေန	၃၈၇
နော စေ တုဝံ မဟေသေယျံ	၉၄

[ပ]	
ပက်' ရာဇာ အတိက္ကန္တော	၂၇၆
ပင်္ကော စ တဿ ဘုသဒဿ-	
နေယျော	၂၁၃
ပစ္စဂမိတ္ထ နေသာဒေါ	၃၇၂
ပဉ္စကာမဂုဏသဘာတဂေါစရာ	၄၉၀
ပဉ္စ ပဉ္စ န ခါ ဘက္ခာ	၅၃၀
ပဉ္စမဓိ ဘဒြိမနေဿ	၂၆၇
ပဉ္စာလရာဇာ မိဂဝံ ပဝိဋ္ဌော	၂၄
ပညဉ္စ ခေါ အသုဿူသံ	၁၂၇
ပညာယိဟိန္တိ ဧတာ	၁၉၀
ပညာဝ သုတံ ဝိနိစ္ဆိနီ	၁၂၇
ပညာ ဟိ သေဋ္ဌာ ကုသလာ	
ဝဒန္တိ	၁၅၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]	
ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ	၃၄၄
ပဌမေနောဝိတထံ	၁၁၇
ပတိတာ'သု မယံ ဘောတော	၃၃၆
ပတေ'ဝ ပတတံ သေဋ္ဌ	၃၈၂
ပဘာဝတိဉ္စ အာဒါယ	၃၃၀
ပဘာဝတိ ဝဏ္ဏပလောဘိတော	
တဝ	၃၁၁
ပဘိန္ဒာ ပဉ္စရိ'သု မေ	၇၄
ပရမကာရညတံ ပတ္တိ	၇၀
ပရိပက္ခော တေ ဂဗ္ဘော	၁၉၃
ပရိပက္ခော မေ ဂဗ္ဘော	၁၉၃
ပရိဝတ္တဇာတာ စ ဘဝတိ	
ကုက္ကမီ	၄၆၈
ပရောသတံ ခတ္တိယာ တေ	
ဂဟိတာ	၅၃၈
ပရောသတံ ခတ္တိယာ မေ	
ဂဟိတာ	၅၃၈
ပရောသတံ ဇာနပဒါ	၃၃၈၊ ၃၄၄
ပလာသာဒါ ဂဝဇာ စ	၄၃၃
ပလ္လင်္ဂံ ပဟိဏီ ခိပ္ပံ	၁၆၈
ပဝါသံ တဿ ဝဏ္ဏေတိ	၄၆၈
ပသန္ဓမေဝ သေဝေယျ	၂၄၅
ပဿန္တု နော မဟာသံဃာ	၃၆၆
ပဿာမိ ပေါသံ အလသံ	
မဟဉ္စသံ	၄၂၅
ပဟာရဝရခေတ္တည	၂၅၆
ပါကဟံသာ စ သုမုခ	၃၈၉
ပါဏံ စဇန္တိ သန္တော နာပိ ဓမ္မံ	၅၄၂
ပါဏိဿရံ ကုမ္ဘထူဏံ နိဿိယေ	၅၄၇
ပါဏိဿရာ မုဒိင်္ဂါ စ	၄၁၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]	
ပါဏေန တေ ပါဏမဟံ	
နိမိဿံ	၂၈
ပါဇောဝ ပါတရာသမ္ပိ	၁၆၅
ပါသာဏသာရံ ခဏသိ	၃၁၃
ပါသာဏော နန္တ တေ ဟဒယေ	၃၁၃
ပါသာဒဝါသာ ပထဝီ-	
ဂဝါဿာ	၅၃၁
ပိဂီယာနိ သဗ္ဗလောကံသရဿ	၄၈၀
ပိတရံ မေ ဇေနတ္ထိ' စ	၃၄၄
ပိတာ စ မာတာ စ ဥပဋ္ဌိတာ	
မေ	၅၃၃
ပိတာ မမံ မူလဖလေသနံ	
ဂတော	၂၁၀
ပိတုပိ နန္တော သုပ္ပိယော	၃၄၉
ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ	၃၂၇
ပိယံ မေ မာနသံ မံသံ	၅၄၀
ပိယာ မေ မာနသာ ကာမာ	၂၆၉
ပိယော ဟိ မေ အာသိ	
သုပဏ္ဏရာဇာ	၉၀
ပိဌဉ္စ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ	၄၀၁
ပိဏိတာ တေန လာဘေန	၃၃၀
ပုညာ စ ဓံသေ အမရော န စမ္ပိ	၂၂၉
ပုဏ္ဏမ္ပိ စေ'မံ ပထဝီ' နေန	၄၈၄
ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ	၁၈၅
ပုတ္တာပိ တုယံ ဗဟဝေါ	၁၉၁
ပုတ္တေဟိ စ မေ ဧတေဟိ	၁၉၁
ပုတ္တော စ မာတရံ ဟန္တာ	၂၈၅
ပုနပိ စေ ဒက္ခသိ ဗြဟ္မစာရိ'	၂၁၉
ပုဗ္ဗေ ရသဒဒိ ဂေါတ္ထိ	၃၅၀
ပုရတ္ထိမေန ဓာဝန္တိ	၂၈၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ပ]	
ပုရာယံ အမေ အစ္စေတိ	၁၆၃
ပုရိန္ဒဒေါ ဘူတပတိ ယသသိ	၁၄၆
ပုရိမံ ဒိသံ ကာ တံ ပဘာသိ	
ဒေဝတေ	၄၂၄

[ဗ-ဗ]	
ဖလာ စ မူလာ စ ပဟူတမေ'တ္ထ	၂၁၀
ဖိတံ ဇနပဒံ ဂန္ဒာ	၂၀၄
ဗကဿ စ ဗာဝရိကဿ စ	
ရညော	၄၇၉
ဗလံ ပဉ္စဝိမံ လောကေ	၁၂၇
ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ	၃၄၃
ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ	၂၀၄
ဗဟူနိ သမဏ ဘဒြာနိ	၂၆၉
ဗဟူ ဟိ ခတ္ထိယာ ဇိနာ	၁၀၄
ဗဟူ ဟိမေ ဒန္တယုဂါ ဥဠာရာ	၅၂
ဗဟူ ဟိ'မေ ရာဇကုလမ္ပိ သန္တိ	၄၄
ဗဟေတ္ထ မြဟ္မဒတ္တဿ	၁၀၇
ဗဠိသံ ဟိ သော နိဂိလတိ	၄၁၄
ဗာရာဏသျံ အဟူ ရာဇာ	၇၀
ဗိန္ဒုဿရော နာတိဝိသဠ-	
ဝါကျော	၂၁၄
မြဟာဥဇ္ဇ စာရမုခေါ ကုတောသိ	၃၁
မြဟ္မာဘိ မာတာပိတရော	၃၅၂
မြာဟ္မဏော စ အဓိယာန	၄၀၇

[ဘ]	
ဘက္ခော အယံ မနုဿာနံ	၇၃
ဘဇေ ဘဇန္တံ ပုရိသံ	၂၄၅
ဘဒြိကာရော စ မေ ပုတ္တော	၆၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဘ]	
ဘယံ နု တေ အန္တဂတံ မဟန္တံ	၁၀၃
ဘယဋ္ဌိတာ နာဂဝဓေန အဇ္ဇာ	၅၄
ဘယာ ဟိ သေဠဿ ဝစော	
ခမေထ	၁၄၉
ဘရိယာ စေ ပုရိသံ ဝဇ္ဇာ	၈၃
ဘရိယာ မမေတာ တိသတာ	
အဠာရ	၁၀၁
ဘရိယာသု ပေါသော သဒိသိသု	
ပေက္ခဝါ	၄၂၉
ဘဝန္တံ ကစ္စိ နု မဟာ	၃၇၂
ဘဝန္တံ ဝဒါမိ ဘောတိဉ္စ	၃၄၈
ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ	၅၅၁
ဘိန္ဒာနိ ကဠာနိ ဟုတော စ အဂ္ဂိ	၂၁၁
ဘဝန္တံ မိတ္တာနိ အထော န	
ဟောန္တိ	၂၁၉
ဘုတ္တာ စ သာ ဒွါဒသ ဟန္တိ	
ပါပကေ	၄၂၂
ဘူတာနိ မေ ဘူတပတိ	
နမဿတော	၂၂၉
ဘူတာနိ ဟေတာနိ စရန္တိ	
တာတ	၂၁၉
ဘေတွာန နာသံ အတိကဿ	
ရဇ္ဇု	၁၀၄
ဘောဂဗလဉ္စ ဒိဿာဝု	၁၂၇
ဘောတောဝ ရဠေ ဝိဇိတေ	၃၃၇

[မ]	
မံသကာဇံ အဝဟာယ	၆၂
မံသောဒနံ သပ္ပိပါယာသံ ဘုဉ္စ	၂၁
မဏယော သင်္ခမုတ္တာ စ	၄၀၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[မ]	
မဏိ မမံ ဝိဇ္ဇတိ လောဟိ-	
တကော	၁၈၅
မဏိမယာ သောဏ္ဏမယာ	
ဥဋ္ဌာရာ	၁၈၀
မတံ ဝရေယျ ပရိသုဒ္ဓသီလော	၅၂၀
မဒါ ပမာဒေါ ဇာယေထ	၁၀၄
မနဿ အဂမာ ဣန္ဒြိယ	၁၆၈
မနဿ စေ ပဒုဋ္ဌေန	၂၈၄
မနုဿော အမနုဿော ဝါ	၇၂
မနုဿောဟံ ဗျသမ္ပတ္တော	၇၂
မယူရကောဇ္ဇာဘိရဒေ	၃၂၃
မယုဗ္ဗိ ဓနံ ပဟူတံ	၁၉၇
မရဏံ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ	၃၆၁
မဟတ္ထိယံ အာဂမနံ အဟောသိ	၁၅၉
မဟာဂဏာယ ဘတ္တာ မေ	၃၈၆
မဟာရုက္ခဿ ဖလိနော	၂၅၆
မဟာရုက္ခပမံ ရဋ္ဌံ	၂၅၆
မာ ကုဉ္ဇရ နာဂမာသဒေါ	၃၅၈
မာ စ မဒေါ မာ စ ပမာဒေါ	၃၅၈
မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ	၁၂၂
မာဏဝ အဘိရူပေါ'သိ	၅၀၅
မာ တာတ ဣဿရောမှိတိ	၁၂၂
မာတာ ပိတာ စ ဘာတာ စ	၃၄၆
မာတာ ပိတာ ပရမာ ဗန္ဓဝါနံ	၈၃
မာတာပိတာဘဂိနိ ဘာတရော	
စ	၈၃
မာတာ ပုတ္တေန သံဂစ္ဆိ	၃၃၁
မာတာဝ ပုတ္တံ တရဏံ တနုဇ္ဇံ	၈၇
မာတုစ္စ မေ ရဒန္တာ	၁၉၅
မာ တေ အဓိသရေ မုဉ္ဇ	၁၂၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[မ]	
မာ တံ စန္ဒေ ရဒိ	၁၉၄
မာဒိဿဿ န တံ ဆန္ဓံ	၃၂၆
မာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ	၁၆၃
မာ နံ ဒဟရောတိ ဥညာသိ	၆၃
မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ	၃၁၇-၈
မာနာတိမာနာ ကလဟာနိ	
ပေသုဏီ	၁၇
မာ နော အဇ္ဇ ဝိကန္တိံသု	၃၉၁
မာ ဘာယိပတတံ သေဋ္ဌ ၃၈၄-၃၉၃	
မာ မေ ကုဇ္ဈ မဟာဝီရ	၁၇၁
မာယာ စေတာ မရိစိ စ ၃၉၀-၄၆၄	
မာ'ယျော မံ ကရိ ဘဒ္ဒန္တေ	၇၃
မာလဉ္ဇ ဂန္ဓဉ္ဇ ဝိလေပနဉ္ဇ	၁၈၃
မာလီ ကိရိဋ္ဌိ ကာယူရိ	၁၀
မာဿ ပုဗ္ဗေ ရတိကိဋ္ဌိတာနိ	၂၀၂
မာ ဟေဝ တံ အဓမ္မဋ္ဌ	၇၄
မိဂီဝ ဘန္တော သရစာပဓာရိနာ	၄၂၆
မိဿ ဒေဝါ တံ ယာစန္တိ	၁၆၂
မုခဉ္ဇ တဿ ဘုသဒဿနေယျံ	၂၁၂
မုတ္တော စ သော ပေါရိသာဒဿ	
ဟတ္တာ	၂၇၅၂၃
မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသာဒဿ	
ဟတ္တာ	၅၁၉၊ ၅၃၀၊ ၅၃၂
မုတ္တောပိ န ဣန္ဒြိယဉ္ဇေတံ	၃၉၁
မုတ္တောသိ ဟတ္တာ ဝါဋ္ဌာနံ	၇၄
မုဿ တာသံ ယထာ သစ္စံ	၄၈၅
မုဿဝါဒံ ပုရက္ခတ္တာ	၃၉၈
မေတ္တစိတ္တဉ္ဇ ဘာဝေထ	၂၀၂
မောဃဉ္ဇဿ ဟုတံ ဟောတိ	၄၁၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယံ ဧတာ ဥပသေဝန္တိ	၄၈၈
ယံ ကရေယျ ကုပိတော ဒိသော	
ဒိသံ	၄၉၁
ယံ ကိစ္စံ ပရမေ မိတ္တေ	၃၇၅
ယံ ကိဉ္စိ ဥဘတော တီရေ	၆
ယံ ကိဉ္စိ ဒုက္ခန္တ သုခန္တ ဧတ္တော	၂၃၂
ယံ ကိဉ္စိ ရတနံ အတ္ထိ	၄၀၄
ယံ ခလု ဓမ္မ'မာဓိနံ	၃၇၃
ယံ တံ တာတ တပေါကမ္ပံ	၁၁၇
ယံ တံ ပတိ နိသိန္ဓာသိ	၅
ယံ ဒဏ္ဍကိရညော ဂတဿ	
မာတာ	၃၀
ယံ န ကဉ္စနဒေဝိဉ္စ	၃၆၁
ယံ နရံ ဥပလပေန္တိ နာရိယော	၄၉၀
ယံ န ပါသေန မဟတာ	၃၆၂
ယံ နှုနိမံ ဒဒေယျံ ပဘင်္ဂရံ	၁၉၆
ယံ ပသု ဒီရံ ဆဇ္ဇေတိ	၁၁၀
ယံ ပသု ပသုပါလဿ	၁၁၁
ယံ ပိတွာ ဥဋ္ဌာယ ပဝေဓမာနော	၁၆
ယံ ပိတွာ စိတ္တသ္မိ အနေသ-	
မာနော	၁၆
ယံ ပိတွာ ဘာသေယျ	
အဘာသနေယျံ	၁၇
ယံ မနုဿာ ပိဝဇ္ဇန္တိ	၁၉
ယံ ယာစမာနာ န လဘန္တိ ပုဗ္ဗေ	၁၈
ယံ ဝုဒ္ဓေဟိ ဥပညာတံ	၃၉၁
ယံ ဝေ ဒိသွာ ကဏ္ဍရိကိန္ဓရာနံ	၄၇၅
ယံ ဝေ ပိတွာ အန္ဓကဝေဏ္ဍပုတ္တာ	၁၉
ယံ ဝေ ပိတွာ ဧကထူပါ သယန္တိ	၁၈
ယံ ဝေ ပိတွာ ဒိတ္တရူပါဝ နာရီ	၁၇

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယံ ဝေ ပိတွာ ဒိတ္တရူပါဝ	
ပေါသော	၁၇
ယံ ဝေ ပိတွာ ပတ္တခန္ဓာ သယန္တိ	၁၈
ယံ ဝေ ပိတွာ ပုဗ္ဗဒေဝါ ပမတ္တာ	၁၉
ယံ ဝေ ပိတွာ ပေသနေ ပေသိ-	
ယန္တော	၁၈
ယံ ဝေ ပိပိတွာ အဂ္ဂိဒမာ	
သယန္တိ	၁၆
ယံ ဝေ ပိပိတွာ အစေလောဝ	
နဂ္ဂေါ	၁၆
ယံ ဝေ ပိပိတွာ ဥက္ကဋ္ဌော	
အာဝိလက္ခော	၁၇
ယံ ဝေ ပိပိတွာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ	၁၈
ယံ ဝေ ပိပိတွာန ဟနေယျ	
ပေါသော	၁၈
ယံ ဟိ ကိဉ္စိ မနုဿေသု	၂၃၄
ယဉ္စ မာတုဓနံ ဟောတိ	၃၅၁
ယတ္ထဿု ဘေရီ နဒတိ	၃၂၃
ယထာ အာရညကံ နာဂံ	၂၇၅
ယထာ ဥဒယမာဒိစ္စော	၃၄၇
ယထာ ကရိဿာမိ အဟံ	
ဘဒန္တေ	၄၉၉
ယထာ စ မျာ'ယံ သုမုခေါ	၃၇၃
ယထာ စောရော ယထာ ဒိဋ္ဌေါ	၄၅၆
ယထာ နဒီ စ ပန္နော စ	၄၈၁
ယထာပိ အဿ နဂရံ မဟန္တိ	၈၅
ယထာပိ စန္ဒော ပိမလော	၆၃
ယထာ ပိတာ ဝါ အထ ဝါပိ	
မာတာ	၅၄၅-၆
ယထာပိ တေ တေရဋ္ဌာ	၅၀၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယထာပိ ပါဝကော ဗြဟ္မေ	၆၄
ယထာပိ မာတု စ ပိတု	
အဂါရေ	၁၈၅
ယထာပိ ရမ္မကော မာသော	၆၄
ယထာပိ ဟိမဝါ ဗြဟ္မေ	၆၄
ယထာ မဟာ ဝါရိဓရော	၃
ယထာ သာမုဒ္ဓိကံ နာဝံ	၂၇၅
ယထာ သိဒ္ဓိ နဒိ ဝါတော	၄၅၆
ယထာ'ဟံ ကုဝ'မာဂဗ္ဗ	၅၄၉
ယထာ'ဟံ ရသက'မာဂဗ္ဗ	၅၄၉
ယဒါ ဥမှယမာနာ မံ	၃၁၃
ယဒါ စ ပဋိဗုဒ္ဓိတွာ	၃၄၉
ယဒါ စ သော ပကိရတိ တာ	
ဇဋ္ဌာယော	၂၁၃
ယဒါ တာ ပဿန္တိ သမေက္ခ-	
မာနာ	၄၈၁
ယဒါ'ဒ္ဓသံ တံ တိဋ္ဌန္တိ	၂၂၆
ယဒါ န ပဿန္တိ သမေက္ခ-	
မာနာ	၄၈၁
ယဒါ ပရာဘဝေါ ဟောတိ	၃၆၂
ယဒါ မံ ဘကုဋ္ဌိံ ကတွာ	၃၁၃
ယဒါ သုတ္တာပိ သုပိနေ	၃၄၉
ယဒိ ဝဿသတံ ဒေဝေါ	၂၅၅
ယ'မဒ္ဓသာထ ဒဟရိံ ကုမာရိံ	၅၆
ယမန္တပါနေ ပိပုလသ္မိ	
ဩဟိတေ	၁၀၀
ယမာဟု ဒေဝေသု သုဇေယျတိတိ	၁၄၄
ယမာဟု နတ္ထိ ဝီရိယန္တိ	၂၅၅
ယသ္မာ စ မေ အနဓိမနောသိ	
သာမိ	၃၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယသ္မာ စ ဝဿတိ ဒေဝေါ	၂၅၅
ယသ္မာ စ ဝါရိ ဂန္ထိရံ	၇၂
ယသ္မာ စ ဝီရိယံ အတ္ထိ	၂၅၅
ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ ဧတေ	၃၅၁
ယသ္မာ ဟိ ဓမ္မံ ပုရိသော	
ဝိဇညာ	၅၄၂
ယဿ အဿသဟဿာနိ	၃၂၅
ယဿ ဥသဘသဟဿာနိ	၃၂၅
ယဿ တံ ဘတကော ရဉ္ဇော	၃၈၈
ယဿ ဓေနသဟဿာနိ	၃၂၅
ယဿ နာဂသဟဿာနိ	၃၂၅
ယဿ ရထသဟဿာနိ	၃၂၅
ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ	၂၅၃
ယဿ လောဟိတကာ	
တာလာ	၃၉၆
ယဿာ'ဟ'မိစ္ဆာမိ သုဓံ	
မဟာမုနိ	၄၂၄
ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ	၁၂၉
ယာ စ နိလ္လောကနသီလာ	၄၆၇
ယာ စ ဘရိယာ ဓနက္ကိတာ	၂၈၆
ယာ စ မနုဿလောကသ္မိ	၄
ယာ တေ ကတာ ဗြာဟ္မဏဿ	
ဓနာသာ	၂၆
ယာနဉ္စ ဝတိဒံ လဉ္စ	၂၇၀
ယာ ပုဏ္ဏမာသေ မိဂမန္တ-	
လောစနာ	၂၂၅
ယာ'မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ	၃၂၇
ယာဝတာ ကသိဂေါရက္ခာ	၁၆၆
ယာဝန္တော ဥဒဗိန္ဒုနိ	၇၄
ယာဝန္တော ပုရိသဿ'တ္ထိ	၈၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယေ ကုဉ္ဇရာ သတ္တသတာ	
ဥဋ္ဌာရာ	၉၉
ယေ ကေစိ မာနုဿ ကာမာ	၄၁
ယေ ကေစိ'မေ အတ္ထိ ရဿ	
ပထဗျာ	၅၃၂
ယေ ကေစိ'မေ မစ္ဆရိနော	
ကဒရိယာ	၄၁၅
ယေ ကေစိ'မေ သုဂ္ဂတိမာသ-	
မာနာ	၄၁၅
ယေ ခတ္တဓမ္မေ ကုသလာ	
ဘဝန္တိ	၅၃၁
ယေ ခတ္တိယာသေ ဣဓ	
ဘူမိပါလာ	၅၃၇-၈
ယေ ဂုယုမန္တာ အဝိကိဏ္ဏဝါစာ	၈၅
ယေ စ ကာမေ ပဟန္တာန	၂၆၉
ယေ စ ဓမ္မဿ ကုသလာ	၃၄၆
ယေ စ'သန္တိ သမိတာရော	၃၄၄
ယေ မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ	၂၈၇
ယေ ဝုဒ္ဓါ အပ္ပတိက္ကန္တာ	၄၀၀
ယေ ဝုဓေ ပရိဘာသန္တိ	၂၈၄
ယော အတ္တဒုက္ခေန ပရဿ	
ဒုက္ခံ	၂၃၁
ယော ဣဿရောမှီ'တိ ကရေတိ	
ပါပံ	၂၃၀
ယော ခဏ္ဍသော ပဗ္ဗဇိတံ	
အဆေဒယိ	၁၅၁
ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတံ	၁၂၇
ယော ဂုယုမန္တံ ပရိရက္ခဏေယျံ	၈၀
ယော စ တောနိ ဌာနာနိ	၆၇
ယော စ တံ တာတ ရက္ခေယျ	၁၂၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယော စ တဿာသိ ပလ္လင်္ကော	၁၇၁
ယော စ ဓမ္မံ နိရိကတွာ	၂၆၅
ယော စ ဓမ္မဝိဘင်္ဂညူ	၁၂၇
ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ	၂၈၄
ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဋ္ဌော	၂၅၇၊
	၂၈၄
ယော စ ရာဇာ ဇနပဒံ	၂၅၆
ယော စ ဝန္တကသာဝဿ	၅၁
ယော စာ'ရိယရူပံ ဘာသေ	၃၉၉
ယော စိ'ဓ သင်္ခါယ ပိယာနိ	
ဟိတွာ	၅၄၀
ယောဇယန္တု ရထေ အသေ	၃၂၈
ယော တေ ကတော သင်္ဂရော	
ဗြာဟ္မဏေန	၅၂၁
ယော မေ ကတော သင်္ဂရော	
ဗြာဟ္မဏေန	၅၂၂
ယော န'တ္တနော မရဏံ ဗုဇ္ဈသိ	
တုဝံ	၅၃၆
ယော နေဝ နိန္တံ န ပနပ္ပသံသံ	၂၃၂
ယော ပါပကံ ကမ္မကရံ	
မနုဿော	၂၂၉
ယော ပိဋ္ဌိမံသိကော ဟောတိ	၁၁
ယော ပုတ္တော ကာသိရဇဿ	၉၃
ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ	၃၂၅
ယော ဘဇန္တံ န ဘဇတိ	၂၄၆
ယော မံသဟေတု မိဂဝံ	
စရေယျ	၅၃၀
ယော မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ	၃၉၉
ယော လောဘာ ပိတရံ ဟန္တိ	၂၈၅
ယော ဝေ ဣစ္ဆတိ ကာမေန	၃၄၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ	
မိရော	၁၅၅
ယော ဝေ နရော သုဟဒံ	
မညမာနော	၈၀
ယော ဝေ 'ပိယံ မေ'တိ	
ပိယာနုရက္ခိ	၅၄၀
ယော သညတေ ပဗ္ဗဇိတေ	
အဟေဌယိ	၁၅၁
ယော သဗ္ဗလောကစွရိတော	
မဟာမုနိ	၄၂၀
ယောဟံ အတ္တဉ္စ ဓမ္မဉ္စ	၅၈
ယောဟံ ပုဗ္ဗေ နိယျာမိ	၁၉၅
ယော ဟိတွာ ပုဗ္ဗသညောဂံ	၉
[ခ]	
ရဇ္ဇေ ပဋိပန္နာ'သ္မ	၅၈
ရညော ဟံ ပဟိတော	
ဒူတော	၆၀-၁-၂၂၆၆
ရတ္တိဉ္စိ စောရာ ခါဒန္တိ	၁၀၇၂၈-၉
	၁၀-၁၁၁
ရသာနံ အညတရံ ဧတံ	၅၀၆
ရာဇာ အဟောသိ'	
မဂဓာနမိဿရော	၁၈၃
ရာဇာ စ ပထဝီ' သဗ္ဗံ	၄၈၇
ရာဇာဘိရာဇာ မနောဇော	၃၄၂
ရာဇာ မေ သော	
ဒိဇာမိတ္တ	၃၆၂၊ ၃၈၆
ရာဇာ ဝေါ ခေါ ပဗ္ဗဇိတော	၂၀၁
ရုက္ခဂ္ဂဟာနာ ဗဟုကေ'တ္ထ	
ပုပ္ဖိတာ	၄၃၂
ရုပ္ပပဋ္ဌပလိမဋ္ဌိဝ	၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[လ]	
လုဒ္ဒ ဒွေ ဣမေ သကုဏာ	၃၉၅
လုဒ္ဒပုတ္တာ နိဿာမေထ	၄၂
လုဒ္ဒါ ဒေဝ သမာယန္တ၊	၄၁
လုဒ္ဒါနံ လဟုစိတ္တာနံ	၄၈၀
လောကစိတ္တမထနာ ဟိ	
နာရိယော	၄၈၉
[ဝ]	
ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဌိသင်္ကာသာ	၇၁
ဝမိဿမေတန္တိ ပရာမသန္တော	၅၀
ဝနေ ဖလဉ္စ မူလဉ္စ	၃၃၉
ဝန္တိတွာ သော ပိတရံ	
မာတရဉ္စ	၅၂၈
ဝန္တေ အဟံ ပဗ္ဗတရာဇသေဋ္ဌံ	၉၇
ဝန္တေ ဣန္ဒြိယာမိ	၉၆
ဝန္တေ ဘာဂီရထိ' ဂင်'	၉၇
ဝန္တေ သီဟေ စ ဗျဿေ စ	၉၆
ဝရဉ္စေ မေ အဒေါ သက္က	၁၇၂
ဝါဏိဇ္ဇ ရဋ္ဌာမိပ ဂစ္ဆမာနော	၁၇၆
ဝါတဉ္စ ဇာလေန နရော	
ပရာမသေ	၄၈၈
ဝါတသိတာနိ ဘက္ခေသိ'	၇၂
ဝါတောဝ ဂန္ဓ'မာဒေတိ	၃၈၉
ဝါဠုမိဂါနုစရိတေ	၇၂
ဝိကိဏ္ဏဝါစံ အနိဂုယမန္တံ	၈၀
ဝိစိတြဗုလ္လံ ဟိ ဝနံ သုတံ	
မယာ	၂၁၅
ဝိဒ္ဓေါ စ နာဂေါ ကောဉ္စ'မနာဒိ	
သောရံ	၅၀
ဝိမဒေါ တိဟိ ဝဿေဟိ	၁၆၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝိလဂ္ဂါ မုဒုကာ သုဒ္ဓါ	၁၆၅
ဝိလောမ'မာစရတိ	
အကိစ္စကာရိနီ	၄၆၉
ဝိဝိစ္စ ဘာသေယျ ဒိဝါ ရဟဿံ	၈၅
ဝိသံ ပဇာနံ ပုရိသော	
အဒေယျ	၅၃၄
ဝိဿာသမာပဇ္ဇိမဟံ အဇေလံ	၈၀
ဝိဿာသယေ န စ တံ	
ဝိဿယေယျ	၈၉
ဝိဟိတာ သန္တိ'မေ ပါသာ	၃၆၈
ဝိတသဒ္ဓိ န သေဝေယျ	၂၄၅
ဝေဏီ တွမသိ စဏ္ဍာလီ	၃၂၄
ဝေဒေဟပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ	၉၃
ဝေလာ ယထာ	
သာဂရဝေဂဝါရိနီ	၄၃၈
ဝေဿန္တရံ တံ ပုစ္ဆာမိ	၁၁၆
ဝေဟာယသံ ဂမ္မမာဂမ္မ တိဋ္ဌသိ	၁၅
ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ	
အန္တလိက္ခေ	၁၄၄
[သ]	
သံကိစ္စာ'ယံ အနုပ္ပတ္တော	၂၈၁
သံဝစ္ဆရံ ဒိဗ္ဗရသာနုဘုတွာ	၁၈၂
သံဝစ္ဆရံ ဝါ ဦးနံ ဝါ	၃၅၀
သံဝစ္ဆရော မေ ဝသတော	
တဝန္တိကေ	၁၈၅
သံဝါသေန ဟိ မိတ္တာနိ	၂၁၉
သကဿ ဒါသဿ ယဒါ	
သုဏောမိ	၅၂၆
သကိဒေဝ မဟာရာဇ	၅၃၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သကိဒေဝ သုတသောမ	၅၂၃
သကုမာရော သခါတျ'သ္မိ	၃၈၃
သင်္ကေထေဝ အမိတ္တသ္မိ	၈၈
သက္ကာ ဥဘိန္နံ ဝစနံ	
တိတိက္ခိတုံ	၁၄၉
သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော	၂၂၆
သက္ကောပိ ဟိ ဘူတပတိ	၁၁၇
သက္ခိသိ တုံ ကုဏ္ဍလိနိ	၁၂၁
သ ဒိပ္ပမေဝ ဥပဂမ္မ အဿမံ	၄၃၇
သဂ္ဂုပဂံ ပုညကမ္မံ ဇနိန္ဒ	၂၃၂
သနီပမံ သေတ'မတုလျဒဿနံ	၄၂၂
သင်္ဂါမသီသေ	
သရသတ္တိသံယုတေ	၄၃၈
သစေ အတ္တပ္ပယောဂေန	၃၈၇
သစေ အနုဒ္ဓိဋ္ဌံ တယာ	
မဟာမုနိ	၄၁၈
သစေ အယံ နိယတိ	
ဘောဇနတ္ထာ	၁၇၆
သစေ အဟံ တာတ တထာ	
ယထာ ပုရေ	၁၀၀
သစေ အဟံ မရိဿာမိ	၈
သစေ ဣဒံ မြဟေ သုရဇ္ဇကံ	
သိယာ	၁၁၂
သစေ စ အဇ္ဇ ဓာရေသိ	၃၂၂
သစေ တုဝံ ဒက္ခသိ	
မြဟ္မစာရိ	၂၁၉
သစေ တုဝံ ဝိပုလေလဒ္ဓဘောဂေ	
	၁၀၂
သစေ တုဝံ ဘတ္တရတ္ထေ	
ပယုတ္တော	၄၉၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သစေ တုဝံ မယှ သတိံ ဇနိန္ဒ	၂၃၁
သစေ တုဝံ ဝိပုလေ	
လဒ္ဓဘောဂေ	၁၀၂
သစေ တံ သဒ္ဓဟသိ ရာဇ	၅၁၃
သစေဝိ ဝါတော	
ဂိရိမာဝဟေယျ	၅၂၀
သစေ ပုဗ္ဗေကတဟေတု	၂၅၁
သစေ မံသာနိ ဟရိသု	၃၂၁
သစေ လဘေထ ခဏံ ဝါ	
ရဟော ဝါ	၄၆၉
သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ	၃၁၄
သစေ ဟိ ဝိရိယံ နာဿ	၂၅၅
သစ္စံ ကိရ မဟာရာဇ	၅၀၀
သစ္စဿ ဟုတံ ဟောတိ	၄၁၂
သဗ္ဗယော နာမ မေ ဘာတာ	၆၂
သဗ္ဗိဝေါ ကာဠသုတ္တော စ	၂၈၃
သဗ္ဗိ အဿသဟဿာနိ	၂၇၄
သဗ္ဗိ ဂါမသဟဿာနိ	၂၇၄
သဗ္ဗိ နာဂသဟဿာနိ	၂၇၄
သဗ္ဗိ ဓေနသဟဿာနိ	၂၇၄
သဗ္ဗိ ရထသဟဿာနိ	၂၇၄
သ တာဒိသော ပစ္စတိ	
လောဟကုမ္ဘိယံ	၂၈၅
သ တာဒိသော ဘူမိပတိ	၂၅၇
သတ္တ ဗိလေ ကရိတွာန	၃၁၉
သတ္တမဗ္ဗိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၇
သတ္တိဟိ လောဟကုဋေဟိ	၂၈၇
သတ္တာ စ တေ ဟောမိ သခါ	
စ ဘျမိ	၅၄၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သတ္တာ စ မေ ဟောသိ သခါ	
စ မေသိ	၅၄၄
သဒါဝိ ဘဒြမဓနဿ	၂၆၆
သဒါ မံ ဂိလတေ မစ္စ	၆၃
သဒ္ဓါဟ ဒေဝီ မနုဇေဟိ	
ပူဇိတာ	၄၂၉
သန္တပ္ပယိတွာ နေသာဒံ	၃၇၃
သန္တော စ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆန္တိ	၂၉၅
သန္တော စ မေ အပစိတာ	၄၀၂
သန္တိ ကတွာ အဓိတ္တေန	၈၈
သ ပညဝါ ကာမဂုဏေ	
အဝေက္ခတိ	၁၅၇
သဗ္ဗံ ကရိဿာမ တဝါ-	
နဿာသနိံ	၁၅၉
သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမိ	၃၂၇
သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမံ သိဝံ	၄၉၂
သဗ္ဗဘောဂါ ပရိဇိဏ္ဏံ	၁၀၄
သဗ္ဗရတ္တိံ စိန္တယိတွာ	၄၀၅
သဗ္ဗသေတော ပုရေ အာသိ	၂၄၅
သဗ္ဗာ နဒီ ဝက်ဂတိ	၄၆၉
သဗ္ဗိတ္ထိယော သိဒ္ဓိရိဝ	
သဗ္ဗဘက္ခာ	၄၈၇
သဗ္ဗေဝ တေ ဝသံ ဂတာ	၃၂၉
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ	၆၈
သဗ္ဗော ဟိ သံသယံ ပတ္တော	၃၉၁
သတ္တိရေဝ သမာသေထ ၅၂၃၊ ၅၃၅	
သတ္တိ ဟေတံ ဥပညာတံ	၃၄၅
သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ ဝန္တေ	၉၆
သမဏောတိ မေ သမ္မတတ္တော	
အဟောသိ	၈၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]		[သ]	
သမပ္ပိတော ပုထုသလ္လေန		သာဓု ဓမ္မရုစီ ရာဇာ	၂၃၃
နာဂေါ	၅၂	သာ နူန ပုန ရေ ပက္ကာ	၁၀၉
သ မာတလီ ဒေဝဝရေန		သာမာ စ သောဏာ သဗလာ	
ပေသိတော	၄၂၁	စ ဂိဇ္ဈာ	၂၀၅
သမ္မောဓိပတ္တော သ မဟာ-		သာယံ ပါတော ကုဋကာရီ	၂၀၇
နဘာဝေါ	၅၆	သာလာ ကရေရီ ဗဟုကေ'တ္ထ	
သမ္ဘဝေါ နာမ မေ ဘာတာ	၆၃	ဇမ္ဗုယော	၄၃၂
သယံ အာယံ ဝယံ ဇညာ	၁၂၂	သာလိဿရော သာရိပုတ္တော	၁၆၁
သယံ ဇာနပဒံ အတ္ထံ	၁၂၂	သာ သုတ္တစာ နီလဒုမာဘိ-	
သယံ ဝိမာနံ နရဒေဝ ဒိဿာ	၁၇၅	လမ္ဗိတာ	၄၃၄
သရဉ္စ ဇုဟတိ ပေါသော	၄၁၃	သာဟံ အဇ္ဇ ဖိရဿမ္ဗိ	၃၄၉
သရိတာ သာဂရံ ယန္တိ	၄၀၇	သိပ္ပေန ဝိဇ္ဇာစရဏေန ဗုဒ္ဓိယာ	၄၂၅
သရေ ယထာ ဝါရိ ဇနိန္ဒ ဝုဋ္ဌံ	၅၄၉	သိရာ'ဟ ဒေဝိ မနုဇေဟိ	
သ လက္ခိမိတိသမ္ပန္နော	၁၁၇	ပူဇိတာ	၄၂၄
သလ္လပေ နိသိတခဂ္ဂပါဏိနာ	၄၀၉	သိရိ တာတ အလက္ခိ စ	၁၁၇
သ ဝိတရာဂေါ ပဝိနေယျ		သိလေသူပမာ သိခိရိဝ	
ဒေါသံ	၁၅၇	သဗ္ဗဘက္ခာ	၄၀၁
သဟဿိယာ ဣမာ ဂါထာ	၅၂၅	သီသံ နဟာတု'ပ္ပလမာလဘာရီ	၄၆
သာ ဣဿိတာ ဒုက္ခိတာ		သီဟာ ဗျဿိ စ ဒီဝီ စ	၇၃
စသ္မိ လုဒ္ဓ	၄၄	သီဟော ယထာ လောဟိတ-	
သာ ကောသိယေနာ'နမတာ		မံသဘောဇနော	၄၅၆
ဇုတိမတာ	၄၃၂၊ ၄၃၄	သုက္ကပက္ခေ ယထာ စန္ဒော	၅၄၉
သာ စ အဿမမာဂစ္ဆိ	၉၆	သုစိ' သုဂန္ဓံ တိဒသေဟိ	
သာ စ တံ ဝနမောဂယျ	၁၆၅	သက္ကတံ	၄၁၇
သာ တံ ပဋိဂ္ဂယျ ဥဘောဟိ		သုဇာတော နာမ	
ပါဏိဘိ	၄၃၄	နာမေန	၅၀၃၊ ၅၀၇
သာ တတ္ထ ပရိဒေဝေသိ	၉၆	သုဏန္တ၊ ဘောန္တော ဝစနံ	၃၄၆
သာ တံ မယာ အဇ္ဇ သကမ္ပိ		သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ	၁၉၇
အဿမေ	၄၃၁	သုတာ စ ပဏ္ဍိတာ တျ'မှာ	၃၉၇
		သုတွာ ဓမ္မံ ဝိဇာနန္တိ	၅၃၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သုတွာန ဂါထာ ပရမတ္ထ-	
သံဟိတာ	၁၆၀
သုဒုက္ကရံ အနရိယေဘိ	၃၆၈
သုဒုက္ကရံ ပေါရိသာဒေါ	
အကာသိ	၅၂၇
သုဒုလ္လဘိတ္ထိ ပုရိသဿ ယာ	
ဟိတာ	၁၀၁
သုဘာသိတံ တေ အနုမော-	
ဒိယာန ၁၅၀၊ ၁၅၄၊ ၁၅၇	
သုမုခ အနုပစိနန္တာ	၃၆၀
သုမုခေါ စ အစိန္နေတွာ	၄၀၃
သုဝဏ္ဏစန္ဒေ'တ္ထ ဗဟူ	
နိပါတိတာ	၄၃၆
သုဝဏ္ဏစိရဝသနေ	၃၁၁
သုဝဏ္ဏသံကစ္စဓရာ သုဝိဂ္ဂဟာ	၁၀၀
သုသံဝိဟိတံ ကမ္မန္တံ	၁၀၄
သုသင်္ဂဟိတန္တဇနော	၁၂၂
သုသန္ဓိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိမဠိမံ ဝဏံ	၂၁၄
သေနော တံ ပဏသိ	
သဿမာနော	၂၅
သေဝေထ ဝုဒ္ဓေ နိပုဏေ	
ဗဟုဿုတေ	၁၅၇
သော အပ္ပမတ္တော အတ္တုဒ္ဓေါ	၁၁၈
သော ဣမ ဂရဟိတော	
ပရတ္ထ စ	၄၉၁
သော ဥပေတိ နိရယံ ပတာ-	
ပနံ	၄၉၁
သောကနွာယ ဒုရတ္တာယ	၉၄
သော ကုဒ္ဓေါ ဖရသံ ဝါစံ	၄၀၃
သော စ တံ နိရယံ ပတ္တော	၂၈၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သော စ ဘက္ခပရိက္ခိဏော	၂၇၀
သော စ ဝဿသဟဿာနိ	၂၈၄
သော စ ဝေဂေန နိက္ခမ္မ	၁၆၈
သော စ ဝေဂေန'ဘိက္ခမ္မ	၃၆၂
သော စ ဝေဂေနဒပ္ပတ္တော	၇၃
သော စေ အတ္တော စ	
ဓမ္မော စ	၂၅၀-၂
သော ဆိန္ဒဝါတံ ကမသိ	
အဃမ္ပိ	၁၅
သောဏာ ဧကံ သိင်္ဂါလာ စ	၃၂၀
သော တံ ပဝိဿ န စိရဿ	
နာဂေါ	၁၇၇
သော တံ ယောဂံ ပယုဉ္ဇဿု	၃၉၃
သော တံ ဝိဇ္ဈိတွာ သင်္ဂါမံ	၃၂၉
သော တေ သဟာယံ မုဇ္ဈာမိ	၃၆၆
သော တံ သဗ္ဗေ သုဟဒယော	၁၁၇
သော နူနာဟံ ဝဓိဿာမိ	၂၃၁
သော ပတိတော	
ပမုတ္တေန	၃၆၇၊ ၃၆၉
သော ဗ္ဗမိဝ ပဋိစ္ဆန္တာ	၄၅၆
သော မံ တတော သမုဋ္ဌာသိ	၇၃
သော မံ ဒိဿာ ကိသံ ပဏ္ဍု	၇၂
သော'ယံ ဧဝံ ဂတော ပက္ခိ	၃၆၉
သော လုဒ္ဓေါ ဟံသကာဇေန	၃၉၄
သောဝါ'ဟံ နိပ္ပတိဿာမိ	၅၀၆
သော သင်္ခပါလော	
တရမာနရူပေါ	၁၈၀
သောသေတွာ နူန မရဏံ	၄
သောဟံ အပေတဒရထော	၄
သောဟံ တဏှာ ကရိဿာမိ	၁၇၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ-ဟ]		[ဟ]	
သောဟံ တေနာဘိ-		ဟတ္ထိအဿရထပတ္တိ	၃၄၂
သတ္တောသ္မိ	၇၄	ဟတ္ထိအဿရထေ ပတ္တိ	၂ ၀၄
သောဟံ ဓမ္မံ အပေက္ခာနော	၃၆၁	ဟတ္ထိက္ခန္ဓန္တ အာရယု	၃၂၉
သောဟံ သမာဂမ္မ ဇနိန္ဒ		ဟတ္ထိဗန္ဓံ အဿဗန္ဓံ	၄၈၅
တေဟိ	၁၇၆	ဟတ္ထိ အဿေ စ ယောဇေန္တု	၃၃၈
သောဟံ သဟာဝ သာခါဟိ	၇၂	ဟနေယျံ ဆိန္နေယျံ	
သော'ဟ်'တ္ထိယာ ဝါ		ဆေဒါပေယျမ္ပိ	၄၈၅
ပုရိသဿ ဝါ ပန	၄၂၃	ဟန္တု တံ မုဉ္ဇ ဝဓာ ဒုဇိဝ	၈၇
သောဋ္ဌသိတ္ထိသဟဿာနိ	၁၀-၂၇၅	ဟန္တေ'ဟိ ဒါနိ တိဒိဝံ အပက္ကမ	၄၃၉
သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ	၃၄၃	ဟရိယမာနော ဓတရဋ္ဌော	၃၈၉
သွာဂတဉ္စေဝိဒံ ဘဝတံ	၃၇၂	ဟရေဏုကာ ဝေဠုကာ	
သွာ'ဗိပ္ပါဝါ ဘာရ-		ကေဏု တိန္ဒုကာ	၄၃၂
ဒွါဇော	၆၁၆၂၊ ၆၆	ဟိတွာ သရံ ပဗ္ဗဇိတော	
သွာယံ ဒိက္ခောဝ နဒတိ	၂၄၅	အစေလော	၈၆
သွာယံ ဓမ္မော စ တေ		ဟိတွာန ခညန္တ ဓနန္တ ဉ္ဇတကေ	၄၂၇
စိက္ခော	၃၆၁	ဟိရာ'ဟ ဒေဝီ မနုဇေဟိ	
သွာယံ ဝဏော ခဇ္ဇတိ		ပူဇိတာ	၄၃၁
ကဏ္ဍုဝါယတိ	၂၀၈	ဟိရိယာ တိတိက္ခာယ	
ဟတ္ထပါဒါ စ တေ သေတာ	၇၀	ဒမေနပေတော	၈၆
ဟတ္တာရောဟာ အနိ-		ဟိရိမနာပိ အဟိရိကဘာဝံ	၁၈
ကဋ္ဌာ	၁၀၄၊ ၃၂၉		

ဇာတကဋ္ဌကထာယ ပဉ္စမဘာဂေ

သောဓနပတ္တိ

ဝိဇ္ဇေ	ပဉ္စိယံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၂၅၀	၂၂	ဟိသယံ	ဟိသယံ

